

Bundel van de Raad openbaar Druten van 1 juli 2021

- 1 Opening en mededelingen
- 2 Vaststelling agenda
 - Agenda Raad openbaar - 1 juli 2021
- 3 Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures
- 4 Mondelinge vragen

Gelegenheid voor het stellen van politieke vragen aan het college van B&W. Raadsleden die hiervan gebruik willen maken moeten 24 uur van tevoren hun vragen indienen bij de voorzitter van de raad en de griffier.
- 5 Jaarstukken 2020 Gemeente Druten
 - Dossier 2711 voorblad
 - Beslisnota raad jaarrek 2020.pdf
 - Bijlage 1: Definitieve jaarrekening 2020 Gemeente Druten
 - Bijlage 2: Gemeente Druten - Definitief accountantsverslag 2020
- 6 Perspectiefnota 2021
 - Dossier 2680 voorblad
 - Beslisnota voor de Gemeenteraad Perspectiefnota 2021.pdf
 - Bijlage 1: Perspectiefnota 2021 Druten.pdf
 - 6 Motie Sociaal Maas en Waal Voorzieningenniveau
 - 6. Motie raadsbreed Huishoudelijke Hulp (Perspectiefnota 2021).doc
 - Ingekomen brief - Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties - Verdeelwijze incidentele middelen jeugdzorg 2022.pdf
- 7 Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden
 - Dossier 2636 voorblad
 - Beslisnota Vaststelling Bestemmingsplan "Koningstraat 53 Afferden"
 - Bijlage 1: Toelichting, regels en verbeelding bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden
 - Bijlage 2: Bijlagen bij de toelichting
 - Bijlage 3: Bijlagen bij de regels
 - Bijlage 4: Zienswijzennota Koningstraat 53 Afferden
 - Bijlage 5: Zienswijze
 - Bijlage 6: Raadsbesluit vaststelling BP Koningstraat 53 Afferden
 - Beantwoording technische vragen Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden.pdf
 - Inspraaktekst - dhr. Van den Broek - Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden.pdf
 - Ingekomen brief - Jochem Veldhuis - VP Ontwikkeling B.V. - Uitbreiding Koningstraat 53 Afferden reactie op dhr. vd Broek RTG.pdf
 - 7 Amendement Dorpslijst Afferden Koningstraat 53
- 8 Inzameling luiers & incontinentiemateriaal en optimalisatie afvalinzameling
 - Dossier 2624 voorblad
 - Beslisnota Inzameling luiers & incontinentiemateriaal en optimalisatie afvalinzameling
 - Beantwoording technische vragen Inzameling luiers en incontinentiemateriaal.pdf
 - 8 Motie Dorpslijsten Afvalcontainer Deest.docx
- 9 Scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs
 - Dossier 2632 voorblad
 - Beslisnota Gemeentelijke notitie scenario's primair onderwijs

- 10 Haalbaarheidsonderzoek dorps huis de Lier
Dossier 2629 voorblad
Beslisnota Raad inzake haalbaarheidsonderzoek dorps huis de Lier
Bijlage 1: Haalbaarheidsonderzoek nieuwbouw dorps huis de Lier
Beantwoording technische vragen Dorps huis de Lier 16-06-2021
10 Motie raadsbreed MFA.doc
10. Amendement Dorpslijsten de Lier.docx
- 11 Groene metropool regio
- 11.1 Reactie op de concept Regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Dossier 2675 voorblad
Beslisnota voor de gemeenteraad: Reactie op de concept regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Bijlage 1: Brief aan gemeenteraden inzake aanbidding concept regionale agenda 2022.
Bijlage 2: Concept Regionale agenda 2022
Bijlage 3: Brief aan de Groene Metropoolregio over Reactie op de concept regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
11.1 Amendement Dorpslijsten K8 aandacht voor ommelanden en randgemeenten.docx
11.1 Mondelinge definitieve versie Amendement Dorpslijsten K8 aandacht voor ommelanden en randgemeenten
- 11.2 Verzoek reactie bestuursakkoord Groene Metropoolregio
Dossier 2694 voorblad
Beslisnota reactie op bestuursakkoord Groenen Metropoolregio
Bijlage 1: Brief aan colleges inzake aanbieden bestuursakkoord
Bijlage 2: Concept Bestuursakkoord 2021 - GMR - GLD - TEB
Bijlage 3: Concept Regionale Investeringsagenda
Bijlage 4: Concept brief reactie college
- 11.3 Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
Dossier 2684 voorblad
Beslisnota Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
Bijlage 1: Aanbieden gewijzigde gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem
Bijlage 2: Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
- 11.4 Zienswijze Informatieprotocol en Richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio)
Dossier 2686 voorblad
Beslisnota zienswijze informatieprotocol en richtlijn toetreding en uittreding Groene Metropoolregio
Bijlage 1: Brief colleges inzake aanbieden informatieprotocol en richtlijn toetreding en uittreding
Bijlage 2: Concept Informatieprotocol
Bijlage 3: Concept Richtlijn toetreding
Bijlage 4: Concept Richtlijn uittreding
Bijlage 5: Concept brief zienswijze college
- 12 Lijst ingekomen stukken
Raadsleden kunnen over een ingekomen stuk verhelderende vragen stellen, mits uiterlijk 24 uur van te voren gemeld bij de voorzitter van de raad en de griffier.
Lijst ingekomen stukken
- 12.1 Informatienota's
- 12.1.1 Verlengen pilot straatcoaches
Dossier 2580 voorblad
Informatienota Verlengen pilot straatcoaches

- 12.1.2 Nieuwe Wet Inburgering
 - Dossier 2550 voorblad
 - Informatienota Nieuwe Wet Inburgering
- 12.1.3 Meicirculaire 2021
 - Dossier 2725 voorblad
 - Informatienota Meicirculaire 2021
 - Bijlage 1: Memo meicirculaire 2021
- 12.1.4 Gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen en The Economic Board - Zienswijze op de jaarrekening 2020
 - Dossier 2602 voorblad
 - Informatienota voor de raad over zienswijze op de jaarrekening 2020 van de Groene Metropoolregio en The Economic Board
 - Bijlage 2: Aanbiedingsbrief van het GO Arnhem Nijmegen over het jaarverslag en de jaarrekening 2020
 - Bijlage 1: Zienswijzebrief op jaarverslag jaarrekening 2020 van het GO Arnhem Nijmegen en The Economic Board
 - Bijlage 3: Jaarverslag 2020 van de Regio Arnhem Nijmegen, Bureau Brussel & The Economic Board
 - Bijlage 4: Aanbiedingsbrief jaarrekening 2020 van The Economic Board
 - Bijlage 5: Jaarrekening 2020 van The Economic Board
- 12.1.5 Zienswijze op de begroting 2022 van de Groene Metropoolregio en The Economic Board
 - Dossier 2667 voorblad
 - Informatienota Zienswijze op de conceptbegroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
 - bijlage 1: Brief gemeenteraden inzake aanbieden conceptbegroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
 - bijlage 2: Conceptbegroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
 - bijlage 3: Zienswijzebrief
 - bijlage 4: Brief onderzoek The Economic Board
- 12.2 Schriftelijke raadvragen en antwoorden
- 12.2.1 Laden en lossen Ooievaarstraat Druten - Dorpslijst Puiflijk-Druten Zuid
 - Dossier 2677 voorblad
 - Beantwoording raadvragen van dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid - Laden lossen Ooievaarstraat te Druten
- 12.2.2 Volle ondergrondse containers en bijzettingen - Kernachtig Druten
 - Dossier 2701 voorblad
 - Beantwoording schriftelijke vragen - Volle ondergrondse containers en bijzettingen - Kernachtig Druten
 - Schriftelijke vragen - Volle ondergrondse containers en bijzet afval - Kernachtig Druten
- 13 Sluiting

Agenda Raad openbaar

Datum	01-07-2021
Tijd	18:30
Locatie	Druten, raadzaal
Voorzitter	C.A.A. van Rhee – Oud Ammerveld
Toelichting	In verband met de maatregelen van het RIVM is er geen ruimte in de raadzaal voor publiek en alleen met aanmelding. Wij adviseren de vergadering thuis te volgen via www.druten.nl/vergaderingen .

1 **Opening en mededelingen**

2 **Vaststelling agenda**

3 **Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures**

4 **Mondelinge vragen**

Gelegenheid voor het stellen van politieke vragen aan het college van B&W. Raadsleden die hiervan gebruik willen maken moeten 24 uur van tevoren hun vragen indienen bij de voorzitter van de raad en de griffier.

5 **Jaarstukken 2020 Gemeente Druten**

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

1. De jaarstukken 2020, met daarinbinnen de onderdelen het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020, vast te stellen.

Met betrekking tot de jaarstukken:

- kennis te nemen van het inhoudelijk jaarverslag 2020;
- kennis te nemen en in te stemmen met gemelde afwijkingen t.o.v. de begroting 2020 na wijzigingen
- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 vóór resultaatbestemming ad € 1.069.871;
- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 na resultaatbestemming ad € 914.105;
- in te stemmen om het positief jaarrekeningsaldo in te brengen in de perspectiefnota 2021.

Met betrekking tot de grondexploitaties (MPG):

- De verliesvoorziening Westerhout Zuid met € 7.687 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie van 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Tabaksveld met € 142.724 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Deest Zuid met € 53.829 te verhogen en dit nadeel te onttrekken aan de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Pas Afferden met € 47.924 te verlagen en dit voordeel te storten in de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Smid Druten volledig vrij te laten vallen en dit voordeel van € 132.045 ten gunste te laten komen van de exploitatie 2020;
- Omdat bovenstaande reeds als zodanig in de jaarrekening is verwerkt, heeft dit geen invloed op het resultaat.

6

Perspectiefnota 2021

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

1. Instemmen met de voorstellen en mutaties met betrekking tot de reserves en voorzieningen als genoemd bij paragraaf 2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2021.
2. Het bestemmen van het beschikbare saldo van de jaarrekening 2020 ad € 914.105 als dekkingsmiddel deze perspectiefnota 2021.
2. Na de bovenstaande mutaties resteert eenmalig (zie blz.46) een bedrag aan eenmalige middelen ad € 78.173. Na de berekening van de structurele effecten resteert in 2021 een saldo aan structurele middelen ten bedrage van – /– € 307.378 (zie blz.46). Daardoor komt het geprognosticeerde saldo voor de exploitatie 2021 uit op –/– € 229.205 (eenmalig € 78.173, structureel –/– 307.378).
3. De ramingen van de dienst 2021 inclusief de mutaties in de reserves wijzigen conform de overzichten op de pagina's 27 en 45 t/m 48. Daartoe wordt de 3^e begrotingswijziging 2021 vastgesteld.
4. Instemmen met een aanvullend krediet ter hoogte van € 380.000 voor de centrumvisie Horssen.

6. De jaarschijf riolering 2021 ophogen met € 58.800 voor het aanpassen van de riooloverstorten in Deest.
5. Akkoord gaan met het verhogen van het bestaande krediet voor het dorpshart Deest van € 150.000 naar € 250.000.
8. Een krediet ter hoogte van € 100.000 beschikbaar stellen voor het aanpassen van de gemeentewerf.
9. Een aanvullend krediet beschikbaar stellen van € 87.450 ten behoeven van het veilig inrichten van de Vriezeweg, en € 100.000 van het beschikbaar krediet Rondweg Deest in te zetten voor project Vriezeweg.
6. Instemmen met het aanpassen van de openbare verlichting en de hiervoor genoemde kredieten in de komende 10 jaar ter hoogte van € 694.000 te accorderen en deze te verwerken in de begroting 2021 en verder.
11. De budgetten uit de perspectiefnota ten behoeve van de uitvoering door de WDW ter beschikking te stellen aan de WDW.
12. Het bestuur van de WDW te verzoeken invulling te geven aan de formatie waarvoor budgetten ter beschikking zijn gesteld.

7 Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden

Voorgesteld besluit:

De Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ontvangen zienswijze zoals deze is opgenomen in de zienswijzennota.
2. Het bestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' (bouw van vier woningen) gewijzigd vast te stellen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103 met de bijhorende bestanden en bijlagen, waarbij gebruik is gemaakt van een ondergrond dd. 28 mei 2020 met de bestandsnaam NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Het document 'Beeldkwaliteitsplan Koningstraat 53' (bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan) vast te stellen als beeldkwaliteitsplan zoals bedoeld in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
5. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

8 Inzameling luiers & incontinentiemateriaal en optimalisatie afvalinzameling

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met het apart inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal vanaf het najaar van 2021.
2. De losse GFT containers bij hoogbouwlocaties te voorzien van behuizing.
3. Een extra ondergrondse plastic+ container te plaatsen aan de Ooievaarsstraat.
4. Een krediet van in totaal €81.000,- beschikbaar te stellen voor:
 - a. De aanschaf van de benodigde 7 containers met paslezer voor de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ad €38.000,-.
 - b. De aanschaf van 8 enkele en 6 dubbele behuizing voor de GFT containers bij hoogbouwlocaties ad €22.000,-.
 - c. De aanschaf van 1 extra ondergronds plastic+ container ad €21.000,-.
5. De structurele financiële gevolgen van beslispunt 1 t/m 4 mee te nemen bij de begroting van 2022 en te betrekken bij de tarieven van de reinigingsheffingen.
6. De kosten van de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ad € 6.000,- van het najaar van 2021 als overschrijding op het taakveld afval. Deze incidentele kostenpost zal worden verwerkt in de najaarsnota 2021 en worden gedekt vanuit de reserve vuilafvoer en vuilverwerking.

9 Scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de Gemeentelijke notitie scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs
2. Het scenario voor gezamenlijke nieuwbouw voor de basisscholen Kloosterhufke in Deest en St. Victorschool in Afferden niet nader uit te werken
3. Voor basisschool 't Kloosterhufke in Deest naast het nieuwbouwscenario ook een scenario voor renovatie uit te werken
4. Voor de uitwerking van het scenario van renovatie van 't Kloosterhufke het college te verzoeken een budgetvoorstel aan de raad te doen
5. Bij het nieuwbouwscenario van basisschool 't Kloosterhufke in Deest een flexibele bouwvorm als uitgangspunt te nemen
6. De besluitvorming ten aanzien van de Sint Victorschool in de periode 2022-2025 te laten plaatsvinden, teneinde de realisatie van plannen voor 2029 te kunnen laten plaatsvinden

10 Haalbaarheidsonderzoek dorps huis de Lier

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw dorps huis de Lier.
2. In te stemmen met het scenario nieuwbouw op locatie de Linde als oplossing voor de huidige verouderde huisvesting van dorps huis de Lier.
3. Rekening houdend met het feit dat er nog geen investeringskrediet beschikbaar is, het college de opdracht te geven tot de financiële uitwerking van het nieuwbouwscenario waarin de mogelijkheden voor medefinanciering door derde partijen nader zijn geconcretiseerd. Deze financiële uitwerking aan de raad voor te leggen ter besluitvorming over het investeringsbudget.

11 Groene metropool regio

11.1 Reactie op de concept Regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de voorgestelde reactie op de concept–regionale agenda 2022, waarmee de gemeente Druten de intentie uitspreekt om in te tekenen op de volgende vier opgaven in de conceptagenda van de Groene Metropoolregio: Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio. En de intentie uitspreekt om af te zien van intekenen op de opgave Ontspannen Regio.

11.2 Verzoek reactie bestuursakkoord Groene Metropoolregio

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de voorgestelde reactie op het concept–bestuursakkoord van de GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio).

11.3 Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

1. Toestemming te geven om het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen vast te stellen.

11.4 Zienswijze Informatieprotocol en Richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio)

Voorgesteld besluit:

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de bijgevoegde zienswijze op het informatieprotocol en de richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio).

12 Lijst ingekomen stukken – volgt

Raadsleden kunnen over een ingekomen stuk verhelderende vragen stellen, mits uiterlijk 24 uur van te voren gemeld bij de voorzitter van de raad en de griffier.

12.1 Informatienota's

12.1.1 Verlengen pilot straatcoaches

Voorgesteld besluit:

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

12.1.2 Nieuwe Wet Inburgering

Voorgesteld besluit:

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

12.1.3 Meicirculaire 2021

Voorgesteld besluit:

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

12.1.4 Gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen en The Economic Board – Zienswijze op de jaarrekening 2020

Voorgesteld besluit:

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

- 1.1 In te stemmen met verzending van bijgevoegde zienswijzebrief over het jaarverslag en de jaarrekening 2020 van het GO Arnhem Nijmegen de The

Economic Board (TEB) waarmee:

- het overschot van de voorlopige jaarrekening van het GO wordt ingezet voor de tijdelijke voortzetting van de 4 PFO–secretarissen (€ 42.000), liquidatiekosten (€ 7.500) en de financiële afronding van 2 projecten vanuit het PFO Economie (€ 12.865)
- het restant ad. € 88.527 terug wordt gegeven aan de deelnemende gemeenten, op basis van inwoneraantal op 1 januari 2019
- € 140.617 van het overschot van de voorlopige jaarrekening van Stichting The Economic Board als buffer bij de TEB wordt gelaten
- een bedrag € 70.908 zijn de niet bestede gemeentelijke inwonersbijdragen terug wordt gegeven aan de 18 deelnemende gemeenten.

12.1.5 Zienswijze op de begroting 2022 van de Groene Metropoolregio en The Economic Board

Voorgesteld besluit:

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

12.2 Schriftelijke raadsragen en antwoorden

12.2.1 Laden en lossen Ooievaarstraat Druten – Dorpslijst Puiflijk–Druten Zuid

Voorgesteld besluit:

1. Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsragen van dorpslijst Puiflijk Druten–Zuid – Laden lossen Ooievaarstraat te Druten

12.2.2 Volle ondergrondse containers en bijzettingen – Kernachtig Druten

Voorgesteld besluit:

Kennis te nemen van de beantwoording op de vragen van de fractie van Kernachtig Druten over de bijzettingen bij ondergrondse inzamelcontainers.

13 Sluiting

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2711
Extern Zaak ID	Z/21/062472
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	5
Omschrijving	Jaarstukken 2020 Gemeente Druten
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Financieel beleid
Eigenaar	Buijsrogge, Luuk
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)
Telefoonnummer steller	06-25747147

Bijlagen
Beslisnota raad jaarrek 2020.pdf
Bijlage 1: Definitieve jaarrekening 2020 Gemeente Druten
Bijlage 2: Gemeente Druten – Definitief accountantsverslag 2020

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	8 juni 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De jaarstukken 2020, met daarinbinnen de onderdelen het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020, vast te stellen.

Met betrekking tot de jaarstukken:

- kennis te nemen van het inhoudelijk jaarverslag 2020;
- kennis te nemen en in te stemmen met gemelde afwijkingen t.o.v. de begroting 2020 na wijzigingen

Gemeente Druten

- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 vóór resultaatbestemming ad € 1.069.871;
- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 na resultaatbestemming ad € 914.105;
- in te stemmen om het positief jaarrekeningsaldo in te brengen in de perspectiefnota 2021.

Met betrekking tot de grondexploitaties (MPG):

- De verliesvoorziening Westerhout Zuid met € 7.687 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie van 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Tabaksveld met € 142.724 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Deest Zuid met € 53.829 te verhogen en dit nadeel te onttrekken aan de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Pas Afferden met € 47.924 te verlagen en dit voordeel te storten in de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Smid Druten volledig vrij te laten vallen en dit voordeel van € 132.045 ten gunste te laten komen van de exploitatie 2020;
- Omdat bovenstaande reeds als zodanig in de jaarrekening is verwerkt, heeft dit geen invloed op het resultaat.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. De jaarstukken 2020, met daarbinnen de onderdelen het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020, vast te stellen.

Met betrekking tot de jaarstukken:

- kennis te nemen van het inhoudelijk jaarverslag 2020;
- kennis te nemen en in te stemmen met gemelde afwijkingen t.o.v. de begroting 2020 na wijzigingen
- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 vóór resultaatbestemming ad € 1.069.871;
- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 na resultaatbestemming ad € 914.105;
- in te stemmen om het positief jaarrekeningsaldo in te brengen in de perspectiefnota 2021.

Gemeente Druten

Met betrekking tot de grondexploitaties (MPG):

- De verliesvoorziening Westerhout Zuid met € 7.687 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie van 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Tabaksveld met € 142.724 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Deest Zuid met € 53.829 te verhogen en dit nadeel te onttrekken aan de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Pas Afferden met € 47.924 te verlagen en dit voordeel te storten in de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Smid Druten volledig vrij te laten vallen en dit voordeel van € 132.045 ten gunste te laten komen van de exploitatie 2020;
- Omdat bovenstaande reeds als zodanig in de jaarrekening is verwerkt, heeft dit geen invloed op het resultaat.

Openbaar

Zaaknummer: Z/21/062472

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarrekening 2020

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De jaarstukken 2020, met daarin de onderdelen het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020, vast te stellen.

Met betrekking tot de jaarstukken:

- kennis te nemen van het inhoudelijk jaarverslag 2020;
- kennis te nemen en in te stemmen met gemelde afwijkingen t.o.v. de begroting 2020 na wijzigingen
- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 vóór resultaatbestemming ad € 1.069.871;
- in te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 na resultaatbestemming ad € 914.105;
- in te stemmen om het positief jaarrekeningsaldo in te brengen in de perspectiefnota 2021.

Met betrekking tot de grondexploitaties (MPG):

- De verliesvoorziening Westerhout Zuid met € 7.687 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie van 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Tabaksveld met € 142.724 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Deest Zuid met € 53.829 te verhogen en dit nadeel te onttrekken aan de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Pas Afferden met € 47.924 te verlagen en dit voordeel te storten in de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Smid Druten volledig vrij te laten vallen en dit voordeel van € 132.045 ten gunste te laten komen van de exploitatie 2020;
- Omdat bovenstaande reeds als zodanig in de jaarrekening is verwerkt, heeft dit geen invloed op het resultaat.

Aanleiding

Het college biedt de gemeenteraad de jaarstukken over 2020 aan, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening. In de jaarstukken over 2020 legt het college eindverantwoordelijkheid af aan de gemeenteraad over het (uit)gevoerde beleid en beheer met de daarbij behorende financiële gegevens over dat jaar. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2020 gaf de gemeenteraad aan het college de opdracht het daarin vastgelegde beleid uit te voeren. Naast de perspectiefnota en najaarsnota is de raad via tussentijdse rapportages en informatienota's in het verdere verloop van 2020 geïnformeerd over de voortgang en de afwijkingen van de begroting 2020 en de verwachte ontwikkelingen.

Wat is het financiële resultaat?

De jaarrekening 2020 van de gemeente Druten presenteert een voordelig resultaat van € 914.105. Een gedeelte van het positieve resultaat is in 2021 nog benodigd om diverse projecten af te ronden. In februari heeft uw raad ingestemd met overheveling van incidentele restantbudgetten van 2020 naar 2021, waarbij inzichtelijk is gemaakt welke budgetten nog benodigd zijn.

Weerstandsvermogen en kengetallen

Voor 2020 zijn de risico's van de gemeente Druten weer geactualiseerd. Een overzicht van de belangrijkste risico's is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit jaar is opnieuw gebleken dat we uitstekend in staat zijn om risico's financieel op te vangen.

Accountantscontrole

De resultaten van de accountantscontrole (Accountantsverslag, controleverklaring en de gewaarmerkte jaarstukken) worden apart toegezonden aan de raadsleden.

Jaarstukken 2020

De jaarstukken 2020 worden hierbij aan de raad aangeboden, waarbij de verantwoording op een zo overzichtelijk mogelijke wijze is gepresenteerd. Tevens worden de jaarstukken (publiekelijk) ter inzage gelegd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Gewenst resultaat

Een door de gemeenteraad vastgestelde versie van de jaarstukken 2020.

Argumenten

Volgens artikel 198 lid 1 van de gemeentewet dient de raad de jaarrekening en het jaarverslag vast te stellen in het jaar volgend op het begrotingsjaar. Het is verplicht dat de gemeenteraad de jaarstukken 2020 vaststelt vóór 15 juli 2021.

Tegenargumenten en risico's

n.v.t.

Financiële gevolgen

n.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na vaststelling door de gemeenteraad zullen de vastgestelde jaarstukken vóór 15 juli 2020 naar de toezichthouder (provincie) gezonden worden.

Jaarrekening 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Nota van aanbidding	6
2. Jaarverslag	9
2.1 Kerngegevens	10
2.2 Programmaverantwoording	13
2.2.1 Programma 0 Bestuur en ondersteuning	14
2.2.2 Programma 1 Veiligheid	17
2.2.3 Programma 2 Verkeer en vervoer	18
2.2.4 Programma 3 Economie	20
2.2.5 Programma 4 Onderwijs	23
2.2.6 Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	25
2.2.7 Programma 6 Sociaal domein	27
2.2.8 Programma 7 Volksgezondheid en milieu	30
2.2.9 Programma 8 Wonen en bouwen	33
2.2.10 Beleidsindicatoren	35
2.3 Paragrafen	37
2.3.1 Lokale heffingen	38
2.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
2.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	46
2.3.4 Financiering	48
2.3.5 Bedrijfsvoering	50
2.3.6 Verbonden partijen	51
2.3.7 Grondbeleid	62
3. Jaarrekening	65
3.1 Balans per 31 december 2020	67
3.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	71
3.3 Toelichtingen	75
3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbestemming	76
3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020	81
3.3.3 Toelichting op overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	93
3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma	94
3.3.3.2 Toelichting algemene dekkingsmiddelen	113
3.3.3.3 Verantwoording Wet Normering Topinkomens	115
3.3.3.4 Overzicht incidentele baten en lasten	121
3.3.3.5 Overzicht resultaatbestemming	123
3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	127
3.3.5 Globale analyse verschil tussen begroot en werkelijk resultaat	131
3.3.6 SISA	134
4. Ondertekening	140
Besluit vaststelling jaarstukken 2020	141
Besluit instemmen met afwijkingen t.o.v. begroting 2020	143
Controleverklaring	145
Bijlagen	
Overzicht reserves en voorzieningen	
Overzicht restantkredieten	
Overzicht projecten grondbedrijf (MPG)	

1. Inleiding

1.1 Nota van aanbidding

1.1 Nota van Aanbieding

Aan de raad,

Inleiding

Het college biedt de gemeenteraad de jaarstukken over 2020 aan, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening. In de jaarstukken over 2020 legt het college eindverantwoording af aan de gemeenteraad over het (uit)gevoerde beleid en beheer met de daarbij behorende financiële gegevens over dat jaar.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2020 gaf de gemeenteraad aan het college de opdracht het daarin vastgelegde beleid uit te voeren.

Naast de perspectiefnota en najaarsnota is de raad via tussentijdse rapportages en informatienota's in het verdere verloop van 2020 geïnformeerd over de voortgang en de afwijkingen van de begroting 2020.

Wat is het financiële resultaat?

De jaarrekening 2020 van de gemeente Druten presenteert een voordelig resultaat van € 914.106. Een gedeelte van het positieve resultaat is in 2021 nog benodigd om diverse projecten af te ronden. In uw raad van 25 maart 2021 heeft u besloten tot een incidentele budgetoverheveling van 2020 naar 2021 van € 853.688.

Weerstandsvermogen en kengetallen

Voor 2020 zijn de risico's van de gemeente Druten geactualiseerd. Een overzicht van de belangrijkste risico's is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit jaar is opnieuw gebleken dat we uitstekend in staat zijn om risico's financieel op te vangen.

Jaarstukken 2020

Nu voor u liggen de volledige jaarstukken 2020 waarbij de verantwoording op een zo overzichtelijk mogelijke wijze is gepresenteerd. De volledige jaarstukken worden hierbij aan de Raad aangeboden. Tevens worden de volledige jaarstukken inclusief bijlagenboek (publiekelijk) ter inzage gelegd.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DRUTEN,
de ad-interim secretaris,

de burgemeester,

L. Litjens

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

2. Jaarverslag

2.1 Kerngegevens

2.1 Kerngegevens

Geschatte gegevens per 1 januari van het dienstjaar

A. Sociale structuur	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
• Aantal inwoners	18.797	18.897	19.002
- van 0 - 18 jaar	3.725	3.742	3.789
- van 18 - 65 jaar (vanaf 2019 definitiewijziging van 20 - 65 jaar naar 18 - 65 jaar)	11.501	10.393	11.627
- van 65 jaar en ouder	3.571	4.762	3.586
• Bijstandsgerechtigden	278	281	269

B. Functie	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
• Leerlingen: SO/VSO/SBO (speciaal onderwijs)	265	263	254
• Leerlingen: VO	1.742	1.675	1.518
• Leerlingen: Bijzonder basisonderwijs	1.168	1.155	1.163
• Leerlingen: Openbaar basisonderwijs	297	325	288

C. Fysieke structuur	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
• Oppervlakte gemeente in hectares	4.245	4.245	4.245
• Aantal woonruimten	8.126	8.236	8.202

D. Financiële structuur (bedragen in euro's)	Werkelijk 31-12-2019		Raming voor wijziging 2020		Werkelijk 31-12-2020	
	Totaal	Inwoner	Totaal	Inwoner	Totaal	Inwoner
• Lasten**	46.279.419	2.436	43.775.984	2.317	48.731.891	2.565
• Opbrengst belastingen	4.792.372	252	4.957.602	262	5.011.683	264
• Algemene uitkering Gemeentefonds	25.478.306	1.341	26.427.666	1.399	27.256.411	1.434
• Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	63.575.148	3.346	68.291.231	3.614	62.138.662	3.270
- waarvan grondbedrijf	7.244.768	381	6.402.757	339	6.328.255	333
• Reserves en voorzieningen	22.405.463	1.179	19.683.624	1.042	24.206.233	1.274
• Langlopende geldleningen	34.452.024	1.813	34.452.024	1.823	37.923.262	1.996

* Schoolgegevens per 1 oktober 2020/2021

** Exclusief resultaatbestemming

2.2 Programmaverantwoording

2.2.1 Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Dit programma omvat de verbetering van de in- en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie en het ondersteunen van het lokale bestuur inclusief het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen en het geraamde bedrag voor onvoorzien, alsook de daarmee samenhangende lasten.

Het programma Bestuur en ondersteuning bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 0.1 Bestuur	De vergoedingen voor de raad, het college en de regionale/bestuurlijke samenwerking.
• 0.2 Burgerzaken	Het verstrekken van rijbewijzen, paspoorten, bevolkingsregister en de kosten voor de verkiezingen en straatnaamgeving.
• 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden.
• 0.4 Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.
• 0.5 Treasury	Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury functie zoals financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder die van nutsbedrijven.
• 0.6 Belastingen	Hieronder valt een aantal taakvelden zoals OZB woningen en niet-woningen en de overige belastingen zoals de honden- en reclamebelasting.
• 0.7 Algemene uitkering	Hieronder valt de uitkering uit het gemeentefonds.
• 0.8 Overige baten en lasten	Hieronder vallen de niet nader gespecificeerde posten zoals stelposten en taakstellingen.
• 0.9 Vennootschapsbelasting	-
• 0.10 Mutaties met reserves	-

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

0.1 Sporters uit onze gemeente	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Sporters uit onze gemeente die prijzen winnen, krijgen van ons aandacht omdat goed voorbeeld goed doet volgen.	In verband met corona zijn er geen activiteiten en huldigingen geweest.
0.2 Stimuleren Duitstalig onderwijs	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Samen met de Euregio stimuleren wij Duitstalig onderwijs in onze gemeente.	Er is overleg hierover geweest met het onderwijs. Dit heeft nog niet geleid tot een concreet voorstel. Door de sluiting van de school als gevolg van de corona-noodmaatregelen en de beperkende maatregelen na de zomervakantie 2020 is een project op dit onderwerp nu niet mogelijk.
0.3 Verbeteren dienstverlening	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We blijven ons inspannen om de dienstverlening naar de inwoners, ondernemers en het verenigingsleven verder te verbeteren. Onze organisatie werkt efficiënt en klantgericht. We koppelen dat aan prestatieafspraken.	Diverse applicaties zijn vernieuwd. Het efficiënter inrichten van processen is een continue proces. We blijven inzetten op heldere en duidelijke taal in onze schriftelijke en mondelinge communicatie.. Trainingen, taalcoaches, tools en gemaakte schrijfspraken helpen hieraan mee. Klantreizen zijn ingezet om onze dienstverlening te verbeteren en een klantgerichte cultuur verder te ontwikkelen.
0.4 Stimuleren van jonge mensen in onze werkorganisatie	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij vragen onze werkorganisatie om door stageplekken de instroom van jonge mensen in onze werkorganisatie te stimuleren.	Ondanks corona blijft het aantal stagiaires en werkervaringsplekken stabiel. Daarnaast is er meer aandacht voor het actief plaatsen van stagiaires en is er ingezet op het opbouwen van duurzame relaties met onderwijsinstellingen.
0.5 Mogelijkheid voor inwoners om gemeenten te informeren	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij maken het mogelijk dat inwoners in hun eigen dorp de gemeente informeren over zaken die niet goed genoeg gaan.	Het professionaliseren van activiteiten in de newsroom en het uitvoeren van de omnichannel strategie zijn een continue proces. Inwoners kunnen op diverse manieren contact opnemen met de gemeente.
0.6 Belastingen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
De belastingen stijgen niet met meer dan het inflatiepercentage	De gemeentelijke belastingen en -leges zijn in principe alleen verhoogd met het inflatiepercentage, met uitzondering daar waar sprake is van het uitgangspunt dat de tarieven 100% kostendekkend moeten zijn. Denk aan het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

0.7 Ziekteverzuim Werkorganisatie Druten Wijchen

Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
De positieve effecten van de werkorganisatie Druten Wijchen zijn na één jaar merkbaar. We reserveren een bedrag in onze begroting om de kosten van het ziekteverzuim te kunnen opvangen.	We blijven inzetten op het terugdringen van het ziekteverzuim. Dit doen we in samenspraak met onze arbodienst en met behulp van de inzet van een casemanager verzuim. Hiermee investeren we in de kwaliteit van het casemanagement.

0.8 Informatieveiligheid

Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij gaan veilig om met de gegevens van onze burgers en hebben onze informatieveiligheid op orde.	Dit is een continu proces dat op dit moment loopt, maar ook de komende jaren nog zal doorlopen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Om te voldoen aan de voorschriften van het Besluit Begroting & Verantwoording wordt op deze plaats een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen 2020 gepresenteerd.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen in euro's)	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020
A) Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	3.528.102	3.528.102	3.546.841
B) Algemene uitkering (Gemeentefonds)	26.427.666	27.185.733	27.256.411
C) Dividend			
• BNG	21.195	-	12.036
• Vitens	15.542	-	-
• DAR N.V.	19.760	19.760	40.854
D) Saldo van de financieringsfunctie	115.236	115.236	111.149
E) Overige algemene dekkingsmiddelen	246.045	246.045	280.068
F) Bedrag onvoorzien	-	-	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	30.373.546	31.094.876	31.247.359

Toelichting D: Saldo van de financieringsfunctie: De rente over de boekwaarde van geactiveerde kapitaaluitgaven (investeringen) wordt toegerekend aan de verschillende programma's. Dit gebeurt tegen het renteomslagpercentage voor 2020 van 1,25%. Het verschil tussen de toegerekende rente en de feitelijke rente is het renteresultaat. Op taakveld 0.5 Treasury (rente en afschrijving) is dit renteresultaat ad €111.149 verwerkt.

Toelichting E: Overige algemene dekkingsmiddelen: Hier verantwoorden wij de baten die verband houden met de bespaarde rente van reserves en voorzieningen. Deze inkomenspost fluctueert jaarlijks door wijziging van het rentepercentage en mutaties in de omvang van de reserves en voorzieningen. Voor een nadere toelichting op het verloop van de reserves en voorzieningen verwijzen wij naar de toelichting op de balans in hoofdstuk 3.3.2.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
0.1 Bestuur	€ -	€ 6.505	€ -
0.2 Burgerzaken	€ 170.623	€ 177.972	€ 228.477
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 12.432	€ 14.163	€ 13.386
0.4 Overhead	€ 610.366	€ 834.891	€ 718.062
0.5 Treasury	€ 445.415	€ 496.022	€ 783.317
0.61 OZB Woningen	€ 2.310.361	€ 2.295.475	€ 2.259.885
0.62 OZB Niet woningen	€ 1.049.813	€ 1.078.732	€ 1.046.960
0.64 Belastingen overig	€ 227.735	€ 218.941	€ 217.949
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen	€ 29.715.724	€ 29.786.402	€ 28.155.688
0.8 Overige Baten en lasten (excl. mut. R&V)	€ -	€ 284	€ 4.040.640
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
0.10 Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -
0.11 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 34.542.469	€ 34.909.387	€ 37.464.364
0.1 Bestuur	€ 1.407.804	€ 1.471.880	€ 1.723.756
0.2 Burgerzaken	€ 542.235	€ 537.903	€ 1.076.290
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 212.489	€ 206.593	€ 17.563
0.4 Overhead	€ 5.959.224	€ 6.393.970	€ 6.049.018
0.5 Treasury	€ 7.841	€ 63.071	€ 82.985
0.61 OZB Woningen	€ 391.758	€ 389.832	€ 360.758
0.62 OZB Niet woningen	€ -	€ -	€ -
0.64 Belastingen overig	€ 24.934	€ 63.856	€ 21.909
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen	€ -	€ -	€ -
0.8 Overige Baten en lasten (excl. mut. R&V)	€ 559.801	€ 38.240	€ 751.230
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ 2.866	€ -
0.10 Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -
0.11 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 9.090.404	€ 9.168.211	€ 10.083.510
Resultaat voor bestemming	€ 25.452.065	€ 25.741.176	€ 27.380.854
Toevoeging aan reserves:	€ 1.159.889	€ 23.627	€ 4.353.268
Onttrekking aan reserves:	€ 3.147.019	€ 261.664	€ 4.412.030
Resultaat na bestemming	€ 27.439.195	€ 25.979.213	€ 27.439.616

2.2.2 Programma 1: Veiligheid

Het programma omvat openbare orde en veiligheid, het verbeteren van sociale veiligheid en leefbaarheid en de vermindering van criminaliteit en overlast gevende jeugdgroepen.

Het Programma Veiligheid bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.
• 1.2 Openbare orde en veiligheid	Het formuleren van een integraal veiligheidsbeleid; toezicht en handhaving openbare orde, preventie, APV, parkeerpolicie (BOA's).

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

1.1 Cameratoezicht	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt 2020
Het is plezierig wonen als iedereen zich in de openbare ruimte aan de regels houdt. Door cameratoezicht op de Markt, het busstation en sportpark De Gelsenberg houden wij een extra oogje in het zeil.	Cameratoezicht op de Markt en bij sportpark Gelsenberg is inmiddels gerealiseerd. Momenteel wordt gewerkt aan het realiseren van het cameratoezicht bij het busstation.

1.2 (jeugd) BOA	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt 2020
Om de politie te ondersteunen stellen wij een jeugd-BOA aan.	Een (jeugd-)BOA is aangesteld.

1.3 Bestrijding criminaliteit	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt 2020
Criminaliteit is niet altijd zichtbaar maar ondermijnt onze samenleving. Om aan deze ondermijning een halt toe te roepen investeren wij samen met onze buurgemeenten in acties gericht op het ontmantelen van hennepkwekerijen, drugslaboratoria en illegale ondernemingen. Ook financieel-economische criminaliteit, mensenhandel en cybercrime pakken wij aan.	In oktober 2020 is een ondermijning coördinator voor Tweestromenland aangesteld. Tevens is gestart met een nieuw integraal ondermijningsoverleg, om op casusniveau ondermijning aan te pakken. We gaan ervan uit hierdoor nog meer stappen te maken in de aanpak ondermijning.

1.4 Integraal veiligheidsplan	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt 2020
In ons nieuwe integraal veiligheidsplan geven wij aan wat onze prioriteiten voor de inzet van de politie zijn.	Het Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland is vastgesteld. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld dat gemonitord wordt. Hierover is in maart 2021 een raadsbijeenkomst georganiseerd voor de Tweestromenland gemeenten.

1.5 Buurtpreventie en inzet van politie	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt 2020
Onze wijkagenten kennen de wijken en andersom. Daardoor versterken buurtpreventie en de inzet van de politie elkaar.	WhatsApp buurtpreventie wordt geprofessionaliseerd; enthousiaste inwoners denken mee om de sociale veiligheid in de wijken te vergroten. Daarnaast werken we aan het vergroten van meldingsbereidheid over misstanden van inwoners en ondernemers door het platform Meld Misdaad Anoniem waar de gemeente Druten sinds april 2020 op aangesloten is. In de Week van de Veiligheid is een veiligheidskrant uitgebracht. Hierin stelden o.a. de wijkagenten zich voor.

Wat heeft het gekost

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 1.297	€ 2.002	€ 1.192
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 5.228	€ 1.610	€ 1.726
Totaal baten	€ 6.525	€ 3.612	€ 2.918
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 1.114.377	€ 1.086.131	€ 982.262
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 579.212	€ 505.476	€ 364.396
Totaal lasten	€ 1.693.589	€ 1.591.607	€ 1.346.658
Resultaat voor bestemming	€ 1.687.064	€ 1.587.995	€ 1.343.740
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 1.687.064	€ 1.587.995	€ 1.343.740

2.2.3 Programma 2: Verkeer en vervoer

Het programma Verkeer en vervoer richt zich op de aanleg en het onderhoud van wegen en straten, de openbare verlichting en de zorg voor een bereikbaar openbaar vervoer.

Het Programma Verkeer en vervoer bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 2.1 Verkeer en vervoer	Hiertoe behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur, zoals verkeersbeleid, de verlichting, aanleg, reconstructie en onderhoud van wegen en de gladheidsbestrijding.
• 2.4 Waterwegen	Doorgaande waterwegen en afwatering (onder gemeentelijk beheer).

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

2.1 Verbeteren verlichting	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Goed licht draagt bij aan een veilig gevoel. Wij brengen onveilige plekken in kaart en verbeteren de verlichting.	Het plan van verduurzamen openbare verlichting is goedgekeurd door het college. We gaan in 2021 de bewoners benaderen en een overzicht maken van de Dark spots.

2.2 Snelheidscontroles	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij vragen de politie om binnen de bebouwde kom op grote schaal snelheidscontroles uit te voeren.	Hierover blijven we in gesprek met de politie.

2.3 Hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt (HOV)	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We realiseren in Druten een duurzaam en hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt om de bereikbaarheid voor onze inwoners te verbeteren.	In 2019 is in samenwerking met het provinciale kernteam HOV actieplan een gedragen schetsontwerp met raming gemaakt. De onderhandeling over de benodigde grondverwerving is nog niet afgerond. Aansluitend worden afspraken met de provincie gemaakt over de subsidieaanvraag. De provincie heeft inmiddels € 800.000 gelabeld voor de eerste fase.

2.4 Wandel- en fietsverbinding Tichellande en Afferden	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Een veilige wandel- en fietsverbinding tussen Tichellande en Afferden voor onder andere de schoolgaande jeugd.	Het tracé is besproken met het college en er moet een paar vierkante meter grond worden verworven van een particulier (loopt nog steeds). Het verbindingspad is in het 4e kwartaal 2020 en in 2021 verder uitgewerkt. Schetsontwerp ligt ter toetsing voor bij het waterschap. De realisatie zal plaatsvinden zodra de bouwactiviteiten en de infrastructuur in die hoek van Druten Oost gereed zijn.

2.5 Opknappen van 't Hoog in Afferden	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We stellen een bijdrage beschikbaar voor het opknappen van 't Hoog in Afferden.	Het opknappen van 't Hoog in Afferden is in 2020 grotendeels afgerond. Tevens is er een extra picknickset bijgeplaatst. Voor de boomspiegel is met diverse inwoners gekeken naar een passende invulling. Begin 2021 gaan we daar definitief vorm aan geven als afsluiting van het project.

2.6 Verfraaiing dorpshart Deest	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Samen met de inwoners van Deest maken wij een plan voor de verfraaiing van het dorpshart. Wij stellen voor de uitvoering hiervan geld beschikbaar.	Er heeft overleg met de Projectgroep Deest plaats gevonden. Door de projectgroep is een schets opgesteld waarin de wensen en ideeën voor het verfraaien van het plein zijn aangegeven. De gemeente onderzoekt de haalbaarheid hiervan en adviseert op welke wijze het verdere ontwerp kan worden vormgegeven. In 2021 zal de verdere uitwerking plaatsvinden. Het streven is om in het voorjaar van 2022 het project te hebben afgerond.

2.7 Onderzoek verkeerssituaties	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We onderzoeken de veiligheid van enkele verkeerssituaties, waaronder het kruispunt Mr. Van Coothstraat-Ooievaarstraat.	De verkeersveiligheid heeft doorlopend onze aandacht. Aan de hand van ingekomen meldingen, klachten of ongevallenregistratie worden verkeerssituaties onderzocht.

2.8 Parkeerproblematiek

Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We pakken de parkeerproblematiek bij 't Geerke en De Lier aan.	In juni 2019 is met het uitbreiden van het parkeerverbod de verkeersonveiligheid in de Kerkstraat aangepakt. Dit ging ten koste van een aantal parkeerplaatsen. Aanwonenden vroegen daarom om meer parkeerplaatsen. In 2020 is in overleg met de aanwonenden het aantal parkeerplaatsen uitgebreid door het instellen van venstertijden voor het parkeerverbod.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
2.1 Verkeer en vervoer	€ 164.834	€ 257.376	€ 220.090
2.4 Economische havens en waterwegen	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 164.834	€ 257.376	€ 220.090
2.1 Verkeer en vervoer	€ 2.253.060	€ 1.871.393	€ 2.192.606
2.4 Economische havens en waterwegen	€ 902	€ 509	€ 5.745
Totaal lasten	€ 2.253.962	€ 1.871.902	€ 2.198.351
Resultaat voor bestemming	€ 2.089.128-	€ 1.614.526-	€ 1.978.261-
Toevoeging aan reserves:	€ 1.422.784	€ 1.369.775	€ 2.311.828
Onttrekking aan reserves:	€ 1.556.531	€ 1.098.719	€ 1.757.419
Resultaat na bestemming	€ 1.955.381-	€ 1.885.582-	€ 2.532.670-

2.2.4 Programma 3: Economie

Het programma omvat het bevorderen van een evenwichtige pluriforme economische structuur en werkgelegenheid met aandacht voor de economische en toeristische ontwikkeling.

Het Programma Economie bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 3.1 Economische ontwikkeling	Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
• 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Hiertoe behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid.
• 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente.
• 3.4 Economische promotie	Promotionele activiteiten om de gemeente op de kaart te zetten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en arbeid; Promotie toerisme.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

3.1 Informatie nieuwe inwoners	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Nieuwe inwoners ontvangen informatie en we nodigen hen uit om deel te nemen aan de vele activiteiten die onze gemeente rijk is. Ze krijgen een 'goody bag' met kaartjes voor het Agora theater. Drutense organisaties, winkeliers en ondernemers kunnen voor de goody bag attenties, informatie of kortingsbonnen aanleveren.	De goodiebags met attenties, informatie en kortingsbonnen zijn goed gevuld. Nieuwe inwoners kunnen deze komen ophalen.
3.2 Glasvezelverbinding	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Al onze inwoners en ondernemers in het buitengebied krijgen een glasvezelverbinding.	De verglazing van het buitengebied is eind 2020 bijna afgerond. De aannemer is nu bezig met een laatste veegronde waarbij de laatste woningen worden aangesloten. De werkzaamheden in de kernen zijn in volle gang. De planning is dat deze in het 3e kwartaal van 2021 afgerond zijn.
3.3 Centrummanager	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij betalen mee aan de kosten van een centrummanager die een bijdrage levert aan een bruisend centrum.	De centrummanager is in 2020 begonnen met haar werkzaamheden. Ze is een waardevolle schakel tussen gemeente en ondernemers gebleken. Zeker in deze tijd van crisis is de toegevoegde waarde voor alle partijen groot.
3.4 Bijdrage openbare toiletvoorziening	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij stellen een bijdrage beschikbaar voor een ondernemer die in het centrum een openbare toiletvoorziening realiseert.	Het SODC ontving een financiële bijdrage waarmee zij zich voor 2020, 2021 en 2022 aansloot bij de Hoge Nood App. In 2022 bekijken we of we opnieuw een bijdrage gaan leveren op basis van een evaluatie.
3.5 Onderzoek haalbaarheid bioscoop	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We onderzoeken de haalbaarheid van een bioscoop.	De haalbaarheidsstudie m.b.t. draagvlak, locatie en verbouwingskosten van een bioscoop is uitgevoerd en ter kennisname gedeeld met de Raad.
3.6 Veerdam	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Eind 2019 is de Veerdam een toeristische trekpleister.	De Veerdam is eind 2019 door de inzet van gemeente, provincie en ondernemers al een toeristische trekpleister.
3.7 Voorzieningen fietstoeristen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Fietstoeristen ontvangen wij gastvrij. We plaatsen oplaadpunten voor e-bikes, zorgen dat de fietspont vaker vaart en plaatsen extra zitbanken.	Het Routebureau Arnhem Nijmegen gaat het fietsroutenetwerk updaten en Stichting Uiterwaarde zet wandelroutes uit. Dit is als gevolg van corona vertraagd en zal naar verwachting in de loop van het 2e / 3e kwartaal van 2021 gerealiseerd worden. Zodra er meer duidelijk is over de definitieve routes, kunnen we de locaties bepalen. Door corona heeft het voetveer in 2020 niet gevaren.

3.8 Informeren bezoekers Afferdense en Deestse waarden	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Toekomstige bezoekers van de Afferdense en Deestse Waarden bieden wij informatie over de natuur (bijenhotels) en de waterveiligheid in dit belangrijke gebied. De promotie ervan verzorgen we via de plaatsing van informatieborden en het realiseren van een informatiecentrum in 't Trefpunt in Deest.	Staatsbosbeheer heeft als gevolg van corona nog niet de vier grote informatieborden uitgezet in 2020. De voorgenomen verbetering van het wandel- en fietsnetwerk in Druten is nog niet gerealiseerd. De inrichting van een informatiepunt in 't Trefpunt is in ontwikkeling. Er zijn gesprekken gevoerd met het IVN.
3.9 Mountainbikepad	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We willen een mountainbikepad rondom de Uivermeertjes en sluiten het aan op het fietsknooppuntennetwerk.	Na onderzoek concludeerden wij dat een mountainbikepad rondom de Uivermeertjes onhaalbaar is. In die zin is voldaan aan het collegeprogramma. Verder bleek een bikepark wel mogelijk, maar niet wenselijk. In december 2020 lieten we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een regionale mountainbikeroute in het Land van Maas en Waal. Het rapport is in het 1e kwartaal van 2021 opgeleverd.
3.10 Regionaal bureau voor Toerisme	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Het Regionaal Bureau voor Toerisme in de regio Arnhem Nijmegen (TVAN) ontvangt ook de komende jaren geld van ons om Druten en het Land van Maas en Waal te promoten.	Druten en het Land van Maas en Waal worden gepromoot voor zover wij dat kunnen. De inzet van de vier gemeenten is nodig voor promotie van het Land van Maas en Waal. Wij informeerden en stimuleerden de toeristische en recreatieve ondernemers uit onze gemeente over de mogelijkheden hun aanbod te presenteren op de sites. Zowel Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen als RBT Rivierenland waren hierbij betrokken. We maakten in Rijk van Nijmegen verband afspraken voor het marketingprogramma 2021. De raad neemt hierover in 2021 een besluit. Op dit moment wordt de toeristische visie voorbereid.
3.11 Integrale visie bedrijventerreinen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij ontwikkelen een integrale visie op de bedrijventerreinen in onze gemeente: Westerhout Zuid, Westerhout Noord, Kerkeland en Klepperheide.	In 2020 zijn we gestart met het opstellen van een economische visie, waar de visie op bedrijventerreinen in onze gemeente een onderdeel van uitmaakt. In het 3e kwartaal van 2021 wordt deze voor besluitvorming aangeboden.
3.12 Verkoop kavels Westerhout Zuid	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Voor de verkoop van kavels op Westerhout Zuid stellen wij extra informatie beschikbaar ten behoeve van de communicatie en de verkoop.	In 2020 zijn er diverse kavels verkocht en is er sprake van een duidelijk toenemende vraag.
3.13 Onderzoek bedrijfsverzamelgebouw Westerhout Zuid	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij onderzoeken de mogelijkheid om een bedrijfsverzamelgebouw op Westerhout Zuid te bouwen.	Onderzoek is niet nodig geweest omdat door de markt deze uitdaging is opgepakt. Door een ondernemer wordt momenteel op Westerhout – Zuid een bedrijfsverzamelgebouw gerealiseerd.
3.14 Reclame- en terrassenbeleid	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Om de uitstraling van het nieuwe centrum van Druten te verbeteren voeren wij nog dit jaar één reclame- en terrassenbeleid in. Wij ondersteunen ondernemers bij de aanschaf van terrasmeubilair van hoge kwaliteit.	Het Reclame & Terrassenbeleid is in 2020 geëvalueerd. In het 2e kwartaal van 2021 wordt de evaluatie voorgelegd aan het college.
3.15 Aanbestedingsbeleid	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Ons aanbestedingsbeleid is simpel en toegankelijk en biedt kansen voor lokale ondernemers.	In 2018 stelde de gemeenteraad een geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid vast.
3.16 Ruimte bepalen openingstijden	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen.	Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen. In 2019 is de winkeltijdenverordening aangepast, waarin de winkeltijden zijn verruimd. Dit geldt ook voor de standplaatsen.
3.17 Vernieuwen detailhandelsvisie	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Om helderheid te geven over detailhandel op industrieterreinen vernieuwen we de detailhandelsvisie. Uitgangspunt blijft dat winkels in ons centrum thuishoren.	We zijn in 2020 begonnen met de voorbereiding en we gaan in 2021 van start, samen met (centrum) ondernemers uit de gemeente.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
3.1 Economische ontwikkeling	€ -	€ 300	€ 5.600
3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	€ 96.637	€ 505.937	€ 28.580
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 15.382	€ 13.104	€ 17.690
3.4 Economische promotie	€ 6.349	€ 6.063	€ 7.646
Totaal baten	€ 118.368	€ 525.404	€ 59.516
3.1 Economische ontwikkeling	€ 260.417	€ 218.815	€ 201.535
3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	€ 159.578	€ 120.728	€ 223.669
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 14.442	€ 14.515	€ 25.407
3.4 Economische promotie	€ 108.442	€ 76.968	€ 93.015
Totaal lasten	€ 542.879	€ 431.026	€ 543.626
Resultaat voor bestemming	€ 424.511-	€ 94.378	€ 484.110-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 424.511-	€ 94.378	€ 484.110-

2.2.5 Programma 4: Onderwijs

Scholing en vorming vormen een belangrijk onderdeel in het ontplooiën en opleiden van mensen tot volwaardige burgers in de samenleving.

Het Programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 4.2 Onderwijshuisvesting	Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.
• 4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen, zoals leerlingenvervoer en peuterspeelzalen.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

4.1 Overleg met schoolbestuur en ouders	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Primair onderwijs in alle kernen is en blijft ons streven. Om de scholen toekomstbestendig te maken overleggen wij met het schoolbestuur en de ouders.	Het integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) 2019-2039 is vastgesteld en de onderwijspartners werken scenario's uit voor de eerste periode na 2022. Gemeente en onderwijspartners stemmen af en overleggen in het OOGO-overleg.
4.2 Gezond eetgedrag	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We stimuleren gezond eetgedrag op alle scholen in onze gemeente door fruit aan te bieden.	De beleidsregels voor het aanvragen van een fruitpakket door basisscholen zijn door het college vastgesteld. Voor de aanvraag kunnen scholen een digitaal aanvraagformulier gebruiken. Ook zijn er afspraken met de leverancier gemaakt. Uitvoering vindt plaats in 2021 en 2022, conform het investerings- en bestedingsplan 2019-2022.
4.3 Voorlichting over veilig leven	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Omdat voorlichting over veilig leven niet vroeg genoeg kan starten, beginnen we daarmee op de basisschoolleeftijd. Als onze kinderen de basisschool verlaten hebben ze een jeugd-EHBO-diploma en kennen ze de beginselen van brandveilig leven.	We zijn in gesprek met EHBO-verenigingen en verschillende scholen. De scholen die we tot nu toe spraken zijn enthousiast. We hopen hier in 2021 en 2022 invulling aan te geven.
4.4 Zwemmen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
In onze waterrijke omgeving is kunnen zwemmen noodzaak. Bij het verlaten van de basisschool kan daarom ieder kind zwemmen.	We voerden de beleidsnota Druten Zwemvaardig 2019-2022 uit. In verband met de coronapandemie is het zwembad wekenlang gesloten. Het schoolzwemmen en zwemvaardigheidslessen konden hierdoor niet altijd doorgang vinden. We maakten een folder over het belang van goede zwemvaardigheid. Daarin staat ook informatie over financiële ondersteuningsmogelijkheden voor zwemlessen. Net als voorgaande jaren inventariseerden we het zwemdiplomabezit onder basisschoolleerlingen.
4.5 Tech-Lokaal	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We willen het Tech-Lokaal koppelen aan bedrijven uit de regio. Zij kunnen stageplaatsen bieden of masterclasses geven en zo jongeren motiveren en inspireren voor beroepsgerichte technische opleidingen.	We evalueerden het TechLokaal. Deze rapportage ontving uw Raad. Voor de jaren 2021 en 2022 stelt uw Raad opnieuw een subsidie beschikbaar voor het TechLokaal. Daarmee kan het TechLokaal verder op de ingeslagen weg. Ook krijgen ze de komende twee jaar een subsidie voor het organiseren van de Techniekdag. Tijdens de Techniekdag maken leerlingen kennis met technische bedrijven en beroepen.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 33.181	€ 27.432	€ 27.663
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 331.072	€ 270.345	€ 197.469
Totaal baten	€ 364.253	€ 297.777	€ 225.132
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 1.037.722	€ 1.054.629	€ 1.102.360
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 931.824	€ 761.258	€ 832.977
Totaal lasten	€ 1.969.546	€ 1.815.887	€ 1.935.337
Resultaat voor bestemming	€ 1.605.293-	€ 1.518.110-	€ 1.710.205-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 1.605.293-	€ 1.518.110-	€ 1.710.205-

2.2.6 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Het programma omvat het stimuleren en in stand houden van voorzieningen op de gebieden cultuur, sport, kunst en het openbaar groen.

Het Programma Sport, cultuur en recreatie bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 5.1 Sportbeleid en activering	Niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport, waaronder de subsidies aan alle sportverenigingen.
• 5.2 Sportaccommodaties	Alle accommodaties voor sportbeoefening, zoals de gym- en sportzalen en het zwembad.
• 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel.
• 5.5 Cultureel erfgoed	Historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.
• 5.6 Media	Hiertoe behoren de bibliotheek en lokale omroep.
• 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Hiertoe behoren onder andere openbaar groen, natuur en recreatie.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

5.1 Sjors Sportief en Sjors Creatief	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Basisschoolleerlingen laten we op een laagdrempelige manier kennis maken met sport en cultuur. Daarvoor introduceren we Sjors Sportief en Sjors Creatief.	Het nieuwe programma-aanbod van de sportieve- en creatieve activiteiten van organisaties is via het boekje en website bekend gemaakt onder alle basisschoolleerlingen. Door corona hebben organisaties en deelnemers minder activiteiten ontplooid dan in voorafgaande jaren.

5.2 Meer bewegen voor jong en oud	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij stimuleren meer bewegen voor jong en oud. Daarom geven we geld aan projecten en verenigingen die zich richten op meer bewegen voor kinderen en ouderen.	Er is bijgedragen aan spelmateriaal om het bewegen van senioren te stimuleren. Vanwege corona en de gevolgen zijn subsidieverzoeken van sportaanbieders voor te ondersteunen initiatieven vrijwel uitgebleven. Het lokaal sportakkoord is later opgestart door corona, waardoor actiepunten opgeschoven zijn naar een later tijdstip. We zetten budget in door aandacht te besteden in lokale media over gezond ouder worden en gezond blijven, ook tijdens corona.

5.3 Deelname aan sport en cultuur	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Alle kinderen kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor de ouders te duur is helpt de gemeente onder andere via het Kindpakket.	Ook in 2020 zorgden we ervoor dat alle kinderen hebben kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor ouders te duur is, helpen we onder andere via het Kindpakket. Het Kindpakket wordt jaarlijks in juli bijgesteld naar de nieuwe ontwikkelingen en behoeften van de Drutense maatschappij.

5.4 Aanvullend krediet nieuwbouw sporthal Gelenberg	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Op sportpark De Gelenberg bouwen wij een nieuwe sporthal. Daarbij houden we rekening met de locatie van het zwembad.	Op basis van het raadsbesluit heeft de stuurgroep het projectplan vastgesteld. We hebben het Programma van eisen laten uitwerken en hebben we de aanmeldingsfase voor marktpartijen om in te schrijven op de opdracht voor de zogenaamde desing&build-opdracht afgerond. Inmiddels zijn er vier partijen geselecteerd voor de inschrijving op het project.

5.5 Veilige toegangsweg sportpark De Gelenberg	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Ook voltooien wij de parkeerplaatsen, de veilige rijroute en de bewegwijzering.	We hebben de variant gekozen waarbij de nieuwe toegangsweg tot Sportpark De Gelenberg begint aan de Koningstraat en tussen de terreinen van de twee hondensportverenigingen door aanhaakt op het parkeerterrein.

5.6 Drutens bosje (ijsbaan)	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
De ijsbaan in het Drutens bosje knappen we op.	Eind 2019 zijn alle werkzaamheden volledig afgerond en in de praktijk getest; Het werkt naar tevredenheid.

5.7 Evenementen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij vinden evenementen belangrijk voor onze gemeente en ondersteunen de initiatiefnemers.	De subsidieregels voor grote en kleine evenementen legden we vast in de nieuwe subsidieregeling. In de begroting is hiervoor ook financiële ruimte geboden. Door corona vonden er geen evenementen plaats in 2020.

5.8 Kennismaking cultureel aanbod Agora Theater	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij willen dat senioren, jongeren en mensen met een beperking kennismaken met het gevarieerde culturele aanbod van het Agora Theater.	Het theater bood in de programmering een gevarieerd cultureel aanbod voor diverse doelgroepen. Bij de subsidieverlening vroegen wij hier ook om.

5.9 Muziekles basisscholen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij vinden muziekeducatie belangrijk en stellen basisscholen in staat om algemene muzikale vorming te geven aan de leerlingen van groepen 3 tot en met 6.	Sinds 2019 geven wij met de partners hier invulling aan. In de Perspectiefnota 2020 stemde de raad in met een verbreding naar de groepen 7 en 8.

5.10 Inrichten landschap buitengebied	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We maken afspraken met de buurgemeenten over de inrichting van het landschap in het buitengebied.	De subsidieaanvraag is toegezegd. De gemeentelijke bijdrage is met de begrotingsbehandeling in november beschikbaar gesteld. In verband met corona konden de projecten in 2020 niet meer worden opgestart. Dat wordt naar het voorjaar 2021 verplaatst.

5.11 Kunstwerk Tichellande	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We stellen geld beschikbaar om, samen met anderen, een kunstwerk in Tichellande te plaatsen als herinnering aan de baksteenfabricage in onze gemeente.	In 2021 onderzoeken we de mogelijkheden voor locatie, type kunstwerk en kunstenaar.

5.12 Onderhoud openbare ruimte	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Samen met inwoners verbeteren we het onderhoud aan de openbare ruimte. Het onderhoudsniveau stellen we in overleg met de gemeenteraad vast (raadsagenda).	In 2020 hebben we op 30 locaties het groen aangepast en/of gerenoveerd samen met inwoners in de vorm van burgerparticipatie. Daarnaast hebben we voor heel Deest samen met de dorpsraad een groenplan opgesteld. Delen hiervan zijn reeds uitgevoerd in 2020. Aanvullend zijn we gestart met de voorbereidingen voor het opknappen van het groen bij Van Delenshof en de Raadhuisstraat. Bij de Raadhuisstraat is de uitvoering in maart 2021 gestart.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
5.1 Sportbeleid en activering	€ 19.088	€ 20.828	€ 1.234
5.2 Sportaccommodaties	€ 226.391	€ 361.486	€ 475.879
5.3 Cultuurpres.,-productie en -participatie	€ 20.724	€ 20.445	€ 8.989
5.5 Cultureel erfgoed	€ 7.776	€ 36.425	€ 19.564
5.6 Media	€ -	€ -	€ -
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 183.190	€ 200.785	€ 163.788
Totaal baten	€ 457.169	€ 639.969	€ 669.454
5.1 Sportbeleid en activering	€ 260.444	€ 240.899	€ 203.915
5.2 Sportaccommodaties	€ 1.151.764	€ 1.148.438	€ 1.084.689
5.3 Cultuurpres.,-productie en -participatie	€ 469.747	€ 469.913	€ 458.168
5.5 Cultureel erfgoed	€ 155.718	€ 115.676	€ 96.755
5.6 Media	€ 267.207	€ 259.117	€ 268.463
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.865.750	€ 1.734.772	€ 1.721.116
Totaal lasten	€ 4.170.630	€ 3.968.815	€ 3.833.106
Resultaat voor bestemming	€ 3.713.461-	€ 3.328.846-	€ 3.163.652-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ 2.385	€ 2.266	€ 3.434
Resultaat na bestemming	€ 3.711.076-	€ 3.326.580-	€ 3.160.218-

2.2.7 Programma 6: Sociaal domein

Het programma omvat ondersteuning in het kader van de Wmo en Jeugdwet, het subsidiëren van organisaties voor maatschappelijk en sociaal cultureel werk en het bestrijden van armoede, het verstrekken van uitkeringen en bieden van ondersteuning op weg naar werk in het kader van de Participatiewet.

Het Programma Sociaal domein bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie, zoals dorp- en wijkcentra en leefbaarheidsgroepen.
• 6.2 Wijkteams	Voorzieningen die zijn gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en -dienstverlening). Het Sociaal Team vormt de Lokale toegang tot de voorzieningen WMO en Jeugd.
• 6.3 Inkomensregelingen	Inkomensvoorzieningen, loonkostensubsidies en armoedebeleid.
• 6.4 Begeleide participatie	Voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals de sociale werkvoorziening.
• 6.5 Arbeidsparticipatie	Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, die de MGR voor Druten uitvoert.
• 6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	Materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden, zoals de WMO woonvoorzieningen en WMO hulpmiddelen.
• 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking, die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking, zoals de huishoudelijke verzorging, dagbesteding en vervoersvoorzieningen.
• 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen jeugd en opvoedhulp, PGB jeugd en jeugd GGZ.
• 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals GGD veilig thuis.
• 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerk dienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

6.1. Deskundigheidsbevordering	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij overleggen met maatschappelijke instellingen en sportverenigingen hoe we kunnen komen tot deskundigheidsbevordering.	In het gezamenlijk sportakkoord Druten is als actiepoint opgenomen: Komen tot een Fonds Deskundigheidsbevordering Vrijwilligers, waar sport- en maatschappelijke verenigingen een budget kunnen aanvragen (bijvoorbeeld voor versterking kader, vinden en behouden vrijwilligers etc.). In 2021 starten we met een werkgroep om dit met een aantal organisaties concreet te maken. Verder is de drive-through voor vrijwilligers ondersteund en mogelijk gemaakt, als waardering voor vrijwilligers in coronatijd.

6.2 Sociaal Team eerste aanspreekpunt	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Als zorg nodig is, is ons Sociaal Team het eerste aanspreekpunt voor onze inwoners. Samen met huisartsen, onderwijs en andere betrokkenen voorkomt dit team onnodige specialistische zorg.	Wij startte met de POH-Jeugd. De eerste evaluatie is positief. Zowel vanuit de huisartsen als vanuit het Sociaal Team ervaren POH-Jeugd als een juiste verbinding tussen huisartsen en het Sociaal Team. We ontwikkelden het brede basisteam verder door, met het toevoegen van de jongerencoach. Hiermee introduceerden wij de jeugdzorg binnen het sociaal team.

6.3 Keukentafelgesprek	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Het Sociaal Team spreekt met onze inwoners aan de keukentafel en op afspraak in de wijk- of dorpshuizen.	De keukentafelgesprekken zijn doorgaans standaard bij de inwoners thuis. Op verzoek van de inwoner kan dit gesprek ook op een andere locatie plaatsvinden.

6.4 Respijtzorg mantelzorgers	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij maken het leven van mantelzorgers makkelijker door respijtzorg aan te bieden en hun kennis te vergroten (omgaan met hulpverleners, vroegsignalering, etc.)	We bekijken jaarlijks of ons aanbod nog past bij de behoefte van onze mantelzorgers. Hierbij variëren we in het aanbod. Op die manier bereiken we meer verschillende soorten mantelzorgers. We bekijken met MeerVoormekaar welk aanbod we tijdens de corona crisis organiseren.

6.5 Activiteiten mantelzorgers	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimer Café, krijgen subsidie.	We bekijken jaarlijks of ons aanbod nog past bij de behoefte van onze mantelzorgers. Hierbij variëren we in het aanbod. Op die manier bereiken we meer verschillende soorten mantelzorgers. Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimercafé, krijgen subsidie. We bekijken met MeerVoormekaar welk aanbod we tijdens de corona crisis organiseren.
6.6 Voorkomen en bestrijden van eenzaamheid	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld.	In het voorjaar is de coalitie Een tegen Eenzaamheid ondertekend. De Kerngroep eenzaamheid besteedt structureel aandacht aan dit thema. We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld.
6.7 Zero tolerance huiselijk geweld en kindermishandeling	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Huiselijk geweld en kindermishandeling tolereren wij nooit. Wachtlijsten voorkomen we. Het Sociaal Team werkt optimaal samen met Veilig Thuis.	Bij signalen van onveiligheid kijken wij niet weg. Het Sociaal Team is getraind om het gesprek aan te gaan als er vermoedens zijn van huiselijk geweld en/of kindermishandeling (HGKM). Binnen het Sociaal Team zijn er aandachtsfunctionarissen HGKM. Zij zetten hun expertise in om andere collega's te coachen of zelf gesprekken binnen een gezin te voeren om de onveiligheid weg te nemen. Daarnaast investeren wij in een goede samenwerking met Veilig Thuis. Een vast contactpersoon van Veilig Thuis kan bij casuïstiek aanschuiven als er sprake is van HGKM.
6.8 Jongerenwerker	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
De jongerenwerker zetten wij breed in als onderdeel van het Sociaal Team met aandacht voor preventie in alle kernen.	De jongerencoach maakt vanaf 2021 onderdeel uit van het Sociaal Team.
6.9 Place2do/ Place2go	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Jongeren centrum Place2be krijgt een zusje: Place2do. Dit is een podium waar jongeren muziek en theater maken. Place2go is een mobiele muziekcontainer die bij toerbeurt de verschillende dorpen aandoet.	In november is Place2do geopend door de Commissaris van de Koning. Het is een plek geworden waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en kunnen werken aan hun (talent)ontwikkeling.
6.10 Verbouwen Dorpshuis De Lier	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
De activiteiten in de dorpshuizen zijn van groot belang voor de leefbaarheid. Een gezonde exploitatie vinden wij daarom erg belangrijk. We onderzoeken of een bestuurlijke samenwerking tussen de dorpshuizen hieraan bijdraagt. Wij bieden alle dorpshuizen een vitaliteitsscan aan. Initiatieven die uit deze scan voortvloeien ondersteunt het college waar mogelijk. Dorpshuis De Lier verbouwen en verduurzamen wij.	De stuurgroep en de projectgroep zijn bezig met de uitwerking van scenario's. Het doel is om de besluitvorming hierover in het 2e kwartaal van 2021 te laten plaatsvinden.
6.11 Leefbaarheidssubsidie	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Aan bijeenkomsten en projecten die onze inwoners activeren kennen wij een leefbaarheidssubsidie toe.	In 2020 is stichting Dorpsplatform Deest D'n Droad opgericht. Dit is een inwonersinitiatief voor het behoud en verbetering van de leefbaarheid in het dorp. We hebben € 25.000 subsidie beschikbaar gesteld voor een multifunctionele beweegtuin in Afferden. Hiermee stimuleren we sporten voor verschillende leeftijden in het dorp. We zijn gestart met de Meerdoenertjes en het Buurtfonds. Een Meerdoenertje is een kleine financiële bijdrage (max € 300) voor een inwonersinitiatief dat mensen verbindt. Het Buurtfonds is een financiële bijdrage (max € 5.000) voor grotere initiatieven dat mensen verbindt.
6.12 Beperken van schulden	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Door schulden te beperken voorkom je isolement. Door samen te werken met organisaties zoals de woningstichting helpen wij vroegtijdig. Ook geven wij voorlichting aan scholieren hoe om te gaan met geld.	Het Beleidsplan schuldhulpverlening is in december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Met hierin een belangrijke focus op preventie en vroegsignalering van schulden. Door Corona is er extra aandacht voor de ondersteuning van zzp-ers en kleine ondernemers. De voorgenomen activiteiten zijn volgens planning uitgevoerd.

6.13 Participatiecoach	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij kennen alle inwoners zonder werk die op ons zijn aangewezen. De afstand tot de arbeidsmarkt bepaalt hoe wij helpen. Het Werkbedrijf bemiddelt de kansrijke personen, een eigen participatiecoach helpt om kansrijk te worden. Als betaalde arbeid (nog) geen optie is, biedt de coach een vorm van vrijwilligerswerk of dagbesteding aan.	In 2020 is de inzet van de participatiecoaches geëvalueerd. Hiermee is verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. De inzet van de participatiecoaches leidt tot het in 'beweging krijgen' van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Op grond van de positieve resultaten in de evaluatie zijn zowel in Druten als in Wijchen de participatiecoaches structureel ingezet.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 77.748	€ 71.494	€ 69.960
6.2 Wijkteams	€ -	€ -	€ -
6.3 Inkomensregelingen	€ 7.190.564	€ 7.543.397	€ 3.777.337
6.4 Begeleide participatie	€ -	€ -	€ -
6.5 Arbeidsparticipatie	€ -	€ -	€ -
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	€ -	€ -	€ -
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 92.500	€ 114.777	€ 153.522
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	€ 37.176	€ 91.104	€ -
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	€ -	€ 9.182	€ -
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 7.397.988	€ 7.829.954	€ 4.000.819
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.651.363	€ 1.481.509	€ 1.471.879
6.2 Wijkteams	€ 1.369.563	€ 1.094.597	€ 974.888
6.3 Inkomensregelingen	€ 8.606.845	€ 8.800.136	€ 5.168.622
6.4 Begeleide participatie	€ 2.390.116	€ 2.159.958	€ 2.349.543
6.5 Arbeidsparticipatie	€ 634.299	€ 588.828	€ 617.256
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	€ 655.995	€ 562.182	€ 415.462
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 3.872.173	€ 3.831.461	€ 4.166.833
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	€ 3.725.271	€ 3.986.756	€ 3.655.027
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	€ 147.197	€ 111.403	€ 53.592
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	€ 636.334	€ 537.167	€ 539.941
Totaal lasten	€ 23.689.156	€ 23.153.997	€ 19.413.043
Resultaat voor bestemming	€ 16.291.168-	€ 15.324.043-	€ 15.412.224-
Toevoeging aan reserves:	€ 258.996	€ 770.534	€ 1.010.381
Onttrekking aan reserves:	€ 327.171	€ 794.737	€ 1.057.645
Resultaat na bestemming	€ 16.222.993-	€ 15.299.840-	€ 15.364.960-

2.2.8 Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Het programma omvat de zorg voor de volksgezondheid, milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering, vermindering hondenoverlast, riolering en de exploitatie van de algemene begraafplaats.

Het Programma Volksgezondheid en milieu bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 7.1 Volksgezondheid	Maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen, zoals de GGD, en lokaal gezondheidsbeleid.
• 7.2 Riolering	Gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.
• 7.3 Afval	Inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval.
• 7.4 Milieubeheer	Zorg voor de kwaliteit van bodem en lucht, bestrijding geluidshinder, MARN (Milieu en Afval Regio Nijmegen).
• 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	In stand houden van de algemene begraafplaats.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit!"

7.1 Voorlichting aan jeugd en ouders	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Samen met de scholen geven wij voorlichting aan jeugd en ouders over de gevaren van alcohol, roken, drugs en sexting. De GGD voert deze voorlichting voor ons uit.	Er zijn eind 2020 gesprekken geweest met scholen over de aanpak middelengebruik. Ook is de nieuwe GGD gezondheidsmonitor jeugd besproken met onderwijs en andere partijen rond jeugd.

7.2 "EHBO achter het stuur"	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
De succesvolle cursus 'EHBO achter het stuur' voor zestien- tot twintigjarigen krijgt een vervolg. Dit is een voorbeeld voor hoe we de gezondheids- en kindmonitor uitwerken.	De EHBO verenigingen organiseerden in 2020 reanimatiecursussen. Door de coronacrisis zijn deze echter vroegtijdig stopgezet.

7.3 Cursussen reanimeren	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Bij een hartstilstand zijn de eerste zes minuten van levensbelang. De gemeente organiseert gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren.	De gemeente startte dit jaar met gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren. Op dit moment liggen de cursussen stil vanwege corona. We hopen ze zo spoedig mogelijk weer op te starten.

7.4 Ambulance	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Een snelle komst van de ambulance in noodsituaties is niet altijd vanzelfsprekend maar noodzakelijk. Wij houden de aanrijtijden nauwlettend in de gaten en vinden het belangrijk dat de standplaats van de ambulance in Druten behouden blijft.	Ook in 2020 zijn de aanrijtijden gemonitord door de Veiligheidsregio Gelderland Zuid. Indien er bijzonderheden zijn wordt de raad hierover geïnformeerd.

7.5 Routekaart Energieneutraal Druten 2040	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Uitvoering geven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040	In 2020 is verder uitvoering gegeven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040. Het uitvoeringsprogramma is bijna klaar en projecten zoals een pilot Aardgasvrij Deest en selectie en realisatie van zonneparken zijn in gang gezet.

7.6 Energieloket	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Een belangrijk instrument richting (individuele) inwoners en organisaties is het energieloket. Hiermee geven we voorlichting en stimuleren we burgers, scholen en verenigingen tot energiebesparing en duurzame energieopwekking.	Het loket Duurzaam Wonen was ook in 2020 belangrijk voor inwoners en organisaties voor energiebesparing en duurzame energieopwekking. Vanwege de lockdown is er nauwelijks aanloop geweest, maar mensen konden digitaal terecht. Eind 2020 is begonnen met afspraken over professionalisering en uitbreiding van het loket.

7.7 Energiebesparing in woningen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Samen met de woningbouwverenigingen werken we aan de collectieve aanpak van energiebesparing in woningen. Bestaande woningen worden allemaal gemiddeld label B (2020) en vanaf 2019 worden alle nieuwe woningen en gebouwen met label A gerealiseerd. Streven is energieneutraal bouwen. Concrete afspraken daarover zijn vastgelegd in de Woonvisie en prestatieafspraken.	Regelmatig vinden er gesprekken plaats met de woningcorporaties Woonwaarts en De Kernen over de uitvoering van de afspraken in de nieuwbouw en bestaande bouw, waaronder het behalen van de doelstelling van gemiddeld label B. Eind 2020 zijn de nieuwe prestatieafspraken gemaakt.

7.8 Zonnepanelen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Over vier jaar zijn 2000 daken in de gemeente voorzien van zonnepanelen. Daarvan maken in elk geval de daken op openbare gebouwen deel uit.	Een gespecialiseerd bedrijf heeft opdracht gegeven om via luchtfoto's het aantal zonnepanelen op daken te tellen. Een eerste analyse van de binnengekomen informatie levert een nul-situatie/totaalbeeld op van meer dan 19.000 panelen op daken (foto uit april 2019). In 2021 hopen we de gegevens van 2019 en 2020 te presenteren.
7.9 Gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Over vier jaar zijn alle gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal.	In 2020 heeft de focus gelegen op het verduurzamen van een aantal sportverenigingen. De plannen waar zij mee zijn gekomen zijn uitgevoerd en middels aan hen verstrekte leningen gefinancierd.
7.10 Financieel stimuleren om zonnepanelen te plaatsen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Huiseigenaren en eigenaren van (agrarische) bedrijfsgebouwen stimuleren wij financieel om zonnepanelen te plaatsen.	Ook in 2020 hebben eigenaren van huizen en gebouwen gebruik gemaakt van onze Toekomstbestendig Wonen lening vooral voor de aanschaf van zonnepanelen.
7.11 Plannen verduurzaming	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Bij het maken van plannen voor verduurzaming betrekken we steeds de technologische mogelijkheden en nieuwe ontwikkelingen.	In 2020 zijn geen plannen gekomen waarbij innovatie en de nieuwste technologische ontwikkelingen een rol spelen. We blijven de ontwikkelingen volgen en staan open voor experimenten.
7.12 ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie)	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Op het gebied van duurzaamheid zien wij ZLTO als één van de belanghebbenden.	In 2020 hebben we een paar keer het gesprek gehad met ZLTO en met Vitaal Druten. Het gesprek ging voornamelijk over de RES, zonneparken in Druten en windmolens.
7.13 Monitoren duurzaamheidsdoelstellingen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Wij monitoren de voortgang van de duurzaamheidsdoelstellingen. We koppelen de voortgang terug aan inwoners, bedrijven en overige belanghebbenden om inzicht en draagvlak te realiseren.	Monitoring kon in het verleden met de Klimaatmonitor maar deze wordt sinds 2018 niet meer bijgehouden omdat met het Klimaatakkoord is bepaald dat er een nieuwe monitoring komt, in onze regio het ETM model, dat helaas nog steeds niet werkbaar is. Zodra dit wel het geval is, wordt de raad hiervan op de hoogte gesteld.
7.14 Coördinator asbestsanering	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Asbest komt nog op veel plaatsen in de gemeente voor. We geven particulieren antwoord op hun vragen over de sanering van hun daken door daarvoor een coördinator aan te stellen.	Ook in 2020 is asbestsanering niet geprioriteerd. Vooral nog wordt geen invulling gegeven aan asbestsanering.
7.15 Optimaliseren milieustraat	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We optimaliseren onze milieustraat, verbeteren de logistiek en verruimen de openingstijden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf zijn de voorzieningen uitgebreid en is de routing aangepast waardoor de verblijfstijd van de bezoekers fors omlaag gebracht is. De wachttijden (voor de coronacrisis) waren daardoor acceptabel. We verkennen de mogelijkheden om de milieustraat te alloceren.
7.16 Aanbieden van gratis snoeiafval	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Onze inwoners kunnen het hele jaar hun snoeiafval gratis aanbieden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf kunnen inwoners het gehele jaar door op zaterdag hun snoeiafval inleveren.
7.17 Luierinzameling	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We overwegen het invoeren van luierinzameling.	De eerste voorbereidingen voor de luierinzameling zijn gestart. We komen in 2021 met een uitgewerkt voorstel naar de raad.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
7.1 Volksgezondheid	€ -	€ 10.288	€ -
7.2 Riolering	€ 1.867.712	€ 1.886.585	€ 1.800.186
7.3 Afval	€ 1.729.093	€ 1.726.148	€ 1.631.880
7.4 Milieubeheer	€ 200.144	€ 193.085	€ 82.060
7.5 Begraafplaatsen	€ 33.947	€ 33.862	€ 33.507
Totaal baten	€ 3.830.896	€ 3.849.968	€ 3.547.633
7.1 Volksgezondheid	€ 777.787	€ 762.102	€ 654.909
7.2 Riolering	€ 1.472.092	€ 1.334.128	€ 1.351.494
7.3 Afval	€ 1.614.799	€ 1.598.854	€ 1.699.574
7.4 Milieubeheer	€ 1.324.329	€ 1.228.527	€ 718.400
7.5 Begraafplaatsen	€ 50.059	€ 49.404	€ 71.869
Totaal lasten	€ 5.239.066	€ 4.973.015	€ 4.496.246
Resultaat voor bestemming	€ 1.408.170-	€ 1.123.047-	€ 948.613-
Toevoeging aan reserves:	€ 141.554	€ 255.943	€ 422.417
Onttrekking aan reserves:	€ 264.338	€ 152.850	€ 213.758
Resultaat na bestemming	€ 1.285.386-	€ 1.226.140-	€ 1.157.272-

2.2.9 Programma 8: Wonen en bouwen

Het programma omvat de ontwikkeling van het stedelijk gebied en het buitengebied, de realisering van nieuwe woon- en werklocaties en het ontwikkelen van volkshuisvestingsbeleid. Tevens wordt ingezet op het in stand houden van rijks- en gemeentelijke monumenten met behulp van de daarvoor vastgestelde regelgeving.

Het Programma Wonen en bouwen bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 8.1 Ruimtelijke ordening	Taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, zoals bijstellen en actualiseren van bestemmingsplannen en de vergoedingen planschade.
• 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitaties, zoals grondverwerving, bouw en woonrijp maken; verkoop van bouwrijpe gronden.
• 8.3 Wonen en bouwen	Gebiedsontwikkeling, woningvoorraad (waaronder ook de bouwvergunningen).

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit!"

8.1 Langer zelfstandig wonen	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We stellen geld beschikbaar voor de uitvoering van projecten die langer zelfstandig wonen mogelijk maken.	De deelprojecten van 2019 en 2020 zijn deels uitgevoerd (bijvoorbeeld Max Vitaal en de Dementiewijzer). We kijken of we de informatiemarkt digitaal kunnen organiseren.
8.2 Woningbouwprogramma	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Onze gemeente realiseert ook in de periode 2018-2022 een ambitieus woningbouwprogramma. Druten bouwt de komende vier jaar gemiddeld 110 woningen per jaar. Het beleidsstuk 'faseren en doseren' wordt nog in 2018 geactualiseerd. In de kleine kernen bouwen we jaarlijks vijf tot tien woningen. Bestaande woningbouwprojecten versnellen we. Aan de hand van de uitkomst van de raadsagenda voeren we de plannen van 2019 tot 2022 uit die de raad ons aanreikt. We nemen deze plannen op in een nieuw woningbouwbeleid.	In 2020 is vanwege het grote woningtekort in deze regio, met het Rijk, Provincie en de regio, de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen gesloten. In de woondeal zijn de locaties Tussen Heuvel en van Heemstraweg en Druten-West benoemd als versnellingslocatie. Vanwege het nieuwe woningbehoefteonderzoek is in maart de aanvulling op de woonvisie vastgesteld. Ook hierin is de ambitie van circa 110 woningen per jaar tot 2025 vastgelegd. Vanwege de grote woningbouwopgave wordt komende periode onderzocht hoe dit ingevuld wordt en wat de gevolgen hiervan zijn.
8.3 Bepalen woningbouw	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Per kern bepalen wij de grenzen waarbinnen woningbouw mogelijk is.	Op 23 april 2020 stelde de raad het Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) vast. Op basis van het BSG en het afwegingskader voor woningbouwinitiatieven worden kleinschalige woningbouwplannen beoordeeld.
8.4 Markt	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We richten de Markt sfeervol in.	Dit project is in november 2020 uitgevoerd.
8.5 Ruimte nevenactiviteiten agrarische ondernemers	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Agrarische ondernemers krijgen de ruimte voor aan het bedrijf gelieerde nevenactiviteiten, bijvoorbeeld op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en toerisme.	Daar waar ondernemers zich melden, wordt meegedacht en worden mogelijkheden verkend. Dit is een doorlopend proces.
8.6 Aansluiting Molenhoek-Markt	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
We realiseren een verbeterde, ongelijkvloerse, aansluiting Molenhoek-Markt.	Er is nog geen grondpositie verworven die de aanleg van een goede langzaamverkeersverbinding mogelijk maakt.
8.7 Ontsluiting wijk Druten-West	
Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
De wijk Druten-West krijgt een ontsluiting (voor auto's) op de Van Heemstraweg. Een en ander wordt in het nieuwe bestemmingsplan voor Druten-West meegenomen.	De wijk Druten-West krijgt een ontsluiting (voor auto's) op de Van Heemstraweg. Dit wordt in de ruimtelijke procedure voor de ontwikkellocatie De Hooiwal meegenomen. Voor rekening van de (her)ontwikkelaar van deze locatie mogen er maximaal twee ontsluitingen op de Van Heemstraweg worden gemaakt. Vooruitlopend hierop legde de gemeente eind april 2020 voor haar rekening een tijdelijke ontsluiting op de Van Heemstraweg aan via de Buurmeesterstraat (rechts in, rechts uit).

8.8 Uitvoering (deel) centrumvisie Horssen

Wat willen we bereiken ?	Wat hebben we bereikt in 2020
Voor de uitvoering van (een deel van) de centrumvisie Horssen stellen wij geld beschikbaar.	In het 4e kwartaal van 2020 is de start gemaakt om een projectgroep van bewoners samen te stellen om uitwerking te geven aan de centrumvisie. Daarnaast heeft het college besloten het pand naast het dorps huis De Horst "Rijdt 36" aan te kopen.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
8.1 Ruimtelijke ordening	€ 291.000	€ 359.558	€ 163.295
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	€ 147.997	€ 106.322	€ 597.856
8.3 Wonen en bouwen	€ 1.099.911	€ 1.021.822	€ 889.034
Totaal baten	€ 1.538.908	€ 1.487.702	€ 1.650.185
8.1 Ruimtelijke ordening	€ 310.306	€ 319.784	€ 503.408
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	€ 361.360	€ 619.016	€ 1.024.201
8.3 Wonen en bouwen	€ 893.671	€ 818.015	€ 901.935
Totaal lasten	€ 1.565.337	€ 1.756.815	€ 2.429.544
Resultaat voor bestemming	€ 26.429-	€ 269.113-	€ 779.359-
Toevoeging aan reserves:	€ 161.000	€ 161.000	€ 1.664.165
Onttrekking aan reserves:	€ 556.505	€ 114.877	€ 1.610.994
Resultaat na bestemming	€ 369.076	€ 315.236-	€ 832.530-

2.2.10 Beleidsindicatoren

Het is voor gemeenten belangrijk om te kunnen sturen op basis van meetbare prestaties, waarbij gemeenten bij de besteding van de beschikbare middelen goed onderbouwde keuzes moeten maken om te kunnen bijsturen als de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. Mede om gemeenten onderling beter te kunnen vergelijken wordt in het BBV voorgeschreven dat de gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en verantwoordingsstukken.

De gegevens komen uit verschillende bronnen zoals o.a.: CBS, COELO, Rijkswaterstaat, KLPD, RIVM en andere centrale databronnen. De kengetallen worden centraal door KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten) verzameld en gepubliceerd op Waarstaatjegemeente.nl.

Naam indicator	Eenheid	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Gelderland 2020
0 Bestuur en ondersteuning				
Overhead	% van de totale lasten	13,5	13,12	N.B.
1 Veiligheid				
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	65	107	102
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,5	0,3	1,9
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,4	2,7	3,8
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,3	2,1	2,0
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	3,5	5,1	5,2
2 Verkeer en vervoer				
Ziekenhuisopname na verkeersongeval	% totaal ongevallen opname	4,5	12,5	6,2
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	% totaal ongevallen opname	13	13	12
3 Economie				
Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen)	%	47,4	47,9	53,6
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	129,1	131	144,5
4 Onderwijs				
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	1,32	3,1	2,5
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	11,92	10	21
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers VO en MBO	1,2	0,74	1,8
5 Sport, cultuur en recreatie				
Niet sporters	%	50,9	50,9	46,8
6 Sociaal domein				
Banen	Per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	594,8	513,2	666,1
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0,53	0	1
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	4,03	4	5
Melding kindermishandeling	%	0,25	0,28	0,33
Werkzame beroepsbevolking	per 1.000 inwoners	698	693	682
Werkloze jongeren	% 16 t/m 24 jarigen	0,67	1	2
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	24,8	28,8	40,4
Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 1.000 jongeren	2,8	11,1	2,8
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	%	10,5	9,4	9,7
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	%	0,9	1	1,2
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	%	0,4	0,4	Niet beschikbaar
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	680	730	610
7 Volksgezondheid en milieu				
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	39	43	111
Hernieuwbare elektriciteit	%	2,7	8	9,3
8 Wonen en bouwen				
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	226	256	261
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	9,7	10,4	10
Demografische druk	%	70,5	71,2	73,6
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	628	653	712
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	687	712	779

2.3 Paragrafen

2.3.1 Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

Het overzicht lokale heffingen bevat de geraamde inkomsten, de beleidsvoornemens voor de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid, omdat deze de inwoner direct in de portemonnee raken. Lokale belastingen en heffingen staan dan ook sterk in de publieke en politieke belangstelling.

De onroerendezaakbelasting (OZB) is in omvang de belangrijkste gemeentelijke heffing. Ook is de gemeente in principe vrij om te bepalen waarvoor OZB-opbrengsten worden gebruikt. Daarom rekenen we de OZB tot de algemene dekkingsmiddelen.

De riool- en reinigingsheffingen worden geheven voor een tegenprestatie van de gemeente en leggen beslag op het huishoudbudget van nagenoeg elke inwoner. Daarom zijn deze heffingen interessant om in het overzicht van lokale heffingen te betrekken. Gelet op het aantal honden (1850) is ook de hondenbelasting in de vergelijking betrokken.

Binnen de lokale heffingen mag het kwijtscheldingsbeleid niet ontbreken. De gemeente hanteert namelijk op basis van wettelijke normen een beleid waarbij aanslagen (deels) worden kwijtgescholden afhankelijk van de draagkracht van de belastingplichtige. Dit kwijtscheldingsbeleid nuanceert de belastingdruk en kan dan ook niet achterwege blijven.

De normerende, sturende functie van de raad kan zich op het gebied van lokale heffingen sterk manifesteren. Dat geldt ook voor de controlerende functie, niet alleen om de lastendruk te beheersen, maar ook om na te gaan of de burger waar krijgt voor zijn geld.

Verschillen die zich binnen bepaalde heffingen voordoen worden toegelicht in de desbetreffende programma's en taakvelden.

Gemeentelijk beleidskader

Het uitgangspunt van het beleid is dat we tarieven, heffingen en belastingen elk jaar aanpassen aan het inflatieniveau. Voor 2020 is het inflatiepercentage van 1,5% gehanteerd. Verder dienen tarieven en heffingen per saldo kostendekkend te zijn.

Beleidskader 2020

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bevat de volgende belastingen/heffingen die gebaseerd zijn op een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening:

- Onroerendezaakbelastingen;
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Marktgelden;
- Leges.

Onroerendezaakbelastingen

Omvang inkomsten

De gemeente heft onroerendezaakbelastingen (OZB) over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken. Het gaat om twee directe belastingen: een gebruikersbelasting van degene die een onroerende zaak gebruikt die niet een woning is en een eigenarenbelasting van degene die van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht. Dat kan dus het eigendom zijn van een woning en/of een niet-woning.

De totale opbrengst aan OZB voor 2020 is geraamd op € 3.360.174. De jaarrekening 2020 sluit met een gerealiseerde OZB opbrengst van € 3.374.206.

Waardebepaling

De OZB-tarieven worden uitgedrukt in een percentage van de waarde. De gemeente waardeert jaarlijks alle onroerende zaken. Uit die waardering bleek dat we in 2020 ten opzichte van 2019 konden rekenen op een gemiddelde waardestijging voor woningen van afgerond 8%. Mede op grond van een bij de belastingvoorstellen 2020 aangenomen amendement heeft dit geleid tot een tariefverlaging met 6,5%.

Hoogte tarieven

In principe mag de gemeente zelf de hoogte van de ozb-tarieven bepalen.

De gemeente is op een andere manier niet helemaal vrij in het vaststellen van de ozb-tarieven. Om een onevenredige stijging van de collectieve belastingdruk te voorkomen heeft het Rijk een macronorm ingesteld. Overtreding van de macronorm leidt tot verlaging van de ruimte in het daarop volgende jaar.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

De reinigingsrechten worden alleen geheven van objecten waar bedrijfsafval ontstaat. Afvalstoffenheffing wordt van huishoudens geheven, waarbij het niet uitmaakt of er daadwerkelijk afval aan de straat wordt gezet. Per gemeente is de hoogte van deze heffingen afhankelijk van de gewenste kwaliteit en het nagestreefde ambitieniveau.

De tarieven voor 2020 zijn ten opzichte van 2019 verhoogd met € 25 per huishouden. Dit is inclusief de inflatiecorrectie van 1,5%. Het tarief voor een éénpersoonshuishouden bedroeg voor 2020 € 136,44 en het tarief voor een meerpersoonshuishouden en de reinigingsrechten was € 189,12. Het tarief per afvalzak was in 2020 gelijk aan het tarief in 2019 namelijk € 0,75 per afvalzak.

De opbrengsten van de afvalstoffenheffing zijn volgens bestaand beleid voor 100% gerelateerd aan de lasten voor vuilafvoer en verwerking. De gemeente hanteert een egaliseriereserve om te voorkomen dat er te sterke schommelingen in de tarieven ontstaan.

Kostendekkende tarief afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

In de gemeente Druten geldt met ingang van 2020 als uitgangspunt, dat de tarieven van de afvalstoffenheffing zodanig van omvang dienen te zijn dat de daaruit verkregen opbrengsten de geraamde kosten volledig dekken. In 2020 is dat door een aantal niet voorziene kostenstijgingen niet gerealiseerd en heeft er een onttrekking aan de egaliseringsreserve plaats gehad. Dit tot het volledig in de reserve aanwezige saldo van € 142.800. Overigens is dat niet voldoende gebleken en resteerde er in 2020 na aanwending van de reserve nog een tekort binnen de afvalstoffenheffing van afgerond € 144.000. Dit is in onderstaande tabel nader gepresenteerd.

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	(x € 1.000)	%
Kosten afval (onderdeel van taakveld 7.3)	€ -1.504	
Inkomsten taakveld afval, exclusief heffingen	€ 261	
Dividenduitkering gerelateerde afvalbedrijven	€ 32	
Netto kosten taakveld afval	€ -1.211	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	€ -136	
BTW	€ -271	
Overige	€ -87	
Totale kosten	€ -1.705	100%
Opbrengst heffingen	€ 1.418	83%
Saldo van kosten minus opbrengsten (tekort)	€ -287	
Onttrekking aan egaliseringsreserve	€ 143	
Per saldo (negatief is tekort)	€ -144	

Rioolheffing

Elke eigenaar van een onroerende zaak die direct of indirect is aangesloten op de riolering betaalt rioolheffing. Het tarief voor 2020 is ten opzichte van 2019 verhoogd met € 7,00 naar een bedrag van € 224,00 per aansluiting.

Kostendekkendheid tarief rioolheffing

De rioolheffing is voor 2020 meer dan kostendekkend geweest (114%). Het surplus is gestort in de reserve rioleringen.

Berekening kostendekkendheid van de Rioolheffing	(x € 1.000)	%
Kosten riolering (onderdeel taakveld 7.2)	€ -1.334	
Inkomsten taakveld afval, exclusief heffingen	€ 28	
Netto kosten taakveld afval	€ -1.306	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	€ -129	
Vegen, straten en pleinen (1/3 deel)	€ -19	
BTW	€ -177	
Totale kosten	€ -1.631	100%
Opbrengst heffingen	€ 1.858	114%
Saldo van kosten minus opbrengsten (overschot)	€ 227	
Storting overschot in reserve rioleringen	€ -227	
	€ -	

Hondenbelasting

Elke houder van een hond dient zich, na aanschaf, te melden, waarna een aanslag hondenbelasting volgt. Voor 2020 zijn de tarieven inflatoir verhoogd. De gehanteerde tarieven bedroegen:

- Voor de eerste hond € 85,44
- Voor elke volgende hond € 117,84
- Kenneltarief € 396,12

Lijkbezorgingsrechten

De tarieven 2020 van de lijkbezorgingsrechten zijn aangepast met het inflatiepercentage. Bij wijzigingen met een minimaal gevolg is het tarief gelijk gebleven.

Legesverordening

Algemeen

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de Legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst dan wel ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Globaal onderscheiden we een drietal titels:

- Titel 1 Algemene dienstverlening, waaronder burgerlijke stand, reisdocumenten, verkeer en vervoer;
- Titel 2 Dienstverlening vallende onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning, waaronder bouwactiviteiten, welstand en bestemmingswijzigingen;
- Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn, waaronder horecavergunning, evenementenvergunning en kinderopvang.

De leges dienen overeenkomstig de uitgangspunten veelal kostendekkend te zijn en worden conform de Gemeentewet vastgesteld op basis van de in de gemeentebegroting geraamde baten en lasten. Deze baten mogen niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Anders gezegd mogen we over de gehele legesverordening geen 'winst' maken op de diensten en producten die wij aanbieden. Dit geldt niet voor de leges waar in de dienstverlening ook een rijksdeelcomponent van toepassing is. De verhoging van rijksleges worden dan volledig vertaald in de tariefstelling. Een aantal tarieven van leges is wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief voor paspoorten en rijbewijzen. Voor 2020 zijn de leges tarieven verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%.

Tabel vergelijking tarieven 2020 – 2019

Belastingsoort		Tarieven		Stijgings%
		2019	2020	
Onroerendezaakbelastingen				
Eigenaren woningen		0,1224%	0,1145%	-6,45%
Totaal woningen		0,1224%	0,1145%	-6,45%
Eigenaren niet-woningen		0,1787%	0,1819%	1,79%
Gebruikers niet-woningen		0,1547%	0,1574%	1,75%
Totaal niet-woningen		0,3334%	0,3393%	1,77%
Hondenbelasting				
Voor een eerste hond		€ 84,24	€ 85,44	1,42%
Voor elke volgende hond		€ 116,16	€ 117,84	1,45%
Voor een kennel		€ 390,36	€ 396,12	1,48%
Rioolheffing				
Per aansluiting		€ 217,00	€ 224,00	3,23%
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht				
Eénpersoons huishouden		€ 111,36	€ 136,44	22,52%
Meerpersoons huishouden		€ 164,04	€ 189,12	15,29%
Reinigingsrechten		€ 164,04	€ 189,12	15,29%
Diftarzak		€ 0,75	€ 0,75	0,00%

Gemeentelijke lastendruk 2020

Op basis van een gemiddelde woningprijs van € 230.000 in 2019 naar een gemiddelde woningprijs van € 248.000 in 2020 bedroeg de lastendruk als volgt:

Lastensoort	Huurder (zonder eigen woning)		Eigenaar (met eigen woning)	
	2019	2020	2019	2020
Afvalstoffenheffing	€ 164,04	€ 189,12	€ 164,04	€ 189,12
20 vuilniszakken	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00
Rioolheffing	€ -	€ -	€ 217,00	€ 224,00
OZB eigenaar	€ -	€ -	€ 281,52	€ 283,96
Totaal	€ 179,04	€ 204,12	€ 677,56	€ 712,08

Kwijtschelding

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarden (afhankelijk van het netto besteedbaar (gezins-)inkomen en persoonlijke omstandigheden) aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding kan alleen worden verleend indien het een aanslag betreft voor onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting voor een eerste hond. De gemeente voert een actief beleid op het gebied van kwijtscheldingen. Burgers, aan wie structureel kwijtschelding wordt verleend, komen in aanmerking voor een vereenvoudigde kwijtscheldingsprocedure.

2.3.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de verplichting opgenomen om deze paragraaf in de begroting en de jaarrekening op te nemen. Voor ons gemeentelijk beleid in het kader van risicomanagement is in 2010 de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen vastgesteld.

Wij vinden het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Op die manier is er voldoende ruimte en tijd om de risico's van nu te beheersen en om voor eventuele toekomstige risico's tijdig maatregelen te treffen.

De paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen. Het vooraf inschatten van de risico's en daarmee omgaan is belangrijk voor de sturing van de organisatie en de verantwoording die we verschuldigd zijn aan onze inwoners.

Om inzicht in de risico's van de gemeente te krijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend. Dat is het vermogen van de gemeente om toekomstige financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de normale bedrijfsvoering wordt aangetast.

Risicoprofiel

Een gemeente loopt, net als elke andere organisatie, risico's in de uitvoering van haar taken. Van een aantal risico's is bekend welke financiële gevolgen deze hebben en is het vrijwel zeker dat het feit zich zal voordoen (of voorgedaan heeft). De gemeente moet daarvoor voorzieningen treffen (artikel 44 BBV).

Bij een risico is het onbekend of het feit zich zal voordoen. In de ambtelijke organisatie is een inventarisatie gedaan van de mogelijke risico's die zich voor kunnen doen. Hierbij zijn in totaal 73 risico's met financiële gevolgen benoemd.

In het hiernavolgende overzicht worden de elf risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage leveren aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij wordt de opmerking geplaatst dat het risicoprofiel een momentopname is. In een veranderende omgeving veranderen ook steeds de risico's.

Nummer	Beschrijving risico	Mogelijke gevolgen	Kans	Maximale financieel gevolg
R239	Algemene uitkering gemeentefonds valt lager uit dan begroot.	Tekort in de begroting en de noodzaak om te bezuinigen, dan wel de belastingen te verhogen.	70%	€ 1.200.000
R210	Incourant perceel en mogelijke vertraging verkoop	Lagere opbrengsten	50%	€ 410.000
R246	Kosten jeugdzorg hoger dan begroot	Kosten zijn hoger dan in de begroting aan budget is opgenomen.	70%	€ 400.000
R259	Het tijdig uitvoeren van onderhoud aan wegen blijft achterwege	Grotere schade en vervanging moet eerder, dan wel wordt duurder. Meer risico op aansprakelijkheidstelling.	70%	€ 350.000
R260	Uitlekken van vertrouwelijke informatie.	Claims in verband met misbruik, alsmede imagoschade	30%	€ 720.000
R196	Budget re-integratie is uitgeput.	Minder uitstroom uit uitkering en geen nieuwe trajecten kunnen opstarten.	50%	€ 350.000
R265	Overtreding AVG	Autoriteit persoonsgegevens legt na een onderzoek een boete op.	10%	€ 1.600.000
R254	MGR maakt aanspraak op deelnemers voor een extra bijdrage.	Gemeente moet meer bijdragen aan MGR dan begroot.	70%	€ 65.800
R50	Crisissituatie (ramp)	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden.	10%	€ 1.000.000
R166	Grote calamiteit bij een bedrijf.	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden.	10%	€ 1.000.000
-	Algemene effecten van Corona op de activiteiten van de gemeente. Gemeentelijk deel.	Effecten op de bedrijfsvoering en naar instellingen die in hun financiering mede afhankelijk zijn van de gemeente.	90%	€ 700.000
Totaal grote risico's				€ 7.795.800
Totaal overige risico's				€ 4.245.887
Totaal alle risico's				€ 12.041.687

Risicokaart

Onderstaand figuur laat een risicokaart zien die inzicht geeft in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. Het geeft ook een beeld van de verhoudingen tussen de risico's van laag, middel naar hoog. De nummers in de risicokaart geven het aantal risico's aan dat zich in het vak van de risicokaart bevindt. De financiële gevolgen zijn verdeeld in vijf categorieën.

Financiële gevolgen	Aantal maal dat het risico zich voordoet (per kans%)				
	10%	30%	50%	70%	90%
$x > € 350.000$	0	0	1	1	0
$€ 175.000 < x < € 350.000$	0	0	0	0	0
$€ 70.000 < x < € 175.000$	1	1	2	2	0
$€ 17.500 < x < € 70.000$	3	4	7	3	3
$x < € 17.500$	14	7	10	4	10
Geen financiële gevolgen	0	0	0	0	0

Er zijn bruto en netto risico's. Het bruto risico geeft de situatie weer voordat er maatregelen zijn getroffen. Het netto risico is het resultaat na het nemen van maatregelen. In de risicokaart zijn de netto risico's opgenomen.

Een risico dat zich in het groene gebied van de risicokaart bevindt, valt onder de kleine risico's. Deze risico's kunnen worden gefinancierd uit lopende middelen. Indien deze risico's worden teruggebracht, werkt dit kostenbesparend.

Een risico dat een score heeft in het oranje gebied, valt onder de middelgrote risico's. Deze risico's zijn niet continuïteitsbedreigend, maar vereisen aandacht.

Ten slotte zijn er de risico's in de rode vakken. Deze risico's vereisen meer aandacht. Op dit moment hebben wij deze niet, omdat alle grote risico's bij de grondexploitaties zijn voorzien via voorzieningen.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel financiële middelen de gemeente nodig heeft om de risico's te kunnen opvangen. We gebruiken een risicosimulatie voor het berekenen van een passende reserve voor het opvangen van de risico's. Uitgangspunt hierbij is dat op basis van risicosimulatie sprake moet zijn van 75 tot 95% zekerheid dat de gemeente haar risico's kan opvangen. Op basis van studie naar het verloop van grafieken van een aantal gemeenten kan het best een zekerheidsfactor van 90% gehanteerd worden.

De reden hiervoor is dat:

- Niet alle risico's zich tegelijk en voor het maximale bedrag voordoen;
- Voor een klein beetje meer zekerheid (niet 90% maar 95%) moet naar verhouding veel extra geld gereserveerd worden.

Uit de risicosimulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden opgevangen met een bedrag van € 2.587.427 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van alle middelen waarover Gemeente Druten kan beschikken als zich niet begrote kosten voordoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Stand per 31-12-2020
Algemene reserves (vrij aanwendbaar)	€ 10.257
Nog te bestemmen rekeningresultaat	€ 914
Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	€ 3.925
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 1.284
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 16.380

Algemene reserves (vrij aanwendbaar)

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van de stand van de reserves.

(x € 1.000)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Algemene reserves	€ 9.487	€ 9.159	€ 10.257
Bestemmingsreserve	€ 6.335	€ 5.045	€ 6.567

De algemene reserves bestaan uit de algemene reserve (€ 9.047.074) en de reserve grondbedrijf (€ 1.210.529). Deze reserves zijn vrij aanwendbaar. Dat betekent dat er niet van tevoren vaststaat waar we het geld aan uitgeven. Omdat de risico's van het grondbedrijf worden meegenomen in het risicoprofiel, kan de reserve grondbedrijf worden meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Nog te bestemmen rekeningresultaat

Op basis van de jaarrekening is er nog een bedrag van € 914.105 als positief resultaat over 2020 te bestemmen. Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit per ultimo 2020 kan dit bedrag meegenomen worden.

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)

Van het totale bedrag aan bestemmingsreserves van € 6.567.287 kan een bedrag van € 3.925.294 als vrij aanwendbaar worden aangemerkt. Na goedkeuring van de raad kunnen deze reserves worden ingezet voor het opvangen van risico's.

Uitgangspunt is dat de reserves legaat van Cooth, winstuitkering NUON, egalisatie vuilafvoer en verwerking, riolering, conversie aandelen Vitens en kwelbeheersingssysteem ADW niet vrij aanwendbaar zijn. De aanwending van deze reserves ligt al vast door voorgenomen bestedingen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente nog heeft om extra opbrengsten te krijgen via belastingheffing. Op basis van de normering volgens artikel 12 Financiële verhoudingswet bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit van onze gemeente naar schatting € 1.284.000.

We berekenen de onbenutte belastingcapaciteit door de werkelijke belastingopbrengst af te trekken van de (maximale) belastingopbrengst die we hadden kunnen krijgen op basis van deze normering. Deze ruimte doet zich alleen voor bij de onroerendezaakbelastingen (OZB).

Het huidige beleid van de gemeente Druten is gericht op 100% kostendekking bij het tarief van de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en de rioolrechten, zodat daar geen verruiming mogelijk is.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om toekomstige risico's op te vangen. Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, moet de relatie worden gelegd tussen de financiële gevolgen van de risico's (gewenste weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het is de taak van het bestuur om te zorgen voor voldoende weerstandsvermogen. Dat vraagt om duidelijke en toetsbare kaders voor concrete vragen zoals: hoeveel geld leggen wij opzij voor het opvangen van mogelijke financiële verliezen?

Is ons weerstandsvermogen voldoende?

Om te bepalen of ons weerstandsvermogen voldoende is kijken we naar hoeveel financiële middelen nodig zijn en hoeveel er beschikbaar is. De uitkomst van die deelsom is de ratio van het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 16.380.000}{€ 2.587.427} = 6,33$$

In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2010 is bepaald dat de gemeente Druten voor de ratio weerstandsvermogen minimaal een waarderingscode "C" wil scoren. Dat komt neer op minimaal voldoende weerstandsvermogen.

De hiernavolgende normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het geeft een waardering van de berekende ratio.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	voldoende
D	0,8 - 1,0	matig
E	0,6 - 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

De ratio van de gemeente Druten valt in klasse A. Dat betekent dat we een uitstekend weerstandsvermogen hebben.

Conclusies weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit valt lager uit dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Dat betekent dat Gemeente Druten over ruim voldoende reserves beschikt om met 90% zekerheid de risico's af te dekken.

In hiernavolgend overzicht zijn de ratio's van het weerstandsvermogen van de afgelopen jaren opgenomen. Het weerstandsvermogen is al jaren voldoende op peil.

Rapportagemoment	Verslagjaar 2017	Verslagjaar 2018	Verslagjaar 2019	Verslagjaar 2020
Ratio in dat verslag	2,8	4,21	5,47	6,33

Er zijn twee mogelijkheden om het weerstandsvermogen te beïnvloeden, namelijk door maatregelen te nemen voor de risico's of door de reserves te vergroten (sparen). Vooral door het beperken van de risico's van de grondexploitaties (en het nemen van verliezen) is onze positie behoorlijk verbeterd. Vanwege de ruime toereikendheid van het beschikbare weerstandsvermogen in relatie tot de risico's is er geen aanleiding om het weerstandsvermogen om die reden nu te verhogen.

Financiële kengetallen

Bij ministeriële regeling is een aantal kengetallen vastgesteld. Doel van het vermelden van deze kengetallen is om te bekijken hoe we het als gemeente Druten financieel doen. De kengetallen geven de mogelijkheid om het financiële beleid te beoordelen en indien nodig aan te passen.

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles en moet altijd samen met andere kengetallen worden beoordeeld. Als de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld geven, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente onder druk staat. Dan moeten we de situatie te verbeteren. Bijvoorbeeld door te sparen of door minder grote investeringen te doen.

De hiernavolgende tabel geeft inzicht in de financiële kengetallen, zoals berekend in de positie van het jaarverslag 2019, de begroting 2020 en het jaarverslag 2020:

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Netto schuldquote	86	107	75
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	67	86	58
Solvabiliteitsratio	24	18	25
Structurele exploitatieruimte	0,78	1,19	1,07
Grondexploitatie	9	12	8
Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden	95	96	96

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist voorzichtig moet zijn met investeren. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten (rente en aflossing) er zijn, waardoor er minder geld over blijft voor onverwachte uitgaven.

Dit kengetal is het totaal van onze schulden (aangegane leningen en crediteuren) gedeeld door de inkomsten (totale baten).

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Netto schuldquote	86	107	75

Volgens de provincie Gelderland is een netto schuldquote lager dan 90% voldoende. Onze netto schuldquote voldoet aan die norm. Dat betekent dat er sec op basis van deze norm ruimte is voor het doen investeringen en dus het aantrekken van gelden.

Netto schuldquote (zonder alle door de gemeente verstrekte leningen)

De netto schuldquote wordt ook zonder de door de gemeente verstrekte leningen berekend om te zien hoeveel ruimte er voor investeringen overblijft als deze leningen worden afgelost. Hierbij worden bijvoorbeeld de personeelsleningen niet meegenomen in de berekening.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	67	86	58

De verstrekte leningen hebben een aanzienlijke invloed op de netto schuldquote. Op het moment dat deze leningen worden afgelost, ontstaat er nog meer ruimte voor investeringen. Dit kengetal laat zien dat die ruimte groter is als die leningen aan derden zijn afgelost.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan welk deel van onze bezittingen is betaald met spaargeld. In vaktermen is dat het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen. Een hoog aandeel van het eigen vermogen geeft aan dat de gemeente financieel gezond en flexibel is. Dat betekent dat we gemakkelijker onze schulden kunnen afbetalen.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Solvabiliteitsratio	24	18	25

Volgens de provincie Gelderland is onze solvabiliteit matig (tussen 20% en 50%). Een redelijk gedeelte van onze bezittingen is betaald met eigen geld. Het grootste gedeelte van onze bezittingen is nog betaald met geleend geld.

Bij de berekening van de solvabiliteit wordt het jaarrekeningresultaat tot het eigen vermogen gerekend. Dat jaarrekeningresultaat wordt ingebracht bij de perspectiefnota en bestaat voor een groot gedeelte uit budgetten waarvan de uitgaven in 2020 plaatsvinden. Daarom geeft de solvabiliteit in de jaarrekening een licht vertekend beeld.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan of er financieel nog ruimte is voor nieuw beleid. Zolang op lange termijn de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven blijft er ruimte over, de zogenaamde structurele exploitatieruimte.

Het BBV schrijft voor dat de incidentele baten op de totale baten in mindering worden gebracht. Daarnaast wordt een storting in de reserve gezien als een last en een onttrekking als een bate.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Structurele exploitatieruimte	0,78	1,19	1,07

De gemeente Druten is nog steeds in staat om tegenvallers in de exploitatie op te vangen (norm provincie Gelderland > 0%). Het structurele resultaat over het jaar 2020 bedraagt € 0,5 mln. voordelig. Dat betekent dat van het totale jaarrekeningresultaat dit gedeelte als structureel wordt gezien.

Grondexploitatie

Als een gemeente veel geld heeft gestoken in de aankoop van gronden, kan dat risico's opleveren. Alle kosten van de grond moeten worden terugverdiend bij de verkoop. Hoe langer het duurt voor de gronden worden verkocht, hoe hoger de kosten zijn. En het geld dat gestoken is in de grond kan niet ergens anders aan worden uitgegeven.

Het kengetal geeft aan welk gedeelte van onze totale inkomsten is vastgezet in grondexploitatie.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Grondexploitatie	9	12	8

Het aandeel in grondexploitaties neemt ten opzichte van het jaarverslag 2019 iets af. Er blijft daardoor meer geld over voor nieuw beleid en het opvangen van risico's. Dat is een positieve ontwikkeling. Het zegt natuurlijk niets over het verloop van de verkoop van de gronden (of vraag naar grond). Ook het onderscheid tussen woningbouw of bedrijventerrein wordt niet gemaakt.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

Een gemeente heeft de ruimte om belastingen te verhogen. Deze belastingen zijn voor onze inwoners woonlasten. Het gaat om de OZB (onroerendezaakbelasting), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Daarbij is de OZB voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst.

Het kengetal geeft aan hoeveel procent van het landelijke gemiddelde de woonlasten van de gemeente Druten zijn.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	95	96	96

De gemeente Druten scoort minder dan 100%. Dat betekent dat onze inwoners minder belasting betalen dan het landelijk gemiddelde. We hebben dus ten opzichte van dat landelijk gemiddelde nog een mogelijkheid om de belastingen te verhogen en daarmee onze inkomsten te verhogen.

Kengetallen provincie Gelderland

De provincie Gelderland heeft de kengetallen opgenomen in een databank en er zijn in overleg met het Ministerie van BZK en de andere provincies signaleringswaarden vastgesteld waaraan de kengetallen kunnen worden getoetst. Daarbij kan categorie A als minst en categorie C als meest risicovol worden bestempeld.

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen en categorieën inzichtelijk gemaakt.

Kengetallen (in %)	Verslag 2020	Categorie	A	B	Categorie	C
Netto schuldquote	75	< 90		90 - 130		> 130
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	58	< 90		90 - 130		> 130
Solvabiliteitsratio	25	> 50		20 - 50		< 20
Structurele exploitatieruimte	1,07	> 0		0		< 0
Grondexploitatie	8	< 20		20 - 35		> 35
Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden	96	< 95		95 - 105		> 105

Zoals de tabel laat zien, is de gemeente Druten financieel gezond. Het gevoerde financiële beleid is weinig risicovol.

Hoewel het kengetal solvabiliteit voor verbetering in aanmerking komen, heeft de gemeente Druten ruimte voor investeringen en is de mogelijkheid aanwezig om door belastingverhoging meer inkomsten te genereren (belastingcapaciteit). Die inkomsten kunnen worden aangewend om de schulden te verminderen of het eigen vermogen te versterken.

Het aandeel van de financiële middelen in de grondexploitatie is klein en neemt steeds verder af. Dat geeft meer ruimte om te investeren. Gezien de hoogte van het solvabiliteitspercentage blijven we voorzichtig met investeren.

Conclusie kengetallen

Om een juiste beoordeling van de kengetallen te kunnen geven, moet de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie worden bekeken.

Ten opzichte van het verslagjaar 2019 is het beeld weinig veranderd. Volgens de kengetallen is de gemeente Druten financieel nog niet heel flexibel, omdat het eigen vermogen aan de lage kant is. De bezittingen worden voornamelijk gefinancierd met geleend geld. Echter volgens de norm voor de netto schuldquote is ruimte ontstaan om te investeren door middel van het aantrekken van leningen. Als in de toekomst de door de gemeente Druten verstrekte leningen worden afgelost, ontstaat nog meer ruimte; deze leningen hebben namelijk aanzienlijke invloed op de netto schuldquote.

Het weerstandsvermogen geeft aan dat de gemeente uitstekend in staat is om toekomstige risico's af te dekken. Ook is er voldoende ruimte om structurele tegenvallers in de toekomst op te vangen.

Met de belastinginkomsten blijft de gemeente Druten onder het landelijk gemiddelde. Dat betekent dat in samenhang met de onbenutte belastingcapaciteit, zoals benoemd bij de beschikbare weerstandscapaciteit, er nog ruimte is voor het genereren van inkomsten.

2.3.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Druten is 4.245 hectare groot, waarvan een groot deel bij de gemeente als openbare ruimte in beheer is. In deze ruimte vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van de gemeente Druten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:

- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, vastgesteld door gemeenteraad in 2018;
- Wegenbeleidsplan Druten 2014 – 2024 Geactualiseerd in 2018;
- Beleidsnota Openbare Verlichting, vastgesteld in 2009;
- Landschapsonwikkelingsplan (2007 – 2017) en uitvoerings- en financieringsplan 2007;
- Groenbeleidsplan vastgesteld in 2004;
- Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen, laatst herzien in 2016 voor de gemeentelijke gebouwen;
- Reserves en voorzieningen, laatst herzien in 2018.

Ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen kan ervoor worden gekozen om de uitgaven jaarlijks in de exploitatie te ramen en te realiseren. Dit is het geval bij de uitgaven voor wegen, groenonderhoud en de openbare verlichting. Voor de riolering en het gebouwenonderhoud zijn de jaarlijkse uitgaven sterk wisselend, maar wel meerjarig voorzienbaar.

Wegbeheer

In de gemeente Druten ligt een totaal oppervlak van circa 1,28 miljoen m² aan verhardingen. Van het totale areaal bestaat 52,6% uit asfaltverharding, 46,6% uit elementenverharding (klinkers, tegels, etc.), 0,4% uit betonverharding en 0,4% uit overige verhardingen (met name onverhard en semi-verharding).

De trend van de technische kwaliteitsontwikkeling van de verhardingen laat zien dat de kwaliteit van alle verhardingen tot 2010 stabiel was en zich rond de ondergrens van kwaliteitsniveau 'Basis' bevond. Door de bezuinigingen van de afgelopen jaren is de kwaliteit echter teruggelopen naar een kwaliteitsniveau 'Laag'.

Tijdens de behandeling van de Voorjaarnota 2016 is vastgesteld dat vanaf 2018 het structureel budget voor onderhoud wegen wordt opgehoogd. Uitgangspunt is dan dat voor asfaltverhardingen een onderhoudsniveau 'Basis' en voor elementen een onderhoudsniveau 'Laag' geldt. In 2017 is gestart met het opstellen van plannen hoe het beschikbare budget zo efficiënt mogelijk ingezet kan worden om aan het hiervoor benoemde kwaliteitsniveau te voldoen.

In 2020 zijn aan de onderstaande wegvakken onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd:

Onderhoud asfaltverhardingen	
Plaats	Straat
Afferden	Schriksestraat
Druten	Bloesemstraat
Druten	Hooistraat
Deest	Deestersteeg
Horssen	Oostweg
Horssen	Batenburgsestraat
Horssen	Singel
Horssen	Mekkersteef
Horssen	Altforstsestraat
Puiflijk	Oude Koningstraat
Druten	Waalbanddijk

Onderhoud bermen	
Plaats	Straat
Horssen	Oostweg
Horssen	Singel
Druten	Van Heemstraweg
Horssen	Aspert

Onderhoud voetpaden	
Plaats	Straat
Afferden	Molendam

Rioleringen

De gemeente Druten heeft circa 110 kilometer vrijverval riolering in beheer. Het grootste gedeelte van de riolering (61%) wordt gebruikt als gemengd riool. Daarnaast is er 16% in gebruik voor vuilwaterafvoer en 23% als hemelwaterafvoer. Verder heeft de gemeente Druten ca. 43,5 km drukrioleringsleiding, ca. 209 drukrioleringsunits, 10 bergbezinkvoorzieningen, ca. 7.325 stuks straat- en trottoirkolken, 27 stuks rioolgemalen en 13 IBA's in beheer.

In de raadsvergadering van 1 maart 2018 is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (vGRP) vastgesteld. In dit plan zijn per waterzorgplicht (afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater) de beleidsuitgangspunten vastgelegd. Het beleid in dit plan ten aanzien van riolering en water is zo veel mogelijk gelijkgeschakeld met de gemeente Wijchen. Daarnaast is in 2018 het risicogestuurd (risicobewust) beheer verder uitgewerkt en doorgevoerd in de diverse operationele plannen.

Koppeling wegen- en rioolbeheer

Om onderhoudswerkzaamheden aan de wegen en de riolering integraal uit te kunnen voeren dient constant een interactie plaats te vinden tussen het wegbeheer en het rioolbeheer om zodoende kapitaalvernietiging tegen te gaan. Zo kan het zijn dat herbestravingen naar voren worden gehaald of uitgesteld om deze werkzaamheden in combinatie met rioolvervangingen uit te voeren. Dit geldt tevens voor vervangingswerkzaamheden van het riool. In 2020 hebben er geen grootschalige rioolvervangingen plaatsgevonden. Alleen rioolrenovatie door het relinen van bestaande leidingen en plaatselijke reparaties wordt uitgevoerd.

In 2020 is voor een aantal rioolstrengen de voorbereidingen gestart voor het relinen. Dit gebeurt conform het risico-bewust beheer. Door de harmonisering van de uitvoering met Wijchen, is de voorbereiding wat vertraagd. De werkzaamheden worden in de tweede helft van 2021 uitgevoerd.

Daarnaast is het uitvoeringsprogramma, zoals dit opgenomen is in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022, verder uitgewerkt. Naast het reguliere onderhoud zijn er op basis van risico gestuurd beheer inspectie uitgevoerd. De resultaten van deze inspectie zijn beoordeeld en hierop zijn maatregelen geformuleerd. In 2020 worden deze onderhoudsmaatregelen uitgevoerd.

Openbaar groen

In de gemeente Druten hebben we 30,3 ha beplanting en 100,8 ha grassen en grasbermen.

Het onderhoud van de beplanting zit volledig bij de eigen dienst. Het onderhoud van de grassen en grasbermen wordt door derden uitgevoerd. De werkzaamheden zijn opgenomen in een onderhoudsbestek volgens het principe van Integraal beheer van de Openbare Ruimte (IBOR). Hierin is het onderhoud van groen, wegen, het vegen van de straten, hondenuitlaatplaatsen en de bestrijding van onkruid op de verhardingen gecombineerd.

Beplantingen en grassen

Sinds 2016 passen we op diverse locaties het bijenvriendelijk maaien van gazons toe. De lange termijnvisie werkt duidelijk zijn vruchten af. In 2020 zijn deze bermen gemonitord wat op één locatie heeft geleid tot aangepast maaibeheer. De vakken bleken in 2020 nog steeds zeer bloemrijk met zichtbaar veel insecten ten gunste van de biodiversiteit.

In 2020 is geïnvesteerd in burgerparticipatie groen en het opknappen van groen in overleg met bewoners. Op zo'n 30 locaties zijn beplantingen en gras gerenoveerd en opgeknapt. Bewoners zijn hier meer tevreden over het openbaar groen en het groen is beter te beheren. Deze werkzaamheden zijn op één locatie na inmiddels afgerond.

Drutens Bosje

In het kader van bewonersparticipatie zet de aannemer bij het onderhoud vrijwilligers in. Daarnaast wordt het toezicht op het gebruik van het Drutens Bosje ondersteund door een groep vrijwilligers die daarvoor door de gemeente is aangesteld en wordt gefaciliteerd. Deze groep doet ook enkele lichte onderhoudswerkzaamheden.

Bomenonderhoud

De afgelopen jaren hebben we verschillende bomenrijen in het buitengebied gekapt en vervangen die bekend stonden als risicoboom. Begin 2020 hebben we dit vervolgd. Ook hebben we extra geïnvesteerd in het bomenonderhoud om achterstallig onderhoud op te lossen.

Openbare verlichting

In 2009 is het "Beleidsplan Openbare Verlichting 2009-2018" vastgesteld. In 2018 is in samenwerking met Wijchen een nieuw beleidsplan opgesteld.

Lichtmasten worden gecontroleerd op leeftijd en selectief getest. Aan de hand van deze gegevens stellen we een vervangingsplan op en voeren dat uit.

We verlichten conform de richtlijn ROVL 2011 waarbij energieverbruik en duurzaamheid centraal staan. Bij nieuwbouw en reconstructies voldoen we aan deze richtlijn, bij renovaties streven we naar de ondergrens van de richtlijn zonder er lichtpunten bij te plaatsen.

In 2020 is op basis van een regionale overeenkomst het reguliere onderhoud aan het openbare verlichtingsnet uitgevoerd.

Om een beeld te krijgen op welke manier het openbare verlichtingsnet van de gemeente nog meer duurzaam gemaakt kan worden is er in 2019 een uitgebreide inventarisatie en inspectie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn verwerkt in een vervangingsplan dat in 2021 aangeboden wordt aan de gemeenteraad. Na goedkeuring van dit plan wordt overgegaan tot het vervangen van de diverse armaturen voor LED verlichting.

Gebouwen

Voor de gemeentelijke gebouwen wordt periodiek een Meerjaren OnderhoudsPlanning (MOP) opgesteld. Deze MOP geeft inzicht in het te verwachten onderhoud en de kosten van het onderhoud. Op basis van de MOP wordt het gemiddelde van de jaarlijkse kosten berekend wat de basis is voor de dotatie aan de voorziening gebouwenbeheer. Deze is in de exploitatiebegroting opgenomen.

Per jaar wordt geschouwd of de geplande onderhoudsactiviteiten ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn. Is het niet direct noodzakelijk dan worden de activiteiten doorgeschoven. Omgekeerd komt het ook voor dat onderhoudsactiviteiten eerder uitgevoerd moeten worden. Eens per 3 jaar wordt het MOP geactualiseerd. In 2021 wordt deze actualisatie weer uitgevoerd.

2.3.4 Paragraaf financiering

Deze paragraaf is bedoeld om de uitvoering van de treasuryfunctie te kunnen volgen.

Doelstellingen van het treasurybeleid

De belangrijkste doelstellingen van het treasurybeleid zoals deze zijn vastgelegd in het Treasurystatuut zijn:

- Het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities (financierings- en beleggingsfunctie);
- Het zoveel mogelijk beschermen van de gemeentelijke vermogens en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals rente-, koers-, krediet-, valuta- en liquiditeitsrisico (risicomanagementfunctie);
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheersen van de geldstromen en financiële posities;
- Het opzetten en onderhouden van een goede en efficiënte financiële infrastructuur voor het beheer van de geldstromen en posities;

Middels het vaststellen van de begroting geeft de gemeenteraad een mandaat af aan het college van burgemeester en wethouders om de in de financieringsparagraaf voorgestelde transacties ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Het college mandateert de functionarissen van het domein bedrijfsvoering met inachtneming van het bepaalde in het Treasurystatuut om binnen de kaders van de financieringsparagraaf in de begroting en eventuele bijstellingen over te gaan tot het afsluiten van de feitelijke transacties.

Uitgangspunten risicobeheer

Voor risicobeheer gelden als belangrijkste algemene uitgangspunten:

- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen;
- Uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij de schatkist van het Rijk.

Gemeentelijk kader

In 2015 heeft de gemeenteraad het treasurystatuut vastgesteld, geënt op de Wet FIDO. In het treasurystatuut wordt bepaald aan welke partijen en onder welke condities door de gemeente geld mag worden uitgeleend en bij welke partijen en onder welke condities beleggingen en financieringen kunnen plaatsvinden. De uitgangspunten zijn gebaseerd op een risicomijdend treasurybeleid.

Uitvoering beleidskader 2020

Ontwikkelingen 2020

BBV rentetoerekening

In 2016 heeft de Commissie BBV een notitie rente 2017 geschreven met nieuwe bepalingen en richtlijnen. In de notitie wordt ingegaan op de verwerking van rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelswijze over rente door gemeenten. De commissie adviseert het renteschema uit deze notitie op te nemen. De werkelijke rentekosten in 2020 die centraal op taakveld 0.5 vermeld staan, zijn met behulp van een renteomslag van 1,25% toegerekend aan de desbetreffende taakvelden. Dit vaste renteomslagpercentage mag niet hoger zijn dan de rente die wordt betaald over externe financiering, met een afwijking van maximaal 0,5%. In de begroting en jaarrekening 2020 is het renteomslagpercentage bepaald op 1,25%.

In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Schema rentetoerekening 2020			
a.	Rentelasten over de korte en lange financieringen	€ 519.473	
b.	Externe rentebaten	€ -143.049	
	Totaal door te rekenen externe rente		€ 376.424
c1.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ -106.174	
c2.	Rente projectfinanciering	n.v.t.	
	Subtotaal		€ -106.174
	Saldo door te berekenen externe rente		€ 270.250
d1.	Rente toegerekend aan het eigen vermogen	€ 280.068	
d2.	Rente toegerekend aan voorzieningen	n.v.t.	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 550.318
e.	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag 1,25%)	€ 661.468	
f.	Renteresultaat Taakveld Treasury		€ 111.150

Schatkistbankieren

Per 15 december 2013 is schatkistbankieren verplicht. Dit betekent dat decentrale overheden hun tegoeden verplicht moeten aanhouden in de Nederlandse schatkist. De redenen voor deze maatregel zijn onder andere het verminderen van de risico's van uitzettingen van overtollige middelen door decentrale overheden en het verlagen van de EMU-schuld van Nederland. In 2020 heeft onze gemeente overtollige middelen gestald in de schatkist, aangezien we boven het vastgestelde drempelbedrag uit zijn gekomen. Ultimo 2020 is het bedrag dat Druten aanhoudt in de schatkist echter nihil. (ultimo 2019 € 0).

Extern

De voornaamste externe invloeden zijn veranderingen/ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en economische indicatoren. Deze ontwikkelingen kunnen mede van invloed zijn op het herzien van de rentevisie. De lange rente is in 2020 op een relatief laag niveau gebleven.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het risicoprofiel van de gemeente. Onder risico's worden verstaan zowel renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld) als liquiditeitsrisico's en koersrisico's. Om risico's in algemene zin te beperken dient de uitvoering van de treasuryfunctie enkel de publieke taak van de gemeente. Een prudent beheer van de geldelijke middelen van de gemeente is vanzelfsprekend.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Om een grens te stellen aan de korte financiering is in de wet FIDO de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor kortere financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten.

De wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage

(8,5%) van het totaal van de jaarbegroting per 1 januari 2020 bij aanvang van het begrotingsjaar.

Voor Druten bedroeg de kasgeldlimiet voor 2020 afgerond € 3.250.000. Het kasgeldlimiet is in 2020 niet overschreden.

Renterisiconorm en renterisico's op vaste schuld in 2020

Via de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd van langer dan één jaar). De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat in enig jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag worden gefinancierd. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.

Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk en geleidelijk doorwerken in te betalen rentelasten over de vaste schuld.

In navolgend schema vindt u de toetsing aan de renterisiconorm:

Renterisiconorm (x € 1.000)		Begroot 2020	Werkelijk 2020
Positie t.o.v. renterisiconorm			
1a.	Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	€ -
1b.	Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -
2.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	€ -	€ -
3a.	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ 10.906	€ 10.500
3b.	Nieuwe verstrekte langlopende leningen	€ -	€ -
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	€ 10.906	€ 10.500
5a.	Te betalen aflossingen	€ 7.029	€ 7.029
5b.	Te ontvangen aflossingen	€ -	€ -
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5a - 5b)	€ 7.029	€ 7.029
7.	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ 7.029	€ 7.029
Renterisiconorm			
8.	Stand van het begrotingstotaal per 1-1-2020	€ 50.215	€ 48.732
9.	Het vastgesteld percentage	20%	20%
10.	Renterisiconorm (8) x (9)	€ 10.043	€ 9.746
Toets renterisiconorm			
	Renterisiconorm (10)	€ 10.043	€ 9.746
	Renterisico op vaste schuld (7)	€ 7.029	€ 7.029
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)	€ 3.014	€ 2.717

Het renterisico op de vaste schuld overschrijdt de renterisiconorm niet in 2020.

Financieringen

In totaal staat per 31 december 2020 € 37,923 miljoen aan langlopende geldleningen uit.

Beleggingen

De gemeente Druten belegt op dit moment in beperkte mate gelden. Het betreft Nederlandse Grootboekobligaties en aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten. Deze aandelen worden om meerdere strategische redenen aangehouden, die buiten het bereik van het treasurybeleid liggen.

2.3.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan de burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoeringstaken zijn ondergebracht bij de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Voor informatie over het beleid, dienstverlening, veranderopgave, personeel en organisatie, informatievoorziening, financiën en control verwijzen we tevens naar de jaarrekening van de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Stand van zaken

De werkorganisatie is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend. De uitvoering ziet in ieder geval toe op:

- Beleidsvoorbereiding;
- Uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
- Toezicht op aan derden uitbesteed werk;
- Handhaving van wet- en regelgeving;
- Het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
- Het verrichten van feitelijke handelingen;
- Het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting;
- Toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969.

De meerwaarde van de WDW-organisatie is in de kern gelegen in de kwaliteitsverbetering van dienstverlening langs de weg van professionalisering van organisatie en personeel. Daarmee kunnen taken beter en goedkoper worden uitgevoerd.

De WDW verzorgt voor beide gemeenten de bestuursondersteuning en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. De jaarstukken omvatten derhalve voornamelijk de verantwoording over de budgetten voor de bedrijfsvoering. Op hoofdlijnen betreft dit de personele kosten en de kosten voor ICT.

De meerwaarde van de WDW is vervat in vijf strategische doelstellingen (5K's):

- Verbeteren van de bestuurlijke Kracht in de regio;
- Verminderen van de Kwetsbaarheid;
- Verhogen van Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering;
- Verbeteren van Kansen voor medewerkers;
- Verminderen en beheersen van Kosten.

In 2018 is een start gemaakt met het operationaliseren van de doelstellingen met behulp van prestatie-indicatoren. In de loop van 2019 en 2020 is de WDW overgegaan tot periodieke meting van de prestaties. Aan de hand van enkele metingen bespreekt de WDW vanaf 2020 met een afvaardiging van Raden en College (kwaliteitspanel) de kwaliteit van bestuursondersteuning en de regionale bestuurskracht.

In 2018 is een 0-meting uitgevoerd bij inwoners en bedrijven in beide gemeenten over de kwaliteit van dienstverlening. In 2020 is de 1-meting uitgevoerd. De ervaren kwaliteit van dienstverlening bij inwoners en bedrijven is globaal gelijk gebleven.

Bij de begroting 2020 hebben wij aangegeven dat de investering op ICT een knelpunt vormt als het gaat om de ICT-formatie. Bij de begroting 2021 aangegeven de financiële injectie in de ICT-formatie mee te nemen in de taakstelling van de WDW. Gedurende 2020 hebben we de ICT-formatie op orde gebracht. De eerste grote aanbestedingen op het gebied van systeemharmonisatie zijn in 2020 opgestart.

Uiteraard heeft de COVID-19 crisis wel effect gehad op de WDW-ambities als het gaat om de ontwikkeling van de organisatie. In de jaarrekening van de WDW, paragraaf 1.4 veranderopgave, wordt daarop terug gekeken.

2.3.6 Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente Druten een bestuurlijk belang én een financieel belang heeft.

In deze paragraaf worden de verbonden partijen besproken, waarbij de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid aan de orde komen.

Bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur van een organisatie of anderszins stemrecht heeft.

Er is een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en die verliest bij een eventueel faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op ons kunnen worden verhaald.

Onze gemeente heeft met veel organisaties een relatie, maar die voldoen niet allemaal aan de genoemde criteria van verbonden partijen. De organisaties die wel aan de definitie van verbonden partijen voldoen, zijn onder te verdelen in:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- Deelnemingen (vennootschappen);
- Publiek-private samenwerkingen (PPS);
- Stichtingen en verenigingen.

Centraal advies

Met de gemeente Nijmegen zijn afspraken gemaakt over de advisering van begroting- en rekeningstukken van de belangrijkste gemeenschappelijke regelingen. Vanuit de afdeling stadscontrol van de gemeente Nijmegen wordt een (financieel-technisch) advies uitgebracht aan de besturen van de gemeenschappelijke regelingen en aan de gemeentebesturen. De gemeenten zijn uiteraard vrij om dit advies over te nemen, te amenderen of te negeren. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over begroting- en rekeningstukken ligt bij het algemeen bestuur van de GR.

Gemeenschappelijke Regelingen

Gemeenschappelijke regelingen (verlengd lokaal bestuur) voeren voor de gemeente het beleid en het beheer uit op terreinen waar zij bekend of deskundig in zijn. De gemeente Druten kiest voor een gemeenschappelijke regeling indien zij dit beleid niet alleen of niet doeltreffend en doelmatig zelfstandig kan uitvoeren.

De gemeente Druten is deelnemer in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

Bedrijfsvoeringsorganisatie "Werkorganisatie Druten-Wijchen"										
Doel										
De gemeenten Druten en Wijchen zijn met ingang van 1 januari 2018 ambtelijk gefuseerd. Daarvoor is een bedrijfsvoeringsorganisatie met de naam Werkorganisatie Druten Wijchen, opgericht. Alle personeel van beide gemeenten, met uitzondering van de gemeensecretarissen, de griffiers en medewerkers van de griffie, zijn in dienst gekomen van de werkorganisatie. Vanaf 1 mei 2018 zijn de medewerkers gestart in hun nieuwe teams en functies.										
Ontwikkelingen										
Recent is de fijnstructuur geëvalueerd en dat heeft tot een aantal wijzigingen geleid. Die wijzigingen zijn geformaliseerd. Daarnaast is de GR gewijzigd o.a. om vergaderingen en besluitvorming door het bestuur ook middels digitale communicatiemiddelen toe te staan en de regeling aan te passen aan de Wnra.										
Betrokkenen										
De colleges burgemeester en wethouders van de gemeenten Druten en Wijchen.										
Bestuurlijk belang										
In het bestuur van de Werkorganisatie hebben de beide burgemeesters en wethouders Financiën zitting.										
Financiële kengetallen GR Werkorganisatie Druten-Wijchen										
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020				
Financieel belang	€ 12.491.000	€ -	€ -	€ 2.038.000	€ 13.495.000	€		€		-

Gemeenschappelijke Regeling Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO)									
Doel									
Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van socialezekerheidswetgeving, de Wmo en de Jeugdwet. Dit betreft de naleving van de onderhoudsplicht en terugvordering van te veel ontvangen uitkering door (voormalige) uitkeringsgerechtigden, onderhoudsplichtigen en partners van (voormalig) uitkeringsgerechtigden. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek. Het IBO wordt in stand gehouden door de gemeenschappelijke Regeling tussen de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.									
Ontwikkelingen									
Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden worden actief door het IBO opgespoord. Wij hebben de plicht om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan. Vanaf 2015 dragen de gemeenten de verantwoordelijk voor de nieuwe Jeugdwet en extra Wmo taken (begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen GGZ). Gezien de vergroting van de verantwoordelijkheid voor (extra) kwetsbare doelgroepen en het daar bijbehorende budget, zijn ook de risico's op onrechtmatigheden groter geworden. Voor de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en handhaving Wmo 2015 en Jeugdwet sluiten wij zoveel als mogelijk aan bij de visie/methodiek, zoals wij die toepassen bij de uitvoering van de Participatiewet. Deze aanpak kent preventieve en repressieve elementen in zich met als doel spontane naleving van de wet- en regelgeving.									
Betrokkenen									
De colleges burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.									
Bestuurlijk belang									
Geen. Met de uitvoering van deze Regeling wordt de uitvoeringsinstantie (lees: centrumgemeente) belast. Verantwoordelijk wethouder is de heer G. de Wildt.									
Financiële kengetallen GR Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland									
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020			
Financieel belang	€ 46.922	€ -	€ -	€ -	€ 62.386	€ -			
Bijdrage deelnemende gemeenten: De totale kosten worden over de deelnemende gemeenten verdeeld, waarbij 50% van de totale lasten versleuteld wordt op basis van het inwoneraantal en 50% van de totale lasten op basis van het aantal afgedane opdrachten.									

Regeling Vervoersorganisatie Regio Arnhem- Nijmegen (BVO DRAN)									
Doel									
De vervoersorganisatie brengt de belangen van de deelnemers samen op het gebied van aanvullend vervoer. Samen wordt gewerkt aan het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken vervoerssysteem. Dit vervoer rijdt per 1 september 2016 onder de naam Avan. Het houdt rekening met de mogelijkheden van de reizigers en hun sociale netwerk. En het bedient ook het buitengebied en de kleine kernen, met optimale aansluiting op het reguliere openbaar vervoer. In de vervoersorganisatie sturen en beheersen de gemeenten samen de uitvoering en ondersteunende processen voor dit aanvullend openbaar vervoer.									
Ontwikkelingen									
De kosten in het doelgroepenvervoer vallen lager uit dan verwacht. Dit is vooral Corona gerelateerd. De vervoerders zijn gecompenseerd. Naar verwachting is er sprake van een voorlopig voordeel van 117K. Dit is exclusief de kosten voor de BVO. De definitieve jaarcijfers van de BVO DRAN worden eind Q2 2021 verwacht.									
Betrokkenen									
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling.									
Bestuurlijk belang									
In het bestuur van de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen zitten 18 personen; uit elke gemeente één. Vanuit Druten is wethouder A. Springveld bestuurslid en wethouder G. de Wildt plaatsvervangend bestuurslid.									
Financiële kengetallen GR Vervoersorganisatie Regio Arnhem- Nijmegen (BVO DRAN)									
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020			
Financieel belang	€ 595.378	€ -	€ -	€ -	€ 13.000.867	€ 3.951.272			

Gemeenschappelijk Orgaan regio Arnhem Nijmegen en Stichting Economic Board									
Doel									
Het gemeenschappelijk orgaan richt zich op een structurele verbetering van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de Arnhem Nijmegen City Region, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Daarnaast is er een Stichting Economic Board en een Bureau Brussel. De eerste heeft als doel de samenwerking in de regio tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen te versterken. Bureau Brussel behartigt de belangen van de regio Arnhem-Nijmegen bij de Europese Unie en andere Europese overheden. Er zijn vier thema's waar de Regio Arnhem Nijmegen aan werkt. • Duurzaamheid; • Economie; • Wonen; • Mobiliteit. Elk onderdeel heeft een eigen portefeuillehoudersoverleg (de wethouders per gemeente). Het overleg is niet alleen informatief van karakter maar gericht op het bereiken van bestuurlijk commitment op de regionale opgaven. Met de afspraken adviseren de wethouders hun colleges en hun gemeenteraden. De Regio Arnhem Nijmegen is geen beslisorganisatie; de uiteindelijk besluitvorming over de voorstellen ligt bij de 18 gemeenten.									
Ontwikkelingen									
In 2020 is de vernieuwde regionale visie, de regionale agenda met daarin opgaven en werkwijze van start gegaan.									
Betrokkenen									
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling									
Bestuurlijk belang									
Het Bestuurlijk Overleg bestaat uit 18 leden; van iedere gemeente één vertegenwoordiger. Voor Druten is dit de burgemeester.									
De deelnemer aan de portefeuillehoudersoverleggen is wethouder W. Brink.									
Financiële kengetallen GR Regio Arnhem Nijmegen									
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020			
Financieel belang	€ -	€ -	€ -	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	€	10		

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)						
Doel						
Om te voorkomen dat er een lappendeken aan GR's ontstaat heeft de raad op 20 februari 2014 ingestemd met deelname aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) en met deelname aan de eerste module ervan, het Werkbedrijf. De gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 gewijzigd. De twee belangrijkste wijzigingen betreffen: het toevoegen van een tweede module, ICT en het toevoegen van de taken en bevoegdheden die bij de GR BREED zijn weggehaald. In 2019 werd de gemeenschappelijke regeling gewijzigd vanwege de toetreding van de gemeente Wijchen tot de module ICT alsmede een wijziging in de stemverhoudingen.						
Ontwikkelingen						
Bij haar oprichting heeft de MGR de taak gekregen om niet alleen een uitvoeringsorganisatie te zijn, maar ook een platform voor regionale afstemming en overleg. Als gevolg van de verkiezingen in 2018 is het bestuur van de MGR gewijzigd. Het nieuwe bestuur heeft dit moment aangegrepen om de samenwerking met elkaar te evalueren, samen met de colleges en ambtelijke organisaties uit de regio. Er is een notitie opgesteld, 'Lokale belangen in een sterke regio; samenwerken en afstemmen in het Rijk van Nijmegen'. Hierin staat wat er de afgelopen periode met elkaar is gedaan en is bereikt en wordt vooruitgekeken. Er is een college- en raadsbijeenkomst geweest. Er is ook opnieuw gekeken naar de bestuurlijke inrichting van de MGR. Het accent komt meer bij het algemeen bestuur te liggen, waar het gaat over de platformfunctie. Het dagelijks bestuur richt zich dan alleen nog op bedrijfsvoering en agendavoorbereiding van het algemeen bestuur. Als onderdeel hiervan wordt het dagelijks bestuur verkleind van de huidige vijf naar drie leden. Het Werkbedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het Werkbedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineengeslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Een regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen, wordt doorvertaald naar de uitvoeringsorganisatie. Sinds 2015 voert WerkBedrijf de arbeidsbemiddeling voor werkzoekenden in de regio Rijk van Nijmegen uit. Dit is het basispakket. Daarnaast kennen we maatwerk, oftewel het maatwerkpakket. Het maatwerkpakket is er om lokale kleur te geven aan de uitvoering van WerkBedrijf. Na ruim 2 jaar en 20 projecten zien we dat de gemeenten een gemene deler hebben ten aanzien van het maatwerk. Daarom wil het Werkbedrijf toe gaan werken naar één basispakket met oog voor lokale zichtbaarheid. Op basis van het nieuwe regeerakkoord kunnen er de komende jaren wijzigingen in de wetgeving verwacht worden. Een voorbeeld is het voornemen van de nieuwe regering om meer beschermd werk te realiseren. Dit zal naar verwachting een effect kunnen hebben op de dienstverlening en financiën. Per 1 januari 2018 is de gemeente Wijchen toegetreden tot de module ICT. De wijziging van de GR hiervoor wordt voorbereid. IRvN richt zich op de verdere inrichting van de organisatie en het neerzetten van de ambities en de gewenste werkwijze van iRvN, zodat de deelnemende gemeenten een zo goed mogelijke ICT-dienstverlening krijgen. De uitdaging van iRvN is om de deelnemende gemeenten te helpen om hun informatievoorziening "dichtbij te kunnen blijven organiseren", zodat ze kunnen blijven ontwikkelen op weg naar een efficiëntere en digitale overheid. iRvN is genooddacht om vanuit het bestaande informatie- en applicatielandschap gemeenten actiever te gaan adviseren hoe deze beter (regionaal ingezet) kunnen worden, wat de regionale consequenties en voordelen kunnen zijn van landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving. IRvN ontwikkelt, beheert en exploiteert een bedrijfszekere en veilige ICT-infrastructuur voor de informatievoorziening van gemeenten tegen een afgesproken prijs en kosten. En daar waar gewenst inrichting en beheer van (gemeenschappelijke) informatiesystemen. De bijdrage van de IRvN wordt in rekening gebracht bij de Werkorganisatie Druten Wijchen.						
Betrokkenen						
De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen zijn de deelnemers aan deze regeling.						
Bestuurlijk belang						
• Algemeen bestuur MGR: burgemeester en wethouder G. de Wildt; • Dagelijks bestuur: geen deelname; • Lid Bestuurscommissie Werk: wethouder G. de Wildt; • Lid Agendacommissie: raadslid D. Uitdehaag.						
Financiële kengetallen Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)						
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 272.767	€ -	€ -	€ -	€ 25.104.000	€ -
Risico						
Er doet zich een financieel risico voor dat de beschikbare weerstandscapaciteit van de MGR te boven gaat. Gevolg: De gemeente moet financieel meer bijdragen aan de MGR dan begroot.						

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gelderland-Zuid**Doel**

De GGD Gelderland-Zuid draagt bij aan de bewaking, bescherming en de bevordering van de gezondheid van onze inwoners. Deze taak voert zij uit op grond van de Wet publieke gezondheid 2008. De belangrijkste taken zijn de jeugdgezondheidszorg, infectieziekten bestrijding, algemene gezondheidsbevordering en uitvoering van het meldpunt bijzondere zorg en van het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).

Ontwikkelingen

Begin 2020 is de nieuwe Meerjarenstrategie van de GGD vastgesteld. Daarin staat centraal dat de GGD aansluit op de behoeften van gemeenten. Dat past bij onze ambitie om de inzet van de GGD meer lokaal maatwerk te laten zijn. Dit wordt nu nog verder uitgewerkt in concrete productenboeken waarin duidelijk wordt omschreven welke dienstverlening in het uniforme, en welke in het facultatieve pakket zit.

Daarnaast stond 2020 voor de GGD in het teken van de coronabestrijding. Dit heeft een enorme impact op de organisatie. Dat loopt door in 2021. Extra kosten t.a.v. corona worden volledig vergoed door de Rijksoverheid.

Betrokkenen

De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel zijn deelnemers aan de regeling.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur: wethouder G. de Wildt;
- Dagelijks bestuur: geen deelname.

Financiële kengetallen GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gelderland-Zuid

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 841.029	€ -	€ -	€ 1.992.000	€ 24.929.000	€ 760.000

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid**Doel**

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een daadkrachtige, betrouwbare en alerte organisatie voor brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Zij is dé organisatie die, samen met de 14 gemeenten, politie en alle andere betrokken organisaties, zorgt voor een veilige samenleving in Gelderland-Zuid.

De Veiligheidsregio bestaat momenteel uit:

- Brandweer Veiligheidsregio Gelderland Zuid;
- Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR);
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV);
- Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK);
- Veiligheidsbureau.

Ontwikkelingen

In de begroting 2020 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de Veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar dat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de Veiligheidsregio op dit moment nog onduidelijk zijn. Voorbeeld hiervan is de landelijke meldkamerorganisatie waarin te zijner tijd de meldkamer van Gelderland-Zuid op zal gaan.

Betrokkenen

De raden, de colleges van burgemeesters en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West-Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel nemen deel in deze regeling.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur: burgemeester;
- Dagelijks bestuur: geen deelname.

Financiële kengetallen GR Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 1.023.245	€ -	€ -	€ 7.007.000	€ 68.824.000	€ 3.722.000

Risico

Er doet zich een risico voor dat de algemene reserve voor C&R van de VRGZ te boven gaat.
Gevolg: De gemeente moet financieel meer bijdragen aan de VRGZ dan begroot.

Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)						
Doel						
Het deelnemen in het aandelenkapitaal van ARN B.V. of haar rechtsopvolger. MARN sluit met de ARN B.V. een vuilverwerkingsovereenkomst af. Hierin is geregeld: de aanbiedingsplicht van de deelnemende gemeenten van de door of vanwege hen opgehaalde afvalstoffen, de acceptatieplicht van de aangeboden afvalstoffen door de verwerkingsinrichting en het in rekening brengen van de verwerkingskosten door ARN B.V. aan de deelnemende gemeenten.						
Ontwikkelingen						
In 2020 heeft de gemeente Druten een uitkering van de MARN € 32.286 ontvangen.						
Betrokkenen						
De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, West-Maas en Waal en Wijchen zijn deelnemers aan de regeling.						
Bestuurlijk belang						
- Algemeen bestuur: wethouder A. Springveld; - Dagelijks bestuur: wethouder A. Springveld.						
Financiële kengetallen GR Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)						
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ -	€ -	€ -	€ 9.860.156	€ 1.788.178	€ 134.958

Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)						
Doel						
De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.						
Ontwikkelingen						
De ODRN heeft 97% gerealiseerd van het werkplan. Er zijn meer sloopmeldingen (asbest) verwerkt dan gepland, door vooral kleinere bouwplannen. Er is ook meer toezicht uitgevoerd op sloopmeldingen. Realisatie van vergunningprocedures is lager dan gepland. Toezicht milieu viel veel hoger uit door een groot aantal klachten en hercontroles. Daardoor viel juridisch advies lager uit dan verwacht. Wat opvalt is de forse overschrijding voor bodemadvies. Er zijn meer zaken opgestart dan verwacht en burgers en bedrijven hebben veel meer bodemgerelateerde vragen gesteld dan geraamd.						
In 2020 heeft het Algemeen Bestuur van de ODRN ingestemd met het vrijmaken van budget voor de doorontwikkeling van de ODRN (op de thema's Gezamenlijkheid, Zakelijkheid en nieuwe wetgeving zoals Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging). Hiervoor is € 35.000,- in rekening gebracht zonder dat daar in de begroting van 2020 budget voor vrijgemaakt was. Het AB van de ODRN is ermee akkoord gegaan om het niet bestede deel over te hevelen naar 2021. Voor Druten komt dit neer op € 22.500. Voor 2021 is er wel budget opgenomen.						
Betrokkenen						
De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen en Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.						
Bestuurlijk belang						
- Algemeen bestuur: wethouder A. Springveld; - Dagelijks bestuur: geen deelname.						
Financiële kengetallen GR Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)						
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 458.582	€ -	€ -	€ 74.033	€ 5.201.724	€ 483.671
Risico						
Door de effecten van COVID-19 verwachten we over 2021 meer vergunningaanvragen, meer klachten en meldingen en constatering van illegaliteit. Deze verwachtingen zijn reeds verwerkt in het werkplan 2021.						

Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal	
Doel	Het recreatieschap is opgericht als een gemeenschappelijke regeling en heeft als doel om de belangen te behartigen van onder meer de openluchtrecreatie en het toerisme van de deelnemende gemeenten. In 1999 is het recreatieschap verzelfstandigd en is de rol veranderd. Samen met het Natuur- en Recreatieschap Lingebied en het Recreatieschap Over-Betuwe wordt deelgenomen in de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. Zij zijn niet langer belast met beleid en uitvoering, maar vervullen nu het aandeelhouderschap. Ook zijn ze een platform waar gediscussieerd kan worden over regionale of landelijke ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme. De deelnemende gemeenten kwamen, in hun nieuwe rol van aandeelhouder, meer op afstand te staan. Het onroerend goed werd overgedragen en een afkoopsom werd betaald ten behoeve van toekomstig beheer. De recreatieschappen kozen voor een model van maatschappelijk ondernemen. Dat houdt in dat zij zich richten op het behartigen van maatschappelijke taken zonder onderworpen te zijn aan aandeelhouderswaarden. In mei 2008 is naam veranderd en wordt gewerkt vanuit de handelsnaam Uit@waarde.
Ontwikkelingen	Voor wat betreft het financiële belang is de structurele bijdrage aan het recreatieschap in een keer afgekocht bij de verzelfstandiging van het Recreatieschap. Daartoe is een Besloten Vennootschap opgericht: recreatiemaatschappij Rivierengebied, waartoe nog twee recreatieschappen behoren. Ondanks de afkoop is de gemeenschappelijke regeling in stand gehouden, zodat de gemeenten inhoud kunnen blijven geven aan regionaal openluchtrecreatiebeleid en (mogelijk nieuw) regionaal toeristisch-recreatief beleid.
Betrokkenen	De raden, de colleges van burgemeesters en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, West Betuwe, Tiel en West-Maas en Waal.
Bestuurlijk belang	- Algemeen bestuur: wethouder W. Brink; - Dagelijks bestuur: geen deelname.
Financieel belang	Voor wat betreft het financiële belang is de structurele bijdrage aan het recreatieschap in een keer afgekocht bij de verzelfstandiging van het Recreatieschap. Daartoe is een Besloten Vennootschap opgericht: recreatiemaatschappij Rivierengebied, waartoe nog twee recreatieschappen behoren. Ondanks de afkoop is de gemeenschappelijke regeling in stand gehouden, zodat de gemeenten inhoud kunnen blijven geven aan regionaal openluchtrecreatiebeleid en (mogelijk nieuw) regionaal toeristisch-recreatief beleid.

Euregio Rijn-Waal						
Doel						
De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam, waarbij ca. 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten. De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio Rijn-Waal bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.						
Grensoverschrijdende samenwerking vindt op de volgende beleidsterreinen plaats: Sociaal-economische ontwikkeling, onderwijs en scholing, verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud en landschapsbeheer, sociale zaken, gezondheidszorg, rampenbestrijding, communicatie en veiligheidsbeleid.						
Ontwikkelingen						
In 2020 is er vanuit Druten geen deelname aan een Euregio project geweest. Het inventariseren van kansen voor grensoverschrijdende samenwerking vindt op verschillende manieren plaats. Bestuurlijk via de bijeenkomsten van de Euregioraad, waar de burgemeester aan deelneemt. Ambtelijk worden potentiële projecten uit de Euregio besproken en brengt de subsidieadviseur mogelijkheden onder de aandacht.						
Betrokkenen						
De Euregio Rijn-Waal is een samenwerkingsverband met leden afkomstig uit de Nederlandse provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg, de Duitse stad Duisburg en de Kreisen Kleve en Wesel. De leden zijn gemeenten, regionale overheden en andere publiekrechtelijke organisaties zoals de Kamer van Koophandel.						
Bestuurlijk belang						
Het hoogste orgaan van de Euregio Rijn-Waal is de Euregioraad, die verantwoordelijk is voor alle activiteiten van de Euregio Rijn-Waal. Alle lid-organisaties zijn in de Euregioraad vertegenwoordigd. Druten wordt vertegenwoordigd door de burgemeester en een raadslid.						
Financiële kengetallen Euregio Rijn-Waal						
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 5.025	€ -	€ -	1.762.724	3.395.351	€ 112.170

Regeling Gemeenschappelijk belastingkantoor Beuningen (Munitax)**Doel**

De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen werken samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De samenwerking heft de kwetsbaarheid van eenmansfuncties op, verhoogt de effectiviteit en kwaliteit, en leidt tot lagere kosten.

Er is gekozen voor een lichte juridische vorm van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, namelijk een centrumgemeente constructie waarin de centrumgemeente gemandateerd wordt door de colleges van de overige gemeenten om uitvoering te geven aan de werkzaamheden. Beuningen vervult deze functie als centrumgemeente. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Ontwikkelingen

Munitax voert het lokale belastingbeleid uit. Dit is de wettelijke taak, volgens de Wet waardering onroerende zaken (WOZ), voor het jaarlijks taxeren van woningen, bedrijven en onroerende zaken en het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen volgens de gemeentelijke belastingverordeningen. Ook neemt Munitax bezwaren in behandeling.

Betrokkenen

De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen.

Bestuurlijk belang

Geen. Met de uitvoering van deze Regeling wordt de uitvoeringsinstantie (lees: centrumgemeente) belast. De autonomie van de deelnemende gemeenten ten aanzien van de tarieven en belastingsoorten blijft.

Financiële kengetallen GR Belastingkantoor Beuningen (Munitax)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 378.077	€ -	€ -	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	€ -

Gemeenschappelijke Regeling Basisregeling Regio Nijmegen**Doel**

In artikel 4 van deze regeling staat opgenomen dat de regeling tot doel heeft gemeenschappelijke belangen met een regionaal c.q. intergemeentelijk karakter van de deelnemende gemeenten te behartigen, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het Regiobeleid te bevorderen. De regeling fungeert als platform voor de voltallige colleges, maar "slaapt".

Ontwikkelingen

Geen.

Gemeenschappelijke Regeling Maas en Waal

Dit betreft een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Druten en West-Maas en Waal. De regeling is slapend. Bezien wordt of deze regeling op een geschikt moment wordt opgeheven.

Deelnemingen

De gemeente Druten is in het bezit van aandelen van een aantal vennootschappen. Met deze deelnemingen behartigt de gemeente het publieke belang.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)**Doel**

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van de overheid en het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.

Betrokkenen

De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Bestuurlijk belang

De gemeente Druten heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de NV BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang.

Financiële kengetallen NV Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ -	€ 831.630	€ 867.367	€ 5.097.000.000	€ 155.262.000.000	€ 221.000.000

De gemeente heeft met 9.477 aandelen een 0,017% kapitaalsbelang (nominale waarde € 23.692).

In 2020 is € 12.036 (€ 1,27 per aandeel) aan dividend over het boekjaar 2019 ontvangen. Het voorgestelde dividend over het boekjaar 2020 bedraagt € 17.817 (€ 1,88 per aandeel).

Vitens N.V.						
Doel						
Het doel van Vitens is de uitoefening van een publiek (drink-)waterbedrijf in de ruimste zin van het woord. Dat houdt onder meer in: Winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en verder het verrichten van alles dat met de publieke watervoorziening verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn.						
Betrokkenen						
De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied zijn aandeelhouder van Vitens.						
Bestuurlijk belang						
De aandeelhouders hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Een Raad van Commissarissen houdt toezicht. De gemeente Druten heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering. Daarin wordt gestemd over nieuwe tariefvoorstellen en wordt het jaarverslag vastgesteld.						
Financiële kengetallen Vitens N.V.						
	Bijdrage gemeente in 2019	Omvang belang gemeente per 01-01-2019	Omvang belang gemeente per 31-12-2019	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2019	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2019	Financieel resultaat 2019
Financieel belang	€ -	€ 474.548	€ 492.529	€ 553.300.000	€ 1.273.000.000	€ 11.100.000
Op het moment van schrijven zijn de resultaten van 2020 nog niet beschikbaar en zijn derhalve de resultaten van 2019 opgenomen. De gemeente heeft met 16.023 aandelen een 0,089% kapitaalsbelang (nominale waarde € 16.023). Er werd jaarlijks dividend uitgekeerd, dit jaar voor het eerst niet meer.						

Dar N.V.						
Doel						
Dar is een naamloze vennootschap (nv) en in eigendom van de zes gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen. De organisatie van Dar staat onder toezicht van de raad van commissarissen (RvC). Naast afvalinzamelaar is Dar ook adviseur beheer openbare ruimte, gladheidsbestrijder, riool- en kolkenreiniger, ongedierte- en onkruidbestrijder en terrein- en straatreiniger.						
Ontwikkelingen						
In 2020 is het nieuwe strategisch plan Dar NV 2020-2024 vastgesteld. De gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2021 ook aandeelhouder van Dar.						
Betrokkenen						
De gemeenten Nijmegen, Beuningen, Druten, Heumen, Wijchen, Berg en Dal en Mook en Middelaar.						
Bestuurlijk belang						
De gemeente heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang. De gemeente Nijmegen blijft met ruim 80% van de aandelen, de grootste aandeelhouder.						
Financiële kengetallen Dar N.V.						
	Bijdrage gemeente in 2019	Omvang belang gemeente per 01-01-2019	Omvang belang gemeente per 31-12-2019	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2019	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2019	Financieel resultaat 2019
Financieel belang	€ 1.669.000	€ 413.020	€ 432.128	€ 14.202.000	€ 12.425.000	€ 879.000
Op het moment van schrijven zijn de resultaten van 2020 nog niet beschikbaar en zijn derhalve de resultaten van 2019 opgenomen. De gemeente heeft met 3.347 aandelen een 3,04% kapitaalsbelang (nominale waarde € 33.470). In 2020 heeft de gemeente Druten een bedrag van € 40.854 aan dividend ontvangen (2019: € 34.726).						

Beheermaatschappij De Waarden B.V. en Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V.						
Doel						
Doel van de CV is het uitvoeren van de grondexploitatie van het plangebied Druten Oost/Tichellande door middel van het verwerven van gronden, het bouw- en woonrijp maken van gronden, het (doen) realiseren en opleveren/overdragen van de daarmee samenhangende voorzieningen, het uitgeven van bouwrijpe kavels en gronden voor de realisatie van woningen, en voorts al datgene wat tot het voorgaande kan dienen, waaronder begrepen het aantrekken van financiële middelen en het in verband daarmee stellen van zekerheden, aangaan van borgtochten e.d. alles in de meest ruime zin. De B.V. is opgericht om te fungeren als beherend vennoot in de C.V.						
Ontwikkelingen						
De gemeente Druten heeft een belang van 50% in de grondexploitatie betreffende Druten- Oost/Tichellande. Insteek is de geïnvesteerde bedragen in de periode 2013-2024 terug te verdienen. Met de vaststelling van de grex op 13 maart 2020 is de looptijd vastgesteld t/m 2023.						
Betrokkenen						
De gemeente Druten en Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V.						
Bestuurlijk belang						
Eén collegelid is voorzitter van de Stuurgroep Druten-Oost. De projectleider vanuit het team Gebiedsontwikkeling is lid van de stuurgroep.						
Financiële kengetallen Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V.						
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ -	€ 214.274	€ 246.908	€ 324.928	€ 3.016.991	€ 68.703
Mogelijke risico's						
Doordat het bouw- en woonrijp maken van de fases 9 t/m 15 in Tichellande-Zuid is aanbesteed, liggen GWW-kosten daarvan vast. Ook de vraag naar en verkoop van nieuwbouwwoningen is onverminderd hoog, ondanks de huidige crisis. Zodoende zijn de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen afgebouwd. Verder staat de gemeente bij de BNG voor € 6,5 miljoen garant (welke in 2019 is teruggebracht van € 11 miljoen naar € 6,5 miljoen) voor de geldleningen die de C.V. heeft aangetrokken. Mocht de gemeente hierop worden aangesproken door de BNG, dan draagt Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V. hieraan 50% bij. In 2021 wordt gezien of deze garantstelling (verder) kan worden afgebouwd.						

Publiek Private Samenwerking (PPS)

De Waarden C.V. en B.V. kan tevens aangemerkt worden als een PPS (zie verder 2.7 paragraaf grondbeleid). Verder kent de gemeente Druten geen PPS-constructies.

Overige samenwerkingsverbanden (vereniging, stichting)

Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem Nijmegen Veluwe (RBT ANV)						
Doel						
Per 01-01-2019 is de naam van de werkmaatschappij van de stichting gewijzigd van Regionaal Bureau voor Toerisme Knooppunt Arnhem Nijmegen B.V. (RBTKAN) verandert in Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen B.V. (TVAN). Onder de holding hangen twee werkmaatschappijen: Visit Arnhem-Nijmegen B.V. en Visit Veluwe B.V. Stichting Regionaal Bureau Toerisme Arnhem Nijmegen Veluwe (stichting RBT ANV) is 100% aandeelhouder van de holding. Wij subsidiëren de stichting met een bedrag per inwoner. De stichting zet de middelen door naar de BV. De doelstelling van het TVAN is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling meer bezoekers te trekken die langer in de regio Arnhem Nijmegen verblijven en hier meer besteden, waardoor het toeristisch marktaandeel van de regio in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder, vergroot wordt. Met marketing- en productontwikkeling wil TVAN de regio Arnhem – Nijmegen laten aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio moet een "must see & must do" bestemming worden voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers. Communicatie speelt hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol. De GR heeft ten doel de financiële ondersteuning van de Stichting RBT ANV vanuit de deelnemende gemeenten en dient het gezamenlijk belang van het vergroten van het toeristisch marktaandeel. De subsidie aan RBT ANV wordt gebruikt om de gemeente Druten als onderdeel van de regio op toeristisch gebied te promoten (marketing). De financiering per gemeente gebeurt naar rato van het aantal inwoners.						
Ontwikkelingen						
De coronacrisis heeft in 2020 de toeristische sector keihard getroffen. Ook bij TVAN heeft corona grote gevolgen gehad voor de reguliere marketingactiviteiten. Door corona en de genomen overheidsmaatregelen kan er voor 2020 geen representatief resultaat worden gepresenteerd. In de loop van 2020 heeft TVAN ter ondersteuning van de toeristische sector een herstelcampagne toerisme gevoerd, gericht op de binnenlandse markt, passend binnen de coronamaatregelen. Op bestuurlijk niveau zijn we in goed overleg met TVAN over een hernieuwde opdrachtformulering voor 2021 en verder, rekening houdend met de ontwikkelingen binnen de Groene Metropool en de "Ontspannen Regio".						
Financiële kengetallen Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem Nijmegen Veluwe (RBT ANV)						
	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 26.884	€ -	€ -	€ 240.745	€ 35.858	€ -14.385

Gelders Genootschap (welstand)

Gelders Genootschap is een vereniging van 55 ledengemeenten. Namens de vereniging voert het bureau van het Gelders Genootschap de dagelijkse werkzaamheden uit. Vanaf de start in 1919 is de verenigingsgedachte altijd een katalysator geweest voor het gemeenschappelijk streven naar omgevingskwaliteit. Gemeenten onderschrijven als lid van de vereniging allemaal hetzelfde doel: het in stand houden en bevorderen van de schoonheid van stad en land. Bij deze ideële doelstelling past ook een non-profit opzet.

Via de jaarlijkse Algemene ledenvergadering (ALV) hebben de leden zeggenschap over de koers en financieel beleid van het Gelders Genootschap.

De ALV beslist ook over de samenstelling van het dagelijks bestuur. Dit bestaat in totaal uit 9 personen: wethouders en burgemeesters van de aangesloten ledengemeenten en verder een bestuurlijk voorzitter.

Financiële kengetallen Gelders Genootschap						
	Bijdrage gemeente in 2019	Omvang belang gemeente per 01-01-2019	Omvang belang gemeente per 31-12-2019	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2019	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2019	Financieel resultaat 2019
Financieel belang	€ 44.285	€ -	€ -	€ 3.700.309	€ 636.643	€ 225.231

Op het moment van schrijven zijn de resultaten van 2020 nog niet beschikbaar en zijn derhalve de resultaten van 2019 opgenomen.

2.3.7 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf geeft de gemeentelijke visie weer op de uitgangspunten en de uitvoering van het grondbeleid in relatie tot de programma's.

Strategisch kader

Op 16 februari 2012 heeft de raad de structuurvisie vastgesteld waarin tot uiting komt waar de gemeente in de komende tien jaar woningbouw en/of herstructurering wenst te plegen en voor welke doelgroepen. Ook de ontwikkelingen van de economie (van invloed op bedrijventerreinen, zoals Westerhout-Zuid) en het toerisme maken onderdeel uit van deze strategische visie. Grondbeleid is een van de instrumenten om deze projecten te realiseren.

Wettelijk kader

De Grondexploitatiewet is onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening (WRO). De WRO biedt gemeenten de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op gebiedsontwikkelingen via het privaatrechtelijk (de anterieure overeenkomst) en het publiekrechtelijk spoor (het exploitatieplan). In beide sporen kan de gemeente naast de eisen in het bestemmingsplan ook kwaliteitseisen stellen ten aanzien van de woningcategorieën (sociale huurwoningen, sociale koopwoningen en particulier opdrachtgeverschap) en eisen stellen ten aanzien van de uitvoering. De gemeente Druten gebruikt in de praktijk alleen anterieure overeenkomsten waarin de afspraken met initiatiefnemers worden vastgelegd. Mocht het nodig zijn, dan wordt ook het exploitatieplan ingezet. Begin 2019 heeft de gemeenteraad een Nota Bovenwijkse Voorzieningen vastgesteld. Deze nota gaat over het kostenverhaal bij aanleg van bovenwijkse openbare voorzieningen ten behoeve van bouwplannen. De nota geeft inzicht in de aan te leggen bovenwijkse voorzieningen en de bijdragen die bij bouwplannen worden gevraagd.

De Grondexploitatiewet is van toepassing op elk bouwplan dat middels een planologisch besluit (zoals een bestemmingsplan) mogelijk wordt gemaakt. Deze wet ziet toe op kostenverhaal en biedt mogelijkheden om locatie-eisen te stellen aan private ontwikkelaars.

Karakter gemeentelijk grondbeleid

Bij enkele projecten vervult de gemeente Druten een actieve rol, waarbij zelf gronden zijn aangekocht met als doel deze te exploiteren. Dat is bijvoorbeeld het geval bij Westerhout Zuid, Tabaksveld, Pas Afferden en Deest-Zuid. Daarnaast neemt de gemeente bij Druten-Oost/Tichellande deel aan een PPS-constructie (PPS = publiek private samenwerking). Gelet op de expertise in combinatie met de economische situatie past het de gemeente meer om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen derde partijen te faciliteren.

Uitgangspunten grondbeleid

Het gemeentelijke grondbeleid hanteert de volgende uitgangspunten:

1. De raad moet met regelmaat besluiten over vragen als:
 - Welke rol speelt het grondbeleid bij het verwezenlijken van de programma's?
 - Welke financiële risico's staan daar tegenover?
 - Hoe ervoor te zorgen dat het grondbeleid op een financieel evenwichtige manier wordt uitgevoerd?
2. Bij het te voeren grondbeleid dient te worden ingespeeld op kansen en bedreigingen vanuit de omgeving. Voor het grondbeleid zijn behalve het gemeentelijke beleid ook de Europese, landelijke, provinciale en plaatselijke (economische) ontwikkelingen relevant. De vraag naar en het aanbod van grond voor woningbouw of bedrijfsterreinen in de regio heeft invloed op het te voeren grondbeleid.
3. Een grondexploitatie wordt opgesteld om:
 - De financiële haalbaarheid van een project inzichtelijk te maken;
 - De financiële consequenties van keuzes binnen het ruimtelijke planproces in kaart te brengen;
 - Financiële transparantie ten behoeve van een doelgerichte en eenduidige communicatie over de financiële haalbaarheid te geven;
 - De kosten bij gebiedsontwikkeling te kunnen beheersen;
 - Zonder veel moeite de financiële gevolgen van risico's in beeld te brengen.
4. Voor de overschotten en tegenvallers bij de afsluiting van complexen is in principe de reserve grondbedrijf aangewezen. Jaarlijks beslist de raad bij het bestemmen van het saldo van de jaarrekening inzake de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve grondbedrijf.
5. De gewenste omvang en inzet van de reserve grondbedrijf komt afzonderlijk aan de orde bij de jaarlijkse herziening grondexploitaties, die onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Ontwikkelingen in wetgeving grondbeleid

De rijksoverheid is reeds jaren bezig met nieuwe wetgeving in het ruimtelijke domein, de Omgevingswet. De omgevingsvisie is een van de zes kerninstrumenten uit de Omgevingswet. Het betreft een integrale visie waarin de strategische hoofdbeleidskeuzen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn zijn opgenomen. Deze visie komt in de plaats van de eerdergenoemde structuurvisie 2012.

Parallel aan de Omgevingswet worden vier aanvullingswetten gemaakt (die uiteindelijk in de Omgevingswet opgaan), waaronder de Aanvullingswet grondeigendom. Deze wet raakt het grondbeleid met de daarbij behorende instrumenten.

Met de Aanvullingswet grondeigendom worden de regels in de Omgevingswet geïntegreerd en waar mogelijk geüniformeerd, zodat deze beter op elkaar zijn afgestemd en het gebruik daarvan inzichtelijker wordt. De instrumenten voor de regulering van grondeigendom, zoals onder andere onteigening en voorkeursrecht, zijn nu opgenomen in verschillende wetten. De samenhang daartussen is soms niet goed. De nieuwe regelgeving nodigt uit tot een meer samenhangende inzet van de verschillende instrumenten. Daarmee is de overheid beter in staat om met het te voeren grondbeleid in te spelen op de huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving. Verder wordt via de Aanvullingswet een aantal wijzigingen aangebracht in de bestaande regeling voor het kostenverhaal. Het doel van de wijzigingen is om het kostenverhaal te vereenvoudigen, te verbeteren en flexibeler te maken. De Aanvullingswet is vastgesteld op 14 maart 2020. De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende hoofdstukken, artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Effect Corona crisis op grondbeleid

Op dit moment is het moeilijk in te schatten wat het effect is. De invoering van de Omgevingswet is al verschoven naar 1 januari 2022. Daarnaast zal deze crisis naar verwachting effect hebben op de verkoopprijzen van het bedrijventerrein Westerhout Zuid. In de risicoparagraaf is hier al op geanticipeerd door rekening te houden met een lagere opbrengst. Het werkelijke effect zal nog in de toekomst moeten blijken.

Verwachte exploitatieresultaten

Met betrekking tot het verloop van de einduitkomsten op grond van de bijgestelde berekeningen is het volgende overzicht te geven:

Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond (x € 1.000)											
Nr	Complex	Totaal	2020	2021	2022	2023	2024				
1	Westerhout Zuid	€ -1.841	€ -	€ -	€ -	€ -1.841	€ -				
2	Druten De Smid	€ 3	€ 3	€ -	€ -	€ -	€ -				
3	Deest-Zuid	€ -340	€ -	€ -	€ -340	€ -	€ -				
4	Puiflijk Tabaksveld	€ -245	€ -	€ -245	€ -	€ -	€ -				
5	Pas Afferden	€ -93	€ -	€ -93	€ -	€ -	€ -				
6	Druten Oost	€ 419	€ -	€ -	€ -	€ 419	€ -				
Totaal		€ -2.097	€ 3	€ -338	€ -340	€ -1.422	€ -				

Voor de verliesgevende voorzieningen is op de balans een bedrag opgenomen van € 2.518.646, dit verlies is al in een eerder stadium genomen.

Voor de onderbouwing van de geraamde winstneming wordt verwezen naar de MPG bijlage.

3. Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2020

Balans per 31 december 2020

ACTIVA	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
<u>Vaste activa</u>				
Immateriële vaste activa				
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 128.491	€ 128.491	€ 141.338	€ 141.338
Materiële vaste activa				
• Investerings met economisch nut				
- Gronden uitgegeven in erfpacht	€ 34.033		€ 34.033	
- Investerings met een economisch nut	€ 23.157.697		€ 23.789.532	
- Invest. met een ec.nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	€ 19.344.173		€ 19.704.659	
• Investerings met maatschappelijk nut	€ 3.208.401		€ 3.002.536	
	€ 45.744.304		€ 46.530.760	
Financiële vaste activa				
• Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 449.760		€ 1.358.999	
• Overige langlopende leningen u/g	€ 8.412.430		€ 8.999.006	
• Ov. uitzettingen met rentetypische looptijd ≥ 1jr	€ 1.075.422		€ 25.660	
	€ 9.937.612		€ 10.383.665	
Totaal vaste activa	€ 55.810.407		€ 57.055.763	
<u>Viottende activa</u>				
Voorraden				
• Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	€ 3.809.611	€ 3.809.611	€ 4.449.571	€ 4.449.571
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < één jaar				
• Vorderingen op openbare lichamen	€ 4.510.855		€ 3.800.935	
• Overige vorderingen	€ 1.451.186		€ 1.803.045	
	€ 5.962.041		€ 5.603.980	
Liquide middelen				
• Kassaldi	€ 1.519		€ 1.218	
• Bank- en giroaldi	€ 12.623		€ 60.578	
	€ 14.142		€ 61.796	
Overlopende activa	€ 4.392.027		€ 1.469.434	
Totaal viottende activa	€ 14.177.821		€ 11.584.781	
TOTAAL GENERAAL	€ 69.988.228		€ 68.640.544	

Recht op verliescompensatie:

	2020	2019
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	€ -	€ -

Balans per 31 december 2020

PASSIVA	Ultimo 2020	Ultimo 2019
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen vermogen		
• Algemene reserve	€ 10.257.603	€ 9.487.012
• Bestemmingsreserves		
- Voor egalisatie van tarieven	€ 771.597	€ 686.901
- Overige bestemmingsreserves	€ 5.795.691	€ 5.638.190
• Nog te bestemmen resultaat	€ 914.105	€ 853.911
	€ 17.738.996	€ 16.666.014
Voorzieningen		
• Voorziening t.b.v. verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.998.281	€ 2.960.663
• Voorziening t.b.v. egalisatie van kosten	€ 607.481	€ 634.852
	€ 3.605.762	€ 3.595.515
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar of langer		
• Onderhandse leningen		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 37.923.262	€ 34.452.024
• Waarborgsommen	€ 14.512	€ 11.100
	€ 37.937.774	€ 34.463.124
Totaal vaste passiva	€ 59.282.532	€ 54.724.653
<u>Viottende passiva</u>		
Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd < één jaar		
• Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	€ -	€ 7.000.000
• Bank- en giroaldi	€ 420.729	€ 559.246
• Overige schulden	€ 6.333.490	€ 4.519.212
	€ 6.754.219	€ 12.078.459
Overlopende passiva	€ 3.951.477	€ 1.837.432
Totaal viottende passiva	€ 10.705.696	€ 13.915.890
TOTAAL GENERAAL	€ 69.988.228	€ 68.640.544

Zakelijke zekerheidsstellingen en gewaarborgde geldleningen:

	2020	2019
Garantstellingen inzake woningbouw	€ 51.007.984	€ 53.077.088
Garantstellingen instanties overige	€ 600.000	€ 6.093.915
Garantstellingen particulieren inzake NHG	€ 708.040	€ 1.035.667
Totaal	€ 52.316.024	€ 60.206.670

3.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

3.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020

(x €1.000)	Raming 2020 vóór wijziging			Raming 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	€ 712	€ 2.524	€ -1.812	€ 652	€ 3.131	€ -2.479	€ 694	€ 2.773	€ -2.080
1 Veiligheid	€ 7	€ 1.629	€ -1.622	€ 7	€ 1.694	€ -1.687	€ 4	€ 1.591	€ -1.587
2 Verkeer en vervoer	€ 93	€ 2.141	€ -2.048	€ 165	€ 2.254	€ -2.089	€ 257	€ 1.872	€ -1.615
3 Economie	€ 118	€ 508	€ -390	€ 118	€ 543	€ -425	€ 525	€ 431	€ 94
4 Onderwijs	€ 346	€ 1.900	€ -1.554	€ 364	€ 1.969	€ -1.605	€ 298	€ 1.816	€ -1.518
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 606	€ 3.527	€ -2.921	€ 457	€ 4.171	€ -3.714	€ 640	€ 3.969	€ -3.329
6 Sociaal domein	€ 4.086	€ 19.610	€ -15.524	€ 7.398	€ 23.689	€ -16.291	€ 7.830	€ 23.154	€ -15.324
7 Volksgezondheid en milieu	€ 3.991	€ 4.903	€ -912	€ 3.831	€ 5.239	€ -1.408	€ 3.850	€ 4.973	€ -1.123
8 Wonen en bouwen	€ 714	€ 1.318	€ -604	€ 1.539	€ 1.565	€ -26	€ 1.488	€ 1.757	€ -269
Subtotaal programma's	€ 10.673	€ 38.060	€ -27.387	€ 14.531	€ 44.255	€ -29.724	€ 15.586	€ 42.336	€ -26.751
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen*:									
Lokale heffingen	€ 3.564	€ -	€ 3.564	€ 3.564	€ -	€ 3.564	€ 3.582	€ -	€ 3.582
Algemene uitkering	€ 28.891	€ -	€ 28.891	€ 29.716	€ -	€ 29.716	€ 29.786	€ -	€ 29.786
Dividend Programma 0	€ 37	€ -	€ 37	€ -	€ -	€ -	€ 12	€ -	€ 12
Gerealiseerde kosten overhead	€ 447	€ 5.671	€ -5.224	€ 610	€ 5.959	€ -5.349	€ 835	€ 6.395	€ -5.560
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	€ 32.939	€ 5.671	€ 27.268	€ 33.890	€ 5.959	€ 27.931	€ 34.215	€ 6.395	€ 27.820
Saldo van baten en lasten	€ 43.612	€ 43.731	€ -119	€ 48.421	€ 50.214	€ -1.793	€ 49.801	€ 48.731	€ 1.070
Toevoeging/onttrekking aan reserves**:									
0 Bestuur en ondersteuning	€ 228	€ -	€ 228	€ 3.147	€ 1.160	€ 1.987	€ 262	€ 24	€ 238
1 Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Verkeer en vervoer	€ 1.407	€ 1.423	€ -16	€ 1.557	€ 1.423	€ 134	€ 1.099	€ 1.370	€ -271
3 Economie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 2	€ -	€ 2	€ 2	€ -	€ 2	€ 2	€ -	€ 2
6 Sociaal domein	€ 8	€ -	€ 8	€ 327	€ 259	€ 68	€ 795	€ 771	€ 24
7 Volksgezondheid en milieu	€ 146	€ -	€ 146	€ 264	€ 141	€ 123	€ 153	€ 256	€ -103
8 Wonen en bouwen	€ 109	€ -	€ 109	€ 556	€ 161	€ 395	€ 115	€ 161	€ -46
Subtotaal mutaties reserves	€ 1.900	€ 1.423	€ 477	€ 5.853	€ 3.144	€ 2.709	€ 2.426	€ 2.582	€ -156
Resultaat	€ 45.512	€ 45.154	€ 358	€ 54.274	€ 53.358	€ 916	€ 52.227	€ 51.313	€ 914

* De algemene dekkingsmiddelen maken deel uit van programma 0. Ten behoeve van de presentatie zijn i.c. de algemene dekkingsmiddelen apart verantwoord.

** De mutaties in de reserves worden in paragraaf 3.3.3.5. nader toegelicht.

BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD JAARREKENING 2020 (x €1)									
Taakvelden gemeente	Raming 2020 vóór wijziging			Raming 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
0. Bestuur en ondersteuning									
0.1 Bestuur	-	1.161.052	-1.161.052	-	1.407.804	-1.407.804	6.505	1.471.880	-1.465.375
0.2 Burgerzaken	229.623	576.035	-346.412	170.623	542.235	-371.612	177.972	537.903	-359.931
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	12.432	212.489	-200.057	12.432	212.489	-200.057	14.163	206.593	-192.430
0.4 Overhead	447.366	5.671.143	-5.223.777	610.366	5.959.224	-5.348.858	834.891	6.393.970	-5.559.080
0.5 Treasury	482.152	52.134	430.018	445.415	-7.841	453.256	496.022	63.071	432.951
0.61 OZB Woningen	2.310.361	348.886	1.961.475	2.310.361	391.758	1.918.603	2.295.475	389.832	1.905.642
0.62 OZB Niet woningen	1.049.813	-	1.049.813	1.049.813	-	1.049.813	1.078.732	-	1.078.732
0.64 Belastingen overig	227.735	24.934	202.801	227.735	24.934	202.801	218.941	63.856	155.085
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen	28.891.274	-	28.891.274	29.715.724	-	29.715.724	29.786.402	-	29.786.402
0.8 Overige Baten en lasten (excl. mut. R&V)	-	148.665	-148.665	-	559.801	-559.801	284	38.240	-37.956
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	2.866	-2.866
0.10 Mutaties reserves (zie verderop)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.11 Saldo na bestemming (zie verderop)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.297	1.092.877	-1.091.580	1.297	1.114.377	-1.113.080	2.002	1.086.131	-1.084.128
1.2 Openbare orde en veiligheid	5.228	536.231	-531.003	5.228	579.212	-573.984	1.610	505.476	-503.866
2. Verkeer en vervoer									
2.1 Verkeer en vervoer	92.834	2.140.060	-2.047.226	164.834	2.253.060	-2.088.226	257.376	1.871.393	-1.614.016
2.4 Economische havens en waterwegen	-	902	-902	-	902	-902	-	509	-509
3. Economie									
3.1 Economische ontwikkeling	-	225.417	-225.417	-	260.417	-260.417	300	218.815	-218.515
3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	96.637	159.578	-62.941	96.637	159.578	-62.941	505.937	120.728	385.209
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	15.382	14.442	940	15.382	14.442	940	13.104	14.515	-1.411
3.4 Economische promotie	6.349	108.442	-102.093	6.349	108.442	-102.093	6.063	76.968	-70.905
4. Onderwijs									
4.2 Onderwijshuisvesting	33.181	1.032.722	-999.541	33.181	1.037.722	-1.004.541	27.432	1.054.629	-1.027.197
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	313.198	866.965	-553.767	331.072	931.824	-600.752	270.345	761.258	-490.913
5. Sport, cultuur en recreatie									
5.1 Sportbeleid en activering	-	173.918	-173.918	19.088	260.444	-241.356	20.828	240.899	-220.071
5.2 Sportaccommodaties	434.785	957.473	-522.688	226.391	1.151.764	-925.373	361.486	1.148.438	-786.952
5.3 Cultuurpres.-productie en -participatie	3.606	426.476	-422.870	20.724	469.747	-449.023	20.445	469.913	-449.469
5.5 Cultureel erfgoed	7.776	107.678	-99.902	7.776	155.718	-147.942	36.425	115.676	-79.251
5.6 Media	-	267.207	-267.207	-	267.207	-267.207	-	259.117	-259.117
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	159.940	1.594.200	-1.434.260	183.190	1.865.750	-1.682.560	200.785	1.734.772	-1.533.987
6. Sociaal domein									
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	77.171	1.468.217	-1.391.046	77.748	1.651.363	-1.573.615	71.494	1.481.509	-1.410.015
6.2 Wijkteams	-	1.114.067	-1.114.067	-	1.369.563	-1.369.563	-	1.094.597	-1.094.597
6.3 Inkomensregelingen	3.872.275	5.605.177	-1.732.902	7.190.564	8.606.845	-1.416.281	7.543.397	8.800.136	-1.256.739
6.4 Begeleide participatie	-	2.431.116	-2.431.116	-	2.390.116	-2.390.116	-	2.159.958	-2.159.958
6.5 Arbeidsparticipatie	-	636.299	-636.299	-	634.299	-634.299	-	588.828	-588.828
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	-	649.995	-649.995	-	655.995	-655.995	-	562.182	-562.182
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	136.500	3.686.809	-3.550.309	92.500	3.872.173	-3.779.673	114.777	3.831.461	-3.716.683
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	3.402.101	-3.402.101	37.176	3.725.271	-3.688.095	91.104	3.986.756	-3.895.652
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	113.197	-113.197	-	147.197	-147.197	9.182	111.403	-102.221
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	502.883	-502.883	-	636.334	-636.334	-	537.167	-537.167
7. Volksgezondheid en milieu									
7.1 Volksgezondheid	-	758.642	-758.642	-	777.787	-777.787	10.288	762.102	-751.814
7.2 Riolerings	1.867.712	1.584.812	282.900	1.867.712	1.472.092	395.620	1.886.585	1.334.128	552.457
7.3 Afval	2.061.350	1.642.056	419.294	1.729.093	1.614.799	114.294	1.726.148	1.598.854	127.294
7.4 Milieubeheer	40.352	867.823	-827.471	200.144	1.324.329	-1.124.185	193.085	1.228.527	-1.035.443
7.5 Begraafplaatsen	21.947	50.059	-28.112	33.947	50.059	-16.112	33.862	49.404	-15.542
8. Wonen en bouwen									
8.1 Ruimtelijke ordening	75.000	322.306	-247.306	291.000	310.306	-19.306	359.558	319.784	39.773
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	147.997	281.885	-133.888	147.997	361.360	-213.363	106.322	619.016	-512.694
8.3 Wonen en bouwen	490.911	713.421	-222.510	1.099.911	893.671	206.240	1.021.822	818.015	203.807
SALDO REKENING VOOR BESTEMMING	43.612.184	43.730.791	-118.607	48.421.410	50.214.569	-1.793.159	49.801.148	48.731.277	1.069.871
0.10 Mutaties reserves taken 0-8	1.899.579	1.422.784	476.795	5.853.949	3.144.223	2.709.726	2.425.113	2.580.879	-155.766
0.11 SALDO REKENING NA BESTEMMING	45.034.968	44.207.586	358.188	42.567.461	47.070.346	916.567	52.226.261	51.312.156	914.105

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Waarderingsgrondslagen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De waarderingsgrondslagen zijn eveneens in lijn met het gestelde in de in 2020 geactualiseerde Financiële verordening gemeente Druten. Voor balansposten die voor de gemeente Druten niet van toepassing zijn, is nadere toelichting in dit hoofdstuk achterwege gelaten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van het jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van het voorgaand boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Balans

Activa

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en afwaarderings die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de geactiveerde kosten. Vanaf 2016 worden bijdragen in activa van derden ook hieronder gepresenteerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa van derden worden ook als immateriële vaste activa gepresenteerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële- en immateriële Vaste activa

Algemeen

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

Bij de materiële vaste activa is onderscheid gemaakt naar investeringen met economisch nut, investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Afschrijving vindt plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar van gereedkomen van het vaste actief.

De gemeente heeft momenteel geen "nog niet in exploitatie genomen bouwgronden" (die vanaf 2017 opgenomen zijn onder de materiële vaste activa in plaats van voorraden).

In erfpacht uitgegeven gronden

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Op gronden wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (krachtens artikel 1e BBV wanneer gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs en bijkomende kosten of lagere marktwaarde.

De grondexploitaties worden gewaardeerd overeenkomstig de cumulatieve bestedingen verminderd met de al ontvangen opbrengsten uit hoofde van verkopen en subsidies, dan wel lagere marktwaarde. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende jaar op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (indien geen sprake is van projectfinanciering).

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (2020: 2%).

Winstneming vindt plaats volgens de Percentage of Completion (POC)-methode. Dit is een methode om de verantwoording van de resultaten over de looptijd van de grondexploitatie naar rato van de verrichte prestaties te laten plaatsvinden. De winstneming in het boekjaar wordt berekend door het geprognosticeerde resultaat voor het gehele project per balansdatum te vermenigvuldigen met het voortgangpercentage van het project (gebaseerd op gerealiseerde kosten per balansdatum/begrote kosten project) en het reeds genomen resultaat per balansdatum daarop in mindering brengen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te mogen nemen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan op betrouwbare wijze worden ingeschat, en
- De grond (of deelperceel) moet zijn verkocht, en
- De kosten zijn gerealiseerd.

Het College hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- Het rentepercentage bedraagt 1,25%;
- De kostenindexatie bedraagt 2%;
- De opbrengstenindexatie bedraagt 0%;
- De woningbouwopgave in de periode 2019-2030 is 970 woningen. In 2019 en 2020 hebben we al zo'n 160 woningen gerealiseerd, dus blijft er voor 2021-2030 een opgave van 810 woningen over.

Ten aanzien van de geraamde kosten heeft het College de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De grondprijzen worden jaarlijks door aan de raad aangeboden en door de raad vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten van de begroting. (bijv. indexering);

Ten aanzien van de geraamde gerealiseerde opbrengsten heeft het College de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Vaste prijzen conform de vastgestelde Tarieven grondprijzen en marktconforme prijzen gebaseerd op een normatieve residuele methode.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < één jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Tenzij anders weergegeven, worden de passiva gewaardeerd op het nominale bedrag, verminderd met eventuele aflossingen.

Voorzieningen

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Continuïteit

COVID-19 (Corona) virus

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2020 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de gemeente. Echter in de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van het COVID-19 virus. Medio februari 2020 is dit virus in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen en beheerst tot op vandaag de dag nog ons dagelijks leven.

Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet medio maart 2020 maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot in ieder geval 21 april 2021. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in zowel binnenland als het buitenland. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien.

Ook voor de gemeente Druten heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, directe organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden. Deze organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden bestaan uit:

- Alle medewerkers werken zoveel als mogelijk vanuit huis en zijn voor onderlinge afstemming aangewezen op telefonie of digitale oplossingen;
- De gemeente heeft gedurende 2020 inwoners en bedrijven binnen de gemeente die in (financiële) moeilijkheden zijn gekomen ondersteund en onderzoekt welke ondersteuning in de nabije toekomst nog nodig is. Dit heeft impact op onze werkzaamheden die we op dit moment nog niet volledig kunnen overzien.

Naast de bovenstaande organisatorische gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor onze gemeente. Vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor onze gemeente, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- Doorschuiven van diverse beleidsactiviteiten, waardoor zaken later gerealiseerd worden dan gedacht;
- Inkomstenderving van gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen, is het weerstandsvermogen van die partijen voldoende dit te kunnen opvangen;
- Landelijk ingestelde regelingen zoals de "Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers" of een toename aan zelfstandigen die een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen;
- Er wordt opnieuw een economische recessie verwacht. Dit zal leiden tot een grotere werkloosheid die zich door kan vertalen naar een groter beroep op bijstand. Normaliter worden gemeenten hiervoor zo nodig gecompenseerd door het Rijk (t-2) al dan niet met maatwerk (voorfinanciering o.i.d.). Een economische recessie kan daarnaast impact hebben op bijvoorbeeld onze grondexploitatie als gevolg van vertraging in de uitgifte;
- Het kabinet blijft in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over de mogelijkheid om (voorlopige) lokale aanslagen aan ondernemers stop te zetten en al opgelegde aanslagen aan bedrijven in te trekken. Het gaat hierbij in het bijzonder om de toeristenbelasting.

De uiteindelijke financiële impact van bovenstaande zaken is op dit moment niet redelijkerwijs in te schatten.

Wij verwachten qua liquiditeit geen problemen omdat wij zonder problemen bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten geld kunnen lenen. Gezien de huidige situatie op de geld- en kapitaalmarkt zijn daar zelfs negatieve rentekosten aan verbonden.

Het gemeentebestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsactiviteiten.

3.3.2. Toelichting op de balans

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

ACTIVA

Vaste activa

Voor een overzicht van de beschikbaar gestelde kredieten, investeringen en de restantkredieten wordt verwezen naar de bijlage restantkredieten. Voor een overzicht van de vaste activa wordt verwezen naar het overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven in het bijlagenboek.

De afschrijvingen voor riolering en afvalverwerking en -verwijdering (gekoppeld aan heffingen met 100% kostendekkendheid) worden annuïtair afgeschreven, evenals investeringen in automatisering tot en met 2012. De overige investeringen worden lineair afgeschreven.

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2020	2019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 128.491	€ 141.338
Totaal	€ 128.491	€ 141.338

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 141.338	€ -	€ -	€ 12.847	€ -	€ -	€ 128.491
Totaal	€ 141.338	€ -	€ -	€ 12.847	€ -	€ -	€ 128.491

Het gehanteerde afschrijvingspercentage bedraagt 2% per jaar.

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2020	2019
In erfpacht uitgegeven gronden	€ 34.033	€ 34.033
Investeringen met een economisch nut	€ 23.157.697	€ 23.789.532
Investeringen met ec.nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 19.344.173	€ 19.704.659
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	€ 3.208.401	€ 3.002.536
Totaal	€ 45.744.304	€ 46.530.760

Investeringen met een economisch nut

Deze kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2020	2019
Gronden en terreinen	€ 539.141	€ 538.976
Bedrijfsgebouwen	€ 2.653.380	€ 2.807.911
Machines, apparaten en installaties	€ 173.402	€ 212.719
Overige materiële vaste activa	€ 19.791.774	€ 20.229.926
Totaal	€ 23.157.697	€ 23.789.532

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	€ 538.976	€ 165	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 539.141
Bedrijfsgebouwen	€ 2.807.911	€ 94.804	€ -	€ 249.335	€ -	€ -	€ 2.653.380
Machines, apparaten en installaties	€ 212.719	€ -	€ -	€ 39.317	€ -	€ -	€ 173.402
Overige materiële vaste activa	€ 20.229.926	€ 646.704	€ 92.413	€ 992.443	€ -	€ -	€ 19.791.774
Totaal	€ 23.789.532	€ 741.673	€ 92.413	€ 1.281.095	€ -	€ -	€ 23.157.697

De gehanteerde afschrijvingspercentage bedragen per jaar:

Gronden en terreinen	0%
Bedrijfsgebouwen	2,5% - 6,67%
Machines, apparaten en installaties	10% - 20%
Overige materiële vaste activa	1,67% - 14,28%

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven**

Deze kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2020	2019
Gronden en terreinen	€ 369.710	€ 369.710
Bedrijfsgebouwen	€ 47.410	€ 51.407
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 18.302.216	€ 18.593.922
Overige materiële vaste activa	€ 624.837	€ 754.405
Totaal	€ 19.344.173	€ 19.769.444

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	€ 369.710	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 369.710
Bedrijfsgebouwen	€ 51.407	€ -	€ -	€ 3.997	€ -	€ -	€ 47.410
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 18.593.923	€ 208.466	€ -	€ 500.173	€ -	€ -	€ 18.302.216
Overige materiële vaste activa	€ 689.620	€ -	€ -	€ 64.784	€ -	€ -	€ 624.837
Totaal	€ 19.704.660	€ 208.466	€ -	€ 568.954	€ -	€ -	€ 19.344.173

** Tot en met 2014 werden deze posten gepresenteerd onder de investeringen met economisch nut. Het BBV schrijft echter voor dat investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven apart gepresenteerd moeten worden. Het betreft de investeringen in rioleringen en afvalverwijdering.

De gehanteerde afschrijvingspercentages bedragen per jaar:

Gronden en terreinen	0%
Bedrijfsgebouwen	3,33%
Machines, apparaten en installaties	2,5% - 6,67%
Overige materiële vaste activa	6,67%

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Voorheen was het toegestaan om deze activa rechtstreeks ten laste van de exploitatie te brengen en/of om resultaatafhankelijk (versneld) af te schrijven. Vanaf boekjaar 2017 niet meer. Conform artikel 35c worden deze activa nog wel apart verantwoord op de balans.

Deze kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Investeringen vanaf boekjaar 2017 (verplicht activeren en afschrijven)

Totaal

	2020	2019
€	3.208.401	€ 3.002.536
€	3.208.401	€ 3.002.536

De gedane investeringen betreffen allemaal investeringen in de subcategorie "grond- weg & waterbouwkundige werken met maatschappelijk nut". Vanaf boekjaar 2018 wordt ook voor de activa met maatschappelijk nut een verloopoverzicht gegeven.

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Inv. Loc. Raadhuisstraat (NJN18)	€ 37.652	€ -	€ -	€ 5.000	€ -	€ -	€ 32.652
Wandel/fietsverb. Tichellande	€ 950	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 950
Veerdam	€ 62.161	€ 23.230	€ -	€ 5.000	€ -	€ -	€ 80.391
Scharenburg (rehab verharding)	€ 672.291	€ 243.422	€ -	€ 52.582	€ -	€ -	€ 863.131
Rondweg Deest (bijdrage nieuwe rotonde)	€ 340.000	€ -	€ -	€ 25.000	€ -	€ -	€ 315.000
Herinrichting Klapstraat	€ 175.752	€ 12.829	€ -	€ 12.500			€ 176.081
Herinrichting Rijdt Horssen	€ 1.813	€ -	€ -	€ 1.813	€ -	€ -	€ -
Terreininrichting MFA de Doorkijk	€ 202.981	€ -	€ -	€ 12.561	€ -	€ -	€ 190.420
Herinrichting Hogestraat Druten	€ 1.236.356	€ 12.055	€ -	€ 76.250	€ -	€ -	€ 1.172.161
Aanleg fiets-/voetpad Kerkstraat Druten	€ 125.547-	€ 4.425	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 121.122-
Reconstructie rijbaan Waalbanddijk	€ 60.325	€ -	€ -	€ 3.175	€ -	€ -	€ 57.150
Vervangen brugdekken	€ 111.435	€ -	€ -	€ 5.959	€ -	€ -	€ 105.476
Uitbreiding fietsstalling buswisselstation	€ 12.092	€ 3.450	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 5.542
Bermverharding buitengebied	€ 214.275	€ -	€ -	€ 23.928	€ -	€ -	€ 190.347
Herontwikkeling Vlackers	€ -	€ 140.222	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 140.222
Totaal	€ 3.002.536	€ 439.633	€ -	€ 233.768	€ -	€ -	€ 3.208.401

De gehanteerde afschrijvingspercentages bedragen tussen de 5% en 10% per jaar.

Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2020	2019
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 449.760	€ 1.358.999
Overige langlopende leningen	€ 8.412.430	€ 8.999.006
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 1.075.422	€ 25.660
Totaal	€ 9.937.612	€ 10.383.665

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings	Presentatie	Aflossingen / Afschrijvingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 1.358.999	€ 140.525	€ 1.049.763-	€ -	€ -	€ 449.760
Overige langlopende leningen	€ 8.999.006	€ 536.246	€ -	€ 1.122.821	€ -	€ 8.412.430
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 25.660	€ -	€ 1.049.763	€ -	€ -	€ 1.075.422
Totaal	€ 10.383.665	€ 676.771	€ -	€ 1.122.821	€ -	€ 9.937.612

Viottende activa

Voorraden

De post voorraden wordt onderscheiden in:

	2020	2019
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 3.809.611	€ 4.449.571
Totaal	€ 3.809.611	€ 4.449.571

Bouwgronden in exploitatie

De gepresenteerde boekwaarden zijn waarden inclusief de opgenomen verliesvoorzieningen.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden gegeven:

	Balanswaarde 1-1-2020	Van gronden in voorraad	Investering	Inkomsten / desinvestering	Winstuitname / dekking verlies	Mutatie voorz. verliesgevend complex	Balanswaarde 31-12-2020
<u>Groniden met PPS constructie / exploitatieovereenkomst</u>							
Deest Zuid (1)	€ 294.011	€ -	€ 8.446	€ 127.394	€ -	€ 53.830	€ 121.233
<u>Groniden in eigen ontwikkeling</u>							
Westerhout-Zuid (2)	€ 4.147.082	€ -	€ 28.851	€ 498.250	€ -	€ 7.690-	€ 3.685.374
Puiflijk Tabaksveld (3)	€ 20.339	€ -	€ 140.765	€ 233.889	€ -	€ 142.724-	€ 69.939
Afferden Pas (4)	€ 211.124-	€ -	€ 96.266	€ -	€ -	€ 47.923-	€ 66.935-
	€ 3.956.297	€ -	€ 265.882	€ 732.139	€ -	€ 198.337-	€ 3.688.378
<u>Groniden met een exploitatieberekening / financiële verkenning</u>							
Druuten Smid (5)	€ 199.263	€ -	€ 4.441	€ 338.860	€ 3.111-	€ 132.045-	€ -
Totaal	€ 4.449.571	€ -	€ 278.769	€ 1.198.393	€ 3.111-	€ 276.552-	€ 3.809.611

(1) De investeringen van het complex Deest Zuid bestaat voornamelijk uit rente. Ook is de 5e termijn van de exploitatiebijdrage ontvangen. De verliesvoorziening is met € 53.830 verhoogd en bedraagt per 31-12-2020: € 340.068.

(2) De in 2020 gemaakte kosten voor het complex Westerhout-Zuid betreffen voornamelijk het bouw- en woonrijp maken van enkele percelen. Daarnaast zijn er drie percelen verkocht. De verliesvoorziening is met € 7.690 verlaagd en bedraagt per 31-12-2020: € 1.840.841.

(3) De investeringen van het complex Tabaksveld bestaan voornamelijk uit kosten woonrijp maken, rente en de doorbelasting ambtelijke uren. Tevens is er een kavel verkocht en is er een bijdrage in de kosten van een derde ontvangen. De verliesvoorziening van dit complex is met € 142.224 verlaagd en bedraagt per 31-12-2020: € 245.364.

(4) De investeringen van het complex Pas bestaat voornamelijk uit kosten bouw- en woonrijp maken en de doorbelasting van ambtelijke uren. De verliesvoorziening van dit complex is met € 47.923 verlaagd en bedraagt per 31-12-2020: € 92.872.

(5) De investeringen van het complex Smid bestaan voornamelijk uit rente. Tevens zijn de bijdrage van P.N.O. Pactum en het laatste deel van de subsidie van de Provincie Gelderland ontvangen. Het complex is afgerond waardoor de verliesvoorziening geheel is vrijgevallen.

Overzicht verloop boekwaarde verliesgevend projecten en bijbehorende verliesvoorzieningen:

	Boekwaarde 31-12-2020 excl. voorz.	Verliesvoor- ziening per 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2020 incl. voorz.	Boekwaarde 31-12-2019 excl. voorz.	Verliesvoor- ziening per 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019 incl. voorz.
Deest Zuid	€ 461.303	€ -340.069	€ 121.234	€ 580.250	€ -286.238	€ 294.012
Westerhout Zuid	€ 5.526.210	€ -1.840.837	€ 3.685.373	€ 5.995.609	€ -1.848.531	€ 4.147.078
Puiflijk Tabaksveld	€ 314.804	€ -244.865	€ 69.939	€ 407.928	€ -387.588	€ 20.340
Afferden Pas	€ 25.938	€ -92.873	€ -66.935	€ -70.328	€ -140.795	€ -211.123
Druuten Smid	€ -	€ -	€ -	€ 331.308	€ -132.045	€ 199.263
Totaal	€ 6.328.255	€ -2.518.644	€ 3.809.611	€ 7.244.767	€ -2.795.197	€ 4.449.570

- Voor een overzicht van grondaankopen en verkopen wordt verwezen naar de bijlagen in het bijlageboek.

- Voor een nadere toelichting op het grondbedrijf wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en het raadsvoorstel bij deze jaarrekening.

- De grondexploitatieberekeningen en de herziening daarvan zijn terug te vinden bij het overzicht projecten grondbedrijf, opgenomen in de bijlage bij deze jaarstukken.

Van de nog te maken kosten en opbrengsten per grondexploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Nog te maken kosten	Geraamde opbrengsten	Nominale eindwaarde	Contante eindwaarde
<u>Gronden met PPS constructie / exploitatieovereenkomst</u>					
Deest Zuid (1)	€ 461.303	€ 49.505	€ 170.740	€ 340.068	€ 330.091
<u>Gronden in eigen ontwikkeling</u>					
Westerhout-Zuid (2)	€ 5.526.210	€ 280.076	€ 3.965.445	€ 1.840.841	€ 1.840.841
Puiflijk Tabaksveld (3)	€ 314.804	€ 38.867	€ 108.807	€ 244.864	€ 241.245
Afferden Pas (4)	€ 25.938	€ 68.432	€ 1.498	€ 92.872	€ 90.147
	€ 5.866.952	€ 387.375	€ 4.075.750	€ 2.178.577	€ 2.172.234
<u>Gronden met een exploitatieberekening / financiële verkenning</u>					
Druten Smid (5)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 6.328.255	€ 436.880	€ 4.246.490	€ 2.518.645	€ 2.502.325

De nominale eindwaarde (€2.518.645) is voorzien in de waardering van de balanswaarde ultimo 2020.

Voor een nadere toelichting op de gehanteerde berekeningswijze wordt verwezen naar de bijlage "Overzicht projecten grondbedrijf" (MPG).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2020	Gecorrigeerd saldo 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	€ 4.510.855	€ -	€ 4.510.855	€ 3.800.935
Overige vorderingen	€ 1.794.719	€ 343.533	€ 1.451.186	€ 1.803.045
Totaal	€ 6.305.574	€ 343.533	€ 5.962.041	€ 5.603.980

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen kan als volgt worden onderscheiden:

	2020	2019
Te vorderen compensabele BTW	€ 4.620.401	€ 3.991.026
Te vorderen BTW algemene dienst	€ 115.674-	€ 190.091-
Te vorderen vennootschapsbelasting	€ 6.128	€ -
Totaal	€ 4.510.855	€ 3.800.935

De post uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < één jaar kan als volgt worden onderscheiden:

	2020	2019
Schatkistbankierrekening	€ -	€ -

Schatkistbankieren

De gemeente Druten heeft bij haar bank een drempelbedrag van € 250.000 ingesteld. Alle liquide middelen boven dit bedrag worden (automatisch) afgeroomd naar een schatkistbankierrekening.

	1ste kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Begin kwartaal	€ 559.133-	€ 254.457	€ 249.549	€ 671.189-
Einde kwartaal	€ 254.457	€ 249.549	€ 671.189-	€ 420.729-
Gemiddeld buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€ 152.338-	€ 252.003	€ 210.820-	€ 545.959-
Drempelbedrag	€ 327.091	€ 327.091	€ 327.091	€ 327.091
Ruimte onder drempelbedrag	€ 479.429	€ 75.088	€ 537.911	€ 873.050

De berekening van het drempelbedrag is als volgt:

Begrotingstotaal	€ 43.612.184
Drempelbedrag (0,75%)	€ 327.091

Overige vorderingen

De post overige vorderingen kan als volgt worden onderscheiden:

	2020	2019
Debiteuren sociale zaken	€ 855.756	€ 787.589
Debiteuren	€ 837.423	€ 1.119.814
Belastingdebiteuren	€ 101.540	€ 98.291
Voorziening dubieuze debiteuren	€ 343.533-	€ 202.648-
Totaal	€ 1.451.186	€ 1.803.045

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:
(negatieve banksaldi zijn verantwoord onder de passiva)

Rabobank Midden Maas en Waal
Kas bevolking
ABN-Amro bank
Kas financiën
Kas zwembad
Kruisposten
Totaal

	2020	2019
€	11.528	€ 49
€	1.200	€ 1.200
€	1.095	€ 60.529
€	144	€ 343
€	175	€ 175
€	-	€ 500-
€	14.142	€ 61.796

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen
Nog te ontvangen bedragen*
Transitoria toekomstige periode**
Totaal

	2020	2019
€	448.392	€ 187.502
€	3.943.634	€ 1.281.932
€	4.392.026	€ 1.469.434

* De nog te ontvangen bedragen betreffen o.a. € 201.500 terug te ontvangen MGR bijdrage, € 85.300 Aanslagrun Diftar 2020, € 71.100 DRAN 2020.

** Betreffen facturen die betaald of ontvangen worden in een andere periode dan waar de kosten of opbrengsten betrekking op hebben. Een groot gedeelte van het saldo betreft het voorschot 1e kwartaal 2021 van de WDW ad € 3.095.580

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2020	2019
Algemene reserve	€ 10.257.603	€ 9.487.012
Bestemmingsreserves:		
• Voor egalisatie van tarieven	€ 771.597	€ 686.901
• Overige bestemmingsreserves	€ 5.795.691	€ 5.638.190
	€ 6.567.288	€ 6.325.091
Resultaat na bestemming	€ 914.105	€ 853.911
Totaal	€ 17.738.996	€ 16.666.013

Verloopoverzicht:	Saldo 01-01-2020	Wijziging rubricering	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2019	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2020
<u>Algemene reserve</u>							
Algemene reserve	€ 8.164.716	€ -	€ 28.447	€ -	€ 853.911	€ -	€ 9.047.074
Reserve grondbedrijf	€ 1.322.296	€ -	€ 3.110	€ 114.877	€ -	€ -	€ 1.210.529
	€ 9.487.012	€ -	€ 31.557	€ 114.877	€ 853.911	€ -	€ 10.257.603
<u>Bestemmingsreserves:</u>							
<i>Voor egalisatie van tarieven:</i>							
Reserve egalisatie afvalstoffenheffing	€ 142.800	€ -	€ -	€ 142.800	€ -	€ -	€ -
Reserve egalisatie riolering	€ 544.101	€ -	€ 227.496	€ -	€ -	€ -	€ 771.597
	€ 686.901	€ -	€ 227.496	€ 142.800	€ -	€ -	€ 771.597
<i>Overige bestemmingsreserves:</i>							
Reserve stadsuitleg	€ 402.589	€ -	€ 161.000	€ -	€ -	€ -	€ 563.589
Reserve Legaat van Cooth	€ 293.264	€ -	€ -	€ 9.000	€ -	€ -	€ 284.264
Reserve winstuitkering NUON	€ 689.115	€ -	€ -	€ 170.666	€ -	€ -	€ 518.449
Reserve onderhoud kunst en verv. kunst OR	€ 19.775	€ -	€ -	€ 2.265	€ -	€ -	€ 17.510
Reserve onderhoud wegen	€ 1.364.832	€ -	€ 1.333.562	€ 1.098.719	€ -	€ -	€ 1.599.675
Reserve vervanging openbare verlichting	€ 647.544	€ -	€ 36.213	€ -	€ -	€ -	€ 683.757
Reserve kwelbeheersingssysteem	€ 665.635	€ -	€ -	€ 10.050	€ -	€ -	€ 655.585
Reserve assurantie	€ 106.212	€ -	€ 23.627	€ 33.998	€ -	€ -	€ 95.841
Reserve sociaal domein	€ 750.000	€ -	€ 625.534	€ 625.534	€ -	€ -	€ 750.000
Reserve conversie aandelen Vitens	€ 450.100	€ -	€ -	€ 48.000	€ -	€ -	€ 402.100
Reserve uitstroombelid	€ 249.124	€ -	€ 145.000	€ 169.203	€ -	€ -	€ 224.921
	€ 5.638.190	€ -	€ 2.324.936	€ 2.167.435	€ -	€ -	€ 5.795.691
Totaal	€ 15.812.102	€ -	€ 2.583.989	€ 2.425.112	€ 853.911	€ -	€ 16.824.891

Voor de voorgestelde mutaties in de reserves in 2020 wordt verwezen naar de resultaatbestemming.

Voor meer informatie over de aard en reden van iedere reserve wordt verwezen naar de bijlage reserves en voorzieningen 2020

Voorzieningen

De in de balans opgenomen Voorzieningen bestaat uit de volgende posten:

	2020	2019
Voorziening t.b.v. verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.998.281	€ 2.960.663
Voorziening t.b.v. egalisatie van kosten	€ 607.481	€ 634.852
Totaal	€ 3.605.762	€ 3.595.515

Verloopoverzicht:	Saldo 01-01-2020	Wijziging rubricering	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2020
<u>Voorziening t.b.v. verplichtingen, verliezen en risico's</u>						
Voorziening pensioenen wethouders	€ 2.960.663	€ -	€ 149.378	€ -	€ 111.760	€ 2.998.281
	€ 2.960.663	€ -	€ 149.378	€ -	€ 111.760	€ 2.998.281
<u>Voorziening t.b.v. egalisatie van kosten</u>						
Voorziening openbare gebouwen	€ 216.058	€ -	€ 98.295	€ -	€ 171.387	€ 142.966
Voorziening onderhoud Uivermeertjes	€ 418.794	€ -	€ -	€ -	€ 17.098	€ 401.696
Voorziening gymmaterialen	€ -	€ -	€ 80.104	€ -	€ 17.285	€ 62.819
	€ 634.852	€ -	€ 178.399	€ -	€ 205.770	€ 607.481
Totaal	€ 3.595.515	€ -	€ 327.777	€ -	€ 317.530	€ 3.605.762

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorziening zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Voor meer informatie over de aard en reden van iedere reserve en voorziening wordt verwezen naar de bijlage reserves en voorzieningen 2020.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2020	2019
Onderhandse leningen:		
• Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 37.923.262	€ 34.452.024
	€ 37.923.262	€ 34.452.024
Waarborgsommen	€ 14.512	€ 11.100
Totaal	€ 37.937.774	€ 34.463.124

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020.

Kredietverstrekker	Lening- nummer	Oorspronkelijk bedrag	Restantbedrag 1-1-2020	Opgenomen in 2020	Aflossing 2020	Restantbedrag 31-12-2020	Aflossings- verplichting 2021
Bank Nederlandse Gemeenten	40.93399	€ 3.630.242	€ 363.024	€ -	€ 181.512	€ 181.512	€ 181.512
Bank Nederlandse Gemeenten	40.94372	€ 4.000.000	€ 600.000	€ -	€ 200.000	€ 400.000	€ 200.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.96708	€ 4.945.000	€ 989.000	€ -	€ 247.250	€ 741.750	€ 247.250
Bank Nederlandse Gemeenten	40.105549	€ 10.000.000	€ 1.000.000	€ -	€ 1.000.000	€ -	€ -
Bank Nederlandse Gemeenten	40.107083	€ 6.000.000	€ 1.800.000	€ -	€ 600.000	€ 1.200.000	€ 600.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.108603	€ 9.000.000	€ 3.600.000	€ -	€ 900.000	€ 2.700.000	€ 900.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.109246	€ 6.000.000	€ 3.000.000	€ -	€ 600.000	€ 2.400.000	€ 600.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.110092	€ 5.000.000	€ 3.000.000	€ -	€ 500.000	€ 2.500.000	€ 500.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.111588	€ 4.000.000	€ 800.000	€ -	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.111599	€ 6.000.000	€ 4.800.000	€ -	€ 600.000	€ 4.200.000	€ 600.000
Nederlandse Waterschapsbank	1-24758	€ 10.000.000	€ 4.000.000	€ -	€ 500.000	€ 3.500.000	€ 500.000
Nederlandse Waterschapsbank	1-28480	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ -	€ 500.000	€ 2.000.000	€ 500.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.113649	€ 10.500.000	€ -	€ 10.500.000	€ -	€ 10.500.000	€ 700.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.112593	€ 8.000.000	€ 8.000.000	€ -	€ 800.000	€ 7.200.000	€ 800.000
Totaal		€ 92.075.242	€ 34.452.024	€ 10.500.000	€ 7.028.762	€ 37.923.262	€ 6.728.762

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 527.519 (2019: € 669.154).

Voor een uitgebreider overzicht van de langlopende leningen verwijzen wij naar de bijlage langlopende leningen in het bijlageboek.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2020	2019
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < één jaar	€ 6.754.219	€ 12.084.496
Overlopende passiva	€ 3.951.477	€ 1.831.394
Totaal	€ 10.705.696	€ 13.915.890

Flottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	€ -	€ 7.000.000
Bank- en giroaldi	€ 420.729	€ 559.246
Overige schulden	€ 6.333.490	€ 4.525.250
Totaal	€ 6.754.219	€ 12.084.496

Overige schulden

De overige schulden bestaan uit:

	2020	2019
Crediteuren	€ 5.848.036	€ 4.015.164
Nog niet vervallen rente langlopende leningen*	€ 314.276	€ 393.523
Af te dragen loonheffing **	€ 156.953	€ 110.525
Netto salarissen	€ 10.522	€ -
Af te dragen premies pensioen/sociale lasten	€ 3.703	€ 6.038
Totaal	€ 6.333.490	€ 4.525.250

* Betreft een overlopende post m.b.t. de transitorische rente van de opgenomen langlopende leningen.

** Betreft de aangiften loonheffing december van o.a. de sociale zaken cliënten en de WKR-afdracht.

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	€ 1.681.010	€ 1.628.970
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	€ 2.269.898	€ 201.039
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	€ 569	€ 1.385
Totaal	€ 3.951.477	€ 1.831.394

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

	2020	2019
Nog te betalen bedragen	€ 1.318.759	€ 1.072.664
Transitoria vorige perioden*	€ 305.280	€ 506.554
Betalings SoZa	€ 51.799	€ 9.976
Verplichtingen monumentensubsidies	€ 5.172	€ 39.776
Totaal	€ 1.681.010	€ 1.628.970

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

	2020	2019
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 167.203	€ 151.327
Gemeentelijke monumenten provincie	€ -	€ 3.941
Instandhouding Monumenten rijk	€ -	€ 2.197
TOZO	€ 1.977.976	€ -
Reductie energiegebruik	€ 13.583	€ -
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	€ 6.436	€ -
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	€ 104.700	€ -
Specifieke uitkering stimulering sport	€ -	€ 43.574
Totaal	€ 2.269.898	€ 201.039

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

	2020	2019
Vooruitontvangen bedragen	€ 569	€ 1.385
Totaal		

* Betreffen facturen die betaald of ontvangen worden in een andere periode dan waar de kosten of opbrengsten betrekking op hebben.

Voorschotbedragen van overheidslichamen

Verloopoverzicht:	Saldo 01-01-2020	Wijziging rubricering	Toevoeging	Besteding / terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2020
<u>Het Rijk</u>					
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 151.327	€ -	€ 302.368	€ 286.492	€ 167.203
Instandhouding Monumenten rijk	€ 2.197	€ -	€ -	€ 2.197	€ -
TOZO	€ -	€ -	€ 3.430.017	€ 1.452.041	€ 1.977.976
Reductie energiegebruik	€ -	€ -	€ 131.458	€ 117.875	€ 13.583
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	€ -	€ -	€ 6.436	€ -	€ 6.436
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	€ -	€ -	€ 104.700	€ -	€ 104.700
Stimulering sport	€ 43.574	€ -	€ 56.692	€ 100.266	€ -
	€ 197.098	€ -	€ 4.031.671	€ 1.958.871	€ 2.165.198
<u>Overige Nederlandse overheidslichamen</u>					
Gemeentelijke monumenten provincie	€ 3.941	€ -	€ -	€ 3.941	€ -
	€ 3.941	€ -	€ -	€ 3.941	€ -
Totaal	€ 201.039	€ -	€ 4.031.671	€ 1.962.812	€ 2.165.198

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In de balans zijn niet opgenomen de op grond van beschikkingen, overeenkomsten(huur/lease), toezeggingen etc. te baseren toekomstige vorderingen en/of schulden.

Er zijn geen voorzieningen getroffen voor toekomstige verplichtingen betreffende vakantietoelagen, verlof, wachtgeld en dergelijke.

Zakelijke zekerheidsstellingen en gewaarborgde geldleningen:	Hoofdsom	31-12-2020	31-12-2019
Garantstellingen inzake woningbouw Bron: Overzicht waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Dit betreft waarborgsommen voor sociale woningbouw.	€ 77.231.752	€ 51.007.984	€ 53.077.088
Garantstellingen instanties overige Bron: Standaard Bankverklaring. Dit betreft de garantstelling voor Stichting Hockey Druten.	€ 600.000	€ 600.000	€ 6.093.915
Garantstellingen particulieren inzake NHG Bron: Bevestigingen van diverse geldverstrekkers inzake onze garantstellingen. Dit is een aflopend verhaal i.v.m. overdracht hypotheekgaranties naar NHG en vervallen verantwoordelijkheid gemeenten.	Niet bekend	€ 708.040	€ 1.035.667
Totaal generaal	€ 77.831.752	€ 52.316.024	€ 60.206.670

Tevens zijn diverse contracten gesloten, waarbij meerjarige verplichtingen zijn ontstaan. Aangezien ons normenkader slechts de Europese aanbestedingen omvat, is in onderstaand overzicht ook slechts aandacht besteed aan de contracten met waarden boven de Europese norm (momenteel € 214.000 voor leveringen en diensten en € 5.350.000 voor werken).

Veel contracten in het kader van de Europese aanbestedingen worden via de WDW centraal geregeld en in die jaarrekening verantwoord.

Contractpartij	Totale waarde contract / toelichting
Diverse zorgleveranciers zorgcombinatie (Entrea, Karakter, Driestroom, Pluyn, RIBW, Pro Persona etc.)	Op regionaal niveau zijn diverse contracten gesloten; ofwel resultaatovereenkomsten, ofwel raamovereenkomsten. Deze zijn centraal ondergebracht bij het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB). Zij dragen zorg voor het contractbeheer en monitoren de contractwaarden, prestatielevering en coördineren de financiële afwikkeling. Voor elke gemeente worden via collegevoorstellen contractbedragen per perceel geaccordeerd.
Van Raaij Groenvoorziening B.V.	Europees aanbesteed contract t.b.v. groenonderhoud van de gemeente. Op basis van de laatste twee jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 272.000.
Flexkwaliteit Advies en bemiddeling B.V.	Betreft de inhuur van personeel. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van inhuurbehoefte en verschilt dus jaarlijks. Op basis van de laatste twee jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 128.000. Deze dienst wordt in 2021 aanbesteed.
Willems Winssen B.V.	Betreft contract gladheidsbestrijding. Op basis van de laatste 2 jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 18.000.
Gazprom Marketing & Trading Retail Ltd.	Contract per 1-1-2018 ingegaan, voor de levering van gas. Op basis van de laatste drie jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 54.000.
De Groene Stroomfabriek N.V.	Europees aanbesteed contract voor de levering van elektriciteit. Op basis van de laatste drie jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 192.000.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

EMU-saldo

	EMU saldo prognose (x € 1.000)	-/+	2020
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	+	€ 1.070
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	€ 2.097
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	€ 328
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	€ 1.390
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	€ -
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	€ -
6b	Boekwinst op desinvesteringen(im) materiële vaste activa	-	€ -
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	+	€ -
8a	Verkoopopbrengsten van grond	-	€ 1.198
8b	Boekwinst op grondverkoop	-	€ -
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	€ 318
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	€ -
	Berekend EMU-saldo		€ 589

3.3.3. Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
0.1-0 Alg. - Bestuur	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.1-1 Bestuursorganen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.1-2 Regiovorming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.1-3 Bestuurlijke samenwerking	€ -	€ -	€ 6.505	€ 6.505	€ -
0.1-4 Bestuursonderst. Raad- / rekenkamer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-0 Algemeen - Burgerzaken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-1 Burgerlijke stand ca.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-2 Verkiezingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-3 Kadastrale informatie	€ -	€ -	€ 857	€ 857	€ 1.406
0.2-4 Baten en lasten Burgerzaken	€ 229.623	€ 170.623	€ 177.115	€ 6.492	€ 227.071
0.3-1 Toegel.instelling./woningen/garages	€ 12.432	€ 12.432	€ 14.163	€ 1.731	€ 13.386
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ -	€ -	€ 6.563	€ 6.563	€ -
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-2 Communicatie	€ -	€ -	€ 107	€ 107	€ -
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 1.726	€ 1.726	€ 1.938	€ 212	€ 1.397
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ -	€ 163.000	€ 165.275	€ 2.275	€ -
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ 55.079	€ 55.079	€ 68.684	€ 13.605	€ 68.753
0.4-8 Overige personele kosten	€ 84.767	€ 84.767	€ 204.564	€ 119.797	€ 183.995
0.4-9 Gemeentehuis	€ 304.356	€ 304.356	€ 385.820	€ 81.464	€ 386.413
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 1.438	€ 1.438	€ 1.883	€ 445	€ 2.915
0.4-11 Automatisering	€ -	€ -	€ 56	€ 56	€ 74.589
0.5-1 Overige financiële middelen	€ 120.871	€ 84.134	€ 96.839	€ 12.705	€ 141.494
0.5-2 Bespaarde rente	€ 246.045	€ 246.045	€ 280.068	€ 34.023	€ 416.536
0.5-3 Rente en afschrijving	€ 115.236	€ 115.236	€ 119.115	€ 3.879	€ 225.287
0.6-0 Algemeen - OZB Woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.61-1 Uitvoering Wet WOZ	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.61-2 Baten OZB woningen	€ 2.310.361	€ 2.310.361	€ 2.295.475	€ 14.886	€ 2.259.885
0.62-1 Baten OZB niet-woningen	€ 1.049.813	€ 1.049.813	€ 1.078.732	€ 28.919	€ 1.046.960
0.64-1 Baten hondenbelasting	€ 167.928	€ 167.928	€ 172.635	€ 4.707	€ 167.714
0.64-2 Baten reclamebelasting	€ 36.063	€ 36.063	€ 35.731	€ 332	€ 36.499
0.64-3 Lasten heffing en invordering	€ 23.744	€ 23.744	€ 10.575	€ 13.169	€ 13.735
0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds	€ 26.427.666	€ 27.185.733	€ 27.256.411	€ 70.678	€ 25.478.306
0.7-2 Integratie-uitkering sociaal domein	€ 2.463.608	€ 2.529.991	€ 2.529.991	€ -	€ 2.677.382
0.8-1 Onvoorziene uitgaven	€ -	€ -	€ 284	€ 284	€ 4.040.640
0.8-2 Stelposten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.9-1 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.10-1 Mutaties reserves HF 0 t/m 9	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.11-1 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 33.650.756	€ 34.542.469	€ 34.909.386	€ 366.917	€ 37.464.364

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
0.1-0 Alg. - Bestuur	€ 104.245	€ 104.245	€ 104.245	€ -	€ -
0.1-1 Bestuursorganen	€ 853.025	€ 923.625	€ 992.485	€ 68.860-	€ 1.475.263
0.1-2 Regiovorming	€ 40.824	€ 40.824	€ 49.080	€ 8.256-	€ 40.231
0.1-3 Bestuurlijke samenwerking	€ 30.430	€ 143.995	€ 145.275	€ 1.280-	€ 36.669
0.1-4 Bestuursonderst. Raad- / rekenkamer	€ 132.528	€ 195.115	€ 180.795	€ 14.320	€ 171.593
0.2-0 Algemeen - Burgerzaken	€ 339.534	€ 339.534	€ 339.534	€ -	€ -
0.2-1 Burgerlijke stand ca.	€ 115.769	€ 115.769	€ 117.301	€ 1.532-	€ 818.030
0.2-2 Verkiezingen	€ -	€ -	€ 3.552	€ 3.552-	€ 95.316
0.2-3 Kadastrale informatie	€ 31.101	€ 24.601	€ 12.234	€ 12.367	€ 70.890
0.2-4 Baten en lasten Burgerzaken	€ 89.631	€ 62.331	€ 65.283	€ 2.952-	€ 92.055
0.3-1 Toegel.instelling./woningen/garages	€ 212.489	€ 212.489	€ 206.593	€ 5.896	€ 17.563
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ 2.455.965	€ 2.503.036	€ 2.509.565	€ 6.529-	€ -
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ 128.662	€ 305.552	€ 343.615	€ 38.063-	€ 223.823
0.4-2 Communicatie	€ 28.621	€ 43.621	€ 33.938	€ 9.683	€ 26.375
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 16.723	€ 34.423	€ 46.320	€ 11.897-	€ 31.422
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ 2.312.790	€ 2.344.210	€ 2.527.979	€ 183.769-	€ 4.569.426
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ 55.079	€ 55.079	€ 67.105	€ 12.026-	€ 70.413
0.4-8 Overige personele kosten	€ 348.722	€ 348.722	€ 454.420	€ 105.698-	€ 606.302
0.4-9 Gemeentehuis	€ 296.210	€ 296.210	€ 376.513	€ 80.303-	€ 387.113
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 28.371	€ 28.371	€ 34.460	€ 6.089-	€ 32.822
0.4-11 Automatisering	€ -	€ -	€ 56	€ 56-	€ 101.323
0.5-1 Overige financiële middelen	€ 52.134	€ 52.134	€ 53.154	€ 1.020-	€ 77.744
0.5-2 Bespaarde rente	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.5-3 Rente en afschrijving	€ -	€ 59.975-	€ 9.917	€ 69.892-	€ 5.242
0.6-0 Algemeen - OZB Woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.61-1 Uitvoering Wet WOZ	€ 348.886	€ 391.758	€ 389.832	€ 1.926	€ 360.758
0.61-2 Baten OZB woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.62-1 Baten OZB niet-woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.64-1 Baten hondenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.64-2 Baten reclamebelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.64-3 Lasten heffing en invordering	€ 24.934	€ 24.934	€ 63.856	€ 38.922-	€ 21.909
0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.7-2 Integratie-uitkering sociaal domein	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.8-1 Onvoorzijne uitgaven	€ 153.262	€ 559.801	€ 38.240	€ 521.561	€ 751.230
0.8-2 Stelposten	€ 4.597-	€ -	€ -	€ -	€ -
0.9-1 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ 2.866	€ 2.866-	€ -
0.10-1 Mutaties reserves HF 0 t/m 9	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.11-1 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 8.195.338	€ 9.090.404	€ 9.168.212	€ 77.808-	€ 10.083.510
Resultaat voor bestemming	€ 25.455.418	€ 25.452.065	€ 25.741.174	€ 289.109	€ 27.380.854
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 1.159.889	€ 23.627	€ 1.136.262	€ 4.353.268
Onttrekking aan reserves:	€ 227.666	€ 3.147.019	€ 261.664	€ 2.885.355-	€ 4.412.030
Resultaat na bestemming	€ 25.683.084	€ 27.439.195	€ 25.979.211	€ 1.459.984-	€ 27.439.616

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Vershil
0.1-0 Alg. - Bestuur	€ 104.245	€ 104.245	€ -
0.1-1 Bestuursorganen	€ 923.625	€ 992.485	€ 68.860-
0.1-2 Regiovorming	€ 40.824	€ 49.080	€ 8.256-
0.1-3 Bestuurlijke samenwerking	€ 143.995	€ 138.770	€ 5.225
0.1-4 Bestuursonderst. Raad- / rekenkamer	€ 195.115	€ 180.795	€ 14.320
0.2-0 Algemeen - Burgerzaken	€ 339.534	€ 339.534	€ -
0.2-1 Burgerlijke stand ca.	€ 115.769	€ 117.301	€ 1.532-
0.2-2 Verkiezingen	€ -	€ 3.552	€ 3.552-
0.2-3 Kadastrale informatie	€ 24.601	€ 11.377	€ 13.224
0.2-4 Baten en lasten Burgerzaken	€ 108.292-	€ 111.832-	€ 3.540
0.3-1 Toegel.instelling./woningen/garages	€ 200.057	€ 192.430	€ 7.627
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ 2.503.036	€ 2.503.002	€ 34
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ 305.552	€ 343.615	€ 38.063-
0.4-2 Communicatie	€ 43.621	€ 33.831	€ 9.790
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 32.697	€ 44.382	€ 11.685-
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ 2.181.210	€ 2.362.704	€ 181.494-
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ -	€ 1.579-	€ 1.579
0.4-8 Overige personele kosten	€ 263.955	€ 249.855	€ 14.100
0.4-9 Gemeentehuis	€ 8.146-	€ 9.307-	€ 1.161
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 26.933	€ 32.577	€ 5.644-
0.4-11 Automatisering	€ -	€ 0	€ 0-
0.5-1 Overige financiële middelen	€ 32.000-	€ 43.684-	€ 11.684
0.5-2 Bespaarde rente	€ 246.045-	€ 280.068-	€ 34.023
0.5-3 Rente en afschrijving	€ 175.211-	€ 109.198-	€ 66.013-
0.6-0 Algemeen - OZB Woningen	€ -	€ -	€ -
0.61-1 Uitvoering Wet WOZ	€ 391.758	€ 389.832	€ 1.926
0.61-2 Baten OZB woningen	€ 2.310.361-	€ 2.295.475-	€ 14.886-
0.62-1 Baten OZB niet-woningen	€ 1.049.813-	€ 1.078.732-	€ 28.919
0.64-1 Baten hondenbelasting	€ 167.928-	€ 172.635-	€ 4.707
0.64-2 Baten reclamebelasting	€ 36.063-	€ 35.731-	€ 332-
0.64-3 Lasten heffing en invordering	€ 1.190	€ 53.281	€ 52.091-
0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds	€ 27.185.733-	€ 27.256.411-	€ 70.678
0.7-2 Integratie-uitkering sociaal domein	€ 2.529.991-	€ 2.529.991-	€ -
0.8-1 Onvoorziene uitgaven	€ 559.801	€ 37.956	€ 521.845
0.8-2 Stelposten	€ -	€ -	€ -
0.9-1 Vennootschapsbelasting	€ -	€ 2.866	€ 2.866-
0.10-1 Mutaties reserves HF 0 t/m 9	€ -	€ -	€ -
0.11-1 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat voor bestemming	€ 25.452.065-	€ 25.741.174-	€ 289.109
Resultaatbestemming	€ 1.987.130	€ 238.037	€ 1.749.093-
Resultaat programma 0 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 23.464.935-	€ 25.503.137-	€ 1.459.984-

Het nadelige financiële verschil op programma 0 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 1.460.688. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 0.1-1 Bestuursorganen

Binnen het product bestuursorganen is op de post gemeenteraad een overschot van € 18.000 zichtbaar. Dit wordt veroorzaakt door €10.000 voor de Jeugdraad waarvan voorbereiding en uitvoering in 2021 plaats gaan vinden. Daarnaast is er nog een restantbudget van €5.500 voor Ipad's-burgerleden wat is doorgeschoven naar 2021. Op het structurele budget voor opleidingen en cursussen is in 2020 €4.500 niet benut. Tevens zijn er minder bezwaar- en beroepschriften door de betreffende commissie behandeld, hierdoor zijn de vergoedingen e.d. hiervoor € 5.000 onder het beschikbare budget gebleven.

Elk jaar wordt een actuële waardeberekening gemaakt van de wethouderspensionen. Voor het jaar 2020 is op basis van deze berekening een dotatie van € 150.000 nodig voor het aanvullen van de voorziening pensioenen wethouders. Hiervoor was € 52.000 begroot, derhalve een nadeel van € 98.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de pensioenopbouw van de zittende collegeleden en toetreding van een nieuwe wethouder.

Product 0.1-2 Regiovorming

Ten behoeve van de versterking van de regionale/bestuurlijke samenwerking zijn kosten gemaakt en bijdragen verstrekt tot een totaal van afgerond € 10.000 die niet geheel waren voorzien.

Product 0.1-4 Bestuursondersteuning Raad- en rekenkamer

Het overschot van € 14.000 op het product bestuursondersteuning raad en rekenkamer bestaat uit € 5.000 niet gebruikt budget rekenkamer en een voordeel van € 9.000 op inhuur/formatie griffie.

Product 0.2-3 Kadastrale informatie

Als gevolg van verschillende projecten en externe omstandigheden is het dit jaar niet gelukt om al het geplande GEO werk uit te voeren. Hierdoor is er € 13.000 minder uitgegeven dan begroot.

Product 0.4-1 Bestuursondersteuning

In verband met de langdurige afwezigheid van de gemeentesecretaris, is vervanging noodzakelijk gebleken. Van de extra kosten voor de betreffende (externe)inhuur was € 40.000 niet geraamd.

Product 0.4-2 Communicatie

Met name als gevolg van de Corona-crisis hebben er minder promotie/voorlichtingsactiviteiten plaats gehad, waardoor het beschikbare budget tot een bedrag van € 10.000 niet is aangewend.

Product 0.4-3 Representatie- en vergaderkosten

O.a. als gevolg van het afscheid van een aantal bestuurders zijn de representatiekosten met € 10.000 overschreden.

Product 0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen

Het nadelige verschil op het product WDW (Werkorganisatie Druten Wijchen) bedraagt € 184.000 afgerond. De hogere bijdrage van de gemeente Druten aan de WDW komt op dit product tot uiting door met name de CAO aanpassing. Daarnaast kunnen er minder lasten worden doorberekend aan de diverse producten dan in eerste instantie begroot, dit blijft dan ook als overhead "hangen".

Product 0.5-1 Overige financiële middelen

Het dividend van de BNG is in de begroting op nul gesteld, maar in werkelijkheid is een nog te ontvangen bedrag van € 12.000 opgenomen, conform opgave van de BNG.

Product 0.5-2 Bespaarde rente

Het voordelige verschil van € 34.000 wordt veroorzaakt doordat de werkelijke saldi van de reserves en voorzieningen per aanvang 2020, waarover de bespaarde rente wordt berekend, hoger waren dan de saldi waar in de begroting 2020 vanuit is gegaan. Geraamd was een omvang van de reserves en voorzieningen van € 19,683 miljoen, terwijl in werkelijkheid het saldo van de reserves en voorzieningen aanvang 2020 € 22,405 miljoen was. Dit leidt op dit product tot een voordeel.

Product 0.5-3 Rente en afschrijving

Het nadeel op dit product wordt enerzijds veroorzaakt door de hogere bespaarde rente ad € 34.000 (zie analyse bij product bespaarde rente hierboven). Daarnaast is door onderuitputting op investeringen de doorbelasting van afschrijving/rente naar de taakvelden lager dan bij de begroting was aangenomen. Het verschil hierop bedraagt ca. € 40.000.

Daarnaast is er voor € 8.000 rente ontvangen op afgesloten kasgeldleningen 2020.

Product 0.61-2 Baten OZB woningen

De OZB-opbrengst van eigenaren van woningen is met € 15.000 lager uitgevallen dan geraamd.

Product 0.62-1 Baten OZB niet-woningen

De OZB-opbrengsten van eigenaren en gebruikers van niet-woningen zijn met € 29.000 hoger uitgevallen dan bij de begroting was berekend.

Product 0.64-3 Lasten heffing en invordering

Op Invordering belastingen is een overschrijding gerealiseerd van € 35.000 wat voor € 25.000 wordt veroorzaakt door oninbare belastingvorderingen, conform opgave Munitax. Voor € 13.000 is minder op aanmaningen/dwangbevelen binnengekomen dan primair is begroot. Het restant betreft enkele kleine onderschrijdingen op structurele budgetten.

Product 0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds

De algemene uitkering toont als gevolg van het uitkomen van de decembercirculaire 2020 diverse actualisaties na het verschijnen van de septembercirculaire 2020 die via de najaarsnota 2020 was verwerkt. Via de decembercirculaire is het 3e compensatiepakket corona verwerkt ad € 63.000. Deze middelen zijn gelabeld en worden via de budgetoverheveling naar 2021 doorgezet. Daarnaast zijn er diverse verrekeningen over 2019 en 2020 geweest door het definitief worden van diverse maatstaven. Dit levert een voordeel op van € 8.000.

Product 0.8-1 Onvoorzien uitgaven

Het exploitatiesaldo conform najaarsnota 2020 bedraagt € 75.000 (-/- € 475.000 structureel + € 550.000 incidenteel). Met de € 10.000 voor onvoorzien, komen we totaal op € 85.000. In de werkelijkheid betreft het saldo van onvoorzien en het resultaat € 37.000, een verschil van € 48.000. Dit wordt voor € 27.000 veroorzaakt door een naheffingsaanslag rente i.v.m. BCF over de jaren 2015 t/m 2019. € 10.000 betreft gemaakte kosten voor aanpassing raadzaal i.v.m. corona die incidenteel onvoorzien zijn geboekt, de overige € 10.000 betreft de post onvoorzien. Het structurele saldo van € 475.000 is verwerkt op taakveld 0.11.

Resultaatbestemming programma 0

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 0	Begroot	Werkelijk	Vershil
Resultaat 2019	€ -	€ 853.911	€ 853.911-
Storting reserve assurantie	€ 23.627	€ 23.627	€ -
Totaal restantbudgetten 2019	€ 1.136.262	€ -	€ 1.136.262
Totaal stortingen t.b.v. programma 0	€ 1.159.889	€ 877.538	€ 282.351

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 0	Begroot	Werkelijk	Vershil
Aanwending reserve winstuitkering NUON	€ 170.666	€ 170.666	€ -
Aanwending reserve Vitens	€ 48.000	€ 48.000	€ -
Aanwending reserve Legaat van Cooth	€ 9.000	€ 9.000	€ -
Onttrekking reserve assurantie	€ -	€ 33.998	€ 33.998
Incidentele overheveling restantbudgetten	€ 1.136.262	€ -	€ 1.136.262-
Verwerking resultaat jaarrekening 2019	€ 853.911	€ 853.911	€ -
Afdeken exploitatiekort 2020	€ 929.180	€ -	€ 929.180-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 0	€ 3.147.019	€ 1.115.575	€ 2.031.444-

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 1 Veiligheid

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
1.1-0 Alg. - Crisisbeheersing en Brandweer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.1-1 Gemeentelijke brandweer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.1-2 GR Hulpverl. & Veiligheid Gld-zd	€ -	€ -	€ 765	€ 765	€ -
1.1-3 Rampenbestrijding	€ 1.297	€ 1.297	€ 1.237	€ 60-	€ 1.192
1.2-0 Alg. - Openbare orde en veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.2-1 Integrale veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.2-2 Handhaving alg./Vergunningen	€ 5.228	€ 5.228	€ 1.610	€ 3.618-	€ 1.726
Totaal baten	€ 6.525	€ 6.525	€ 3.612	€ 2.913-	€ 2.918
1.1-0 Alg. - Crisisbeheersing en Brandweer	€ 27.694	€ 27.694	€ 27.694	€ -	€ -
1.1-1 Gemeentelijke brandweer	€ 12.837	€ 12.837	€ 12.086	€ 751	€ 11.204
1.1-2 GR Hulpverl. & Veiligheid Gld-zd	€ 1.028.257	€ 1.049.757	€ 1.028.108	€ 21.649	€ 946.819
1.1-3 Rampenbestrijding	€ 24.089	€ 24.089	€ 18.242	€ 5.847	€ 24.239
1.2-0 Alg. - Openbare orde en veiligheid	€ 319.395	€ 319.395	€ 319.395	€ -	€ -
1.2-1 Integrale veiligheid	€ 168.072	€ 211.053	€ 125.510	€ 85.543	€ 163.881
1.2-2 Handhaving alg./Vergunningen	€ 48.764	€ 48.764	€ 60.571	€ 11.807-	€ 200.515
Totaal lasten	€ 1.629.108	€ 1.693.589	€ 1.591.607	€ 101.982	€ 1.346.658
Resultaat voor bestemming	€ 1.622.583-	€ 1.687.064-	€ 1.587.995-	€ 99.069	€ 1.343.740-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 1.622.583-	€ 1.687.064-	€ 1.587.995-	€ 99.069	€ 1.343.740-

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Verschil
1.1-0 Alg. - Crisisbeheersing en Brandweer	€ 27.694	€ 27.694	€ -
1.1-1 Gemeentelijke brandweer	€ 12.837	€ 12.086	€ 751
1.1-2 GR Hulpverl. & Veiligheid Gld-zd	€ 1.049.757	€ 1.027.343	€ 22.414
1.1-3 Rampenbestrijding	€ 22.792	€ 17.005	€ 5.787
1.2-0 Alg. - Openbare orde en veiligheid	€ 319.395	€ 319.395	€ -
1.2-1 Integrale veiligheid	€ 211.053	€ 125.510	€ 85.543
1.2-2 Handhaving alg./Vergunningen	€ 43.536	€ 58.961	€ 15.425-
Resultaat programma 1 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.687.064	€ 1.587.995	€ 99.069
Resultaatbestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat programma 1 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.687.064	€ 1.587.995	€ 99.069

Het voordelige financiële verschil op programma 1 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 99.069. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 1.1-2 GR Hulpverlening & Veiligheid Gelderland-zuid

In de raming was rekening gehouden met een eenmalige extra bijdrage van € 21.000 aan de VRGZ. Dit als bijdrage in de extra kosten van de Corona. Deze bijdrage is niet nodig, omdat de VRGZ hiervoor rechtstreeks wordt gecompenseerd vanuit het Rijk.

Product 1.1-3 Rampenbestrijding

Mede als gevolg van de Corona-crisis hebben er geen opleidingen/cursussen/congressen plaatsgehad in het kader van de rampenbestrijding. Hierdoor is een budget van € 5.000 onbenut gebleven.

Product 1.2-1 Integrale veiligheid

De in 2020 voorgenomen pilot met betrekking tot de inzet van straatcoaches is uitgesteld. Zij zijn nu gestart in februari 2021. Hierdoor is in 2020 het beschikbare budget van € 23.000 niet benut. Daarnaast is er vanuit de WDW € 65.000 minder overhead doorbelast dan begroot.

Product 1.2-2 Handhaving algemeen / Vergunningen

Omdat er in het kader van de handhaving en vergunningverlening 'algemeen' meer juridische advisering en ondersteuning nodig is geweest is het budget hiervoor tot een bedrag van € 14.000 ontoereikend gebleven.

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 2 Verkeer en vervoer

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020	Realisatie 2019
2.1-0 Alg. - Verkeer en vervoer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.1-1 Wegen, straten en pleinen	€ 91.208	€ 163.208	€ 257.376	€ 94.168	€ 218.386
2.1-2 Openbare verlichting	€ 1.626	€ 1.626	€ -	€ 1.626-	€ 1.704
2.4-1 Afwatering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 92.834	€ 164.834	€ 257.376	€ 92.542	€ 220.090
2.1-0 Alg. - Verkeer en vervoer	€ 299.688	€ 299.688	€ 299.688	€ -	€ -
2.1-1 Wegen, straten en pleinen	€ 1.640.371	€ 1.726.994	€ 1.383.165	€ 343.829	€ 2.009.507
2.1-2 Openbare verlichting	€ 200.001	€ 226.378	€ 188.539	€ 37.839	€ 183.099
2.4-1 Afwatering	€ 902	€ 902	€ 509	€ 393	€ 5.745
Totaal lasten	€ 2.140.962	€ 2.253.962	€ 1.871.902	€ 382.061	€ 2.198.351
Resultaat voor bestemming	€ 2.048.128-	€ 2.089.128-	€ 1.614.525-	€ 474.603	€ 1.978.261-
Toevoeging aan reserves:	€ 1.422.784	€ 1.422.784	€ 1.369.775	€ 53.009	€ 2.311.828
Onttrekking aan reserves:	€ 1.406.531	€ 1.556.531	€ 1.098.719	€ 457.812-	€ 1.757.419
Resultaat na bestemming	€ 2.064.381-	€ 1.955.381-	€ 1.885.581-	€ 69.800	€ 2.532.670-

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Vershil
2.1-0 Alg. - Verkeer en vervoer	€ 299.688	€ 299.688	€ -
2.1-1 Wegen, straten en pleinen	€ 1.563.786	€ 1.125.789	€ 437.997
2.1-2 Openbare verlichting	€ 224.752	€ 188.539	€ 36.213
2.4-1 Afwatering	€ 902	€ 509	€ 393
Resultaat programma 2 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 2.089.128	€ 1.614.525	€ 474.603
Resultaatbestemming	€ 133.747	€ 271.056-	€ 404.803
Resultaat programma 2 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.955.381	€ 1.885.581	€ 69.800

Het voordelige financiële verschil op programma 2 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 69.800. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 2.1-1 wegen, straten en pleinen

Het voordelige resultaat van € 437.997 kan grotendeels verklaard worden door onderstaande punten:

- Voor het mobiliteitsbeleid is niet het gehele budget uitgegeven. Het restant wordt overgeheveld naar 2021; € 12.000
- Lagere kapitaallasten als gevolg van uitgelopen investeringen, deze afwijking wordt verrekend met de reserve wegen; € 76.000
- Lagere kosten voor het onderhoud aan de wegen, de inhaalslag wordt in 2021 uitgevoerd. Dit wordt verrekend met de reserve wegen; € 238.000
- Er is minder waterschapsbelasting betaald, de kosten zijn in lijn met 2019; € 20.000
- Hogere inkomsten van kabels en leidingen, en schadevergoedingen we zullen het structurele deel hiervan betrekken bij het Ibor voorstel in 2021; € 99.000
- De kosten van de gladheidsbestrijding zijn lager wegens het uitblijven van de strenge winter.; € 13.000
- Kosten aanschaf grond t.b.v. een parkeerterrein; € 12.000-
- De kosten van zwerfafval zijn hoger dan begroot; € 17.000-
- Diverse kleinere verschillen. € 9.000

Product 2.1-2 Openbare verlichting

We hebben in 2020 € 46.000 minder onderhoud en vervangingen uitgevoerd voor de openbare verlichting (OVL). Dit bedrag wordt verrekend met de reserve. In 2021 bieden we een plan aan hoe we om willen gaan met onze OVL.

De energiekosten van de openbare verlichting zijn met € 10.000 overschreden.

Resultaatbestemming programma 2:

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 2	Begroot	Werkelijk	Vershil
Storting reserve openbare verlichting	€ 89.222	€ 36.213	€ 53.009
Storting reserve onderhoud wegen	€ 1.333.562	€ 1.333.562	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 2	€ 1.422.784	€ 1.369.775	€ 53.009

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 2	Begroot	Werkelijk	Vershil
Aanwending reserve openbare verlichting	€ 72.969	€ -	€ 72.969-
Aanwending reserve onderhoud wegen	€ 1.333.562	€ 1.098.719	€ 234.843-
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	€ 150.000	€ -	€ 150.000-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 2	€ 1.556.531	€ 1.098.719	€ 457.812-

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 3 Economie

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
3.1-1 Overige economische aangelegenh.	€ -	€ -	€ 300	€ 300	€ 5.600
3.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 96.637	€ 96.637	€ 505.937	€ 409.300	€ 28.580
3.3-1 Markten	€ 15.382	€ 15.382	€ 13.104	€ 2.278-	€ -
3.3-2 Baten markt gelden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 17.690
3.4-1 Bevordering toerisme	€ 6.349	€ 6.349	€ 6.063	€ 286-	€ 7.646
Totaal baten	€ 118.368	€ 118.368	€ 525.404	€ 407.036	€ 59.516
3.1-1 Overige economische aangelegenh.	€ 225.417	€ 260.417	€ 218.815	€ 41.602	€ 201.535
3.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 159.578	€ 159.578	€ 120.728	€ 38.850	€ 223.669
3.3-1 Markten	€ 14.442	€ 14.442	€ 14.515	€ 73-	€ 25.407
3.3-2 Baten markt gelden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3.4-1 Bevordering toerisme	€ 108.442	€ 108.442	€ 76.968	€ 31.474	€ 93.015
Totaal lasten	€ 507.879	€ 542.879	€ 431.025	€ 111.854	€ 543.626
Resultaat voor bestemming	€ 389.511-	€ 424.511-	€ 94.379	€ 518.890	€ 484.110-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 389.511-	€ 424.511-	€ 94.379	€ 518.890	€ 484.110-

Analyse financieel verschil:

Product	Raming	Realisatie	Verschil
3.1-1 Overige economische aangelegenh.	€ 260.417	€ 218.515	€ 41.902
3.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 62.941	€ 385.209-	€ 448.150
3.3-1 Markten	€ 940-	€ 1.411	€ 2.351-
3.3-2 Baten markt gelden	€ -	€ -	€ -
3.4-1 Bevordering toerisme	€ 102.093	€ 70.905	€ 31.188
Resultaat programma 3 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 424.511	€ 94.379-	€ 518.890
Resultaatbestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat programma 3 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 424.511	€ 94.379-	€ 518.890

Het voordelige financiële verschil op programma 3 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 518.890. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 3.1-1. Overige economische aangelegenheden

Het verschil op dit product betreft voor € 10.000 een budgetoverheveling die eind maart 2021 in de raad is geweest. Gerapporteerd in Najaarsnota 2020, wordt doorgeschoven naar 2021 voor optimalisering verkaveling op Westerhout-Zuid.

Tevens is er voor € 32.000 minder aan externe adviezen voor economische ontwikkelingen uitgegeven dan begroot.

Product 3.2-1 Bouwgrondexploitaties

De verwachte opbrengst van Westerhout Zuid in 2020 schuift mede door de Coronacrisis door naar 2021 en verder. Hierdoor is de rente op de boekwaarde € 27.000 hoger dan verwacht.

De eindwaarde van de totale grondexploitatie Westerhout Zuid in 2023 valt bij de actualisatie iets hoger uit, hierdoor kan de verliesgevende voorziening met € 8.000 positief worden bijgesteld.

Het onderhanden werk van de grondexploitatie wordt verrekend op taakveld 3.2 en 8.2. Het verschil van € 467.000 valt tegen het nadeel op taakveld 8.2 weg.

Product 3.4-1 Bevordering toerisme

Het in 2020 beschikbaar gesteld budget ad € 10.000 voor fietsvoorzieningen zoals bankjes en e-bike oplaadpunten wordt ingezet zodra de wandelroutes en fietsbewegwijzering voltooid zijn, naar verwachting is dit in het tweede kwartaal 2021.

Voor een onderzoek haalbaarheid Bioscoop is € 15.000 beschikbaar gesteld, waar voor € 7.000 aan kosten zijn gemaakt. Het restant ad € 8.000 valt vrij.

Uit onderzoek blijkt dat de omgeving rondom de Uivermeertjes niet geschikt is voor de aanleg van een mountainbikepad. We onderzoeken de alternatieven. Op het structurele budget van € 25.000 is € 10.000 niet benut.

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 4 Onderwijs

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020	Realisatie 2019
4.2-0 Alg. - Onderwijshuisvesting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.2-1 Basisonderwijs, onderwijshuisv.	€ 8.358	€ 8.358	€ 2.609	€ 5.749-	€ 2.609
4.2-2 Spec.(voortg)onderwijshuisv.	€ 24.823	€ 24.823	€ 24.823	€ -	€ 25.054
4.2-3 Voortgez. onderwijs, onderwijshuisv.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-0 Alg. - Onderwijsbeleid en leerlingzkn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-1 Schooladvies en -begeleidingsdienst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-2 Vervoerskosten en overige voorz.	€ -	€ -	€ 751	€ 751	€ 4.021
4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid	€ 311.078	€ 328.952	€ 264.956	€ 63.996-	€ 192.607
4.3-4 Volwasseneneducatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-5 Kinderdagopvang / Peuterspeelzalen	€ 2.120	€ 2.120	€ 4.638	€ 2.518	€ 840
Totaal baten	€ 346.379	€ 364.253	€ 297.777	€ 66.476-	€ 225.132
4.2-0 Alg. - Onderwijshuisvesting	€ 25.702	€ 25.702	€ 25.702	€ -	€ -
4.2-1 Basisonderwijs, onderwijshuisv.	€ 547.610	€ 547.610	€ 539.519	€ 8.091	€ 545.346
4.2-2 Spec.(voortg)onderwijshuisv.	€ 183.225	€ 183.225	€ 196.761	€ 13.536-	€ 220.620
4.2-3 Voortgez. onderwijs, onderwijshuisv.	€ 276.185	€ 281.185	€ 292.647	€ 11.462-	€ 336.394
4.3-0 Alg. - Onderwijsbeleid en leerlingzkn	€ 114.004	€ 114.004	€ 114.004	€ -	€ -
4.3-1 Schooladvies en -begeleidingsdienst	€ 11.265	€ 11.265	€ 10.386	€ 879	€ 8.699
4.3-2 Vervoerskosten en overige voorz.	€ 268.079	€ 315.064	€ 278.048	€ 37.016	€ 476.296
4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid	€ 311.078	€ 328.952	€ 224.336	€ 104.616	€ 192.607
4.3-4 Volwasseneneducatie	€ 2.949	€ 2.949	€ 957	€ 1.992	€ 9.168
4.3-5 Kinderdagopvang / Peuterspeelzalen	€ 159.590	€ 159.590	€ 133.526	€ 26.064	€ 146.207
Totaal lasten	€ 1.899.687	€ 1.969.546	€ 1.815.887	€ 153.659	€ 1.935.337
Resultaat voor bestemming	€ 1.553.308-	€ 1.605.293-	€ 1.518.110-	€ 87.183	€ 1.710.205-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 1.553.308-	€ 1.605.293-	€ 1.518.110-	€ 87.183	€ 1.710.205-

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Vershil
4.2-0 Alg. - Onderwijshuisvesting	€ 25.702	€ 25.702	€ -
4.2-1 Basisonderwijs, onderwijshuisv.	€ 539.252	€ 536.910	€ 2.342
4.2-2 Spec.(voortg)onderwijshuisv.	€ 158.402	€ 171.938	€ 13.536-
4.2-3 Voortgez. onderwijs, onderwijshuisv.	€ 281.185	€ 292.647	€ 11.462-
4.3-0 Alg. - Onderwijsbeleid en leerlingzkn	€ 114.004	€ 114.004	€ -
4.3-1 Schooladvies en -begeleidingsdienst	€ 11.265	€ 10.386	€ 879
4.3-2 Vervoerskosten en overige voorz.	€ 315.064	€ 277.297	€ 37.767
4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid	€ -	€ 40.620-	€ 40.620
4.3-4 Volwasseneneducatie	€ 2.949	€ 957	€ 1.992
4.3-5 Kinderdagopvang / Peuterspeelzalen	€ 157.470	€ 128.888	€ 28.582
Resultaat programma 4 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.605.293	€ 1.518.110	€ 87.183
Resultaatbestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat programma 4 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.605.293	€ 1.518.110	€ 87.183

Het voordelige financiële verschil op programma 4 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 87.183. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 4.2-2 Speciaal (voortgezet)onderwijshuisvesting

De gymvergoeding en de vergoeding voor het bewegingsonderwijs is € 10.000 hoger uitgevallen dan is voorzien in de begroting. Daarnaast zien we stijging op de post verzekeringen van € 3.000, dit wordt veroorzaakt door een forse premiestijging op de brandverzekering.

Product 4.2-3 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting

De overschrijding van € 11.000 wordt met name veroorzaakt door de volgende componenten. Het budget ad € 5.000 voor het stimuleren van Duitstalig onderwijs is vanwege de beperkende maatregelen als gevolg van de coronacrisis niet gebruikt, waarbij we nu focussen op het najaar 2021. Daarnaast is de in rekening gebrachte premie op de brandverzekering fors gestegen, nadeel € 17.000. Deze structurele premiestijging verwerken we meerjarig via de perspectiefnota 2021.

Product 4.3-2 Vervoerskosten en overige voorzieningen

Op het onderdeel leerlingenvervoer is de voorlopige afrekening over 2020 opgenomen. Er heeft minder vervoer plaatsgevonden, gedeeltelijk corona-gerelateerd. Er is wel rekening gehouden met de aanbiederscompensatie.

Product 4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid

De definitieve vaststelling Onderwijsachterstandenbeleid (planperiode 2011-2018) is bekend. Na afrekening resteert op deze periode nog een overschot van € 41.000. Dit saldo brengen we ten gunste van de exploitatie 2020.

Product 4.3.-5 Kinderdagverblijf / peuterspeelzaal

In 2020 is de subsidie afgerekend met Stichting SPOM (voordeel € 6.300), daarnaast zijn er door de coronacrisis minder inspecties uitgevoerd (voordeel € 12.000). Voor € 3.000 is meer aan leges opgehaald bij BSO en gastouders. Het restantbedrag is onderuitputting op overige budgetten.

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020	Realisatie 2019
5.1-1 Sportclubs	€ -	€ 19.088	€ 20.828	€ 1.740	€ 1.234
5.2-0 Alg. - Sportaccommodaties	€ -	€ 21.982	€ 65.554	€ 43.572	€ -
5.2-1 Sporthal en sportzaal	€ -	€ 8.224	€ 8.224	€ -	€ -
5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"	€ 431.455	€ 192.855	€ 284.498	€ 91.643	€ 418.285
5.2-3 Sportcomplexen algemeen	€ 3.330	€ 3.330	€ 3.211	€ 119-	€ 57.594
5.3-0 Alg. - Cultuurpresentatie en part.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-1 Muziekonderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-2 Ov.vormings- en ontwikkelingswerk	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-3 Amateurstunst	€ -	€ 20.771	€ 20.771	€ -	€ -
5.3-4 Overige kunst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-5 MFA d'n Bogerd	€ 3.606	€ 47-	€ 326-	€ 279-	€ 8.989
5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing	€ 7.776	€ 7.776	€ 36.425	€ 28.649	€ 19.564
5.6-1 Openbare bibliotheken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.6-2 Lokale omroep	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.7-0 Alg. - Openbaar groen en recreatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.7-1 Natuurgebieden	€ -	€ 15.000	€ 250	€ 14.750-	€ 1
5.7-2 Plantsoenen, hertenparken	€ 145.353	€ 166.353	€ 198.165	€ 31.812	€ 10.520
5.7-3 Volksfeesten	€ 14.587	€ 1.837	€ 2.370	€ 533	€ 147.295
5.7-4 Speeltuinen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.972
Totaal baten	€ 606.107	€ 457.169	€ 639.968	€ 182.799	€ 669.454
5.1-1 Sportclubs	€ 173.918	€ 260.444	€ 240.899	€ 19.545	€ 203.915
5.2-0 Alg. - Sportaccommodaties	€ 73.827	€ 87.567	€ 79.700	€ 7.867	€ -
5.2-1 Sporthal en sportzaal	€ 76.171	€ 194.619	€ 183.225	€ 11.394	€ 186.115
5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"	€ 768.757	€ 830.860	€ 847.398	€ 16.538-	€ 838.761
5.2-3 Sportcomplexen algemeen	€ 38.718	€ 38.718	€ 38.115	€ 603	€ 59.813
5.3-0 Alg. - Cultuurpresentatie en part.	€ 39.341	€ 39.341	€ 39.341	€ -	€ -
5.3-1 Muziekonderwijs	€ 50.000	€ 55.000	€ 56.800	€ 1.800-	€ 46.059
5.3-2 Ov.vormings- en ontwikkelingswerk	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.878
5.3-3 Amateurstunst	€ 108.236	€ 144.007	€ 118.373	€ 25.634	€ 119.470
5.3-4 Overige kunst	€ 4.821	€ 4.821	€ 4.701	€ 120	€ 15.361
5.3-5 MFA d'n Bogerd	€ 224.078	€ 226.578	€ 250.698	€ 24.120-	€ 270.401
5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing	€ 107.678	€ 155.718	€ 115.676	€ 40.042	€ 96.755
5.6-1 Openbare bibliotheken	€ 256.726	€ 256.726	€ 248.067	€ 8.659	€ 257.982
5.6-2 Lokale omroep	€ 10.481	€ 10.481	€ 11.050	€ 569-	€ 10.481
5.7-0 Alg. - Openbaar groen en recreatie	€ 375.944	€ 375.944	€ 375.944	€ -	€ -
5.7-1 Natuurgebieden	€ 8.996	€ 38.996	€ 4.998	€ 33.998	€ 10.941
5.7-2 Plantsoenen, hertenparken	€ 1.132.430	€ 1.361.430	€ 1.289.054	€ 72.376	€ 1.125.091
5.7-3 Volksfeesten	€ 12.654	€ 25.204	€ 18.951	€ 6.253	€ 491.106
5.7-4 Speeltuinen	€ 64.176	€ 64.176	€ 45.825	€ 18.351	€ 93.977
Totaal lasten	€ 3.526.952	€ 4.170.630	€ 3.968.815	€ 201.815	€ 3.833.106
Resultaat voor bestemming	€ 2.920.845-	€ 3.713.461-	€ 3.328.848-	€ 384.613	€ 3.163.652-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ 2.385	€ 2.385	€ 2.266	€ 119-	€ 3.434
Resultaat na bestemming	€ 2.918.460-	€ 3.711.076-	€ 3.326.582-	€ 384.494	€ 3.160.218-

Analyse financieel verschil:

Product	Raming	Realisatie	Vershil
5.1-1 Sportclubs	€ 241.356	€ 220.071	€ 21.285
5.2-0 Alg. - Sportaccommodaties	€ 65.585	€ 14.147	€ 51.438
5.2-1 Sporthal en sportzaal	€ 186.395	€ 175.001	€ 11.394
5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"	€ 638.005	€ 562.900	€ 75.105
5.2-3 Sportcomplexen algemeen	€ 35.388	€ 34.905	€ 483
5.3-0 Alg. - Cultuurpresentatie en part.	€ 39.341	€ 39.341	€ -
5.3-1 Muziekonderwijs	€ 55.000	€ 56.800	€ 1.800-
5.3-2 Ov.vormings- en ontwikkelingswerk	€ -	€ -	€ -
5.3-3 Amateurstunst	€ 123.236	€ 97.602	€ 25.634
5.3-4 Overige kunst	€ 4.821	€ 4.701	€ 120
5.3-5 MFA d'n Bogerd	€ 226.625	€ 251.025	€ 24.400-
5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing	€ 147.942	€ 79.251	€ 68.691
5.6-1 Openbare bibliotheken	€ 256.726	€ 248.067	€ 8.659
5.6-2 Lokale omroep	€ 10.481	€ 11.050	€ 569-
5.7-0 Alg. - Openbaar groen en recreatie	€ 375.944	€ 375.944	€ -
5.7-1 Natuurgebieden	€ 23.996	€ 4.748	€ 19.248
5.7-2 Plantsoenen, hertenparken	€ 1.195.077	€ 1.090.890	€ 104.187
5.7-3 Volksfeesten	€ 23.367	€ 16.581	€ 6.786
5.7-4 Speeltuinen	€ 64.176	€ 45.825	€ 18.351
Resultaat programma 5 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 3.713.461	€ 3.328.848	€ 384.613
Resultaatbestemming	€ 2.385	€ 2.266	€ 119
Resultaat programma 5 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 3.711.076	€ 3.326.582	€ 384.494

Het voordelige financiële verschil op programma 5 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 384.494. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 5.1-1 Sportclubs

Vanwege corona zijn geen subsidies voor 'Meer bewegen voor Jong en Oud' verstrekt, waardoor de kosten op dit product € 15.000 lager uitvallen dan begroot.

Product 5.2-0 Algemeen - Sportaccommodaties

Per saldo laat de verwerking van de SPUK Sport op het taakveld Sportaccommodaties een positief saldo zien van € 51.000.

Product 5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"

Door corona draait het zwembad een veel lagere omzet dan begroot. De omzetsdaling werd geschat op € 236.000. Er werd echter een omzetsdaling van € 138.000 gerealiseerd. Dit verschil komt met name omdat, tegen de verwachting in, er toch zwemlessen gegeven mochten worden in de laatste maanden van het jaar.

De onderhouds- en nutskosten van het zwembad waren echter € 33.000 hoger dan begroot.

Product 5.3-3 Amateurkunst

Het overschot op het product Amateurkunst wordt grotendeels veroorzaakt doordat het project "Romeinse Limes" is doorgeschoven naar 2021, voordeel € 15.000. Daarnaast is er een voordeel zichtbaar van € 4.000 op de verstrekte subsidies.

Product 5.3-5 MFA d'n Bogerd

De overschrijding van afgerond € 24.000 wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een stijging in de onderhoudscontracten van €18.000 en voor € 5.000 meer uitgaven aan klein onderhoud en reparaties.

Product 5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing

Er zijn drie budgetoverhevelingen die doorschuiven naar 2021. Dit betreft de uitgaven voor de kerkervisie (€ 25.000), de instandhouding van de oude toren in Puiflijk (€ 16.000) en grondtransacties voor de parochie (€ 5.000).

Daarnaast is er in 2020 € 20.000 meer subsidie ontvangen dan begroot voor instandhouding monumenten.

Product 5.7-1 Natuurgebieden

De werkzaamheden voor het landschapsonwikkelingsplan zijn niet uitgevoerd in 2020. De geraamde bedragen € 30.000 kosten en €15.000 subsidie worden via een budgetoverheveling meegenomen.

Product 5.7-2 Plantsoenen, hertenparken

De geplande kwaliteitsslag openbare ruimte hebben we niet helemaal gerealiseerd in 2020. Het restantbudget wordt overgeheveld naar 2021. Hierdoor is er in 2020 € 90.000 minder uitgegeven dan begroot.

Tevens heeft de verkoop van diverse groenstrookjes tot een opbrengst van € 5.000 geleid en waren de kosten voor het reguliere groenonderhoud € 9.000 lager dan begroot.

Product 5.7-4 Speeltuinen

De kosten aan de speelplaatsen waren lager, de beweegtuint in Afferden wordt via een budgetoverheveling meegenomen naar 2021.

Resultaatbestemming programma 5

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 5	Begroot	Werkelijk	Verschil
Storting algemene reserve kunstwerken	€ -	€ -	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 5	€ -	€ -	€ -

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 5	Begroot	Werkelijk	Verschil
Aanwending algemene reserve kunstwerken	€ 2.385	€ 2.266	€ -119
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 5	€ 2.385	€ 2.266	€ -119

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 6 Sociaal domein

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020	Realisatie 2019
6.1-0 Alg. - Samenkracht en burgerpart.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.1-1 Vreemdelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 500
6.1-2 Alg. voorzieningen WMO en jeugd	€ 77.171	€ 77.748	€ 71.494	€ 6.254-	€ 69.460
6.2-1 Eerstelijnsloket WMO en jeugd	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.3-0 Alg. - Inkomensregelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.3-1 Bijzonder onderzoek	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.3-2 Participatiewet	€ 3.862.275	€ 7.180.564	€ 7.527.195	€ 346.631	€ 3.771.205
6.3-3 Gem. armoede- en schuldenbeleid	€ 10.000	€ 10.000	€ 16.202	€ 6.202	€ 6.133
6.4-1 Werkvoorziening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.5-1 Re-integratie- en participatievoorz.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.6-1 Maatwerkvoorz.natura mat. WMO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.71-0 Alg. - Maatwerkdienstverlening 18+	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.71-1 Maatwerkvoorz.natura immat.WMO	€ 6.500	€ 6.500	€ -	€ 6.500-	€ -
6.71-2 Eigen bijdr.maatwerkvvz/opv.WMO	€ 130.000	€ 86.000	€ 114.777	€ 28.777	€ 153.522
6.71-3 PGB WMO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.72-1 PGB Jeugd	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.72-2 Ind.voorzieningen natura jeugd	€ -	€ 37.176	€ 91.104	€ 53.928	€ -
6.81-1 Opv. en beschermd wonen WMO	€ -	€ -	€ 9.182	€ 9.182	€ -
6.82-1 Veiligheid,jeugdrecl.en opv.jeugd	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 4.085.946	€ 7.397.988	€ 7.829.954	€ 431.966	€ 4.000.819
6.1-0 Alg. - Samenkracht en burgerpart.	€ 124.706	€ 124.706	€ 124.706	€ -	€ -
6.1-1 Vreemdelingen	€ 22.000	€ 164.069	€ 76.543	€ 87.526	€ 84.931
6.1-2 Alg. voorzieningen WMO en jeugd	€ 1.321.511	€ 1.362.588	€ 1.280.260	€ 82.328	€ 1.386.947
6.2-1 Eerstelijnsloket WMO en jeugd	€ 1.114.067	€ 1.369.563	€ 1.094.597	€ 274.966	€ 974.888
6.3-0 Alg. - Inkomensregelingen	€ 653.524	€ 653.524	€ 653.524	€ -	€ -
6.3-1 Bijzonder onderzoek	€ 79.741	€ 67.241	€ 65.011	€ 2.230	€ 92.227
6.3-2 Participatiewet	€ 4.215.295	€ 7.256.463	€ 7.428.684	€ 172.221-	€ 4.258.948
6.3-3 Gem. armoede- en schuldenbeleid	€ 656.617	€ 629.617	€ 652.917	€ 23.300-	€ 817.447
6.4-1 Werkvoorziening	€ 2.431.116	€ 2.390.116	€ 2.159.958	€ 230.158	€ 2.349.543
6.5-1 Re-integratie- en participatievoorz.	€ 636.299	€ 634.299	€ 588.828	€ 45.471	€ 617.256
6.6-1 Maatwerkvoorz.natura mat. WMO	€ 649.995	€ 655.995	€ 562.182	€ 93.813	€ 415.462
6.71-0 Alg. - Maatwerkdienstverlening 18+	€ 248.704	€ 248.704	€ 248.704	€ -	€ -
6.71-1 Maatwerkvoorz.natura immat.WMO	€ 3.213.105	€ 3.423.469	€ 3.424.134	€ 665-	€ 3.965.059
6.71-2 Eigen bijdr.maatwerkvvz/opv.WMO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.71-3 PGB WMO	€ 225.000	€ 200.000	€ 158.622	€ 41.378	€ 201.774
6.72-1 PGB Jeugd	€ 70.000	€ 70.000	€ 48.000	€ 22.000	€ 58.978
6.72-2 Ind.voorzieningen natura jeugd	€ 3.332.101	€ 3.655.271	€ 3.938.756	€ 283.485-	€ 3.596.050
6.81-1 Opv. en beschermd wonen WMO	€ 113.197	€ 147.197	€ 111.403	€ 35.794	€ 53.592
6.82-1 Veiligheid,jeugdrecl.en opv.jeugd	€ 502.883	€ 636.334	€ 537.167	€ 99.167	€ 539.941
Totaal lasten	€ 19.609.861	€ 23.689.156	€ 23.153.997	€ 535.159	€ 19.413.041
Resultaat voor bestemming	€ 15.523.915-	€ 16.291.168-	€ 15.324.043-	€ 967.125	€ 15.412.222-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 258.996	€ 770.534	€ 511.538-	€ 1.010.381
Onttrekking aan reserves:	€ 7.771	€ 327.171	€ 794.737	€ 467.566-	€ 1.057.645
Resultaat na bestemming	€ 15.516.144-	€ 16.222.993-	€ 15.299.840-	€ 923.153	€ 15.364.958-

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Vershil
6.1-0 Alg. - Samenkracht en burgerpart.	€ 124.706	€ 124.706	€ -
6.1-1 Vreemdelingen	€ 164.069	€ 76.543	€ 87.526
6.1-2 Alg. voorzieningen WMO en jeugd	€ 1.284.840	€ 1.208.766	€ 76.074
6.2-1 Eerstelijnsloket WMO en jeugd	€ 1.369.563	€ 1.094.597	€ 274.966
6.3-0 Alg. - Inkomensregelingen	€ 653.524	€ 653.524	€ -
6.3-1 Bijzonder onderzoek	€ 67.241	€ 65.011	€ 2.230
6.3-2 Participatiewet	€ 75.899	€ 98.510-	€ 174.409
6.3-3 Gem. armoede- en schuldenbeleid	€ 619.617	€ 636.715	€ 17.098-
6.4-1 Werkvoorziening	€ 2.390.116	€ 2.159.958	€ 230.158
6.5-1 Re-integratie- en participatievoorz.	€ 634.299	€ 588.828	€ 45.471
6.6-1 Maatwerkvoorz.natura mat. WMO	€ 655.995	€ 562.182	€ 93.813
6.71-0 Alg. - Maatwerkdienstverlening 18+	€ 248.704	€ 248.704	€ -
6.71-1 Maatwerkvoorz.natura immat.WMO	€ 3.416.969	€ 3.424.134	€ 7.165-
6.71-2 Eigen bijdr.maatwerkvvz/opv.WMO	€ 86.000-	€ 114.777-	€ 28.777
6.71-3 PGB WMO	€ 200.000	€ 158.622	€ 41.378
6.72-1 PGB Jeugd	€ 70.000	€ 48.000	€ 22.000
6.72-2 Ind.voorzieningen natura jeugd	€ 3.618.095	€ 3.847.652	€ 229.557-
6.81-1 Opv. en beschermd wonen WMO	€ 147.197	€ 102.221	€ 44.976
6.82-1 Veiligheid,jeugdrecl.en opv.jeugd	€ 636.334	€ 537.167	€ 99.167
Resultaat programma 6 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 16.291.168	€ 15.324.043	€ 967.125
Resultaatbestemming	€ 68.175	€ 24.203	€ 43.972
Resultaat programma 6 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 16.222.993	€ 15.299.840	€ 923.153

Het voordelige financiële verschil op programma 6 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 923.153. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 6.1.1 Vreemdelingen

In uw raad van 25 maart is besloten het in 2020 niet uitgegeven restant budget ad ca. € 73.000 over te hevelen naar 2021 en beschikbaar te houden voor de te maken kosten voor statushouders. Daarnaast heeft in 2020 de afrekening met Stichting Meervoormekaar (SMVK) over 2019 plaatsgevonden. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 9.000. Ook heeft er een vrijval plaatsgevonden van € 6.000 op het overgehevelde budget uit 2019.

Product 6.1-2 Algemene voorzieningen WMO en jeugd

De onderbesteding op dit product van € 76.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende factoren:

• Er is een minder beroep gedaan op het mantelzorgcompliment;	€	24.000
• Door Corona heeft een onderuitputting op het beschikbare budget voor deskundigheidsbevordering plaatsgevonden;	€	11.000
• De budgetten voor de inclusie-agenda en het langer zelfstandig wonen zijn in beperkte mate benut.	€	30.000

Product 6.2-1 Eerstelijnsloket WMO en jeugd

Het restantbudget van € 174.000 voor het uitvoeringsplan sociaal Domein is voor € 104.000 benut. Onder andere door het later starten van de functie Praktijkondersteuner Huisarts.

Tevens is er sprake van onderuitputting van € 101.000 op doorbelaste personeelskosten vanuit de WDW door de latere invulling vacatures, met name op de bij de perspectiefnota (PPN) beschikbaar gestelde formatie voor Sociaal Team.

Door lagere uitvoeringskosten op lokale toegang ontstaat een onderbesteding van € 58.000. Ook realiseerde we een besparing van €14.000 door onderbesteding op de bijdrage 2020 aan het ROB te Nijmegen.

Tot slot is de functie Praktijkondersteuner Huisarts is per 1 juni 2020 ingevuld, terwijl gerekend was op een heel jaar aan kosten. Hierdoor blijven we zo'n € 32.000 onder begroting.

Product 6.3-2 Participatiewet

Het voordeel op dit product is per saldo € 35.000. Enerzijds is het bedrag aan uitkeringen € 29.000 lager uitgekomen dan we bij de najaarsnota 2020 hebben gemeld, doordat het uitkeringsbestand wat lager is dan verwacht. Daarnaast is het voorlopig resultaat op de verstrekte loonkostensubsidies via het werkbedrijf(MGR) € 68.000 voordelig en is er een extra dotatie gepleegd aan de voorziening debiteuren ad € 42.000. Ook is er € 20.000 minder bijstand terugontvangen dan begroot.

Daarnaast is er in 2020 een lager beroep op de reguliere BBZ gedaan. Waardoor er € 11.000 minder is uitgegeven dan begroot.

Ook is in uw raad van 25 maart besloten het in 2020 niet uitgegeven restant budget ad € 46.000 over te hevelen naar 2021 en beschikbaar te houden voor de te maken kosten voor het project Klaar voor de Start.

Tevens is de uitvoering van de TOZO regelingen voor bedrijfskredieten en levensonderhoud een voordeel gehaald omdat er in 2020 rekening is gehouden met de totaalvergoeding voor de uitvoeringskosten en doordat de verstrekte leningen ad € 107.000 voor bedrijfskapitaal niet via de exploitatie lopen.

Product 6.3-3 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid

Er is voor € 17.000 meer beroep op uitkeringen bijzondere bijstandsverlening gedaan.

Product 6.4-1 Werkvoorziening

Bij de najaarsnota 2020 is de via de algemene uitkering verhoogde bijdrage voor uitvoering van de WsW ad € 167.000 gereserveerd voor doorbetaling aan de MGR, maar de MGR hoefde in 2020 geen beroep op deze extra middelen te doen. Daarnaast is conform de voorlopige jaarrekening 2020 van de MGR rekening gehouden met een positief resultaat op de Drutense bijdrage van per saldo € 63.000.

Product 6.5-1 Re-integratie- en participatievoorziening

Conform de voorlopige jaarcijfers van de MGR 2020 wordt op de arbeidsmatige dagbesteding een voordeel behaald van € 18.000 en op de ingebrachte reïntegratiebudgetten wordt een voordeel behaald van per saldo € 22.000. Op de overige budgetten is het positieve resultaat €5.000.

Product 6.6-1 Maatwerkvoorziening natura mat. WMO

Het voordelige verschil op de grootboeknummers woon-en leef voorzieningen bedraagt € 94.000. Dit voordeel is conform bestand beleid gestort in de reserve sociaal domein. Met name op de huur van leef- en woonvoorzieningen zijn de voordelen behaald. Met ingang van 2021 zijn de budgetten aangepast als gevolg van de nieuwe aanbesteding.

Product 6.71-1 Maatwerkvoorziening natura immat. WMO

Bij de voorjaarsnota 2020 is gerapporteerd over de stijging van het aantal cliënten met Huishoudelijke hulp (HH) en daarmee samenhangend het aantal uren HH. In 2020 is de werkelijke stijging hoger dan in het voorjaar was aangenomen. Dit leidt tot een nadeel op de kosten HH van € 165.000. We dekken dit nadeel in 2020 af uit de reserve sociaal domein.

Op het onderdeel WMO-vervoer is de voorlopige afrekening over 2020 opgenomen ad € 72.000. Er heeft veel minder vervoer plaatsgevonden, corona-gerelateerd. Er is wel rekening gehouden met de aanbiederscompensatie. Daarnaast is met SMVK de subsidie over 2019 voor de Plusbus afgerekend met € 10.000 voordeel.

Op de maatwerkvoorzieningen WMO bedraagt het nadeel per saldo ca. € 33.000, met name op de reguliere begeleiding en kortdurend Verblijf. Op specialistische dagbesteding ouderen wordt een corona gerelateerd voordeel behaald van € 10.000.

In uw raad van 25 maart is besloten het in 2020 niet uitgegeven restant budget ad ca. € 25.000 voor Schuldhulpverlening (SHV) over te hevelen naar 2021 en beschikbaar te houden voor de te maken kosten voor SHV conform het beleids- en uitvoeringsplan.

Vanuit gemeente Nijmegen is een bedrag van € 85.000 ontvangen voor de ambulantisering in 2021. Regionaal wordt ingezet op meer mensen thuis helpen. Nijmegen heeft als centrumgemeente middelen ontvangen voor beschermd wonen en een gedeelte van de reserve overgeveeld naar de regiogemeenten. We hevelen dit budget over naar 2021.

Product 6.71-2 Eigen bijdrage maatwerkvoorziening -opvang WMO

Er is voor € 29.000 meer aan eigen bijdragen ontvangen door cliënten, door hogere ZIN, met name bij HH.

Product 6.71-3 PGB WMO

Op de persoonsgebonden budgetten (PGB) voor huishoudelijke hulp zien we een sterke daling in het aantal cliënten met een PGB met als gevolg lagere kosten (€ 41.000). Er is sprake van substitutie naar Zorg in natura.

Product 6.72-1 PGB Jeugd

Ook bij de pgb's voor jeugd zien we een dalend aantal cliënten en bijbehorende lagere kosten dan de raming.

Product 6.72-2 Individuele voorzieningen natura jeugd

Op de individuele voorzieningen jeugd wordt een nadeel gerealiseerd in 2020 van € 230.000. Conform het landelijke en regionale beeld in 2020 zien we ook in Druten op onderdelen een overschrijding, met name op basis en specialistische GGZ (€ 346.000) en de dagbehandeling (€ 140.000). Op andere onderdelen zijn er voordelen: reguliere begeleiding € 86.000, kortdurend verblijf € 73.000, dagbesteding € 10.000 en residentiële jeugdhulp € 28.000. Conform bestaand beleid wordt het tekort op jeugd onttrokken aan de reserve sociaal domein.

In 2020 hebben we via de Najaarsnota gemeld dat we van het Rijk als coronacompensatie voor o.a. omzetgaranties/meerkosten € 118.000 ontvangen. Het beschikbare restantbudget ultimo 2020 van € 59.000 wordt overgeheveld naar 2021.

Product 6.81-1 Opvang en beschermd wonen WMO

In 2020 is via de algemene uitkering € 45.000 beschikbaar gesteld voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid en ambulantiseringmiddelen. Uitgaven hierop volgen in 2021, derhalve zijn deze middelen opgenomen in de budgetoverhevelingen naar 2021.

Product 6.82-1 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd

Op jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt in 2020 een voordeel behaald van € 98.000. Als gemeente hebben we zeer beperkte invloed op deze sterk fluctuerende kosten.

Resultaatbestemming programma 6

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 6	Begroot	Werkelijk	Verschil
Storting in reserve sociaal domein	€ -	€ 625.534	€ 625.534-
Verevening jeugd	€ 113.996	€ -	€ 113.996
Voordeel P-wet uitkeringen	€ 145.000	€ 145.000	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 6	€ 258.996	€ 770.534	€ 511.538-

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 6	Begroot	Werkelijk	Verschil
Aanwending reserve Sociaal Domein	€ 7.771	€ 277.023	€ 269.252-
Uitvoeringsplan Sociaal Domein	€ 5.000	€ 84.700	€ 79.700-
Project "Klaar voor de start"	€ 164.400	€ 169.203	€ 4.803-
Uitgaven WMO	€ 150.000	€ 150.000	€ -
Onttrekking tekort Jeugd	€ -	€ 158.902	€ 158.902-
Onttrekking WMO klassiek	€ -	€ 71.096	€ 71.096-
Kosten POH	€ -	€ 33.813	€ 33.813-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 6	€ 327.171	€ 944.737	€ 617.566-

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020	Realisatie 2019
7.1-1 Openbare gezondheidszorg	€ -	€ -	€ 10.288	€ 10.288	€ -
7.2-1 Riolen en rioolgemaal	€ 1.728.160	€ -	€ 28.245	€ 28.245	€ 14.264
7.2-2 Baten rioolrechten	€ 139.552	€ 1.867.712	€ 1.858.340	€ 9.372-	€ 1.785.922
7.3-1 Vuilnisophaalddienst	€ 588.608	€ 331.351	€ 307.612	€ 23.739-	€ 364.302
7.3-2 Bestrijding dierenoverlast/bescherm.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.3-3 Baten rein.rechten en afvalst.heffing	€ 1.472.742	€ 1.397.742	€ 1.418.536	€ 20.794	€ 1.267.578
7.4-0 Alg. - Milieubeheer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.4-1 Milieubeheer	€ 40.352	€ 200.144	€ 187.885	€ 12.259-	€ 82.060
7.4-2 Ongediertebestrijding	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.4-3 Handhaving milieubeheer	€ -	€ -	€ 5.200	€ 5.200	€ -
7.5-1 Algemene begraafplaats	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.5-2 Baten begraafplaatsrechten	€ 21.947	€ 33.947	€ 33.862	€ 85-	€ 33.507
Totaal baten	€ 3.991.361	€ 3.830.896	€ 3.849.968	€ 19.072	€ 3.547.632
7.1-1 Openbare gezondheidszorg	€ 758.642	€ 777.787	€ 762.102	€ 15.685	€ 654.909
7.2-1 Riolen en rioolgemaal	€ 1.584.812	€ 1.472.092	€ 1.334.128	€ 137.964	€ 1.351.494
7.2-2 Baten rioolrechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.3-1 Vuilnisophaalddienst	€ 1.597.356	€ 1.570.099	€ 1.550.403	€ 19.696	€ 1.655.896
7.3-2 Bestrijding dierenoverlast/bescherm.	€ 44.700	€ 44.700	€ 48.451	€ 3.751-	€ 43.678
7.3-3 Baten rein.rechten en afvalst.heffing	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.4-0 Alg. - Milieubeheer	€ 193.379	€ 193.379	€ 193.379	€ -	€ -
7.4-1 Milieubeheer	€ 260.052	€ 668.510	€ 532.356	€ 136.154	€ 217.402
7.4-2 Ongediertebestrijding	€ 1.881	€ 21.881	€ 26.691	€ 4.810-	€ 50.755
7.4-3 Handhaving milieubeheer	€ 412.511	€ 440.559	€ 476.101	€ 35.542-	€ 450.243
7.5-1 Algemene begraafplaats	€ 50.059	€ 50.059	€ 49.404	€ 655	€ 71.869
7.5-2 Baten begraafplaatsrechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 4.903.392	€ 5.239.066	€ 4.973.015	€ 266.051	€ 4.496.247
Resultaat voor bestemming	€ 912.031-	€ 1.408.170-	€ 1.123.047-	€ 285.123	€ 948.615-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 141.554	€ 255.943	€ 114.389-	€ 422.417
Onttrekking aan reserves:	€ 146.338	€ 264.338	€ 152.850	€ 111.488-	€ 213.758
Resultaat na bestemming	€ 765.693-	€ 1.285.386-	€ 1.226.140-	€ 59.246	€ 1.157.274-

Analyse financieel verschil:

Product	Raming	Realisatie	Vershil
7.1-1 Openbare gezondheidszorg	€ 777.787	€ 751.814	€ 25.973
7.2-1 Riolen en rioolgemaal	€ 1.472.092	€ 1.305.883	€ 166.209
7.2-2 Baten rioolrechten	€ 1.867.712-	€ 1.858.340-	€ 9.372-
7.3-1 Vuilnisophaalddienst	€ 1.238.748	€ 1.242.792	€ 4.044-
7.3-2 Bestrijding dierenoverlast/bescherm.	€ 44.700	€ 48.451	€ 3.751-
7.3-3 Baten rein.rechten en afvalst.heffing	€ 1.397.742-	€ 1.418.536-	€ 20.794
7.4-0 Alg. - Milieubeheer	€ 193.379	€ 193.379	€ -
7.4-1 Milieubeheer	€ 468.366	€ 344.471	€ 123.895
7.4-2 Ongediertebestrijding	€ 21.881	€ 26.691	€ 4.810-
7.4-3 Handhaving milieubeheer	€ 440.559	€ 470.901	€ 30.342-
7.5-1 Algemene begraafplaats	€ 50.059	€ 49.404	€ 655
7.5-2 Baten begraafplaatsrechten	€ 33.947-	€ 33.862-	€ 85-
Resultaat programma 7 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.408.170	€ 1.123.047	€ 285.123
Resultaatbestemming	€ 122.784	€ 103.093-	€ 225.877
Resultaat programma 7 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.285.386	€ 1.226.140	€ 59.246

Het voordelig financiële verschil op programma 7 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 59.246. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 7.1-1 Openbare gezondheidszorg

Op de in 2020 beschikbaar gestelde GIDS gelden (gezonde start) van € 5.000 zijn geen uitgaven geweest. Uitvoering volgt in 2021 en deze gelden lopen mee in de budgetoverheveling naar 2021.

Daarnaast is er op het overgehevelde budget uit 2019 van € 10.000 voor "bewegen voor jong en oud" is een onderuitputting van €8.000.

Product 7.2-1 Riolen en rioolgemalen

Het uitbaggeren van de watergangen en de ontvangstplicht van het baggerslip van de A-watergangen is middels een budgetoverheveling van € 100.000 doorgeschoven naar 2021.

Tevens waren de kosten voor inspecties, schoonmaak en calamiteitenonderhoud in 2020 € 66.000 lager.

Product 7.2-2 Baten rioolrechten

De gerealiseerde opbrengsten uit de rioolrechten zijn met € 9.000 iets onder de prognose gebleven.

Product 7.3-3 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing

De opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en ondergrondse container ledigingen zijn met € 20.000 iets hoger uitgevallen dan geraamd.

Product 7.4-1 Milieubeheer

Voor de regionale adaptiestrategie, het bodeminformatiesysteem en de warme overdracht zijn de werkzaamheden nog niet volledig uitgevoerd en is in totaal € 20.000 overgeheveld naar 2021.

Daarnaast is van de voor de periode 2019 t/m 2021 toegekende Rijksmiddelen rondom het klimaatakkoord, € 131.000 van de € 237.000 uitgegeven, het restantbedrag van € 106.000 wordt overgeheveld naar 2021.

Tevens is de rente voor duurzaamheidsleningen meerjarig begroot en valt deze in 2020 veel lager uit. In de komende begroting gaan we uit van een geactualiseerde berekening.

Product 7.4-3 Handhaving milieubeheer

De kosten van de ODRN voor het ontwikkelprogramma van € 34.000 zijn vastgesteld na het vaststellen van onze begroting. Geprobeerd is deze kosten te halen uit het reguliere budget, dit is niet gelukt. Voor 2021 zijn de kosten wel opgenomen in de begroting.

Daarnaast hebben we voor € 4.000 extra subsidie beschikbaar gesteld voor energiecontroles.

Resultaatbestemming programma 7

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 7	Begroot	Werkelijk	Vershil
Overschot riolering 2020	€ -	€ 227.496	€ 227.496-
Onderuitputting schijf 2020	€ 42.720	€ -	€ 42.720
Lagere kosten baggeren	€ 70.000	€ -	€ 70.000
Maatschappelijke compensatie Kaliwaal	€ 28.834	€ 28.447	€ 387
Totaal stortingen t.b.v. programma 7	€ 141.554	€ 255.943	€ 114.389-
Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 7	Begroot	Werkelijk	Vershil
Aanwending reserve kwelbeersysteem.	€ 16.853	€ 10.050	€ 6.803-
Aanwending reserve vuilafvoer en verwerking	€ 34.799	€ 142.800	€ -
Aanwending reserve riolering	€ 94.686	€ -	€ -
Lastenverlichting Afvalstoffenheffing	€ 75.000	€ -	€ -
Inzameling OPK door DAR	€ 10.000	€ -	€ -
Inzameling Plastic+ hoogbouw	€ 33.000	€ -	€ 33.000-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 7	€ 264.338	€ 152.850	€ 39.803-

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 8 Wonen en bouwen

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020	Realisatie 2019
8.1-0 Alg.- Ruimtelijke ordening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen	€ 75.000	€ 291.000	€ 359.558	€ 68.558	€ 163.295
8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 147.997	€ 147.997	€ 106.322	€ 41.675-	€ 597.856
8.3-0 Alg. - Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3-2 Handhaving bouw- en woningtoez.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3-3 Woonwagens	€ 5.570	€ 5.570	€ 5.872	€ 302	€ 5.668
8.3-4 Overige volkshuisvesting	€ 114.369	€ 114.369	€ 66.463	€ 47.906-	€ 451.795
8.3-5 Omgevingsvergunningen	€ 370.972	€ 979.972	€ 949.487	€ 30.485-	€ 431.571
Totaal baten	€ 713.908	€ 1.538.908	€ 1.487.702	€ 51.206-	€ 1.650.185
8.1-0 Alg.- Ruimtelijke ordening	€ 255.347	€ 255.347	€ 255.347	€ -	€ -
8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen	€ 66.959	€ 54.959	€ 50.930	€ 4.029	€ 440.819
8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen	€ -	€ -	€ 13.508	€ 13.508-	€ 62.589
8.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 281.885	€ 361.360	€ 619.016	€ 257.656-	€ 1.024.201
8.3-0 Alg. - Wonen en bouwen	€ 572.503	€ 572.503	€ 572.503	€ -	€ -
8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht	€ 47.351	€ 155.351	€ 66.325	€ 89.026	€ 313.259
8.3-2 Handhaving bouw- en woningtoez.	€ -	€ -	€ 46	€ 46-	€ 174.654
8.3-3 Woonwagens	€ 793	€ 793	€ 892	€ 99-	€ 6.373
8.3-4 Overige volkshuisvesting	€ 92.774	€ 165.024	€ 178.249	€ 13.225-	€ 407.649
8.3-5 Omgevingsvergunningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 1.317.612	€ 1.565.337	€ 1.756.816	€ 191.479-	€ 2.429.543
Resul	€ 603.704-	€ 26.429-	€ 269.114-	€ 242.685-	€ 779.359-
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 161.000	€ 161.000	€ -	€ 1.664.165
Onttrekking aan reserves:	€ 108.888	€ 556.505	€ 114.877	€ 441.628-	€ 1.610.994
Resultaat na bestemming	€ 494.816-	€ 369.076	€ 315.237-	€ 684.313-	€ 832.530-

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Vershil
8.1-0 Alg.- Ruimtelijke ordening	€ 255.347	€ 255.347	€ -
8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen	€ 236.041-	€ 308.628-	€ 72.587
8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen	€ -	€ 13.508	€ 13.508-
8.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 213.363	€ 512.694	€ 299.331-
8.3-0 Alg. - Wonen en bouwen	€ 572.503	€ 572.503	€ -
8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht	€ 155.351	€ 66.325	€ 89.026
8.3-2 Handhaving bouw- en woningtoez.	€ -	€ 46	€ 46-
8.3-3 Woonwagens	€ 4.777-	€ 4.980-	€ 203
8.3-4 Overige volkshuisvesting	€ 50.655	€ 111.786	€ 61.131-
8.3-5 Omgevingsvergunningen	€ 979.972-	€ 949.487-	€ 30.485-
Resultaat programma 8 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 26.429	€ 269.114	€ 242.685-
Resultaatbestemming	€ 395.505	€ 46.123-	€ 441.628-
Resultaat programma 8 na voorgestelde resultaatbestemming	€ 369.076-	€ 315.237	€ 684.313-

Het nadelige financiële verschil op programma 8 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 684.313. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen

De opbrengst uit leges voor bestemmingsplannen is in de najaarsnota al verhoogd van € 30.000 naar € 50.000. In het 4e kwartaal van 2020 zijn er echter acht grote aanvragen ingediend en één kleinere waardoor er € 73.000 meer is ontvangen aan leges.

Product 8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen

Voor het ontruimen van een woning en het wegslepen van diverse auto's zijn extra kosten gemaakt.

Product 8.2-1 Bouwgrondexploitatie

Het onderhanden werk van de grondexploitatie wordt verrekend op taakveld 3.2 en 8.2. Het verschil van € 467.000 valt tegen elkaar weg.

Na actualisatie van alle grondexploitaties is de verliesgevendende voorziening positief bijgesteld met € 268.000. In de meerjarenprognose grondexploitaties (bijlage jaarrekening) is dit per grondexploitatie in detail uitgewerkt.

Tevens bestaat het verschil voor € 66.000 aan interne projecturen voor de bouwgrond algemeen die niet op de projecten kunnen worden geboekt, deze komen ten laste van de Reserve Grondbedrijf.

Het overige verschil van circa € 65.000 kan worden verklaard door:

• Het restant voorbereidingskrediet voor het project van Heuvel tot van Heemstraweg nemen we mee naar 2021;	€ 5.000
• De kapitaallasten op de bouwgrond algemeen zijn € 17.000 lager dan begroot;	€ 17.000
• De kosten overhead bouwgrondexploitaties, deze worden ten laste van de reserve Bouwbedrijf geboekt.	€ 49.000
• Externe kosten voor het opstellen van grondexploitaties.	€ 6.000-

Product 8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht

De invoering van de omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022, het restant van het budget 2020 ad € 106.000 nemen we mee naar 2021.

Daarnaast zijn er extra onderzoeken uitgevoerd voor constructieve plantoetsing en voor berekeningen stikstofgebruik. Dit heeft een overschrijding van € 17.000 tot gevolg.

Product 8.3-4 Overige volkshuisvesting

Het verschil op dit product heeft hoofdzakelijk twee oorzaken. Ten eerste is de ontvangen rente voor startersleningen meerjarig begroot en valt deze in 2020 veel lager uit (€ 47.000). In de komende begroting gaan we uit van een geactualiseerde berekening. Ten tweede is de omslagrente van de boekwaarde van de activa € 13.000 hoger dan begroot.

Product 8.3-5 Omgevingsvergunning

De leges voor omgevingsvergunningen zijn in 2020 flink naar boven bijgesteld van € 371.000 naar € 980.000. Dit vanwege de legesvergoeding voor enkele grote projecten. Met Groenleven B.V. is daarna een overeenkomst gesloten over de leges van het zonnepark uivermeertjes waardoor uiteindelijk de totale leges toch nog € 30.000 lager uitkomen.

Resultaatbestemming programma 8

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 8	Begroot	Werkelijk	Verschil
Storting reservering stadsuitleg	€ 161.000	€ 161.000	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 8	€ 161.000	€ 161.000	€ -

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 8	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking reserve grondbedrijf	€ -	€ 114.877	€ 114.877
Aankoop woning Koningsweg	€ 355.000	€ -	€ 355.000-
Aankoop Rijdt Horssen	€ 201.505	€ -	€ 201.505-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 8	€ 556.505	€ 114.877	€ 441.628-

3.3.3.2 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

3.3.3.2 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

In de begroting van 2020 zijn deze dekkingsmiddelen onder programma 0 opgenomen.

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

De gemeente Druten kent de volgende niet-bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

Belastingsoort	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020
Onroerende zaak belasting	€ 3.360.174	€ 3.360.174	€ 3.374.206	€ -14.032
Hondenbelasting	€ 167.928	€ 167.928	€ 172.635	€ -4.707
Reclamebelasting	€ 36.063	€ 36.063	€ 35.731	€ 332
Totaal	€ 3.564.165	€ 3.564.165	€ 3.582.572	€ -18.407

In de paragraaf lokale heffingen is een toelichting op de verschillen gegeven.

Algemene uitkering

In 2020 is € 27.256.411 aan algemene uitkering ontvangen. De raming na de najaarsnota bedroeg echter € 27.185.733. Dit verschil is toegelicht binnen programma 0.

Dividend

Deelneming	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 21.195	€ -	€ 12.036	€ 12.036
Vitens NV	€ 15.542	€ -	€ -	€ -
DAR NV	€ 19.760	€ 19.760	€ 40.854	€ 21.094
Totaal ontvangen dividend	€ 56.497	€ 19.760	€ 52.890	€ 33.130

Het verschil t.o.v. de begroting is te verklaren doordat de BNG, tegen de verwachting in, toch dividend heeft uitgekeerd. Tevens was het resultaat van Dar N.V. zo goed dat een forse dividendstijging mogelijk was.

BTW-compensatiefonds

Over 2020 is op de exploitatie-uitgaven € 4.620.405 aan compensabele BTW gedeclareerd.

Toelichting overhead

Conform artikel 27b van het BBV dienen de kosten op het taakveld overhead te worden toegelicht.

Taakveld	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil 2020
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ 2.455.965	€ 2.503.036	€ 2.503.001	€ -35
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ 128.662	€ 305.552	€ 343.615	€ 38.063
0.4-2 Communicatie	€ 28.621	€ 43.621	€ 33.831	€ -9.790
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 14.997	€ 32.697	€ 44.382	€ 11.685
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ 2.312.790	€ 2.181.210	€ 2.362.704	€ 181.494
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ -	€ -	€ -1.579	€ -1.579
0.4-8 Overige personele kosten	€ 263.955	€ 263.955	€ 249.855	€ -14.100
0.4-9 Gemeentehuis	€ -8.146	€ -8.146	€ -9.307	€ -1.161
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 26.933	€ 26.933	€ 32.577	€ 5.644
0.4-11 Automatisering	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal overheadkosten	€ 5.223.777	€ 5.348.858	€ 5.559.079	€ 210.221

Omdat het taakveld overhead volledig binnen programma 0 valt, zijn de verschillen in dat programma (zie 3.3.3.1 - programma 0) toegelicht.

Vennootschapsbelasting

Conform artikel 27b van het BBV dienen de kosten voor vennootschapsbelasting te worden toegelicht. In 2020 is er € 2.866 aan vennootschapsbelasting terugontvangen. Dit betreft de afgedraagde dividendbelasting, die als voorheffing voor de vennootschapsbelasting dient.

Bedrijfsvoeringsbudget

Vanaf 2020 valt het volledige budget van de bedrijfsvoering binnen de WDW en zal als zodanig ook in die jaarrekening worden verklaard.

3.3.3.3. Verantwoording Wet Normering Topinkomens

3.3.3.3. WNT-verantwoording 2020 Gemeente Druten

De WNT is van toepassing op de gemeente Druten. Het voor de gemeente Druten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Conform de Wet Normering Topinkomens zijn de onderstaande functies opgenomen in deze paragraaf:

1. Griffier;
2. Gemeentesecretaris.

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020 bedragen x € 1		M. van IJsseldijk	A. Buise-Jansen
Functiegegevens		Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019		15/06 – 31/12	01/01 - 29/07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,83	1
Dienstbetrekking?		Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 30.870	€ 63.809
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 6.878	€ 14.258
Subtotaal		€ 37.748	€ 78.068
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 90.909	€ 115.877
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		€ 37.748	€ 78.068
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019 bedragen x € 1		M. van IJsseldijk	A. Buise-Jansen
Functiegegevens		Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2018		N.v.t.	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		N.v.t.	1
Dienstbetrekking?		N.v.t.	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ -	€ 96.227
Beloningen betaalbaar op termijn		€ -	€ 17.611
Subtotaal		€ -	€ 113.838
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ -	€ 194.000
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		€ -	€ 113.838
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020 bedragen x € 1		S. van der Lugt	L. Litjens
Functiegegevens		Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019		N.v.t.	01/01 - 27/07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		N.v.t.	1
Dienstbetrekking?		N.v.t.	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn		€ -	€ -
Subtotaal		€ -	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ -	€ 115.877
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		€ -	€ -
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019 bedragen x € 1			S. van der Lugt	L. Litjens
Functiegegevens			Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2018			01/01 – 30/11	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)			0,89	N.v.t.
Dienstbetrekking?			Ja	N.v.t.
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen			€ 35.846	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn			€ 5.242	€ -
Subtotaal			€ 41.088	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			€ 157.996	€ -
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			€ 41.088	€ -
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.	N.v.t.

Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Gegevens 2020 bedragen x € 1			F. Aerts	L. Litjens
Functiegegevens			Griffier	Gemeentesecretaris
Kalenderjaar			2020	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)			01/01 - 30/06	01/01 - 30/09
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar			6	9
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar			562,75	1452
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar			€ 193	€ 193
Maxima op basis van de normbedragen per maand			€ 108.611	€ 202.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12			€ 149.284	€ 20.200
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?			Ja	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode			€ 54.226	€ 153.966
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12			€ 74.453	€ 153.966
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			€ 74.453	€ 153.966
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019 bedragen x € 1			F. Aerts	L. Litjens
Functiegegevens			Griffier	Gemeentesecretaris
Kalenderjaar			2019	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)			01/11 - 31/12	01/10 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar			2	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar			N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar			€ 187	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand			€ 51.800	€ 77.700
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12			€ 40.673	€ 77.700
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?			Ja	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode			€ 20.228	€ 49.150
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12			€ 20.228	€ 49.150
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			€ 20.228	€ 49.150
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020 bedragen x € 1				J. van den Heuvel	S. van den Bosch
Functiegegevens				Griffier	Griffier
Kalenderjaar				2020	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)				N.v.t.	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar				N.v.t.	N.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar				N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum					
Maximum uurtarief in het kalenderjaar				€	- €
Maxima op basis van de normbedragen per maand				€	- €
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12				€	- €
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)					
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?				N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode				€	- €
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12				€	- €
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag				N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging				€	- €
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling				N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019 bedragen x € 1				J. van den Heuvel	S. van den Bosch
Functiegegevens				Griffier	Griffier
Kalenderjaar				2019	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)				19/08 - 29/12	11/02 - 30/06
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar				5	5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar				N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum					
Maximum uurtarief in het kalenderjaar				€	187 €
Maxima op basis van de normbedragen per maand				€	129.500 €
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12				€	95.744 €
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)					
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?				Ja	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode				€	29.816 €
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12				€	29.816 €
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag				N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging				€	29.816 €
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling				N.v.t.	N.v.t.

Tabel 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Niet van toepassing.

Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Niet van toepassing.

Tabel 1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, voor al zijn functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen).

Niet van toepassing.

Tabel 1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700.

Niet van toepassing.

Tabel 1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Niet van toepassing.

Tabel 2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Niet van toepassing.

Tabel 3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.3.3.4 Overzicht incidentele baten en lasten

3.3.3.4 Overzicht incidentele baten en lasten

Programma	Raming 2020 voor wijziging	Wijziging raming 2020 meicirculaire	Wijziging raming 2020 VJN	Wijziging raming 2020 NJN	Wijziging raming 2020 amandem.	Totaal beschikbaar baten
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	€ -	€ -	€ 924.386	€ 1.084.250	€ -	€ 2.008.636
Programma 1 Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma 2 Verkeer en vervoer	€ -	€ -	€ -	€ 105.000	€ -	€ 105.000
Programma 3 Economie	€ -	€ -	€ 2.212.914	€ 10.000	€ -	€ 2.222.914
Programma 4 Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ 10.374	€ -	€ 10.374
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	€ -	€ -	€ 15.000	€ 51.000	€ -	€ 66.000
Programma 6 Sociaal domein	€ -	€ -	€ 201.576	€ 1.789.671	€ -	€ 1.991.247
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	€ -	€ -	€ 220.708	€ 54.720	€ -	€ 275.428
Programma 8 Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ 1.387.839	€ 748.000	€ -	€ 2.135.839
Saldo incidenteel	€ 143.261	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 143.261
Totaal baten	€ 143.261	€ -	€ 4.962.423	€ 3.853.015	€ -	€ 8.958.699
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	€ -	€ 58.000	€ 1.271.096	€ 544.647	€ -	€ 1.873.743
Programma 1 Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ 23.000	€ -	€ 23.000
Programma 2 Verkeer en vervoer	€ -	€ -	€ 47.500	€ -	€ -	€ 47.500
Programma 3 Economie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma 4 Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ 10.374	€ -	€ 10.374
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	€ -	€ -	€ 69.000	€ 690.020	€ -	€ 759.020
Programma 6 Sociaal domein	€ -	€ -	€ 2.436.490	€ 1.238.839	€ -	€ 3.675.329
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	€ -	€ -	€ 365.708	€ 102.720	€ -	€ 468.428
Programma 8 Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ 1.390.505	€ 161.000	€ -	€ 1.551.505
Saldo incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ -	€ 58.000	€ 5.580.299	€ 2.770.600	€ -	€ 8.408.899
Saldo incidentele baten en lasten	€ 143.261	€ 58.000-	€ 617.876-	€ 1.082.415	€ -	€ 549.800

Ramingen 2020 na wijziging

Als gevolg van het bestedingsplan 2020, de perspectiefnota 2020 en de najaarsnota 2020 zijn in 2020 incidentele middelen vrijgevallen en ingezet. Dat wordt via bovenstaand overzicht getoond.

Werkelijke uitnutting incidentele budgetten

De incidenteel toegekende budgetten bestaan op hoofdlijnen uit:

- Eenmalige uitgaven ten laste van - of inkomsten ten gunste van - de eenmalige middelen;
- Eenmalige uitgaven gedekt door eenmalige onttrekkingen uit - of inkomsten te storten in - reserves;
- Eenmalige restantbudgetten die doorgeschoven zijn vanuit boekjaar 2019.

Voor het eerste en het laatste punt wordt verwezen naar de verschillenanalyses (3.3.3.1), terwijl de afwijkingen op stortingen/onttrekkingen in/uit de reserves zijn toegelicht via de resultaatbestemming (3.3.3.5).

3.3.3.5 Overzicht resultaatbestemming

3.3.3.5 Resultaatbestemming 2020

Alle onderstaande mutaties in de reserves, worden verwerkt via taakveld 0.10 "Mutaties Reserves". De totale storting en onttrekking is op die plek terug te vinden in het overzicht van baten en lasten.

Stortingen in reserves, ten laste van resultaat voor bestemming

Omschrijving	Raming voor wijziging		Wijzigingen	Raming na wijziging		Werkelijk	Verschil	Grondslag / referentie	Omschrijving reserve	Struct. / Incident.	
Programma 0											
Resultaat 2019	€	-	€	-	€	853.911	€ -853.911	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel	
Storting reserve assurantie	€	23.627	€	-	€	23.627	€ -	Prim. begr.	Reserve assurantie	Structureel	
Totaal restantbudgetten 2019	€	-	€	1.136.262	€	1.136.262	€ -	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel	
Totaal reserveringen programma 0	€	23.627	€	1.136.262	€	1.159.889	€ 877.538		€ 282.351		
Programma 2											
Storting reserve openbare verlichting	€	89.222	€	-	€	89.222	€ 36.213	€ 53.009	Prim. begr.	Reserve vervanging straatverlichting	Structureel
Storting reserve onderhoud wegen	€	1.333.562	€	-	€	1.333.562	€ 1.333.562	€ -	Prim. begr.	Reserve onderhoud wegen	Structureel
Totaal reserveringen programma 2	€	1.422.784	€	-	€	1.422.784	€ 1.369.775	€ 53.009			
Programma 6											
Storting in reserve sociaal domein	€	-	€	-	€	625.534	€ -625.534	Prim. begr.	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel	
Verevening Jeugd	€	-	€	113.996	€	113.996	€ -	113.996	NJN 2020	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Voordeel P-wet uitkeringen	€	-	€	145.000	€	145.000	€ -		NJN 2020	Reserve Uitstroombesleid	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 6	€	-	€	258.996	€	258.996	€ 770.534	€ -511.538			
Programma 7											
Overschot riolering 2020	€	-	€	-	€	227.496	€ -227.496	Jaarrekening	Reserve riolering	Incidenteel	
Onderuitputting schijf 2020	€	-	€	42.720	€	42.720	€ -	42.720	NJN 2020	Reserve riolering	Incidenteel
Lagere kosten baggeren	€	-	€	70.000	€	70.000	€ -	70.000	PPN 2020	Reserve riolering	Incidenteel
Maatschappelijke compensatie Kaliwaal	€	-	€	28.834	€	28.834	€ 28.447	€ 387	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 7	€	-	€	141.554	€	141.554	€ 255.943	€ -114.389			
Programma 8											
Storting reservering stadsuitleg	€	-	€	161.000	€	161.000	€ -		NJN 2020	Reserve stadsuitleg	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 8	€	-	€	161.000	€	161.000	€ 161.000	€ -			
Totaal stortingen	€	1.446.411	€	1.697.812	€	3.144.223	€ 3.434.790	€ -290.567			

Onttrekkingen aan reserves, ten gunste van resultaat voor bestemming

Omschrijving	Raming voor wijziging		Wijzigingen	Raming na wijziging		Werkelijk	Verschil	Grondslag / referentie	Omschrijving reserve	Struct. / Incident.	
Programma 0											
Aanwending reserve winstuitkering NUON	€	170.666	€	-	€	170.666	€	-	Prim. begr.	Reserve winstuitkering NUON	Structureel
Aanwending reserve Vitens	€	48.000	€	-	€	48.000	€	-	Prim. begr.	Reserve conversie aandelen Vitens	Structureel
Aanwending reserve legaat van Cooth	€	9.000	€	-	€	9.000	€	-	Prim. begr.	Reserve legaat van Cooth	Incidenteel
Onttrekking reserve assurantie	€	-	€	-	€	-	€	33.998	-	Reserve assurantie	Structureel
Incidentele overheveling restantbudgetten	€	-	€	1.136.262	€	1.136.262	€	-	1e bgr,wijz.	Algemene reserve	Incidenteel
Verwerking resultaat jaarrekening 2019	€	-	€	853.911	€	853.911	€	853.911	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel
Afdekken exploitatietekort 2020	€	-	€	929.180	€	929.180	€	-	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 0	€	227.666	€	2.919.353	€	3.147.019	€	1.115.575	€	2.031.444	
Programma 2											
Aanwending reserve openbare verlichting	€	72.969	€	-	€	72.969	€	-	Prim. begr.	Reserve vervanging straatverlichting	Structureel
Aanwending reserve onderhoud wegen	€	1.333.562	€	-	€	1.333.562	€	1.098.719	Prim. begr.	Reserve onderhoud wegen	Structureel
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	€	-	€	150.000	€	150.000	€	-	NJN 2020	Reserve onderhoud wegen	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 2	€	1.406.531	€	150.000	€	1.556.531	€	1.098.719	€	457.812	
Programma 5											
Aanwending algemene reserve kunstwerken	€	2.385	€	-	€	2.385	€	2.266	Prim. begr.	Reserve onderhoud kunstw/vervanging	Structureel
Totaal reserveringen programma 5	€	2.385	€	-	€	2.385	€	2.266	€	119	
Programma 6											
Aanwending reserve Sociaal Domein	€	7.771	€	-	€	7.771	€	127.023	Prim. begr.	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Uitvoeringsplan Sociaal Domein	€	-	€	5.000	€	5.000	€	84.700	PPN 2020	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Project "Klaar voor de start"	€	-	€	164.400	€	164.400	€	169.203	PPN 2020	Reserve uitstroombesleid	Incidenteel
Uitgaven WMO	€	-	€	150.000	€	150.000	€	150.000	PPN 2020	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Onttrekking tekort Jeugd	€	-	€	-	€	-	€	158.902	Jaarrekening	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Onttrekking WMO klassiek	€	-	€	-	€	-	€	71.096	Jaarrekening	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Kosten POH	€	-	€	-	€	-	€	33.813	Jaarrekening	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 6	€	7.771	€	319.400	€	327.171	€	794.737	€	-467.566	
Programma 7											
Aanwending reserve kwelbeheersingssysteem.	€	16.853	€	-	€	16.853	€	10.050	Prim. begr.	Reserve kwelbeheersingssysteem ADW	Structureel
Aanwending reserve vuilafvoer en verwerking	€	34.799	€	-	€	34.799	€	142.800	Prim. begr.	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Structureel
Aanwending reserve riolering	€	94.686	€	-	€	94.686	€	-	Prim. begr.	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Structureel
Lastenverlichting Afvalstoffenheffing	€	-	€	75.000	€	75.000	€	-	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Inzameling OPK door DAR	€	-	€	10.000	€	10.000	€	-	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Inzameling Plastic+ hoogbouw	€	-	€	33.000	€	33.000	€	-	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 7	€	146.338	€	118.000	€	264.338	€	152.850	€	111.488	
Programma 8											
Onttrekking reserve grondbedrijf	€	108.888	€	-	€	-	€	114.877	Jaarrekening	Reserve grondbedrijf	Structureel
Aankoop woning Koningsweg	€	-	€	355.000	€	355.000	€	-	PPN 2020	Reserve grondbedrijf	Incidenteel
Aankoop Rijdt Horssen	€	-	€	201.505	€	201.505	€	-	PPN 2020	Reserve grondbedrijf	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 8	€	108.888	€	556.505	€	556.505	€	114.877	€	441.628	
Totaal onttrekkingen	€	1.899.579	€	4.063.258	€	5.853.949	€	3.279.024	€	2.574.925	
Totaal resultaatbestemming	€	-453.168	€	-2.365.446	€	-2.709.726	€	155.766	€	-2.865.492	

3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

(x € 1.000)	Raming 2020 na wijziging			Realisatie 2020			Begrotingsafwijking		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	€ 652	€ 3.131	€ -2.479	€ 694	€ 2.774	€ -2.080	€ 42	€ 357	€ 399
1 Veiligheid	€ 7	€ 1.694	€ -1.687	€ 4	€ 1.591	€ -1.587	€ -3	€ 103	€ 100
2 Verkeer en vervoer	€ 165	€ 2.254	€ -2.089	€ 257	€ 1.872	€ -1.615	€ 92	€ 382	€ 474
3 Economie	€ 118	€ 543	€ -425	€ 525	€ 431	€ 94	€ 407	€ 112	€ 519
4 Onderwijs	€ 364	€ 1.969	€ -1.605	€ 298	€ 1.816	€ -1.518	€ -66	€ 153	€ 87
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 457	€ 4.171	€ -3.714	€ 640	€ 3.969	€ -3.329	€ 183	€ 202	€ 385
6 Sociaal domein	€ 7.398	€ 23.689	€ -16.291	€ 7.830	€ 23.154	€ -15.324	€ 432	€ 535	€ 967
7 Volksgezondheid en milieu	€ 3.831	€ 5.239	€ -1.408	€ 3.850	€ 4.973	€ -1.123	€ 19	€ 266	€ 285
8 Wonen en bouwen	€ 1.539	€ 1.565	€ -26	€ 1.488	€ 1.757	€ -269	€ -51	€ -192	€ -243
Subtotaal	€ 14.531	€ 44.255	€ -29.724	€ 15.586	€ 42.337	€ -26.751	€ 1.055	€ 1.918	€ 2.973
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen	€ 3.564	€ -	€ 3.564	€ 3.582	€ -	€ 3.582	€ 18	€ -	€ 18
Algemene uitkering	€ 29.716	€ -	€ 29.716	€ 29.786	€ -	€ 29.786	€ 70	€ -	€ 70
Dividend Programma 0	€ -	€ -	€ -	€ 12	€ -	€ 12	€ 12	€ -	€ 12
Gerealiseerde kosten	€ 610	€ 5.959	€ -5.349	€ 835	€ 6.395	€ -5.560	€ 225	€ -436	€ -211
Subtotaal	€ 33.890	€ 5.959	€ 27.931	€ 34.215	€ 6.395	€ 27.820	€ 325	€ -436	€ -111
Saldo van baten en lasten	€ 48.421	€ 50.214	€ -1.793	€ 49.801	€ 48.732	€ 1.069	€ 1.379	€ 1.482	€ 2.861
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
0 Bestuur en ondersteuning	€ 3.147	€ 1.160	€ 1.987	€ 262	€ 24	€ 238	€ -2.885	€ 1.136	€ -1.749
1 Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Verkeer en vervoer	€ 1.557	€ 1.423	€ 134	€ 1.099	€ 1.370	€ -271	€ -458	€ 53	€ -405
3 Economie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 2	€ -	€ 2	€ 2	€ -	€ 2	€ -	€ -	€ -
6 Sociaal domein	€ 327	€ 259	€ 68	€ 795	€ 771	€ 24	€ 468	€ -512	€ -44
7 Volksgezondheid en milieu	€ 264	€ 141	€ 123	€ 153	€ 256	€ -103	€ -111	€ -115	€ -226
8 Wonen en bouwen	€ 556	€ 161	€ 395	€ 115	€ 161	€ -46	€ -441	€ -	€ -441
Subtotaal	€ 5.853	€ 3.144	€ 2.709	€ 2.426	€ 2.582	€ -156	€ -3.426	€ 562	€ -2.865
Resultaat	€ 54.274	€ 53.358	€ 916	€ 52.227	€ 51.314	€ 913	€ -2.047	€ 2.044	€ -4

Analyse begrotingsafwijking

Voor een analyse van de begrotingsafwijkingen wordt verwezen naar de verschillenanalyse in de toelichting op de programmarekening (toelichting per programma).

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet zijn alle **begrotingsoverschrijdingen op de lasten** onrechtmatig. Gemiste opbrengsten of lagere lasten vallen dus niet onder deze analyse. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium "passend binnen het door de Raad uitgezette beleid" van belang. Ondanks dat de Raad van de gemeente Druten niet concreet heeft omschreven onder welke omstandigheden overschrijdingen op begrote lasten als "passend binnen het door de Raad uitgezette beleid" worden beschouwd, kunnen we aan de hand van onderstaande criteria toch een analyse maken.

Er is getoetst aan de hand van de volgende criteria:

- Fout in de begroting;
- Onjuist begrotingsartikel of programma;
- Onjuist begrotingsjaar;
- Passende hogere lasten én baten;
- Passende hogere lasten niet tijdig signaleerd vanwege ontbrekende informatie van derden;
- Passende hogere lasten abusievelijk niet tijdig signaleerd;
- Passende hogere lasten opzettelijk niet tijdig signaleerd;
- Niet-passende lasten, gelden zijn anders besteed dan door de Raad is bedoeld;
- Bij later onderzoek zijn fouten uit het verleden signaleerd;
- Hogere lasten vanwege duurdere investeringen;
- Minder doch duurdere passende activiteiten binnen het begrotingsbedrag.

Bij programma 8 is een overschrijding geconstateerd op de lasten. In deze analyse zullen wij ons ten aanzien van deze overschrijdingen verantwoorden en ingaan op de oorzaken.

Programma 8 wonen en bouwen

De overschrijding op de lasten (voor resultaatbestemming) bedraagt ca € 191.000. De overschrijding wordt door verschillende over- en onderschrijdingen op verschillende producten veroorzaakt. Hieronder wordt alleen de (relevante) overschrijding op de lasten geanalyseerd, aangezien de baten niet tot een begrotingsonrechtmatigheid kunnen leiden.

Product 8.2-1 Bouwgrondexploitatie

Het onderhanden werk van de grondexploitatie wordt verrekend op taakveld 3.2 en 8.2. Het verschil van € 467.000 valt tegen elkaar weg.

Na actualisatie van alle grondexploitaties is de verliesgevende voorziening positief bijgesteld met € 268.000. In de meerjarenprognose grondexploitaties (bijlage jaarrekening) is dit per grondexploitatie in detail uitgewerkt.

Tevens bestaat het verschil voor € 66.000 aan interne projecturen voor de bouwgrond algemeen die niet op de projecten kunnen worden geboekt, deze komen ten laste van de Reserve Grondbedrijf.

Het overige verschil van circa € 65.000 kan worden verklaard door:

• Het restant voorbereidingskrediet voor het project van Heuvel tot van Heemstraweg nemen we mee naar 2021;	€ 5.000
• De kapitaallasten op de bouwgrond algemeen zijn € 17.000 lager dan begroot;	€ 17.000
• De kosten overhead bouwgrondexploitaties, deze worden ten laste van de reserve Bouwt	€ 49.000
• Externe kosten voor het opstellen van grondexploitaties.	€ 6.000-

Naast deze grote posten zijn er nog diverse kleine onderschrijdingen waardoor het saldo van de lastenoverschrijding op € 191.000 uit komt.

De hogere lasten op programma 8 vallen weg tegen hogere baten op programma 3. Dit heeft te maken met het verantwoorden van onderhanden werk op zowel taakveld 3.2 (bij grondexploitaties bedrijventerreinen) als op taakveld 8.2. (grondexploitaties niet bedrijventerreinen) Dit heeft verder geen impact op de rechtmatigheid.

3.3.5 Globale analyse verschil tussen begroot en werkelijk resultaat

3.3.5 Globale verschillenanalyse saldo Najaarsnota 2020 t.o.v. Jaarrekening 2020

Geraamd resultaat exploitatie 2020 conform najaarsnota 2020
 Werkelijk resultaat exploitatie jaarrekening 2020
Te verklaren verschil

€ 75.235
 € 913.402
€ 838.167

Het verschil tussen de najaarsnota 2020 en het werkelijke exploitatie resultaat 2020 wordt grotendeels verklaard door de budgetoverhevelingen 2020 naar 2021. Zie hiervoor onderstaand overzicht.

Budget overhevelingen	Totaal
Programma 0	
Ipads burgerleden	€ 5.300
Jeugdraad	€ 10.000
Verkiezingen 2e kamer	€ 30.828
Programma 1	
Straatcoaches	€ 23.000
Programma 2	
Mobiliteitsvisie	€ 12.240
Programma 3	
Verkoop kavels Westerhout Zuid	€ 10.000
Fietsvoorzieningen	€ 10.000
Programma 4	
Stimulering Duitstalig onderwijs	€ 5.000
Programma 5	
Sportakkoord	€ 3.859
Kerkenvisie	€ 25.000
Instandhouding oude toren Puiflijk	€ 16.000
Grondtransactie parochie	€ 5.000
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte (plantsoenen)	€ 90.000
Onttrekking reserve wegen t.b.v. kwaliteitsimpuls openbare ruimte	€ -90.000
Subsidie 75 jaar bevrijding herdenking	€ 4.300
Cultuurpact (Romeinse Limes)	€ 15.000
Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	€ 15.000
Speelplaatsen	€ 25.000
Programma 6	
Project bijstandsreductie	€ 46.207
Onttrekking reserve uitstroombesluit t.b.v. project bijstandsreductie	€ -46.207
Verhoging taalniveau en maatschappelijke begeleiding	€ 73.000
Brede aanpak dak- en thuisloosheid/ambulantiseringsmiddelen	€ 43.182
Extra gelden SHV uit decembercirculaire 2020	€ 10.424
Extra gelden dec.circulaire 2020 voor reïntegratie/bijzondere bijstand	€ 22.777
Overdracht middelen beschermd wonen	€ 85.293
Transformatiefonds Sociaal domein	€ 47.224
Meerkosten Continuïteit wmo/jeugd/ omzetgarantie	€ 88.208
Decentralisatieuitkering schulden en armoede	€ 25.234
Programma 7	
Regionale adaptatiestrategie RAS, t.b.v. ruimtelijke adaptatie op het gebied van wateroverlast, droogte en hitte.	€ 10.000
Vernieuwing bodeminformatiesysteem	€ 4.240
Overdracht bodem van provincie naar gemeente	€ 6.040
GIDS gelden (kansrijke Start)	€ 5.000
Bagger werkzaamheden watergangen	€ 100.000
Onttrekking reserve riolering t.b.v. bagger werkzaamheden watergangen	€ -100.000
Middelen klimaatakkoord uit dec.circ. 2019 te labelen op Milieubeheer	€ 105.802
Programma 8	
Invoering omgevingswet	€ 106.762
Aanvulling PVA project van Heuvel tot Van Heemstraweg	€ 4.975
Totaal	€ 853.688

3.3.6 SISA

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Gemeenten					
				Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05
			10	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Gemeenten					
			Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
		€ 131.458	Nee					
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.	Alleen invullen bij akkoord ministerie.	
				Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05		
		1	Project 2020	€ 117.875	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie				
				Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10	
1	Project 2020	€ 117.875		Nee				

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
				Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04
				€ 147.486	€ 91.221	€ 50.512	€ 58.233
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag
				Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08
1							
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
				Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee
				Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
				Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08
1 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW				Nee	9		

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 3.338.617	€ 20.427	€ 262.533	€ 0	€ 21.534	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12</i>
			€ 14.988	€ 2.010	€ 0	€ 147.778	€ 0	Nee
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 3.297	€ 0	€ 0	€ 0
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07</i>					
			Ja					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 847.721	€ 91.500	€ 10.654	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 210.984	€ 15.700	€ 9.066	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 133.406	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	224	22	€ 0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	64	4		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	49	0		Ja	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			<i>Aard controle R. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 56.692	-€ 4.488				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 Bijdrage 2020	€ 61.180	€ 18.914	€ 42.266	€ 0	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>			
			1 Bijdrage 2020	€ 61.180				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			<i>Aard controle R Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	
			€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	Nee	

4. Ondertekening

DE RAAD DER GEMEENTE DRUTEN,

Gezien de rekening van de baten en de lasten van de gemeente Druten voor het dienstjaar 2020;

B E S L U I T :

Met betrekking tot de jaarrekening:

- De jaarstukken 2020 vast te stellen;
- In te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 vóór resultaatbestemming ad € 1.069.871
- In te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 na resultaatbestemming ad € 914.105;
- Het positief saldo ad € 914.105 in te brengen in de voorjaarsnota van 2021;

Met betrekking tot de grondexploitaties:

- De verliesvoorziening Westerhout Zuid met € 7.687 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie van 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Tabaksveld met € 142.724 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Deest Zuid met € 53.829 te verhogen en dit nadeel te onttrekken aan de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Pas Afferden met € 47.924 te verlagen en dit voordeel te storten in de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Smid Druten volledig vrij te laten vallen en dit voordeel van € 132.045 ten gunste te laten komen van de exploitatie 2020;
- Omdat bovenstaande reeds als zodanig in de jaarrekening is verwerkt, heeft dit geen invloed op het resultaat.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Druten gehouden op 1 juli 2021.

DE RAAD VOORNOEMD,
de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

DE RAAD VAN DE GEMEENTE DRUTEN,

Gezien de rekening van de baten en de lasten van de gemeente Druten voor het dienstjaar 2020;

BESLUIT:

In te stemmen met de volgende afwijkingen t.o.v. de begroting 2020 na wijzigingen, per programma (exclusief resultaatbestemming);

	(x € 1.000)
Programma 0 Burger en bestuur	289
Programma 1 Veiligheid	99
Programma 2 Openbare ruimte en infrastructuur	475
Programma 3 Economie en toerisme	519
Programma 4 Scholing en vorming	87
Programma 5 Welzijn en cultuur	385
Programma 6 Werk en inkomen	967
Programma 7 Gezondheid en milieu	285
Programma 8 Wonen en bouwen	-243
Subtotaal	2.863
Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-2.864
Totaal verschil t.o.v. begroting 2020	<u><u>-1</u></u>

Aldus besloten in de openbare vergadering van 1 juli 2021.

DE RAAD VOORNOEMD,
de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Druten

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeente Druten te Druten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de gemeente Druten op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2020 dat is vastgesteld door de raad op 25 maart 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2020;
2. de balans per 31 december 2020;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Druten zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 513.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2020 dat is vastgesteld door de raad op 25 maart 2021.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
 het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ZOETERMEER, 22 juni 2021

Astrium Overheidsaccountants B.V.

Was getekend,
Drs. D.J. Han RA

Bijlagen

Reserves en voorzieningen 2020

Reserves	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging 2020	Onttrekking 2020	Saldo per 31-12-2020	Aard en reden reserve/voorziening	Toelichting toevoeging	Toelichting onttrekking
Programma 0							
Algemene reserve (850000)	€ 8.164.716	€ 882.358	€ -	€ 9.047.074	Het vormen van een financiële buffer voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserve of voorziening is gevormd.	Het resultaat 2019 is toegevoegd aan de algemene reserve ter dekking van negatief rekeningsaldo en separate raadsbesluiten. Tevens toegevoegd het overschot boven de maximaal toegestane reserve Sociaal Domein.	n.v.t.
Legaat van Cooth (860002)	€ 293.264	€ -	€ 9.000	€ 284.264	Het reserveren van gelden met de bestemming onderwijs en verhoging van kansen, conform de legaatstelling.	n.v.t.	Jaarlijkse activiteiten Techlokaal € 9.000.
Winstuitkering NUON-ZG (860003)	€ 689.115	€ -	€ 170.666	€ 518.449	Het egaliseren van de effecten van de verkoop van de aandelen van de vroegere gasmaatschappij.	n.v.t.	Onttrekking conform primitieve begroting.
Assurantie (860010)	€ 106.212	€ 23.627	€ 33.998	€ 95.841	Het opvangen van extra schade die vanaf 2003 voor rekening van de gemeente blijft.	Structurele storting conform primitieve begroting.	Dekking eigen risico schades.
Conversie aandelen Vitens (860014)	€ 450.100	€ -	€ 48.000	€ 402.100	Deze reserve is ingesteld a.g.v. de conversie van de aandelen Vitens in een achtergestelde langlopende lening. Wordt ingezet voor het op peil houden van de gemeentelijke baten.	n.v.t.	Onttrekking conform primitieve begroting.
Programma 2							
Onderhoud wegen (860006)	€ 1.364.832	€ 1.333.562	€ 1.098.719	€ 1.599.675	In het rapport "Wegenbeleidsplan Druten 2014-2024" zijn diverse scenario's doorgerekend. Op basis daarvan is de gemeenteraad geïnformeerd en is er gekozen voor een onderhoudsniveau voor de komende jaren. Uitgangspunt hierbij is dat asfaltverhardingen onderhouden worden op niveau basis en elementenverhardingen op onderhoudsniveau laag.	Storting conform primitieve begroting.	Dekking werkelijke kosten onderhoud wegen. De lasten bleken in 2020 lager dan begroot, dus is er minder onttrokken.
Vervanging openbare-verlichting (860007)	€ 647.544	€ 36.213	€ -	€ 683.757	Reserve t.b.v. de uitvoering van het vervangingsplan openbare verlichting.	Storting van overschot op product Openbare verlichting.	n.v.t.
Programma 5							
Onderhoud kunstwerken (860004)	€ 19.775	€ -	€ 2.265	€ 17.510	Reserve voor onderhoud en vervanging kunstobjecten openbare ruimte.	n.v.t.	Onttrekking conform primaire begroting.

Reserves	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging 2020	Onttrekking 2020	Saldo per 31-12-2020	Aard en reden reserve/voorziening	Toelichting toevoeging	Toelichting onttrekking
Programma 6							
Uitstroombeleid (860015)	€ 249.124	€ 145.000	€ 169.203	€ 224.921	Voldoen aan de verplichtingen uit het Fonds Werk en Inkomen.	Storting cf. NJN2020 vanwege voordeel Pwet.	Onttrekking kosten 2020 Klaar voor de Start € 169.203.
Sociaal domein (860012)	€ 750.000	€ 625.534	€ 625.534	€ 750.000	Risico's in de uitvoering en ondersteuning van de WMO.	Storting overschot WMO 2020.	Onttrekking tekort jeugd 2020 € 158.902, onttrekking WMO klassiek 2020 € 71.096, kosten 2020 uitvoeringsplan Sociaal Domein € 84.700 en kostenPOH € 33.813. Vrijval door overschrijding reserve maximum € 277.023.
Programma 7							
Egalisatie vuilafvoer en -verwerking (870001)	€ 142.800	€ -	€ 142.800	€ -	Voorkomen van te sterke schommelingen in de reinigings- en afvaltarieven.	n.v.t.	Onttrekking € 142.800 op basis van tekorten.
Riolering (egalisatie) (870002)	€ 544.101	€ 227.496	€ -	€ 771.597	Het reserveren van het verschil tussen de jaarlijkse exploitatiekosten en de inkomsten uit rioolrechten teneinde het tarief rioolrechten in 30-jaarsperspectief op geleidelijke wijze op een 100% kostendekkend niveau te houden.	Het overschot op de kosten voor riolering € 227.496 toegevoegd aan de reserve.	n.v.t.
Kwelbeheersingssysteem (860009)	€ 665.635	€ -	€ 10.050	€ 655.585	Reserve voor het toekomstig beheer en onderhoud van het kwelbeheersingssysteem t.b.v. Afferdense en Deestse Waarden.	n.v.t.	Onttrekking werkelijke kosten kwelbeheer 2020.
Programma 8							
Stadsuitleg (860001)	€ 402.589	€ 161.000	€ -	€ 563.589	Grote werken aanleggen m.b.v. dit fonds. Storting geschiedt door bij de verkoop van bouwrijpe gronden alsmede het aangaan van exploitatieovereenkomsten 5% van de opbrengst per m² in de reserve te storten.	Bijdrage exploitatieovereenkomsten 2020.	n.v.t.
Grondbedrijf (850001)	€ 1.322.296	€ 3.110	€ 114.877	€ 1.210.529	Deze reserve vormt een buffer voor eventuele tegenvallers in de grondexploitatie. Tevens vindt via deze reserve verrekening plaats van gecalculerde verliezen met gecalculerde winsten.	Projectresultaat Druten De Smid € 3.110 toegevoegd aan de reserve grondbedrijf.	Onttrokken i.v.m. risico's grondexploitaties.
Totaal	€ 15.812.103	€ 3.437.900	€ 2.425.112	€ 16.824.891			

Voorzieningen	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging 2020	Onttrekking 2020	Saldo per 31-12-2020	Aard en reden reserve/voorziening	Toelichting toevoeging	Toelichting onttrekking
Programma 0							
Pensioenen wethouders (910004)	€ 2.960.663	€ 149.378	€ 111.760	€ 2.998.281	Als gevolg van een wijziging in de wet APPA heeft de gemeente de plicht om uitkeringen aan de wethouders te verstrekken. Dat betekent dat de gemeente Druten de hoogte van de pensioenaanspraken jaarlijks moet bijhouden, de administratie hiervan moet verzorgen en de uitkeringen moet verrichten. Aanwending zal in volgende jaren geschieden ter dekking van pensioengelden bij een vertrek van wethouders. De stand van de voorziening is voldoende om aan de lopende verplichtingen van (ex)-wethouders te voldoen.	Storting van € 51.375 conform primitieve begroting. € 927.027 toegevoegd aan de voorziening i.v.m. actuariële waardeberekening. De rekenrente is lager dan vorig jaar dit verklaart de hoge storting.	Onttrekkingen ten behoeve van de pensioen(uitkeringen) van huidige en voormalige wethouders.
Openbare gebouwen (910003)	€ 216.058	€ 98.295	€ 171.388	€ 142.965	Onderhoud van de (gemeente) gebouwen.	Storting conform primitieve begroting.	Werkelijk gemaakte lasten voor groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen.
Programma 2							
Onderhoud Uivermeertjes (915001)	€ 418.794	€ -	€ 17.098	€ 401.696	Voorziening voor het onderhoud van de "Uivermeertjes".	n.v.t.	De beheervergoeding aan de Stichting die de Uivermeertjes onderhoudt.
Totaal	€ 3.595.515	€ 247.673	€ 300.246	€ 3.542.942			

Overzicht restantkredieten

Interne order	Omschrijving krediet	Gevoteerde kredieten uitgaven	Gevoteerde kredieten inkomsten	Uitgegeven t/m 31-12-2019	Ontvangen t/m 31-12-2019	Uitgegeven in 2020	Ontvangen in 2020	Restant krediet per 31-12-2020	Krediet afsluiten J/N
710004	Invoering locatie Raadhuisstraat 2 (Besluit najaarsnota 2018)	€ 100.000	€ -	€ 47.652	€ -	€ -	€ -	€ 52.348	J
710005	Wandel/fietsverbinding Tichellande (best.plan 2019)	€ 150.000	€ -	€ 950	€ -	€ -	€ -	€ 149.050	N
710006	Dorpshart Deest (best.plan 2020)	€ 150.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 150.000	N
710008	Uitvoering centrumvisie Horssen (best.plan 2019)	€ 400.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 400.000	N
710010	Verbouwen Dorpshuis De Lier (best.plan 2019)	€ 1.000.000	€ -	€ 1.903	€ -	€ 8.694	€ -	€ 989.403	N
711000	Cameratoezicht (Besluit najaarsnota 2018)	€ 74.390	€ -	€ 49.930	€ -	€ 23.371	€ -	€ 1.089	J
712005	Scharenburg (rehab verharding) (Besluit prim.begroting 2017)	€ 1.051.640	€ -	€ 1.793.295	€ 1.068.421	€ 243.422	€ -	€ 83.344	N
712006	Rondweg Deest (bijdrage nieuwe rotonde) (Besluit prim.begroting 2017)	€ 500.000	€ -	€ 365.000	€ -	€ -	€ -	€ 135.000	N
712007	Herinrichting Klapstraat (Besluit voorjaarsnota 2017)	€ 250.000	€ -	€ 213.252	€ -	€ 12.829	€ -	€ 23.919	N
712008	Herinrichting Rijdt Horssen (Besluit amendement voorjaarsnota 2017, verhoogd prim.begroting 2018)	€ 250.000	€ -	€ 14.313	€ -	€ -	€ -	€ 235.687	N
712010	Herinrichting Hogestraat Druten (Besluit voorjaarsnota 2017 en apart raadsbesluit april 2017)	€ 1.525.000	€ -	€ 1.388.856	€ -	€ 12.055	€ -	€ 124.089	N
712011	Uitbreiding fietsstalling buswisselstation (Besluit najaarsnota 2017)	€ 200.000	€ 100.000	€ 22.092	€ -	€ 3.450	€ -	€ 74.458	N
712013	Aanleg fiets-/voetpad Kerkstraat Druten (Besluit voorjaarsnota 2018)	€ 212.587	€ -	€ 24.383	€ 149.930	€ 4.425	€ -	€ 333.708	N
712014	Aankoop grond Grotestraat Deest	€ 95.000	€ -	€ 94.616	€ -	€ 50	€ -	€ 334	J
712015	Aankoop grond Waalbandijk Heemtuin	€ 21.000	€ -	€ 21.109	€ -	€ 116	€ -	€ -224	J
712016	Place2do	€ 40.000	€ -	€ 1.546	€ -	€ 105.367	€ 67.413	€ 500	J
712017	Herontwikkeling Vlakkers	€ 441.500	€ 207.500	€ -	€ -	€ 247.722	€ 107.500	€ 93.778	N
712018	Aankoop Koningsweg 1 Puiflijk	€ 855.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 855.000	N
712019	Aankoop Rijdt 63 Horssen	€ 401.505	€ -	€ -	€ -	€ 401.385	€ -	€ 120	J
713000	Ontwikkeling Veerдам (Besluit najaarsnota 2018)	€ 600.000	€ 500.000	€ 143.460	€ 71.477	€ 23.230	€ -	€ 4.787	J
715005	Herinrichting sportcomplex De Gelenberg (kredietbesluit bij voorjaarsnota 2011)	€ 469.500	€ -	€ 209.275	€ -	€ 93.953	€ -	€ 166.272	N
715008	Nieuwbouw sporthal Druten (Besluit prim.begroting 2018)	€ 3.350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3.350.000	N
715011	Beheerdersgebouw hertenpark (Besluit najaarsnota 2018)	€ 50.000	€ 25.000	€ 35.660	€ -	€ 13.934	€ 25.000	€ 405	J
715014	Verbouwing D'n Bogerd (Besluit perspectiefnota 2020)	€ 615.000	€ 415.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 200.000	N
717005	Riolering 2018 schijf	€ 226.179	€ -	€ 206.777	€ -	€ 4.485	€ -	€ 14.917	J
717008	Riolering 2019 schijf	€ 317.889	€ -	€ 37.008	€ -	€ 2.394	€ -	€ 278.487	J
717009	Riolering 2019 schijf AFS 15 jaar	€ 148.000	€ -	€ 33.983	€ -	€ 2.580	€ -	€ 111.437	J
717010	Riolering 2020 schijf	€ 316.346	€ -	€ -	€ -	€ 65.880	€ -	€ 250.466	N
717011	Riolering 2020 schijf AFS 15 jaar	€ 132.115	€ -	€ -	€ -	€ 117.276	€ -	€ 14.839	J
717012	Vergroenen openbare gebouwen	€ 300.000	€ -	€ -	€ -	€ 94.804	€ -	€ 205.197	N
718000	Herinrichting Markt (Besluit najaarsnota 2018)	€ 336.800	€ -	€ 15.845	€ -	€ 15.851	€ -	€ 305.104	N

Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2021

11-03-2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Systematiek
3. Bouwprogramma
4. Grondexploitaties
 - 4.1 Druten Oost (PPS constructie)
 - 4.2 Deest Zuid
 - 4.3 Westerhout Zuid
 - 4.4 Tabaksveld-Deltaterrein
 - 4.5 Locatie Smid
 - 4.6 Pas Afferden
5. Risico's en weerstandsvermogen
6. Totaaloverzicht Cashflow actieve exploitaties
7. Totaaloverzicht per project

1. Inleiding

Voor u ligt het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2021 (MPG 2021). Het MPG 2021 geeft een overzicht van de stand van zaken van alle lopende grondexploitaties per 31 december 2020.

Hierin vindt u van het betreffende project de onderstaande informatie:

- Projectomschrijving
- Verschillenanalyse
- Plangebied
- Ruimtegebruik en woningbouwprogramma
- Kasstroomoverzicht
- Resultaatoverzicht
- Besluitvorming
- Gevoeligheidsanalyse
- Risicoanalyse

2. Systematiek

Aanpak

Voor de voorliggende MPG is gebruik gemaakt van de stand van zaken per project per 31 december 2020. Dit betreft voor de lopende grondexploitaties de gemaakte kosten en opbrengsten en de fasering van de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten. Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven zijn de toekomstige projecten voor nu alleen van belang voor de prognose van het woningbouwprogramma.

De in de MPG opgenomen financiële gegevens, aantallen woningen en vierkante meters bedrijventerreinen zijn gebaseerd op:

- Gerealiseerde uitgaven en inkomsten (boekwaarden) per 31 december 2020;
- Vastgestelde grondexploitaties;
- Prognose woningaantallen lopende en toekomstige projecten;
- Actuele aanvullende informatie, onder andere onderzoek Woningbehoefte en marktonderzoek bedrijventerreinen.

Berekensystematiek

De kasstroomoverzichten zijn opgesteld met toepassing van de zogenaamde 'Dynamische Eindwaarde Methode'. Bij toepassing van deze methode wordt rekening gehouden met rente en prijsstijgingen gedurende de looptijd van het project. In de berekening van de 'Dynamische Eindwaarde Methode' komt een aantal begrippen voor, te weten de nominale waarde, eindwaarde en contante waarde.

Nominale waarde: het saldo van kosten en opbrengsten, op huidig prijspeil zonder invloed van rente en prijsstijgingen.

Eindwaarde: de invloed van rente, prijsstijgingen (inflatie) en fasering bepalen de eindwaarde van een project. Op basis van de vermoedelijke einddatum waarop het betreffende project gereed is. Het saldo dat ontstaat op het einde van de looptijd, dus wanneer de vermoedelijke einddatum is bereikt, wordt het resultaat op eindwaarde genoemd.

Contante waarde: Om de projecten onderling vergelijkbaar te maken wordt de eindwaarde teruggerekend naar 1 januari 2021. Dit heet contant maken. Het aldus berekende resultaat, wordt de contante waarde van het kasstroomoverzicht genoemd.

Het voordeel van de contante waarde berekening komt doordat de resultaten van de diverse projecten bij elkaar kunnen worden opgeteld en onderling kunnen worden vergeleken, ook al hebben diverse projecten verschillende looptijden.

Algemene uitgangspunten parameters

Rekenrente

Voor alle grondexploitaties is in 2020 gerekend met een rentepercentage van 1,25 %. (Behalve voor Westerhout Zuid, hier wordt n.a.v. een raadsbesluit geen rente in rekening gebracht).

Kosten- en opbrengstenstijging

Uitgegaan wordt van een kostenstijging van 2% en een opbrengststijging van 0%. Voor sommige projecten worden afwijkende percentages gehanteerd. (Druten Oost en Pas Afferden)

In de voorliggende MPG zijn deze percentages aangehouden. In de kasstroomoverzichten wordt het prijspeil 1 januari 2020 gehanteerd. Dit betekent niet dat de overzichten gemaakt zijn op 1 januari 2020. Het geeft slechts aan vanaf welk moment prijsstijging kan worden gerekend.

Bij de herzieningen van 2022 worden de parameters opnieuw beoordeeld.

Vennootschapsbelasting (VpB)

Gemeentelijke grondbedrijfsactiviteiten zijn sinds 1 januari 2016 in veel gevallen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VpB). Door BDO accountants is in opdracht van de gemeente Druten onderzocht of dit ook voor de grondexploitaties van de gemeente Druten geldt. Dit op basis van de zogenaamde Quickscan winstoogmerk grondbedrijven van het SVLO (Samenwerkingsverband Vennootschapsbelasting Lokale Overheden). Uit het onderzoek is gebleken dat de gemeente Druten voor de grondexploitaties niet VpB plichtig is en dat er geen fiscale openingsbalans hoeft te worden opgesteld per 1-1-2020.

In het vervolgetraject met Astrum zullen de ontwikkelingen met betrekking tot de bouwgrond in relatie met de VpB worden gevolgd.

3. Bouwprogramma

		Opleverdatum woningen			
Grondexploitatie	Nog te realiseren	2020	2021	2022	2023 en verder
Deest Zuid	27	14	13		
Locatie Smit Druten	-				
Pas Afferden	-				
Tabaksveld Deltaterrein	1 kavel				
Westerhout Zuid	Industrie/kavels				
Niet vastgestelde grondexploitaties	27	14	13		
Tussen Heuvel en Van Heemstraweg	Ca. 125				125
PPS					
Druten Oost	176	35	82	59	
Totaal	328	49	95	59	125

Bovenstaande tabel geeft de vastgestelde grondexploitaties en overeenkomsten met ontwikkelende partijen weer.

4. Vastgestelde Grondexploitaties

Deze paragraaf geeft een overzicht van alle vastgestelde grondexploitaties. Per grondexploitatie is een overzichtsblad gemaakt waarin de grondexploitatie op diverse punten wordt geanalyseerd. Hieronder staan de punten beschreven waarop de grondexploitatie nader wordt bekeken:

Projectomschrijving:

Dit is een korte toelichting van het project, hierin staat vaak een korte stand van zaken, een korte terugblik op het verleden, evenals een doorkijk naar de toekomst.

Verschillenanalyse:

Hierin wordt de huidige grondexploitatie vergeleken met de grondexploitatie van vorig jaar. Dit gebeurt per kostensoort. Voor de volledigheid wordt een korte toelichting gegeven als er grote verschillen zijn.

Plangebied:

Dit is een overzichtskaart van het plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma:

Dit geeft een overzicht van het beoogde ruimtegebruik, en woningbouwprogramma.

Kasstroom:

Dit is een financieel overzicht waarin de grondexploitatie in de tijd wordt gezet. Het geeft een beeld van de verwachte uitgaven en opbrengsten voor de lopende jaren. Ook worden de boekwaardes weergegeven en het rente-effect.

Resultaat:

Hier wordt het resultaat op netto contante waarde en eindwaarde weergegeven.

Besluitvorming/dekking:

Dit is een overzicht van de besluitvorming omtrent de vaststelling van de grondexploitatie.

Gevoeligheidsanalyse:

In deze tabel wordt de grondexploitatie geanalyseerd op de gevoeligheid ten opzichte van kosten- en/of opbrengstenstijging. Het geeft aan wat er gebeurt met de startwaarde als de kosten of opbrengsten een half procent dalen of stijgen.

De kostenstijging is niet gelijk voor alle projecten. Voor Pas Afferden en Druten Oost gelden afwijkende percentages.

Risicoanalyse:

In deze tabel zijn de risico's opgenomen die specifiek voor het project zijn benoemd tijdens de risico-inventarisatiesessies voorafgaand aan de herziening van de grondexploitaties. Voor deze risico's zijn zowel de kans van optreden als het gevolg (in euro's) geschat. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op het totale risicoprofiel en de dekking hiervan.

4.1 Grondexploitatie Druten oost

Projectomschrijving

Tichellande is een nieuwe woonwijk aan de oostkant van Druten met ruimte voor circa 375 woningen. Een projectontwikkelaar en de gemeente Druten voeren samen, allebei voor 50%, de grondexploitatie van het projectgebied. De projectontwikkelaar staat aan de lat voor de opstalontwikkeling. Aanvankelijk zou deze wijk in 2027 klaar zijn, maar door de aangebrachte woningbouwversnelling wordt dat nu in 2023.

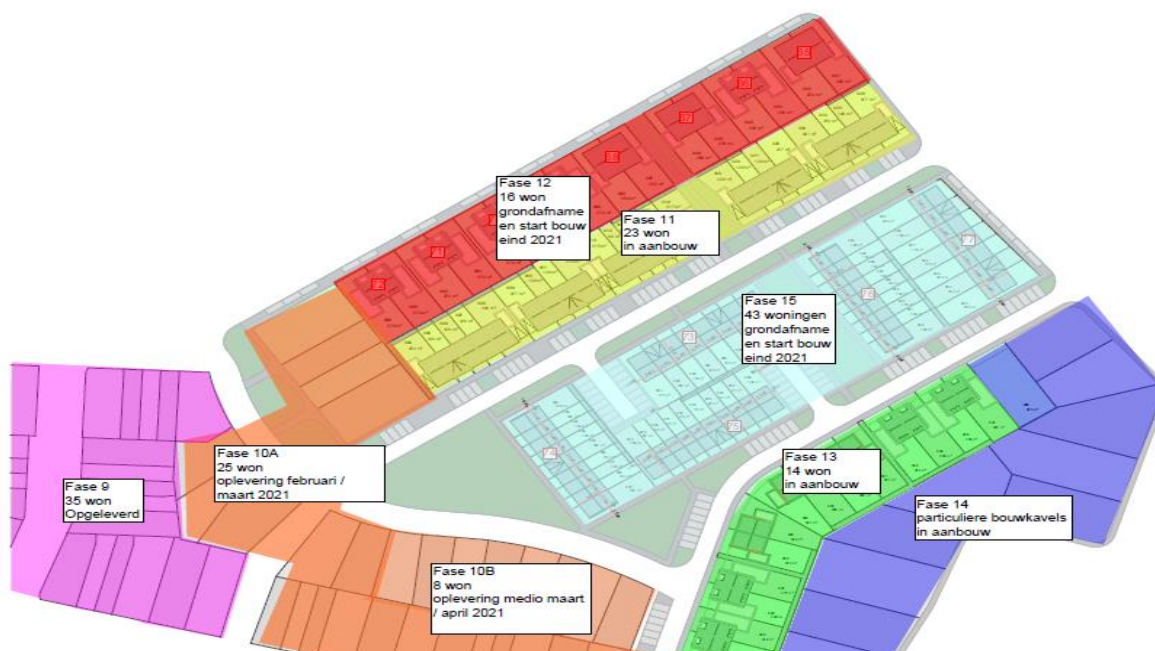
Verschillenanalyse

Ten opzichte van 2020 is de eindwaarde per 31-12-2023 met € 125k verbeterd tot € 419k.

Meevallers zijn onder andere meer uitgifbare m2's in de fases 12 en 15 door een optimalisatie van het stedenbouwkundig plan, afname van de kavels in de fases 11 en 13 in 2021 in plaats van in 2020 (indexatie met 1,5%) en minder (voorbereiding)kosten voor het bouw- en woonrijp maken. Als tegenvaller staat hier een rentecorrectie tegenover.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	9.970.579	9.970.579	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	7.069.934	7.029.431	-40.503
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	2.869.822	2.832.787	-37.035
buitenplans	578.069	573.194	-4.875
overige kosten	-	-	0
totale kosten	20.488.404	20.405.992	-82.412
opbrengsten			
verkoopen	21.868.853	21.935.320	66.467
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	21.868.853	21.935.320	66.467
SALDO NOMINAAL	1.380.449	1.529.329	148.879
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
renteberekening	4.790.000-	4.813.000-	-23.000
op eindwaarde per 31-12-2023	293.000	419.000	126.000
SALDO CONTANTE WAARDE	266.000	389.000	123.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

KENGETALLEN					
Bruto oppervlak	181.426 m2 (verwerving)			145.244	is bruto plangebied minus post groen en water binnen tichelgaten
Netto oppervlak (netto uitgifbaar)	82.472 m2	45,46%	netto uitgifbaar	56,78%	netto uitgifbaar
Aantal woningen / dichtheid	367 won	20,2	won./ha	25,3	won./ha
Plankosten / uitgifbaar m2	247,31 /m2 (nominaal)				
Opbrengsten / uitgifbaar m2	265,97 /m2 (nominaal)				

Kasstroom

1 kosten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1 verwerving	9.970.579	9.970.579	0	0	0	0	0
2 sloop- en milieu	0	0	0	0	0	0	0
3 bouwrijpmaken	7.029.431	5.984.683	1.044.748	1.044.748	434.248	449.100	161.400
4 woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0	0
5 plankosten	2.832.787	2.755.837	76.950	76.950	28.650	24.950	23.350
6 buitenplans	573.194	507.664	65.531	65.531	30.531	25.000	10.000
7 overige kosten	0	0	0	0	0	0	0
totale kosten	20.405.992	19.218.763	1.187.229	1.187.229	493.429	499.050	194.750

2 opbrengsten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1 verkopen	21.935.320	17.299.452	4.635.868	4.635.868	4.635.868	0	0
2 overige opbrengsten	0	0	0	0	0	0	0
totale opbrengsten	21.935.320	17.299.452	4.635.868	4.635.868	4.635.868	0	0

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
per jaar inclusief indexering	1.529.329	-1.919.311		3.448.639	4.142.439	-499.050	-194.750
totaal renterekening	-4.813.156	-4.813.156		0	0	0	0
totale kasstroom	-3.283.828	-6.732.467			-2.590.028	-3.089.078	-3.283.828

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
bijsorting BNG 2020	3.702.402	
op eindwaarde per 31-12-2023	418.574	voordelig
op startwaarde per 1-1-2021	388.734	voordelig

Besluitvorming/Dekking

Stuurgroep 31 maart 2021 – vaststellen GREX

Project risico's

Er zijn geen risico's voorzien.

4.2 Grondexploitatie Deest Zuid

Projectomschrijving

Deest-Zuid betreft de ontwikkeling van woningbouw (De Gaarden). De eerste fase van de woningbouw is uitgewerkt door Bouwfonds en is vastgelegd in het in februari 2010 vastgestelde bestemmingsplan. De kosten voor de planontwikkeling voor het deel van Bouwfonds zijn gedekt middels een anterieure overeenkomst. Voor de 2^e fase wordt een plan in 2021 uitgewerkt waarbij Woonwaarts en eigenaren van percelen aan de Jan van Weliestraat worden betrokken. De aangekochte gronden zijn bij de jaarrekening 2016 tot agrarische waarde afgeboekt tot een waarde van € 90.000. Het complex Deest Zuid is opgebouwd uit genoemde grondwaarde en exploitatiebijdrage van de ontwikkelaar.

In het 1^e en 2de kwartaal van 2021 zal de eerste fase voor het grootste gedeelte woonrijp worden gemaakt. Er zijn nog woningen in aanbouw aan de Vriezeweg en Sterrezand. Deze gedeelte kunnen pas eind 2021/2022 worden woonrijp gemaakt.

Verschillenanalyse

De te ontvangen exploitatiebijdrage is naar beneden bijgesteld. Tevens wordt er gerekend met een kostenstijging van 2% per jaar. Voorheen bedroeg de kostenstijging 0% per jaar.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	1.135.116	1.135.116	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	304.633	304.633	0
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	263.297	263.832	535
buitenplankosten	-	-	0
overige kosten	276.872	276.981	109
totale kosten	1.979.917	1.980.561	644
opbrengsten			
verkoopen incl. bijdragen	1.930.550	1.882.351	-48.199
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	1.930.550	1.882.351	-48.199
SALDO NOMINAAL	49.367	98.211	-48.843
kosten- en opbrengstenstijging	-	1.000-	-1.000
rente-berekening	237.000-	241.000-	-4.000
op eindwaarde per 31-12-2022	286.000-	340.000-	-54.000
SALDO CONTANTE WAARDE	275.000-	327.000-	-52.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Het oppervlak in gemeentelijk eigendom bedraagt 15.000 vierkante meter waarvan 4.066 vierkante meter is bestemd als groenzone, zie ook bovenstaande bestemmingsplankaart.

Kasstroom

1 kosten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022
1 verwerving	1.135.116	1.135.116	0	0	0	0
2 sloop- en milieu	0	0	0	0	0	0
3 bouwrijpmaken	304.633	304.633	0	0	0	0
4 woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0
5 plankosten	263.832	230.291	33.541	34.010	27.100	6.910
6 buitenplans	0	0	0	0	0	0
7 overige kosten	276.981	271.429	5.552	5.629	4.485	1.144
totale kosten	1.980.561	1.941.469	39.092	39.639	31.585	8.054

2 opbrengsten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022
1 verkopen incl. bijdragen	1.882.351	1.711.611	170.740	170.740	170.740	0
2 overige opbrengsten	0	0	0	0	0	0
totale opbrengsten	1.882.351	1.711.611	170.740	170.740	170.740	0

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022
per jaar inclusief indexering	-98.757	-229.858		131.101	139.155	-8.054
totaal renterekening	-241.310	-231.445		-9.865	-5.766	-4.099
totale kasstroom	-340.068	-461.303			-327.915	-340.068

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2022	-340.068	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-326.862	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verhoogd van € 286.239,- naar € 340.068,-

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
opbrengsten - stijging		1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
	-1,0%	326.665-	326.798-	326.932-	327.065-	327.198-
	-0,5%	326.246-	326.379-	326.512-	326.645-	326.778-
	1,5%	324.578-	324.711-	324.844-	324.977-	325.110-
	0,5%	325.410-	325.543-	325.676-	325.809-	325.942-
	1,0%	324.993-	325.126-	325.259-	325.393-	325.526-

Project risico's

Er zijn geen risico's voorzien.

4.3 Grondexploitatie Westerhout Zuid

Projectomschrijving

Westerhout-Zuid is een bedrijventerrein aan de zuidzijde van de Van Heemstraweg. Het terrein is door de gemeente aangekocht en bouwrijp gemaakt. Het bestemmingsplan is eind december 2006 onherroepelijk geworden. In 2015 is er een beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Het plan voorziet in 9,2 ha. uitgeefbaar terrein. De verkoop heeft een tijd stilgelegen maar in 2019 / 2020 zijn er veel kavels verkocht in Westerhout – Zuid aan diverse ondernemers uit de gemeente Druten. Het gaat hierbij om ruim 21.000 m2.

Een aantal transacties zit nog in de pijplijn. Met een particuliere grondeigenaar in het gebied worden gesprekken gevoerd om te komen tot ontwikkeling van deze locatie.

Verschillenanalyse

In vergelijking met de grondexploitatie uit 2020 is het iets verbeterd. Er worden geen bodemkosten meer verwacht. Tevens worden er minder grondopbrengsten verwacht dan voorheen.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	4.946.289	4.946.289	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	4.052.209	4.054.128	1.918
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	1.496.952	1.497.530	578
buitenplans	-	-	0
overige kosten	1.075.062	1.051.914	-23.148
totale kosten	11.570.513	11.549.860	-20.652

opbrengsten	2020	2021	verschil
verkozen incl. bijdragen	12.130.379	12.117.414	-12.965
overige opbrengsten	56.723	56.723	0
totale opbrengsten	12.187.102	12.174.136	-12.965

SALDO NOMINAAL	2020	2021	verschil
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
rente-berekening	2.465.000-	2.465.000-	0
op eindwaarde per 31-12-2023	1.849.000-	1.841.000-	8.000
SALDO CONTANTE WAARDE	1.849.000-	1.841.000-	8.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

De voorraad bestaat uit 4,2 hectare uit te geven bedrijvenkavels.

Qua werkzaamheden dient nog onderhoud aan de watergangen plaats te vinden alvorens deze over te dragen. Ook moet de gemeente nog inritten aanleggen, daarnaast resteren enkele riool- en grondwerkzaamheden.

Kasstroom

1 kosten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1 verwerving	4.946.289	4.946.289	0	0	0	0	0
2 sloop- en milieu	0	0	0	0	0	0	0
3 bouwrijpmaken	4.054.128	3.812.256	241.872	241.872	120.936	120.936	0
4 woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0	0
5 plankosten	1.497.530	1.468.136	29.394	29.394	9.798	9.798	9.798
6 buitenplannen	0	0	0	0	0	0	0
7 overige kosten	1.051.914	1.043.104	8.810	8.810	2.937	2.937	2.937
totale kosten	11.549.860	11.269.785	280.075	280.075	133.670	133.670	12.734

2 opbrengsten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1 verkopen incl. bijdragen	12.117.414	8.208.692	3.908.722	3.908.722	2.076.980	389.042	1.442.700
2 overige opbrengsten	56.723	0	56.723	56.723	0	0	56.723
totale opbrengsten	12.174.136	8.208.692	3.965.444	3.965.444	2.076.980	389.042	1.499.423

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
per jaar inclusief indexering	624.276	-3.061.093		3.685.369	1.943.309	255.372	1.486.688
totaal renterekening	-2.465.117	-2.465.117		0	0	0	0
totale kasstroom	-1.840.841	-5.526.210			-3.582.901	-3.327.529	-1.840.841

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2023	-1.840.841	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-1.840.841	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 1.848.528,- naar € 1.840.841,-

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	0,0%	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	1.897.275-	1.898.778-	1.894.278-	1.901.793-	1.903.305-
	-0,5%	1.870.624-	1.872.127-	1.867.627-	1.875.142-	1.876.654-
	0,0%	1.843.838-	1.845.342-	1.840.841-	1.848.356-	1.849.868-
	0,5%	1.816.918-	1.818.421-	1.813.920-	1.821.436-	1.822.947-
	1,0%	1.789.862-	1.791.365-	1.786.865-	1.794.380-	1.795.892-

Project risico's

Projectnaam Westerhout Zuid	Kans van optreden (%)	Impact (€)	Risico (€)
Omschrijving risico			
Incourante ligging perceel	50%	15.000	7.500
Vertraagde verkoop	10%	1.500.000	150.000
Totaal			157.500

4.4 grondexploitatie Tabaksveld-Deltaterrein

Projectomschrijving

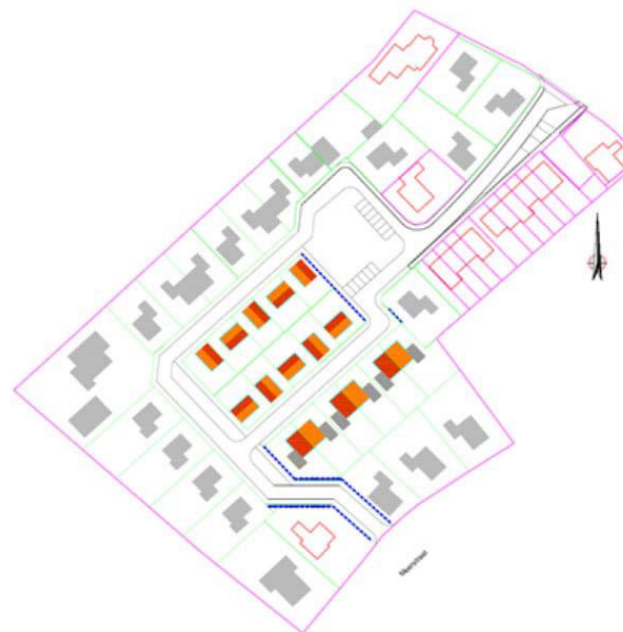
Het project Deltaterrein betreft een woningbouwontwikkeling van 24 woningen in Puiflijk. De gemeente heeft de gronden aangekocht, de opstallen zijn gesloopt en de bodemsanering is afgerond. Door de voormalige milieuhindercirkel van het naastgelegen tuincentrum wordt het plan in twee fasen uitgevoerd. Hierover is overeenstemming bereikt met ontwikkelaar Bull. Daarnaast heeft de gemeente in samenwerking met de ontwikkelaar Bull waterretentie voor beide plannen gerealiseerd. Het BRM is gezamenlijk met ontwikkelaar Bull uitgevoerd. Het WRM voor de 2e fase van het Tabaksveld is opgepakt. In 2019 is een contract voor de verkoop van 1 van de 2 resterende kavels gesloten. In 2020 is de kruising Koningstraat/Tabaksveld gereconstrueerd waardoor De Tabaksveld volledig is ontsloten. In 2021 vinden er nog nazorg werkzaamheden plaats en kan ook de eindoplevering plaats vinden.

Verschillenanalyse

Er worden meer opbrengsten verwacht.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	1.069.408	1.069.408	0
sloop- en milieu	210.956	210.956	0
bouwrijpmaken	550.930	538.073	-12.857
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	581.507	580.956	-551
buitenplannen	-	-	0
overige kosten	267.085	267.379	294
totale kosten	2.679.886	2.666.772	-13.114
opbrengsten			
verkoopen incl. bijdragen	2.636.131	2.769.219	133.088
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	2.636.131	2.769.219	133.088
SALDO NOMINAAL	-13.755	102.447	146.202
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
rente-berekening	344.000-	348.000-	-4.000
op eindwaarde per 31-12-2021	388.000-	245.000-	143.000
SALDO CONTANTE WAARDE	344.000-	242.000-	141.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Het project is in 2 fasen geknipt.

Kasstroom

1 kosten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1 verwerving	1.069.408	1.069.408	0	0	0
2 sloop- en milieu	210.956	210.956	0	0	0
3 bouwrijpmaken	538.073	505.427	32.646	32.971	32.971
4 woonrijpmaken	0	0	0	0	0
5 plankosten	580.956	579.020	1.935	1.955	1.955
6 buitenplannen	0	0	0	0	0
7 overige kosten	267.379	267.379	0	0	0
totale kosten	2.666.772	2.632.191	34.582	34.926	34.926

2 opbrengsten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1 verkopen incl. bijdragen	2.769.219	2.661.219	108.000	108.807	108.807
2 overige opbrengsten	0	0	0	0	0
totale opbrengsten	2.769.219	2.661.219	108.000	108.807	108.807

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
per jaar inclusief indexering	102.909	29.028		73.881	73.881
totaal renterekening	-347.767	-343.832		-3.935	-3.935
totale kasstroom	-244.858	-314.804			-244.858

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2021	-244.858	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-241.835	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 387.588 naar € 244.864.

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	242.560-	242.645-	242.730-	242.815-	242.900-
	-0,5%	242.290-	242.376-	242.461-	242.546-	242.631-
	1,5%	241.220-	241.305-	241.390-	241.475-	241.560-
	0,5%	241.754-	241.839-	241.924-	242.009-	242.094-
	1,0%	241.486-	241.572-	241.657-	241.742-	241.827-

Project risico's

Geen risico's voorzien

4.5 Grondexploitatie Locatie Smid

Projectomschrijving

De locatie van de voormalige smid op de hoek van de Raadhuisstraat en Hogestraat lag jaren braak. Om een integrale oplossing te realiseren, is het naastgelegen pand Hogestraat 37 aangekocht. Door het terugleggen van de voorgevel van de panden is meer ruimte aan de voetgangers gegeven in de Hogestraat. Op de locatie zijn 9 grondgebonden woningen en een commerciële ruimte met bovenwoning gerealiseerd. Tegelijk is de Hogestraat aangepakt. Voor het project is een provinciale subsidie van € 500.000 verkregen. Daarvan wordt een substantieel deel benut voor het opknappen van de openbare ruimte rondom het project (aankoop Hogestraat). Het pand Hogestraat is voor € 400.000 aangekocht. Na het bouwrijp maken van het perceel (inclusief sloop opstellen) is het perceel minus stroken grond aan de Hogestraat en de Tussenweg verkocht aan de ontwikkelaar voor € 325.000. Plan is eind 2020 afgerond.

Verschillenanalyse

Raming bouwrijp maken is komen te vervallen.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	552.298	552.298	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	175.000	50.000	-125.000
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	14.851	15.030	179
buitenplankosten	-	-	0
overige kosten	426.918	427.039	121
totale kosten	1.169.068	1.044.367	-124.700
opbrengsten			
verkoopen incl. bijdragen	1.053.406	1.063.860	10.454
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	1.053.406	1.063.860	10.454
SALDO NOMINAAL	115.662	19.492	135.154
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
rente-berekening	16.000	16.000	0
op eindwaarde per 31-12-2020	132.000	3.000	135.000
SALDO CONTANTE WAARDE	132.000	3.000	133.000

Plangebied

Algemene voorziene bebouwing (Voorgevel Hogestraat en Raadhuisstraat)

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Het programma bestaat uit 9 grondgebonden woningen in het middeldure segment en 1 bovenwoning in het goedkope segment. Daarnaast wordt een commerciële ruimte op de hoek van de Hogestraat en Raadhuisstraat gecreëerd.

Kasstroom

1 kosten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1 verwerving	552.298	552.298	0	0	0
2 sloop- en milieu	0	0	0	0	0
3 bouwrijpmaken	50.000	50.000	0	0	0
4 woonrijpmaken	0	0	0	0	0
5 plankosten	15.030	15.030	0	0	0
6 buitenplans	0	0	0	0	0
7 overige kosten	427.039	427.039	0	0	0
totale kosten	1.044.367	1.044.367	0	0	0

2 opbrengsten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1 verkopen incl. bijdragen	1.063.860	1.063.860	0	0	0
2 overige opbrengsten	0	0	0	0	0
totale opbrengsten	1.063.860	1.063.860	0	0	0

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
per jaar inclusief indexering	19.492	19.492		0	0
totaal renterekening	-16.383	-16.383		0	0
totale kasstroom	3.109	3.109			3.109

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2020	3.109	voordelig
op startwaarde per 1-1-2021	3.109	voordelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 132.045 naar € 0. De winstneming bij de jaarrekening 2020 bedraagt € 3.109.

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
opbrengsten - stijging		1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
	-1,0%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110
	-0,5%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110
	1,5%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110
	0,5%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110
	1,0%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110

Project risico's

Geen risico's voorzien

4.6 grondexploitatie Pas Afferden

Projectomschrijving

In 2010 heeft de gemeente hier 2,9 hectare grond aangekocht, inclusief een monumentale boerderij met daarbij behorende bedrijfsgebouwen. De reden voor de aankoop was de verplichting om Centrum Afferden Ontwikkeling gronden aan te bieden voor 17 woningen. Bij het niet kunnen aanbieden zou de gemeente een bedrag van € 450.000 verschuldigd zijn. In het kader van Fasen en Doseren is bepaald dat er voor de Pas Afferden maximaal 8 woningen voor ontwikkeling zijn toegestaan. Het plan is in 2 delen gesplitst. In de 1e fase zijn de gronden grenzend aan de Van Heemstraweg verkocht. De bouw aan de monumentale boerderij en twee panden is afgerond. In de 2e fase zijn alle 5 kavels verkocht. Woonrijp maken is in het 4e kwartaal 2020 gestart. 2e kwartaal 2021 vinden nazorgwerkzaamheden plaats. Eind 2021 is eindoplevering en het project afgerond.

Verschillenanalyse

Er worden geen extra kosten in verband met asbest verwacht. De overige ramingen zijn geactualiseerd en vallen voordeliger uit ten opzichte van de eerdere ramingen.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	967.059	967.059	0
sloop- en milieu	46.130	32.157	-13.973
bouwrijpmaken	241.037	213.620	-27.417
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	175.901	170.335	-5.567
buitenplans	-	-	0
overige kosten	24.635	24.635	0
totale kosten	1.454.762	1.407.806	-46.957

opbrengsten	2020	2021	verschil
verkoopen incl. bijdragen	1.487.640	1.487.640	0
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	1.487.640	1.487.640	0

SALDO NOMINAAL	32.878	79.835	46.957
kosten- en opbrengstenstijging	-	1.000-	-1.000
renteberekening	174.000-	174.000-	0
op eindwaarde per 31-12-2021	141.000-	95.000-	46.000
SALDO CONTANTE WAARDE	137.000-	94.000-	43.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Kasstroom

1 kosten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1 verwerving	967.059	967.059	0	0	0
2 sloop- en milieu	32.157	32.157	0	0	0
3 bouwrijpmaken	213.620	161.273	52.347	52.868	52.868
4 woonrijpmaken	0	0	0	0	0
5 plankosten	170.335	155.335	15.000	15.149	15.149
6 buitenplans	0	0	0	0	0
7 overige kosten	24.635	24.635	0	0	0
totale kosten	1.407.806	1.340.459	67.347	68.017	68.017

2 opbrengsten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1 verkopen incl. bijdragen	1.487.640	1.486.153	1.487	1.498	1.498
2 overige opbrengsten	0	0	0	0	0
totale opbrengsten	1.487.640	1.486.153	1.487	1.498	1.498

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
per jaar inclusief indexering	79.176	145.694		-66.519	-66.519
totaal renterekening	-172.048	-171.633		-414	-414
totale kasstroom	-92.872	-25.939			-92.872

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2021	-92.872	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-91.726	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 140.796 naar € 92.872.

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	91.736-	91.902-	92.068-	92.234-	92.399-
	-0,5%	91.732-	91.899-	92.065-	92.230-	92.395-
	1,5%	91.718-	91.884-	92.050-	92.215-	92.380-
	0,5%	91.725-	91.891-	92.057-	92.223-	92.388-
	1,0%	91.721-	91.888-	92.054-	92.219-	92.384-

Project risico's

Risico's worden niet voorzien

5. Risico's en weerstandsvermogen

1. Risico paragraaf

In het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) zijn risico's opgenomen die afgedekt zijn in paragraaf 4, weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze risico's zijn niet afgedekt in het MPG.

Nr.	MPG	Maximaal risico	Factor	Gewogen risico
1.	Westerhout Zuid	1.500.000	0,10	150.000
2.	Westerhout Zuid	15.000	0,50	7.500
	Totaal	1.515.000		157.500

2. Verliesgevende voorziening

Indien de netto contante waarde van een grondexploitatie (BIE of NIEGG waarbij **wel** een reëel en stellig voornemen bestaat) negatief is, het zogenaamde 'voorzienbare tekort', wordt voor dit deel een *voorziening* gevormd. De noodzakelijke hoogte van voorzieningen wordt jaarlijks bij het MPG opnieuw vastgesteld, op basis van de actualisatie van de grondexploitaties. Met een verliesvoorziening wordt het bedrag niet in het complex gestort, maar blijft op de balans staan als 'voorziening'.

Op basis van de nieuwe verwachte eindresultaten is de voorziening aangepast van € 2.795.196 naar € 2.519.144. (Positieve aanpassing € 276.052)

6. Totaaloverzicht (Cashflow actieve exploitaties 1-1-2021)

Onderstaand overzicht betreft de actieve grondexploitaties per 1-1-2021.

1 kosten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	raming	raming incl. Index	2021	2022	2023
1 verwerving	18.640.750	18.640.750	0	0	0	0	0
2 sloop- en milieu	243.113	243.113	0	0	0	0	0
3 bouwrijpmaken	12.189.884	10.818.271	1.371.613	1.372.459	641.023	570.036	161.400
4 woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0	0
5 plankosten	5.360.469	5.203.649	156.820	157.458	82.652	41.658	33.148
6 buitenplans	573.194	507.664	65.531	65.531	30.531	25.000	10.000
7 overige kosten	2.047.948	2.033.587	14.361	14.439	7.422	4.080	2.937
totale kosten	39.055.358	37.447.033	1.608.325	1.609.886	761.627	640.774	207.484

2 opbrengsten

omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	raming	raming incl. Index	2021	2022	2023
1 verkopen	41.255.803	32.430.986	8.824.817	8.825.635	6.993.893	389.042	1.442.700
2 overige opbrengsten	56.723	0	56.723	56.723	0	0	56.723
totale opbrengsten	41.312.526	32.430.986	8.881.539	8.882.358	6.993.893	389.042	1.499.423

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	raming	raming incl. Index	2021	2022	2023
per jaar inclusief indexering	2.256.424	-5.016.047		7.272.471	6.232.266	-251.732	1.291.938
totaal renterekening (losse exploitaties)	-8.055.781	-8.041.566		-14.215	-10.116	-4.099	0
totale kasstroom	-5.799.357	-13.057.613			-6.835.463	-7.091.295	-5.799.357

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde	-5.799.357	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-2.109.420	nadelig

De eindwaarde van € 5.799.357 is inclusief de storting van € 3.702.402 in de PPS constructie door Van Wanrooy en de gemeente Druten. Zonder deze storting bedraagt de eindwaarde € 2.096.955.

7. Totaaloverzicht per project

(x 1.000 €)	Boekwaarde per 31-12-2020	Verwacht Resultaat (eind- waarde)	Jaar einde exploitatie
-------------	------------------------------	--	---------------------------

Projecten met GREX

1	Druten oost	3.030.064	418.574	2023
2	Deest Zuid	461.303	-/- 340.068	2021
3	Locatie Smid Druten	-/- 3.110	3.110	2020
4	Pas Afferden	25.938	-/- 92.872	2021
5	Tabaksveld/Deltaterrein	315.304	-/- 244.864	2021
6	Westerhout Zuid	5.526.210	-/- 1.840.841	2023
	Totaal projecten met GREX	9.355.709	-/- 2.096.961	

Aan de leden van de auditcommissie
van de gemeente Druten
Heuvel 1
6651 DA DRUTEN

Datum
22 juni 2021

Ons kenmerk
2020-WS-300046.701

Onderwerp
Accountantsverslag 2020

Geachte leden van de auditcommissie,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2020. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2020, en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeente.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2020 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van de gemeente Druten.

Wij bespreken deze rapportage tijdens de bijeenkomst op 14 juni 2021 met uw auditcommissie en zullen eventuele vragen die er zijn, beantwoorden. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2020. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole

Wij bedanken de medewerkers van de Werkorganisatie Druten Wijchen voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,
Astrium Overheidsaccountants B.V.

Drs. D.J. Han RA

Accountantsverslag

Gemeente Druten – Boekjaar 2020

1. Inleiding

In het kader van de door de raad aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2020 van de gemeente Druten brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze eindejaars controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2020. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van de gemeente Druten.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2020 van de gemeente Druten en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij bespreken deze rapportage tijdens de bijeenkomst op 14 juni 2021 met uw auditcommissie en beantwoorden eventuele vragen die er zijn naar aanleiding van dit verslag.

Het accountantsverslag is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Kernpunten van de controle
Hoofdstuk 3	Analyse vermogen en resultaat
Hoofdstuk 4	Grondexploitaties
Hoofdstuk 5	Voorzieningen
Hoofdstuk 6	Decentralisaties overheid
Hoofdstuk 7	Interne beheersing en automatisering
Hoofdstuk 8	Rechtmatigheid
Hoofdstuk 9	Impact Covid-19 op de jaarrekening
Hoofdstuk 10	Overige bevindingen (jaarrekeningcontrole 2020)

Bijlagen:

A.	Niet-gecorrigeerde controleverschillen
B.	Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

2. Kernpunten van de controle

2. Kernpunten van de controle

2.1 Controleverklaring	De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging. In het najaar van 2020 hebben wij de interimcontrole verricht, die gericht is op de processen binnen de gemeente. De interimcontrole is afgesloten met een separate managementletter voor het college en een boardletter voor de gemeenteraad die op 9 februari 2021 is besproken met de auditcommissie. De controle in het voorjaar 2021 is gericht op het uitbrengen van een oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2020 van de gemeente Druten. Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening voor zowel de getrouwheid als rechtmatigheid, na de bespreking met de auditcommissie op 14 juni 2021.
2.2 Reikwijdte van de controle	Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2020. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2020 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2020 voldoende voor de doelstelling van onze controle.
2.3 Grondslagen	De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door het bestuur gekozen waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2020 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.
2.4 Onafhankelijkheid	▪ Astrium Overheidsaccountants B.V. (hierna: Astrium) is onafhankelijk van de gemeente Druten en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. ▪ Ons zijn geen relaties bekend tussen Astrium en de gemeente Druten, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

2.5 Schattingen	Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.		
2.6 Goedkeurings- en rapporterings- tolerantie	De materialiteit die wij hebben gehanteerd bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2020 bedraagt € 513.000 (2019: € 499.000). Deze materialiteit vloeit voort uit de wettelijk voorgeschreven (minimum)vereisten, zoals opgenomen in het Bado.		
	In de controleverordening van de gemeente Druten is geen bedrag opgenomen voor de hoogte van de rapportagetolerantie. Wij hanteren conform voorgaand jaar een bedrag van € 25.000.		
	Goedkeuringstoleranties		
	Fouten	1% van de totale lasten	€ 513.000 (2019: € 499.000)
	Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 1.539.000 (2019: € 1.497.000)
	Rapporteringstoleranties		
	Fouten		groter dan € 25.000
	Onzekerheden		groter dan € 25.000
	Realisatie fouten en onzekerheden <i>Zie bijlage A van deze rapportage</i>	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	Fouten	€ 0 (2019: € 221.000)	€ 192.000 (2019: € 221.000)
	Onzekerheden	€ 93.400 (2019: € 865.000)	€ 93.400 (2019: € 865.000)
	De totale omvang van de fouten is lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 513.000) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. De totale omvang van de onzekerheden is lager dan de tolerantie van 3% van de totale lasten (€ 1.539.000) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. Voor een nadere toelichting op fouten en onzekerheden verwijzen wij naar bijlage A.		

2.7 Analyse vermogen en resultaat	Het gerealiseerd resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt circa € 914.000 positief versus een begroot resultaat (na begrotingswijzigingen) van € 916.000 positief. In hoofdstuk 3 gaan wij nader in op het resultaat en de ontwikkeling van het (weerstands)vermogen. In de jaarrekening (paragraaf 3.2 – Overzicht baten en lasten inclusief toelichting) heeft het college de belangrijkste afwijkingen tussen de gerealiseerde baten en lasten en de begrote baten en lasten toegelicht.																																										
2.8 Grondexploitaties	De gemeente Druten heeft de exploitatieberekeningen van de grondexploitaties ten behoeve van de jaarrekening 2020 geactualiseerd. Wij hebben vastgesteld of de uitgangspunten aanvaardbaar zijn. De waarde van de balanspost voorraden ultimo 2020 bedraagt € 3,8 miljoen (na aftrek van getroffen verliesvoorzieningen). De boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is als volgt opgebouwd: <table><tr><th>Grondexploitaties (bedragen x € 1.000)</th><th>Boekwaarde 01.01.2020</th><th>Saldo van gerealiseerde kosten en opbrengsten</th><th>Genomen verlies/ storting voorziening</th><th>Genomen winst / vrijval voorziening</th><th>Boekwaarde 31.12.2020</th></tr><tr><td>Industrieterrein Westerhout Zuid</td><td>4.147</td><td>-470</td><td>-</td><td>8</td><td>3.685</td></tr><tr><td>De Smid</td><td>199</td><td>-335</td><td>-</td><td>136</td><td>-</td></tr><tr><td>Deest – Zuid</td><td>294</td><td>-119</td><td>-54</td><td>-</td><td>121</td></tr><tr><td>Puiflijk Tabaksveld</td><td>21</td><td>-94</td><td>-</td><td>142</td><td>70</td></tr><tr><td>Pas van Afferden</td><td>-211</td><td>97</td><td>-</td><td>48</td><td>-66</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>4.450</td><td>-921</td><td>-54</td><td>334</td><td>3.810</td></tr></table> Onze conclusie is dat wij kunnen instemmen met de schattingen die door het college zijn gemaakt bij de actualisatie van de complexen en daarmee ook met de uitkomsten van deze actualisatie. In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op de controle alsmede de uitkomsten daarvan inzake de grondexploitaties.	Grondexploitaties (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01.01.2020	Saldo van gerealiseerde kosten en opbrengsten	Genomen verlies/ storting voorziening	Genomen winst / vrijval voorziening	Boekwaarde 31.12.2020	Industrieterrein Westerhout Zuid	4.147	-470	-	8	3.685	De Smid	199	-335	-	136	-	Deest – Zuid	294	-119	-54	-	121	Puiflijk Tabaksveld	21	-94	-	142	70	Pas van Afferden	-211	97	-	48	-66	Totaal	4.450	-921	-54	334	3.810
Grondexploitaties (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01.01.2020	Saldo van gerealiseerde kosten en opbrengsten	Genomen verlies/ storting voorziening	Genomen winst / vrijval voorziening	Boekwaarde 31.12.2020																																						
Industrieterrein Westerhout Zuid	4.147	-470	-	8	3.685																																						
De Smid	199	-335	-	136	-																																						
Deest – Zuid	294	-119	-54	-	121																																						
Puiflijk Tabaksveld	21	-94	-	142	70																																						
Pas van Afferden	-211	97	-	48	-66																																						
Totaal	4.450	-921	-54	334	3.810																																						
2.9 Voorzieningen	Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van de gemeente Druten toereikend zijn. Daarbij hebben we specifiek beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden van het BBV. Overigens geldt dat altijd voldoende onderbouwing aanwezig dient te zijn alvorens een voorziening gevormd mag worden.																																										

	Wij hebben geconstateerd dat de ‘formele’ beleids- of onderhoudsplannen up-to-date zijn. Daarnaast is binnen de gemeente voldoende aandacht om te waarborgen dat de verwachte kosten / verplichtingen van het onderhoud continu worden geactualiseerd. In hoofdstuk 5 gaan wij nader in op de controle van de voorzieningen.
2.10 Sociaal Domein	<u>Kosten Jeugdwet en Wmo</u> Voor de kosten van de Jeugdwet en Wmo steunt de gemeente Druten op de controleverklaringen en financiële productieverantwoordingen van zorgaanbieders. De gemeente Druten heeft de totale kosten inzake de PGB-budgetten gebaseerd op de schatting van de (accountant van) SVB. Evenals vorig jaar heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB. Hierdoor ontstaat voor de gemeente Druten een inzake de kosten <u>Jeugdwet</u> en de <u>Wmo</u> in eerste instantie een onzekerheid van respectievelijk € 48.000 en € 164.000. Om deze beide onzekerheden weg te nemen zijn (intern) aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd (steekproeven). Hieruit hebben wij voldoende controlezekerheid verkregen, zodat beide onzekerheden <u>niet</u> meegenomen hoeven te worden in de foutenevaluatie. Voor zorgaanbieders die zijn gecontracteerd via het ROB, heeft het ROB afspraken gemaakt met de zorgaanbieders over het aanleveren van controleverklaringen bij de productieverantwoordingen. Daarbij zijn regionale afspraken gemaakt waaronder ook een ondergrens voor het aanleveren van controleverklaringen van de accountants van de zorgaanbieders. Als gevolg van deze ondergrens resteert initieel een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering. De gemeente Druten heeft tijdig actie ondernomen door zelf steekproeven uit te voeren om prestatielevering vast te kunnen stellen. Daarmee is de onzekerheid teruggebracht tot € 93.400 (2019: € 865.000) en is sprake van een significante verbetering ten opzichte van voorgaand jaar, welke een direct gevolg is van de inspanningen van uw (interne) organisatie. De resterende onzekerheid betreft hoofdzakelijk afrekeningen voor de Jeugdzorg over voorgaande jaren. In 2020 is gedurende de lockdown zorg doorbetaald aan zorgaanbieders die niet of mogelijk alternatief is geleverd. De totale omvang van deze betaalde vergoedingen over 2020 bedraagt € 72.000. Wij hebben vastgesteld dat sprake is van finale overeenstemming met de zorgaanbieders. Daarmee worden deze uitgaven niet als onzekerheid aangemerkt.

2.11 Impact Covid-19

De gemeente Druten heeft ervoor gekozen om geen separate paragraaf Covid-19 op te nemen in de jaarrekening. In de jaarrekening 2020 van de gemeente is op diverse onderdelen een toelichting opgenomen op de impact van Covid-19. De gemeente heeft in de paragraaf weerstandsvermogen wel een risicoparagraaf opgenomen met daarin een analyse van de belangrijkste risico's op taakveldniveau als gevolg van Covid-19.

Wij concluderen dat de huidige wijze van toelichten voldoet aan de vereisten zoals voorgeschreven door de commissie BBV en de BADO 'Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020' van 26 februari 2021. Wij hebben een nadere onderbouwing ten aanzien van de impact van Covid-19 opgenomen in hoofdstuk 9.

3. Analyse vermogen en resultaat

3. Analyse vermogen en resultaat

3.1 Eigen vermogen	Het BBV kent een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling (het gerealiseerde saldo van baten en lasten) en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. De gemeente mag geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen muteren. Om het resultaat van de jaarrekening goed te kunnen begrijpen, is het van belang dat u inzicht heeft in wat het effect op de reserves van uw gemeente is geweest (x € 1.000). <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="472 550 1789 619">Verloopoverzicht van de reserves</th><th data-bbox="1789 550 1960 619">(x € 1.000)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="472 635 1789 694">Eigen vermogen per 1 januari 2020</td><td data-bbox="1789 635 1960 694">16.667</td></tr> <tr> <td data-bbox="472 710 1789 769">De totale baten (inclusief onttrekkingen aan reserves) van uw gemeente over 2020 bedragen:</td><td data-bbox="1789 710 1960 769">52.227</td></tr> <tr> <td data-bbox="472 769 1789 828">De totale lasten (inclusief dotaties aan reserves) van uw gemeente over 2020 bedragen:</td><td data-bbox="1789 769 1960 828">51.313</td></tr> <tr> <td data-bbox="472 828 1789 887">Het resultaat bedraagt dan (saldo baten en lasten programma's inclusief reservemutaties):</td><td data-bbox="1789 828 1960 887">914</td></tr> <tr> <td data-bbox="472 903 1789 962">In 2020 heeft u voor diverse zaken besloten gelden te reserveren. Deze gelden zijn in de reserves gestort:</td><td data-bbox="1789 903 1960 962">2.581</td></tr> <tr> <td data-bbox="472 962 1789 1021">Tevens hebt u besloten tot het dekken van diverse uitgaven uit de reserves. Over 2020 betreft dit:</td><td data-bbox="1789 962 1960 1021">2.425</td></tr> <tr> <td data-bbox="472 1021 1789 1080">Per saldo gedurende het jaar gelden gestort (minder onttrokken aan de reserves dan er in gestort):</td><td data-bbox="1789 1021 1960 1080">156</td></tr> <tr> <td data-bbox="472 1080 1789 1123">Eigen vermogen per 31 december 2020</td><td data-bbox="1789 1080 1960 1123">17.737</td></tr> </tbody> </table>	Verloopoverzicht van de reserves	(x € 1.000)	Eigen vermogen per 1 januari 2020	16.667	De totale baten (inclusief onttrekkingen aan reserves) van uw gemeente over 2020 bedragen:	52.227	De totale lasten (inclusief dotaties aan reserves) van uw gemeente over 2020 bedragen:	51.313	Het resultaat bedraagt dan (saldo baten en lasten programma's inclusief reservemutaties):	914	In 2020 heeft u voor diverse zaken besloten gelden te reserveren. Deze gelden zijn in de reserves gestort:	2.581	Tevens hebt u besloten tot het dekken van diverse uitgaven uit de reserves. Over 2020 betreft dit:	2.425	Per saldo gedurende het jaar gelden gestort (minder onttrokken aan de reserves dan er in gestort):	156	Eigen vermogen per 31 december 2020	17.737
Verloopoverzicht van de reserves	(x € 1.000)																		
Eigen vermogen per 1 januari 2020	16.667																		
De totale baten (inclusief onttrekkingen aan reserves) van uw gemeente over 2020 bedragen:	52.227																		
De totale lasten (inclusief dotaties aan reserves) van uw gemeente over 2020 bedragen:	51.313																		
Het resultaat bedraagt dan (saldo baten en lasten programma's inclusief reservemutaties):	914																		
In 2020 heeft u voor diverse zaken besloten gelden te reserveren. Deze gelden zijn in de reserves gestort:	2.581																		
Tevens hebt u besloten tot het dekken van diverse uitgaven uit de reserves. Over 2020 betreft dit:	2.425																		
Per saldo gedurende het jaar gelden gestort (minder onttrokken aan de reserves dan er in gestort):	156																		
Eigen vermogen per 31 december 2020	17.737																		
3.2 Financiële positie	Inclusief het onverdeelde resultaat 2020 bedraagt het eigen vermogen van de gemeente per ultimo 2020 € 17,7 miljoen. Ten opzichte van het jaar 2019 is sprake van een toename van € 1,1 miljoen. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een positief resultaat inclusief reservemutaties over het verslagjaar 2020 vanwege minder uitgaven op de programma's Verkeer en vervoer en Sociaal domein dan waarmee rekening was gehouden in de gewijzigde begroting. Voor een nadere onderbouwing hiervan verwijzen wij u naar de toelichting op het eigen vermogen in de jaarrekening 2020 (pagina 87) en de bijlage met de toelichting op de reserves en voorzieningen (pagina 147 en 148).																		

	De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2020 bedraagt dit solvabiliteitspercentage 25% (2019: 24%) waarmee sprake is van een geringe stijging van de solvabiliteit. Met de huidige omvang van de solvabiliteit wordt de minimale norm van 20% van de VNG gehaald. In de financiële verordening zijn geen bandbreedtes ten aanzien van de solvabiliteit van uw gemeente. De netto schuldquote bedraagt 75% (2019: 86%). De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. De netto schuldquote is afgenomen in 2020 ten opzichte van 2019 en daarmee is de financiële positie van de gemeente op dit onderdeel verbeterd. Wij stellen vast dat ruim wordt voldaan aan de gehanteerde norm van 130% van de VNG en daarmee als een laag risico wordt onderkend. Er is derhalve sprake van een laag risicoprofiel voor de netto schuldquote.																									
3.3 Weerstands-vermogen	Ten einde een oordeel te geven over de financiële positie van de gemeente dienen naast het eigen vermogen ook de risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in paragraaf 2.2 Weerstandvermogen. Evenals voorgaande jaren worden de risico's periodiek geactualiseerd zodat een actueel inzicht bestaat in de risico's. In de jaarrekening 2020 is de actuele stand van zaken ten aanzien van de risico's opgenomen en laat zich als volgt samenvatten: <table><tr><th></th><th>2020</th><th>2019</th></tr><tr><td>Weerstandscapaciteit</td><td>€ 16.380.000</td><td>€ 15.149.000</td></tr><tr><td>Risico's</td><td>€ 2.587.000</td><td>€ 2.768.000</td></tr><tr><td>Ruimte</td><td>€ 13.793.000</td><td>€ 12.381.000</td></tr><tr><td>Weerstandsvermogen (ratio)</td><td>6,3</td><td>5,5</td></tr></table> De totale maximale omvang van alle risico's gezamenlijk bedraagt, op het moment dat deze zich tegelijkertijd zouden voordoen en geheel financieel tot uitdrukking zouden komen, op basis van inschatting € 12.042.000. Ook op dat moment is de gemeente nog voldoende in staat om deze risico's op te kunnen vangen vanuit de beschikbare weerstandscapaciteit. Onderstaand verloop laat zien dat de gemeente de afgelopen jaren een significante verbetering heeft weten te bewerkstelligen ten aanzien van de ratio weerstandsvermogen. Daarmee is de gemeente goed in staat om potentiële risico's te kunnen opvangen vanuit de vrije reserves. <table><tr><th></th><th>2020</th><th>2019</th><th>2018</th><th>2017</th></tr><tr><td>Weerstandsvermogen (ratio)</td><td>6,3</td><td>5,5</td><td>4,2</td><td>2,8</td></tr></table>		2020	2019	Weerstandscapaciteit	€ 16.380.000	€ 15.149.000	Risico's	€ 2.587.000	€ 2.768.000	Ruimte	€ 13.793.000	€ 12.381.000	Weerstandsvermogen (ratio)	6,3	5,5		2020	2019	2018	2017	Weerstandsvermogen (ratio)	6,3	5,5	4,2	2,8
	2020	2019																								
Weerstandscapaciteit	€ 16.380.000	€ 15.149.000																								
Risico's	€ 2.587.000	€ 2.768.000																								
Ruimte	€ 13.793.000	€ 12.381.000																								
Weerstandsvermogen (ratio)	6,3	5,5																								
	2020	2019	2018	2017																						
Weerstandsvermogen (ratio)	6,3	5,5	4,2	2,8																						

	Uit de totale risico inschatting blijkt niet eenduidig welke bedragen een incidenteel dan wel structureel karakter hebben. Wij adviseren u om voor het jaar 2021 een analyse te maken welk gedeelte van de totale risico inschatting een incidenteel dan wel een structureel karakter heeft.
3.4 Conclusie financiële positie	De gemeente Druten beschikt over een toereikende financiële positie en is in staat om toekomstige tegenvallers op te vangen zonder daarmee direct concessies te hoeven doen aan het nagestreefde niveau van dienstverlening.

4. Grondexploitatie

4. Grondexploitaties

4.1 Samenvatting	Wij hebben de grondexploitaties 2020 beoordeeld en onze bevindingen zijn in deze paragraaf opgenomen. Samenvattend concluderen wij: 1) De gemeente Druten heeft voor alle BIE (bouwgronden in exploitatie) een individueel en geactualiseerd exploitatieplan ten behoeve van de jaarrekening 2020 opgesteld; 2) In 2020 is de totale waarde van de grondexploitatie afgenomen van € 4,4 miljoen positief naar € 3,8 miljoen. Deze afname wordt veroorzaakt door grondverkoop (€ 1,2 miljoen), investeringen (€ 0,3 miljoen), vrijval van voorzieningen voor verliesgevende projecten als gevolg van het afsluiten van het project Druten Smid (€ 0,1 miljoen) en actualisaties van de verliesvoorzieningen in 2020 (€ 0,2 miljoen). 3) Het risicoprofiel is vergelijkbaar met voorgaand boekjaar; 4) In het boekjaar 2020 is het project Druten Smid formeel afgesloten en is de voorziening vrijgevallen voor een bedrag van € 135.000. 5) In het boekjaar 2020 is de voorziening voor het project Puiflijk Tabaksveld significant positief bijgesteld voor een bedrag van € 143.000. Dit is het gevolg van een actualisatie van de prognose als gevolg van een hogere opbrengst van grondverkoop. De uiteindelijke hoogte van de voorziening is berekend conform de bepalingen in het BBV.
4.2 Gehanteerde parameters	De gehanteerde kosten- en opbrengsteninflatie zijn door u ontleend aan en uitgewerkt in de Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2020 van de gemeente Druten. De gehanteerde parameters zijn gebruikelijk en overeenkomstig de publicatie van een extern planeconomisch bureau en consistent toegepast. Tijdens de controle over het boekjaar 2020 heeft dit niet tot bijzonderheden of aanpassingen geleid. De rekenrente is gebaseerd op het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningportefeuille op basis van de verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen en wordt daarmee op een consistente wijze berekend. De gehanteerde rente bedraagt 0,88% en is gebaseerd op de vreemd vermogenspositie volgens de definitieve jaarrekening voorgaand jaar. Hiermee voldoet de gemeente Druten aan de uitgangspunten zoals gesteld in de BBV-notitie. Wij zijn van mening dat de projectbegrotingen zijn gebaseerd op valide uitgangspunten en dat de stijging van de opbrengsten relatief voorzichtig is ingeschat.

4.3 Voorzieningen grondexploitaties

Conform de voorschriften van de commissie BBV wordt jaarlijks bepaald of sprake is van een verwacht verlies en daarmee rekening moet worden gehouden met een voorziening voor verwachte verliezen.

We hebben geconstateerd dat voor alle complexen een bijstelling heeft plaatsgevonden van de voorziening voor verwachte verliezen. Op basis van een actualisatie van de MPG is op een juiste wijze de voorziening opnieuw bepaald en aangepast.

5. Voorzieningen

5. Voorzieningen

5.1 Voorzieningen - algemeen	Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van de gemeente Druten toereikend zijn. Daarbij hebben we specifiek beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden van het BBV. <u>In artikel 44 van het BBV is opgenomen dat voorzieningen (alleen) gevormd moeten worden voor:</u> 1. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. 2. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. 3. Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. 4. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Overigens geldt dat altijd voldoende onderbouwing aanwezig dient te zijn alvorens een voorziening gevormd mag worden. Enkele voorzieningen lichten wij in de volgende parafen toe, vanwege gewijzigde uitgangspunten, de grootte van de voorziening of vanwege de bijzondere situatie. In de jaarrekening wordt, conform voorgaand jaar, een verloopoverzicht opgenomen van alle voorzieningen, waaronder ook de voorzieningen op debiteuren en grondexploitaties. Dit betreft echter uitsluitend een aanvullende toelichting en in de balans worden alleen voorzieningen opgenomen die ook op de passivazijde van de balans thuishoren. <u>Conclusie:</u> Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken ten aanzien van de voorzieningen in de jaarrekening waardoor de voorzieningen door ons toereikend worden geacht.
5.2 Onderhoudsvoorzieningen	<u>Voorzieningen groot onderhoud</u> Lasten van groot onderhoud kunnen in het jaar van ontstaan ten laste van een vooraf gevormde voorziening worden gebracht (artikel 44 lid 1c BBV). Een dergelijke voorziening wordt door de raad gevormd, op grond van de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet, om de lasten groot onderhoud over meerdere begrotingsjaren te egaliseren.

	Binnen de gemeente Druten zijn voorzieningen gevormd voor het groot onderhoud aan gebouwen, de Uivermeertjes en voor gymmaterialen. Wij hebben geconstateerd dat de ‘formele’ beheerplannen voor het boekjaar 2020 nog toereikend zijn. Het beheerplan mag volgens de notitie materiële vaste activa van de BBV (d.d. januari 2020) maximaal vijf jaar oud zijn. De gemeente voldoet met uitzondering van de Uivermeertjes aan deze ‘formele’ eis voor het vormen van de voorziening voor groot onderhoud voor 2020. Wij adviseren u om het onderhoudsplan voor de Uivermeertjes in 2021 te actualiseren. Dit plan is door de gemeente toereikend geactualiseerd. Daarnaast is binnen de gemeente voldoende aandacht voor het groot onderhoud van alle gebouwen van de gemeente en worden de verwachte kosten / verplichtingen van het onderhoud continu geactualiseerd. Cijfermatig wordt de voorziening derhalve berekend conform de actuele cijfers. Op basis van verwachte onderhoudsuitgaven is sprake van een jaarlijks toereikende dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen.
5.3 Voorziening riolering	<u>Voorzieningen riolering</u> De gemeente heeft geen voorziening ter dekking van toekomstige kosten voor riolering opgenomen in de jaarrekening. De gemeente heeft een bestemmingsreserve (egalisatie) riolering opgenomen en deze verwerkingswijze is in overeenstemming met de notitie riolering die is uitgegeven door de Commissie BBV in november 2014.
5.4 Voorziening pensioen wethouders	<u>Voorziening pensioen wethouders</u> Deze voorziening heeft per ultimo 2020 een stand van € 2.998.000. Aan de pensioenvoorziening wethouders liggen actuariële berekeningen ten grondslag. Deze zijn gemaakt door VISMA Idella en ASR. Bij het opstellen van de berekeningen gebruikt VISMA Idella en ASR de volgende parameters: Berekeningsdatum: 31 december 2020 Rekenrente: 0,082% Sterftetabel: GBM/GBV 2013/2018 Leeftijdsterugstelling: Man: 5 jaar, Vrouw: 1 jaar

	De berekeningsdatum en gebruikte rekenrente zijn in lijn met de van toepassing zijnde verslaggevingsrichtlijnen. Ten aanzien van de gebruikte sterftetabel is de meest recente tabel gehanteerd.
--	---

	In 2020 heeft een dotatie plaatsgevonden van € 149.000 in de jaarrekening in verband met actualisatie van de pensioenverplichting, waarbij rekening is gehouden met een verlaging van de rekenrente. Deze dotatie is noodzakelijk om te waarborgen dat het toekomstig doelvermogen op het moment van uitbetaling van pensioen beschikbaar is.
--	--

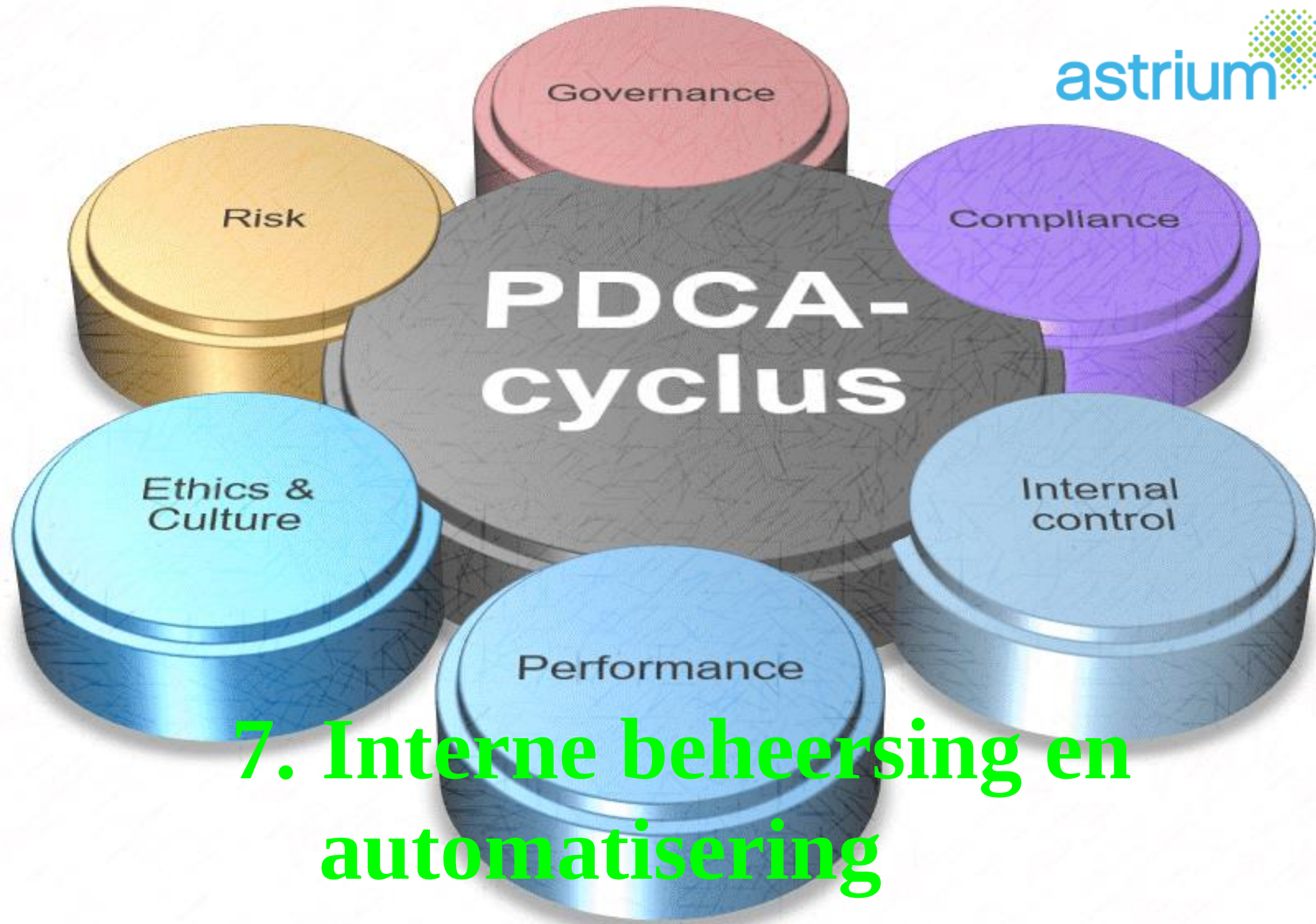

6. Decentralisaties overheid

6. Decentralisaties overheid

6.1 Sociaal domein - Algemeen	Het college van de gemeente Druten is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening. Voor het sociaal domein is de gemeente echter afhankelijk van diverse partijen, zoals de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en tal van zorgaanbieders. Om verantwoording af te kunnen leggen over de lasten die samenhangen met het sociaal domein is de gemeente daarom afhankelijk van het verkrijgen van betrouwbare verantwoordingsinformatie van deze partijen. Dit uit zich in de bevindingen in de volgende paragrafen.
6.2 Sociaal domein – Kosten Jeugdwet	<u>Kosten Jeugdwet</u> Voor de kosten Jeugdwet steunt de gemeente Druten enerzijds op de controleverklaringen en financiële productieverantwoordingen van zorgaanbieders. Hierbij maakt de gemeente in hoge mate gebruik van de aangeleverde documentatie vanuit het Regionaal Ondersteuningsbureau Rijk van Nijmegen (ROB) dat verantwoordelijk is voor de tijdige aanlevering door zorgaanbieders van de benodigde informatie. De gemeente heeft in 2020 ook zelfstandig een steekproef gedaan voor de aanbieders waar op voorhand al geen goedkeurende controleverklaring werd verwacht. Met deze steekproef heeft de gemeente zelfstandig zekerheid verkregen over prestatielevering van de zorg en is de onzekerheid significant verminderd ten opzichte van voorgaand jaar. Uiteindelijk resteert een onzekerheid van € 93.400. Dit betreft door zorgaanbieders gedeclareerde zorg waar sprake is van een afwijkende strekking van de controleverklaring (niet goedkeurend). Dit bedrag is als onzekerheid meegenomen in onze foutenevaluatie (zie bijlage A). De gemeente Druten heeft de totale kosten inzake de PGB-budgetten gebaseerd op de schatting van de (accountant van) SVB. Evenals vorig jaar heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB. Hierdoor ontstaat voor de gemeente Druten inzake de kosten Jeugdwet initieel een onzekerheid van € 48.000. Om de onzekerheden inzake het PGB te ondervangen zijn aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Hieruit hebben wij voldoende controlezekerheid verkregen, zodat de onzekerheden niet meegenomen hoeven te worden in de foutenevaluatie.
6.3 Sociaal domein – Kosten WMO	<u>Kosten Wmo</u> Inzake de kosten Wmo steunt de gemeente Druten op de controleverklaringen en financiële productieverantwoordingen van zorgaanbieders. Inzake de kosten vanuit de Wmo kon een bedrag van € 237.000 niet onderbouwd worden met ontvangen controleverklaringen en financiële productieverantwoordingen. De gemeente heeft in 2020 een aanvullende steekproef gedaan voor de aanbieders waar op voorhand al geen goedkeurende controleverklaring werd verwacht. Met

	deze aanvullende steekproef is alsnog voldoende zekerheid verkregen over prestatielevering van de zorg en is de onzekerheid hiermee significant teruggebracht. Uiteindelijk is met de aanvullende werkzaamheden door de gemeente de onzekerheid tot <u>nihil</u> teruggebracht. De gemeente Druten heeft de totale kosten inzake de PGB-budgetten gebaseerd op de schatting van de (accountant van) SVB. Evenals vorig jaar heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB. Hierdoor ontstaat voor de gemeente Druten een inzake de kosten <u>Wmo</u> in eerste instantie een onzekerheid van € 164.000. Om deze onzekerheden inzake het PGB te ondervangen zijn aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Hieruit hebben wij voldoende controlezekerheid verkregen, zodat de onzekerheden niet meegenomen hoeven te worden in de foutenevaluatie.
6.4 Actuele ontwikkelingen	Bij het opstellen van dit accountantsverslag is recent een besluit gekomen na het overleg tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Rijk. Uitkomst van dit overleg is dat de Nederlandse gemeenten in 2022 naar verwachting eenmalig gezamenlijk voor een bedrag van € 1,3 miljard gecompenseerd gaan worden. Overigens was de inzet van onderhandeling een ingeschat tekort van € 1,9 miljard. Daarnaast is de verwachting dat in de jaren 2021 en 2022 de effecten van Covid-19 zichtbaar worden in met name de Jeugdzorg. Mede als gevolg van Covid-19 heeft zorg tijdelijk stilgelegen en is landelijk de verwachting dat het aantal zorgtrajecten de komende jaren gaan toenemen. Wij adviseren u deze ontwikkelingen de komende tijd actief te blijven volgen en tijdig (financiële) maatregelen en aanpassingen te treffen. Uiteraard mag u van ons verwachten dat ook wij dit actief monitoren en onze kennis en ervaring op dit onderdeel met de organisatie delen.
6.5 Omzet compensatie zorgaanbieders	De gemeente Druten heeft met een aantal zorgaanbieders afspraken gemaakt omtrent compensatie van omzet ten tijde van de intelligente lockdown in het voorjaar 2020. De zorgaanbieders konden op dat moment geen of anders alternatieve zorg leveren aan cliënten. Conform landelijke besluitvorming heeft de gemeente Druten de zorgaanbieders gecompenseerd voor omzetverlies. De totale impact hiervan bedraagt voor 2020 € 72.000. Met deze zorgaanbieders is door het ROB tijdig finale kwijting overeengekomen en resteert dan ook geen onzekerheid ten aanzien van prestatielevering.

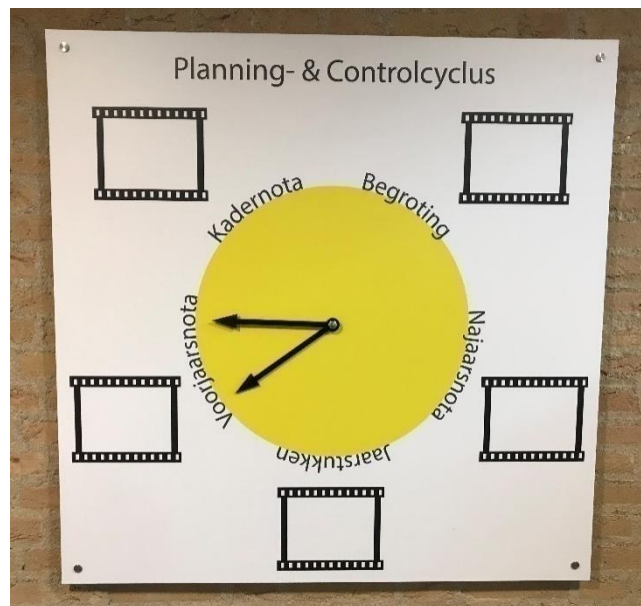

7. Interne beheersing en automatisering

7. Interne beheersing en automatisering

7.1 Samenvatting bevindingen managementletter 2020

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in september 2020 een interimcontrole uitgevoerd. Deze interimcontrole is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen de gemeente met name de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interimcontrole, zijn vastgelegd in de management- en boardletter van 8 december 2020 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

Uit onze interimcontrole blijkt dat Werkorganisatie Druten Wijchen en de gemeente haar zaken beheersmatig goed op orde heeft, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van de gemeente Druten voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

De organisatie heeft verbeteringen hoog op de agenda staan en pakt snel en effectief onze bevindingen op. Daarmee wordt op een strak georganiseerde en effectieve wijze gebouwd aan een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Wij constateren dat in het boekjaar 2020 hard is gewerkt aan het verder verbeteren en optimaliseren van de kwaliteit van de operationele bedrijfsvoeringsprocessen binnen uw organisatie. Ondanks de beperkingen van Covid-19 en de lockdown heeft de organisatie toch mooie stappen daarin kunnen zetten. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen (verbeterpunten) verwijzen wij u naar de genoemde boardletter d.d. 8 december 2020.

7.2 Tabel ontwikkeling in de processen

Onderstaande tabel is ontleend aan de managementletter 2020 van Werkorganisatie Druten Wijchen en geeft een goed beeld van de positieve ontwikkeling in de interne beheersing in de jaren 2018 tot en met 2020.

Bedrijfsvoeringsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Planning & Control		● ●	●
Interne controle		● ●	●
Financial reporting			● ● ●
Inkopen & Aanbesteden		● ●	●
Betalingsverkeer Treasury		● ● ●	●
Personeel		●	● ●
Sociaal domein		● ●	●
Uitkeringen		● ● ●	●
Subsidieverstrekking		● ●	●
Vergunningen en leges		● ●	●
Verhuren en pachten		● ●	●

● 2018
● 2019
● 2020

7.3 Opvolging bevindingen managementletter	Tussen het moment van het uitbrengen van de management letter (8 december 2020) en de controle van de jaarrekening (maart - mei 2021) is er veel gebeurd. Wij hebben geconstateerd dat intern hard wordt gewerkt om de kwaliteit van de interne operationele processen te verhogen en de aanbevelingen vanuit de managementletter goed worden opgevolgd. Door de lock-down (vanwege het Corona virus) van de afgelopen maanden, zijn nog niet alle aanbevelingen opgevolgd. De bevindingen die wat meer tijd kosten staan op de planning van het tweede deel van het jaar 2021.
7.4 Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving	Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

8. Rechtmatigheid

8. Rechtmatigheid

8.1 Begrotingsrechtmatigheid	De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient de gemeenteraad zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat het college belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de gemeenteraad, zodat de gemeenteraad hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het college inbreuk maakt op het budgetrecht van de gemeenteraad. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. In die gevallen dat de gemeenteraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat de accountant deze kostenoverschrijdingen niet betreft bij de beslissing of hij al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan afgeven. <u>Essentieel is dat de raad nadere regels kan stellen wanneer:</u> 1. Kostenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten 2. Kostenoverschrijdingen passen binnen het beleid of 3. Kostenoverschrijdingen bij open einde regelingen. Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het college in de jaarrekening moet aangeven dat de raad deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij de raad nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma die de rapportagetolerantie overschrijden. Op één programma is een begrotingsoverschrijding op de lasten geconstateerd, welke de rapportagetolerantie overschrijdt. Deze is in de tabel hierna opgenomen:			
	Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee in oordeel	Onrechtmatig telt wel mee in oordeel
	Programma 8 – Wonen en bouwen	€ 192.000		€ 192.000

	De overschrijdingen zijn goed herkenbaar in de jaarrekening opgenomen (vermeld in paragraaf 3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsonrechtmatigheid). De overschrijdingen zijn hieronder toegelicht en zijn op basis van de uitgangspunten in de kadernota rechtmatigheid meegenomen in het eindoordeel inzake de rechtmatigheid. <u>Programma 8 – Wonen en bouwen</u> De overschrijding op Wonen en bouwen wordt veroorzaakt door meerdere oorzaken, waaronder projecturen die niet aan de grondexploitaties toegerekend konden worden en extra kosten voor overhead op de bouwgrondexploitaties. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht op het programma. Deze overschrijding telt mee voor ons oordeel. <u>Conclusie:</u> De begrotingsoverschrijdingen zijn getoetst aan de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. De begrotingsoverschrijdingen ten aanzien van programma 8 zijn niet tijdig in een begrotingswijziging geformaliseerd en kunnen niet worden gecompenseerd met extra inkomsten. Deze overschrijdingen tellen derhalve mee bij de bepaling van de strekking van ons rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2020.
8.2 Naleving Europese Aanbestedingsrichtlijnen	In de jaarrekening controle hebben we conform het normenkader ook werkzaamheden uitgevoerd voor Europese Aanbestedingsplicht. Overeenkomstig de kadernota rechtmatigheid 2018 hebben wij dit getoetst bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden. Voor het boekjaar 2020 is op basis van een analyse geen sprake van ten onrechte niet Europees aanbesteden. Wij willen u graag complementeren voor de interne beheersing ten aanzien van de contracten die in aanmerking komen voor de Europese aanbesteding. Deze strakke interne beheersing heeft, in tegenstelling tot veel vergelijkbare gemeenten, geleid dat er door ons <u>geen</u> opmerking hoeft te worden gemaakt voor dit onderwerp.
8.3 Schatkist-bankieren	Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid, afgemeten aan de omvang van de begroting (dezelfde maatstaf die ook wordt gebruikt voor de berekening van de kasgeldlimiet). De drempel is nu gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. De drempel is nooit lager dan € 250.000, wat betekent dat een decentrale overheid altijd gemiddeld € 250.000 buiten de schatkist mag houden. In de tabel op de volgende pagina is aangegeven welke bedragen gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist zijn gehouden. Per 31 december 2020 stond een bedrag van circa € - op de rekening bij de schatkist.

	Drempelbedrag schatkistbankieren 2020	
	Lasten (primitieve) begroting 2020 (inclusief dotaties aan reserves)	€ 45.154.000
	Maximaal toegestaan drempelbedrag (0,75%)	€ 338.655
	Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 1e kwartaal	€ -152.000
	Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 2e kwartaal	€ 252.000
	Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 3e kwartaal	€ -211.000
	Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 4e kwartaal	€ -546.000
	In de jaarrekening is de uitvoering van het schatkistbankieren conform art 52c van het BBV verantwoord. Het bedrag dat gemiddeld over een kwartaal buiten de schatkist <u>mag</u> worden gehouden (drempelbedrag) bedraagt voor 2020 (afgerond) € 339.000. In 2020 is deze drempel niet overschreden.	
8.5 Overschrijding kasgeldlimiet	De wet Financiering decentrale overheden (Fido), Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel Financiering decentrale overheden (Ufdo) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) bevatten regels die de risico's voor gemeenten moeten beperken bij lenen en beleggingen. De overtredingen van deze wet- en regelgeving leiden tot onrechtmatigheden. Ultimo boekjaar 2020 heeft de gemeente Druten de kasgeldlimiet van € 3.838.000 (maximaal toegestaan is 8,5% van de – primitieve - jaarbegroting) <u>niet</u> overschreden.	
8.6 Rechtmatigheidsverklaring vanaf 2021	Over de jaarrekening 2021 van gemeenten zal – zoals het er nu naar uitziet – door het College van Burgemeester en Wethouders een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening moeten worden opgenomen. Het huidige BBV, het BADO en overige notities worden hierop in de komende tijd aangepast. De accountant zal zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Er komt geen apart rechtmatigheidsoordeel meer in de controleverklaring. Voor nadere details verwijzen wij naar de BADO notitie Rechtmatigheidsverantwoording. Inmiddels is er een standaardtekst voor deze verantwoording ontwikkeld. Hierin geeft het college aan dat er zich geen rechtmatigheidsfouten (alleen de 3 criteria: begroting, voorwaarden en M&O) in de financiële handelingen gedurende het kalenderjaar hebben voorgedaan boven een gestelde verantwoordingsgrens. De keuze van de hoogte van deze grens – de verantwoordingsgrens – wordt aan de Raad overgelaten en is maximaal 3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan reserves.	

Dit geldt voor fouten én onduidelijkheden. Als deze zich boven de grens bevinden dan is het vereist aan te geven welke afwijkingen het betreft. Van het college wordt tevens verwacht dat er in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording wordt gegeven en welke acties zij neemt om dergelijke afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Om deze verplichting te kunnen invoeren moet onder andere de Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), de Kadernota rechtmatigheid nog worden aangepast.

Uitgaande van de invoering met terugwerkende kracht per 1 januari 2021, betekent dit dat de gemeente hier nu al mee bezig zal moeten zijn. De wijziging in de verantwoordelijkheden ten aanzien van rechtmatigheid betekent dat het college van Burgemeesters en Wethouders van de gemeente Druten zelfstandig een controlesystematiek moet inrichten, deze moet laten uitvoeren en over de uitkomsten moet rapporteren middels een rechtmatigheids-verantwoording.

Binnen de gemeente Druten is reeds gesproken over de opzet / aanscherping een intern controleplan. Wij adviseren om dit het komende jaar verder vorm te geven en deze interne controlewerkzaamheden uit te breiden, zodat het College in staat is om tijdig een dergelijke verklaring te kunnen afgeven.

The background of the slide is a photograph of a park. In the foreground, there are large, dark tree trunks on the right and some foliage on the left. A calm pond reflects the surrounding greenery. In the background, there is a grassy field with more trees and a line of trees in the distance under a slightly overcast sky.

9. Impact Covid-19 op de jaarrekening 2020

9. Impact Covid-19 op de jaarrekening

9.1 Covid-19 - Algemeen	In maart 2020 is het Covid-19 virus uitgebroken en na een jaar is nog geen sprake van volledig herstel. Maatschappelijk en economisch heeft dit grote gevolgen en veel organisaties worden financieel geraakt. Ook voor de gemeente Druten brengt dit onzekerheden met zich mee. Enerzijds worden de contouren van de economische en maatschappelijke impact van het virus steeds duidelijker, anderzijds is nog steeds sprake van (economische) beperkingen en heeft dit mogelijk ook impact op de door de gemeente te realiseren doelstellingen. In 2020 heeft de gemeente meerdere tussentijdse analyses uitgevoerd van de impact van Covid-19. De uitkomst laat zien dat de financiële impact vooralsnog beperkt is en extra lasten worden bekostigd vanuit extra bijdragen vanuit het Rijk. Vooralsnog ondervindt de gemeente, in financieel opzicht, geen grote hinder van de Corona-pandemie. Het college is zich wel bewust van de nog grotere noodzaak tot het voortdurend monitoren van de risico's, lasten en met name de realisatie van de doelstellingen. Het college schat op basis van de uitgevoerde analyses het doorvoeren van een duurzame waardevermindering op de activa van de gemeente niet van toepassing. De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op een positieve continuïteitsveronderstelling. Hoewel de toekomstige financiële impact van de uitbraak van Covid-19 ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening niet duidelijk is, is het college van mening dat op basis van de thans beschikbare informatie, de inmiddels genomen maatregelen en de huidige liquiditeitspositie, dat de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet materieel wordt beïnvloed.
9.2 Verwerking in de jaarrekening	De commissie BADO heeft op 26 februari 2021 de 'Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020' uitgebracht. In deze notitie zijn richtlijnen, voorstellen en aandachtspunten opgenomen ten aanzien van de verantwoording van de impact van Covid-19 in de jaarrekening. In de notitie is in hoofdstuk 4.3 opgenomen dat de organisatie de mogelijkheid wordt geboden om een onverplichte paragraaf in de jaarrekening op te nemen. De gemeente Druten heeft ervoor gekozen om geen separate paragraaf Covid-19 op te nemen in de jaarrekening. In de jaarrekening 2020 van Druten is op diverse onderdelen een toelichting opgenomen op de impact van Covid-19. Wij concluderen dat de huidige wijze van toelichten voldoet aan de vereisten zoals voorgeschreven door de commissie BBV en de BADO notitie.

10. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2020

10. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2020

10.1 Wijziging in verslaggevingsvoorschriften en overige wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2020 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. De organisatie heeft de jaarrekening opgesteld conform de bepalingen in het BBV en overige relevante wet- en regelgeving als de Wet Normering Topinkomens (WNT).
10.2 Bevestiging van de directie	Wij hebben van het college een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.
10.3 Beperking in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met het management noch de directie geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en de directie van uw organisatie de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
10.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)	De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 201.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2020 voor de topfunctionarissen (gemeentesecretaris en griffier) en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.

	<u>Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd</u> In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.
10.5 Single Information Single Audit (SiSa-Bijlage)	De procedure die uw gemeente moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramien een negental documenten aan het CBS te leveren. In 2020 zijn een aantal nieuwe SiSa regelingen opgenomen in de SiSa verantwoording. De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening, is opgesteld door de gemeente Druten. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij willen benadrukken dat u als gemeente zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij bij uw organisatie nagegaan of deze terecht is ingevuld. Medewerkers van uw gemeente hebben dit aan ons bevestigd. In het kader van de totstandkoming van de SiSa-bijlage merken wij nog het volgende op. Bij de meest recente review van de Audit Dienst Rijk (ADR) van de accountantscontrole van de SiSa-bijlagen 2020 (de zogenaamde single review) hebben wij gemerkt dat deze dienst (zeer)kritisch is op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-bijlagen door de gemeenten en de hierop uitgevoerde accountantscontroles. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2020 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit met een tabel, die wij ook opnemen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting fout/onzekerheid
FIN B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
BZK C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
IenW E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Onderhanden		

VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
VWS H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)	n.v.t.	€ -	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

10.6 Tozo	Uw gemeente heeft de uitvoering van de Tozo geheel zelfstandig uitgevoerd. De invoering van de Tozo regeling heeft dit jaar voor zowel uw organisatie als voor ons tot uitgebreide ‘nieuwe’ werkzaamheden geleid. De gemeente heeft de toekenning op aanvragen gebaseerd op informatie die de aanvragers hebben aangeleverd. De controle of aanvragers met recht aanspraak maakten op een uitkering cq. lening heeft vaak achteraf plaatsgevonden. Daarmee werd in sommige gevallen achteraf geconstateerd dat niet werd voldaan aan de eisen. In de afgelopen maanden zijn diverse (nieuwe) administratieve en controle eisen opgelegd die door de gemeente moeten worden nageleefd en door ons moeten worden getoetst. Uw gemeente heeft een M&O beleid specifiek voor de Tozo regeling moeten opstellen, daarbij mocht u in basis het bestaande M&O beleid als uitgangspunt hanteren. De gemeente Druten heeft dit beleid na moeten leven. Daarin wordt invulling gegeven aan de controles die de gemeente uitvoert op de Tozo aanvragen / toekenningen om vast te stellen dat de aanvragers met recht aanspraak maken op de uitkering cq. lening. De gemeente dient in haar controles te toetsen op alle rechtmatigheidseisen die voor de Tozo zijn bepaald. De gemeente heeft een controleprotocol opgesteld en voert diverse controles uit ten aanzien van de naleving van rechtmatigheidseisen. Dit wordt ook uitgevoerd wanneer zij twijfelt aan de rechtmatigheid van een aanvraag.
-----------	--

	Als accountant van de gemeente Druten dienen wij vast te stellen dat de organisatie inderdaad uw specifieke M&O beleid voor de Tozo heeft gebruikt en dat de controles conform dat beleid zijn uitgevoerd. De wetgever heeft zich gerealiseerd dat de gemeente Druten niet in staat is om alle controles op de aanvragen / toekenningen in 2020 uit te voeren voor het afronden van de jaarrekeningcontrole. Daarom zullen ook nog na het afronden van de jaarrekening 2020 afwijkingen worden geconstateerd. Afspraak is dat die afwijkingen zullen worden betrokken in de rechtmatigheidscontrole van 2021, ook al hebben ze betrekking op 2020.
10.7 Tozo bedrijfskapitaal	In de door de Nederlandse overheid gestelde voorwaarden is voor het bedrijfskapitaal vanaf Tozo-2 een aanvulling opgenomen dat de gemeente moet vaststellen dat geen sprake is van surseance van betaling of faillissement. In (de controles in) het aanvraagproces is dit niet voldoende gewaarborgd door de gemeente. Achteraf heeft de gemeente een herstelactie gedaan voor alle aanvragen bedrijfskapitaal voor Tozo-2 en Tozo-3 en is vastgesteld dat voor alle aanvragers geen sprake is van onrechtmatigheden. Derhalve heeft deze constatering ook geen impact op de foutevaluatie. Wij adviseren de gemeente het aanvraagproces hierop aan te passen.
10.7 Fraude als onderdeel van de accountants-controle	In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de ambtelijke organisatie van de gemeente Druten. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening. Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. <u>Conclusie:</u> Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2020 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

10.8 Notie lokale heffingen

Recent heeft de commissie BBV een nieuwe notitie Lokale heffingen uitgebracht. In deze de door de Commissie BBV opgestelde Notitie Lokale heffingen wordt een overzicht gegeven van alle relevante aspecten van lokale heffingen en bijbehorende voorzieningen en reserves met betrekking tot vraagstukken van begroting en verantwoording voor gemeenten. Wij attenderen u op deze notitie en de mogelijke impact en mogelijkheden voor de gemeente Druten. Daarbij is het ook van belang dat tijdig met Munitax afstemming wordt gezocht over eventuele aanpassingen die de gemeente moet doorvoeren in de wijze van heffing en in de verordeningen naar aanleiding van deze notitie.

Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen en / of onzekerheden

Toleranties t.b.v. foutenevaluatie (getrouwheid en rechtmatigheid)	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringstolerantie (respectievelijk 1% en 3% van de totale lasten)	€ 513.000	€ 1.539.000
Rapporteringstolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan de Raad)	€ 25.000	€ 25.000

Foutenevaluatie	Fouten		Onzekerheden	
Aard van de fouten en onzekerheden	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Onzekerheden prestatielevering Jeugdwet	n.v.t.	n.v.t.	€ 93.400	€ 93.400
Begrotingsoverschrijding lasten	n.v.t.	€ 192.000	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	€ -	€ 192.000	€ 93.400	€ 93.400

Bevestiging college

Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college bevestigt dat geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie

De uitgevoerde werkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening 2020 zijn afgerond en wij zijn voornemens om een goedkeurend oordeel te geven omtrent zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het college en de gemeenteraad.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Druten in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Astrium beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Astrium.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de

accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.

- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Astrium wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of algemeen bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Astrium, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2680
Extern Zaak ID	Z/21/062323
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	6
Omschrijving	Perspectiefnota 2021
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Financieel beleid
Eigenaar	Buijsrogge, Luuk
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)
Telefoonnummer steller	0625747147

Bijlagen
Beslisnota voor de Gemeenteraad Perspectiefnota 2021 .pdf
Bijlage 1: Perspectiefnota 2021 Druten.pdf
6 Motie Sociaal Maas en Waal Voorzieningenniveau
6. Motie raadsbreed Huishoudelijke Hulp (Perspectiefnota 2021).doc
Ingekomen brief – Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties – Verdeelwijze incidentele middelen jeugdzorg 2022.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	1 juni 2021
Presidium Druten	7 juni 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Instemmen met de voorstellen en mutaties met betrekking tot de reserves en voorzieningen als genoemd bij paragraaf 2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2021.

Gemeente Druten

2. Het bestemmen van het beschikbare saldo van de jaarrekening 2020 ad € 914.105 als dekkingsmiddel deze perspectiefnota 2021.
2. Na de bovenstaande mutaties resteert eenmalig (zie blz.46) een bedrag aan eenmalige middelen ad € 78.173. Na de berekening van de structurele effecten resteert in 2021 een saldo aan structurele middelen ten bedrage van –/– € 307.378 (zie blz.48). Daardoor komt het geprognosticeerde saldo voor de exploitatie 2021 uit op –/– € 229.205 (eenmalig € 78.173, structureel –/– 307.378).
3. De ramingen van de dienst 2021 inclusief de mutaties in de reserves wijzigen conform de overzichten op de pagina's 27 en 45 t/m 48. Daartoe wordt de 3e begrotingswijziging 2021 vastgesteld.
4. Instemmen met een aanvullend krediet ter hoogte van € 380.000 voor de centrumvisie Horssen.
6. De jaarschijf riolering 2021 ophogen met € 58.800 voor het aanpassen van de riooloverstorten in Deest.
5. Akkoord gaan met het verhogen van het bestaande krediet voor het dorpshart Deest van € 150.000 naar € 250.000.
8. Een krediet ter hoogte van € 100.000 beschikbaar stellen voor het aanpassen van de gemeentewerf.
9. Een aanvullend krediet beschikbaar stellen van € 87.450 ten behoeven van het veilig inrichten van de Vriezeweg, en € 100.000 van het beschikbaar krediet Rondweg Deest in te zetten voor project Vriezeweg.
6. Instemmen met het aanpassen van de openbare verlichting en de hiervoor genoemde kredieten in de komende 10 jaar ter hoogte van € 694.000 te accorderen en deze te verwerken in de begroting 2021 en verder.
11. De budgetten uit de perspectiefnota ten behoeve van de uitvoering door de WDW ter beschikking te stellen aan de WDW.
12. Het bestuur van de WDW te verzoeken invulling te geven aan de formatie waarvoor budgetten ter beschikking zijn gesteld.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Instemmen met de voorstellen en mutaties met betrekking tot de reserves en voorzieningen als genoemd bij paragraaf 2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2021.
2. Het bestemmen van het beschikbare saldo van de jaarrekening 2020 ad € 914.105 als dekkingsmiddel deze perspectiefnota 2021.
2. Na de bovenstaande mutaties resteert eenmalig (zie blz.46) een bedrag aan eenmalige middelen ad € 78.173. Na de berekening van de structurele effecten resteert in 2021 een saldo aan structurele middelen ten bedrage van –/– € 307.378

Gemeente Druten

(zie blz.48). Daardoor komt het geprognosticeerde saldo voor de exploitatie 2021 uit op –/– € 229.205 (eenmalig € 78.173, structureel –/– 307.378).

3. De ramingen van de dienst 2021 inclusief de mutaties in de reserves wijzigen conform de overzichten op de pagina's 27 en 45 t/m 48. Daartoe wordt de 3e begrotingswijziging 2021 vastgesteld.
4. Instemmen met een aanvullend krediet ter hoogte van € 380.000 voor de centrumvisie Horssen.
6. De jaarschijf riolering 2021 ophogen met € 58.800 voor het aanpassen van de riooloverstorten in Deest.
5. Akkoord gaan met het verhogen van het bestaande krediet voor het dorpshart Deest van € 150.000 naar € 250.000.
8. Een krediet ter hoogte van € 100.000 beschikbaar stellen voor het aanpassen van de gemeentewerf.
9. Een aanvullend krediet beschikbaar stellen van € 87.450 ten behoeven van het veilig inrichten van de Vriezeweg, en € 100.000 van het beschikbaar krediet Rondweg Deest in te zetten voor project Vriezeweg.
6. Instemmen met het aanpassen van de openbare verlichting en de hiervoor genoemde kredieten in de komende 10 jaar ter hoogte van € 694.000 te accorderen en deze te verwerken in de begroting 2021 en verder.
11. De budgetten uit de perspectiefnota ten behoeve van de uitvoering door de WDW ter beschikking te stellen aan de WDW.
12. Het bestuur van de WDW te verzoeken invulling te geven aan de formatie waarvoor budgetten ter beschikking zijn gesteld.

Openbaar

Zaaknummer: Z/21/062323

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Perspectiefnota 2021

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Instemmen met de voorstellen en mutaties met betrekking tot de reserves en voorzieningen als genoemd bij paragraaf 2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2021.
2. Het bestemmen van het beschikbare saldo van de jaarrekening 2020 ad € 914.105 als dekkingsmiddel deze perspectiefnota 2021.
3. Na de bovenstaande mutaties resteert eenmalig (zie blz.46) een bedrag aan eenmalige middelen ad € 78.173. Na de berekening van de structurele effecten resteert in 2021 een saldo aan structurele middelen ten bedrage van -/- € 307.378 (zie blz.46). Daardoor komt het geprognoseerde saldo voor de exploitatie 2021 uit op -/- € 229.205 (eenmalig € 78.173, structureel -/- 307.378).
4. De ramingen van de dienst 2021 inclusief de mutaties in de reserves wijzigen conform de overzichten op de pagina's 27 en 45 t/m 48. Daartoe wordt de 3e begrotingswijziging 2021 vastgesteld.
5. Instemmen met een aanvullend krediet ter hoogte van € 380.000 voor de centrumvisie Horssen.
6. De jaarschijf riolering 2021 ophogen met € 58.800 voor het aanpassen van de riooloverstorten in Deest.
7. Akkoord gaan met het verhogen van het bestaande krediet voor het dorpshart Deest van € 150.000 naar € 250.000.
8. Een krediet ter hoogte van € 100.000 beschikbaar stellen voor het aanpassen van de gemeentewerf.
9. Een aanvullend krediet beschikbaar stellen van € 87.450 ten behoeven van het veilig inrichten van de Vriezeweg, en € 100.000 van het beschikbaar krediet Rondweg Deest in te zetten voor project Vriezeweg.
10. Instemmen met het aanpassen van de openbare verlichting en de hiervoor genoemde kredieten in de komende 10 jaar ter hoogte van € 694.000 te accorderen en deze te verwerken in de begroting 2021 en verder.

11. De budgetten uit de perspectiefnota ten behoeve van de uitvoering door de WDW ter beschikking te stellen aan de WDW.
12. Het bestuur van de WDW te verzoeken invulling te geven aan de formatie waarvoor budgetten ter beschikking zijn gesteld.

Aanleiding

De perspectiefnota is bedoeld om aan het begin van het proces van de samenstelling van de meerjarenbegroting 2022-2025 beleidskaders te kunnen bepalen en bijstellen. Het college van B&W vraagt de raad op 1 juli 2021 in te stemmen met de financiële beslispunten, zoals genoemd in het resumé van de perspectiefnota 2021.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Perspectiefnota 2021

INHOUDSOPGAVE

Blz.

INLEIDING

5

1. Financiële en beleidsmatige rapportage

7

1.1 Uitgangspunten

7

1.2 Financiële analyse – bestemming resultaat 2020

7

1.2.1 Resultaat jaarrekening 2020

7

1.2.2 Financiële verwerking reeds genomen raadsbesluiten

7

1.2.3 Structurele doorwerkingen

8

2. “2^e Rapportage 2021”

23

2.1 Eenmalige bijstellingen begroting 2021

23

2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2021

27

3. Taskforce gemeente Druten

28

3.1 Vertrekpunt meerjarenbegroting

28

3.2 Op weg naar een sluitende meerjarenbegroting 2022-2026

28

3.3 Eerste opbrengsten invulling opdracht Taskforce

29

3.4 Inventarisatie overige bezuinigingen en inkomstenverhogingen

31

Bijlage 1: Opbrengst structurele onderbesteding

33

Bijlage 2: 1e Opbrengst scenario's bezuinigingen/inkomsten

35

Bijlage 3: Projectinrichting Taskforce Druten

41

4. Financiële effecten incidenteel en structureel

45

5. Provinciaal toezicht

49

6. Rapportage Collegeprogramma “Druten daagt uit ! “

50

6.1. Voortgangsrapportage prioriteiten

50

7. Resumé beslispunten

74

PERSPECTIEFNOTA 2021

Inleiding

Hierbij bieden wij u de perspectiefnota 2021 aan.

Deze perspectiefnota rapporteert over de financiële voortgang van begroting 2021 en geeft een financiële doorkijk in de te maken keuzes voor deze collegeperiode. De structurele effecten van de afwijkingen in 2021 nemen we mee in de financiële kaderstelling voor de begroting 2022.

De vastgestelde perspectiefnota 2021 vormt samen met het collegeprogramma “Druten daagt uit!” de basis voor de voorbereiding van de programmabegroting 2021-2024.

In voorliggende perspectiefnota zijn de effecten van de meicirculaire 2021 nog niet meegenomen. Hier wordt u separaat via een informatienota van op de hoogte gesteld. De uitkomsten hiervan voor het jaar 2021 verwerken we in de najaarsnota 2021, waarbij we de effecten voor de jaren 2022 en verder opnemen in de (concept) programmabegroting 2022-2025.

In januari jl. zijn de voorlopige resultaten bekend geworden van de herverdeling van het Gemeentefonds. Alhoewel deze resultaten nog niet helemaal definitief zijn, valt vooralsnog te verwachten dat de herverdeling een structurele korting betekent van ca € 1,2 miljoen. Zoals u weet hebben wij een Taskforce ‘sluitende meerjarenbegroting Druten’ in het leven geroepen die zowel aan de inkomsten- als aan de uitgavenkant met uitvoerig onderzoek bezig is om te komen tot een meerjarig sluitende gemeentebegroting. Daarbij wordt geen enkele post uitgezonderd. De werkzaamheden beslaan inmiddels een 4-tal sporen en zullen zich uitstrekken over meerdere jaren. Daarbij zal voor een aantal onderwerpen al snel resultaat kunnen worden geboekt maar voor een aantal andere onderwerpen zal uitwerking tijd nodig hebben en nadere besluitvorming nodig zijn.

In deze Perspectiefnota zal vanuit de taskforce een voorlopig verslag worden uitgebracht van een aantal eerste resultaten en quick wins. Deze perspectiefnota is in eerste instantie bedoeld om inzicht te krijgen in de financiële situatie op dit moment en richting te geven aan de begroting 2022. De eerste resultaten van de taskforce worden daarin meegenomen.

Het geprognosticeerde begrotingssaldo voor het jaar 2022 laat voor nu een positief beeld zien, met daarbij de kanttekening dat dit resultaat alleen wordt behaald met doorrekening van de voorstellen uit de Taskforce. Na het verschijnen van de meicirculaire (en septembercirculaire) krijgen we een beter beeld van de financiële gevolgen voor onze meerjarenbegroting. Afhankelijk van deze uitkomsten heeft het college de opdracht om een sluitende begroting aan de raad aan te bieden.

Druten, 1 juni 2021

Burgemeester en wethouders van Druten,

de secretaris (a.i),

de burgemeester,

A.P.J.M. Litjens

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat een financiële rapportage van incidentele bijstellingen, raadsbesluiten en structurele doorwerkingen. Aansluitend op de spelregels van de Notitie rekentechnische uitgangspunten programmabegroting 2022-2025 ziet u een doorkijk naar de saldi van de meerjarenbegroting.

In hoofdstuk 2 treft u de “2^e Rapportage 2021” aan waarin wij rapporteren over de eenmalige bijstellingen in de begroting 2021.

De opdracht van de “Taskforce gemeente Druten” wordt in hoofdstuk 3 nader toegelicht. Hierbij wordt het proces geschetst hoe de weg loopt om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Waar al de eerste “harde” resultaten zijn behaald wordt kort stilgestaan met een nadere toelichting van de financiële impact op de gemeentelijke begroting.

Er is ons veel aan gelegen om de raad transparant inzicht te geven in wat is gerealiseerd van het collegeprogramma “Druten daagt uit !” en wat ons het komende jaar nog te doen staat. In hoofdstuk 6 is de voortgangsrapportage per programma over de uitvoering van de prioriteiten uit het collegeprogramma 2018-2022 opgenomen.

Het resumé vat de financiële besispunten samen. Daaronder valt de bestemming van het saldo van de jaarrekening 2020, en ook de actuele structurele en eenmalige effecten.

Hoofdstuk 1. Financiële en beleidsmatige rapportage

1.1 Uitgangspunten

In de vergadering van 12 november 2020 stelde uw raad de begroting 2021 evenals de meerjarenraming 2022-2024 vast als uitgangspunt voor het financieel beleid.

De financiële resultaten van de jaarrekening 2020 en de begroting 2021 bieden een actuele stand van zaken. Dat stelt ons in staat om beleidskeuzes, inzichten en budgetten voor de begroting 2021 en latere jaren bij te stellen. Daarbij hanteren wij de volgende regels:

- Het tot heden aanvaard beleid wordt voortgezet. Nieuw beleid voor 2021 en volgende jaren leggen wij afzonderlijk aan uw raad voor.
- Wij houden rekening met de budgettaire gevolgen van ontwikkelingen en besluitvorming die zich tot en met medio april 2021 hebben voorgedaan.

1.2 Financiële analyse – bestemming resultaat 2020

1.2.1 Resultaat jaarrekening 2020

Na de besluitvorming betreffende de najaarsnota 2020 voorzagen we voor de jaarrekening 2020 een positief saldo van € 75.235. Na besluitvorming door de raad vloeit uit de jaarrekening 2020 een positief saldo voort van € 914.105, dit onder voorbehoud accountantscontrole. Dit saldo wordt ingebracht in deze perspectiefnota.

Het verschil tussen de najaarsnota 2020 en het werkelijk exploitatie resultaat 2020 wordt grotendeels verklaard door de budgetoverhevelingen 2020 naar 2021 ad € 853.688, waarvan u in de jaarrekening 2020 een nadere specificatie aantreft. In de jaarrekening worden de verschillen (groter dan € 20.000) tussen het saldo van de najaarsnota 2020 en de jaarrekening 2020 toegelicht.

1.2.2 Financiële verwerking al genomen raadsbesluiten

Op deze plek stippen we de besluiten met gevolgen voor 2021 en verder uit de raadsvergaderingen kort aan. De mutaties verwerken we via deze perspectiefnota administratief in de begroting 2021 en verder. De door de raad vastgestelde begroting 2021 laat een positief begrotingssaldo zien van € 46.678 (zie begroting 2021, pag. 17).

Effecten uit Najaarsnota 2020

In de door de raad vastgestelde najaarsnota 2020 op 16 december is besloten om de financiële consequenties te verwerken in de perspectiefnota 2021. Het betreft onderstaande items:

Convenant Actief Maas en Waal

De gemeente Druten neemt deel aan het Convenant Actief Maas en Waal, een samenwerkingsverband van verschillende partners om sporten en bewegen te stimuleren bij de doelgroep jeugd. Via de Brede Regeling Combinatiefuncties is er meer rijksbudget beschikbaar. De extra middelen voor 2021 en 2022, jaarlijks € 10.975 stellen we beschikbaar aan Actief Maas en Waal.

Overige raadsbesluiten

Eenmalige restantbudgetten 2020

De raad stemde in om de restantbudgetten 2020 ter hoogte van € 853.688 over te hevelen naar 2021. Deze claims zijn ten laste van de algemene reserve gebracht. Bij deze perspectiefnota 2021 wordt conform besluit dit bedrag weer toegevoegd aan de algemene reserve.

Integrale aanpak Deest

De raad is op 16 december akkoord gegaan met de integrale aanpak 'aantrekkelijke woonomgeving Deest' waarbij we het wonen in Deest toekomstbestendig maken, met een passende, duurzame woonvoorraad en een aantrekkelijke duurzame woon- en leefomgeving voor de huidige- en nieuwe inwoners. Hierbij is € 50.000 uit reserve grondbedrijf beschikbaar gesteld voor het opstellen van een ontwikkelingsvisie voor De Gaarden Fase 2 en omliggende percelen, en € 45.000 voor het opstellen van een visie voor herinrichting van de openbare ruimte in Wilgenland, waarvan € 20.000 wordt gedekt uit het budget Milieubeheer en het restant ad € 25.000 ten laste wordt gebracht van de éénmalige middelen 2021.

Klaar voor de Start

In uw raadsvergadering van 25 februari 2021 heeft u besloten om een bedrag van € 83.300 beschikbaar te stellen voor projectkosten Klaar voor de Start voor de periode van 1 maart 2021 tot 1 augustus 2021 en dit bedrag te dekken uit de reserve uitstroombeleid.

1.2.3 Structurele doorwerkingen en beleidsrapportages

De hierna genoemde budgetten, gegroepeerd per programma, van de begroting 2021 en de volgende jaren behoeven structurele aanpassing. Daarnaast noemen we ook de relevante beleidsontwikkelingen per programma.

Bestaand beleid (structureel)

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Herijking Gemeentefonds

Via een informatienota bent u geïnformeerd over het (voorlopige) nadelige herverdeeffect voor de gemeente Druten van € 1.134.000 ofwel € 61 per inwoner. Zowel de Raad voor het Openbaar bestuur als de VNG wordt om advies gevraagd. Vervolgens is het aan het nieuwe kabinet om hierover een besluit te nemen. De herverdeling van het gemeentefonds gaat op zijn vroegst per 2023 in. Druten groeit in vier jaar vanaf 2023 naar het genoemde nadeel van € 1.134.000 toe. Nadeelgemeenten, zoals Druten, ontvangen via een suppletie uitkering tijdelijk extra geld, bovenop de uitkomst van de nieuwe verdeling, zodat zij geleidelijk toegroeien naar hun lagere uitkering. Het negatieve effect van resp. € 279.000, € 557.000, € 837.000 voor de jaren 2023, 2024 en 2025 nemen wij op in deze perspectiefnota.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Centrum Horssen

Om in de “basis” te kunnen voldoen aan de door de Raad vastgestelde centrumvisie Horssen voldoen de beschikbare middelen niet. Een strakke raming met name gericht op de renovatie van de “Rijdt” (zonder luxe) komt uit op € 830.000. Het oorspronkelijk beschikbare bedrag was € 650.000. In 2020 is hieruit de aankoop van de Rijdt 63 voorlopig betaald. Het pand Rijdt 63 gaat weer in de verkoop. We willen het daarvoor ingezette bedrag van € 200.000 weer toevoegen aan het krediet. En daarnaast nog aanvullend € 180.000 uitbreiding aanvragen voor het realiseren van de Centrumvisie Horssen. De uiteindelijke extra middelen komen daarmee op 380.000. We stellen voor om de structurele kapitaallasten ad € 23.750 van deze aanvullende investering op te nemen in de begroting 2022, en de afschrijvingslasten ad € 19.000 af te dekken uit een nieuw te vormen afschrijvingsreserve. Deze afschrijvingsreserve vullen we vanuit de reserve stadsuitleg voor een bedrag van € 380.000 (obv afschrijvingstermijn 20 jaar).

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Kwaliteitsimpuls Openbare ruimte (KOR)

Kwaliteitsimpuls Openbare ruimte (KOR)

Voor de jaren 2020, 2021 en 2022 is jaarlijks een bedrag van € 150.000 beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte. Voor dit jaar staat het volgende op de planning. In Deest en Druten pakken we groen en lastige onkruidlocaties aan en knappen die op. Onder andere lastig te onderhouden kleine verhardingsvlakken gaan we vergroenen. De kosten ramen we op ca. € 44.000. Een aantal bermen in het buitengebied is slecht, deze gaan we waar nodig herstellen. Deze kosten ramen we op € 40.000. Daarnaast pakken we onkruid rondom het Hertenpark in Druten aan door het opknappen van de verharding, deze kosten ramen we op ca. € 46.000. Op diverse locaties gaan we lastig te verwijderen onkruid bij lichtmasten bestrijden door aanpassing van de inrichting. Deze kosten ramen we op ca. € 20.000. Van de hierboven genoemde kosten van in totaal € 150.000 is dekking voorzien vanuit de reserve wegen en reeds financieel verwerkt in de begroting.

Programma 6 Sociaal Domein

Huishoudelijke hulp (prijs- en volume effect)

Structurele effecten van indexering en incidenteel effect van volumetoename in 2021. Tarieven HH zijn voor 2021 opnieuw vastgesteld. Daarnaast blijven kosten stijgen door meer klanten die gebruik maken van HH. In bedragen is uitgegaan van de structurele effecten van de indexering HH tarieven vanaf 2021 en de volumetoename over 2021 van 7,5%. Na de zomer komen we met scenario's om kosten HH te beheersen. De structurele gevolgen van de indexering en de volumetoename van in totaal € 273.818 is een onontkoombare uitzetting.

Inkoop 2021 jeugd: GGz, Jeugdhulp met verblijf, ambulante behandeling en jeugdbescherming/ jeugdreclassering

De contractering van GGz, Jeugdhulp met verblijf, ambulante behandeling en jeugdbescherming/jeugdreclassering wordt in regionaal verband gedaan. De inkoop voor 2021 en verder is gebaseerd op de realisatie 2020 en de verwachtingen voor 2021. We constateren vooral een toename aan inzet van GGz, waarbij gemeenten niet de volledige grip hebben op de plaatsing van kinderen bij de aanbieders. De onontkoombare structurele kostenuitzetting voor Druten bedraagt op deze vier inkooponderdelen € 83.647.

Praktijk Ondersteuner Huisartsenzorg (POH) Jeugd

We zien goede resultaten. De verwachting is dat door deze inzet op langere termijn een afname in het gebruik van specialistische GGZ te zien is. Het extra gevraagde budget vanaf 2024 ad € 65.000 dekken we dan ook uit het regulier budget basis en specialistische GGZ.

WMO nieuw (specialistische begeleiding)

We proberen sinds dit jaar de inzet van specialistische begeleiding te verminderen. Hiervoor maakten we afspraken met ons Sociaal Team en met onze aanbieders. Hierdoor stelden we de begroting van 2021 en 2022 naar beneden bij. We geven hiervoor nu een winstwaarschuwing. Waarschijnlijk betalen de regiogemeenten vanaf 2022 de ambulante begeleiding na Maatschappelijke Opvang (MO). Nu betaalt Nijmegen deze. Het is eigenlijk een lokale Wmo taak. Voor Druten betekent dit een uitzetting van ongeveer € 10.000 ingaande het begrotingsjaar 2022. Dit bedrag kan per jaar verschillen. Dit hangt af van hoeveel inwoners uitstromen uit MO.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Aanpassen riooloverstorten Deest

In de kern Deest zijn twee externe riooloverstorten geplaatst in het rioolstelsel. Eén in de Vriezeweg op de kruising met de Jan van Weliestraat en één in de berm op de kruising Bijmanstr./Boeisestr. Deest ligt in een gebied dat sterk onder invloed staat van de waterstanden in de rivier de Waal. In een kwelperiode kan lokaal het grondwater tot boven het maaiveld staan. Door studie is geconcludeerd dat in de kwelperiodes bij beide externe riooloverstorten oppervlaktewater in het rioolsysteem stroomt. Om dit te voorkomen zijn maatregelen nodig. De kosten van € 58.500 voor het aanpassen van de overstorten in Deest, zijn als PM-post opgenomen in de meerjarenraming dat onderdeel uitmaakt van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022(GRP). Omdat het hier gaat om een investering wordt voorgesteld het krediet voor de Jaarschrijf riolering 2021, met € 58.500 te verhogen en de kapitaallasten van € 1.900 te vertalen ingaande de begroting 2022.

Programma 8 Wonen en Bouwen

Project Vlakkers

In de najaarsnota 2018 en de perspectiefnota 2020 is voor de openbare ruimte van de Vlakkers een bedrag opgenomen van € 234.000. Als dekking is opgenomen de éénmalige middelen (incidenteel budget). Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) hoort dit budget geactiveerd en afgeschreven te worden. Deze correctie houdt in dat over het krediet van € 234.000 de jaarlijkse kapitaallasten € 14.625 ingaande het begrotingsjaar 2021 moeten worden opgenomen.

Programma overstijgend

Brandverzekering Druten

De brandverzekering voor het Drutens gemeentelijk vastgoed is beëindigd per 01-01-2021 en opnieuw afgesloten. Vanwege de premiehoogte en contractduur is deze dienst meervoudig onderhands aanbesteed. Het aanbestedingstraject is begeleid door de verzekeringsagent (Raetsheren van Orde) van de gemeente Druten. Wanneer we ons vastgoed niet verzekeren tegen brandschade bestaat de theoretische kans dat we gebouwen na een calamiteit vanwege de hoge kosten niet kunnen herstellen of herbouwen. Zo zal de herbouw van één van de basisscholen bijvoorbeeld al snel enkele miljoenen euro's kosten. De structurele meerkosten ad € 36.000 ingaande het begrotingsjaar 2021, als gevolg van de nieuwe aanbesteding van de brandverzekering, verwerken we in deze perspectiefnota 2021.

Nieuw beleid (structureel)

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Conceptbegroting WDW 2022

In de conceptbegroting van de WDW is de nieuwe bijdrage voor 2022 opgenomen voor beide gemeenten. De bijdrage voor de gemeente Druten valt € 50.000 hoger uit dan is voorzien in de gemeentelijke begroting voor de jaarschijf 2022. Genoemde verhoging is voor € 30.000 te verklaren door toegenomen kosten in verband met de invoering van WAB groenonderhoud (Wet Arbeid in Balans), waarover is gerapporteerd in de slotrapportage 2020 van de WDW. Deze extra kosten ad € 30.000 met betrekking tot de WAB moeten nog worden verwerkt in de jaarschijf 2021 van de begroting als een verhoging op de bijdrage aan de WDW. Het overige deel van de uitzetting in de WDW begroting is een gevolg van aanpassingen in de indexering (op zowel lonen als inkoopcontracten), en de doorwerking daarvan op de cao aanpassing.

Ipads raadsleden

In verband met de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 zullen de nieuwe raadsleden voorzien moeten worden van informatie en communicatievoorzieningen voor hun functie. Dit is verplicht op basis van artikel 3.3.2. van het landelijke 'Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers'. In Druten zijn hiervoor de Ipads in bruikleen aan raadsleden verstrekt, na de verkiezingen zullen de Ipads van alle raadsleden vervangen worden voor de komende raadsperiode. We stellen voor om in het begrotingsjaar 2022 € 20.000 beschikbaar te stellen voor deze aanschaf.

Groene Metropool

Vijf opgaven

De Groene Metropoolregio die op 1 januari 2021 startte, is een opgavegerichte samenwerking, waarin de opgaven in een jaarlijks programma worden vastgesteld. Op deze regionale agenda, opgebouwd uit 5 samenhangende opgaven, kan worden ingetekend. De opgaven zijn zo gekozen dat ze van regionaal belang zijn en lokaal hun uitwerking zullen hebben. Besluitvorming over deelneming aan de opgaven moet nog plaats vinden. Vooralsnog gaan we er zekerheidshalve vanuit dat we intekenen op vijf opgaven. Financieel betekent dit het volgende:

Bijdrage vijf opgaven Groene Metropool ingaande 2022					
<i>(Uitgaande van aantal inwoners : 19002)</i>					
		bedrag per	totaal		
		per inwoner	per regio		
Verbonden regio	€	1,30	€ 24.703		
Productieve regio	€	0,73	€ 13.871		
Circulaire regio	€	0,81	€ 15.392		
Ontspannen regio	€	0,57	€ 10.831		
Groene groeiregio	€	0,74	€ 14.061		
Totale bijdrage Groene Metropool			€ 78.858		
aanwezige dekking begroting Druten			€ 48.493		
	Per saldo uitzetting		€ 30.365		

Ingaande het begrotingsjaar 2022 nemen voor de vijf opgaven binnen de Groene Metropool een uitzetting mee van afgerond € 31.000.

Regiobureau

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft voor 2022 al een incidentele subsidie van de provincie ontvangen van € 600.000. Daarom is voor het regiobureau voor 2022 eenmalig een lagere gemeentelijke bijdrage van € 1,73 per inwoner in haar conceptbegroting opgenomen. Vanaf 2023 komt de bijdrage weer op het oorspronkelijke bedrag van € 2,50 per inwoner. Omdat in de meerjarenschijf 2022-2025 van de lopende gemeentebegroting van Druten een inwoner bijdrage is opgenomen van € 2,50 structureel, ontstaat voor het jaar 2022 een eenmalige ruimte van € 0,77 per inwoner. Uitgaande van 19.002 inwoners, betekent dat een eenmalige meevaller van € 14.600 voor het begrotingsjaar 2022.

Bijdrage GR Munitax

De begroting van de GR Munitax is voor 2022 gewijzigd. Deze is gebaseerd op de concept begroting 2022-2025. Een aantal kosten zijn bij Munitax gestegen, waaronder kosten voor bezwaar en beroep en kosten van software. Deze kosten heeft Munitax doorberekend in de begroting voor 2022 en in de meerjarenraming. Voor het begrotingsjaar 2022 betekent dit een bijstelling in de bijdrage aan de GR van € 13.175.

Aanpassen gemeentewerf

Op een groot aantal vlakken voldoet de gemeentewerf niet meer aan de geldende Arbeids-eisen. De werkplekken en de kantine zijn te klein. Het aantal aanwezige sanitaire voorzieningen is onvoldoende en ook is er geen aparte ruimte voor persoonlijke gesprekken. Op het buitenterrein voldoet het laadperron niet aan Arbeids- en veiligheidseisen. Op het perron worden materialen die vrijkomen bij onderhoud en schoonmaakwerk overgeslagen. Dit perron bevindt zich in een dermate slechte staat dat uit oogpunt van veiligheid het op korte termijn gerenoveerd moet worden. De huidige situatie is absoluut onveilig en het brengt grote risico's met zich mee. Om deze situaties op te lossen is er een investering van € 100.000 nodig. De kapitaallasten van deze investering bedragen op basis van een afschrijvingstermijn van 20 jaar € 6.250 ingaande het begrotingsjaar 2022.

Programma 1 Veiligheid

Straatcoaches

In verband met de aanhoudende jeugdoverlast is door de colleges van Druten en Wijchen besloten te starten met de pilot straatcoaches. De eerste pilot betrof er één van een half jaar (tot juli 2021). Het nieuwe voorstel behelst de verlenging van deze pilot voor 1 jaar tot en met juli 2022. De kosten voor deze verlenging bedragen € 46.000 voor de gemeente Druten. We stellen voor om voor zowel het jaar 2021 en 2022 € 23.000 op te nemen.

Brandputten controle en veiligheid

Het onderhoud van brandputten is een taak van de gemeente. De gemeente dient er voor zorg te dragen dat de brandputten goed onderhouden worden en ook voldoende water leveren bij een brand. Gebleken is dat deze verantwoordelijkheid onvoldoende geborgd is. Daarom is er offerte opgevraagd bij een daartoe gespecialiseerd bedrijf. De kosten per brandput bedragen € 125 per jaar. In totaal hebben we 12 brandputten. De totaalkosten zijn structureel € 1.500 ingaande begrotingsjaar 2021.

Bijdrage Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ)

De verhoging van de bijdrage aan de VRGZ is gebaseerd op haar ingediende concept (meerjaren) begroting 2022-2025. Voor de gemeente Druten komt dit neer op een verlaging in de bijdrage van € 13.268 voor het jaar 2022 en verder. Mocht het Algemeen Bestuur van de VRGZ onze zienswijze overnemen en de 1% generieke korting toch doorvoeren in haar begroting voor 2022, dan wordt dit bedrag nog bijgesteld.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Investeringsbudget Integrale Aanpak Deest

In december 2020 heeft de raad de Integrale aanpak Deest vastgesteld. Eén van de deelprojecten is de verduurzaming van de openbare ruimte. In de integrale aanpak hebben we aangegeven dat we onze ambitie in vergroenen, minder verharding en het creëren van een klimaat adaptieve omgeving in een voorstel aanscherpen en voorleggen aan het bestuur. In dit voorstel voor deze perspectiefnota 2021 hebben we de grote lijnen in verduurzaming openbare ruimte uitgewerkt. We stellen voor om het beschikbare krediet voor het dorpshart Deest te verhogen van € 150.000 naar € 250.000 met hieruit voortvloeiende kapitaallasten ingaande het begrotingsjaar 2022 van € 6.250. Tevens vragen wij om een incidenteel bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen voor inwonersinitiatieven in de Duurzame Openbare Ruimte en deze af te dekken uit de reserve stadsuitleg. Voor de realisatie van meer (bio)diversiteit is € 10.000 benodigd welke we kunnen bekostigen uit het budget Milieubeheer.

Herinrichting Vriezeweg

Het betreft primair het Duurzaam Veilig inrichten van de Vriezeweg binnen de bebouwde kom van Deest aansluitend op de openstelling van de rondweg Deest. De totale investering wordt geraamd op € 258.000. Voor € 170.550 is reeds dekking aanwezig (Rondweg Deest € 100.000 en subsidie provincie € 70.550).

Ingeschat wordt dat er aanvullend op het beschikbare budget nog ca. € 87.450 benodigd is om het project te kunnen uitvoeren. Deze kosten leiden tot een structurele uitzetting ad € 5.500, bij een lineaire afschrijving van 20 jaar en 1,25% en dienen te worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2022.

Routebegeleidingssysteem gladheidbestrijding

Voor de gladheidsbestrijding zijn de strooiers uitgerust met een routebegeleidingssysteem. Door de leverancier wordt dit systeem niet meer ondersteund. Voor een goede uitvoering van de gladheidbestrijding is het wel nodig. Het gaat om 5 voertuigen.

We stellen voor om extra bedrag van structureel € 3.000 beschikbaar te stellen aan de WDW voor de vervanging van het gladheidsroutemanagementsysteem, en de extra benodigde middelen voor abonnementskosten ad. € 4.500 conform afspraak onder te brengen bij de WDW. Deze bijdragen worden gedekt uit het budget gladheidbestrijding

Aanpassen openbare verlichting

We gaan de komende 10 jaar gebruiken om de achterstallige vervanging van de armaturen van de openbare verlichting in te halen. Daarbij maken we meteen een verduurzamingsslag. De armaturen ouder dan 25 jaar worden vervangen door moderne armaturen welke voorzien zijn van led. Ook krijgen de armaturen een dimschema, zodat het energieverbruik wordt teruggedrongen. De totale investering in de komende 10 jaar bedraagt € 694.000.

De kapitaallasten van deze investeringen worden opgenomen in de begroting 2022 volgens bijgevoegd schema.

jaar	maatregel	investering	afschrijving	rente	kapitaalsl.	kapitaalsl. cumulatief
2021	vervangen 540 st armaturen	€ 190.000	€ 7.600	€ 2.375	€ 9.975	€ 9.975
	vervangen 36 masten en 25 st dark-spots	€ 104.000	€ 2.311	€ 1.300	€ 3.611	€ 13.586
2022	vervangen 48 st armaturen	€ 16.800	€ 672	€ 210	€ 882	€ 14.468
2023	vervangen 64 st armaturen	€ 22.400	€ 896	€ 280	€ 1.176	€ 15.644
2024	vervangen 139 st armaturen	€ 48.650	€ 1.946	€ 608	€ 2.554	€ 18.198
2025	vervangen 270 st armaturen	€ 94.500	€ 3.780	€ 1.181	€ 4.961	€ 23.159
2026	vervangen 229 st armaturen	€ 80.150	€ 3.206	€ 1.002	€ 4.208	€ 27.367
2027	vervangen 59 st armaturen	€ 20.650	€ 826	€ 258	€ 1.084	€ 28.451
2028	vervangen 106 st armaturen	€ 37.100	€ 1.484	€ 464	€ 1.948	€ 30.399
2029	vervangen 85 st armaturen	€ 29.750	€ 1.190	€ 372	€ 1.562	€ 31.961
2030	vervangen 142 st armaturen	€ 49.700	€ 1.988	€ 621	€ 2.609	€ 34.570

De afschrijvingskosten worden gedekt uit het huidige instandhoudingsbudget. Daarnaast wordt een deel van de reserve vervanging straatverlichting, te weten, € 289.000 ingezet voor het wegwerken van uitgesteld en achterstallig onderhoud. Het resterende aanwezige saldo ad € 410.000 valt vrij.

Programma 4 Onderwijs

Integraal Huisvestingsplan

Op basis van het raadsbesluit inzake de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen 2019-2039 worden scenario's voor renovatie/nieuwbouw voorbereid voor het primair en voortgezet onderwijs, waarbij rekening gehouden moet worden met tenminste 2 voorstellen voor nieuwbouw/renovatie. Conform het raadsbesluit wordt de besluitvorming over de investeringen voorgelegd aan de nieuwe raad na de lokale verkiezingen van 2022. Op dit moment zijn er nog geen exacte ramingen van investeringen; deze worden opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Onderwijshuisvesting 2022-2025. Op de gemeentelijke begroting is met deze substantiële investeringen vooralsnog nog geen rekening gehouden.

Uitvoeringsbudget voor leerplicht

Leerplicht en –recht is belangrijk. Dat hoeven we niet te onderstrepen. Alleen, niet iedereen weet wat leerplicht kan en doet. Daarom is het belangrijk om dit steeds onder de aandacht te brengen. Met een jaarlijks budget van € 750 kunnen we folders en acties uitvoeren. Na de ambtelijke fusie werken de leerplichtambtenaren voor beide gemeenten samen als één team. We stellen voor om genoemd bedrag structureel op te nemen vanaf het begrotingsjaar 2022.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Sporthal de Heuvel

De beheerder van sporthal de Heuvel is gestopt per 01-01-2021. Er is een nieuwe exploitant gevonden die het tijdelijke beheer wil overnemen tot aan de sluiting van sporthal de Heuvel als gevolg van de in gebruik name van de nieuwe sporthal op de Gelenberg.

De meerkosten bedragen ongeveer € 27.500 over de jaren 2021 tot en met 2023, bestaande uit energielasten (G/W/E) en uitzetting van kosten op klein onderhoud van ongeveer € 3.500.

Essenstakkensterfte Drutens Bosje

In het Drutens Bosje is een perceel met vrijwel uitsluitend Essen. Deze essen zijn ernstig aangetast door de essentakkensterfte. Het gevolg is dat takken spontaan afbreken en bomen omvallen. Ca. 95% van de bomen is aangetast en een groot aantal bomen al dood. Om het beeld en uitstraling van het bosje zo veel mogelijk te handhaven wordt voorgesteld de bomen gefaseerd te rooien. Het Drutens Bosje is een locatie met een hoog recreatieve functie. Ter borging van de veiligheid van de gebruikers is het treffen van maatregelen in de vorm van het rooien van dode en ernstig aangetaste essen in dit perceel noodzakelijk. De kosten hiervoor bedragen in 2021 € 14.000.

Na het rooien van de Essen in het Drutens Bostje is gedurende een periode van ca. 5 jaar nazorg nodig. Dit om te zorgen dat de jonge bomen de kans krijgen en niet overwoekert worden en waar nodig voor jonge aanplant. Hiervoor is in de periode 2022-2027 jaarlijks een bedrag van € 10.000 nodig.

Buiten de muren begraven

De gemeentelijk begraafplaats aan de Molenhoek verkeert in een erbarmelijke staat van onderhoud en moet opgeknapt worden. De begraafplaats muur is bij de fundering gebroken en vertoont een ernstige scheefstand. De muur is ook deels ingevallen. De pilasters zijn niet meer dan op elkaar gestapelde stenen zonder enig verband. Op de begraafplaats zelf is nauwelijks meer plek door de wildgroei aan bomen en stobben van eerder omgezaagde bomen. We adviseren de gemeenteraad om gevolg te geven aan het burgerinitiatief door het college opdracht te geven om de gemeentelijke begraafplaats aan de Molenhoek te Druten op te knappen en een gedenkteken te plaatsen, en hiervoor in 2022 een bedrag van € 22.000 beschikbaar te stellen.

Programma 6 Sociaal Domein

DRAN gewijzigde begroting 2021 en begroting 2022-2025

Op basis van de ontvangen gewijzigde begroting 2021 en concept begroting 2022-2025 worden, vooruitlopend op de in te dienen zienswijze, de financiële consequenties hiervan gemeld. Per saldo verwachten we een positief resultaat, met name op het route(leerlingen)vervoer. Ten opzichte van onze begroting melden we voor 2021 een voordeel van € 48.827, in 2022 van € 54.239, in 2023 € 60.445 en in 2024 € 66.372.

GGD Gelderland Zuid ontwerpbegroting 2022

Recent is de begrotingswijziging 2021 en de conceptbegroting 2022 van de GGD ontvangen. Vooruitlopende op de definitieve vaststelling melden we de financiële gevolgen. Voor 2022 en verder melden we een uitzetting van € 13.679.

MGR Module Werkbedrijf Ontwerpbegroting 2022-2025 en bijstelling begroting 2021

Recent ontvingen we de ontwerpbegroting 2022 en de bijstelling 2021 van de MGR Regio Rijk van Nijmegen. Vooruitlopend op de definitieve besluitvorming in juli door het Algemeen Bestuur van de MGR en de in te dienen zienswijze verwerken we de wijzigingen in deze perspectiefnota.

Over 2021 valt de bijdrage aan de MGR € 46.000 lager uit dan geraamd. We voegen dit voordeel toe aan de beschikbare eenmalige middelen. De bedragen voor de MGR begroting 2022-2025 verwerken we in onze gemeentebegroting. Dit levert ten opzichte van de huidige meerjarenramingen voordelen op van € 29.000 (2022), € 34.000 (2023) en € 23.000 (2024).

Preventie en vroegsignalering van schulden

Preventie en vroegsignalering is een belangrijk speerpunt bij schuldhulpverlening.

Vroegsignalering is sinds 2021 een wettelijke taak. De preventiemedewerker is tevens coördinator vroegsignalering en voert uitvoeringstaken uit voor vroegsignalering, dit naast preventieactiviteiten. Voor de functie van preventiemedewerker schuldhulpverlening vragen we om ingaande het begrotingsjaar 2022 € 18.355 beschikbaar te stellen

Daarnaast vragen we een structureel een bedrag van € 17.645 voor het uitvoeren van vroegsignalering door het uitvoerend team Vroegsignalering (€ 6.045 per jaar), RIS Inforing (€ 5.600), Zakgeldproject (€ 1.000) en voorlichtingsactiviteiten (€ 5.000).

Bijgewerkt Beleids- en uitvoeringsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2020-2023

Een actueel beleidsplan Wmo en jeugd is verplicht op grond van de Wmo en jeugdwet. Het beleidsplan benoemt onze doelen voor de komende jaren. In het uitvoeringsplan wordt aangegeven hoe we deze doelen willen bereiken met de bijbehorende kosten. Een gedeelte van de benodigde middelen is reeds in de begroting opgenomen. Voor 2022 en 2023 vragen wij u om per saldo € 77.755 resp. € 317.250 beschikbaar te stellen waarbij de reserve sociaal domein als dekking fungeert. In het gevraagde bedrag voor 2022 is rekening gehouden met de storting van € 147.245 in de reserve Sociaal Domein van het compensatiepakket corona wat in maart 2021 beschikbaar is gekomen vanuit het Rijk.

Vervolg beleid niet-loonvormende keten Klaar voor de Start

De afgelopen twee jaar heeft de gemeente Druten met het project Klaar voor de Start ook klanten uit de niet-loonvormende keten opgepakt. Dit heeft de duurzame uitstroomcijfers van de gemeente Druten met 12 personen doen stijgen. In het afgelopen jaar zijn 12 personen extra uit de bijstand gestroomd met behulp van Klaar voor de Start, waaronder 11 personen in de laatste 8 maanden. Gezien de resultaten uit de afgelopen twee jaar, is het lonend om actief beleid te hebben met deze doelgroepen uit de niet loonvormende keten. In de gemeente Druten is er nog geen structureel beleid op de genoemde doelgroepen uit de niet-loonvormende keten en vallen deze mensen tussen wal en schip. Met de continuering van Klaar voor de Start, pakken wij deze doelgroep juist wel aan. Om dit te realiseren vragen wij ingaande het begrotingsjaar 2022 een structureel budget van maximaal € 100.000 om met deze doelgroep aan de slag te gaan en hen te begeleiden naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Daarnaast vragen wij in te stemmen met een incidenteel budget ad € 50.000 om het project Klaar voor de Start voor het jaar 2021 goed af te ronden en dit bedrag te dekken uit de reserve uitstroombeleid. Voorzichtigheidshalve rekenen we in deze perspectiefnota met structureel budget van € 100.000. Het is aan uw raad om hierin een keuze te maken, met het daaraan gekoppelde kostenplaatje.

Dorpshuis Trefpunt Deest

Dorpshuis 't Trefpunt in Deest heeft per 13 april 2017 een lening ter hoogte van € 175.000 bij de gemeente Druten. Deze lening is verstrekt in de vorm van een hypotheek met een rentepercentage van 2%. Daarbij is een aflossingsvrije periode overeengekomen tot en met 1 mei 2022. Er heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden waarin de optie is besproken om vervroegd op deze lening af te lossen en het rentepercentage aan te passen naar 1,5%. Concreet is verzocht door het bestuur van vereniging dorpshuis 't Trefpunt aan de gemeente om in 2021 een bedrag ter hoogte van € 75.000 vervroegd af te lossen, en de leningsvoorwaarden te wijzigen naar een rentepercentage van 1,5% en de aflossing te laten plaatsvinden op basis van jaarannuïteiten, te starten vanaf 1 januari 2021 in plaats van 1 mei 2022. Door deze aanpassing ontvangt de gemeente Druten structureel € 2.000 minder aan rente ingaande het begrotingsjaar 2021.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Begraafplaats

Voor het onderhoud van de begraafplaats wordt steeds meer gebruikt gemaakt van elektrisch gereedschap. Dit is duurzaam, stiller en past bij de omgeving. Om goed te kunnen werken is het nodig dit gereedschap te kunnen stallen en opladen in een opslagruimte/keet. De eigenaar van het ceremoniehuis wil de grond rondom het ceremoniehuis graag kopen of huren van de gemeente. Wij geven de voorkeur aan de huurconstructie met daaraan verbonden voorwaarden. De aanschafkosten van een keetje en een stroomaansluiting zijn € 20.000. Omdat investeringen onder de € 25.000 niet worden afgeschreven, wordt er nu bij deze perspectiefnota 2021 incidenteel geld aangevraagd. Daarnaast wordt er een structurele huuropbrengst van € 4.500 in de begroting opgenomen vanaf het jaar 2022.

ODRN

De begroting 2022 is gebaseerd op de advieslijsten die begin 2021 met ons, als opdrachtgever, zijn afgestemd. Hierbij is rekening gehouden met een aantal uitgangspunten waaronder het afzien van een afgesproken korting op het uurtarief van € 3 vanaf 2022. Vooralsnog wordt deze korting vanaf 2024 wel ingevoerd. Op basis van de geactualiseerde begroting van de ODRN dient de begroting van de gemeente Druten te worden bijgesteld. Voor 2022 en 2023 betekent dit een verhoging van € 10.699 respectievelijk € 5.970. Vanaf 2024 betekent dit een verlaging van € 6.556.

Dit conform onderstaande tabel:

	2022	2023	2024	2025
Begroting ODRN	472.871	468.142	453.041	453.041
Doorbelasting interne budgetten, op basis van kosten 2020.	19.440	19.440	19.440	19.440
Op te nemen in begroting	453.431	448.702	433.601	433.601
Opgenomen in begroting Druten	442.732	442.732	440.157	440.157
Uitzetting Perspectiefnota	10.699	5.970	-6.556	-6.556

Programma 8 Wonen en Bouwen

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is een omvangrijk project. De verschillende onderdelen van de Wet krijgen nog steeds vorm. Daarnaast zijn wij ook afhankelijk van externe organisaties en interne beschikbare capaciteit. In de vorige perspectiefnota én de recente beslisnota 'Stand van zaken implementatie Omgevingswet' is een bijstelling van de projectbegroting aangekondigd. De projectbegroting is bijgesteld naar de laatste stand van zaken. Additioneel hebben voor projectkosten in 2021 € 21.026, en voor 2022 € 54.373 nodig. Deze extra kosten komen door zowel interne ontwikkelingen (o.a. aanvullende capaciteit en opleidingen) als externe ontwikkelingen (o.a. gezamenlijke onderzoeken en regionaal beleid).

Rijdt 36 Horssen

Het college kocht de woning met bijbehorende grond aan de Rijdt 36 te Horssen aan. Door aankoop van deze woning ontstaat een unieke kans om het dorpsplein substantieel te vergroten waardoor de problemen met parkeren, ruimtegebrek voor een terras en houden van (buiten)evenementen integraal opgelost kunnen worden. De koopsom ad € 390.000 (inclusief kosten koper) dekken wij uit het beschikbaar gesteld krediet actieve grondpolitiek van € 500.000 conform vastgestelde begroting 2021. De kapitaallasten (rentecomponent) als gevolg van deze aankoop bedraagt € 4.875 ingaande de begroting 2022.

Werkorganisatie Druten Wijchen

De werkorganisatie heeft de conceptbegroting vastgesteld en aangeboden aan de gemeenteraden. De gemeenteraden kunnen een zienswijze indienen, waarop het bestuur van de WDW de begroting 2022 definitief vaststelt. In de begroting is aangegeven geen nieuw beleid op te nemen, zodat dit eerst in de Perspectiefnota's van Druten en Wijchen integraal kan worden afgewogen. Wel zijn er een aantal thema's benoemd, die we hier uitwerken tot concrete voorstellen.

Actieplan Doorontwikkeling WDW

Met het actieplan Doorontwikkeling WDW dat in juli 2021 aan het bestuur wordt aangeboden, zetten we de volgende stap in onze organisatie. Hiermee geven we ook uitvoering aan een motie vanuit de raad om hiervoor een actieplan op te stellen. Met het actieplan bepalen we de focus voor de komende 3 jaar en zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst.

We gaan werken aan 3 sporen: Dienstverlening, Professionaliteit en Zelforganisatie. We willen dienstverlening nog dichterbij brengen, onze professionaliteit verder vergroten en meer maatwerk, sturing toepassen bij zelforganisatie zodat het eigenaarschap bij medewerkers en teams verder toeneemt in te doen wat nodig is. Ook werken we aan een goede hybride werkcultuur en betere verbinding in het nieuwe normaal dat is ontstaan door corona. De nieuwe hybride werkcultuur, waarin veel medewerkers ook in de toekomst, regelmatig blijven thuiswerken heeft gevolgen voor het gebruik en de inrichting van onze kantoren. Zo wordt het kantoor vooral de plek voor ontmoeting en overleg, met collega's en externen. Er zijn bijvoorbeeld minder vaste werkplekken nodig, meer grotere overlegruimtes of werkzones en hybride werken vraagt goede camera-, computer- en geluidstechniek in de overlegruimtes zodat mensen eenvoudig en goed zowel digitaal als fysiek kunnen meedoen in het overleg. Daarnaast willen we in het kader van vitaal werken ook een aantal vergaderruimtes en werkplekken inrichten met sta werkplekken, swoppers en andere attributen die beweging stimuleren.

Voor realisatie van het actieplan werken we de budgettering verder uit. We verwachten geld benodigd te hebben voor een werk- en initiatievenbudget. Dit budget is nodig voor organisatiekosten en communicatie uitingen om de gewenste beweging te creëren en voor nieuwe initiatieven in de komende jaren. Daarnaast vergt de aanpassing van de kantoren naar meer hybride werken een investering. We werken dit uit in een plan. In orde van grootte schatten we een dergelijke investering nu in op € 500k voor de Werkorganisatie.

Programma Dienstverlening

Met het programma Dienstverlening werken we het spoor Dienstverlening vanuit het actieplan Doorontwikkeling WDW verder uit. Allerlei technologische en maatschappelijke ontwikkelingen veranderen de (verwachtingen in) dienstverlening en de omgang van inwoners en bedrijven met de gemeente.

Met dit programma willen wij onze dienstverlening verder verbeteren, nog dichterbij brengen en onze professionaliteit verder vergroten zodat we kunnen doen wat nodig is. Het bieden van goede dienstverlening doen we samen. We brengen focus in onze aanpak aan door de komende drie jaar de volgende thema's centraal te stellen: Dienstverlening dichterbij inwoners, Dienstverlening doen we samen en Digitale innovatie en monitoring. Om inwoners echt goed te kunnen helpen, is het noodzakelijk dat we ons blijven ontwikkelen en dat onze dienstverlening toekomstbestendig is. Hiervoor is o.a. digitale innovatie en monitoring nodig. Hierin hoeven we niet voorop te lopen. Wel is het belangrijk dat we aangehaakt blijven en dat we onszelf hierin blijven ontwikkelen zodat de afstand met de voorlopers overbrugbaar blijft. We willen o.a. aan de slag met een chatbot en lifechat, digitale balie en feedback, monitoringsysteem.

Voor realisatie van het actieplan vragen we het volgende budget aan:

- € 22.000 per jaar met ingang van 2022 voor Chatbot & Lifechat
- € 35.000 per jaar voor 2022 en 2023 voor een werk- en initiatievenbudget. Dit budget is nodig voor nieuwe initiatieven als digitale balie, monitoring, review/feedback systeem wat nog verder moet worden uitgewerkt en organisatiekosten en communicatie uitingen om de gewenste beweging te creëren in houding en gedrag.

Communicatiemiddelen

Om inwoners en ondernemers meer te bereiken en onze informatie aan diverse doelgroepen laagdrempelig te maken wordt steeds meer gebruik gemaakt van effectieve visuals. Vormgeving is daarmee een noodzakelijk onderdeel geworden van het effectief communicabel maken van onze boodschap. De wijze waarop wij inwoners en ondernemers informeren wordt in toenemende mate gevat in infographics, spreads of tenminste ondersteund middels professionele foto's. Hiervoor is nog de expertise noch het budget aanwezig.

Inwoners- en ondernemerspeiling

Om het succes van de Werkorganisatie te monitoren is begin 2018 besloten om de kwaliteit van dienstverlening twee jaarlijks te peilen aan de hand van een inwoners- en ondernemerspeiling (waar staat je gemeente.nl). Voor 2022 en 2024 is hier € 35.000 voor benodigd.

Bestuurskrachtmeting

Het Kwaliteitspanel bestaat uit raads- en collegeleden en functioneert als monitor en klankbord voor de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) van de WDW. 'Kwaliteit van dienstverlening' en 'Bestuurskracht'. Voor deze laatste KPI is er nog geen meting. Het kwaliteitspanel wil een onderzoek doen naar de bijdragen van de WDW aan de bestuurskracht van de gemeenten. De kosten voor dit onderzoek worden ingeschat op € 10.000.

ICT, digitalisering en onlinedienstverlening in het kader van wettelijke verplichtingen.

Ten aanzien van de Wet Open Overheid, Wet elektronische publicaties en Wet modernisering bestuurlijk elektronisch verkeer zijn de kosten voor de implementatie 2021-2022 gedekt in onze i-begroting. Het betreft een schatting van de eenmalige invoeringskosten.

De wet elektronische publicaties gaat 1 juli dit jaar in. Dit organisatorisch impact hiervan is relatief beperkt. Voor de overige wetten worden de organisatorische impact en structurele kosten de komende tijd onderzocht. Daarbij trekken we regionaal op. Met de andere gemeenten behorend tot het Rijk van Nijmegen doen we hiervoor een impact analyse. Als WDW hebben we hier leidende rol bij. We verwachten in de tweede helft van dit jaar scherp te hebben wat onze ambitie is en wat het effect is op het werkgebied ICT, digitalisering en onlinedienstverlening. Wanneer dit leidt tot mogelijke uitzettingen, dan komen we hier specifiek op terug.

Woningbouwopgave

Uit het Woningmarktonderzoek 2019 Regio Arnhem-Nijmegen blijkt dat de woningbouwbehoefte in de regio hoger ligt dan uit eerdere onderzoeken bleek. Een extra versnelling van de bouwopgave is noodzakelijk. De behoefte voor Wijchen schatten we in op ca. 1.860 woningen. Voor Druten zijn dat er ca. 1.260. Er zijn voldoende bouwplannen om deze aantallen te kunnen realiseren. De bottleneck zit in het feit dat er binnen de werkorganisatie niet voldoende capaciteit is om de bouwplannen te realiseren. Dat begint bij een capaciteitsprobleem bij Ruimtelijke Ordening (RO), wat weer effect heeft op de capaciteit binnen andere teams, zoals water, groen en verkeer en vervoer.

In 2020 heeft het bestuur van de WDW voor de zomer ingezet op een uitbreiding van personeel van 5,67 fte. Deze personele aanvulling was bedoeld om de versnellingsopgave voor de beide gemeenten aan te kunnen.

Belangrijk is de vraag hoe we de versnelling voor Druten en Wijchen op heel korte termijn op kunnen pakken. Hoe krijgen we een dergelijk programma van de grond voor wat betreft de ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, naast alles wat er al loopt aan andere initiatieven? De huidige formatie van de werkorganisatie is beslist ontoereikend om de extra woningbouwopgave tijdig en adequaat op te kunnen pakken.

Op basis van projecten en werkvoorraad uit het verleden is een inschatting gemaakt van wat extra nodig is binnen de verschillende taakvelden. In onderstaande tabel geven we de structurele uitbreiding van personeel weer.

Functie	Kosten
Beleidsadviseur A 2x RO	180.000
Beleidsadviseur B RO	80.000
Beleidsadviseur B Verkeer en Vervoer	80.000
Beleidsadviseur B Stedelijk / groen	80.000

In totaal gaat het structureel om € 420k, wat voor Wijchen neerkomt op € 280k extra bijdrage WDW. Voor Druten betekent dit € 140k. Het gaat om een structurele toevoeging aan de formatie. De versnelling van de woningbouw betreft een langere periode; 2020-2030, met een zwaartepunt in de eerste vijf jaar. Er is dus langdurig extra capaciteit nodig. De invulling van de functies RO is bij opmaak van deze perspectiefnota nog gaande. Voor verkeer en vervoer en stedelijk/groen hebben we de functies per februari met jong talent in kunnen vullen.

Om de achterstand niet verder op te laten lopen en voor de komende periode een versnelling op de versnelling te zetten vragen wij ook voor 2021 de volledige € 420k. Dat doen we omdat we bij de Provincie Gelderland voor een aantal projecten subsidie hebben aangevraagd voor in totaal € 150k. Die subsidie wordt alleen toegekend als de gemeenten daar eenzelfde bedrag tegen over stellen. Dat mag niet met eigen formatie maar moet met inhuur van externe expertise. Het behoeft verder geen betoog dat inhuur aanzienlijk duurder is. Door de combinatie te maken van invulling van de vacatures en externe inhuur kunnen we de kosten voor 2021 dekken.

Tegenover deze kosten staan extra opbrengsten OZB en leges. Deels waren deze opbrengsten al voorzien in de begroting 2021. Het effect van de woningbouwopgave nemen we integraal mee in de berekening van OZB en leges. Daarnaast is er ook een effect op de algemene uitkering. Hogere OZB opbrengsten zorgen voor een korting op de algemene uitkering. Daartegenover sorteren extra inwoners een positief effect op de hoogte van de algemene uitkering. Dit wordt integraal meegenomen in de berekening van de meicirculaire.

Financiële rechtmatigheidsverklaring Colleges

Per 2021 gaat naar alle waarschijnlijkheid de financiële rechtmatigheidsverklaring van de Colleges in. Nog steeds is niet duidelijk of deze wettelijke verplichting per 2021 ingaat of per 2022. De wet houdt in dat het College zelf aangeeft of de bestedingen van de gemeenten plaats hebben gevonden binnen de financiële wet- en regelgeving. In principe verschuiven daarmee een aantal werkzaamheden van de accountant naar de organisatie zelf. Dit leidt tot meer werkzaamheden in de interne controle van de WDW. We schatten op dit moment in dat we de invoering van de financiële rechtmatigheidsverklaring binnen de huidige formatie kunnen uitvoeren.

Resumé

	2021	2022	2023	2024	2025
Actieplan Doorontwikkeling WDW - Werk en initiatievenbudget	0	pm	pm	pm	pm
Actieplan Doorontwikkeling WDW - hybride werken	0	pm	pm	pm	pm
Programma Dienstverlening - Chatbot & Lifechat	0	22.000	22.000	22.000	22.000
Programma Dienstverlening - Werk en initiatievenbudget	0	35.000	35.000	0	0
Communicatiemiddelen		21.000	21.000	21.000	21.000
Bestuurskrachtmeting	10.000	0	0	0	0
Inwoners- en ondernemerspeiling	0	35.000	0	35.000	0
ICT, digitalisering en onlinedienstverlening in het kader van wettelijke verplichtingen	0	pm	pm	pm	pm
Woningbouwopgave	420.000	420.000	420.000	420.000	420.000
Financiële rechtmatigheidsverklaring Colleges	0	pm	pm	pm	pm
Totaal	430.000	533.000	498.000	498.000	463.000
<i>Aandeel Wijchen</i>	<i>278.640</i>	<i>345.384</i>	<i>322.704</i>	<i>322.704</i>	<i>300.024</i>
<i>waarvan structureel</i>	<i>272.160</i>	<i>300.024</i>	<i>300.024</i>	<i>300.024</i>	<i>300.024</i>
<i>waarvan incidenteel</i>	<i>6.480</i>	<i>45.360</i>	<i>22.680</i>	<i>22.680</i>	<i>0</i>
<i>Aandeel Druten</i>	<i>151.360</i>	<i>187.616</i>	<i>175.296</i>	<i>175.296</i>	<i>162.976</i>
<i>waarvan structureel</i>	<i>147.840</i>	<i>162.976</i>	<i>162.976</i>	<i>162.976</i>	<i>162.976</i>
<i>waarvan incidenteel</i>	<i>3.520</i>	<i>24.640</i>	<i>12.320</i>	<i>12.320</i>	<i>0</i>

Hoofdstuk 2. “2^e Rapportage 2021”

2.1 Eenmalige bijstellingen begroting 2021

Bestaand beleid (incidenteel)

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Rentevoordeel langlopende leningen

In de begroting 2021 is gerekend met € 411.995 aan rentelasten op bestaande en af te sluiten langlopende leningen. Begin april is in de financieringsbehoefte voorzien door het afsluiten van een langlopende lening van € 7 miljoen met een looptijd van 10 jaar tegen een rentepercentage van -/ 0,21%. Door dit relatief lage rentepercentage wordt een structureel voordeel behaald. Bij de doorrekening van het saldo voor de meerjarenraming 2022-2025 is hiermee al rekening gehouden. Voor 2021 kan een toegerekend rentebedrag van € 34.450 vrijvallen ten gunste van de eenmalige middelen.

Algemene uitkering voorgaande jaren

Over 2020 ontvingen we uit het gemeentefonds een nabetaling van € 17.250 doordat diverse maatstaven over dit jaar aangepast zijn. We verwerken dit eenmalig voordeel in 2021.

Algemene uitkering 2021 verwerking 4e compensatiepakket corona

Na het verschijnen van de decembercirculaire gemeentefonds 2020 heeft het kabinet de afgelopen tijd aanvullende maatregelen genomen ter compensatie van de financiële gevolgen van de coronacrisis. Het betreft met name verwerking van het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl. Daarnaast was bij de decembercirculaire 2020 nog niet de verdeling van de beschikbaar gestelde middelen bekend met betrekking tot afvalinzameling, Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) en de extra middelen die het kabinet in december ter beschikking heeft gesteld voor het Jeugdpakket welbevinden van de jeugd. Via een aanvullende brief eind maart is de verdeling over de gemeenten bekendgemaakt. Voor Druten bedraagt het vierde corona-compensatiepakket € 226.863. De incidentele middelen worden beschikbaar gesteld voor: Perspectief jeugd en jongeren € 33.113, Jongerenwerk € 11.418, Mentale ondersteuning € 9.549, Activiteiten en ontmoeting € 6.593, Bijzondere bijstand (TONK) € 44.772, Afvalverwerking € 29.498, Bestrijden eenzaamheid ouderen € 39.138, Extra begeleiding kwetsbare groepen € 47.434 en Extra voorschot voorschoolse voorziening peuters € 5.348. We verwerken deze incidentele middelen voor 2021 op budgettair neutrale wijze in onze begroting via labeling van de middelen voor bijzondere bijstand, afvalverwerking en voorschoolse voorziening peuters op betreffende taakvelden. De overige middelen ad € 147.245 voegen we toe aan de reserve sociaal domein ter gedeeltelijke dekking van het vastgestelde uitvoeringsplan wmo, jeugd en gezondheid. Na verwerking van het 4e compensatiepakket bedraagt de algemene uitkering voor 2021 nu € 30,335 miljoen.

Algemene uitkering meicirculaire 2021

Over actuele ontwikkelingen in de financiële verhouding Rijk-gemeenten naar aanleiding van de voorjaarsnota 2021 van het Rijk wordt in de komende meicirculaire 2021 gerapporteerd. Over de uitkomsten van de meicirculaire 2021 wordt u apart geïnformeerd voor behandeling van de perspectiefnota in uw raad van begin juli. Via de meicirculaire 2021 wordt ook het grootste gedeelte van de incidentele extra bijdrage voor de jeugdzorg ter hoogte van € 613 miljoen verdeeld over de gemeenten.

Verlenging inhuur interim gemeentesecretaris

Voor de verlenging van de interim gemeentesecretaris is in 2021 een aanvullende budget nodig van € 27.500. We stellen de raad voor om de meerkosten ten laste te brengen van de eenmalige middelen 2021 en dit te verwerken in deze perspectiefnota.

Werving gemeentesecretaris

Nu de fusie tussen de gemeenten Druten en Wijchen niet doorgaat is het van belang dat er een werving- en een selectieprocedure wordt opgesteld voor een (vaste) gemeentesecretaris bij de gemeente Druten. Deze werving- en selectieprocedure inclusief benoeming vereist zorgvuldigheid en neemt enige tijd (ongeveer half jaar) in beslag. De kosten voor deze procedure bedragen in 2021 € 15.000.

Bestuurlijke toekomst

Op 1 december 2020 heeft de gemeenteraad bij het stopzetten van de bestuurlijke fusie met Wijchen een motie ingediend en daarmee het college de opdracht gegeven om uiterlijk 1 maart 2021 een procesplan naar de raad te sturen en een nieuw bestuurlijk perspectief op te stellen. Het procesplan is op 25 februari 2021 in de raad besproken. Voor het advies en de begeleiding over het nieuw bestuurlijk perspectief is extern advies ingeschakeld van bureau Berenschot. Het nieuw bestuurlijk perspectief is 3 juni in de raad besproken (zie ook het raadsvoorstel). De provincie werkt samen hierin (50% subsidie) en voor de gemeente resteert een bedrag van € 12.850.

Programma 2 Verkeer en vervoer

IBOR-areaaluitbreidingen

In 2022 krijgen we openbaar groen van diverse nieuwbouwlocaties in onderhoud. Het betreft een deel van De Gaarden, Megendseind, deel Tichellande, Kerkstraat (fietspad). Conform bestaand beleid worden deze kosten doorgerekend in de begroting 2022.

Programma 7 Gezondheid en Milieu

Aanpassingen milieustraat

Op de milieustraat op de werf kunnen inwoners op zaterdag hun gratis afvalstoffen inleveren. Vorig jaar tijdens de eerste lockdown bleek het nodig vanwege de veiligheid voor inwoners en personeel om een extra faciliteit te openen bij Rodenburg voor de inname van groenafval. Er ontstond onverantwoorde filevorming op de Van Heemstraweg. De verwachting is dat ook dit jaar deze maatregel weer nodig is. De kosten ramen we op ca. € 10.000. Deze kosten worden betrokken bij het DVO met Dar.

Nieuw beleid (incidenteel)

Programma 2 Verkeer en vervoer

Mobiliteitsvisie

De Mobiliteitsvisie is 28 januari 2021 door de raad vastgesteld. Er wordt de laatste hand gelegd aan het vervolg: het Mobiliteitsplan. Na de raadsvaststelling volgt een Meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP). Hier moet nog budget voor aangevraagd worden / besluit genomen worden. De verwachting is dat hiervoor € 11.000 extra benodigd is. Met dit MUP in de hand worden projecten, fysieke maatregelen uit het plan in uitvoering, tijd en geld uiteengezet. We stellen voor € 11.000 als eenmalig budget op te voeren voor het begrotingsjaar 2021.

Programma 4 Onderwijs

Onderwijshuisvesting

In 2021 is een eenmalig werkbudget nodig ter hoogte van € 22.575 voor het verrichten van de volgende onderzoeken: haalbaarheidsonderzoek naar gymzaal bij IKC de Kubus, leerlingenprognoses PO en een onderzoek naar de mogelijkheden van doordecentralisatie in het VO. Dit bedrag brengen we ten laste brengen van de balanspost onderwijsachterstandenbeleid (OAB).

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Herbestemming hout monumentale beuk

Op verzoek van college en de raad is er extra onderzoek uitgevoerd en krijgt het hout van de boom een duurzame herbestemming. De kosten van bedragen € 5.000 brengen we ten laste van de eenmalige middelen 2021.

Reparatie kunst in de openbare ruimte

Jaarlijks voeren we regulier onderhoud uit aan de (kunst- en herdenkings) objecten in de openbare ruimte. Nu moeten een aantal noodzakelijke reparaties plaatsvinden om bestaande kunstobjecten weer in goede conditie te brengen. Dit betreft reparaties aan het Burgemeester Luske momument, het beeld Dromerig Meisje en de Tabaksnijder. We stellen voor om de hiermee gemoeide kosten ad € 4.000 in 2021 te dekken uit de reserve onderhoud en vervanging kunstwerken in de openbare ruimte.

Programma 6 Sociaal Domein

TOZO (tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers)

Het kabinet heeft de tijdelijke regeling om zelfstandige ondernemers, waaronder zzp-ers, te ondersteunen tijdens de coronacrisis zodat zij hun bedrijf kunnen voortzetten, verlengd. Via bevoorschotting hebben we in 2021 tot heden € 758.808 ontvangen voor uitvoering van de regeling. Evenals vorig jaar verwerken we deze voorschotten op budgettair neutrale wijze in onze begroting waarbij we ervan uit gaan dat eenzelfde bedrag aan gehonoreerde Tozo-aanvragen besteed wordt. Ultimo 2021 worden de totaalbestedingen op grond van de Tozo via Sisa aan het Rijk verantwoord.

Nulmeting Sociaal domein 2021

De kosten voor Wmo en vooral Jeugd blijven stijgen. Daarbij zijn er ontwikkelingen die aandacht vragen en waarvan nog niet duidelijk is welk effect ze hebben op de financiële positie van de gemeente Druten.

Dit maakt het noodzakelijk om inzicht te krijgen in de opbouw van de lokale toegang en van de financiële stromen binnen de:

- Wmo (klassiek, HH en nieuw);
- Jeugdwet;
- bijzondere bijstand, minimabeleid en schuldhelpverlening (Werk en Inkomen valt buiten de scope van deze nulmeting).

We verkrijgen zo duidelijkheid of de gelden qua kwantiteit en kwaliteit op een gewenste manier worden ingezet en op welke manier de kosten beïnvloedbaar zijn. De zogenaamde knoppen waaraan gedraaid kan worden. We vragen hiervoor eenmalig € 21.168 beschikbaar te stellen en deze kosten te dekken uit de reserve sociaal domein.

Vitaliteitscan dorpshuizen Druten

De gemeente ontving in 2021 een provinciale subsidie ter hoogte van € 19.000 vanuit de regeling "COVID-19 Overbrugging Gemeenschapsvoorziening". Deze wordt in 2021 beschikbaar gesteld aan de dorpshuizen na actualisatie van de vitaliteitscans.

Programma 8 Wonen en Bouwen

Plan van aanpak Woningbouwambitie Druten

Met de ambitie woningbouw gemeente Druten wordt een duidelijke koers voor de ontwikkeling van de woningbouw en daarmee de groei van gemeente Druten bepaald. Het resultaat is een ontwikkeling waarmee de gemeente Druten kan voorzien in de woningbouwbehoefte en waarbij de leefbaarheid in de dorpen een belangrijk criterium is. Voor het opstellen van de woningbouwambitie voor de gemeente Druten waarin zowel kwantitatief als kwalitatief aan de woningbouwopgave voor Druten in de periode van 2020 - 2030 wordt voldaan, en waarbij de leefbaarheid van de gemeente Druten integraal meegenomen wordt is een eenmalig budget nodig van € 14.550.

Huisvesting Arbeidsmigranten

Onderzoek uit te laten voeren naar én het in kaart te brengen van de woon- en leefsituatie van arbeidsmigranten werkzaam of woonachtig in Druten en Wijchen. Inclusief conclusies en aanbevelingen met zoekrichtingen voor de gemeente om de meest optimale, woon- en leefsituatie van arbeidsmigranten beleidsmatig en juridisch mogelijk te maken. Het hiermee gemoeide bedrag van € 4.333 brengen we ten laste brengen van de eenmalige middelen 2021.

Woningbouw 2020-2025 Druten

Het ontwikkelen en vooral het implementeren van het instrumentarium om de vastgelopen woningmarkt los te trekken (juiste aanbod voor de juiste doelgroep, zelfbewoning, anti-speculatiebeding enz.). heeft naast de toevoeging van extra ambtelijke capaciteit de prioriteit. De kosten die met dit instrumentarium gemoeid zijn, bedragen € 15.000 voor het gehele traject. We stellen voor deze kosten ten laste te brengen van de eenmalige middelen 2021.

2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2021

De voorgestelde mutaties voor het begrotingsjaar 2021 treft u hieronder aan.

Reserves

Naar aanleiding van deze Perspectiefnota wordt voorgesteld om de navolgende mutaties te plegen op de reserves in 2021:

- Reserve Grondbedrijf: Een bedrag van € 50.000 onttrekken uit de reserve grondbedrijf voor het opstellen van een ontwikkelingsvisie voor de Gaarden.
- Reserve stadsuitleg: In 2021 een bedrag van € 25.000, zijnde 50% van de ontvangen bijdragen exploitatieovereenkomsten toevoegen aan deze reserve.
- Algemene reserve: De claim betreffende de restantbudgetten van € 853.688 toevoegen aan de algemene reserve.
- Reserve onderhoud kunstwerken: Voor noodzakelijke reparaties aan bestaande kunstobjecten een bedrag van € 4.000 onttrekken uit deze reserve.
- Reserve Sociaal Domein: In 2021 een bedrag van € 21.168 beschikbaar stellen ten laste van deze reserve voor het uitvoeren van een nulmeting binnen het sociaal domein.
- Reserve Sociaal Domein: Een bedrag van € 147.245 zijnde een deel Rijksmiddelen compensatiepakket corona toevoegen.
- Instemmen met het instellen van een nieuwe reserve "Afschrijvingsreserve Centrum Horssen" ter dekking van toekomstige afschrijvingslasten.
- Reserve Stadsuitleg: Ten laste van deze reserve een bedrag van € 380.000 storten in de Afschrijvingsreserve Centrum Horssen.
- Reserve Stadsuitleg: In 2021 € 25.000 beschikbaar stellen voor bewonersinitiatieven in de duurzame openbare ruimte in dorpshart Deest.
- Reserve vervanging straatverlichting: € 289.000 inzetten voor het wegwerken van uitgesteld en achterstallig onderhoud.
- Reserve vervanging straatverlichting: In 2021 een bedrag ter hoogte van € 100.000 vrij laten vallen uit deze reserve.
- Reserve uitstroombelid: De kosten voor het project "Klaar voor de Start" ad € 83.300 dekken uit deze reserve.
- Reserve uitstroombelid: De kosten voor het vervolg beleid niet-loonvormende keten "Klaar voor de Start" ad € 50.000 dekken uit deze reserve.

Bovenstaande (financiële) gevolgen voor het begrotingsjaar 2021 worden als beslispoint betrokken bij deze perspectiefnota.

Mutaties reserves/voorzieningen

(bedragen in €)		
Wijzigingen t.l.v. reserves en voorzieningen 2021	Mutaties	Reserve/voorziening
Integrale Aanpak Deest (inwonersinitiatieven)	-25.000	Reserve Stadsuitleg
Bijdrage exploitatieovereenkomsten	25.000	Reserve Stadsuitleg
Totaalbedrag (restant)budgetten storten in Algemene reserve	853.688	Algemene reserve
Dekking integrale aanpak Deest (De Gaarden)	-50.000	Reserve grondbedrijf
Instellen nieuwe afschrijvingsreserve Centrum Horssen	380.000	Afschrijvingsreserve Centrum Horssen
Dotatie in afschrijvingsreserve Centrum Horssen	-380.000	Reserve Stadsuitleg
Noodzakelijke reparaties bestaande kunstobjecten	-4.000	Reserve onderhoud kunstwerken
Nulmeting sociaal domein	-21.168	Reserve Sociaal Domein
Achterstallig onderhoud straatverlichting	-289.000	Reserve vervanging straatverlichting
Gedeeltelijke vrijval reserve straatverlichting	100.000	Reserve vervanging straatverlichting
Niet loonvormende keten Klaar voor de Start	-50.000	Reserve uitstroombelid
Projectkosten Klaar voor de Start	-83.300	Reserve uitstroombelid
Dotatie deel middelen compensatiepakket corona	147.245	Reserve Sociaal Domein

Hoofdstuk 3. Taskforce gemeente Druten

3.1 Vertrekpunt meerjarenbegroting

De gemeente Druten laat in deze perspectiefnota vanaf het begrotingsjaar 2021 en verder de onderstaande negatieve meerjarensaldi zien:

Meerjarensaldi begroting 2021-2025 (exclusief Taskforce)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	€ -534.234	€ -468.460	€ -857.349	€ -1.517.342	€ -1.436.067

De hierboven genoemde gedragen zijn het resultaat van doorrekening van de financiële effecten van het bestaande en het nieuwe beleid, maar **exclusief** de opbrengsten uit de Taskforce. In deze saldi is tevens gerekend met de financieel technische uitgangspunten begroting 2022-2025 conform de notitie waarvan uw raad kennis heeft kunnen nemen. Om voor het begrotingsjaar 2022 een sluitende begroting te kunnen realiseren treft u onderstaand, naast een nadere toelichting op het proces, een aantal voorstellen aan om dit tekort om te buigen.

3.2 Op weg naar een sluitende meerjarenbegroting 2022-2026

De begroting 2021 van gemeente Druten is meerjarig niet sluitend. Vanaf 2024 laat deze begroting een tekort zien van € 450.000. Dit tekort wordt de komende jaren groter. Dat komt door de herverdeling van het gemeentefonds. Voor Druten pakt deze herverdeling helaas niet goed uit. Zoals het er nu naar uitziet, krijgt de gemeente te maken met een korting op de algemene uitkering van € 1,134 miljoen. De komende 4 jaar loopt dit bedrag trapsgewijs op. In 2023 is de korting € 279.000, de jaren erna loopt dit bedrag op tot de genoemde € 1,134 miljoen.

Aan ons de uitdagende taak om het verwachte tekort van € 1,4 miljoen in 2025 oplopend naar € 1,7 miljoen in 2026 stap voor stap om te buigen naar een positief saldo. Het college heeft hiervoor een "Taskforce" in het leven geroepen. Deze heeft de opdracht om te komen tot een pakket aan maatregelen om het financiële tekort op te lossen. Alle opties mogen voorbij komen: van bezuinigingsvoorstellen tot ideeën om onze inkomsten te verhogen. Het financiële tekort willen we langs de volgende vier sporen oplossen:

1. Bezuinigingen
2. Inkomsten verhogen
3. Inkoopstrategie
4. WDW

Bij het opstellen van deze perspectiefnota 2021 nemen we de sporen 1 en 2 al mee. De raad kan nu al een eerste afweging maken over bezuinigingen/taakstellingen en beleidskeuzes. Natuurlijk moeten deze bezuinigingsmogelijkheden nog nader uitgewerkt worden. Wel dienen de uitkomsten hiervan bij de begrotingsbehandeling 2022 bekend te zijn, waar dan ook definitieve besluitvorming plaats moet vinden.

3.3 Eerste opbrengsten invulling opdracht Taskforce

Bouwleges

Leges extra woningbouw Druten

Op basis van het woningmarktonderzoek Arnhem-Nijmegen gaan we uit van een woningbehoefte van 970 extra woningen tussen 2019 en 2030. Om dit te kunnen realiseren en rekening houdend met planuitval, is een programmering van 130% van dit aantal noodzakelijk. Daarmee komt de behoefte aan plancapaciteit voor Druten op ca. 1.260 woningen. In de meerjarenbegroting werd tot nu toe rekening gehouden met de bouw van 95 woningen per jaar. Op basis van de hierboven vermelde inschatting en de gewenste versnelling van de woningbouw gaan we nu uit van 130 woningen in 2021 en 2022 en van 180 woningen voor 2023, 2024 en 2025. Dit betekent naast extra kosten ook dat we meer leges gaan ontvangen. Op basis van de huidige uitgangspunten betekent dit voor 2021 en 2022 € 80.500 aan extra leges en voor 2023, 2024 en 2025 een bedrag van € 195.500 aan extra leges.

Legesverhoging bouwactiviteiten

Voor bouwactiviteiten bedraagt in 2021 het tarief 2,3% van de bouwkosten met een minimumtarief van € 203. De leges zijn een vergoeding voor geleverde diensten en/of producten. Door o.a. de extra versnelling van de woningbouw en de invoering van de Omgevingswet zijn de gemeentelijke kosten aanzienlijk gestegen. Omdat de gemeente Druten streeft naar kostendekkendheid wil ze het tarief van de leges gaan verhogen naar 2,7%. Dit vooruitlopend op de definitieve vaststelling van de kostendekkendheid, dit is voorzien bij het vaststellen van de begroting 2022. Bij de begroting kan het tarief dus nog worden bijgesteld. (een gemeente mag geen winst maken op de leges) Het verhogen van het tarief naar 2,7% betekent naar inschatting voor 2022 een bedrag van € 78.000 aan extra leges en vanaf 2023 een bedrag van € 98.000.

OZB tarief

De OZB is een gemeentelijke belasting die dient als algemeen dekkingsmiddel. Dit betekent dat noch de hoogte van het OZB-tarief, noch de opbrengst daaruit, verband houdt met specifieke/aanwijsbare kosten. De huidige OZB-tarieven liggen voor Druten, in vergelijking met de regiogemeenten, onder het gemiddelde. Als onderdeel van de Taskforce is gevraagd om ook naar de inkomstenkant te kijken, waarvan de OZB-opbrengst een belangrijk onderdeel is. Voor de gemeente Druten ligt hier dan ook nog financiële ruimte. Gezien de taakstelling die voor ons ligt moeten we keuzes maken. Het college ziet zich daartoe genooddaakt, naast de onzekerheid over de uitkomst van de herverdeling van het gemeentefonds met ingang van 2023 en de realisatie van het toekomstig sportcentrum De Gelsenberg. Dit doen we nu door in deze perspectiefnota 2021 richting gemeenteraad het voorstel op te nemen de OZB-tarieven te verhogen. Ingaande het begrotingsjaar 2022 brengen we het tarief geleidelijk in 5 jaar op het niveau van het momenteel gemiddeld gehanteerde tarief in de regio. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met verwachte inflatieontwikkelingen. Het college van Druten stelt de raad voor om van de procentuele verhoging de helft (50%) van de "niet-woning eigenaar" naar de 'woning eigenaar' te verschuiven, dit om de verhoging enigszins te nivelleren tussen genoemde categorieën. Als laatste geven wij u mee dat dit voorstel is gebaseerd op de huidige financiële cijfers. Op basis van ontwikkelingen, die een positief dan wel negatief effect kunnen hebben op de gemeentelijke begroting, dient jaarlijks de OZB-tariefstelling te worden bepaald, dit in relatie tot de beschikbare financiële ruimte.

In onderstaand schema treft u de financiële doorrekening aan van bovengenoemd voorstel:

Geleidelijk in 5 jaar naar huidig gemiddeld OZB tarief regio/nabij gelegen-gemeenten (Wijchen, Beuningen, Berg en Dal, Heumen, Nijmegen, West Maas en Waal, Lingewaard, Neder-betuwe en Overbetuwe) + procentuele verhoging van Niet-woning eigenaar wordt voor de helft (50%) naar Woning eigenaar verschoven				
Tabel a: Toegepaste procentuele verhogingen				
	2022	2023	2024	2025
Bestaande in concept PPN 2021 mjr verwerkte prijsindex op alle OZB tarieven	1,4%	1,2%	1,3%	1,4%
Extra tariefverhogingen (boven op de huidige prijsindex):				
* Woning eigenaar	6,9%	6,6%	6,3%	6,0%
* Niet woning eigenaar	8,7%	7,4%	6,5%	5,7%
* Niet woning gebruiker	5,0%	4,8%	4,6%	4,4%
Tabel b: Effect op de OZB opbrengst	2022	2023	2024	2025
Extra opbrengst (boven op de huidige PPN raming):				
* Woning eigenaar	167.500	343.500	529.000	724.000
* Niet woning eigenaar	57.500	116.500	177.000	239.000
* Niet woning gebruiker	23.000	47.000	71.000	96.000
Totaal extra opbrengst bij scenario 1b	248.000	507.000	777.000	1.059.000

Om een beter beeld te krijgen van de genoemde procentuele verhoging treft u hieronder het financieel effect in euro's aan. In de tabel is een voorbeeld opgenomen van een OZB berekening van een woning met respectievelijk een WOZ waarde van € 250.000 en een woning met een WOZ waarde van € 400.000.

Voorbeeld 1. berekening aanslag OZB met een WOZ waarde van:						
€ 250.000	Tarief 2021	OZB-aanslag 2021	OZB-aanslag 2022	OZB-aanslag 2023	OZB-aanslag 2024	OZB-aanslag 2025
* Woning eigenaar	0,1110%	€ 278	€ 301	€ 324	€ 348	€ 374
* Niet woning eigenaar	0,1915%	€ 479	€ 527	€ 573	€ 617	€ 661
* Niet woning gebruiker	0,1652%	€ 413	€ 440	€ 466	€ 493	€ 522

Voorbeeld 2. berekening aanslag OZB met een WOZ waarde van:						
€ 400.000	Tarief 2021	OZB-aanslag 2021	OZB-aanslag 2022	OZB-aanslag 2023	OZB-aanslag 2024	OZB-aanslag 2025
* Woning eigenaar	0,1110%	€ 444	€ 481	€ 518	€ 557	€ 599
* Niet woning eigenaar	0,1915%	€ 766	€ 844	€ 916	€ 988	€ 1.058
* Niet woning gebruiker	0,1652%	€ 661	€ 703	€ 745	€ 789	€ 835

Extra middelen jeugdzorg

In de meicirculaire van 2019 zijn extra middelen voor Jeugdzorg toegekend voor de jaren 2019 t/m 2021. Er is veel discussie ontstaan over het structureel opnemen van deze middelen in de gemeentelijke begrotingen. De toezichthouder heeft aangegeven dat deze middelen structureel aangemerkt mogen worden ter hoogte van het bedrag 2021 (naar rato van € 300 miljoen landelijk). Voorwaarde is dat gemeenten maatregelen nemen om de kosten op jeugdzorg te beheersen. In de septembercirculaire 2020 zijn de middelen voor een jaar extra (2022) toegevoegd aan het gemeentefonds. Voorzichtigheidshalve hebben we deze middelen in de meerjarenbegroting 2021-2024 niet structureel opgenomen. Thans is echter het moment aangebroken om deze middelen ter hoogte van € 240.000 wel structureel in onze concept meerjarenbegroting 2022-2025 op te nemen. We gaan er binnen onze begroting dus van uit (en met ons het merendeel van de gemeenten) dat het nieuwe kabinet de extra middelen structureel gaat toekennen vanaf 2023. Dit is conform de richtlijnen van onze toezichthouder voor de beoordeling van de begroting 2022. (tekst uit begrotingscirculaire 2022 toezichthouder: Voor de jaren 2023 tot en met 2025 kan door de gemeente een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd worden: per gemeente naar rato van de € 300 miljoen per jaar. Deze stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' kan als structureel opgenomen worden. Voorwaarde is dat daarnaast gemeente tevens zelf maatregelen neemt in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en Wmo mede gericht op beheersing van de kosten.)

3.4 Inventarisatie overige bezuinigingen en inkomstenverhogingen

Naast de "harde opbrengsten" zoals genoemd in paragraaf 3.3. worden hier de eerste resultaten gepresenteerd die vanuit de organisatie zijn aangeleverd.

Structurele onderbesteding

Bij dit onderdeel zijn de budgetten nogmaals goed tegen het licht gehouden, en is beoordeeld of er sprake is van structurele ruimte (de zogenaamde lucht). Per budget zijn de realisatiecijfers 2019 en 2020 naast de begrotingscijfers gezet om zo een goede financiële analyse te kunnen uitvoeren. De opbrengst op de verschillende posten is hiervan in bijlage 1 "Overzicht structurele onderbesteding" weergegeven.

Keuzemogelijkheden

Bij dit onderdeel spelen de volgende vragen: Waarin heeft de gemeente een keuze? Wat zijn wettelijke en niet-wettelijke taken voor de gemeente? Waarop kunnen we bezuinigingen en is versobering of een goedkopere uitvoering mogelijk? Bijlage 2 "Keuzemogelijkheden Wettelijke/Niet wettelijke taken" laat een eerste opsomming zien van beleidsproducten binnen de verschillende programma's waarbij diverse scenario's worden geschetst. Zoals eerder gesteld moet dit overzicht richting de begroting 2022 nog verder worden aangevuld, wat moet leiden tot een breed afwegingskader voor het college en raad om te kunnen kiezen. Wel kan de raad nu al een eerste afweging maken over bezuinigingen/taakstellingen en beleidskeuzes. Voor de duidelijkheid de in dit overzicht genoemde bedragen zijn conform de begroting 2021, waarop afhankelijk van een gekozen scenario uiteindelijk een besparing gerealiseerd kan worden. Afhankelijk van de definitieve keuzes die de raad hierin maakt en de financiële revenuen hiervan, staat het raad vrij om het voorliggende voorstel voor ophoging van het OZB-tarief in deze perspectiefnota bij te stellen.

Projectinrichting Taskforce Druten

Op dit moment is al een aantal zaken binnen de sporen opgestart, worden er initiatieven genomen of worden ideeën geopperd om op te pakken in het kader van de Taskforce Druten. Belangrijk is om het geheel daarbij niet uit het oog te verliezen. We hebben dan ook voor deze opdracht gekozen voor een projectinrichting met een duidelijke werkstructuur. Een start hiermee is al gemaakt met het benoemen van een aantal sporen. Dit moet verder geconcretiseerd worden naar werkpakketten en hoofdtaken. Daarmee bouwen we een projectinrichting, waaraan ook deadlines en eigenaren kunnen worden gekoppeld. In bijlage 3 "Projectinrichting Taskforce Druten" treft u een overzicht aan van de sporen en werkpakketten.

Bijlage 1 overzicht structurele onderbesteding/ ruimte (rapportage ppn 2021)

Totaaloverzicht

Versie: 1.0

Datum: 18-05-2021

Prog. Grootboeknr, Kostensoort		2021	2022	2023	2024	2025	Opmerkingen
Structurele onderbesteding							
0 601025	Commissie bezwaar en beroep 438.713 Reis- en verblijfkosten	€ 200	€ 203	€ 205	€ 208	€ 211	Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar.
0 601018	College van B&W 438.103 Accountant	€ 1.250	€ 1.268	€ 1.283	€ 1.299	€ 1.318	Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar.
0 603014	Instellingen/woningen/garages 421.002 Waterschapslasten 421.005 Onroerende-zaak belasting 438.337 Kosten groenvoorzieningen	€ 500 € 1.000 € 500	€ 507 € 1.014 € 507	€ 513 € 1.026 € 513	€ 520 € 1.040 € 520	€ 527 € 1.054 € 527	Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar. Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar. Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar.
0 609016	Hondenbelasting 422.204 Opbrengst hondenbelasting	€ 7.850	€ 7.960	€ 8.055	€ 8.160	€ 8.274	Structureel hogere opbrengst door toename aantal honden obv rapportage Munitax
1 615012	Rampenbestrijding 438.707 Opleiding/cursus	€ 5.255	€ 5.329	€ 5.393	€ 5.463	€ 5.539	Ten laste van centraal opleidingsbudget
2 617047	Wegen, straten en pleinen 421.002 Waterschapslasten	€ 20.000	€ 20.280	€ 20.523	€ 20.790	€ 21.081	Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven 2019 en 2020.
2 617029	Gladheidsbestrijding 438.101 Diensten derden	€ 10.000	€ 10.140	€ 10.262	€ 10.395	€ 10.541	Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar.
5 630033	Sporthal Druten 438.223 Onderhoud/vervanging gymmateriaal	€ 1.378	€ 1.397	€ 1.414	€ 1.432	€ 1.452	Correctie nav aangepaste wet- en regelgeving (SPUK Sport)
5 630034	Sportzaal Horssen 438.223 Onderhoud/vervanging gymmateriaal	€ 572	€ 580	€ 587	€ 595	€ 603	Correctie nav aangepaste wet- en regelgeving (SPUK Sport)
5 630035	Gymonderwijs 438.223 Onderhoud/vervanging gymmateriaal	€ 646	€ 655	€ 663	€ 672	€ 681	Correctie nav aangepaste wet- en regelgeving (SPUK Sport)
5 630036	Gymnastieklokaal Druten-Zuid 438.223 Onderhoud/vervanging gymmateriaal	€ 379	€ 384	€ 389	€ 394	€ 399	Correctie nav aangepaste wet- en regelgeving (SPUK Sport)
6 637012	Lokale toegangspoort 438.509 Diverse kosten internet 438.817 Voorlichting en communicatie	€ 5.000 € 1.326	€ 5.070 € 1.345	€ 5.131 € 1.361	€ 5.198 € 1.378	€ 5.270 € 1.398	Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar. Structurele overschrijding obv werkelijke uitgaven afgelopen drie jaar.

Prog. Grootboeknr, Kostensoort		2021	2022	2023	2024	2025	Opmerkingen
6 641013	WMO woonvoorzieningen 438.810 Overige kosten	€ 1.000	€ 1.014	€ 1.026	€ 1.040	€ 1.054	Structurele onderuitputting
6 642020	PGB WMO 434.102 PGB WMO HH	€ 20.000	€ 20.280	€ 20.523	€ 20.790	€ 21.081	Structurele onderuitputting, dalende trend in PGB's HH
8 651014	Structuur- en bestemmingsplannen 437.002 Opbrengst leges 444.480 Ontvangen bijdrage expl.ovk xxxxx waarvan 50% storten in reserve stadsuitleg	€ 125.000 € 50.000 € 25.000-	€ 50.000 € 55.000 € 27.500-	€ 50.600 € 55.660 € 27.830-	€ 51.258 € 56.384 € 28.192-	€ 51.975 € 57.173 € 28.586-	Structureel verhoging raming Structureel ophogen obv info vakafdeling storting 50% explovk in reserve stadsuitleg
8 6522030	Druten-Oost 438.714 Projectbegeleiding/directievoering			€ 15.000	€ 15.210		Vrijval wegens einde project
8 6821010	Monumentenzorg						
Subtotaal structurele onderbesteding		€ 226.856	€ 155.432	€ 157.297	€ 174.342	€ 176.783	
Financieel technische wijziging							
Effect renteomslag van 1,25% naar 0,75%							
Voordeel kapitaallasten op investeringen t.o.v begroting 2021		€ 269.856	€ 273.764	€ 310.394	€ 310.394	€ 310.394	Het renteomslagpercentage in de conceptbegroting 2022 kan worden verlaagd van 1,25% naar 0.75%. Met dit percentage worden de kapitaallasten over onze investeringen berekend. Een deel van dit voordeel komt ten gunste van de reserve riolering en reserve vuilafvoer- en vuilverwerking. Het restant komt direct ten gunste van het exploitatieresultaat begroting 2022 en verder. Een neveneffect van een lagere renteomslag is wel dat het renteresultaat lager uitvalt. Genoemd voordeel van deze financieel technische wijziging is al verwerkt in het startsaldo van de perspectiefnota 2021.
Mutatie storting riolering/ afval		€ 82.848-	€ 102.314-	€ 129.115-	€ 129.115-	€ 129.115-	
Lager renteresultaat		€ 21.549-	€ 21.549-	€ 21.549-	€ 21.549-	€ 21.549-	
Subtotaal financieel technische wijziging		€ -	€ 165.459	€ 149.901	€ 159.730	€ 159.730	
TOTAAL bezuinigingen		€ 226.856	€ 320.891	€ 307.198	€ 334.072	€ 336.513	

Bijlage 2 Keuzemogelijkheden Wettelijke/Niet wettelijke taken (rapportage ppn 2021)

Totaaloverzicht

Versie: 1.0

Datum: 18-05-2021

Prog.	Grootboeknr, Kostensoort	2021 Opmerkingen	
Keuzemogelijkheden wettelijk / niet wettelijk			
0 601036	Regiovorming 438.615 Lidmaatschappen/ abonnementen	€ 19.000	Eind vorig jaar heeft het college getekend voor een deelname van vijf jaar aan de The Economic Board.
0 603014	Instellingen/woningbouw/garages afstoten woning Kasteellaan en garageboxen	pm	Loopt separaat traject, incidentele opbrengst woning /garagebox, taxaties nodig, onderhoudskosten/verzekeringspremies kunnen op termijn vrijvallen
0 604131	Communicatie 438.810 Overige kosten	€ 17.518	Geen gemeente pagina meer uitbrengen. Dit betekent dat inwoners alleen digitaal informatie van gemeente ontvangen.
0 616011	Veiligheidsbeleid en preventie 442.001 Subsidie	€ 12.995	Betreft subsidie voor buurtbemiddeling aan Stichting Sterker, verminderen of afschaffen
divers	divers IBOR (Integraal Beheer openbare Ruimte) onderhoudsniveau	€ 1.149.732	Afwegen bij komende IBOR voorstel, keuzes onderhoudsniveau
3 622001	Overige ecomische aangelegenheden 438.810 Overige kosten	€ 10.545	Stichting RvN@ is een stichting die zich bezig houdt met het versterken en ondersteunen van het MKB in het Rijk van Nijmegen. Na een aantal moeilijke jaren waarin de stichting op zoek was naar haar exacte rol, is er focus aangebracht in hun werk. Ze ondersteunen in de regio Arnhem Nijmegen bij de uitrol van de MKB-deal en ze initiëren en ondersteunen bij initiatieven om het MKB te ondersteunen. De stichting wordt gefinancierd door de gemeenten uit het Rijk van Nijmegen en de Rabobank. Het betreft geen wettelijke taak en er is geen langdurige subsidierelatie. In het kader van solidariteit hebben gemeenten wel naar elkaar uitgesproken de intentie te hebben om de financiering voort te zetten.
3 625019	Toerisme 443.802 Bijdrage	€ 23.956	Alleen bijdrage opgenomen in begroting 2022 voor TVAN, structureel is geen bijdrage geraamd.
4 627017	Basisondewijs 438.820 Bijdrage schoolzwemmen	€ 59.278	Goed leren zwemmen is onderdeel van het huidige collegeprogramma. Dit bedrag komt grotendeels ten goede aan de exploitatie van het zwembad in relatie tot de zwemactiviteiten die zij verzorgen in het kader van de beleidsnota Druten Zwemvaardig 2019-2022. Evaluatie van het staande beleid vindt plaats in voorjaar 2022. Bezuiniging op deze begrotingspost leidt tot minder inkomsten op de begroting van het zwembad. Uitgezonderd de € 10.000 voor de tegemoetkoming vervoerskosten schoolzwemmen, maar daarover zijn met het onderwijs staande afspraken tot en met 2022. De tegemoetkoming is belangrijk voor het onderwijs om het schoolzwemmen financieel te kunnen blijven aanbieden. Inhoudelijk is het wel/niet aanbieden van schoolzwemmen een politiek gevoelig onderwerp.

Bijlage 2 Keuzemogelijkheden Wettelijke/Niet wettelijke taken (rapportage ppn 2021)

Totaaloverzicht

Versie: 1.0

Datum: 18-05-2021

Prog.	Grootboeknr, Kostensoort	2021 Opmerkingen	
4 628017	Peuterspeelzalen 442.001 Subsidie	€ 115.000	Het is mogelijk om de inkomensafhankelijke ouderbijdrage te verhogen en daarmee de bijdrage per kind voor de gemeente te verlagen. Dit maakt de voorziening financieel minder toegankelijk en treft voornamelijk gezinnen met een laag sociaaleconomische status. Uit onderzoek blijkt dat kinderen uit deze gezinnen minder ontwikkelkansen worden geboden in de thuissituatie en het meest baat hebben bij professioneel aanbod gericht op de brede ontwikkeling. De hoogte van de besparing is afhankelijk van de tariefaanpassing. Een andere optie is het schrappen van het aanbod in Afferden en Horssen. Daar wordt maar op twee of drie dagdelen peuteropvang aangeboden met relatief hoge exploitatiekosten op locatieniveau. Peuters uit Afferden kunnen naar Deest en peuters uit Horssen naar Druten. Het sluiten van de genoemde locaties verkleint het voorzieningenniveau in die dorpen, vergroot de fysieke toegankelijk tot het aanbod voor inwoners in die dorpen, weerstand oproepen bij ouders. Of een combinatie van beide mogelijkheden. Mogelijke opbrengst in euro's is afhankelijk van het besparingsscenario. Dit vraagt om verdere analyse en besluitvorming, indien besparing op deze post gewenst is.
4 628020	Vervoerskosten 434.120 Schoolvervoer derden	€ 325.230	Is een wettelijke taak, maar er worden reeds maatregelen genomen om de kosten van het leerlingenvervoer te remmen. Dit voordelige effect bij GR BVO DRAN wordt meegenomen in de PPN 2021.
5 630038	Zwembad de Gelenberg afstoten zwembad	€ 440.000	Sluiten van het huidige zwembad de Gelenberg levert structureel circa 440k op. Kanttekening: Het voortijdig opzeggen van lopende contracten kan (hoge) incidentele kosten met zich meebrengen. Daarnaast kan ook de nieuwbouw van het nieuwe sportcentrum Gelenberg worden heroverwogen wat nog een extra besparing oplevert van € 500.000.
5 630002	Sportcomplexen algemeen 436.002 Verhuur	€ 3.427	Erfpacht rijhal :aanpassen canon miv 2024 eerste mogelijkheid Huur Kynologenclub en tennis horssen bruikleenovk € 1
5 629014	Sportclubs 442.001 Subsidie	€ 127.534	Betreft subsidie voor combinatiefuncties ad € 100.000, cofinanciering Rijk. Convenant loopt door t/m 2022. Betreft ook subsidies aan sportclubs in de gemeente voor jeugdleden en aangepast sporten, onderdeel van Subsidieregeling Druten 2020, structureel € 27,534. Integraal bekijken samen met andere onderdelen van de subsidieregeling, indien dit wenselijk is.
5 631011	Muziekonderwijs 442.001 Subsidie	€ 40.000	Betreft subsidie aan Muziekschool:minder /geen subsidie aan de muziekschool en minder/geen aan het muziekonderwijs in primair onderwijs zou uitholling muziekeducatie betekenen.
5 631012	Amateurkunst 442.001 Subsidie	€ 29.347	Betreft subsidies voor cultuurpact (€ 3.176), Cultuureductaie SPOM (€ 12.000) en € 14.171 subsidies fanfares/koren/toneel cf subsidieverordening. Betreft m.n. cultuurparticipatie, van belang voor de leefbaarheid: amateurtheater, muziekverenigingen, historisch museum etc .:Geen bezuiniging mogelijk want kaalslag. is echter geen wettelijke taak

Bijlage 2 Keuzemogelijkheden Wettelijke/Niet wettelijke taken (rapportage ppn 2021)

Totaaloverzicht

Versie: 1.0

Datum: 18-05-2021

Prog.	Grootboeknr, Kostensoort	2021	Opmerkingen
5 631018	Accommodatie voor kunstbeoefening 442.001 Subsidie	€ 60.000	Betreft subsidie Agora theater. Geen wettelijke taak, maar St. Agoratheater is hiervan afhankelijk van om goed te kunnen functioneren.
5 634011	Openbare bibliotheken 438.610 Huur lease 438.817 Subsidie	€ 30.175 € 226.715	geen wettelijke taak, betreft huur locatie bib. Ogv de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen is gemeentebestuur netwerkdeelnemer en verantwoordelijk voor een goede toegang. Wordt nagenoeg onmogelijk om op andere wijze te voldoen aan de maatschappelijke opgaven in het landelijk BibliotheekConvenant (tegengaan laaggeletterdheid, leesvaardigheid, participatie aan de informatiesamenleving en leven lang ontwikkelen). Regionaal OBR convenant loopt t/m 2022; uitstappen wegens omvoorzene omstandigheden kan, wel frictiekosten betalen. In principe geldt er een afbouwplicht van 4 jaar bij niet continueren huidige contract. Nu betalen we een vast bedrag per inwoner voor (al minimale) basisvoorziening. Contractueel is er geen mogelijk om dit te minderen. Wellicht wel minderen wegens onvoorzene omstandigheden, dus afbouw maar niet tot 0- want behoud bibliotheekvoorziening gewenst.
5 635032	Speelplaatsen divers	€ 64.138	Het hebben van speeltuinen is geen wettelijke taak. Wel het veilig houden. Speeltoestellenbudget is medio 2007 gehalveerd (!). Vervanging van toestellen is niet of heel beperkt mogelijk, alleen herstel.
6 636042	Dorpshuizen 442.001 Subsidie	€ 54.005	Voor leefbaarheid is t/m 2023 € 25.000 begroot. Daarnaast wordt structureel aan SMVK € 29.005 subsidie verstrekt.
6 636044	Overig jeugd- en jongerenwerk 442.001 Subsidie	€ 191.783	Subsidie voor j&jwerk aan SMVK. Versoberen leidt tot meerkosten in oa maatwerkvoorzieningen. Nu vangt jongerenwerk veel jeugdigen op die zonder hun inzet bij het Sociaal Team terecht zullen komen. Daarnaast kan versoberen leiden tot meer overlast op straat.
6 636025	Vrijwilligerswerk 442.001 Subsidie	€ 54.592	Subsidie SMVK ad € 40.312 en € 14.280 voor ASD. Verplicht om een Adviesraad SD in te richten, In welke vorm en het maximum aantal leden is een keuze. Van de subsidie hiervoor ad € 14.280 is € 4.000 voor deskundigheidsbevordering ASD. Dit is opgenomen in het collegeprogramma en is een beleidskeuze.
6 636020	Mantelzorg 442.001 Subsidie 438.810 Overige kosten	€ 53.525 € 101.843	Betreft subsidie aan SMVK voor mantelzorg. Keuze. Betreft het mantelzorgcompliment. Het is een keuze om het bedrag van € 150 te verlagen. We zijn verplicht om mantelzorgers te waarderen. Dit kan op verschillende manieren. Mantelzorgers maken professionele hulp vaak overbodig.
6 636041	Gecoördineerd ouderenwerk 438.810 Subsidie	€ 53.640	Betreft subsidies aan open eettafels ad € 8.375 en € 45.000 voor subsidie aan SMVK voor clientondersteuning, dit zijn keuzes.

Bijlage 2 Keuzemogelijkheden Wettelijke/Niet wettelijke taken (rapportage ppn 2021)

Totaaloverzicht

Versie: 1.0

Datum: 18-05-2021

Prog.	Grootboeknr, Kostensoort	2021	Opmerkingen
6 637012	Lokale toegangspoort Subsidie	€ 117.265	Betreft subsidies voor expertise Jeugd, Ouderenconsulent, Intermediair Allochtone Ouderen en Expertsieteam jonge kind. Maken onderdeel uit van het Sociaal Team. Versobering leidt mogelijk tot meer zorg in algemene voorzieningen en meer maatwerkvoorzieningen. En meer druk op het team.(toename wachttijden)
6 637017	Kosten projecten en reg. Ondersteuning	€ 41.639	Subsidie MEE. Niet direct een wettelijke taak. Maar MEE ondersteunt ons Sociaal team met de beoordeling van hulpvragen van inwoners. Hiermee helpen zij indirect met de uitvoering van de WMO en Jeugdwet. Anders moeten we deze kennis elders inkopen. Of niet inkopen. Gevolg is geen goede diagnostiek. En daardoor langere of duurdere zorg.
8 638022	Bijzonder onderzoek 438.829 Bijdrage IBO	€ 43.090	betreft bijdrage aan GR IBO. Ja, over vier jaar kunnen we ermee stoppen. We doen dan niets meer aan misbruik en oneigenlijk gebruik van de uitkering. Gevolg is dat het BUIG-budget net zo hard stijgt als de inzet van het IBO, uittredingsverplichting van vier jaar
6 638017	Bijzondere bijstandsverlening 434.104 Compensatie chronisch zieken en CAZ	€ 192.850	Geen wettelijke taak. jaarlijkse kosten regeling chronisch zieken ca. € 80.000 en CAZ ca. € 85.000. Afschaffen of verlagen van de 120% regeling op de CAZ is mogelijk. Heeft wel extra aanvragen bijzondere bijstand tot gevolg en brengt veel uitvoeringskosten met zich mee. CAZ kan terug naar 110%.
	442.001 Subsidies	€ 63.088	Subsidie aan Stichting Leergeld. Geen wettelijke taak. We kunen dit volledig schrappen maar dan is er geen enkel beleid meer op minima voor kinderen tot 18 jaar. Ook heeft dit extra aanvragen in bijzondere bijstand tot gevolg.
	444.801 Kwijtschelding belastingen	€ 56.220	Geen wettelijke taak. Doelgroep verkleinen kan niet. Keuze is afschaffen of in stand houden.
6 divers	WMO en jeugd divers	pm	Uitvoering wmo en jeugd is wettelijke taak. We kunnen alleen meer beheersmaatregelen inzetten. En strakker sturen op aanbieders door contractmanagement. Relatie met nulmeting
6 642013	WMO Huishoudelijke verzorging 434.127 Uitkeringen WMO Zorgverstrekkers	€ 1.695.548	Scenario's worden uitgewerkt om HH te versoberen door invoering van nieuw indicatieprotocol. 2e helft 2021
	442.001 Subsidies	€ 10.664	Subsidie aan Bijna Thuis huis de Brug voor HH. Politieke keuze om subsidie al dan niet te verstrekken.
6 642016	WMO vervoersvoorzieningen 442.001 Subsidies	€ 59.885	Geen wettelijke taak. Betreft subsidie Plusbus SMVK, bedoeld om extra gebruik korte ritten DRAN te voorkomen.

Bijlage 2 Keuzemogelijkheden Wettelijke/Niet wettelijke taken (rapportage ppn 2021)

Totaaloverzicht

Versie: 1.0

Datum: 18-05-2021

Prog.	Grootboeknr, Kostensoort	2021	Opmerkingen
6 644015	Inloof functie GGZ 442.001 Subsidie	€ 53.732	Wettelijke taak, organiseren van inloop en ontmoeting hoort bij de Wmo. De manier waarop bepaalt een gemeente zelf. Het RIBW organiseert de inloop in Druten al enkele jaren. De inloop heeft een lokale en regionale functie. Lokaal komen er bezoekers die vaak beschermd wonen in onze gemeente. Regionaal komen er ook bezoekers van buiten de gemeente. De inloop is voor EPA cliënten die een sterk beschutte omgeving nodig hebben. We kunnen onderzoeken of we de inloop goedkoper kunnen organiseren. Wat dit oplevert is moeilijk in te schatten. Misschien een paar duizend euro. Geen grote bedragen verwachten we. De kosten van de inloop zitten vooral in personeel (HBO, expertise ggz).
7 646011	Gezondheidsdiensten 443.303 Bijdrage GR	€ 691.854	Wettelijke taak. Genoemde bedrag is de uniforme bijdrage aan de GGD. Betreft wettelijke taken plus andere taken die 14 gemeenten samen bij de GGD hebben belegd. Is zeer onwaarschijnlijk dat we dit kunnen verlagen.
	438.810 Diverse kosten maatwerk	€ 17.791	Inzet van gezondheidsmakelaars kan in theorie geschrapt worden. Hierop bezuinigen is echter niet wenselijk, omdat de gezondheidsmakelaars onderdeel zijn van afspraken met externe partners. De gezondheidsmakelaars zitten in het netwerk en zorgen voor verbinding, en nemen praktische werkzaamheden uit handen van ambtelijke organisatie WDW. Eventuele bezuiniging geeft dus waterbedeffect: grotere druk op ambtelijke organisatie.
7 649027	Handhaving Milieubeheer 443.303 Bijdrage ODRN	€ 498.000	Verreweg de meeste taken die de ODRN voor ons uitvoert behoren tot de verplichte basistaken en zijn 'vraag' afhankelijk, bijv. vergunningaanvragen of meldingen in het kader van milieu en asbest. Hier kunnen we niet op besparen. Het uitvoeren van toezicht geschiedt al volgens een geprioriteerd systeem. Door verdere besparingen zal het niveau van toezicht onder het wettelijk minimum zakken. Het bestuur heeft opdracht gegeven om uit te zoeken of de adviserende taken van de ODRN anders ingevuld kunnen worden. Dit wordt ambtelijk nu onderzocht en besproken met de ODRN. Van eventuele besparingen zullen wij op zijn vroegst vanaf 2023 effect kunnen verwachten omdat de begroting 2022 al vastgesteld is.
Subtotaal budgetten Keuzes		€ 6.805.604	

Bijlage 3: Projectinrichting Taskforce Druten

Spoor	Werkpakket	Hoofdactiviteit	Naam
spoor 1	0	0	Bezuiniging begroting Druten
spoor 1	1	0	Algemeen/financieel kader
spoor 1	1	1	In kaart brengen wettelijk en niet wettelijke taken
spoor 1	1	2	Lucht bezuinigingen (structurele ruimte in kaart brengen)
spoor 1	1	3	Doorrekenen financiële consequenties omslagrente verlaging
spoor 1	1	4	Bezuiniging begroting GR's (trap op trap af)
spoor 1	2	0	Afwegingskader nieuw beleid
spoor 1	2	1	Nieuw voor oud
spoor 1	2	2	Onontkoombaar/ Onuitstelbaar/ Onvoorzien
spoor 1	2	3	Integrale afweging nieuw beleid PPN 2021
spoor 1	2	4	heroverweging vastgesteld nieuw beleid begr 2021
spoor 1	2	0	Sociaal domein
spoor 1	2	1	Opdracht formuleren ter goedkeuring aan het college (o-meting en processtappen)
spoor 1	2	2	Fase 1 opdracht uitvoeren (inventarisatie beleid en uitvoering op maatwerk, welzijn en SWT)
spoor 1	2	3	Projectorganisatie gereed/vervolgopdracht bepalen en start fase 2
spoor 1	2	4	Beheermaatregelen bepalen /organisatorische maatregelen bepalen
spoor 1	3	0	Fysiek domein
spoor 1	3	1	Inventariseren huidige kwaliteitsniveau en budgetten openbare ruimte
spoor 1	3	2	Doorrekenen modellen kwaliteitsniveaus en bijhorende budgetten
spoor 1	3	3	Benoemen besparingspotentieel
spoor 1	3	4	Inventariseren huidige afschrijvingstermijnen wegen en riolering
spoor 1	3	5	Doorrekenen modellen verlengen afschrijvingstermijnen
spoor 1	3	6	Benoemen besparingspotentieel
spoor 2	0	0	Inkomsten Druten
spoor 2	1	0	Eigendommen Druten in beeld
spoor 2	1	1	Up to date maken overzicht van eigendommen (financiële gegevens: WOZ-waarde, verzekeringswaarde, huurinkomsten, etc)
spoor 2	1	2	Potentiele opbrengsten en besparingsmogelijkheden in beeld brengen
spoor 2	1	3	Belissing in College. Keuze: focus op welke eigendommen?
spoor 2	1	4	Bij mogelijke verkoop: taxatie(s) laten uitvoeren + object(en) in de markt zetten
spoor 2	1	5	Uitvoering: Aanpassingen doorvoeren (in bijvoorbeeld pachtovereenkomst, verzekeringsspolis, OZB-waarde, etc) en kosten (bijvoorbeeld voor verzekering) doorbelasten.

Bijlage 3: Projectinrichting Taskforce Druten

spoor 2	2	0	Leges Druten doorrekenen
spoor 2	2	1	Raming extra opbrengsten leges uitwerken in samenwerking met budgethouders.
spoor 2	2	2	Opnemen structurele effect in Perspectiefnota.
spoor 2	2	3	Structurele effecten leges als gevolg van invoering Omgevingswet berekenen. Dit in samenwerking met regio/ODRN.
spoor 2	2	4	Opnemen structurele effecten in meerjarenbegroting
spoor 2	3	0	OZB Druten doorrekenen
spoor 2	3	1	Inventarisatie belastingdruk bij omliggende gemeenten a.h.v. gegevens Coelo.
spoor 2	3	2	Aan de hand van Munitax-rapportage, geraamde OZB-opbrengsten actualiseren.
spoor 2	3	3	Op basis van uitgangspunten PPN 2021 de nieuwe OZB opbrengsten berekenen.
spoor 2	3	4	OZB scenario's uitwerken en de financiële consequenties voor het meerjarenperspectief in beeld brengen.
spoor 2	3	5	Behandeling OZB-scenario's in college van BenW van Druten.
spoor 2	3	6	Verwerken nieuwe/gekozen OZB-scenario in concept-begroting 2022 Druten.
spoor 2	3	7	Op basis van nieuwe WOZ-waarden OZB-tarieven eventueel bijstellen.
spoor 2	3	8	Behandeling begroting 2022 inclusief de OZB-ramingen in gemeenteraad Druten.
spoor 2	3	9	Vaststelling OZB-verordening 2022 met nieuwe tarieven in gemeenteraad Druten.
spoor 3	0	0	Inkoopstrategie
spoor 3	1	0	Voordelen inkopen >25.000 Druten
spoor 3	1	1	spendanalyse evalueren
spoor 3	1	2	borging en analyse rechtmatigheid
spoor 3	1	3	inventariseren huidige (doorlopende) contracten
spoor 3	1	4	analyse contractvoorwaarden
spoor 3	1	5	optimaliseren huidige contracten
spoor 3	1	6	analyse verbreding c.q. opschaling contracten (binnen WDW of erbuiten)
spoor 4	0	0	WDW Bijdragen
spoor 4	1	0	Bezuiningingen WDW langere termijn
spoor 4	1	1	Taakstelling, innovatie, kwaliteitsfonds beleid
spoor 4	1	2	Planvorming BV en FLO in taakstelling
spoor 4	1	3	Doorrekenen structurele besparing
spoor 4	1	4	Afwikkelingen op het kwaliteitsfonds
spoor 4	1	5	Mogelijke bijdrage WDW vaststellen
spoor 4	1	6	Bespreken MT, WDW bestuur en Colleges
spoor 4	1	7	Opnemen in WDW-begroting en gemeentebegroting
spoor 4	2	0	Kritische evaluatie personeelsbegroting WDW

Bijlage 3: Projectinrichting Taskforce Druten

spoor 4	2	1	Kritische kijk op personeelsbegroting: urenuitbreiding eigen personeel via Driessen
spoor 4	2	2	Kritische kijk op personeelsbegroting: begroten van salariscomponent
spoor 4	2	3	Mogelijkheden benoemen en vaststellen
spoor 4	2	4	Mogelijke bijdrage WDW vaststellen
spoor 4	2	5	Bespreken MT, WDW bestuur en Colleges
spoor 4	2	6	Opnemen in WDW-begroting en gemeentebegrotingen
spoor 4	3	0	Evaluatie verdeelsleutel WDW (buiten taskforce)
spoor 4	3	1	Alternatieve methoden verdeling bepalen met +/-
spoor 4	3	2	Bespreken: MT, Bestuurlijk PFH met directie, WDW bestuur en Colleges
spoor 4	3	3	Gekozen methoden uitwerken en financieel doorrekenen
spoor 4	3	4	Bespreken: MT, Bestuurlijk PFH met directie, WDW bestuur en Colleges
spoor 4	3	5	Bespreken MT en WDW bestuur
spoor 4	3	6	Opnemen in WDW-begroting en gemeentebegrotingen

Hoofdstuk 4. Financiële effecten incidenteel en structureel

Op deze en volgende pagina's treft u de tabel "Eenmalige bijstellingen 2021" en "Structurele effecten/ doorwerkingen" aan, waarin tevens het exploitatiesaldo 2021 wordt gepresenteerd.

Tabel incidentele bijstellingen 2021

<i>(bedragen in €)</i>	Incidentele dekkingsmiddelen
Beginstand saldo eenmalige middelen	130.289
(zie vastgestelde programmabegroting 2021, pag.17)	
Incidentele voor/nadelen Perspectiefnota 2021 (- is nadeel)	
Raadsbesluit	
Totaalbedrag overheveling budgetten storten in Algemene reserve	-853.688
Resultaat rekening 2020 (concept)	914.105
Integrale aanpak Deest ontwikkelingsvisie De Gaarden	-50.000
Dekking reserve grondbedrijf	50.000
Integrale aanpak Deest visie herinrichting Wilgenland	-45.000
Deel inzet budget Milieubeheer	20.000
Projectkosten Klaar voor de Start	-83.300
Dekking reserve uitstroombeleid	83.300
Bestaand beleid	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Rentevoordeel langlopende leningen	34.450
Algemene uitkering voorgaande jaren	17.250
Algemene uitkering 2021 (verwerking 4e compensatiepakket corona)	226.863
Labeling Bijzonder bijstand (TONK)	-44.772
Labeling Afvalverwerking	-29.498
Labeling voorschoolse voorziening	-5.348
Dotatie reserve sociaal domein	-147.245
Verlenging inhuur interim gemeentesecretaris	-27.500
Werving gemeentesecretaris	-15.000
Bestuurlijke toekomst	-25.700
Subsidie provincie (50%)	12.850
Transport sub totaal	162.056

Transport sub totaal	162.056
Nieuw beleid	
Programma 2 Verkeer en vervoer	
Integrale Aanpak Deest inwonersinitiatieven	-25.000
Dekking reserve stadsuitleg	25.000
Realisatie meer (bio) diversiteit	-10.000
Dekking budget Milieubeheer	10.000
Openbare verlichting achterstallig onderhoud	-289.000
Dekking reserve vervanging straatverlichting	289.000
Mobiliteitsvisie	-11.000
Programma 4 Onderwijs	
Onderwijshuisvesting (haalbaarheidsonderzoek)	-22.575
Dekking balanspost Onderwijsachterstandenbeleid	22.575
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	
Essentakkensterfte Drutens Bosje	-14.000
Herbestemming hout momumentale beuk	-5.000
Reparatie kunst in de openbare ruimte	-4.000
Dekking reserve onderhoud kunstwerken	4.000
Programma 6 Sociaal Domein	
Niet-loonvormende keten Klaar voor de Start	-50.000
Dekking reserve uitstroombesleid	50.000
Tozo aanvragen ondernemers	-758.808
Ontvangen voorschot TOZO ministerie SZW	758.808
Nulmeting sociaal domein	-21.168
Dekking reserve sociaal domein	21.168
Vitaliteitscans dorps huizen	-19.000
Provinciale subsidie "Overbrugging Gemeenschapsvoorziening	19.000
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
Begraafplaats, aanschafkosten opslagruimte	-20.000
Programma 8 Wonen en Bouwen	
Plan van aanpak Woningbouwambitie Druten	-14.550
Huisvesting Arbeidsmigranten	-4.333
Woningbouw 2020-2025 Druten (ontwikkelen instrumentarium)	-15.000
Totaal eenmalige middelen Perspectiefnota 2021	78.173

Tabel structurele doorwerkingen

(bedragen in €)	2021	2022	2023	2024	2025
Structureel saldo na bestemming (na doorrekening fin.uitgangspunten) saldo 2021: € 83.611 (incl.investerings/bestedingsplan) (zie vastgestelde programmabegroting 2021, pag.17)	-83.611	205.680 ¹	216.064	-207.492	133.902
Structurele effecten (- is nadeel)					
Effecten uit Najaarsnota 2020					
Convenant Actief Maas en Waal	-10.975	-10.975			
Bestaand beleid					
Programma 0 Bestuur en ondersteuning					
Negatief effect voorlopige uitkomsten Herijking gemeentefonds			-279.000	-557.000	-837.000
Programma 2 Verkeer en vervoer					
Centrum Horssen aanvulling krediet (kapitaallasten)		-23.750	-23.750	-23.750	-23.750
Dekking afschrijvingslasten reserve afschrijvingscomponent Centrum Horssen		19.000	19.000	19.000	19.000
Programma 6 Sociaal Domein					
Huishoudelijke hulp (prijs- en volume effect)	-273.817	-287.083	-281.034	-274.424	-267.223
Inkoop Jeugd	-83.647	-83.647	-83.647	-83.647	-83.647
Praktijk Ondersteuner Huisartsen				-65.000	-65.000
Dekking regulier budget GGZ				65.000	65.000
WMO nieuw (specalistische begeleiding)		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu					
Aanpassen riooloverstorten Deest (ophoging jaarschijf 2021, kapitaallasten)		-1.900	-1.900	-1.900	-1.900
Kosten worden verdisconteerd in de riooltarieven		1.900	1.900	1.900	1.900
Programma 8 Wonen en Bouwen					
Project Vlackers (kapitaallasten)	-14.625	-14.625	-14.625	-14.625	-14.625
Programma overstijgend					
Brandverzekering Druten	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000
Nieuw beleid					
Programma 0 Bestuur en ondersteuning					
Ipads burgerleden		-20.000			
Deelname Groene Metropool vijf centrale opgaven		-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
Lagere bijdrage regiobureau Groene Metropool in 2022		14.600			
Aanpassen gemeentewerf (kapitaallasten)		-6.250	-6.250	-6.250	-6.250
Programma 1 Veiligheid					
Straatcoaches	-23.000	-23.000			
Brandputten controle en veiligheid	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Programma 2 Verkeer en vervoer					
Integrale Aanpak Deest, ophoging krediet dorpshart Deest (kapitaallasten)		-6.250	-6.250	-6.250	-6.250
Herinrichting Vriezeweg, aanvullende krediet (kapitaallasten)		-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
Routebegeleidingssysteem gladheidsbestrijding (bijdrage WDW)		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Extra middelen abonnementskosten		-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
Dekking budget gladheidsbestrijding		7.500	7.500	7.500	7.500
Aanpassen openbare verlichting (kapitaallasten)		-13.586	-14.468	-15.644	-18.198
Dekking budget vervanging straatverlichting		13.586	14.468	15.644	18.198
Vrijval reserve vervanging straatverlichting	100.000	310.000			
Programma 4 Onderwijs					
Uitvoeringsbudget leerplicht		-750	-750	-750	-750
Investerings Integraal Huisvestingsplan (kapitaallasten)			pm	pm	pm

(bedragen in €)	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie					
Kosten exploitatie de Heuvel	-27.500	-27.500	-27.500		
Essentakkensterfte Drutens Bosje		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Buiten de muren begraven		-22.000			
Programma 6 Sociaal Domein					
Preventie en vroegsignalering van schulden		-36.000	-36.000	-36.000	-36.000
Beleids en uitvoeringsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid		-77.755	-317.250		
Aanwending reserve Sociaal Domein		77.755	317.250		
Niet-loonvormende keten Klaar voor de Start		-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Dorpshuis Trefpunt Deest (aanpassing lening)	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu					
Begraafplaats, huuropbrengsten		4.500	4.500	4.500	4.500
Programma 8 Wonen en Bouwen					
Rijdt 36 Horssen (kapitaallasten)		-4.875	-4.875	-4.875	-4.875
Omgevingswet	-21.026	-54.373			
Werkorganisatie Druten Wijchen	-151.360	-187.616	-175.296	-175.296	-162.976
Gemeenschappelijke regelingen					
GGD		-13.679	-13.679	-13.679	-13.679
MGR (module werkbedrijf)	46.000	29.000	34.000	23.000	23.000
VRGZ		13.268	13.268	13.268	13.268
ODRN		-10.699	-5.970	6.556	6.556
DRAN	48.827	54.239	60.445	66.372	66.732
WDW conceptbegroting 2022		-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
MUNITAX		-13.175			
Opbrengsten Taskforce					
Extra inkomsten Bouwleges (o.a. versnelling woningbouw)		158.500	293.500	293.500	293.500
OZB		248.000	507.000	777.000	1.059.000
Jeugdmiddelen vanaf 2023			240.000	240.000	240.000
Opbrengst structurele onderbesteding (zie bijlage)	226.856	155.432	157.297	174.342	176.783
Totale financiële effecten bestaand beleid	-419.064	-447.080	-709.056	-980.446	-1.253.245
Totale financiële effecten nieuw beleid	-31.559	-200.560	-364.357	-329.404	-316.724
Structureel saldo voor effecten Taskforce	-534.234	-441.960	-857.349	-1.517.342	-1.436.067
Totale financiële effecten Taskforce	226.856	561.932	1.197.797	1.484.842	1.769.283
Structureel saldo na Perspectiefnota 2021	-307.378	119.972	340.448	-32.500	333.216
Saldo eenmalige middelen 2021	78.173				
Saldo exploitatie 2021	-229.205				

Toelichting saldo begroting 2022

¹Het nu weergegeven structurele saldo in 2022 komt tot stand na doorrekening van de reken-technische uitgangspunten van de programmabegroting 2022 en de meerjarenschijven 2023-2025.

Hoofdstuk 5. Provinciaal toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Druten te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Ieder jaar besluit de provincie, op grond van artikel 203 van de Gemeentewet, voor 1 januari of de gemeente voor het komende begrotingsjaar onder repressief of preventief toezicht valt.

Er is altijd sprake van repressief toezicht als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De begroting is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht.
- De jaarrekening en begroting zijn op tijd ingezonden. De jaarrekening vóór 15 juli van het jaar volgend op het verslagjaar en de begroting vóór 15 november van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

De uitkomst van het meerjarenperspectief is overduidelijk, wij voldoen op dit moment niet aan bovenstaande toets van de provincie. We staan voor een grote opgave! Een opgave die na de zomer moet resulteren in een reëel sluitende meerjarenbegroting 2022-2025, die wij in november aan u voorleggen.

Hoofdstuk 6. Rapportage Collegeprogramma “Druten daagt uit ! “

6.1. Voortgangsrapportage prioriteiten

De hoofdlijnen van beleid 2018-2022 zijn vastgelegd in het collegeprogramma "Druten daagt uit!". Deze is herschikt naar de bestaande programma indeling zoals deze door de raad is vastgesteld. In deze rapportage wordt u per programmahoofdstuk geïnformeerd over de stand van zaken omtrent speerpunten uit bovenstaand genoemd collegeprogramma.

PROGRAMMA 0 Bestuur en ondersteuning

0.1 Sporters uit onze gemeente

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Sporters uit onze gemeente die prijzen winnen, krijgen van ons aandacht omdat goed voorbeeld goed doet volgen.	Sporters uit onze gemeente die prijzen winnen, krijgen van ons aandacht omdat goed voorbeeld goed doet volgen. College geeft daartoe de opdracht. We houden als gemeente zelf het nieuws bij om te zien of er kampioenen/prijswinnaars zijn die in aanmerking komen. Afhankelijk van de prestatie wordt vorm aandacht bedacht (evt met huldiging op gemeentehuis).

0.2 Stimuleren Duitstalig onderwijs

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de Euregio stimuleren wij Duitstalig onderwijs in onze gemeente.	Door de sluiting van de school als gevolg van de coronanoodmaatregelen en de beperkende maatregelen na de zomervakantie is een project op dit onderwerp nu niet mogelijk.

0.3 Verbeteren dienstverlening

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We blijven ons inspannen om de dienstverlening naar de inwoners, ondernemers en het verenigingsleven verder te verbeteren. Onze organisatie werkt efficiënt en klantgericht. We koppelen dat aan prestatieafspraken.	Doorlopend. Dit is een continue proces. Het initiatief om met (meer) leefbaarheidsgroepen in de kernen te werken met behulp van een wijkcontactfunctionaris wordt overwogen. Daarnaast zijn er verschillende prestatie indicatoren die meegenomen zijn in de teamplannen. Klantreizen worden ingezet om de dienstverlening te verbeteren en een klantgerichte cultuur verder te ontwikkelen. Op basis van de visie op e-dienstverlening en de landelijke en lokale doorontwikkeling worden in 2020 - 2021 diverse applicaties ingericht. De inrichting van deze applicaties vraagt ook een evaluatie van hoe wij onze processen hebben ingericht en hoe dat effectiever en efficiënter kan voor de inwoner. We blijven inzetten op heldere en duidelijke taal in onze schriftelijke en mondelinge communicatie. We werken aan een nieuw programma Dienstverlening. Om inwoners, ondernemers, partners echt goed te kunnen helpen, is het noodzakelijk dat we ons blijven ontwikkelen en dat onze dienstverlening toekomstbestendig is. Hoe we dit doen, werken we uit in het nieuw programma Dienstverlening dat dit najaar voor besluitvorming wordt aangeboden.

0.4 Stimuleren van jonge mensen in onze werkorganisatie

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vragen onze werkorganisatie om door stageplekken de instroom van jonge mensen in onze werkorganisatie te stimuleren.	Ook in 2020-2021 bevorderen we de instroom van jonge mensen door onder andere het aanbieden van stage- en werkervaringsplaatsen. Ondanks de Corona-crisis laat het aantal stagiaires en werkervaringsplaatsen een stabiel beeld zien. Ook zetten we in op een specifiek werving- en selectiebeleid dat gericht is op de instroom van jonge mensen. We nemen voor het eerst deel aan het Gelders Traineeship.

0.5 Mogelijkheid voor inwoners om gemeenten te informeren

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij maken het mogelijk dat inwoners in hun eigen dorp de gemeente informeren over zaken die niet goed genoeg gaan.	Activiteiten in de newsroom worden verder vormgegeven, zodat er snel via social media of persoonlijk geacteerd wordt op signalen in de gemeente. Alle kanalen worden volgens de omnichannel gedachte ingericht. Dienstverlening dichtbij de klant is een belangrijk onderdeel bij de (door) ontwikkeling op dienstverlening.

0.6 Belastingen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De belastingen stijgen niet met meer dan het inflatiepercentage	De gemeentelijke belastingen zijn verhoogd met het inflatiepercentage en bij de OZB is op grond van het bestedingsplan voor 2021 een extra verhoging doorgevoerd.

0.7 Ziekteverzuim Werkorganisatie Druten Wijchen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De positieve effecten van de werkorganisatie Druten Wijchen zijn na één jaar merkbaar. We reserveren een bedrag in onze begroting om de kosten van het ziekteverzuim te kunnen opvangen.	We blijven inzetten op het terugdringen van het ziekteverzuim. Dit doen we in samenspraak met onze arbodienst. Concrete aandachtspunten zijn de eigen verantwoordelijkheid van medewerkers en het casemanagement. Recent is er een casemanager duurzame inzetbaarheid gestart om het casemanagement verder te verbeteren.

0.8 Informatieveiligheid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij gaan veilig om met de gegevens van onze burgers en hebben onze informatieveiligheid op orde.	Dit is een continu proces. Ook in 2021 blijven wij veilig omgaan met de gegevens van onze burgers en heeft onze informatieveiligheid hoge prioriteit.

PROGRAMMA 1 Veiligheid

1.1 Cameratoezicht

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Het is plezierig wonen als iedereen zich in de openbare ruimte aan de regels houdt. Door cameratoezicht op de Markt, het busstation en sportpark De Gellenberg houden wij een extra oogje in het zeil.	Cameratoezicht op de Markt en bij sportpark Gellenberg is inmiddels gerealiseerd. Momenteel wordt gewerkt aan het realiseren van het cameratoezicht bij het busstation.

1.2 (jeugd) BOA

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Om de politie te ondersteunen stellen wij een jeugd-BOA aan.	Er is een jeugd BOA aangesteld. In 2021 is ook gestart met een pilot Straatcoaches.

1.3 Bestrijding criminaliteit

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Criminaliteit is niet altijd zichtbaar maar ondermijnt onze samenleving. Om aan deze ondermijning een halt toe te roepen investeren wij samen met onze buurgemeenten in acties gericht op het ontmantelen van hennepkwekerijen, drugslaboratoria en illegale ondernemingen. Ook financieel-economische criminaliteit, mensenhandel en cybercrime pakken wij aan.	In oktober 2020 is een ondermijningscoördinator voor Tweestromenland aangesteld. Tevens is gestart met een nieuw integraal ondermijningsoverleg, om op casusniveau ondermijning aan te pakken. In 2021 is nieuw Bibob-beleid opgesteld. Dit beleid geldt voor alle gemeenten van Tweestromenland. We verwachten hierdoor nog meer stappen te maken in de aanpak ondermijning.

1.4 Integraal veiligheidsplan

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
In ons nieuwe integraal veiligheidsplan geven wij aan wat onze prioriteiten voor de inzet van de politie zijn.	Het Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland 2019-2022 is vastgesteld. Jaarlijks wordt een integraal (politie, OM, gemeente) uitvoeringsprogramma opgesteld dat gemonitord wordt. In het uitvoeringsprogramma worden de gestelde prioriteiten uitgewerkt.

1.5 Buurtpreventie en inzet van politie

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Onze wijkagenten kennen de wijken en andersom. Daardoor versterken buurtpreventie en de inzet van de politie elkaar.	Whatsapp buurtpreventie wordt geprofessionaliseerd; enthousiaste inwoners denken mee om de sociale veiligheid in de wijken te vergroten. Daarnaast werken we aan het vergroten van meldingsbereidheid over misstanden van inwoners en ondernemers door het platform Meld Misdaad Anoniem waar de gemeente Druten sinds april 2020 op aangesloten is. In de Week van de Veiligheid is een veiligheidskrant uitgebracht. Hierin stellen oa de wijkagenten zich voor.

PROGRAMMA 2 Verkeer en vervoer

2.1 Verbeteren verlichting

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Goed licht draagt bij aan een veilig gevoel. Wij brengen onveilige plekken in kaart en verbeteren de verlichting.	Dit wordt meegenomen met het plan van vervangen van conventionele lampen door ledlampen (duurzaamheid).

2.2 Snelheidscontroles

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vragen de politie om binnen de bebouwde kom op grote schaal snelheidscontroles uit te voeren.	Hierover blijven we in gesprek met de politie. Controles worden uitgevoerd indien er aanleiding voor is.

2.3 Hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We realiseren in Druten een duurzaam en hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt om de bereikbaarheid voor onze inwoners te verbeteren.	In 2019 is in samenwerking met het provinciale kernteam HOV actieplan een gedragen schetsontwerp met raming gemaakt. De onderhandeling over de benodigde grondverwerving is nog niet afgerond. Aansluitend worden afspraken met de provincie gemaakt over de subsidieaanvraag. De provincie heeft inmiddels eur 8 ton gelabeld voor de eerste fase.

2.4 Wandel- en fietsverbinding Tichellande en Afferden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Een veilige wandel- en fietsverbinding tussen Tichellande en Afferden voor onder andere de schoolgaande jeugd.	Trace besproken met college en er moet een paar vierkante meter grond worden verworven van een particulier, met de particulier zijn we eruit gekomen. Het verbindingsspad wordt in Q4 2020 en 2021 verder uitgewerkt. Realisatie zodra bouwactiviteiten en infrastructuur in die hoek van Druten Oost gereed zijn. WSRL ziet mogelijkheden om de duiker te verlengen en te vergunnen. Op dit moment worden er nog niet veel kosten gemaakt en zijn er ook geen over- of onderschrijdingen te melden.

2.5 Opknappen van 't Hoog in Afferden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stellen een bijdrage beschikbaar voor het opknappen van 't Hoog in Afferden.	De werkzaamheden zijn in april afgerond met de plaatsing van de speciale boomband.

2.6 Verfraaiing dorpshart Deest

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de inwoners van Deest maken wij een plan voor de verfraaiing van het dorpshart. Wij stellen voor de uitvoering hiervan geld beschikbaar.	Samen met de inwoners van Deest werken we aan een integraal plan van aanpak om een aantrekkelijke en duurzame woon- en leefomgeving in Deest te creëren. Hieronder vallen verschillende deelprojecten waaronder de verfraaiing van het dorpshart. Naast de verfraaiing van het dorpshart werken we ook aan het opstellen van een ontwikkelingsvisie voor Deest Zuid, de aanpak in Wilgenland, de aanpak in het vergroenen, verduurzamen van de openbare ruimte en de herinrichting van de Vriezeweg.

2.7 Onderzoek verkeerssituaties

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We onderzoeken de veiligheid van enkele verkeerssituaties, waaronder het kruispunt Mr. Van Coothstraat-Ooievaarstraat.	De verkeersveiligheid heeft doorlopend onze aandacht. Aan de hand van ingekomen meldingen, klachten of ongevallenregistratie worden verkeerssituaties onderzocht. Afgerond: onderzoek kruispunt Mr. Van Coothstraat - Ooievaarstraat.

2.8 Parkeerproblematiek

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We pakken de parkeerproblematiek bij 't Geerke en De Lier aan.	Afgerond. In juni 2019 is met het uitbreiden van het parkeerverbod de verkeersonveiligheid in de Kerkstraat aangepakt. Dit ging ten koste van een aantal parkeerplaatsen. Aanwonenden vroegen om meer parkeerplaatsen. In 2020 is in overleg met de aanwonenden het aantal parkeerplaatsen uitgebreid door het instellen van venstertijden voor het parkeerverbod.

PROGRAMMA 3 Economie

3.1 Informatie nieuwe inwoners

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Nieuwe inwoners ontvangen informatie en we nodigen hen uit om deel te nemen aan de vele activiteiten die onze gemeente rijk is. Ze krijgen een 'goody bag' met kaartjes voor het Agora theater. Drutense organisaties, winkeliers en ondernemers kunnen voor de goody bag attenties, informatie of kortingsbonnen aanleveren.	Doorlopend. De goodiebags met attenties, informatie of kortingsbonnen zijn goed gevuld. Nieuwe inwoners kunnen deze komen ophalen.

3.2 Glasvezelverbinding

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Al onze inwoners en ondernemers in het buitengebied krijgen een glasvezelverbinding.	Het project glasvezel in het buitengebied is op een haar na afgerond. Momenteel is de aannemer bezig met een zgn. veegronde waarbij nagekomen aanmeldingen nog worden aangesloten. De verwachting is dat voor de zomer, een ieder die datt wenst, is aangesloten en is voorzien van signaal.

3.3 Centrummanager

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij betalen mee aan de kosten van een centrummanager die een bijdrage levert aan een bruisend centrum.	Wij betalen mee aan de kosten van een centrummanager die met haar werkzaamheden is gestart. Zij levert een bijdrage aan een bruisend centrum en ondersteunt ondernemers in deze tijd van crisis.

3.4 Bijdrage openbare toiletvoorziening

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij stellen een bijdrage beschikbaar voor een ondernemer die in het centrum een openbare toiletvoorziening realiseert.	Het SODC ontving een financiële bijdrage waarmee zij zich aansloot bij de Hoge Nood App. Een groot aantal ondernemers in het centrum stelt hun toilet beschikbaar via deze app.

3.5 Onderzoek haalbaarheid bioscoop

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We onderzoeken de haalbaarheid van een bioscoop.	In Q4 2020 en Q1 /2021 zijn de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek gepresenteerd. Het is aan de marktpartijen om eventueel hierop te reageren en hierop verder te bouwen.

3.6 Veerdam

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Eind 2019 is de Veerdam een toeristische trekpleister.	De Veerdam is eind 2019 door de inzet van gemeente, provincie en ondernemers al een toeristische trekpleister.

3.7 Voorzieningen fietstoeristen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Fietstoeristen ontvangen wij gastvrij. We plaatsen oplaadpunten voor e-bikes, zorgen dat de fietspont vaker vaart en plaatsen extra zitbanken.	Het Routebureau Arnhem Nijmegen gaat het fietsroutenetwerk in updaten en Stichting Uiterwaarde zet wandelroutes uit. Voorbereidingen zijn in Q1 en Q2 2021 gemaakt, In Q3 wordt realisering verwacht. Bankjes worden later dit jaar nog geplaatst.

3.8 Informeren bezoekers Afferdense en Deestse waarden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Toekomstige bezoekers van de Afferdense en Deestse Waarden bieden wij informatie over de natuur (bijenhôtels) en de waterveiligheid in dit belangrijke gebied. De promotie ervan verzorgen we via de plaatsing van informatieborden en het realiseren van een informatiecentrum in 't Trefpunt in Deest.	Staatsbosbeheer zet in mei 2021 de vier grote informatieborden uit. Het struingebied door de ADW nemen we mee in de promotie van het wandelroutenetwerk.. Met het 't Trefpunt denken we mee over de realisatie van een informatiepunt.

3.9 Mountainbikepad

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We willen een mountainbikepad rondom de Uivermeertjes en sluiten het aan op het fietsknooppuntennetwerk.	Na onderzoek is besloten dat een mountainbikepad rondom de Uivermeertjes onhaalbaar is. We onderzoeken nu de deelname aan het vormen van een regionale MTB route. Hierbij zijn we in gesprek met verenigingen en met de gemeenten Wijchen, Beuningen en West Maas en Waal.

3.10 Regionaal bureau voor Toerisme

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Het Regionaal Bureau voor Toerisme in de regio Arnhem Nijmegen ontvangt ook de komende jaren geld van ons om Druten en het Land van Maas en Waal te promoten.	Het regionaal bureau VAN kent een brede basisdienstverlening, welke wij ook in 2021 afnemen. De toeristische/recreatieve ondernemers kennen de mogelijkheden hun aanbod te presenteren op de sites. We pleitten bij TVAN om Het Land van Maas en Waal toe te voegen als beleavingsgebied. Er vindt afstemming plaats over het Land van Maas en Waal tussen TVAN en RBT Rivierenland. Momenteel is een toeristische visie in voorbereiding.

3.11 Integrale visie bedrijventerreinen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij ontwikkelen een integrale visie op de bedrijventerreinen in onze gemeente: Westerhout Zuid, Westerhout Noord, Kerkeland en Klepperheide.	De integrale visie op bedrijventerreinen in onze gemeente als onderdeel van de economische visie. Westerhout, Westerhout-Zuid, Kerkeland en Klepperheide is in volle ontwikkeling.

3.12 Verkoop kavels Westerhout Zuid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Voor de verkoop van kavels op Westerhout Zuid stellen wij extra formatie beschikbaar ten behoeve van de communicatie en de verkoop.	De kavels op Westerhout-Zuid zijn bijna uitverkocht.

3.13 Onderzoek bedrijfsverzamelgebouw Westerhout Zuid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij onderzoeken de mogelijkheid om een bedrijfsverzamelgebouw op Westerhout Zuid te bouwen.	Er is een initiatiefnemer uit de markt gekomen die een kavel heeft gekocht om een bedrijfsverzamelgebouw te realiseren. Het onderzoek is daarmee overbodig.

3.14 Reclame- en terrassenbeleid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Om de uitstraling van het nieuwe centrum van Druten te verbeteren voeren wij nog dit jaar één reclame- en terrassenbeleid in. Wij ondersteunen ondernemers bij de aanschaf van terrasmeubilair van hoge kwaliteit.	Het reclame- en terrassenbeleid is voor de zomer van 2019 vastgesteld en is in 2020 geëvalueerd in samenspraak met het centrummanagement. Het aangepaste stuk wordt dit jaar nog aan het college voorgelegd.

3.15 Aanbestedingsbeleid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Ons aanbestedingsbeleid is simpel en toegankelijk en biedt kansen voor lokale ondernemers.	In 2018 stelde de gemeenteraad een geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid vast.

3.16 Ruimte bepalen openingstijden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen.	Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen. In 2019 is de winkeltijdenverordening aangepast, waarin de winkeltijden zijn verruimd. Dit geldt ook voor de standplaatsen.

3.17 Vernieuwen detailhandelsvisie

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Om helderheid te geven over detailhandel op industrieterreinen vernieuwen we de detailhandelsvisie. Uitgangspunt blijft dat winkels in ons centrum thuishoren.	Om helderheid te geven over detailhandel op industrieterreinen vernieuwen we de detailhandelsvisie. Uitgangspunt blijft dat winkels in ons centrum thuishoren. We starten hiermee in het tweede kwartaal van 2021.

PROGRAMMA 4 Onderwijs

4.1 Overleg met schoolbestuur en ouders

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Primair onderwijs in alle kernen is en blijft ons streven. Om de scholen toekomstbestendig te maken overleggen wij met het schoolbestuur en de ouders.	Het integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) 2019-2039 is vastgesteld en de onderwijspartners werken scenario's uit voor de eerste periode na 2022. In 2021 wordt het Uitvoeringsprogramma Onderwijshuisvesting 2022-2025 voorbereid. De gemeenteraad ontving in april 2021 een informatienota over het te volgen proces.

4.2 Gezond eetgedrag

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stimuleren gezond eetgedrag op alle scholen in onze gemeente door fruit aan te bieden.	Scholen kunnen vanaf dit jaar een fruitpakket aanvragen. Vorig jaar stelden wij daar beleidsregels voor vast.

4.3 Voorlichting over veilig leven

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Omdat voorlichting over veilig leven niet vroeg genoeg kan starten, beginnen we daarmee op de basisschoolleeftijd. Als onze kinderen de basisschool verlaten hebben ze een jeugd-EHBO-diploma en kennen ze de beginselen van brandveilig leven.	In het voorjaar van 2021 worden de eerste EHBO op school-lessen gegeven. Basisscholen de Appelhof, de Kubus en de Octopus doen hieraan mee. EHBO-vereniging Druten geeft deze cursussen. We hebben gekozen voor 5 lessen van 1,5 uur per groep. We geven de lessen aan groep 8. In het najaar hopen we de cursus ook op de andere scholen te mogen geven.

4.4 Zwemmen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
In onze waterrijke omgeving is kunnen zwemmen noodzaak. Bij het verlaten van de basisschool kan daarom ieder kind zwemmen.	We voeren de beleidsnota Druten Zwemvaardig 2019-2022 uit.

4.5 Tech-Lokaal

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We willen het Tech-Lokaal koppelen aan bedrijven uit de regio. Zij kunnen stageplaatsen bieden of masterclasses geven en zo jongeren motiveren en inspireren voor beroepsgerichte technische opleidingen.	Dit jaar krijgt het TechLokaal subsidie om haar activiteiten voor te zetten op basis van een besluit van uw raad. Dit is inclusief een subsidie voor het organiseren van de Techniekdag. Tijdens de Techniekdag maken basisschoolleerlingen kennis met technische bedrijven en beroepen.

PROGRAMMA 5 Sport, cultuur en recreatie

5.1 Sjors Sportief en Sjors Creatief

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Basisschoolleerlingen laten we op een laagdrempelige manier kennis maken met sport en cultuur. Daarvoor introduceren we Sjors Sportief en Sjors Creatief.	We maakten het nieuwe programma van Sjors Sportief en Sjors Creatief bekend onder alle basisschoolleerlingen. Organisaties presenteerden hun brede aanbod sportieve en culturele activiteiten in het boekje en op de website. Vanwege de landelijke lockdown kunnen kinderen op dit moment alleen deelnemen aan buitenactiviteiten. Kinderen kunnen nog het gehele jaar gebruikmaken van het aanbod van Sjors Sportief en Sjors Creatief.

5.2 Meer bewegen voor jong en oud

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij stimuleren meer bewegen voor jong en oud. Daarom geven we geld aan projecten en verenigingen die zich richten op meer bewegen voor kinderen en ouderen.	Vanwege corona en de gevolgen daarvan blijven subsidieverzoeken van sportaanbieders voor te ondersteunen initiatieven vrijwel uit. Het lokaal sportakkoord wordt uitgevoerd. We zetten budget in door aandacht te besteden in lokale media over gezond ouder worden en gezond blijven. Ook tijdens corona.

5.3 Deelname aan sport en cultuur

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Alle kinderen kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor de ouders te duur is helpt de gemeente onder andere via het Kindpakket.	Ook in 2021 zorgen we ervoor dat alle kinderen kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor ouders te duur is, helpen we onder andere via het Kindpakket. Het Kindpakket wordt jaarlijks in juli bijgesteld naar de behoeften van de Drutense maatschappij en de ontwikkelingen in het onderwijs voor kinderen en jongeren tot 18 jaar.

5.4 Aanvullend krediet nieuwbouw sporthal Gelsenberg

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Op sportpark De Gelsenberg bouwen wij een nieuwe sporthal. Daarbij houden we rekening met de locatie van het zwembad.	Volgens het raadsbesluit van 24-09-2020 laten we, na Europese aanbesteding met voorselectie, nu drie marktpartijen een bieding doen op ons Programma van eisen voor "Sportcentrum De Gelsenberg" met zwembad en sporthal. We besluiten in juli 2021 over de feitelijke gunning aan één marktpartij voor de Design- & Buildopdracht (Go or No Go-besluit). We bereiden ook de aanbesteding van de exploitatie voor. Deze aanbesteding willen we in september publiceren.

5.5 Veilige toegangsweg sportpark De Gelsenberg

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Ook voltooien wij de parkeerplaatsen, de veilige rijroute en de bewegwijzering.	We laten Sportpark De Gelsenberg ontsluiten via een nieuwe toegangsweg vanaf de Koningstraat.

5.6 Drutens bosje (ijsbaan)

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De ijsbaan in het Drutens bosje knappen we op.	In 2019 zijn alle werkzaamheden volledig afgerond.

5.7 Evenementen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vinden evenementen belangrijk voor onze gemeente en ondersteunen de initiatiefnemers.	Subsidieregels over grote en kleine evenementen legden we vast in de nieuwe subsidieregeling. In de begroting is hiervoor ook financiële ruimte geboden. Door corona vinden er (voorlopig) geen evenementen plaats.

5.8 Kennismaking cultureel aanbod Agora Theater

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij willen dat senioren, jongeren en mensen met een beperking kennismaken met het gevarieerde culturele aanbod van het Agora Theater.	Het theater biedt een gevarieerd cultureel aanbod voor diverse doelgroepen. Bij de subsidieverlening vragen wij hier ook om.

5.9 Muziekles basisscholen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vinden muziekeducatie belangrijk en stellen basisscholen in staat om algemene muzikale vorming te geven aan de leerlingen van groepen 3 tot en met 6.	Sinds 2019 geven wij met de partners hier invulling aan. In de Perspectiefnota 2020 stemde u in met een verbreding naar de groepen 7 en 8. Koningin Maxima reikte onlangs een muziekbokaal uit aan Druten en West Maas en Waal als erkenning voor gemeenten waar structureel muziekonderwijs wordt gegeven.

5.10 Inrichten landschap buitengebied

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We maken afspraken met de buurgemeenten over de inrichting van het landschap in het buitengebied.	Met de gemeente Wijchen zijn afspraken gemaakt voor gezamenlijke uitvoering van projecten voor aanleg van landschapselementen en wandelvoorzieningen. Daarmee is ook geregeld dat, via de gemeente Wijchen, provinciale subsidie wordt verkregen.

5.11 Kunstwerk Tichellande

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stellen geld beschikbaar om, samen met anderen, een kunstwerk in Tichellande te plaatsen als herinnering aan de baksteenfabricage in onze gemeente.	In 2021 onderzoeken we de mogelijkheden voor locatie, type kunstwerk en kunstenaar.

5.12 Onderhoud openbare ruimte

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met inwoners verbeteren we het onderhoud aan de openbare ruimte. Het onderhoudsniveau stellen we in overleg met de gemeenteraad vast (raadsagenda).	Op basis van de notitie 'Openbare ruimte' is tijdens de behandeling van de Najaarsnota 2019 budget beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte voor de komende drie jaar. Samen met bewoners gaan we in 2020, 2021 en 2022 in de vorm van burgerparticipatie op diverse locaties o.a. Deest, Horssen, Puiflijk, Druten en Druten Zuid het onderhoud verbeteren door kleinschalige renovaties en aanpassingen.

PROGRAMMA 6 Sociaal domein

6.1. Deskundigheidsbevordering

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij overleggen met maatschappelijke instellingen en sportverenigingen hoe we kunnen komen tot deskundigheidsbevordering.	In het gezamenlijk Sportakkoord Druten is als actiepunt opgenomen: 'Komen tot een Fonds Deskundigheidsbevordering Vrijwilligers, waar sport- en maatschappelijke verenigingen een budget kunnen aanvragen (bijvoorbeeld voor versterking kader, vinden en behouden vrijwilligers etc.). Wij gaven subsidie voor een interactieve voorstelling voor vrijwilligers over mantelzorg en omgang/communicatie met mensen met dementie.

6.2 Sociaal Team eerste aanspreekpunt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Als zorg nodig is, is ons Sociaal Team het eerste aanspreekpunt voor onze inwoners. Samen met huisartsen, onderwijs en andere betrokkenen voorkomt dit team onnodige specialistische zorg.	Het Sociaal Team is goed in beeld bij inwoners. De samenwerking met de huisartsen is verbeterd. Door de inzet van de POH-Jeugd schakelen huisartsen sneller met het sociaal team. De start van de POH-Jeugd wordt door ouders/jeugdige, huisartsen en het sociaal team als meerwaarde gezien. Elke school heeft een vast contactpersoon bij het Sociaal Team. Hierdoor zijn de lijnen kort en wordt er snel geschakeld. Door het Sociaal Team verder te ontwikkelen naar brede basisteams wordt er ook makkelijker en sneller zorg ingezet. In februari 2021 is de jongerencoach binnen het sociaal team gebracht.

6.3 Keukentafelgesprek

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Het Sociaal Team spreekt met onze inwoners aan de keukentafel en op afspraak in de wijk- of dorpshuizen.	Keukentafelgesprekken zijn doorgaans standaard bij de inwoners thuis. Op verzoek van de inwoner kan dit gesprek ook op een andere locatie plaatsvinden.

6.4 Respijtzorg mantelzorgers

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij maken het leven van mantelzorgers makkelijker door respijtzorg aan te bieden en hun kennis te vergroten (omgaan met hulpverleners, vroegsignalering, etc.)	We bekijken jaarlijks of ons aanbod nog past bij de behoefte van onze mantelzorgers. Hierbij variëren we in het aanbod. Op die manier bereiken we meer verschillende soorten mantelzorgers. Op dit moment bekijken we met MeerVoormekaar welk aanbod we na de Corona crisis organiseren.

6.5 Activiteiten mantelzorgers

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimer Café, krijgen subsidie.	Er is structureel aandacht voor activiteiten voor mantelzorgers. Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimer Café, krijgen subsidie. Recentelijk gaven we subsidie aan de ontwikkeling van een moestuin bij de Heemtuin voor o.a. respijtzorg.

6.6 Voorkomen en bestrijden van eenzaamheid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld.	Vorig jaar is de coalitie Een tegen Eenzaamheid ondertekend. De Kerngroep Eenzaamheid besteedt structureel aandacht aan dit thema. We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld. Recentelijk is een werkgroep gevormd die moet resulteren in een aantal concrete acties.

6.7 Zero tolerance huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Huiselijk geweld en kindermishandeling tolereren wij nooit. Wachtlijsten voorkomen we. Het Sociaal Team werkt optimaal samen met Veilig Thuis.	Bij signalen van onveiligheid kijken wij niet weg. Het Sociaal Team is getraind om het gesprek aan te gaan als er vermoedens zijn van huiselijk geweld/kindermishandeling (HGKM). Binnen het Sociaal Team zijn er aandachtsfunctionarissen HGKM. Zij zetten hun expertise in om andere collega's te coachen of zelf gesprekken binnen een gezin te voeren om de onveiligheid weg te nemen. Daarnaast investeren wij in een goede samenwerking met Veilig Thuis. Een vast contactpersoon van Veilig Thuis kan bij casuïstiek aanschuiven als er sprake is van HGKM.

6.8 Jongerenwerker

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De jongerenwerker zetten wij breed in als onderdeel van het Sociaal Team met aandacht voor preventie in alle kernen.	De jongerencoach maakt sinds februari 2021 onderdeel uit van het sociaal team. De jongerencoach houdt zich bezig met de volgende taken: coachen van jongeren en of ouders, samenwerking pax en leerplicht, nazorg trajecten jeugd uit detentie, 18- 18+ Jongeren vanuit zorg naar toekomstperspectief, radicalisering, nauwe samenwerking met het jongerenwerk ihkv signalering en opschaling, JOS overleg: het signaleren / analyseren en brugfunctie naar sociaal team (zorg).

6.9 Place2do/ Place2go

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Jongerencentrum Place2be krijgt een zusje: Place2do. Dit is een podium waar jongeren muziek en theater maken. Place2go is een mobiele muziekcontainer die bij toerbeurt de verschillende dorpen aandoet.	Place2do is in oktober opgeleverd en voor zover mogelijk feestelijk geopend door de commissaris van de Koning. De ruimte is in gebruik door jongeren onder begeleiding van MeerVoormekaar. Door corona is het nog niet mogelijk geweest om uitvoering te geven aan Place2go. We gaan kijken of dit nog mogelijk is.

6.10 Verbouwen Dorpshuis De Lier

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De activiteiten in de dorpshuizen zijn van groot belang voor de leefbaarheid. Een gezonde exploitatie vinden wij daarom erg belangrijk. We onderzoeken of een bestuurlijke samenwerking tussen de dorpshuizen hieraan bijdraagt. Wij bieden alle dorpshuizen een vitaliteitsscan aan. Initiatieven die uit deze scan voortvloeien ondersteunt het college waar mogelijk. Dorpshuis De Lier verbouwen en verduurzamen wij.	Er is een haalbaarheidsstudie voor dorpshuis de Lier opgesteld. Deze wordt in juli 2021 aan de gemeenteraad aangeboden. De vitaliteitscans van de dorpshuizen zijn geactualiseerd om de gevolgen van Corona mee te wegen en te kijken wat er na Corona nodig is om de dorpshuizen een goede start te laten maken zodra de Corona-maatregelen het toe staan. Met het actualiseren van de scans krijgen de dorpshuizen ieder een gelijkelijk deel van de provinciale subsidie ter hoogte van € 19.000 die de gemeente heeft verkregen. Een informatienota over de vitaliteitscans wordt naar verwachting in juli 2021 aan de gemeenteraad raad aangeboden.

6.11 Leefbaarheidssubsidie

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Aan bijeenkomsten en projecten die onze inwoners activeren kennen wij een leefbaarheidssubsidie toe.	Dit is een doorlopend actiepunt dat binnen de begroting en de subsidieverordening wordt uitgevoerd. We hebben de regels om in aanmerking te komen voor de "Meedenkertjes" en het "Buurtfonds" versoepeld om de regelingen laagdrempeliger te maken.

6.12 Beperken van schulden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Door schulden te beperken voorkom je isolement. Door samen te werken met organisaties zoals de woningstichting helpen wij vroegtijdig. Ook geven wij voorlichting aan scholieren hoe om te gaan met geld.	Het Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening 2021-2022 is vastgesteld. Vanaf 2021 is vroegsignalering een wettelijke verplichting. Alle woningstichtingen, energieleveranciers, waterbedrijven en zorgverzekeraars zijn verplicht om signalen van achterstanden aan te leveren bij de gemeente. De gemeente is verplicht, na ontvangst van zo'n signaal, de inwoner een aanbod voor een gesprek te doen. Dit legt een extra beslag uit de uitvoering. De vroegsignalering is opnieuw ingericht. Er is een Uitvoeringsplan Integrale schuldhulpverlening 2021 opgesteld. We ondersteunen zelfstandige ondernemers die door de Corona worden getroffen, enerzijds door ondersteuning op heroriëntatie op ander werk, anderzijds door ondersteuning bij sanering van schulden (waardoor bedrijf gezonde doorstart kan maken of waardoor onderneming kan worden beëindigd). Hiervoor gaan we de samenwerking aan met diverse externe partijen. Van het rijk ontvangen wij in 2021 extra middelen voor intensivering van de schuldhulpverlening.

6.13 Participatiecoach

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij kennen alle inwoners zonder werk die op ons zijn aangewezen. De afstand tot de arbeidsmarkt bepaalt hoe wij helpen. Het Werkbedrijf bemiddelt de kansrijke personen, een eigen participatiecoach helpt om kansrijk te worden. Als betaalde arbeid (nog) geen optie is, biedt de coach een vorm van vrijwilligerswerk of dagbesteding.	Ook in 2021 kennen wij alle inwoners zonder werk die op ons zijn aangewezen. De afstand tot de arbeidsmarkt en de persoonlijke situatie bepaalt hoe wij helpen. Het Werkbedrijf bemiddelt de kansrijke personen, een eigen participatiecoach helpt de kandidaten voor wie een plek op de arbeidsmarkt te hoog gegrepen is. Als betaalde arbeid geen optie is, biedt de coach een vorm van vrijwilligerswerk of dagbesteding en helpt daar waar nodig om een sociaal netwerk op te bouwen.

PROGRAMMA 7 Volksgezondheid en milieu

7.1 Voorlichting aan jeugd en ouders

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de scholen geven wij voorlichting aan jeugd en ouders over de gevaren van alcohol, roken, drugs en sexting. De GGD voert deze voorlichting voor ons uit.	De GGD is voortdurend met scholen in gesprek over welke thema's zij hun aandacht op willen richten. Op dit moment is er extra aandacht voor preventie van alcohol en drugs.

7.2 "EHBO achter het stuur"

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De succesvolle cursus 'EHBO achter het stuur' voor zestien- tot twintigjarigen krijgt een vervolg. Dit is een voorbeeld voor hoe we de gezondheids- en kindmonitor uitwerken.	De EHBO verenigingen organiseerden in 2020 reanimatiecursussen. Door de coronacrisis zijn deze echter vroegtijdig stopgezet. We hopen dit in het najaar van 2021 weer op te kunnen pakken.

7.3 Cursussen reanimeren

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Bij een hartstilstand zijn de eerste zes minuten van levensbelang. De gemeente organiseert gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren.	De gemeente startte in 2020 met gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren. Op dit moment liggen de cursussen stil vanwege het Corona virus. We hopen ze in het najaar van 2021 weer op te starten.

7.4 Ambulance

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Een snelle komst van de ambulance in noodsituaties is niet altijd vanzelfsprekend maar noodzakelijk. Wij houden de aanrijtijden nauwlettend in de gaten en vinden het belangrijk dat de standplaats van de ambulance in Druten behouden blijft.	De aanrijtijden worden periodiek gemonitord. Het jaarverslag brandweer en ambulancezorg (hierin staan ook de aanrijtijden) wordt jaarlijks met de raad gedeeld.

7.5 Routekaart Energieneutraal Druten 2040

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Uitvoering geven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040	In 2021 is verder uitvoering gegeven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040: het uitvoeringsprogramma is bijna klaar en diverse projecten lopen of zijn in gang gezet.

7.6 Energieloket

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Een belangrijk instrument richting (individuele) inwoners en organisaties is het energieloket. Hiermee geven we voorlichting en stimuleren we burgers, scholen en verenigingen tot energiebesparing en duurzame energieopwekking.	Het Loket Duurzaam Wonen is in 2021 ook belangrijk voor stimuleren van burgers, scholen en verenigingen tot energiebesparing en duurzame energieopwekking. Medio 2021 liggen er afspraken over professionalisering en uitbreiding van het Loket.

7.7 Energiebesparing in woningen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de woningbouwverenigingen werken we aan de collectieve aanpak van energiebesparing in woningen. Bestaande woningen worden allemaal gemiddeld label B (2020) en vanaf 2019 worden alle nieuwe woningen en gebouwen met label A gerealiseerd. Streven is energieneutraal bouwen. Concrete afspraken daarover zijn vastgelegd in de Woonvisie en prestatieafspraken.	Regelmatig vindt het gesprek plaats met woningcorporatie Woonwaarts en De Kernen over de uitvoering van de afspraken in de nieuwbouw en bestaande bouw waaronder het behalen van de doelstelling van gemiddeld label B. In 2021 zullen ook weer nieuwe prestatieafspraken worden gemaakt.

7.8 Zonnepanelen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Over vier jaar zijn 2000 daken in de gemeente voorzien van zonnepanelen. Daarvan maken in elk geval de daken op openbare gebouwen deel uit.	Medio 2021 wordt een nieuwe tool gelanceerd (Zonnedakje) waarmee aan de hand van luchtfoto's waaruit naar voren komt hoeveel zonnepanelen er op daken liggen, wat de potentie is en hoeveel CO2 er kan worden bespaard.

7.9 Gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Over vier jaar zijn alle gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal.	Gesprekken over verduurzaming van maatschappelijk vastgoed lopen. Hierbij brengen we de leningsfaciliteit van de gemeente onder de aandacht.

7.10 Financieel stimuleren om zonnepanelen te plaatsen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Huiseigenaren en eigenaren van (agrarische) bedrijfsgebouwen stimuleren wij financieel om zonnepanelen te plaatsen.	Ook in 2021 kunnen eigenaren van huizen en gebouwen gebruik maken van onze Toekomstbestendig Wonen lening hetgeen ook regelmatig gebeurt.

7.11 Plannen verduurzaming

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Bij het maken van plannen voor verduurzaming betrekken we steeds de technologische mogelijkheden en nieuwe ontwikkelingen.	Er zijn nog geen plannen gekomen waarbij innovatie en de nieuwste technologische ontwikkelingen een rol spelen. We blijven de ontwikkelingen volgen en staan open voor experimenten.

7.12 ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie)

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Op het gebied van duurzaamheid zien wij ZLTO als één van de belanghebbenden.	We hebben regelmatig het gesprek met ZLTO en ook met Vitaal Druten dat vanuit de agrarische sector de verduurzaming van de sector en de dorpen aan elkaar wenst te koppelen. Het gesprek gaat voornamelijk over zonneparken.

7.13 Monitoren duurzaamheidsdoelstellingen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij monitoren de voortgang van de duurzaamheidsdoelstellingen. We koppelen de voortgang terug aan inwoners, bedrijven en overige belanghebbenden om inzicht en draagvlak te realiseren	Monitoring kon in het verleden met de Klimaatmonitor maar deze wordt sinds 2018 niet meer bijgehouden omdat met het Klimaatakkoord is bepaald dat er een nieuwe monitoring komt, in onze regio het ETM model, dat helaas nog steeds niet werkbaar is. Zodra dit wel het geval is, wordt de raad ook hiervan op de hoogte gesteld.

7.14 Coördinator asbestsanering

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Asbest komt nog op veel plaatsen in de gemeente voor. We geven particulieren antwoord op hun vragen over de sanering van hun daken door daarvoor een coördinator aan te stellen.	Asbestsanering is door het Kabinet niet geprioriteerd. Vooral nog wordt geen invulling gegeven aan asbestsanering.

7.15 Optimaliseren milieustraat

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We optimaliseren onze milieustraat, verbeteren de logistiek en verruimen de openingstijden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf zijn de voorzieningen uitgebreid en is de routing aangepast waardoor de verblijfstijd van de bezoekers fors omlaag gebracht is. De wachttijden (voor de coronacrisis) waren daardoor acceptabel. We verkennen de mogelijkheden om de milieustraat te alloceren.

7.16 Aanbieden van gratis snoeiafval

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Onze inwoners kunnen het hele jaar hun snoeiafval gratis aanbieden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf kunnen inwoners het gehele jaar door op zaterdag hun snoeiafval inleveren. Tijdens de snoei pieken in het voor- en najaar kunnen de inwoners hun snoeiafval op de zaterdag brengen naar Rodenburg aan de Kerkstraat. Dit in verband minder bezoekers die worden toegelaten op de milieustraat van wege corona regels. Hierdoor wordt voorkomen dat er filevorming op de Van Heemstraweg ontstaat, waardoor de veiligheid in gevaar komt omdat de (vrijwilligers van de brandweer naar de kazerne en) hulpdiensten geen vrije doorgang hebben op de Van Heemstraweg.

7.17 Luierinzameling

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We overwegen het invoeren van luierinzameling.	We verwachten binnenkort met een voorstel naar de raad te komen.

PROGRAMMA 8 Wonen en bouwen

8.1 Langer zelfstandig wonen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stellen geld beschikbaar voor de uitvoering van projecten die langer zelfstandig wonen mogelijk maken.	De deelprojecten 2020/2021 zijn: warme maaltijdondersteuning door vrijwilligers, een (digitale) informatiemarkt en het organiseren van vrijwilligers. In 2021 voeren we deze projecten uit.

8.2 Woningbouwprogramma

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Onze gemeente realiseert ook in de periode 2018-2022 een ambitieus woningbouwprogramma. Druten bouwt de komende vier jaar gemiddeld 110 woningen per jaar. Het beleidsstuk 'faseren en doseren' wordt nog in 2018 geactualiseerd. In de kleine kernen bouwen we jaarlijks vijf tot tien woningen. Bestaande woningbouwprojecten versnellen we. Aan de hand van de uitkomst van de raadsagenda voeren we de plannen van 2019 tot 2022 uit die de raad ons aanreikt. We nemen deze plannen op in een nieuw woningbouwbeleid.	Op basis van het woningmarktonderzoek Arnhem-Nijmegen gaan we uit van een woningbehoefte van 970 extra woningen tussen 2019 en 2030. Om dit te kunnen realiseren en rekening houdend met planuitval, is een programmering van 130% van dit aantal noodzakelijk. Daarmee komt de behoefte aan plancapaciteit voor Druten op ca. 1.260 woningen. Companen heeft een notitie opgesteld om inzichtelijk te maken wat de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte is voor de gemeente Druten én per kern. Daarmee is er een totaalbeeld van de mogelijkheden voor woningbouw de komende vier jaar, en van de restopgave die er (per kern) dan nog ligt. We bepalen relevante criteria om plannen te toetsen. Daarnaast onderzoeken we met welke sturingsinstrumenten we woningen bereikbaar kunnen houden voor de beoogde doelgroepen (bv. zelfbewoningsplicht, antispeculatiebeding). Op 1 juli 2021 vindt terugkoppeling plaats van de stand van zaken van de woningbouwversnelling.

8.3 Bepalen woningbouw

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Per kern bepalen wij de grenzen waarbinnen woningbouw mogelijk is.	Op 23 april 2020 stelde de raad het Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) vast. Op basis van het BSG en het Afwegingskader voor woningbouwinitiatieven worden kleinschalige woningbouwplannen beoordeeld.

8.4 Markt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We richten de Markt sfeervol in.	Werkzaamheden zijn afgerond.

8.5 Ruimte nevenactiviteiten agrarische ondernemers

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Agrarische ondernemers krijgen de ruimte voor aan het bedrijf gelieerde nevenactiviteiten, bijvoorbeeld op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en toerisme.	Dit is verwerkt in het bestemmingsplan buitengebied. Op maat wordt, daar waar dat nog nodig is, met ondernemers meegedacht.

8.6 Aansluiting Molenhoek-Markt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We realiseren een verbeterde, ongelijkvloerse, aansluiting Molenhoek-Markt.	Ontwerp mogelijkheden zijn afhankelijk van de grondpositie die verkregen kan worden. Vooralsnog is geen grondpositie verworven.

8.7 Ontsluiting wijk Druten-West

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De wijk Druten-West krijgt een ontsluiting (voor auto's) op de Van Heemstraweg. Een en ander wordt in het nieuwe bestemmingsplan voor Druten-West meegenomen.	Voor rekening van de (her)ontwikkelaar van de locatie De Hooiwal mogen er maximaal twee ontsluitingen op de Van Heemstraweg worden gemaakt. Vooruitlopend hierop legde de gemeente eind april 2020 voor haar rekening een tijdelijke ontsluiting op de Van Heemstraweg aan via de Buurmeesterstraat (rechts in, rechts uit). Inmiddels is er met de (her)ontwikkelaar op hoofdlijnen overeenstemming bereikt over de inhoud van de te sluiten realisatieovereenkomst en werkt deze partij aan het opstellen van een stedenbouwkundige visie.

8.8 Uitvoering (deel) centrumvisie Horssen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Voor de uitvoering van (een deel van) de centrumvisie Horssen stellen wij geld beschikbaar	De Centrumvisie is in co-creatie met de initiatiefgroep Horssen tot stand gekomen. De Centrumvisie is inmiddels op 2 juli 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. De centrumvisie is wordt middels een participatietraject/projectgroep met bewoners en het Team V&U uitgewerkt in een concreet Uitvoeringsplan. In deze PPN vragen we extra middelen voor de uitvoering van dit plan.

Hoofdstuk 7. Resumé beslispunten

Op basis van deze perspectiefnota dient de raad de volgende zaken te autoriseren:

1. Instemmen met de voorstellen en mutaties met betrekking tot de reserves en voorzieningen als genoemd bij paragraaf 2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2021.
2. Het bestemmen van het beschikbare saldo van de jaarrekening 2020 ad € 914.105 als dekkingsmiddel deze perspectiefnota 2021.
3. Na de bovenstaande mutaties resteert eenmalig (zie blz.46) een bedrag aan eenmalige middelen ad € 78.173. Na de berekening van de structurele effecten resteert in 2021 een saldo aan structurele middelen ten bedrage van -/- € 307.378 (zie blz.46). Daardoor komt het geprognosticeerde saldo voor de exploitatie 2021 uit op -/- € 229.205 (eenmalig € 78.173, structureel -/- 307.378).
4. De ramingen van de dienst 2021 inclusief de mutaties in de reserves wijzigen conform de overzichten op de pagina's 27 en 45 t/m 48. Daartoe wordt de 3^e begrotingswijziging 2021 vastgesteld.
5. Instemmen met een aanvullend krediet ter hoogte van € 380.000 voor de centrumvisie Horssen.
6. De jaarschijf riolering 2021 ophogen met € 58.800 voor het aanpassen van de riooloverstorten in Deest.
7. Akkoord gaan met het verhogen van het bestaande krediet voor het dorpshart Deest van € 150.000 naar € 250.000.
8. Een krediet ter hoogte van € 100.000 beschikbaar stellen voor het aanpassen van de gemeentewerf.
9. Een aanvullend krediet beschikbaar stellen van € 87.450 ten behoeven van het veilig inrichten van de Vriezeweg, en € 100.000 van het beschikbaar krediet Rondweg Deest in te zetten voor project Vriezeweg.
10. Instemmen met het aanpassen van de openbare verlichting en de hiervoor genoemde kredieten in de komende 10 jaar ter hoogte van € 694.000 te accorderen en deze te verwerken in de begroting 2021 en verder.
11. De budgetten uit de perspectiefnota ten behoeve van de uitvoering door de WDW ter beschikking te stellen aan de WDW.
12. Het bestuur van de WDW te verzoeken invulling te geven aan de formatie waarvoor budgetten ter beschikking zijn gesteld.

MOTIE

Agendapunt:6

Onderwerp: perspectiefnota 2021

De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 01-07-2021,

Constaterende, dat:

- De perspectiefnota 2021 aangeeft dat, met name onder invloed van landelijke overheidsmaatregelen, de begroting 2021-2025 op dit moment niet sluitend is;
-

Overwegende, dat:

- De raad de beleidskaders om tot een sluitende meerjarenbegroting kan bepalen en bijstellen

Roept het college van B&W op:

Om het voorzieningenniveau voor onze inwoners op peil te houden en daartoe in de in de meerjarenbegroting 2022-2025 de verhoging van de OZB-tarieven als middel in te zetten.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie(s) van:
Sociaal Maas en Waal

Dini Uitdehaag

Ton Ebben

Aldus besloten in de openbare vergadering van: 01-07-2021

de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

MOTIE

Agendapunt: 6. Perspectiefnota 2021

Onderwerp: Huishoudelijke Hulp WMO

De raad van de gemeente Druten, in vergadering bijeen op 01-07-2021,

Constaterende dat:

- Onze gemeenteraad net als andere gemeenteraden meer grip wil krijgen op de uitgaven in het Sociaal Domein, die een steeds grotere druk zetten op de gemeentelijke begroting;
- De gemeente zich al inzet om binnen de wettelijke kaders zo efficiënt en effectief mogelijk te werken, bijvoorbeeld via preventie en samenwerking;
- Goed uitvoerbare wetgeving daarbij een randvoorwaarde is;

Gehoord hebbende:

- De zorgen, geuit door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), om de structurele financiën van gemeenten op orde te krijgen richting de kabinetsformatie;
- Dat de slechte financiële positie van gemeenten sterk wordt veroorzaakt door steeds stijgende kosten door de aanzuigende werking van het abonnementstarief voor de huishoudelijke hulp in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO);
- Dat het kabinet niet voornemens is om gemeenten te compenseren voor de aanzuigende werking van dit abonnementstarief;
- Dat vrijwel alle gemeenten dit abonnementstarief een slechte maatregel vinden;

Overwegende dat:

- Gemeenten op basis van de WMO verplicht zijn het abonnementstarief te hanteren;
- In onze gemeente het verplichte abonnementstarief heeft geleid tot een grote toestroom van aanvragen voor huishoudelijke hulp, juist door mensen die voldoende draagkracht hebben om dit zelf te bekostigen;
- Recent onderzoek van de VNG concludeert dat ook landelijk gezien de stijging van de vraag naar huishoudelijke hulp afkomstig is van de hogere-inkomensgroepen.
- Gemeenten op basis van de WMO geen inkomens- of vermogenstoets mogen doen;
- Onze gemeente en ook andere gemeenten nu moeten bezuinigen op algemene voorzieningen om WMO-maatwerkvoorzieningen te kunnen blijven leveren;
- Het abonnementstarief op gespannen voet staat met de bedoeling van de WMO (2015) waarin de eigen verantwoordelijkheid van inwoners sterker de nadruk kreeg;
- De gemeente zich blijft inzetten voor ondersteuning aan de echt kwetsbaren;

Roept het college van B&W op:

- Het Rijk te bewegen tot verbetering van de systematiek omtrent de voorziening huishoudelijk hulp in de WMO, door te werken met een inkomens-/vermogensafhankelijke eigen bijdrage, zodat de toegang tot de WMO weer beheersbaar wordt;
- De VNG te verzoeken deze materie mede inzet te maken van de gesprekken voor de kabinetsformatie;
- Daarom deze motie door te sturen naar de fracties van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie(s) van:

Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid

Mustafa Enkür

Dorpslijst Afferden

John Reijers

Sociaal Maas en Waal

Diny Uitdehaag

CDA Druten

Johan Wiersma

Dorpslijst Deest

Ellen Thomassen

Kernachtig Druten

Gerard Worm

Welzijn Druten

Haci Aslan

Aldus besloten in de openbare vergadering van 01-07-2021:

de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Directoraat-generaal
Directie Bestuur, Financiën en
Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk

Contactpersoon
postbus gemeentefonds
postbus.gf@minbzk.nl

Datum 29 juni 2021

Betreft Verdeelwijze incidentele middelen jeugdzorg 2022

Kenmerk
2021-0000324897

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Geacht college,

Op 18 mei jl. heeft de Commissie van Wijzen uitspraak gedaan en advies gegeven¹ over het geschil tussen Rijk en gemeenten over de structurele financiering van de jeugdzorg. Naar aanleiding van de uitspraak is het Kabinet in gesprek gegaan met gemeenten waarna besloten is dat het Kabinet in 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar stelt aan gemeenten voor de tekorten vanwege de jeugdzorg². Gemeenten committeren zich daarbij aan de invulling van een set aan maatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen opleveren. Het gaat deels over maatregelen waarover recentelijk (april 2021) ook al afspraken met gemeenten zijn gemaakt.

Daarnaast gaan Rijk en de VNG, in samenwerking met andere betrokken partijen (o.a. cliënten, aanbieders en professionals), aan de slag met het opstellen van een Hervormingsagenda. Deze agenda bestaat uit de combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd.

Omdat gemeenten duidelijkheid nodig hebben ten aanzien van het opstellen van hun begroting voor 2022 informeer ik u in deze brief over de wijze van verdeling van de extra middelen. Na consultatie met de VNG is besloten om, net zoals de eerder toegekende incidentele middelen jeugd, de verdeling volgens het huidige subcluster jeugdhulp in de algemene uitkering te laten plaatsvinden. In de bijlage bij deze brief is een indicatiebedrag per gemeente opgenomen. Komende septembercircularisatie zal de daadwerkelijke verwerking van de € 1,314 miljard in de algemene uitkering van het gemeentefonds plaatsvinden. Door actualisatie van de maatstaven bij de septembercircularisatie (en volgende circularisaties), zal de nu gepresenteerde verdeling nog wijzigen.

Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de structurele financiën en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden. De uitspraak van de Commissie van

¹ [Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg](#)

² [Kamerstukken II 2020/21, 31839, nr. 779](#)

Directoraat-generaal
Directie Bestuur, Financiën
en Regio's

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Wijzen dient daarbij als zwaarwegende inbreng. In de tussentijd zal ik met de VNG en het IPO in gesprek blijven over het toezicht op de begroting 2022.

Hoogachtend,

Mede namens de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Aa en Hunze	€	1.380.575
Aalsmeer	€	1.554.552
Aalten	€	1.926.220
Achtkarspelen	€	3.027.665
Alblasserdam	€	1.854.411
Albrandswaard	€	1.453.193
Alkmaar	€	9.353.379
Almelo	€	7.847.296
Almere	€	21.084.962
Alphen aan den Rijn	€	7.779.946
Alphen-Chaam	€	427.477
Altena	€	3.548.026
Ameland	€	236.878
Amersfoort	€	13.602.542
Amstelveen	€	4.267.440
Amsterdam	€	65.797.717
Apeldoorn	€	13.128.853
Arnhem	€	16.590.823
Assen	€	7.042.706
Asten	€	860.169
Baarle-Nassau	€	445.425
Baarn	€	1.744.424
Barendrecht	€	2.893.074
Barneveld	€	4.155.177
Beek	€	959.991
Beekdaelen	€	2.362.708
Beemster	€	596.217
Beesel	€	872.502
Berg en Dal	€	2.382.879
Bergeijk	€	981.651
Bergen L	€	833.250
Bergen NH	€	1.289.566
Bergen op Zoom	€	5.339.788
Berkelland	€	2.638.418
Bernheze	€	1.847.954
Best	€	1.877.758
Beuningen	€	1.706.104
Beverwijk	€	3.655.698
Bladel	€	1.156.918
Blaricum	€	486.228
Bloemendaal	€	918.584
Bodegraven-Reeuwijk	€	1.819.327
Boekel	€	679.568
Borger-Odoorn	€	1.726.523
Borne	€	1.594.467

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Borsele	€	1.469.593
Boxmeer	€	1.729.984
Boxtel	€	2.490.621
Breda	€	12.526.508
Brielle	€	818.825
Bronckhorst	€	1.824.518
Brummen	€	1.338.717
Brunssum	€	2.894.329
Bunnik	€	752.736
Bunschoten	€	1.399.918
Buren	€	1.404.569
Capelle aan den IJssel	€	5.857.220
Castricum	€	1.651.873
Coevorden	€	2.576.306
Cranendonck	€	1.258.554
Cuijk	€	1.978.983
Culemborg	€	2.078.648
Dalfsen	€	1.648.538
Dantumadiel	€	1.680.820
De Bilt	€	2.310.843
De Fryske Marren	€	3.242.105
De Ronde Venen	€	1.878.925
De Wolden	€	1.300.663
Delft	€	7.086.119
Den Helder	€	5.209.722
Deurne	€	2.125.638
Deventer	€	9.575.861
Diemen	€	1.849.023
Dinkelland	€	1.254.267
Doesburg	€	986.999
Doetinchem	€	5.218.135
Dongen	€	1.646.862
Dordrecht	€	11.073.835
Drechterland	€	1.257.055
Drimmelen	€	1.362.819
Dronten	€	3.187.614
Druten	€	1.446.599
Duiven	€	1.769.772
Echt-Susteren	€	2.217.169
Edam-Volendam	€	1.542.065
Ede	€	8.826.466
Eemnes	€	520.103
Eemsdelta	€	4.192.905
Eersel	€	1.084.437
Eijsden-Margraten	€	1.197.241

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Eindhoven	€	17.213.384
Elburg	€	2.035.062
Emmen	€	10.348.135
Enkhuizen	€	1.670.290
Enschede	€	15.852.531
Epe	€	2.105.350
Ermelo	€	2.108.853
Etten-Leur	€	3.292.951
Geertruidenberg	€	1.413.917
Geldrop-Mierlo	€	2.831.411
Gemert-Bakel	€	2.043.276
Gennep	€	1.442.275
Gilze en Rijen	€	1.805.069
Goeree-Overflakkee	€	3.414.592
Goes	€	2.800.182
Goirle	€	1.521.093
Gooise Meren	€	2.959.471
Gorinchem	€	3.209.255
Gouda	€	5.437.770
Grave	€	852.111
Groningen	€	17.398.087
Gulpen-Wittem	€	713.776
Haaksbergen	€	1.432.076
Haarlem	€	11.874.596
Haarlemmermeer	€	9.599.831
Halderberge	€	1.779.638
Hardenberg	€	4.641.385
Harderwijk	€	4.240.075
Hardinxveld-Giessendam	€	1.204.238
Harlingen	€	1.483.333
Hattem	€	802.743
Heemskerk	€	2.667.541
Heemstede	€	1.221.831
Heerde	€	1.190.504
Heerenveen	€	3.963.782
Heerhugowaard	€	5.449.402
Heerlen	€	10.351.776
Heeze-Leende	€	715.722
Heiloo	€	1.184.693
Hellendoorn	€	2.629.497
Hellevoetsluis	€	2.904.925
Helmond	€	8.367.960
Hendrik-Ido-Ambacht	€	2.330.328
Hengelo O	€	6.660.230
Het Hogeland	€	4.297.531

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Heumen	€	914.787
Heusden	€	2.725.396
Hillegom	€	1.501.682
Hilvarenbeek	€	682.559
Hilversum	€	6.092.291
Hoeksche Waard	€	4.852.776
Hof van Twente	€	1.891.798
Hollands Kroon	€	3.091.604
Hoogeveen	€	5.113.284
Hoorn	€	6.984.144
Horst aan de Maas	€	2.167.887
Houten	€	3.612.078
Huizen	€	2.595.378
Hulst	€	1.536.735
IJsselstein	€	2.633.216
Kaag en Braassem	€	1.235.744
Kampen	€	4.806.791
Kapelle	€	825.502
Katwijk	€	4.557.167
Kerkrade	€	4.890.130
Koggenland	€	1.172.467
Krimpen aan den IJssel	€	2.156.334
Krimpenerwaard	€	3.259.235
Laarbeek	€	1.358.165
Landerd	€	1.005.655
Landgraaf	€	3.703.507
Landsmeer	€	573.658
Langedijk	€	2.016.045
Lansingerland	€	4.006.193
Laren	€	412.469
Leeuwarden	€	12.028.727
Leiden	€	7.935.726
Leiderdorp	€	1.659.759
Leidschendam-Voorburg	€	4.941.544
Lelystad	€	8.189.272
Leudal	€	1.808.035
Leusden	€	1.779.094
Lingewaard	€	3.258.588
Lisse	€	1.296.662
Lochem	€	1.654.261
Loon op Zand	€	1.620.162
Lopik	€	822.201
Losser	€	1.713.527
Maasdriel	€	1.412.420
Maasgouw	€	1.385.574

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Maassluis	€	2.427.952
Maastricht	€	8.812.916
Medemblik	€	3.260.409
Meerssen	€	1.110.088
Meerijstad	€	5.570.163
Meppel	€	3.197.105
Middelburg	€	3.881.445
Midden Drenthe	€	2.192.983
Midden-Delfland	€	836.026
Midden-Groningen	€	5.852.572
Mill en Sint Hubert	€	671.903
Moerdijk	€	2.325.781
Molenlanden	€	2.679.167
Montferland	€	2.443.252
Montfoort U	€	674.123
Mook en Middelaar	€	365.018
Neder-Betuwe	€	1.955.866
Nederweert	€	917.769
Nieuwegein	€	4.916.878
Nieuwkoop	€	1.394.345
Nijkerk	€	2.905.985
Nijmegen	€	15.016.760
Nissewaard	€	7.117.181
Noardeast-Fryslân	€	4.358.545
Noord-Beveland	€	419.421
Noordenveld	€	1.982.147
Noordoostpolder	€	3.836.178
Noordwijk	€	2.410.123
Nuenen c.a.	€	1.099.521
Nunspeet	€	2.165.474
Oegstgeest	€	1.282.080
Oirschot	€	866.068
Oisterwijk	€	1.784.211
Oldambt	€	3.793.704
Oldebroek	€	1.810.969
Oldenzaal	€	2.301.293
Olst-Wijhe	€	1.263.269
Ommen	€	1.191.610
Oost Gelre	€	1.734.422
Oosterhout	€	4.030.781
Ooststellingwerf	€	2.056.575
Oostzaan	€	496.200
Opmeer	€	629.540
Opsterland	€	2.307.751
Oss	€	7.411.908

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Oude IJsselstreek	€	2.703.613
Ouder-Amstel	€	669.832
Oudewater	€	519.015
Overbetuwe	€	3.548.646
Papendrecht	€	2.398.640
Peel en Maas	€	2.396.052
Pekela	€	1.407.313
Pijnacker-Nootdorp	€	3.903.998
Purmerend	€	6.947.524
Putten	€	1.625.233
Raalte	€	2.462.138
Reimerswaal	€	1.820.146
Renkum	€	1.985.696
Renswoude	€	300.636
Reusel-De Mierden	€	808.543
Rheden	€	3.746.110
Rhenen	€	1.341.864
Ridderkerk	€	3.034.119
Rijssen-Holten	€	3.184.239
Rijswijk	€	4.499.952
Roerdalen	€	1.282.361
Roermond	€	5.127.067
Roosendaal	€	5.919.525
Rotterdam	€	62.108.692
Rozendaal	€	44.654
Rucphen	€	1.445.109
Schagen	€	2.952.502
Scherpenzeel	€	754.154
Schiedam	€	6.105.227
Schiermonnikoog	€	46.135
Schouwen-Duiveland	€	1.833.876
's-Gravenhage	€	49.721.498
's-Hertogenbosch	€	11.517.540
Simpelveld	€	766.284
Sint-Anthonis	€	714.240
Sint-Michielsgestel	€	1.656.993
Sittard-Geleen	€	8.085.552
Sliedrecht	€	2.556.224
Sluis	€	1.065.937
Smallingerland	€	5.814.466
Soest	€	2.891.551
Someren	€	958.008
Son en Breugel	€	902.057
Stadskanaal	€	3.259.683
Staphorst	€	1.039.938

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Stede Broec	€	1.715.885
Steenbergen	€	1.361.532
Steenwijkerland	€	3.393.084
Stein	€	1.658.938
Stichtse Vecht	€	3.586.022
Sudwest Fryslan	€	6.864.585
Terneuzen	€	3.897.819
Terschelling	€	139.716
Texel	€	832.135
Teylingen	€	1.884.304
Tholen	€	2.167.031
Tiel	€	3.416.636
Tilburg	€	18.495.834
Tubbergen	€	1.170.041
Twenterand	€	3.143.563
Tynaarlo	€	2.162.947
Tytsjerksteradiel	€	2.484.405
Uden	€	3.204.886
Uitgeest	€	807.852
Uithoorn	€	1.988.200
Urk	€	1.712.745
Utrecht	€	26.018.929
Utrechtse Heuvelrug	€	2.816.960
Vaals	€	559.850
Valkenburg aan de Geul	€	921.867
Valkenswaard	€	1.932.772
Veendam	€	2.924.424
Veenendaal	€	6.003.491
Veere	€	980.256
Veldhoven	€	2.819.887
Velsen	€	5.076.619
Venlo	€	7.974.564
Venray	€	3.243.600
Vijfheerenlanden	€	4.369.988
Vlaardingen	€	6.299.057
Vlieland	€	62.057
Vlissingen	€	3.696.974
Voerendaal	€	772.392
Voorschoten	€	1.624.135
Voorst	€	1.458.125
Vught	€	1.759.480
Waadhoeke	€	3.827.324
Waalre	€	850.568
Waalwijk	€	3.300.433

Datum
29 juni 2021

Kenmerk
2021-0000324897

Bijlage indicatiebedragen incidentele compensatie jeugdhulp 2022

Gemeente	indicatiebedrag per gemeente	
Waddinxveen	€	1.893.310
Wageningen	€	2.236.436
Wassenaar	€	1.267.734
Waterland	€	881.944
Weert	€	3.336.413
Weesp	€	1.245.825
West Betuwe	€	2.874.754
West Maas en Waal	€	953.807
Westerkwartier	€	5.164.576
Westerveld	€	1.055.955
Westervoort	€	1.380.700
Westerwolde	€	2.086.691
Westland	€	6.375.927
Weststellingwerf	€	2.011.276
Westvoorne	€	429.767
Wierden	€	1.431.899
Wijchen	€	2.871.191
Wijdmeren	€	978.542
Wijk bij Duurstede	€	1.593.819
Winterswijk	€	2.175.838
Woensdrecht	€	1.101.729
Woerden	€	3.359.596
Wormerland	€	993.182
Woudenberg	€	1.046.648
Zaanstad	€	14.536.479
Zaltbommel	€	2.134.356
Zandvoort	€	1.157.019
Zeewolde	€	1.527.187
Zeist	€	4.810.632
Zevenaar	€	3.331.264
Zoetermeer	€	11.573.345
Zoeterwoude	€	644.617
Zuidplas	€	2.734.160
Zundert	€	1.053.464
Zutphen	€	4.954.352
Zwartewaterland	€	1.660.100
Zwijndrecht	€	4.046.116
Zwolle	€	12.261.141
Totaal	€	1.314.000.000

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2636
Extern Zaak ID	Z/20/052518
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	7
Omschrijving	Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving – team Gebiedsontwikkeling
Eigenaar	Kik, Shannon
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	088-4327647

Bijlagen
Beslisnota Vaststelling Bestemmingsplan "Koningstraat 53 Afferden"
Bijlage 1: Toelichting, regels en verbeelding bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden
Bijlage 2: Bijlagen bij de toelichting
Bijlage 3: Bijlagen bij de regels
Bijlage 4: Zienswijzennota Koningstraat 53 Afferden
Bijlage 5: Zienswijze
Bijlage 6: Raadsbesluit vaststelling BP Koningstraat 53 Afferden
Beantwoording technische vragen Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden.pdf
Inspiraattekst – dhr. Van den Broek – Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden.pdf
Ingekomen brief – Jochem Veldhuis – VP Ontwikkeling B.V. – Uitbreiding Koningstraat 53 Afferden reactie op dhr. vd Broek RTG.pdf
7 Amendement Dorpslijst Afferden Koningstraat 53

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	25 mei 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Gemeente Druten

Presidium Druten	30 augustus 2021
Raad openbaar Druten	30 september 2021

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ontvangen zienswijze zoals deze is opgenomen in de zienswijzennota.
2. Het bestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' (bouw van vier woningen) gewijzigd vast te stellen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103 met de bijhorende bestanden en bijlagen, waarbij gebruik is gemaakt van een ondergrond dd. 28 mei 2020 met de bestandsnaam NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Het document 'Beeldkwaliteitsplan Koningstraat 53' (bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan) vast te stellen als beeldkwaliteitsplan zoals bedoeld in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
5. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

Besluit (Aangehouden)

De Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ontvangen zienswijze zoals deze is opgenomen in de zienswijzennota.
2. Het bestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' (bouw van vier woningen) gewijzigd vast te stellen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103 met de bijhorende bestanden en bijlagen, waarbij gebruik is gemaakt van een ondergrond dd. 28 mei 2020 met de bestandsnaam NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Het document 'Beeldkwaliteitsplan Koningstraat 53' (bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan) vast te stellen als beeldkwaliteitsplan zoals bedoeld in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
5. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

Toelichting

Vanwege de staking van stemming over het amendement dient conform de gemeentewet het nemen van een beslissing uitgesteld te worden tot een volgende vergadering, waarin de beraadslagingen kunnen worden heropend.

Openbaar

Zaaknummer: 52518

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ontvangen zienswijze zoals deze is opgenomen in de zienswijzennota.
2. Het bestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' (bouw van vier woningen) gewijzigd vast te stellen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103 met de bijhorende bestanden en bijlagen, waarbij gebruik is gemaakt van een ondergrond dd. 28 mei 2020 met de bestandsnaam NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Het document 'Beeldkwaliteitsplan Koningstraat 53' (bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan) vast te stellen als beeldkwaliteitsplan zoals bedoeld in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
5. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

Aanleiding

Op 6 december 2018 heeft de initiatiefnemer een principeverzoek ingediend. Door de initiatiefnemer is het verzoek ingediend om ter plaatse van het perceel Koningstraat 53 te Afferden, medewerking te verlenen aan het wijzigen van de bestemming 'Tuin' naar 'Wonen' en het toevoegen van 4 bouwvlakken, zodat daar vier vrijstaande woningen gerealiseerd kunnen worden.

Bij besluit van 1 oktober 2019 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten in principe medewerking te verlenen aan de bestemmingsplanherziening ten behoeve van het voorliggende plan.

Bij besluit van 15 december 2020 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten medewerking te verlenen aan het ter inzage leggen van het plan. Het ontwerpplan is in het kader van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV) in de Maas en Waler en Staatscourant van 13 januari 2021 gepubliceerd. Op het plan is een zienswijze ingediend, deze is ontvankelijk verklaard. Overeenkomstig artikel 3.8 lid e Wro kan uw raad beslissen om het plan vast te stellen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
01-10-2019	Zaaknummer Z/18/024556 Besluit: Medewerking te verlenen aan de woningbouwontwikkeling van vier woningen aan de koningstraat 53 te Afferden
15-12-2020	Zaaknummer Z/20/052518 Besluit: De vaststellingsprocedure te starten door het ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' ter visie te leggen, en bekend te maken dat men zienswijzen kan indienen.

Gewenst resultaat

Vaststellen van het bestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' waarmee de realisatie van een viertal vrijstaande woningen op het perceel van de Koningstraat 53 Afferden doorgang kan vinden.

Argumenten

- 1.1 *De ingekomen zienswijze is beoordeeld en waar nodig in het plan verwerkt.*
Gedurende de termijn van de terinzagelegging is er één zienswijze ontvangen. Deze zienswijze is inhoudelijk beoordeeld. De zienswijze is gedeeltelijk gegrond verklaard.
Een drietal wijzigingen zijn naar aanleiding van de zienswijze doorgevoerd in de toelichting en bijlagen. De volgende wijzigingen zijn in het bestemmingsplan (regels, verbeelding, toelichting en bijlagen) aangebracht:
- Er is een paragraaf m.e.r.-beoordeling opgenomen in de toelichting. Tevens wordt er bij vaststelling van onderhavig bestemmingsplan door de gemeenteraad een m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen, waarin de raad oordeelt dat het opstellen van een m.e.r. niet noodzakelijk is.
 - In paragraaf 3.3.2 in de toelichting onder 'planspecifiek' is een uitgebreidere toelichting opgenomen dat het plan aansluit bij de speerpunten 1, 2, 3 en 5 uit de Woonvisie.
 - De Voortoets stikstofdepositie en de Aeriusberekening zijn geactualiseerd n.a.v. de update van Aerius van oktober 2020. Dit is in de toelichting verwerkt en de bijlage bij de toelichting is aangepast.
- 2.1 *Het plan voldoet aan de voorwaarden van het principebesluit van 1 oktober 2019.*
Alle voorwaarden die zijn gesteld in het principebesluit zijn verwerkt in het plan of in een privaot rechtelijke realisatie overeenkomst.
- 2.2 *Er is geen aanleiding om het bestemmingsplan niet vast te stellen.*
De wettelijk voorgeschreven procedure is gevolgd. De in dit kader ingekomen zienswijze is beoordeeld en verwerkt in het bestemmingsplan. De wijzigingen, als gevolg van de ontvangen zienswijze zijn weergegeven in de zienswijzennota. De wijzigingen vormen geen aanleiding om het bestemmingsplan niet vast te stellen.
- 2.3 *Uit de bestemmingsplantoelichting blijkt dat wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.*

Bij particuliere initiatieven vragen wij altijd de initiatiefnemer om aan te tonen dat zijn verzoek planologisch en ruimtelijk haalbaar en acceptabel is. Er dient sprake te zijn van een goede ruimtelijke ordening.

Hierbinnen vindt een brede afweging plaats en wordt gekeken naar kwaliteitseisen ten behoeve van gezondheid en veiligheid, milieueisen o.a. in verband met stank en geluid, maar ook naar waterbeheer, de ontwikkeling van natuur en/of recreatie en de bescherming van culturele en archeologische waarden. Deze afweging vindt plaats doordat voor verschillende beleidsterreinen kwaliteitsnormen zijn geformuleerd in diverse wet- en regelgeving. Zo is voor geluid in de wet vastgelegd welke geluidsbelasting acceptabel is en geldt voor geur de Wet geurhinder. Het is aan de initiatiefnemer om aan te tonen dat hij daaraan kan voldoen. Hiertoe heeft hij bij dit verzoek verschillende onderzoeken en een bestemmingsplan aangeleverd waaruit blijkt dat het plan voldoet en ruimtelijk acceptabel is. Uit de rapporten blijkt dat de ontwikkeling in overeenstemming is met wetgeving op het gebied van o.a. geluidhinder, luchtkwaliteit, bodemkwaliteit en externe veiligheid. Verder is aangetoond dat geen sprake is van verstoring van archeologische waarden of van de leefomgeving van planten en dieren. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting van het bestemmingsplan en de bijlagen.

2.4. Het plan is in overeenstemming met de provinciale omgevingsvisie en omgevingsverordening.

De Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening doen geen concrete uitspraken die voor dit plan van belang zijn. De Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Gelderland staan daarmee uitvoering van dit initiatief niet in de weg.

2.5. De maat en schaal van de bebouwing zijn passend in de omgeving.

Met de woning en de bijpassende landschappelijke inpassing wordt aangesloten bij de omgeving. Dit is besproken binnen de commissie ruimtelijke kwaliteit en er wordt positief geadviseerd. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting van het bestemmingsplan en de bijlagen.

3.1. Er is een anterieure overeenkomst afgesloten.

De gemeente heeft een planschadeovereenkomst met de initiatiefnemer gesloten. De kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan zijn voor rekening van de initiatiefnemer (leges). Op grond van de Wet ruimtelijke ordening is geen exploitatieplan nodig. De gemeenteraad moet dit wel expliciet besluiten.

4.1 De Koningstraat 53 Afferden is in de welstandsnota aangemerkt als zeer waardevol welstandsgebied.

Tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan heeft er ook een ontwerpbeeldkwaliteitsplan voor het plangebied ter inzage gelegen (bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan). Met dit beeldkwaliteitsplan wordt geborgd dat de te bouwen woningen passen in de bestaande stedenbouwkundige en landschappelijke karakteristieken van de locatie. Daarnaast krijgen de omwonenden met het beeldkwaliteitsplan een idee van de verschijningsvorm van de toekomstige woningen en de inrichting van de ruimte daaromheen.

5.1. Een m.e.r.-beoordeling is niet nodig.

Er is op grond van de selectiecriteria uit bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling niet gebleken van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu

die leiden tot een m.e.r. beoordelingsplicht. De gemeenteraad moet in een dergelijk geval expliciet besluiten om geen m.e.r. beoordeling uit te voeren.

Tegenargumenten en risico's

1.1. *Er is beroep mogelijk tegen het bestemmingsplan.*

Er is een zienswijze ingediend. Deze waren ontvankelijk. Dit betekent dat degene die een zienswijze heeft ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan, tegen de vaststelling van het bestemmingsplan beroep bij de Raad van State kan instellen. De indiener van het beroep moet dit aantonen.

1.2. *Er zijn wijzigingen doorgevoerd.*

Er zijn naar aanleiding van de gedeeltelijk gegronde zienswijze wijzigingen doorgevoerd waardoor het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld wordt. Op deze wijzigingen kan een ieder in beroep gaan bij de Raad van State.

Financiële gevolgen

Het plan wordt voor rekening en risico van de aanvrager uitgevoerd. Om de gemeente te vrijwaarden van planschade aanspraken is er voor de definitieve vaststelling een realisatieovereenkomst afgesloten.

Communicatie

Na vaststelling van het bestemmingsplan volgt de bekendmaking van de terinzagelegging in de Staatscouranten in de Maas & Waler verschijnt een verkorte publicatie.

Belanghebbenden die tijdig een zienswijze kenbaar hebben gemaakt en belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij geen zienswijze naar voren hebben gebracht, kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Beroep staat ook open voor belanghebbenden tegen de wijzigingen die in het bestemmingsplan zijn aangebracht ten opzichte van het ontwerpplan. Deze rechtsmiddelenverwijzing wordt opgenomen in de bovengenoemde publicaties.

Inwonersparticipatie

Een ieder heeft tijdens de zienswijze termijn zijn of haar zienswijze op het ontwerp bestemmingsplan kenbaar kunnen maken

Uitvoering of Vervolgstappen

Het vastgestelde bestemmingsplan ligt na bekendmaking zes weken ter inzage. Indien beroep wordt ingesteld, volgt na deze termijn de afhandeling daarvan.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Toelichting, regels en verbeelding bestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden'.
2. Bijlagen bij de toelichting
3. Bijlagen bij de regels

Openbaar

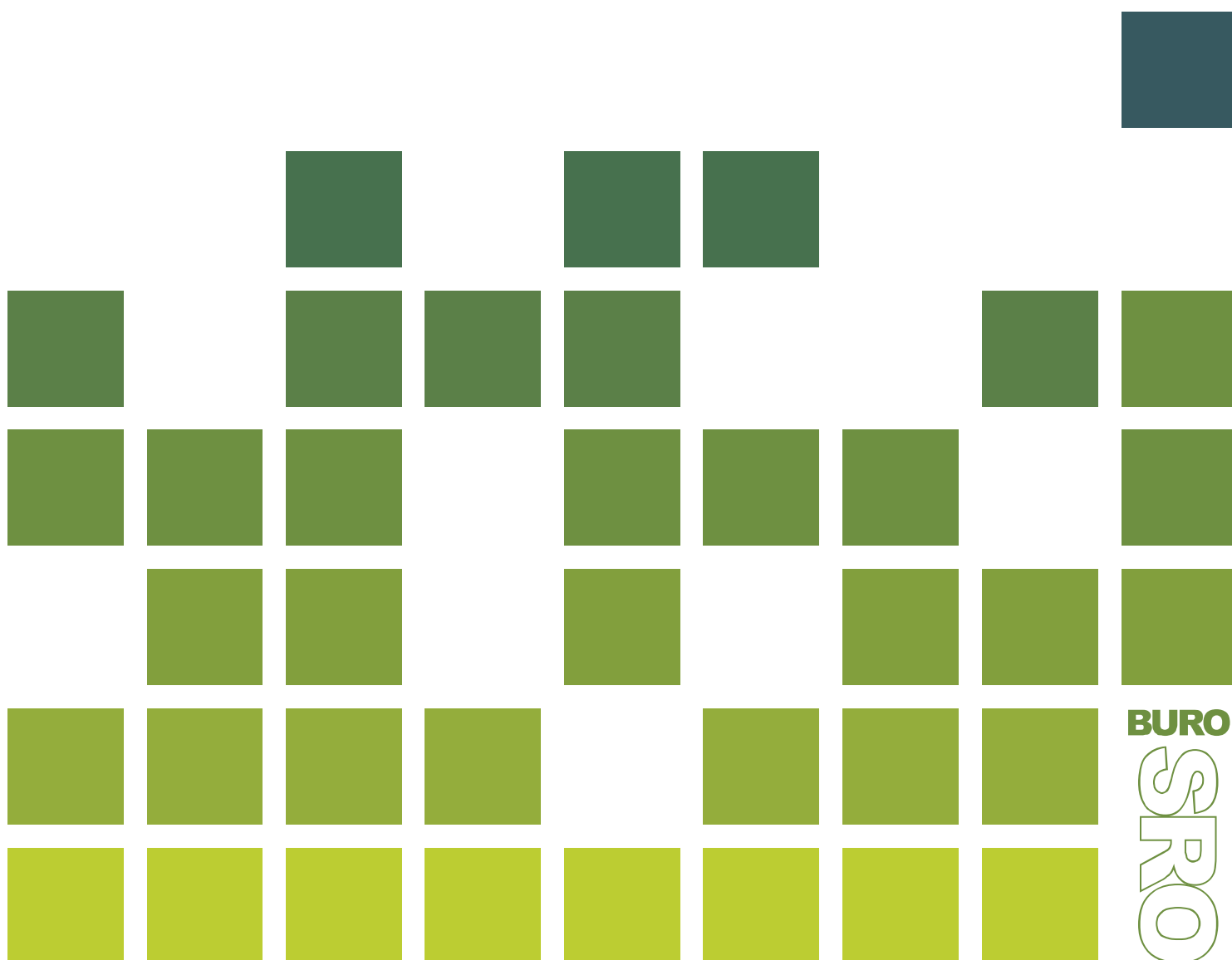
Zaaknummer: 52518

4. Zienswijzennota
5. Bijlage bij de zienswijzennota
6. Raadsbesluit

bestemmingsplan

Koningstraat 53, Afferden

Gemeente Druten

BURO
SPRO

Gegevens over het plan:

Plannaam: Koningstraat 53, Afferden
Identificatienummer: NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103
Status: vastgesteld
Datum: 01 juli 2021
Projectnummer Buro SRO: 57.30.02

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever: VP Ontwikkeling
Contactpersoon opdrachtgever: de heer J. Veldhuis

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO: Mevr. J. Jentink
Bezoekadres vestiging Arnhem: Sweerts de Landasstraat 50, 6814 DG te Arnhem
Telefoon: 026 – 35 23 125
E-mail: arnhem@buro-sro.nl
Internet: www.buro-sro.nl

Inhoudsopgave

Toelichting	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding voor het bestemmingsplan	7
1.2 Ligging plangebied	7
1.3 Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2 Het initiatief	9
2.1 Huidige situatie	9
2.2 Toekomstige situatie	9
Hoofdstuk 3 Beleidskader	11
3.1 Rijksbeleid	11
3.2 Provinciaal beleid	12
3.3 Gemeentelijk beleid	12
Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid	16
4.1 Milieu	16
4.2 Water	22
4.3 Ecologie	25
4.4 Verkeer	28
4.5 Cultuurhistorie en archeologie	28
4.6 Economische uitvoerbaarheid	29
Hoofdstuk 5 Juridische planbeschrijving	31
5.1 Algemeen	31
5.2 Wijze van bestemmen	31
Hoofdstuk 6 Procedure	33
6.1 Algemeen	33
6.2 Verslag vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro	33
6.3 Verslag inspraak ex artikel 3.1.6 Bro	33
6.4 Verslag zienswijzen	33
 Bijlagen bij de toelichting	 35
Bijlage 1 Beeldkwaliteitsplan	37
Bijlage 2 Bodem- en asbestonderzoek	39
Bijlage 3 Akoestisch onderzoek	41
Bijlage 4 Watertoets	43
Bijlage 5 Ecologische quickscan	45
Bijlage 6 Voortoets stikstofdepositie	47
Bijlage 7 Archeologisch onderzoek	49
Bijlage 8 Proefsleuvenonderzoek en PvE proefsleuvenonderzoek	51
Bijlage 9 Zienswijzennota	53

Regels		55
Hoofdstuk 1	Inleidende regels	57
Artikel 1	Begrippen	57
Artikel 2	Wijze van meten	63
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	64
Artikel 3	Groen	64
Artikel 4	Tuin	65
Artikel 5	Wonen	66
Artikel 6	Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied	69
Hoofdstuk 3	Algemene regels	70
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	70
Artikel 8	Algemene bouwregels	70
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	70
Artikel 10	Algemene afwijkingsregels	71
Artikel 11	Algemene wijzigingsregels	74
Artikel 12	Overige regels	74
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	75
Artikel 13	Overgangsrecht	75
Artikel 14	Slotregel	75
 Bijlagen bij de regels		 77
Bijlage 1	Beleidsnotitie internetwinkels	79
Bijlage 2	Beeldkwaliteitsplan	81
Bijlage 3	Staat van bedrijfsactiviteiten	83
Bijlage 4	Nota Parkeernormen Gemeente Druten	85

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

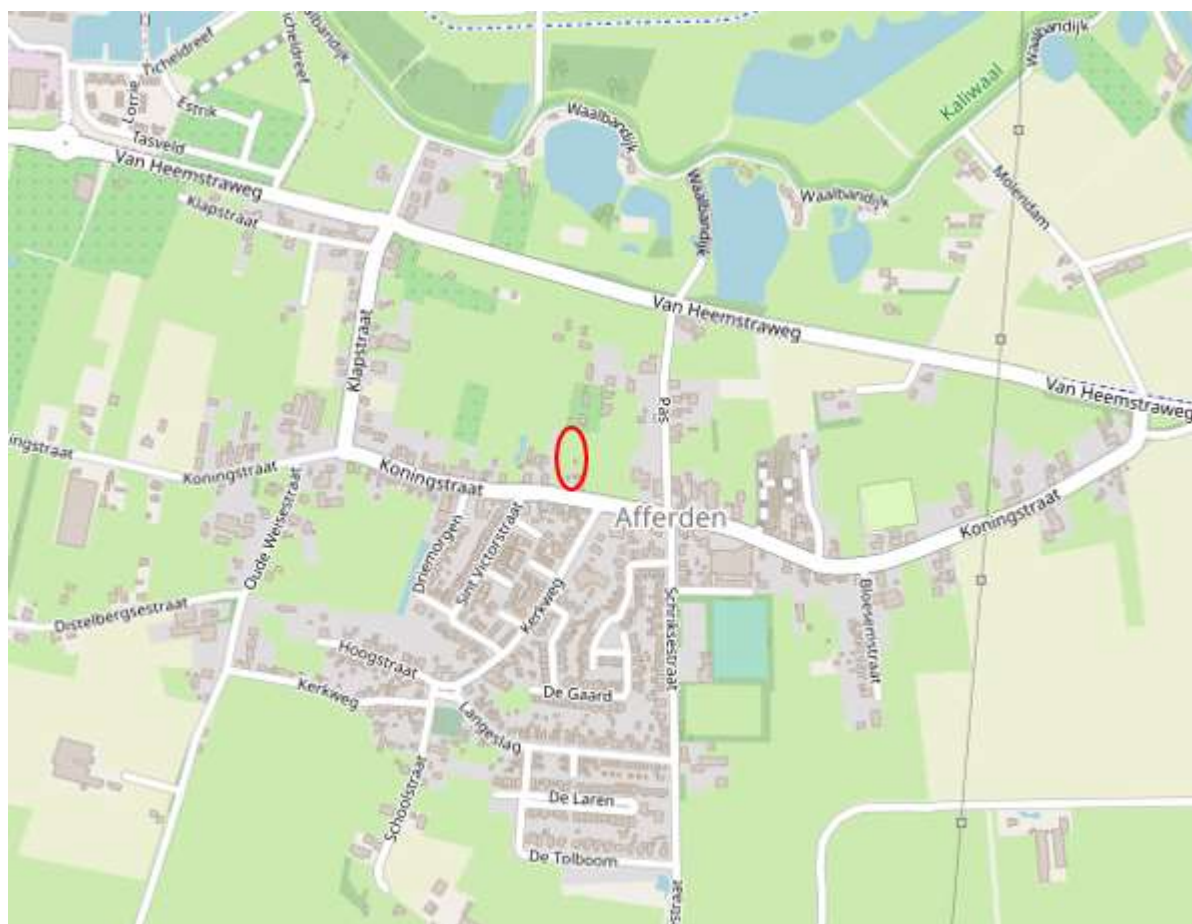
1.1 Aanleiding voor het bestemmingsplan

Op de gronden behorend bij de boerderij aan de Koningstraat 53 bestaat het voornemen om een viertal nieuwe woningen te realiseren. De gemeente Druten heeft aangegeven een positieve grondhouding te hebben ten aanzien van het plan. De invulling van het perceel sluit aan op omliggende percelen aan de Koningstraat en de recent ontwikkelde woningbouwlocatie De Vloedschuur direct ten noorden van het plangebied.

De ontwikkeling van de woningen past niet in het geldende bestemmingsplan 'Stedelijk Gebied (4e periodieke herziening)'. Omdat het initiatief wel passend is op de locatie, wordt medewerking verleend aan een herziening van het bestemmingsplan. In dit document wordt dit toegelicht en gemotiveerd waarom dat kan volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de rand van de kern van Afferden. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Druten sectie D met nummer 2101. De locatie aan de Koningstraat is in de huidige situatie grotendeels onbebouwd en in gebruik als grasland. De lintbebouwing langs de Koningstraat heeft zich in de loop van de jaren in zuidelijke richting uitgebreid tot het huidige dorp Afferden. Van recente datum is de nieuwe uitbreiding De Vloedschuur direct ten noorden van onderhavig plangebied. De navolgende afbeelding toont de ligging van het plangebied.

Ligging plangebied (Bron: www.openstreetmap.org)

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de bestaande situatie en van het plan. Daarna wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. In hoofdstuk 4 wordt de haalbaarheid van het project getoetst op grond van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Ook wordt ingegaan op de economische haalbaarheid van het plan. Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de juridische opzet van het plan. Tot slot gaat hoofdstuk 6 in op de wijze hoe burgers en andere belanghebbenden betrokken zijn bij het plan (maatschappelijke uitvoerbaarheid). Hierin zijn de uitkomsten van inspraak, vooroverleg en zienswijzen opgenomen.

Hoofdstuk 2 Het initiatief

In dit hoofdstuk wordt het initiatief beschreven. Eerst wordt ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en de relatie met de omgeving. Daarna wordt ingezoomd op het beoogde initiatief.

2.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft een kavel behorend bij de monumentale boerderij Koningstraat 53, gelegen tussen de woning aan de Koningsstraat 51 en de boerderij in. De locatie wordt aan de zuidzijde begrensd door de Koningstraat en is onderdeel van de daaraan gelegen gevarieerde lintbebouwing. Ten noorden van de locatie is nieuwe woningbouw genaamd De Vloedschuur in ontwikkeling. Het totale plangebied bestrijkt een oppervlakte van circa 3.550 m².

De locatie bestaat momenteel grotendeels uit grasland. Aan de achterzijde van de voormalige boerderij op nr. 53 staat een aantal fruitbomen. Ook staan er een drietal schuurtjes op het perceel. De gehele locatie is onverhard. Bijgevoegd is een luchtfoto van het plangebied.

Luchtfoto van het plangebied

2.2 Toekomstige situatie

De ontwikkeling van het plangebied zal er voor zorgen dat er een ruimtelijke relatie wordt gelegd tussen de bebouwing van Afferden en de woningontwikkeling De Vloedschuur. Er worden vier vrijstaande woningen gerealiseerd in een erfopzet. In bijlage 1 is het beeldkwaliteitsplan voor het plangebied opgenomen.

In voorliggend plan wordt uitgegaan van een informele ontsluiting op Koningstraat welke in beeld als een “formeel” karrespoor uitgevoerd wordt. De monumentale boerderij aan de Koningstraat blijft gehandhaafd en krijgt rondom een ruime kavel. Hiermee blijft de boerderij een onderdeel van het dorpslint. Westelijk daarvan ligt de nieuwe insteekweg met daaraan de nieuwe woningen. De nieuwe woningen liggen achter het dorpslint in een erfopzet en maken deel uit van het boerderij-ensemble. De noordelijkste twee woningen kunnen aaneengebouwd of fysiek los van elkaar worden gebouwd, maar zijn in positie en vormgeving aan elkaar gekoppeld zodat het oogt als één volume. Mede vanuit dit oogpunt worden de garages/bergingen bij deze woningen bij voorkeur inpandig gerealiseerd. Navolgende afbeelding betreft de toekomstige situatie van het plangebied.

Toekomstige situatie. Bron: Beeldkwaliteitsplan woningbouwontwikkeling Koningstraat 53, Buro SRO

De bouwhoogte betreft maximaal 1,5 bouwlaag met zadeldak. Bijgebouwen worden opgenomen in het hoofdgebouw dan wel vrijstaand achter het hoofdgebouw. Parkeren vindt volledig plaats op eigen terrein, per kavel komen er minimaal twee parkeerplaatsen, zoveel als mogelijk achter de voorgevelrooilijn.

Het plangebied zal via een wandelpad met bruggetje over de watergang verbonden worden met plan De Vloedschuur. Het geheel is ruim opgezet met grote kavels en ruimte voor groen. De bestaande fruitbomen blijven zoveel mogelijk gehandhaafd. Daarnaast worden langs de insteekweg naar de Koningstraat ook nieuwe bomen geplant.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Gebiedsgericht

De SVIR benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de ecologische hoofdstructuur), de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen. Voorts betreft het enkele specifieke gebieden zoals de mainportontwikkeling van Rotterdam en Schiphol.

In het Barro heeft het Rijk voor deze onderwerpen regels opgesteld waarmee de SVIR juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend vastgelegd.

In de SVIR worden, naast de onderwerpen van nationaal belang, accenten geplaatst op het gebied van bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het beleid betekent een decentralisatie van rijkstaken en bevoegdheden. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en lagere overheden, burgers en bedrijven krijgen, zolang het nationaal belang niet in het geding is, de ruimte om oplossingen te creëren.

Ladder duurzame verstedelijking

Een meer algemeen onderwerp uit de SVIR is 'duurzame verstedelijking'. Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro (artikel 3.1.6 onder 2).

De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is: "een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."

Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

Per 01 juli 2017 is de ladder voor duurzame verstedelijking herzien. Bij de herziening zijn onder meer de drie afzonderlijke 'treden' van de ladder losgelaten en is het begrip 'actuele regionale behoefte' gewijzigd in 'behoefte'. Nieuw is dat de laddertoets bij flexibele plannen kan worden doorgeschoven naar het moment van vaststelling van een wijzigings- of uitwerkingsplan.

Door het ministerie van Infrastructuur en Milieu is een handreiking gemaakt. Deze 'handreiking ladder voor duurzame verstedelijking' werkt verder uit hoe met de ladder omgegaan moet worden. Voor een verdere uitleg van de ladder duurzame verstedelijking wordt naar die handreiking verwezen.

Planspecifiek

Gebiedsgericht

Het plangebied ligt niet in een van de aangewezen gebieden van de SVIR en het Barro.

Ladder duurzame verstedelijking

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat de ondergrens van wat als nieuwe stedelijke ontwikkeling moet worden gezien, ligt tussen de 9 en 14 nieuwe woningen afhankelijk van de omgeving waarin de ontwikkeling plaatsvindt. Met het voorliggend plan van 4 woningen is er geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het plan hoeft niet te worden getoetst aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2 Provinciaal beleid

Algemeen

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (december 2018) staan de hoofdlijnen van het provinciale ruimtelijk beleid. Op 24 september 2014 is door Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. Deze is op 19 december 2018 geactualiseerd op basis van de nieuwe omgevingsvisie. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de Omgevingsvisie en stelt regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De provincie wil de focus leggen op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Door daarin te investeren wil de provincie werken aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal. Om dat te bereiken wordt de focus gelegd op zeven ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Deze ambities worden hieronder kort samengevat:

- Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
- Een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid;
- Een voortvarend en innovatief circulair beleid;
- Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
- Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag;
- Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat;
- Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Omgevingsverordening Gelderland

De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Planspecifiek

De provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening stellen geen specifieke eisen aan voorliggende locatie. Geconcludeerd wordt dat het initiatief uitvoerbaar is vanuit het provinciale beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Druten

De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft op 16 februari 2012 de Structuurvisie Druten vastgesteld. De structuurvisie vormt voor de gemeente Druten het kader waarbinnen de gemeente, samen met anderen, ontwikkelingen initieert en projecten (van anderen) beoordeelt. Het beleid, zoals opgenomen in de structuurvisie, wordt op termijn doorvertaald naar de verschillende bestemmingsplannen.

Planspecifiek

De Koningstraat met aanliggende bebouwing maakt deel uit van het 'Bestaand woongebied'. Het achterste deel van het plangebied is aanwezen als 'Gemengde functie buitengebied / verbreden landbouw'. Onderhavig plangebied is tevens aangewezen als exploitatiegebied waar ruimte is voor meerdere nieuwe woningen. Inzet van de gemeente is woningen ten behoeve van de eigen behoefte te realiseren binnen de kernen. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan inbreidingslocaties en invulling van open plekken in lintbebouwing. Bij het realiseren van invulling van de woonbehoefte moet de sfeer en identiteit van de afzonderlijke kernen worden behouden. Daarnaast dient bij herontwikkeling sprake zijn van een kwaliteitsverbetering.

De nieuwbouw De Vloedschuur direct ten noorden van het plangebied is op de structuurvisiekaart aangegeven als 'uitbreiding woningbouw/herontwikkeling'. Voorliggende ontwikkeling van de nieuwe woningen vormt een verbinding tussen de nieuwbouw De Vloedschuur en de bestaande bebouwing aan de Koningstraat. Bij de inpassing en uitstraling van het initiatief wordt aangesloten bij de naastgelegen boerderij en omliggend erf. Daarnaast vult het initiatief een open plek op in het bestaande bebouwingslint de Koningstraat. Geconcludeerd wordt dat het plan aansluit bij de structuurvisie van Druten.

3.3.2 Woonvisie Druten

De gemeenteraad van Druten heeft op 21 december 2016 besloten tot het vaststellen van de “Woonvisie 2016-2021 Samen werken aan beter wonen”. Deze visie is in 2020 aangevuld n.a.v. Regionaal Woningmarktonderzoek 2019 en opnieuw vastgesteld op 26 maart 2020. De visie is uitgewerkt aan de hand van vijf speerpunten:

1. Faseren, doseren en samenwerken

Vanwege de groei van het aantal huishoudens in Druten zet de gemeente in op het vergroten van de woningvoorraad. De benodigde plancapaciteit voor de periode 2020 t/m 2024 is gesteld op 970, zijnde 100% van de behoefte. 70% hiervan moet binnen 5 jaar zijn gerealiseerd, hetgeen betekent; te realiseren 679 woningen.

2. Invulling geven aan woonwensen

Met name door het aanbod van betaalbare eengezinskoopwoningen te vergroten wil de gemeente de mogelijkheden van jonge gezinnen vergroten. Daarnaast zet de gemeente in op het bouwen van levensloopbestendige woningen om de vergrijzing eveneens te faciliteren.

3. Betaalbaar wonen voor wie dat nodig heeft

De sociale voorraad dient met 200 woningen toe te nemen naar 2025 woningen in 2030. Daarbij is het vooral belangrijk dat er meer doorstroming komt op de huurmarkt. Dit kan gefaciliteerd worden door een meer passend aanbod te realiseren in (dure) huursector en koopwoningen.

4. Leefbare wijken en dorpen

Vooral op het vlak van het schoon, heel en veilig houden van de buurt hebben corporaties nog mogelijkheden om hierin een bijdrage te leveren. Hiertoe verstrekt de gemeente een leefbaarheidsbudget.

5. Toekomstbestendig wonen

Toekomstbestendig wonen bestaat uit twee elementen; levensloopgeschiktheid en energiezuinigheid, d.m.v. o.a. gasloos bouwen.

Planspecifiek

De realisatie van de vier woningen wordt hieronder getoetst aan de vijf speerpunten uit de Woonvisie:

1. Het plan voorziet in een uitbreiding van de woningvoorraad.
2. Met voorliggend plan worden maximaal aanpasbare woningen gebouwd, die met eenvoudige maatregelen levensloopgeschikt kunnen worden gemaakt, en die flexibel genoeg zijn om ook aantrekkelijk te zijn/blijven voor andere doelgroepen.
3. Wat betreft het aspect betaalbaarheid geldt dat 50% in de categorie betaalbaar moet worden gebouwd, maar er is ook behoefte aan woningen in andere prijscategorieën. In dit geval is gekozen voor invulling met

woningen in een duurder segment. Het plan kan wel een doorstroming op gang brengen waarmee andere woningen vrij komen.

4. Niet van toepassing, dit plan wordt niet ontwikkeld door een woningcorporatie.

5. De woningen voldoen aan de nieuwste eisen op het gebied van duurzaamheid en energiezuinigheid en zijn met eenvoudige maatregelen levensloopgeschikt te maken.

Geconcludeerd wordt dat de woningen passen binnen de speerpunten 1, 2, 3 en 5 van de Woonvisie. Daarmee wordt er voldaan aan de beleid van de gemeente en is het initiatief passend op deze locatie.

3.3.3 Nota Parkeernormen Druten

De Nota Parkeernormen dient als leidraad voor de verkeerskundige toetsing van nieuwe bouwplannen en heeft als doel het totale gemeentelijke parkeerareaal in evenwicht te houden en de bereikbaarheid en leefbaarheid binnen de gemeente te waarborgen. In de Nota Parkeernormen zijn voor verschillende functies parkeereisen opgenomen. Uitgangspunt is dat benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd. Indien dat niet mogelijk is, kan een ontheffing worden verleend waarbij per ontbrekende parkeerplaats een bijdrage in het parkeerfonds is verschuldigd.

Planspecifiek

Het parkeren vindt volledig plaats op eigen terrein. In paragraaf 4.4 is onderbouwd dat er in voorliggend initiatief wordt voldaan aan de parkeernormen.

3.3.4 Welstandsnota

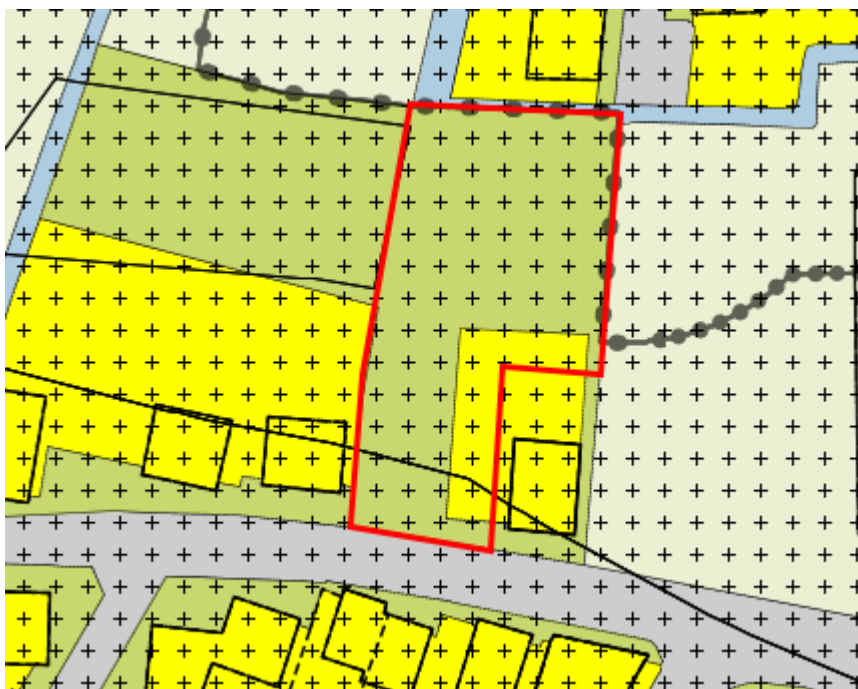
Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning wordt een initiatief beoordeeld of het betreffende bouwwerk niet in strijd is met 'redelijke eisen van welstand'. Om de inhoudelijke kennis aan juridisch houdbare criteria en efficiënte procedures te koppelen is door de raad van de gemeente Druten de Welstandsnota vastgesteld. Voor de inwoners en initiatiefnemers voor nieuwe bouwwerken binnen de gemeente Druten biedt de nota meer inzicht in de toetsing door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en meer zekerheid vooraf over de haalbaarheid van bouwplannen.

Planspecifiek

Het lint aan de Koningstraat behoort bij het deelgebied Waaldorpskernen in de Welstandsnota en valt onder het welstandsniveau 1: zeer waardevolle welstandsgebieden. Het is daarom van belang binnen het samenhangende dorpsbeeld de individuele herkenbaarheid van de onderlinge panden kenmerkend voor de karakteristiek van het dorpsbeeld te respecteren en zoveel mogelijk te behouden. Mede vanwege het hoge welstandsniveau is een BKP opgesteld voor dit plan (zie bijlage 1). Deze is goedgekeurd door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Het BKP geldt als aanvullend welstandsbeleid en het toekomstige bouwplan zal hieraan worden getoetst.

3.3.5 Geldend bestemmingsplan

Het plangebied ligt in het planologische regime van het bestemmingsplan 'Stedelijk Gebied (4e periodieke herziening)'. Dit bestemmingsplan is op 30 januari 2020 vastgesteld door de raad van de gemeente Druten. De volgende afbeelding toont een uitsnede van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan.

Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan

In het geldende bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming 'Wonen' en 'Tuin'. Daarnaast heeft het perceel de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 3', 'Waarde - Archeologie 4' en 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied'. Het realiseren van de vier woningen is niet toegestaan binnen de bestemming 'Tuin'. Daarnaast ontbreekt een bouwvlak. Om het voorgenomen initiatief mogelijk te maken is voorliggende herziening van het bestemmingsplan opgesteld.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

Op grond van de Wet Bodembescherming (Wbb) moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Bij een functiewijziging zal in veel gevallen een specifiek bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd.

Planspecifiek

In het kader van voorliggend initiatief is een verkennend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd, zie bijlage 2. Uit de resultaten van het verkennend bodemonderzoek blijkt dat zowel de vaste bodem als het grondwater niet (noemenswaardig) verontreinigd zijn met de onderzochte parameters. In de puinhoudende bovengrond is asbest aangetroffen. Het gehalte aan asbest ligt ruim onder de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. waardoor er geen sprake is van ernstige bodemverontreiniging. Ook de waarde voor nader onderzoek van 50 mg/kg wordt niet overschreden waardoor vervolgonderzoek niet nodig is.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect bodem.

4.1.2 Lucht

De mate van blootstelling aan luchtverontreiniging speelt een rol in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met betrekking tot 'luchtkwaliteit' zijn twee aspecten van belang. Ten eerste of de luchtkwaliteit ter plaatse de nieuwe functie toelaat (de gevoeligheid van de bestemming) en ten tweede wat de bijdrage is van het plan aan die luchtkwaliteit.

Luchtkwaliteit ter plaatse

In de Wet milieubeheer zijn normen opgenomen voor de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht ter bescherming van de mens. De twee belangrijkste stoffen zijn PM₁₀ en PM_{2,5}(fijnstof) en NO₂ (stikstofdioxide). Voor grenswaarde van PM₁₀ en NO_x bedraagt 40 µg/m³, van PM_{2,5} is dat 25 µg/m³.

Bijdrage aan luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen. De Wet maakt een onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m³) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder

dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een toevoeging van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit, omdat een dergelijk project per definitie niet boven de 3%-norm komt.

Planspecifiek

Luchtkwaliteit ter plaatse van het initiatief

Vanuit een goede ruimtelijke ordening is de huidige luchtkwaliteit ter plaatse getoetst met behulp van de NSL Monitoringstool (www.nsl-monitoring.nl). Door de metingen ter plaatse te toetsen aan de grenswaarden is gekeken of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Uit metingen van het meest nabijgelegen rekenpunt (15576683, ter hoogte van de kruising Schriksestraat en de Maas- en Waalweg) zijn de volgende concentraties naar voren gekomen:

	NO ₂ (stikstofdioxide)	PM ₁₀ (fijnstof)	PM _{2,5} (fijnere fractie van fijnstof)
Gemeten totale concentratie jaargemiddelde 2018 (µg/m ³)	25,2 µg/m ³	18,8 µg/m ³	11,2 µg/m ³
Grenswaarde concentratie (µg/m ³)	40 µg/m ³	40 µg/m ³	25 µg/m ³

De gemeten concentraties stikstofdioxide en fijn stof liggen ruim onder de gestelde grenswaarden. Met betrekking tot de luchtkwaliteit zijn geen belemmeringen voor onderhavig initiatief.

Bijdrage initiatief

Voorliggend plan maakt vier nieuwe woningen binnen het plangebied mogelijk. Daarmee blijft het plan ver onder de grenswaarde van 1.500 woningen. Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit draagt het plan niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit.

4.1.3 Geluid

De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd:

- woningen;
- geluidsgevoelige gebouwen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen (woonwagendplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen).

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Binnen deze zones bepaalt het bevoegd gezag de te hanteren grenswaarden. Er geldt een voorkeursgrenswaarde en een bovengrens (hoger mag niet). De Wgh gaat verder onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Planspecifiek

Voor voorliggend plan is het van belang te kijken naar de mogelijke gevolgen van wegverkeerslawaai. De woning is geprojecteerd aan de Koningstraat binnen de bebouwde kom van Afferden. De planlocatie ligt buiten de onderzoekszone (200 m) van de noordelijke gelegen Van Heemstraweg waarmee deze weg geen

invloed heeft op het plan. De Koningstraat en de oostelijk gelegen weg Pas zijn geen gezoneerde wegen, dit betreffen 30 km/h wegen. Bij een 30 km/u weg is een akoestisch onderzoek vanuit de Wgh niet nodig. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening kan het echter wel gewenst zijn om te onderzoeken of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. In dit kader is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 3).

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de geluidbelasting op de meest zuidelijke woning ($57 - 5 = 52$ dB inclusief correctie) hoger is dan de voorkeurgrenswaarde van 48 dB. Het aanvragen van een hogere waarde is niet nodig omdat de woning niet binnen de wettelijke geluidzone van een weg ligt. Er is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Aanvullend worden er wel in het kader van het bouwbesluit eisen gesteld aan de geluidwering van de gevel. De geluidbelasting op de andere drie woningen binnen het plangebied voldoet aan de voorkeurgrenswaarde.

Geconcludeerd wordt dat het initiatief uitvoerbaar is met betrekking tot het aspect geluid.

4.1.4 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor milieuvergunningen als het gaat om geurhinder van veehouderijen met landbouwhuisdieren. De Wgv maakt onderscheid in dieren met en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend, voor de tweede gelden minimumafstanden tot dergelijke objecten (ook wel bekend onder de term 'vaste afstandsdieren'). De Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) bepaald in bijlage 1 voor welke dieren geuremissies zijn vastgelegd. Als het (beoogde) veehouderijbedrijf niet in deze regeling wordt genoemd betreft het vaste afstandsdieren.

Op grond van artikel 3 lid 1 van de Wgv gelden de volgende normen ten behoeve van vergunningverlening voor dieren met een geuremissiefactor:

geurgevoelig object gelegen in:	maximaal toegestane geurbelasting (odour units per m ³ lucht)
concentratiegebied binnen bebouwde kom	3,0 ouE/m ³
concentratiegebied buiten bebouwde kom	14,0 ouE/m ³
niet-concentratiegebied binnen bebouwde kom	2,0 ouE/m ³
niet-concentratiegebied buiten bebouwde kom	8,0 ouE/m ³

Als het geen bedrijf is waar een geuremissiefactor voor is vastgelegd gelden de volgende eisen:

- binnen de bebouwde kom geldt een afstand van 100 meter;
- buiten de bebouwde kom geldt een afstand van 50 meter.

Tot slot geldt voor zowel dieren met als voor dieren zonder geuremissiefactoren altijd een minimumafstand tussen de buitenzijde van een dierenverblijf en de buitenzijde van een geurgevoelig object. Dit betreft 50 respectievelijk 25 meter voor hetzij binnen dan wel buiten de bebouwde kom.

De Wet geurhinder en veehouderij kent een omgekeerde werking. Dat wil zeggen dat ook bij plannen die woningbouwlocaties mogelijk maken wordt getoetst aan de normen van de Wet geurhinder en veehouderij. Bij ruimtelijke ordeningsplannen moet worden beoordeeld of sprake is van een goed woon- en verblijfklimaat.

Geurverordening Druten

De gemeenteraad van Druten heeft een geurverordening vastgesteld, de 'Verordening geurhinder en veehouderij Druten 2009'. Op grond van deze de geurverordening bedraagt voor andere diercategorieën

(waarvan geen geuremissie per dier is vastgesteld) de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object:

- Binnen de bebouwde kom ten minste 50 meter;
- Buiten de bebouwde kom ten minste 25 meter;

Planspecifiek

Op meer dan 50 m afstand ten oosten van het plangebied ligt een kleinschalige paardenfokkerij aan de Koningstraat 51. Paarden betreffen vasteafstandsdieren ten aanzien van geuremissie (50 m). Er wordt voldaan aan de richtafstand van minimaal 50 m tussen het emissiepunt van de veehouderij en de nieuwe woningen.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geur.

4.1.5 Milieuzonering

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Doel is om bij het opstellen van een ruimtelijk plan een goed en veilig leefklimaat te waarborgen, maar tegelijkertijd ook aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun activiteiten.

De mate waarin bedrijven invloed hebben op hun omgeving is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid en de afstand tot een gevoelige bestemming. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Milieuzonering heeft betrekking op aspecten met een ruimtelijke dimensie, zoals geluid, geur, gevaar en stof. De mate van belasting, en daarmee de gewenste aan te houden afstand, kan per aspect en per bedrijfstype en verschillen. In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een lijst opgenomen met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Van deze richtafstanden kan worden afgeweken, mits wordt onderbouwd waarom de feitelijke milieuhinder als minder belastend wordt gezien.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'.

Planspecifiek

In de omgeving van het plangebied zijn een aantal bedrijven gelegen die van belang kunnen zijn voor de ontwikkeling van de locatie. Het gaat hier om de volgende bedrijven:

- grondverzet- en sierbestratingbedrijf aan de Pas 3a;
- paardenhouderij aan de Koningstraat 51;
- garagebedrijf aan de Koningstraat 88.

Grondverzet- en sierbestratingsbedrijf

Het grondverzet- en sierbestratingsbedrijf aan de Pas 3a is een aannemingsbedrijf met werkplaats, groter dan 1000 m², waarmee het een 3.1 categoriebedrijf betreft (SBI-2008 nr. 41.2). Voor een categorie 3.1 bedrijf is de minimale gewenste afstand 30 meter (in gemengd gebied). Het bedrijf is gelegen op circa 131 meter van het plangebied. Het plangebied is derhalve niet gelegen binnen de hindercirkel van het bedrijf.

Paardenhouderij

Voor een paardenhouderij is het milieuaspect geur dominant (SBI-2008 nr. 0143.1, milieucategorie 3.1). In voorgaande paragraaf 4.1.4 Geur is uiteengezet dat de bedrijfsactiviteiten zich op voldoende afstand (> 50 meter) bevinden.

Garagebedrijf

Voor het garagebedrijf is het milieuaspect geluid dominant (SBI-2008 nr. 451, 452, 454, milieucategorie 2). Voor een categorie 2 bedrijf is de minimale gewenste afstand 10 meter (in gemengd gebied). Het bedrijf is gelegen op circa 134 meter van het plangebied. Het plangebied is derhalve niet gelegen binnen de hindercirkel van het bedrijf.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect milieuzonering.

4.1.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om risicovolle inrichtingen, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De verplichting om in een ruimtelijk plan in te gaan op deze risico's komt voort uit het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die moeten worden aangehouden rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting.

De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven, en grote kantoorgebouwen (>1500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn kleinere kantoren en winkels, horeca, parkeerterreinen en bedrijfsgebouwen waarin geen grote aantallen personen aanwezig zijn.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10⁻⁶ per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10⁻⁶ per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij de berekening van het groepsrisico spelen mee de aard en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en het aantal potentiële slachtoffers.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10⁻⁶-contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Voor inrichtingen geldt dat verantwoording van het groepsrisico verplicht is wanneer binnen het invloedsgebied van een risicobron nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten worden toegelaten. Voor transportassen (weg, spoor en water) geldt dat de verantwoording van het groepsrisico verplicht is wanneer sprake is van toename van het aantal personen (en daarmee een toename van het groepsrisico) of overschrijding van de oriëntatiewaarde.

Planspecifiek

Via de website risicokaart.nl kan voor de locatie worden vastgesteld of er in de directe omgeving inrichtingen, buisleidingen en / of belangrijke transportroutes aanwezig zijn die in het kader van de externe veiligheid van belang zijn. Bijgevoegd een screenshot van die website.

Uitsnede risicokaart, plangebied aangegeven met blauw

Uit raadpleging van de risicokaart volgt dat er in de directe omgeving van het plangebied geen risicovolle inrichtingen aanwezig zijn. Daarnaast is er ook geen sprake van het vervoer van gevaarlijke stoffen in de omgeving van het plangebied. Het aspect externe veiligheid vormt derhalve geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.1.7 Milieueffectrapportage

Voor activiteiten die belangrijke milieugevolgen kunnen hebben, is het verplicht een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren en een Milieu Effect Rapport (MER) te maken. Hiermee krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming. De m.e.r. onderzoekt de milieugevolgen van een plan of een besluit en (milieuvriendelijker) alternatieven. Een plan of besluit is m.e.r.-plichtig in een van de volgende situaties:

- in het Besluit milieueffectrapportage, artikel 7.4 bijlagen C en D zijn activiteiten aangewezen waarvoor direct een m.e.r.-plicht geldt;
- een m.e.r.-plicht kan volgen uit een passende beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming;
- op grond van de provinciale milieuverordening kunnen aanvullend op het Besluit m.e.r. activiteiten worden aangewezen waarvoor een m.e.r.-plicht geldt.

M.e.r.-beoordeling

Een aantal activiteiten op kleinere schaal zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig als een indicatieve drempelwaarde uit onderdeel D wordt overschreden. Ook als de drempelwaarden niet worden overschreven kan in overleg

worden bekeken of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling, omdat er mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Er kunnen twee uitkomsten zijn:

- als de conclusie is dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden hoeft er geen m.e.r.-procedure te worden doorlopen. Dit wordt in het betreffende plan of besluit gemotiveerd en moet ook formeel bekend worden gemaakt door het bevoegd gezag;
- als belangrijke nadelige milieugevolgen niet uitgesloten kunnen worden, moet er een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Planspecifiek

Onderhavig plan omvat de bouw van vier woningen in de lintbebouwing binnen de kern Afferden. Deze ontwikkeling is niet aan te merken als een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in onderdeel D, categorie 11.2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Er is derhalve geen m.e.r.(beoordelings)plicht en er hoeft geen aanmeldnotitie m.e.r. te worden opgesteld.

Wel zijn in het kader van dit bestemmingsplan de belangrijkste milieuaspecten waaronder bodem, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en ecologie in beeld gebracht (zie hoofdstuk 4). Hieruit is niet gebleken dat er sprake is van een ontwikkeling die een forse invloed heeft op het milieu. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Hetgeen beschreven wordt in dit bestemmingsplan geeft voldoende inzicht op de milieu gevolgen om een gewogen besluit omtrent dit plan te nemen.

Conclusie

Uit het voorgaande is gebleken dat er geen sprake is van een ontwikkeling die een forse invloed heeft op het milieu in de omgeving. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Verder onderzoek in het kader van het Besluit milieueffectrapportage is niet nodig: het plan is niet m.e.r.-plichtig.

4.2 Water

Water is een belangrijk thema in de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden. Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Indien nodig wordt overtollig water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen niet meer mogelijk is wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een

belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016-2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Watertoets

De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen technische toets, maar een proces waarbij de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek gaan voorafgaand aan de vaststelling van het plan. De watertoets bestaat uit twee onderdelen:

- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om de waterbeheerder vroegtijdig in de planvorming te betrekken, en
- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om in hun plan verantwoording af te leggen over de manier waarop omgegaan is met de inbreng van de waterbeheerder. Dit laatste gebeurt doorgaans in de waterparagraaf bij het betreffende plan.

Planspecifiek

Beleid Waterschap Rivierenland

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten' bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit, wegen en waterketen.

Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Het Waterschap Rivierenland hanteert de beleidsregel 'Nieuwe lozingen vanaf verhard oppervlak'. Deze heeft als doel de versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van de uitbreiding van het verhard oppervlak te beperken tot de maatgevende afvoer van het landelijk gebied. Een uitbreiding van het verhard oppervlak moet vanuit waterhuishoudkundig opzicht dus waterbalans-neutraal plaatsvinden.

Om te voorkomen dat individuele bewoners voor kleine voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, enkele woning, etc., moeten compenseren geldt er een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht van 500 m² voor stedelijk gebied en 1.500 m² voor landelijk gebied. Deze vrijstelling geldt alleen voor particulieren.

Er moet voldoende berging zijn bij extremere omstandigheden. Voor ontwikkeling met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m² kan een standaardberekening worden toegepast, waarbij wordt uitgegaan van een maatgevende bui die eenmaal in de 10 jaar voorkomt. Vuistregel daarbij is dat 436 m³ waterberging per hectare verhard oppervlak nodig is.

Uit deze vuistregel volgt de volgende berekening:

Benodigde compensatie = Toename verhard opp (in m²) * 0,0436

Gemeentelijk beleid

Verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (vGRP)

Het vGRP heeft tot doel de volksgezondheid en het milieu te beschermen tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten:

- Voorkomen van verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater;
- Voorkomen van letsel en schade door wateroverlast.

In het vGRP is opgenomen wat de gemeente wil bereiken op het gebied van afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater, wat ze er voor gaat doen en wat dit kost. Het vGRP is de leidraad voor beleid en handelen bij:

- het inspelen op klimaatverandering;
- het vergroten van het waterbewustzijn van de samenleving;
- het anticiperen op de Omgevingswet.

Watertoets

Voor dit plan is een watertoets en een geohydrologische quickscan uitgevoerd, zie bijlage 4. Op basis van de watertoets en de quickscan wordt het volgende geconcludeerd voor het plangebied:

Stedelijk afvalwater:

Het gaat hier om stedelijk afvalwater in de zin van de Wet milieubeheer. Dat komt neer op al het huishoudelijk afvalwater, al dan niet vermengd met ander (afval)water. Als gevolg van de ontwikkeling zal het aanbod van vuilwater op het riool wijzigen. Het vuilwater zal in de toekomstige situatie worden aangesloten op het bestaande rioleringsstelsel in de Koningstraat. Hiertoe wordt door de initiatiefnemer een aanvraag ingediend bij de gemeente. Gezien de beperkte toename van het aanbod van vuilwater als gevolg van de realisatie van het initiatief zijn er geen belemmeringen te verwachten en is het initiatief uitvoerbaar.

Afvloeiend hemelwater:

Vanuit het gemeentelijk waterbeleid dient hemelwater te worden geborgd op eigen terrein. Om te bepalen of en hoeveel hemelwaterberging er gerealiseerd dient te worden, is het nodig om de toename van het verhard oppervlak te bepalen. Het plangebied betreft een (voormalig) agrarisch terrein. In de huidige situatie is in het plangebied, met een oppervlakte van circa 3.250 m², geen verhard oppervlak aanwezig. In de toekomstige situatie komt er 400 m² bebouwing en 580 m² aan verharding (klinkers/tegels en verharding eigen terrein) bij. De ontwikkeling heeft tot gevolg dat het verharde oppervlakte toeneemt met 980 m².

Waterschap Rivierenland stelt dat er per hectare aan nieuwe verharding, 463 m³ waterberging gerealiseerd dient te worden. De benodigde compensatie bedraagt derhalve 42 m³ (980 x 0,0436). Waterberging kan gerealiseerd worden door een greppeltje te graven langs de oostzijde van de onderzoekslocatie en deze eventueel af te laten wateren op de b-watergang ten noorden van het perceel. Een andere optie is het graven van een wadi in de groenvoorziening op het oostelijke terreindeel. Door de wadi wat lager aan te leggen dan de omgeving kan hemelwater op natuurlijke wijze naar de wadi stromen.

Gezien de bovenlaag tot 4 m-mv bestaat uit een complexe eenheid is niet goed in te schatten hoe snel de wadi zal leeglopen. De onderliggende laag (formatie van Kreyftenheye) bevat vaak midden tot grof zand en relatief veel grind. Derhalve kan verwacht worden dat de infiltratiecapaciteit van de grond voldoende hoog is om het hemelwater te kunnen bergen en de bergingsvoorziening op tijd leeg is voor de volgende bui.

Oppervlaktewater:

Op basis van de leggerkaart van waterschap Rivierenland ligt direct ten noorden van het plangebied een B-watergang. Rond deze watergang is een smalle beschermingszone aanwezig waarbinnen men rekening moet houden met het bereikbaar houden van deze watergang ten behoeve van onderhoud. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Grondwater:

De onderzoekslocatie heeft een globale hoogteligging van 6,6 m+NAP. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) ter plaatse van de onderzoekslocatie geeft een GHG aan van 0.8 tot 1 m-mv. De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) bevindt zich tussen de 1 en 2 m-mv. Naar opgave van de provincie Gelderland ligt het onderzoeksgebied niet in een grondwaterbeschermingsgebied. Op de onderzoekslocatie wordt voor zover bekend geen grondwater onttrokken. Tenslotte is uit de digitale Wateratlas te herleiden dat de locatie zich in een infiltratiegebied bevindt. Een woonbestemming kan worden toegekend als de GHG niet hoger komt te staan dan 0,70 m onder maaiveld en 1,00 m onder toekomstig vloerpeil (ontwateringsdiepte). Geconcludeerd wordt dat hier aan wordt voldaan.

Kwaliteit:

Bij nieuwbouw wordt geadviseerd de emissies vanuit bouwmaterialen richting het oppervlaktewater zoveel mogelijk te beperken in verband met de waterkwaliteit en zoveel mogelijk gebruik te maken van producten die voorzien zijn van een keurmerk. Daarnaast dient het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen zoveel mogelijk beperkt te worden en wordt geadviseerd bij voorkeur gebruik te maken van alternatieven hierin.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het voorliggende bestemmingsplan uitvoerbaar is op het gebied van water. In een later stadium zal nader worden bepaald op welke wijze waterberging op het terrein gerealiseerd wordt. Er is voldoende ruimte binnen het plangebied voor dergelijke maatregelen.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en het bosopstanden in Nederland.

Gebiedsbescherming

In de Wet natuurbescherming worden de zogenoemde Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden kennen een zogenaamde 'externe werking'. Dit betekent dat ontwikkelingen die buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, ook getoetst moeten worden of er significant negatieve effecten optreden op het betreffende gebied.

Soortenbescherming

Een hoofdstuk in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De wet geeft de mogelijkheid aan provincies om voor een bepaald aantal soorten via een verordening een algemene vrijstelling op bepaalde verbodsbepalingen te geven.

Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek

In het kader van de woningbouwontwikkeling is een Quickscan natuurwaarden uitgevoerd. Een samenvatting van de conclusies staat hieronder. Het complete rapport is opgenomen in bijlage 5.

Gebiedsbescherming

Om de gevolgen van gebiedsbescherming te beoordelen is de website www.natura2000.nl/gebieden/gelderland geraadpleegd. Bijgevoegd een screenshot van die website waarbij alle raadpleegbare gebieden zijn 'aangevinkt'.

Natura 2000 gebied Rijntakken

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of Gelders Natuurnetwerk. De planlocatie is gelegen op een afstand van 350 meter tot Natuurnetwerk Nederland en op een afstand van circa 470 meter tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken. Deze afstand is te groot om effecten te ondervinden als gevolg van geluid, trillingen, optische verstoring e.d. Een toename van stikstofdepositie als gevolg van de aanleg en gebruik van de woningen kan mogelijk wel effect hebben op de natuurwaarden ter plaatse. Daarom is voor het plan een Voortoets stikstofdepositie uitgevoerd, zie bijlage 6. In het rapport wordt geconcludeerd dat als gevolg van de ontwikkelingen in het plangebied de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase niet toeneemt. In de aanlegfase is er sprake van een tijdelijke, beperkte verhoging van de stikstofdepositie (0,01 mol/ha/jaar) door de inzet van mobiele werktuigen en de verkeersbewegingen van zwaar verkeer tijdens de bouw. Omdat dit van beperkte duur is, is er geen sprake van mogelijke negatieve effecten op beschermde Natura 2000 gebieden. Het aanvragen van een Wnb-vergunning is daarom niet nodig voor dit project.

Soortenbescherming

Op basis van de uitgevoerde quickscan wordt geconcludeerd dat er rekening gehouden dient te worden met de 1) Functie van de rand van het plangebied als broedlocatie voor de steenuil, 2) Algemene broedvogels (niet jaarrond beschermd) en 3) Kans op de vestiging van rugstreeppad indien ondiepe plassen ontstaan tijdens de voortplantingsperiode. Door met de ingrepen preventief rekening te houden met broedende vogels algemeen, en het plangebied ongeschikt te houden voor de rugstreeppad zijn effecten eenvoudig te voorkomen. Om verstoring van de steenuil te voorkomen en de functionaliteit van het leefgebied te borgen dienen voor zowel de bouwfase als de gebruiksfase maatregelen te worden opgenomen om effecten te voorkomen. Door te werken conform het advies en dit tijdens de uitvoer te borgen staat de aanwezigheid van het nest van de steenuil het plan niet in de weg.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect ecologie.

Voorafgaand aan de realisatie (óók grondwerk) dienen de volgende voorzieningen te worden getroffen:

- In het plangebied zelf vindt kwaliteitsverbetering plaats én wordt een natuurlijke afscherming tussen het aanwezige nest van de steenuil en de nieuwe woningen en de inrit naar de woningen toe gerealiseerd door de aanleg van takkenrillen bestaande uit (duurzame) houten palen met daar tussen snoeihout van bijvoorbeeld de wilg. Deze takkenrillen zijn minimaal 1 meter breed en 1,5 meter hoog. De takkenril wordt rondom de te behouden groenstrook / boomgaard aangelegd rondom het nest van de steenuil, zoals weergegeven in navolgende figuur. De takkenril wordt buiten de broedperiode van de steenuil aangelegd.

Aan te leggen takkenril (geel) rondom de nestlocatie van de steenuil

- Er wordt in principe géén verlichting toegepast, zodat de omgeving van het nest voldoende donker blijft. Het toepassen van lage (circa 1 meter) naar beneden toe gerichte armaturen behoort tot de mogelijkheden. Voorkomen dient te worden dat deze verlichting naar de ruimere omgeving toe uitstraalt.
- De aanplant van extra fruitbomen (conform het beeldkwaliteitsplan) vindt in een zo vroeg mogelijk stadium plaats.

4.4 Verkeer

Onderdeel van goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogd nieuw project op de verkeersstructuur en de parkeerbehoefte.

Ontsluiting/bereikbaarheid

Het plangebied zal worden ontsloten worden via de Koningstraat. De verwachting is dat er beperkt sprake zal zijn van extra verkeer als gevolg van de bouw van vier woningen. Dit kan zonder problemen via de bestaande wegen worden afgewikkeld. Verkeersmaatregelen worden dan ook niet nodig geacht. De realisatie van de woningen op deze locatie zal niet leiden tot onaanvaardbare verkeershinder.

Parkeren

In de Nota Parkeernormen zijn parkeernormen opgenomen die gehanteerd worden in de gemeente Druten. Bij nieuwbouw van een woning in de categorie 'duur' hanteert de gemeente een parkeernorm van 2,0 parkeerplaats per woning. Het parkeren wordt op eigen terrein opgelost in de hoedanigheid van twee parkeerplaatsen naast elkaar per woning en is voorwaardelijk verplicht gesteld in dit bestemmingsplan.

4.5 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

De Erfgoedwet heeft de Monumentenwet 1988 vervangen als het gaat om gebouwde monumenten en archeologie. Daarnaast gaat de Erfgoedwet ook over roerend erfgoed. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, zoals vergunningen, gaan naar de Omgevingswet die waarschijnlijk in 2021 van kracht wordt.

Cultuurhistorie

Het belang van cultuurhistorie is wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Het Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Archeologie

De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente.

Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

Planspecifiek

Cultuurhistorie

De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft op 16 december 2015 de Beleidsnota cultuurhistorie met bijbehorende beleid -en waarderingskaart vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het plangebied zich bevindt in een gebied met een hoge cultuurhistorische waardering (historische dorpskern). Deze waardering is geborgd in het op 30 januari 2020 vastgestelde bestemmingsplan "Stedelijk Gebied (4e periodieke herziening)" met dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied'. Deze dubbelbestemming met bijbehorende regels zijn meegenomen in voorliggende planherziening "Koningstraat 53".

Bij de invulling van het plangebied is de positionering van de woningen zorgvuldig afgestemd op de cultuurhistorische kenmerken in de directe omgeving. Daarnaast zijn de woningen in bebouwingshoogte en - massa vormgegeven in relatie tot het omliggende woningen en landschap. Voor een gedetailleerde toelichting op het thema cultuurhistorie wordt verwezen naar het beeldkwaliteitsplan in bijlage 1.

Archeologie

Bij de realisatie van de woning worden sloop- en bouwwerkzaamheden binnen het plangebied uitgevoerd. Het is daarom van belang te kijken naar de archeologische waarden binnen het plangebied. Op basis van de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart ligt de locatie van de voorgenomen woningen in een gebied met een 'hoge archeologische verwachting' en een 'gematigde archeologische verwachting', en is aangemerkt met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 3" en "Waarde - Archeologie 4". Ter plaatse geldt een onderzoeksplicht voor bodemingrepen met een oppervlakte van respectievelijk groter dan 500 m² c.q. 5.000 m² en dieper dan 50 cm. In dit kader is een verkennend archeologisch onderzoek en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, zie bijlage 7 en 8.

In het verkennend archeologisch onderzoek is geconcludeerd dat het niet uit is te sluiten dat de archeologische indicatoren wijzen op oudere archeologische resten. Voorts is een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd om nader te bepalen of archeologische resten aanwezig zijn in die zones waarin graafwerkzaamheden voor de nieuwbouw zijn voorzien. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn echter geen sporen waargenomen en maar weinig vondsten aangetroffen. Geconcludeerd wordt dat de site volgens de waardering op KNA voorgeschreven wijze een lage waardering krijgt en niet behoudenswaardig is. Het selectieadvies is daarom dan ook om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling. Het bevoegd gezag, de gemeente Druten, neemt dit selectieadvies over. De dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 3" en "Waarde - Archeologie 4" zijn hierom niet opgenomen op de verbeelding. Wel geldt als er tijdens de graafwerkzaamheden toch zaken aan het licht komen, deze op grond van de Erfgoedwet artikel 5.10 bij de gemeente dienen te worden gemeld.

4.6 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek

De ontwikkelingskosten komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Hiertoe zal de gemeente voorafgaand aan de planologische procedure met de initiatiefnemer een exploitatieovereenkomst afsluiten. Voor de realisatie van het plan hoeft de gemeente geen investering te doen. De kosten die door de gemeente gemaakt worden voor het voeren van de planologische procedure zijn verrekend in de leges. Eventuele extra gemeentelijke kosten worden gedekt door de exploitatieovereenkomst.

Tevens zal een overeenkomst betreffende planschade worden afgesloten. Deze kosten komen eveneens geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd kan worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 5 Juridische planbeschrijving

5.1 Algemeen

Het bestemmingsplan is opgezet volgens de in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen standaardvorm van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingplannen 2012 (SVBP 2012).

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, planregels en een toelichting. De verbeelding en de planregels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar is wel een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan dit plan ten grondslag liggen. De toelichting is van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing. Daarnaast maken ook eventuele bijlagen onlosmakelijk onderdeel uit van het bestemmingsplan.

Verbeelding

De verbeelding is een digitale kaart, waarop bestemmingen en aanduidingen zijn weergegeven. Aanduidingen worden gebruikt om bepaalde zaken specifieker te regelen, bijvoorbeeld in de vorm van gebiedsaanduidingen, bouwaanduidingen, bouwvlakken, functieaanduidingen etc.

Voor de analoge verbeelding is gebruik gemaakt van een digitale ondergrond (Grootchalige Basiskaart en/of kadastrale kaart). Daar waar een verschil is tussen de digitale en de analoge verbeelding, is de digitale versie leidend.

Regels

De planregels zijn standaard onderverdeeld in vier hoofdstukken.

- Hoofdstuk I : Inleidende regels, deze bevatten de begrippen en wijze van meten;
- Hoofdstuk II: Bestemmingsregels, dit zijn de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde. De regels bevatten een bestemmingsomschrijving en regels voor het bouwen en het gebruik.
- Hoofdstuk III: Algemene regels, dit zijn regels die gelden voor alle bestemmingen. Dit zijn onder meer (mogelijke) flexibilitateitsbepalingen in de vorm van wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden.
- Hoofdstuk IV: Overgangs- en slotbepalingen.

5.2 Wijze van bestemmen

Bij voorliggend bestemmingsplan is qua regels aangesloten bij de bestemmingsregeling van bestemmingsplan 'Stedelijk Gebied (4e periodieke herziening)', dat op 30 januari 2020 is vastgesteld. Voorliggend (ontwerp)bestemmingsplan bevat de volgende bestemmingen:

- *Artikel 3: Groen*

De gronden binnen de bestemming 'Groen' zijn bestemd voor voorzieningen voor verkeer en verblijf en groenvoorzieningen. Binnen deze bestemming wordt ook de ontsluiting voor de woningen aangelegd; deze is met een aanduiding op de verbeelding opgenomen. Binnen de bestemming groen mogen geen gebouwen worden opgericht.

- *Artikel 4: Tuin*

De gronden binnen de bestemming 'Tuin' zijn bestemd voor de aanleg en gebruik van tuinen, erven en verhardingen, parkeervoorzieningen, watergangen, en water en waterhuishoudkundige voorzieningen. Erkers mogen uitsluitend ten behoeve van aangrenzende hoofdgebouwen worden gebouwd, en er mag uitsluitend voor een bijgebouw of inpandige garage geparkeerd worden.

- *Artikel 5: Wonen*

Binnen de bestemming 'Wonen' is wonen toegestaan. Tevens mogen er vrije beroepen, gastouderschap en internetwinkels worden uitgeoefend. Het is daarnaast toegestaan om op de gronden met deze bestemming tuinen, erven en verhardingen aan te leggen. Ook zijn watergangen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen toegestaan en mogen er parkeervoorzieningen worden aangelegd. Hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd binnen het bouwvlak, met een goot- en bouwhoogte van respectievelijk 6 en 10 meter. Verder is de regel opgenomen dat de toekomstige bebouwing dient aan te sluiten op de gewenste beeldkwaliteit in het BKP.

- *Artikel 6: Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied*

De dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied' is toegekend aan terreinen met een zeer hoge of hoge cultuurlandschappelijke waardering ten behoeve van de instandhouding, herstel en versterking van deze waarden. Ter plaatse van deze gronden is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning bouwwerken op te richten of werkzaamheden uit te voeren aan de aanwezige bodem, begroeiing, wegen en paden.

Met dit hoofdstuk is voldaan aan artikel 3.1.3 van het Bro.

Hoofdstuk 6 Procedure

6.1 Algemeen

Bij de voorbereiding van een (voor)ontwerp bestemmingsplan dient overleg te worden gevoerd als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro. Dit is het vooroverleg, waarin het conceptplan wordt voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Voor wat kleinere plannen kan, in overleg, afgezien worden van dit overleg.

Op basis van artikel 3.1.6 Bro dient verslag te worden gedaan van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn betrokken. Dit is de inspraak. Van (formele) inspraak kan, zeker bij wat kleinere plannen, worden afgezien. De gemeentelijke inspraakverordening is daarbij ook van belang.

Een ontwerpbestemmingsplan dient conform afdeling 3.4 Awb gedurende 6 weken ter inzage gelegd te worden. Hierbij is er de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen op het plan. Na vaststelling door de Raad wordt het vaststellingsbesluit bekend gemaakt. Het bestemmingsplan ligt na bekendmaking 6 weken ter inzage. Gedurende deze termijn is er de mogelijkheid voor belanghebbenden beroep in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. Het bestemmingsplan treedt vervolgens daags na afloop van de tervisielegging in werking als er geen beroep is ingesteld. Is er wel beroep ingesteld dan treedt het bestemmingsplan ook in werking, tenzij naast het indienen van een beroepschrift ook om een voorlopige voorziening is gevraagd. De schorsing van de inwerkingtreding eindigt indien de voorlopige voorziening wordt afgewezen. De procedure eindigt met het besluit van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

6.2 Verslag vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro

In deze paragraaf, of in een separate bijlage, worden te zijner tijd de resultaten van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro opgenomen.

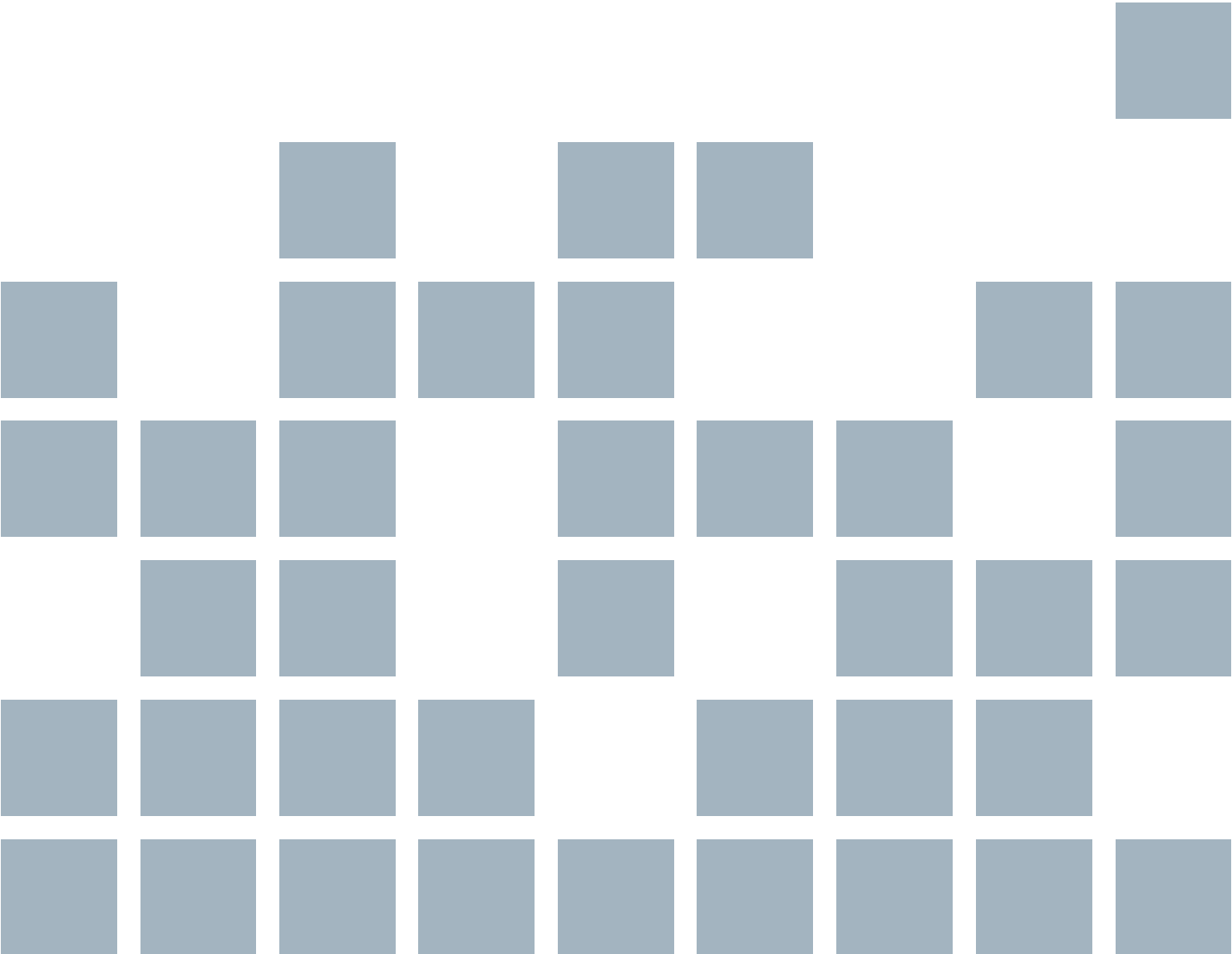
6.3 Verslag inspraak ex artikel 3.1.6 Bro

In december 2019 is een inloopbijeenkomst georganiseerd waarbij omwonenden zijn geïnformeerd over het woningbouwplan. Naar aanleiding van de reacties is de situering van de woningen aangepast. De woning is gedraaid en de afstand tot de bestaande woningen aan de Vloedschuur ten noorden van het plangebied is vergroot.

6.4 Verslag zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 14 januari 2021 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn is er één zienswijze ingediend. In de Zienswijzennota in bijlage 9 is deze samengevat en beantwoord. Naar aanleiding van de zienswijze is de toelichting op enkele punten aangevuld en aangepast.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Beeldkwaliteitsplan

Bijlage 2 Bodem- en asbestonderzoek

Bijlage 3 Akoestisch onderzoek

Bijlage 4 Watertoets

Bijlage 5 Ecologische quickscan

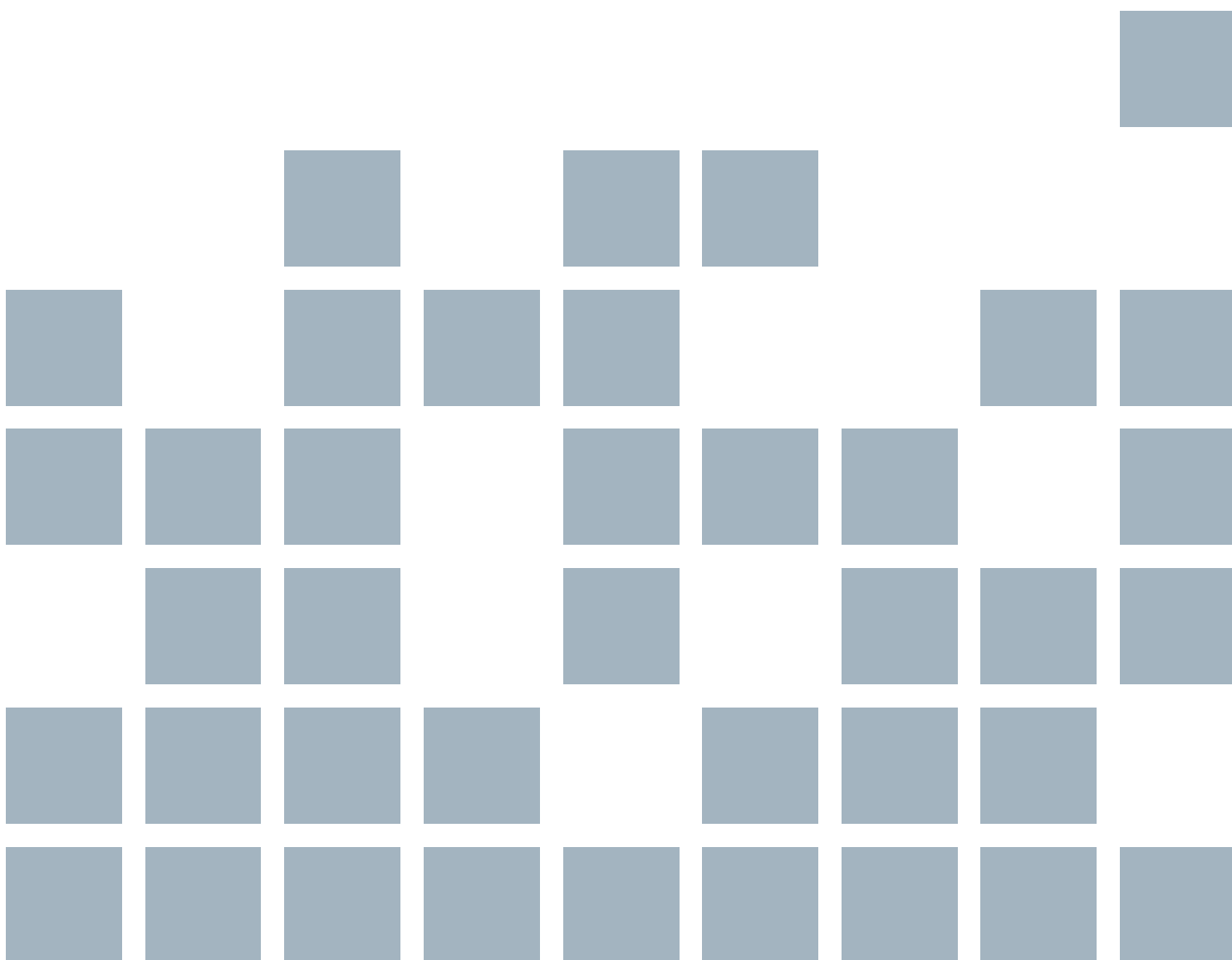
Bijlage 6 Voortoets stikstofdepositie

Bijlage 7 Archeologisch onderzoek

Bijlage 8 Proefsleuvenonderzoek en PvE proefsleuvenonderzoek

Bijlage 9 Zienswijzennota

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 **plan**

het bestemmingsplan Koningstraat 53, Afferden met identificatienummer NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103 van de gemeente Druten.

1.2 **bestemmingsplan**

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

De overige begrippen in alfabetische volgorde:

1.3 **aanduiding:**

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 **aanduidingsgrens:**

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 **achtergevellijn:**

de lijn waarin de achtergevel van het hoofdgebouw is gelegen, alsmede het verlengde daarvan;

1.6 **afhankelijke woonruimte:**

een bijbehorend bouwwerk dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van mantelzorg gehuisvest is;

1.7 **archeologisch onderzoek:**

diverse vormen van onderzoek naar de archeologische waarden binnen een plangebied, uitgevoerd volgens de geldende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie;

1.8 **archeologische waarde:**

de waarde die een gebied bezit op grond van de aldaar aanwezige archeologische resten;

1.9 **bebouwing:**

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.10 **bebouwingsgrens:**

de grens van een bouwvlak;

1.11 **bedrijfsmatige activiteiten:**

het bedrijfsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid geheel of overwegend d.m.v. handwerk en waarvan de omvang van de activiteiten zodanig is, dat de activiteiten in een woning en de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend;

1.12 beroepsmatige activiteiten

een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten (niet zijnde vrije beroepen), waarvan de omvang van de activiteiten in een woning en de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend;

1.13 besloten prostitutie:

een besloten inrichting waarin prostitutie wordt uitgeoefend of de uitoefening ervan wordt aangeboden (o.a. erotische massagesalons, seksclubs, privé-huizen, thuisprostitutie en escortbedrijf);

1.14 bestaande situatie:

- a. t.a.v. bebouwing: bebouwing, aanwezig of in uitvoering ten tijde van inwerkingtreding van het bestemmingsplan, dan wel mag worden gebouwd krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde omgevingsvergunning;
- b. t.a.v. gebruik: het gebruik van grond en opstallen, ten tijde van inwerkingtreding van het bestemmingsplan, voor zover dit legale of vergunde situaties betreft.

1.15 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.16 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.17 bijbehorend bouwwerk:

een met het hoofdgebouw verbonden of daarvan vrijstaand gebouw, dat door zijn ligging, constructie of afmetingen ondergeschikt is aan het hoofdgebouw, met dien verstande dat ook via een doorbraak op de eerste verdieping sprake mag zijn van een verbinding met het hoofdgebouw;

1.18 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats of ligplaats;

1.19 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.20 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door, op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd met inbegrip van de begane grond en m.u.v. een onderbouw of kap;

1.21 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.22 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.23 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.24 bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.25 bouwwerk, geen gebouw zijnde:

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden, maar die niet een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.26 carport:

gebouwde overkapping van lichte constructie voor de stalling van motorvoertuigen, waarvan in ieder geval de naar de straat gekeerde zijde geen wand heeft;

1.27 dakkapel:

een uitspringend gedeelte op een hellend dak waarin een raamkozijn is opgenomen en die voorzien is van zijwanden;

1.28 deskundige:

een door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen onafhankelijke deskundige of commissie van deskundigen inzake een bepaalde vakdiscipline;

1.29 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ter verkoop, verkopen en/of leveren van goederen aan diegenen die die goederen kopen voor gebruik en/of verbruik of aanwending anders dan in uitoefening van bedrijfs- of beroepsactiviteiten, met uitzondering van een supermarkt;

1.30 dienstverlening:

economische en maatschappelijke diensten aan derden, waaronder zijn begrepen kapperszaken, schoonheidsinstituten, fotostudio's en naar aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van een garagebedrijf en prostitutie;

1.31 eerste bouwlaag:

de onderste bouwlaag, waarvan de vloer boven maaiveld is gelegen;

1.32 erf:

dat deel van een bouwperceel, zowel binnen als buiten het bouwvlak, waarop ingevolge de regels bijbehorende bouwwerken mogen worden opgericht;

1.33 erker:

een uitbouw van het hoofdgebouw in één bouwlaag met:

hoogte: maximaal bovenkant vloer begane grond + 0,25 meter;

breedte: maximaal 60 % van de voorgevel;

diepte: max. 1,25 meter, waarbij de voortuin vanaf de openbare ruimte minimaal 2 meter onbebouwd blijft;

1.34 escortbedrijf:

een natuurlijk persoon, groep van personen of rechtspersonen, die bedrijfsmatig of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, aanbiedt om prostitutie te verrichten, die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte worden uitgeoefend (o.a. escortservice en bemiddelingsbureaus);

1.35 evenementen:

periodieke en/of incidentele manifestaties zoals kermissen, sportmanifestaties, concerten, bijeenkomsten, (straat)voorstellingen, tentoonstellingen, shows, thematische beurzen en thematische markten;

1.36 gastouderschap:

kinderopvang welke plaatsvindt in een gastgezin, na tussenkomst van een geregistreerd gastouderbureau. Een geregistreerde gastouder verzorgt de opvang op het eigen woonadres of op het adres van één van de ouders. Als de opvang bij de ouders plaatsvindt, kunnen daar ook kinderen van andere ouders worden opgevangen;

1.37 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.38 hoofdfunctie:

een functie waarvoor het gebouw hoofdzakelijk mag worden gebruikt;

1.39 hoofdgebouw:

een gebouw dat op een bouwperceel door zijn ligging, constructie of afmetingen, als het belangrijkste bouwwerk valt aan te merken;

1.40 horeca:

het bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse verstrekken van dranken en van in dezelfde onderneming bereide maaltijden en andere etenswaren al dan niet in combinatie met het exploiteren van zaalaccommodatie en het bedrijfsmatig verstrekken van overnachtingsmogelijkheden. Het exploiteren van een snackbar wordt eveneens onder een horecabedrijf begrepen. Het exploiteren van een prostitutiebedrijf, shisha-lounge, coffee-shop of een hiermee naar aard en omvang vergelijkbare geestverruimde en/of geestvernauwende en/of verslavende activiteit, wordt niet onder horeca begrepen;

1.41 huishouden:

persoon of groep personen die een gemeenschappelijke huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; kamerverhuur wordt daaronder niet begrepen.

1.42 kap:

een gesloten bovenbeëindiging van een bouwwerk;

1.43 kleinschalige dagrecreatie:

ondergeschikte, aan de bedrijfsvoering of aan de toeristische omgeving gerelateerde activiteiten, zoals rondleidingen, openstellingen, demonstraties of workshops, waarbij het bieden van nachtverblijf niet is toegestaan.

1.44 kleinschalige logiesaccommodatie:

het verlenen van logies in een woning en/of bijbehorende bouwwerken aan steeds wisselend publiek, zoals bed&breakfast en recreatiewoningen/ -appartementen.

1.45 kunstwerk:

civieltechnisch bouwwerk;

1.46 luifel:

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder dan wel met ten hoogste één wand;

1.47 mantelzorg:

langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt;

1.48 nadere eis:

een nadere eis als bedoeld in artikel 3.6 lid 1 sub d van de Wet ruimtelijke ordening;

1.49 ondergronds bouwen:

een zelfstandig voor mensen toegankelijk bouwwerk waarvan de bovenkant nergens hoger ligt dan 0,25 meter boven het aansluitende maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;

1.50 overkapping:

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een gesloten dak en met aan ten hoogste één zijde een wand;

1.51 peil:

- a. voor gebouwen, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
- b. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het sluitende, afgewerkte maaiveld;

1.52 permanente bewoning:

bewoning door een persoon of door groepen van personen van een voor recreatieve bewoning bedoelde ruimte als hoofdverblijf c.q. vaste woon- of verblijfplaats.

1.53 prostitutiebedrijf:

een persoon, een groep van personen of een rechtspersoon, die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, zich via openlijke of besloten prostitutie beschikbaar stelt of aanbiedt om tegen een vergoeding seksuele of erotische handelingen te verrichten;

1.54 theetuin/terras:

het bij woningen bedrijfsmatig verstrekken van niet-alcoholische dranken en aan de bedrijfsactiviteiten of toeristische omgeving gerelateerde consumpties/versnaperingen voor gebruik ter plaatse en in samenhang met kleinschalige dagrecreatie, met dien verstande dat reguliere horeca, hieronder inbegrepen exploitatie van een zaalaccommodatie, uitdrukkelijk niet is toegestaan;

1.55 twee-aaneen:

bebouwing waarbij de hoofdgebouwen aan één zijde in de zijdelingse perceelsgrens zijn gebouwd, waarbij onderscheid kan worden gemaakt in geschakelde hoofdgebouwen en twee aaneengebouwde hoofdgebouwen;

1.56 verbeelding:

de kaart met de bijbehorende verklaring, waarop de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden zijn aangegeven;

1.57 voorgevel:

de gevel van het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie dan wel gelet op de uitstraling ervan als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt.

1.58 voorgevellijn:

de lijn waarin de voorgevel van het hoofdgebouw is gelegen, alsmede het verlengde daarvan;

1.59 vrij beroep:

het uitoefenen van een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten. Hieronder wordt verstaan: de uitoefening van tand- en dierenarts, fysiotherapeut, advocaat, accountant, notaris en makelaar door de gebruiker van de woning. Het exploiteren van een prostitutiebedrijf wordt niet onder een vrij beroep begrepen;

1.60 vrijstaand:

bebouwing waarbij de hoofdgebouwen aan beide zijden niet in de perceelsgrens zijn gebouwd;

1.61 waterhuishoudkundige voorzieningen:

voorzieningen die nodig zijn ten behoeve van een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging en waterkwaliteit, waaronder duikers, stuwen, gemalen, inlaten en voorzieningen ten behoeve van berging en infiltratie van hemelwater;

1.62 wet/wettelijke regelingen:

indien en voor zover in deze regels wordt verwezen naar wettelijke regelingen c.q. verordeningen e.d., dienen deze regelingen te worden gelezen zoals deze luiden op het tijdstip van de tervisielegging van het ontwerpplan, tenzij anders bepaald;

1.63 wonen:

het verblijven van één huishouden in een woning.

1.64 woning:

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een huishouden;

1.65 wooneenheid:

eenheid in de vorm van een woning.

1.66 woonunit:

een te verplaatsen/verwijderen bouwwerk bestaande uit één bouwlaag, geschikt en ingericht ten dienste van woon-, dag-, of bewoning door één of meer personen, waaronder ook een stacaravan wordt verstaan.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand tot de zijdelingse perceelgrens

tussen de zijdelingse grenzen van een bouwperceel en voorkomend (hoofd-) gebouw, waar die afstand het kortst is.

2.2 breedte, diepte c.q. lengte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse hoofdgevelvlakken en/of de harten van gemeenschappelijke scheidingsmuren.

2.3 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.4 dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.5 goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot de bovenkant van de goot c.q. de druiplijn, het boeiboord of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

Met onderstaande tekeningen is aangegeven wat wordt aangemerkt als goothoogte:

2.6 hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de as van de windturbine.

2.7 inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.8 oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.9 vloeroppervlakte van een gebouw

de som van alle tot het gebouw behorende binnenruimten, gemeten op vloerniveau tussen de begrensde opgaande scheidingsconstructie van de afzonderlijke daartoe behorende ruimte(n), inclusief onderbouw en zolderruimte. De oppervlakte van een trapgat, een liftschacht en een toegankelijke leidingschacht moet op elke bouwlaag tot de vloeroppervlakte van een gebouw worden gerekend.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. voorzieningen voor verkeer en verblijf;
- b. groenvoorzieningen;
- c. bermen en beplantingen;
- d. jongerenontmoetingsplaatsen;
- e. watergangen;
- f. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
- g. voorzieningen voor langzaam verkeer;
- h. recreatie;
- i. parkeervoorzieningen;
- j. nutsvoorzieningen;
- k. ter plaatse van de aanduiding 'ontsluiting' een ontsluitingsweg ten behoeve van aanliggende woonpercelen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Op deze gronden mogen geen gebouwen worden opgericht.

3.2.2 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 8 m;

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. tuinen, erven en verhardingen;
- b. parkeervoorzieningen;
- c. watergangen;
- d. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;

4.2 Bouwregels

Voor het bouwen gelden de volgende regels:

4.2.1 Gebouwen

Op deze gronden mogen uitsluitend erkers ten behoeve van aangrenzende hoofdgebouwen worden gebouwd, waarbij de volgende bepalingen gelden:

- a. voor het bouwen van erkers aan de voorgevel gelden de volgende bepalingen:
 - 1. de breedte van een erker mag niet meer bedragen dan 50% van de breedte van de voorgevel van het hoofdgebouw;
 - 2. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het bijbehorende hoofdgebouw plus 0,25 m;
 - 3. de diepte van de uitbreiding mag niet meer bedragen dan 25% van de diepte van de voortuin tot een maximum van 1 m;
- b. voor het bouwen van erkers aan de zijgevel gelden de volgende bepalingen:
 - 1. de breedte van een erker mag niet meer bedragen dan 40% van de breedte van de zijgevel van het hoofdgebouw;
 - 2. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het bijbehorende hoofdgebouw plus 0,25 m;
 - 3. de diepte van de uitbreiding mag niet meer bedragen dan 25% van de diepte van de zijtuin met een maximum van 1,25 m;

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

- a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 1 m;
- b. de bouwhoogte van overige bouwwerken mag niet meer bedragen dan 4 m;

4.3 Specifieke gebruiksregels

Parkeren is toegestaan onder de volgende voorwaarde:

- a. er mag uitsluitend voor een bijbehorend bouwwerk of voor een in het hoofdgebouw opgenomen garage geparkeerd worden, mits de afstand van het bijbehorend bouwwerk tot de voorste perceelsgrens niet minder bedraagt dan 5 m.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wonen;
- b. vrije beroepen;
- c. gastouderschap;
- d. internetwinkels, uitsluitend in categorie 1 van de 'Beleidsnotitie internetwinkels' in Bijlage 1;
- e. tuinen, erven en verhardingen;
- f. parkeervoorzieningen;
- g. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;

5.2 Bouwregels

5.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende bepalingen:

Situering:

- a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
- b. de voorgevel moet worden gesitueerd in de voorgevellijn, dan wel maximaal 1,5 m daarachter;
- c. bijbehorende bouwwerken mogen zowel binnen als buiten het bouwvlak worden gebouwd;
- d. bijbehorende bouwwerken dienen op een afstand van ten minste 1,5 m achter de voorgevellijn van het hoofdgebouw te worden gebouwd;
- e. de afstand tot de zijdelingse perceelsgrens mag niet minder bedragen dan 1 m, tenzij het bijbehorende bouwwerk in de zijdelingse perceelsgrens wordt gebouwd;

Bebouwing:

- f. het aantal woningen mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangeduid;
- g. ter plaatse van de aanduiding 'twee-aaneen' mogen uitsluitend twee-aaneen en vrijstaande woningen worden gebouwd;
- h. ter plaatse van de aanduiding 'vrijstaand' mogen uitsluitend vrijstaande woningen worden gebouwd;
- i. er wordt voldaan aan de gewenste beeldkwaliteit zoals beschreven in bijlage 2 van de regels;
- j. de geluidwering van de naar de Koningstraat gerichte gevel van de meest zuidelijke woning dient minimaal 24 dB te bedragen en 25dB voor een tweede verdieping;

Maatvoering:

- k. de goothoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven;
- l. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' of 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven;
- m. dakterrassen zijn toegestaan, met dien verstande dat de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' aangegeven hoogtes niet mogen worden overschreden, waarbij een dakterras als volledige bouwlaag wordt beschouwd;

5.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

Situering:

- a. bijbehorende bouwwerken mogen zowel binnen als buiten het bouwvlak worden gebouwd;

- b. bijbehorende bouwwerken dienen op een afstand van ten minste 1,5 m achter de Voorgevellijn van het hoofdgebouw te worden gebouwd;
- c. de afstand tot de zijdelingse perceelsgrens mag niet minder bedragen dan 1 m, tenzij het bijbehorende bouwwerk in de zijdelingse perceelsgrens wordt gebouwd;

Maatvoering oppervlaktes:

- d. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken, voorzover gesitueerd buiten het bouwvlak, en binnen het bouwvlak op gronden waar ingevolge deze regels geen hoofdgebouw mag worden opgericht, mag niet meer bedragen dan 70 m²;
- e. buiten het bouwvlak dient ten minste 30 m² onbebouwd te blijven;

Maatvoering hoogtes:

- f. de goothoogte van vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer bedragen dan 3,2 m;
- g. de goothoogte van aangebouwde bijbehorende bouwwerken mag niet meer bedragen dan de bouwhoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw vermeerderd met 0,25 m;
- h. de bouwhoogte van bijbehorende bouwwerken mag niet meer bedragen dan 5,5 m.

5.2.3 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van pergola's mag niet meer bedragen dan 2,5 m;
- b. de bouwhoogte van kinderspeelwerktuigen mag niet meer bedragen dan 3 m;
- c. de bouwhoogte van vlaggenstokken, lampen en masten mag niet meer bedragen dan 5 m;
- d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2 m.

5.3 Nadere eisen

Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in verband met:

- a. het voorkomen van een onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van de naastgelegen gronden;
- b. de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit;
- c. de verkeersveiligheid en brandveiligheid.

5.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken:

- a. van het bepaalde in 5.2.1, onder b, voor het situeren van de voorgevel van het hoofdgebouw op een afstand van niet meer dan 3 m achter de voorgevellijn, mits het stedenbouwkundig beeld hierdoor niet onevenredig wordt aangetast;
- b. van het bepaalde in 5.2.2, onder b, ten behoeve van het bouwen van bijbehorende bouwwerken tot in de voorgevellijn, mits het stedenbouwkundig beeld hierdoor niet onevenredig wordt aangetast;
- c. van het bepaalde in 5.2.2, onder d, ten behoeve van het bouwen van een grotere gezamenlijke oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
 - 1. de oppervlakte van het bouwperceel mag niet minder bedragen dan 2.500 m²;
 - 2. de gezamenlijke oppervlakte mag niet meer bedragen dan 200 m²;
 - 3. de grotere gezamenlijke oppervlakte dient ruimtelijk inpasbaar te zijn.

5.5 Specifieke gebruiksregels

Voor het gebruik gelden de volgende regels:

- a. Binnen de bestemming 'Wonen' is de uitoefening van een vrij beroep, gastouderschap of internetwinkel in een (bedrijfs)woning toegestaan tot een oppervlakte van maximaal 50 m² van het hoofdgebouw en/of de bijbehorende bouwwerken;

5.6 Afwijken van de gebruiksregels

5.6.1 Afwijken bedrijfsmatige en beroepsmatige activiteiten

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in artikel 5.1 ten behoeve van bedrijfsmatige en beroepsmatige activiteiten in een woning, waarbij de volgende voorwaarden gelden:

- a. de oppervlakte mag niet meer bedragen dan 80% van het begane grondoppervlak van het hoofdgebouw en/of de de bijbehorende bouwwerken, met een oppervlakte van niet meer dan 50 m². Indien de woning slechts één bouwlaag heeft geldt een percentage van niet meer dan 40% met een oppervlakte van niet meer dan 25 m²;
- b. het gaat om een bedrijfsactiviteit die behoort tot milieucategorie 1 of 2 van de 'Staat van bedrijfsactiviteiten' in Bijlage 3;
- c. de gebruiker van de woning deze activiteit uitoefent;
- d. een bedrijf dat vergunningplichtig is in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is niet toegestaan;
- e. er dient voorzien te worden in voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein of in de directe omgeving, indien aangetoond kan worden dat dit niet mogelijk is dan pas in de directe omgeving, als aangetoond kan worden dat dit niet tot parkeeroverlast leidt.

Artikel 6 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de instandhouding, herstel en versterking van de cultuurhistorische waarden van gebieden met een zeer hoge of hoge cultuurlandschappelijke waardering, waaronder ook begrepen de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen, waarvan de cultuurhistorische waarden bestaan uit:

- a. de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
- b. de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
- c. de maat en schaal van de bebouwing;
- d. de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
- e. de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
- f. hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
- g. een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

6.2 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats, vorm en afmetingen van bouwwerken indien dit noodzakelijk wordt geacht ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de in lid 6.1 genoemde cultuurhistorische waarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Overschrijding ondergeschikte bouwdelen

Bebouwingsgrenzen en maximale bouwhoogtes mogen worden overschreden door goten, overstekende daken, ondergeschikte bouwdelen zoals plinten, pilasters, standleidingen, funderingen, etalagekasten, erkers en koekoeken, voor het feitelijke gevelvlak tot maximaal 1 m. alsmede door liftkokers, trappenhuizen en galerijen.

8.2 Bestaande afwijkende maatvoering hoofdgebouwen

Indien de op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan bestaande maten van een hoofdgebouw niet voldoen aan de bouwregels ten aanzien van de maximale afstand tot de voorgevellijn, de minimale afstand tot de zijdelingse perceelsgrenzen en/of de maximale goot- en bouwhoogte en/of de maximale inhoud, dan gelden deze bestaande afwijkende maten als maximaal dan wel minimaal toelaatbaar.

8.3 Ondergronds bouwen

- a. Tenzij in hoofdstuk 2 anders is bepaald mag op plaatsen waar hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken zijn of gelijktijdig worden gebouwd eveneens ondergronds worden gebouwd. Direct aansluitend mogen in- dan wel uitritten ten behoeve van de ondergrondse bouwwerken worden gebouwd.
- b. De verticale diepte mag bij ondergronds bouwen niet meer bedragen dan 3,5 m.
- c. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde onder a voor het bouwen van ondergrondse bouwwerken op andere locaties dan onder het hoofdgebouw of bijbehorend bouwwerk, uitsluitend daar waar bovengronds gebouwd mag worden, mits hierdoor de in het gebied aanwezige waarden niet onevenredig worden aangetast.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik wordt in ieder geval verstaan:

- a. het in gebruik nemen of laten nemen en/of geven van opstallen en/of gronden op andere wijze dan conform de bestemmingsplanregels is toegestaan;
- b. het in gebruik nemen of laten nemen en/of geven van gronden, gebouwen, bouwwerken en onderkomens ten behoeve van een seksinrichting en/of escortbedrijf en prostitutie;
- c. het in gebruik nemen of laten nemen en/of geven van bijbehorende bouwwerken bij een woning als zelfstandige woningen en als afhankelijke woonruimte;
- d. het in gebruik nemen of laten nemen en/of geven van onbebouwde grond als stort- en overslagplaats van aan het gebruik onttrokken goederen en materialen, anders dan als tijdelijke opslag ten behoeve van het normale gebruik en onderhoud;
- e. het in gebruik geven of nemen van een woning anders dan voor het gebruik voor wonen door één huishouden.

9.2 Algemene parkeerregel

- a. Het is verboden te bouwen dan wel het feitelijk gebruik van gronden en/of bestaande bouwwerken te wijzigen, indien er niet wordt voldaan aan de gestelde eisen ten aanzien van parkeren. Indien een bouwplan en/of het feitelijk gebruik daartoe aanleiding geeft, moet ten behoeve van het parkeren van auto's in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op de bij het bouwplan en/of het feitelijk gebruik behorende en daartoe bestemde gronden. De parkeernormen zoals opgenomen in de 'Nota parkeernormen gemeente Druten' in Bijlage 4 zijn van toepassing.
- b. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van de parkeernormen, indien voldaan wordt aan de voorwaarden zoals opgenomen in de 'Nota parkeernormen gemeente Druten' in Bijlage 4.
- c. Ruimte(n) voor het parkeren van auto's, voor zover de aanwezigheid van deze ruimten krachtens de Nota Parkeernormen in bijlage 4 is geëist, dient te allen tijde voor dit doel beschikbaar te blijven. Ander gebruik wordt aangemerkt als strijdig gebruik.
- d. Indien een bouwplan daartoe aanleiding geeft, moet ten behoeve van het laden of lossen van goederen in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op de bij het bouwplan behorende en daartoe bestemde gronden.
- e. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde onder d. Het bevoegd gezag neemt hierbij in onder andere in overweging of:
 1. het bouwplan feitelijk en/of economisch gezien redelijkerwijs zodanig kan worden aangepast dat alsnog wordt voldaan aan de parkeerregels;
 2. het belang dat met het voldoen aan de parkeerregels is gediend niet onevenredig wordt aangetast;
 3. er op andere wijze in de benodigde laad- of losruimte wordt voorzien.

9.3 Evenementen

Alle gronden zijn tevens bestemd voor evenementen.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Algemene afwijkingen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken:

- a. van deze regels en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of –intensiteit daartoe aanleiding geeft;
- b. van deze regels en toestaan dat het bouwvlak in geringe mate wordt overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
- c. van deze regels ten behoeve van de overschrijding van de Voorgevellijn voor de bouw van een luifel aan de voorgevel van een hoofdgebouw, geen woning zijnde, met dien verstande dat:
 1. de overschrijding van de Voorgevellijn niet meer mag bedragen dan 2 m;
 2. de bouwhoogte van de luifel niet meer mag bedragen dan de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw;
 3. er geen bezwaren bestaan vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid;
- d. van deze regels en toestaan dat openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes ten behoeve van het openbaar vervoer, telefooncellen, gebouwtjes ten behoeve van de bediening van kunstwerken, toiletgebouwtjes en naar aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes worden gebouwd, met dien verstande dat:
 1. de inhoud per gebouwtje niet meer dan 50 m³ mag bedragen;
 2. de bouwhoogte niet meer dan 3,5 m mag bedragen;
- e. van deze regels ten aanzien van de maximaal toegestane bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot:
 1. ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde, tot niet meer dan 40 m;
 2. ten behoeve van waarschuwings- en/of communicatiemasten tot niet meer dan 50 m;

3. ten behoeve van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, tot niet meer dan 10 m;
- f. van deze regels ten aanzien van de maximaal toegestane bouwhoogte van gebouwen ten behoeve van een overschrijding van deze maximaal toegestane bouwhoogte voor plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers, lichtkappen en technische ruimten, met dien verstande dat:
 1. de maximale oppervlakte van de vergroting niet meer mag bedragen dan 10% van het betreffende platte dakvlak of de horizontale projectie van het schuine dakvlak;
 2. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 1,25 maal de maximaal toegestane bouwhoogte van het betreffende gebouw.

10.2 Afwijken mantelzorg

10.2.1 Omgevingsvergunning mantelzorg

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen en toestaan dat een bijbehorend bouwwerk of een tijdelijke woonunit bij een (bedrijfs-/dienst)woning gebruikt wordt als afhankelijke woonruimte, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- a. Er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg, dan wel de mantelzorgbehoefende(n) is (zijn) ouder dan 70 jaar. De behoefte aan mantelzorg kan worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige.
- b. Voorzieningen die het bijbehorend bouwwerk geschikt maken voor bewoning mogen slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat mantelzorg wordt verleend en maximaal drie maanden nadat bewoning van het bijbehorend bouwwerk is beëindigd.
- c. De tijdelijke woonunit mag slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat mantelzorg wordt verleend en maximaal drie maanden nadat bewoning van de woonunit is beëindigd.
- d. De bouwhoogte van de tijdelijke woonunit mag niet meer bedragen dan 3 m.
- e. Bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit wordt direct beëindigd nadat de mantelzorgbehoefte is komen te vervallen, tenzij niet direct een geschikte vervangende zelfstandige woonruimte beschikbaar is. In dat geval mag bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit maximaal 12 maanden worden voortgezet nadat de mantelzorgbehoefte is komen te vervallen.
- f. Het bijbehorend bouwwerk of de tijdelijke woonunit is gelegen binnen het bouwvlak dan wel de afstand tot het hoofdgebouw bedraagt niet meer dan 50 m.
- g. De oppervlakte ten behoeve van mantelzorg in een bijbehorend bouwwerk of tijdelijke woonunit bedraagt niet meer dan 100 m², met dien verstande dat:
 1. bij mantelzorg in een bijbehorend bouwwerk de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet mag worden overschreden;
 2. bij mantelzorg in een tijdelijke woonunit overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken is toegestaan;
- h. De bewoning in het kader van mantelzorg vindt niet plaats op de verdiepingen van een bijbehorend bouwwerk.
- i. Het gebruik van een bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de omgeving en belangen van derden.
- j. Er bestaan geen milieuhygiënische belemmeringen tegen het gebruik van het bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning, waarbij rekening moet worden gehouden met aspecten zoals veiligheid, geluid en milieu.
- k. Het karakter van de omgeving moet voor wat betreft de aanwezige landschapswaarden gehandhaafd blijven. Indien noodzakelijk moet hiervoor de woonunit landschappelijk worden ingepast.
- l. Parkeren dient op eigen terrein opgevangen te worden. Indien aangetoond kan worden dat dit niet mogelijk is dan pas in de directe omgeving, als aangetoond kan worden dat dit niet tot parkeeroverlast leidt.

10.2.2 Intrekken omgevingsvergunning mantelzorg

Het bevoegd gezag trekt de omgevingsvergunning, verleend op grond van 10.2.1 in, indien de bij het verlenen van de omgevingsvergunning bestaande noodzaak vanuit een oogpunt van mantelzorg niet meer aanwezig is.

10.3 Afwijken kleinschalige logiesaccommodaties

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van de gebruiksregels ten behoeve van kleinschalige logiesaccommodaties bij een (bedrijfs-/dienst)woning, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- a. Ontheffing is niet mogelijk bij (bedrijfs-/dienst)woningen binnen een horecabestemming.
- b. De accommodatie beschikt over maximaal 4 kamers met gedeelde voorzieningen of maximaal 2 logieseenheden met eigen voorzieningen en biedt ruimte aan maximaal 8 personen tegelijkertijd per nacht.
- c. De aanvrager is verplicht een nachtregister bij te houden.
- d. Permanent verblijf is niet toegestaan.
- e. de logiesaccommodatie wordt uitgeoefend in het hoofdgebouw en/of de daaraan gebouwde bijbehorende bouwwerken en/of vrijstaande bijbehorende bouwwerken;
- f. In afwijking van het bepaalde in kan ook een omgevingsvergunning verleend worden voor het gebruik van bijbehorende bouwwerken als kleinschalige logiesaccommodaties, indien het gaat om gemeentelijke of rijksmonumenten.
- g. De woonfunctie in de woning blijft in overwegende mate behouden.
- h. Parkeren dient op eigen terrein opgevangen te worden. Indien aangetoond kan worden dat dit niet mogelijk is dan pas in de directe omgeving, als aangetoond kan worden dat dit niet tot parkeeroverlast leidt. Aangetoond moet worden dat de verkeersaantrekkende werking niet tot overlast of verkeersonveilige situaties zal leiden.
- i. De landschappelijke, cultuurhistorische en/of architectonische waarden van het gebouw of complex dienen behouden te blijven. Indien aanpassingen aan een gebouw of complex worden gedaan wordt de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit hierover om advies gevraagd.
- j. De omgevingsvergunning mag geen onevenredig nadelige gevolgen hebben voor het woon- of leefklimaat en doet geen afbreuk aan het woonkarakter van de wijk of buurt.
- k. De omgevingsvergunning heeft geen nadelige gevolgen voor de bedrijfsvoering van omliggende (agrarische) bedrijven of voor woningen.
- l. Er bestaan geen milieuhygiënische belemmeringen tegen het gebruik van de woning voor kleinschalige logiesaccommodaties, waarbij rekening moet worden gehouden met de specifieke omstandigheden, die samenhangen met de betreffende locatie.
- m. Degene die de bedrijfsactiviteit in hoofdzaak uitvoert is tevens bewoner van de woning.

10.4 Afwijken theetuinen en kleinschalige dagrecreatie

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen ten behoeve van de exploitatie van een theetuin en kleinschalige dagrecreatie bij een (bedrijfs/dienst)woning, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- a. De omvang van het terras, veranda e.d. ten behoeve van het gebruik van consumpties door bezoekers mag niet meer bedragen dan 100 m².
- b. Er vindt geen detailhandel plaats, uitgezonderd in ondergeschikte vorm een beperkte verkoop in verband met de bedrijfsmatige activiteit.
- c. De oppervlakte aan uitstalruimte voor verkoop ten behoeve van de theetuin bedraagt niet meer dan 4 m².
- d. Ten behoeve van slechtweervoorzieningen en/of sanitaire voorzieningen mag maximaal 40% van het vloeroppervlak van de woning en de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken worden gebruikt voor de bedrijfsmatige activiteiten, tot een maximum oppervlakte van 45 m².
- e. De functie waarvoor de gronden zijn bestemd blijft in overwegende mate behouden.
- f. Degene die de bedrijfsactiviteit in hoofdzaak uitvoert is tevens bewoner van de woning.

- g. De betreffende activiteiten hebben niet een zodanige verkeersaantrekkende werking dat deze leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer.
- h. Parkeren dient op eigen terrein opgevangen te worden. Indien aangetoond kan worden dat dit niet mogelijk is dan pas in de directe omgeving, als aangetoond kan worden dat dit niet tot parkeeroverlast leidt. Aangetoond moet worden dat de verkeersaantrekkende werking niet tot overlast of verkeersonveilige situaties zal leiden.
- i. De omgevingsvergunning levert geen onevenredig nadelige gevolgen op voor het woon- of leefklimaat en doet geen afbreuk aan het woonkarakter van de wijk of buurt.
- j. De omgevingsvergunning heeft geen nadelige gevolgen voor de bedrijfsvoering van omliggende (agrarische) bedrijven of voor woningen.
- k. Er bestaan geen milieuhygiënische belemmeringen tegen het gebruik van de gronden bij de woning voor een theetuin en kleinschalige dagrecreatie, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden, die samenhangen met de betreffende locatie.

10.5 Afwijken carports

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen ten behoeve van de bouw van een carport bij een woning, indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de carport wordt gebouwd binnen de bestemming Wonen en/of de bestemming Tuin;
- b. de carport mag niet worden gebouwd vóór de voorgevel;
- c. de bouwhoogte van de carport mag niet meer bedragen dan 3,2 m;
- d. de oppervlakte van de carport mag niet meer bedragen dan 20 m²;
- e. de carport mag geen nadelige invloed hebben op de verkeersveiligheid en dient te passen binnen de stedenbouwkundige structuur van de omgeving.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

11.1 Wijziging ten behoeve van water

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen door de bestemming van de gronden langs de bestemming 'Water' te wijzigen in de bestemming 'Water', indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. De belangen van derden worden niet onevenredig geschaad.
- b. Wijziging is noodzakelijk vanuit waterhuishoudkundig belang.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Verwijzing naar andere wettelijke regelingen

Waar in dit plan wordt verwezen naar andere wettelijke regelingen, wordt geduid op de regelingen zoals die luiden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

- a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
 - 1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 - 2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
- b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld onder a met maximaal 10%;
- c. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan

13.2 Overgangsrecht gebruik

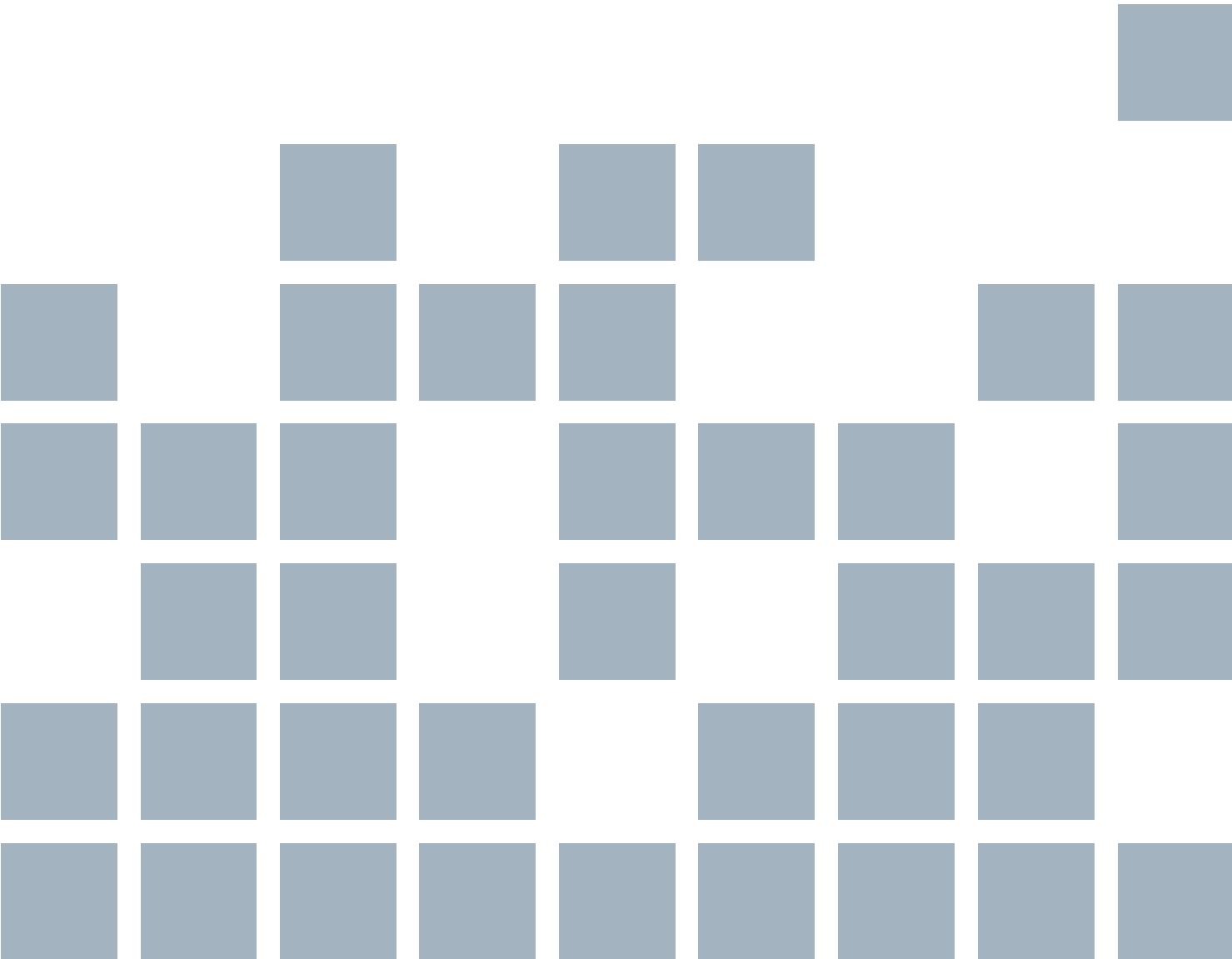
- a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
- b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het bepaalde onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
- c. Indien het gebruik, bedoeld in het bepaalde onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
- d. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan 'Koningstraat 53, Afferden'.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Beleidsnotitie internetwinkels

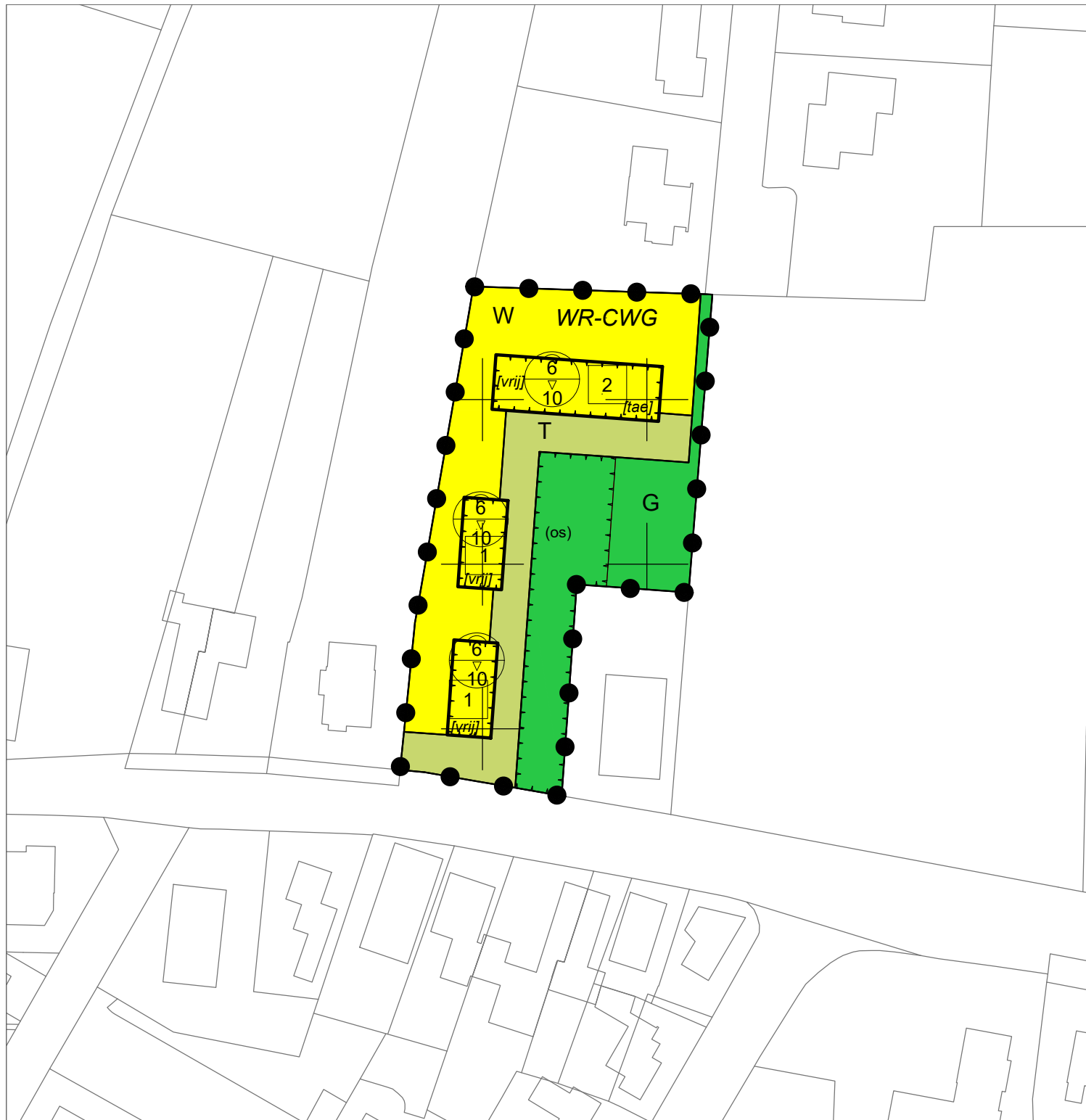
Bijlage 2 Beeldkwaliteitsplan

Bijlage 3 Staat van bedrijfsactiviteiten

Bijlage 4 Nota Parkeernormen Gemeente Druten

buro-sro.nl

LEGENDA

plangebied

Enkelbestemmingen

Groen

Tuin

Wonen

Dubbelbestemmingen

Waarde - Cultuurhistorisch
waardevol gebied

Functieaanduidingen

ontsluiting

Bouwvlakken

bouwvlak

Bouwaanduidingen

twee-aaneen

vrijstaand

Maatvoeringen

maximum aantal wooneenheden

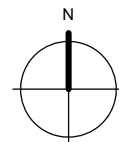

maximum goothoogte (m)
maximum bouwhoogte (m)

Overig

ondergrond_KAD_28 mei 2020

Bestemmingsplan Koningstraat 53, Afferden Gemeente Druten

idn : NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2130
schaal : 1:1000
formaat : A4

projectnr. : 57.30.02
laatst gew. : 1 juli 2021
tekenaar : TV
www.buro-sro.nl : Vestiging Arnhem

Project

Beeldkwaliteitsplan

Koningstraat 53

Gemeente Druten

Projectnummer: 57.30.02

Initiatiefnemer

A.C.M. van de Klok Projecten B.V.

Opsteller

Buro SRO

Sweerts de Landasstraat 50

6814 DG Arnhem

Contactpersoon: Guido Yntema

T (026) 35 23 125

E guido.yntema@buro-sro.nl

Datum

26-03-2020

Inhoud

Inleiding	5
Opgave en aanleiding	5
Planlocatie	5
Waarom een beeldkwaliteitsplan	6
Stedenbouwkundig plan	9
Beeldkwaliteit	10
Welstandsnota	10
Beeldkwaliteitscriteria	11

Inleiding

Opgave en aanleiding

Rond de monumentale boerderij aan de Pas te Affderden is plan De Vloedschuur ontwikkeld met woningbouw. Het perceel Koningstraat 53 sluit aan de zuidzijde hier op aan en bestaat uit weide naast en achter een historische boerderij. De eigenaar hiervan heeft een principeverzoek ingediend om hier woningbouw te realiseren aansluitend op het gebied rond de Pas. De gemeente heeft hier medewerking aan verleend met als voorwaarde dat het plan aansluit op de beeldkwaliteit van plan De Vloedschuur. Om hier invulling aan te geven is dit beeldkwaliteitplan opgesteld. Hierin is vastgelegd aan welke criteria de ontwikkelingen zullen moeten voldoen, op het gebied van stedenbouw, architectuur en inrichting openbare ruimte.

Planlocatie

De locatie wordt aan de zuidzijde begrensd door de Koningstraat en is onderdeel van de daaraan gelegen gevarieerde lintbebouwing. Aansluitend op het perceel staat aan de westzijde een woning en aan de oostzijde een weide met agrarisch bedrijf. Ten noorden van de locatie is zoals hiervoor aangegeven nieuwe woningbouw in ontwikkeling. Het totale plangebied bestrijkt een oppervlakte van circa 3.550 m². De locatie bestaat momenteel grotendeels uit grasland en een aantal fruitbomen.

Waarom een beeldkwaliteitplan

Naast het stedenbouwkundig plan bevat dit document tevens richtlijnen voor de beeldkwaliteit. Deze richtlijnen hebben tot doel een kader te bieden waarbinnen de gewenste stedenbouwkundige, landschappelijk en architectonische uitwerking en planbeoordeling kan plaatsvinden. Dit om de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de locatie te bevorderen. Hierbij gaat het om richtlijnen ten aanzien van stedenbouw, landschap, architectuur en de inrichting van het openbaar gebied. Het geven van richtlijnen voor de beeldkwaliteit heeft drie grote voordelen:

1. Juridische aanvulling

Niet alle aspecten die de beeldkwaliteit en identiteit van een locatie bepalen kunnen in een bestemmingsplan of welstandnota worden geregeld. Deze richtlijnen vullen waar nodig aan.

2. Ontwikkelingsinstrument

Het beeldkwaliteitplan is altijd ontwikkelingsgericht. De elementen die de beeldkwaliteit van de locatie bepalen, worden beschreven. Hieruit kunnen richtlijnen voor toekomstige ontwikkelingen worden vastgesteld. Deze hoeven niet per sé een historiserend karakter te hebben. Het beeldkwaliteitplan biedt het kader waarbinnen toekomstige ontwikkelingen gerealiseerd kunnen worden.

Hierbij kan gedacht worden aan:

- stedenbouwkundige eenheden;
- uitstraling van de bebouwing;
- onderlinge samenhang van de bebouwing;
- gewenste geleding van de bebouwing;
- dak- en kapvormen;
- gewenst materiaal- en kleurgebruik voor de bebouwing;
- overgangen van privé naar openbaar;
- materiaal- en kleurgebruik voor de inrichting van de openbare ruimte;
- nagestreefd beeld met betrekking tot beplanting in relatie tot het landschap.

3. Enthousiasmerend

Naast de juridische aanvulling hebben de richtlijnen ook een belangrijke functie in de communicatie met de belanghebbenden. Daar waar het bestemmingsplan en de welstandsnota zich vaak manifesteren als regels, waaraan de burger zich moet houden, doen de beeldkwaliteitsrichtlijnen ook uitspraken over de openbare ruimte. Met andere woorden: de gemeente legt zichzelf ook een inspanningsverplichting op.

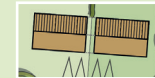
Door inzichtelijk te maken wat de kwaliteit van het dorp, de locatie is, kan gemakkelijk duidelijk worden gemaakt dat de regelgeving een doel heeft. Zo fungeren de richtlijnen als aanjager voor kwaliteit. Goede beeldkwaliteitsrichtlijnen enthousiasmeren en maken ons bewust van de kwaliteit die er is en die behaald kan worden, ook bij nieuwe ontwikkelingen. De richtlijnen worden door gezamenlijk met het bestemmingsplan bekrachtigd en moeten als aanvulling op de vigerende Welstandsnota worden gezien. Het gaat dan specifiek om zowel de bebouwde als onbebouwde ruimte waarbij de kwaliteit van het totaalplan de leidraad is. Na vaststelling is er sprake van beleidsregels die dus ook gehandhaafd kunnen worden.

Behouden van monumentale T-boerderij

Nieuwe woningen in erfopzet maken deel uit van het boerderij-ensemble

Nieuwe woningen in positie en vormgeving gekoppeld

Nieuwe bijgebouwen t.b.v. de nieuwe woningen

Informele ontsluiting t.b.v. de nieuwe woningen als formeel karrespoor

Verbinding met plan De Vloedschuur middels wandelpad + bruggetje

Bestaande fruitbomen gehandhaafd

Aanvulling fruitbomen

Openbaar groen, speelplek, eventuele waterberging

Hoge haag

Lage haag

Parkeerplekken op eigen perceel

Stedenbouwkundig plan

Het stedenbouwkundig plan gaat uit van het verbinden van het landelijk lint vanaf de Van Heemstraweg in plan de Vloedschuur met de Koningstraat. Deze verbinding voegt zich bij de reeds aanwezig structuur, zoals bijvoorbeeld bij de Pas, waarmee deze verder wordt versterkt. Voor dit plan wordt uitgegaan van een informele ontsluiting op Koningstraat welke in beeld als een “formeel” karrespoor uitgevoerd dient te worden. De monumentale boerderij aan de Koningstraat blijft gehandhaafd en krijgt rondom een ruime kavel. Hiermee blijft de boerderij een onderdeel van het dorpslint. Westelijk daarvan ligt de nieuwe insteekweg met daaraan de nieuwe woningen. De nieuwe woningen liggen achter het dorpslint in een erfopzet en maken deel uit van het boerderij-ensemble. De noordelijkste twee woningen staan fysiek los van elkaar, maar zijn in positie en vormgeving aan elkaar gekoppeld zodat het oogt als één volume. Mede vanuit dit oogpunt zijn de garages/bergingen bij deze woningen inpandig.

Het landelijk lint wordt via een wandelpad met bruggetje over de watergang verbonden met plan De Vloedschuur. Het geheel is ruim opgezet met grote kavels en ruimte voor groen in het openbaar gebied. De bestaande fruitbomen blijven zoveel mogelijk gehandhaafd en worden aangevuld richting de Koningstraat.

Op basis van het relevante beleid en regelgeving in combinatie met de ruimtelijke en functionele analyse is een stedenbouwkundig plan opgesteld.

In dit plan vormt de bestaande context van het plangebied het uitgangspunt. De ontwikkeling moet dan ook aansluiten bij de bestaande landschappelijke en stedenbouwkundige karakteristiek.

De volgende punten zijn daarbij van belang:

- Compacte verkaveling in de vorm van vrijstaande woningen in een erfopzet;
- Afronden verbinding Vloedschuur tussen de Van Heemstraweg en Koningstraat;
- Streven naar een rustig beeld door woningen uit te voeren in een eenvoudige hoofdvorm;
- Bouwhoogte maximaal 1 tot 1,5 laag met zadeldak;
- Zicht op aanwezige monumenten behouden;
- Oriëntatie hoofdgebouwen op de openbare ruimte in combinatie met een representatieve open groene voorruimte;
- Samenhang in de architectonische uitwerking van de woningen (binnen de kaders van de welstandsnota);
- Bijgebouwen opgenomen in het hoofdgebouw dan wel vrijstaand achter het hoofdgebouw;
- Parkeren op eigen terrein, per kavel minimaal twee parkeerplaatsen, zoveel als mogelijk achter de voorgevelrooilijn.
- Maximaal vier nieuwe woningen;
- Groene begrenzing percelen;
- Hemelwater eerst infiltreren op eigen perceel, zo nodig afvoeren op centrale groenvoorziening.

Beeldkwaliteit

Welstandsnota

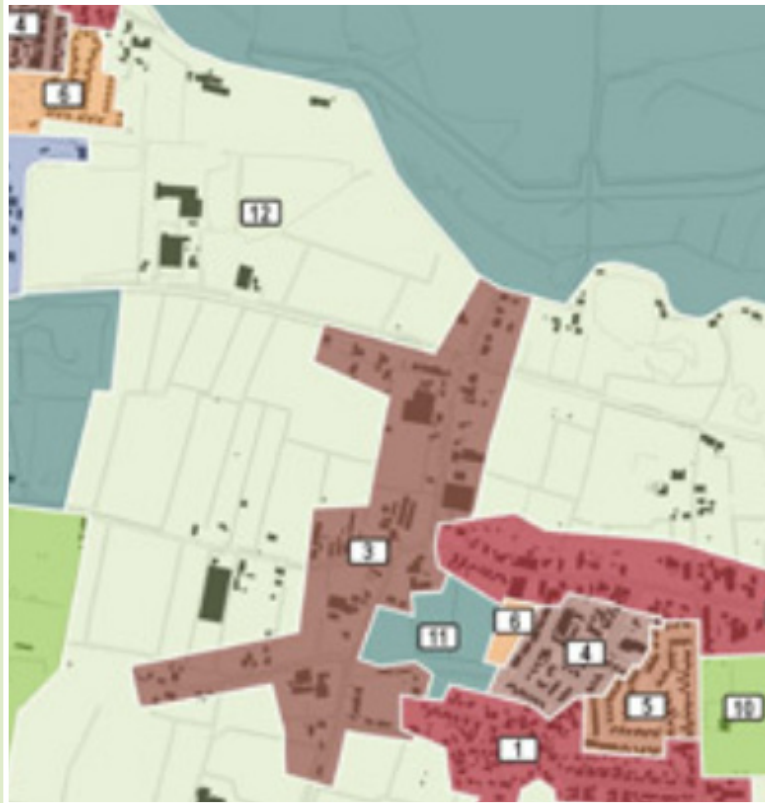
Agrarisch landschap - Landelijk lint

Het plangebied is gesitueerd op een stroomrug in het agrarisch landschap. In de welstandsnota is dit landschap geheel aangemerkt als een regulier welstandsgebied; welstandsniveau 3. Dit houdt in dat bij ruimtelijke ingrepen de basiskwaliteit van het gebied als uitgangspunt gehandhaafd dient te worden. Verder is het welstandsbeleid er op gericht de open ruimte en het karakter van het landschap te handhaven. Hierin hebben de komgronden een extensieve vorm van ruimte- gebruik terwijl op de stroomruggen een meer intensievere vorm thuishoort. Nieuwbouw dient qua bebouwingshoogte en -massa vormgegeven te worden in relatie tot het omliggende landschap. Kleuren die sterk contrasteren met de omgeving zijn uitgesloten. Hoofdzakelijk gebruik van beton, golfplaat, kunststof en/of metalen beplatingsmateriaal zijn eveneens niet toegestaan.

Waaldorpskernen - Dorpslint

Het lint aan de Koningstraat behoort bij het deelgebied Waaldorpskernen in de Welstandsnota en valt onder het welstandsniveau 1: zeer waardevolle welstandsgebieden. Het is daarom van belang binnen het samenhangende dorpsbeeld de individuele herkenbaarheid van de onderlinge panden kenmerkend voor de karakteristiek van het dorpsbeeld te respecteren en zoveel mogelijk te behouden. Vooral de markante dijkbebouwing en de karakteristieke T-boerderijen dragen hieraan bij. Het welstandbeleid is er op gericht de bestaande cultuurhistorische waarden van de historische dorpskernen te behouden en waar nodig te versterken. De relatie met de agrarische omgeving en speciaal de dijkstructuur is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

De nieuwere dorpsinvullingen sluiten aan bij het kenmerkende individuele bebouwingskarakter van een dorpskern en vertegenwoordigen daarbij tevens het tijdsbeeld waarin de panden zijn gebouwd. Hierbij kan de architectonische vormgeving met het onderlinge eenvormige kleur- en materiaalgebruik, alsmede de sobere detaillering, echter afwijken van het historische karakter van de dorpskern.

Waaldorpskernen - Dorpslint

Agrarisch landschap - Landelijk lint

Gebiedskaart welstandsnota

Beeldkwaliteitscriteria

De dorpsafronding aan de Koningstraat sluit aan op het karakter van de omgeving. Dit komt tot uitdrukking in de landschappelijke inpassing, de architectuur en de inrichting van de percelen. De volgende uitgangspunten ten aanzien van de beeldkwaliteit zijn geformuleerd:

Stedenbouw

- Respecteren van het bestaande gespreide bebouwingspatroon;
- Respecteren van de bestaande omliggende bebouwing en het ensemble van gebouwen op het erf als geheel bij (vervangende) nieuwbouw;
- Het ruimtelijk karakter moet gebaseerd zijn op kleinschaligheid en diversiteit; een open straatbeeld is het uitgangspunt.

Thema	Criteria beeldkwaliteit woningen erfensemble
Architectuur	• Landelijke, agrarische sfeer. • De architectuur van de nieuwe gebouwen ondersteunt de ondergeschiktheid van de gebouwen: schuurvorm met een sobere detaillering. • Zowel historiserende als eigentijdse interpretaties zijn mogelijk. • De gevel heeft een horizontale geleding en een ingetogen plasticiteit door bijvoorbeeld deuromlijstingen, mastgoten en luiken.
Bouwmassa	• De hoofdvormen bestaan uit enkelvoudige, stevige, kloeke massa's met duidelijke kappen. Bij samengestelde bouwmassa's moet de hoofdvorm duidelijk herkenbaar blijven. • Aanbouwen en nevenvolumes dienen qua beeld ondergeschikt te zijn aan de hoofdmassa.
Bouwhoogte en kapvorm	• De hoogte bedraagt maximaal anderhalve bouwlaag met kap. • De kapvorm bestaat uit een zadeldak. • Dakvlakken dienen wel als geheel herkenbaar te zijn: dakkapellen zijn ondergeschikt. Bij voorkeur geen dakkapellen op bijgebouwen. • Alle woningen worden afgedekt met een kap waarvan de dakhelling niet minder bedraagt dan 20 graden en niet meer dan 65 graden. • Bij voorkeur geringe overstekken bij daken toepassen gezien de schuurarchitectuur.
Rooilijnen	• Wisselende rooilijnen. De afstand van de voorgevel tot aan de voorperceelsgrens bedraagt minimaal 5 meter.
Materialisatie en kleurgebruik gevels	• Metselwerk in baksteen of gevels met hout bekleed (horizontaal of verticaal) passend in agrarische sfeer.
Materialisatie en kleurgebruik daken	• Pannendak, keramisch in matte grijstinten, antraciet en oranje-rood.
Bijbehorende bouwwerken	• Situering en verschijningsvorm van bijbehorende bouwwerken zijn ondergeschikt aan het hoofdgebouw. • Bijgebouwen zijn bij voorkeur opgenomen in het hoofdgebouw of zoveel gecombineerd en liggen achter de voorgevelrooilijn. • Vormgeving in één bouwlaag, bij voorkeur voorzien van kap.
Erfafscheidingen	• De erfscheidingen hebben een landelijk karakter in de vorm van hagen in gebiedseigen soorten (beuk, liguster) of eenvoudige hekwerken zoals paaltjes met gaas of afrastering van paaltjes.

Openbare ruimte

De gewenste landelijke sfeer in de bebouwing vertaalt zich ook naar de openbare ruimte. De openbare ruimte wordt daarom sober en informeel vormgegeven met inachtneming van de gemeentelijke eisen voor de inrichting openbare ruimte. Ook de invulling van erfgrenzen, water- en speelvoorzieningen dient het landelijke karakter te ondersteunen.

De aanwezige openbare ruimte bestaat voornamelijk uit een ontsluitingspad met daarnaast groene bermen en een centrale groene plek. Daar is ruimte voor een speelvoorziening en zo nodig een waterberging.

Voor de openbare ruimte gelden de hiernaast getoonde beeldkwaliteitseisen.

Thema	Criteria beeldkwaliteit openbare ruimte
Wegen	• De inrichting van de buitenruimte bestaat uit zo min mogelijk verharding passend bij het beeld van het aanwezige landschap. • Het ontsluitingspad (de rijloper) wordt indien mogelijk als een karrespoor uitgevoerd. Is dit niet mogelijk, dan wordt het pad als volledig verhard uitgevoerd op een sobere en doelmatige wijze. Midden- en zijbermen worden in gras uitgevoerd. • Het einde van het ontsluitingspad dient als keerlus ingericht te worden (volledig verhard). • Zijbermen gaan direct over in de privé kavels en worden gescheiden door een groene erfscheiding in de vorm van (een) haag(beplanting) in een gebiedseigen soort.
Voetpad	• Uitgevoerd in halfverharding met aan weerszijden een grasstrook. • Eenvoudig, houten bruggetje over de watergang.
Parkeren	• Parkeren voor de woningen dient op eigen terrein plaats te vinden.
Spelen	• Informele, natuurlijke speelplek (boomstammen e.d.).
Groen	• Bestaande fruitbomen achter de te handhaven boerderij zoveel mogelijk handhaven, mede ter begeleiding voetpad. Toevoegen bomen langs insteekweg.

buro-sro.nl

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

RAPPORT

VERKENNEND BODEMONDERZOEK EN
VERKENNEND ASBEST IN GROND ONDERZOEK

KONINGSTRAAT TE AFFERDEN

Gemeente Druten, sectie D , nummer 2101

PROJECT: 17758/ 18450

VERANTWOORDING

Titel VERKENNEND BODEMONDERZOEK EN VERKENNEND ASBEST IN
GROND ONDERZOEK KONINGSTRAAT TE AFFERDEN

Opdrachtgever VP Ontwikkeling
Vestdijkstraat 21
5271 EV Sint Michielsgestel

Rapportnummer 17758- versie 2 Datum 13 november 2019 (versie 1)
13 augustus 2020 (versie 2)

Projectleider mevrouw A.R. Oosterhof Autorisatie de heer O.J.P Duisters

handtekening

handtekening

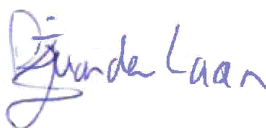

Boormeesters

de heer R.J. van der Laan

de heer R. Reinders

handtekening

handtekening

NIPA milieutechniek b.v.
Landweerstraat – Zuid 109
5349 AK Oss

tel. +31 (0)412 – 65 50 58

www.nipamilieu.nl

info@nipamilieu.nl

INHOUDSOPGAVE

VERANTWOORDING	2
1 INLEIDING	4
2 LOCATIEGEGEVENS	5
2.1 ALGEMEEN	5
2.2 VOORONDERZOEK	5
2.2.1 <i>Omgeving</i>	5
2.2.2 <i>Bodemgebruik</i>	5
2.2.3 <i>Uitgevoerde bodemonderzoeken</i>	6
2.2.4 <i>Bodemopbouw en geohydrologie</i>	6
2.3 DOELSTELLING	7
2.4 HYPOTHESE	7
3 UITGEVOERD BODEMONDERZOEK	8
3.1 VERKENNEND BODEMONDERZOEK	8
3.2 VERKENNEND ASBEST IN GROND ONDERZOEK	8
3.3 VELDWERKZAAMHEDEN	9
3.4 LABORATORIUMWERKZAAMHEDEN	9
4 WIJZE VAN BEOORDELING EN INTERPRETATIE	10
5 RESULTATEN VERKENNEND BODEMONDERZOEK	14
5.1 ZINTUIGLIJKE WAARNEMINGEN	14
5.2 ANALYSERESULTATEN EN BODEMKWALITEIT	14
5.3 INTERPRETATIE	15
6 VERKENNEND ASBEST IN GROND ONDERZOEK	16
7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
8 REFERENTIES	18

Bijlage

- 1 Situering in de regio
- 2 Kadastrale gegevens
- 3 Locatieoverzicht
- 4 Boorprofielbeschrijvingen
- 5 Analysecertificaten grond en grondwater
- 6 Toetsingstabellen
- 7 Fotobijlage
- 8 Gegevens vooronderzoek
- 9 Kwaliteitsborging Archimil

1 INLEIDING

VP Ontwikkeling te Sint Michielsgestel heeft, in verband met de aanvraag van een omgevingsvergunning, aan NIPA milieutechniek b.v. te Oss opdracht gegeven voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 en een verkennend asbest in grond onderzoek conform de NEN 5707 op een perceel gelegen aan de Koningstraat te Afferden.

De onderhavige rapportage betreft een versie 2 rapportage doordat in de betreffende rapportage resultaten zijn opgenomen van het in juli 2020 op de locatie uitgevoerd verkennend asbest in grond onderzoek.

NIPA milieutechniek b.v. te Oss is een ISO 9001:2015 gecertificeerd onderzoeksbureau. Tevens is NIPA milieutechniek b.v. op grond van artikel 12 van het Besluit bodemkwaliteit erkend voor de werkzaamheid “Veldwerk”. Deze erkenning geldt voor de volgende protocollen:

- 2001 – Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
- 2002 – Het nemen van grondwatermonsters
- 2003 – Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek
- 2018 – Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

NIPA milieutechniek b.v. verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen.

De contactpersoon van de opdrachtgever is de heer J. Veldhuis. De werkzaamheden bij NIPA milieutechniek b.v. zijn gecoördineerd door mevrouw A.R. Oosterhof.

2

LOCATIEGEGEVENS

2.1 Algemeen

De onderzoekslocatie betreft een perceel gelegen aan de Koningstraat te Afferden (gemeente Druten) en staat kadastraal bekend als gemeente Druten, sectie D, nummer 2101. Het perceel heeft een oppervlakte van circa 3.515 m².

De situering van de onderzoekslocatie in de regio is weergegeven in bijlage 1. Het locatieoverzicht is opgenomen als bijlage 3.

2.2 Vooronderzoek

Voorafgaand aan het bodemonderzoek is een vooronderzoek uitgevoerd conform hoofdstuk 6 van de NEN 5725. In bijlage 8 zijn de relevante kopieën vanuit het vooronderzoek opgenomen.

2.2.1 Omgeving

De locatie is gelegen aan de rand van het dorp Afferden. De directe omgeving van de locatie bestaat uit:

- Noordzijde: weilanden en nieuwbouw woningen
- Oostzijde: weilanden, boerderij en openbare weg
- Zuidzijde: Koningsstraat, woningen met tuin
- Westzijde: woningen met tuin

2.2.2 Bodemgebruik

De locatie betreft een weiland en een deel van de tuin behorende bij Koningstraat 53 waarin een aantal schuurtjes staan. De locatie is onverhard. Op basis van topotijdreis.nl, is de locatie gelegen in een gebied waar in de jaren '40 – '70 van de vorige eeuw boomgaarden waren gesitueerd. In deze periode werden bestrijdingsmiddelen toegepast welke slecht afbreekbaar zijn.

Voor zover bekend zijn op of nabij de onderzoekslocatie geen olietanks aanwezig of aanwezig geweest en hebben zich geen calamiteiten voorgedaan die een mogelijke bodemverontreiniging hebben veroorzaakt.

Uit de beschikbare informatie van bodemloket is gebleken dat op de locatie Koningstraat 68 een ondergrondse HBO-tank aanwezig is geweest en op van de locatie Koningsstraat 64 een autoreparatiebedrijf en een boomgaard aanwezig zijn geweest. Verwacht wordt dat gezien de afstand van de activiteiten tot onderhavige onderzoekslocatie, dat deze activiteiten geen nadelige invloed hebben gehad op de bodemkwaliteit.

2.2.3 Uitgevoerde bodemonderzoeken

Bij de gemeente, de opdrachtgever en in ons eigen archief zijn geen bodemonderzoeksgegevens bekend met betrekking tot de onderzoekslocatie.

Op een perceel ten noorden van de locatie is in 2010 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (NIPA milieutechniek bv, kenmerk 09.11552 d.d. 12 januari 2010). Uit de analyseresultaten is gebleken dat in de grond geen verhoogde gehalten zijn gemeten voor de onderzochte parameters, hierbij is eveneens onderzocht op orchanochloorbestrijdingsmiddelen. Enkel ter plaatse van de puinhoudende boring zijn lichte verontreinigingen met barium, lood en zink gemeten. In het grondwater is een licht verhoogd gehalte aan barium gemeten.

2.2.4 Bodemopbouw en geohydrologie

Voor de bodemgegevens en de geohydrologische informatie is gebruik gemaakt van de grondwaterkaart van Nederland (40 west) en de Provinciale Overzichten Win- en Productiemiddelen (VEWIN). Uit deze rapporten zijn de volgende regionale gegevens samengevat.

De onderzoekslocatie ligt in Afferden, wat behoort tot het rivierkleigebied dat gelegen is tussen de Maas en de Waal. De gemiddelde maaiveldhoogte is circa 5,7 meter +NAP. Volgens de bodemkaart van Nederland bestaat de bodem bovenin het profiel uit zandige kleiafzettingen. Over de onderliggende lagen zijn weinig gegevens bekend. De scheidende laag tussen het eerste en tweede watervoerende pakket is ter hoogte van het grondgebied van de gemeente West Maas en Waal waarschijnlijk onderbroken. Bovenstaande gegevens zijn samengevat in tabel 1.

Tabel 1: Schematische voorstelling van de regionale bodemopbouw

Pakket	Diepte (m -mv)	Samenstelling	Parameters
deklaag (Betuwe Formatie)	0 – 5	(zandige) klei, slecht doorlatend	$KD = \pm 30 \text{ m}^2/\text{d}$
1 ^e watervoerend pakket (formaties van Kreftenheye, Urk en Sterksel)	5-65?	uiterst grof tot middel-grof grindhoudend zand, kleilenzen	$KD = 500 - 2000 \text{ m}^2/\text{d}$
1 ^e scheidende laag	65?	ontbreekt waarschijnlijk	
2 ^e watervoerend pakket (formatie van Kedichem)	65?	grof grindhoudend zand	$KD = 2000 \text{ m}^2/\text{d}$
2 ^e scheidende laag (formatie van Tegelen en Maassluis)	65?	zandige klei, slibhoudend zand	

De grondwaterstromingsparameters zijn afgeleid uit de Grondwaterkaart van Nederland (40 west) en zijn weergegeven in tabel 2. Er zijn te weinig gegevens beschikbaar om een reëel beeld te vormen van de grondwaterstand en grondwaterstroming ter plaatse. De stand zal gemiddeld zo'n 1 meter –mv zijn, de stroming is in hoofdzaak westelijk gericht. De stromingsrichting kan plaatselijk worden beïnvloed door factoren als stand van de Waal, drainagepatroon en ligging van sloten, de aanwezigheid van zandlichamen voor kabels, leidingen of funderingen. Bovenstaande gegevens zijn samengevat in onderstaande tabel 2.

Tabel 2: Grondwaterstromingsparameters

Geohydrologische eenheid	Stromings-richting	k (m/d)	l (m-km)	v (m/j)	Grondwaterstand
deklaag	west	± 6	n.b.	n.b.	$\pm 4,5$ meter + NAP (± 1 meter –mv)
1e watervoerend-pakket	west	30	1/4	± 8	± 4 meter + NAP

k = doorlatendheid

i = verhang

v = horizontale stroomsnelheid

2.3 Doelstelling

Het onderzoek heeft tot doel vast te stellen of op de locatie bodemverontreiniging aanwezig is, waardoor sprake kan zijn van beperkingen of belemmeringen ten aanzien van het huidige of toekomstige gebruik van het terrein.

2.4 Hypothese

Op basis van de beschikbare gegevens is de hypothese gesteld dat de onderzoekslocatie niet verdacht is met betrekking tot de aanwezigheid van bodemverontreiniging. Wel is rekening gehouden met de aanwezigheid van bestijdingsmiddelen. Tevens is een deel van de locatie in verband met het aantreffen van puin bijmengingen verdacht op het voorkomen van asbest.

3.1 Verkennend bodemonderzoek

Verdeeld over de onderzoekslocatie met een oppervlakte van circa 3.515 m² zijn conform de NEN 5740 volgens de strategie voor een onverdachte locatie met betrekking tot de aanwezigheid van bodemverontreiniging de volgende boringen verricht:

- 10 boringen tot 0,5 meter –mv (02 – 05, 07 – 11, 13)*.
- 2 boringen tot 2,0 meter –mv (06a en 12a)**.
- 1 boring tot 1,5 meter onder het grondwaterniveau en afgewerkt met peilbuis (01a)**.

*ten behoeve van het onderzoek naar bestrijdingsmiddelen is de toplaag tot 0,25 meter –mv separaat bemonsterd.

** omdat bij het inzetten van de analyses van de ondergrond sprake is geweest van een miscommunicatie met het laboratorium, bleek de conserveringstermijn verlopen waardoor de diepe boringen zijn herplaatst.

Twee bovengrondmengmonsters en één ondergrondmengmonster zijn geanalyseerd op de parameters uit het standaardpakket voor grond. De twee bovengrondmonsters zijn aanvullend op de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen geanalyseerd. Voor het berekenen van de gestandaardiseerde meetwaarden zijn van de alle grondmengmonsters tevens de percentages aan lutum en organisch stof bepaald. Het grondwatermonster is geanalyseerd op de parameters uit het standaardpakket voor grondwater.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn bij een aantal boringen bijmengingen met metselpuin aangetroffen waardoor het betreffende terreindeel verdacht is op het voorkomen van asbest. Het verdachte terreindeel heeft een oppervlakte van circa 400 m². In overleg met de opdrachtgever is besloten om het betreffende terreindeel een verkennend asbest in grond onderzoek uit te voeren. De resultaten van het asbest in grond onderzoek zijn opgenomen in de onderhavige rapportage.

3.2 Verkennend asbest in grond onderzoek

Verdeeld over de onderzoekslocatie met een oppervlakte van circa 400 m² zijn conform de NEN 5707 strategie voor een verdachte locatie op het voorkomen van asbest (VED-HE), de volgende werkzaamheden verricht:

- maaiveldinspectie;
- graven van 3 inspectiegaten van 0,3 x 0,3 meter tot 0,5 meter –mv (G01 t/m G03);
- graven van 1 inspectiegat van 0,3 x 0,3 meter, welke is doorgeboord tot 1,0 meter –mv (G04).

De vrijkomende materialen zijn geharkt , waarna de grove fractie visueel is beoordeeld op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Hierbij is zintuiglijk geen asbestverdacht materiaal waargenomen. Van de fijne fractie is één mengmonster (MMA1) samengesteld welke op de aanwezigheid van asbest is geanalyseerd.

3.3 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden, te weten het uitvoeren van de boringen, graven van de inspectiegaten, het plaatsen van de peilbuis, het bemonsteren van de grond en van het grondwater en de zintuiglijke beoordeling van de grond- en grondwatermonsters, zijn uitgevoerd volgens de methoden zoals aangegeven in de relevante NPR- en NEN-normen zoals beschreven in de beoordelingsrichtlijn *“Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodemonderzoek”* [2]. De situering van de boringen en inspectiegaten is opgenomen in bijlage 3. Alle boringen zijn op 9 en 16 oktober 2019 met handkracht uitgevoerd, op 21 oktober 2019 zijn de diepe boringen herplaatst. Het grondwater is op 16 oktober 2019 bemonsterd. De troebelheid (NTU), pH en de geleidbaarheid (Ec) van het grondwater zijn in het veld bepaald. De inspectiegaten zijn verricht op 1 juli 2020.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat VB-002. De boorwerkzaamheden op 9 oktober zijn uitgevoerd door de heer R.J. van der Laan. De boorwerkzaamheden en de grondwatermonsternamen op 16 oktober en de graafwerkzaamheden op 1 juli 2020 zijn gedaan door de heer R. Reinders. De veldwerkzaamheden op 21 oktober zijn uitbesteed aan Archimil bv en uitgevoerd door de heer V.L. Burgers onder certificaat VB-040. De kwaliteitborging is bijgevoegd als bijlage 9.

3.4 Laboratoriumwerkzaamheden

De chemische analyses van de grond- en grondwatermonsters zijn uitgevoerd door een door de Raad voor Accreditatie erkend laboratorium. Voor de toegepaste analysemethoden wordt verwezen naar bijlage 5.

4.1 Verkennend bodemonderzoek

De verontreinigingssituatie van de vaste bodem kan worden beoordeeld door toetsing van de gemeten gehalten aan de achtergrond- en interventiewaarde [3 & 4]. De streefwaarden voor grond zijn per 1 oktober 2008 vervangen door de achtergrondwaarden (AW2000), deze zijn vastgesteld in de Regeling bodemkwaliteit [5]. De achtergrondwaarden zijn landelijk vastgesteld en worden in het Besluit bodemkwaliteit als volgt gedefinieerd:

Achtergrondwaarden: bij regeling van Onze Ministers vastgestelde gehalten aan chemische stoffen voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen.

In gemeenten die beschikken over een bodemkwaliteitskaart kan bij een overschrijding van de achtergrondwaarde getoetst worden aan de P90-waarde. Deze geeft een regionaal vastgestelde verhoogde achtergrondwaarde aan.

Het grondwater wordt getoetst aan de streef- en interventiewaarden. De streef- en interventiewaarden voor grondwater zijn vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2013 [3]. De streefwaarden geven het niveau aan waarbij sprake is van een duurzame bodemkwaliteit. In het bodembeschermingsbeleid geven zij het te bereiken en te behouden kwaliteitsniveau voor de bodem aan.

De interventiewaarden geven aan wanneer de functionele eigenschappen die de vaste bodem en het grondwater hebben voor mens, dier en plant ernstig zijn of dreigen te worden verminderd. Om van een *“geval van ernstige bodemverontreiniging”* te spreken dient voor ten minste één stof het gemiddelde gehalte van minimaal 25 m³ grond of 100 m³ grondwater hoger te zijn dan de interventiewaarde.

In bijzondere situaties, zoals bij volkstuinen en bij kruipruimten, kan reeds bij een geringere omvang en bij gehalten beneden de interventiewaarden sprake zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Op grond van de daadwerkelijk optredende blootstelling aan de verontreiniging dient bekeken te worden of onaanvaardbare risico's voor mensen en/of ecosystemen optreden.

Uit de NEN 5740 [1] kan het volgende worden afgeleid. De interpretatie van de onderzoeksresultaten en de noodzaak tot het uitvoeren van vervolgonderzoek hangen voor een belangrijk deel af van de aanleiding en doelstelling van het onderzoek en de 'gevoeligheid' van het gebruik en de bestemming van de locatie. Ook de onderzoeksinspanning van het vervolgonderzoek wordt voor een belangrijk deel hierdoor bepaald. Bij overschrijding van de interventiewaarde wordt vaak een nader onderzoek uitgevoerd om de ernst van de verontreiniging en de spoedeisendheid te bepalen.

De achtergrond- en interventiewaarden voor de vaste bodem zijn gerelateerd aan het lutum- en/of organisch stofgehalte van de bodem. Bij de berekening van de gestandaardiseerde meetwaarden voor de vaste bodem is uitgegaan van gemeten lutum- en organisch stofgehalten. De gestandaardiseerde meetwaarden zijn bepaald met behulp van BoToVa. De gestandaardiseerde meetwaarden en de toetsing aan de achtergrond- en interventiewaarden zijn opgenomen in bijlage 6.

Bij de interpretatie van de toetsingsresultaten is uitgegaan van de BodemIndex (BI)

$$\text{BodemIndex (BI)} = (\text{gestandaardiseerde meetwaarde} - \text{AW}) / (\text{IW} - \text{AW})$$

AW = achtergrondwaarde (grond) of streefwaarde (grondwater)

IW = interventiewaarde

BodemIndex < 0:	gestandaardiseerde meetwaarde < AW
BodemIndex = 0:	gestandaardiseerde meetwaarde = AW
0 < BodemIndex < 0,5:	gestandaardiseerde meetwaarde > AW maar < Tussenwaarde
BodemIndex = 0,5:	gestandaardiseerde meetwaarde = Tussenwaarde
0,5 < BodemIndex < 1:	gestandaardiseerde meetwaarde > Tussenwaarde maar < IW
BodemIndex = 1,0:	gestandaardiseerde meetwaarde = IW
BodemIndex > 1:	gestandaardiseerde meetwaarde > IW

NB:

De BodemIndex heeft geen wettelijk kader en heeft slechts de functie van hulpmiddel bij de interpretaties van de toetsingsresultaten. De Tussenwaarde heeft eveneens geen wettelijk kader, maar wordt veelal toegepast als een signaalwaarde om tot aanvullend onderzoek over te gaan

De BodemIndex per analyseresultaat is eveneens weergegeven in de tabellen in bijlage 6.

4.2 Asbest in bodem

In de eerste stap wordt op basis van het verkennend onderzoek vastgesteld of er sprake is van een verdachte locatie en of de bodem asbestverdacht materiaal bevat. Indien dit wordt bevestigd, ontstaat hierdoor direct aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek om vast te stellen of sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging met asbest in de bodem indien de gemiddelde concentratie binnen een ruimtelijke eenheid hoger is dan de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. (gewogen). Het vaststellen van de gemiddelde gewogen asbestconcentratie is vastgesteld aan de hand van de NEN 5707 of NTA 5727. Opgemerkt wordt dat het volumecriterium voor een bodemverontreiniging met asbest niet van toepassing is bij

het vaststellen van de ernst. Elke sterk met asbest verontreinigde bodem dient beschouwd te worden als een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Op basis van het Milieuhygiënische saneringscriterium bodem, protocol asbest dat alleen van toepassing is indien er sprake is van een bodemverontreiniging met asbest in (water)bodem, grond en baggerspecie, waarbij asbest aanwezig is in een gehalte boven de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. (gewogen), worden de locatiespecifieke risico's ingedeeld in twee categorieën: "géén onaanvaardbare risico's" en "onaanvaardbare risico's". De locatie valt in de categorie "géén onaanvaardbare risico's" als er geen kans op vezelemissie is. Dit komt voor in situaties waarbij het bij het actuele gebruik niet mogelijk is om met de asbestbodemverontreiniging in contact te komen of als blijkt dat in dergelijke situaties nooit gehalten aan asbest in de lucht zullen voorkomen die het Verwaarloosbaar Risiconiveau (VR) overschrijden. Dit betekent dat dan een beperkingenregistratie moet plaatsvinden. Het bevoegd gezag kan naast registratie aanvullend beheermaatregelen voorschrijven. De inhoud van de beheermaatregelen wordt door het bevoegd gezag bepaald. Als de inrichting of het gebruik van de locatie verandert, dienen de locatiespecifieke risico's opnieuw te worden beoordeeld.

De concentratie aan asbest in (water)bodem, grond of baggerspecie is bekend uit het uitgevoerde verkennend en/of nader onderzoek. De analyses moeten worden uitgevoerd conform de NEN 5707. Conform deze norm dient in de rapportage van de uitgevoerde analyses naast het onderscheid in amfibool en serpentijn asbest ook onderscheid te worden gemaakt in hechtgebonden en niet-hechtgebonden asbest. Dit laatstgenoemde onderscheid wordt gemaakt door het aangetroffen materiaal te vergelijken met referentiematerialen met bekende hechtgebondenheid. Uit praktijkmetingen is bekend dat er in het geval van een bodemverontreiniging met alleen hechtgebonden asbest in gehalten lager dan 1.000 mg/kg d.s. (gewogen), geen asbest in de lucht wordt aangetroffen boven de bepalingsondergrens. Om deze reden is het niet nodig verdere metingen te verrichten indien het gehalte aan hechtgebonden asbest minder dan 1.000 mg/kg d.s. (gewogen) bedraagt.

Er dienen spoedig saneringsmaatregelen te worden getroffen op dat deel van de locatie waar sprake is van onaanvaardbare risico's ten gevolge van de aanwezigheid van de bodemverontreiniging met asbest. Met "spoedig" wordt in dit kader bedoeld dat de sanering binnen 4 jaar na het afgeven van de beschikking ernst en spoed moet aanvangen.

De consequenties van de risicobeoordeling conform het onderhavige "protocol asbest" worden door het bevoegd gezag vastgelegd in een beschikking "ernst en spoed". In paragraaf 5.2 van de Circulaire bodemsanering 2009, zijn aandachtspunten voor de inhoud van een dergelijke beschikking opgenomen.

Berekening asbestconcentratie

Op basis van de bij de inspectie verzamelde materialen en de analyses van de verzamelmonsters kan aan de hand van de volgende formule uit de NEN 5707/5897 de asbestconcentratie per inspectiepunt worden bepaald.

$$C_{gr} = M \times \% / (V \times n \times E \times ds)$$

waarbij:

C_{gr} = asbestconcentratie fractie groter dan 16 millimeter

M = massa asbestverdacht materiaal in mg

% = gemiddeld % asbest in materiaal

V = volume gegraven inspectiegat

n = stortgewicht grond

E = inspectie efficiëntie

ds = droge stof gehalte bepaald doormiddel van veldmeting*

* op het analysecertificaten van Search staat bij de materiaal monsters eveneens een gehalte droge stof, dit is echter het droge stofgehalte van het materiaal en is voor deze calculatie niet relevant

Voor de totale asbestconcentratie (C_{tot}) dient het gehalte van de fractie groter dan 16 millimeter (C_{gr}) opgeteld te worden met de concentratie die door het laboratorium in de grondmonsters aangetroffen wordt (C_f).

RESULTATEN VERKENNEND BODEMONDERZOEK

5.1 Zintuiglijke waarnemingen

Voor de boorprofielbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage 4. De bodem is vanaf maaiveld tot de maximale boordiepte van 3,40 meter –mv, opgebouwd uit (humeuze/zandige) klei. Ter plaatse van boring 08 is in de toplaag van 0-0,25 meter –mv een zandlaag aangetroffen. Tijdens de uitvoering van het veldwerk zijn ter plaatse van diverse boringen bijmengingen met kolengruis waargenomen. Ter plaatse van de boringen 02, 07 en 13 zijn tevens bijmengingen met metselpuin waargenomen. Er zijn geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

Op basis van het aantreffen van de bijmengingen met metselpuin dienen deze delen van de locatie als verdacht beschouwd te worden met betrekking tot de aanwezigheid van asbest. Derhalve was geadviseerd om een verkennend asbestonderzoek conform de NEN 5707 uit te voeren, waarvan de resultaten zijn verwerkt in hoofdstuk 6. De aangetroffen bijmengingen met kolengruis worden niet als asbestverdacht beschouwd.

De grondwaterstand bevond zich tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden op een diepte van circa 1,90 meter –mv.

5.2 Analyseresultaten en bodemkwaliteit

De analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters zijn opgenomen in bijlage 5; de analyse- en toetsingsresultaten zijn samengevat in de tabellen 3 en 4.

Tabel 3: Toetsingsresultaten grond

monster	deelmonsters	traject m-mv	bijmengingen	>achtergrondwaarde	>interventiewaarde
MM01	02: 0.00 - 0.25, 07: 0.25 - 0.50, 08: 0.25 - 0.50, 10: 0.00 - 0.25, 13: 0.00 - 0.25	0,00 – 0,50	kolengruis, metselpuin, baksteen	lood (0,19)	-
MM02	03: 0.00 - 0.25, 04: 0.00 - 0.25, 05: 0.00 - 0.25, 09: 0.00 - 0.25, 11: 0.00 - 0.25	0,00 – 0,25	-	cadmium (0,00)*	-
MM03 (1)	12A: 1.00 - 1.50, 12A: 1.50 - 2.00, 1A: 1.00 - 1.50, 1A: 1.50 - 2.00, 6A: 1.00 - 1.50, 6A: 1.50 - 2.00	1,00 – 2,00	-	-	-

(xxx) bodemindex

*) gemeten gehalte betreft zeer beperkte overschrijding achtergrondwaarde

Tabel 4: Toetsingsresultaten grondwater

monster	filterstelling m-mv	pH	Ec in $\mu\text{S/cm}$	troebelheid (NTU)	>streefwaarde	>interventiewaarde
01	2,4 – 3,4	7,25	424	35,8	barium (0,10)	-

(xxx) bodemindex

5.3 Interpretatie

Grond

Uit de analyseresultaten is gebleken dat de kolengruis en de metselpuinhoudende bovengrond (MM01) een licht verhoogd gehalte aan lood bevat. De zintuiglijk schone bovengrond (MM02) bevat een licht verhoogd gehalte aan cadmium. In het ondergrondmengmonster (MM03) is geen van de geanalyseerde parameters verhoogd gemeten ten opzichte van de achtergrondwaarde.

De licht verhoogde gehalten in de bovengrond zijn mogelijk gedeeltelijk veroorzaakt door de aanwezige bijmengingen en komen gedeeltelijk van nature voor in kleigronden. De gemeten gehalten zijn dermate laag dat er geen aanleiding bestaat voor het uitvoeren van een aanvullend- of naderbodemonderzoek.

Grondwater

In het grondwater ter plaatse van peilbuis 01 is een licht verhoogd gehalte aan barium aangetoond. Licht verhoogde gehalten aan barium kunnen van nature in het grondwater voorkomen en duiden niet op een noemenswaardige verontreiniging. Omdat voor de aanwezigheid van het licht verhoogde gehalte aan barium in het grondwater geen antropogene bron/oorzaak gevonden is, wordt het barium niet als een verontreiniging beschouwd.

De pH en de Ec hebben, voor deze regio, normale waarden. Verondersteld wordt dat het water in de bodem van nature een troebelheid van 0 – 10 NTU heeft. Een troebelheid hoger dan 10 NTU is niet bezwaarlijk maar kan bij de interpretatie van de analyseresultaten worden gebruikt. Een verhoogde NTU kan leiden tot een overschatting van organische parameters en zware metalen. De verhoogde troebelheid hangt waarschijnlijk samen met het feit dat het grondwater slecht toestroomt en de aanwezigheid van onoplosbare bestanddelen in het grondwater. Aangezien maximaal licht verhoogde gehalten (aan anorganische parameters) zijn aangetoond, en de NTU van 10 geen normatieve grens is, bestaat geen aanleiding het grondwater opnieuw te bemonsteren.

6.1 Zintuiglijke waarnemingen en analyseresultaten

Maaiveldinspectie

De onderzoekslocatie was voor circa 100 % begroeid met gras. Het regende tijdens de maaiveldinspectie licht. Tijdens de maaiveldinspectie is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Op basis van de maaiveldinspectie is geen onderscheid te maken in verschillende deellocaties.

Actuele contactzone

Op de onderzoekslocatie zijn conform de strategie voor een verdachte locatie met betrekking tot de aanwezigheid van een bodemverontreiniging met asbest de volgende inspectiegaten (0,3x0,3 meter) gemaakt:

- 4 inspectiegaten tot 0,5 meter- mv waarvan 1 inspectiegat is doorgeboord tot 1,0 meter- mv.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn ter plaatse van alle proefgaten (G01 t/m G04) in de bodemlaag tot 0,5 meter- mv zwakke bijmengingen met baksteen, (metsel)puin, keramiek, kolen- gruis en plastic aangetroffen. Bij de inspectie van het vrijgekomen materiaal is zintuiglijk geen asbest- verdacht materiaal aangetroffen.

Voor de bepaling van het asbestgehalte in de fijne fractie (Cf: fractie < 16mm) is van de uitgezeefde grond van de inspectiegaten 1 mengmonster (MMA1, G01 t/m G04) samengesteld. Het mengmonster MMA1 is geanalyseerd op de aanwezigheid van asbest. Uit de analyse blijkt dat in de fijne fractie van mengmonster MMA1 0,5 mg/kg d.s. asbest is gedetecteerd. Het gehalte is ruim onder de interventie- waarde van 100 mg/kg d.s. waardoor er geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreini- ging. Tevens wordt de waarde voor nader onderzoek van 50 mg/kg niet overschreden waardoor ver- volg onderzoek niet noodzakelijk is.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Uit de resultaten van het verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op het perceel Koningstraat te Afferden, kadastraal bekend als gemeente Druten, sectie D, nummer 2101, blijkt dat zowel de vaste bodem als het grondwater niet (noemenswaardig) verontreinigd zijn met de onderzochte parameters. In de puinhoudende bovengrond is 0,5 mg/kg d.s. aan asbest aangetoond. Het gehalte is ruim onder de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. waardoor er geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Tevens wordt de waarde voor nader onderzoek van 50 mg/kg niet overschreden waardoor vervolgonderzoek niet noodzakelijk is.

Op basis van deze resultaten dient de hypothese, zoals verwoord in paragraaf 2.4, in principe verworpen te worden. De gevolgde strategie is echter als voldoende te beschouwen.

Indien grond afgevoerd moet worden van de locatie, dient rekening gehouden te worden met gebruiksbeperkingen van de vrijkomende grond. Volgens de tijdelijke handreiking hergebruik PFAS-houdende grond en bagger dient de grond ten behoeve van afzet aanvullend op de aanwezigheid van PFOS/PFOA geanalyseerd te worden.

Opgemerkt wordt dat wij slechts een adviserende taak hebben en dat het bevoegd gezag de noodzaak tot de uitvoering van nader of aanvullend onderzoek vaststelt.

Alhoewel het onderzoek met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen is uitgevoerd dient opgemerkt te worden dat een bodemonderzoek slechts bestaat uit een steekproef waarbij een relatief gering aantal boringen en analyses wordt uitgevoerd. Niet geheel uitgesloten kan worden dat op de locatie een verontreiniging aanwezig is die bij dit onderzoek niet is aangetroffen.

1. NEN 5740, januari 2009. Bodem, bodem- landbodem- strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en grond [13.080.05]. NNI, Delft
2. Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Beoordelingsrichting voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodemonderzoek, BRL SIKB 2000, Gouda, 1 februari 2018
3. Circulaire Bodemsanering per 1 juli 2013, 27 juni 2013, BWBR0033592
4. Landelijke referentiewaarden ter onderbouwing van maximale waarden in het bodembeleid, RIVM rapport 711701053
5. Regeling bodemkwaliteit, 13 december 2007, BWBR0023085

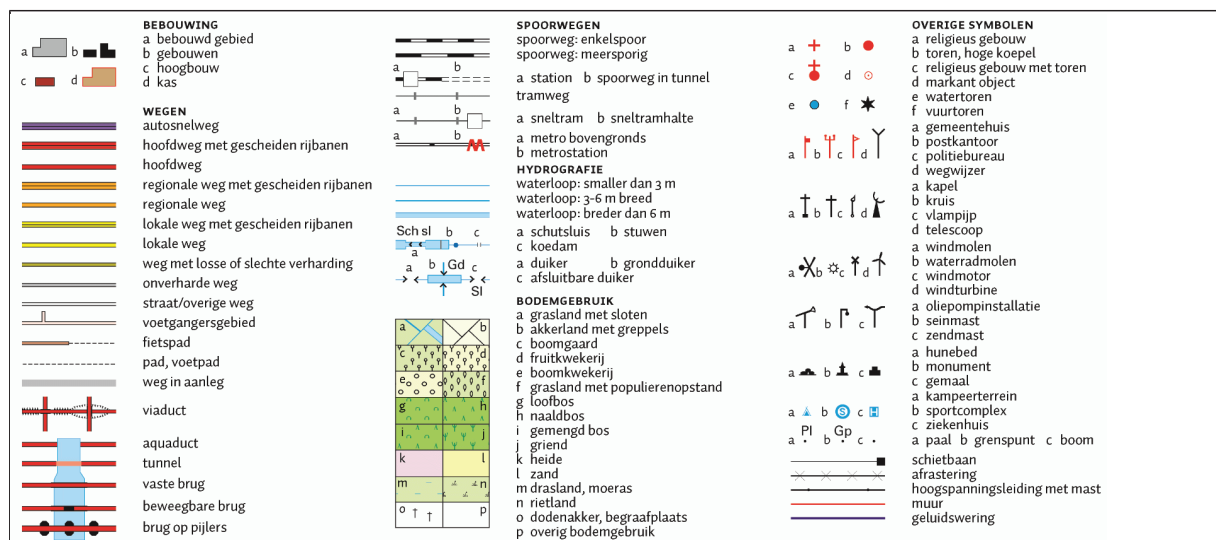
Bijlage 1

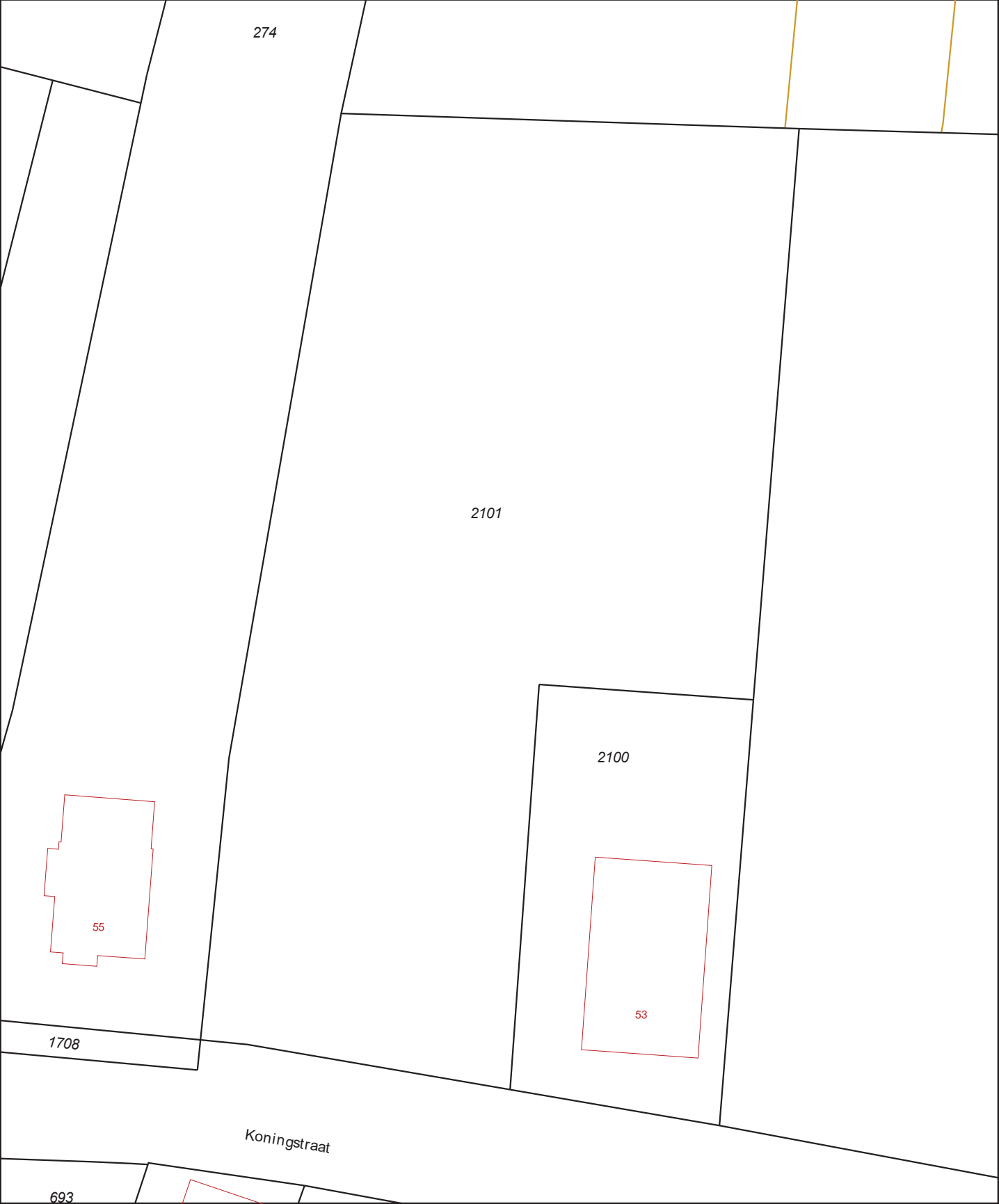
Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

 Hier bevindt zich Kadastraal object Druten D 2101
Koningstraat 53, 6654AB Afferden
CC-BY Kadaster.

Bijlage 2

12345

25

Deze kaart is noordgericht

Perceelnummer

Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Overige topografie

Voor een eensluitend uittreksel, geleverd op 10 september 2019

De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Schaal 1:500

Kadastrale gemeente

Sectie

Perceel

Druten

D

2101

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.

De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

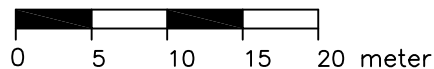
Bijlage 3

LEGENDA

- Boring (basis 0.0 tot 0.5 meter – mv)
- ⊙ Boring (basis 0.0 tot 2.0 meter – mv)
- ⊕ Boring met peilbuis

- ① Huisnummer
- Bebauwing
- - - Onderzoekslocatie

Aan de maatvoering van deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend.

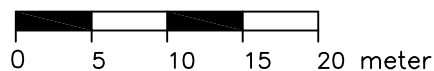
Tekening : 19.17758	Schaal : 1:500	Gemeente: DRUTEN
Datum : 06-11-2019	Getekend: MV	Sectie: D
NIPA milieutechniek b.v.	Formaat : A4	Perceelsnr.: 2101
Projectcode : 17758 Adres : Koningstraat ong. te Afferden (naast nr. 53)		

LEGENDA

- Boring (basis 0.0 tot 0.5 meter – mv)
- ⦿ Boring (basis 0.0 tot 2.0 meter – mv)
- ⊕ Boring met peilbuis

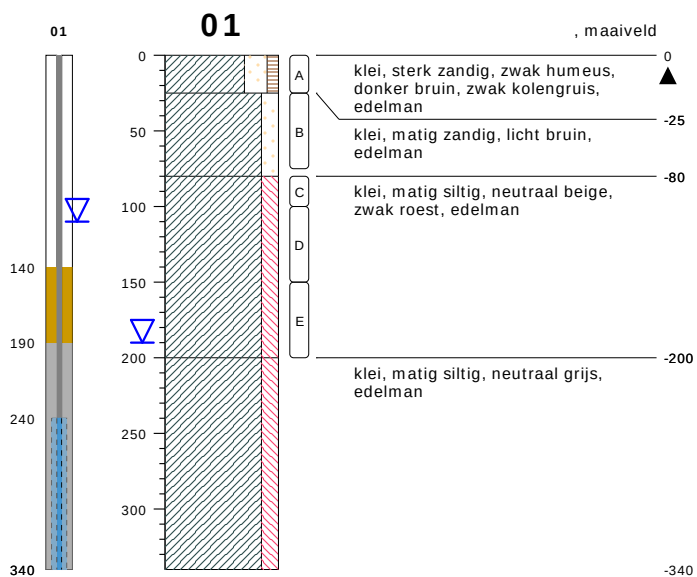
- ① Huisnummer
- Bebauwing
- - - Onderzoekslocatie

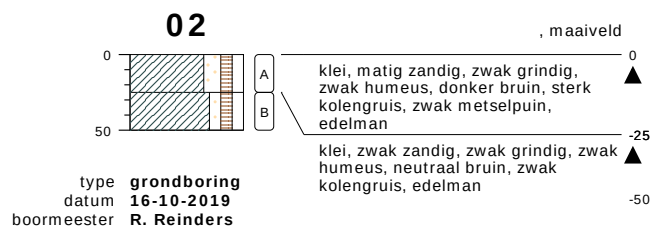
Aan de maatvoering van deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend.

Tekening : 20.18450	Schaal : 1:500	Gemeente: DRUTEN
Datum : 29-07-2020	Getekend: CB	Sectie: D
NIPA milieutechniek b.v.	Formaat : A4	Perceelsnr.: 2101
 Projectcode : 18450 Adres : Koningstraat ong. te Afferden (naast nr. 53)		

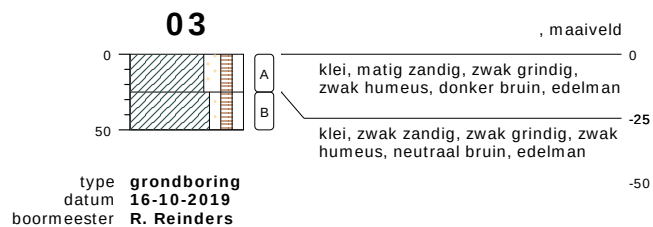
Bijlage 4

type **peilbuis met 1 filter**
 datum **09-10-2019**
 boormeester **RL**

type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

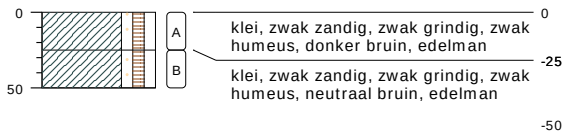
type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

bodemprofielen schaal 1:50

onderzoek **Koningstraat naast 53 Afferden**
 projectcode **17758**
 datum **22-10-2019**
 getekend conform **NEN 5104**
 pagina **1 van 6**

04

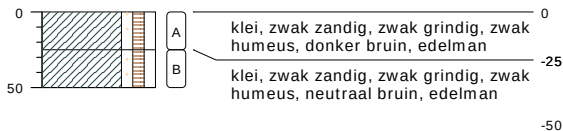
, maaiveld

type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

05

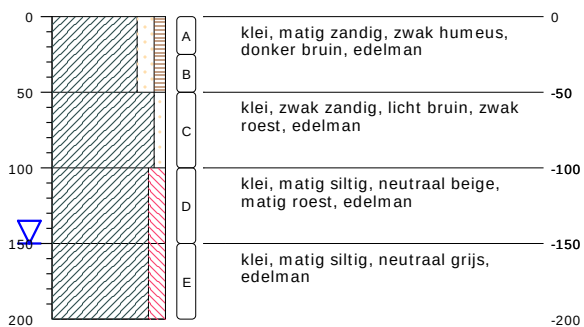
, maaiveld

type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

06

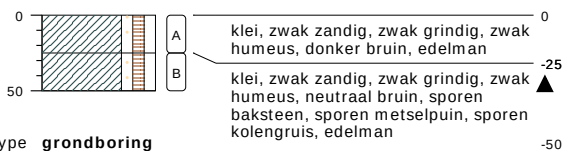
, maaiveld

type **grondboring**
 datum **09-10-2019**
 boormeester **RL**

07

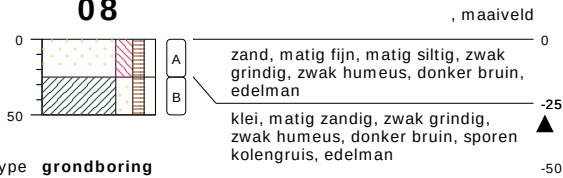
, maaiveld

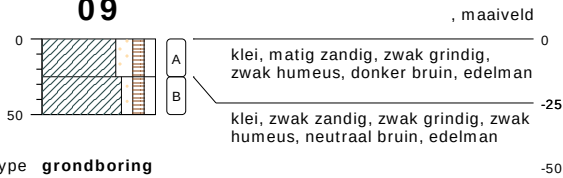
type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

bodemprofielen schaal 1:50

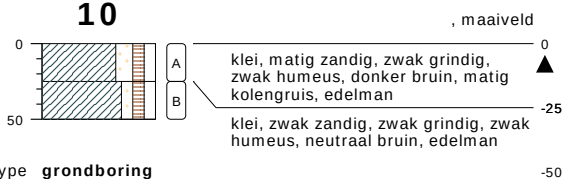
onderzoek **Koningstraat naast 53 Afferden**
 projectcode **17758**
 datum **22-10-2019**
 getekend conform **NEN 5104**
 pagina **2 van 6**

08

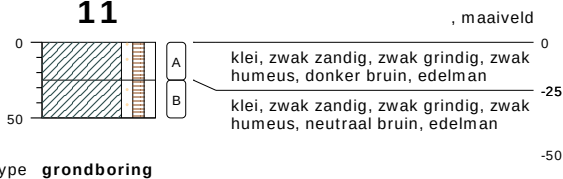
type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

09

type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

10

type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

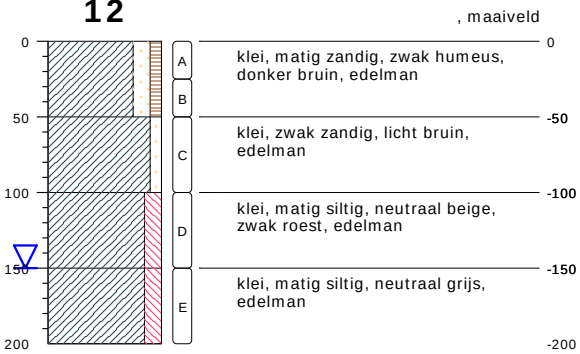
11

type **grondboring**
 datum **16-10-2019**
 boormeester **R. Reinders**

bodemprofielen schaal 1:50

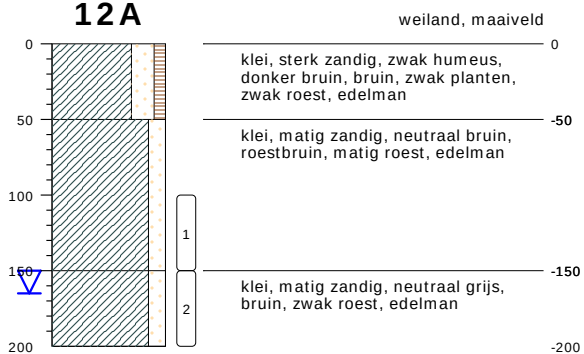
onderzoek **Koningstraat naast 53 Afferden**
 projectcode **17758**
 datum **22-10-2019**
 getekend conform **NEN 5104**
 pagina **3 van 6**

12

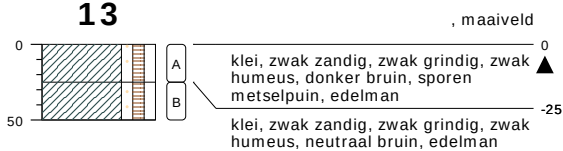
type **grondboring**
datum **09-10-2019**
boormeester **RL**

12A

type **grondboring**
datum **21-10-2019**
boormeester **Vincent Burgers**

13

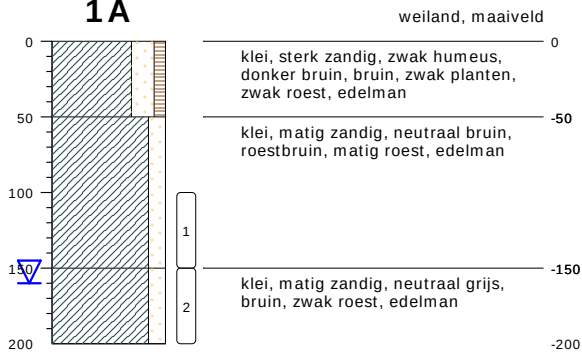

type **grondboring**
datum **16-10-2019**
boormeester **R. Reinders**

bodemprofielen schaal 1:50

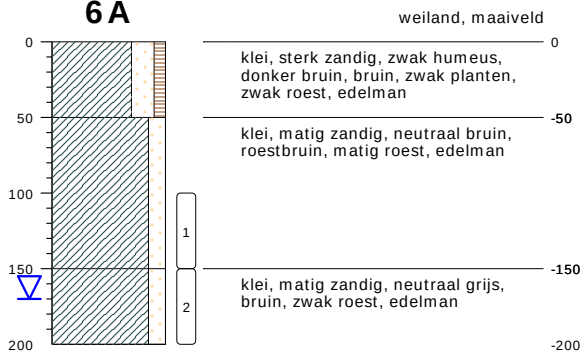
onderzoek **Koningstraat naast 53 Afferden**
projectcode **17758**
datum **22-10-2019**
getekend conform **NEN 5104**
pagina **4 van 6**

1 A

type **grondboring**
datum **21-10-2019**
boormeester **Vincent Burgers**

6 A

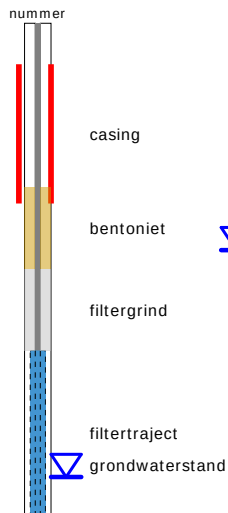

type **grondboring**
datum **21-10-2019**
boormeester **Vincent Burgers**

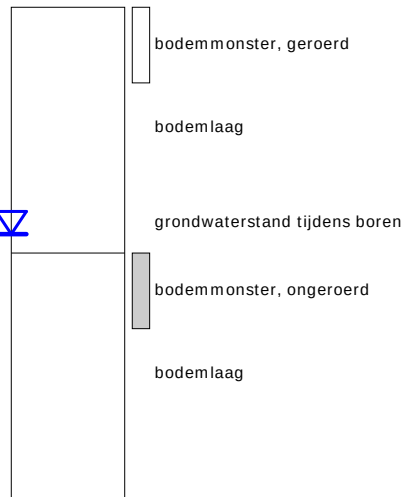
bodemprofielen schaal 1:50

onderzoek **Koningstraat naast 53 Afferden**
projectcode **17758**
datum **22-10-2019**
getekend conform **NEN 5104**
pagina **5 van 6**

PEILBUIS

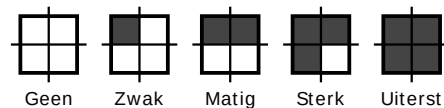
BORING

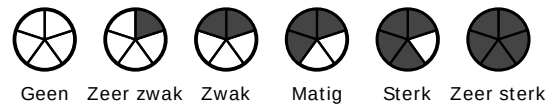
links= cm-maaiveld

rechts= cm + NAP

OLIE OP WATER REACTIE

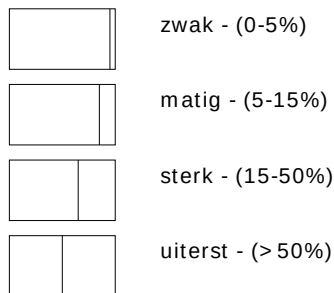
GEUR INTENISTEIT

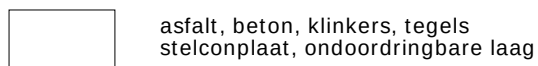
GRONDSOORTEN

MATE VAN BIJMENGING

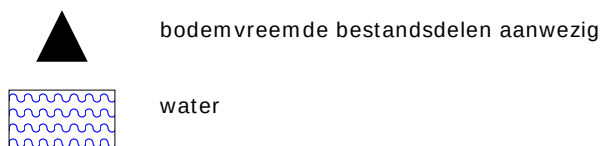
VERHARDINGEN

GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = photo ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

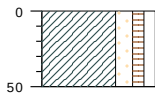
G01

, maaiveld
0
▲
klei, matig zandig, zwak grindig,
matig humeus, donker bruin, sporen
puin, matig hout, schep
-25

type inspectiegat
datum 01-07-2020
boormeester R. Reinders

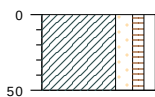
G02

, maaiveld
0
▲
klei, matig zandig, zwak grindig,
zwak humeus, neutraal bruin, zwak
keramiek, zwak baksteen, zwak
kolengruis, schep
-50

type inspectiegat
datum 01-07-2020
boormeester R. Reinders

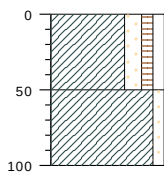
G03

, maaiveld
0
▲
klei, matig zandig, zwak grindig,
zwak humeus, neutraal bruin, zwak
baksteen, zwak kolengruis, schep
-50

type inspectiegat
datum 01-07-2020
boormeester R. Reinders

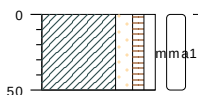
G04

, maaiveld
0
▲
klei, matig zandig, zwak grindig,
zwak humeus, neutraal bruin, zwak
baksteen, zwak kolengruis, zwak
metselpuin, zwak plastic, sporen
keramiek, schep
-50
klei, zwak zandig, neutraal bruin,
zwak roest, edelman
-100

type inspectiegat
datum 01-07-2020
boormeester R. Reinders

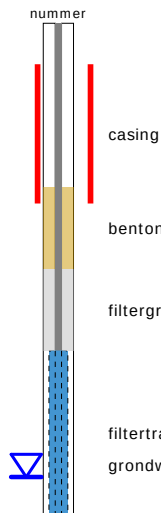
mma1

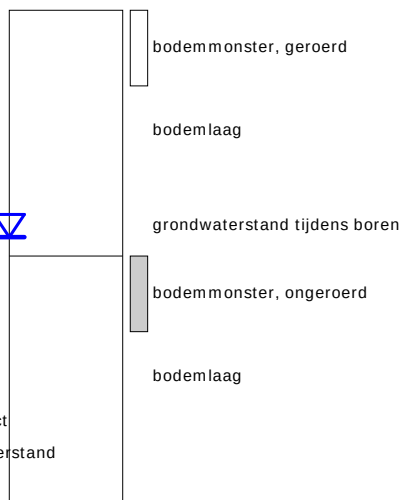
, maaiveld
0
▲
klei, matig zandig, zwak grindig,
zwak humeus, neutraal bruin, zwak
baksteen, zwak kolengruis, zwak
metselpuin, zwak plastic, sporen
keramiek, schep
-50
G01 tm G04

type inspectiegat
datum 01-07-2020
boormeester R. Reinders

PEILBUIS

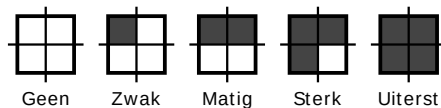

BORING

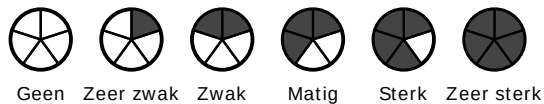

links= cm-maaiveld
rechts= cm+ NAP

OLIE OP WATER REACTIE

GEUR INTENISTEIT

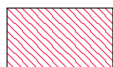
GRONDSOORTEN

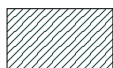
GRIND, grindig (G,g)

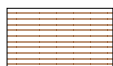
ZAND, zandig (Z,z)

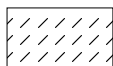
LEEM, siltig (L,s)

KLEI, kleiig (K,k)

VEEN, humeus (V,h)

slib

MATE VAN BIJMENGING

zwak - (0-5%)

matig - (5-15%)

sterk - (15-50%)

uiterst - (> 50%)

VERHARDINGEN

asfalt, beton, klinkers, tegels
stelconplaat, ondoordringbare laag

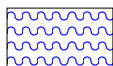
GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG

bodemvreemde bestanddelen aanwezig

water

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = foto ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

Bijlage 5

NIPA milieutechniek BV
T.a.v. Astrid
Landweerstraat Zuid 109
5349 AK OSS

Analysecertificaat

Datum: 24-Oct-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019154599/1
Uw project/verslagnummer	17758
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	18-Oct-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	17758	Certificaatnummer/Versie	2019154599/1
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden	Startdatum	21-Oct-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-Oct-2019/15:19
		Bijlage	A, B, C
Monsternemer	Robert	Pagina	1/3
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

Analyse	Eenheid	1	2
Voorbehandeling			
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd
Bodemkundige analyses			
S Droge stof	% (m/m)	81.7	78.8
S Organische stof	% (m/m) ds	4.2	4.9
Gloeirest	% (m/m) ds	95.0	94.3
S Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	12.3	11.3
Metalen			
S Barium (Ba)	mg/kg ds	100	84
S Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.38	0.47
S Kobalt (Co)	mg/kg ds	6.8	7.8
S Koper (Cu)	mg/kg ds	18	16
S Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.078	0.070
S Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S Nikkel (Ni)	mg/kg ds	17	18
S Lood (Pb)	mg/kg ds	110	37
S Zink (Zn)	mg/kg ds	81	87
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB			
S alfa-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S beta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S gamma-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S delta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08: 25-50, 10: 0-25, 13: 0-25	16-Oct-2019	10996210
2	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05: 0-25, 09: 0-25, 11: 0-25	16-Oct-2019	10996211

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RVA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	17758	Certificaatnummer/Versie	2019154599/1
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden	Startdatum	21-Oct-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-Oct-2019/15:19
Monsternemer	Robert	Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Grond (AS3000)	Pagina	2/3

Analyse	Eenheid	1	2
S Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Heptachloor	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Aldrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Dieldrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Endrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Isodrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Telodrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
Q beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0.0020	<0.0020
S alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S o,p'-DDT	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S p,p'-DDT	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S o,p'-DDE	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S p,p'-DDE	mg/kg ds	0.0020	0.0010
S o,p'-DDD	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S p,p'-DDD	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021 ¹⁾	0.0021 ¹⁾
S Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021 ¹⁾	0.0021 ¹⁾
S Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 ¹⁾	0.0014 ¹⁾
S DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 ¹⁾	0.0014 ¹⁾
S DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0027	0.0017
S DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 ¹⁾	0.0014 ¹⁾
S DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0055	0.0045
S Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 ¹⁾	0.0014 ¹⁾
S OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.016	0.015
S OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.017	0.016

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08: 25-50, 10: 0-25, 13: 0-25	16-Oct-2019	10996210
2	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05: 0-25, 09: 0-25, 11: 0-25	16-Oct-2019	10996211

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RVA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	17758	Certificaatnummer/Versie	2019154599/1
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden	Startdatum	21-Oct-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-Oct-2019/15:19
Monsternemer	Robert	Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Grond (AS3000)	Pagina	3/3

Analyse	Eenheid	1	2
Polychloorbifenylen, PCB			
S PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Fluorantheen	mg/kg ds	0.11	0.088
S Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.068	0.053
S Chryseen	mg/kg ds	0.093	0.071
S Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.055	<0.050
S Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.052	<0.050
S PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.55	0.46

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08: 25-50, 10: 0-25, 13: 0-25	16-Oct-2019	10996210
2	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05: 0-25, 09: 0-25, 11: 0-25	16-Oct-2019	10996211

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPA NL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Akkoord
Pr.coörd.

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019154599/1

Pagina 1/1

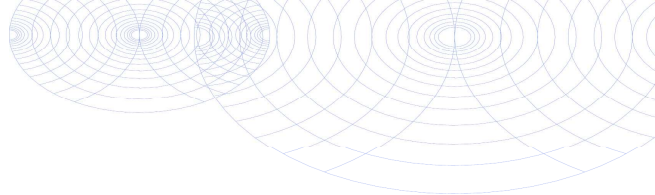
Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10996210	07		25	50	0537738236	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08
10996210	08		25	50	0537738232	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08
10996210	10		0	25	0537738200	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08
10996210	02		0	25	0537738248	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08
10996210	13		0	25	0537738331	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08
10996211	05		0	25	0537738237	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05:
10996211	04		0	25	0537738256	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05:
10996211	09		0	25	0537738230	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05:
10996211	03		0	25	0537738235	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05:
10996211	11		0	25	0537738315	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05:

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPA NL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2019154599/1

Pagina 1/1

Opmerking 1)De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van $0,7 \cdot RG$ **Eurofins Analytico B.V.**

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV
en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving),
het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD)
en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019154599/1

Pagina 1/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en gw. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en gw. NEN-EN-ISO 16703
OCB (25)	W0262	GC-MS	Cf. pb 3020-1/2/3
OCB som AP04/AS3X	W0262	GC-MS	Cf. pb 3020-1/2/3
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (10) (VR0M)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

NIPA milieutechniek BV
T.a.v. Astrid
Landweerstraat Zuid 109
5349 AK OSS

Analysecertificaat

Datum: 23-Oct-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019154539/1
Uw project/verslagnummer	17758
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	18-Oct-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer 17758
Uw projectnaam Koningstraat naast 53 Afferden
Uw ordernummer

Certificaatnummer/Versie 2019154539/1
Startdatum 18-Oct-2019
Rapportagedatum 23-Oct-2019/15:24
Bijlage A,B,C
Pagina 1/2

Monsternemer Robert
Monstermatrix Water (AS3000)

Analyse	Eenheid	1
Metalen		
S Barium (Ba)	µg/L	110
S Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20
S Kobalt (Co)	µg/L	<2.0
S Koper (Cu)	µg/L	<2.0
S Kwik (Hg)	µg/L	<0.050
S Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0
S Nikkel (Ni)	µg/L	<3.0
S Lood (Pb)	µg/L	<2.0
S Zink (Zn)	µg/L	<10
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen		
S Benzeen	µg/L	<0.20
S Toluene	µg/L	<0.20
S Ethylbenzeen	µg/L	<0.20
S o-Xyleen	µg/L	<0.10
S m,p-Xyleen	µg/L	<0.20
S Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 ¹⁾
BTEX (som)	µg/L	<0.90
S Naftaleen	µg/L	<0.020
S Styreen	µg/L	<0.20
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen		
S Dichloormethaan	µg/L	<0.20
S Trichloormethaan	µg/L	<0.20
S Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10
S Trichlooretheen	µg/L	<0.20
S Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10
S 1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20
S 1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20
S 1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S 1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10

Nr. Monsteromschrijving

1 1, 01-01: 240-340

Datum monstername

16-Oct-2019

Monster nr.

10996019

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPARL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer 17758
Uw projectnaam Koningstraat naast 53 Afferden
Uw ordernummer

Certificaatnummer/Versie 2019154539/1
Startdatum 18-Oct-2019
Rapportagedatum 23-Oct-2019/15:24
Bijlage A,B,C
Pagina 2/2

Monsternemer Robert
Monstermatrix Water (AS3000)

Analyse	Eenheid	1
S trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
CKW (som)	µg/L	<1.6
S Tribroommethaan	µg/L	<0.20
S Vinylchloride	µg/L	<0.10
S 1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S 1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 ¹⁾
S 1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S 1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S 1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42
Minerale olie		
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10
S Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50

Nr. Monsteromschrijving

1 1, 01-01: 240-340

Datum monstername

16-Oct-2019

Monster nr.

10996019

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL22A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019154539/1

Pagina 1/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10996019	01		240	340	0680435207	1, 01-01: 240-340
10996019	01		240	340	0680435206	1, 01-01: 240-340
10996019	01		240	340	0800852547	1, 01-01: 240-340

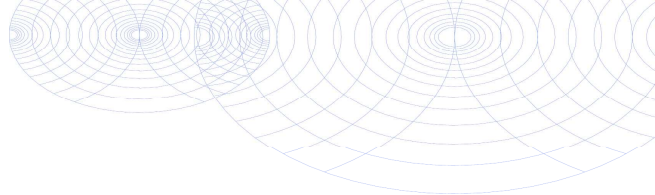
Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2019154539/1

Pagina 1/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van $0,7 \cdot RG$

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019154539/1

Pagina 1/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
VOC (11)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	Cf. pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

NIPA milieutechniek BV
T.a.v. Astrid
Landweerstraat Zuid 109
5349 AK OSS

Analysecertificaat

Datum: 25-Oct-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019156706/1
Uw project/verslagnummer	17758
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	23-Oct-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	17758	Certificaatnummer/Versie	2019156706/1
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden	Startdatum	23-Oct-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	25-Oct-2019/11:57
Monsternemer	Robert	Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Grond (AS3000)	Pagina	1/2

Analyse	Eenheid	1
Voorbehandeling		
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd
Bodemkundige analyses		
S Droge stof	% (m/m)	72.8
S Organische stof	% (m/m) ds	1.3
Gloeirest	% (m/m) ds	96.7
S Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	29.3
Metalen		
S Barium (Ba)	mg/kg ds	150
S Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.23
S Kobalt (Co)	mg/kg ds	12
S Koper (Cu)	mg/kg ds	16
S Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050
S Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5
S Nikkel (Ni)	mg/kg ds	34
S Lood (Pb)	mg/kg ds	17
S Zink (Zn)	mg/kg ds	63
Minerale olie		
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0
S Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35
Polychloorbifenylen, PCB		
S PCB 28	mg/kg ds	<0.0010
S PCB 52	mg/kg ds	<0.0010
S PCB 101	mg/kg ds	<0.0010
S PCB 118	mg/kg ds	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200, 1A: 100-150, 1A: 150-200, 6A: 100-150, 6A: 150-200	21-Oct-2019	11002858

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPA NL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RVA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	17758	Certificaatnummer/Versie	2019156706/1
Uw projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden	Startdatum	23-Oct-2019
Uw ordernummer		Rapportagedatum	25-Oct-2019/11:57
Monsternemer	Robert	Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Grond (AS3000)	Pagina	2/2

Analyse	Eenheid	1
S PCB 138	mg/kg ds	<0.0010
S PCB 153	mg/kg ds	<0.0010
S PCB 180	mg/kg ds	<0.0010
S PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 ¹⁾
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK		
S Naftaleen	mg/kg ds	<0.050
S Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050
S Anthraceen	mg/kg ds	<0.050
S Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050
S Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050
S Chryseen	mg/kg ds	<0.050
S Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050
S Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050
S Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050
S Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050
S PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 ¹⁾

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200, 1A: 100-150, 1A: 150-200, 6A: 100-150, 6A: 150-200	21-Oct-2019	11002858

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPA NL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Akkoord
Pr.coörd.

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019156706/1

Pagina 1/1

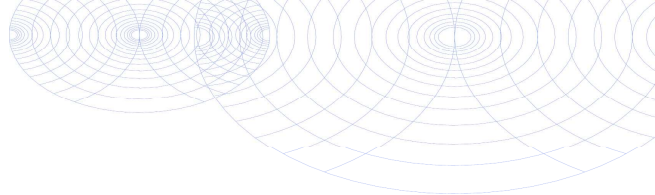
Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11002858	12A		100	150	0537830636	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200
11002858	12A		150	200	0537830699	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200
11002858	1A		100	150	0537830318	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200
11002858	1A		150	200	0537830632	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200
11002858	6A		100	150	0537830633	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200
11002858	6A		150	200	0537830452	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2019156706/1

Pagina 1/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van $0,7 \star RG$

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019156706/1

Pagina 1/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en gw. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en gw. NEN-EN-ISO 16703
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (10) (VR0M)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

NIPA milieutechniek BV
T.a.v. Jessica van Kempen
Landweerstraat Zuid 109
5349 AK OSS

Analysecertificaat

Datum: 09-Jul-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020104355/1
Uw project/verslagnummer	18450
Uw projectnaam	Koningsstraat naast 53 te Afferden
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	07-Jul-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	18450	Certificaatnummer/Versie	2020104355/1
Uw projectnaam	Koningsstraat naast 53 te Afferden	Startdatum	07-Jul-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	09-Jul-2020/07:06
Monsternemer		Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Asbestverdachte grond	Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1
Bodemkundige analyses		
Droge stof (Extern)	% (m/m)	92.1 ¹⁾
Extern / Overig onderzoek		
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	11.9 ²⁾
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 ²⁾
Asbest fractie 1-2mm	mg	4.9 ²⁾
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 ²⁾
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 ²⁾
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 ²⁾
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 ²⁾
Asbest (som)	mg	4.9 ²⁾
Asbest in grond	mg/kg ds	0.5 ²⁾
Gemeten Asbestconcentratie	mg/kg ds	0.5 ²⁾
Gemeten concentratie Chrysotiel	mg/kg ds	0.5 ²⁾
Gemeten concentratie Amfibool	mg/kg ds	0.0 ²⁾
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.5 ²⁾
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 ²⁾

Nr. Monsteromschrijving

1 MMA1

Datum monstername

07-Jul-2020

Monster nr.

11461597

Q: door RVA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

PB

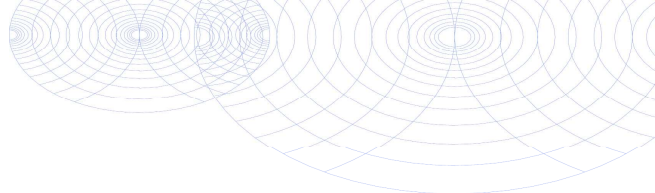
Eurofins Analytico B.V.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020104355/1

Pagina 1/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11461597		MMA1			1598764MG	MMA1

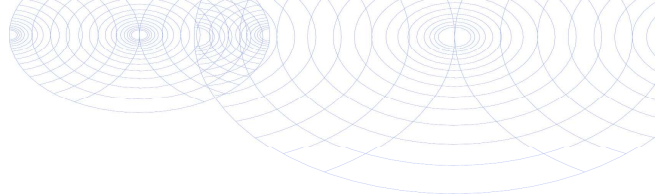

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020104355/1

Pagina 1/1

Opmerking 1)

Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)

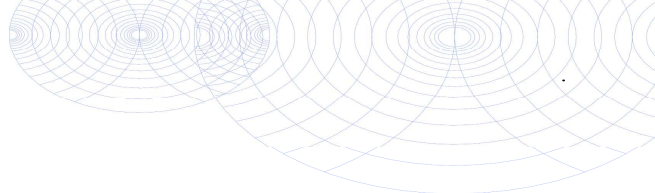
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPARL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020104355/1

Pagina 1/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Bodemkundige analyses			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Extern / Overig onderzoek			
Asbest Grond NEN5898 2016	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 1058932
 Uw Project omschrijving : 2020104355-18450
 Opdrachtgever : Eurofins Analytico B.V.

Monstercode : 6385411
 Uw referentie : MMA1
 Opgegeven bemonsteringsdatum : 07/07/2020

Asbestonderzoek

Initialen analist : K.K.
 Datum geanalyseerd : 08-07-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (S).

Massa aangeleverde monster : 11940 g
 Droge massa aangeleverde monster : 10997 g
 Percentage droogrest : 92,1 m/m %
 Type zieving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10248,1	95,3	12,6	0,12	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	141,0	1,3	20,9	14,82	0	0,0
1-2 mm	195,9	1,8	76,2	38,90	2	15,3
2-4 mm	48,6	0,5	48,6	100,00	0	0,0
4-8 mm	63,6	0,6	63,6	100,00	0	0,0
8-20 mm	60,0	0,6	60,0	100,00	0	0,0
>20 mm	0,1	0,0	0,1	100,00	0	0,0
Totaal	10757,3	100,0	282,0		2	15,3

zeeffractie (mm)	asbest totaal			serpentiin asbest			amfibool asbest		
	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,5	0,2	1,4	0,5	0,2	1,4	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	0,5	0,2	1,4	0,5	0,2	1,4	0,0	0,0	0,0

Aangetroffen type asbest : Serpentiin
 Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentiin asbest is chrysotiel.
 Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentiin asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,5	0,0	0,5
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,5	0,0	

Gewogen concentratie (serpentiinasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **0,5 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentiin en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
 - : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).

- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

Opdrachtverificatiecode: JWBQ-EKYI-NCFC-UJKE

Ref.: 1058932_certificaat_v1

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 1058932
Uw Project omschrijving : 2020104355-18450
Opdrachtgever : Eurofins Analytico B.V.

Monstercode : 6385411
Uw referentie : MMA1
Opgegeven bemonsteringsdatum : 07/07/2020

Asbestonderzoek - productidentificatie

zeef fractie (mm)	materiaal	gebondenheid	asbestsoort	percentage (m/m %)
1-2 mm	cement, vlakke plaat	hecht	chrysotiel	10-15

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 1058932
Uw Project omschrijving : 2020104355-18450
Opdrachtgever : Eurofins Analytico B.V.

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest

Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project: - Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 1058932
Uw Project omschrijving : 2020104355-18450
Opdrachtgever : Eurofins Analytico B.V.

Barcodeschema's

Monstercode	Uw referentie	uw monsterref.	uw diepte	uw barcode
6385411	MMA1	MMA1	-	1598764MG

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 1058932
Uw Project omschrijving : 2020104355-18450
Opdrachtgever : Eurofins Analytico B.V.

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000

In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek : Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Bijlage 6

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	17758
Projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden
Ordernummer	
Datum monstername	16-10-2019
Monsternemer	Robert
Certificaatnummer	2019154599
Startdatum	21-10-2019
Rapportagedatum	24-10-2019

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW	BI
Bodemtype correctie										
Organische stof		4,2								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		12,3								
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd								
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	81,7	81,7							
Organische stof	% (m/m) ds	4,2	4,2							
Gloeirest	% (m/m) ds	95								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	12,3	12,3							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	100	169,4		20				920	-0,03
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,38	0,5194	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13	-0,01
Kobalt (Co)	mg/kg ds	6,8	11,24	<=AW	3	15	35	190	190	-0,02
Koper (Cu)	mg/kg ds	18	26,02	<=AW	5	40	54	190	190	-0,09
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,078	0,0946	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36	0,00
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190	<RG
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	17	26,68	<=AW	4	35		100	100	-0,13
Lood (Pb)	mg/kg ds	110	140,6	Wonen	10	50	210	530	530	0,19
Zink (Zn)	mg/kg ds	81	121,7	<=AW	20	140	200	720	720	-0,03
Minerale olie										
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5							<RG
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	8,333							<RG
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	8,333							<RG
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	18,33							<RG
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	8,333							<RG
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	10							<RG
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	58,33	<=AW	35	190	190	500	5000	<RG
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB										
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,001	0,001	0,5	17	<RG
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,5	1,6	<RG
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,003	0,04	0,5	1,2	<RG
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,0085	0,027	1,4	2	<RG
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,0007	0,0007	0,1	4	<RG
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,003				<RG
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016		0,001				0,32	<RG
Dieldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,0009	0,0009	0,1	4	<RG
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,0033							
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
p,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
p,p'-DDE	mg/kg ds	0,002	0,0047							
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
p,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0016							
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021								
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021	0,005	<=AW	0,001	0,015	0,04	0,14	4	0,00
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0033	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4	0,00
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0033	<=AW	0,001	0,02	0,84	34	34	0,00
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0027	0,0064	<=AW	0,001	0,1	0,13	1,3	2,3	-0,04
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0033	<=AW	0,001	0,2	0,2	1	1,7	-0,13
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0055								
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0033	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4	0,00
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,016	0,0381	<=AW		0,4				
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,017								

Polychloorbifenylen, PCB											
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0016								<RG
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0016								<RG
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0016								<RG
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0016								<RG
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0016								<RG
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0016								<RG
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0016								<RG
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0116	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1	-0,01	
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH											
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035								<RG
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035								<RG
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035								<RG
Fluorantheen	mg/kg ds	0,11	0,11								
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,068	0,068								
Chryseen	mg/kg ds	0,093	0,093								
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035								<RG
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,055	0,055								
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035								<RG
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,052	0,052								
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,55	0,553	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40	-0,02	

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	10996210	MM01, 02: 0-25, 07: 25-50, 08: 25-50, 10: 0-25, 13: 0-25

Eindoordeel: Klasse wonen

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Bodemindex (BI) = (BotoVa omgerekend resultaat - AW) / (IW - AW)

AW = achtergrondwaarde (grond)

IW = interventiewaarde

Bodemindex < 0 betekent: Botova omgerekend resultaat < AW

Bodemindex = 0: *gehalte is gelijk aan de Achtergrondwaarde*

0 < Bodemindex < 0,5 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de AW en de Tussenwaarde

Bodemindex = 0,5: *gehalte is gelijk aan de Tussenwaarde*

0,5 < Bodemindex < 1 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Tussenwaarde en IW

Bodemindex = 1,0: *gehalte is gelijk aan de Interventiewaarde*

Bodemindex > 1 betekent: IW overschreden

NB: de Tussenwaarde en/of de Bodemindex waarde hebben geen wettelijk kader. Het is alleen een hulpmiddel bij de interpretaties

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	17758
Projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden
Ordernummer	
Datum monstername	16-10-2019
Monsternemer	Robert
Certificaatnummer	2019154599
Startdatum	21-10-2019
Rapportagedatum	24-10-2019

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW	BI
Bodemtype correctie										
Organische stof		4,9								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		11,3								
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd								
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	78,8	78,8							
Organische stof	% (m/m) ds	4,9	4,9							
Gloeirest	% (m/m) ds	94,3								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11,3	11,3							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	84	150,5		20				920	-0,05
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,47	0,6339	Wonen	0,2	0,6	1,2	4,3	13	0,00
Kobalt (Co)	mg/kg ds	7,8	13,59	<=AW	3	15	35	190	190	-0,01
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	23,3	<=AW	5	40	54	190	190	-0,11
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,07	0,0856	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36	0,00
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190	<RG
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	18	29,58	<=AW	4	35		100	100	-0,08
Lood (Pb)	mg/kg ds	37	47,51	<=AW	10	50	210	530	530	-0,01
Zink (Zn)	mg/kg ds	87	133,5	<=AW	20	140	200	720	720	-0,01
Minerale olie										
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	4,286							<RG
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	7,143							<RG
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	7,143							<RG
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	15,71							<RG
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	7,143							<RG
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	8,571							<RG
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	50	<=AW	35	190	190	500	5000	<RG
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB										
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	<=AW	0,001	0,001	0,001	0,5	17	<RG
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,5	1,6	<RG
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	<=AW	0,001	0,003	0,04	0,5	1,2	<RG
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	<=AW	0,001	0,0085	0,027	1,4	2	<RG
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	<=AW	0,001	0,0007	0,0007	0,1	4	<RG
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	<=AW	0,001	0,003				<RG
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014		0,001				0,32	<RG
Dieldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014	<=AW	0,001	0,0009	0,0009	0,1	4	<RG
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,0028							
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
p,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
p,p'-DDE	mg/kg ds	0,001	0,002							
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
p,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0014							
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021								
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021	0,0042	<=AW	0,001	0,015	0,04	0,14	4	0,00
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0028	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4	0,00
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0028	<=AW	0,001	0,02	0,84	34	34	0,00
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0017	0,0034	<=AW	0,001	0,1	0,13	1,3	2,3	-0,04
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0028	<=AW	0,001	0,2	0,2	1	1,7	-0,13
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0045								
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0028	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4	0,00
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,015	0,0306	<=AW		0,4				
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,016								

[illegible][illegible]

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	10996211	MM02, 03: 0-25, 04: 0-25, 05: 0-25, 09: 0-25, 11:0-25

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
------	---------------------------

AW Achtergrondwaarde

<= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde

RG Eis	Vereiste rapportagegrens
--------	--------------------------

IW	Interventiewaarde
----	-------------------

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

$$\text{BodemIndex (BI)} = (\text{BotoVa omgerekend resultaat} - \text{AW}) / (\text{IW} - \text{AW})$$

AW = achtergrondwaarde (grond)

IW = interventiewaarde

- Bodemindex < 0 betekent: Botova omgerekend resultaat < AW

• Bodemindex = 0: gehalte is gelijk aan de Achtergrondwaarde

· $0 < \text{Bodemindex} < 0,5$ betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de AW en de Tussenwaarde

• Bodemindex = 0,5: gehalte is gelijk aan de Tussenwaarde

· 0,5 < Bodemindex < 1 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Tussenwaarde en IW

- Bodemindex = 1,0: gehalte is gelijk aan de interventiewaarde

- Bodemindex > 1 betekent: IW overschreden

NB: de Tussenwaarde en/of de BodemIndex waarde hebben geen wettelijk kader. Het is alleen een hulpmiddel bij de interpretaties

Projectnummer	17758
Projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden
Ordernummer	
Datum monstername	21-10-2019
Monsternemer	Robert
Certificaatnummer	2019156706
Startdatum	23-10-2019
Rapportagedatum	25-10-2019

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW	BI
---------	---------	---	------	---------	--------	----	-------	-----------	----	----

Organische stof	1,3
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	29,3

Cryogeen malen AS3000 Uitgevoerd

Droge stof	% (m/m)	72,8	72,8
Organische stof	% (m/m) ds	1,3	1,3
Gloeirest	% (m/m) ds	96,7	
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	29,3	29,3

Barium (Ba)	mg/kg ds	150	131,7		20				920	-0,08
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,23	0,279	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13	-0,03
Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	10,58	<=AW	3	15	35	190	190	-0,03
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	17,05	<=AW	5	40	54	190	190	-0,15
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0348	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36	<RG
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190	<RG
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	34	30,28	<=AW	4	35		100	100	-0,07
Lood (Pb)	mg/kg ds	17	17,77	<=AW	10	50	210	530	530	-0,07
Zink (Zn)	mg/kg ds	63	62,6	<=AW	20	140	200	720	720	-0,13

[illegible]

PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035								<RG
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035								<RG
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035								<RG
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035								<RG
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035								<RG
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035								<RG
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035								<RG
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1		<RG

[illegible]

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11002858	1, 12A: 100-150, 12A: 150-200, 1A: 100-150, 1A: 150-200, 6A: 100-150, 6A: 150-200

Eindeordeel:	Altijd toepasbaar
Gebruikte afkortingen	
GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaars

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

Bodemindex (BI) = (BotoVa omgerekend resultaat - AW) / (IW - AW)

AW = achtergrondwaarde (grond)

IW = interviewwaarde

- Bodemindex < 0 betekent: Botova omgerekend resultaat < AW
- **Bodemindex = 0: gehalte is gelijk aan de Achtergrondwaarde**
- 0 < Bodemindex < 0,5 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de AW en de Tussenwaarde
- **Bodemindex = 0,5: gehalte is gelijk aan de Tussenwaarde**
- 0,5 < Bodemindex < 1 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Tussenwaarde en IW
- **Bodemindex = 1,0: gehalte is gelijk aan de Interviewwaarde**
- Bodemindex > 1 betekent: IW overschreden

NB: de Tussenwaarde en/of de Bodemindex waarde hebben geen wettelijk kader. Het is alleen een hulpmiddel bij de interpretaties

Projectnummer	17758
Projectnaam	Koningstraat naast 53 Afferden
Ordernummer	
Datum monstername	16-10-2019
Monsternemer	Robert
Certificaatnummer	2019154539
Startdatum	18-10-2019
Rapportagedatum	23-10-2019

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I	BI
Metalen									
Barium (Ba)	µg/L	110	110	*	20	50	337,5	625	0,1043
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6	-0,0464
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	20	60	100	-0,2325
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75	-0,2267
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3	-0,0600
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	152,5	300	-0,0122
Nikkel (Ni)	µg/L	<3,0	2,1	-	3	15	45	75	-0,2150
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75	-0,2267
Zink (Zn)	µg/L	<10	7	-	10	65	432,5	800	-0,0789
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen									
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30	-0,0020
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	503,5	1000	-0,0069
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150	-0,0264
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07	-	-	-	-	-	-
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14	-	-	-	-	-	-
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70	0,0001
BTEX (som)	µg/L	<0,90	-	-	-	-	-	-	-
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35,01	70	0,0001
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300	-0,0199
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen									
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000	0,0001
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400	-0,0149
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5,005	10	0,0060
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500	-0,0501
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40	0,0015
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	453,5	900	-0,0077
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	203,5	400	-0,0175
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300	0,0002
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130	0,0005
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	-	-	-	-	-
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	-	-	-	-	-
CKW (som)	µg/L	<1,6	-	-	-	-	-	-	-
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	-	-	-	630	0,0002
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,505	5	0,0120
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5,005	10	0,0060
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10,01	20	0,0065
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14	-	-	-	-	-	-
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14	-	-	-	-	-	-
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14	-	-	-	-	-	-
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80	-0,0048
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7	-	-	-	-	-	-
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7	-	-	-	-	-	-
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7	-	-	-	-	-	-
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5	-	-	-	-	-	-
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7	-	-	-	-	-	-
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7	-	-	-	-	-	-
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600	-0,0273

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	10996019	1, 01-01: 240-340

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
* groter dan Streefwaarde
** groter dan Tussenwaarde
*** groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Bodemindex (BI) = (BotoVa omgerekend resultaat - S) / (IW - S)

S = streefwaarde

IW = interventiewaarde

- Bodemindex < 0 betekent: Botova omgerekend resultaat < S
- **Bodemindex = 0: gehalte is gelijk aan de Streefwaarde**
- 0 < Bodemindex < 0,5 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Streefwaarde en de Tussenwaarde
- **Bodemindex = 0,5: gehalte is gelijk aan de Tussenwaarde**
- 0,5 < Bodemindex < 1 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Tussenwaarde en IW
- **Bodemindex = 1,0: gehalte is gelijk aan de Interventiewaarde**
- Bodemindex > 1 betekent: IW overschreden

NB: de Tussenwaarde en/of de Bodemindex waarde hebben geen wettelijk kader. Het is alleen een hulpmiddel bij de interpretaties

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Bijlage 7

onderzoek

meetpunt G01

meetpunt G01

meetpunt G02

meetpunt G02

meetpunt G03

meetpunt G03

meetpunt G04

meetpunt G04

Bijlage 8

RAPPORT:

VERKENNEND BODEMONDERZOEK
PAS 6 TE AFFERDEN
Gemeente Druten, sectie D, nummer 515

PROJECT: 09.11552

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Druten
Postbus 1
6650 AA Druten

DATUM: 12 januari 2010

Paraaf opsteller:

Paraaf kwaliteitscontrole:

BRL 2000-2001
BRL 2000-2002

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	3
2	LOCATIEGEGEVENS.....	3
	2.1 Algemeen	3
	2.2 Historie	3
3	DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK.....	4
4	BODEMOPBOUW EN GEOHYDROLOGIE.....	4
	4.1 Algemeen	4
	4.2 Regionale bodemopbouw.....	5
	4.3 Regionale grondwaterstroming	5
5	HYPOTHESE	5
6	OPZET VAN HET ONDERZOEK.....	5
	6.1 Algemeen	5
	6.2 Veldwerkzaamheden	6
	6.3 Laboratoriumwerkzaamheden.....	6
7	WIJZE VAN BEOORDELING EN INTERPRETATIE	6
8	RESULTATEN.....	7
	8.1 Zintuiglijke waarnemingen.....	7
	8.2 Analyseresultaten en bodemkwaliteit.....	8
	8.3 Interpretatie	9
9	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9
10	REFERENTIES	10

BIJLAGE

1	Situering in de regio
2	Locatie-overzicht
3	Boorprofielbeschrijvingen
4	Analysecertificaten grond en grondwater
5	Toetsingstabellen

1

INLEIDING

De gemeente Druten heeft, in verband met een voorgenomen grondtransactie, aan NIPA milieutechniek b.v. te Oss opdracht gegeven voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 op het perceel Pas 6 te Afferden (gemeente Druten).

NIPA milieutechniek b.v. te Oss is een ISO 9001:2008 gecertificeerd onderzoeksbureau dat tevens gecertificeerd is voor bemonstering conform de BRL 2000 met bijbehorende VKB-protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018.

NIPA milieutechniek b.v. is door het ministerie van VROM op grond van artikel 4 van het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer de erkenning verleend als bedoeld in artikel 2 van het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer voor de werkzaamheid "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek". Deze erkenning geldt voor de volgende protocollen:

- 2001 – Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
- 2002 – Het nemen van grondwatermonsters
- 2003 – Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek
- 2018 – Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

NIPA milieutechniek b.v. en haar monsternemers zijn en financieel en juridisch onafhankelijk van de opdrachtgever.

De contactpersoon van de opdrachtgever is de heer M. van Leeuwen. De werkzaamheden bij NIPA milieutechniek b.v. zijn gecoördineerd door de heer R.W.M.A. Klijn.

2

LOCATIEGEGEVENS

2.1

Algemeen

De onderzoekslocatie betreft het perceel Pas 6 te Afferden (gemeente Druten) en staat kadastraal bekend onder gemeente Druten, sectie D, nummer 515. Het perceel heeft een oppervlakte van circa 29.050 m².

Op de locatie is een agrarisch bedrijf gevestigd (geweest) met stallen voor mestvarkens, runderen en melkkoeien. Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn twee bovengrondse dieselolietanks aanwezig geweest (welke naast elkaar hebben gestaan), met een respectievelijke inhoud van 600 en 1.000 liter dieselolie.

Op een klein gedeelte van de onderzoekslocatie is een boomgaard aanwezig geweest. Het gaat waarschijnlijk om de bomen die zuidelijk op de onderzoekslocatie gelegen zijn. Echter op basis van de luchtfoto's lijken op meerdere delen van het perceel fruitbomen gestaan te hebben.

Voorzover bekend hebben zich geen calamiteiten voorgedaan die een mogelijke bodemverontreiniging hebben veroorzaakt.

De situering van de onderzoekslocatie in de regio is weergegeven in bijlage 1. Het locatie-overzicht is opgenomen als bijlage 2.

2.2

Historie

Conform de NEN 5740 dient voorafgaand aan de uitvoering van het verkennend bodemonderzoek een historisch onderzoek te worden verricht conform de NEN 5725.

Op 3 december 2009 is een memo ontvangen van de gemeente Druten waarin de historische informatie staat beschreven. Uit deze memo zijn de volgende gegevens verkregen.

- Van de onderzoekslocatie zijn geen bodemonderzoeken bekend geworden;
- Ondergrondse tanks zijn niet aanwezig (geweest);

- op de locatie is altijd een agrarisch bedrijf gevestigd geweest; de oprichtingsvergunning voor het bedrijf stamt van 1982; echter voor deze tijd was de locatie ook als zodanig in gebruik;
- ter plaatse zijn volgens de vergunning twee bovengrondse tanks aanwezig van respectievelijk 600 en 1,000 liter dieselolie; tevens wordt een handpomp gebezigd;

De locatie valt in de zone Buitengebied van de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart. In onderstaande tabel 1 is de bodemkwaliteit van deze zone weergegeven.

Tabel 1: Bodemkwaliteit van de zone

Zone buitengebied	
Bovengrond (0,0-0,5 meter –mv)	PAK (10 VROM) 1,3 mg/kg d.s.; overige parameters < AW
Ondergrond (0,5-2,0 meter –mv)	Alle parameters < AW

Omgeving onderzoekslocatie binnen een straal van 50 meter

Op de locatie Pas 3 is in 1997 een verkennend bodemonderzoek (NVN5740) uitgevoerd (Peutz&Associates, kenmerk: LL/CS61/FZ2958, d.d. 10 november 1997). Aanleiding was de aanvraag van een bouwvergunning. Uit dit onderzoek blijkt dat in de bovengrond minerale olie boven de streefwaarde* is aangetoond en EOX boven de triggerwaarde is aangetoond. In de ondergrond zijn geen overschrijdingen aangetoond. In het grondwater is arseen boven de streefwaarde aangetoond. Conclusie van dit uitgevoerde bodemonderzoek is dat geen aanleiding bestaat om nader onderzoek uit te voeren en dat er geen belemmering is voor het verlenen van een bouwvergunning.

* streefwaarde is nu de AW2000 (achtergrondwaarde).

3 **DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK**

Het onderzoek heeft tot doel vast te stellen of op de locatie bodemverontreiniging aanwezig is.

4 **BODEMOPBOUW EN GEOHYDROLOGIE**

4.1 **Algemeen**

Voor de bodemgegevens en de geohydrologische informatie is gebruik gemaakt van de grondwaterkaart van Nederland (40 west) en de Provinciale Overzichten Win- en Productiemiddelen (VEWIN). Uit deze rapporten zijn de volgende regionale gegevens samengevat.

4.2 Regionale bodemopbouw

De onderzoekslocatie ligt in Druten, wat behoort tot het rivierkleigebied dat gelegen is tussen de Maas en de Waal. De gemiddelde maaiveldhoogte is circa 5,7 meter +NAP. Volgens de bodemkaart van Nederland bestaat de bodem bovenin het profiel uit zandige kleiafzettingen. Over de onderliggende lagen zijn weinig gegevens bekend. De scheidende laag tussen het eerste en tweede watervoerende pakket is ter hoogte van het grondgebied van de gemeente West Maas en Waal waarschijnlijk onderbroken. Bovenstaande gegevens zijn samengevat in tabel 2.

Tabel 2: Schematische voorstelling van de regionale bodemopbouw

Pakket	Diepte (m -mv)	Samenstelling	Parameters
deklaag (Betuwe Formatie)	0 – 5	(zandige) klei, slecht doorlatend	KD = ± 30 m ² /d
1 ^e watervoerend pakket (formaties van Kreftenheye, Urk en Sterksel)	5-65?	uiterst grof tot middel-grof grindhoudend zand, kleilenzen	KD = 500 – 2000 m ² /d
1 ^e scheidende laag	65?	ontbreekt waarschijnlijk	
2 ^e watervoerend pakket (formatie van Kedichem)	65?	grof grindhoudend zand	KD = 2000 m ² /d
2 ^e scheidende laag (formatie van Tegelen en Maassluis)	65?	zandige klei, slibhoudend zand	

4.3 Regionale grondwaterstroming

De grondwaterstromingsparameters zijn afgeleid uit de Grondwaterkaart van Nederland (40 west) en zijn weergegeven in tabel 3. Er zijn te weinig gegevens beschikbaar om een reëel beeld te vormen van de grondwaterstand en grondwaterstroming ter plaatse. De stand zal gemiddeld zo'n 1 meter –mv zijn, de stroming is in hoofdzaak westelijk gericht. De stromingsrichting kan plaatselijk worden beïnvloed door factoren als stand van de Waal, drainagepatroon en ligging van sloten, de aanwezigheid van zandlichamen voor kabels, leidingen of funderingen. Bovenstaande gegevens zijn samengevat in onderstaande tabel 3.

Tabel 3: Grondwaterstromingsparameters

Geohydrologische eenheid	Stromings-richting	k (m/d)	l (m-km)	v (m/j)	Grondwaterstand
deklaag	west	± 6	n.b.	n.b.	$\pm 4,5$ meter + NAP (± 1 meter –mv)
1e watervoerend-pakket	west	30	1/4	± 8	± 4 meter + NAP

k = doorlatendheid i = verhang v = horizontale stroomsnelheid

5 HYPOTHESE

Op basis van de beschikbare gegevens is de hypothese gesteld dat de onderzoekslocatie beschouwd kan worden als een onverdachte locatie met betrekking tot de aanwezigheid van bodemverontreiniging (ONV). Wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van minerale olie in de bovengrond ter plaatse van de voormalige dieselolietanks.

6 OPZET VAN HET ONDERZOEK

6.1 Algemeen

Verdeeld over de onderzoekslocatie met een oppervlakte van 29.050 m² zijn, conform de NEN 5740, negenendertig boringen verricht tot circa 0,5 meter -mv (B1 t/m B39). Twaalf van deze boringen zijn doorgezet tot circa 2,0 meter -mv voor de bemonstering van de ondergrond (B2, B7, B10, B12, B16, B21, B24, B26, B28, B30, B36 en B37). Vier van deze boringen zijn doorgezet tot circa 1,5 meter onder het oppervlakkig grondwaterniveau. In de boorgaten van deze boringen zijn peilbuizen geplaatst voor de bemonstering van het grondwater (Pb12, Pb16, Pb28 en Pb37).

Vijf bovengrond- en vier ondergrondmengmonsters zijn geanalyseerd op de parameters van het standaardpakket grond. In verband met de in het verleden aanwezige boomgaard zijn aanvullend de vijf bovengrondmengmonsters geanalyseerd op organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB). Voor het berekenen van de achtergrond- en interventiewaarden zijn van de grondmengmonsters tevens de gehalten aan lutum en organisch stof bepaald. De grondwatermonsters zijn geanalyseerd op de parameters van het standaardpakket grondwater.

6.2 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden, te weten het uitvoeren van de boringen, het plaatsen van de peilbuis, het bemonsteren van de grond en van het grondwater en de zintuiglijke beoordeling van de grond- en grondwatermonsters, zijn uitgevoerd volgens de methoden zoals aangegeven in de relevante NPR- en NEN-normen zoals beschreven in de beoordelingsrichtlijn “*Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodemonderzoek*” [2]. De situering van de boringen is opgenomen in bijlage 2. Alle boringen zijn op 17 december 2009 met handkracht uitgevoerd. Het grondwater is, na grondig afpompen, op 4 januari 2010 bemonsterd. De pH en de geleidbaarheid (Ec) van het grondwater zijn in het veld bepaald.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat VB-002/6. De boorwerkzaamheden en de grondwatermonstername zijn uitgevoerd door de heer R. Reinders.

6.3 Laboratoriumwerkzaamheden

De chemische analyses van de grond- en grondwatermonsters zijn uitgevoerd door een door de Raad voor Accreditatie erkend laboratorium. Voor de toegepaste analysemethoden wordt verwezen naar bijlage 4. De monsterrestanten en de niet-geanalyseerde grondmonsters zijn opgeslagen in een donkere ruimte, bij een temperatuur van +4 °C.

7 WIJZE VAN BEOORDELING EN INTERPRETATIE

De verontreinigingssituatie van de vaste bodem kan worden beoordeeld door toetsing van de gemeten gehalten aan de achtergrond- en interventiewaarde [3 & 4]. De streefwaarden voor grond zijn per 1 oktober 2008 vervangen door de achtergrondwaarden (AW2000), deze zijn vastgesteld in het Regeling bodemkwaliteit [5]. De achtergrondwaarden zijn landelijk vastgesteld en worden in het Besluit bodemkwaliteit als volgt gedefinieerd:

Achtergrondwaarden: bij regeling van Onze Ministers vastgestelde gehalten aan chemische stoffen voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen.

In gemeenten die beschikken over een bodemkwaliteitskaart kan bij een overschrijding van de achtergrondwaarde getoetst worden aan de P90-waarde. Deze geeft een regionaal vastgestelde verhoogde achtergrondwaarde aan.

Het grondwater wordt getoetst aan de streef- en interventiewaarden. De streefwaarden voor grondwater zijn vastgelegd in de circulaire Streef- en interventiewaarden bodemsanering [6], de interventiewaarden zijn vastgelegd in de circulaire bodemsanering 2006 [3]. De streefwaarden geven het niveau aan waarbij sprake is van een duurzame bodemkwaliteit. In het bodembeschermingsbeleid geven zij het te bereiken en te behouden kwaliteitsniveau voor de bodem aan.

De interventiewaarden geven aan wanneer de functionele eigenschappen die de vaste bodem en het grondwater hebben voor mens, dier en plant ernstig zijn of dreigen te worden verminderd. Om van een “*geval van ernstige bodemverontreiniging*” te spreken dient voor ten minste één stof de gemiddelde concentratie van minimaal 25 m³ grond of 100 m³ grondwater hoger te zijn dan de interventiewaarde.

In bijzondere situaties, zoals bij volkstuinen en bij kruipruimten, kan reeds bij een geringere omvang en bij gehalten beneden de interventiewaarden sprake zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Op grond van de daadwerkelijk optredende blootstelling aan de verontreiniging dient bekeken te worden of onaanvaardbare risico's voor mensen en/of ecosystemen optreden.

Uit de NEN 5740 [1] kan het volgende worden afgeleid. Uitvoering van vervolgonderzoek is in de meeste gevallen alleen noodzakelijk wanneer de concentratie van een stof de tussenwaarde overschrijdt. Deze waarde wordt ook in de circulaire Bodemsanering gehanteerd als de concentratiegrens waarboven een nader onderzoek moet worden uitgevoerd. De tussenwaarde betreft de halve som van de achtergrond- ofwel streefwaarde en de interventiewaarde. Bij overschrijding van de interventiewaarde wordt vaak een nader onderzoek uitgevoerd om de ernst van de verontreiniging en de spoedeisendheid van de sanering te bepalen.

In onderhavig rapport wordt de volgende terminologie gebruikt om de mate van verontreiniging aan te geven:

- niet verontreinigd/verhoogd (-):
de concentratie aan verontreiniging is lager dan of gelijk aan de achtergrondwaarde/ streefwaarde;
- licht verontreinigd/verhoogd (+):
de concentratie aan verontreiniging is hoger dan de achtergrondwaarde/ streefwaarde maar lager dan of gelijk aan de tussenwaarde;
- matig verontreinigd/verhoogd (++):
de concentratie aan verontreiniging is hoger dan de tussenwaarde maar lager dan of gelijk aan de interventiewaarde;
- sterk verontreinigd/verhoogd (+++):
de concentratie aan verontreinigingen is hoger dan de interventiewaarde.

De achtergrond- en interventiewaarden voor de vaste bodem zijn gerelateerd aan het lutum- en/of organisch stofgehalte van de bodem. Bij de berekening van de achtergrond- en interventiewaarden van de vaste bodem is uitgegaan van gemeten lutum- en organisch stofgehalten. De achtergrond- en interventiewaarden zijn opgenomen in bijlage 5. Hierbij wordt opgemerkt dat niet voor ieder geanalyseerd grondmonster de gehalten aan lutum en organisch stof hoeven te worden bepaald. Bij de toetsing is in dat geval gebruik gemaakt van de meest vergelijkbare gehalten aan lutum en organisch stof ten opzichte van de bodemopbouw en de zintuiglijke waarnemingen ter plaatse.

8 **RESULTATEN**

8.1 **Zintuiglijke waarnemingen**

Voor de boorprofielbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage 3. De bodem is vanaf maaiveld wisselend tot een diepte van minimaal circa 3,7 meter –mv, opgebouwd uit zand en klei. Tijdens de uitvoering van het veldwerk zijn zintuiglijk een aantal bijzonderheden aangetroffen. Hierbij is ook gelet op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Een overzicht daarvan is opgenomen in tabel 4. Zintuiglijk zijn geen overige bijzonderheden waargenomen die op een mogelijke bodemverontreiniging duiden.

Tabel 4: Zintuiglijke waarnemingen

boring	diepte (meter –mv)	zintuiglijke waarneming
28	0,0-0,5	matig puinhoudend
	0,5-1,0	zwak puinhoudend

De grondwaterstand bevond zich tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden op een diepte van circa 1,2 à 2,2 meter –mv. De zuurgraad (pH) van het grondwater heeft een waarde van 6,87 à 7,17. De geleidbaarheid (Ec) heeft een waarde van 531 à 711 $\mu\text{S}/\text{cm}$. De pH en de Ec hebben derhalve, voor deze regio, normale waarden.

8.2

Analyseresultaten en bodemkwaliteit

De analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters zijn opgenomen in bijlage 4; de analyse- en toetsingsresultaten zijn samengevat in de tabellen 5 t/m 7.

Tabel 5: Toetsingsresultaten bovengrond

	Grond									
monster deelmonster	MM1 1,3,5,6,7,8,9,12 14 en 15 A		MM2 2,4,10,11,13,17 18,20,25 en 27A		MM3 32,33,34,35,36 37,38 en 39A		MM4 16,19,21,22,23, 24,26,29,30 en 31A		MM5 28A	
meter –mv	0,0-0,5		0,0-0,5		0,0-0,5		0,0-0,5		0,0-0,5	
bijmenging	-		-		-		-		matig puinhoudend	
metalen										
barium	-		-		-		-		+	65
cadmium	-		-		-		-		-	
kobalt	-		-		-		-		-	
koper	-		-		-		-		-	
kwik	-		-		-		-		-	
lood	-		-		-		-		+	59
molybdeen	-		-		-		-		-	
nikkel	-		-		-		-		-	
zink	-		-		-		-		+	130
organochloor. bestr										
CT heptachloorepoxide	#	0,007	#	0,007	#	0,007	#	0,007	#	0,007
som DDD	-		-		-		-		-	
som DDE	-		-		-		-		-	
som DDT	-		-		-		-		-	
som drins	#	0,014	#	0,014	#	0,014	#	0,014	#	0,014
α - HCH	-		-		-		-		-	
β - HCH	-		-		-		-		-	
γ - HCH	-		-		-		-		-	
PAK	-		-		-		-		-	
minerale olie	-		-		-		-		-	
polychloorbifenylen										
PCBs (7)	#	0,020	#	0,020	#	0,020	#	0,020	#	0,020

Tabel 6: Toetsingsresultaten ondergrond

	Grond							
monster deelmonster	MM6 2B,2C,10B,10C,7C, 12C en 16C		MM7 12B,16B,21B en 24B		MM8 26B,28B,30B,30D, 36B,36D en 37B		MM9 21C,26C,30C en 36C	
meter –mv	0,5-1,5		0,5-1,0		0,5-2,0		1,0-1,5	
bijmenging	-		-		-		-	
metalen								
barium	-		-		-		-	
cadmium	-		-		-		-	
kobalt	-		-		-		-	
koper	-		-		-		-	
kwik	-		-		-		-	
lood	-		-		-		-	
molybdeen	-		-		-		-	
nikkel	-		-		-		-	
zink	-		-		-		-	
PAK	-		-		-		-	
minerale olie	-		-		-		-	
polychloorbifenylen								
PCBs (7)	#	0,020	#	0,020	#	0,020	#	0,020

Verklaring van tekens:

niets vermeld betekent niet geanalyseerd
 - ≤ achtergrond- ofwel streefwaarde / rapportagegrens
 + > achtergrond- ofwel streefwaarde en ≤ tussenwaarde
 ++ > tussenwaarde en ≤ interventiewaarde
 +++ > interventiewaarde
 # betreft de minimale rapportagegrens conform het SIKB protocol voor somparameters, van de som zijn geen van deze individuele parameters verhoogd aangetoond
 gehalten in grond in mg/kg d.s

Tabel 7: Toetsingsresultaten grondwater

	Grondwater							
peilbuis meter –mv	Pb12 1,8-2,8		Pb16 1,9-2,9		Pb28 2,7-3,7		Pb37 1,7-2,7	
pH	6,87		6,97		7,17		6,95	
Ec in µS/cm	531		573		663		711	
metalen								
barium	+	280	+	220	+	160	+	290
cadmium	-		-		-		-	
kobalt	-		-		-		-	
koper	-		-		-		-	
kwik	-		-		-		-	
lood	-		-		-		-	
molybdeen	-		-		-		-	
nikkel	-		-		-		-	
zink	-		-		-		-	
gechloreerde kwst.								
C+T dichlooretheen	#	0,7	#	0,7	#	0,7	#	0,7
overige individueel	-		-		-		-	
aromatische kwst.								
benzeen	-		-		-		-	
tolueen	-		-		-		-	
ethylbenzeen	-		-		-		-	
xylenen	#	0,3	#	0,3	#	0,3	#	0,3
minerale olie	-		-		-		-	
naftaleen	-		-		-		-	

Verklaring van tekens:

- niets vermeld betekent niet geanalyseerd
 - ≤ achtergrond- ofwel streefwaarde / rapportagegrens
 - + > achtergrond- ofwel streefwaarde en ≤ tussenwaarde
 - ++ > tussenwaarde en ≤ interventiewaarde
 - +++ > interventiewaarde
 - # betreft de minimale rapportagegrens conform het SIKB protocol voor somparameters, van de som zijn geen van deze individuele parameters verhoogd aangetoond
- gehalten in het grondwater in µg/l

8.3

Interpretatie

In het matig puinhoudende bovengrondmonster van boring B28A (MM5) van de vaste bodem zijn licht verhoogde gehalten aan barium, lood en zink aangetoond. Deze lichte verhogingen hangen mogelijk samen met de aanwezigheid van puin in de bovengrond. Ter plaatse van de overige geanalyseerde boven- en ondergrondmengmonsters zijn geen verhogingen aangetoond.

In het grondwater ter plaatse van de peilbuizen Pb12, Pb16, Pb28 en Pb37 zijn licht verhoogde gehalten aan barium aangetoond. Licht verhoogde gehalten aan barium kunnen van nature in het grondwater voorkomen en duiden niet op een noemenswaardige verontreiniging. Omdat voor de aanwezigheid van de licht verhoogde gehalten aan barium in de vaste bodem en in het grondwater geen antropogene bron/oorzaak gevonden is, hoeft het barium niet als een verontreiniging beschouwd te worden.

9

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Uit de resultaten van het verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op het perceel Pas 6 te Afferden (gemeente Druten), kadastraal bekend onder gemeente Druten, sectie D, nummer 515, blijkt dat het matig puinhoudende bovengrondmonster van boring B28A (MM5) licht verontreinigd is met barium, lood en zink. De overige boven- en ondergrondmonsters zijn niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters. Het grondwater is niet (noemenswaardig) verontreinigd met de onderzochte parameters. De uitvoering van een aanvullend of nader onderzoek is, ons inziens, niet zinvol. Tegen de eventuele bebouwing van de onderzoekslocatie zijn, ons inziens, geen zwaarwegende milieuhygiënische bezwaren aan te voeren.

Op basis van de aangetoonde lichte verontreiniging in de bovengrond van boring B28A (MM5) kan geconcludeerd worden dat de hypothese, zoals verwoord in hoofdstuk 5, in principe verworpen dient te worden. De gevolgde strategie is echter als voldoende te beschouwen.

Opgemerkt wordt dat wij slechts een adviserende taak hebben en dat het bevoegd gezag de noodzaak tot de uitvoering van nader of aanvullend onderzoek vaststelt.

Alhoewel het onderzoek met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen is uitgevoerd dient opgemerkt te worden dat een bodemonderzoek slechts bestaat uit een steekproef waarbij een relatief gering aantal boringen en analyses wordt uitgevoerd. Niet geheel uitgesloten kan worden dat op de locatie een verontreiniging aanwezig is die bij dit onderzoek niet is aangetroffen.

10

REFERENTIES

1. NEN 5740, januari 2009. Bodem, bodem- landbodem- strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en grond [13.080.05]. NNI, Delft.
2. Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Beoordelingsrichting voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodemonderzoek, BRL SIKB 2000, Gouda, 3 maart 2005.
3. Circulaire Bodemsanering 2006, 10 juli 2008, Staatscourant 131.
4. Landelijke referentiewaarden ter onderbouwing van maximale waarden in het bodembeleid, RIVM rapport 711701053
5. Regeling bodemkwaliteit, Staatscourant nr 247, 20 december 2007
6. Circulaire Streef- en interventiewaarden bodemsanering, Staatscourant 39, 24 februari 2000

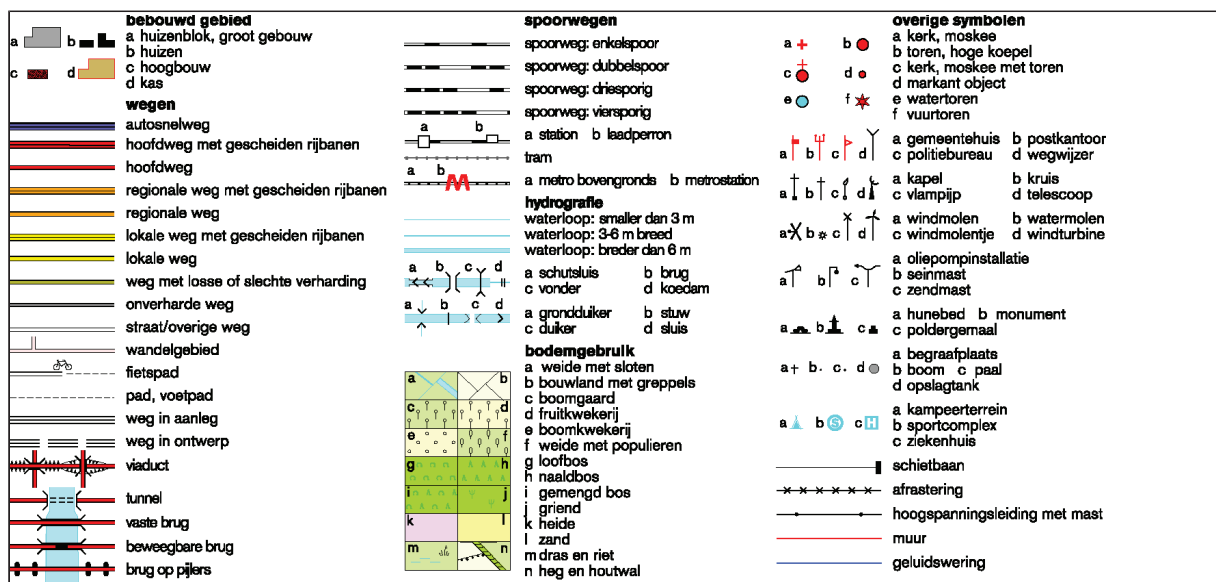
Deze kaart is noordgericht.

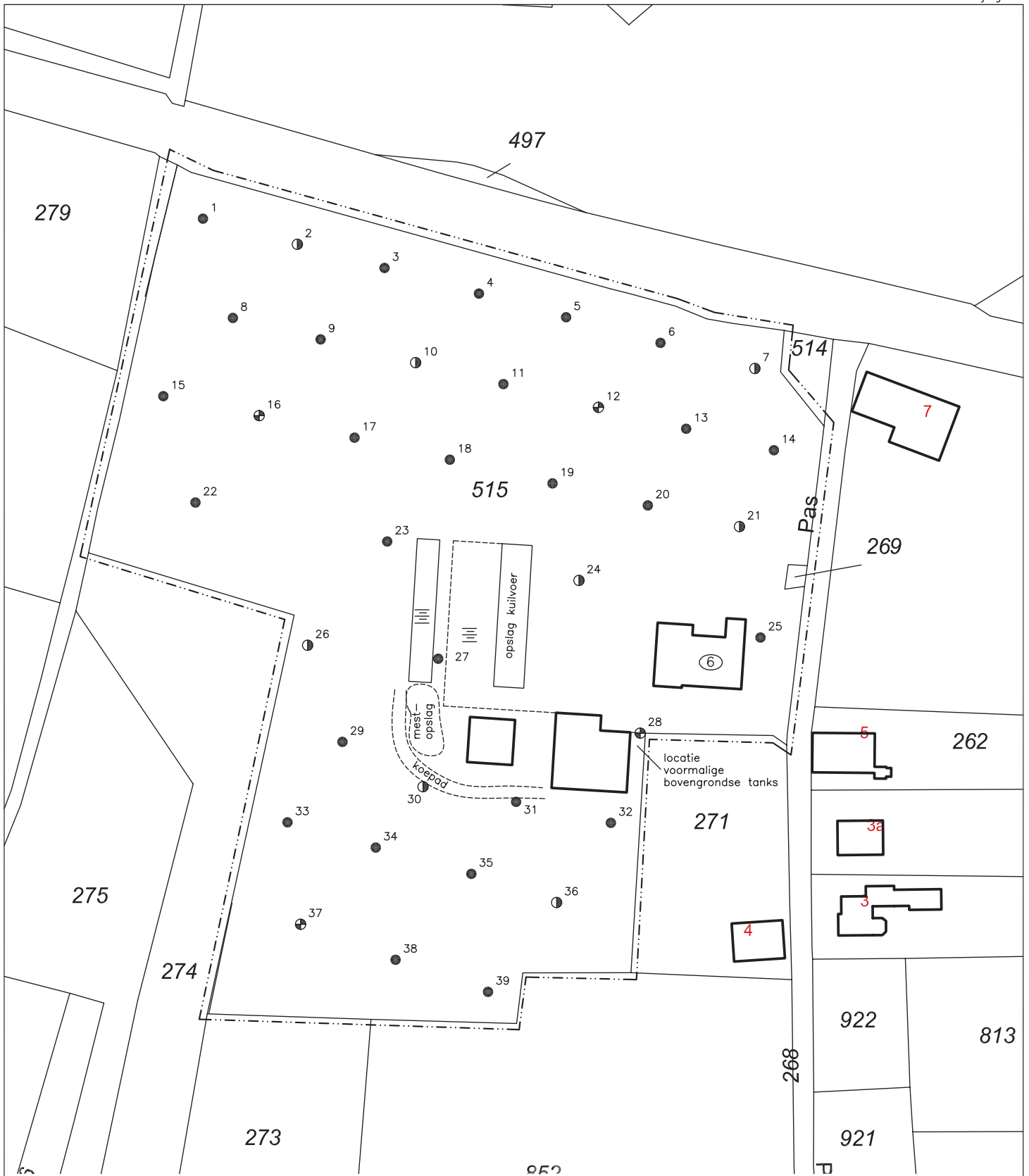
Schaal 1: 12500

 Hier bevindt zich Kadastraal object DRUTEN D 515

Pas 6, 6654 AK AFFERDEN GLD

© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

LEGENDA

- Boring (basis 0.0 tot 0.5 meter – mv)
- ⊙ Boring (basis 0.0 tot 2.0 meter – mv)
- ⊕ Boring met peilbuis

- Ⓜ Huisnummer
- Bebauwing
- - - Onderzoekslocatie
- ≡ Beton

0 10 20 30 40 meter

Aan de maatvoering van deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend.

Tekening : 10.11552	Schaal : 1:1000	Gemeente: DRUTEN
Datum : 04-01-2010	Getekend: MV	Sectie: D
NIPA milieutechniek b.v.	Formaat : A3	Perceelsnr.: 515

Projectcode : 11552
Adres : Pas 6 te Afferden

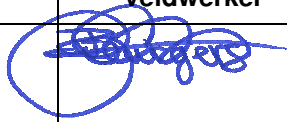
Bijlage 9

VERANTWOORDING

Projectnummer: 17758
 Projectnaam: Koningsstraat naast 53 Afferden
 Naam veldwerker: Vincent Burgers

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder procescertificaat VB-040.

Hierbij verklaar ik dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van de BRL SIKB 2000 en de daarbij behorende protocollen, waarbij gebruik is gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer hieraan stelt.

	datum	handtekening veldwerker
BRL protocol 2001 Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen	21-10-2019	
BRL protocol 2002 Het nemen van grondwatermonsters		
BRL protocol 2003 Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek		
BRL protocol 2018 Locatie inspectie en monsterneming van asbest in bodem		

AKOESTISCH ONDERZOEK
WEGVERKEERSLAWAAI
KONINGSTRAAT 53 AFFERDEN

De Roever Omgevingsadvies

Heidebloemstraat 15
Postbus 64
5480 AB Schijndel
T 073 594 10 11
F 073 594 11 20
E info@deroever.nl
W www.deroever.nl

NL97 RABO 0122 6903 11
NL21 INGB 0001 0833 26
Advies- en ingenieursbureau
J.G. de Roever B.V.
KvK 16068733
BTW NL 8015.63.136.B.01

Titel document:	Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï Koningstraat 53 Afferden
Referentie:	20200537.v01
Datum:	24 april 2020
Opdrachtgever:	VP Ontwikkeling

INHOUDSPGAVE

1. INLEIDING.....	4
1.1. Algemeen.....	4
1.2. Ligging van het plangebied en omgeving	4
2. WETTELIJK KADER	5
2.1. Geluidzones	5
2.2. Voorkeursgrenswaarde en hoogst toelaatbare geluidbelasting	5
2.3. Aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder	6
2.4. Gegevensbronnen	6
2.5. Rekenmethode en gegevensbronnen	6
3. REKENRESULTATEN	10
3.1. Algemeen.....	10
3.2. Gecumuleerde geluidbelastingen	10
3.2.1. <i>Bouwbesluit 2012</i>	11
3.2.2. <i>Woon- en leefklimaat</i>	11
4. CONCLUSIE.....	13
BIJLAGE I. GEGEVENS.....	14
BIJLAGE II. AFBEELDING REKENMODEL.....	15
BIJLAGE III. INVOERGEGEVENS REKENMODEL	16
BIJLAGE IV. REKENRESULTATEN.....	17

1. INLEIDING

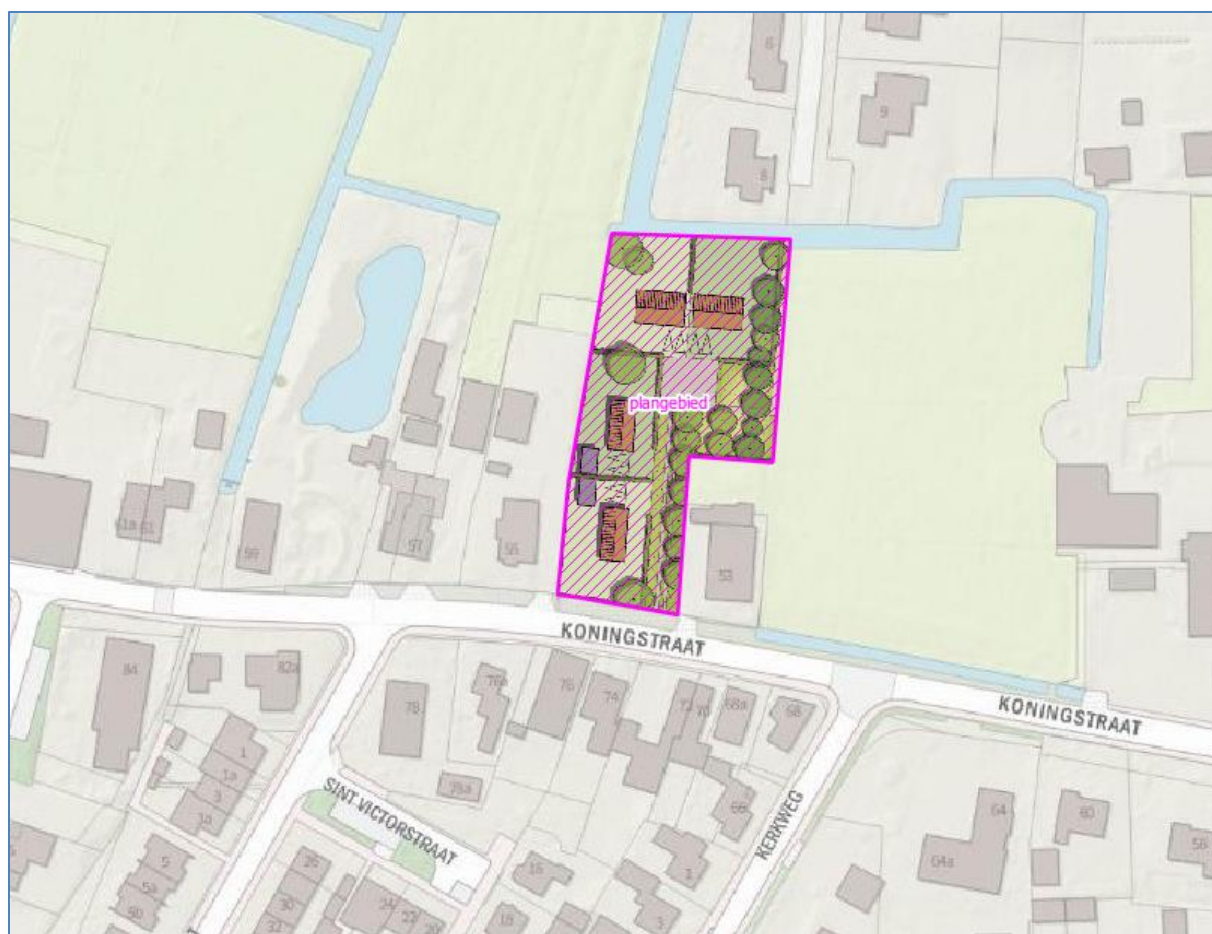
1.1. Algemeen

Initiatiefnemer is voornemens om ter plaatse van het perceel, bekend als gemeente Druten, sectie D met perceelnummer 2101, aan de Koningstraat nabij 53 te Afferden een woningbouwplan te realiseren (4 woningen).

Om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Onderdeel hiervan is een onderzoek wegverkeerslawaaï.

1.2. Ligging van het plangebied en omgeving

De locatie van het plangebied is weergegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1. Locatie plangebied

In dit rapport wordt het onderzoek naar de geluidbelasting door wegverkeer op de gewenste woningen beschreven. In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten van het onderzoek toegelicht. De rekenresultaten worden besproken in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies opgenomen.

2. WETTELIJK KADER

2.1. Geluidzones

Op basis van geluidzones wordt bepaald welke wegen moeten worden betrokken bij het bepalen van de geluidbelasting op de te realiseren woningen. De omvang van de geluidzone van een weg staat beschreven in artikel 74 van de Wet geluidhinder (Wgh) en hangt af van het aantal rijstroken en de ligging van de weg, zie tabel 1.

Een weg heeft geen geluidzone wanneer de maximumsnelheid 30 km/uur bedraagt of is gelegen binnen een woonerf.

Tabel 1. Geluidzones, artikel 74 Wgh

Aantal rijstroken	GELUIDZONE*	
	stedelijk gebied	buitenstedelijk gebied
1 of 2	200 meter	250 meter
3 of 4	350 meter	400 meter
5 of meer	350 meter	600 meter

* het betreft de breedte van de zone aan weerszijden van de weg, gemeten vanaf de buitenste rijstrook en aan het uiteinde van een weg

Het plangebied ligt niet binnen de geluidzone van gezoneerde wegen. Voor het berekenen van de gecumuleerde geluidbelasting op de woningen is de Koningstraat (30 km/uur) maatgevend.

2.2. Voorkeursgrenswaarde en hoogst toelaatbare geluidbelasting

De voorkeursgrenswaarde voor de geluidbelasting en de hoogst toelaatbare geluidbelasting staan beschreven in artikel 76 van de Wet geluidhinder (Wgh). De voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB (artikel 82 lid 1 Wgh). Mocht niet aan deze grenswaarde kunnen worden voldaan, dan kan eventueel ontheffing worden verkregen voor een hogere waarde (artikel 83 Wgh). De hoogst toelaatbare geluidbelasting per situatie is weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Hoogst toelaatbare geluidbelasting, artikel 83 Wgh

Ligging object	Situatie*	Waarde
Stedelijk gebied	voorkeursgrenswaarde	48 dB
	nieuwe woning	63 dB
	vervangende nieuwbouw	68 dB
Buitenstedelijk gebied	Voorkeursgrenswaarde	48 dB
	nieuwe woning	53 dB
	agrarische bedrijfswoning	58 dB
	vervangende nieuwbouw buiten bebouwde kom	58 dB
	vervangende nieuwbouw bebouwde kom binnen zone auto(snel)weg	63 dB

* in de tabel zijn alleen de waarden opgenomen behorend bij bestaande wegen, bij nieuwe wegen gelden andere waarden.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. De hoogst toelaatbare geluidbelasting vanwege een zoneringsplichtige weg bedraagt 63 dB.

2.3. Aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder

Bij geluidberekeningen op de gevels van geluidsgevoelige objecten mag rekening gehouden worden met het stiller worden van het wegverkeer. Van de berekende geluidbelasting wordt hiertoe een waarde afgetrokken. Die waarde is afhankelijk van de snelheid van het verkeer en wordt bepaald aan de hand van artikel 110g van de Wet geluidhinder, en het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012, artikel 3.4:

- Maximaal toegestane snelheid kleiner dan 70 km/u: aftrek 5 dB;
- Maximaal toegestane snelheid 70 km/u of meer:
 - o bij een geluidbelasting van 57 dB: aftrek 4 dB;
 - o bij een geluidbelasting van 56 dB: aftrek 3 dB;
 - o overige situaties: aftrek 2 dB.

De toegestane snelheid op de Nieuwe Waalreseweg, Tienendreef en Waalreseweg bedraagt 50 km/uur. De aftrek voor elk van deze wegen bedraagt 5 dB. In het rekenmodel is de aftrek door middel van groepsreducties meegenomen.

2.4. Gegevensbronnen

De verkeersgegevens (intensiteiten en verdelingen) voor de betrokken wegen zijn verkregen uit de Regionale Verkeers en Milieukaart. In bijlage I zijn de gegevens opgenomen. Voor de uurintensiteiten is uitgegaan van een standaard verdeling voor een weg in een 30 km/uur-zone volgens de applicatie VI-Lucht&Geluid.

2.5. Rekenmethode en gegevensbronnen

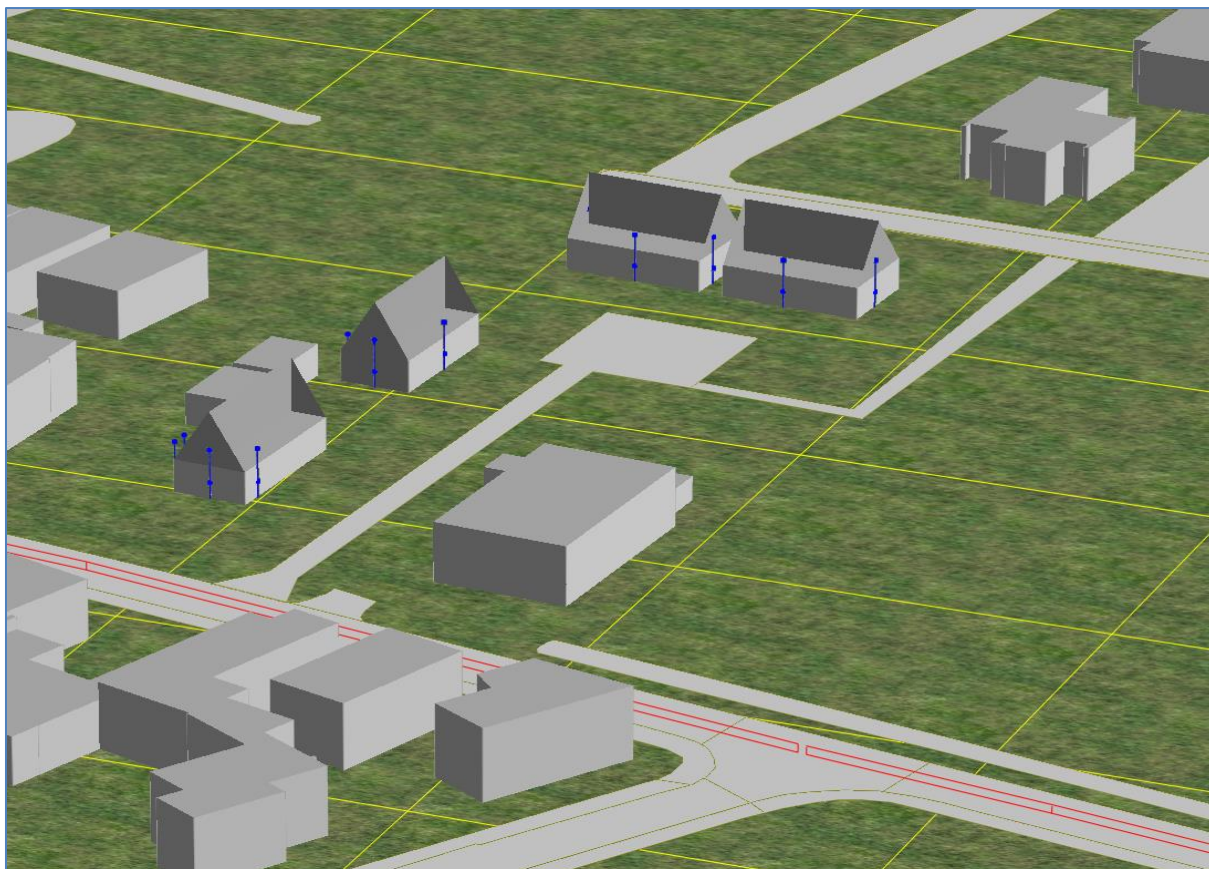
Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van het softwarepakket Geomilieu (versie 5.21, module RMW 2012).

Voor het rekengebied is uitgegaan van een bodem met bodemfactor 0.5 (half absorberend), met uitzondering van de verhardingen (wegen, fietspaden, inritten etc.).

De rekenpunten zijn aangebracht op de locaties en hoogten waar zich ook verblijfsruimtes kunnen bevinden. Ter plaatse van de gewenste woningen zijn rekenpunten aangebracht op de begane grond en 1^e etage. Voor (mogelijke) verblijfsruimtes op de begane grond en 1^e etage is uitgegaan van een rekenhoogte van respectievelijk 1,5 en 4,5 meter boven het maaiveld.

De overige invoergegevens (gebouwen en terrein- en gebouwhoogtes) zijn afgelezen uit topografische gegevens van het Kadaster, het AHN, bestemmingsplankaarten en uit de beschikbare bronnen via internet.

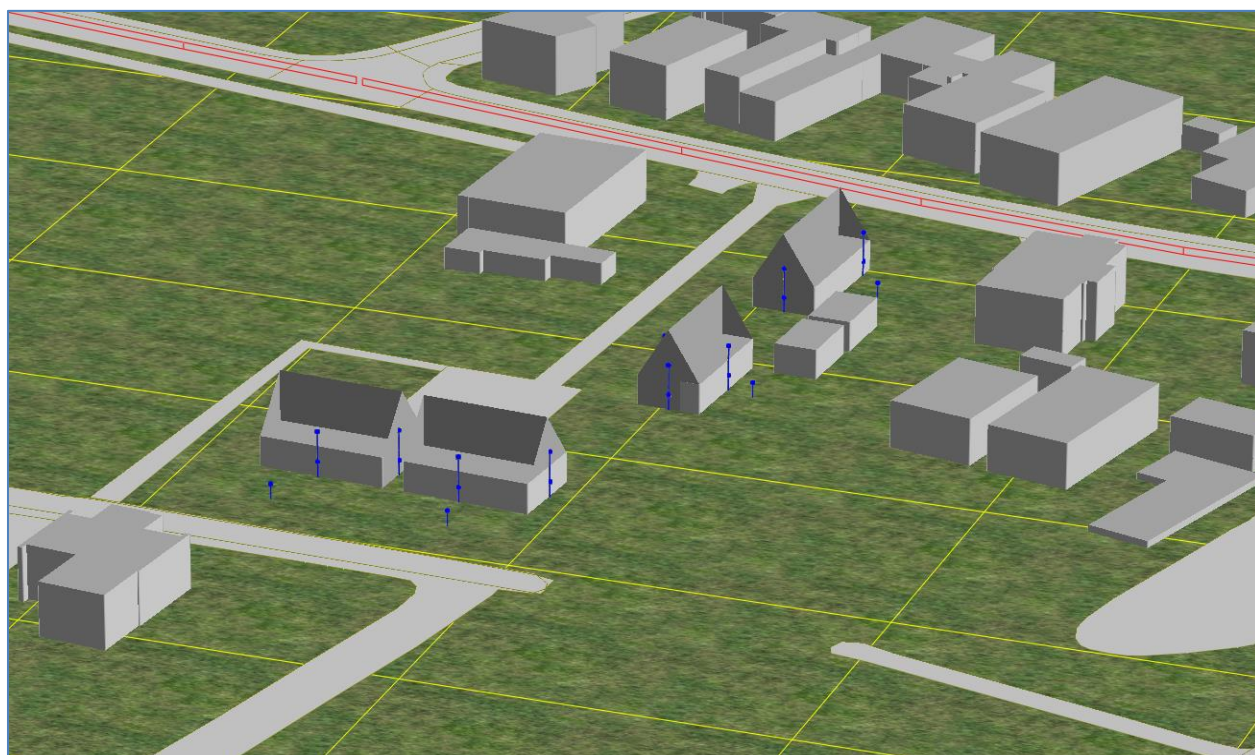
Op afbeeldingen 2, 3, 4 en 5 zijn 3d-weergaven van het rekenmodel opgenomen.

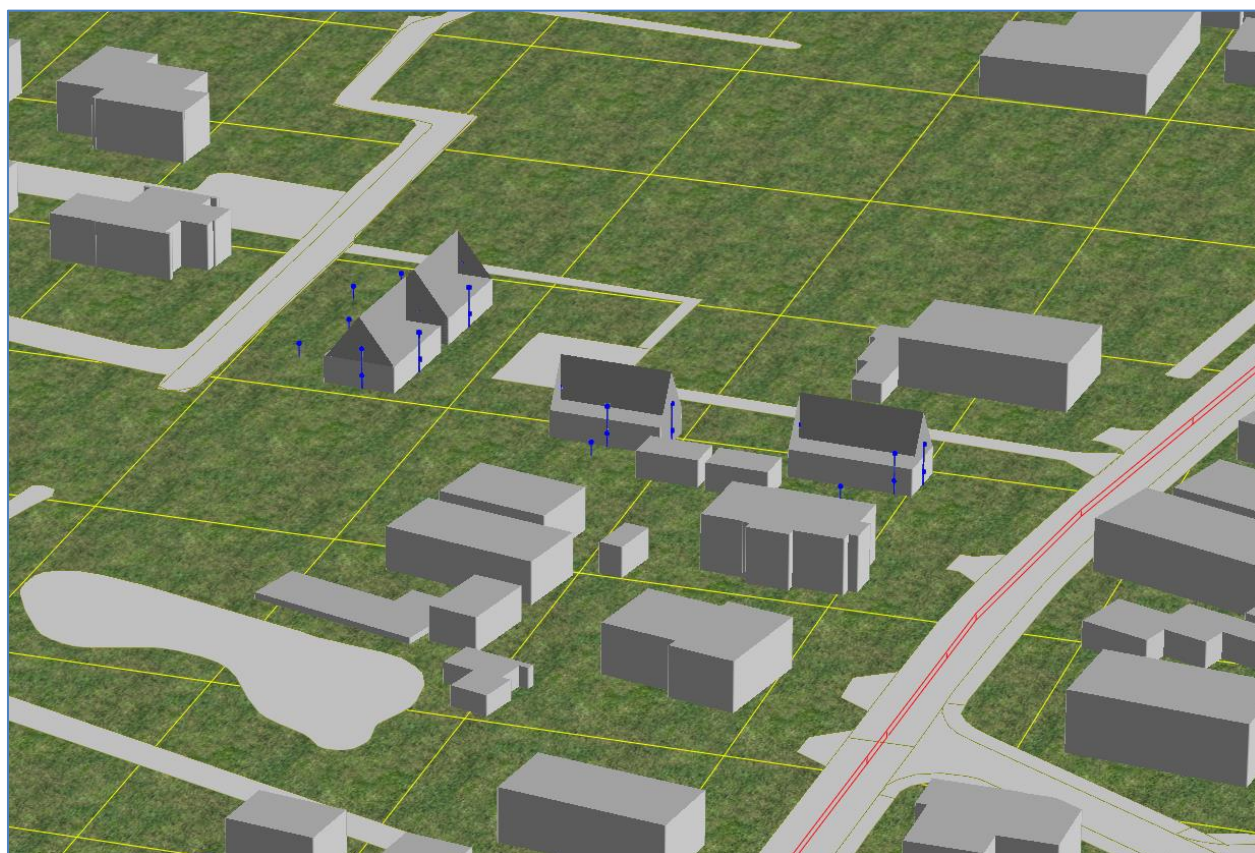
Afbeelding 2. Rekenmodel, 3d-weergave

Afbeelding 3. Rekenmodel, 3d-weergave

Afbeelding 4. Rekenmodel, 3d-weergave

Afbeelding 5. Rekenmodel, 3d-weergave

In bijlage II is een grafische presentatie van het ingevoerde rekenmodel weergegeven.

De numerieke invoergegevens van het rekenmodel (wegdektypen, verkeersintensiteiten, verdelingen, hoogtes, etc.) zijn opgenomen in bijlage III.

3. REKENRESULTATEN

3.1. Algemeen

Omdat het plangebied niet is gelegen binnen de geluidzone van wegen is alleen de cumulatieve geluidbelasting door de relevante wegen in de omgeving berekend.

De geluidbelastingen zijn berekend zonder reflectie door de achterliggende gevel (invallend geluidsniveau).

3.2. Gecumuleerde geluidbelastingen

Op afbeelding 6 zijn de berekende cumulatieve geluidbelastingen weergegeven inclusief geluidbelastingen door wegen in de 30 km/uur zone. De geluidbelastingen zijn berekend exclusief aftrek conform artikel 110g van de Wet geluidhinder. Een compleet overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage IV.

Afbeelding 6 . Geluidbelastingen Lden (excl. aftrek art. 110g Wgh) cumulatief
Berekende geluidbelastingen op een hoogte van 1,5 / 4,5 meter

Voor het verkrijgen van een bouwvergunning is het noodzakelijk dat:

- wordt voldaan aan de eisen voor de minimale geluidwering van de gevels, zie paragraaf 3.2.1.
- sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat, zie paragraaf 3.2.2

3.2.1. *Bouwbesluit 2012*

Voor de geluidbelasting op de geveldelen wordt conform het Bouwbesluit 2012 (formeel) uitgegaan van de verleende hogere waarde. Echter wordt met oog op een acceptabel woon- en verblijfsklimaat (binnenniveau) meestal uitgegaan van de cumulatieve geluidbelasting, inclusief wegen in een 30 km/uur zone.

De geluidbelasting wordt berekend met een aftrek van 0 dB conform het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012, artikel 3.4 lid 1 onder e. De karakteristieke geluidwering $G_{a,k}$ van de gevel van een verblijfsgebied moet ten minste gelijk zijn aan de hoogste waarde van de geluidbelasting minus 33 dB óf 20 dB.

Toetsing

De gecumuleerde geluidbelasting bedraagt ten hoogste 57 dB ter plaatse van de zuidgevel van woning 1. De vereiste karakteristieke geluidwering $G_{a,k}$ bedraagt dan maximaal $57 - 33 = 24$ dB. Het Bouwbesluit 2012 geeft aan dat de karakteristieke geluidwering $G_{a,k}$ ten minste 20 dB bedraagt bij een gevel van normale opbouw. In de praktijk is een geluidwering van 23 dB voor gevels van nieuwbouw vrijwel vanzelfsprekend.

Voor alle overige gevels is de geluidbelasting 53 dB of lager en wordt de vereiste karakteristieke geluidwering $G_{a,k}$ zeker gehaald.

3.2.2. *Woon- en leefklimaat*

Bij het beoordelen van het woon- en verblijfsklimaat kan worden uitgegaan van de geluidbelastingen zoals gepresenteerd op afbeelding 6 en in bijlage IV. Deze geluidbelasting bedraagt ten hoogste 57 dB ter plaatse van de zuidgevel van woning 1. Ter plaatse van alle overige gevels is de geluidbelasting 53 dB of lager.

Voor het beoordelen van het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de gewenste woningen wordt gebruik gemaakt van de 'kwaliteitsindicatie geluid' van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). In tabel 3 is de classificering van de milieukwaliteit bij verschillende waarden van de cumulatieve geluidbelasting (in L_{den}) weergegeven.

Tabel 3. Classificering van de kwaliteit van de akoestische omgeving in L_{den}

Gecumuleerd L_{den}	Classificering milieukwaliteit
≤ 45	Zeer goed
46 – 50	Goed
51 – 55	Redelijk
56 – 60	Matig
61 – 65	Slecht
> 65	Zeer slecht

De hoogst berekende cumulatieve geluidbelasting in L_{den} bedraagt 57 dB ter plaatse van de zuidgevel van woning 1. Hierbij hoort de milieukwaliteit 'matig'. Ter plaatse van de overige gevels is de milieukwaliteit 'redelijk' tot 'zeer goed'.

Zoals weergegeven op afbeelding 6 zijn beoordelingspunten aangebracht ter plaatse van de tuinen van de gewenste woningen. Uit de rekenresultaten blijkt dat in de tuinen sprake is van een milieukwaliteit die gekwalificeerd kan worden als 'redelijk' tot 'zeer goed'.

Aangezien nieuwbouw daarnaast over het algemeen aan hoge eisen voor de gevelwering voldoet kan gesteld worden dat de cumulatieve geluidbelasting een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat binnen de woningen niet in de weg staat.

4. Conclusie

In dit onderzoek is de geluidbelasting vanwege het wegverkeerslawaaï op de gewenste woningen aan de Hoppenbrouwers ong. te Valkenswaard berekend.

Hogere waarde

Het plangebied ligt niet binnen de geluidzone van wegen. Hogere waarden zijn niet nodig.

Bouwbesluit 2012 en woon- en leefklimaat

Benodigde gevelwering (wegverkeerslawaaï)

De benodigde karakteristieke geluidwering van de gevel bedraagt maximaal 23 dB op de zuidgevel van woning 1. Het Bouwbesluit 2012 geeft aan dat de karakteristieke geluidwering $G_{a,k}$ ten minste 20 dB dient te bedragen. In de praktijk is een geluidwering van 23 dB voor gevels van nieuwbouw vrijwel vanzelfsprekend.

Woon- en leefklimaat

De milieukwaliteit wordt geclassificeerd als 'matig' tot 'zeer goed'. Op basis van de toelichting in paragraaf 3.2.1 en 3.2.2 kan gesteld worden dat de cumulatieve geluidbelasting (wegverkeer) een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat niet in de weg staat.

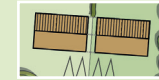
BIJLAGE I. GEGEVENS

Behouden van monumentale T-boerderij

Nieuwe woningen in erfopzet maken deel uit van het boerderij-ensemble

Nieuwe woningen in positie en vormgeving gekoppeld

Nieuwe bijgebouwen t.b.v. de nieuwe woningen

Informele ontsluiting t.b.v. de nieuwe woningen als formeel karrespoor

Verbinding met plan De Vloedschuur middels wandelpad + bruggetje

Bestaande fruitbomen gehandhaafd

Aanvulling fruitbomen

Openbaar groen, speelplek, eventuele waterberging

Hoge haag

Lage haag

Parkeerplekken op eigen perceel

Verkeersgegevens

Aanvrager: De Roever Omgevingsadvies

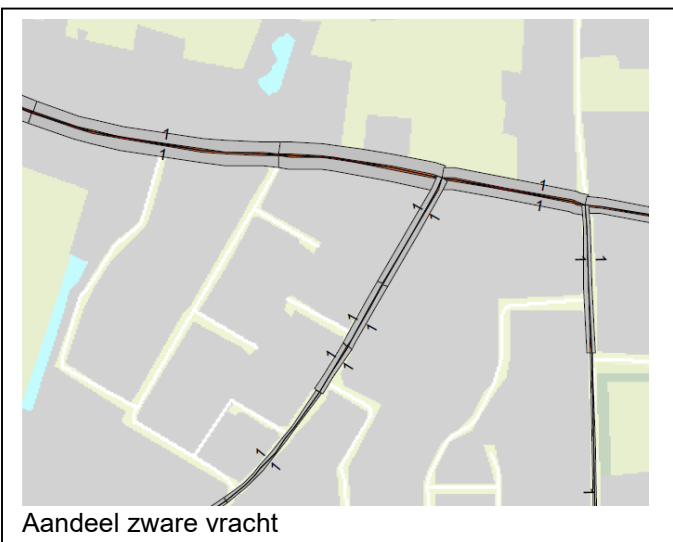
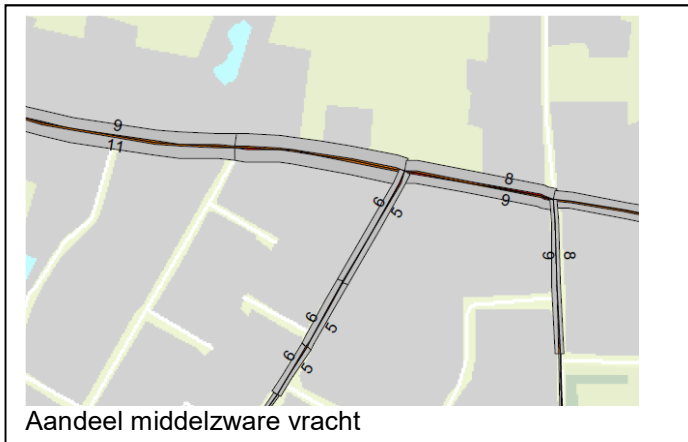
Waar: 4 woningen, t.h.v. Koningsstraat 53 in Afferden

Datum: 14 april 2020

- Aandeel middelzware vracht t.o.v. totaal verkeer (%) werkdag
- Aandeel zware vracht t.o.v. totaal verkeer (%) werkdag
- Etmaalintensiteiten werkdag (mvt in honderdtallen)
- Bron: Regionale Verkeers en Milieukaart
- Autonome groei: 2%

- Wegverharding: standaard asfaltverharding
- Maximumsnelheid: 30 km/h

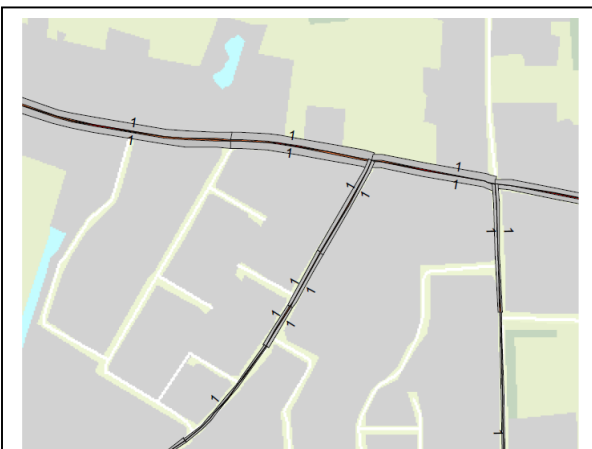
Gegevens 2018

Gegevens 2030 H

Aandeel middelzware vracht

Aandeel zware vracht

Etmaal intensiteiten

Interpretatie verkeersgegevens

Koningstraat 01 (west van Sint Victorstraat)

Bron gegevens	Regionale Verkeers en Milieukaart									
Wegdektype	Standaard asfalt									
Snelheid	30 km/uur									
Herkomstjaar gegevens	2030									
Planjaar	2030									
Autonome groei %	2.0%									
Autonome groei factor	1.00									
Periode	Intensiteiten						Verdelingen			
	licht	middel	zwaar	totaal	%	%/uur	licht	middel	zwaar	totaal
Dag (07.00-19.00 uur)				0		6.43	79.00%	19.00%	2.00%	100.0%
Avond (19.00-23.00 uur)				0		3.31	79.00%	19.00%	2.00%	100.0%
Nacht (23.00-07.00 uur)				0		1.20	79.00%	19.00%	2.00%	100.0%
Totaal weekdag	0	0	0	2000	0.00					

Koningstraat 02 (tussen Sint Victorstraat en Kerkweg)

Bron gegevens	Regionale Verkeers en Milieukaart									
Wegdektype	Standaard asfalt									
Snelheid	30 km/uur									
Herkomstjaar gegevens	2030									
Planjaar	2030									
Autonome groei %	2.0%									
Autonome groei factor	1.00									
Periode	Intensiteiten						Verdelingen			
	licht	middel	zwaar	totaal	%	%/uur	licht	middel	zwaar	totaal
Dag (07.00-19.00 uur)				0		6.43	80.00%	18.00%	2.00%	100.0%
Avond (19.00-23.00 uur)				0		3.31	80.00%	18.00%	2.00%	100.0%
Nacht (23.00-07.00 uur)				0		1.20	80.00%	18.00%	2.00%	100.0%
Totaal weekdag	0	0	0	2200	0.00					

Koningstraat 03 (oost van Kerkweg)

Bron gegevens	Regionale Verkeers en Milieukaart									
Wegdektype	Standaard asfalt									
Snelheid	30 km/uur									
Herkomstjaar gegevens	2030									
Planjaar	2030									
Autonome groei %	2.0%									
Autonome groei factor	1.00									
Periode	Intensiteiten						Verdelingen			
	licht	middel	zwaar	totaal	%	%/uur	licht	middel	zwaar	totaal
Dag (07.00-19.00 uur)				0		6.43	81.00%	17.00%	2.00%	100.0%
Avond (19.00-23.00 uur)				0		3.31	81.00%	17.00%	2.00%	100.0%
Nacht (23.00-07.00 uur)				0		1.20	81.00%	17.00%	2.00%	100.0%
Totaal weekdag	0	0	0	1800	0.00					

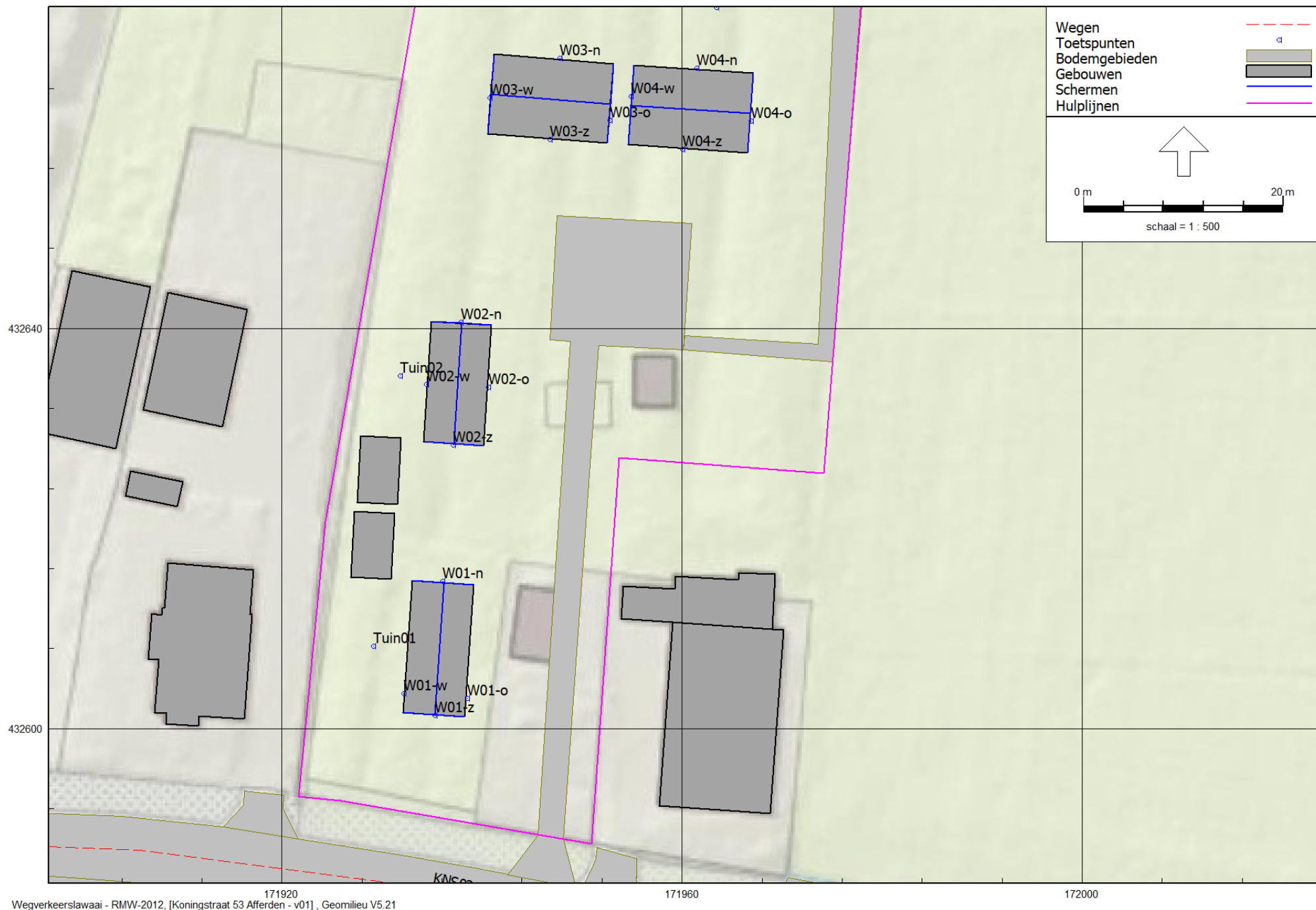
BIJLAGE II. AFBEELDING REKENMODEL

Wegen	
Toetspunten	
Bodemgebieden	
Gebouwen	
Schermen	
Hulplijnen	

schaal = 1 : 500

BIJLAGE III. INVOERGEGEVENS REKENMODEL

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: v01

Model eigenschap

Omschrijving	v01
Verantwoordelijke	r.keetels
Rekenmethode	#2 Wegverkeerslawaaï RMW-2012
Aangemaakt door	r.keetels op 24-4-2020
Laatst ingezien door	r.keetels op 24-4-2020
Model aangemaakt met	Geomilieu V5.21
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Zoekafstand [m]	--
Max. reflectie afstand tot bron [m]	--
Max. reflectie afstand tot ontvanger [m]	--
Standaard bodemfactor	0.50
Zichthoek [grd]	2
Maximale reflectiediepte	1
Reflectie in woonwijken	Ja
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0.00; 0.00; 1.00; 2.00; 4.00; 10.00; 23.00; 58.00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3.50

Model: v01
Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Hbron	Helling	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))
KNS01	Koningstraat	@Wegen	0.00	0.00	Relatief	Verdeling	False	1.5	0.75	0	W0	30	30	30	30	30	30
KNS02	Koningstraat	@Wegen	0.00	0.00	Relatief	Verdeling	False	1.5	0.75	0	W0	30	30	30	30	30	30
KNS03	Koningstraat	@Wegen	0.00	0.00	Relatief	Verdeling	False	1.5	0.75	0	W0	30	30	30	30	30	30

Model: v01
Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
KNS01	30	30	30	2000.00	6.43	3.31	1.20	79.00	79.00	79.00	19.00	19.00	19.00	2.00	2.00	2.00
KNS02	30	30	30	2200.00	6.43	3.31	1.20	80.00	80.00	80.00	18.00	18.00	18.00	2.00	2.00	2.00
KNS03	30	30	30	1800.00	6.43	3.31	1.20	81.00	81.00	81.00	17.00	17.00	17.00	2.00	2.00	2.00

Model: v01
 Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
W01-z	Woning 1 zuidgevel	171935.27	432601.30	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W01-w	Woning 1 westgevel	171932.15	432603.47	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W01-o	Woning 1 oostgevel	171938.50	432603.02	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W01-n	Woning 1 noordgevel	171936.03	432614.69	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W02-z	Woning 2 zuidgevel	171937.15	432628.38	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W02-w	Woning 2 westgevel	171934.44	432634.42	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W02-o	Woning 2 oostgevel	171940.62	432634.15	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W02-n	Woning 2 noordgevel	171937.91	432640.62	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W03-z	Woning 3 zuidgevel	171946.77	432658.90	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W03-w	Woning 3 westgevel	171940.76	432663.09	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W03-o	Woning 3 oostgevel	171952.81	432660.83	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W03-n	Woning 3 noordgevel	171947.79	432667.01	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W04-z	Woning 4 zuidgevel	171960.05	432657.93	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W04-w	Woning 4 westgevel	171954.89	432663.17	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W04-o	Woning 4 oostgevel	171966.88	432660.74	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
W04-n	Woning 4 noordgevel	171961.46	432666.00	0.00	Relatief	1.50	4.50	--	--	--	--	Ja
Tuin01	Tuin woning 1	171929.13	432608.20	0.00	Relatief	1.50	--	--	--	--	--	Ja
Tuin02	Tuin woning 2	171931.81	432635.25	0.00	Relatief	1.50	--	--	--	--	--	Ja
Tuin03	Tuin woning 3	171946.81	432672.22	0.00	Relatief	1.50	--	--	--	--	--	Ja
Tuin04	Tuin woning 4	171963.42	432672.08	0.00	Relatief	1.50	--	--	--	--	--	Ja

Model: v01
Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

[illegible]

Model: v01
 Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
	voetpad/open verharding/gebakken klinkers	0.00
	voetpad/open verharding/gebakken klinkers	0.00
INR01	Inrit	0.00
INR02	Inrit	0.00
	inrit/open verharding/betonstraatstenen	0.00
	inrit/open verharding/betonstraatstenen	0.00
	inrit/open verharding/betonstraatstenen	0.00
	inrit/half verhard/grind	0.00
	inrit/half verhard/grind	0.00
	inrit/half verhard/grind	0.00
	inrit/half verhard/grind	0.00
	inrit/open verharding/gebakken klinkers	0.00
	inrit/open verharding/gebakken klinkers	0.00
	inrit/onverhard/zand	0.00
	inrit/onverhard/zand	0.00
	parkeervlak/open verharding/betonstraatstenen	0.00
	parkeervlak/open verharding/betonstraatstenen	0.00
	parkeervlak/open verharding/betonstraatstenen	0.00
	parkeervlak/open verharding/betonstraatstenen	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	waterloop/sloot	0.00
	watervlakte/meer, plas, ven, vijver	0.00

Model: v01
 Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
	geen verblijfsfunctie	172075.49	432608.12	8.50	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172068.00	432604.86	4.89	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172124.12	432604.88	3.68	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172050.26	432701.79	2.92	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171959.07	432610.61	2.23	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172037.53	432522.34	4.38	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172126.96	432681.90	2.95	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171839.23	432628.55	4.56	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171891.84	432629.44	3.71	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171914.12	432560.87	2.67	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171827.08	432552.41	2.38	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171823.12	432545.76	2.36	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171830.96	432559.50	2.40	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171831.84	432576.47	4.89	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171904.87	432625.76	3.31	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171908.63	432643.56	4.68	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172121.52	432714.41	4.76	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172120.72	432572.46	3.21	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171899.00	432645.80	4.63	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172059.47	432713.59	3.52	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171894.41	432653.94	0.67	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	171880.27	432631.05	2.16	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172121.86	432645.59	3.28	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	geen verblijfsfunctie	172067.32	432599.28	4.12	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
SCH01	Schuur 1	171927.24	432621.74	3.00	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
SCH02	Schuur 2	171927.89	432629.24	3.00	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
WON01	Woning 1	171933.03	432614.80	3.00	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
WON02	Woning 2	171934.96	432640.72	3.00	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
WON03	Woning 3	171941.21	432667.43	3.00	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
WON04	Woning 4	171955.21	432666.33	3.00	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	winkelfunctie	171903.22	432548.16	1.22	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171816.32	432549.99	6.73	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171948.52	432553.18	4.31	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171959.07	432610.61	5.44	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172102.74	432702.19	5.78	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171853.95	432615.20	5.55	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171922.90	432557.90	5.63	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172102.57	432723.56	5.81	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171887.92	432553.55	6.48	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171934.67	432555.56	5.43	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80

Model: v01
 Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
	woonfunctie	172120.52	432569.29	7.40	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172086.33	432523.56	6.53	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172075.02	432695.28	5.85	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171958.18	432553.83	6.04	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171958.18	432553.83	5.88	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171824.50	432605.86	6.74	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171905.47	432554.54	2.83	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171847.36	432549.99	6.05	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172045.74	432532.44	6.00	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172103.55	432592.49	6.14	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172103.07	432604.66	4.17	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172116.61	432593.01	6.13	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171832.90	432534.31	6.05	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171819.97	432606.62	6.29	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171835.77	432549.70	6.75	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171833.01	432544.92	6.88	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172143.06	432596.03	11.50	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172120.52	432569.29	5.48	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171908.61	432616.54	6.01	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171963.50	432570.90	5.86	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171975.96	432568.31	6.47	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171882.87	432618.43	5.39	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172101.82	432687.85	7.28	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
6.28	woonfunctie	172101.81	432672.95	5.86	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172010.28	432735.09	6.46	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172008.42	432713.02	6.08	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171974.95	432700.16	5.29	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	171976.84	432736.92	5.38	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172135.13	432532.50	5.32	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172109.30	432650.54	6.19	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	woonfunctie	172119.39	432536.14	5.92	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	industriefunctie, winkelfunctie, woonfunctie	172029.22	432520.27	6.73	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	logiesfunctie, woonfunctie	171856.70	432564.88	6.31	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80
	industriefunctie	172127.05	432736.70	6.51	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80

Model: v01
 Koningstraat 53 Afferden - Koningstraat 53 Afferden
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Refl.L 63	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 8k
GEV01a	Gevel woning 1	171933.03	432614.80	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20
GEV01b	Gevel woning 1	171938.28	432601.19	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20
NOK01	Nok woning 1	171936.18	432614.58	8.00	0.00	Relatief	2 dB	0.20	0.20	0.20	0.20
NOK02	Nok woning 2	171937.99	432640.52	8.00	0.00	Relatief	2 dB	0.20	0.20	0.20	0.20
NOK03	Nok woning 3	171952.84	432662.42	8.00	0.00	Relatief	2 dB	0.20	0.20	0.20	0.20
NOK04	Nok woning 4	171966.84	432661.54	8.00	0.00	Relatief	2 dB	0.20	0.20	0.20	0.20
GEV02a	Gevel woning 2	171934.96	432640.69	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20
GEV02b	Gevel woning 2	171940.13	432628.28	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20
GEV03a	Gevel woning 3	171940.57	432659.49	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20
GEV03b	Gevel woning 3	171953.16	432666.48	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20
GEV04a	Gevel woning 4	171954.65	432658.40	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20
GEV04b	Gevel woning 4	171967.11	432665.50	--	0.00	Relatief	0 dB	0.80	0.80	0.20	0.20

BIJLAGE IV. REKENRESULTATEN

Rapport: Resultatentabel
 Model: v01
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
W01-n_A	Woning 1 noordgevel	171936.03	432614.69	1.50	34.6	31.7	27.3	36.0
W01-n_B	Woning 1 noordgevel	171936.03	432614.69	4.50	35.2	32.3	27.9	36.6
W01-o_A	Woning 1 oostgevel	171938.50	432603.02	1.50	50.4	47.5	43.1	51.8
W01-o_B	Woning 1 oostgevel	171938.50	432603.02	4.50	51.4	48.6	44.1	52.9
W01-w_A	Woning 1 westgevel	171932.15	432603.47	1.50	51.2	48.3	43.9	52.6
W01-w_B	Woning 1 westgevel	171932.15	432603.47	4.50	51.7	48.9	44.5	53.2
W01-z_A	Woning 1 zuidgevel	171935.27	432601.30	1.50	54.4	51.5	47.1	55.8
W01-z_B	Woning 1 zuidgevel	171935.27	432601.30	4.50	55.2	52.3	47.9	56.6
W02-n_A	Woning 2 noordgevel	171937.91	432640.62	1.50	34.7	31.9	27.5	36.2
W02-n_B	Woning 2 noordgevel	171937.91	432640.62	4.50	26.7	23.8	19.4	28.1
W02-o_A	Woning 2 oostgevel	171940.62	432634.15	1.50	42.5	39.6	35.2	43.9
W02-o_B	Woning 2 oostgevel	171940.62	432634.15	4.50	44.1	41.2	36.8	45.5
W02-w_A	Woning 2 westgevel	171934.44	432634.42	1.50	37.6	34.7	30.3	39.1
W02-w_B	Woning 2 westgevel	171934.44	432634.42	4.50	43.1	40.2	35.8	44.5
W02-z_A	Woning 2 zuidgevel	171937.15	432628.38	1.50	43.3	40.4	36.0	44.7
W02-z_B	Woning 2 zuidgevel	171937.15	432628.38	4.50	46.8	43.9	39.5	48.3
W03-n_A	Woning 3 noordgevel	171947.79	432667.01	1.50	27.4	24.6	20.2	28.9
W03-n_B	Woning 3 noordgevel	171947.79	432667.01	4.50	28.2	25.3	20.9	29.6
W03-o_A	Woning 3 oostgevel	171952.81	432660.83	1.50	36.4	33.5	29.1	37.9
W03-o_B	Woning 3 oostgevel	171952.81	432660.83	4.50	39.4	36.5	32.1	40.8
W03-w_A	Woning 3 westgevel	171940.76	432663.09	1.50	33.7	30.8	26.4	35.2
W03-w_B	Woning 3 westgevel	171940.76	432663.09	4.50	36.6	33.8	29.3	38.1
W03-z_A	Woning 3 zuidgevel	171946.77	432658.90	1.50	40.2	37.3	32.9	41.6
W03-z_B	Woning 3 zuidgevel	171946.77	432658.90	4.50	41.7	38.8	34.4	43.2
W04-n_A	Woning 4 noordgevel	171961.46	432666.00	1.50	28.6	25.7	21.3	30.1
W04-n_B	Woning 4 noordgevel	171961.46	432666.00	4.50	29.6	26.7	22.3	31.0
W04-o_A	Woning 4 oostgevel	171966.88	432660.74	1.50	38.8	35.9	31.5	40.3
W04-o_B	Woning 4 oostgevel	171966.88	432660.74	4.50	40.0	37.1	32.7	41.5
W04-w_A	Woning 4 westgevel	171954.89	432663.17	1.50	36.8	33.9	29.5	38.3
W04-w_B	Woning 4 westgevel	171954.89	432663.17	4.50	38.5	35.7	31.3	40.0
W04-z_A	Woning 4 zuidgevel	171960.05	432657.93	1.50	40.4	37.5	33.1	41.8
W04-z_B	Woning 4 zuidgevel	171960.05	432657.93	4.50	42.2	39.4	35.0	43.7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Watertoets ter plaatse van de
Koningstraat (ong) te Afferden

Titel

Watertoets ter plaatse van de
Koningstraat (ong) te Afferden

Opdrachtgever

A.C.M. van de Klok Projecten BV
Hogestraat 24
6651 BL Druten

Adviesbureau

MILON bv
Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel

Titel: Watertoets ter plaatse van de Koningstraat (ong) te Afferden
Status: Concept
Datum: 16 april 2020
Opdrachtgever: A.C.M. van de Klok Projecten BV
Hogestraat 24
6651 BL Druten
Contactpersoon: Jochem Veldhuis
VP Ontwikkeling B.V.
Telefoonnummer: 06 143 600 15
E-mail: jochem@vpontwikkeling.nl

Projectnummer: 20201517
Auteur: Job Tijssen
Projectleider: Job Tijssen
Telefoonnummer: 073-5477253
E-mail: info@milon.nl/ job@milon.nl
Website: www.milon.nl

Handtekening Projectleider:

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Tijssen", with a long, sweeping horizontal stroke extending to the right.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of MILON bv.

Op al onze leveringen en diensten zijn de RVOI-2001 en de algemene aanvullende voorwaarden van MILON bv van toepassing. Beide sets algemene voorwaarden zijn te raadplegen en te downloaden via www.milon.nl/algemene-voorwaarden.

MILON bv is gecertificeerd conform ISO 9001 en VCA, voldoet aan niveau 3 op de CO2 prestatieladder en is erkend door het ministerie van IenW voor:**

- BRL SIKB 1000 "Monsterneming voor partijkeuringen", protocol 1001, 1002 en 1003;
- BRL SIKB 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek", protocol 2001, 2002, 2003 en 2018;
- BRL SIKB 6000 "Milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen, ingrepen in de waterbodem en nazorg" en protocol 6001 (processturing en verificatie).

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1. Opdrachtverlening	7
1.2. Aanleiding	7
1.3. Doel	7
1.4. Betrouwbaarheid	7
2.1. Locatiegegevens	8
3.1. Rijksoverheid	10
3.2. Provinciaal beleid	11
3.3. Waterschapsbeleid	12
Waterbeheerprogramma 2016-2021	12
3.4. Gemeentelijk beleid	14
4. Waterhuishouding	16
4.1. Geohydrologie	16
4.2. Overige aspecten	17
5. Wateradvies	18
5.1. Bevoegd gezag	18
5.2. Dimensionering infiltratie of bergingsvoorziening	18
7. Samenvatting en conclusies	21

Bijlage

1. Topografische overzichtskaart
2. Beeldkwaliteitsplan

1. Inleiding

1.1. Opdrachtverlening

Op 6 april 2020 heeft MILON bv te Veghel schriftelijk opdracht gekregen van Jochem Veldhuis van VP Ontwikkeling B.V. om namens A.C.M. Van de Klok Projecten B.V. een watertoets uit te voeren. De onderzoekslocatie is gelegen ter plaatse van de Koningstraat te Afferden. Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden.

1.2. Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van de watertoets wordt gevormd door de voorgenomen ontwikkelingen aan de onderzoekslocatie. De initiatiefnemer is voornemens om enkele nieuwe woningen te realiseren op de onderzoekslocatie.

1.3. Doel

De watertoets heeft als doel om water als ordenend principe een rol te laten spelen bij ruimtelijke plannen en besluiten, door alle relevante waterhuishoudkundige aspecten vroegtijdig te betrekken bij de planvorming.

1.4. Betrouwbaarheid

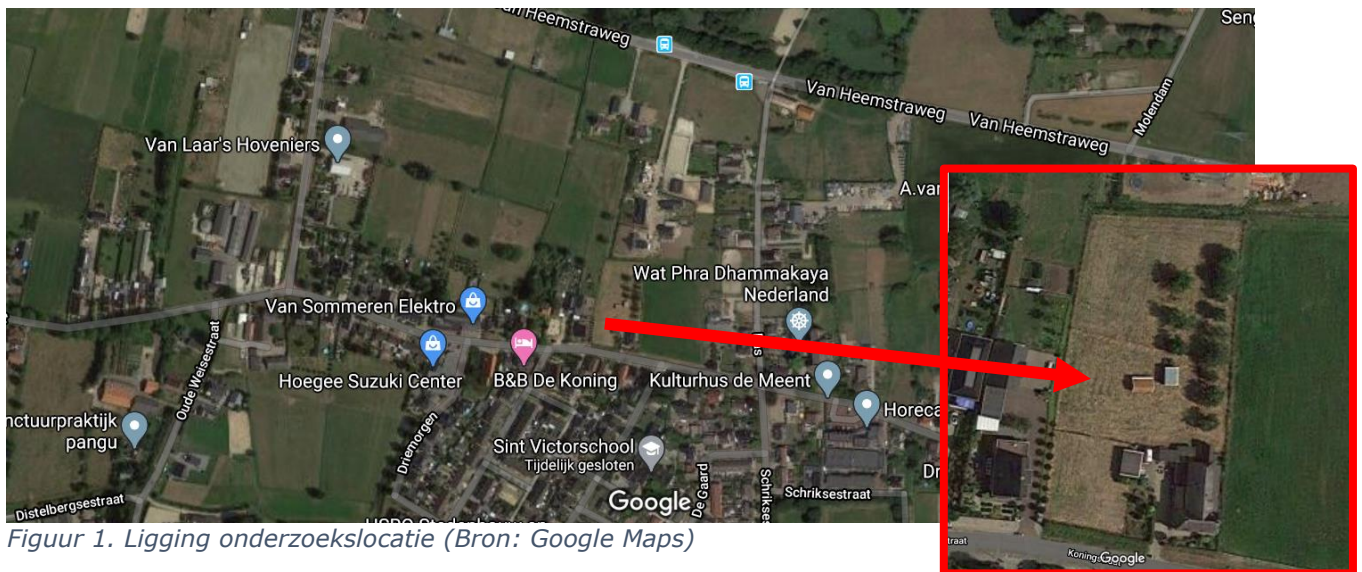
Het onderzoek is onafhankelijk uitgevoerd. MILON bv is geen eigenaar van de onderzoekslocatie en financieel niet gelieerd aan de opdrachtgever. Het onderzoek is met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen uitgevoerd. MILON bv acht zich niet aansprakelijk voor eventueel hieruit voortvloeiende (financiële) schade.

2. Onderzoekslocatie

2.1. Locatiegegevens

De onderzoekslocatie bevindt zich ten noorden van de kern van Afferden. De onderzoekslocatie is kadastraal bekend als gemeente Druten sectie D met nummer 2101. De oppervlakte van de gehele locatie bedraagt circa 3.250 m². De locatie is in de huidige situatie grotendeels onbebouwd en in gebruik als grasland.

In onderstaande afbeelding wordt een luchtfoto van de onderzoekslocatie getoond.

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie (Bron: Google Maps)

Overig terrein en omgeving

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Koningstraat te Afferden. De omgeving wordt rondom gekenmerkt door met name graslanden en woonhuizen met siertuin.

Voormalig gebruik

De omgeving van de onderzoekslocatie is door de jaren heen weinig veranderd. Op het perceel hebben, voor zover bekend, geen calamiteiten plaatsgevonden waarbij de bodem verontreinigd is geraakt.

2.2. Ruimtelijk plan of voornemen

De initiatiefnemer is voornemens vier nieuwe woningen te realiseren op de onderzoekslocatie.

Figuur 2. Onderzoekslocatie met schets bouwplan (bron: Buro SRO)

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verhardingssituatie er in de huidige en toekomstige situatie uit ziet.

Tabel 1. verhardingssituatie huidige en toekomstige situatie

	Huidige m ² (circa)	Toekomstig m ² (circa)
Bebouwing	0	400
Verhard (klinkers/tegels)	0	355
Verharding eigen terrein		225
Oppervlakte perceel	3250	3250

De ontwikkeling op de onderzoekslocatie heeft, zoals blijkt uit de tabel, tot gevolg dat het verharde oppervlakte toeneemt met 980 m².

3. Beleid watertoets

De wetgeving en het beleidskader spelen een belangrijke rol in het doorlopen van de watertoetsprocedure. Uit de beleidsstukken van de overheden blijkt welke eisen en wensen ze hebben en welk belang ze hebben bij een goed beheersbaar watersysteem.

3.1. Rijksoverheid

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden, waarmee een achttal wetten is samengevoegd tot één wet. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet richt zich op de zorg voor waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterfuncties (zoals de drinkwatervoorziening). De wet biedt de basis voor het stellen van normen ten aanzien van deze onderwerpen. Verder bevat de wet regelingen voor het beheer van water. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten worden gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de Watervergunning. Minstens zo belangrijk is dat zoveel mogelijk activiteiten onder algemene regels vallen. In de regel komt dit neer op een meldingsplicht in plaats van een vergunningenprocedure. Niet alles is in algemene regels vast te leggen en voor deze activiteiten in, op, onder of over watersystemen is er de watervergunning.

De Wet gemeentelijke watertaken is onderdeel van de Waterwet. In deze Wet heeft de gemeente de zorgplicht gekregen voor:

- Het doelmatig inzamelen en verwerken van overtollig afvloeiend hemelwater;
- Het doelmatig nemen van maatregelen in openbaar gebied om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

In de Wet milieubeheer is de derde zorgplicht voor de gemeente opgenomen. De gemeente dient zorg te dragen voor het inzamelen transporteren van stedelijk afvalwater.

Wet ruimtelijke ordening en de watertoets

De watertoets is per 1 november 2003 wettelijk verplicht (en vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening). De watertoets betekent dat ruimtelijke plannen (waaronder bestemmingsplannen) die vanaf deze datum ter inzage worden gelegd, voorzien moeten zijn van een waterparagraaf. Ruimtelijke plannen van de initiatiefnemer (bijv. gemeente of projectontwikkelaar) worden overlegd met de waterbeheerder.

In de waterparagraaf geeft de initiatiefnemer aan welke afwegingen in het plan ten aanzien van water zijn gemaakt. Het is een toelichting op het doorlopen proces en maakt de besluitvorming ten aanzien van water transparant. In geval van locatiekeuzes en bij herinrichting van bestaand bebouwd gebied geeft de initiatiefnemer expliciet aan welke rol de kosten en risico's van verdroging, verzilting, overstroming en overlast hebben gespeeld bij de besluitvorming. De waterparagraaf grijpt zichtbaar terug op de afsprakennotitie en het wateradvies.

Nationaal Waterplan 2016-2021

In 2015 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2016-2021 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Belangrijke punten uit het nationaal waterplan zijn:

- Eerst vasthouden, dan bergen en dan pas afvoeren;
- Hemelwater zo veel mogelijk afkoppelen, mits schoon (anders eerst zuiveren);
- Uitbreiding van verhard oppervlak zo veel mogelijk compenseren met hectares oppervlaktewater.

Met deze punten zal rekening gehouden worden bij de uitvoering van de plannen.

Nationaal Bestuursakkoord Water

Met het NBW-Actueel (2008) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord. Een actualisatie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) uit 2003 komt voort uit de invoering van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), de noodzaak tot het aanscherping van een aantal begrippen en het beschikbaar komen van nieuwe klimaatscenario's. Ook is een nieuwe fase aangebroken in het samenwerkingsproces, waarbij het zwaartepunt verschuift van planvorming naar uitvoering. Het NBW is een uitwerking van de uitvoering van waterbeleid 21e eeuw (WB21) en de KRW. De belangrijkste doelen en taken zijn:

- het teveel (overlast) of tekort (onderlast) aan water aanpakken;
- verbetering van de waterkwaliteit.

3.2. Provinciaal beleid

Regionaal waterprogramma Gelderland

Het Regionaal waterprogramma Gelderland is de strategische basis voor het Gelderse waterbeleid en -beheer voor de korte en de lange termijn, rekening houdend met Europese, landelijke, provinciale en regionale doelen, duurzaamheid en klimaatveranderingen. Het zet de nieuwe koers uit voor de provinciale inzet met betrekking tot waterhuishouding, waterveiligheid, natuurbehoud en de bescherming van kwantiteit en kwaliteit van het water. Het is een breed gedragen, integraal beleidsplan, omdat het tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met talloze belanghebbende (water)partijen in Gelderland.

Omgevingsvisie Gelderland

In de omgevingsvisie wordt de ambitie en de rol van de provincie voor het aspect water aangegeven. De provincie stuurt op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater. Een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem helpt mee aan een optimale en duurzame driedimensionale inrichting van Gelderland. Een systeem is veerkrachtig als het onder normale omstandigheden alle functies goed kan uitvoeren, (tijdelijke) over- en onderbelasting goed op kan vangen zonder dat maatschappelijke overlast of ecologische schade optreedt en hiervan snel kan herstellen zonder blijvende negatieve effecten. Een systeem is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Om de veerkracht van het water- en bodemsysteem te vergroten is het belangrijk om meer ruimte te maken

voor beken, te zorgen voor stedelijk waterbeheer en voor goed bodembeheer. Dat betekent bijvoorbeeld dat de bodem zodanig wordt beheerd en gebruikt dat de bodem meer water kan opnemen in perioden van regen en dus ook weer water kan afgeven in perioden van droogte. Zowel bewoonde gebieden, natuurgebieden als landbouwgronden zullen hieraan een bijdrage moeten leveren. Daarnaast is het van belang om ervoor te zorgen dat het water- en bodemsysteem duurzaam is en ook in de toekomst kan blijven functioneren tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

De provincie streeft naar een duurzaam gebruik van de ondergrond. Zij zoekt naar een balans tussen het benutten van de kansen die de ondergrond biedt en het behouden van de waarde van de ondergrond voor toekomstige generaties. Doel is te komen tot een integrale, efficiënte en duurzame benutting zonder onomkeerbare gevolgen voor de ondergrond. Dit betekent dat de provincie moet afwegen wat op een bepaalde plek in de ondergrond of bovengronds wel of niet mag.

3.3. Waterschapsbeleid

Waterbeheerprogramma 2016-2021

Het waterbeheerplan 'koers houden, kansen benutten' beschrijft de doelen van Waterschap Rivierenland voor de periode 2016-2021. Het plan is afgestemd op de ontwikkeling van het Nationaal Waterplan, het Regionaal Waterprogramma Gelderland en het Stroomgebiedsbeheerplan. Meer dan voorheen wil het waterschap inspelen op initiatieven van derden en kansen die zich voordoen in het gebied. Ten aanzien van de doelen is een indeling gemaakt in de volgende waterthema's:

- waterveiligheid: voorkomen van wateroverlast in het beheergebied (onder meer door het aanleggen van waterbergingsgebieden en het op orde brengen van regionale keringen);
- watersysteem: zowel voor de natuur als de landbouw is het belangrijk dat er niet te veel en niet te weinig water is. Daarvoor reguleert het waterschap het grond- en oppervlaktewater;
- Schoon water: zuiveren van afvalwater en vervuiling van oppervlaktewater aanpakken en voorkomen;

Het waterschap staat voor een aantal complexe uitdagingen, die zij in veel gevallen niet alleen kan realiseren. Deze uitdagingen geven invulling aan de verbinding van water met de maatschappelijke ontwikkelingen. Daarom zet het waterschap sterk in op samenwerking. In dit Waterbeheerplan nodigt het waterschap waterpartners, stakeholders, boeren, burgers en bedrijven nadrukkelijk uit om gezamenlijk te werken aan slimme, innovatieve oplossingen voor de complexe wateropgaven. Dit betekent onder meer dat het waterschap de bestaande samenwerking met alle partners in het gebied wil uitbreiden en 'grenzeloos' organiseren vanuit de kracht van ieders rol en verantwoordelijkheid.

Keur Rivierenland 2014

De Keur kent gebods- en verbodsbepalingen die erop gericht zijn watergangen te beschermen. Zo is het in bepaalde gevallen verboden om zonder vergunning water te lozen of te onttrekken aan oppervlaktewater. Ook legt de Keur in sommige gevallen aan burgers een onderhoudsverplichting op. Daarnaast mag men zonder Keurontheffing geen activiteiten ontplooiën of bouwwerken plaatsen die het onderhoud aan watergangen kunnen belemmeren. Dit betekent dat voor bepaalde activiteiten nabij watergangen of met mogelijke invloed op watergangen een ontheffing bij het waterschap moet worden gevraagd. De Keur van het waterschap is enkel van toepassing wanneer direct wordt geloosd naar een oppervlaktelichaam in beheer en eigendom van het waterschap.

De Keur is een verordening waarin staat wat wel en niet mag rond watergangen, dijken en grondwater. Voor veel zaken hoeven burgers en bedrijven geen vergunning meer aan te vragen. Een melding aan het waterschap volstaat. Alle ingrepen welke een grote impact hebben op belangrijke watergangen en keringen blijven vergunningplichtig.

Het doel van de regels is om de wateraanvoer en waterafvoer te waarborgen, Gelderland te beschermen tegen overstromingen en de gevolgen van droogte te beperken.

Nieuwe lozings kunnen zijn:

- Nieuw verhard oppervlak. Dit zijn alle oppervlakken die voor nieuwbouw, wegen, etc., verhard worden. Hierdoor kan het hemelwater ter plaatse niet langer in de (voorheen onverharde) grond infiltreren. Daardoor treedt er een versnelde afvoer van het hemelwater op.
- Afgekoppeld bestaand verhard oppervlak. Hier betreft het vaak de vervanging van een bestaand gemengd rioolstelsel door een (verbeterd) gescheiden rioolstelsel.

De 'extra' afvoer van hemelwater kan worden geneutraliseerd door het vergroten van de bergingscapaciteit van het watersysteem. De compensatiemaatregelen moeten zo dicht mogelijk bij het lozingspunt worden gemaakt en in ieder geval in hetzelfde peilgebied als waar het lozingspunt wordt aangebracht of aanwezig is.

Doel van het beleid

Het doel van deze beleidsregel is om de versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van de uitbreiding van het verhard oppervlak in het beheersgebied te beperken tot de maatgevende afvoer van het landelijk gebied. Een uitbreiding van het verhard oppervlak moet dus, vanuit waterhuishoudkundig oogpunt, waterbalans-neutraal plaatsvinden.

Toelichting op de beleidsregel

Regenwater dat op een onverharde bodem valt dringt voor een belangrijk deel in de bodem. Het komt dan uiteindelijk in het grondwater of via ondergrondse afstroming in oppervlaktewater. (wegzijging en kwel). Slechts een klein deel stroomt bovengronds af naar het oppervlaktewater.

Ter plaatse van verhard oppervlak zal het regenwater nauwelijks of niet in de bodem dringen. Vrijwel al het water stroomt direct af naar het oppervlaktewatersysteem en/of naar het rioleringssysteem. Dit betekent dat bij een flinke regenbui het oppervlaktewatersysteem een grote afvoerpiek moet kunnen opvangen.

De realisatie van nieuw verhard oppervlak moet waterneutraal worden uitgevoerd. Dit betekent dat de aanvrager voldoende compenserende maatregelen moet nemen, zodat het oppervlaktewatersysteem na het gereedkomen van de verharding niet zwaarder wordt belast dan voordien. Dit kan onder andere bereikt worden door het graven van nieuwe oppervlaktewaterlichamen, het vergroten van bestaande oppervlaktewaterlichamen of het aanleggen van wadi's. De aanvrager moet bij de aanvraag zelf aangeven op welke manier en waar hij de compensatie gaat maken.

Om te voorkomen dat individuele bewoners voor kleine voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, enkele woning, etc., moeten compenseren geldt er een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht van 500 m² voor stedelijk gebied en 1.500 m² voor landelijk gebied. (Voor kleinere oppervlaktes hoeft dus niet te worden gecompenseerd, bij grotere oppervlaktes mogen de vrijgestelde oppervlaktes daarop in mindering worden gebracht).

3.4. Gemeentelijk beleid

Voor het water heeft de gemeente binnen de bebouwde omgeving de zorgplicht voor overtollig hemelwater, afvalwater en grondwater. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor het beheer van de overige, niet-primaire watergangen welke tot haar eigendom behoren. De gemeenten Druten, Beuningen, Wijchen, Heumen en West Maas en Waal hebben gezamenlijk het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan opgesteld (VRGP). is een functioneel beleidsdocument, waarin de regionale visie wordt beschreven en relevante ontwikkelingen op de korte en lange termijn in worden gesignaleerd. De ontwikkelingen van de hoofdthema's die worden beschreven in het VGRP worden hieronder kort toegelicht:

Stedelijk afvalwater:

Het gaat hier om stedelijk afvalwater in de zin van de Wet milieubeheer. Dat komt neer op al het huishoudelijk afvalwater, al dan niet vermengd met ander (afval)water.

Ontwikkelingen:

- Meer gedeelde verantwoordelijkheid van faciliterende overheid en participerende burgers.
- Meer assetmanagement en risico-benadering in plaats van normen.
- Nieuwe stoffen in afvalwater, zoals nano plastics en hormoon verstorende stoffen.
- Centraal versus decentraal verwerken.

Afvloeiend hemelwater

Het gaat hier om afvloeiend hemelwater in de zin van de Waterwet (artikel 3.5). Het betreft neerslag dat via het oppervlak of via leidingen afgevoerd wordt naar de bodem of oppervlaktewater.

Ontwikkelingen:

- Toenemend bewustzijn van taakverdeling tussen overheid en percee-eigenaar.
- Afvalwater en hemelwater worden steeds meer gescheiden van elkaar ingezameld en verwerkt.
- Door klimaatverandering valt de neerslag over het jaar steeds ongelijkmatiger. In de toekomst nemen het aantal en de intensiteit van buien toe.
- Integrale benadering van de openbare ruimte.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte zijn functies op elkaar afgestemd.

Oppervlaktewater

Oppervlaktewater is het geheel van sloten, plassen, vijvers, kanalen, meren, beekjes en rivieren. Oppervlaktewater omvat de leefruimte van veel planten en dieren. Voor een gezonde omgeving hebben mensen gezond en aantrekkelijk oppervlaktewater nodig. Naast het effectief bergen en functioneel aan- en afvoeren van water is de beleving van water een belangrijke pijler in de ruimtelijke ordening. Daarbij richten we ons op het recreatief gebruik (schaatsen, varen, wandelen, kijken, en dergelijke) van water én een goede waterkwaliteit met aansprekende biodiversiteit.

Ontwikkelingen:

- Op basis van klimaatmodellen wordt voorspeld dat het aantal zware regenbuien de komende decennia sterk toeneemt, gematigde regenval afneemt en er ook vaker perioden van aanhoudende droogte zullen voorkomen. Dat geeft meer kans op slechte waterkwaliteit, tekort aan oppervlaktewater voor groen en landbouw én overlast en schade door inundatie.

- Ten aanzien van de waterkwaliteit ligt de nadruk meer op mogelijke risico's die er voor bepaalde functies zijn en minder op het hanteren van normen. Voor drinkwaterwinning is bijvoorbeeld schoner water nodig dan voor recreatief watergebruik. Daarnaast richten maatregelen zich steeds meer op het resultaat dan op het doen van een inspanning (van middel naar doel).

3.4 Grondwater

Dit gaat in op de gemeentelijke zorgplicht voor doelmatige maatregelen in openbaar gebied om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te beperken. In eerste instantie is de perceeleigenaar verantwoordelijk voor het verwerken van overtollig grondwater, voor zover redelijkerwijs mogelijk. Infiltrerend hemelwater en oppervlaktewater hebben invloed op de grondwaterstand en -kwaliteit.

Ontwikkelingen:

- Periodieke veranderingen in kwel, grondwaterstanden en grondwaterstroming als gevolg van klimaatverandering (onder andere verandering neerslaghoeveelheid en -patroon).
- De (rivier)kwel zal langduriger aanwezig zijn in het voorjaar, waardoor meer vernattingschade op zal treden (schimmel, gezondheidsklachten).
- Verdroging zal toenemen door lage grondwaterstanden, wat leidt tot stankklachten en vissterfte in oppervlaktewater. In de landbouw leidt dit tot vermindering van de productie. Water vasthouden blijft belangrijk. Er wordt gezocht naar alternatieve regionale aanvulling via lokale watervoorraden.

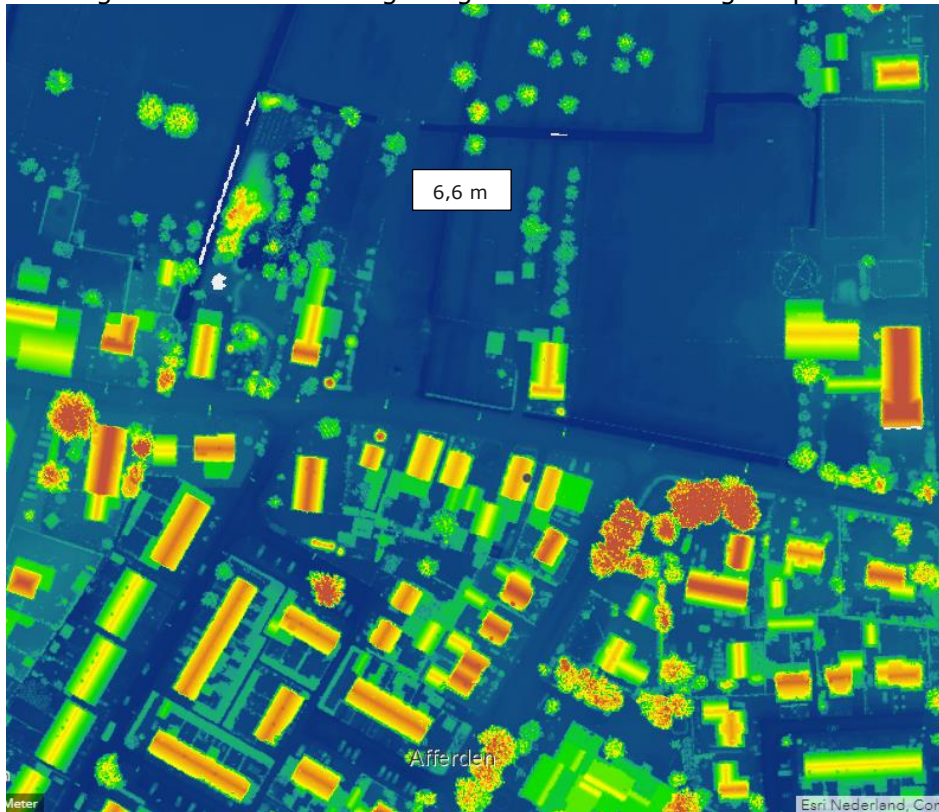
4. Waterhuishouding

Om de waterbelangen in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld te hebben heeft het waterschap de Watertoets ontwikkeld. In het kader van het watertoetsproces worden hierbij de relevante en beschikbare wateraspecten bekeken.

4.1. Geohydrologie

Regionale bodemopbouw

De onderzoekslocatie heeft een globale hoogteligging van 6,6 m+NAP. Op figuur 3 is te zien dat er geen noemenswaardig hoogteverschil aanwezig is op de onderzoekslocatie.

Figuur 3. Hoogteverschil onderzoekslocatie (bron: Ahn)

De gegevens van de bodemsamenstelling en de hydrologische gegevens zijn verkregen uit DINOLOket. Vanaf maaiveld tot circa 4,5 m-mv is een kleiige, complexe holocene afzetting aanwezig bestaande uit een afwisseling van zandige klei, midden en fijn zand, klei en veen. Onder de deklaag tot circa 22 m-mv bevindt zich een zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en grof zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen (formatie van Kreftenheye).

Geohydrologie

Naar opgave van de provincie Gelderland ligt het onderzoeksgebied niet in een grondwaterbeschermingsgebied. Op de onderzoekslocatie wordt voor zover bekend geen grondwater onttrokken. De aanwezigheid van ongeregistreerde onttrekkingen in de directe omgeving is onbekend en wordt derhalve niet uitgesloten.

Kwel en infiltratie

In de digitale Wateratlas is te herleiden dat de locatie zich in een infiltratiegebied bevindt.

Oppervlakte water in de omgeving

Uit de waterkaart van waterschap Rivierenland is gebleken dat nabij de onderzoekslocatie een b-watergang gelegen is. Deze waterloop is weergegeven op de onderstaande afbeelding.

Figuur 4: A,- en B watergangen nabij onderzoekslocatie

Regenwater en overige neerslag

Hemelwater dat op de onderzoekslocatie valt infiltreert in de bodem gezien er in de huidige situatie weinig verharding aanwezig is. Zover bekend is er momenteel geen wateroverlast op en nabij de onderzoekslocatie aanwezig.

Gemiddelde grondwaterstand

De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) ter plaatse van de onderzoekslocatie geeft een GHG aan van 0.8 tot 1 m-mv. De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) bevindt zich tussen de 1 en 2 m-mv.

4.2 Overige aspecten

Afvalwater

Binnen het plangebied komt in de huidige situatie geen afvalwater vrij. De vuilwaterriolering kan in de beoogde situatie worden gerealiseerd op de bestaande gemengde riolering in de Koningstraat. Vlak bij het projectgebied ligt een rioolput zodat aansluitdiepte geen probleem is.

Bodem

Op 16 oktober 2019 is op de onderzoekslocatie een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd door NIPA milieutechniek B.V. Uit de analyseresultaten is gebleken dat bovengrond een licht verhoogd gehalte aan lood en cadmium bevat. In het grondwater is een licht verhoogd gehalte aan barium aangetoond. Licht verhoogde gehalten aan barium kunnen van nature in het grondwater voorkomen en duiden niet op een noemenswaardige verontreiniging.

5. Wateradvies

5.1 Bevoegd gezag

Volgens het beleid van waterschap Rivierenland dient, in bepaalde gevallen, de benodigde compensatie te worden berekend.

5.2 Dimensionering infiltratie of bergingsvoorziening

De initiatiefnemer is voornemens vier nieuwe woningen te realiseren op de onderzoekslocatie. In de toekomstige situatie zal de verhardingssituatie veranderen. De hemelwatervoorziening dient dan ook aangepast te worden aan de nieuwe inrichting. In de hemelwatervoorziening wordt het hemelwater afkomstig van het terrein geborgen.

Tabel 2. verhardingssituatie huidige en toekomstige situatie

	Huidige m ² (circa)	Toekomstig m ² (circa)
Bebouwing	0	400
Verhard (klinkers/tegels)	0	355
Verharding eigen terrein		225
Oppervlakte perceel	3250	3250

De ontwikkeling op de onderzoekslocatie heeft, zoals blijkt uit de tabel, tot gevolg dat het verharde oppervlakte toeneemt met 980 m².

Waterschap Rivierenland stelt dat er per hectare aan nieuwe verharding, 463 m³ waterberging gerealiseerd dient te worden. De benodigde compensatie bedraagt derhalve 42 m³ (980 x 0,0436). Waterberging kan gerealiseerd worden door een greppeltje te graven langs de oostzijde van de onderzoekslocatie en deze eventueel af te laten wateren op de b-watgang ten noorden van het perceel. Een andere optie is het graven van een wadi in de groenvoorziening op het oostelijke terreindeel. Door de wadi wat lager aan te leggen dan de omgeving kan hemelwater op natuurlijke daar naartoe stromen.

Gezien de bovenlaag tot 4 m-mv bestaat uit een complexe eenheid is niet goed in te schatten hoe snel de wadi zal leeglopen. De onderliggende laag (formatie van Kreyftenheye) bevat vaak midden tot grof zand en relatief veel grind. Derhalve kan verwacht worden dat de infiltratiecapaciteit van de grond voldoende hoog is om het hemelwater te kunnen bergen en de bergingsvoorziening op tijd leeg is voor de volgende bui.

6. Uitgangspunten en randvoorwaarden

Hierna worden de overige uitgangspunten aangegeven voor de infiltratie- of bergingsvoorziening.

Wateroverlast

Om wateroverlast op de locatie en de omgeving te voorkomen moet men rekening houden met:

- het afstromende hemelwater wordt zoveel mogelijk oppervlakkig (bovengronds) naar de infiltratie- of bergingsvoorziening afgevoerd;
- wateroverlast ter plaatse van de toekomstige bebouwing wordt mede voorkomen door een drempelhoogte van enkele decimeters boven maaiveld. Hemelwater zal zo in geen geval de panden instromen;
- indien wenselijk dient een overstortvoorziening naar het riool of oppervlaktewater opgenomen te worden om overlast te voorkomen tijdens extreem weer.

Milieuhygiënische voorwaarden

Om neerslag die van de daken en overige verharde oppervlakken afstroomt te mogen infiltreren/bergen, dient onder meer aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- vereist is de toepassing van niet-uitlogbare bouwmaterialen als kunststoffen en geen zink, lood, koper of asfalt. Staal, aluminium en zink voorzien van een duurzame coating kan wel worden toegepast. Hierbij ontstaan geen verhoogde concentraties verontreinigende stoffen (DuBo-maatregelen);
- neerslag van (afgekoppelde) verhardingen zoals opritten en/of terrassen bij woningen mag niet verontreinigd zijn met chemische bestrijdingsmiddelen, olie, agressieve reinigingsmiddelen of andere verontreinigende stoffen. Bij de communicatie met de toekomstige bewoners van het plangebied moet duidelijk worden gewezen op de risico's van het toepassen van chemicaliën en dergelijke, en de gevolgen van het niet naleven van deze regels;
- het is nooit toegestaan afvalwater in de bodem te infiltreren of via infiltratievoorzieningen in de bodem te lozen.

Onderhoud en vervuiling

Om de werking van de infiltratie- of bergingsvoorziening in stand te houden dient men rekening te houden met:

- regelmatig onderhoud van de aanvoer- en afvoerzijde van de voorzieningen zal noodzakelijk zijn om te garanderen dat de systemen blijven functioneren;
- het is onwenselijk chemische bestrijdingsmiddelen toe te passen of agressieve reinigingsmiddelen te gebruiken op de verharde oppervlakken. Het is niet wenselijk tijdens gladheid door bevriezing of sneeuwval zout en dergelijke gladheidsbestrijdingsmiddelen op de bestrating en parkeerplaatsen e.d. toe te passen. Een alternatief kan zand zijn;
- Op de afgekoppelde "buitenverhardingen" mogen geen handelingen worden uitgevoerd die vervuiling van het oppervlak veroorzaken. Wil men toch buitenactiviteiten verrichten waarbij vervuiling van verhard oppervlak ontstaat bv. het reinigen van voertuigen of het schoonmaken van onderdelen, dan moet het gedeelte waar deze activiteit(en) plaatsvindt voorzien worden van de juiste bodembeschermende maatregelen (Nederlandse Richtlijn voor Bodembescherming). Dit betekent dat het vrijkomende afvalwater al dan niet via een olie/benzine-afscheider of andere noodzakelijke (reiniging)voorziening naar het afvalwaterriool(DWA-riool) moet worden getransporteerd of geloosd, en niet in de bodem mag worden geïnfilteerd of op oppervlaktewater worden geloosd.

- het is aan te bevelen de kwaliteit van de te lozen neerslag (in de loop van de tijd) te monitoren.

Communicatie

Het is belangrijk om een grote betrokkenheid van de (aanstaande) gebruikers/eigenaren op te bouwen ten aanzien van de waterhuishouding en het milieu. Zo zal uitgelegd moeten worden waarom geen auto's mogen worden gewassen op de parkeerplaatsen (ook privé plaatsen), geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen mogen worden toegepast en geen zout gebruikt wordt bij gladheidbestrijding etc.. Ook het in stand houden en onderhoud van de voorzieningen zijn essentiële aandachtspunten, in het bijzonder voor de eigenaren/gebruikers van het plangebied. Een en ander zal in een zo vroeg mogelijk stadium met de eigenaren/gebruikers moeten worden besproken. Ook de juridische aspecten van afkoppelen en wat erbij komt kijken, moeten helder naar eigenaren en gebruikers worden gecommuniceerd en op schrift worden gesteld. Verantwoordelijkheden moeten vooraf worden vastgelegd.

7. Samenvatting en conclusies

Op 6 april 2020 heeft MILON bv te Veghel schriftelijk opdracht gekregen van Jochem Veldhuis van VP Ontwikkeling B.V. om namens A.C.M. Van de Klok Projecten B.V. een watertoets uit te voeren. De onderzoekslocatie is gelegen ter plaatse van de Koningstraat te Afferden. Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden.

Onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie bevindt zich ten noorden van de kern van Afferden. De onderzoekslocatie is kadastraal bekend als gemeente Druten sectie D met nummer(s) 2101. De oppervlakte van de gehele locatie bedraagt circa 3.250 m². De locatie is in de huidige situatie grotendeels onbebouwd en in gebruik als grasland

De initiatiefnemer is voornemens om enkele woningen te realiseren op de onderzoekslocatie.

Watertoets

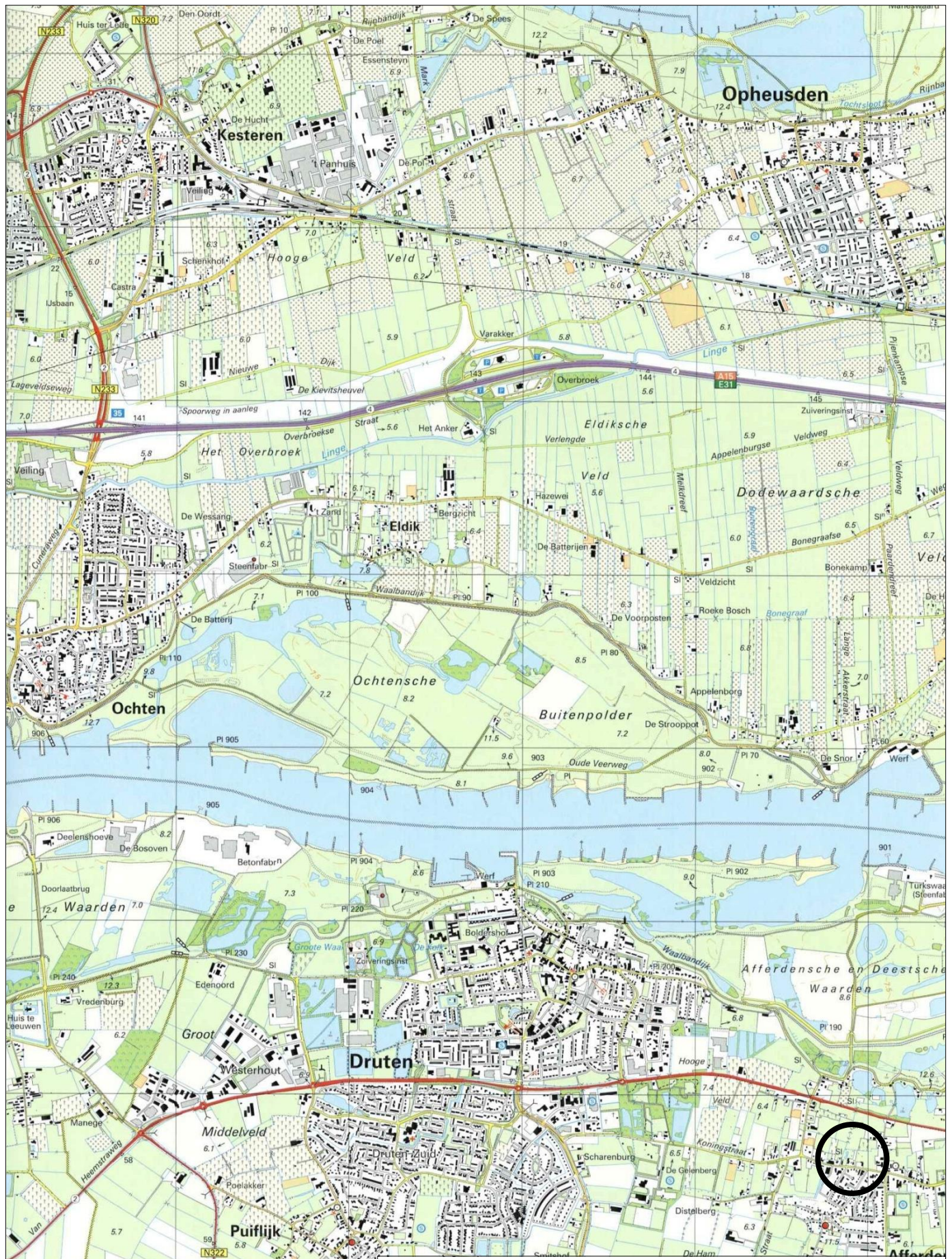
De ontwikkeling op de onderzoekslocatie heeft, zoals blijkt uit de tabel, tot gevolg dat het verharde oppervlakte toeneemt met 980 m². Gezien er nieuwbouw gerealiseerd gaat worden stelt het bevoegd gezag dat dit op hydrologisch neutrale manier ontwikkeld dient te worden en er eveneens compenserende voorzieningen dienen te worden gerealiseerd.

Waterschap Rivierenland stelt dat er per hectare aan nieuwe verharding, 463 m³ waterberging gerealiseerd dient te worden. De benodigde compensatie bedraagt derhalve 42 m³ (980 x 0,0436). Waterberging kan gerealiseerd worden door een greppeltje te graven langs de oostzijde van de onderzoekslocatie en deze eventueel af te laten wateren op de b-watergang ten noorden van het perceel. Een andere optie is het graven van een wadi in de groenvoorziening op het oostelijke terreindeel. Door de wadi wat lager aan te leggen dan de omgeving kan hemelwater op natuurlijke wijze naar de wadi stromen.

Gezien de bovenlaag tot 4 m-mv bestaat uit een complexe eenheid is niet goed in te schatten hoe snel de wadi zal leeglopen. De onderliggende laag (formatie van Kreyftenheye) bevat vaak midden tot grof zand en relatief veel grind. Derhalve kan verwacht worden dat de infiltratiecapaciteit van de grond voldoende hoog is om het hemelwater te kunnen bergen en de voorziening op tijd leeg is voor de volgende bui.

Bijlagen

Bijlage 1

Topografische overzichtskaart
met ligging onderzoekslocatie

Deze kaart is noordgericht

Ligging onderzoekslocatie

Bijlage 2

Project

Beeldkwaliteitsplan

Koningstraat 53

Gemeente Druten

Projectnummer: 57.30.02

Initiatiefnemer

A.C.M. van de Klok Projecten B.V.

Opsteller

Buro SRO

Sweerts de Landasstraat 50

6814 DG Arnhem

Contactpersoon: Guido Yntema

T (026) 35 23 125

E guido.yntema@buro-sro.nl

Datum

02-03-2020

Inhoud

Inleiding	5
-----------	---

Opgave en aanleiding	5
Planlocatie	5
Waarom een beeldkwaliteitsplan	6

Stedenbouwkundig plan	9
-----------------------	---

Beeldkwaliteit	10
----------------	----

Welstandsnota	10
Beeldkwaliteitscriteria	11

Inleiding

Opgave en aanleiding

Rond de monumentale boerderij aan de Pas te Afferden is plan De Vloedschuur ontwikkeld met woningbouw. Het perceel Koningstraat 53 sluit aan de zuidzijde hier op aan en bestaat uit weide naast en achter een historische boerderij. De eigenaar hiervan heeft een principeverzoek ingediend om hier woningbouw te realiseren aansluitend op het gebied rond de Pas. De gemeente heeft hier medewerking aan verleend met als voorwaarde dat het plan aansluit op de beeldkwaliteit van plan De Vloedschuur. Om hier invulling aan te geven is dit beeldkwaliteitplan opgesteld. Hierin is vastgelegd aan welke criteria de ontwikkelingen zullen moeten voldoen, op het gebied van stedenbouw, architectuur en inrichting openbare ruimte.

Planlocatie

De locatie wordt aan de zuidzijde begrensd door de Koningstraat en is onderdeel van de daaraan gelegen gevarieerde lintbebouwing. Aansluitend op het perceel staat aan de westzijde een woning en aan de oostzijde een weide met agrarisch bedrijf. Ten noorden van de locatie is zoals hiervoor aangegeven nieuwe woningbouw in ontwikkeling. Het totale plangebied bestrijkt een oppervlakte van circa 3.550 m². De locatie bestaat momenteel grotendeels uit grasland en een aantal fruitbomen.

Waarom een beeldkwaliteitplan

Naast het stedenbouwkundig plan bevat dit document tevens richtlijnen voor de beeldkwaliteit. Deze richtlijnen hebben tot doel een kader te bieden waarbinnen de gewenste stedenbouwkundige, landschappelijk en architectonische uitwerking en planbeoordeling kan plaatsvinden. Dit om de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de locatie te bevorderen. Hierbij gaat het om richtlijnen ten aanzien van stedenbouw, landschap, architectuur en de inrichting van het openbaar gebied. Het geven van richtlijnen voor de beeldkwaliteit heeft drie grote voordelen:

1. Juridische aanvulling

Niet alle aspecten die de beeldkwaliteit en identiteit van een locatie bepalen kunnen in een bestemmingsplan of welstandnota worden geregeld. Deze richtlijnen vullen waar nodig aan.

2. Ontwikkelingsinstrument

Het beeldkwaliteitplan is altijd ontwikkelingsgericht. De elementen die de beeldkwaliteit van de locatie bepalen, worden beschreven. Hieruit kunnen richtlijnen voor toekomstige ontwikkelingen worden vastgesteld. Deze hoeven niet per sé een historiserend karakter te hebben. Het beeldkwaliteitplan biedt het kader waarbinnen toekomstige ontwikkelingen gerealiseerd kunnen worden.

Hierbij kan gedacht worden aan:

- stedenbouwkundige eenheden;
- uitstraling van de bebouwing;
- onderlinge samenhang van de bebouwing;
- gewenste geleding van de bebouwing;
- dak- en kapvormen;
- gewenst materiaal- en kleurgebruik voor de bebouwing;
- overgangen van privé naar openbaar;
- materiaal- en kleurgebruik voor de inrichting van de openbare ruimte;
- nagestreefd beeld met betrekking tot beplanting in relatie tot het landschap.

3. Enthousiasmerend

Naast de juridische aanvulling hebben de richtlijnen ook een belangrijke functie in de communicatie met de belanghebbenden. Daar waar het bestemmingsplan en de welstandsnota zich vaak manifesteren als regels, waaraan de burger zich moet houden, doen de beeldkwaliteitsrichtlijnen ook uitspraken over de openbare ruimte. Met andere woorden: de gemeente legt zichzelf ook een inspanningsverplichting op.

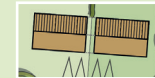
Door inzichtelijk te maken wat de kwaliteit van het dorp, de locatie is, kan gemakkelijk duidelijk worden gemaakt dat de regelgeving een doel heeft. Zo fungeren de richtlijnen als aanjager voor kwaliteit. Goede beeldkwaliteitsrichtlijnen enthousiasmeren en maken ons bewust van de kwaliteit die er is en die behaald kan worden, ook bij nieuwe ontwikkelingen. De richtlijnen worden door gezamenlijk met het bestemmingsplan bekrachtigd en moeten als aanvulling op de vigerende Welstandsnota worden gezien. Het gaat dan specifiek om zowel de bebouwde als onbebouwde ruimte waarbij de kwaliteit van het totaalplan de leidraad is. Na vaststelling is er sprake van beleidsregels die dus ook gehandhaafd kunnen worden.

Behouden van monumentale T-boerderij

Nieuwe woningen in erfopzet maken deel uit van het boerderij-ensemble

Nieuwe woningen in positie en vormgeving gekoppeld

Nieuwe bijgebouwen t.b.v. de nieuwe woningen

Informele ontsluiting t.b.v. de nieuwe woningen als formeel karrespoor

Verbinding met plan De Vloedschuur middels wandelpad + bruggetje

Bestaande fruitbomen gehandhaafd

Aanvulling fruitbomen

Openbaar groen, speelplek, eventuele waterberging

Hoge haag

Lage haag

Parkeerplekken op eigen perceel

Stedenbouwkundig plan

Het stedenbouwkundig plan gaat uit van het verbinden van het landelijk lint vanaf de Van Heemstraweg in plan de Vloedschuur met de Koningstraat. Deze verbinding voegt zich bij de reeds aanwezig structuur, zoals bijvoorbeeld bij de Pas, waarmee deze verder wordt versterkt. Voor dit plan wordt uitgegaan van een informele ontsluiting op Koningstraat welke in beeld als een “formeel” karrespoor uitgevoerd dient te worden. De monumentale boerderij aan de Koningstraat blijft gehandhaafd en krijgt rondom een ruime kavel. Hiermee blijft de boerderij een onderdeel van het dorpslint. Westelijk daarvan ligt de nieuwe insteekweg met daaraan de nieuwe woningen. De nieuwe woningen liggen achter het dorpslint in een erfopzet en maken deel uit van het boerderij-ensemble. De noordelijkste twee woningen staan fysiek los van elkaar, maar zijn in positie en vormgeving aan elkaar gekoppeld zodat het oogt als één volume. Mede vanuit dit oogpunt zijn de garages/bergingen bij deze woningen inpandig.

Het landelijk lint wordt via een wandelpad met bruggetje over de watergang verbonden met plan De Vloedschuur. Het geheel is ruim opgezet met grote kavels en ruimte voor groen in het openbaar gebied. De bestaande fruitbomen blijven zoveel mogelijk gehandhaafd en worden aangevuld richting de Koningstraat.

Op basis van het relevante beleid en regelgeving in combinatie met de ruimtelijke en functionele analyse is een stedenbouwkundig plan opgesteld.

In dit plan vormt de bestaande context van het plangebied het uitgangspunt. De ontwikkeling moet dan ook aansluiten bij de bestaande landschappelijke en stedenbouwkundige karakteristiek.

De volgende punten zijn daarbij van belang:

- Compacte verkaveling in de vorm van vrijstaande woningen in een erfopzet;
- Afronden verbinding Vloedschuur tussen de Van Heemstraweg en Koningstraat;
- Streven naar een rustig beeld door woningen uit te voeren in een eenvoudige hoofdvorm;
- Bouwhoogte maximaal 1 tot 1,5 laag met zadeldak;
- Zicht op aanwezige monumenten behouden;
- Oriëntatie hoofdgebouwen op de openbare ruimte in combinatie met een representatieve open groene voorruimte;
- Samenhang in de architectonische uitwerking van de woningen (binnen de kaders van de welstandsnota);
- Bijgebouwen opgenomen in het hoofdgebouw dan wel vrijstaand achter het hoofdgebouw;
- Parkeren op eigen terrein, per kavel minimaal twee parkeerplaatsen, zoveel als mogelijk achter de voorgevelrooilijn.
- Maximaal vier nieuwe woningen;
- Groene begrenzing percelen;
- Hemelwater eerst infiltreren op eigen perceel, zo nodig afvoeren op centrale groenvoorziening.

Beeldkwaliteit

Welstandsnota

Agrarisch landschap - Landelijk lint

Het plangebied is gesitueerd op een stroomrug in het agrarisch landschap. In de welstandsnota is dit landschap geheel aangemerkt als een regulier welstandsgebied; welstandsniveau 3. Dit houdt in dat bij ruimtelijke ingrepen de basiskwaliteit van het gebied als uitgangspunt gehandhaafd dient te worden. Verder is het welstandsbeleid er op gericht de open ruimte en het karakter van het landschap te handhaven. Hierin hebben de komgronden een extensieve vorm van ruimte- gebruik terwijl op de stroomruggen een meer intensievere vorm thuishoort. Nieuwbouw dient qua bebouwingshoogte en -massa vormgegeven te worden in relatie tot het omliggende landschap. Kleuren die sterk contrasteren met de omgeving zijn uitgesloten. Hoofdzakelijk gebruik van beton, golfplaat, kunststof en/of metalen beplatingsmateriaal zijn eveneens niet toegestaan.

Waaldorpskernen - Dorpslint

Het lint aan de Koningstraat behoort bij het deelgebied Waaldorpskernen in de Welstandsnota en valt onder het welstandsniveau 1: zeer waardevolle welstandsgebieden. Het is daarom van belang binnen het samenhangende dorpsbeeld de individuele herkenbaarheid van de onderlinge panden kenmerkend voor de karakteristiek van het dorpsbeeld te respecteren en zoveel mogelijk te behouden. Vooral de markante dijkbebouwing en de karakteristieke T-boerderijen dragen hieraan bij. Het welstandbeleid is er op gericht de bestaande cultuurhistorische waarden van de historische dorpskernen te behouden en waar nodig te versterken. De relatie met de agrarische omgeving en speciaal de dijkstructuur is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

De nieuwere dorpsinvullingen sluiten aan bij het kenmerkende individuele bebouwingskarakter van een dorpskern en vertegenwoordigen daarbij tevens het tijdsbeeld waarin de panden zijn gebouwd. Hierbij kan de architectonische vormgeving met het onderlinge eenvormige kleur- en materiaalgebruik, alsmede de sobere detaillering, echter afwijken van het historische karakter van de dorpskern.

Waaldorpskernen - Dorpslint

Agrarisch landschap - Landelijk lint

Gebiedskaart welstandsnota

Beeldkwaliteitscriteria

De dorpsafronding aan de Koningstraat sluit aan op het karakter van de omgeving. Dit komt tot uitdrukking in de landschappelijke inpassing, de architectuur en de inrichting van de percelen. De volgende uitgangspunten ten aanzien van de beeldkwaliteit zijn geformuleerd:

Stedenbouw

- Respecteren van het bestaande gespreide bebouwingspatroon;
- Respecteren van de bestaande omliggende bebouwing en het ensemble van gebouwen op het erf als geheel bij (vervangende) nieuwbouw;
- Het ruimtelijk karakter moet gebaseerd zijn op kleinschaligheid en diversiteit; een open straatbeeld is het uitgangspunt.

Thema	Criteria beeldkwaliteit woningen erfensemble
Architectuur	- Landelijke, agrarische sfeer. - De architectuur van de nieuwe gebouwen ondersteunt de ondergeschiktheid van de gebouwen: schuurvorm met een sobere detaillering. - Zowel historiserende als eigentijdse interpretaties zijn mogelijk. - De woningen zijn op de openbare weg gericht, geen gesloten voorgevels. - Bij straathoeken de gevels een tweezijdige oriëntatie meegeven. - De gevel heeft een horizontale geleding en een ingetogen plasticiteit door bijvoorbeeld deuromlijstingen, bakgoten en luiken.
Bouwmassa	- De hoofdvormen bestaan uit enkelvoudige, stevige, kloeke massa's met duidelijke kappen. Bij samengestelde bouwmassa's moet de hoofdvorm duidelijk herkenbaar blijven. - Aanbouwen en nevenvolumes dienen qua beeld ondergeschikt te zijn aan de hoofdmassa.
Bouwhoogte en kapvorm	- De hoogte bedraagt maximaal anderhalve bouwlaag met kap. - De kapvorm bestaat uit een zadeldak. - Dakvlakken dienen wel als geheel herkenbaar te zijn: dakkapellen zijn ondergeschikt. - Alle woningen worden afgedekt met een kap waarvan de dakhelling niet minder bedraagt dan 20 graden en niet meer dan 65 graden. - Bij voorkeur overstekken bij daken toepassen.
Rooilijnen	Wisselende rooilijnen. De afstand van de voorgevel tot aan de voorperceelsgrens bedraagt minimaal 5 meter.
Materialisatie en kleurgebruik gevels	Metselwerk in baksteen of gevels met hout bekleed (horizontaal of verticaal) passend in agrarische sfeer.
Materialisatie en kleurgebruik daken	Pannendak, keramisch in matte grijstinten, antraciet en oranje-rood.
Bijbehorende bouwwerken	- Situering en verschijningsvorm van bijbehorende bouwwerken zijn ondergeschikt aan het hoofdgebouw. - Bijgebouwen zijn bij voorkeur opgenomen in het hoofdgebouw of zoveel gecombineerd en liggen achter de voorgevelrooilijn. - Vormgeving in één bouwlaag, bij voorkeur voorzien van kap.
Erfafscheidingen	De erfscheidingen hebben een landelijk karakter in de vorm van hagen in gebiedseigen soorten (beuk, liguster) of eenvoudige hekwerken zoals paaltjes met gaas of afrastering van paaltjes.

Openbare ruimte

De gewenste landelijke sfeer in de bebouwing vertaalt zich ook naar de openbare ruimte. De openbare ruimte wordt daarom sober en informeel vormgegeven met inachtneming van de gemeentelijke eisen voor de inrichting openbare ruimte. Ook de invulling van erfgrenzen, water- en speelvoorzieningen dient het landelijke karakter te ondersteunen.

De aanwezige openbare ruimte bestaat voornamelijk uit een ontsluitingspad met daarnaast groene bermen en een centrale groene plek. Daar is ruimte voor een speelvoorziening en zo nodig een waterberging.

Voor de openbare ruimte gelden de hiernaast getoonde beeldkwaliteitseisen.

Thema	Criteria beeldkwaliteit openbare ruimte
Wegen	• De inrichting van de buitenruimte bestaat uit zo min mogelijk verharding passend bij het beeld van het aanwezige landschap. • Het ontsluitingspad (de rijloper) wordt indien mogelijk als een karrespoor uitgevoerd. Is dit niet mogelijk, dan wordt het pad als volledig verhard uitgevoerd op een sobere en doelmatige wijze. Midden- en zijbermen worden in gras uitgevoerd. • Het einde van het ontsluitingspad dient als keerlus ingericht te worden (volledig verhard). • Zijbermen gaan direct over in de privé kavels en worden gescheiden door een groene erfscheiding in de vorm van (een) haag(beplanting) in een gebiedseigen soort.
Voetpad	• Uitgevoerd in halfverharding met aan weerszijden een grasstrook. • Eenvoudig, houten bruggetje over de watergang.
Parkeren	• Parkeren voor de woningen dient op eigen terrein plaats te vinden.
Spelen	• Informele, natuurlijke speelplek (boomstammen e.d.).
Groen	• Bestaande fruitbomen achter de te handhaven boerderij zoveel mogelijk handhaven, mede ter begeleiding voetpad. Toevoegen bomen langs insteekweg.

buro-sro.nl

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-RAPPORT 2020

Afferden Koningstraat 53

Ecologische quickscan

J. van Suijlekom, 30 juni 2020

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Wet natuurbescherming	4
3 Bronnenonderzoek	8
3.1 Data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)	8
3.2 Gebiedsbescherming	8
4 Resultaten van het veldonderzoek	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	9
5 Conclusie en advies	12
Conclusie	12
Advies	12
Literatuur	15

Impressie van het
plangebied
Foto's: Buro Maerlant
19-09-2019.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Op verzoek van VP Ontwikkeling B.V. heeft Buro Maerlant een ecologische quickscan uitgevoerd ten behoeve van de beoogde ingrepen in het plangebied Koningstraat 53 te Afferden. Het veldbezoek werd uitgevoerd op 19 september 2019. Men is voornemens in het plangebied vier vrijstaande woningen te realiseren.

1.2 Methode / doel

De ecologische quickscan bestaat uit een veldonderzoek en de verslaglegging daarvan. Tijdens het veldonderzoek is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van diersporen zoals uitwerpselen, krab- en graafsporen, en is de vegetatie bekeken. Tevens zijn waarnemingen van aanwezige diersoorten gedaan. Op basis van *expert-judgement* is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige ontwikkelingen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Wet natuurbescherming.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de ingrepen

Het plangebied Koningstraat 53 (vanaf nu 'het plangebied') is gelegen aan de noordelijke rand van Afferden en omvat een weide met een gedeelte van een boomgaard. Men is voornemens in het plangebied vier vrijstaande woningen te realiseren in het verlende van plan "De Plas Afferden" wat in 2020 qua bouw zal zijn afgerond.

Figuur 1
Situering van
het plangebied
(rood).
Bron luchtfoto:
Google.

Wet- en regelgeving

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn in deze wet geïmplementeerd. Bevoegdheden inzake ontheffingen en vrijstellingen komen met deze wet te liggen bij de provincie. In sommige situaties is het Rijk bevoegd gezag.

Soortbescherming: drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent inzake soortbescherming drie aparte beschermingsregimes: voor soorten van de Vogelrichtlijn, van de Habitatrichtlijn inclusief het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en voor andere nationaal beschermde soorten. Per beschermingsregime gelden aparte verbodsbepalingen en bijbehorende vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie onderstaande tabel).

Tabel 1
Verbodsbepalingen Wet
natuurbescherming.
Bron: brochure soortbe-
scherming bij ruimtelijke
ingrepen, Ministerie van
Economische Zaken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplan- tingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voort- plantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadi- gen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels op- zettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van in- standhouding van de desbetr- effende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzette- lijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidings- gebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te ver- zamelen, af te snijden, te ontwor- telen of te vernielen

Ontheffing en vrijstelling

Op basis van een ontheffing of een vrijstelling is overtreding van de verbodsbepalingen in principe mogelijk. Aangetoond dient te worden dat er sprake is van geen andere bevredigende oplossing (alternatief), er sprake is van een door de wet genoemd belang (bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid) en de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige instandhouding van de soort. Nieuw in de wet is dat voor alle soorten de mogelijkheid wordt geboden te werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Indien aan bovenstaand wordt voldaan geldt een vrijstelling als aantoonbaar wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De verbodsbepalingen zijn gericht op het individu, echter wordt bij de beoordeling of kan worden afgeweken van de bepalingen gekeken naar de gunstige instandhouding van de soort. De zorgplicht blijft in de Wet natuurbescherming evenwel van toepassing, óók voor niet beschermde soorten, dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle planten en dieren en de leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld, echter kan hierop door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Jaarronde bescherming vogels

Nesten van vogels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook in de nieuwe wet buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 2).

Tabel 2
Bescheringscategorieën nesten, waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 Wnb van toepassing zijn: Jaarrond(1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5).

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarond beschermde nesten Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst. Indien sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, zijn ook deze nesten beschermd.	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen en sprake is van een mogelijk effect. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk. Voor categorie 5 - soorten is een potentie inschatting doorgaans voldoende.

Gebiedsbescherming

In de Wet natuurbescherming is gebiedsbescherming op vergelijkbare wijze geregeld als de voormalige Natuurbeschermingswet 1998. Ook in de Wet natuurbescherming wet beoogt men bescherming van gebieden die nationaal en internationaal van belang zijn. Het betreft de bescherming van gebieden op Nederlands grondgebied die vanuit de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn aangewezen. Gezamenlijk vormen deze gebieden een Europees netwerk: Natura 2000. De status van beschermde natuurmonumenten is bij de inwerkingtreding van de nieuwe wet komen te vervallen. Het merendeel van de voormalig beschermde gebieden maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland en zijn op deze wijze beschermd.

Ingrepen en effecten

In de Wet natuurbescherming is bepaald, dat handelingen of projecten die mogelijk schadelijk invloed hebben op Natura 2000-gebieden vergunningsplichtig zijn. Door middel van toetsing wordt bepaald of sprake is van effecten, en zo ja in welke mate dit is. Toetsing vindt plaats in drie fasen:

- » orientatiefase of voortoets;
- » verstorings- en verslechteringstoets (bij mogelijke negatieve, maar géén significant negatieve effecten);
- » passende beoordeling (kans op significant negatieve effecten).

Als uit de verstorings- en verslechteringstoets blijkt, dat sprake is van mogelijk negatieve effecten dient in een aanvullende toetsing een effectbeoordeling plaats te vinden en is een vergunning nodig. Het bevoegd gezag (de provincie en in sommige situaties het Ministerie) verleent een vergunning onder strikte voorwaarden, waarbij met voldoende mitigerende en compenserende maatregelen de instandhoudingsdoelstellingen zijn gewaarborgd.

3 Bronnenonderzoek

3.1 Data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Voor het onderzoek zijn de gegevens uit de NDFF middels quickscanhulp opgevraagd. Het betreft waarnemingen van beschermde soorten krachtens de Wet natuurbescherming binnen een straal van 0 tot 5 km ten opzichte van het plangebied. Dit is exclusief algemene beschermde soorten waarvoor bij ruimtelijke ingrepen een provinciale vrijstelling geldt. De gegevens zijn in de onderstaande tabel weergegeven (tabel 4).

Tabel 4
Data uit de NDFF:
waarnemingen strik-
ter bescherm-
de soorten in de
omgeving van het
plangebied, exclusief
algemene soorten
waarvoor een
provinciale vrijstel-
ling geldt. © NDFF
- quickscanhulp.nl
29-06-2020.

Naam	Groep	Afstand
Kamsalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	0 - 1 km
Havik	Vogels	0 - 1 km
Huismus	Vogels	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	0 - 1 km
Roek	Vogels	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	1 - 5 km
grote vos	Dagvlinders	1 - 5 km
Rivierrombout	Libellen	1 - 5 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	1 - 5 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	1 - 5 km
Kerkuil	Vogels	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	1 - 5 km

Bij de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek (zie hier onder) wordt een verwachting uitgesproken in hoeverre deze beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn en in hoeverre effecten zijn te verwachten.

3.2 Gebiedsbescherming

Het plangebied zelf is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en/of Natura 2000. Het dichtstbijzijnde gebied dat onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (of NNN) zijn zones nabij de Waal op een afstand van circa 350 meter ten opzichte van het plangebied. Fysieke effecten kunnen op deze afstand redelijkerwijs worden uitgesloten.

Tevens maken buitendijkse zones van de Waal onderdeel uit van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Dit gebied bevindt zich op een afstand van ruim 400 meter ten opzichte van het plangebied zodat fysieke effecten eveneens uit te sluiten zijn. Depositie van stikstof kan echter ook op grotere afstand een aandachtspunt zijn. Binnen het Natura 2000- gebied zijn stikstofgevoelige habitats aanwezig op een afstand van circa 450 meter. Voor het plan is een stikstofberekening uitgevoerd, verwezen wordt naar dit rapport.

4 Resultaten van het veldonderzoek

4.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd in de vroege middag van 19 september 2019. Tijdens het veldbezoek was het half bewolkt en droog, was sprake van enige wind, bij een temperatuur van circa 17 °C.

Biotopen

In het plangebied, gedeelte van de ingrepen, waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Weide, van het raaigrastype, relatief soortenarm en voedselrijk, door maaien en begrazing met een relatief korte vegetatie. Nabij rasters aan de randen domineerde de grote brandnetel. Aan de zijde van de weg was een relatief lage beukenhaag aanwezig.
- » Houten schuurtje en een stalen overkapping, beiden enkelwandig en leegstaand.
- » Gedeelte van een hoogstam boomgaard eveneens met raaigras. In één boom werd een nestkast aangetroffen van de steenuil.

In de nabije omgeving waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Overig deel hoogstam boomgaard eveneens met een weide en een woonboerderij met erf / tuin.
- » Kavelstoot, enig water voerend.
- » Open agrarisch gebied en zone met woningen in aanbouw.

4.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

In de omgeving van het plangebied is de grote leeuwenklauw waargenomen (zie data NDFF in tabel 4). In het plangebied zijn geen beschermde planten aangetroffen, dan wel kon het mogelijke voorkomen op basis van het habitat op voorhand worden uitgesloten. Er was sprake van uiterst voedselrijke omstandigheden en begrazing. De aanwezigheid van beschermde vaatplanten kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Zoogdieren algemeen

In de omgeving zijn blijkens de data van de NDFF diverse strikter beschermde zoogdieren aangetroffen, waaronder de das, de eekhoorn en de steenmarter. In het plangebied werden

geen sporen van strikter beschermde zoogdieren aangetroffen, ook geen hollen. De aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren kan op basis van deze habitatscan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten vleermuizen waargenomen, waaronder de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. De meeste soorten uit tabel 4 zijn in meer of mindere mate gebouwdbewonend. De rosse vleermuis prefereert bomen. In het plangebied zelf ontbraken elementen die als verblijfplaats kunnen worden gebruikt zoals geschikte bebouwing en/of bomen met holten. Het schuurtje en de overkapping waren enkelwandig, waardoor plekken om weg te kruipen ontbraken. Sporen van vleermuizen werden niet aangetroffen. De aanwezige fruitbomen waren gaaf, zónder holten of andere voor vleermuizen toegankelijke delen. De te behouden woonboerderij is beoordeeld als mogelijk geschikt voor vleermuizen door de aanwezigheid van toegankelijke dakpannen en betimmeringen. Doordat op zekere afstand van deze woning wordt gebouwd, zijn effecten op eventueel aanwezige vleermuizen uit te sluiten (zie ook hier onder).

Foerageergebied en vliegroutes

Als foerageergebied heeft het plangebied mogelijk enige betekenis door de aanwezigheid van fruitbomen. Het oppervlak foerageergebied is gering ten opzichte van ruimschoots geschikt jachtgebied in de omgeving, zodat op voorhand geen sprake is van essentieel foerageergebied. De ingrepen vinden grotendeels plaats in het open veld en hebben op voorhand geen noemenswaardige invloed op de functie als jachtgebied van de omgeving. Elementen die functie kunnen hebben als vliegroute (zoals bijvoorbeeld laanbeplantingen) waren niet aanwezig in de omgeving van het plangebied. Negatieve effecten op de navigeer- en foerageermogelijkheden van vleermuizen zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Vogels

Algemeen

Als broedlocatie heeft het plangebied enige potentie door de aanwezigheid van fruitbomen. Vrijwel alle fruitbomen blijven gehandhaafd. Tevens vindt aanplant plaats van nieuwe fruitbomen, zodat potenties blijven bestaan. Nesten werden niet aangetroffen, echter kunnen diverse soorten broedend worden verwacht. De te slopen bijgebouwtjes waren als broedlocatie weinig geschikt. Soorten als de merel, maar ook de zanglijster kunnen echter op de meest uiteenlopende plekken tot broeden komen, ook op balken. Door rekening te houden met de broedperiode, wordt voorkomen dat in gebruik zijnde nesten worden verstoord.

Jaarrond beschermde soorten

Steenuil

In het plangebied is een nestkast aangetroffen van de steenuil. Inspectie van de kast zelf was tijdens het veldonderzoek niet mogelijk, echter werden wel verse sporen aangetroffen (krijtstrepen). Braakballen werden niet waargenomen. Onduidelijk was of er werd gebroed in het plangebied. Ná uitvoer van het onderzoek is op advies van Buro Maerlant door de initiatiefnemer contact opgenomen met leden van lokale uilenwerkgroep (Steenuilwerkgroep Maas en Waal). Bij hen was niet bekend of de uilenkast werd gebruikt om te broeden. In december 2019 is de uilenkast door leden van de werkgroep onderzocht en is op basis van sporen in de kast vastgesteld dat deze in gebruik is door de steenuil. Doordat de kans bestaat dat de steenuil daadwerkelijk broedt in het plangebied en onduidelijk was of de nestlocatie kon worden behouden, zijn in de directe omgeving door de uilenwerkgroep twee extra nestkasten geplaatst, waarvan één in een hoogstamfruitboom op circa 50 meter afstand van het plangebied. Een andere kast is geplaatst op circa 500 meter afstand van het plangebied. In het huidige plan blijft de nestlocatie behouden en is nabij het nest een groenstrook voorzien, waarbij tevens extra fruitbomen worden aangeplant. Zie onderstaande figuur (figuur 2).

Figuur 2
Weergave van de nestlocatie van de steenuil (pijl geel) in de toekomstige situatie (beeldkwaliteitsplan). Het nest bevindt zich in een zone met te behouden en aan te planten fruitbomen.

Geadviseerd werd in seizoen 2020 vast te stellen of de steenuil in het plangebied broedt. Uit navraag bij de bewoners (in mei 2020) leek de steenuil niet meer aanwezig te zijn in het plangebied. Op 8 mei 2020 is de kast voor de zekerheid door de initiatiefnemer visueel onderzocht en bleek een broedende steenuil aanwezig te zijn en werden vijf eieren geteld. Per direct is het nest met rust gelaten om verstoring te voorkomen. Nesten van de steenuil en de functionele leefomgeving is trikt beschermd. Door de nieuwbouw verdwijnt een klein gedeelte van het jachtgebied van de steenuil. Doordat in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn en het plan zoals reeds vermeld ruimschoots voorzien in groen, worden geen negatieve effecten op de foeragemogelijkheden verwacht. De steenuil is als cultuurvolger gewend aan menselijke activiteit, echter zijn beschermende maatregelen benodigd om effecten te voorkomen. Dit geldt met name voor de bouwfase en deels ook voor de

de gebruiksfase. Voor dit doel heeft Buro Maerlant een plan van aanpak opgesteld in het advies, zie aldaar. Deze aanpak dient nauwgezet te worden opgevolgd en afspraken over de uitvoer dienen contractueel te worden vastgelegd voorafgaand aan de uitvoer / de nieuwbouw.

Overige soorten

Sporen en of potenties voor overige jaarrond beschermde vogels ontbraken in het plangebied. De actuele aanwezigheid van nesten van overige jaarrond beschermde broedvogels binnen de werkgrenzen kan worden uitgesloten.

Vissen

In het plangebied ontbreekt open water. Effecten op vissen zijn dan ook niet van toepassing.

Amfibieën

Blijkens de data uit de NDFF zijn in de omgeving van het plangebied diverse strikter beschemde amfibieën aangetroffen waar onder de rugstreeppad en de kamsalamander in de directe omgeving. Mede door de afwezigheid van water en de huidige staat / gebruik van het plangebied ontbreken potenties voor amfibieën. Als landhabitat heeft het plangebied zelf weinig te bieden. De rugstreeppad echter is zéér mobiel en kan gebieden snel koloniseren. Het is dan ook aan te bevelen te voorkomen dat tijdelijke plassen ontstaan indien men grondwerk heeft gepland in de voortplantingsperiode van de rugstreeppad (half april t/m september). Indien stagnatie van (hemel)water niet voorkomen kan worden, dienen werkvakken te worden afgezet met amfibieënschermen om vestiging te voorkomen.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Wet natuurbescherming strikter beschermde soortgroepen ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Effecten zijn door de aard van de ingrepen ook niet aan de orde.

5 Conclusie en advies

Conclusie

Soorten

In het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, zijn de volgende potentiële en actuele natuurwaarden aangetroffen waar rekening mee gehouden dient te worden:

- » Functie van de rand van het plangebied als broedlocatie voor de steenuil.
- » Algemene broedvogels (niet jaarrond beschermd).
- » Kans op de vestiging van rugstreeppad indien ondiepe plassen ontstaan tijdens de voortplantingsperiode.

Effecten

Door met de ingrepen preventief rekening te houden met broedende vogels algemeen, en het plangebied ongeschikt te houden voor de rugstreeppad zijn effecten eenvoudig te voorkomen. Om verstoring van de steenuil te voorkomen en de functionaliteit van het leefgebied te borgen dienen voor zowel de bouwfase als de gebruiksfase maatregelen te worden opgenomen om effecten te voorkomen. Door te werken conform het advies en dit tijdens de uitvoer te borgen staat de aanwezigheid van het nest van de steenuil het plan niet in de weg.

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in beschermde gebieden krachtens Natura 2000, EHS / de Provinciale Verordening. Er is voldoende aannemelijk gemaakt, dat (fysieke) effecten van het plan op beschermde gebieden in de ruimere omgeving uit te sluiten, zijn.

Advies

Steenuil

Voor de steenuil is het noodzakelijk beschermende maatregelen te nemen. Geadviseerd wordt deze maatregelen uit te laten voeren onder ecologisch toezicht en voorafgaand aan de uitvoer de werkwijze contractueel vast te leggen en/of op een andere wijze te borgen.

Maatregelen voorafgaand aan de ingrepen / nieuwbouw

Voorafgaand aan de realisatie (óók grondwerk) dienen de volgende voorzieningen te worden getroffen:

- » In het plangebied zelf vindt kwaliteitsverbetering plaats én wordt een natuurlijke afscherming tussen het aanwezige nest van de steenuil en de nieuwe woningen en de inrit naar de woningen toe gerealiseerd door de aanleg van takkenrillen bestaande uit (duurzame) houten palen met daar tussen snoeihout van bijvoorbeeld de wilg. Deze takkenrillen zijn minimaal 1 meter breed en 1,5 meter hoog. De takkenril wordt rondom de te behouden groenstrook / boomgaard aangelegd rondom het nest van de steenuil, zoals weergegeven in figuur 3 op de volgende pagina. De takkenril wordt buiten de broedperiode van de steenuil aangelegd.

- » Er wordt in principe géén verlichting toegepast, zodat de omgeving van het nest voldoende donker blijft. Het toepassen van lage (circa 1 meter) naar beneden toe gerichte armaturen behoort tot de mogelijkheden. Voorkomen dient te worden dat deze verlichting naar de ruimere omgeving toe uitstraalt.
- » De aanplant van extra fruitbomen (conform het beeldkwaliteitsplan) vindt in een zo vroeg mogelijk stadium plaats.

Figuur 3
Aan te leggen takkenril (in geel) rondom de nestlocatie van de steenuil.

Eisen aan de uitvoer

Ten behoeve van de uitvoer zijn de volgende eisen van toepassing:

- » Werkzaamheden met zwaar en/of groot materieel worden uitgevoerd buiten de broedperiode en de periode dat jongen worden gevoerd: vóór 1 maart en ná 1 juli. Voorkomen wordt dat de steenuil wordt verstoord door trilling, geluid en beweging.
- » Buiten deze periode wordt gekozen voor zo licht mogelijk materieel. Werkvakken dienen aan de zijde van de uilenkast / het nest te worden afgeschermd door bouwhekken met donkere folie.
- » De bouwplaats wordt niet gedurende de hele nacht verlicht.
- » De precieze aanpak en werkwijze wordt voorgelegd aan een ter zake deskundige voorafgaand aan de uitvoer. De deskundige controleert ook op een juiste werkwijze en stuurt waar nodig bij.

Vogels algemeen

Doordat er een kans bestaat, dat broedende vogels binnen de invloedssfeer van de ingrepen aanwezig zijn, wordt aanbevolen met werkzaamheden nabij bomen en beplantingen rekening te houden met broedende vogels en inzet van zwaar materieel bij voorkeur uit te voeren buiten de broedperiode: na 1 augustus en vóór 1 maart. Indien een ter zake deskundige heeft vastgesteld dat er geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van de ingrepen aanwezig zijn, is het ook mogelijk binnen deze periode te werken. De eisen inzake de steenuil zijn hierbij echter leidend, zie aldaar. Het wegnemen en/of permanent verstoren van nesten van broedende vogels is conform de Wet natuurbescherming niet toegestaan.

Amfibieën (rugstreeppad)

Bij grondwerkzaamheden in de voortplantingsperiode van rugstreeppad (globaal april tot augustus, soms tot in september) dient men te voorkomen dat ondiepe waterplassen ontstaan en rugstreeppad zich alsnog vestigt. Indien stagnatie van (hemel)water in de voortplantingsperiode niet voorkomen kan worden, dient het terrein te worden afgezet met amfibieënschermen.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005. Heukel's flora van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Internet

- » Google maps
- » <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>
- » http://www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf
- » <https://www.natura2000.vlaanderen.be/natura-2000-gebieden>
- » <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- » www.nederlandsesoorten.nl

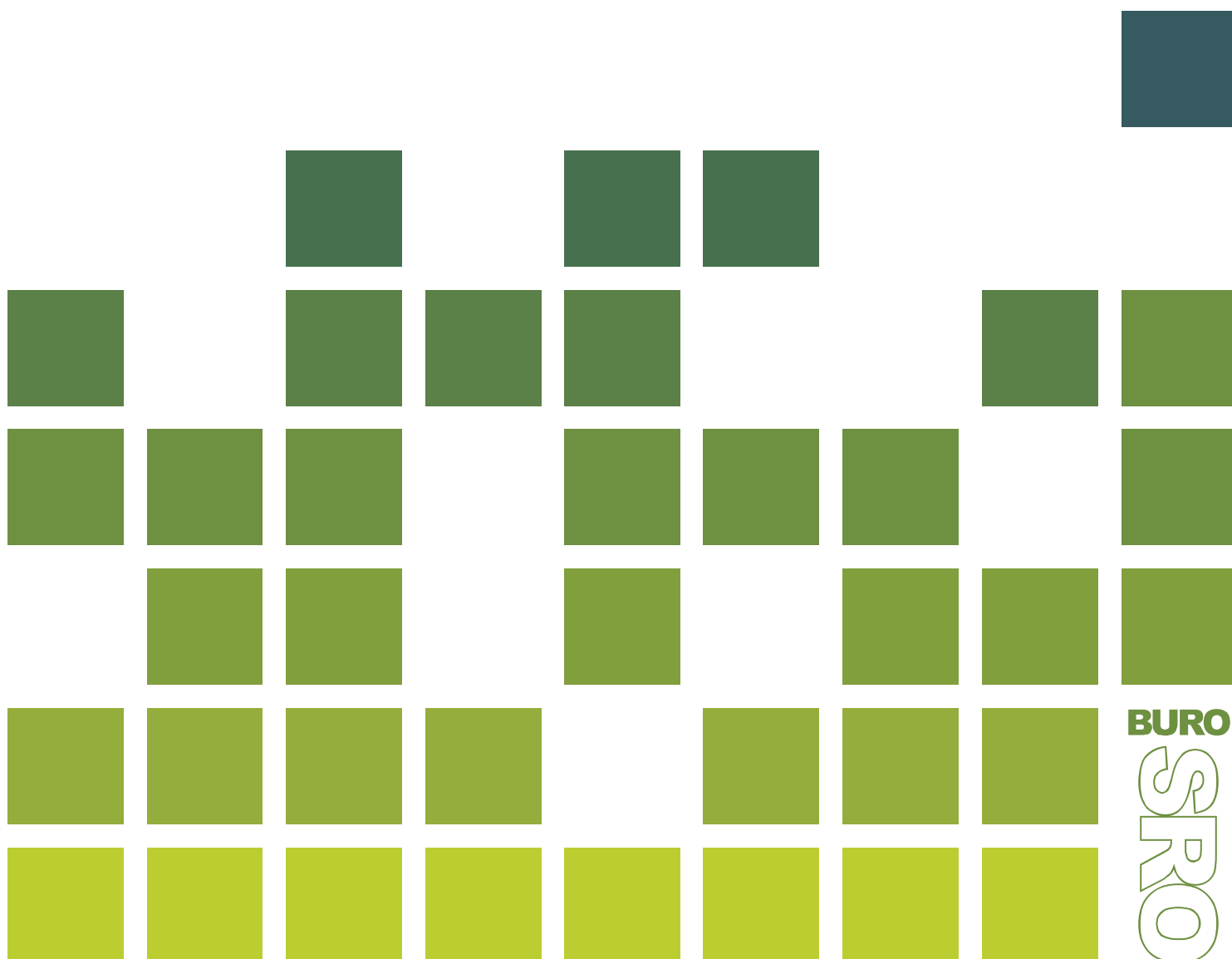
Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen
T 085 877 86 85
E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl
KvK 69667705

Afferden Koningstraat 53
Ecologische quickscan

Voortoets stikstofdepositie

Koningstraat 53, Afferden

Gemeente Druten

Gegevens over het plan:

Plannaam: Voortoets stikstofdepositie Koningstraat 53, Afferden
Datum: 31-03-2021
Projectnummer Buro SRO: 57.30.02

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever: VP Ontwikkeling
Contactpersoon opdrachtgever: De heer J. Veldhuis

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO: Dhr. L. Arends
Bezoekadres vestiging Arnhem: Sweerts de Landasstraat 50
6814 DG te Arnhem
Telefoon: 026 – 35 23 125
E-mail: arnhem@buro-sro.nl
Internet: www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Doelstelling onderzoek	5
1.2	Projectbeschrijving	5
1.3	Maatgevende Natura 2000-gebieden.....	7
Hoofdstuk 2	Wettelijk kader	8
2.1	Landelijke wet- en regelgeving	8
2.2	Voortoets	8
2.3	Passende beoordeling	9
Hoofdstuk 3	Berekeningssystematiek.....	10
3.1	Gebruikt rekenmodel.....	10
3.2	Input rekenmodel	10
3.2.1	Toekomstig gebruik.....	10
3.2.2	Aanlegfase	10
Hoofdstuk 4	Resultaten berekening	13
4.1	Gebruiksfase	13
4.2	Aanlegfase	14
Hoofdstuk 5	Conclusies	19
Bijlagen		21
	Bijlage 1: AERIUSberekening toekomstig gebruik	23
	Bijlage 2: AERIUSberekening aanlegfase	25

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Doelstelling onderzoek

Op de gronden behorend bij de boerderij aan de Koningstraat 53 in Afferden bestaat het voornemen om een viertal nieuwe woningen te realiseren. Doel van dit onderzoek is toetsing van mogelijke (negatieve) effecten op Natura 2000-gebieden, als gevolg van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, aan de Wet natuurbescherming.

Ten behoeve van een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming is de toekomstige gewenste situatie gemodelleerd op basis van de aangeleverde gegevens door de opdrachtgever, ervaringscijfers en kengetallen. De depositie is op de omliggende Natura 2000-gebieden berekend en getoetst of het plan (mogelijke) significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

Voorliggende rapportage geeft een overzicht van de gehanteerde uitgangspunten en rekenmethodiek, de berekende resultaten en de conclusie.

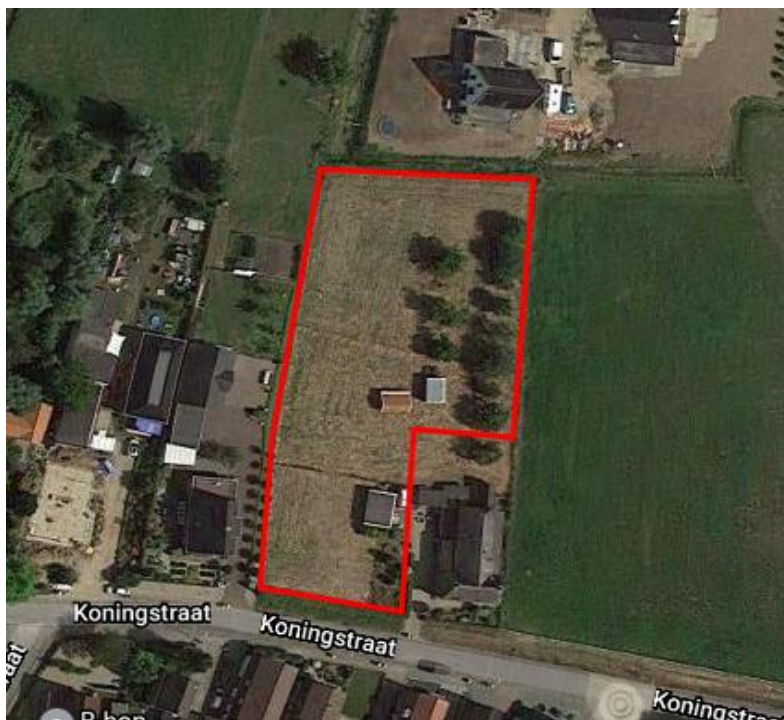
1.2 Projectbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de Koningstraat 53 te Afferden. Onderstaande afbeelding toont de ligging van het plangebied in de omgeving.

Ligging van het plangebied

Voortoets stikstofdepositie Koningstraat 53, Afferden

Luchtfoto van het plangebied

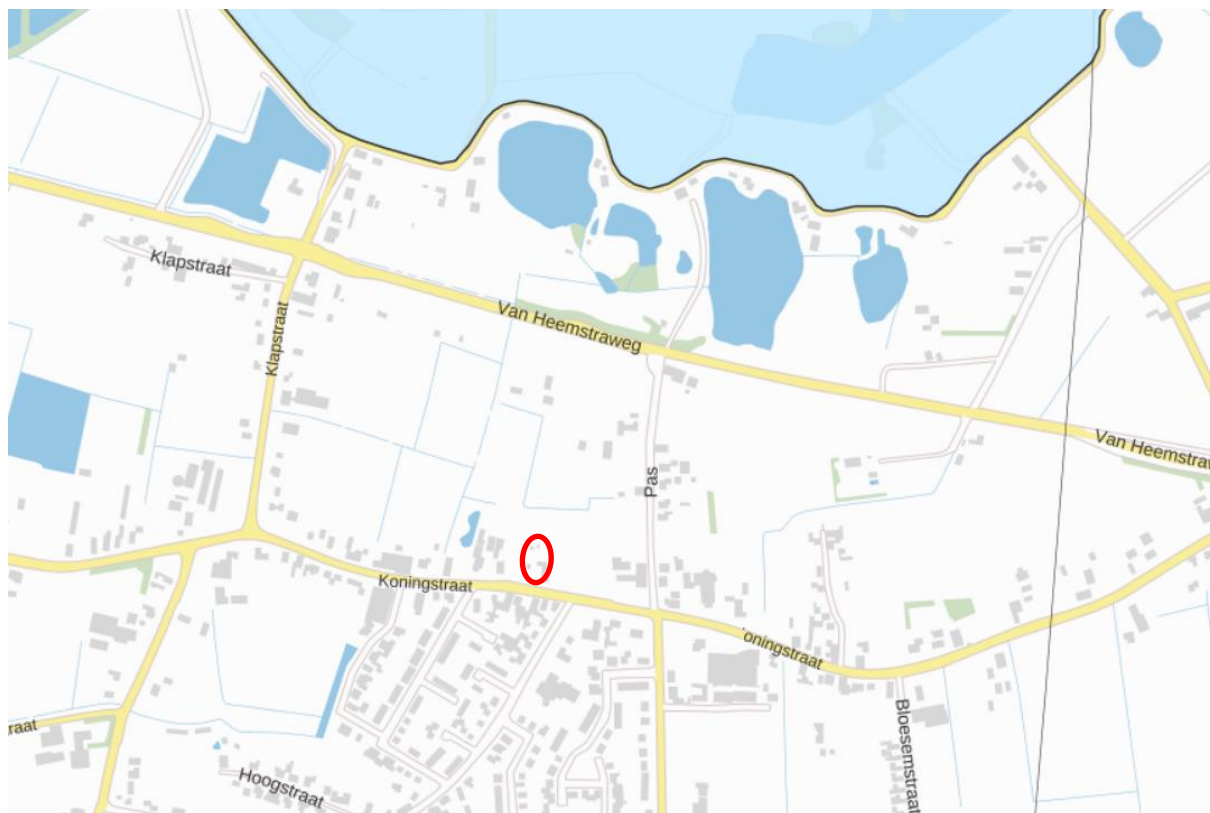
Bij de boerderij aan de Koningstraat 53 bestaat het voornemen om een viertal nieuwe woningen te realiseren. Er staan enkele kleine schuurtjes die worden gesloopt. Parkeren vindt volledig plaats op eigen terrein. Navolgende afbeelding toont de toekomstige situatie.

Voortoets stikstofdepositie Koningstraat 53, Afferden

1.3 Maatgevende Natura 2000-gebieden

Voor het uitvoeren van de stikstofdepositieberekening moet rekening gehouden worden met Natura 2000-gebieden. AERIUS toetst automatisch aan alle Natura 2000-gebieden in Nederland en aan nabijgelegen buitenlandse Natura 2000-gebieden. Het meest nabijgelegen en maatgevende Natura 2000-gebied voor dit project is Rijntakken. Deze ligt op een afstand van circa 470 m van het project. Op de afbeelding hieronder zijn het plangebied en de betreffende Natura 2000-gebieden weergegeven.

Ligging plangebied in relatie tot de maatgevende Natura 2000-gebieden

Hoofdstuk 2 Wettelijk kader

2.1 Landelijke wet- en regelgeving

In het kader van de toets aan de Wet Natuurbescherming wordt bepaald of een project of plan (mogelijke) significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Voor plannen en projecten dient middels een voortoets, eventueel gevolgd door een passende beoordeling, getoetst te worden of het plan mogelijk significant negatieve effecten kan hebben op gevoelige habitattypen die gelegen zijn binnen omliggende Natura 2000-gebieden. De beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen is uitgewerkt in paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming. Met het verdwijnen van het Programma Aanpak Stikstof is de ontwikkelingsruimte en standaard grenswaarde voor projecten niet meer beschikbaar.

Op 16 juni 2020 hebben provincies de geldende beleidsregels voor intern en extern salderen vastgesteld. Dit vormt het nieuwe beleid op basis waarvan de vergunningverlening binnen de Wet natuurbescherming met betrekking tot stikstofdepositie plaatsvindt.

2.2 Voortoets

Een voortoets heeft tot doel te onderzoeken of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor beschermde Natura 2000 gebieden. De significantie van de gevolgen voor een gebied als gevolg van een plan worden afgezet tegen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. De instandhoudingsdoelstellingen zijn neergelegd in het aanwijzingsbesluit en zijn uitgewerkt in het beheerplan voor dat gebied. Wanneer een plan of project gevolgen heeft voor het gebied, maar de instandhoudingsdoelstellingen daarvan niet in gevaar brengt, zijn significante gevolgen uitgesloten. Bij de voortoets wordt bekeken of het bestemmingsplan afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben. In hoeverre stikstofdepositie voor significante gevolgen op Natura 2000-gebieden kan zorgen, wordt in eerste instantie bepaald door te bezien of de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt tot een toename van stikstofdepositie leiden. Hierbij mag een vergelijking worden gemaakt met het bestaande gebruik binnen het project zelf (intern salderen) of mag met het stoppen van een stikstofuitstotende activiteit elders worden gecompenseerd (extern salderen).

Van plannen die ten opzichte van de feitelijke situatie geen toename van de stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats waarvan de Kritische Depositie Waarde (KDW) wordt overschreden, zijn significante gevolgen met zekerheid uit te sluiten. In dat geval hoeft geen passende beoordeling te worden opgesteld.

Wanneer sprake is van een berekende toename van stikstofdepositie kleiner dan of gelijk aan 0,05 mol/ha/jr valt deze binnen de jaarlijkse fluctuatie van stikstofdepositie. Ecologische effecten van een dermate geringe toename zijn in het veld niet meer proefondervindelijk meetbaar, zeker niet op afstanden van meer dan 10 km. Bij een dergelijke geringe toename kan een aantasting van de natuurlijke kenmerken van stikstofgevoelige habitattypen met zekerheid worden uitgesloten. De hoeveelheid stikstofdepositie die met deze toename gepaard gaat heeft geen ecologische betekenis voor de betreffende vegetatie, omdat de hoeveelheid stikstof (N) plantenfysiologisch irrelevant is. Een dergelijke lage bijdrage is, in verhouding tot een achtergrondwaarde van 1.500 tot 2.000 mol N/ha/jaar, de in de bodem aanwezige voorraden van doorgaans meer dan enkele duizenden mol N/ha en de feitelijke stikstofbehoefte van de habitattypen, verwaarloosbaar. De 12 provincies hebben daarom bepaald dat een project met alléén kleine tijdelijke deposities in de aanlegfase kleiner dan of gelijk aan 0,05 mol N/ha/jaar gedurende maximaal 2 jaar (of een equivalent hiervan) in beginsel niet vergunningplichtig is voor het aspect stikstofdepositie.

In het geval uit de voortoets blijkt dat:

- de ontwikkeling wel kan leiden tot een toename van stikstofdepositie op één of meer in het kader van Natura 2000 beschermde stikstofgevoelige habitat;
- van deze habitats de KDW al wordt overschreden of door de toename van de stikstofdepositie kan worden overschreden;

dient een volgende stap gezet te worden. Op dat moment wordt door middel van een ecologische voortoets onderzocht of ecologische significante effecten uitgesloten kunnen worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om kleine deposities en/of deposities voor een korte tijd. Mocht dat laatste ook niet het geval zijn dan is een passende beoordeling noodzakelijk.

2.3 Passende beoordeling

Wanneer een plan significante negatieve gevolgen kan hebben, moet het bestuursorgaan ingevolge de Wet natuurbescherming een passende beoordeling opstellen vóórdat het plan kan worden vastgesteld. Deze passende beoordeling moet de zekerheid geven dat de natuurlijke kenmerken van het betreffende gebied niet worden aangetast. Het bestemmingsplan zal rekening moeten houden met de in het aanwijzingsbesluit voor het betrokken gebied vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen en de wijze waarop deze zijn uitgewerkt in het voor het gebied vastgestelde beheerplan. Als het bevoegd gezag (in veel gevallen Provinciale Staten) op grond van de passende beoordeling niet de vereiste zekerheid heeft verkregen dat een plan de natuurlijke kenmerken niet zal aantasten, kan het plan in beginsel niet worden vastgesteld. Dat is alleen anders als er geen alternatieve oplossingen beschikbaar zijn, sprake is van dwingende redenen van openbaar belang en compenserende maatregelen worden getroffen, dan kan een plan toch worden vastgesteld.

Hoofdstuk 3 Berekeningssystematiek

3.1 Gebruikt rekenmodel

In deze voortoets is gerekend met de AERIUS Calculator. De rekenkern van AERIUS wordt gevormd door het Operationeel Prioritaire Stoffen model (OPS) van het RIVM. Dit model berekent de verspreiding van stikstof door de lucht en de depositie. OPS houdt daarbij rekening met verschillende factoren die de verspreiding en depositie van stikstof beïnvloeden, bijvoorbeeld de windrichting en -kracht, de ruwheid van het terrein en de hoogte van de vegetatie. Voor wegverkeer wordt gebruikt gemaakt van Standaard Rekenmethode 2 (SRM2). Daarmee sluit AERIUS aan op de modellering in het Nationaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit.

3.2 Input rekenmodel

Belangrijk voor elk rekenmodel is de kwaliteit van de input. In deze paragraaf wordt voor elk onderdeel de bijbehorende uitgangspunten beschreven en onderbouwd.

3.2.1 Toekomstig gebruik

Verkeersbewegingen

Met betrekking tot het beoogde plan is het van belang te kijken naar de verwachte toename van het aantal verkeersbewegingen. Voor het bepalen van de extra verkeersbewegingen wordt als worst case uitgegaan van 8 motorvoertuigbewegingen per woning per dag. Het plan gaat uit van 4 woningen waardoor het aantal verkeersbewegingen in de toekomstige situatie circa 32 zal bedragen. Deze verkeersbewegingen bestaan enkel uit licht verkeer.

Verkeersbewegingen worden in AERIUS als lijnbronnen weergegeven. Deze lijnbronnen worden ingetekend van de woning tot het punt waar de verkeersbewegingen opgaan in het algemene verkeer. In dit geval gaan de verkeersbewegingen op in het algemene verkeer op de Koningstraat op het punt waar het verkeer op snelheid is gekomen.

Overige bronnen

De woningen worden conform het Bouwbesluit gasloos uitgevoerd. Daarmee is er geen sprake van een verbrandingsinstallatie in het huis. Mogelijke stikstofuitstoot door de toekomstige woningen en bijgebouwen is kleinschalig en incidenteel en daardoor niet modelleerbaar, zoals ook beargumenteerd in de Handreiking woningbouw en AERIUS van de Rijksoverheid (januari 2020).

3.2.2 Aanlegfase

Naast het toekomstig gebruik is ook de stikstofuitstoot tijdens de aanlegfase van het project van belang. Bij de realisatie van de woningen, de aanleg van klinkerverharding en de sloop van de schuurtjes zijn gedurende korte tijd werktuigen en machines van de bouwer in het plangebied aanwezig. Ook de verkeersbewegingen van de werklieden van en naar de bouwplaats geven een korte toename van stikstof emissie. Van een deel van de machines (handgereedschap, snelbouwkranen, liften) wordt ervan uitgegaan dat deze elektrisch zijn en dus geen stikstofuitstoot veroorzaken. Voor de daadwerkelijke aanleg is nog geen bestek gemaakt. Daarom is er op basis van vergelijkbare projecten en ervaringen elders een zo goed mogelijke raming gemaakt van de activiteiten die zorgen voor stikstofuitstoot tijdens de aanlegfase. In deze berekening is ervan uitgegaan dat de aanlegfase van het project maximaal 1 jaar duurt.

Mobiele werktuigen

Er zijn mobiele werktuigen nodig voor het realiseren van de woningen, de aanleg van klinkerverharding en de sloop. Voor het invoeren van de mobiele werktuigen is een inschatting gemaakt van het aantal draaiuren, type machine en leeftijd van het materiaal waarmee de uitstoot NO_x door AERIUS is bepaald. De uitstoot van de mobiele werktuigen wordt in AERIUS als een vlakbron ingetekend, op de locatie van de in aanbouw zijnde woningen. De overige machines zoals vrachtwagens voor de aan- en afvoer van materieel vallen onder de verkeersbewegingen.

Onderstaande tabel toont de ingevoerde mobiele werktuigen voor het bouwen van de woning .

Type werktuig	Vermogen (kWh)	Bouwjaar	Draaiuren per jaar
Mobiele graafmachine	100	2015	12
Dumper	75	2015	12
Mini graver	60	2015	24
Hijskraan	200	2014	6
Ruw terrein heftruck	50	2013	42
Trilplaat/stamper	10	2008	11

Onderstaande tabel toont de ingevoerde mobiele werktuigen voor de aanleg klinkerverharding.

Type werktuig	Vermogen (kWh)	Bouwjaar	Draaiuren per jaar
Laadschop	50	2013	4
Ruw terrein heftruck	50	2013	8
Trilplaat	10	2008	4

Onderstaande tabel toont de ingevoerde mobiele werktuigen voor de sloop.

Type werktuig	Vermogen (kWh)	Bouwjaar	Draaiuren per jaar
Mobiele graafmachine	100	2015	24

Vermogen

Voor elk werk wordt door een bouwer normaal gesproken een machine ingezet met het laagste vermogen dat werkbaar is voor de uitvoering. Dit omdat machines met een hoger vermogen meer brandstofverbruik hebben. Bij de selectie van het vermogen is dan ook gekozen voor een gemiddeld vermogen passend bij het werk.

Bouwjaar

Om de stikstofuitstoot in de aanlegfase te beperken, wordt er in dit project voornamelijk gebruik gemaakt van werktuigen met een bouwjaar van 2015 of later.

Draaiuren

Het aantal draaiuren is op basis van vergelijkbare projecten bepaald en waar nodig omgerekend naar de locatiespecifieke omstandigheden.

Verkeersbewegingen

Tijdens de aanlegfase zal er sprake zijn van verkeersbewegingen door de werklieden die met de bouw van de woningen, de aanleg van klinkerverharding en de sloop bezig zijn. Bij de gemaakte inschatting van het aantal verkeersbewegingen van licht verkeer is er rekening mee gehouden dat werklieden met werkbusjes arriveren, waarbij er meerdere werklieden in één werkbus zitten. Daarnaast zorgen de aan- en afvoer van materiaal en de mobiele werktuigen voor verkeersbewegingen door middelzwaar en zwaar vrachtverkeer. De schatting van de verkeersbewegingen in de aanlegfase is weergegeven in navolgende tabel.

Voortoets stikstofdepositie Koningstraat 53, Afferden

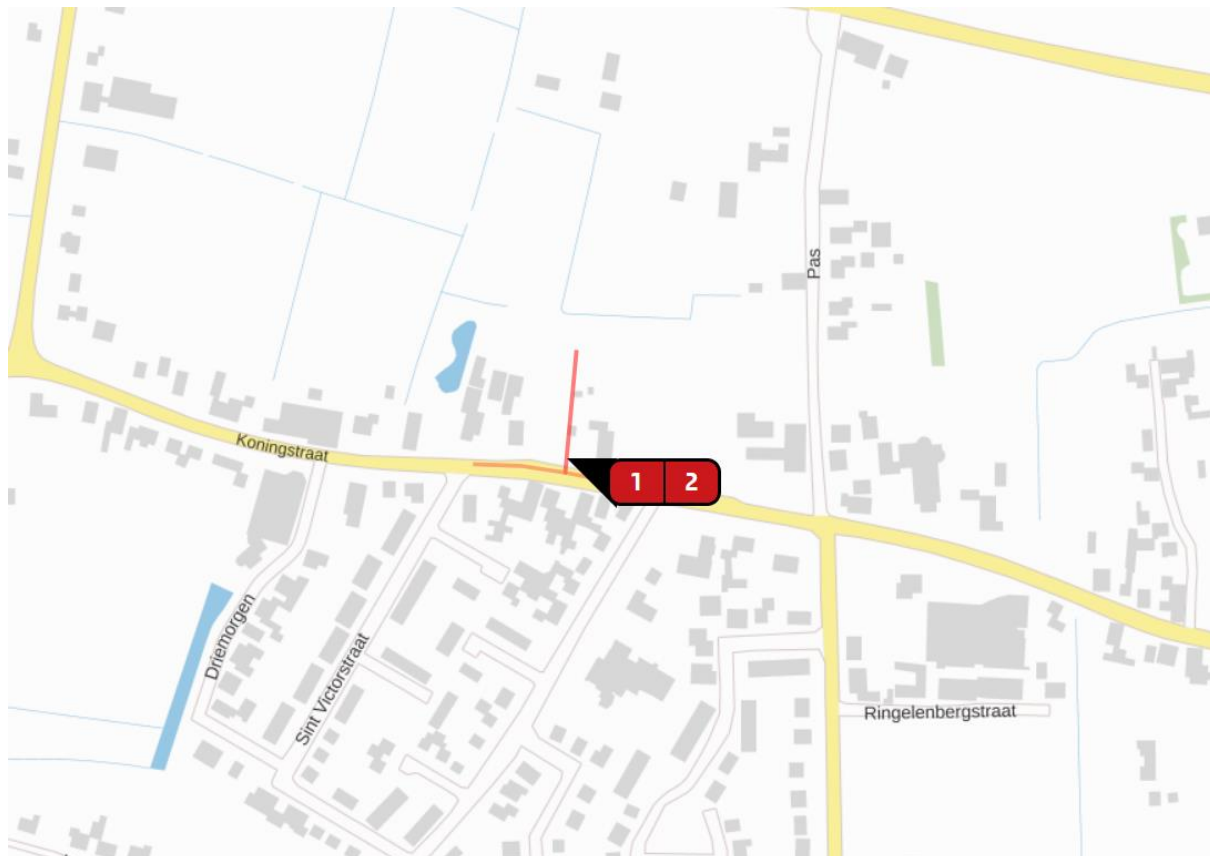
Type verkeer	Gem. aantal per jaar
<i>Bouw woningen</i>	
Licht	600
Middel zwaar	80
Zwaar	96
<i>Aanleg klinkerverharding</i>	
Licht	3
Middel zwaar	1
Zwaar	5
<i>Sloop</i>	
Licht	10
Zwaar	20

Verkeersbewegingen worden in AERIUS als lijnbronnen weergegeven. Deze lijnbronnen worden ingetekend van de woning tot het punt waar de verkeersbewegingen opgaan in het algemene verkeer. In dit geval gaan de verkeersbewegingen op in het algemene verkeer op de Van Heemstraweg op het punt waar het verkeer op snelheid is gekomen. Dit wijkt af van het toekomstig gebruik aangezien vrachtverkeer op een ander punt opgaat in het algemene verkeer omdat er op grotere wegen meer vrachtverkeer rijdt.

Hoofdstuk 4 Resultaten berekening

4.1 Gebruiksfase

In het model is de beoogde situatie ingevoerd. Op navolgende uitsnede zijn de bronnen weergegeven die van invloed zijn op de stikstofdepositie van het initiatief. Bron 1 en 2 betreft de toekomstige verkeersbewegingen.

Afbeelding ingevoerde bronnen AERIUS gebruiksfase

Toename emissies door verkeersbewegingen

Uit de berekening volgt dat door het toekomstig aantal verkeersbewegingen (conform paragraaf 3.2.1) de uitstoot van NOx minder dan 1 kg/j bedraagt.

Voortoets stikstofdepositie Koningstraat 53, Afferden

Stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden

De uitstoot van NOx als gevolg van het toekomstig gebruik zorgt niet voor een bijdrage hoger dan 0,00 mol/ha/j op Natura 2000-gebieden.

4.2 Aanlegfase

Op navolgende uitsnede zijn de bronnen weergegeven die van invloed zijn op de stikstofdepositie van het initiatief tijdens de aanlegfase. Bron 1, 2 en 3 betreft de mobiele werktuigen en bron 4 t/m 9 betreft de verkeersbewegingen.

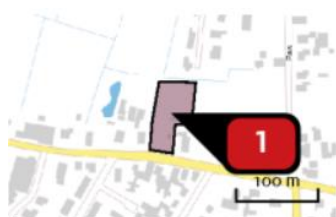

Afbeelding ingevoerde bronnen AERIUS aanlegfase

Toename emissies door mobiele werktuigen

Uit navolgende tabellen volgt dat door de mobiele werktuigen in de aanlegfase (conform paragraaf 3.2.2) de uitstoot van NOx ($9,37 + 1,71 + 1,32 =$) 12,4 kg/j bedraagt.

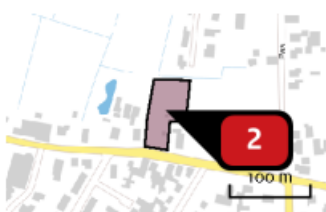
Voortoets stikstofdepositie Koningstraat 53, Afferden

Naam
Locatie (X,Y)
NOx
NH₃

werktuigen bouw woningen
171948, 432639
9,37 kg/j
< 1 kg/j

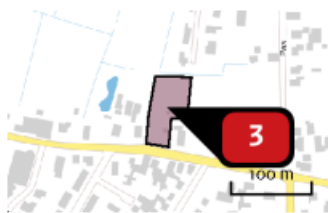
Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Graafmachine	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Dumper	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Minigraver (graafmachine)	1,0	0,5	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Hijskraan	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Ruw terrein heftruck	2,0	1,0	0,0	NOx NH ₃	6,22 kg/j < 1 kg/j
AFW	Trilplaat/stamper	1,0	0,5	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
Locatie (X,Y)
NOx
NH₃

werktuigen klinkerverharding
171948, 432639
1,71 kg/j
< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Laadschop	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Ruw terreinheftruck	2,0	1,0	0,0	NOx NH ₃	1,18 kg/j < 1 kg/j
AFW	Trilplaat	1,0	0,5	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
 Locatie (X,Y)
 NOx
 NH₃

werktuigen sloop
 171948, 432639
 1,32 kg/j
 < 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreading (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Graafmachine	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	1,32 kg/j < 1 kg/j

Toename emissies door verkeersbewegingen

Uit navolgende tabellen volgt dat door de verkeersbewegingen in de aanlegfase (conform paragraaf 3.2.2) de uitstoot van NOx minder dan 1 kg/j bedraagt.

Naam
 Locatie (X,Y)
 NOx
 NH₃

verkeer bouw woningen
 171618, 432688
 < 1 kg/j
 < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	40,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	48,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
 Locatie (X,Y)
 NOx
 NH₃

verkeer bouw woningen
 171618, 432688
 < 1 kg/j
 < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	40,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	48,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
verkeer aanleg
klinkerverharding
Locatie (X,Y)
171618, 432688
NOx
< 1 kg/j
NH₃
< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	2,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	3,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
verkeer aanleg
klinkerverharding
Locatie (X,Y)
171618, 432688
NOx
< 1 kg/j
NH₃
< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	1,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	1,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	2,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
verkeer sloop
Locatie (X,Y)
171618, 432688
NOx
< 1 kg/j
NH₃
< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	10,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
 Locatie (X,Y)
 NO_x
 NH₃

verkeer sloop
 171618, 432688
 < 1 kg/j
 < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5,0 / jaar	NO _x NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	10,0 / jaar	NO _x NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Stikstofdepositie de Natura 2000-gebieden

De uitstoot van NO_x als gevolg van de mobiele werktuigen en de verkeersbewegingen in de aanlegfase zorgt voor een bijdrage van 0,01 mol/ha/j op Natura 2000-gebieden Rijntakken gedurende maximaal 1 jaar. Op overige natura 2000-gebieden is geen sprake van een bijdrage aan stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/j.

Hoofdstuk 5 Conclusies

De berekening ten behoeve van de Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een aanpassing van de bestemming. Het plan voorziet in het realiseren van 4 nieuwe woningen aan de Koningstraat te Afferden.

Toekomstig gebruik

Het toekomstig gebruik van de woningen veroorzaakt op de Natura 2000-gebieden geen bijdrage aan stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/j.

Aanlegfase

De aanleg van de woningen, de aanleg van klinkerverharding en de sloop van de schuurtjes veroorzaakt op basis van de inschatting van de werkzaamheden een bijdrage van 0,01mol/ha/j op het Natura 2000-gebied Rijntakken gedurende een periode van 1 jaar, waarmee geen sprake is van significant negatieve effecten voor het natura 2000-gebied. Op overige Natura 2000-gebieden is geen sprake van een bijdrage aan stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/j.

Eindconclusie

Als gevolg van de ontwikkelingen in het plangebied waarvoor de berekeningen zijn uitgevoerd neemt de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase niet toe. De tijdelijke, beperkte bijdrage aan stikstofdepositie in de aanlegfase zorgt niet voor significant negatieve effecten. Er is dus geen sprake van mogelijke negatieve effecten op beschermde Natura 2000-gebieden. Het aanvragen van een Wnb-vergunning is daarom niet nodig voor dit project.

Bijlagen

Bijlage 1: AERIUSberekening toekomstig gebruik

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Buro SRO Oost	Koningstraat, 6654AB Afferden

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
Koningstraat , Afferden	Rw83kRQeFd2L	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 maart 2021, 14:08	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	< 1 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Resultaten

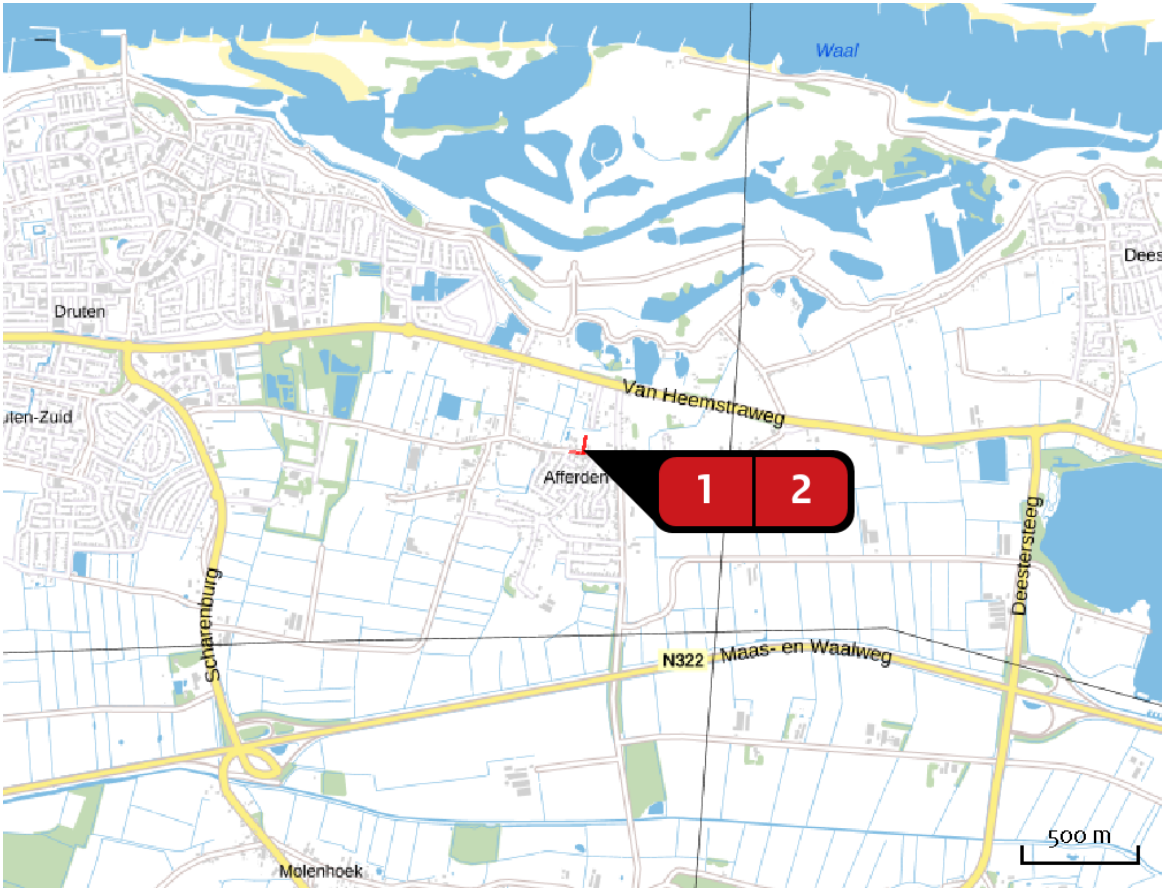
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

realiseren woningen

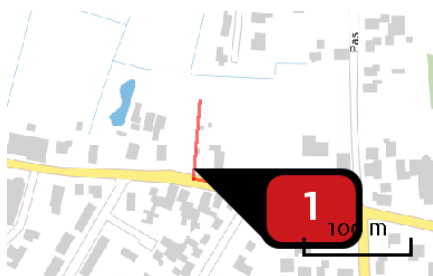
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	wegverkeer Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j
2	wegverkeer Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam

wegverkeer

Locatie (X,Y)

171943, 432594

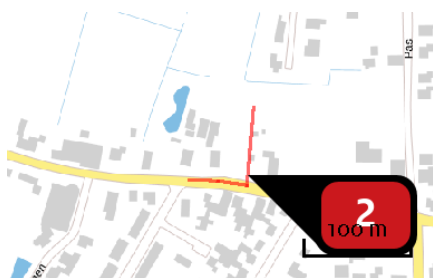
NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	16,0 / etmaal	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam

wegverkeer

Locatie (X,Y)

171943, 432594

NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	16,0 / etmaal	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Database versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020>

Bijlage 2: AERIUSberekening aanlegfase

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Buro SRO Oost	Koningstraat, 6654AB Afferden

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Koningstraat, Afferden	RhHg8nEjBQVV

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
31 maart 2021, 12:25	2020	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	13,29 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

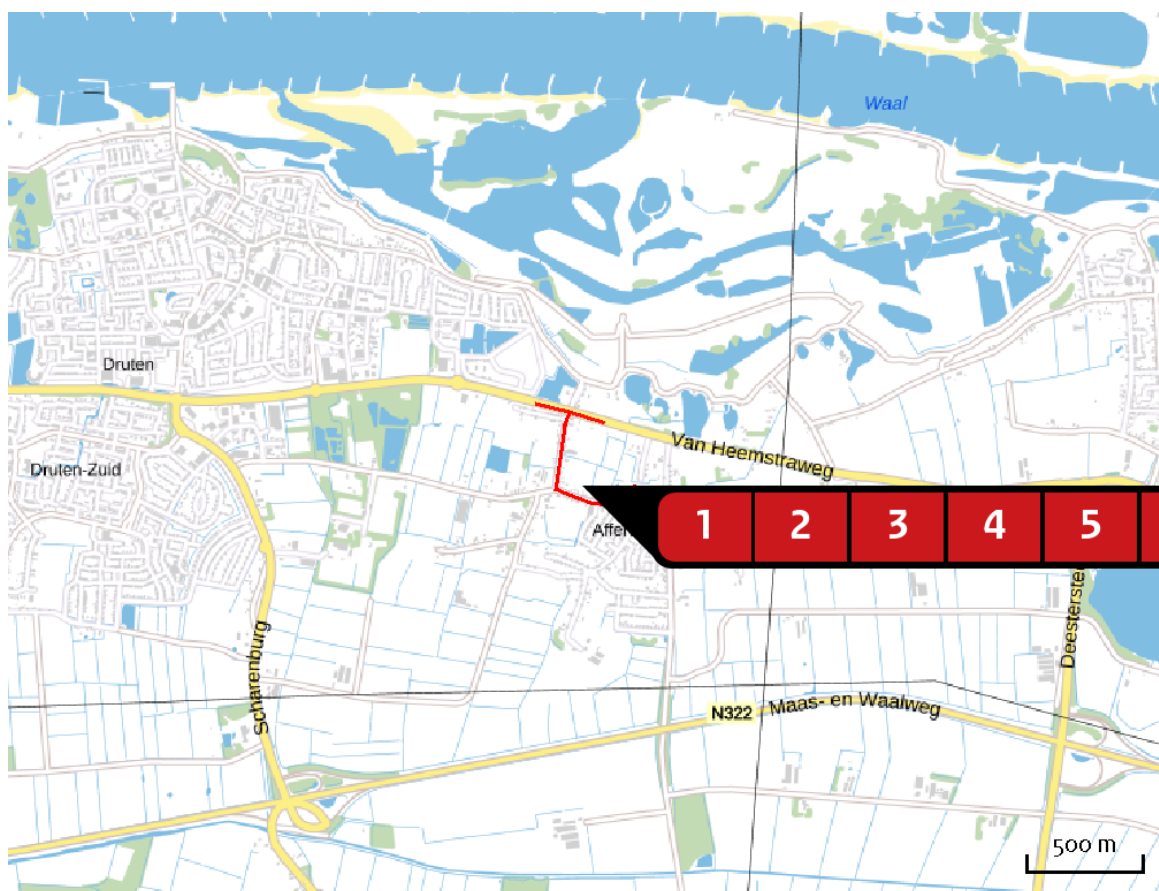
Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Rijntakken	0,01

Toelichting

aanleg

Locatie
Situatie 1Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 werktuigen bouw woningen Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	< 1 kg/j	9,37 kg/j
2	 werktuigen klinkerverharding Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	< 1 kg/j	1,71 kg/j
3	 werktuigen sloop Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	< 1 kg/j	1,32 kg/j
4	 verkeer bouw woningen Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5	 verkeer bouw woningen Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j
6	 verkeer aanleg klinkerverharding Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
7	 verkeer aanleg klinkerverharding Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j
8	 verkeer sloop Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j
9	 verkeer sloop Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Resultaten
stikstof
gevoelige
Natura 2000
gebieden
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Rijntakken	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten
per
habitatype
(mol/ha/j)

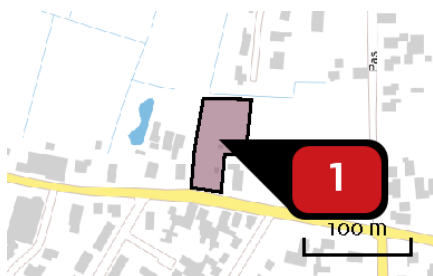
voor de 10
stikstofgevoelige
Natura 2000-
gebieden met het
hoogste resultaat

Rijntakken

Habitatype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
ZGLgo8 Nat, matig voedselrijk grasland	0,01	
Lg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeeleigebied	0,01	-
ZGLg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeeleigebied	0,01	
Lg07 Dotterbloemgrasland van veen en klei	0,01	
Lgo8 Nat, matig voedselrijk grasland	0,01	
ZGLgo7 Dotterbloemgrasland van veen en klei	0,01	-

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar
geén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de
hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende)
stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam

werktuigen bouw woningen

Locatie (X,Y)

171948, 432639

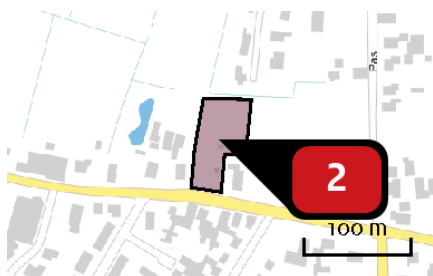
NOx

9,37 kg/j

NH₃

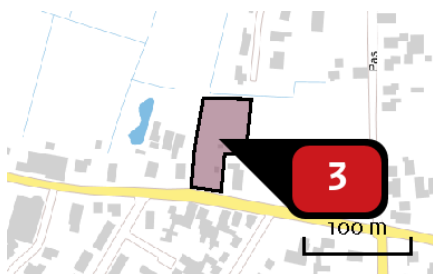
< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Graafmachine	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Dumper	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Minigraver (graafmachine)	1,0	0,5	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Hijskraan	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Ruw terrein heftruck	2,0	1,0	0,0	NOx NH ₃	6,22 kg/j < 1 kg/j
AFW	Trilplaat/stamper	1,0	0,5	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
werktuigen klinkerverharding
Locatie (X,Y)
171948, 432639
NOx
1,71 kg/j
NH₃
< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Laadschop	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Ruw terreinheftruck	2,0	1,0	0,0	NOx NH ₃	1,18 kg/j < 1 kg/j
AFW	Trilplaat	1,0	0,5	0,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam
werktuigen sloop
Locatie (X,Y)
171948, 432639
NOx
1,32 kg/j
NH₃
< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Graafmachine	4,0	2,0	0,0	NOx NH ₃	1,32 kg/j < 1 kg/j

Naam

verkeer bouw woningen

Locatie (X,Y)

171618, 432688

NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	40,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	48,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam

verkeer bouw woningen

Locatie (X,Y)

171618, 432688

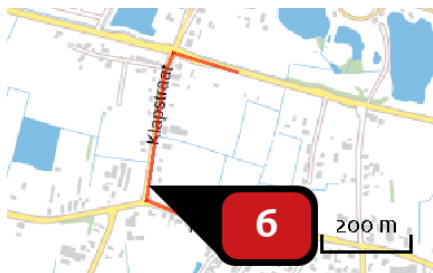
NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	300,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	40,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	48,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam

verkeer aanleg
klinkerverharding

Locatie (X,Y)

171618, 432688

NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	2,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	3,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam

verkeer aanleg
klinkerverharding

Locatie (X,Y)

171618, 432688

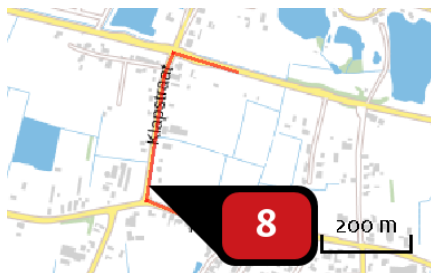
NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	1,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	1,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	2,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam

verkeer sloop

Locatie (X,Y)

171618, 432688

NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	10,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam

verkeer sloop

Locatie (X,Y)

171618, 432688

NOx

< 1 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	10,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Database versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020>

buro-sro.nl

Bureau voor Archeologie Rapport 837

Koningstraat 53, Afferden, gemeente Druten: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase

Colofon

titel: Bureau voor Archeologie Rapport 837. Koningstraat 53, Afferden, gemeente Druten: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase

auteur: R. Barth

autorisatie: A. de Boer (KNA senior prospector)

datum: 19 november 2019

ISSN: 2214-6687

© Bureau voor Archeologie

Koningsweg 244 Utrecht

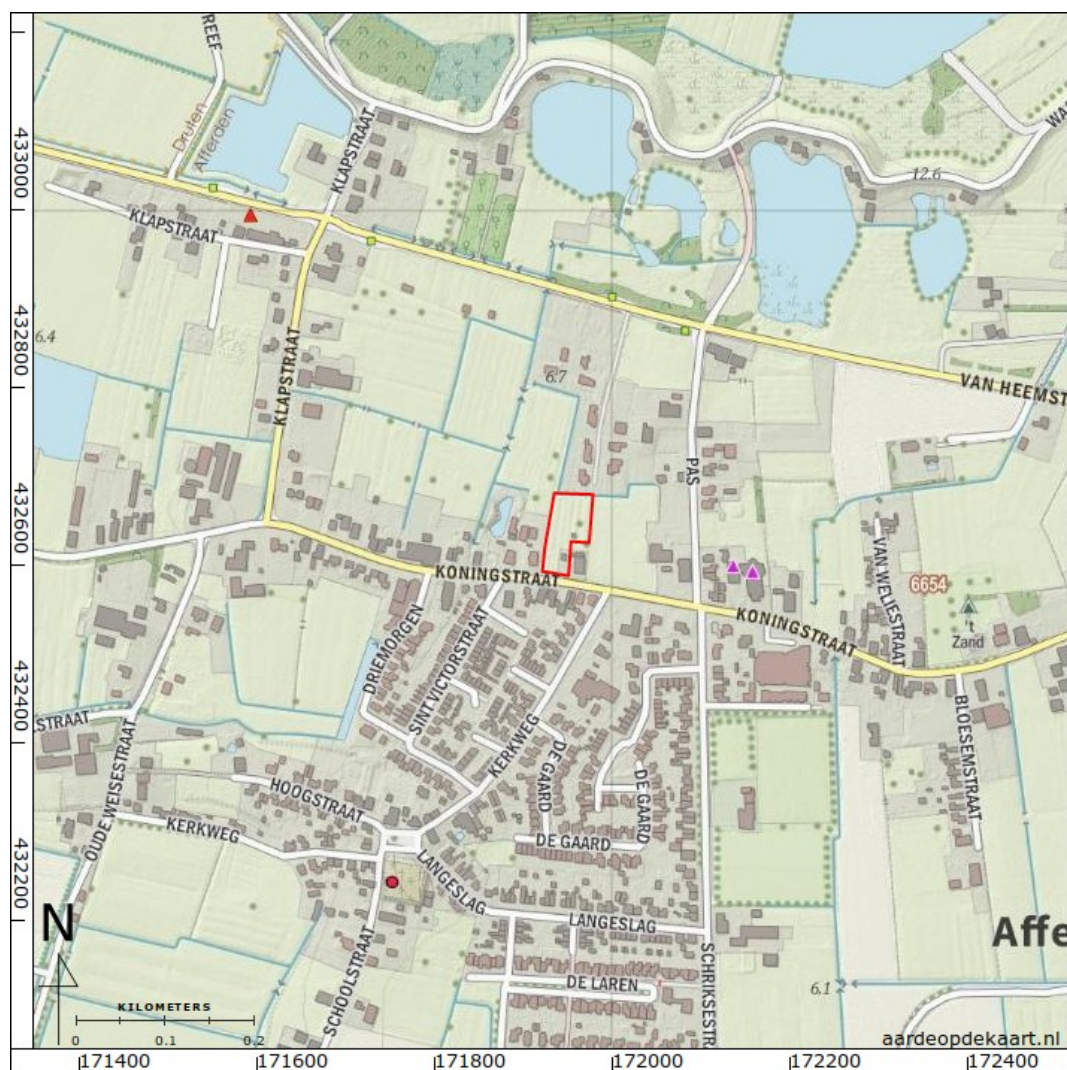
T 030 245 18 95

E info@bureauvoorarcheologie.nl

I <https://www.bureauvoorarcheologie.nl>

Administratieve gegevens

Projectnummer	2019081501
Provincie	Gelderland
Gemeente	Druten
Plaats	Afferden
Toponiem	Koningstraat 53
Centrum locatie (m RD)	171.950; 432.640 (x; y)
Omvang plangebied	3.550 m ²
Kadastrale gegevens	gemeentecode: DTN03, sectie: D, nummer(s): 2101
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer	4738585100 (ABU); 4738593100 (ABO)
Soort onderzoek	een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase
Opdrachtgever	A.C.M. van de Klok Projecten B.V.
Uitvoerder	Bureau voor Archeologie, A. de Boer, R. Barth (rapportage, veldwerk).
Kaartblad	39H
(RO) kader onderzoek	Aanvraag Bestemmingsplanwijziging
Periode van uitvoering	September-november 2019
Bevoegde overheid	Gemeente Druten Heuvel 1 Postbus 1 6650 AA Druten
Deskundige namens bevoegde overheid	Werkorganisatie Druten Wijchen E. van der Linden
Status goedkeuring bevoegde overheid	Onbekend
Beheerder en plaats van documentatie	Digitale documentatie: ARCHIS en E-Depot Vondstdocumentatie: geen vondsten

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl).

Inhoudsopgave

	Samenvatting.....	8
1	Inleiding.....	10
	1.1 Doelstelling en vraagstelling.....	10
2	Bureauonderzoek.....	12
	2.1 Methode.....	12
	2.2 Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik.....	12
	2.3 Huidige situatie.....	13
	2.4 Aardwetenschappelijke waarden.....	14
	2.5 Historische situatie.....	15
	2.6 Mogelijke verstoringen.....	16
	2.7 Archeologische en bouwhistorische waarden.....	16
	2.8 Gespecificeerde verwachting.....	21
3	Booronderzoek.....	23
	3.1 Inleiding.....	23
	3.2 Methode.....	23
	3.3 Resultaten en geologische interpretatie.....	24
	3.4 Archeologische interpretatie.....	25
4	Waardstelling en Selectieadvies.....	26
5	Conclusie.....	27
6	Advies.....	29
7	Literatuur.....	30
	Figuren.....	33
	Bijlage 1: Boorbeschrijvingen.....	59

Lijst met Figuren

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl).....	4
Figuur 2: Archeologisch beleidskaart gemeente Druten (Heeringen, Klerks, en Schrijvers 2013).....	33
Figuur 3: Ontwerptekening van het plangebied november 2019.....	34
Figuur 4: Luchtfoto 2018.....	35
Figuur 5: Foto plangebied vanaf Koningstraat (Google Street View).....	36
Figuur 6: Kaart met bouwjaren (www.opentopo.nl ; Kadaster 2013).....	37
Figuur 7: Bestemmingsplan gemeente Druten 2017 ("http://www.ruimtelijkeplannen.nl").....	38
Figuur 8: Beddinggordels (Cohen e.a. 2012).....	39
Figuur 9: Geologische overzichtskaart 1 : 250.000 (De Mulder 2003).....	40
Figuur 10: Zanddieptekaart provincie Gelderland (Cohen 2009).....	41
Figuur 11: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012; Steur, Heijink, en Stichting voor Bodemkartering 1973).....	42
Figuur 12: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).....	43
Figuur 13: Hoogte-reliëfkaart (Kadaster en PDOK 2014). Hoogtewaarden in meters ten opzichte van N.A.P.....	44
Figuur 14: Hoogte-reliëfkaart detail (Kadaster en PDOK 2014). Hoogtewaarden in meters ten opzichte van N.A.P.....	45
Figuur 15: Uitsnede kaart van het kwartier van Nijmegen en omliggende districten uit 1757 met ongeveer de locatie van het plangebied (rood, Van Suchtelen 1757).....	46
Figuur 16: Uitsnede van het tweede blad (van twaalf) van een kaart van de Rijn, Lek, Waal, Maas, Merwede en aangrenzende gebieden (Von Wiebeking en Eckard 1800).....	47
Figuur 17: Kadastraal minuutplan 1811-1832 gemeente Afferden sectie C blad 02 (Kadaster 1811).....	48
Figuur 18: Kadastrale veldminuut 1830-1850 blad 39-08 (Kadaster 1830).....	49
Figuur 19: Kadastrale veldminuut 1830-1850 blad 39-08 zonder plangebied (Kadaster 1830).....	49
Figuur 20: 532-1770-BERGHAREN-1868.....	50
Figuur 21: 532-1772-BERGHAREN-1890.....	50
Figuur 22: 532-1775-BERGHAREN-1935.....	51
Figuur 23: 39H-1957-Wijchen.....	52
Figuur 24: 39H-1966-Wijchen.....	52
Figuur 25: 39H-1977-Wijchen.....	53
Figuur 26: 39H-1984-Wijchen.....	53
Figuur 27: 39H-1991-Wijchen.....	54
Figuur 28: Luchtfoto RAF 1944 (RAF 1940).....	55
Figuur 29: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2017b).....	56
Figuur 30: Boorpuntenkaart (blauw) met de locatie van de nieuwbouw en mogelijke watercompensatie (zwart) en de verspreiding van archeologische indicatoren.....	57
Figuur 31: Boorprofielen.....	58

Lijst met Tabellen

Tabel 1: Aardkundige waarden.....	15
Tabel 2: Bekende archeologische waarden tot ca. 500 m van het plangebied....	21

Samenvatting

Bureau voor Archeologie heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd in verband met bouwwerkzaamheden aan de Koningstraat 53 te Afferden.

De vraagstelling van het onderzoek luidt: hoe kan rekening gehouden worden met eventuele archeologische waarden bij de voorgenomen ontwikkeling? Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA, protocollen 4002 en 4003. In het kader van het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied.

In het plangebied worden vier woningen met schuren gerealiseerd. Er worden ook een ontsluitingsweg en mogelijk een watercompensatie aangelegd. De watertoets laat zien dat er waarschijnlijk geen wateropgave is. De woningen hebben elk een omvang van 80 m² en de schuren hebben elk een omvang van 30 m². De totale omvang van de nieuwbouw is 440 m². Voor de aanleg van de funderingen wordt tot ongeveer 80 cm onder maaiveld gegraven en wordt waarschijnlijk gebruik gemaakt van funderingspalen. De omvang en diepte van de eventuele watercompensatie zijn onbekend. Er worden sleuven gegraven voor de aanleg van kabels en leidingen. De kabels voor laagspanning, KPN en CAI (centrale antenne inrichting) worden op een diepte van 60 cm onder maaiveld gelegd. De waterleidingen worden op een diepte van ongeveer 100 cm onder maaiveld gelegd.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied ligt op de oeverwal van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. In het plangebied bevinden zich kalkrijke ooivaaggronden bestaande uit lichte zavel of zware zavel en lichte klei. In de top van de oeverafzettingen kunnen archeologische resten uit de periode IJzertijd tot en met de Nieuwe Tijd aanwezig zijn. Op basis van historisch kaartmateriaal staat na 1832 bebouwing op het perceel.

In het plangebied zijn vijf boringen gezet tot 200 cm onder maaiveld. Hieruit blijkt dat de bodemopbouw in het hele plangebied grofweg bestaat uit matig zandig klei op matig tot uiterst siltig klei. De bodemopbouw in het plangebied is in overeenstemming met de verwachte ligging van het plangebied op oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. In het hele plangebied is een 20 tot 30 cm dikke bouwvoor aanwezig. Onder de bouwvoor is de top van de oeverafzettingen omgewerkt tot een diepte tussen 50 en 80 cm onder maaiveld.

De omgewerkte top van de oeverafzettingen wordt als cultuurlaag geïnterpreteerd. In de bouwvoor en de omgewerkte grond zijn archeologische indicatoren aanwezig. In de cultuurlaag zijn twee zwarte, vermoedelijk verbrande aardewerkfragmenten aangetroffen. De cultuurlaag en verbrande aardewerkfragmenten zijn aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten. Deze archeologische resten kunnen gerelateerd worden aan het 19^e en 20^e eeuwse erf. Het is echter niet uit te sluiten dat de archeologische indicatoren wijzen op oudere archeologische resten.

Bij het aanleggen van de funderingen en de eventuele watercompensatie en bij het graven van het cunet voor de ontsluitingsweg kunnen archeologische resten verstoord worden. Aanbevolen wordt om voorafgaand aan het uitvoeren van het civiele werk een proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren om nader te bepalen

of archeologische resten aanwezig zijn in die zones waarin graafwerkzaamheden voor de nieuwbouw, de weg en de eventuele watercompensatie voorzien zijn.

Bovenstaande vormt een selectieadvies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (gemeente Druten) een selectiebesluit nemen over de daadwerkelijk omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

1 Inleiding

Bureau voor Archeologie heeft een archeologisch onderzoek uitgevoerd in verband met bouwwerkzaamheden aan de Koningstraat 53 te Afferden.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de aanvraag van een Bestemmingsplan wijziging.

Het plangebied staat afgebeeld in fig. 1. Op grond van het gemeentelijke archeologisch beleid moet voor de beoogde ontwikkeling een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000,¹ in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1).

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een booronderzoek in de verkennende en karterende fase. Op basis van de bevindingen is een advies gegeven hoe bij het project rekening kan worden gehouden met archeologische waarden.

1.1 Doelstelling en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting. Het doel van het veldonderzoek is het controleren en verfijnen van de archeologische verwachting zodat een beslissing genomen kan worden over hoe met eventuele archeologische waarden rekening moet worden gehouden bij de voorgenomen werkzaamheden.

Het veldonderzoek is uitgevoerd als booronderzoek (IVO – O) en betreft de verkennende fase en karterende. Met het verkennende veldonderzoek wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd. Tijdens een karterend veldonderzoek wordt het terrein systematisch onderzocht op de aanwezigheid van vondsten en sporen.

De volgende onderzoeksvragen zijn in dit onderzoek gebruikt:

1. Waaruit bestaan de voorgenomen bodemingrepen?
2. Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?
3. Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?
4. Zijn er potentiële archeologische niveaus, en zo ja, wat is de aard, diepteligging en verbreiding hiervan?
5. Zijn (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?
6. Indien er (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:

¹ <https://www.kiwa.nl/upload/certificate/00094278.pdf>

- a) Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?
- b) Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA 4.1, protocol 4002.²

In het kader van het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied te komen. Eerst wordt het plan- en onderzoeksgebied vastgesteld en het onderzoek gemeld bij ARCHIS. Daarna wordt achtereenvolgens de aardkundige, archeologische en historische context van het te onderzoeken gebied bestudeerd. Deze gegevens leiden tot het opstellen van een gespecificeerde verwachting. In de gespecificeerde verwachting worden de mogelijk aanwezige archeologische waarden beschreven in termen van onder meer diepteligging, omvang, ouderdom en conservering.

De genoemde stappen leiden tot onderhavig rapport en het openbaar maken van de resultaten bij Archis en het e-Depot voor de Nederlandse Archeologie.³ In de hierna volgende hoofdstukken worden de belangrijkste onderzoeksgegevens gepresenteerd.

Van alle afgebeelde kaarten is het noorden boven, tenzij anders aangegeven.

2.2 Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik

Afbakening plan- en onderzoeksgebied

Het plangebied staat afgebeeld in fig. 1. Het plangebied ligt in de gemeente Druten in de plaats Afferden. De locatie ligt aan het adres Koningstraat 53. Het plangebied is ongeveer 90 m lang en ongeveer 50 m breed en heeft een omvang van 3.550 m².

Om voldoende informatie over aardkundige, historische en archeologische gegevens te verzamelen wordt een onderzoeksgebied gebruikt dat groter is dan het plangebied. Het onderzoeksgebied voor het bureauonderzoek is een zone met straal van circa 500 m om de ontwikkeling heen (fig. 1).

Overheidsbeleid

In het gebied geldt een vastgesteld gemeentelijk archeologisch beleid. Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart uit 2013 heeft het plangebied grotendeels een hoge archeologische verwachting (fig. 2). Langs de zuidgrens van het plangebied geldt een middelhoge archeologische verwachting. Voor terreinen met een hoge archeologische verwachting geldt dat bij ingrepen van meer dan 500 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 50 cm onder maaiveld rekening moet worden gehouden met archeologische waarden. Voor terreinen met een middelhoge archeologische verwachting geldt dat bij ingrepen van meer dan 2.000 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 50 cm onder maaiveld rekening moet worden gehouden met archeologische waarden.

² SIKB 2018

³ Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Data Archiving and Networking Services

Ontwerp c.q. inrichtingsplan;

De beoogde ingreep bestaat uit het realiseren van vier woningen van het plangebied (fig. 3). Bij elk nieuwe woning wordt een schuur gebouwd. In het oosten van het plangebied wordt een deel van het terrein opengelaten als mogelijkheid voor speelvoorzieningen en mogelijke watercompensatie. De watercompensatie komt waarschijnlijk in de vorm van een 'wadi'. Volgens de opdrachtgever laat de watertoets zien dat er waarschijnlijk geen wateropgave is.

Aard en omvang van de toekomstige verstoring

De vier nieuwe woningen hebben elk een oppervlak van ongeveer 80 m². De vier schuren hebben elk een oppervlak van ongeveer 30 m². De graafwerkzaamheden voor de funderingen vinden plaats over een oppervlak van ongeveer 440 m². Voor de aanleg van de funderingen wordt waarschijnlijk gegraven tot ongeveer 80 cm onder maaiveld en wordt waarschijnlijk gebruik gemaakt van funderingspalen. De omvang en diepte van de eventuele watercompensatie zijn onbekend. Voor de ontsluitingsweg wordt een cunet gegraven. Daarnaast worden sleuven voor kabels en leidingen gegraven. De kabels voor laagspanning, KPN en CAI (centrale antenne inrichting) worden op een diepte van 60 cm onder maaiveld gelegd. De waterleidingen worden op een diepte van ongeveer 100 cm onder maaiveld gelegd.

Milieutechnische condities

In het bodemloket is geen informatie beschikbaar over de aan- of afwezigheid van bodemvervuiling.⁴

Op de bodemkwaliteitskaart van regio MARN (Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen) ligt het plangebied in de zone wonen. De kans dat de interventiewaarden van één of meer stoffen wordt overschreven is volgens deze kaart klein.

Grondwaterpeil

De actuele grondwaterstand in het plangebied kan worden afgeleid uit de grondwatertrap op de bodemkaart. De grondwatertrap is VI. Dit betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand staat tussen 40 en 80 cm onder maaiveld en dat de gemiddeld laagste grondwaterstand dieper staat dan 120 cm onder maaiveld.

De grondwaterstand zal door de beoogde ingrepen waarschijnlijk niet veranderen.

Consequentie van de ingrepen

Door uitvoeren van graafwerkzaamheden kunnen mogelijk archeologische resten worden vergraven.

2.3 Huidige situatie

Het plangebied wordt in het oosten begrensd door weiland en het terrein van een manege (fig. 4). Op het perceel ten noorden van het plangebied zijn recent woningen gebouwd. Ten westen van het plangebied staan ook woningen. In het zuiden wordt het plangebied door de Koningstraat begrensd.

Bouwjaren huidige bebouwing

⁴ Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu

In het plangebied staan drie kleine bijgebouwen (fig. 4 en 5). Twee van deze gebouwen hebben volgens Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) een bouwjaar van 1957 (fig. 6).⁵ Direct buiten het plangebied staat op hetzelfde perceel een gemeentelijk monument uit de tweede helft van de 19^e eeuw (zuidoosten). In het BAG heeft dit gebouw een bouwjaar van 1957. Dit is waarschijnlijk niet het bouwjaar van de boerderij zelf en betreft eerder een verbouwing of uitbreiding van het pand

Bestemmingsplan

Een verbeelding van het bestemmingsplan is opgenomen in fig. 7. Het plangebied ligt in bestemmingsplan Periodiek Plan Gemeente Druten 2017. In de zuidelijke helft van het plangebied geldt de dubbelbestemming Waarde Archeologie 3. In de noordelijke helft van het plangebied geldt de dubbelbestemming Waarde Archeologie 2. De vrijstellingsregels voor archeologisch onderzoek zijn gebaseerd op het gemeentelijke archeologisch beleid (zie hoofdstuk 2.2).

2.4 Aardwetenschappelijke waarden

De aardkundige gegevens staan samengevat in tabel 1.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta'.⁶ Gedurende de laatste ijstijd (Weichselien) hebben rivieren onder invloed van het koude klimaat een vlechtend patroon en vormen rivierterrassen. De afzettingen van deze rivieren bestaan uit grindig en grof zand (Formatie van Kreftenheye). In de latere perioden van het Weichselien wordt een grote hoeveelheid van dit zand door wind verplaatst, waardoor rivierduinen ontstaan. Voor zover bekend liggen geen duinen in of rond het plangebied. Na het eind van de ijstijd krijgen de rivieren door de warmere klimaat een meanderend patroon. Deze rivieren zetten op de rivierterrassen een kleilaag af. Holocene rivierafzettingen worden gerekend tot de Formatie van Echteld. Door een stijgende grondwaterspiegel vindt op deze kleilaag veenvorming plaats.⁷

In het plangebied liggen geen afzettingen van beddinggordels. Ongeveer 70 m ten noorden van het plangebied ligt de Distelkamp-Afferden beddinggordel (fig. 8). Deze beddinggordel is actief tussen ca. 3.300 voor Chr tot ca. 242 voor Chr. (4.605 tot 2.200 BP).⁸ De oeverafzettingen van deze beddinggordel kunnen wel in het plangebied aangetroffen worden.

Op de Geologische overzichtskaart bestaat de bodemopbouw uit afzettingen van rivierklei op rivierzand van de Formatie van Echteld (fig. 9). Een boorprofiel uit het DINOloket 30 m ten oosten van het plangebied toont een bodemopbouw van klei tot 440 cm onder maaiveld op een 60 cm dikke veenlaag. Andere boorprofielen ten oosten en noordoosten van het plangebied hebben grofweg een bodemopbouw van klei tot 100 cm onder maaiveld op zand.

Volgens de zanddieptekaart van Gelderland ligt de top van het Pleistocene zand op een diepte tussen 4 en 5 m onder maaiveld (fig. 10).

Het plangebied ligt op kalkhoudende ooivaaggronden (fig. 11). In het merendeel van het plangebied bestaan deze ooivaaggronden uit lichte zavel. Langs de zuidgrens van het plangebied kunnen ooivaaggronden van zware zavel en lichte

⁵ Kadaster 2013

⁶ Rensink e.a. 2015

⁷ De Mulder 2003

⁸ De dateringen Cohen e.a. (2012) zijn in ongekalibreerde ¹⁴C jaren Before Present (BP).

klei aangetroffen worden.

Op de geomorfologische kaart staat het plangebied grotendeels als bebouwd afgebeeld (fig. 12). Het noorden van het plangebied ligt op een rivieroeverwal.

Op het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN) ligt het plangebied tussen 6,4 en 6,9 m NAP (fig. 13 en 14). De boerderij direct ten zuidoosten van het plangebied ligt op 6,8 m NAP. Andere boerderijerven in de omgeving van het plangebied liggen tussen 7,0 en 7,6 m NAP.

Bron	Situatie plangebied, omschrijving
Geologie (fig. 8 tot en met 10)	Beddinggordels: ⁹ • Distelkamp-Afferden (37): Actief van circa 3.300 tot 242 v. Chr. (4.605 tot 2.200 BP). De top van de zandige beddingafzettingen ligt tussen 7,4 en 6,4 m NAP. Geologische Overzichtskaart 1 : 250 000: ¹⁰ • Ec1: Formatie van Echteld; rivierklei op rivierzand Zanddieptekaart: ¹¹ • Pleistoceen zand 4,0 - 5,0 m-mv
Bodemkunde (fig. 11)	• Vaaggronden, Kalkhoudende ooivaaggronden; zware zavel en lichte klei (Rd90A-VI) • Vaaggronden, Kalkhoudende ooivaaggronden; lichte zavel (Rd10A-VI)
Geomorfologie (fig. 12)	Rivieroeverwal (3K25), Bebouwing (Beb)
AHN (fig. 13 en 14)	Het plangebied ligt tussen 6,4 en 6,9 m NAP

Tabel 1: Aardkundige waarden.

2.5 Historische situatie

Op de oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel is bewoning mogelijk vanaf de IJzertijd.

De naam Afferden wordt in historische bronnen voor het eerst in de 11^e en 12^e eeuw genoemd als *Afrithon*. Mogelijk is het een verwijzing naar een oude waternaam, zoals het Indo-Europese *Abharitôs*. De wortel Abh-/Ap- betekent “uitbuigen” of “schitteren” en kan verwijzen naar de ligging aan de monding van een gebogen beek.¹² Afferden is vermoedelijk gesticht in de 9^e eeuw als kerkdorp. Van de Koningstraat wordt aangenomen dat het is aangelegd op de Romeinse weg tussen Nijmegen en Katwijk. Deze aanname is gebaseerd op de Peutingerkaart, een laatmiddeleeuwse kopie van een Romeinse kaart uit de 3^e eeuw na Chr..¹³ Er zijn echter in de plaats Wijchen resten van de Romeinse weg aangetroffen die duiden op een meer zuidelijke ligging.¹⁴

Afferden wordt afgebeeld op de kaart van het kwartier van Nijmegen en omliggende districten uit 1757 (fig. 15). Deze kaart weergeeft grofweg de ligging van en de wegen tussen de nederzettingen. Op een kaart van de Rijn, Lek, Waal, Maas en Merwede uit omstreeks 1800 worden ook de binnendijkse wielen langs

9 Cohen e.a. 2012

10 De Mulder 2003

11 Cohen 2009

12 Van der Sijs 2010

13 <https://mijngelderland.nl/inhoud/routes/cultuurhistorie-in-het-land-van-maas-en-waal/koningstraat-afferden>

14 Berg en Klerks 2007

de Waalbandijk afgebeeld (fig. 16).

Op het kadastrale minuutplan uit 1811-1832 ligt het plangebied op perceel 313 (fig. 17). In het aanwijzende tafel staat dit perceel geregistreerd als bouwland. De eigenaar van het perceel is Marcelis van Elk, een rademaker (wielmaker) uit Afferden. In het zuiden wordt het plangebied begrensd door de Koningstraat. Langs een noord-zuid georiënteerde weg ten oosten en ten zuiden van het plangebied (voorlopers van de Pas en de Kerkweg) en langs de Koningstraat ten oosten van het plangebied liggen bewoningslinten. Er staat nog geen boerderijf direct ten zuidoosten van het plangebied.

Omstreeks 1839 woont op dit perceel de smid Willem Croonen. De jongste zoon, Hendrikus Croonen, is vanaf 1879 onderwijzer aan de lokale openbare school en tegelijkertijd secretaris en kassier van de dorpspolder. Hendrikus' zoon Helm volgt zijn vader op als secretaris van de dorpspolder.¹⁵ Op de kadastrale veldminuten uit 1830-1850 staat in het zuiden van het plangebied een gebouw (fig. 18 en 19). In 1868 staat ook op de locatie van de huidige boerderij op Koningstraat 53 een gebouw afgebeeld (fig. 20). In 1890 is het gebouw in het zuiden van het plangebied niet meer aanwezig (fig. 21).

In 1935 is het plangebied een boomgaard (fig. 22). De Koningstraat is ten westen van het plangebied dichterbewoond. In 1957 staat in het oosten van het plangebied een houten bijgebouw (fig. 23). Tussen 1966 en 1991 ontwikkelt zich ten zuiden van het plangebied een woonwijk (fig. 24 tot en met 27).

Op luchtfoto's van de Royal Air Force uit 1944 is het plangebied een boomgaard (fig. 28). Langs de Koningstraat staan gebouwen. In en rond het plangebied zijn geen aanwijzingen voor militair erfgoed.

2.6 Mogelijke verstoringen

In het plangebied zijn geen grootschalige bodemverstoringen bekend. Bij 19^e en 20^e eeuwse bouwwerkzaamheden kunnen archeologische resten zijn vergraven.

2.7 Archeologische en bouwhistorische waarden

Archeologische terreinen, vondstlocaties en zaken staan weergegeven in fig. 29 en staan toegelicht in tabel 2. De belangrijkste bevindingen worden in de lopende tekst samengevat.

In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Het plangebied is niet eerder archeologisch onderzocht.

Ongeveer 250 m ten zuiden van het plangebied ligt een AMK terrein (4.619). Hier zijn vroeg middeleeuwse bewoningssporen en restanten van een middeleeuwse kerk aangetroffen. Ook is op dit terrein Romeins aardewerk gevonden.

Direct ten noorden van het plangebied zijn een booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (2.406.991.100 en 2.437.893.100). Bij het booronderzoek is in de noordelijke helft van het plangebied een bodemopbouw aangetroffen van dijkdoorbraakafzettingen van de Waal op stroomgordelafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddingsgordel. De top van de zandige beddingafzettingen zijn tussen 85 en 110 cm onder maaiveld aangetroffen. In de overgang van dijkdoorbraakafzettingen naar oeverafzettingen

¹⁵ <https://mijngelderland.nl/inhoud/routes/drutense-monumenten/boerderij-koningstraat-53-afferden>

is een fragment middeleeuws aardewerk aangetroffen. Bij de proefsleuvenonderzoek zijn laat middeleeuwse sporen van een agrarisch areaal aangetroffen. Op basis van aardewerkvondsten zijn deze sporen gedateerd in de periode rond het jaar 1.200. Ook is een greppel uit de Nieuwe Tijd aangetroffen.

Ongeveer 100 m ten oosten van het plangebied is een booronderzoek uitgevoerd (2.387.535.100). In meerdere boorprofielen zijn een of twee terplagen aanwezig. In alle boorprofielen zijn oeverafzettingen aangetroffen van de Distelkamp-Afferden beddingsgordel. Bij een booronderzoek ten zuiden van deze terp (2.116.354.100) zijn ook oeverafzettingen aangetroffen. Verder naar het oosten (250 m van het plangebied) is bij een booronderzoek (2.149.946.100) een vegetatieniveau met houtskool aangetroffen. Deze kan gerelateerd worden aan landbouwers uit de Romeinse Tijd in de regio Rijn-Maasdelta.

Ongeveer 70 m ten zuidwesten van het plangebied zijn bij een booronderzoek (2.053.677.100) oeverafzettingen aangetroffen. De bodemopbouw bestaat uit een pakket sterk zandige tot matig siltige klei op een pakket zeer zware klei. Deze zijn mogelijk afkomstig van de Distelkamp-Afferden beddingsgordel.

Ongeveer 400 m ten zuiden van het plangebied zijn op twee locaties vondstmeldingen gedaan (1.037.625 en 1.024.607). Dit betreft aardewerk uit de Romeinse Tijd tot en met de Nieuwe Tijd.

In het plangebied zijn geen bekende militaire erfgoedwaarden aanwezig.¹⁶

In het plangebied staan geen bekende (ondergrondse) bouwhistorische waarden geregistreerd.¹⁷ Aan de Koningstraat 53 staat direct buiten het plangebied een gemeentelijke monument (Aff.015). Dit betreft een Hallehuisboerderij uit de tweede helft van de 19^e eeuw.¹⁸ Dit betreft waarschijnlijk het gebouw dat op het Bonneblad van 1868 direct buiten het plangebied staat afgebeeld (fig. 20).

Archeologische terreinen
4.619 - Druten – Afferden centrum; Schoolstraat - Terrein van hoge archeologische waarde Terrein met sporen van bewoning uit de Vroege Middeleeuwen en restanten van een middeleeuwse kerk. In 1948 is bij de bodemkartering hier een oude woongrond vastgesteld. Hierbij is handgevormd en vroeg middeleeuws aardewerk gevonden. Door amateurs is latere jaren hier nog meer aardewerk gevonden, waaronder ook gedraaid aardewerk uit de Romeinse tijd. Er is sprake van een duidelijke verhoging. Van de middeleeuwse kerk rest nog de toren (Romaans).
Zaken (incl. evt. bijbehorende vondsten)
2.051.068.100: Druten, Afferden, Koningstraat 104, boring Booronderzoek uitgevoerd door Synthegra in 2003. Geen verdere gegevens beschikbaar. 2.053.677.100: Druten, Afferden, Sint-Victorstraat, boring Booronderzoek in het kader van herinrichting. Op de IKAW heeft het plangebied een middelhoge archeologische trefkans. De zone houdt direct verband met de ligging op een oeverwal. Uit waarnemingen en monumenten uit de directe omgeving blijken een aantal donken en de stroomrug ten noorden van het plangebied met zekerheid bewoond vanaf de Romeinse tijd en mogelijk vanaf de late ijzertijd. Deze delen lijken met name door een hogere ligging voor bewoning interessant. In of op de oeverwal kunnen mogelijk sporen aanwezig zijn. Uit het veldonderzoek bleek dat in het plangebied oeverafzettingen aanwezig waren. Mogelijk zijn deze afkomstig van het Distelkamp-Afferden systeem. De bodem in het plangebied was tot op een diepte van maximaal 70 cm verstoord. Op grotere diepte vertoonde de bodem een natuurlijke opbouw aangetroffen. Het bovenste pakket bestaat uit sterk zandige tot matig siltige klei met grote hoeveelheden schelpresten tot 170 cm onder maaiveld en wordt geïnterpreteerd als

¹⁶ Stichting RAAP 2017; Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2016

¹⁷ Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2017a

¹⁸ <https://mijngelderland.nl/inhoud/routes/drutense-monumenten/boerderij-koningstraat-53-afferden#!#customCarouselDetail>

oeverafzettingen. Dit pakket gaat abrupt over naar een pakket zeer zware klei (komafzettingen). Er werden geen relevante archeologische indicatoren of diepere grondsporen aangetroffen.¹⁹

2.062.554.100: Druten, Afferden, Koningstraat 15, boring

Booronderzoek in het kader van herontwikkeling. Het onderzoeksgebied ligt vlakbij de Distelkamp-Afferden stroomrug en de Waal. Aangezien in het onderzoeksgebied oeverafzettingen van beide rivieren aangetroffen kunnen worden, bestaat op basis van landschappelijke en archeologische gegevens uit het omliggende gebied voor een deel van het onderzoeksterrein een middelhoge tot hoge archeologische verwachting (IKAW). Daarnaast zijn er in de omgeving van het onderzoeksgebied vindplaatsen bekend vanaf de IJzertijd tot in de Nieuwe Tijd, die een vergelijkbare landschappelijke ligging hebben ten opzichte van het onderzoeksgebied.

Uit het veldonderzoek is gebleken dat er in het onderzoeksgebied geen sprake is van de aanwezigheid van oeverafzettingen, maar van een overstromingsvlakte. Deze is voor bewoning veel minder aantrekkelijk vanwege de lagere, vochtige ligging en de regelmatige overstromingen door nabijgelegen rivieren en de zware klei (deze is niet te bewerken vóór de Late Middeleeuwen). Het bodemprofiel is niet of nauwelijks verstoord geraakt door landbouwwerkzaamheden. In alle boringen bestaat de top van het bodemprofiel uit grijsbruine, zandige tot sterk zandige klei met mangaanconcreties. In alle boringen worden vanaf 160 cm beneden maaiveld (boring 6) stugge siltarme kleien aangetroffen (komafzettingen). Er zijn bij het veldonderzoek geen archeologische indicatoren aangetroffen die op de aanwezigheid van een vindplaats wijzen.²⁰

2.116.354.100: Druten, Afferden, Koningstraat, boring

Booronderzoek in het kader van woningbouw. Tijdens het veldonderzoek zijn in het plangebied geen archeologische resten aangetroffen. De toplaag bestaat uit een verstoorde laag variërend van zwak siltig zand tot uiterst siltige klei met grind en puinfragmenten. Onder de geroerde toplaag is een pakket oeverafzettingen aangetroffen (crevasse/overslag). Dit pakket bestaat uit lagen variërend van sterk siltige klei tot uiterst siltig zand met kleilagen. In het noorden van het plangebied is op gemiddeld circa 2,15 m -Mv matig tot sterk siltige klei aangetroffen (komafzettingen).²¹

2.149.946.100: Druten, Afferden, Koningstraat 37-39, boring

Booronderzoek naar aanleiding van een geplande bestemmingsplanwijziging. De bodemopbouw is ver het gehele onderzoeksgebied gelijk. De eerste 50 tot 75 cm van de bodem (bouwvoor) bestaat uit een geroerde en geoxideerde laag bruine klei. Onder de bouwvoor ligt een grijze laag ijzerhoudend klei met onderin wortelresten. Op een diepte van ongeveer 170 cm beneden het maaiveld is in drie boringen een vegetatieniveau waargenomen met houtskool. Dit is een vaak voorkomend verschijnsel in de Rijn - Maasdelta dat verband houdt met de activiteiten van akkerbouwers uit de Romeinse tijd. Door regelmatig afbranden van vegetatie kwamen fragmenten houtskool in de lucht die elders weer neersloegen. De aanwezigheid van dit houtskool is geen directe indicatie van menselijke (bewonings-)activiteiten ter plekke. Dieper in de bodem bestaat de opbouw uit een natuurlijk afgezet, intact kleipakket. Eenduidige archeologische indicatoren zijn tijdens het veldwerk niet aangetroffen.²²

2.200.926.100: Druten, Afferden, Koningstraat 44, boring

Booronderzoek uitgevoerd door ADC Archeoprojecten in 2008. Geen verdere gegevens beschikbaar.²³

2.313.232.100: Druten, Afferden, Klapstraat, boring

Booronderzoek naar aanleiding van woningbouw. Voor het plangebied geldt een hoge verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten daterend uit de ijzertijd, de Romeinse tijd en de middeleeuwen. Voor resten uit de bronstijd geldt een middelhoge verwachting.

Uit het booronderzoek blijkt dat onder de bouwvoor overslaggronden aanwezig zijn die gerelateerd kunnen worden aan de doorbraakwaai waarbinnen het plangebied ligt. Op een diepte vanaf 75 à 90 cm beneden het maaiveld komen oeverafzettingen voor behorende tot de stroomgordel van Afferden-Distelkamp. De top van deze afzettingen is geërodeerd. Door deze erosie zullen eventueel aanwezige archeologische resten zijn verdwenen. Daarnaast zijn tijdens het onderzoek geen indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van archeologische resten uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd die vanaf het maaiveld kunnen worden aangetroffen.²⁴

2.318.117.100: Druten, Afferden, Hoogstraat, boring

Booronderzoek in het kader van woningbouw. Uit het met de zandguts verrichte onderzoek blijkt dat de bodem binnen het plangebied uit een dunne teeltlaag bestaat met daaronder een dik pakket

¹⁹ Van Suijlekom 2004

²⁰ Nales 2005

²¹ Boemaars en Pronk 2006

²² Vissinga 2007

²³ Van der Zee 2008

²⁴ Deville 2010

recent vergraven en/of opgebracht zand. Hieronder is nog slechts schoon donkzand aangetroffen. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.²⁵

2.335.840.100: Druten, Afferden, Schoolstraat 5a, BO & IVO, boring

Booronderzoek in het kader van woningbouw. Het veldonderzoek heeft aangetoond dat het plangebied ligt op de overgang van een rivierduin (in het zuiden) naar het rivierkleigebied (in het noorden). Ook is vast komen te staan dat deze duin al vrij snel de diepte induikt. In tegenstelling tot de verwachtingen zijn tijdens het karterende booronderzoek geen aanwijzingen gevonden om te veronderstellen dat zich binnen het plangebied een archeologische vindplaats bevindt of heeft bevonden. Vermoedelijk is de betreffende rivierduin al wel eerder dan de middeleeuwen bewoond, maar is deze bewoning verder naar het zuidoosten (ter hoogte van de inmiddels gesloopte 14e eeuwse kerk) te verwachten.²⁶

2.387.535.100: Druten, Afferden, De Pas, boring

Booronderzoek naar aanleiding van woningbouw. De bodem in het onderzoeksgebied bestaat uit een pakket opgebrachte zandige klei tot maximaal 1,35 m -mv. Hieronder volg een terplaag in drie boringen. In één boring zijn twee terlagen te onderscheiden. In één boring ligt over de terplaag een pakket schone klei, mogelijk betreft ook deze laag een terplaag. In een andere boring is ook een vrij schoon kleipakket aangetroffen, waarbij het mogelijk om een schone terplaag gaat. In twee boringen volgt onder het opgebrachte pakket zandige klei een pakket omgewerkte grond tot respectievelijk 2,35 en 1,5 m -mv. De terplaag die in de overige boringen is waargenomen ontbreekt hier. In alle boringen volg onderin de boring oeverwal-zand van de Distelkamp-Afferden stroomgordel, op een diepte van 1,20 tot 1,8 m -mv, en in één boring onder het omgewerkte pakket op 2,35 m -mv. In de terplaag zijn een fragment bot en baksteenspikkels aangetroffen.²⁷

Op deze locatie zijn de volgende vondsten geregistreerd:

- Onbekend aantal, keramiek, baksteen, Nieuwe Tijd: baksteen spikkels
- 1 stuks, dierlijk bot, bot, Neolithicum - Nieuwe Tijd Laat

2.404.139.100: Druten, Afferden, Van Heemstraweg-Molendam, boring

Booronderzoek naar aanleiding van de geplande aanleg van een drainagestelsel. Behalve in de zuidwesthoek van het plangebied en tegen de noordoostrand hiervan bestaat de bodem uit crevasse-afzettingen die op beddingafzettingen liggen. In de zuidwesthoek van het plangebied en tegen de noordoostrand hiervan liggen oeverafzettingen op beddingafzettingen. In één boring bevond zich vanaf anderhalve meter beneden het maaiveld veen waaruit kan worden afgeleid dat het min of meer in het plangebied gelegen wiel oorspronkelijk verder doorliep in zuidelijke richting. In één boring in de noordwesthoek van het plangebied en in één boring in de zuidoosthoek lijkt de vulling van restgeulen aanwezig te zijn. In geen van de boringen zijn vegetatie-horizonten en/of vuile lagen waargenomen die zouden kunnen wijzen op bewoningsresten uit de ijzertijd of de Romeinse tijd in of direct nabij het plangebied. De enige archeologische indicatoren in het plangebied bestaan uit kleine brokjes afgerond gebakken materiaal die vrijwel zeker tezamen met de crevasse-afzettingen zijn aangevoerd.²⁸

2.404.147.100: Druten, Afferden, Klapstraat, boring

Booronderzoek naar aanleiding van de aanleg van een kwelbergging. Het noordelijke deel bestaat uit de minimaal drie meter dikke vulling van een restgeul terwijl op het zuidelijke deel vanaf een diepte van 1,0 tot 1,8 meter beneden het maaiveld zand-afzettingen van de stroomgordel van Afferden-Distelkamp zijn aangetroffen. Dit zuidelijke deel ligt ook ongeveer een halve meter hoger dan het noordelijke deel. Over de zandafzettingen van de stroomgordel van Afferden-Distelkamp is zwak zandige klei afgezet die naar boven toe overgaat in sterk zandige klei en sterk kleig zand. Vegetatie-horizonten die zouden kunnen wijzen op stilstandsfasen waarin bewoning mogelijk was, zijn hierin niet aangetroffen.

Over het geheel genomen is de bovenste zeventig tot tachtig centimeter van de bodem binnen het plangebied vergraven. Dit blijkt uit de rommelige opbouw van het bodemmateriaal tot deze diepte en uit de aanwezigheid hierin van puinspikkels en talrijke deeltjes kachelslak. Waarschijnlijk hangt deze bodemverstoring samen met het met wortelstobben en al, rooien van de fruitbomen die in de eerste helft van de twintigste eeuw op het plangebied stonden. In geen van de boringen zijn andere archeologische indicatoren aangetroffen dan de bovengenoemde puinspikkels en deeltjes kachelslak.²⁹

2.406.991.100: Druten, Afferden, Van Heemstraweg, boring

Booronderzoek in het kader van woningbouw. In de noordelijke helft van het plangebied is sprake

25 Exaltus 2011

26 Haar en Teekens 2011

27 Krol 2013

28 Exaltus 2013

29 Exaltus en Orbons 2013

van stroomgordelafzettingen van de stroomgordel van Distelkamp-Afferden (oever- op beddingafzettingen), die zijn afgedekt met dijkdoorbraakafzettingen van de Waal. De top van de oeverafzettingen ligt op ca. 70-90 cm beneden maaiveld. Het beddingzand ligt wat dieper vanaf 85-110 cm beneden maaiveld. Er is sprake van intacte ooivaaggronden aangetroffen. Ter plaatse van het erf is de bodem verstoord. In de overgangszone van de dijkdoorbraakafzettingen naar de onderliggende stroomgordelafzettingen (oeverafzettingen) is een klein fragment aardewerk aangetroffen.³⁰

Op deze locatie is de volgende vondst geregistreerd:

- 1 stuks, keramiek, Pingsdorf geelwitbakkend, Vroege Middeleeuwen D - Late Middeleeuwen A: 10e-12e eeuw

2.437.893.100: Druten, Afferden, Heemstraweg, proefputten\proefsleuven

Proefsleuvenonderzoek naar aanleiding van woningbouw. Bij het proefsleuvenonderzoek is vastgesteld dat in het plangebied twee archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, namelijk:

- Een vindplaats uit de Late-Middeleeuwen
- Een vindplaats uit de Nieuwe tijd

De vindplaats uit de Late-Middeleeuwen heeft een relatief lage spoordichtheid en in samenhang daarmee lijkt ook de aard van de sporen aan te geven dat de vindplaats zich niet op een nederzettingsterrein bevindt, maar op het daarbuiten omliggende agrarische areaal. Aangezien de spoordichtheid binnen het plangebied naar het noordoosten toeneemt, zal de nederzetting of losse boerderij, die bij dit laatmiddeleeuws agrarisch areaal behoort waarschijnlijk ook in deze richting gezocht moeten worden. Uit een aantal van deze sporen komen fragmenten aardewerk te voorschijn. Op basis van deze vondsten lijkt het erop dat de laatmiddeleeuwse sporen in de periode rond 1200 geplaatst moeten worden.

De vindplaats uit de Nieuwe tijd bestaat uit één spoor, een greppel. Deze greppel staat afgebeeld op de kadastrale minuutkaart uit 1832 en lijkt daarom relatief jong te zijn. In ieder geval is duidelijk dat de greppel pas na 1832 gedempt moet zijn.³¹

Op deze locatie zijn de volgende vondsten geregistreerd:

- 1 stuks, keramiek, Andenne, Late Middeleeuwen A
- 3 stuks, keramiek, Elmpt, Late Middeleeuwen A - Late Middeleeuwen B
- 2 stuks, keramiek, kogelpot, Vroege Middeleeuwen C - Late Middeleeuwen B: 800 - 1350 n. Chr.
- 1 stuks, keramiek, steengoed, Late Middeleeuwen B
- 1 stuks, keramiek, Paffrath, Late Middeleeuwen A
- 3 stuks, keramiek, roodbakkend geglazuurd aardewerk, Late Middeleeuwen B - Nieuwe Tijd Vroeg
- 2 stuks, keramiek, Pingsdorf geelwitbakkend, Vroege Middeleeuwen D - Late Middeleeuwen A

4.647.638.100: Druten, Afferden, Pas (ong.), boring

Booronderzoek uitgevoerd door Transect in 2018. Geen verdere gegevens beschikbaar.

Vondstlocaties los

1.037.625: Druten, Afferden, Het Hoog, Niet-archeologisch: graafwerk

keramiek, kogelpot, Late Middeleeuwen A: Kogelpot met tuit; handgevormd. Toevalsvondst gedaan tijdens graafwerkzaamheden voor de aanleg van een weg. De grondlagen waarin de vondsten zijn gedaan zijn zand en klei. Tegenover afgebroken tuit op grootste buikomvang twee secundair aangebrachte spijkerronde gaatjes.

1.024.607: Druten, Afferden, Afferden, Niet-archeologisch: kartering

Oude woongrond op pleistocene zandopduiking, natuurlijke hoogte. Scherven geraapt van bouwland, tijdens onderzoek STIBOKA.

Op deze locatie zijn de volgende vondsten geregistreerd:

- Onbekend aantal, keramiek, aardewerk, handgevormd, Midden Romeinse Tijd: I-III.
- Onbekend aantal, keramiek, onbekend, Vroege Middeleeuwen C: Karolingisch aardewerk.
- Onbekend aantal, keramiek, Pingsdorf geelwitbakkend, Vroege Middeleeuwen D - Late Middeleeuwen A
- Onbekend aantal, keramiek, steengoed, Late Middeleeuwen B - Nieuwe Tijd Vroeg

³⁰ Koeman 2014

³¹ Griffioen 2014

Tabel 2: Bekende archeologische waarden tot ca. 500 m van het plangebied.

2.8 Gespecificeerde verwachting

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta'. Ongeveer 70 m ten noorden van het plangebied ligt de Distelkamp-Afferden beddinggordel. In het plangebied kunnen oeverafzettingen van deze beddinggordel aanwezig zijn. Op deze oeverafzettingen is bewoning mogelijk vanaf de IJzertijd. Binnen 500 m van het plangebied zijn bij verschillende archeologische onderzoeken en niet-archeologische werkzaamheden vondsten gedaan uit de Romeinse Tijd tot en met de Nieuwe Tijd.

De verwachting wordt als volgt gespecificeerd:

1: Datering

IJzertijd tot en met Nieuwe Tijd.

2: Complextype

Archeologische resten uit de periode van landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen.

3: Omvang

Archeologische resten gerelateerd aan bewoning uit de periode van de landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen kunnen worden beschouwd als vlakelementen met variabele omvang (klein tot groot). Sommige complextypen kunnen zich ook als puntelementen manifesteren (begravingen, depots) of als lijnelementen (wegen, watergangen, percelering).

4: Diepteligging

Vanaf het maaiveld.

5: Gaafheid en conservering (fysieke kwaliteit)

De grondwatertrap is VI. Dit betekent dat de conservering van organische archeologische resten (zoals hout, textiel, leer en bot) dieper dan 80 cm onder maaiveld (de minimale gemiddeld hoogste grondwaterstand) goed kan zijn. De conservering van organische artefacten die boven dit niveau liggen kan door de (periodiek) zuurstofrijke en droge condities slecht zijn.

Over de gaafheid en conservering van eventuele sporen en artefacten zijn verder geen nadere gegevens bekend.

6: Locatie

Hele plangebied.

7: Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken):

Archeologische resten kenmerken zich door de aanwezigheid van een archeologische laag. Dit is een doorwerkte laag bestaande uit het oorspronkelijke sediment dat is vermengd met archeologische indicatoren zoals bot-, houtskool- en aardewerkfragmenten.

8: Mogelijke verstoringen

Door bouw- en sloopactiviteiten kunnen archeologische resten zijn vergraven.

Specificatie LS05 van de BRL4000 verplicht dat aansluitend op het formuleren van de gespecificeerde verwachting een onderzoeksstrategie wordt opgesteld om deze verwachting te toetsen aan de feiten gebruik makend van het stroomdiagram van protocol 4003 Inventariserend veldonderzoek. Aanbevolen wordt echter om eerst een verkennend booronderzoek uit te voeren om te aard en intactheid van het bodemprofiel nader te bepalen.

3 Booronderzoek

3.1 Inleiding

Het plangebied staat afgebeeld in fig. 1. In het plangebied is een ontwikkeling voorzien waarbij grondwerkzaamheden zijn voorzien. Daardoor worden mogelijk archeologische waarden verstoord. Voor de beoogde ontwikkeling is een bureauonderzoek uitgevoerd (zie hoofdstuk 2 van dit rapport) waarbij een gespecificeerde archeologische verwachting is opgesteld. Op basis daarvan is een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd.

Het veldonderzoek is uitgevoerd zoals voorgeschreven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1,³² in het bijzonder het hoofdstuk "protocol 4003 inventariserend veldonderzoek overig". Het veldonderzoek is uitgevoerd volgens specificatie "VS03 Uitvoeren booronderzoek". Het onderzoek is gerapporteerd volgens specificatie "VS05 Opstellen standaardrapport IVO - O/P".

Het onderzoeksgebied voor het booronderzoek is hetzelfde als het plangebied.

Het veldonderzoek bestond uit een inventariserend veldonderzoek (specificatie VS03), verkennende en karterende fase.

De boringen zijn in de eerste plaats gezet met het doel de bodemopbouw te verkennen. Met de verkenning wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee kunnen kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd.

De boringen zijn in de tweede plaats gezet met het doel de archeologische waarden te karteren. Tijdens een karterend veldonderzoek wordt het terrein systematisch onderzocht op de aanwezigheid van vondsten en/of sporen.

Deze methode is toegepast om middelgrote archeologische vindplaatsen op te sporen die zich manifesteren als een archeologische laag.

De kartering is gebaseerd op de Leidraad IVO Karterend booronderzoek, methode D1.³³

- Prospectie type: Archeologische laag.
- Datering: Bronstijd tot en met Middeleeuwen.
- Complextype: Huisplaats(en).
- Omvang: 500 tot en met 2.000 m² (1.200 m²).
- Boorgrid: 30 m x 35 m.
- Boordiameter: 3 cm guts.
- Waarnemingstechniek: Boormes.

3.2 Methode

De werkwijze in het veld was als volgt:

³² SIKB 2018

³³ Tol, Verhagen, en Verbruggen 2012

Boortype: 7 cm Edelmanboor (onverzadigde bovengrond tot ca. 1 m-mv) en 3 cm guts (diepere lagen).

Aantal boringen: Vijf.

Boordiepte: De boringen zijn verspreid in het plangebied geplaatst.

Waarnemingswijze: Het sediment is met de hand bemonsterd en met het blote oog onderzocht door het te versnijden en te verbrekken. De opgeboorde grond is systematisch uitgelegd op een plastic zeil. Representatieve uitgelegde boorprofielen zijn gefotografeerd.

Classificatie bodemtextuur en archeologische indicatoren: De opgeboorde grond is beschreven op basis van de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1 (ASB 1.1), dit omvat NEN 5104.³⁴

Locatie bepaling X en Y: De X en Y coördinaten van de boringen zijn bepaald door middel van een GPS met WAAS en GLONASS correctie met een nauwkeurigheid van 3 m.

Hoogte bepaling: De Z coördinaat is na afloop van het veldwerk bepaald aan de hand het AHN.³⁵

De gegevens zijn digitaal in het veld geregistreerd. Het veldwerk is uitgevoerd op 04 november 2019 door A. de Boer (KNA Senior Prospector) en R. Barth (junior archeoloog).

Voorgaand aan het veldwerk is een plan van aanpak opgesteld. Het plan van aanpak is voorgelegd aan en goedgekeurd door de deskundige van de bevoegde overheid. Het Plan van Aanpak is geregistreerd in ARCHIS3.

3.3 Resultaten en geologische interpretatie

De locaties van de boringen zijn in fig. 30 weergegeven. De boorgegevens staan in Bijlage 1. Met de gegevens is een schematische doorsnede gemaakt. Deze is weergegeven in fig. 31.

Onder andere op basis van de textuur, kleur en bijmengingen kunnen de volgende pakketten worden onderscheiden, van diep naar ondiep:

Pakket 1: oevertafzettingen

Matig zandig en matig tot uiterst siltig, kalkrijke klei met roestvlekken, mangaanconcreties en sporen schelpmateriaal. Dit pakket is in alle boorprofielen aanwezig. De top van het pakket ligt tussen 50 en 80 cm onder maaiveld (5,79 en 6,23 m NAP). In boorprofielen 1 tot en met 4 bestaat het bovenste deel van het pakket uit matig zandig bruin-grijze klei. In boorprofiel 5 bestaat het bovenste deel van het pakket uit sterk siltige klei en ligt de top van het zandige klei op 120 cm onder maaiveld (5,39 m NAP).

In alle boorprofielen gaat het zandige klei over in uiterst tot matig siltig (bruin-)grijze klei. De top van het siltige klei ligt tussen 120 en 170 cm onder maaiveld (4,89 en 5,36 m NAP). De bodem van het siltige klei ligt beneden de einddiepte van de boringen. In boorprofielen 3 en 5 wordt het siltige klei naar beneden kalkloos.

³⁴ Bosch 2008; Nederlands Normalisatie Instituut 1989

³⁵ Kadaster en PDOK 2014

Pakket 2: omgewerkte grond / bouwvoor

In alle boorprofielen is aan het maaiveld een 20 tot 30 cm dik bouwvoor aanwezig. Het bouwvoor bestaat uit matig zandig, matig humeus kalkloos donker-bruin-grijze klei. In het bouwvoor zijn in boorprofiel 5 (zuiden van het plangebied) een spoor kachelgrit en een fragment witbakkend witgeglazuurd aardewerk aanwezig. Dit fragment aardewerk is 1 bij 1 cm groot en 6 mm dik. In boorprofiel 4 is in het bouwvoor een spoor baksteenfragmenten aanwezig. In boorprofiel 3 is een spoor houtskoolbrokken aanwezig.

Onder het bouwvoor is in alle boorprofielen de top van de oeverafzettingen omgewerkt. Dit pakket bestaat uit overwegend matig zandig, kalkrijk (donker-)bruin-grijze klei. In boorprofiel 5 bestaat de omgewerkte grond uit zwak grindig, matig siltige klei. De top van de omgewerkte grond ligt tussen 6,33 en 6,43 m NAP. Het pakket is 20 tot 60 cm dik. In boorprofielen 2, 4 en 5 zijn antropogene bijmengingen aanwezig. Deze bestaan uit sporen kalkmortel, baksteenfragmenten en -spikkels en houtskoolbrokken. In boorprofiel 5 is een zwartgeblakerd aardewerkfragment en een mogelijk aardewerkfragment van oranje baksel aangetroffen. In boorprofiel 2 is eveneens een zwartgeblakerd aardewerkfragment aangetroffen. Deze aardewerkfragmenten zijn 1 bij 1 cm groot en 6 mm dik. De omgewerkte grond is geïnterpreteerd als cultuurlaag.

Er zijn archeologische indicatoren aangetroffen en vondsten verzameld:

Boring nr.	Laag: van - tot (cm-mv)	Laag interpretatie	Materiaal	Datering
2	20 tot 60 cm -mv	cultuurlaag	Een zwart mogelijk verbrand aardewerkfragment	Vermoedelijk Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd
5	Maaiveld tot 20 cm -mv	bouwvoor	Een witbakkend witgeglazuurd aardewerkfragment	Nieuwe Tijd
5	20 tot 60 cm -mv	cultuurlaag	Een zwart mogelijk verbrand aardewerkfragment	Vermoedelijk Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd
5	20 tot 60 cm -mv	cultuurlaag	Een oranje baksel, mogelijk aardewerkfragment	Romeinse Tijd of Middeleeuwen

De verspreiding van archeologische indicatoren is weergegeven in fig. 30.

De grondwaterstand tijdens het onderzoek bevond zich op ongeveer 100 cm onder maaiveld.

3.4 Archeologische interpretatie

De cultuurlaag met fragmenten baksteen, aardewerk en houtskoolbrokken is een aanwijzing voor de aanwezigheid van archeologische resten. Deze archeologische resten kunnen gerelateerd worden aan het 19^e en 20^e eeuwse erf. Het is echter niet uit te sluiten dat de archeologische indicatoren wijzen op oudere archeologische resten.

4 Waardestelling en Selectieadvies

Conform KNA 4.1 vormt een waardestelling (VS06) en selectieadvies (VS07) van vindplaatsen onderdeel van een standaardrapport (VS05). Op basis van het verkennend en karterend booronderzoek is vastgesteld dat in het plangebied archeologische resten aanwezig kunnen zijn. Er zijn echter nog onvoldoende gegevens beschikbaar voor een waardestelling en selectie advies.

5 Conclusie

De onderzoeksvragen kunnen als volgt worden beantwoord:

1. *Waaruit bestaan de voorgenomen bodemingrepen?*

De ingrepen bestaan uit de realisatie van vier woningen met schuren, de aanleg van een ontsluitingsweg en mogelijk de aanleg van een watercompensatie. De watertoets laat zien dat er waarschijnlijk geen wateropgave is. De woningen hebben elk een omvang van 80 m² en de schuren hebben elk een omvang van 30 m². De totale omvang van de nieuwbouw is 440 m². Voor de aanleg van de funderingen wordt tot ongeveer 80 cm onder maaiveld gegraven en wordt waarschijnlijk gebruik gemaakt van funderingspalen. De omvang en diepte van de eventuele watercompensatie zijn onbekend. Er worden sleuven gegraven voor de aanleg van kabels en leidingen. De kabels voor laagspanning, KPN en CAI (centrale antenne inrichting) worden op een diepte van 60 cm onder maaiveld gelegd. De waterleidingen worden op een diepte van ongeveer 100 cm onder maaiveld gelegd.

2. *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?*

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta'. Ongeveer 70 m ten noorden van het plangebied bevindt zich de Distelkamp-Afferden beddinggordel. Op de bodemkaart bevinden zich in het plangebied ooivaaggronden van lichte zavel en ooivaaggronden van zware zavel en lichte klei. Op de geomorfologische kaart ligt het noordelijke deel van het plangebied op een oeverwal. Op basis van deze gegevens kunnen in het plangebied op oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel verwacht worden.

Uit het booronderzoek blijkt dat de bodemopbouw in het hele plangebied grofweg bestaat uit matig zandig klei op matig tot uiterst siltig klei. In boorprofiel 5 (het zuiden van het plangebied) is boven het matig zandig klei een pakket sterk siltig klei aanwezig. De bodemopbouw in het plangebied is in overeenstemming met de verwachte ligging van het plangebied op oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel.

3. *Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?*

In alle boorprofielen is een bouwvoor aanwezig tot een diepte tussen 20 en 30 cm onder maaiveld (6,33 en 6,43 m NAP). Onder de bouwvoor is de top van de oeverafzettingen omgewerkt tot een diepte tussen 50 en 80 cm onder maaiveld (5,79 en 6,23 m NAP). De omgewerkte top van de oeverafzettingen is vermoedelijk een cultuurlaag.

4. *Zijn er potentiële archeologische niveaus, en zo ja, wat is de aard, diepteligging en verbreiding hiervan?*

In de top van de oeverafzettingen kunnen archeologische resten uit de IJzertijd tot en met de Nieuwe Tijd aanwezig zijn. Op basis van historisch kaartmateriaal staat na 1832 bebouwing op het perceel.

5. *Zijn (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?*

De cultuurlaag en de archeologische indicatoren zijn aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten. De archeologische resten kunnen gerelateerd worden aan het 19^e en 20^e eeuwse erf. Het is echter niet uit te sluiten dat oudere archeologische resten aanwezig zijn.

6. *Indien er (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:*

- a) *Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?*

Bij het aanleggen van de funderingen onder de nieuwbouw, het graven van het cunet van de ontsluitingsweg en het eventuele aanleggen van de watercompensatie kunnen archeologische resten worden verstoord.

- b) *Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?*

Aanbevolen wordt om voorafgaand aan het uitvoeren van het civiele werk een proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren om nader te bepalen of archeologische resten aanwezig zijn in die zones waarin graafwerkzaamheden voor de nieuwbouw, de weg en de watercompensatie voorzien zijn. Het doel van dit onderzoek is het bepalen van de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische resten, alsmede hun aard, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit. Op basis daarvan kan worden besloten hoe bij het project rekening moet worden gehouden met de archeologische waarden.

6 Advies

Aanbevolen wordt om voorafgaand aan het uitvoeren van het civiele werk een proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren om nader te bepalen of archeologische resten aanwezig zijn in die zones waarin graafwerkzaamheden voor de nieuwbouw, de weg en de watercompensatie voorzien zijn. Het doel van dit onderzoek is het bepalen van de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische resten, alsmede hun aard, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit. Op basis daarvan kan worden besloten hoe bij het project rekening moet worden gehouden met de archeologische waarden.

Bovenstaande vormt een selectieadvies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (gemeente Druten) een selectiebesluit nemen over de daadwerkelijk omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat bij de graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen op plaatsen en dieptes waar die niet worden verwacht. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet uit 2015. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Druten.

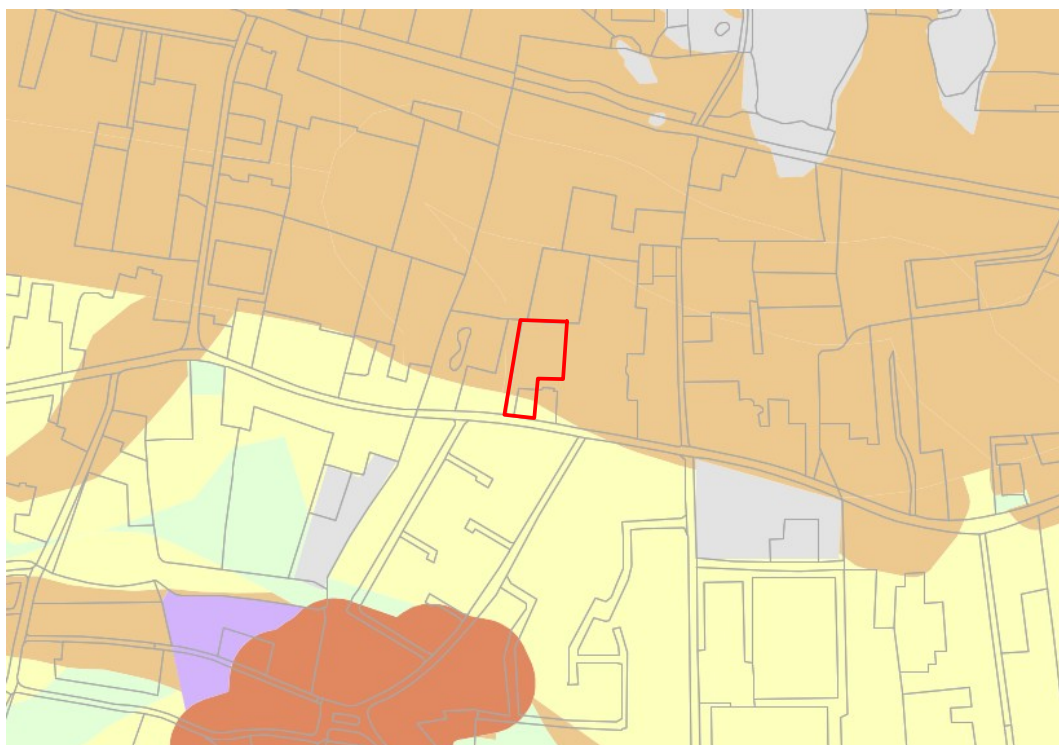
7 Literatuur

- Alterra. 2004. "Geomorfologische Kaart Nederland (GKN) Landsdekkend digitale bestand". Wageningen.
- Alterra Wageningen UR. 2012. "BISNederland". Bodemkaart 1 : 50 000. <http://www.bodemdata.nl/>.
- Berg, J.M., van den, en K. Klerks. 2007. "Archeologische waarden- en beleidskaart voor het grondgebied van Druten. Een aanzet tot het ontwikkelen van ruimtelijk archeologiebeleid". Vestigia rapport V305. Amersfoort: Vestigia BV.
- Boemaars, N.M.J.E., en E.C. Pronk. 2006. "Plangebied Koningstraat te Afferden, gemeente Druten; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek". RAAP-notitie 1632. Amsterdam: RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. <https://dx.doi.org/10.17026/dans-zth-p4pe>.
- Bosch, J.H.A. 2008. "Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1: Op basis van de Standaard Boor Beschrijvingsmethode versie 5.2". 2008-U-R0881/A. Deltares-rapport.
- Cohen, K. M., E. Stouthamer, H.J. Pierik, en A. H. Geurts. 2012. "Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta". Dept. Physical Geography. Utrecht University. <http://persistent-identifier.nl/?identifier=urn:nbn:nl:ui:13-nqjn-zl>.
- Cohen, K.M. 2009. *Zand in banen: zanddiepte-kaarten van het Rivierengebied en het IJsseldal in de provincies Gelderland en Overijssel*. Utrecht; Arnhem: Universiteit Utrecht; Provincie Gelderland].
- de Mulder, E.F.J. 2003. *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhof: Groningen [etc.].
- Deville, T. 2010. "Klapstraat, Afferden". ArcheoPro Archeologisch rapport 10159. Eijsden: ArcheoPro. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-z4k-9d73>.
- Exaltus, R. 2011. "Hoogstraat, Afferden". ArcheoPro Archeologisch rapport 11024. Eijsden: ArcheoPro. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-xg4-29me>.
- Exaltus, R., en J. Orbons. 2013. "Klapstraat, Afferden, Gemeente Druten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek, oppervlaktekartering en karterend booronderzoek". ArcheoPro rapport 13025. Eijsden: ArcheoPro. <https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/240/2404147/afm>.
- Exaltus, R.P. 2013. "Afferden, Van Heemstraweg-Molendam (Gemeente Druten, Gld.). Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek". Steekproefrapport 2013-04/08Z. Zuidhorn: De Steekproef. <https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/33/AR30313>.
- Google Street View. "Street View". <https://maps.google.nl/>.
- Griffioen, A.A.J. 2014. "Archeologisch proefsleuvenonderzoek aan de Van Heemstraweg te Afferden". Archeodienst Rapport 492. Zevenaar: Archeodienst. <https://doi.org/10.17026%2Fdans-zd8-rmqs>.
- Haar, L. van der, en P.C. Teekens. 2011. "Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (karterende fase) op een perceel nabij de Schoolstraat 5a te Afferden, gemeente Druten". Archeologische Rapporten Oranjewoud 2011/92. Oranjewoud B.V. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-zbs-mshr>.
- Heeringen, R.M. van, K. Klerks, en R. Schrijvers. 2013. "Addendum 2012".

- Actualisering archeologische waarden-/ verwachtingenkaart en beleidskaart gemeente Druten 2007*. Vestigia rapport V993. Amersfoort: Vestigia BV.
- "<http://www.ruimtelijkeplannen.nl>".
- Kadaster. 1811. "*Kadastrale Minuten*". 1832. <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.
- . 1830. "*Kadastrale Veldminuten*".
<http://www.kadaster.nl/web/artikel/producten/Nettekeningen-18301850.htm>.
- . 2013. "*BAG-Viewer*". <http://bagviewer.geodan.nl/index.html>.
- Kadaster, en PDOK. 2014. "*AHN2 en 3 - WCS service*".
<http://nationaalgeoregister.nl>.
- Koeman, S.M. 2014. "*Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, verkennende en karterende fase: Van Heemstraweg te Afferden*". Archeodienst Rapport 289. Zevenaar: Archeodienst.
<https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/37/AR33159>.
- Krol, T.N. 2013. "*Archeologisch bureau- en booronderzoek aan De Pas te Afferden, gemeente Druten (GLD)*". MUG-publicatie 2012–120. Leek: MUG ingenieursbureau.
<https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/32/AR29986>.
- Nales, T. 2005. "*Afferden, Koningstraat 15. inventariserend archeologisch veldonderzoek: karterende fase*". BAAC-rapport 05–032. Deventer: BAAC BV. <https://doi.org/10.17026%2Fdans-xyg-tk8w>.
- Nederlands Normalisatie Instituut. 1989. *Geotechniek: classificatie van onverharde grondmonsters*. Delft: Nederlands Normalisatie-instituut.
- RAF. 1940. "*Wageningen UR GeoPortal: RAF aerial photographs*". 1945.
<http://library.wur.nl/WebQuery/geoportal/raf>.
- Rensink, E., H.J.T. Weerts, M. Kosian, H. Feiken, en B.I. Smit. 2015. "*Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Methodiek en kaartbeeld*". Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
<https://doi.org/10.17026/dans-xf6-ywnd>.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 2016. "*Kaart van verdedigingswerken, alle linies en stellingen*". <https://landschapinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/militaire-landschapskaart>.
- . 2017a. "*Rijksmonumentenregister*". [Cultureelerfgoed.nl](http://cultureelerfgoed.nl).
<https://cultureelerfgoed.nl/monumentenregister>.
- . 2017b. "*Archis3 - Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed*".
<https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/login>.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, en Data Archiving and Networking Services. "*e-depot voor de Nederlandse archeologie*". <http://www.edna.nl>.
- Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu. "*Bodemloket*".
<http://www.bodemloket.nl/>.
- van der Sijs, N. 2010. "*Etymologiebank*". <http://www.etymologiebank.nl>.
- SIKB. 2018. "*BRL 4000: Beoordelingsrichtlijn Archeologie, versie 4.1*". SIKB.
https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/BRL%20SIKB%204000%20Archeologie%20versie%204_1.pdf.
- Steur, G.G.L., W. Heijink, en Stichting voor Bodemkartering. 1973. "*Bodemkaart van Nederland 1:50.000: toelichting bij de kaartbladen 39 West Rhenen en 39 Oost Rhenen*". Wageningen: Stiboka. <http://edepot.wur.nl/117795>.
- Stichting RAAP. 2017. "*Indicatieve Kaart Militaire Waarden (IKME)*". december 22.
- van Suchtelen, J.H. 1757. "*Kaart van het kwartier van Nijmegen en enige*

- omliggende districten met de doorbraken van de rivierdijken van de rivieren de Rijn, de Waal en de Maas in de maand februari 1757 voorgevallen en enige inundaties*".
<http://proxy.handle.net/10648/af8ecc2e-d0b4-102d-bcf8-003048976d84>.
- van Suijlekom, J. 2004. "*Druten, Afferden, Sint Victorstraat. Archeologisch vooronderzoek*". BILAN-rapporten 2004/71. Tilburg: BILAN.
<https://doi.org/10.17026%2Fdans-xs5-q9j8>.
- Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen, en M. Verbruggen. 2012. "*Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek*". SIKB.
- Vissinga, A. 2007. "*Afferden, Koningstraat 37-39 (Gld.). Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek*". Steekproefrapport 2007-03/16. Zuidhorn: De Steekproef. <https://doi.org/10.17026%2Fdans-zhh-7rzz>.
- von Wiebeking, K.F., en J.C. Eckard. 1800. "*Tweede blad van een kaart in 12 bladen van de Rijn, Lek, Waal, Maas, Merwede en de aangrenzende gebieden*". <http://www.bhic.nl/integrated?mivast=235&miadt=235&miaet=1&micode=343&minr=10686774&miview=ldt>.
- van der Zee, R.M. 2008. "*Koningstraat 44*". ADC rapport 1539. Amersfoort: ADC ArcheoProjecten.

Figuren

Figuur 2: Archeologisch beleidskaart gemeente Druten (Heeringen, Klerks, en Schrijvers 2013).

oranje: categorie 4, hoge archeologische verwachting

geel: categorie 5, middelhoge archeologische verwachting

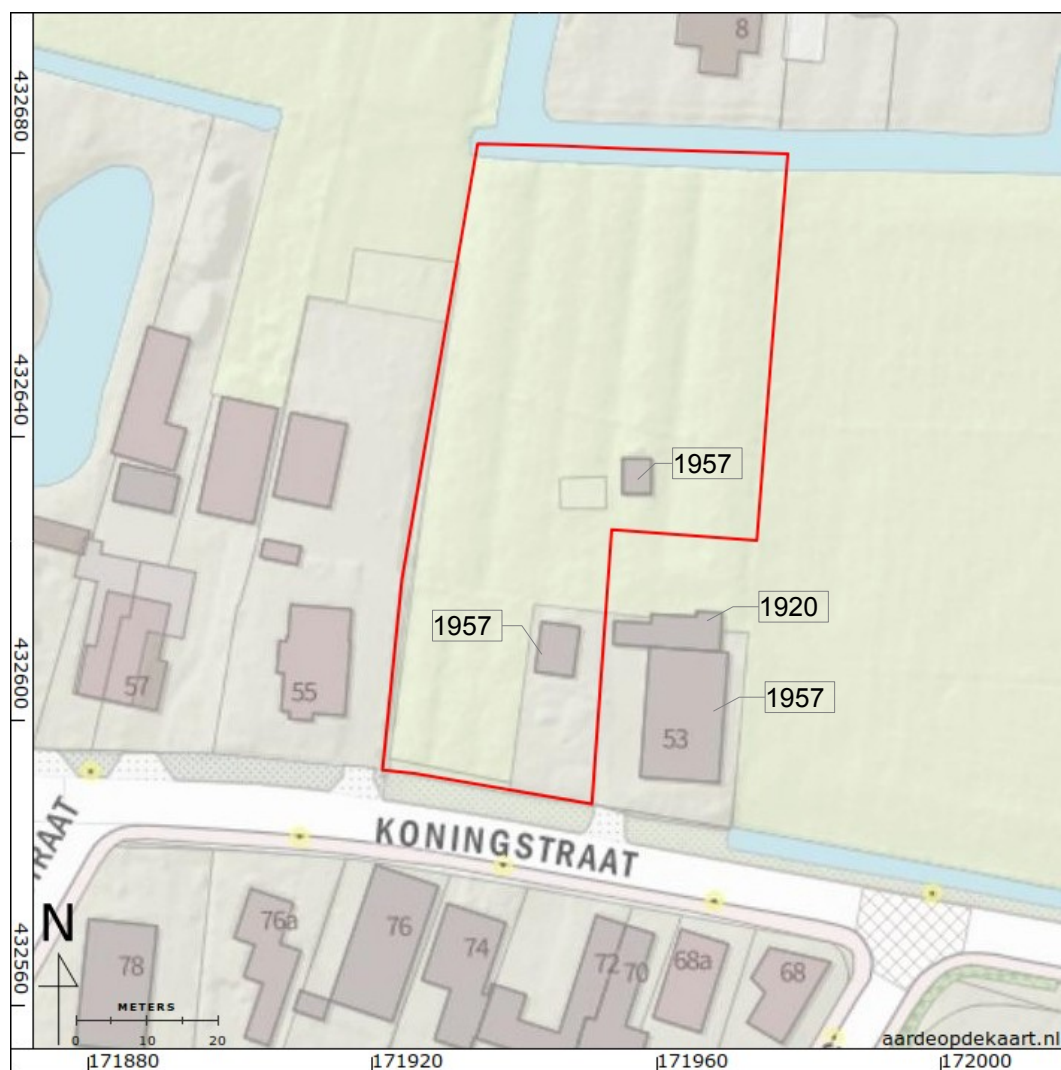
Figuur 3: Ontwerptekening van het plangebied november 2019.

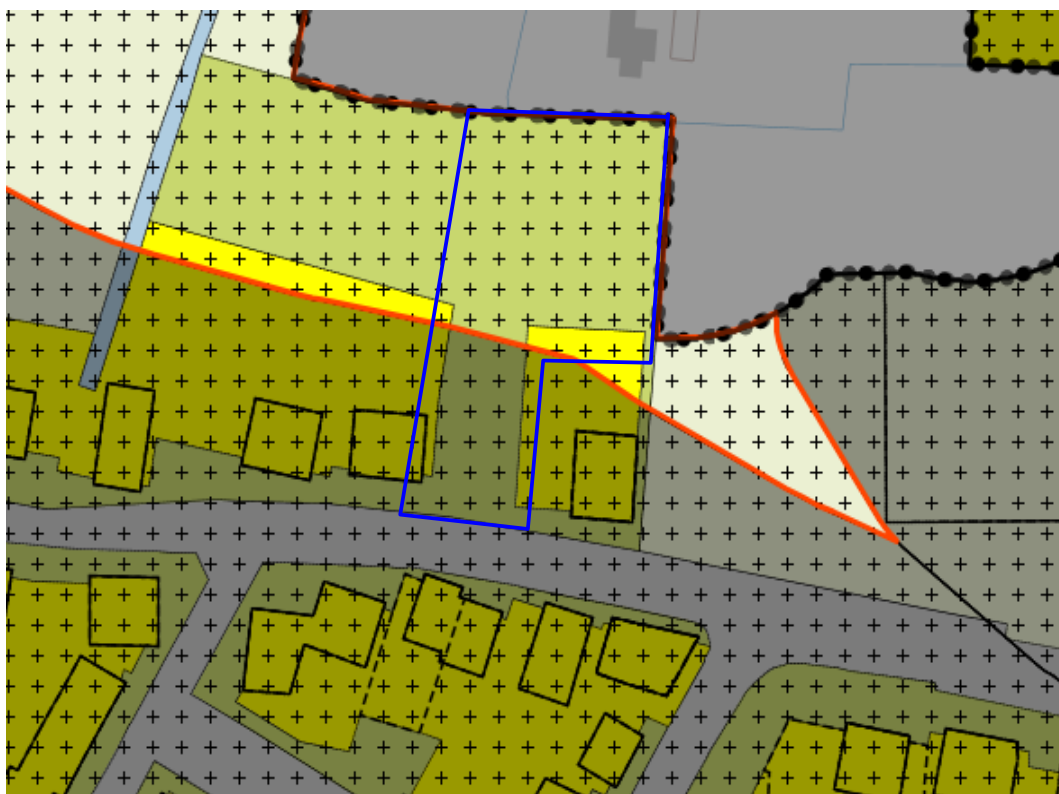
Figuur 4: Luchtfoto 2018.

Figuur 5: Foto plangebied vanaf Koningstraat (Google Street View).

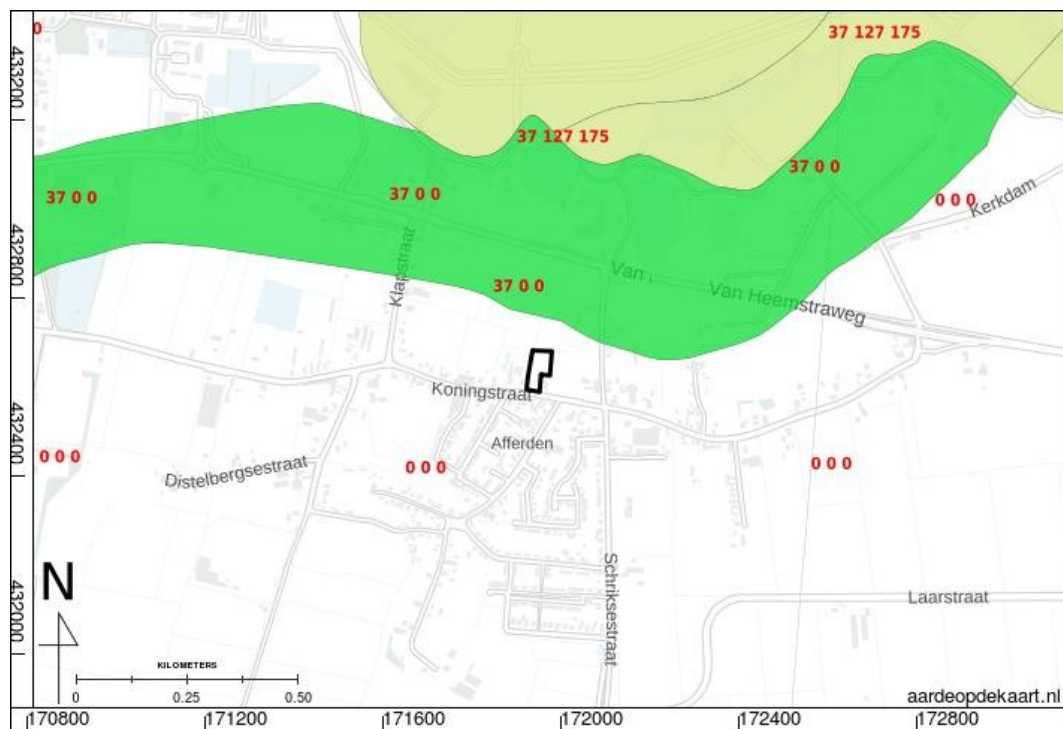

Figuur 6: Kaart met bouwjaren (www.opentopo.nl; Kadaster 2013).

Figuur 7: Bestemmingsplan gemeente Druten 2017 ("<http://www.ruimtelijkeplannen.nl>").

In het verlichte deel geldt de Dubbelbestemming Waarde – Archeologie 2. In de rest van het plangebied geldt de Dubbelbestemming Waarde – Archeologie 3.

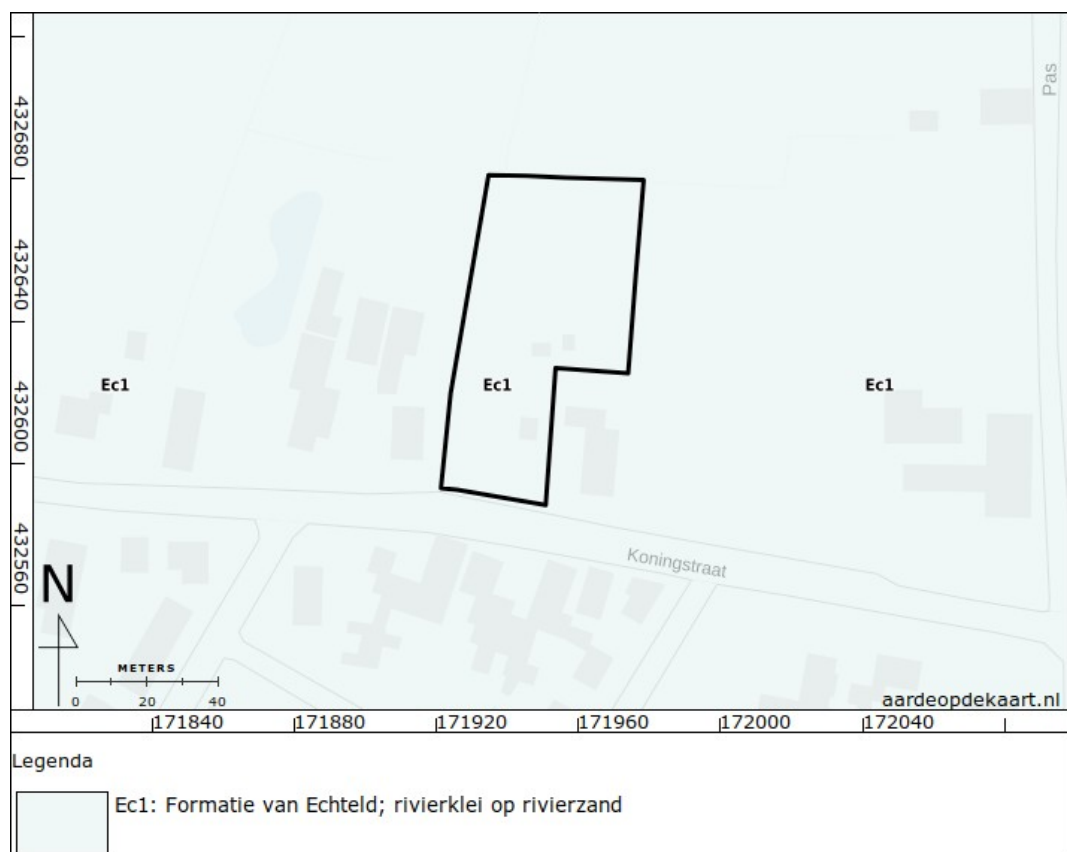

Figuur 8: Beddinggordels (Cohen e.a. 2012).

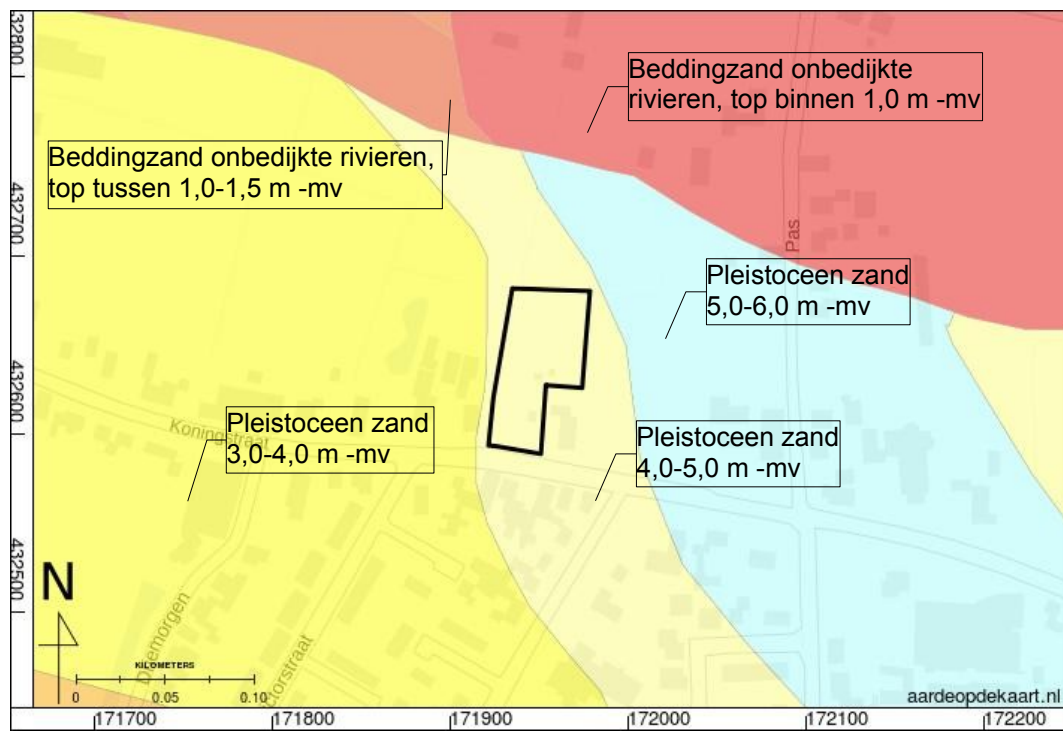
37: Distelkamp-Afferden beddinggordel. Actief van circa 3.300 tot 242 v. Chr. (4.605 tot 2.200 BP). De top van de zandige beddingafzettingen ligt tussen 7,4 en 6,4 m NAP.

127: Ooij beddinggordel. Actief van circa 616 v. Chr. tot 223 na Chr. (2.500 tot 1.800 BP). De top van de zandige beddingafzettingen ligt tussen 9,7 en 9,5 m NAP.

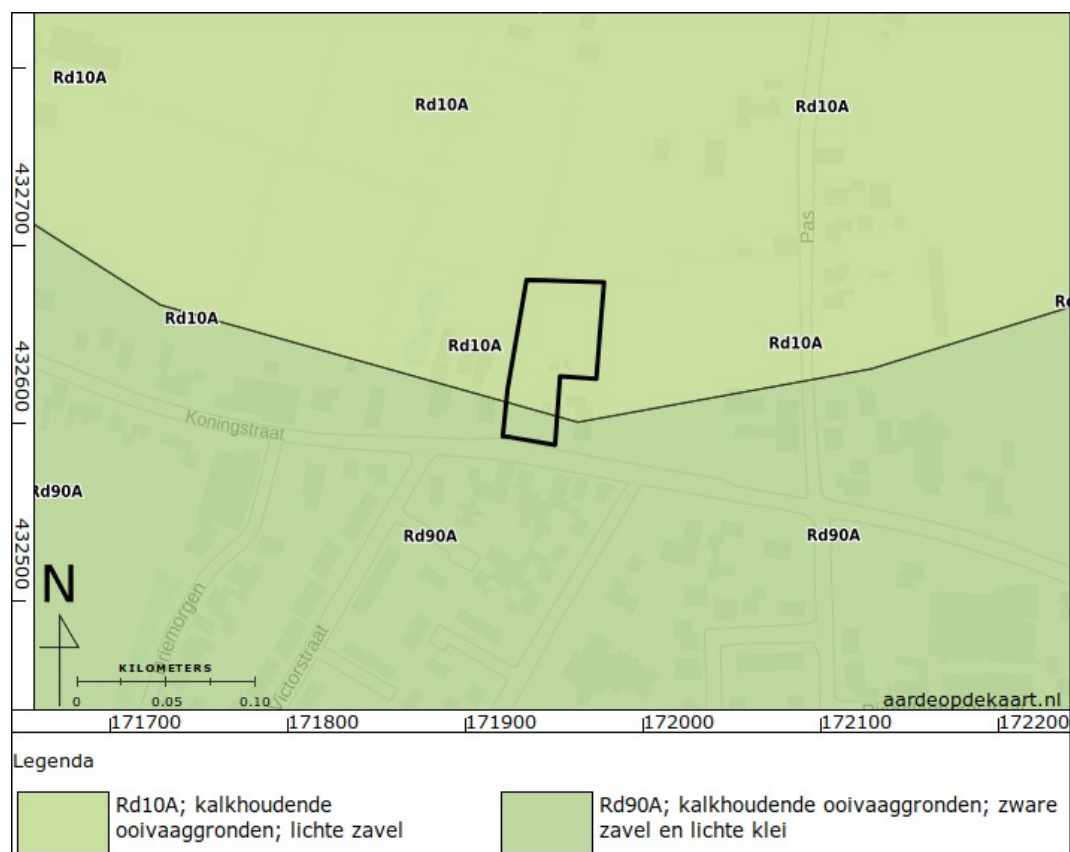
175: Waal beddinggordel (bovenstrooms van Tiel). Actief van circa 26 v. Chr. tot 1.150 na Chr. (2.000 tot 850 BP). De top van de zandige beddingafzettingen ligt tussen 11,3 en 7,0 m NAP.

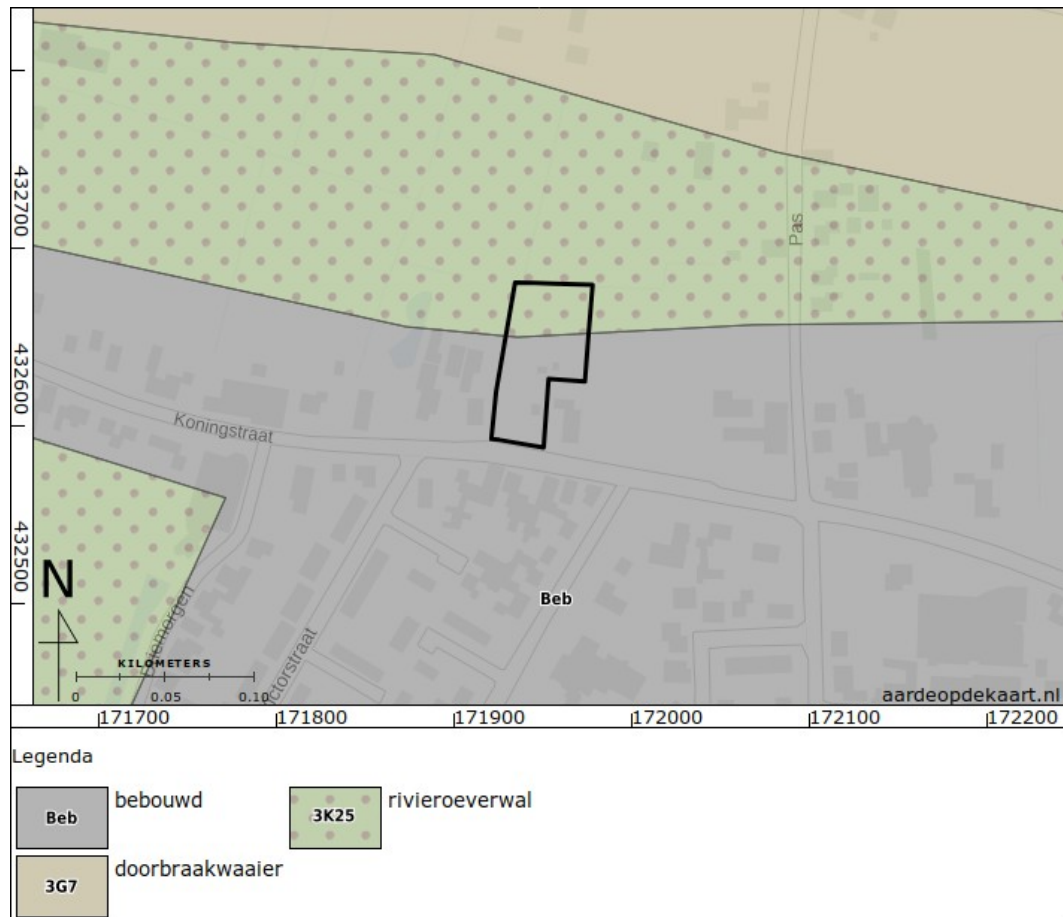
Figuur 9: Geologische overzichtskaart 1 : 250.000 (De Mulder 2003).

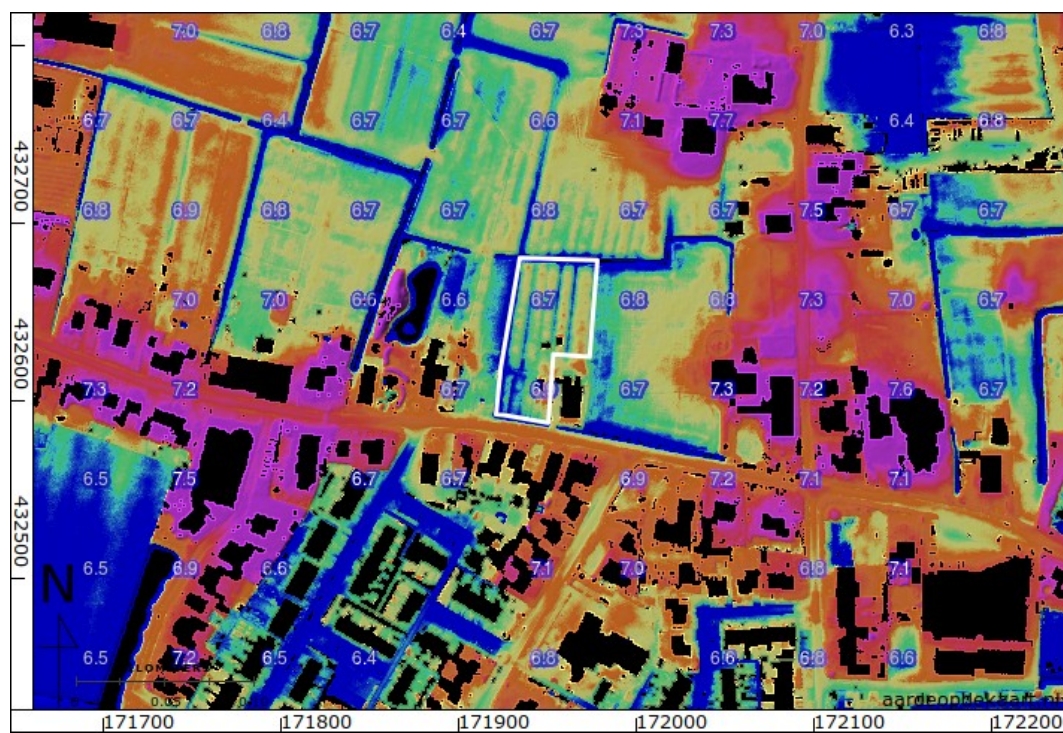
Figuur 10: Zanddieptekaart provincie Gelderland (Cohen 2009).

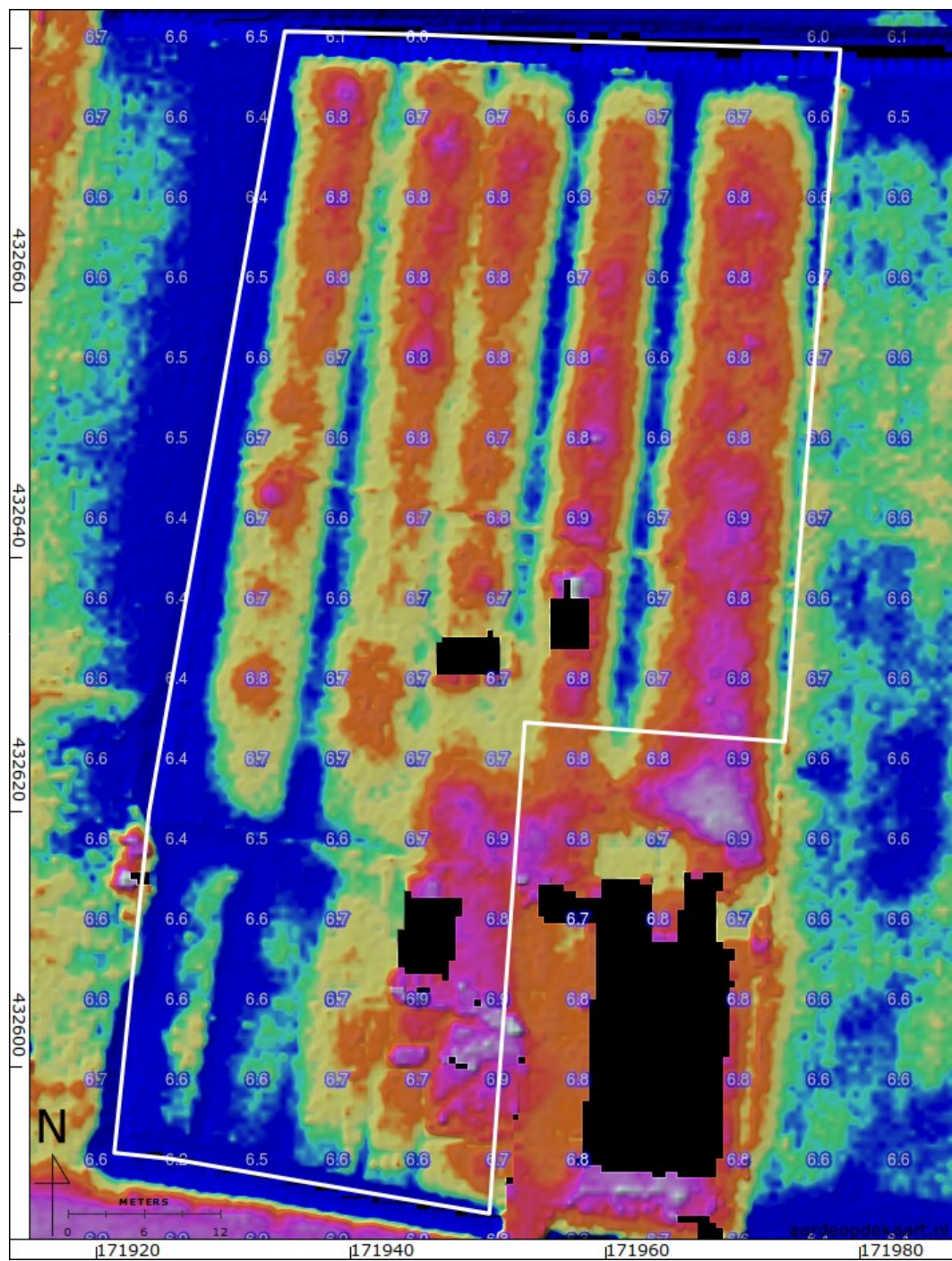
Figuur 11: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012; Steur, Heijink, en Stichting voor Bodemkartering 1973).

Figuur 12: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).

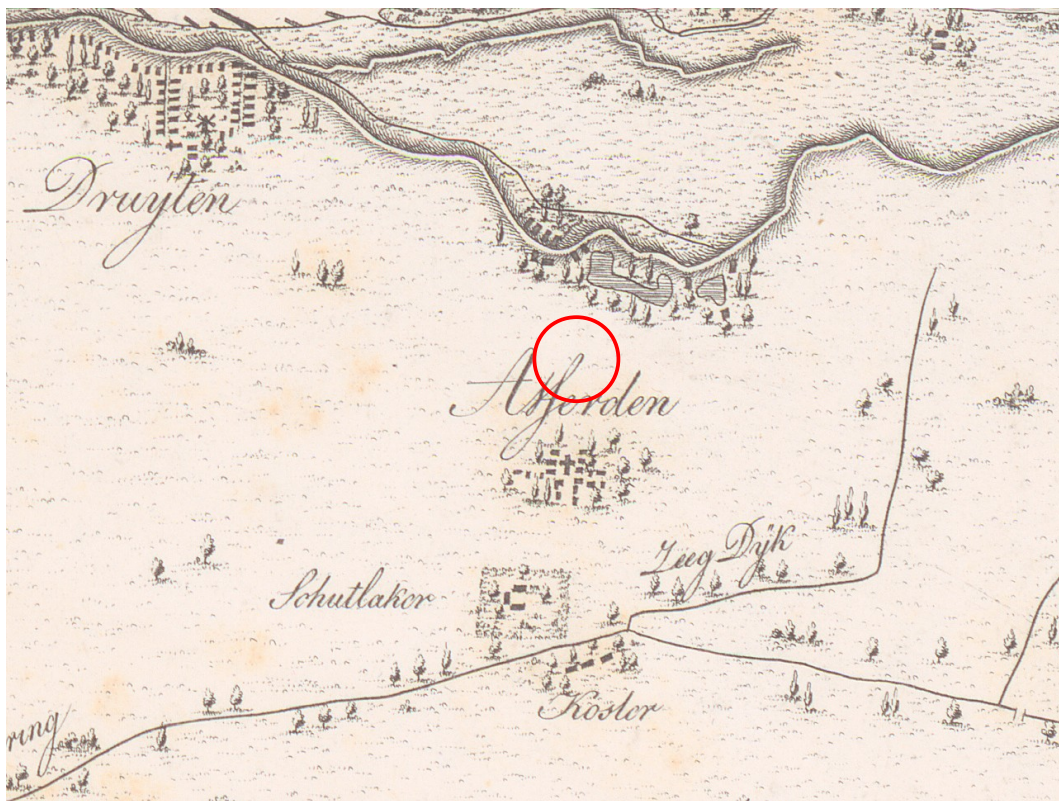
Figuur 13: Hoogte-reliëfkaart (Kadaster en PDOK 2014). Hoogtewaarden in meters ten opzichte van N.A.P.

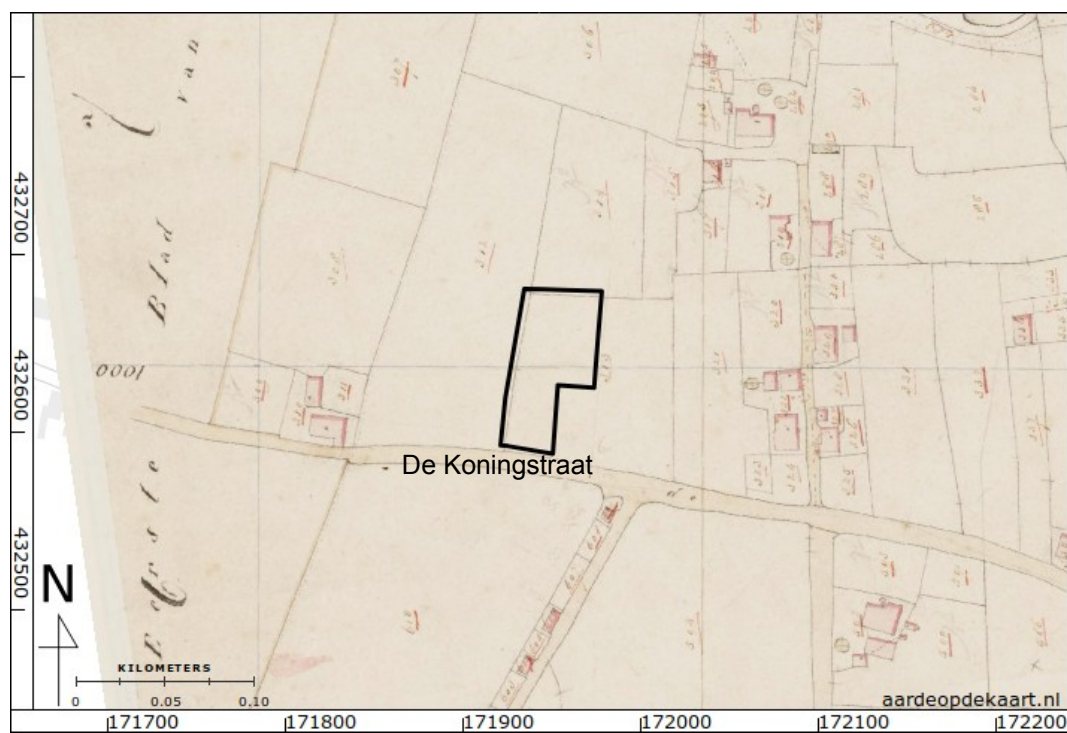
Figuur 14: Hoogte-reliëfkaart detail (Kadaster en PDOK 2014). Hoogtewaarden in meters ten opzichte van N.A.P.

Figuur 15: Uitsnede kaart van het kwartier van Nijmegen en omliggende districten uit 1757 met ongeveer de locatie van het plangebied (rood, Van Suchtelen 1757).

Figuur 16: Uitsnede van het tweede blad (van twaalf) van een kaart van de Rijn, Lek, Waal, Maas, Merwede en aangrenzende gebieden (Von Wiebeking en Eckard 1800).

Figuur 17: Kadastraal minuutplan 1811-1832 gemeente Afferden sectie C blad 02 (Kadaster 1811).

Figuur 18: Kadastrale veldminuut 1830-1850 blad 39-08 (Kadaster 1830).

Figuur 19: Kadastrale veldminuut 1830-1850 blad 39-08 zonder plangebied (Kadaster 1830).

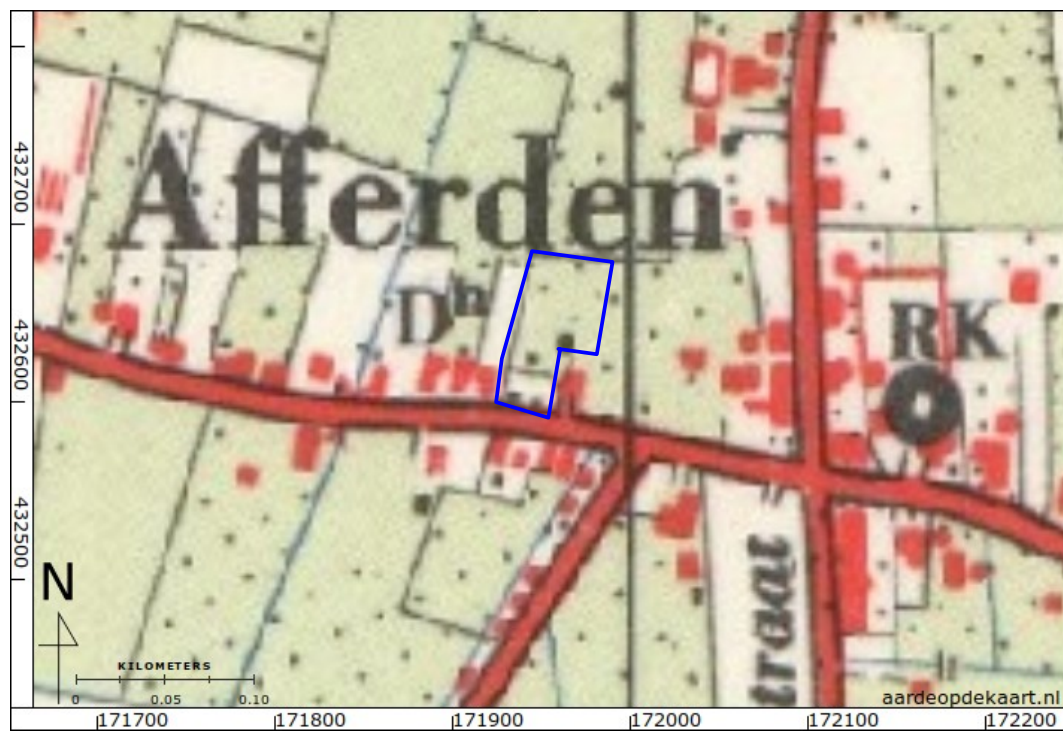
Figuur 20: 532-1770-BERGHAREN-1868.

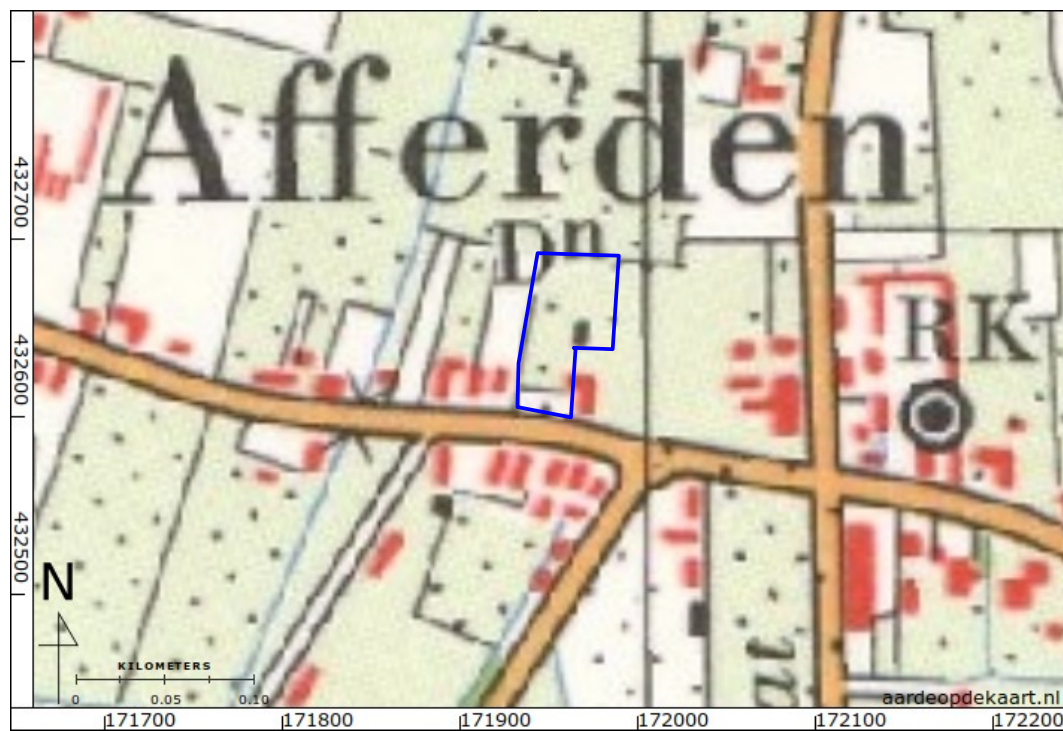
Figuur 21: 532-1772-BERGHAREN-1890.

Figuur 22: 532-1775-BERGHAREN-1935.

Figuur 23: 39H-1957-Wijchen.

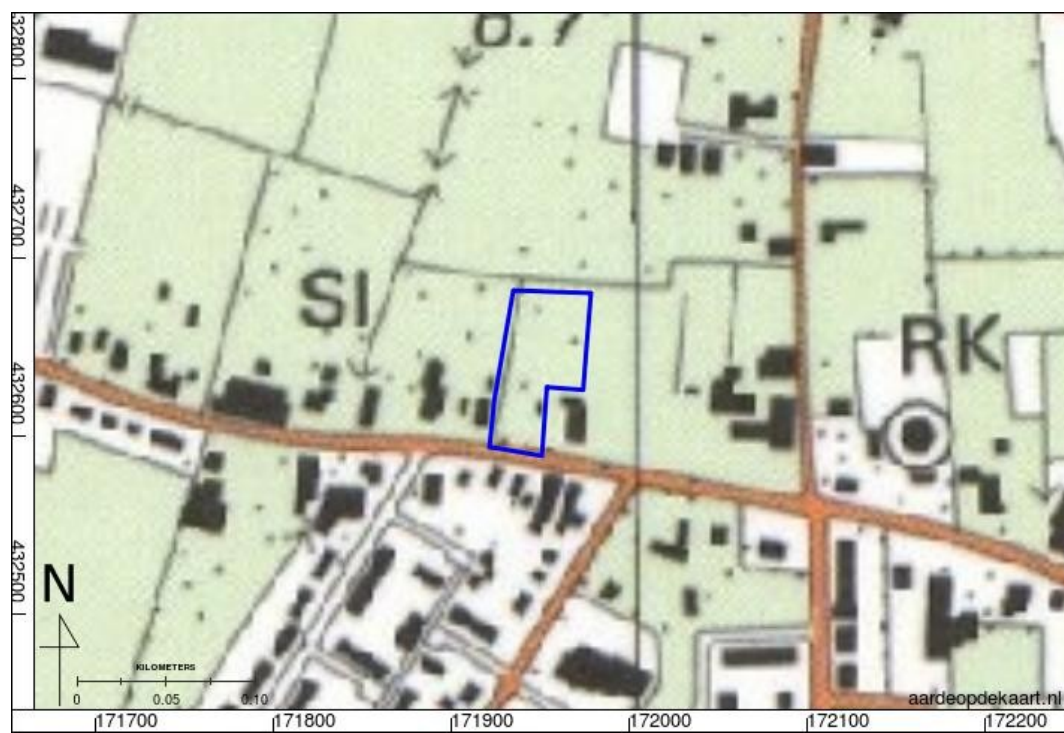
Figuur 24: 39H-1966-Wijchen.

Figuur 25: 39H-1977-Wijchen.

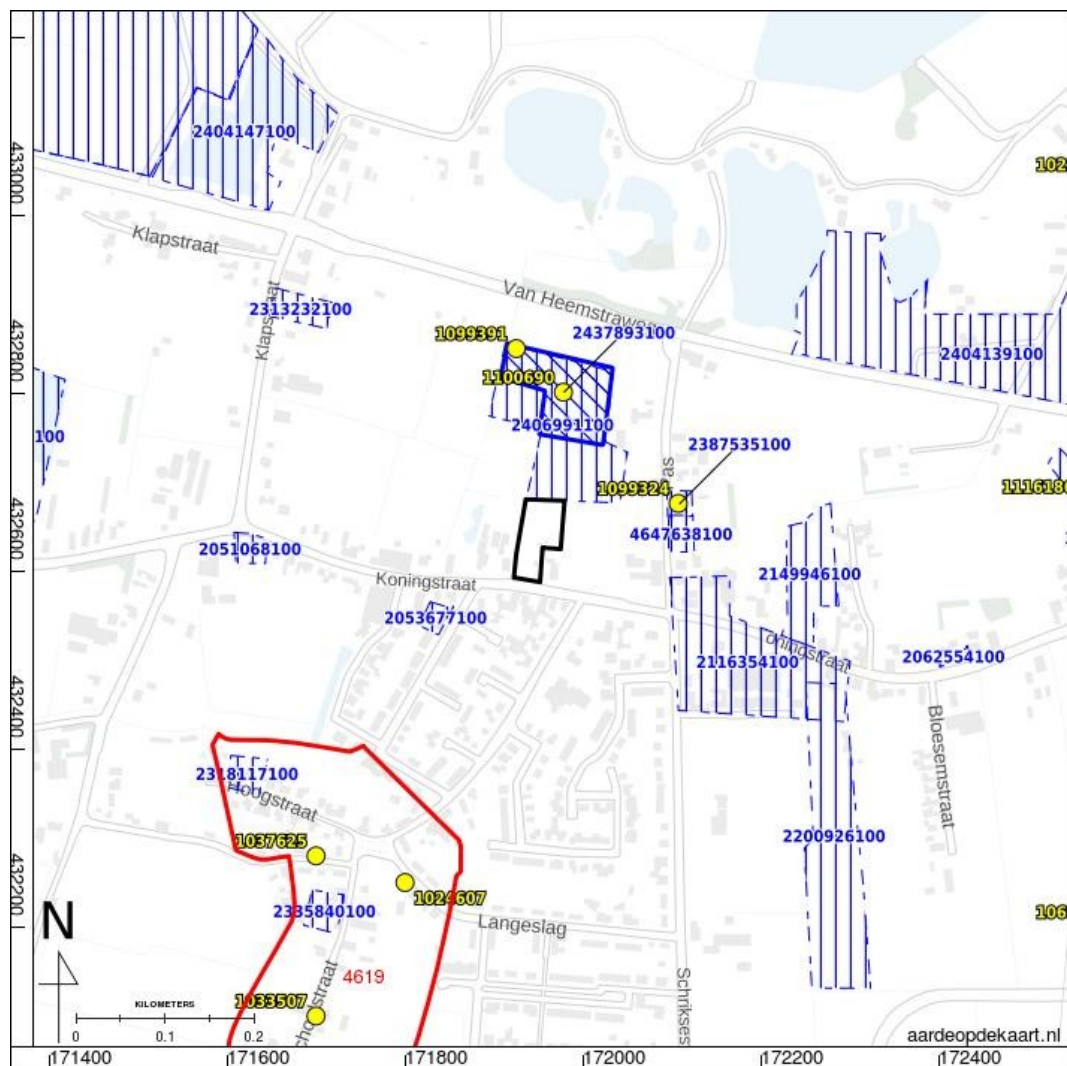
Figuur 26: 39H-1984-Wijchen.

Figuur 27: 39H-1991-Wijchen.

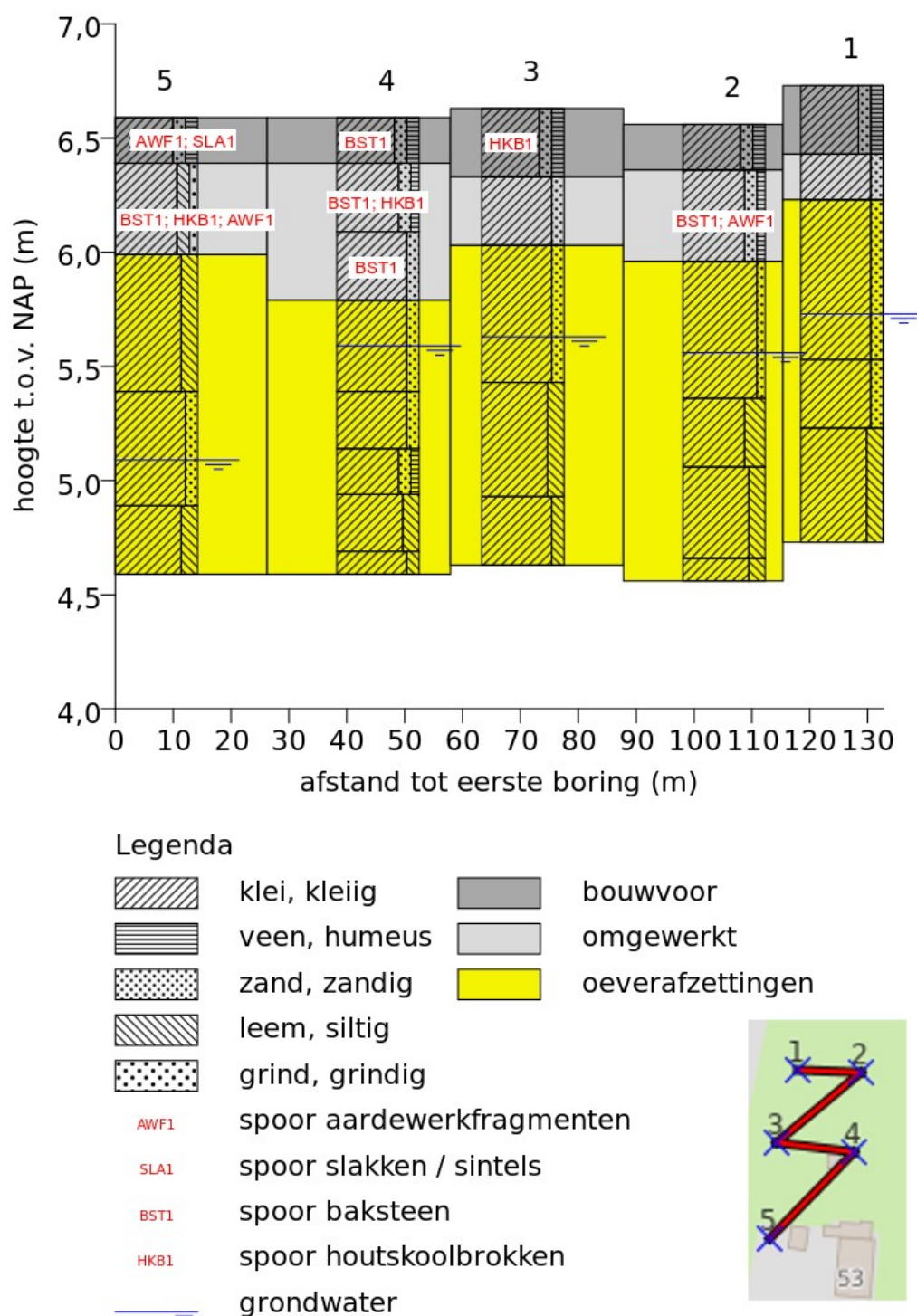
Figuur 28: Luchtfoto RAF 1944 (RAF 1940).

Figuur 29: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2017b).

Figuur 30: Boorpuntenkaart (blauw) met de locatie van de nieuwbouw en mogelijke watercompensatie (zwart) en de verspreiding van archeologische indicatoren.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

Coördinaten van de boringen:

nr.	X (m RD)	Y (m RD)	Z (cm NAP)
1	171945	432663	673
2	171966	432663	656
3	171939	432640	663
4	171964	432638	659
5	171937	432610	659

nr.	grens (cm - mv)grond		bijmenging	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	boortype	overig
	boven	onder							
1									grondwaterstand tijdens boring: 100 (cm - mv) beschrijver: R. Barth
	0	30	klei	matig zandig; matig humeus	donker-bruin-grijs	kalkloos		7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	30	50	klei	matig zandig	bruin-grijs	kalkrijk		7cm- Edelmanboring	heterogeen; basis geleidelijk
	50	120	klei	matig zandig	licht-grijs-bruin	kalkrijk	spoor roestvlekken; spoor mangaanconcreties	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	120	150	klei	matig zandig	licht-bruin-grijs	kalkrijk	spoor roestvlekken	3cm- Guts	basis geleidelijk
	150	200	klei	sterk siltig	licht-bruin-grijs	kalkrijk	spoor roestvlekken	3cm- Guts	spoor schelpmateriaal
2									grondwaterstand tijdens boring: 100 (cm - mv) beschrijver: R. Barth
	0	20	klei	matig zandig; matig humeus	donker-bruin-grijs	kalkloos		7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	20	60	klei	matig zandig; zwak humeus	donker-grijs-bruin	kalkrijk	spoor baksteen; spoor aardewerkfragment en	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk; fragment kalkmortel, fragment baksteen; aardewerkfragment zwart 6 mm dik cm groot; omgewerkte grond
	60	120	klei	zwak zandig	grijs-bruin	kalkrijk	spoor roestvlekken; spoor mangaanconcreties	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	120	150	klei	uiterst siltig	bruin-grijs	kalkrijk		3cm- Guts	basis geleidelijk; spoor schelpmateriaal
	150	190	klei	sterk siltig	licht-bruin-grijs	kalkrijk		3cm- Guts	basis geleidelijk
	190	200	klei	sterk siltig	grijs	kalkrijk		3cm- Guts	
3									grondwaterstand tijdens boring: 100 (cm - mv) beschrijver: R. Barth
	0	30	klei	matig zandig; matig humeus	donker-bruin-grijs	kalkloos	spoor houtskoolbrokken	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	30	60	klei	matig zandig	donker-grijs-bruin	kalkrijk		7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk; spoor schelpmateriaal; omgewerkte

nr.	grens (cm - mv)grond		bijmenging	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	boortype	overig
	boven	onder							
	60	120	klei	matig zandig	licht-grijs-bruin	kalkrijk	spoor roestvlekken; spoor mangaanconcreties	7cm- Edelmanboring	grond basis geleidelijk; spoor schelpmateriaal
	120	170	klei	sterk siltig	licht-bruin-grijs	kalkrijk	weinig roestvlekken; spoor mangaanconcreties	3cm- Guts	basis geleidelijk
	170	200	klei	matig siltig	grijs	kalkloos		3cm- Guts	
4									grondwaterstand tijdens boring: 100 (cm - mv) beschrijver: R. Barth
	0	20	klei	matig zandig; matig humeus	donker-bruin-grijs	kalkloos	spoor baksteen	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	20	50	klei	matig zandig; zwak humeus	bruin-grijs	kalkrijk	spoor baksteen; spoor houtskoolbrokken	7cm- Edelmanboring	kalkmortel; basis geleidelijk; omgewerkte grond
	50	80	klei	matig zandig	bruin-grijs	kalkrijk	spoor baksteen	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk; omgewerkte grond
	80	120	klei	matig zandig	bruin-grijs	kalkrijk	weinig roestvlekken; spoor mangaanconcreties	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	120	145	klei	matig zandig	bruin-grijs	kalkrijk	weinig roestvlekken; spoor mangaanconcreties	3cm- Guts	basis geleidelijk
	145	165	klei	matig zandig; zwak humeus	donker-grijs	kalkrijk		3cm- Guts	basis geleidelijk
	165	190	klei	sterk siltig	bruin-grijs	kalkrijk		3cm- Guts	basis geleidelijk; spoor schelpmateriaal
	190	200	klei	matig siltig	grijs	kalkrijk		3cm- Guts	
5									grondwaterstand tijdens boring: 150 (cm - mv) beschrijver: R. Barth

nr.	grens (cm - mv)grond		bijmenging	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	boortype	overig
	boven	onder							
	0	20 klei	matig zandig; matig humeus	donker-bruin-grijs	kalkloos		spoor aardewerkfragment en; spoor slakken / sintels	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk; kachelgrit; aardewerkfragment witbakkend witgeglazuurd 6mm dik 1 cm groot
	20	60 klei	matig siltig; zwak grindig	donker-bruin-grijs	kalkrijk	spoor mangaanconcreties	spoor baksteen; spoor houtskoolbrokken; spoor aardewerkfragment en	7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk; baksteenspikkels; aardewerkfragment zwart 20 cm -mv 6mm dik 1cm groot; fragment oranje baksel mogelijk aardewerk; omgewerkte grond
	60	120 klei	sterk siltig	licht-bruin-grijs	kalkrijk	weinig mangaanconcreties		7cm- Edelmanboring	basis geleidelijk
	120	170 klei	matig zandig	licht-grijs-bruin	kalkrijk			3cm- Guts	basis geleidelijk
	170	200 klei	sterk siltig	donker-grijs	kalkloos			3cm- Guts	

PROEFSLEUVENONDERZOEK

KONINGSTRAAT 53

TE AFFERDEN

GEMEENTE DRUTEN

Archeologie

Rapportage proefsleuvenonderzoek Koningstraat 53 te Afferden in de gemeente Druten

Opdrachtgever	VP Ontwikkeling Vestdijkstraat 21 5271 EV Sint Michielsgestel
Rapportnummer	11463.001
Versienummer	C1
Datum	12-03-2020
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	R.T.F. Stoots (KNA-Archeoloog)
Paraaf	
Autorisatie	drs. A.H. Schutte (Senior KNA-Archeoloog)
Paraaf	

© Econsultancy bv, Boxmeer

Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN: 2210-8777 (Analoog rapport)

ISSN: 2210-8785 (Digitaal rapport E-depot)

Administratieve gegevens plangebied		
Projectcode	11463.001	
Toponiem	Koningstraat 53	
Opdrachtgever	VP Ontwikkeling	
Gemeente	Druten	
Plaats	Afferden	
Provincie	Gelderland	
Kadastrale gegevens	Gemeentecode: DTN03, sectie D, nummer: 2101.	
Omvang plangebied	circa 3.550 m ²	
Omvang onderzoeksgebied	circa 3.550 m ²	
Kaartblad	39 H (1:25.000)	
coördinaten centrum plangebied	X : 171.950/Y: 432.640	
Bevoegde overheid	Gemeente Druten Heuvel 1 Postbus 1	6650 AA Druten T: 088 432 70 00 E: info@druten.nl
Deskundige namens de bevoegde overheid	Mevr. drs. E. van den Linden Beleidsadviseur Archeologie en Bodem Postbus 9000	6600 HA Wijchen T: 088 - 432 79 06 E: e.van.der.linden@drutenwijchen.nl
ARCHIS3 Onderzoeksmeldingsnummer (OM-nr.)	4773755100	
Archeoregio NOaA	Utrechts-Gelders rivierengebied	
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Boxmeer /Provinciaal Archeologisch Depot Gelderland	
Uitvoerders	Econsultancy, T. H. L. Hos & R.T.F. Stoots	
Grondverzet	Peters GWW De Ren 1 6562 JK Groesbeek T: 024-3974093 E: info@petersgww.nl	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is gecertificeerd voor onder meer voor protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004 van de BRL SIKB 4000.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving en richtlijnen die zijn opgesteld in het Programma van Eisen: Koningstraat 53 te Afferden in de gemeente de gemeente Druten. PvE nr. 11463.001 C2 (24-01-2020).

SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van VP Ontwikkeling een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd voor de Koningstraat 53 te Afferden in de gemeente Druten. Binnen het plangebied wordt nieuwbouw gerealiseerd. Het archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of er een gerede kans is dat archeologische waarden wel of niet aanwezig (kunnen) zijn in de ondergrond, die door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast/verloren kunnen gaan. Daarom is het binnen het kader van het gemeentelijk beleid van de gemeente Druten/de Erfgoedwet (1 juli 2016) verplicht voorafgaand archeologisch onderzoek uit te voeren.

Doel van het proefsleuvenonderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting zoals vermeld in het bureau- en booronderzoek. Het gaat om gebied- of vindplaatsgericht onderzoek. Het proefsleuvenonderzoek gebeurt door middel van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en /of verwachte archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied. Dit omvat de aan- of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Het resultaat van een proefsleuvenonderzoek is een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies (buiten normen van tijd en geld), aan de hand waarvan een beleidsbeslissing (een selectiebesluit) kan worden genomen. Dit betekent dat de veldactiviteiten uitgevoerd worden tot het niveau waarop deze beslissing gefundeerd genomen kan worden, dat wil zeggen dat de archeologische waarden van het terrein/vindplaats in voldoende mate zijn vastgesteld.

Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Bij het bureauonderzoek is voor het plangebied een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Volgens deze verwachting is de kans op het voorkomen van archeologische waarden uit de perioden IJzertijd tot en met de Nieuwe tijd tijd hoog en laag voor de oudere perioden. Het inventariserend veldonderzoek (IVO, verkennende fase) heeft vastgesteld, dat er een cultuurlaag aanwezig is met archeologische indicatoren. Dit wijst op de aanwezigheid van archeologische resten te relateren aan het 19^e- en 20^e-eeuwse erf of aan oudere bewoningsfasen.

Gevolgte onderzoeksmethode

Tijdens het veldwerk was er geen reden om van de onderzoeksmethodiek af te wijken zoals beschreven in het PvE.¹ In totaal zijn er drie proefsleuven gegraven met een totale oppervlakte van 289 m². De proefsleuven zijn onder de cultuurlaag en in de top van de onverstoorde oeverafzetting aangelegd.

Resultaten Proefsleuvenonderzoek

De waarnemingen van de bodemopbouw tijdens het IVO-P komen overeen met, die van het vooronderzoek: een intact bodemprofiel bestaande uit een bouwvoor, op een omgewerkte oeverafzetting, op een intacte oeverafzetting. Tijdens het veldwerk zijn geen sporen waargenomen en maar weinig vondsten aangetroffen.

Selectieadvies

Volgens de waardering op KNA voorgeschreven wijze krijgt de site een lage waardering en is niet behoudenswaardig. Het selectieadvies is daarom dan ook om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling en is vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Het definitieve selectiebesluit zal worden genomen door de bevoegde overheid, de gemeente Druten.

¹ Schutte, 2020.

Mochten tijdens de graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed²).

² Infodesk email: info@cultureelerfgoed.nl of tel: 033-4217456.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	1
2	DOELSTELLING ONDERZOEK	4
3	ARCHEOLOGISCHE GEGEVENS VAN HET PLANGEBIED	5
3.1	Ligging en huidige situatie plangebied	5
3.2	Methodiek vooronderzoek.....	6
3.3	Archeologische verwachting op basis van het vooronderzoek	6
3.3.1	Geologie, Geomorfologie en Bodem	6
3.3.2	Archeologische gegevens	9
3.3.3	Historische gegevens.....	11
3.3.4	Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	12
3.3.5	Resultaten verkennend booronderzoek.....	13
3.3.6	Conclusie en selectieadvies vooronderzoek.....	13
4	METHODIEK VELDONDERZOEK.....	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Methodiek proefsleuvenonderzoek	14
4.3	Onderzoeksvragen	15
4.3.1	Algemeen	16
4.3.2	Periode en sites	16
4.3.3	Landschap en bodem	16
4.3.4	Vraagstelling specialistisch onderzoek.....	17
5	RESULTATEN VELDONDERZOEK	18
5.1	Landschapsgenese en bodemopbouw.....	18
5.2	Analyse sporen en structuren	18
5.2.1	Proefsleuf 1	19
5.2.2	Proefsleuf 2	21
5.3	Vondstmateriaal	24
5.4	Grondmonsters	24
5.5	Conclusie veldonderzoek.....	25
6	WAARDERING, CONCLUSIE EN SELECTIEADVIES.....	25
6.1	Waardering	25
6.2	Conclusie.....	26
6.3	Selectieadvie	26
7	BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN.....	26
7.1.1	Algemeen	26
7.1.2	Landschap en bodem	27
	LITERATUUR	28
	BRONNEN.....	28

LIJST VAN TABELLEN

Tabel I. Oppervlaktes per proefsleuf met omschrijving.

LIJST VAN AFBEELDINGEN

- Figuur 1 Situering van het plangebied. Het rode vierkant is de uitsnede geprojecteerd op de kaart van Nederland.
- Figuur 2 Detailkaart van het plangebied
- Figuur 3 Plangebied geprojecteerd op de AHN3.
- Figuur 4 Uitsnede geomorfologische kaart.
- Figuur 5 Uitsnede bodemkaart.
- Figuur 6 Uitsnede archeologische gegevenskaart.
- Figuur 7 Uitsnede kadastrale minuutplan uit 1811-1832. Het plangebied was bouwland (bruin).
- Figuur 8 Proefsleuf 1, waarbij de hoge waterstand, op vlakhoogte, in de sloot te zien is.
- Figuur 9 Profielkolom 1 in proefsleuf 1
- Figuur 10 Vlakfoto proefsleuf 1
- Figuur 11 Detailfoto's proefsleuf 1
- Figuur 12 Vlakfoto proefsleuf 2
- Figuur 13 Detailfoto's proefsleuf 2
- Figuur 14 Vlakfoto proefsleuf 3
- Figuur 15 Detailfoto's proefsleuf 3

BIJLAGEN

- Bijlage 1 Overzicht proefsleuven
- Bijlage 2 Detail proefsleuf
- Bijlage 3 Sporenlijst
- Bijlage 4 Vondstenlijst
- Bijlage 5 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken
- Bijlage 6 Bewoningsgeschiedenis van Nederland
- Bijlage 7 AMZ-cyclus
- Bijlage 8 Boorpunten geprojecteerd op bouwplannen

1 INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van VP Ontwikkeling een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd voor het plangebied aan de Koningstraat 53 te Afferden (zie Figuur 1 en Figuur 2).

In totaal zal ongeveer 3.550 m² worden heringericht zie (Bijlage 8bijlage 7).³ Het plan omvat de bouw van vier woningen met een schuur. In het oostelijk deel van gebied is er ruimte voor speelvoorzieningen en watercompensatie (waarschijnlijk in de vorm van een 'wadi'). De vier nieuwe woningen hebben elk een oppervlak van ongeveer 80 m². De vier schuren hebben elk een oppervlak van ongeveer 30 m². De graafwerkzaamheden voor de (mogelijk paal)funderingen vinden plaats over een oppervlak van ongeveer 440 m² tot circa 80 cm onder maaiveld. Ook zullen kabel- en leidingsleuven en een wegcunet (voor de ontsluiting) worden gegraven. De watercompensatie beslaat ongeveer 250 m² met een onbekende ontgravingsdiepte.

Op zowel de IKAW (zie Figuur 6) als de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met grotendeels een hoge archeologische verwachting, langs de zuidgrens van het plangebied geldt een middelhoge archeologische verwachting.⁴ Voor terreinen met een hoge archeologische verwachting geldt dat bij ingrepen van meer dan 500 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 50 cm onder maaiveld rekening moet worden gehouden met archeologische waarden. Het archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of er een gerede kans is dat archeologische waarden wel of niet aanwezig zijn in de ondergrond, die door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast/verloren kunnen gaan. Daarom is het binnen het kader van het gemeentelijk beleid van de gemeente Druten/de Erfgoedwet (1 juli 2016) verplicht voorafgaand archeologisch onderzoek uit te voeren (zie bijlage 7).

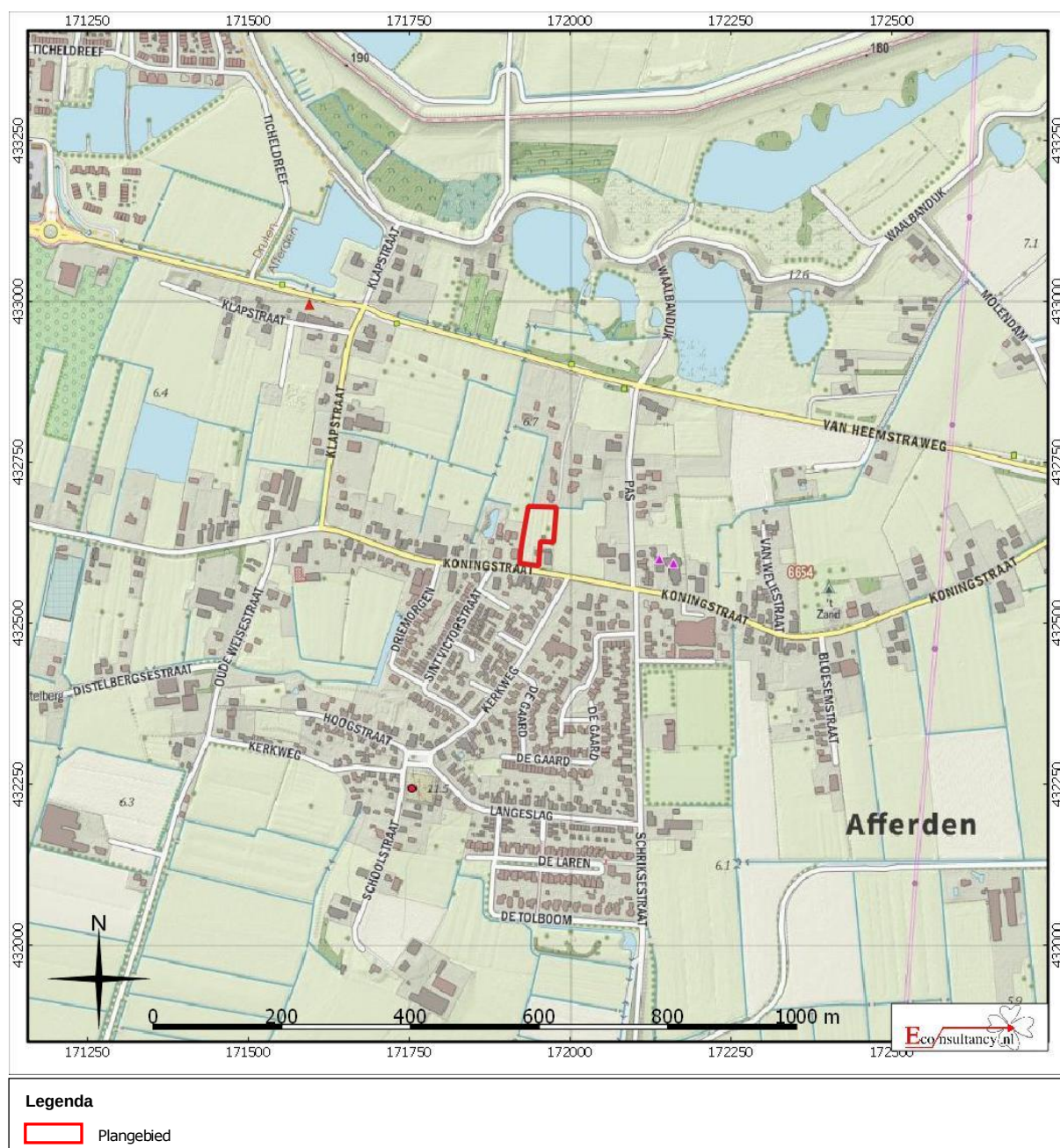
Het onderzoek komt voort uit het gemeentelijk selectiebesluit om in te stemmen met het door Bureau voor Archeologie gegeven advies voor een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven.

³ Barth, 2019.

⁴ Barth, 2019.

Figuur 1 Situering van het plangebied. Het rode vierkant is de uitsnede geprojecteerd op de kaart van Nederland.

Figuur 2 Detailkaart van het plangebied

2 DOELSTELLING ONDERZOEK

Het doel van inventariserend veldonderzoek (IVO) is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het vooronderzoek. Het gaat om gebied- of vindplaatsgericht onderzoek. Het IVO gebeurt door middel van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied.

Dit omvat de aan- of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden. Belangrijk is dat op basis van het inventariserend veldonderzoek een beslissing kan worden genomen of verder archeologisch (voor)onderzoek in het gebied noodzakelijk en verantwoord is.

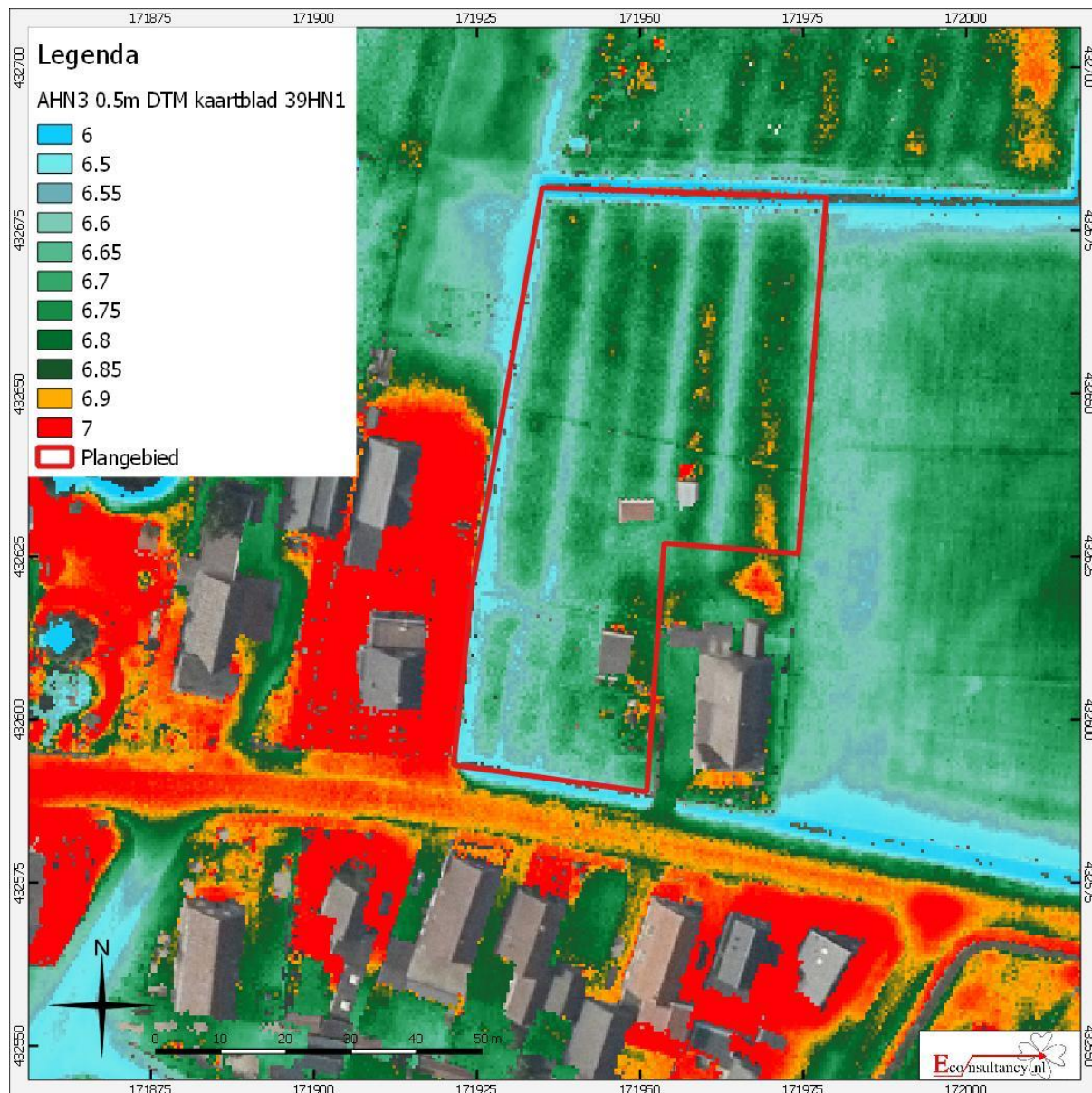
De waardering van het terrein dient volgens de richtlijnen van de KNA 4.1 te gebeuren. Dit zodat een gefundeerde onderbouwing van verder beleid met betrekking tot de archeologische waarden binnen het terrein mogelijk is. Indien binnen het plangebied archeologische waarden voorkomen, kan één van de volgende aanvullende voorschriften worden opgelegd:

- De verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.
- De verplichting tot het doen van opgravingen
- De verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg. Deze deskundige moet voldoen aan, door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen, kwalificaties.

3 ARCHEOLOGISCHE GEGEVENS VAN HET PLANGEBIED

3.1 Ligging en huidige situatie plangebied

De onderzoekslocatie ($\pm 3.550 \text{ m}^2$) ligt aan de Koningstraat 53 in Afferden (zie Figuur 1 en Figuur 2) met de coördinaten $X = 171.950$, $Y = 432.640$. Het plangebied is kadastraal bekend onder de gemeentecode DTN03, sectie D, nummer 2101. Volgens de AHN ligt de maaiveldhoogte tussen 6,4 en 7 m +NAP (Figuur 3).

Figuur 3 Plangebied geprojecteerd op de AHN3.

3.2 Methodiek vooronderzoek

Tijdens het vooronderzoek is met behulp van bestaande bronnen een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied opgesteld. Dit is in eerste instantie gedaan door het raadplegen van voor de archeologie relevante (schriftelijke) bronnen. Dit betreft voornamelijk gegevens over bekende archeologische vindplaatsen in en rond het plangebied. Dit is aangevuld met historisch en fysisch-geografisch onderzoek, waarbij informatie over vroeger grondgebruik is verkregen door de analyse van historische kaarten en tevens gegevens over de geologie, geomorfologie en bodem zijn bestudeerd daarna is dit gespecificeerde verwachtingsmodel getoetst door middel van een booronderzoek.⁵

3.3 Archeologische verwachting op basis van het vooronderzoek⁶

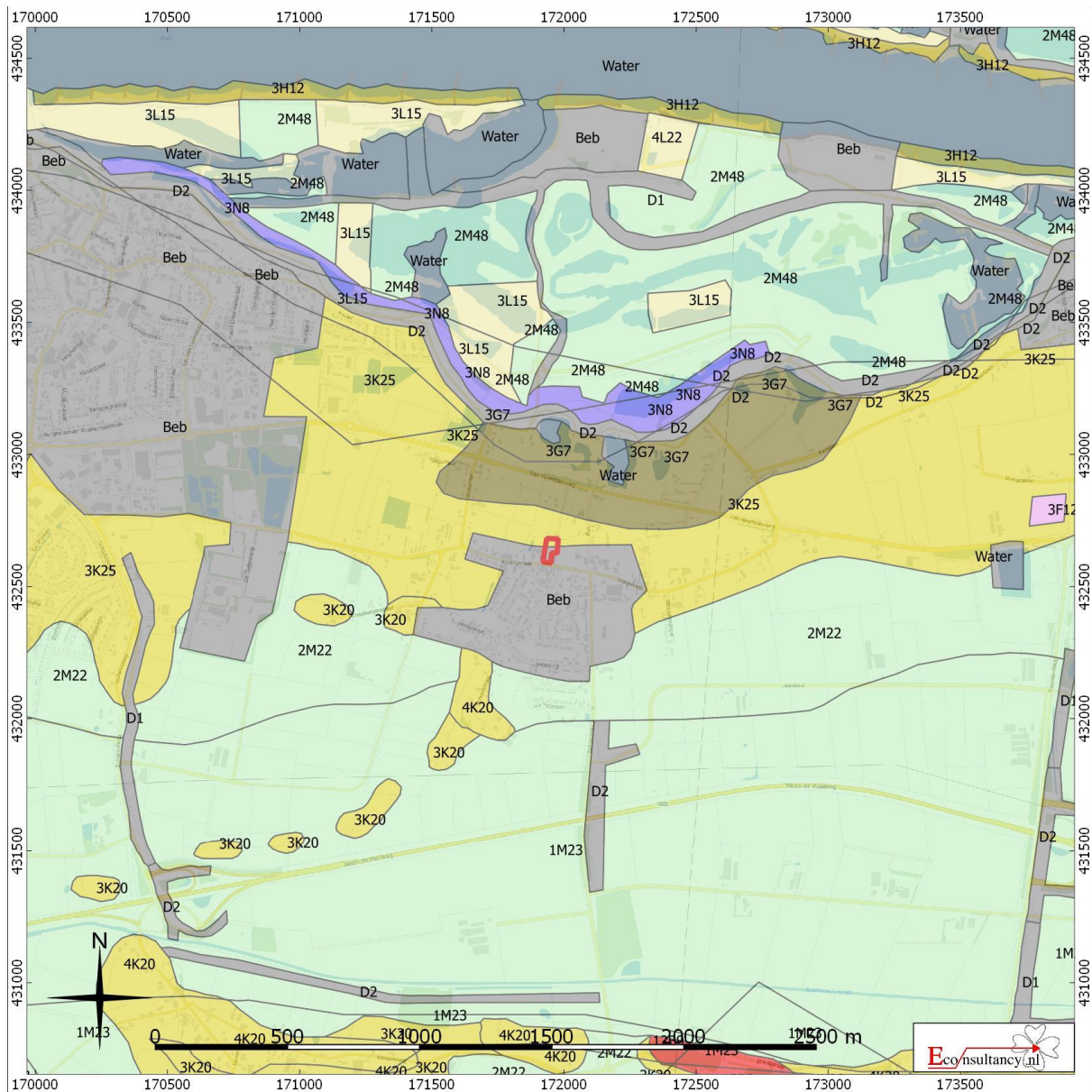
Door Bureau voor Archeologie een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek (november 2019) uitgevoerd voor het plangebied aan de Koningstraat 53 te Afferden. Hieronder wordt een samenvatting gegeven van dat onderzoek.

3.3.1 Geologie, Geomorfologie en Bodem

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta'. Gedurende de laatste ijstijd (Weichselien) hebben rivieren onder invloed van het koude klimaat een vlechtend patroon en vormen rivierterrassen. De afzettingen van deze rivieren bestaan uit grindig en grof zand (Formatie van Kreftenheye). In de latere perioden van het Weichselien wordt een grote hoeveelheid van dit zand door wind verplaatst, waardoor rivierduinen ontstaan. Voor zover bekend liggen geen duinen in of rond het plangebied. Na het eind van de ijstijd krijgen de rivieren door de warmere klimaat een meanderend patroon. Deze rivieren zetten op de rivierterrassen een kleilaag af. Holocene rivierafzettingen worden gerekend tot de Formatie van Echteld. Door een stijgende grondwaterspiegel vindt op deze kleilaag veenvorming plaats. In het plangebied liggen geen afzettingen van beddinggordels. Ongeveer 70 meter ten noorden van het plangebied ligt de Distelkamp-Afferden beddinggordel. Deze beddinggordel is actief tussen circa 3300 voor Chr. tot ca. 242 voor Chr. (4605 tot 2200 BP). De oeverafzettingen van deze beddinggordel kunnen wel in het plangebied aangetroffen worden. Op de Geologische overzichtskaart bestaat de bodemopbouw uit afzettingen van rivierklei op rivierzand van de Formatie van Echteld. Een boorprofiel uit het DINOloket 30 m ten oosten van het plangebied toont een bodemopbouw van klei tot 440 cm onder maaiveld op een 60 cm dikke veenlaag. Andere boorprofielen ten oosten en noordoosten van het plangebied hebben grofweg een bodemopbouw van klei tot 100 cm onder maaiveld op zand. Volgens de zanddieptekaart van Gelderland ligt de top van het Pleistocene zand op een diepte tussen 4 en 5 m onder maaiveld. Op de geomorfologische kaart staat het plangebied grotendeels als bebouwd afgebeeld, het noorden van het plangebied ligt op een rivieroeverwal (zie Figuur 5). Het plangebied ligt volgens de bodemkaart op kalkhoudende ooivaaggronden (zie Figuur 5). In het merendeel van het plangebied bestaan deze ooivaaggronden uit lichte zavel. Langs de zuidgrens van het plangebied kunnen ooivaaggronden van zware zavel en lichte klei aangetroffen worden.

⁵ Barth, 2019.

⁶ Barth, 2019.

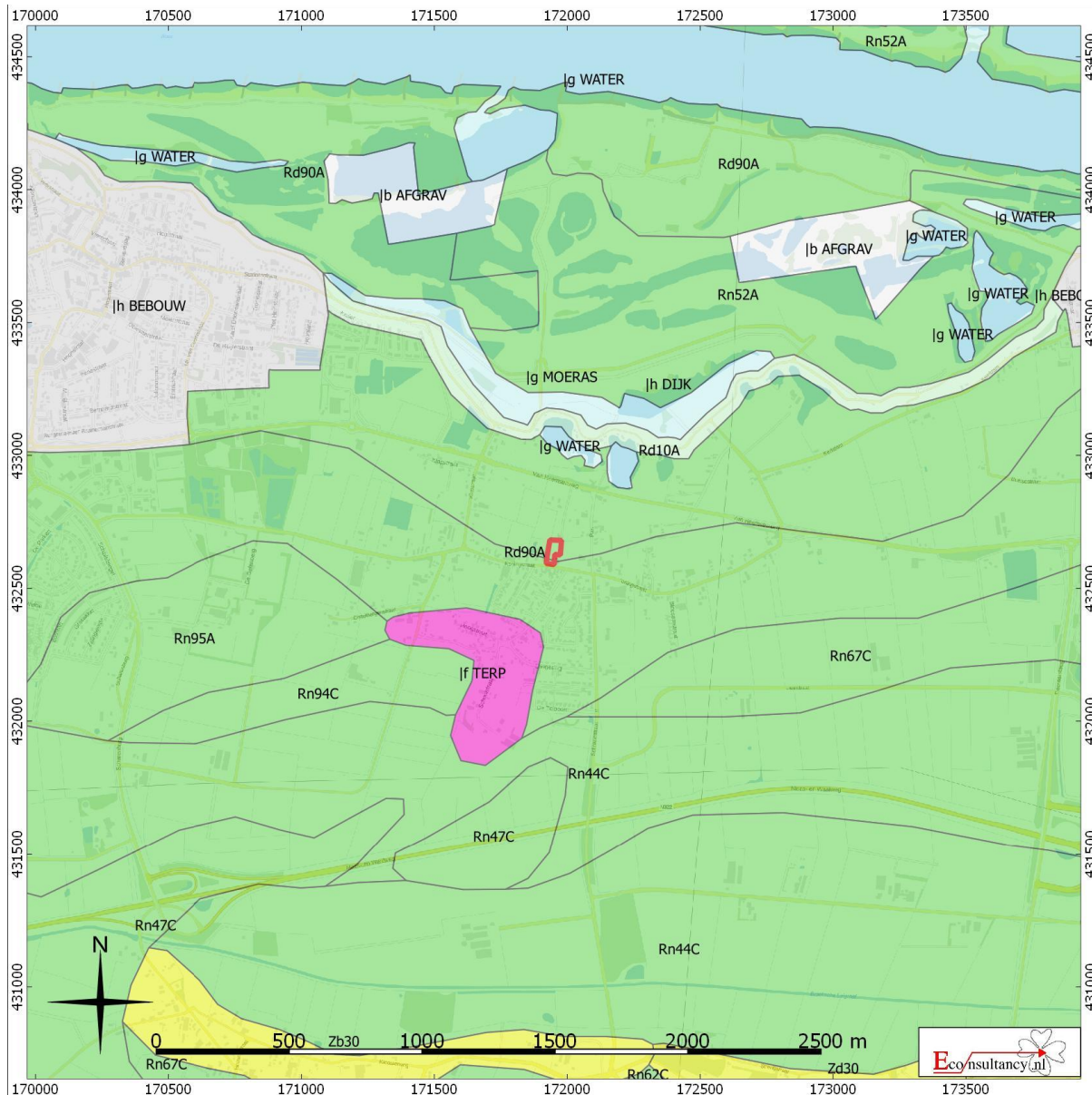

Koningstraat 53 te Afferden.

Situering van het plangebied binnen de Geomorfologische kaart

 Plangebied	 Wanden	 Plateau-achtige vormen	 Laagten
	 Hoge heuvels en ruggen	 Waaiervormige glooiingen	 Ondiepe dalen
	 Bebouwing	 Niet-waaiervormige glooiingen	 Matig diepe dalen
	 Hoge duinen	 Lage ruggen en heuvels	 Diepe dalen
	 Plateaus	 Welvingen	 Water
	 Terrassen	 Vlakten	 Overige

Figuur 4 Uitsnede geomorfologische kaart.

Koningstraat 53 te Afferden

Situering van het plangebied binnen de bodemkaart

 Plangebied	 Associaties	 Oude rivierkleigronden	 Rivierkleigronden
	 Brikgronden	 Overige oude kleigronden	 Kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden
	 Bebouwing	 Ondiepe kelleemgronden	 Veengronden
	 Dijk	 Leemgronden	 Moerige gronden
	 Dikke eerdgronden	 Zeekleigronden	 Water, moeras
	 Fluviaale afzettingen ouder dan pleistoceen	 Mariene afzettingen ouder dan pleistoceen	 Podzolgronden
	 Groeve, gegraven, mijnstort	 Niet-gerijpte minerale gronden	 Kalkloze zandgronden
	 Kalksteenverweringsgronden	 Oude bewoningsplaatsen	 Kalkhoudende zandgronden

Figuur 5 Uitsnede bodemkaart.

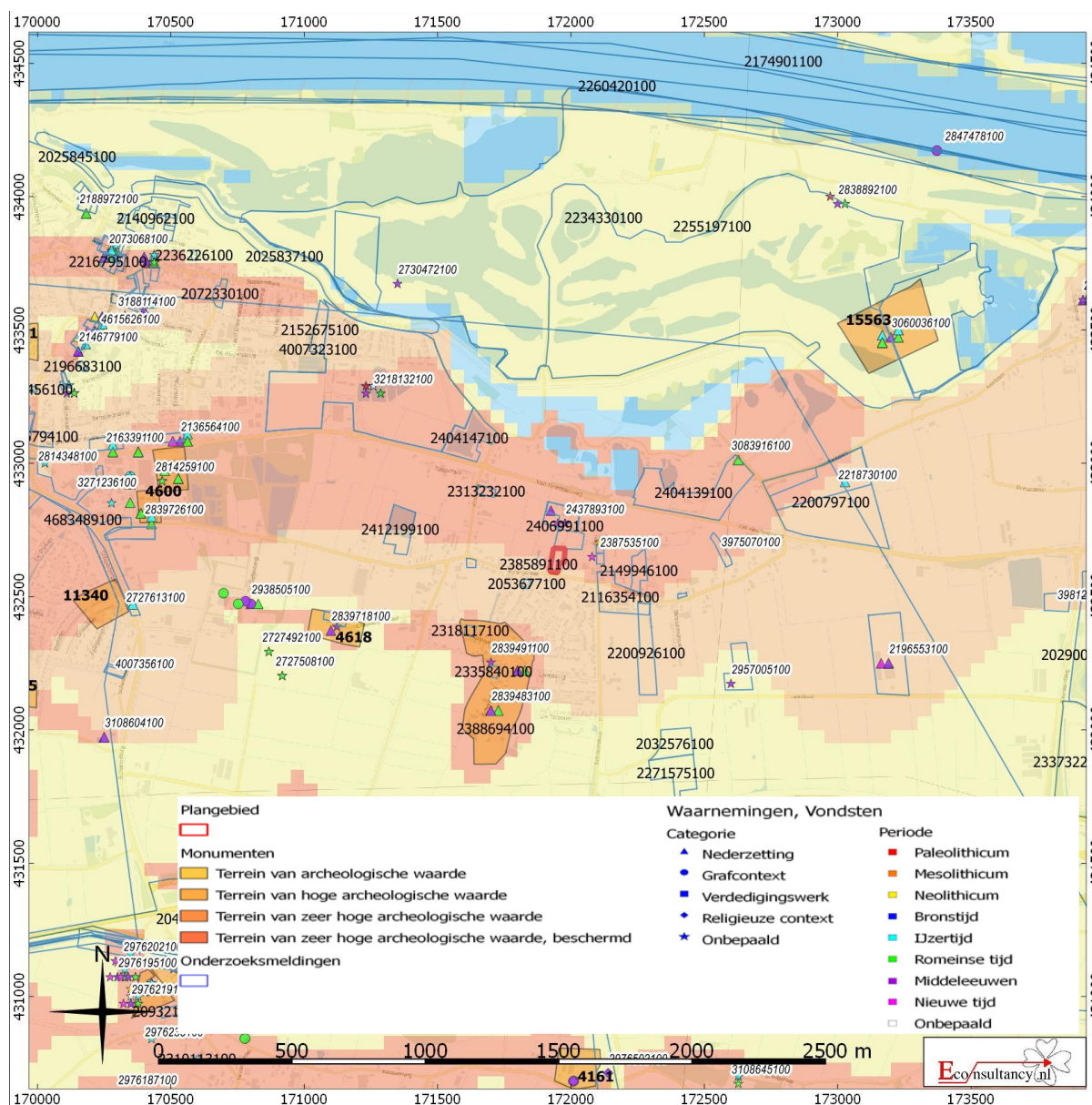
3.3.2 Archeologische gegevens

Op zowel de IKAW (Figuur 6) als de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met grotendeels een hoge archeologische verwachting, langs de zuidgrens van het plangebied geldt een middelhoge archeologische verwachting. Op de oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel is bewoning mogelijk vanaf de IJzertijd.

In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Ongeveer 250 m ten zuiden van het plangebied ligt een AMK terrein (het centrum van Afferden). Hier zijn vroegmiddeleeuwse bewoningssporen en restanten van een middeleeuwse kerk aangetroffen. Ook is op dit terrein Romeins aardewerk gevonden.

Direct ten noorden van het plangebied zijn bij archeologisch onderzoeken in de noordelijke helft van het plangebied een bodemopbouw aangetroffen van dijkdoorbraakafzettingen van de Waal op stroomgordelafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. De top van de zandige beddingafzettingen zijn tussen 85 en 110 cm onder maaiveld aangetroffen. In de overgang van dijkdoorbraakafzettingen naar oeverafzettingen is een fragment middeleeuws aardewerk aangetroffen. Bij het proefsleuvenonderzoek zijn laatmiddeleeuwse sporen van een agrarisch areaal aangetroffen. Op basis van aardewerkvondsten zijn deze sporen gedateerd in de periode rond het jaar 1.200. Ook is een greppel uit de Nieuwe tijd aangetroffen.

Ongeveer 100 m ten oosten van het plangebied is bij een booronderzoek in meerdere boorprofielen een of twee terplagen aanwezig. In alle boorprofielen zijn oeverafzettingen aangetroffen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. Bij een booronderzoek ten zuiden van deze terp zijn ook oeverafzettingen aangetroffen. Verder naar het oosten (250 m van het plangebied) is bij een booronderzoek een vegetatieniveau met houtskool aangetroffen. Deze kan gerelateerd worden aan landbouwers uit de Romeinse tijd in de regio Rijn-Maasdelta. Ongeveer 70 m ten zuidwesten van het plangebied zijn bij een booronderzoek oeverafzettingen aangetroffen. De bodemopbouw bestaat uit een pakket sterk zandige tot matig siltige klei op een pakket zeer zware klei. Deze zijn mogelijk afkomstig van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. Ongeveer 400 m ten zuiden van het plangebied zijn op twee locaties vondstmeldingen gedaan. Dit betreft aardewerk uit de Romeinse tijd tot en met de Nieuwe tijd.

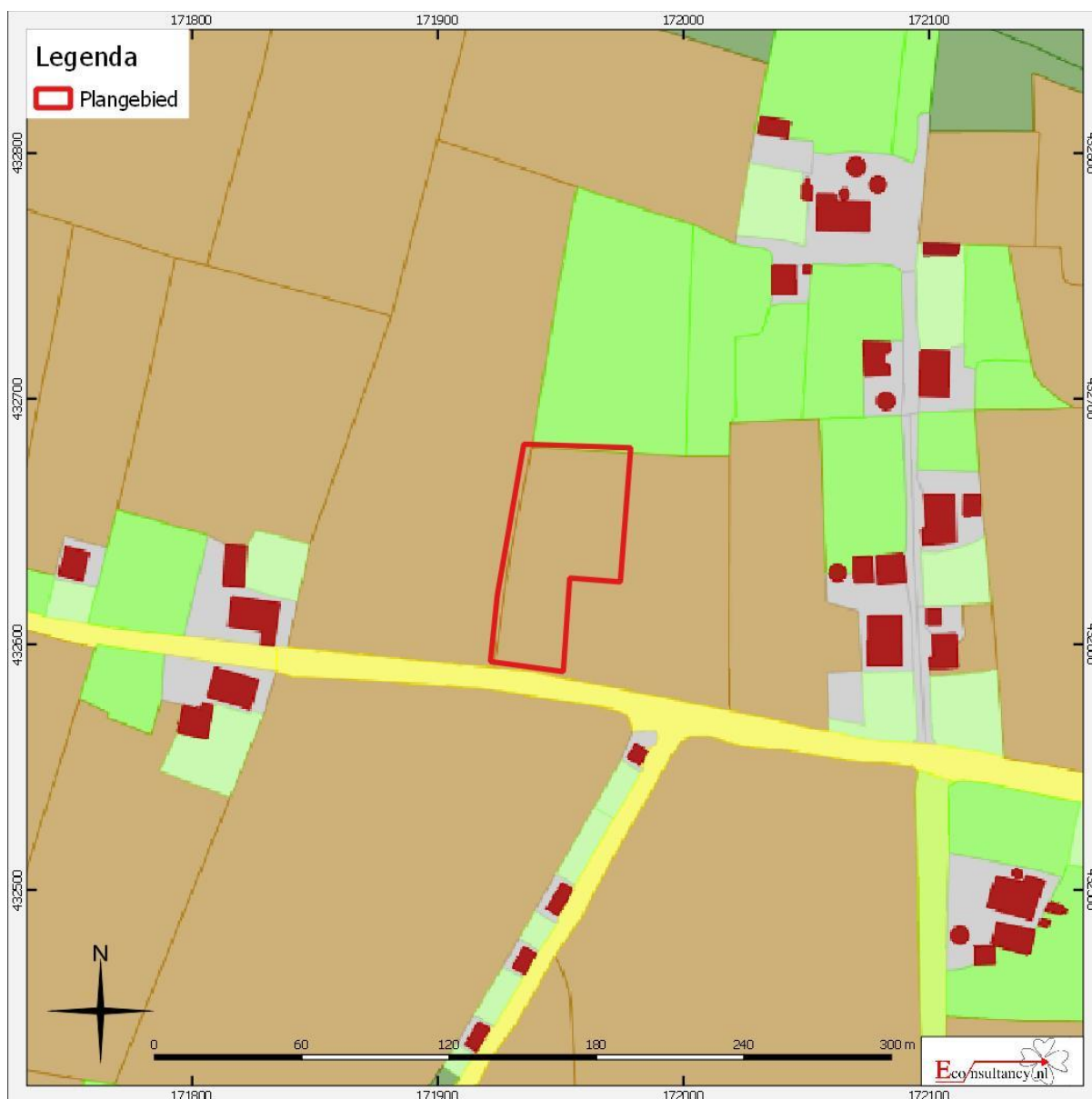
Figuur 6 Uitsnede archeologische gegevenskaart.

3.3.3 Historische gegevens

De naam Afferden wordt in historische bronnen voor het eerst in de 11^e en 12^e eeuw genoemd als Afrithon. Mogelijk is het een verwijzing naar een oude waternaam, zoals het Indo-Europese Abharitōs. De wortel Abh-/Ap- betekent "uitbuigen" of "schitteren" en kan verwijzen naar de ligging aan de monding van een gebogen beek. Afferden is vermoedelijk gesticht in de 9^e eeuw als kerkdorp. Van de Koningstraat wordt aangenomen dat het is aangelegd op de Romeinse weg tussen Nijmegen en Katwijk. Deze aanname is gebaseerd op de Peutingerkaart, een laatmiddeleeuwse kopie van een Romeinse kaart uit de 3^e eeuw na Chr. Er zijn echter in de plaats Wijchen resten van de Romeinse weg aangetroffen die duiden op een meer zuidelijke ligging.

Afferden wordt afgebeeld op de kaart van het kwartier van Nijmegen en omliggende districten uit 1757. Deze kaart weergeeft grofweg de ligging van en de wegen tussen de nederzettingen. Op een kaart van de Rijn, Lek, Waal, Maas en Merwede uit omstreeks 1800 worden ook de binnendijkse wieken langs de Waalbandijk afgebeeld. Op het kadastrale minuutplan uit 1811-1832 ligt het plangebied op perceel 313 (zie Figuur 7). In het aanwijzende tafel staat dit perceel geregistreerd als bouwland. De eigenaar van het perceel is Marcelis van Elk, een rademaker (wielmaker) uit Afferden. In het zuiden wordt het plangebied begrensd door de Koningstraat. Langs een noord-zuid georiënteerde weg ten oosten en ten zuiden van het plangebied (voorlopers van de Pas en de Kerkweg) en langs de Koningstraat ten oosten van het plangebied liggen bewoningslinten. Er staat nog geen boerderij direct ten zuidoosten van het plangebied. Omstreeks 1839 woont op dit perceel de smid Willem Croonen. De jongste zoon, Hendrikus Croonen, is vanaf 1879 onderwijzer aan de lokale openbare school en tegelijkertijd secretaris en kassier van de dorpspolder. Hendrikus' zoon Helm volgt zijn vader op als secretaris van de dorpspolder. Op de kadastrale veldminuten uit 1830-1850 staat in het zuiden van het plangebied een gebouw. In 1868 staat ook op de locatie van de huidige boerderij op Koningstraat 53 een gebouw afgebeeld. In 1890 is het gebouw in het zuiden van het plangebied niet meer aanwezig. In 1935 is het plangebied een boomgaard. De Koningstraat is ten westen van het plangebied dichterbouwd. In 1957 staat in het oosten van het plangebied een houten bijgebouw. tussen 1966 en 1991 ontwikkelt zich ten zuiden van het plangebied een woonwijk. Op luchtfoto's van de Royal Air Force uit 1944 is het plangebied een boomgaard. Langs de Koningstraat staan gebouwen. In en rond het plangebied zijn geen aanwijzingen voor militair erfgoed.

In het plangebied staan geen bekende (ondergrondse) bouwhistorische waarden geregistreerd. Aan de Koningstraat 53 staat direct buiten het plangebied een gemeentelijke monument. Dit betreft een Hallehuisboerderij uit de tweede helft van de 19^e eeuw.

Figuur 7 Uitsnede kadastrale minuutplan uit 1811-1832. Het plangebied was bouwland (bruin).

3.3.4 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van bovenstaand vooronderzoek is voor het plangebied een gespecificeerd archeologische verwachting opgesteld. Er is een hoge verwachting voor archeologische resten uit de IJzertijd tot en met de Nieuwe tijd van landbouw- /staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen. Sommige complextypen kunnen zich ook als puntelementen manifesteren (begravingen, depots) of als lijnelementen (wegen, watergangen, percelering).

De resten worden verwacht vanaf het maaiveld over het hele plangebied, hoewel door bouw- en sloopactiviteiten archeologische resten vergraven kunnen zijn. Het archeologisch spoorniveau wordt onder de doorwerkte, cultuurlaag verwacht. De grondwatertrap is VI. Dit betekent dat de conservering van organische archeologische resten (zoals hout, textiel, leer en bot) dieper dan 80 cm onder maaiveld (de minimale gemiddeld hoogste grondwaterstand) goed kan zijn. De conservering van

organische artefacten, die boven dit niveau liggen, kan door de (periodiek) zuurstofrijke en droge condities slecht zijn.

3.3.5 Resultaten verkennend booronderzoek

In de boorprofielen van de vijftal boringen, die verspreid binnen het plangebied zijn gezet, zijn een tweetal pakketten onderscheiden. Het diepst liggende pakket is een oeverafzetting, die bestaat uit matig zandig en matig tot uiterst siltig, kalkrijke klei. Het bevat roestvlekken, mangaanconcreties en schelpmateriaal. Dit pakket is in alle boorprofielen aanwezig en de top van ligt tussen 50 en 80 cm onder maaiveld (5,79 en 6,23 m NAP). In boorprofielen 1 tot en met 4 bestaat het bovenste deel van het pakket uit matig zandig bruin-grijze klei. In boorprofiel 5 bestaat het bovenste deel van het pakket uit sterk siltige klei en ligt de top van het zandige klei op 120 cm onder maaiveld (5,39 m NAP). In alle boorprofielen gaat het zandige klei over in uiterst tot matig siltig (bruin-)grijze klei. De top van het siltige klei ligt tussen 120 en 170 cm onder maaiveld (4,89 en 5,36 m NAP). De bodem van het siltige klei ligt beneden de einddiepte van de boringen. In boorprofielen 3 en 5 wordt het siltige klei naar beneden kalkloos.

Het tweede, afdekkende pakket bestaat uit de bouwvoor/omgewerkte grond. In alle boorprofielen is aan het maaiveld een 20 tot 30 cm dik bouwvoor aanwezig. Het bouwvoor bestaat uit matig zandig, matig humeus kalkloos donker-bruin-grijze klei. In het bouwvoor zijn in boorprofiel 5 (zuiden van het plangebied) een spoor kachelgrit en een fragment witbakkend witgeglazuurd aardewerk aanwezig. Dit fragment aardewerk is 1 bij 1 cm groot en 6 mm dik. In boorprofiel 4 zijn in de bouwvoor baksteenfragmenten aanwezig. In boorprofiel 3 zijn houtskoolbrokken aangetroffen. Onder de bouwvoor is in alle boorprofielen de top van de oeverafzettingen omgewerkt. Dit pakket bestaat uit overwegend matig zandig, kalkrijk (donker-)bruin-grijze klei. In boorprofiel 5 bestaat de omgewerkte grond uit zwak grindig, matig siltige klei. De top van de omgewerkte grond ligt tussen 6,33 en 6,43 m NAP. Het pakket is 20 tot 60 cm dik. In boorprofielen 2, 4 en 5 zijn antropogene bijmengingen aanwezig. Deze bestaan uit sporen kalkmortel, baksteenfragmenten en -spikkels en houtskoolbrokken. In boorprofiel 5 is een zwartgeblakerd aardewerkfragment en een mogelijk aardewerkfragment van oranje baksel aangetroffen. In boorprofiel 2 is eveneens een zwartgeblakerd aardewerkfragment aangetroffen. Deze aardewerkfragmenten zijn 1 bij 1 cm groot en 6 mm dik. De omgewerkte grond is geïnterpreteerd als cultuurlaag.

De cultuurlaag met fragmenten baksteen, aardewerk en houtskoolbrokken is een aanwijzing voor de aanwezigheid van archeologische resten. Deze archeologische resten kunnen gerelateerd worden aan het 19^e en 20^e eeuwse erf. Het is echter niet uit te sluiten dat de archeologische indicatoren wijzen op oudere archeologische resten.

3.3.6 Conclusie en selectieadvies vooronderzoek

Voor het plangebied is door het Bureau van Archeologie geadviseerd een proefsleuvenonderzoek te laten uitvoeren. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan de gemeente Druten (als bevoegde overheid) en de opdrachtgever het besluit nemen of er al dan niet vervolgonderzoek, in de vorm van een opgraving, nodig is.

4 METHODIEK VELDONDERZOEK

4.1 Inleiding

Voor het proefsleuvenonderzoek is door Econsultancy een Programma van Eisen opgesteld.⁷ In dit document zijn de eisen vastgelegd waaraan het archeologische onderzoek dient te voldoen. De methodiek en onderzoeksvragen zoals die in het PvE zijn opgenomen, worden in dit hoofdstuk verwoord.

⁷ Schutte, 2020.

Naast de eisen zoals omschreven in het PvE is het archeologisch onderzoek uitgevoerd onder certificaat op grond van de BRL SIKB 4000 (KNA, versie 4.1, 24-05-2018) en Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1, 24-05-2018), die is vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie en is ondergebracht bij het SIKB te Gouda.

4.2 Methodiek proefsleuvenonderzoek

Er zijn in het plangebied drie proefsleuven aangelegd (zie Bijlage 1). De proefsleuven hebben een oppervlakte van circa 289 m².

Tabel I. *Oppervlaktes per proefsleuf met omschrijving.*

proefsleuf	oppervlakte (m ²)	omschrijving
1	97,56	Noordoosten plangebied
2	114,75	Zuiden plangebied
3	77,19	Midden plangebied. Kleiner door hekwerken.
totaal	289,49	

De vlakaanleg heeft laagsgewijs plaatsgevonden tot op het vlakniveau, waarop de grondsporen zichtbaar zouden moeten zijn en het vlak te interpreteren waren. De verwachting was ergens tussen 5,83 en 6,23 m +NAP de intacte oeverafzetting aan te treffen. Ter controle is bij de eerste vijf strekkende aangelegde meters (van de eerste proefsleuf) een profielkolom (nummer 1, zie Figuur 9) aangelegd. Het doel was tweeledig: ten eerste om zo snel als mogelijk een goed vlakniveau te bepalen voor het overige deel van de proefsleuf. Ten tweede om te bepalen of er meer archeologische niveaus aanwezig zijn.

De bodemopbouw bleek in lijn met de bevindingen uit het vooronderzoek, waardoor de proefsleuven in één vlak zijn onderzocht in de top van het intacte oeverpakket op ongeveer 35 tot 55 cm onder het maaiveld (6,6 – 6,7 m +NAP). Deze top van de oeverafzetting ligt gemiddeld op 6,20 m +NAP met een bandbreedte van 6,01 – 6,27 m +NAP.

Figuur 8 Proefsleuf 1, waarbij de hoge waterstand, op vlakhoogte, in de sloot te zien is.

Uit de foto van een aangelegd vlak aanleg (Figuur 8) blijkt dat het onderzoek te maken had met natte omstandigheden: het maaiveld was verzadigd met water en het grondwaterpeil lag ongeveer 60 cm onder het maaiveld. Voor de zichtbaarheid van het vlak had dit tot gevolg dat naarmate de tijd verstreek het vlak door vernatting moeilijker te lezen werd. Dit probleem kon worden ondervangen door per 5 strekkende meters het vlak zowel te onderzoeken als na aanleg direct te documenteren.

Na iedere haal van de graafmachine is het vlak op vondsten en grondsporen gecontroleerd, waarbij ook door een metaaldetectorspecialist met een metaaldetector is afgezocht naar metalen artefacten. Behalve het vlak is ook de stort van de sleuven met behulp van de metaaldetector onderzocht. Bij de aanleg is, waar nodig, het vlak handmatig opgeschaafd. Ondanks deze werkwijze zijn er geen sporen waargenomen en is er maar één vondst gedaan (maalsteenfragment).

De vondst is per vak, per laag en per spoor en segment verzameld. Het vlak is vervolgens met een Rover GPS ingemeten en in delen gefotografeerd. In iedere proefsleuf is per vlak de hoogte gemeten in raaien met een tussenafstand van 5 m.

In iedere proefsleuf zijn twee profielen gedocumenteerd. De profielen zijn gefotografeerd met een fotocamera. Alle foto's van het vlak en profielen zijn voorzien van een noordpijl, een schaalstok en een fotobordje met het projectnummer en objectgegevens. Alle relevante profielen zijn gedocumenteerd en beschreven door een senior KNA archeoloog. Het vlak en de profielen zijn lithologisch beschreven conform de NEN 5104⁸ en bodemkundig⁹ geïnterpreteerd.

Er heeft geen doorstart naar een opgraving plaatsgevonden.

De voorbereiding van het onderzoek heeft plaatsgevonden op 14-02-2020. Het veldwerk is uitgevoerd op 17-02-2020. De uitwerking heeft plaatsgevonden van 18-02-2020 t/m 17-03-2020.

4.3 Onderzoeksvragen

In het Programma van Eisen is een aantal onderzoeksvragen opgenomen.¹⁰

Doel van het IVO-P is het vaststellen of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn en wat de inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de locatie (aard, ouderdom, omvang, gaafheid, conservering) van deze waarden zijn teneinde tot waardestelling te kunnen komen.

De mogelijke aanwezige vindplaatsen worden gewaardeerd conform KNA versie 4.1, bijlage IV Waarderen van vindplaatsen. Aanbevolen wordt ook om de methodiek uit de SIKB leidraad Stan-daard Archeologische Monitoring te volgen voor het bepalen van de fysieke kwaliteit.

In het selectieadvies wordt aangegeven:

- welke aangetroffen archeologische sporen behoudenswaardig zijn; daarbij mag een nuance-ring worden toegepast, zoals op de archeologische monumentenkaart gebruikelijk is (van waarde, hoge waarde, zeer hoge waarde).
- welke aanbevelingen te geven zijn met betrekking tot de bij vervolgonderzoek toe te passen strategieën, methoden en technieken (zowel opgravingen als uitvoeringsbegeleiding); hierbij
 - mogen uitspraken worden gedaan over de trefkansen op nog niet onderzochte delen van het terrein volgens de systematiek van de IKAW (lage, middelhoge, hoge trefkans).

⁸ NEN 5104 1989.

⁹ Bakker en Schelling 1989.

¹⁰ Schutte, 2020.

- welke aanbevelingen te geven zijn met betrekking tot te nemen behoudsmaatregelen.

4.3.1 Algemeen

Bij het Inventariserend Veldonderzoek Proefsleuvenonderzoek dienen de volgende onderzoeksvragen een rol te spelen:

1. Zijn er archeologische resten in de bodem aanwezig?
2. Zo ja, wat is de aard, omvang, ouderdom, herkomst, kwaliteit en locatie van de archeologische resten (horizontaal en verticaal)?
3. Hebben de archeologische waarden een relatie met uit de omgeving bekende archeologische of historische locaties en welke is dat?
4. Welke gegevens over de aangetroffen vindplaatsen kunnen de archeologische kennis van de regio en de gemeente Druten aanscherpen?
5. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de archeologische resten?
6. In welke mate zijn de onderzoeksgebieden verstoord?
7. Is sprake van (een) behoudenswaardige vindplaats(en) (licht dit toe)?
8. Wat is het belang van de vindplaats voor de lokale, regionale en nationale geschiedschrijving?
9. Wat kunnen de uitkomsten van het onderzoek zeggen over vergelijkbare terreinen in de omgeving?
10. Is vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?
11. Indien er geen archeologische resten worden aangetroffen, wat is de reden voor de afwezigheid van archeologisch resten?

4.3.2 Periode en sites

Dit aspect van het onderzoek richt zich op de aard, ouderdom, omvang en andere archeologische kenmerken van de vindplaatsen. Hieruit zijn de volgende vragen afgeleid:

12. Welke en hoeveel vindplaatsen zijn in het onderzoeksgebied te herkennen?
13. Wat is per archeologische site in het onderzoeksgebied:
 - de ligging (inclusief diepteligging)
 - de geologische en/of bodemkundige eenheid
 - de omvang (inclusief verticale dimensies)
 - het type en de functie van de sites of off-site-patronen
 - de samenstelling van de archeologische resten (grondsporen en mobilia)
 - Wat is, indien aanwezig, de ouderdom van de cultuurlaag?
 - de vondst- en spoordichtheid
 - de stratigrafie voor zover aanwezig
 - de ouderdom, periodisering, typechronologische classificatie
 - wanneer zijn vindplaatsen in onbruik geraakt?

4.3.3 Landschap en bodem

Dit aspect van het onderzoek omvat de bestudering van de landschappelijke context van de vindplaatsen in historisch perspectief. Dit leidt tot de volgende vragen:

14. Wat is de bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied?
15. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de vindplaatsen (geologie, bodemkunde en geomorfologie)? Zijn er aanwijzingen voor stratigrafische hiaten, d.w.z. erosie of non-depositie, in de geologische profielopbouw ter plekke van de vindplaatsen?
16. Wat is de paleo-ecologische context van het onderzoeksgebied? Liggen in het plangebied locaties die voor pollenanalyse bemonsterd kunnen worden (licht dit toe)?
17. In hoeverre zijn de aangetroffen bodemlagen geschikt voor een palynologische reconstructie van de vegetatie- en gebruiksgeschiedenis van het terrein?

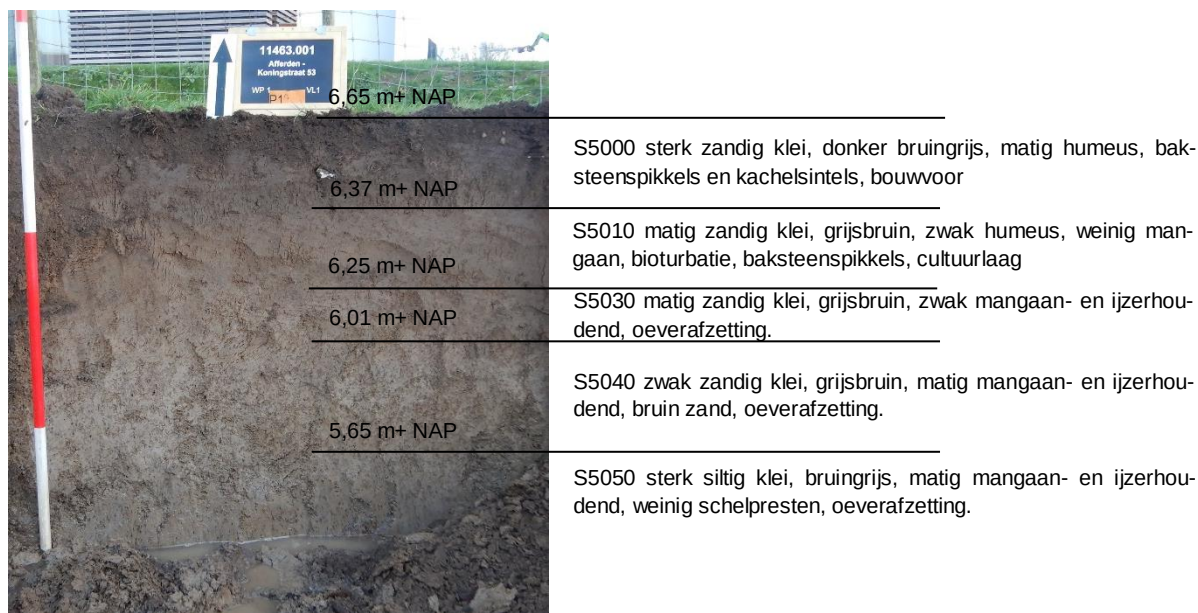
4.3.4 Vraagstelling specialistisch onderzoek

Het specialistisch onderzoek dient zich te richten op het eventuele vervolgonderzoek. Het is hierbij van belang om te weten of de vindplaats geschikt is voor archeobotanisch, archeozoologisch, fysisch-antropologisch, fysisch-geografisch, geofysisch en dateringsonderzoek. De monsters dienen hiervoor gewaardeerd te worden.

5 RESULTATEN VELDONDERZOEK

Per proefsleuf zijn aan dezelfde kant twee profielkolommen aangelegd en gedocumenteerd om inzichten te krijgen over de bodemopbouw, landschap, geomorfologie en mate van verstoring. De zes profielkolommen zijn lithologisch conform de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode beschreven.¹¹ Hieronder staan de bevindingen.

5.1 Landschapsgenese en bodemopbouw

Figuur 9 Profielkolom 1 in proefsleuf 1

Alle zes profielen hebben een sterk gelijkende bodemopbouw (zie Figuur 9). De top van het bodemprofiel bestond bij alle profielen uit een 35 tot 55 cm dikke bouwvoor (S5000), bestaande uit sterk zandig, sterk humeuze klei. Hieronder bevindt zich een omgewerkte top van het onderliggende oeverpakket (S5010). Dit bestaat uit een 18 tot 26 cm dikke laag van matig zandig, zwak humeus klei. Hierin zitten baksteenspikkels en kachelsintels. De laag hieronder bestaat uit matig zandige klei. Deze niet humeuze laag is niet vondsthoudend en bevat niet de hierboven genoemde insluitsels. Deze laag is geïnterpreteerd als een oeverafzetting, een 'schone' C-horizont, waar archeologische sporen zijn te verwachten en ligt gemiddeld op 6,20 m +NAP met een bandbreedte van 6,01 – 6,27 m +NAP. De lagen hieronder, S5040 en S5050, lijken op S5030, maar het zandaandeel in de klei neemt toe naarmate men dieper gaat (daarentegen neemt mangaan- en ijzergehalte toe). Ter hoogte van profielkolom 3 is het profiel dieper verstoord: de bouwvoor en de cultuurlaag zijn iets dikker en S5030 ontbreekt.

De aangetroffen bodemprofielen komen in sterke mate overeen met de bodemopbouw, zoals aangetroffen bij het verkennend booronderzoek in 2019. De bodemopbouw in het plangebied is in overeenstemming met de verwachte ligging van het plangebied op oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddingordel: ooivaaggronden van lichte zavel/zwarte zavel en lichte klei.

5.2 Analyse sporen en structuren

De proefsleuven zijn in één vlak onderzocht. Het vlak is in de top van de oeverafzetting aangelegd op de diepte 35 – 55 cm onder maaiveld (6,6 – 6,7 m +NAP). Deze top van de oeverafzetting ligt gemid-

¹¹ Bosch, 2005.

deld op 6,20 m +NAP met een bandbreedte van 6,01 – 6,27 m +NAP. Op dit vlak zijn geen (recent/natuurlijk) sporen waargenomen (zie Bijlage 1 en Bijlage 2). Hieronder volgt per proefsleuf de gedocumenteerde waarneming om deze interpretatie te onderbouwen/verduidelijken.

5.2.1 Proefsleuf 1

Figuur 10 Vlakfoto proefsleuf 1

Proefsleuf 1 is aangelegd aan de noordoostzijde van het plangebied. In deze sleuf is in de eerste 5 strekkende meters een profielkolom (nummer 1) aangelegd, wat goede inzichten in de bodemopbouw verschaft. Hierdoor kon vroeg in de aanleg het vlak het archeologisch vlak worden bepaald: een oeverafzetting onder de bouwvoor en de omgewerkte top van de oeverafzetting. In deze sleuf zijn geen sporen waargenomen (zie Figuur 10, Figuur 11 en Bijlage 2). Bijgemengd in omgewerkte laag zat, naast spikkels baksteen en kachels, de enige vondst: een stuk tefriet van mogelijk een maalsteen.

Figuur 11 Detailfoto's proefsleuf 1

5.2.2 Proefsleuf 2

Figuur 12 Vlakfoto proefsleuf 2

Proefsleuf 2 betreft de zuidelijkste van de drie. Omwille van de aanwezige hekwerken is besloten de sleuf aan te leggen in de doorgang, zodat het hek kon worden gespaard. In de sleuf zijn geen sporen waargenomen (zie Figuur 12, Figuur 13 en Bijlage 2). De bodemopbouw ter hoogte van deze sleuf is in hoofdlijn hetzelfde als bij de meest noordelijke. De foto's tonen een schoon oeverpakket, waarin geen sporen en vondsten zijn aangetroffen.

Figuur 13 Detailfoto's proefsleuf 2

Proefsleuf 3

Figuur 14 Vlakfoto proefsleuf 3

Proefsleuf 3 is in het midden van het plangebied aangelegd. Ook hier zorgden aanwezige hekwerken voor praktische problemen. Gekozen is om de sleuf niet te verleggen en het hek te laten staan, waardoor de sleuf uit twee delen bestaat. De profielkolommen, nummer 5 en 6, tonen een onveranderd beeld van de bodemopbouw. De oeverafzetting ligt hier het hoogst: resp. 6,26 en 6,27 m +NAP. In de sleuf zijn geen sporen en vondsten waargenomen (zie Figuur 14, Figuur 15 en Bijlage 2).

Figuur 15 Detailfoto's proefsleuf 3

5.3 Vondstmateriaal

Tijdens de aanleg van de proefsleuven is maar één vondst gedaan. Het betreft een maalsteenfragment, dat in de IJzertijd – Nieuwe tijd is te dateren. Deze vondst is afkomstig uit de omgezette oeverafzetting onder de bouwvoor. In deze laag zitten ook baksteenspikkels en kachelsintels ingesloten. De lage vondstdichtheid geeft aan dat het plangebied waarschijnlijk een lage spoordichtheid heeft gekend.

5.4 Grondmonsters

Er zijn geen contexten (sporen dan wel afzettingen) waargenomen, die interessant waren voor bemonstering. Er zijn derhalve geen monsters genomen.

5.5 Conclusie veldonderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek in het plangebied aan de Koningstraat 53 te Afferden zijn drie proefsleuven aangelegd met een gezamenlijke oppervlakte van 289 m². Er is een vergelijkbaar bodemprofiel als in het vooronderzoek waargenomen: een dunne bouwvoor op een cultuurlaag/omgewerkte grond op een oeverafzetting. Het vlak is aangelegd in de oeverafzetting onder de cultuurlaag. Het ontbreken van sporen en vondsten geeft aan dat er geen aanwijzingen zijn voor menselijke activiteiten in het plangebied.

Vooruitlopend op de waardering in paragraaf 6.1 is tijdens het proefsleuvenonderzoek vastgesteld dat er geen behoudenswaardige vindplaats in het plangebied aanwezig is. Nadat de proefsleuven zijn gegraven is er contact opgenomen met de bevoegde overheid.

6 WAARDERING, CONCLUSIE EN SELECTIEADVIES

6.1 Waardering

De resultaten van het veldwerk vormen de basis voor de waardering van de vindplaats. De waardering moet vervolgens leiden tot een aanbeveling ten aanzien van het vervolgtraject. De waardering wordt vastgesteld volgens de door de KNA voorgeschreven wijze aan de hand van de volgende aspecten: beleving, fysieke kwaliteit en inhoudelijke kwaliteit.

Beleving

De beleving van de vindplaats valt uiteen in twee criteria 'schoonheid' en "belevingswaarde". Bij beide gaat het vooral om zichtbare monumenten. Schoonheid is de esthetische-landschappelijke waarde van een archeologisch monument, die in de zichtbaarheid van het monument tot uiting komt. Deze waarde is gebaseerd op de zichtbaarheid vanaf het maaiveld als landschapselement, vorm en structuur en relatie met de omgeving. Herinneringswaarde is de herinnering die het archeologisch monument oproept over het verleden. Deze waarde is gebaseerd op verbondenheid met feitelijke historische gebeurtenissen en associatie met toegeschreven kwaliteit of betekenis.

Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit van de vindplaats is gebaseerd op de criteria gaafheid en conservering. De gaafheid is de mate van niet-verstoord zijn en stabiliteit van de fysieke omgeving. De conservering geeft de mate waarin archeologisch vondstmateriaal bewaard is gebleven aan. Bij vijf of meer punten is een vindplaats behoudenswaardig. Bij een middelmatige tot lage score (vier punten of minder) wordt er naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of de vindplaats toch behoudenswaardig is.

Inhoudelijke kwaliteit

De inhoudelijke kwaliteit wordt uitgedrukt in waarden voor zeldzaamheid, informatie, ensemble en representativiteit. Zeldzaamheid is de mate waarin een bepaald type monument schaars is (of is geworden) voor een periode of in een gebied. Informatiewaarde is de betekenis van een monument als bron van kennis over het verleden. De ensemblewaarde (of contextwaarde) is de meerwaarde die aan een monument wordt toegekend, op grond van de mate waarin sprake is van een archeologische en landschappelijke context. De representativiteit is tenslotte de mate waarin een bepaald type monument karakteristiek is voor een periode dan wel een gebied voorkomt. Eerst wordt er een afweging gemaakt op basis van de drie inhoudelijke kwaliteitscriteria; zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van zeven of meer punten is de vindplaats behoudenswaardig. Bij een lagere score wordt nagegaan of het criterium representativiteit van toepassing is.

Doordat er bij het archeologische proefsleuvenonderzoek geen archeologische waarden zijn aangetroffen is een waardestelling niet van toepassing.

6.2 Conclusie

Bij het archeologische proefsleuvenonderzoek zijn geen archeologische waarden aangetroffen.

6.3 Selectieadvies

Het ontbreken van archeologische waarden in de proefsleuven leidt tot de conclusie dat er geen sprake is van een behoudenswaardige vindplaats. Het selectieadvies is daarom dan ook om geen vervolgonderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling. Het definitieve selectiebesluit zal worden genomen door de bevoegde overheid, de gemeente de gemeente Druten.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethode. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, mochten tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed).

7 BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN

In paragraaf 4.3 zijn de onderzoeksvragen gesteld waarop het proefsleuvenonderzoek antwoord zou moeten geven. In dit hoofdstuk zal getracht worden dat te realiseren. De resultaten van het onderzoek kunnen echter niet op alle vragen een antwoord geven als gevolg van het ontbreken van archeologische waarden in de proefsleuven.

7.1.1 Algemeen

1. Zijn er archeologische resten in de bodem aanwezig?
Er zijn geen sporen aangetroffen in de top van de oeverwal, die ongeveer ligt op 6,01 – 6,27 m +NAP. Deze afzetting is gezien tot op 5,52 m +NAP en toont geen tweede archeologisch niveau. Dit is in lijn met de bevindingen uit het booronderzoek. Archeologische resten zijn alleen gevonden in de omgewerkte top van de oeverwal, die in het vooronderzoek en in dit rapport als 'cultuurlaag' wordt benoemd. Dit betrof een maalsteenfragment.
2. Zo ja, wat is de aard, omvang, ouderdom, herkomst, kwaliteit en locatie van de archeologische resten (horizontaal en verticaal)?
Deze vraag is niet van toepassing.
3. Hebben de archeologische waarden een relatie met uit de omgeving bekende archeologische of historische locaties en welke is dat?
Deze vraag is niet van toepassing.
4. Welke gegevens over de aangetroffen vindplaatsen kunnen de archeologische kennis van de regio en de gemeente Druten aanscherpen?
De resultaten van het proefsleuvenonderzoek leveren geen bijdrage aan de kennis van de regio.
5. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de archeologische resten?
Deze vraag is niet van toepassing.

6. In welke mate zijn de onderzoeksgebieden verstoord?
De bodemopbouw is intact. Er zijn geen verstoringen waargenomen die sporen of vondsten vernietigd zouden kunnen hebben.
7. Is sprake van (een) behoudenswaardige vindplaats(en) (licht dit toe)?
Nee, er zijn geen sporen of vondsten waargenomen.
8. Wat is het belang van de vindplaats voor de lokale, regionale en nationale geschiedschrijving?
Niet van toepassing.
9. Wat kunnen de uitkomsten van het onderzoek zeggen over vergelijkbare terreinen in de omgeving?
Dat er in dit plangebied geen sporen en vondsten zijn aangetroffen zegt niets over vergelijkbare terreinen in de omgeving.
10. Is vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?
Nee, want er is geen sprake van behoudenswaardige archeologische resten, die dreigen te worden verstoord door de bouwplannen.
11. Indien er geen archeologische resten worden aangetroffen, wat is de reden voor de afwezigheid van archeologisch resten?
De afwezigheid van vondsten, die aantoonbaar ouder zijn dan het huidige erf, en de schone C-horizont zonder sporen onder de omgewerkte oeverafzetting, maken het aannemelijk dat menselijke bewoningsactiviteiten vóór het ontstaan van het huidige erf niet van dien aard zijn geweest dat ze konden neerslaan de bodem.

7.1.2 Landschap en bodem

12. Wat is de bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied?
Zie paragraaf 5.1.
13. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de vindplaatsen (geologie, bodemkunde en geomorfologie)? Zijn er aanwijzingen voor stratigrafische hiaten, d.w.z. erosie of non-depositie, in de geologische profielopbouw ter plekke van de vindplaatsen?
De bodemopbouw in het plangebied is in overeenstemming met de verwachte ligging van het plangebied op oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel: ooivaaggronden van lichte zavel/zware zavel en lichte klei. Het proefsleufonderzoek heeft geen stratigrafische hiaten vastgesteld als gevolg van natuurlijke processen (bv. Dijkdoorbraak) of menselijke activiteiten (afgraving of egalisatie).
14. Wat is de paleo-ecologische context van het onderzoeksgebied? Liggen in het plangebied locaties die voor pollenanalyse bemonsterd kunnen worden (licht dit toe)?
Deze locaties zijn niet aanwezig.
15. In hoeverre zijn de aangetroffen bodemlagen geschikt voor een palynologische reconstructie van de vegetatie- en gebruiksgeschiedenis van het terrein?
Vanwege het ontbreken van archeologische resten heeft palynologisch onderzoek geen toegevoegde waarde en zijn geen monsters genomen.

LITERATUUR

Bakker, H. de & J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland De hogere niveaus*. Wageningen.

Barth, R., 2019: *Koningstraat 53, Afferden, gemeente Druten: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase* (Bureau voor Archeologie Rapport 837), Utrecht.

Bosch, J.H.A., 2005: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2*. Utrecht (TNO-rapport, NITG 05-043-A).

Normalisatie-Instituut, Nederlands, 1989: *Geotechniek, classificatie van onverharde grondmonsters NEN 5104*. Delft.

Schutte, A.H., 2020: *Programma van Eisen voor een Proefsleufonderzoek Koningstraat 53 te Afferden*, (PvE 11463.001).

BRONNEN

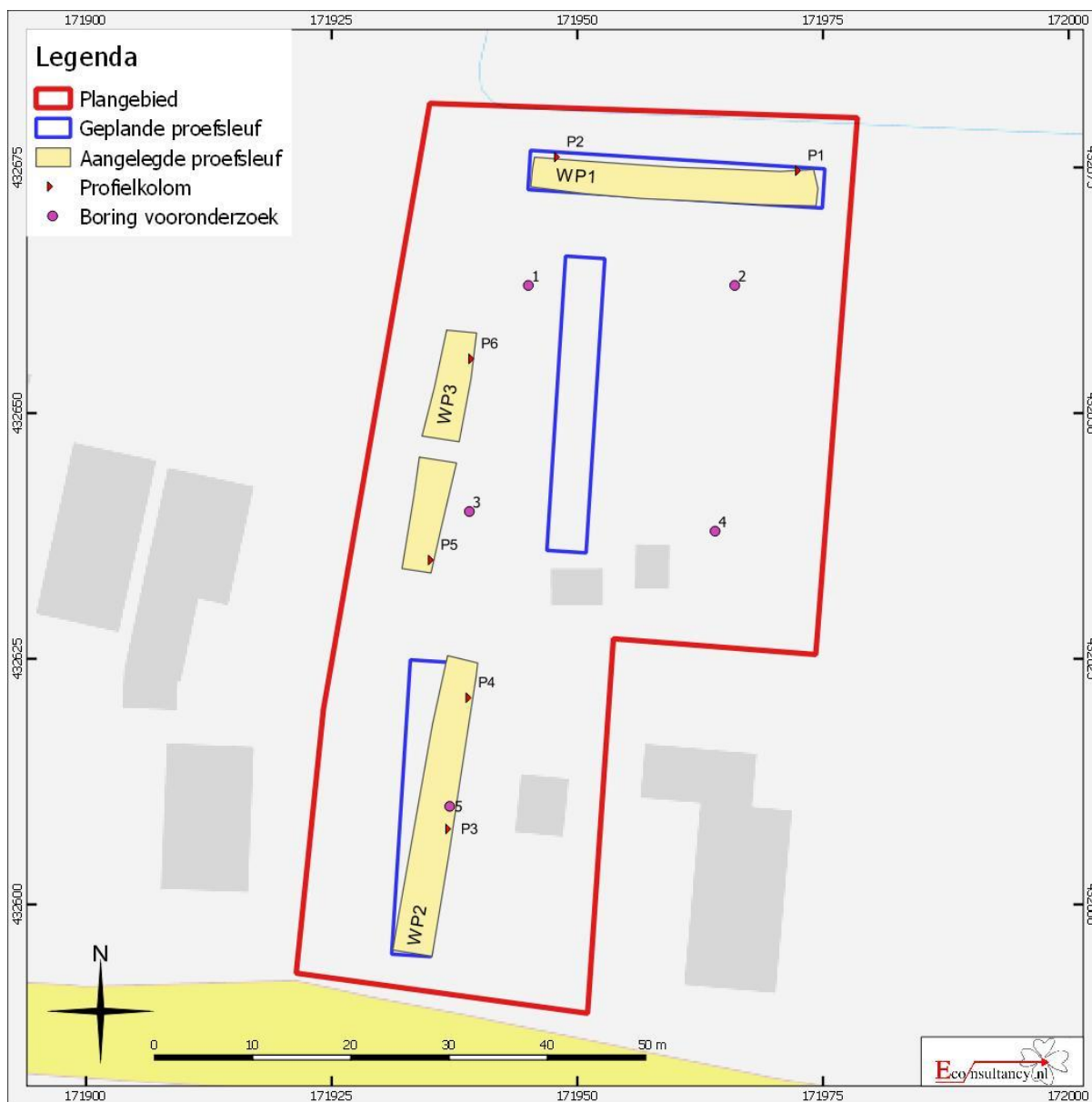
Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort, maart 2020.

<https://archis.cultureelerfgoed.nl>

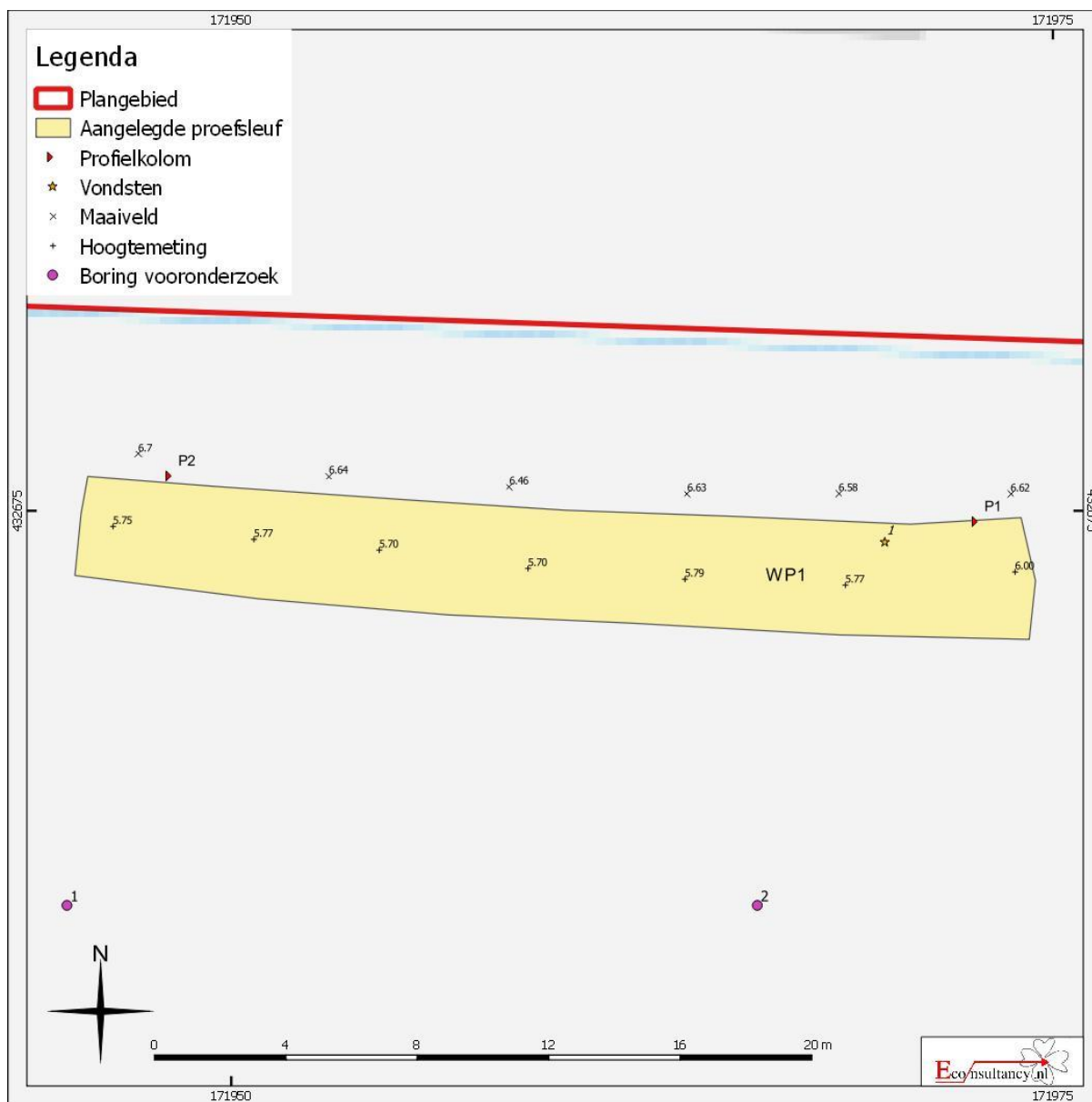
Luchtfoto 2017: <http://webservices.gbo-provincies.nl/lufo/services/wms?>

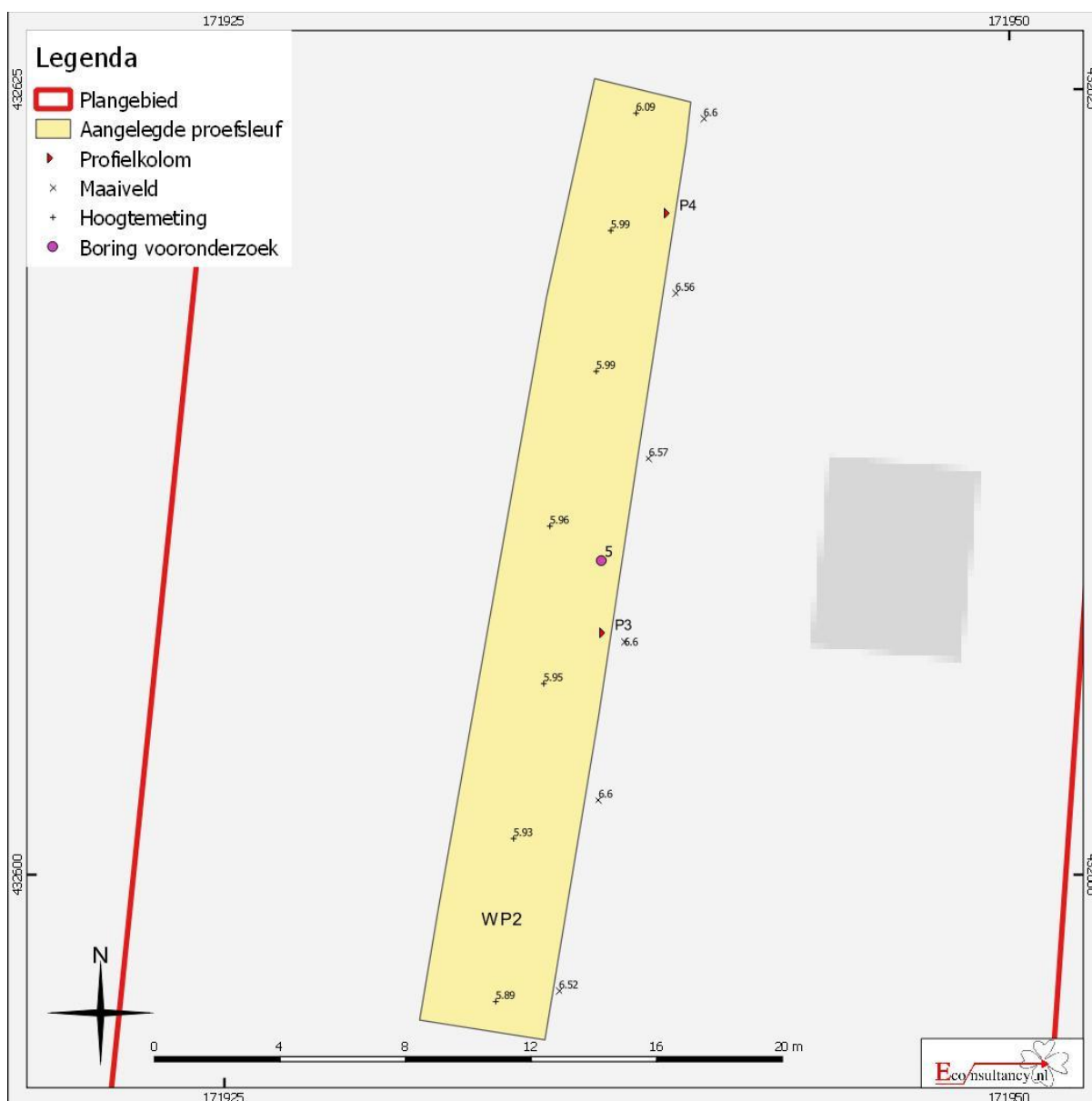
Kadastrale kaart 1832: <https://hisgis.nl/wms.xml>

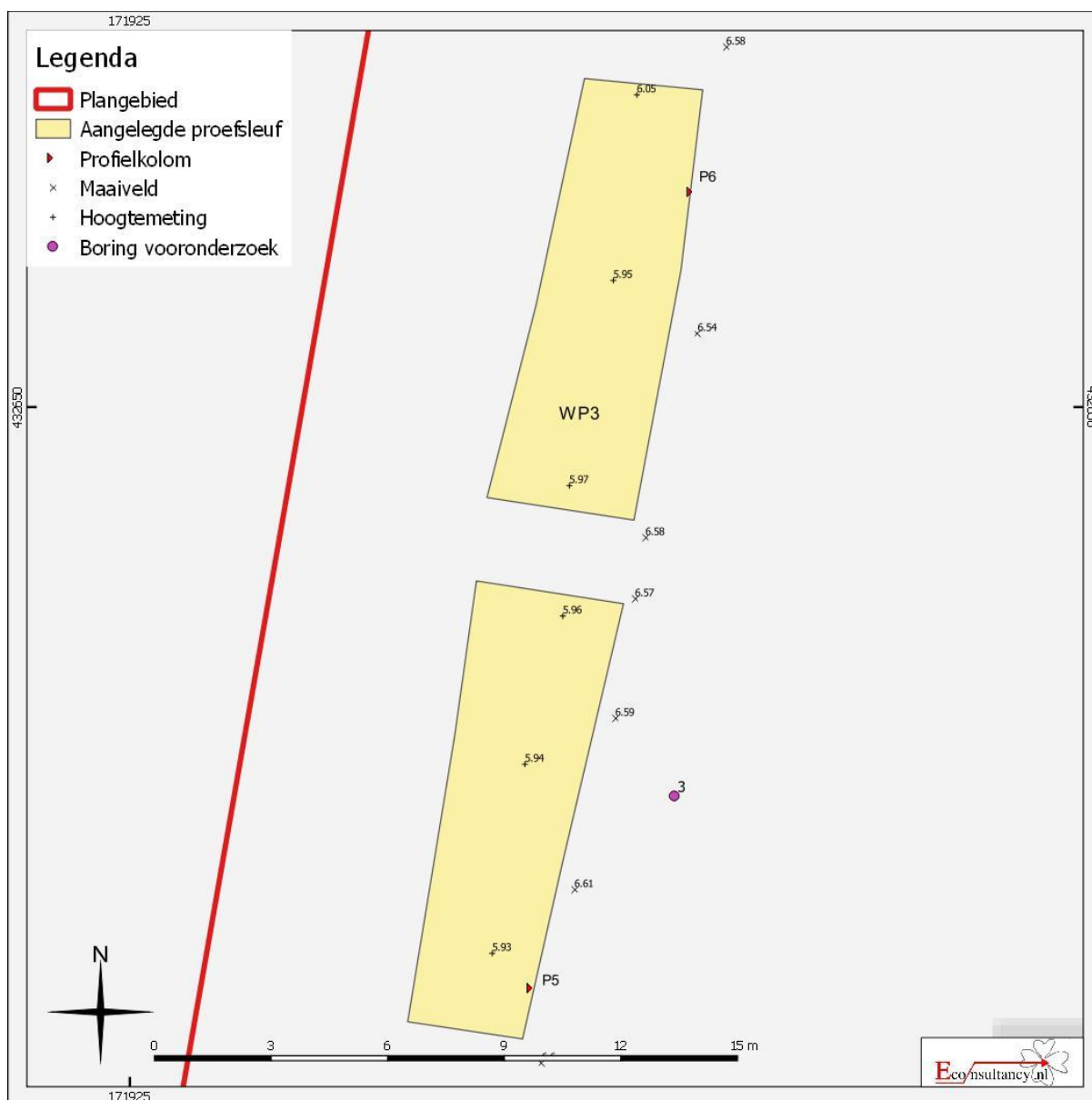
Bijlage 1 Overzicht proefsleuven

Bijlage 2 Detail proefsleuf

Bijlage 3 Sporenlijst

Er zijn geen sporen aangetroffen.

Bijlage 4 Vondstenlijst

Vondstnummer	Werkput	Vlak	Vak	Spoor	Segment	Laag/Vulling	Verzamelmwijze	Datum	Materiaal	Aantal	Gewicht	Vorm/herkomst	Afwerking/magering	Type/specifiek	Artefacttype	Beginperiode	Eindperiode
1.1.1	1	1		5010			AANLEG	17-02-20	STE	1	134	Maalsteen			MAALSTN	IJZ	NT

Bijlage 5 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie					MIS	Lithostratigrafie		
11.755 12.745 13.675 14.025 15.700 29.000 50.000 75.000 115.000 130.000 370.000 410.000 475.000 850.000 2.600.000	Kwartair	Laat	Holoceen			1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaal)		Formatie van Beegden
			Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)	2	Formatie van Kreftenheye		
					Allerød (warm)				
					Vroege Dryas (koud)				
					Bølling (warm)				
					Laat-Pleniglaciaal				
			Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal					
				Vroeg-Pleniglaciaal	4				
				Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	5a				
			5b						
		5c							
		5d							
		Eemien (warme periode)			5e	Eem Formatie			
		Midden	Midden	Saalien (ijstijd)		6	Formatie van Urk	Formatie van Drente	
				Holsteinien (warme periode)					
				Elsterien (ijstijd)					
				Cromerien (warme periode)		Formatie van Sterksel			
Pre-Cromerien									

Cal. jaren v/n Chr.	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden
1950	0	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger	Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd
1500				Vb1		Middeleeuwen
450				Va		Romeinse tijd
0		Midden	Subboreaal koeler droger	IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk>1% invloed landbouw (granen)	IJzertijd
12				IVa		Bronstijd
800	815					Neolithicum
2000	2650	Vroeg	Atlanticum warm vochtig	III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol	Mesolithicum
3755	5000					
4900						
5300		Laat-Pleistoceen	Boreaal warmer	II	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es	Laat-Paleolithicum
7020	8000			I		
8240	9000					
8800		Midden-Pleistoceen	Preboreaal warmer		eerst berk en later den overheersend	Midden-Paleolithicum
11.755	10.150					
12.745	10.800					
13.675	11.800	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	LW III	parklandschap	Laat-Paleolithicum
14.025	12.000			LW II		
15.700	13.000			LW I		
		Midden-Pleistoceen	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)		open parklandschap open vegetatie met kruiden en berkenbomen	Laat-Paleolithicum
35.000						
75.000						
		Midden-Pleistoceen	Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)		perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	Midden-Paleolithicum
115.000						
130.000						
		Eemien (warme periode)			loofbos	Midden-Paleolithicum
		Saalien (ijstijd)				
300.000		Midden-Pleistoceen				Vroeg-Paleolithicum

Bijlage 6 *Bewoningsgeschiedenis van Nederland*

Als aanvullende informatie wordt hieronder een algemene ontwikkeling van de bewoningsgeschiedenis van Nederland weergegeven.

Paleolithicum (tot circa 8800 voor Chr.)

De vroegste bewoningssporen in Nederland uit deze periode dateren uit de voorlaatste ijstijd, circa 300.000-130.000 jaar geleden. Waarschijnlijk hebben in de koudste fasen van de ijstijden in Nederland geen mensen geleefd. Daarentegen was bewoning in de warmere perioden wel mogelijk. De mensen die hier toen leefden trokken als jagers/vissers/verzamelaars rond in kleine groepen en maakten gebruik van tijdelijke kampementen. Veranderingen in het klimaat zorgden voor een veranderende flora en fauna. Tijdens de koude perioden bestond het groot wild onder meer uit rendieren, mammoeten, paarden en steppewisenten. Vooral op paarden en rendieren werd in het Laat-Paleolithicum intensief jacht gemaakt. Tijdens de warmere perioden werd er onder andere op herten, wilde zwijnen en oerossen gejaagd.

Mesolithicum (circa 8800-4900 voor Chr.)

Rond de overgang van het Pleistoceen naar het Holoceen (circa 9000 voor Chr.) verbeterde het klimaat voor een langdurige periode. De gemiddelde temperatuur steeg, waardoor de variatie in flora en fauna (o.a. bosontwikkeling) toenam. De mens kreeg nu de mogelijkheid om meer gevarieerd te eten: vruchten en andere eetbare gewassen stonden nu vaker op het menu. Doordat de temperatuur steeg, trok het groot wild (met name rendieren) naar het noorden, en maakte plaats voor meer territoriumgebonden klein wild, vogels en vissen. Door deze veranderende leefomstandigheden werd de jachttechniek aangepast. De vuursteen bewerkingstechniek hield met deze ontwikkeling gelijke tred. Er werden kleine vuursteenspitsen vervaardigd die als pijl- en harpoenpunt werden gebruikt. Met de stijging van de temperatuur begon het landijs te smelten en de zeespiegel te stijgen. Het tot dan toe droge Noordzee-Bekken kwam onder water te staan. De groepen jagers/vissers/verzamelaars wisselden nog wel van locatie maar exploiteerden kleinere gebieden. In het voorjaar viste men in de rivieren, tijdens de zomer leefde men voornamelijk langs de kust, waar naast vis en schaaldieren ook zeehonden als voedselbron dienden. In de herfst verzamelde men noten en vruchten, terwijl in de winter op onder meer pelsdieren werd gejaagd.

Neolithicum (circa 5300-2000 voor Chr.)

Aan het begin van deze periode gingen het jagen, vissen en verzamelen een steeds minder belangrijke rol spelen. Men ging nu zelf cultuurgewassen telen en dieren houden bij het kamp. Uit vondsten valt af te leiden dat het om twee groepen mensen gaat, enerzijds kolonisten met een vrijwel agrarische levenswijze, anderzijds om de autochtone mesolitische bevolking die een halfagrarische levensstijl erop na gaat houden. Deze verandering ging gepaard met enkele technologische en sociale vernieuwingen zoals: het wonen op een vaste plek in een huis, het gebruik van vaatwerk van (gebakken) klei en de introductie van geslepen stenen dissels en bijlen. De bevolking groeide nu gestaag, mede door de productie van overschotten. Uit het Neolithicum zijn verschillende nu nog zichtbare grafmonumenten bekend, te weten grafkelders, hunebedden en grafheuvels.

Bronstijd (circa 2000-800 voor Chr.)

Het begin van dit tijdvak valt samen met het eerste gebruik van bronzen voorwerpen zoals bijlen. Vuurstenen werktuigen bleven, zij het minder, in gebruik. Het aardewerk uit deze periode is over het algemeen tamelijk zeldzaam. Vuursteenmateriaal uit de Bronstijd is meestal niet goed te onderscheiden van dat uit andere perioden. Lange tijd bleven bronzen voorwerpen zeer schaars binnen Nederlands grondgebied. Door het van nature ontbreken van de benodigde grondstoffen moest het brons worden geïmporteerd en ontstonden er handelscontacten over langere afstanden. Eén en ander had

wel tot gevolg dat er binnen de bevolking grotere verschillen ontstonden door verschillen op basis van bezit. De grafheuveltraditie, die tijdens het Neolithicum haar intrede deed, werd in eerste instantie voortgezet, maar rond 1200 voor Chr. vervangen door begravingen in urnenvelden. Het gaat hier om ingegraven urnen met crematieresten waar overheen kleine heuveltjes werden opgeworpen, omgeven door een greppel. Een Kopertijd voorafgaand aan de Bronstijd wordt in Noordwest-Europa niet onderscheiden, in tegenstelling tot bijvoorbeeld het Middellandse Zeegebied. Wel zijn uit het Laat-Neolithicum koperen voorwerpen bekend.

IJzertijd (circa 800-12 voor Chr.)

In deze periode werden voor het eerst ijzeren voorwerpen vervaardigd. Voor de productie van werktuigen en wapens werd brons vervangen door ijzer. Er ontstond een inheemse ijzerproductie. Het gebruik van vuursteen voor het vervaardigen van werktuigen duurde nog in beperkte mate voort. Ten opzichte van de Bronstijd traden er in de aardewerktraditie geen radicale veranderingen op. Evenals in het Neolithicum en de Bronstijd woonden de mensen in verspreid liggende hoeven ('Einzelhöfe') of in nederzettingen bestaande uit maar enkele huizen; deze werden in een beperkt gebied nogal eens verplaatst. Op de hogere zandgronden ontstonden uitgebreide omwalde akkercomplexen ('Celtic fields'). Opvallend zijn de verschillen in materiële welstand (bezit van metalen voorwerpen), die mogelijk op sociale ongelijkheid duiden. In de zogenaamde vorstengraven uit Zuid Nederland, met daarin luxe, geïmporteerde bijgaven, zijn vermoedelijk lokale of regionale autoriteiten begraven. De meeste begravingen vonden nog immer plaats in urnenvelden. Tijdens de IJzertijd werd het Friese kustgebied gekoloniseerd en ontstonden de eerste terpen.

Romeinse tijd (circa 12 voor Chr. - 450 na Chr.)

Met de komst van de Romeinen eindigt de prehistorie en begint de geschreven geschiedenis. Aangezien de schriftelijke bronnen slechts een zeer fragmentarisch beeld schetsen, is men toch nog in belangrijke mate aangewezen op de archeologie als informatiebron. Een tijd lang diende het Nederlandse rivierengebied als uitvalsbasis voor veldtochten in het noorden van Germanië. In 47 na Chr. werd de Rijn definitief als Romeinse rijksgrens ingesteld. Ter controle en verdediging van deze zogenaamde 'limes' werden langs de Rijn, tot diep in Duitsland, 'castella' (militaire forten) gebouwd.

De inheemse manier van leven handhaafde zich nog lange tijd. Wel werd, vooral na de opstand van de Bataven tegen de Romeinse overheersers in 69-70 na Chr., de Romeinse invloed steeds duidelijker. In veel inheems-Romeinse nederzettingen was bijvoorbeeld, naast het eigen handgevormde aardewerk, Romeins importaardewerk in gebruik, dat op de draaischijf was vervaardigd. Er werden, vooral in Limburg, grootse villa's (Romeinse herenboerderijen) gebouwd, hetzij nieuw gesticht, hetzij ontwikkeld vanuit een bestaande inheemse nederzetting.

De Romeinen legden een voor die tijd al uitgebreide infrastructuur aan, waardoor het gebied steeds beter werd ontsloten. Op verschillende plaatsen ontstonden aanzienlijke nederzettingen, waarvan er enkele met een stedelijk karakter (zoals Nijmegen). De inheemse bevolking, ten noorden van de Limes, werd niet zo sterk beïnvloed door de Romeinse aanwezigheid. Er was wel sprake van handelscontacten en het uitwisselen van geschenken. In de tweede helft van de derde eeuw ontstond, onder meer door invallen van Germaanse stammen, een instabiele situatie die met korte onderbrekingen voortduurde tot in de vijfde eeuw. Uiteindelijk leidde dit in het jaar 406 tot de definitieve ineenstorting van de grensverdediging langs de Rijn.

Middeleeuwen (circa 450-1500 na Chr.)

Over de Vroege-Middeleeuwen, vooral over het tijdvak 450-600 na Chr., is relatief weinig bekend. Zowel historische bronnen als archeologische overblijfselen zijn schaars. De bevolkingsomvang was ten opzichte van de voorafgaande periode sterk afgenomen. De marktgerichte economie verdween en de mensen vielen terug op zelfvoorziening. De politieke macht was na het wegvallen van de Ro-

meins staatsorganisatie in handen gekomen van regionale en lokale hoofdliden. Een gezaghebbende status was nu vooral gebaseerd op militair succes en materiële welstand. Deze instabiele periode wordt ook wel aangeduid als de 'tijd van de volksverhuizingen'.

Vanaf de 10^e – 11^e eeuw wordt een overheersende positie van de al dan niet adellijke grootgrondbezitters waargenomen. Dit vertaalt zich in nieuwe nederzettingvormen als mottes, kastelen en versterkte hoeven. In verband met de aanhoudende bevolkingsgroei, en mede dankzij gunstige klimatologische omstandigheden, werd een begin gemaakt met het ontginnen van woeste gronden als bos, heide en veen. Veel van de huidige dorpen en steden dateren uit deze periode. Door de aanleg van dijken en kaden werden laaggelegen gebieden beschermd tegen wateroverlast. De heersende rivaliteit tussen de vorsten leidde, in combinatie met een zwak centraal gezag, veelvuldig tot lokaal geweld, waarvan de bevolking vaak het slachtoffer werd. Door het aanleggen van burgen, schansen, landweren en wallen trachtte men zich te beveiligen.

Nieuwe tijd (1500-heden)

De Nieuwe tijd kenmerkt zich door een groot aantal veranderingen vooral op het gebied van mens- en wereldbeeld. Er is sprake van een Europese overzeese expansie wat leidt tot handelscontacten, handelskapitalisme en het begin van een wereldeconomie. Er ontstaat een nieuwe wetenschappelijke belangstelling die resulteert in vele uitvindingen. Deze uitvindingen vormen de motor van de industriële revolutie. Er ontstaat een nationale staat die centraal bestuurd wordt. Als gevolg van deze ontwikkelingen neemt het belang en de omvang van steden toe en neemt de macht van adel af. Het grootste deel van de bevolking is niet meer werkzaam en woonachtig op het platteland maar in de steden. In verband met de aanhoudende bevolkingsgroei worden aan het eind van de 19^e tot het begin van de 20^e eeuw op grote schaal woeste gronden gecultiveerd. Door de industriële revolutie komen steeds meer producten beschikbaar voor steeds meer mensen waardoor de welvaart stijgt. In de Nieuwe tijd vindt er eveneens een hernieuwde oriëntatie op het erfgoed van de klassieke Oudheid plaats, wat zich tot in het begin van de 20^e eeuw uit in de kunsten.

Bijlage 7 AMZ-cyclus

Het AMZ-proces

Archeologisch onderzoek in Nederland wordt in het algemeen uitgevoerd binnen het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ). Het gehele traject van de AMZ omvat een aantal stappen die elkaar kunnen opvolgen, afhankelijk van het resultaat van de voorgaande stappen. Om inhoudelijke, prijs- en planningstechnische redenen kan er soms voor gekozen worden om bepaalde stappen gelijktijdig uit te voeren. Bovendien kan, indien reeds voldoende gegevens bekend zijn, een stap worden overgeslagen. Elke stap eindigt met een rapport met daarin een advies voor de vervolgstappen. Na elke stap wordt er een besluit genomen door de bevoegde overheid, gemeente, provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek. Indien na een bepaalde stap blijkt dat geen nader vervolgonderzoek nodig is, wordt het archeologisch onderzoek afgesloten. Ook kan de bevoegde overheid besluiten dat een vindplaats van zo groot belang is, dat deze *in situ* behouden moet worden. Dan dienen de archeologische resten in de grond beschermd te worden door planaanpassing of planinpassing.

Het begint met het bepalen van de onderzoeksplicht. Gemeentelijke, provinciale en landelijke archeologische waardenkaarten geven aan of het plangebied in een gebied ligt met een archeologische verwachting. Indien dit het geval is, dan zal er in het kader van de planprocedure onderzoek verricht moeten worden om te bepalen of er archeologische waarden binnen het plangebied aanwezig zijn. Hiermee start de zogenaamde AMZ-cyclus (zie schema).

De eerste fase: Bureauonderzoek

Elk archeologisch onderzoek begint met een bureauonderzoek. Dit heeft tot doel het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het plangebied om tot een gespecificeerd verwachtingsmodel te komen, op basis waarvan een beslissing genomen kan worden ten aanzien van een eventuele vervolgstap.

De tweede fase: Inventariserend VeldOnderzoek (IVO)

Het doel van een IVO is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel. Het IVO moet informatie geven over de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Inventariserend Veldonderzoek; Booronderzoek en Veldkartering

Door een booronderzoek kan er een goede inschatting gemaakt worden van de kans op archeologische waarden (grondsporen en daarmee samenhangende voorwerpen). Bij het booronderzoek is een onderscheid aangebracht in een verkennende, karterende en waarderende fase. De verkennende fase heeft tot doel inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze. Op deze manier worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd voor de volgende fasen. Tijdens de karterende fase wordt het onderzoeksgebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische vondsten of sporen. De waarderende fase sluit aan op de karterende fase. Het waarnemingsnet kan verdicht worden om de horizontale begrenzing, ligging en omvang van archeologische vindplaatsen vast te stellen.

Een veldkartering wordt uitgevoerd wanneer vondsten of sporen aan de oppervlakte worden verwacht en zichtbaar zijn op het moment dat het onderzoek uitgevoerd wordt. Dit type onderzoek bestaat uit het systematisch belopen van het maaiveld van het plangebied.

Inventariserend Veldonderzoek; Proefsleuven

Als uit vooronderzoek blijkt dat binnen het plangebied archeologische resten aangetroffen kunnen worden kan de bevoegde overheid beslissen tot een proefsleuvenonderzoek. Proefsleuven zijn lange sleuven van minimaal twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar in de voorgaande onderzoeksfase aanwijzingen voor vindplaatsen zijn aangetroffen. De KNA schrijft voor dat bij een dergelijk onderzoek minimaal 5% van het te verstoren gebied onderzocht dient te worden.

Variant archeologische begeleiding

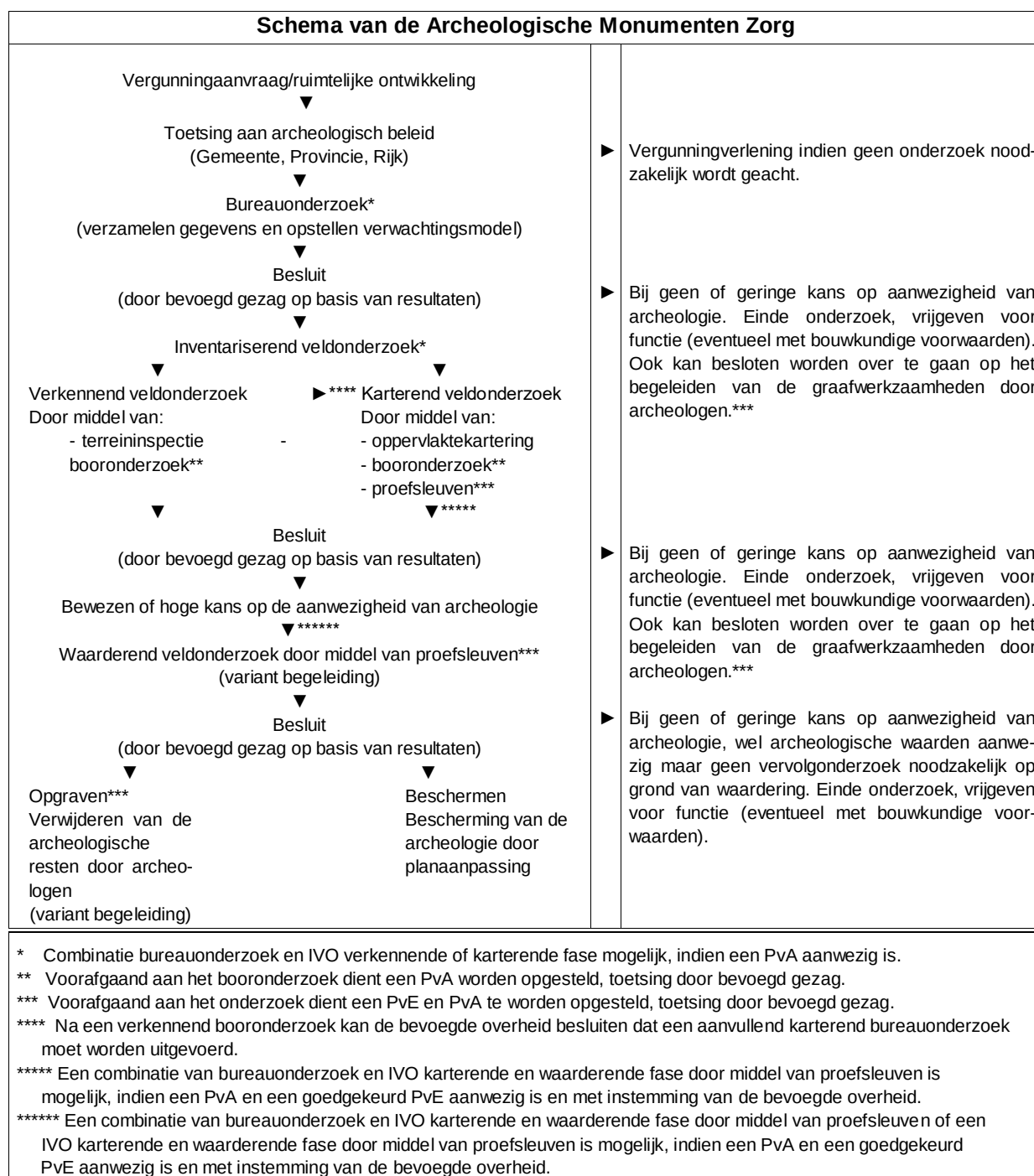
Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen en indien proefsleuvenonderzoek door praktische redenen niet uitvoerbaar is, kan besloten worden tot proefsleuven variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

De derde fase: Opgraven

Indien de archeologische resten niet *in situ* bewaard kunnen blijven, maar wel van belang zijn voor de wetenschap, kan de bevoegde overheid besluiten over te gaan tot een opgraving. Het doel hiervan is volgens de KNA het documenteren van gegevens en het veiligstellen van materiaal van vindplaatsen om daarmee informatie te behouden, die van belang is voor kennisvorming over het verleden.

Variant archeologische begeleiding

Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen, kan besloten worden tot een opgraving variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

PROGRAMMA VAN EISEN VOOR EEN
PROEFSLEUVENONDERZOEK

KONINGSTRAAT 53

TE AFFERDEN

GEMEENTE DRUTEN

Archeologie

Programma van Eisen voor een Proefsleuvenonderzoek
Koningstraat 53 te Afferden
In de gemeente Druten

Opdrachtgever	VP Ontwikkeling Vestdijkstraat 21 5271 EV Sint Michielsgestel
----------------------	---

PvE nummer	11463.001
Versienummer	C2
Status	Concept
Datum	24 januari 2020

Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600 swalmen@econsultancy.nl
------------------	---

Opsteller	drs. A.H. Schutte (Senior KNA-Archeoloog)
------------------	--

Paraaf	
---------------	---

Autorisatie	Dr. P.M.M.A. Bringmans (Senior KNA-Archeoloog)
--------------------	---

Paraaf	
---------------	---

© Econsultancy bv, Swalmen
Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Programma van Eisen			
Locatie	Koningstraat 53		
Projectnaam	Koningstraat 53 Afferden		
Plaats binnen archeologisch proces			
• IVO – Proefsleuven (IVO-P)			
Opsteller	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Senior KNA Archeoloog	Dhr. drs. bc. A.H. Schutte Econsultancy b.v. Vestiging Limburg Rijksweg Noord 39, 6071 KS Swalmen T: 0475 - 504961 E: schutte@econsultancy.nl	24-01-2020	
Opdrachtgever	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
	A.C.M. van de Klok Projecten B.V. Hogestraat 24 6651 BL Druten		
Goedkeuring bevoegde overheid	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
• Gemeente	Gemeente Druten		
o Provincie	Heuvel 1		
o Rijk	Postbus 1		
o Overig	6650 AA Druten T: 088 432 70 00 E: info@druten.nl		
o RCE ¹ bij beschermd monument, projectvergunning, als adviseur bij Grote Projecten			
Adviseur namens de bevoegde overheid	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	Paraaf
Werkorganisatie Druten Wijchen	Mevr. drs. E. van den Linden Beleidsadviseur Archeologie en Bodem Postbus 9000 6600 HA Wijchen T: 088 - 432 79 06 E: e.van.der.linden@drutenwijchen.nl.		
Kennisgeving /eigenaar	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	Paraaf
	Provinciaal Depot voor Bodemvondsten Gelderland. Depotbeheerder: Dhr. S. Weiss-König s.weiss-koenig@museumhetvalkhof.nl		

INHOUDSOPGAVE

¹ Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

LITERATUUR EN BIJLAGEN	6
1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED	1
2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK.....	2
2.1 Aanleiding	2
2.2 Motivering	2
2.3 Besluit	2
3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK	3
4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING.....	3
4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context	3
4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)	5
4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)	5
4.4 Structuren en sporen	6
4.5 Anorganische artefacten.....	6
4.6 Organische artefacten	6
4.7 Archeozoologische resten, menselijk botmateriaal en botanische resten.....	6
4.8 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	7
4.9 Gaafheid en conservering	7
5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING.....	7
5.1 Doelstelling	7
5.2 Relatie met NOaA 2.0 en/of andere onderzoekskaders.....	7
5.3 Vraagstelling	8
5.4 Onderzoeksvragen	8
5.4.1 Algemeen	8
5.4.2 Periode en sites.....	8
5.4.3 Landschap en bodem.....	9
5.4.4 Vraagstelling specialistisch onderzoek	9
5.5 Aanbeveling	9
6 STRATEGIE, METHODEN EN TECHNIEKEN	9
6.1 Strategie	9
6.2 Methoden en technieken	10
6.3 Omgang kwetsbare vondsten en monsters	11
6.4 Structuren en grondsporen.....	11
6.5 Lichten	12
6.6 Aardwetenschappelijk onderzoek.....	12
6.7 Anorganische artefacten.....	13
6.8 Organische artefacten	13
6.9 Archeozoologische en -botanische resten	14
6.10 Overige resten	14
6.11 Dateringstechnieken.....	14
6.12 Bouwstenen	14
6.13 Complexiteit.....	14
6.14 Beperkingen.....	15
7 UITWERKING EN CONSERVERING.....	15
7.1 Structuren, grondsporen en vondstspredingen	15

7.2	Analyse aardewetenschappelijke gegevens	15
7.3	Anorganische artefacten.....	15
7.4	Organische artefacten	16
7.5	Archeozoölogische en -botanische resten	16
7.6	Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.)	16
8	RAPPORTAGE	17
8.1	Uitvoeringsperiode uitwerking; opleveringstermijn (concept)eind-/evaluatie-rapport.....	17
8.2	Procedure toetsing standaard-/conceptrapport door de bevoegde overheid	17
8.3	Inhoud standaard-/evaluatie-rapport.....	17
8.4	Kwaliteit	18
8.5	Versijning en oplage standaardrapport en/of specialistisch deelrapport.....	18
9	(DE)SELECTIE EN CONSERVERING	19
9.1	Selectie materiaal voor uitwerking	19
9.2	Selectie materiaal voor deponering en verwijdering.....	19
9.3	Selectie materiaal voor conservering	19
10	DEPONERING	19
10.1	Eisen betreffende depot	19
10.2	Te leveren product.....	20
10.3	E-depot	20
11	RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN	20
11.1	Personele randvoorwaarden	20
11.2	Overlegmomenten	21
11.3	Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	21
11.4	Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen.....	21
12	WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE	23
12.1	Wijzigingen tijdens het veldwerk.....	23
12.2	Belangrijke wijzigingen	23
12.3	Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk	23
12.4	Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering	23
13	AANVULLENDE EISEN.....	24
13.1	Uitvoeringsperiode en opleveringstermijn veldwerk	24
13.2	Uitvoeringscondities veldwerk	24
13.3	Niet gesprongen explosieven (NGE) en veldgraven	24

LITERATUUR EN BIJLAGEN

Literatuur

Barth, R., 2019: *Koningstraat 53, Afferden, gemeente Druten: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase* (Bureau voor Archeologie Rapport 837), Utrecht.

Bronnen

Nationale Onderzoeksagenda Archeologie 2.0; internetsite, januari 2020.
<http://archeologiein nederland.nl/bronnen-en-kaarten/nationale-onderzoeksagenda-archeologie-20>

Figuren

Figuur 1: Situering van het plangebied binnen Nederland.
 Figuur 2: Detailkaart van het plangebied.
 Figuur 3: Luchtfoto van het plangebied.
 Figuur 4: Boorpuntenkaart vooronderzoek
 Figuur 5: Uitsnede geomorfologische kaart
 Figuur 6: Uitsnede bodemkaart
 Figuur 7: Uitsnede archeologische gegevenskaart
 Figuur 8: Proefsleuvenplan

Bijlagen

Bijlage 1: Tabel met de verwachte aantallen
 Bijlage 2: Overzicht te raadplegen specialisten/specialismen

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED

Projectnaam	11463.001
Provincie	Gelderland
Gemeente	Druten
Plaats	Afferden
Toponiem	Koningstraat 53
Kaartbladnummer	39 H
Centrum x,y-coördinaat	X : 171.950/Y: 432.640
IKAW	Het plangebied ligt in een zone met grotendeels een hoge archeologische verwachting, langs de zuidgrens van het plangebied geldt een middelhoge archeologische verwachting.
Archeologische beleidskaart Druten	Het plangebied ligt in een zone met grotendeels een hoge archeologische verwachting, langs de zuidgrens van het plangebied geldt een middelhoge archeologische verwachting.
CMA/AMK-status	n.v.t.
Archis-monumentnummer	n.v.t.
Archis-waarnemingsnummer	n.v.t.
Oppervlakte plangebied ²	ca. 3.550 m ²
Oppervlakte onderzoeksgebied ³	ca. 3.550 m ²
Huidig grondgebruik	In het plangebied staan drie kleine bijgebouwen, de rest bestaat uit grasland en groenvoorziening
Voorgenomen bodemingrepen	De beoogde ingreep bestaat uit het realiseren van vier woningen met een schuur gebouwd. In het oosten van het plangebied wordt een deel van het terrein opengelaten als mogelijkheid voor speelvoorzieningen en watercompensatie. De watercompensatie komt indien noodzakelijk in de vorm van een mogelijke 'wadi'.
NAP-hoogte maaiveld	Circa 6,7 meter NAP
Grondwatertrap	VI: gemiddeld hoogste grondwaterstand tussen 40 en 80 cm onder maaiveld en gemiddeld laagste grondwaterstand dieper staat dan 120 cm onder maaiveld.

² Het gebied waarbinnen de realisering van de planvorming het bodemarchief kan bedreigen.

³ Het gebied waarop dit onderzoek betrekking heeft.

2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK

2.1 Aanleiding

Op de planlocatie, aan de Koningstraat 53 te Afferden worden vier woningen met een schuur gerealiseerd. In het oosten van het plangebied wordt een deel van het terrein opengelaten als mogelijkheid voor speelvoorzieningen en watercompensatie. De watercompensatie komt indien noodzakelijk in de vorm van een mogelijke 'wadi'. De vier nieuwe woningen hebben elk een oppervlak van ongeveer 80 m². De vier schuren hebben elk een oppervlak van ongeveer 30 m². De graafwerkzaamheden voor de funderingen vinden plaats over een oppervlak van ongeveer 440 m². Voor de aanleg van de funderingen wordt waarschijnlijk gegraven tot ongeveer 80 cm onder maaiveld en wordt waarschijnlijk gebruik gemaakt van funderingspalen. De watercompensatie heeft een oppervlak van ongeveer 250 m². Voor de ontsluitingsweg wordt een cunet gegraven. Daarnaast worden sleuven voor kabels en leidingen gegraven. Hierbij zal een gebied met een oppervlakte van circa 3.550 m² worden heringericht.⁴

Het onderzoek komt voort uit het gemeentelijk selectiebesluit om in te stemmen met het door Bureau voor Archeologie gegeven advies voor een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven.

2.2 Motivering

Bij het bureauonderzoek is voor het plangebied een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Volgens deze verwachting is de kans op het voorkomen van archeologische waarden uit de perioden IJzertijd tot en met Romeinse tijd hoog en laag voor de oudere perioden. Uit de resultaten van het inventariserend veldonderzoek (IVO, verkennende fase, figuur 4) blijkt dat over het algemeen de bodemopbouw bestaat uit matig zandig klei op matig tot uiterst siltig klei. De bodemopbouw in het plangebied is in overeenstemming met de verwachte ligging van het plangebied op oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. In het hele plangebied is een 20 tot 30 cm dikke bouwvoor aanwezig. Onder de bouwvoor is de top van de oeverafzettingen omgewerkt tot een diepte tussen 50 en 80 centimeter onder maaiveld. De omgewerkte top van de oeverafzettingen wordt als cultuurlaag geïnterpreteerd. In de bouwvoor en de omgewerkte grond zijn archeologische indicatoren aanwezig. In de cultuurlaag zijn twee zwarte, vermoedelijk verbrande aardewerkfragmenten aangetroffen. De cultuurlaag en verbrande aardewerkfragmenten zijn aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten. Deze archeologische resten kunnen gerelateerd worden aan het 19^e- en 20^e-eeuwse erf. Het is echter niet uit te sluiten dat de archeologische indicatoren wijzen op oudere archeologische resten. Op grond van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek heeft Bureau voor Archeologie geadviseerd om het plangebied nader te onderzoeken door middel van een IVO karterende en waarderende fase, proefsleuven (IVO-P).⁵

2.3 Besluit

De bevoegde overheid (gemeente Druten) heeft ingestemd met het advies van het Bureau voor Archeologie om een vervolgonderzoek uit te laten voeren.

⁴ Barth, 2019.

⁵ Barth, 2019.

3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK

Soort onderzoek	Archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek
Uitvoerder	Bureau voor Archeologie
Uitvoeringsperiode	September – November 2019
Rapportage	Barth, R., 2019: <i>Koningstraat 53, Afferden, gemeente Druten: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase</i> (Bureau voor Archeologie Rapport 837), Utrecht.
Bewaarplaats documentatie	ARCHIS en E-Depot
Resultaten specialistisch onderzoek	
Archeobotanisch	Niet van toepassing.
Archeozoölogisch	Niet van toepassing.
Fysisch-antropologisch	Niet van toepassing.
Fysisch-geografisch	Niet van toepassing.
Geofysisch	Niet van toepassing.
Archeologisch materiaal	Niet van toepassing.
Geraadpleegde bronnen en partijen	
Overige literatuur	Niet van toepassing.
Amateurarcheologen	Niet van toepassing.

4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context⁶

Locatie, recente ingrepen en verstoringen

De onderzoekslocatie ($\pm 3.550 \text{ m}^2$) ligt aan de Koningstraat 53, aan de noordzijde van Afferden in de gemeente Druten (zie figuur 1 en figuur 2). Volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) bevindt het maaiveld zich op een hoogte van circa 6,7 m NAP. Het gebied is kadastraal bekend als gemeente Druten, sectie D, nummer: 2101. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 39 H (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 171.950/Y = 432.640$. In het plangebied staan drie kleine bijgebouwen, de rest bestaat uit grasland en groen-voorziening (zie figuur 3). Over het algemeen bestaat de bodemopbouw uit matig zandig klei op matig tot uiterst siltig klei. In het hele plangebied is een 20 tot 30 cm dikke bouwvoor aanwezig. Onder de bouwvoor is de top van de oeverafzettingen omgewerkt tot een diepte tussen 50 en 80 centimeter onder maaiveld.

⁶ Barth, 2019.

Fysiek-landschappelijke, geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta'. Gedurende de laatste ijstijd (Weichselien) hebben rivieren onder invloed van het koude klimaat een vlechtend patroon en vormen rivierterrassen. De afzettingen van deze rivieren bestaan uit grindig en grof zand (Formatie van Kreftenheye). In de latere perioden van het Weichselien wordt een grote hoeveelheid van dit zand door wind verplaatst, waardoor rivierduinen ontstaan. Voor zover bekend liggen geen duinen in of rond het plangebied. Na het eind van de ijstijd krijgen de rivieren door de warmere klimaat een meanderend patroon. Deze rivieren zetten op de rivierterrassen een kleilaag af. Holocene rivierafzettingen worden gerekend tot de Formatie van Echteld. Door een stijgende grondwaterspiegel vindt op deze kleilaag veenvorming plaats. In het plangebied liggen geen afzettingen van beddinggordels. Ongeveer 70 meter ten noorden van het plangebied ligt de Distelkamp-Afferden beddinggordel. Deze beddinggordel is actief tussen circa 3.300 voor Chr. tot ca. 242 voor Chr. (4.605 tot 2.200 BP). De oeverafzettingen van deze beddinggordel kunnen wel in het plangebied aangetroffen worden. Op de Geologische overzichtskaart bestaat de bodemopbouw uit afzettingen van rivierklei op rivierzand van de Formatie van Echteld. Een boorprofiel uit het DINOloket 30 m ten oosten van het plangebied toont een bodemopbouw van klei tot 440 cm onder maaiveld op een 60 cm dikke veenlaag. Andere boorprofielen ten oosten en noordoosten van het plangebied hebben grofweg een bodemopbouw van klei tot 100 cm onder maaiveld op zand. Volgens de zanddieptekaart van Gelderland ligt de top van het Pleistocene zand op een diepte tussen 4 en 5 m onder maaiveld. Op de geomorfologische kaart staat het plangebied grotendeels als bebouwd afgebeeld, het noorden van het plangebied ligt op een rivieroeverwal (zie figuur 6). Het plangebied ligt volgens de bodemkaart op kalkhoudende ooivaaggronden (zie figuur 6). In het merendeel van het plangebied bestaan deze ooivaaggronden uit lichte zavel. Langs de zuidgrens van het plangebied kunnen ooivaaggronden van zware zavel en lichte klei aangetroffen worden.

Regionale archeologische context (zie figuur 8)

Op zowel de IKAW als de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met grotendeels een hoge archeologische verwachting, langs de zuidgrens van het plangebied geldt een middelhoge archeologische verwachting. Op de oeverafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel is bewoning mogelijk vanaf de IJzertijd.

In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Ongeveer 250 m ten zuiden van het plangebied ligt een AMK terrein (het centrum van Afferden). Hier zijn vroegmiddeleeuwse bewoningssporen en restanten van een middeleeuwse kerk aangetroffen. Ook is op dit terrein Romeins aardewerk gevonden.

Direct ten noorden van het plangebied zijn bij archeologisch onderzoeken in de noordelijke helft van het plangebied een bodemopbouw aangetroffen van dijkdoorbraakafzettingen van de Waal op stroomgordelafzettingen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. De top van de zandige beddingafzettingen zijn tussen 85 en 110 cm onder maaiveld aangetroffen. In de overgang van dijkdoorbraakafzettingen naar oeverafzettingen is een fragment middeleeuws aardewerk aangetroffen. Bij het proefsleuvenonderzoek zijn laatmiddeleeuwse sporen van een agrarisch areaal aangetroffen. Op basis van aardewerkvondsten zijn deze sporen gedateerd in de periode rond het jaar 1.200. Ook is een greppel uit de Nieuwe tijd aangetroffen.

Ongeveer 100 m ten oosten van het plangebied is bij een booronderzoek in meerdere boorprofielen een of twee terplagen aanwezig. In alle boorprofielen zijn oeverafzettingen aangetroffen van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. Bij een booronderzoek ten zuiden van deze terp zijn ook oeverafzettingen aangetroffen. Verder naar het oosten (250 m van het plangebied) is bij een booronderzoek een vegetatieniveau met houtskool aangetroffen. Deze kan gerelateerd worden aan landbouwers uit de Romeinse tijd in de regio Rijn-Maasdelta. Ongeveer 70 m ten zuidwesten van het plangebied zijn bij een booronderzoek oeverafzettingen aangetroffen. De bodemopbouw bestaat uit een pakket sterk zandige tot matig siltige klei op een pakket zeer zware klei. Deze zijn mogelijk afkomstig van de Distelkamp-Afferden beddinggordel. Ongeveer 400 m ten zuiden van het plangebied zijn op

twee locaties vondstmeldingen gedaan. Dit betreft aardewerk uit de Romeinse tijd tot en met de Nieuwe tijd.

Cultuurlandschappelijke en historisch-geografische kenmerken

De naam Afferden wordt in historische bronnen voor het eerst in de 11^e en 12^e eeuw genoemd als Afrithon. Mogelijk is het een verwijzing naar een oude waternaam, zoals het Indo-Europese Abharitōs. De wortel Abh-/Ap- betekent "uitbuigen" of "schitteren" en kan verwijzen naar de ligging aan de monding van een gebogen beek. Afferden is vermoedelijk gesticht in de 9^e eeuw als kerkdorp. Van de Koningstraat wordt aangenomen dat het is aangelegd op de Romeinse weg tussen Nijmegen en Katwijk. Deze aanname is gebaseerd op de Peutingerkaart, een laatmiddeleeuwse kopie van een Romeinse kaart uit de 3^e eeuw na Chr. Er zijn echter in de plaats Wijchen resten van de Romeinse weg aangetroffen die duiden op een meer zuidelijke ligging.

Afferden wordt afgebeeld op de kaart van het kwartier van Nijmegen en omliggende districten uit 1757. Deze kaart weergeeft grofweg de ligging van en de wegen tussen de nederzettingen. Op een kaart van de Rijn, Lek, Waal, Maas en Merwede uit omstreeks 1800 worden ook de binnendijkse wieden langs de Waalbandijk afgebeeld. Op het kadastrale minuutplan uit 1811-1832 ligt het plangebied op perceel 313. In het aanwijzende tafel staat dit perceel geregistreerd als bouwland. De eigenaar van het perceel is Marcelis van Elk, een rademaker (wielmaker) uit Afferden. In het zuiden wordt het plangebied begrensd door de Koningstraat. Langs een noord-zuid georiënteerde weg ten oosten en ten zuiden van het plangebied (voorlopers van de Pas en de Kerkweg) en langs de Koningstraat ten oosten van het plangebied liggen bewoningsslinten. Er staat nog geen boerderij direct ten zuidoosten van het plangebied. Omstreeks 1839 woont op dit perceel de smid Willem Croonen. De jongste zoon, Hendrikus Croonen, is vanaf 1879 onderwijzer aan de lokale openbare school en tegelijkertijd secretaris en kassier van de dorpspolder. Hendrikus' zoon Helm volgt zijn vader op als secretaris van de dorpspolder. Op de kadastrale veldminuten uit 1830-1850 staat in het zuiden van het plangebied een gebouw. In 1868 staat ook op de locatie van de huidige boerderij op Koningstraat 53 een gebouw afgebeeld (fig. 20). In 1890 is het gebouw in het zuiden van het plangebied niet meer aanwezig. In 1935 is het plangebied een boomgaard. De Koningstraat is ten westen van het plangebied dichter bebouwd. In 1957 staat in het oosten van het plangebied een houten bijgebouw. tussen 1966 en 1991 ontwikkelt zich ten zuiden van het plangebied een woonwijk. Op luchtfoto's van de Royal Air Force uit 1944 is het plangebied een boomgaard. Langs de Koningstraat staan gebouwen. In en rond het plangebied zijn geen aanwijzingen voor militair erfgoed.

In het plangebied staan geen bekende (ondergrondse) bouwhistorische waarden geregistreerd. Aan de Koningstraat 53 staat direct buiten het plangebied een gemeentelijke monument. Dit betreft een Hallehuisboerderij uit de tweede helft van de 19^e eeuw.

4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)

Aard en ouderdom van de vindplaatsen zijn onbekend. Volgens de opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting is de kans op het voorkomen van archeologische resten laag voor resten uit het Paleolithicum tot en met Bronstijd en hoog voor resten uit de IJzertijd tot en met de Nieuwe tijd.

4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)

Begrenzing en oppervlakte van de totale vindplaats (dus ook buiten het plangebied)

De gemiddelde omvang van bewoningssporen is enkele honderden vierkante meters. Landbouwarea's kunnen enkele duizenden vierkante meters omvatten met daarin sporen van greppels van enkele tientallen tot honderden meters lang. Infrastructuur bestaat uit lijnelementen van onbepaalde lengte en breedte. De omvang van resten van rituele handelingen, begravingen en resten van strijd zijn doorgaans beperkt tot puntvondsten.

*Begrenzing en oppervlakte van (het deel van) de vindplaats **binnen** het plangebied*

Idem, met een maximum van 3.550 m² (totale omvang plangebied).

4.4 Structuren en sporen

Op grond van het archeologische vooronderzoek blijkt dat resten van bewoning in het plangebied terug kunnen gaan tot in de IJzertijd. De verwachte resten kunnen onder meer bestaan uit akkerlagen, nederzettingssporen, grafvelden en rituele plaatsen. De verwachte grondsporen kunnen bestaan uit paalsporen, muurresten, uitbraaksleuven, beer- en/ of waterputten, afvalkuilen en perceelsscheidingen.

4.5 Anorganische artefacten

Op archeologische vindplaatsen kunnen in relatie tot de archeologische sporen en lagen naast aardewerk en natuursteen ook allerlei gebruiksvoorwerpen van ander materiaal (metaal, glas, keramisch bouw materiaal, leem, etc.) verwacht worden.

4.6 Organische artefacten

Op archeologische vindplaatsen kunnen in relatie tot de archeologische sporen en lagen ook vergankelijke objecten van organisch materiaal verwacht worden, zoals been, dierlijk en menselijk botmateriaal, hout, textiel en leer.

Als algemene vuistregel kan worden gesteld dat in die gebiedsdelen waar in een gedeelte van het jaar de gemiddeld laagste grondwaterspiegel dieper is dan 120 cm -Mv en de bodem sterk ontkalkt is, weinig of geen goed geconserveerde organische artefacten in onverkoolde toestand worden verwacht. In deze gebiedsdelen zijn die enkel bewaard in verkoolde toestand, maar de mate van conservering zal wisselend zijn. In die gebiedsdelen waar de laagste grondwaterspiegel hoger is dan 120 cm -Mv, kunnen organische artefacten daarentegen goed geconserveerd zijn - al dan niet in verkoolde toestand. Verder is de conservering van organisch materiaal in het algemeen beter in diep ingegraven grondsporen, al dan niet in gebiedsdelen met een ontkalkte bodem. Gezien de landschappelijke ligging van het plangebied en grondwatertrap VI, is het niet waarschijnlijk dat organisch materiaal buiten diep ingegraven grondsporen goed is geconserveerd.

4.7 Archeozoologische resten, menselijk botmateriaal en botanische resten

Op archeologische vindplaatsen kunnen in relatie tot de archeologische sporen en lagen naast anorganische en organische vondsten ook resten van zaden, pollen of organisch afval worden aangetroffen. Waar het grondwater permanent aanwezig is, zijn archeozoologische resten, menselijk botmateriaal en -botanische resten in het algemeen redelijk tot goed geconserveerd. Gezien de archeologische context worden in het algemeen veel van dergelijke resten verwacht, maar of dit daadwerkelijk het geval is, is afhankelijk van factoren als geomorfologie, textuur van de bodem, ontwatering, aanwezigheid van waterkerende lagen en datering. Gezien de landschappelijke ligging van het plangebied is het niet waarschijnlijk dat organisch materiaal buiten diep ingegraven grondsporen goed is geconserveerd.

4.8 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen

De archeologische resten uit de perioden IJzertijd tot en met Nieuwe tijd worden verwacht onder het maaiveld tot en in de top van de oorspronkelijke C-horizont. De vondstenlaag is opgenomen in de bouwvoor en de cultuurlaag: een doorwerkte oude bodem tussen de bouwvoor en de ongeroerde ondergrond met kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, vuursteen en houtskool. Archeologische sporen worden verwacht tot ongeveer 25 cm in de top van de C-horizont.

4.9 Gaafheid en conservering

Structuren, sporen, vondsten, archeozoölogische en botanische resten.

Door de lage grondwaterspiegel zal eventueel aanwezig organisch vondstmateriaal - archeozoölogische resten, menselijk botmateriaal en botanische resten- niet tot slecht geconserveerd zijn en deze resten zullen waarschijnlijk alleen worden aangetroffen in diepe en vochtige sporen. Over de precieze gaafheid en conservering van de mogelijk aanwezige structuren, sporen, vondsten, archeozoölogische en botanische resten kan niet veel worden gezegd. Dit zal het archeologische onderzoek moeten uitwijzen.

5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING

5.1 Doelstelling

Het doel van inventariserend veldonderzoek (IVO) is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het vooronderzoek. Het gaat om gebieds- of vindplaatsgericht onderzoek. Het IVO gebeurt door middel van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied. Dit omvat de aan- of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

5.2 Relatie met NOaA 2.0 en/of andere onderzoekskaders

Het in dit PvE omschreven onderzoek is inventariserend van karakter en heeft niet als primair doel voort te bouwen op de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie.

Het onderzoek valt binnen de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie onder het Utrechts - Gelders rivierengebied.⁷ Op dit onderzoek zijn de volgende bovenregionale onderzoeksvragen van de NOaA 2.0 van toepassing:

2. De dynamiek van het Nederlandse landschap
3. Gebruik van het water
4. Occupatie en adaptatie in het rivierengebied en langs de kust
5. Sociale en economische differentiatie
6. Emigratie, immigratie, acculturatie
7. De archeologie van het rituele
9. Dodenbestel en grafmonumenten
15. De limes: inrichting en interactie
16. Overgang Romeinse tijd naar Vroege-Middeleeuwen

⁷ <http://archeologieinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/nationale-onderzoeksagenda-archeologie-20>

- 17. 'Frankisering' en kerstening
- 18. Dorpsvorming
- 20. De relatie stad – platteland
- 21. De dynamiek van het landgebruik
- 22. Mens - materiële cultuurrelaties
- 23. Netwerken en infrastructuur

De resultaten van het archeologisch onderzoek kunnen mogelijk een bijdrage leveren aan de volgende thema's uit de provinciale/gemeentelijke onderzoeksagenda:

- Wonen in een dynamisch landschap

5.3 Vraagstelling

De belangrijkste vraagstelling betreft het toetsen van de archeologische verwachting.

5.4 Onderzoeksvragen

5.4.1 Algemeen

Bij het Inventariserend Veldonderzoek Proefsleuvenonderzoek dienen de volgende onderzoeksvragen een rol te spelen:

1. Zijn er archeologische resten in de bodem aanwezig?
2. Zo ja, wat is de aard, omvang, ouderdom, herkomst, kwaliteit en locatie van de archeologische resten (horizontaal en verticaal)?
3. Hebben de archeologische waarden een relatie met uit de omgeving bekende archeologische of historische locaties en welke is dat?
4. Welke gegevens over de aangetroffen vindplaatsen kunnen de archeologische kennis van de regio en Druten aanscherpen?
5. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de archeologische resten?
6. In welke mate zijn de onderzoeksgebieden verstoord?
7. Is sprake van (een) behoudenswaardige vindplaats(en) (licht dit toe)?
8. Wat is het belang van de vindplaats voor de lokale, regionale en nationale geschiedschrijving?
9. Wat kunnen de uitkomsten van het onderzoek zeggen over vergelijkbare terreinen in de omgeving?
10. Is vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?
11. Indien er geen archeologische resten worden aangetroffen, wat is de reden voor de afwezigheid van archeologisch resten?

De mogelijke aanwezige vindplaatsen worden aan de hand van de gestelde vragen gewaardeerd conform KNA versie 4.1, bijlage IV Waarderen van vindplaatsen. Aanbevolen wordt ook om de methodiek uit de SIKB leidraad Standaard Archeologische Monitoring te volgen voor het bepalen van de fysieke kwaliteit.

5.4.2 Periode en sites

Dit aspect van het onderzoek richt zich op de aard, ouderdom, omvang en andere archeologische kenmerken van de vindplaatsen. Hieruit zijn de volgende vragen afgeleid:

12. Welke en hoeveel vindplaatsen zijn in het onderzoeksgebied te herkennen?
13. Wat is per archeologische site in het onderzoeksgebied:
 - de ligging (inclusief diepteligging)
 - de geologische en/of bodemkundige eenheid

- de omvang (inclusief verticale dimensies)
- het type en de functie van de sites of off-site-patronen
- de samenstelling van de archeologische resten (grondsporen en mobilia)
- Wat is, indien aanwezig, de ouderdom van de cultuurlaag?
- de vondst- en spoordichtheid
- de stratigrafie voor zover aanwezig
- de ouderdom, periodisering, typechronologische classificatie
- wanneer zijn vindplaatsen in onbruik geraakt?

5.4.3 Landschap en bodem

Dit aspect van het onderzoek omvat de bestudering van de landschappelijke context van de vindplaatsen in historisch perspectief. Dit leidt tot de volgende vragen:

14. Wat is de bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied?
15. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de vindplaatsen (geologie, bodemkunde en geomorfologie)? Zijn er aanwijzingen voor stratigrafische hiaten, d.w.z. erosie of non-depositie, in de geologische profielopbouw ter plekke van de vindplaatsen?
16. Wat is de paleo-ecologische context van het onderzoeksgebied? Liggen in het plangebied locaties die voor pollenanalyse bemonsterd kunnen worden (licht dit toe)?
17. In hoeverre zijn de aangetroffen bodemlagen geschikt voor een palynologische reconstructie van de vegetatie- en gebruiksgeschiedenis van het terrein?

5.4.4 Vraagstelling specialistisch onderzoek

Het specialistisch onderzoek dient zich te richten op het eventuele vervolgonderzoek. Het is hierbij van belang om te weten of de vindplaats geschikt is voor archeobotanisch, archeozoologisch, fysisch-antropologisch, fysisch-geografisch, geofysisch en dateringsonderzoek. De monsters dienen hiervoor gewaardeerd te worden.

5.5 Aanbeveling

Op basis van de resultaten van het archeologisch proefsleuvenonderzoek dient een aanbeveling te worden gedaan betreffende een archeologisch verantwoorde omgang met het plangebied. Met betrekking tot die omgang zijn er drie opties:

- behoud *in situ*;
- definitieve opgraving;
- vrijgeven.

Op basis van de onderzoeksresultaten dient de bevoegde overheid een selectiebesluit te kunnen maken.

6 STRATEGIE, METHODEN EN TECHNIEKEN

6.1 Strategie

In aanvulling op de richtlijnen in de vigerende versie van de KNA:

De onderzoeksvragen kunnen worden beantwoord door middel van een karterend/waarderend proefsleuvenonderzoek. Het uitgangspunt is een vindplaatsgerichte benadering. Door middel van het proefsleuvenonderzoek moet inzicht worden verkregen in onder andere de aan- of afwezigheid en gaafheid van grondsporen en vondstconcentraties en de aan- of afwezigheid en conservering van paleo-ecologische resten.

Het team dat het proefsleuvenonderzoek uitvoert staat onder leiding van een Senior KNA Archeoloog die ervaring heeft met onderzoek in het Utrechts - Gelders rivierengebied, of in vergelijkbare regio's. In het veld worden de werkzaamheden uitgevoerd door een KNA Archeoloog als dagelijks wetenschappelijk leider die ervaring heeft met onderzoek in het Utrechts - Gelders rivierengebied, of in vergelijkbare regio's, bijgestaan door minimaal een veldtechnicus/archeoloog. De aanleg van het eerste vlak gebeurt in aanwezigheid van de Senior KNA Archeoloog.

In het onderzoeksgebied worden drie proefsleuven aangelegd van 30 x 4 meter (zie figuur 8). Hiermee wordt 360 m², ongeveer 10 % van het plangebied onderzocht. Met het plaatsen van de proefsleuven is rekening gehouden met de bestaande bebouwing, de aanwezige hekwerken en de bomen. Doordat een rij bomen aan de oostzijde van het plangebied gehandhaafd zullen worden is hier geen sleuf mogelijk.

6.2 Methoden en technieken

Alle werkzaamheden zullen worden uitgevoerd conform KNA versie 4.1.

Voorwerk

- Het schrijven van een Plan van Aanpak (PvA) (KNA-specificatie OS01); dit is een handleiding voor het onderzoek.
- Het doen van de onderzoeksmelding bij het centrale systeem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) door het aanvragen van een OM-NR.
- Het definitieve PvE wordt door de uitvoerder per email en vóór aanvang van het onderzoek, ter kennisgeving naar de depothouder gestuurd.

Veldwerk

- Er wordt uitgegaan van een onderzoek met een standaard complexiteit. Alle werkzaamheden zullen worden uitgevoerd conform KNA-specificaties OS02 t/m OS 09.
- Verspreid over het terrein worden drie proefsleuven aangelegd van 30 x 4 meter. Hiermee wordt circa 10 % van het plangebied onderzocht.
- Het graafwerk wordt uitgevoerd door een machinist die ervaring heeft met archeologisch werk. Indien deze niet voorhanden is dient de machinist extra goed geïnstrueerd en begeleid te worden door de Senior KNA Archeoloog.
- Er wordt gewerkt met een machine met voldoende capaciteit die is voorzien van een zogenaamde gladde bak.
- De proefsleuven wordt laagsgewijs verdiept totdat het niveau is bereikt waarop de verwachte grondsporen zichtbaar worden.
- Zodra archeologische sporen worden aangetroffen, zal een leesbaar vlak moeten worden aangelegd.
- Er wordt uitgegaan van de aanleg van één vlak.
- Mocht het noodzakelijk zijn om een tweede vlak aan te leggen dan dienen de sporen in het eerste vlak afgewerkt te zijn.
- De bouwvoor wordt gescheiden gehouden van de overige grond en als laatste teruggestort.
- In verband met de mogelijkheid dat de mogelijke vindplaats(en) behouden blijft/blijven, *ex-situ*, mag het graafwerk niet destructiever zijn dan strikt noodzakelijk.
- Archeologisch relevante structuren mogen niet worden verwijderd.
- Er worden foto's gemaakt van de algemene situatie, waaronder het terrein en omgeving bij aanvang van het werk, de vlakken, de profielen, de grondsporen in het vlak en de coupes. Tevens

worden er van belangwekkende en/of kwetsbare vondsten op de plaats van aantreffen foto's gemaakt. Ten behoeve van publicatie of expositie worden ook actie- of illustratieve foto's gemaakt.

- De algemene velddocumentatie bestaat uit de registratie en documentatie van de werkzaamheden in het veld, met name de administratieve zijde daarvan. Dit omvat tevens het digitale gegevensbeheer van de velddocumentatie. De spoorformulieren worden ingevoerd zodat een database ontstaat van de primaire veldgegevens.
- Tijdens het onderzoek wordt voldoende materiaal met diagnostische kenmerken verzameld om een uitspraak te kunnen doen over de datering, de eventuele fasering en de conserveringstoestand van de bodemlagen.
- Vondsten gedaan bij de aanleg van de proefsleuven worden in vakken van 5 x 4 meter per bodemlaag verzameld.
- Vondsten afkomstig van en uit sporen, worden per spoor en vulling geregistreerd.
- Stortvondsten worden per proefsleuf onder een vondstnummer verzameld.
- Bijzondere vondsten dienen apart te worden ingemeten en onder een afzonderlijk vondstnummer te worden geregistreerd.
- Ook bijzondere deposities binnen sporen worden afzonderlijk geregistreerd door middel van fotografie en tekening. Het materiaal zelf wordt individueel (X-, Y- en Z-waarde) en gescheiden van het overige vondstmateriaal in het spoor verzameld.
- Tijdens de ontgravingswerkzaamheden wordt per haal van de graafmachine het dan voorliggende vlak met een metaaldetector gecontroleerd op de aanwezigheid van metalen voorwerpen. Dit geldt eveneens voor de uitgekomen grond.
- Het discriminatieniveau van de metaaldetector dient zo laag mogelijk gehouden te worden.
- De metaaldetector dient te worden gehanteerd door een hierin ervaren medewerker.
- Metaalvondsten in het vlak en in sporen worden als puntvondst ingemeten en onder een afzonderlijk vondstnummer geregistreerd.
- Daarnaast dient de stort met een metaaldetector te worden onderzocht.
- Bij het waterpassen van het vlak om de 5 m, wordt telkens ook het maaiveld direct buiten de proefsleuven meegenomen.
- De verschillende vondstcategorieën worden zodanig verpakt, dat de conditie van het materiaal zo optimaal mogelijk blijft. Registratie vindt plaats op een vondstenlijst. Registratie en inventarisatie van het vondstmateriaal gebeurt direct na afronding van het veldwerk.
- Alle aanpassingen van het proefsleuvenonderzoek gebeuren te allen tijde in overleg met de voor het project verantwoordelijke Senior KNA Archeoloog en de bevoegde overheid.
- Er wordt vooralsnog niet uitgegaan van specialistisch onderzoek in het veld. Indien dit noodzakelijk blijkt, dan alleen na overleg met de opdrachtgever en de bevoegde overheid.
- Na documentatie worden de proefsleuven weer gedicht.

6.3 Omgang kwetsbare vondsten en monsters

Kwetsbare vondsten en monsters dienen behandeld te worden conform OS11/OS11wb en de KNA-Leidraad "Eerste hulp bij kwetsbaar vondstmateriaal."

6.4 Structuren en grondsporen

- Er dient te worden gewerkt conform KNA-specificatie OS03 t/m OS09 (opgraven).
- De sporen worden getekend; de vlakken op schaal 1:50 en de eventuele coupetekeningen en profielen op schaal 1:20, graven op schaal 1:10. Verder worden de sporen gefotografeerd en wordt de hoogte ten opzichte van NAP bepaald. De vlakken mogen ook met een GPS of Total Station getekend worden.

- Sporen in het vlak worden gedocumenteerd; de geïdentificeerde sporen worden beschreven en vastgelegd in dag- en weekrapporten en op daartoe geëigende formulieren, conform KNA versie 4.1.
- Van de aangetroffen sporen wordt een aantal gecoupeerd met als doel de kwaliteit vast te stellen. De sporen worden vooralsnog niet afgewerkt.
- Grondsporen die deel uit maken van een (gebouw)structuur of grote concentraties grondsporen dienen daarentegen in eerste instantie alleen (selectief) te worden gecoupeerd en niet te worden afgewerkt. Dit heeft als doel de datering en de conservering zo nauwkeurig mogelijk vast te stellen, waarbij de archeologische resten zoveel mogelijk intact gehouden worden. Dit ter beantwoording van de onderzoeksvragen.
- Aangetroffen graven (inhumaties/crematies) worden gedocumenteerd conform KNA versie 4.1, de graven worden niet geborgen.
- Aangetroffen funderingen, vloeren en water- of beerputten dienen aanvankelijk behouden te blijven.
- Na documentatie worden de sporen weer dicht gegoooid.
- De coupes dienen individueel gewaterpast te worden.
- Splitsingen en oversnijdingen van sporen dienen op een dusdanige manier vastgelegd en onderzocht te worden, dat een eventuele fasering vastgesteld kan worden. Vondsten afkomstig uit dergelijke sporen worden per spoor en eventueel daarin te onderscheiden vullingen verzameld.
- De gevonden lagen, grondsporen en structuren dienen zo mogelijk per periode te worden beschreven. De mate van uitwerking dient te zijn afgestemd op de vraagstellingen. Tevens dienen ze te worden meegenomen in de interpretatie en conclusie(s).
- Muurwerk moet worden ingemeten, gefotografeerd en onderzocht op constructieve aard, omvang en ouderdom conform KNA versie 4.1. Baksteengrootte, metselverband en tienlaagsmaat dient genoteerd te worden, indien aanwezig.
- Bodemlagen moeten ten opzichte van eventueel muurwerk afzonderlijk worden beoordeeld.
- Bij putten dient het onderscheid gemaakt te worden tussen water-, afval- en beerputten. Indien de vulling een vondstcomplex bevat, wordt materiaal met diagnostische kenmerken verzameld.
- Kansrijke sporen worden bemonsterd.
- Bij het aantreffen van bijzondere structuren en sporen dient eerst te worden overlegd met de opdrachtgever en de bevoegde overheid voordat de uitwerking ter hand genomen wordt.

6.5 Lichten

Vanaf het moment dat vondstmaterialen herkend worden tijdens het veldwerk begint de fase van het lichten, verpakken, (tijdelijk) opslaan en conserveren. In de meeste gevallen kan het lichten door het veldteam ter plaatse uitgevoerd worden. In gevallen van kwetsbaar materiaal waarbij direct ernstig informatieverlies kan optreden, dient evenwel een specialist bij de lichting betrokken te worden. Wat betreft de opslag van vondstmateriaal levert een koele en donkere ruimte de meeste stabiliteit op. Voor kwetsbare materiaalgroepen is doorgaans meer nodig om de stabiliteit zo veel mogelijk te garanderen. Voor het behandelen en verpakken van vondsten en monsters ten behoeve van de tijdelijke opslag dienen per kwetsbare materiaalgroep de betreffende subspecificaties binnen OS11 gehanteerd te worden; ook de KNA-leidraad Veldhandleiding archeologie en de KNA-leidraad Eerste Hulp bij Kwetsbaar Vondstmateriaal dienen tijdens het veldwerk gehanteerd te worden. Tevens geldt voor alle materiaalcategorieën het advies van de specialist.

6.6 Aardwetenschappelijk onderzoek

Het aardwetenschappelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd door een fysisch-geograaf of een archeoloog met aantoonbare ervaring op de hier verwachte bodem en geologie. Van de proefsleuven

dient een lengte profiel te worden onderzocht op mogelijke verstoringen, het bewoningsniveau en de mate waarin de eventuele vindplaats is opgenomen in de bouwvoor/cultuurlaag. Van het lengteprofiel wordt om de aan het begin en einde van iedere sleuf een profielkolom van een 1 m breed tot 30 cm in de schone C aangelegd en gedocumenteerd. Mochten er tussen de kolommen grote verschillen zitten dan dient het tussenliggende deel aangelegd en gedocumenteerd te worden om overgangen vast te leggen.

6.7 Anorganische artefacten

- Archeologisch relevante artefacten die worden aangetroffen worden verzameld. Indien mogelijk worden verschillende lagen van elkaar gescheiden. Spoorvondsten worden per spoor verzameld. Stortvondsten worden onder één nummer per proefsleuf verzameld.
- Archeologisch relevante vondsten en/of vondststrooiingen en/of clusters artefacten worden ter plaatse ingemeten en voorzien van een X-, Y-, en Z-waarden.
- Kwetsbare vondsten moeten door middel van speciale zorg en behandeling behouden (c.q. geconserveerd) worden conform KNA versie 4.1.
- Voor conservering dient de opdrachtgever rekening te houden met een stelpost van € 1.000,-.⁸
- Bij de vondst van bijzondere artefacten of zeer grote hoeveelheden vondsten dient eerst te worden overlegd met de opdrachtgever en de bevoegde overheid voordat de uitwerking ter hand genomen wordt.
- Wanneer de in het veld aangetroffen vondsten (hoeveelheden, soorten materialen, soorten objecten en/of dateringen en conservering) significant afwijken van wat er verwacht wordt of kan worden, is overleg nodig tussen de bevoegde overheid, de opdrachtgever en de depothouder, op aangeven van de opdrachtnemer. De depothouder maakt zijn wensen ten aanzien van selectie-deselectie van het onvoorziene materiaal kenbaar aan de bevoegde overheid en de opdrachtgever. Zo nodig komt ook de omgang met daarmee gemoeide extra kosten aan bod. De opdrachtnemer wordt over de uitkomsten van het overleg geïnformeerd door de bevoegde overheid. Zo nodig informeert de depothouder (/eigenaar) tevens de depotbeheerder. Binnen twee dagen vanaf het moment van aantoonbaar melden/persoonlijk contact met/bij de depothouder dient een reactie ten aanzien van het wel/niet meenemen van het materiaal door de depothouder te zijn gegeven. Bij het uitblijven van een reactie binnen de afgesproken termijn mogen de overige partijen beslissen of zij het materiaal wel/niet uit het veld meenemen.
- Uitzondering op het bovenstaande vormt de materiaalcategorie 'bouwmateriaal, onversierd'; dit kan meteen in het veld door de uitvoerende archeologen representatief worden geselecteerd.

6.8 Organische artefacten

- Archeologisch relevante artefacten die worden aangetroffen, worden verzameld. Indien mogelijk worden verschillende lagen van elkaar gescheiden. Spoorvondsten worden per spoor verzameld. Stortvondsten worden onder één nummer per proefsleuf verzameld.
- Kwetsbare vondsten moeten door middel van speciale zorg en behandeling behouden (c.q. geconserveerd) worden conform KNA versie 4.1.
- De organische artefacten dienen in het veld op zodanige wijze te worden verzameld zodat ze na determinatie en uitwerking een antwoord geven op de gestelde onderzoeksvragen.
- Bij de vondst van bijzondere organische artefacten of zeer grote hoeveelheden vondsten dient eerst te worden overlegd met de opdrachtgever en de bevoegde overheid voordat de uitwerking en conservering ter hand genomen wordt.
- Voor conservering dient de opdrachtgever rekening te houden met een stelpost van € 1.000,-.⁹

⁸ Dit is een indicatieve prijs waaraan geen rechten ontleend kunnen worden.

6.9 Archeozoölogische en -botanische resten

- Uit relevante, kansrijke contexten (bijvoorbeeld sporen of vondststroeringen met veel verkoold materiaal en andere paleo-ecologische resten) dienen monsters genomen te worden ten behoeve van analyse door specialisten (archeobotanisch onderzoek).
- Monsternamen ten behoeve van absolute dateringsmethoden gebeurt uitsluitend indien de aangetroffen archeologische sporen en materialen niet op andere wijze te dateren zijn.
- De monsters worden nog niet gezeefd. In overleg met de bevoegde overheid en de opdrachtgever zal worden bepaald of analyse van de monsters noodzakelijk is.
- Analyse dient zich primair te richten op het verkrijgen van antwoorden op de boven verwoorde onderzoeksvragen.
- Deze werkzaamheden dienen als verrekenbare post te worden opgenomen.

6.10 Overige resten

Ter beantwoording van de onderzoeksvragen dienen monsters genomen te worden voor onder meer micromorfologisch, botanisch, diatomeeën, mijten, insecten onderzoek, pollen en nonpalynomorfe pollen (NPP) analyse en geochemisch, onderzoek. Deze monsternamen dienen te geschieden op basis van interpretatie door de Senior KNA archeoloog indien noodzakelijk in samenspraak met de daartoe ter zakekundige specialist.

6.11 Dateringstechnieken

Belangrijke sporen, die niet met behulp van vondsten kunnen worden gedateerd, kunnen, indien zij organisch materiaal bevatten, met behulp van een ¹⁴C-datering worden gedateerd. Daartoe dienen monsters van kansrijke lagen of materialen te worden genomen. Een andere mogelijkheid om de ouderdom vast te stellen, is door middel van Optical Stimulated Luminescence (OSL-datering).

6.12 Bouwstenen

Een bouwsteen is gedefinieerd als een logische of logistieke informatie-eenheid van de documentatie van een gravend onderzoek. Deze bouwstenen definiëren de wijze van documenteren van de basisgegevens van een specifiek (waarnemings)proces of een specifieke activiteit binnen een archeologisch onderzoek, te weten administratieve (bijvoorbeeld: project en OM-nr) en ruimtelijk-geografische (de positie en ruimtelijke begrenzing). Een bouwsteen, of een combinatie van bouwstenen, kan bijvoorbeeld de vorm hebben van een analoge (papieren) lijst of veldtekening, maar ook van een digitale databasetabel of een kaartlaag in een CAD- of GIS-toepassing.

Van de werkzaamheden in het veld dienen dag- en weekrapporten te worden bijgehouden. Tevens dienen sporen op spoorformulieren, vondsten op vondstformulieren, monsters op monsterformulieren, tekeningen op tekeningformulieren en foto's op fotoformulieren te worden geregistreerd.

6.13 Complexiteit

De complexiteit van het archeologisch onderzoek is standaard. De mogelijkheid van het voorkomen van meerdere perioden is het enige dat het onderzoek gecompliceerd kan maken.

⁹ Dit is een indicatieve prijs waaraan geen rechten ontleend kunnen worden.

6.14 Beperkingen

Vanwege het inventariserende karakter van het proefsleuvenonderzoek mogen grotere structuren (bijvoorbeeld beschoeiingen, muurresten en putten) niet verwijderd worden. Door deze beperking kan mogelijk niet op alle onderzoeksvragen een duidelijk antwoord gegeven worden. Het nader uitwerken van materiaalgroepen en het conserveren van artefacten gebeurt nadat er een selectie- en waarderingsrapport is geschreven waarin de voorgenomen uitwerkingen worden verwoord en beargumenteerd. Uiteindelijke uitwerking en conservering wordt in overleg met en na goedkeuring van de opdrachtgever en de bevoegde overheid gedaan.

7 UITWERKING EN CONSERVERING

7.1 Structuren, grondsporen en vondstspreidingen

- De structuren en grondsporen worden zodanig uitgewerkt dat de vraagstelling kan worden beantwoord.
- De analyse van de sporen is gericht op het herkennen van structuren, het toekennen van een betekenis aan de individuele sporen en/of structuren, het vinden van patronen in de materiële cultuur en het dateren van de betreffende sporen.
- Beschrijving structuren en grondsporen:
 - verspreiding en diepteligging;
 - beschrijving aard, fysieke kwaliteit en ouderdom (zo mogelijk).
- De aangetroffen lagen, grondsporen en structuren dienen per periode te worden beschreven. De mate van uitwerking dient te zijn afgestemd op de vraagstellingen. Tevens dienen de lagen, grondsporen en structuren te worden meegenomen in de interpretatie en in de conclusie(s).
- Alle sporen en structuren worden afgebeeld op een allesporenkaart voorzien van het landelijke coördinatengrid en topografie. Daarnaast wordt per periode een overzichtskaart gemaakt van alle sporen en structuren.

7.2 Analyse aardewetenschappelijke gegevens

Aardwetenschappelijke analyse vindt indien mogelijk plaats in het veld op basis van het bestudeerde profiel. Deze analyse zal in de regel worden uitgevoerd door de KNA Archeoloog en/of fysisch-geograaf. De veldgegevens van het vlak en de profielen moeten uitgewerkt worden in tekeningen en kaarten met een overzichtelijke codering conform KNA versie 4.1. De bodemlagen moeten duidelijk worden aangegeven in de profielen met daaraan gekoppeld een (globale) datering.

7.3 Anorganische artefacten

- De primaire vondstverwerking bestaat uit het wassen van vondsten, het administreren van de vondsten per vondstnummer en het scheiden in verschillende materiaalcategorieën.
- De anorganische artefacten dienen te worden uitgewerkt tot op het niveau dat nodig is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen.
 - Aardewerk: determinatie per periode, eventueel op type.
 - Natuursteen: determinaties op gesteentesoort en op werktuig/gebruikstype.
 - Metaal: op metaalsoort, zo mogelijk op artefacttype en periode.
- Vondsten uit de bouwvoor en losse vondsten van de stort of het vlak worden oppervlakkig bekeken en slechts bij bijzondere vondsten nader beschreven en geanalyseerd.

- Bij bijzondere artefacten of zeer grote hoeveelheden vondsten dient eerst te worden overlegd met de bevoegde overheid voordat de verdere uitwerking ter hand genomen wordt.
- Vondsten worden beschreven conform het Archeologisch Basis Register (ABR). De vondsten worden per materiaalcategorie beschreven en gewaardeerd.
- Bijzondere vondsten worden door een specialist bekeken.
- Niet te determineren metaalklumpen of klumpen van metaaloxide die in een archeologische context worden gevonden, worden geröntgend ten behoeve van de determinatie, selectie (i.v.m. mogelijke conservering) en screening van de inhoud.
- De vondsten worden tijdelijk dusdanig opgeslagen dat de kwaliteit van het materiaal niet achteruit gaat.

7.4 Organische artefacten

- Organische artefacten worden door specialisten geanalyseerd tot op het niveau dat noodzakelijk is om de vraagstelling uit het PvE te beantwoorden.
 - Bewerkt hout (artefacten en constructiehout): determinatie op houtsoort, artefacttype, beschrijving van bewerkingssporen, eventueel datering.
 - Bot: determinatie op diersoort, botelement, artefacttype, eventueel datering.
- Bij bijzondere artefacten of zeer grote hoeveelheden vondsten dient eerst te worden overlegd met de opdrachtgever en de bevoegde overheid voordat de verdere uitwerking ter hand genomen wordt.
- Vondsten worden beschreven conform het ABR.
- Vondsten worden beschreven en gewaardeerd.
- De vondsten worden tijdelijk dusdanig opgeslagen dat de kwaliteit van het materiaal niet achteruit gaat.

7.5 Archeozoologische en -botanische resten

- Voor de specifieke eisen die aan de uitwerking archeozoologische en botanische resten worden gesteld, wordt verwezen naar de KNA versie 4.1. In aanvulling daarop, wanneer het voor het onderzoek relevant is, worden van dateerbare (grond)sporen met mogelijk goed geconserveerd archeologisch materiaal en van relevante vondstlagen (bijvoorbeeld uit beerputten) monsters genomen voor botanisch, ¹⁴C, dendrochronologisch en paleo-ecologisch onderzoek.
- Van de kwalitatief goede grondmonsters zal een specialist samen met de KNA Archeoloog de monsters scannen op potentie in relatie tot de beantwoording van de vraagstelling.
- Na afloop van het veldwerk zal in overleg met de opdrachtgever en de bevoegde overheid worden vastgesteld welke monsters dienen te worden geanalyseerd. Analyse dient zich primair te richten op het verkrijgen van antwoorden op de boven verwoorde onderzoeksvragen.
- De materiaalanalyses worden uitgevoerd door specialisten met aantoonbare ervaring op het gebied van botanische resten en/of archeozoologische resten uit de aangetroffen perioden.
- Het specialistenrapport dient (integraal) in de standaardrapportage te worden opgenomen en geïntegreerd te worden in beantwoording van onderzoeksvragen en synthese van het onderzoek.

7.6 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.)

De beeldrapportage van de uitwerking bestaat (minimaal) uit de volgende afbeeldingen:

- Uitsnede topografische kaart met de onderzoekslocatie.
- Kaarten met de ligging van het plangebied en de belangrijkste structuren en grondsporen.
- Allesporenkaart (ASK), weergegeven per periode.
- Eventueel coupetekeningen en/of foto's.

- Tekeningen en/of foto's van de belangrijkste vondsten (na overleg met en goedkeuring van de bevoegde overheid).
- Toevoegen indien relevant: Een afbeelding van het plangebied met daarop weergegeven de zones die in aanmerking komen voor behoud in situ/vervolgonderzoek en/of vrijgave.

8 RAPPORTAGE

8.1 Uitvoeringsperiode uitwerking; opleveringstermijn (concept) eind-/evaluatie rapport

- Direct aansluitend aan het veldwerk dient met de uitwerking van de veldgegevens te worden begonnen.
- Indien archeologische waarden zijn aangetroffen dient er een evaluatierapport te worden opgesteld, met kosten van eventueel meerwerk. Dit plan dient voorgelegd te worden aan de opdrachtgever en de bevoegde overheid ter goedkeuring.
- Binnen 12 weken na einde van het veldwerk of de goedkeuring van het uitwerkingsplan dient een conceptrapport te worden opgeleverd aan de opdrachtgever en de bevoegde overheid. Van deze planning kan in overleg worden afgeweken, in het bijzonder wanneer analyse van vondstmateriaal meer tijd vraagt.

8.2 Procedure toetsing standaard-/conceptrapport door de bevoegde overheid

Opdrachtgever en de bevoegde overheid ontvangen ieder één exemplaar van het conceptrapport ter keuring. De op- en aanmerkingen van beide partijen dienen te worden verwerkt en leiden tot de definitieve versie van het rapport.

8.3 Inhoud standaard-/evaluatie rapport

Het rapport dient minimaal de volgende onderdelen te bevatten.

- Een korte samenvatting van de resultaten van het voorgaand onderzoek.
- Een paragraaf waarin staat vermeld wat voor soort plan het betreft, welke ontwikkelingen er gaan plaatsvinden en tot welke diepte verstoring gaat plaatsvinden en in welke fase van de planprocedure het plan zich bevindt.
- Een overzichtskaart - met landelijke coördinaten - met de begrenzingen van het plangebied (minimaal 1:25.000).
- Een gedetailleerde (overzichts)kaart - met landelijke coördinaten - met de ligging van de proefsleuven (en de eventuele opgraving), waarop de hoofdstructuren van de archeologische sites herkenbaar staan aangegeven.
- Een kaart van het plangebied waarop:
 - het areaal van de archeologische sites staat aangegeven (indien van toepassing)
 - het areaal van verstoorte bodemprofielen in het plangebied staat aangegeven (indien van toepassing)
- Een paragraaf met (verantwoording) methode en technieken.
- Een paragraaf met de vraagstelling en de doelstelling van het archeologisch onderzoek.
- Een paragraaf over eerder gedane archeologische vondsten in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied.
- Een paragraaf over de fysische-geografie van het plangebied.

- De resultaten van het onderzoek dienen te worden geleverd in de vorm van een standaardrapport inclusief vlaktekeningen (zie hieronder) en indien noodzakelijk profieltekeningen, vondstenlijsten (zie hieronder), sporenlijsten (zie hieronder) en monsterlijsten.
- De vlaktekeningen van de proefsleuven - met landelijke coördinaten - waarop de grondsporen (uitgesplitst naar periode) herkenbaar staan afgebeeld inclusief hun nummer.
- Relevante coupetekeningen en/of foto's.
- De vondstenlijst waarin per archeologisch artefact (AF) staat aangegeven:
 1. het spoor waarin het AF is aangetroffen,
 2. de conserveringstoestand van het AF (verbrand, vorst schade, geërodeerd, etc.),
 3. de determinatie,
 4. de datering van het AF en
 5. een beschrijving van het AF (l. x b. x h., baksel/materiaal, versiering, bewerkingssporen, etc.).
- De sporenlijst waarin staat aangegeven:
 1. het soort spoor,
 2. de (conserverings-)toestand van het spoor,
 3. de datering van spoor en
 4. welke vondstnummers er in aanwezig zijn.
- Een paragraaf van vindplaatsbeschrijvingen met daarin in ieder geval de volgende thema's: de omvang en ligging, de datering, de vondstomstandigheden, de aard van de vondsten, de conservering en de diepteligging.
- Tekeningen en/of foto's van de belangrijkste vondsten.
- De eventuele beperkingen van de toegepaste methode.
- Een paragraaf met de antwoorden op de onderzoeksvragen
- Een waardering van de nieuwe sites volgens de KNA versie 4.1.
- Een paragraaf met conclusies en aanbevelingen ten aanzien van mogelijk vervolgonderzoek.

8.4 Kwaliteit

- De auteurs zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de rapportage.
- Het archeologische onderzoek vindt plaats op basis van zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, controleerbaarheid en maatschappelijk integer handelen.
- Aanbevelingen en waardeoordelen van de auteurs zijn onafhankelijk ten opzichte van alle partijen en niet onderhevig aan goedkeuring van de opdrachtgever en/of de bevoegde overheid.
- De opdrachtgever kan geen eisen stellen of beperkingen opleggen aan de inhoud, de conclusies en de aanbevelingen.
- De bevoegde overheid kan alleen verbeteringen eisen bij aantoonbare tekortkomingen in de wetenschappelijke kwaliteit van de verslaglegging. Wanneer toetsende overheid en auteur tot verschillende conclusies komen, worden beide met wetenschappelijke argumentatie in het eindrapport weergegeven.

8.5 Verschijning en oplage standaardrapport en/of specialistisch deelrapport

- Het rapport wordt uitgegeven door de uitvoerende instantie en in de huisstijl van deze instantie.
- Van het conceptrapport wordt één exemplaar aan de opdrachtgever geleverd en één exemplaar aan de bevoegde overheid. De opdrachtgever wordt in de gelegenheid gesteld commentaar te leveren op de rapportage. De bevoegde overheid zal het rapport toetsen aan het PvE en de KNA 4.1.
- Na verwerking van eventuele op- of aanmerkingen wordt het definitieve rapport aan de opdrachtgever opgeleverd.

- De rapportage wordt uiterlijk binnen acht weken na ontvangst van opmerkingen door de bevoegde overheid definitief opgeleverd. Van deze planning kan in overleg worden afgeweken.
- De resultaten van het onderzoek dienen een brede toegankelijkheid te krijgen. Na het verwerken van opmerkingen zal het standaardrapport digitaal worden verstuurd aan de opdrachtgever, de Gemeente Druten, de adviseur van de gemeente, het Provinciaal Depot Bodemvondsten Gelderland, de Provincie Gelderland, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de lokale heemkundekring.

9 (DE)SELECTIE EN CONSERVERING

9.1 Selectie materiaal voor uitwerking

De selectie van vondsten en monsters wordt gedaan in het licht van de vraagstelling, onder verantwoording van de Senior KNA Archeoloog. De gemaakte selectie wordt in het evaluatierapport beschreven.

9.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering

- Alle organische en anorganische artefacten die hiervoor in aanmerking komen, zoals houten en leren objecten en metalen voorwerpen, dienen te worden geconserveerd. Hiervan kan alleen worden afgeweken met instemming van de eigenaar van de vondsten, de provincie. De Senior KNA Archeoloog kan een voorstel tot de selectie maken, waarin hij op onderbouwde wijze aangeeft, waarom bepaalde voorwerpen niet hoeven te worden gedeponeerd. Als het depot daarmee instemt kunnen deze voorwerpen verwijderd worden. Voorwerpen die niet gedeponeerd worden hoeven niet geconserveerd te worden.
- Tijdelijke opslag van geselecteerde vondsten dient zo te geschieden dat de kwaliteit ervan niet achteruit gaat.
- (Eerste) selectie vindt plaats door de uitvoerende instantie (Senior KNA Archeoloog, dan wel materiaalspecialist).

9.3 Selectie materiaal voor conservering

- In overleg met de bevoegde overheid wordt bepaald welke voorwerpen voor conservering in aanmerking komen.
- Voor de conservering gelden bovendien de aanleveringseisen van het Archeologisch Depot van de provincie Gelderland.

10 DEPONERING

10.1 Eisen betreffende depot

- Alle vondsten zijn vanaf het moment van vinden eigendom van de provincie (Erfgoedwet Artikel 5.7. Eigendom van archeologische vondsten), tenzij zij gedaan zijn in een gemeente met een eigen erkend depot (zie ook Erfgoedwet Artikel 5.7. Eigendom van archeologische vondsten) dan wel van de Staat indien zij buiten het grondgebied van enige gemeente zijn gevonden. In deze gevallen valt het eigendom toe aan respectievelijk gemeente of Staat. De projectleider kan na de uitwerking het depot voorstellen een deel van de vondsten te selecteren voor definitieve verwijdering uit de collectie, mits wetenschappelijk verantwoord en op advies van een deskundige specialist. De selectie dient representatief te zijn voor het geheel van het verzameld materiaal binnen de

aangetroffen materiaalcategorie. Het is wenselijk om van het materiaal dat wordt verwijderd bepaalde basisinformatie te registreren (zoals aantal, gewicht etc.), alvorens het te deselecteren. Deze representatieve selectie maakt deel uit van het evaluatierapport en dient altijd ter goedkeuring voorgelegd worden aan depothouder (/eigenaar). Het is aan de beheerder van het depot om over de definitieve verwijdering te beslissen. Uitzondering op het bovenstaande vormt de materiaalcategorie 'bouw materiaal, onversierd'; dit kan meteen in het veld door de uitvoerend archeologen representatief worden geselecteerd.

- Opgegraven vondstcomplexen (onderzoeksdocumentatie en vondsten) worden zo compleet mogelijk aangeleverd.
- De vondsten, monsters en documentatie dienen binnen een periode van 2 jaar na afronding van het veldwerk te worden overgedragen aan het Archeologisch Depot van de Provincie Gelderland, conform de deponeringseisen van het depot en de desbetreffende specificaties van de KNA versie 4.1.
- De (eind)resultaten van het onderzoek worden verwerkt in ARCHIS.

10.2 Te leveren product

Standaard-/conceptrapport is een rapport volgens de vigerende versie van de KNA-specificatie volgens onderstaande bepalingen in dit hoofdstuk van dit PvE. Bij het eindproduct hoort een bewijs (af te geven door de ontvangende instantie) van overdracht van vondsten en documentatie.

10.3 E-depot

Conform KNA 4.1 wordt ook een digitale versie van het rapport aangeleverd aan en opgenomen in het zogenaamde E-depot onder vermelding van het onderzoeksmeldingsnummer.

11 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN

11.1 Personele randvoorwaarden

- Het onderzoek moet worden verricht door een daarvoor gecertificeerd bedrijf conform BRL 4000 en de protocollen 4003 en 4004, onder leiding van personeel dat in het beroepsregister is ingeschreven.
- Het team dat het onderzoek uitvoert staat onder leiding van een Senior KNA Archeoloog als projectleider, met ervaring met onderzoeken in het Utrechts - Gelders rivierengebied, of in vergelijkbare regio's. In het veld worden de werkzaamheden uitgevoerd door minimaal een KNA Archeoloog, als dagelijks wetenschappelijk leider, met ervaring met onderzoeken in het Utrechts - Gelders rivierengebied, of in vergelijkbare regio's, en minimaal een veldtechnicus/archeoloog. De metaaldetector dient te worden gehanteerd door een medewerker met ervaring.
- De door de archeologisch uitvoerder in te zetten functionarissen zoals Projectleider, KNA Archeoloog en specialisten dienen over aantoonbare kennis te beschikken over nederzettingen en vondstmateriaal van de aan te treffen archeologische periode(n).
- De graafwerkzaamheden worden uitgevoerd door een kraanmachinist met aantoonbare ervaring in het Utrechts - Gelders rivierengebied. Indien deze niet voorhanden is, dient de machinist te worden begeleid door een Senior KNA Archeoloog.
- De veldploeg dient qua samenstelling te voldoen aan de KNA versie 4.1. Dit is minimaal een KNA Archeoloog Ma en een KNA Archeoloog Ba, Senior veldtechnicus.

- Een fysisch geograaf met een specialisatie in het Utrechts - Gelders rivierengebied of een archeoloog met relevante fysisch-geografische ervaring wordt ingezet voor de interpretatie van ingewikkelde bodemprofielen.
- De materiaalanalyses worden uitgevoerd door specialisten met aantoonbare ervaring op het gebied van materiële cultuur, botanische en archeozoologische resten uit de te verwachten perioden.
- Zowel voor veldwerk als voor de uitwerking, conservering en rapportage is de aanwezigheid van een Senior KNA Archeoloog en een specialist met periode-/materiaal- of gebiedspecifieke kennis en/of ervaring vereist.
- Uitwerking en rapportage dienen te geschieden door materiaal- en diachrone-specialisten (zoals fysisch-geograaf, fysisch-antropoloog, aardewerkdeskundige, archeozooloog, archeobotanicus) met aantoonbare ervaring op het gebied van de door hen te onderzoeken materiaal-groep/categorie.

11.2 Overlegmomenten

Indien tijdens het veldwerk sporen, structuren of vondsten worden aangetroffen waarvan de aard, omvang of complexiteit niet voorzien was, wordt direct contact opgenomen met de opdrachtgever en de bevoegde overheid. Er vindt dan op korte termijn een bijeenkomst plaats, waarop de archeologisch uitvoerder, de opdrachtgever en de bevoegde overheid een vervolgstراتيجية bepalen.

11.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie

- Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van de KNA versie 4.1 en dit PvE. In alle gevallen waarin dit PvE niet voorziet, zijn de procesbeschrijvingen en specificaties in de KNA versie 4.1 van toepassing.
- Het veldwerk wordt uitgevoerd onder leiding van een KNA Archeoloog. Er is een Senior KNA Archeoloog als eindverantwoordelijke betrokken bij het project.
- Ten aanzien van de conditie, kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie geldt dat dit in overleg met de bevoegde overheid zal plaatsvinden. De KNA Archeoloog neemt het initiatief voor overleg en evaluatie indien dit nodig is.
- Indien de resultaten van het veldwerk niet van dien aard zijn dat er reden is voor het opstellen van een evaluatierapport kan dit achterwege blijven.
- Bij de evaluatiefase wordt in een evaluatierapport een voorstel gedaan voor de te deponeren en te verwijderen vondsten. De depothouder van de provincie Gelderland wordt het evaluatierapport tijdens de evaluatiefase ter goedkeuring voorgelegd. Pas na goedkeuring van het evaluatierapport door de depothouder kunnen vondsten en monsters op controleerbare wijze worden verwijderd. Indien na 15 werkdagen geen reactie is gekomen van de depotbeheerder kan het werk zonder goedkeuring voortgezet worden.
- Na afloop van het veldwerk wordt een kort (telefonisch) overleg gehouden met de opdrachtgever en de adviseur van de bevoegde overheid over de resultaten.
- Te deponeren vondsten en monsters worden ingekrompen tot een minimale hoeveelheid benodigd voor herinterpretatie en/of uitgebreider onderzoek, gebaseerd op wetenschappelijke criteria.

11.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen

De externe communicatie rondom het archeologisch onderzoek ligt geheel in handen van de opdrachtgever. Vanuit de archeologische uitvoerder zal alle medewerking worden verwacht voor het verschaffen van inhoudelijke informatie die voor de externe communicatie van belang kan zijn. Indien het wenselijk wordt geacht dat er een informatiemoment wordt georganiseerd en de inzet vanuit de

archeologische uitvoerder hiervoor niet vanuit de verleende opdracht is te realiseren, dan worden hiervoor eerst aanvullende afspraken gemaakt.

12 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE

12.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk

- Indien tijdens het veldwerk bijzondere vondsten worden gedaan of (complexe) sporen of structuren worden aangetroffen die niet in het onderzoeksvoorstel zijn voorzien, wordt contact opgenomen met de bevoegde overheid. In overleg zal dan eventueel kunnen worden gekozen voor een andere aanpak.
- Indien het gaat om belangrijke wijzigingen, zullen deze te allen tijde aantoonbaar voorgelegd worden aan de opdrachtgever, bevoegde overheid en de depothouder.
Belangrijke wijzigingen zijn:
 - Significante afwijkingen van verwachte vondstmateriaal/vondsten (hoeveelheid, soorten materialen, soorten voorwerpen, type conservering).
 - Wijzigingen die (de)selectie en conservering vondsten beïnvloeden.
- Wijzigingen op het PvE worden overlegd met de bevoegde overheid. Ook in geval van minderwerk of het eventueel uitvoeren van meerwerk, wordt eerst overlegd met de opdrachtgever en de bevoegde overheid.
- Mutaties op het PvE worden altijd schriftelijk vastgelegd, evenals afspraken voortvloeiend uit evaluatievergaderingen en andere bijeenkomsten.
- Bij ingrijpende wijzigingen is altijd toestemming van de bevoegde overheid nodig.

12.2 Belangrijke wijzigingen

Onderstaande belangrijke wijzigingen worden te allen tijde aantoonbaar voorgelegd aan de opdrachtgever en de bevoegde overheid:

- Afwijking van de archeologische verwachting,
- Wijzigingen van de gehanteerde onderzoeksmethode,
- Wijzigingen van de fysieke en/of technische omstandigheden,
- Vastleggen overleg- en evaluatiemomenten.

12.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk

Zie 12.4

12.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering

- Na afloop van het veldwerk wordt contact opgenomen met de opdrachtgever en adviseur van de bevoegde overheid om dit te melden en vindt er indien nodig een voorlopige evaluatie plaats van de behaalde resultaten en de mogelijk aangetroffen archeologische waarden. Tijdens dit overleg bepalen de Senior KNA Archeoloog en de bevoegde overheid samen de verdere strategie bij de uitwerking en stellen ze de noodzaak vast van de analyse van eventuele monsters en van mogelijke laboratoriumdateringen.
- Alle vondsten en uitgewerkte monsters moeten geconserveerd worden aangeleverd aan het archeologisch depot, tenzij schriftelijk en op grond van een evaluatierapport voor conservering anders is aangegeven door de desbetreffende depothouder. In een conserveringsrapport dient te worden vastgelegd welke vondsten op welke wijze en met welke middelen zijn geconserveerd.
- Ten aanzien van de conditie kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie geldt dat dit in overleg met de bevoegde overheid zal plaatsvinden. De KNA Archeoloog neemt het initiatief voor overleg en evaluatie indien dit nodig is.

13 AANVULLENDE EISEN

13.1 Uitvoeringsperiode en opleveringstermijn veldwerk

- De uitvoerdatum en uitvoeringstermijn van het veldwerk wordt in overleg met de opdrachtgever vastgesteld.
- De archeologisch uitvoerder dient zorg te dragen voor het aanmelden van het onderzoek bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) uiterlijk 10 dagen voorafgaand aan de start van het veldwerk.

13.2 Uitvoeringscondities veldwerk

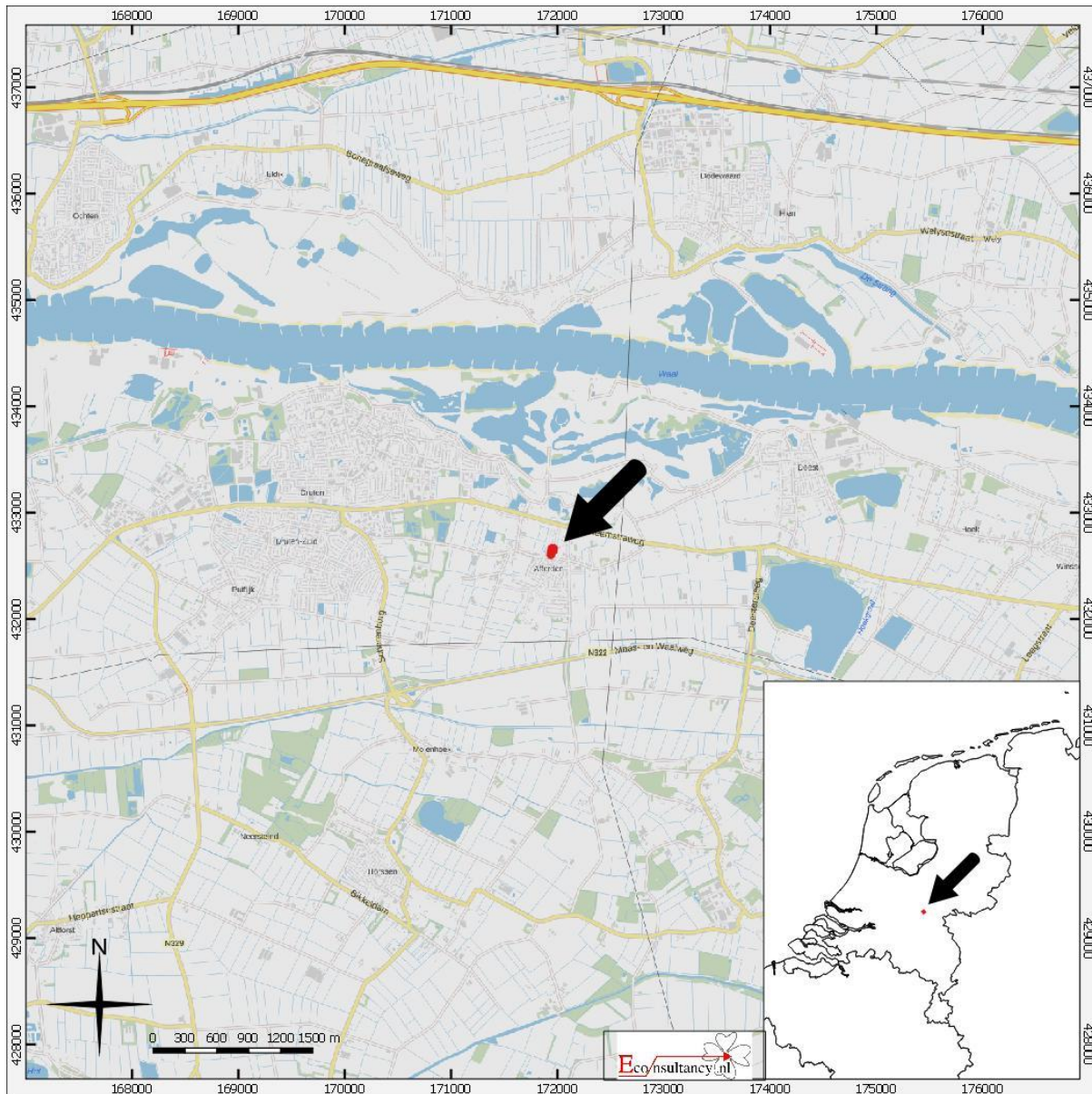
- Toegankelijkheid, vergunningen, betredingstoestemming en bereikbaarheid dienen door de opdrachtgever te worden geregeld.
- Tevens draagt de opdrachtgever zorg voor gelegenheid tot het plaatsen van een schaftwagen, een container voor opslag van materiaal en een chemisch toilet. De opdrachtgever verzorgt de contacten met andere belanghebbenden. Tenzij door de opdrachtgever nadere bepalingen zijn gesteld, worden de proefsleuven tijdens of onmiddellijk na het onderzoek gedicht en aangereden volgens met de opdrachtgever gemaakte afspraken.
- Additionele deelname van amateurarcheologen aangesloten bij een lokale of regionale/landelijke vereniging op het gebied van de archeologie is welkom, mits onder begeleiding van de archeologische uitvoerder en tijdens reguliere werkuren. Voorwaarde hieraan is dat ze een positieve bijdrage kunnen leveren aan het veldwerk en/of inhoud van het onderzoek. De aanwezigheid van amateurarcheologen wordt vastgelegd in de dag- en weekrapporten.
- Het goedgekeurde PvE dient tijdens het veldwerk op de werklocatie aanwezig te zijn.
- De archeologische uitvoerder zorgt dat grote/belangrijke archeologische sporen en resten aan het eind van de dag zijn veilig gesteld voor "schatgravers".
- De opdrachtgever informeert de archeologische uitvoerder over de ligging van kabels en leidingen op de onderzoekslocatie.
- De gravende civieltechnische uitvoerder doet een graafmelding bij het KLIC indien de gegevens van kabels en leidingen niet voorhanden zijn bij de opdrachtgever.
- De opdrachtgever verstrekt indien gewenst kopieën van de milieureportages.
- De uitvoerder neemt preventieve maatregelen tegen inbraak en vandalisme.
- Opgravingdocumentatie en waardevolle vondsten mogen niet onbeheerd in de keten achterblijven.

13.3 Niet gesprongen explosieven (NGE) en veldgraven

- Indien er NGE worden aangetroffen worden de veldwerkzaamheden direct gestaakt en de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen genomen.
- Het aangetroffen projectiel dient, indien het niet dezelfde dag geruimd wordt, weer afgedekt te worden met grond.
- In een straal van minimaal 100 m rond het aangetroffen projectiel dient het terrein te worden ontgruimd.
- De politie dient te worden ingelicht. Deze zal een proces verbaal opstellen en de vondst bij de explosieven opruimingsdienst defensie (EOD) melden.
- Op basis van aangeven van de politie/EOD kunnen mogelijk in delen van het terrein de werkzaamheden hervat worden.

- Bij het aantreffen van veldgraven zal het bergings- en identificatieteam van de landmacht worden ingeschakeld. Zij nemen het bergen van het veldgraf over.
 - Telefoonnummer (tijdens kantooruren): (033) 466 24 41
 - Telefoonnummer (buiten kantooruren): 06-53 41 52 07
 - email: bidkl@mindef.nl
 - <https://www.defensie.nl/onderwerpen/berging-en-identificatie-oorlogsslachtoffers/de-bergings--en-identificatiedienst>
- Uw eigen veiligheid gaat boven alles.

Figuur 1: Situering van het plangebied binnen Nederland.

Koningstraat 53 te Afferden.

Situering van het plangebied binnen Nederland (bron : <http://gis.kademo.nl/gs2/wms>)

Legenda

Plangebied

Figuur 2: Detailkaart van het plangebied.

Koningstraat 53 te Afferden.

Detailkaart van het plangebied (bron : <http://gis.kademo.nl/gs2/wms>)

Legenda

Plangebied

Figuur 3: Luchtfoto van het plangebied.

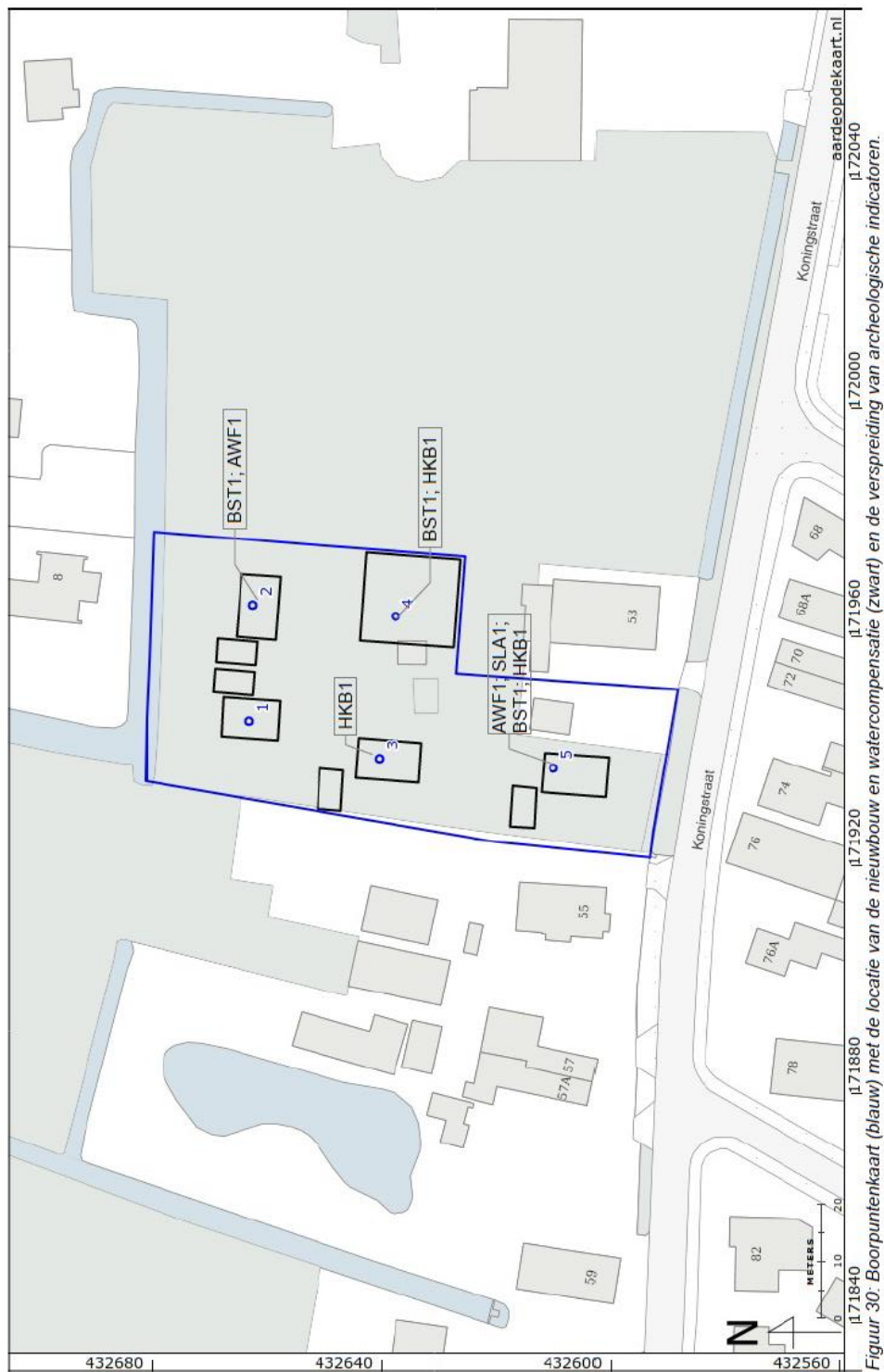

Koningstraat 53 te Afferden.
Luchtfoto van het plangebied

Legenda

 Plangebied

Figuur 4: Boorpuntenkaart vooronderzoek¹⁰

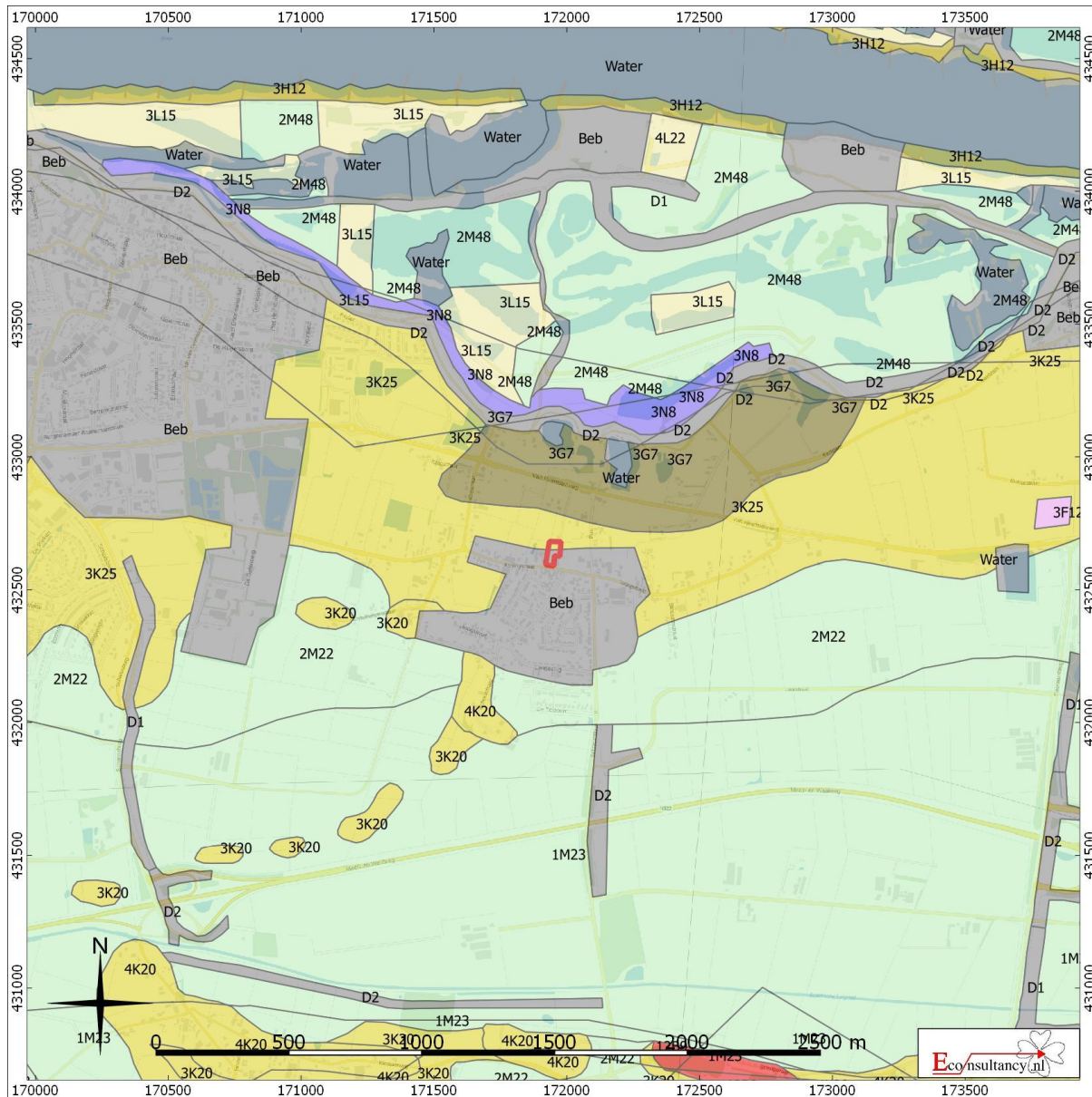
Figuur 30: Boorpuntenkaart (blauw) met de locatie van de nieuwbouw en watercompensatie (zwart) en de verspreiding van archeologische indicatoren.

Koningstraat 53 te Afferden.

Boorpuntenkaart vooronderzoek

¹⁰ Barth, 2019.

Figuur 5: Uitsnede geomorfologische kaart

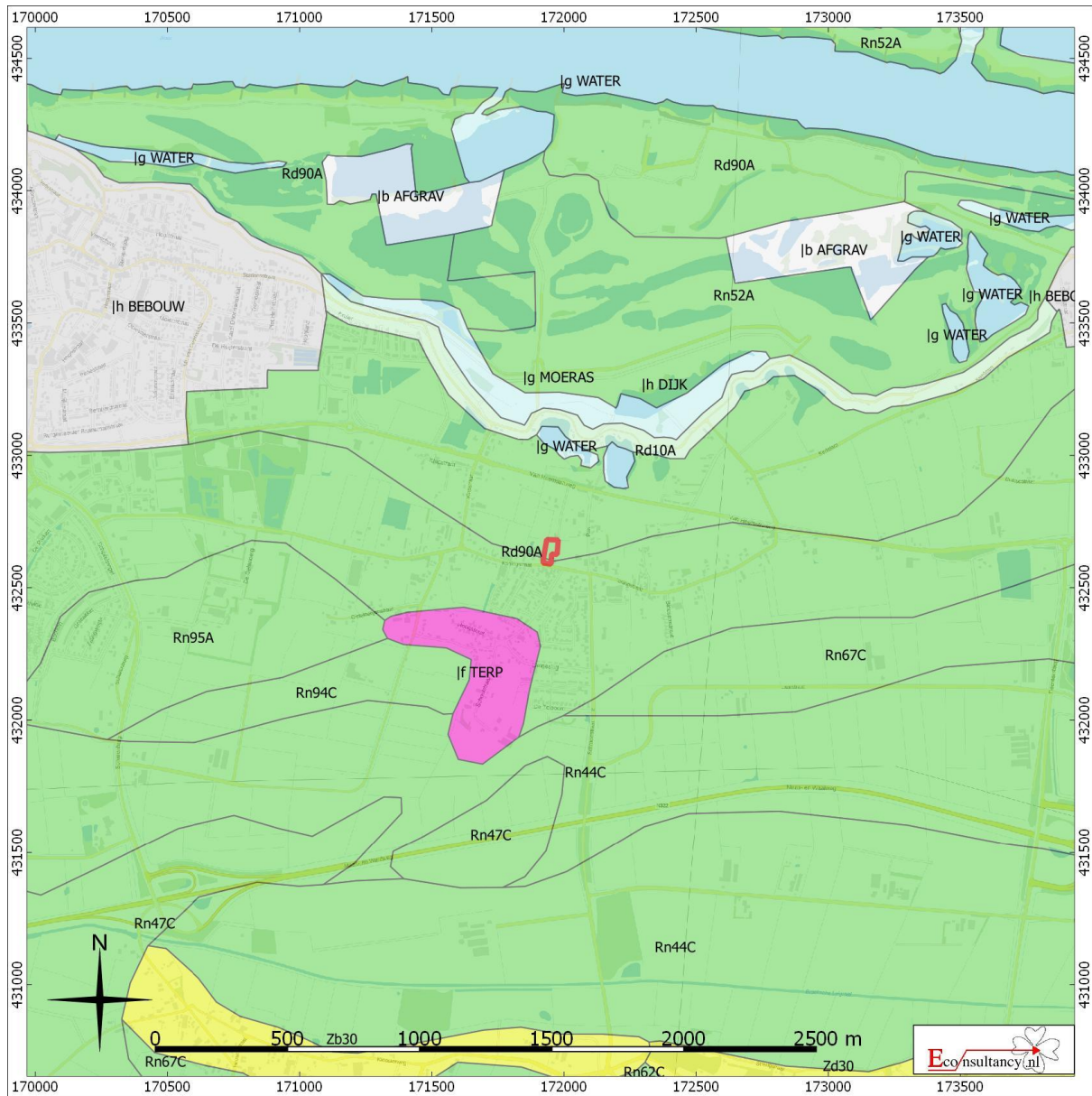

Koningstraat 53 te Afferden.

Situering van het plangebied binnen de Geomorfologische kaart

 Plangebied	 Wanden	 Plateau-achtige vormen	 Laagten
	 Hoge heuvels en ruggen	 Waaivormige glooiingen	 Ondiepe dalen
	 Bebouwing	 Niet-waaivormige glooiingen	 Matig diepe dalen
	 Hoge duinen	 Lage ruggen en heuvels	 Diepe dalen
	 Plateaus	 Welvingen	 Water
	 Terrassen	 Vlakten	 Overige

Figuur 6: Uitsnede bodemkaart

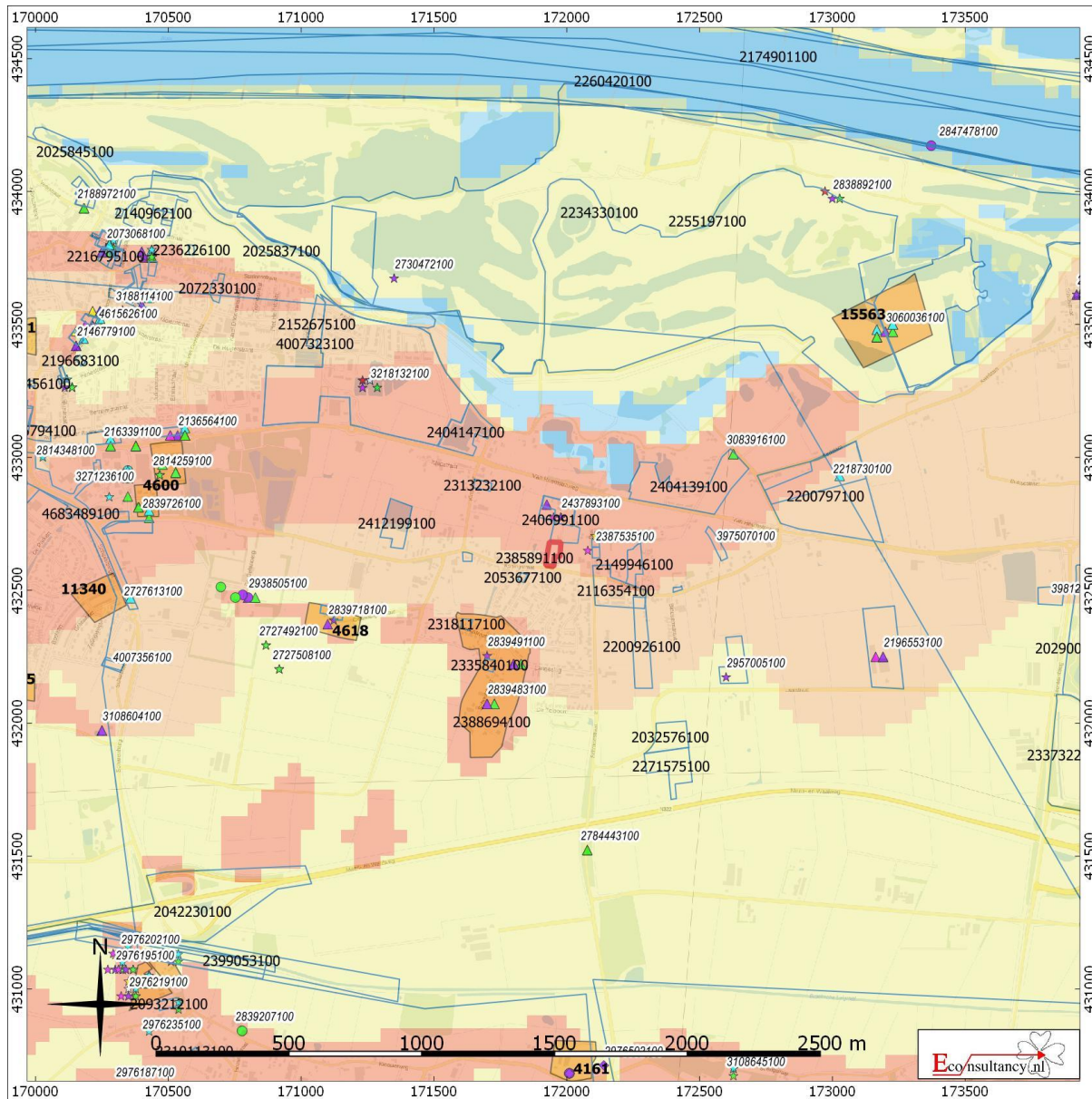

Koningstraat 53 te Afferden.

Situering van het plangebied binnen de bodemkaart

 Plangebied	Associaties	Oude rivierkleigronden	Rivierkleigronden
	Brikgronden	Overige oude kleigronden	Kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden
	Bebouwing	Ondiepe keileemgronden	Veengronden
	Dijk	Leemgronden	Moerige gronden
	Dikke eerdgronden	Zeekleigronden	Water, moeras
	Fluviatile afzettingen ouder dan pleistoceen	Mariene afzettingen ouder dan pleistoceen	Podzolgronden
	Groeve, gegraven, mijnstort	Niet-gerijpte minerale gronden	Kalkloze zandgronden
	Kalksteenverweringsgronden	Oude bewoningsplaatsen	Kalkhoudende zandgronden

Figuur 7: Uitsnede archeologische gegevenskaart

Koningstraat 53 te Afferden.

Archeologische Gegevenskaart van het onderzoeksgebied (bron: Archeologisch informatiesysteem Archis2, AHN)

Plangebied

- Monumenten
- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
- Onderzoeksmeldingen

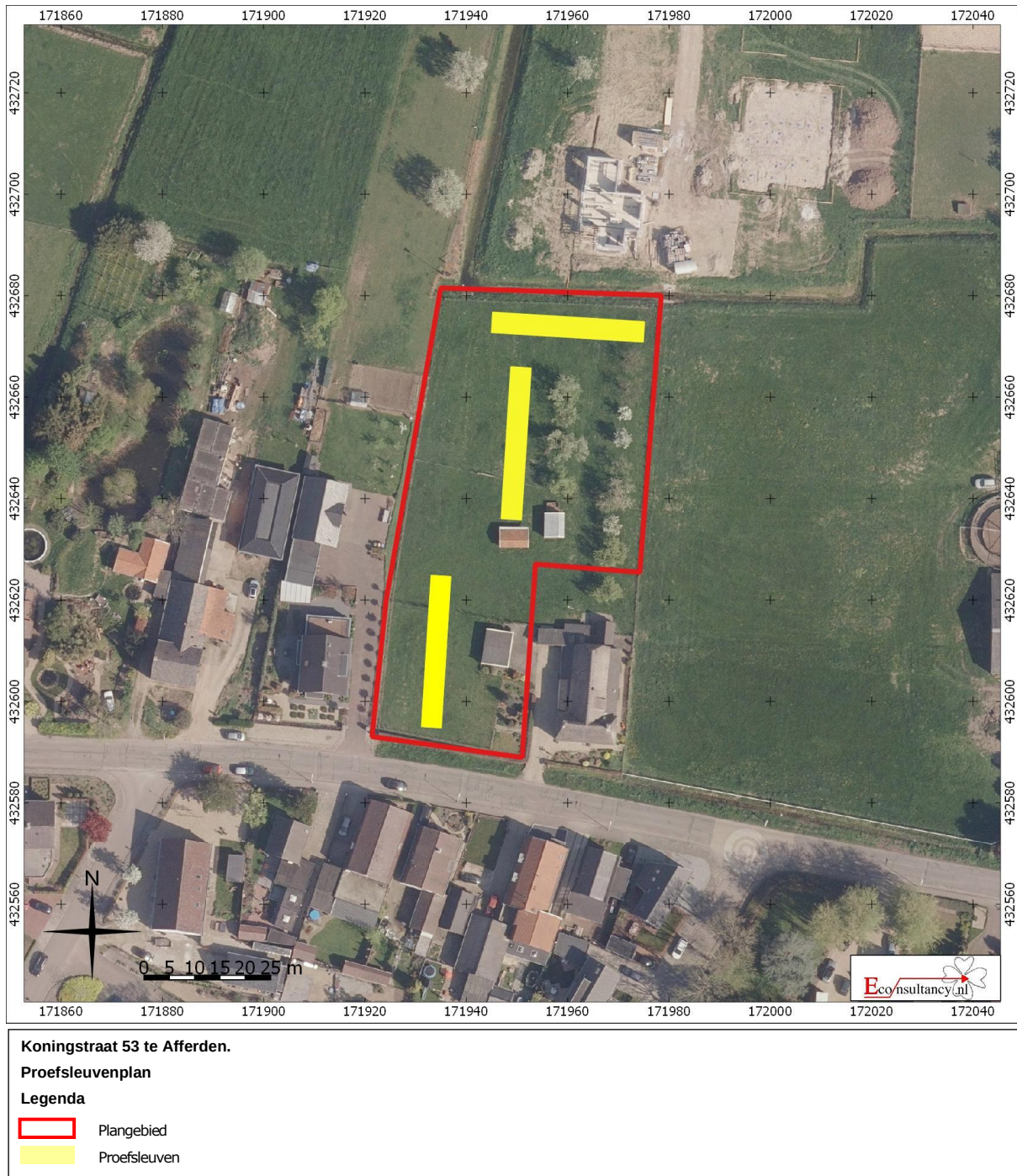
Waarnemingen, Vondsten

- Categorie**
- ▲ Nederzetting
 - Grafcontext
 - Verdedigingswerk
 - ◆ Religieuze context
 - ★ Onbepaald

Periode

- Paleolithicum
- Mesolithicum
- Neolithicum
- Bronstijd
- IJzertijd
- Romeinse tijd
- Middeleeuwen
- Nieuwe tijd
- Onbepaald

Figuur 8: Proefsleuvenplan

Bijlage 1: Tabel met de verwachtte aantallen¹¹

Onderzoek	Verwachting	
Koningstraat 53 te Afferden, gemeente Druten	IJzertijd-Nieuwe tijd	
Omvang	Verwachte aantal m ²	
3.555 m ²	360 m ²	
Vondstcategorie	Verwachte aantallen (N)	
Aardewerk	stuk	25
Bouwmateriaal	stuk	5
Metaal (ferro)	stuk	2
Metaal (non-ferro)	stuk	0
Slakmateriaal	stuk	0
Vuursteen	stuk	0
Overig natuursteen	stuk	5
Glas	stuk	2
Menselijk botmateriaal onverbrand	stuk	0
Menselijk botmateriaal verbrand	stuk	0
Dierlijk botmateriaal onverbrand	stuk	0
Dierlijk botmateriaal verbrand	stuk	0
Visresten (handverzameld)	stuk	0
Schelpen	stuk	0
Hout	stuk	0
Houtskool(monsters)	stuk	0
Textiel	stuk	0
Leer	stuk	0
Submoderne materialen	stuk	5
Monstername	Verwachte aantallen (N)	
Algemeen biologisch monster (ABM)	stuk	2
Algemeen zeefmonster (AZM)	stuk	0
Pollen, diatomeeën en andere microfossielen	stuk	0
Monsters voor anorganisch chemisch onderzoek	stuk	0
Monsters voor micromorfologisch onderzoek	stuk	0
Monsters voor luminescentiedatering (OSL)	stuk	0
Monsters voor koolstofdatering (¹⁴ C)	stuk	0
DNA	stuk	0
Dendrochronologisch monster	stuk	0

¹¹ Aan deze aantallen kunnen geen rechten worden ontleend.

Bijlage 2: Overzicht te raadplegen specialisten/specialismen

Vondstcategorie	In PvE voor- schrijven “Raadplegen bij PvA”	In PvE voor- schrijven “Raadplegen bij veldwerk”	In PvE voor- schrijven “Raad- plegen bij uit- werking”
Aardewerk	nee	nee	ja
Bouwmateriaal	nee	nee	ja
Metaal (ferro)	nee	nee	ja
Metaal (non-ferro)	nee	nee	ja
Slakmateriaal	nee	nee	ja
Vuursteen	nee	nee	ja
Overig natuursteen	nee	nee	ja
Glas	nee	nee	ja
Menselijk botmateriaal onverbrand	nee	ja	ja
Menselijk botmateriaal verbrand	nee	nee	ja
Dierlijk botmateriaal onverbrand	nee	nee	ja
Dierlijk botmateriaal verbrand	nee	nee	ja
Visresten	nee	nee	ja
Schelpen	nee	nee	ja
Hout	nee	nee	ja
Houtskool(monsters)	nee	nee	ja
Textiel	nee	nee	ja
Leer	nee	nee	ja
Submoderne materialen	nee	nee	ja
Monsternamen			
Algemeen biologisch monster (ABM)	nee	nee	ja
Algemeen zeefmonster (AZM)	nee	nee	ja
Pollen, diatomeeën en andere microfossielen	nee	nee	ja
Monsters voor anorganisch chemisch onderzoek	nee	nee	ja
Monsters voor micromorfologisch onderzoek	nee	nee	ja
Monsters voor luminescentiedatering (OSL)	nee	nee	ja
Monsters voor koolstofdatering (^{14}C)	nee	nee	ja
DNA	nee	nee	ja
Dendrochronologisch monster	nee	nee	ja

Zienswijzennota ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53' te Afferden

NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2002

I. INLEIDING

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure
- een samenvatting van de reactie ('zienswijze') op het ontwerpbestemmingsplan en ons besluit over de zienswijze
- een beschrijving van de gevolgen van ons besluit voor de inhoud van het bestemmingsplan

Deze nota behoort bij het voorstel van burgemeester en wethouders aan ons, en bij ons besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die sinds 28 mei 2018 van toepassing is mogen wij naw-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aanbieden. Een uitzondering geldt voor gegevens van

- ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

Als het voor de uitoefening van een publieke taak moet, mogen wij persoonsgegevens wel digitaal aanbieden. Wij bieden deze nota digitaal aan. Daarom noemen wij geen naw-gegevens, behalve waar de wet dat toelaat. In een apart overzicht staat wie de zienswijze heeft ingediend. Dat overzicht is op papier beschikbaar, dus niet digitaal.

II. PROCEDURE

Het ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53, Afferden' heeft op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 14 januari 2021 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende de periode van terinzagelegging is 1 zienswijze ingediend. Er is een pro-forma zienswijze ontvangen binnen de gestelde termijn en binnen de daarna aangegeven termijn is de zienswijze ingediend, en daarom ontvankelijk. De zienswijze wordt in deze nota samengevat en beantwoord. Ook is aangegeven welke gevolgen de beantwoording van de zienswijze voor het bestemmingsplan heeft. De samenvatting van de zienswijzen kan inhouden dat niet alle aspecten expliciet in die samenvatting zijn genoemd. Er heeft echter wel een integrale beoordeling van de zienswijze plaatsgevonden.

Als wij vinden dat de indiener van een (ontvankelijke) zienswijze gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze gegrond. Als wij vinden dat de indiener geen gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze ongegrond. Wij kunnen een zienswijze ook gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaren.

III. BEOORDELING ZIENSWIJZE

De zienswijze ontvangen op 9 maart 2021 ingediend door bewoners van de Vloedschuur te Afferden.

1. *Er is onvoldoende rekening gehouden met de cultuurhistorische waarden. Er dient aandacht te zijn voor de vrije ruimte rond de monumentale boerderij. Er ontstaat een verdichting van het landschap door de ruimtes tussen de historische panden op te vullen met nieuwbouw. Het plan is strijdig met de Woonvisie Afferden uit 2009, waarin wordt gesteld dat keuzes zoveel mogelijk recht moeten doen aan het specifieke karakter van het dorp Afferden.*

Antwoord:

Ten behoeve van voorliggend plan is een Beeldkwaliteitsplan opgesteld, die als bijlage bij het bestemmingsplan is opgenomen. Hierin is de stedenbouwkundige opzet toegelicht. In de opzet heeft de monumentale boerderij een prominente plek. De boerderij krijgt rondom een ruime kavel en blijft daarmee onderdeel van het dorpslint. De nieuwe woningen komen in een erfopzet achter het dorpslint te liggen. Samen refereert dit aan boerderij-ensemble, dat nog eens wordt ondersteund door de nieuwe woningen een enkelvoudige, kloeki hoofdvorm te geven in traditionele materialen en kleuren en door de ontsluiting aan te leggen in de vorm van een karrespoor. Wij zijn van mening dat er in het stedenbouwkundig ontwerp zo op een passende wijze invulling wordt gegeven aan het karakter en de cultuurhistorische waarden van Afferden.

Het beeldkwaliteitsplan zal als toetsingskader voor de welstandsbeoordeling gelden. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit heeft positief geadviseerd over het plan. Van strijdigheid met de Woonvisie Afferden is geen sprake.

2. *Gesteld wordt dat de ontwikkeling beschouwd moet worden als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' en dat er derhalve een aanmeldnotitie m.e.r. moet worden opgesteld. Het bevoegd gezag moet vervolgens beslissen of er een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Dat is niet gebeurd. In het ontwerpbestemmingsplan ontbreekt een vormvrije m.e.r.-beoordeling.*

Antwoord:

Een plan is m.e.r.-beoordelingsplichtig als een indicatieve drempelwaarde uit onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt overschreden. Ook als de drempelwaarde niet wordt overschreden kan in overleg worden bekeken of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling, omdat er mogelijk belangrijke milieugevolgen kunnen optreden. Bij woningbouw ligt de drempelwaarde voor een stedelijk ontwikkelingsproject op 2000 woningen in een aaneengesloten gebied (categorie D11.2).

De vraag of er sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject hangt af van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aspecten als de aard en omvang van de ontwikkeling een rol spelen. Uit jurisprudentie blijkt dat een ontwikkeling van twaalf vrijstaande woningen, gelet op de omvang ervan, niet kon worden aangemerkt als een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in kolom 1 van categorie 11.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State van 15 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:100) of (ECLI:NL:RVS:2020:729)). In beide zaken was van belang dat het ruimtebeslag van de voorziene bebouwing beperkt was. Nu de voorziene ontwikkeling in dat geval geen stedelijk ontwikkelingsproject vormt, behoeft er geen m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd.

Ook in onderhavig plan is met 4 woningen het ruimtebeslag beperkt. Bovendien worden de woningen gebouwd binnen de bestaande dorpskern. Het wordt derhalve niet beschouwd als een stedelijk ontwikkelingsproject in het kader van kolom D in de bijlage bij het Besluit m.e.r. Er hoeft geen m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd.

Bij vaststelling van onderhavig bestemmingsplan zal de gemeenteraad dit m.e.r.-beoordelingsbesluit nemen, waarin de raad oordeelt dat het opstellen van een m.e.r. niet noodzakelijk is.

3. *Op 11 januari 2021 is de Nationale Omgevingsvisie in werking getreden. Hiermee is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (paragraaf 3.1 Rijksbeleid) komen te vervallen. De doorwerking van het nationaal beleid is daarmee gebaseerd op gedateerd beleid en dient nader te worden getoetst.*

Antwoord:

Het klopt dat de SVIR als beleidsnota is vervallen. Het SVIR-beleid is echter geheel opgegaan in de NOVI (m.u.v. enkele onderdelen van bijlage 6 'Essentiële onderdelen Nota Mobiliteit'). Dat getoetst is aan gedateerd beleid is niet juist. Dit leidt derhalve niet tot andere conclusies.

4. *De Omgevingsverordening Gelderland wordt regelmatig geactualiseerd. De meest recente actualisatie dateert van december 2018. De doorwerking hiervan wordt voor de onderhavige woonlocatie niet beschreven. Nieuwe woonlocaties moeten passen binnen een door GS vastgestelde regionale woonagenda. Sinds 01-01-2020 maakt de gemeente Druten geen onderdeel meer uit van de Regio Rivierenland. In verband met deze wisseling is de kwalitatieve opgave van de gemeente Druten nog niet opgenomen in die voor de subregio Nijmegen. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda kan een bestemmingsplan toch mogelijk worden gemaakt onder een aantal voorwaarden*

- a. *Er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking*
- b. *De ontwikkeling past binnen het meest provinciale beleid*
- c. *Er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling*
- d. *Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling*

In de toelichting is de doorwerking van de Omgevingsverordening niet volledig beschreven.

Antwoord:

De gemeente Druten behoort reeds sinds 1 januari 2016 tot de subregio Nijmegen, als het aankomt op het maken van regionale woningbouwafspraken. Met zeven gemeenten maakt Druten jaarlijks afspraken over het aantal nieuw te bouwen woningen. Recent is de Woonagenda subregio Nijmegen e.o. 2020-2030 vastgesteld. Daarin staat onder meer dat de woningbouw de komende jaren moet worden versneld om aan de groei van de woningbehoefte te kunnen voldoen. Voorts geldt voor de hele regio dat hiervan minimaal 50% in de categorie betaalbaar wordt gerealiseerd. De woningbouw is dus wel degelijk regionaal afgestemd. De woningbehoefte in de gemeente Druten bedraagt 680 woningen in de periode tot 2025 en 290 woningen in de periode 2025-2030. Voor de doorwerking van het woningbouwprogramma hanteert de gemeente Druten de Woonvisie 2016-2021.

5. *Volgens de Woonvisie Druten dient het plan te worden getoetst aan de vijf speerpunten: 1) faseren, doseren en samenwerken; 2) invulling geven aan woonwensen; 3) betaalbaar wonen; 4) leefbare wijken en dorpen; 5) toekomstbestendig wonen. De doorwerking van dit beleid is in de toelichting onvoldoende getoetst, vooral omdat de gemeente volgens het addendum van de woonvisie vooral een opgave ziet op het gebied van betaalbaar wonen en invulling geven aan woonwensen, leefbare wijken en dorpen. Indiener ziet meer in een plan met een boerderij met wooneenheden voor senioren op de begane grond en jongeren op de verdieping. Het ontwerpbestemmingsplan is in strijd met het motiveringsbeginsel en beginsel van formele zorgvuldigheid.*

Antwoord:

In paragraaf 3.3.2 zijn de 5 speerpunten uit de Woonvisie genoemd, waarbij ook is aangegeven wat deze speerpunten beleidsmatig inhouden. Onder het kopje 'planspecifiek' is aangegeven dat het plan past binnen de speerpunten 1, 2, 3 en 5. In de toelichting wordt dit uitgebreider onderbouwd, maar de conclusie is niet anders.

Wat betreft het aspect betaalbaarheid geldt dat 50% in de categorie betaalbaar moet worden gebouwd, maar er is ook voldoende behoefte aan woningen in andere prijscategorieën. In dit geval is gekozen voor onderhavige invulling.

6. *Ten aanzien van het aspect Bedrijven en milieuzonering worden in het plan niet een correcte wijze van meten gehanteerd. Uitgaande van de bestemmingsgrens 'Agrarisch' en de mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen bedraagt de afstand minder dan 10 meter. Er wordt derhalve niet voldaan aan de richtafstanden.*

Antwoord:

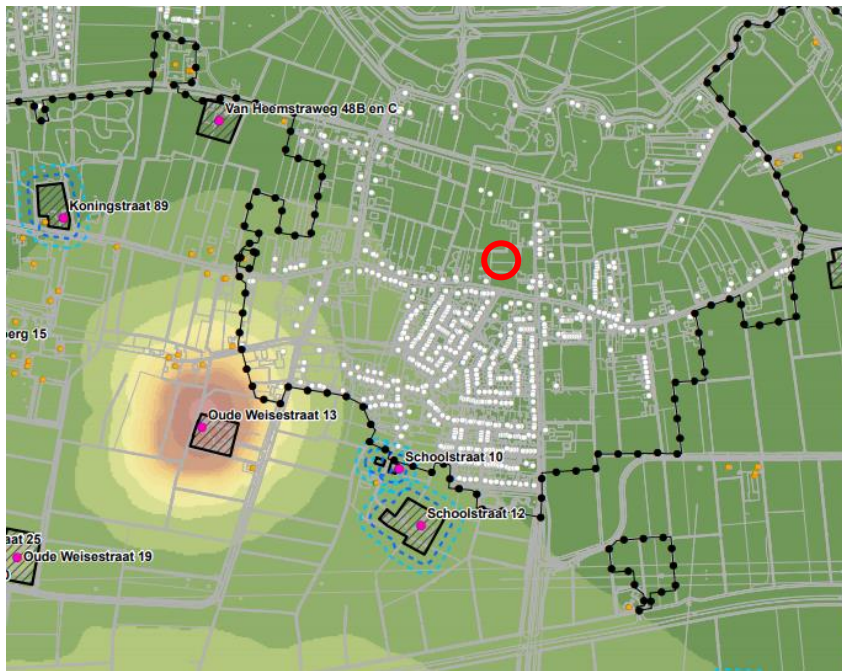
De richtafstanden volgens de Staat van Bedrijfsactiviteiten, behorend bij de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering', zien toe op de activiteiten binnen de inrichting. De inrichting is gebonden aan het bouwvlak en betreffen niet de overige landbouwgronden, aangezien daar geen voorzieningen zijn toegelaten. In de nabijheid van het plangebied ligt alleen agrarische grond waar niet mag worden gebouwd. Volgens artikel 3.4.3 van het vigerende bestemmingsplan 'Stedelijk Gebied (4^e periodieke herziening) is ook het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ten behoeve van de open grondteelt, fruit-, boom- of sierteelt is niet toegestaan op een afstand van minder dan 50 meter tot bestemmingsvlakken ten behoeve van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. In de huidige situatie zijn er in de directe omgeving al meerdere woningen aanwezig die in dit geval maatgevend zijn.

De afstand van het plangebied tot aan de grens van het bouwvlak van het agrarisch bedrijf – en daarmee de inrichting – bedraagt meer dan 50 meter. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand.

7. *Bij het aspect geur heeft er geen toetsing plaatsgevonden aan de achtergrondbelasting.*

Antwoord:

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Afferden. In de omgeving van Afferden liggen maar weinig intensieve veehouderijbedrijven. Het dichtstbijzijnde bedrijf ligt op ruim 700 meter van het plangebied. Onderstaande afbeelding uit de plan-MER (opgesteld in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied) laat de feitelijke geurbelasting zien in 2015. Daaruit blijkt dat de geurbelasting in het plangebied < 1 odeur unit bedraagt (donkergroene kleur). Daarmee is er sprake van een goed woon- en leefklimaat op het aspect geur. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat de situatie sindsdien is verslechterd.

Feitelijke geurbelasting veehouderijen in 2015 (bron: bijlage 2 Plan-MER bestemmingsplan Buitengebied). Rode cirkel geeft de ligging van het plangebied weer.

8. *De stikstofrapportage dateert van juni 2020. Per 15 oktober 2020 is er een nieuwe versie van de Aeriusscalculator uitgebracht. Omdat de berekening niet meer actueel is, kan niet worden uitgesloten dat de ontwikkeling niet zal leiden tot een toename van stikstofdepositie.*

Antwoord:

Het klopt dat er oktober 2020 een update is geweest van de Aeriuss-rekenmethode. Deze was nog niet toegepast op onderhavig plan. De Voortoets stikstofdepositie is geactualiseerd met behulp van de nieuwe Aeriussberekening. De conclusie is dat de aanlegfase een bijdrage van 0,01 mol/ha/jaar op het Natura 2000-gebied Rijntakken gedurende een periode van 1 jaar. Dit is een tijdelijke, beperkte bijdrage, waarmee geen sprake is van significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied. De stikstofdepositie in de gebruiksfase neemt niet toe. Het geactualiseerde rapport Voortoets stikstofdepositie is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

9. *Niet kan worden uitgesloten dat, ondanks de te nemen mitigerende maatregelen, er verstoring van de steenuil plaatsvindt. Om de werkzaamheden uit te mogen voeren is een ontheffing noodzakelijk.*

Antwoord:

Er is afgelopen jaren onderzoek gedaan naar de steenuil. In het plangebied is een nestkast aanwezig, deze blijft met voorliggend plan behouden. Door de uilenwerkgroep zijn in de omgeving twee extra nestkasten geplaatst (op 50m en op 500m). Door de bouw van de woningen verdwijnt een klein gedeelte van het jachtgebied van de steenuil. In het ecologisch onderzoek (bijlage 5 bij het bestemmingsplan) is door de ecooloog aangegeven dat er in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn en ook het plan voorziet ruim in groen. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is pas noodzakelijk als de effecten op het functionele leefgebied zodanig zijn dat de functionaliteit van de nestlocaties in het geding komt. Dit is hier niet het geval. Er worden geen

negatieve effecten op de foerageermogelijkheden verwacht, mits voorafgaand aan de werkzaamheden en bij de uitvoering een aantal maatregelen wordt getroffen. Het plan is uitvoerbaarheid op het aspect ecologie en een ontheffing Nb-wet is niet nodig.

10. In de ecologische quickscan wordt niet ingegaan op kleine marters. Wezel, hermelijn en bunzing zijn inmiddels van de vrijstellingslijst gehaald in Gelderland. Wezel en bunzing zijn wel in de omgeving waargenomen en niet kan worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van hun leefgebied.

Antwoord:

Tijdens het veldonderzoek door de ecooloog zijn geen sporen van kleine marters aangetroffen. Dit is bevestigd door de ecooloog. Kleinere marters hebben beschutting nodig van opgaande beplantingen, deze ontbreekt in het plangebied.

11. Verzocht wordt om een voorwaardelijke verplichting op te nemen voor het realiseren van een waterberging om wateroverlast op naburige percelen te voorkomen.

Antwoord:

Er is een waterhuishoudkundig onderzoek uitgevoerd (bijlage 4 bij het bestemmingsplan). Berekend is dat er 42 m³ aan waterberging gecompenseerd moet worden. In het rapport is aangegeven dat dit op verschillende manieren kan worden uitgevoerd, op welke wijze dit zal gebeuren wordt in een later stadium uitgewerkt (greppel of wadi).

Het realiseren van water en waterhuishoudkundige voorzieningen is mogelijk binnen de bestemmingen Groen, Tuin en Wonen. De benodigde watercompensatie wordt gekoppeld aan de omgevingsvergunning voor het bouwen. Voor het bestemmingsplan is voldoende aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

12. In de toelichting wordt slecht summier aandacht besteed aan de effecten van de toename aan verkeersgeneratie op de huidige ontsluitingsweg. Er is geen berekening gemaakt van de verwachte verkeersgeneratie.

Antwoord:

Er is inderdaad geen berekening gemaakt van de verwachte toename van verkeer, omdat de extra verkeersgeneratie als gevolg van de bouw van vier woningen maar beperkt is ten opzichte van de hoeveelheid verkeer en de capaciteit van de Koningstraat. Het CROW hanteert voor de verkeersgeneratie van een vrijstaande woning in een landelijk, dorpse omgeving een kencijfers van 7,8 tot 8,6 verkeersbewegingen per etmaal. Voor vier woningen bedraagt de toename aan autobewegingen dus maximaal 35 verkeersbewegingen per etmaal.

De verkeersintensiteit op de Koningstraat bedraagt nu ca. 2.200 mvt/etmaal (bron: Akoestisch onderzoek). Volgens de berekening neemt de intensiteit na realisatie van het plan toe met 1,6%. De Koningstraat heeft voldoende capaciteit om dit verkeer te verwerken. De Koningstraat wordt geclassificeerd als een erftoegangsweg, deze heeft volgens de normen van het CROW een maximale verkeercapaciteit van 6.000 mvt/etmaal.

13. In de huidige situatie hebben bewoners van de Vloedschuur een vrij uitzicht richting de Koningstraat. Door de voorgenomen woningbouwontwikkeling zal het uitzicht verdwijnen door de bebouwing. Daarnaast zal ook een toename ontstaan van inkijk in de woning en tuin. In het kader van een goede afweging van belangen, dienen ook de belangen van de bewoners van de Vloedschuur te worden meegenomen. Hierbij kan worden gedacht aan minder woningen of een grotere afstand tussen de nieuwe en bestaande woningen.

Antwoord:

Indiener van de zienswijze stelt terecht dat er geen blijvend recht op uitzicht bestaat. De woningen aan de Vloedschuur zijn enkele jaren geleden gebouwd als een uitbreiding van Afferden en hebben een vrije ligging. Op 4 december 2019 is er een inspraak-/informatiebijeenkomst geweest. Naar aanleiding van gemaakte opmerkingen is de situering van de woningen aangepast. De woning is gedraaid en de afstand is toen aanzienlijk vergroot.

De kortste afstand tussen de achtergevel van de nieuwe woning en de zijgevel van de woning Vloedschuur 9 bedraagt ruim 25 meter. Dit is een gebruikelijke maat in dergelijke situaties en wordt derhalve acceptabel geacht. Er is geen sprake van een onevenredige aantasting van privacy of woongenot.

14. In artikel 5.2.1 sub m wordt aangegeven dat dakterrassen zijn toegestaan op het hoofdgebouw. Dit betekent een extra schending van de privacy van de bewoners aan de Vloedberg. Gevraagd wordt om deze mogelijkheid uit het plan te verwijderen.

Antwoord:

De regeling voor dakterrassen is een generieke regeling die voor alle woningen in de kern van Afferden geldt. Ook de bewoners van de Vloedberg hebben deze mogelijkheid. Wij zien geen aanleiding om de regeling hier te schrappen. Overigens gelden voor onderhavig plan ook de eisen uit het beeldkwaliteitsplan, die stelt dat de woningen moeten worden afgedekt met een zadeldak en dat de dakvlakken als geheel herkenbaar moeten zijn.

III. WIJZIGINGEN

De volgende wijzigingen zijn in het bestemmingsplan (toelichting en bijlagen) aangebracht op basis van de gedeeltelijk gegronde zienswijze:

1. Er is een paragraaf m.e.r.-beoordeling opgenomen. Tevens wordt er bij vaststelling van onderhavig bestemmingsplan door de gemeenteraad een m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen, waarin de raad oordeelt dat het opstellen van een m.e.r. niet noodzakelijk is.
2. In paragraaf 3.3.2 onder 'planspecifiek' is een uitgebreidere toelichting opgenomen dat het plan aansluit bij de speerpunten de speerpunten 1, 2, 3 en 5 uit de Woonvisie. De conclusie is niet anders.
3. De Voortoets stikstofdepositie en de Aeriusberekening zijn geactualiseerd n.a.v. de update van Aerius van oktober 2020.

Conclusie

De gedeeltelijk gegronde zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53, Afferden' en het ontwerp bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Beleidsnotitie internetwinkels

Inleiding

Deze notitie gaat over de ontwikkelingen in de internetdetailhandel (internetwinkel). Internetwinkels zijn een fenomeen waar tot nu toe nog weinig beleid voor is gemaakt door gemeenten. De verkoop van goederen via internet is sterk toegenomen. Het biedt gemak en extra service. Producten kunnen ook buiten winkeltijden thuis worden vergeleken en besteld. Het aanbod is sterk gegroeid evenals de betrouwbaarheid en betalingsmogelijkheden.

Internetwinkels

De aanbieder van de goederen kan volstaan met een opslagruimte en een webpagina. Daardoor hoeft deze zich niet te vestigen in een relatief duur winkelgebied en kan er efficiënter en met minder personeel worden gewerkt. Hierdoor kan de internetwinkel artikelen voordeliger aanbieden dan de traditionele detailhandel vanuit winkelgebieden. Gelet op de ervaren voordelen voor de ondernemers en consumenten, zal de groei van het aantal detailhandelsverkopen via internet de komende jaren verder doorzetten.

Verkoop via internet kent verschillende vormen:

- groothandel en productie (business to business);
- verkoop van (gebruikte) artikelen tussen consumenten;
- internetdetailhandel en postordering (business to consumer).

Groothandel en productie: Juridisch-planologisch wijkt detailhandel via internet voor de vorm groothandel en productie niet af van een regulier groothandelsbedrijf. In dat kader is het geen detailhandel en is het daarmee niet gebonden aan de bestemming detailhandel. Verkoop via internet van (gebruikte) artikelen tussen consumenten is geen echte vorm van detailhandel. Een bekend voorbeeld van deze vorm is Marktplaats. Slechts als de verkoop een meer bedrijfsmatig karakter krijgt, is er sprake van detailhandel in de zin van deze notitie. Om deze redenen wordt op de vormen van internetverkoop van groothandel en tussen consumenten niet nader ingegaan.

Planologische aspecten

In de geactualiseerde bestemmingsplannen voor de kommen kan via een binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan in de bestemming "Wonen" worden meegewerkt aan de vestiging van een bedrijf aan huis. Op basis van jurisprudentie zijn daaraan de volgende voorwaarden gekoppeld:

- de woning behoudt in overwegende mate haar woonfunctie;
- de ruimtelijke uitstraling van desbetreffende bedrijfsactiviteiten passen binnen de woonfunctie, dit houdt onder andere in dat er geen verkeers- of parkeeroverlast mag ontstaan;
- de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend door een bewoner van de desbetreffende woning.

In de bestemmingsplanregels worden deze uitgangspunten nader uitgewerkt:

- ten behoeve van een bedrijf aan huis, mag maximaal 80% van de vloeroppervlakte van de begane grond van de desbetreffende woning en de daarbij behorende aan- of uitbouwen en bijgebouwen worden gebruikt met een maximaal oppervlak van 50 m²,

voor woningen in 1 laag geldt maximaal 40% van het begane vloeroppervlak met een maximum van 25 m²;

- op de bij de desbetreffende woningen behorende gronden mag geen buitenopslag van goederen ten behoeve van het bedrijf plaatsvinden;
- In de omgeving van de desbetreffende woning mag geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk optreden, met dien verstande dat:
 - o het parkeren ten behoeve van het bedrijf zoveel mogelijk op eigen terrein dient plaats te vinden, en
 - o behoudens in- en uitladen, geen bedrijfsactiviteiten in de openbare ruimte rond de desbetreffende woning mogen plaatsvinden;
- de bedrijfsactiviteiten door hun aard en visuele aspecten, zoals technische installaties, het woonkarakter van de woning en de omgeving niet onevenredig aantasten en daardoor geen onevenredig nadelige gevolgen ontstaan voor aangrenzende percelen betreffende beschaduwing, privacy en gebruiksmogelijkheden van die percelen;
- reclame-uitingen zijn niet toegestaan.

In de begripsomschrijvingen van de geactualiseerde bestemmingsplannen is een bedrijf aan huis zodanig gedefinieerd, dat “detailhandel” hier niet onder valt. Deze functie is in de kern Druten primair geconcentreerd in het centrum. Om het centrum zijn functie als winkelcentrum te laten behouden, is het gewenst - en dit is ook het beleid van de gemeente neergelegd in de door de raad eind 2012 vastgestelde Detailhandelsvisie 2012-2020 - om uitwaaiing van winkels naar de randen van het dorp te voorkomen.

Het is duidelijk dat een “internetwinkel” die niet of slechts beperkt toegankelijk is voor particulieren qua uitstraling een heel ander karakter heeft dan een gewone winkel. De hamvraag is: in hoeverre bedrijfsmatige internetverkoop vanaf een locatie met de bestemming “Wonen” als detailhandel moet worden aangemerkt. Op grond van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 15 februari 2006, LJN: AV 1819 kan het volgende worden geconcludeerd:

“voor zover detailhandelsactiviteiten, die vanaf een bepaald perceel louter via internet verlopen, geen ruimtelijke uitstraling hebben, zijn zij om die reden niet strijdig met het vigerende bestemmingsplan.”

De situatie wordt anders, wanneer aan de internetverkoop aan consumenten aanvullende functies of combinaties daarvan worden toegevoegd, zoals:

- afhaalmogelijkheden;
- het ter plekke kunnen afrekenen;
- het tonen van producten ter plaatse.

Door internetverkoop te combineren met een afhaalpunt, waar ook goederen getoond en afgerekend kunnen worden, krijgt een woon- of bedrijfsfunctie feitelijk een winkelfunctie. Hierbij is vooral van belang hoe het begrip “detailhandel” in de bestemmingsplanregels gedefinieerd is. Deze is:

“het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen, die de goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit”.

Deze definitie impliceert dat het bij detailhandel gaat om:

- verkoop aan consumenten;
- ter plaatse afhalen en afrekenen;
- het tonen van de verkoopwaar.

Daarbij is zeker, dat het tonen van de verkoopwaar in een publiekstoegankelijke ruimte strijdig is met de woonbestemming. Het ter plaatse afhalen en afrekenen van goederen zou toegestaan kunnen worden op grond van het bestemmingsplan binnen de functie “bedrijf aan huis”. Immers zolang het ondergeschikt is aan de woonfunctie kan het ruimtelijk dezelfde uitstraling hebben als de betreffende bedrijfsactiviteit, in dit geval opslag.

Op de binnen de gemeente gelegen bedrijventerreinen is alleen detailhandel in volumineuze goederen toegestaan.

Beleid gemeente Druten

Om goed aan te kunnen geven wanneer een internetwinkel kan worden gevestigd binnen een woon- of bedrijfsbestemming worden internetwinkels verdeelt in vier categorieën:

1. Een internetwinkel waar alleen een elektronische transactie tot stand komt

Ter plaatse worden alleen administratieve handelingen verricht. Er is sprake van een virtuele internetwinkel omdat er naast administratieve handelingen geen enkele verdere activiteiten plaatsvinden. De goederen zijn alleen via het internet te bekijken en te bestellen. Overlast voor omwonenden, uiterlijke aanpassing en aanpassing van de inrichting van een bouwwerk zal bij deze vorm van internetwinkel niet aan de orde zijn.

2. Een internetwinkel met opslag en verzending

Een internetwinkel met, naast administratieve handelingen, opslag en verzending kan niet meer worden aangemerkt als alleen een virtuele internetwinkel omdat het qua uiterlijk en inrichting steeds meer de vorm van een bedrijf aanneemt. De goederen zijn alleen via het internet te bekijken en te bestellen. Alleen bij deze vorm worden de goederen ook op de locatie opgeslagen en na betaling verzonden. De verzending van de producten geeft meer (arbeids)productiviteit dan bij categorie 1.

3. Een internetwinkel met opslag, verzending en afhaalmogelijkheid

Naast de administratieve handelingen, opslag en verzending wordt bij deze variant de mogelijkheid tot het afhalen en/of afrekenen van de producten door afnemers toegevoegd aan de bedrijfsactiviteiten. Deze afhaal-/ afrekenmogelijkheid kan tot overlast leiden, omdat het aantal verkeersbewegingen bij deze variant zal toenemen.

4. Een internetwinkel met opslag, verzending, afhaalmogelijkheid en showroom

Naast de administratieve handelingen, opslag, verzending en de mogelijkheid tot afhalen van producten wordt bij deze variant een showroom toegevoegd aan de bedrijfsactiviteiten. Deze meest intensieve vorm van een internetwinkel is feitelijk reguliere detailhandel, waar een product ook te bekijken en te ervaren is. Bij deze variant zal de kans op overlast bij omwonenden het grootst zijn, omdat het hier niet meer alleen gaat om de toename van verkeersbewegingen maar o.a. ook om een toename van geluidsoverlast en parkeeroverlast, omdat de afnemers (klanten) langer op de locatie van de internetwinkel zullen verblijven.

Internetwinkels bij een woonbestemming

Binnen een woonbestemming en bij een agrarische bedrijfswoning zijn alleen de eerste twee categorieën mogelijk. Een internetwinkel waar op het woonadres alleen een elektronische transactie tot stand komt en die dus verder geen ruimtelijke uitstraling heeft wordt als passend binnen de bestemming Wonen geacht. Dat is momenteel volgens de planregels nog niet mogelijk, maar zal bij toekomstige actualisaties van bestemmingsplannen in de regels worden opgenomen.

De vestiging van een internetwinkel met een opslagfunctie bij een woonhuis moet worden aangemerkt als de uitoefening van een beroep of bedrijf aan huis, waaraan volgens de bestemmingsplanregels onder voorwaarden kan worden meegewerkt.

Internetwinkels waar afhalen van goederen en/of het bekijken van goederen mogelijk is passen niet bij een woonbestemming en zijn niet toegestaan. Groeit een internetwinkel uit de eerste twee categorieën uit tot een dergelijke bedrijfsvorm dan moet het worden verplaatst. In een te verlenen vergunning voor de uitoefening van een bedrijf aan huis voor categorie 1 of 2 wordt nadrukkelijk opgenomen dat het afhalen, afrekenen of laten bekijken van goederen niet is toegestaan.

Internetwinkels bij een bedrijfsbestemming

Wat voor internetwinkels in of bij woningen geldt, geldt in grote lijnen ook voor de bedrijfsbestemmingen waar geen detailhandel is toegestaan (zowel voor bedrijventerreinen als voor verspreid voorkomende bedrijfspercelen). Internetwinkels die geen ruimtelijke uitstraling hebben, worden als passend geacht binnen een bedrijfsbestemming. Dat geldt voor zowel een bedrijfswoning als voor bedrijfsgebouwen. Daarnaast kan binnen de bedrijfsgebouwen van de bedrijfsbestemming ook een beperkte afhaal- en afrekenmogelijkheid worden toegestaan. Voorwaarde daarvoor is dat de ruimtelijke uitstraling van deze categorie beperkt is en het slechts een klein deel van het bedrijfsgebouw betreft. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt met de mogelijkheid van een beperkte verkoop bij bedrijven aan particulieren en wordt een beperking aan de mogelijke oppervlakte opgenomen.

Algemeen te stellen voorwaarden aan een in afwijking van het bestemmingsplan te verlenen vergunning voor een internetwinkel vallend onder categorie 3 zijn:

- er is alleen internetverkoop toegestaan (verkoop aan huis is dus niet toegestaan);
- het pand van waaruit de internetverkoop plaatsvindt en waar de artikelen zijn opgeslagen, mag niet de uitstraling van een winkel krijgen (ook geen reclame-uitingen);
- de te verkopen artikelen mogen niet worden uitgesteld, dus een showroom of buitenruimte waar artikelen bekeken of getest kunnen worden, is niet toegestaan;
- op de bij de woning behorende gronden mag geen buitenopslag van goederen ten behoeve van de internetwinkel plaatsvinden;
- voor zover de verkochte artikelen niet worden bezorgd, maar opgehaald worden, is er alleen een beperkte afhaal- en afrekenfunctie toegestaan;
- de openingstijden voor het afhalen van de goederen dienen beperkt te blijven tot maximaal 12 vastgestelde uren, per week, niet tussen 19.00 uur en 8.00 uur en niet op zon- en feestdagen;

- de vastgestelde afhaaltijden dienen duidelijk gepubliceerd te worden op de website van het bedrijf, met de toevoeging dat artikelen uitsluitend via internet besteld kunnen worden, en daarnaast ook bij het pand zelf worden aangegeven;
- er mogen geen inloop- of kijkdagen plaatsvinden;
- het parkeren ten behoeve van het bedrijf dient op eigen terrein plaats te vinden;
- behoudens in- en uitladen mogen geen bedrijfsactiviteiten voor de internetwinkel in de openbare ruimte en rond de betreffende bedrijfswoning plaatsvinden;
- er kunnen nadere eisen worden gesteld aan de tijdstippen en het aantal laad- en losactiviteiten;
- maximaal 5% van het bedrijfsvloeroppervlak met een maximum van 50 m²;
- agrarische bedrijven zijn uitgesloten van deze mogelijkheid tot afwijken van het bestemmingsplan. Agrarische bedrijfswoningen worden voor deze regeling gelijkgesteld met woningen in een woonbestemming.

Samengevat

Onderstaand wordt samengevat welke activiteiten er voor internetwinkels binnen de woon- en bedrijfsbestemming acceptabel worden geacht. Dat wordt per categorie beschreven en in een tabel weergegeven.

Categorie 1 Internetwinkel waar alleen een elektronische transactie tot stand komt

Een internetwinkel waar op het woon- of bedrijfsadres alleen een elektronische transactie tot stand komt en die dus verder geen ruimtelijke uitstraling heeft past binnen de woon- en bedrijfsbestemming. Verkoopactiviteiten, die vanaf een bepaald perceel louter via het internet verlopen, hebben geen ruimtelijke uitstraling en worden om die reden als passend beschouwd. Maar aangezien een internetwinkel niet is opgenomen bij de definitie voor een bedrijfs- of beroepsactiviteiten aan huis verbonden is het nog niet rechtstreeks toegestaan. Dit wordt in de toekomstige plannen mogelijk gemaakt.

Categorie 2 Internetwinkel met opslag- en verzendfunctie

Binnen een woonbestemming toelaatbaar via omgevingsvergunning voor binnenplannen afwijken van het bestemmingsplan (afhankelijk van insteek en uitleg van de activiteiten ter plaatse via de beroep of bedrijf aan huisregeling). Deze omgevingsvergunning kan verleend worden omdat op grond van de eerdere uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) van 15 februari 2006, LJN: AV1819 de verkoopactiviteiten (zie hiervoor) ruimtelijk niet relevant zijn. Binnen een bedrijfsbestemming is geen omgevingsvergunning nodig voor de opslag- en verzendactiviteiten.

Categorie 3 Internetwinkel met opslag, verzending en afhaalmogelijkheid

Binnen de woonbestemming niet toelaatbaar. In een bedrijfsbestemming is het via een omgevingsvergunning voor binnenplannen afwijken van het bestemmingsplan (bedrijf aan huisregeling) mogelijk. Daarbij wordt getoetst aan o.a. verkeers- en publieksaantrekkende werking.

Categorie 4 Internetbedrijf met opslag, verzending, afhaalmogelijkheid en showroom

Zowel binnen de woon- als bedrijfsbestemming ontoelaatbaar. Dit soort internetwinkels dient zich te vestigen op een locatie met een detailhandels-/winkelbestemming. In principe wordt er geen omgevingsvergunning verleend voor locaties waarop detailhandel ongewenst is.

Categorie winkel	Woonbestemming	Bedrijfsbestemming	Voorwaarden
1: elektronische transactie	Rechtstreeks toestaan	Rechtstreeks toestaan	--
2: cat. 1 + opslag en verzending	Wabo-vergunning	Rechtstreeks toegestaan	Woonbestemming: aan huis gebonden bedrijf of beroep
3: cat. 2 + afhalen	Niet toegestaan	Wabo-vergunning	Zie pagina 3-4 van deze beleidsnotitie
4: cat. 3 + showroom	Niet toegestaan	Niet toegestaan	--

Tabel: mogelijkheden voor internetwinkels binnen woon- en bedrijfsbestemming

Afwegingskader vergunningverlening

De in deze notitie opgestelde uitgangspunten dienen als een aanvullend beleids- en afwegingskader bij het toestaan en/of de beoordeling van aanvragen om af te wijken van het bestemmingsplan voor de vestiging van een internetwinkel in of bij woningen of bij bedrijven op grond van artikel 4.9 va bijlage II van het Bor.

Druten, februari 2015.

Team S&B, MJ.

Project

Beeldkwaliteitsplan

Koningstraat 53

Gemeente Druten

Projectnummer: 57.30.02

Initiatiefnemer

A.C.M. van de Klok Projecten B.V.

Opsteller

Buro SRO

Sweerts de Landasstraat 50

6814 DG Arnhem

Contactpersoon: Guido Yntema

T (026) 35 23 125

E guido.yntema@buro-sro.nl

Datum

26-03-2020

Inhoud

Inleiding	5
-----------	---

Opgave en aanleiding	5
Planlocatie	5
Waarom een beeldkwaliteitsplan	6

Stedenbouwkundig plan	9
-----------------------	---

Beeldkwaliteit	10
----------------	----

Welstandsnota	10
Beeldkwaliteitscriteria	11

Inleiding

Opgave en aanleiding

Rond de monumentale boerderij aan de Pas te Affderden is plan De Vloedschuur ontwikkeld met woningbouw. Het perceel Koningstraat 53 sluit aan de zuidzijde hier op aan en bestaat uit weide naast en achter een historische boerderij. De eigenaar hiervan heeft een principeverzoek ingediend om hier woningbouw te realiseren aansluitend op het gebied rond de Pas. De gemeente heeft hier medewerking aan verleend met als voorwaarde dat het plan aansluit op de beeldkwaliteit van plan De Vloedschuur. Om hier invulling aan te geven is dit beeldkwaliteitplan opgesteld. Hierin is vastgelegd aan welke criteria de ontwikkelingen zullen moeten voldoen, op het gebied van stedenbouw, architectuur en inrichting openbare ruimte.

Planlocatie

De locatie wordt aan de zuidzijde begrensd door de Koningstraat en is onderdeel van de daaraan gelegen gevarieerde lintbebouwing. Aansluitend op het perceel staat aan de westzijde een woning en aan de oostzijde een weide met agrarisch bedrijf. Ten noorden van de locatie is zoals hiervoor aangegeven nieuwe woningbouw in ontwikkeling. Het totale plangebied bestrijkt een oppervlakte van circa 3.550 m². De locatie bestaat momenteel grotendeels uit grasland en een aantal fruitbomen.

Waarom een beeldkwaliteitplan

Naast het stedenbouwkundig plan bevat dit document tevens richtlijnen voor de beeldkwaliteit. Deze richtlijnen hebben tot doel een kader te bieden waarbinnen de gewenste stedenbouwkundige, landschappelijk en architectonische uitwerking en planbeoordeling kan plaatsvinden. Dit om de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de locatie te bevorderen. Hierbij gaat het om richtlijnen ten aanzien van stedenbouw, landschap, architectuur en de inrichting van het openbaar gebied. Het geven van richtlijnen voor de beeldkwaliteit heeft drie grote voordelen:

1. Juridische aanvulling

Niet alle aspecten die de beeldkwaliteit en identiteit van een locatie bepalen kunnen in een bestemmingsplan of welstandnota worden geregeld. Deze richtlijnen vullen waar nodig aan.

2. Ontwikkelingsinstrument

Het beeldkwaliteitplan is altijd ontwikkelingsgericht. De elementen die de beeldkwaliteit van de locatie bepalen, worden beschreven. Hieruit kunnen richtlijnen voor toekomstige ontwikkelingen worden vastgesteld. Deze hoeven niet per sé een historiserend karakter te hebben. Het beeldkwaliteitplan biedt het kader waarbinnen toekomstige ontwikkelingen gerealiseerd kunnen worden.

Hierbij kan gedacht worden aan:

- stedenbouwkundige eenheden;
- uitstraling van de bebouwing;
- onderlinge samenhang van de bebouwing;
- gewenste geleding van de bebouwing;
- dak- en kapvormen;
- gewenst materiaal- en kleurgebruik voor de bebouwing;
- overgangen van privé naar openbaar;
- materiaal- en kleurgebruik voor de inrichting van de openbare ruimte;
- nagestreefd beeld met betrekking tot beplanting in relatie tot het landschap.

3. Enthousiasmerend

Naast de juridische aanvulling hebben de richtlijnen ook een belangrijke functie in de communicatie met de belanghebbenden. Daar waar het bestemmingsplan en de welstandsnota zich vaak manifesteren als regels, waaraan de burger zich moet houden, doen de beeldkwaliteitsrichtlijnen ook uitspraken over de openbare ruimte. Met andere woorden: de gemeente legt zichzelf ook een inspanningsverplichting op.

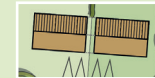
Door inzichtelijk te maken wat de kwaliteit van het dorp, de locatie is, kan gemakkelijk duidelijk worden gemaakt dat de regelgeving een doel heeft. Zo fungeren de richtlijnen als aanjager voor kwaliteit. Goede beeldkwaliteitsrichtlijnen enthousiasmeren en maken ons bewust van de kwaliteit die er is en die behaald kan worden, ook bij nieuwe ontwikkelingen. De richtlijnen worden door gezamenlijk met het bestemmingsplan bekrachtigd en moeten als aanvulling op de vigerende Welstandsnota worden gezien. Het gaat dan specifiek om zowel de bebouwde als onbebouwde ruimte waarbij de kwaliteit van het totaalplan de leidraad is. Na vaststelling is er sprake van beleidsregels die dus ook gehandhaafd kunnen worden.

Behouden van monumentale T-boerderij

Nieuwe woningen in erfopzet maken deel uit van het boerderij-ensemble

Nieuwe woningen in positie en vormgeving gekoppeld

Nieuwe bijgebouwen t.b.v. de nieuwe woningen

Informele ontsluiting t.b.v. de nieuwe woningen als formeel karrespoor

Verbinding met plan De Vloedschuur middels wandelpad + bruggetje

Bestaande fruitbomen gehandhaafd

Aanvulling fruitbomen

Openbaar groen, speelplek, eventuele waterberging

Hoge haag

Lage haag

Parkeerplekken op eigen perceel

Stedenbouwkundig plan

Het stedenbouwkundig plan gaat uit van het verbinden van het landelijk lint vanaf de Van Heemstraweg in plan de Vloedschuur met de Koningstraat. Deze verbinding voegt zich bij de reeds aanwezig structuur, zoals bijvoorbeeld bij de Pas, waarmee deze verder wordt versterkt. Voor dit plan wordt uitgegaan van een informele ontsluiting op Koningstraat welke in beeld als een “formeel” karrespoor uitgevoerd dient te worden. De monumentale boerderij aan de Koningstraat blijft gehandhaafd en krijgt rondom een ruime kavel. Hiermee blijft de boerderij een onderdeel van het dorpslint. Westelijk daarvan ligt de nieuwe insteekweg met daaraan de nieuwe woningen. De nieuwe woningen liggen achter het dorpslint in een erfopzet en maken deel uit van het boerderij-ensemble. De noordelijkste twee woningen staan fysiek los van elkaar, maar zijn in positie en vormgeving aan elkaar gekoppeld zodat het oogt als één volume. Mede vanuit dit oogpunt zijn de garages/bergingen bij deze woningen inpandig.

Het landelijk lint wordt via een wandelpad met bruggetje over de watergang verbonden met plan De Vloedschuur. Het geheel is ruim opgezet met grote kavels en ruimte voor groen in het openbaar gebied. De bestaande fruitbomen blijven zoveel mogelijk gehandhaafd en worden aangevuld richting de Koningstraat.

Op basis van het relevante beleid en regelgeving in combinatie met de ruimtelijke en functionele analyse is een stedenbouwkundig plan opgesteld.

In dit plan vormt de bestaande context van het plangebied het uitgangspunt. De ontwikkeling moet dan ook aansluiten bij de bestaande landschappelijke en stedenbouwkundige karakteristiek.

De volgende punten zijn daarbij van belang:

- Compacte verkaveling in de vorm van vrijstaande woningen in een erfopzet;
- Afronden verbinding Vloedschuur tussen de Van Heemstraweg en Koningstraat;
- Streven naar een rustig beeld door woningen uit te voeren in een eenvoudige hoofdvorm;
- Bouwhoogte maximaal 1 tot 1,5 laag met zadeldak;
- Zicht op aanwezige monumenten behouden;
- Oriëntatie hoofdgebouwen op de openbare ruimte in combinatie met een representatieve open groene voorruimte;
- Samenhang in de architectonische uitwerking van de woningen (binnen de kaders van de welstandsnota);
- Bijgebouwen opgenomen in het hoofdgebouw dan wel vrijstaand achter het hoofdgebouw;
- Parkeren op eigen terrein, per kavel minimaal twee parkeerplaatsen, zoveel als mogelijk achter de voorgevelrooilijn.
- Maximaal vier nieuwe woningen;
- Groene begrenzing percelen;
- Hemelwater eerst infiltreren op eigen perceel, zo nodig afvoeren op centrale groenvoorziening.

Beeldkwaliteit

Welstandsnota

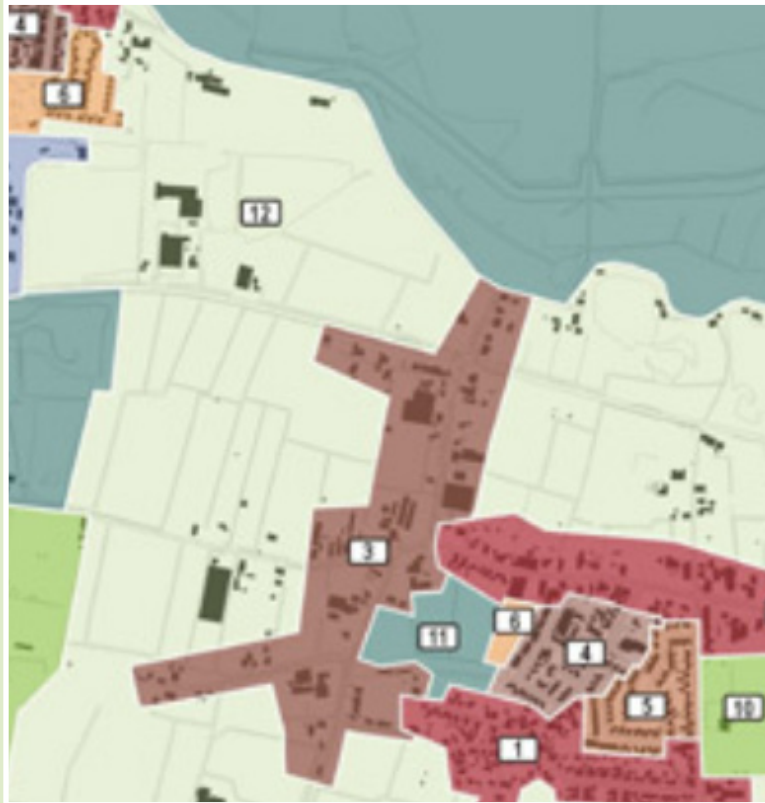
Agrarisch landschap - Landelijk lint

Het plangebied is gesitueerd op een stroomrug in het agrarisch landschap. In de welstandsnota is dit landschap geheel aangemerkt als een regulier welstandsgebied; welstandsniveau 3. Dit houdt in dat bij ruimtelijke ingrepen de basiskwaliteit van het gebied als uitgangspunt gehandhaafd dient te worden. Verder is het welstandsbeleid er op gericht de open ruimte en het karakter van het landschap te handhaven. Hierin hebben de komgronden een extensieve vorm van ruimte- gebruik terwijl op de stroomruggen een meer intensievere vorm thuishoort. Nieuwbouw dient qua bebouwingshoogte en -massa vormgegeven te worden in relatie tot het omliggende landschap. Kleuren die sterk contrasteren met de omgeving zijn uitgesloten. Hoofdzakelijk gebruik van beton, golfplaat, kunststof en/of metalen beplatingsmateriaal zijn eveneens niet toegestaan.

Waaldorpskernen - Dorpslint

Het lint aan de Koningstraat behoort bij het deelgebied Waaldorpskernen in de Welstandsnota en valt onder het welstandsniveau 1: zeer waardevolle welstandsgebieden. Het is daarom van belang binnen het samenhangende dorpsbeeld de individuele herkenbaarheid van de onderlinge panden kenmerkend voor de karakteristiek van het dorpsbeeld te respecteren en zoveel mogelijk te behouden. Vooral de markante dijkbebouwing en de karakteristieke T-boerderijen dragen hieraan bij. Het welstandbeleid is er op gericht de bestaande cultuurhistorische waarden van de historische dorpskernen te behouden en waar nodig te versterken. De relatie met de agrarische omgeving en speciaal de dijkstructuur is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

De nieuwere dorpsinvullingen sluiten aan bij het kenmerkende individuele bebouwingskarakter van een dorpskern en vertegenwoordigen daarbij tevens het tijdsbeeld waarin de panden zijn gebouwd. Hierbij kan de architectonische vormgeving met het onderlinge eenvormige kleur- en materiaalgebruik, alsmede de sobere detaillering, echter afwijken van het historische karakter van de dorpskern.

Waldorpskernen - Dorpslint

Agrarisch landschap - Landelijk lint

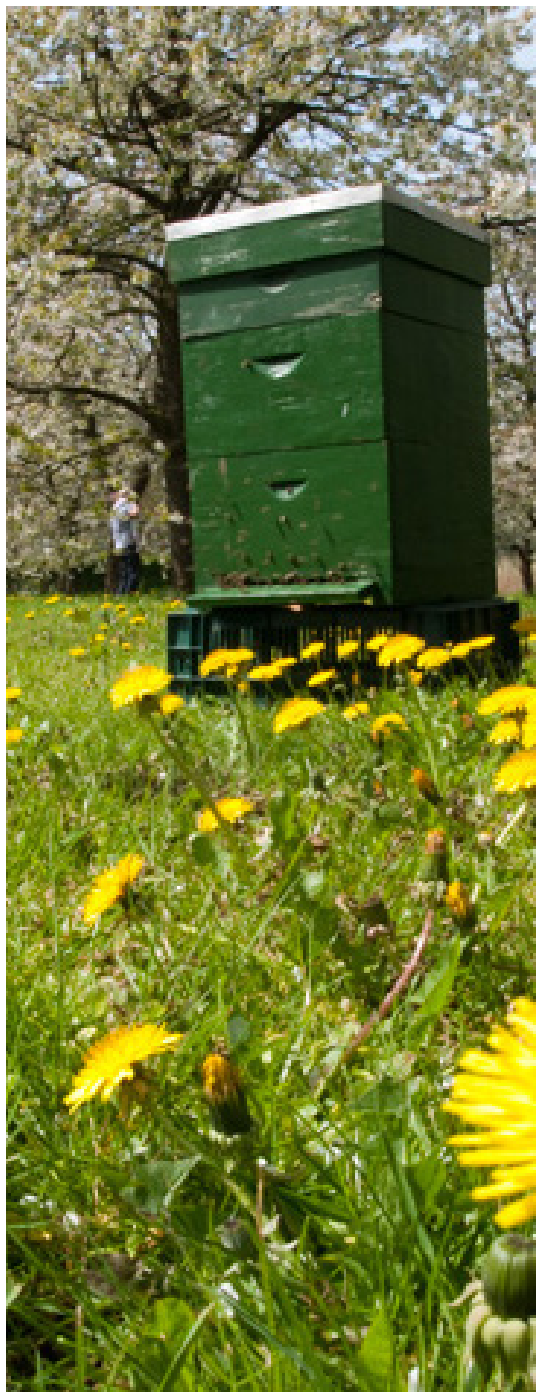
Gebiedskaart welstandsnota

Beeldkwaliteitscriteria

De dorpsafronding aan de Koningstraat sluit aan op het karakter van de omgeving. Dit komt tot uitdrukking in de landschappelijke inpassing, de architectuur en de inrichting van de percelen. De volgende uitgangspunten ten aanzien van de beeldkwaliteit zijn geformuleerd:

Stedenbouw

- Respecteren van het bestaande gespreide bebouwingspatroon;
- Respecteren van de bestaande omliggende bebouwing en het ensemble van gebouwen op het erf als geheel bij (vervangende) nieuwbouw;
- Het ruimtelijk karakter moet gebaseerd zijn op kleinschaligheid en diversiteit; een open straatbeeld is het uitgangspunt.

Thema	Criteria beeldkwaliteit woningen erfensemble
Architectuur	• Landelijke, agrarische sfeer. • De architectuur van de nieuwe gebouwen ondersteunt de ondergeschiktheid van de gebouwen: schuurvorm met een sobere detaillering. • Zowel historiserende als eigentijdse interpretaties zijn mogelijk. • De gevel heeft een horizontale geleding en een ingetogen plasticiteit door bijvoorbeeld deuromlijstingen, mastgoten en luiken.
Bouwmassa	• De hoofdvormen bestaan uit enkelvoudige, stevige, kloeke massa's met duidelijke kappen. Bij samengestelde bouwmassa's moet de hoofdvorm duidelijk herkenbaar blijven. • Aanbouwen en nevenvolumes dienen qua beeld ondergeschikt te zijn aan de hoofdmassa.
Bouwhoogte en kapvorm	• De hoogte bedraagt maximaal anderhalve bouwlaag met kap. • De kapvorm bestaat uit een zadeldak. • Dakvlakken dienen wel als geheel herkenbaar te zijn: dakkapellen zijn ondergeschikt. Bij voorkeur geen dakkapellen op bijgebouwen. • Alle woningen worden afgedekt met een kap waarvan de dakhelling niet minder bedraagt dan 20 graden en niet meer dan 65 graden. • Bij voorkeur geringe overstekken bij daken toepassen gezien de schuurarchitectuur.
Rooilijnen	• Wisselende rooilijnen. De afstand van de voorgevel tot aan de voorperceelsgrens bedraagt minimaal 5 meter.
Materialisatie en kleurgebruik gevels	• Metselwerk in baksteen of gevels met hout bekleed (horizontaal of verticaal) passend in agrarische sfeer.
Materialisatie en kleurgebruik daken	• Pannendak, keramisch in matte grijstinten, antraciet en oranje-rood.
Bijbehorende bouwwerken	• Situering en verschijningsvorm van bijbehorende bouwwerken zijn ondergeschikt aan het hoofdgebouw. • Bijgebouwen zijn bij voorkeur opgenomen in het hoofdgebouw of zoveel gecombineerd en liggen achter de voorgevelrooilijn. • Vormgeving in één bouwlaag, bij voorkeur voorzien van kap.
Erfafscheidingen	• De erfscheidingen hebben een landelijk karakter in de vorm van hagen in gebiedseigen soorten (beuk, liguster) of eenvoudige hekwerken zoals paaltjes met gaas of afrastering van paaltjes.

Openbare ruimte

De gewenste landelijke sfeer in de bebouwing vertaalt zich ook naar de openbare ruimte. De openbare ruimte wordt daarom sober en informeel vormgegeven met inachtneming van de gemeentelijke eisen voor de inrichting openbare ruimte. Ook de invulling van erfgrenzen, water- en speelvoorzieningen dient het landelijke karakter te ondersteunen.

De aanwezige openbare ruimte bestaat voornamelijk uit een ontsluitingspad met daarnaast groene bermen en een centrale groene plek. Daar is ruimte voor een speelvoorziening en zo nodig een waterberging.

Voor de openbare ruimte gelden de hiernaast getoonde beeldkwaliteitseisen.

Thema	Criteria beeldkwaliteit openbare ruimte
Wegen	• De inrichting van de buitenruimte bestaat uit zo min mogelijk verharding passend bij het beeld van het aanwezige landschap. • Het ontsluitingspad (de rijloper) wordt indien mogelijk als een karrespoor uitgevoerd. Is dit niet mogelijk, dan wordt het pad als volledig verhard uitgevoerd op een sobere en doelmatige wijze. Midden- en zijbermen worden in gras uitgevoerd. • Het einde van het ontsluitingspad dient als keerlus ingericht te worden (volledig verhard). • Zijbermen gaan direct over in de privé kavels en worden gescheiden door een groene erfscheiding in de vorm van (een) haag(beplanting) in een gebiedseigen soort.
Voetpad	• Uitgevoerd in halfverharding met aan weerszijden een grasstrook. • Eenvoudig, houten bruggetje over de watergang.
Parkeren	• Parkeren voor de woningen dient op eigen terrein plaats te vinden.
Spelen	• Informele, natuurlijke speelplek (boomstammen e.d.).
Groen	• Bestaande fruitbomen achter de te handhaven boerderij zoveel mogelijk handhaven, mede ter begeleiding voetpad. Toevoegen bomen langs insteekweg.

buro-sro.nl

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

SBI	VOLGNR	OMSCHRIJVING	RISICO	CATEGORIE
01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING T.B.V. DE LANDBOUW		
014		Dienstverlening t.b.v. de landbouw:		
014	1	- algemeen (o.a. loonbedrijven), b.o. < 500 m²		2
014	2	- algemeen (o.a. loonbedrijven), b.o. >= 500 m²		3.1
014	3	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. < 500 m²		2
014	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. >= 500 m²		3.1
0142		Kl-stations		2
05	-	VISSERIJ- EN VISTEELTBEDRIJVEN		
0502	0	Vis- en schaaldierkwekerijen:		
0502	2	- visteeltbedrijven		3.1
15	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN		
151	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:		
151	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 200 m²		3.1
151	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 1.000 m²		3.1
151	7	- loonslachterijen		3.1
151	8	- vervaardiging van snacks / kant-en-klaar-maaltijden, p.o. < 2.000 m²		3.1
152	0	Visverwerkingsbedrijven:		
152	4	- verwerken anderszins, p.o. < 300 m²		3.1
1531	0	Aardappelprodukten fabrieken:		
1531	2	- vervaardiging van snacks, p.o. < 2.000 m²	R	3.1
1552	0	Consumptie-ijsfabrieken:		
1552	1	- p.o. < 200 m²		2
1581	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:		
1581	1	- v.c. < 2500 kg meel/week		2
1584	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:		
1584	2	- vervaardigen chocoladewerken, p.o. < 200 m²		2
1584	5	- Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden, p.o. < 200 m²		2
1585		Deegwarenfabrieken		3.1
1592	0	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:		
1593 t/m 1595		Vervaardiging van wijn, cider e.d.		2
17	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL		
172	0	Weven van textiel:		
173		Textielveredelingsbedrijven		3.1
174, 175		Vervaardiging van textielwaren		3.1
176, 177		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen		3.1
18	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT		
181		Vervaardiging kleding van leer		3.1
182		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (excl. van leer)		2
183		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont		3.1
19	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCL. KLEDING)		
192		Lederwarenfabrieken (excl. kleding en schoeisel)		3.1
193		Schoenenfabrieken		3.1
20	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.		
2010.2	0	Houtconserveringsbedrijven:		
2010.2	2	- met zoutoplossingen		3.1
203, 204, 205	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardigen overige artikelen van hout, p.o.<200 m²		3.1
205		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken		2
21	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN		
2112	0	Papier- en kartonfabrieken:		
2112	1	- p.c. < 3 t/u	R	3.1
22	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN OPGENOMEN MEDIA		
2222.6		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen		2
2223	A	Grafische afwerking		1
2223	B	Binderijen		2
2224		Grafische reproductie en zetten		2
2225		Overige grafische activiteiten		2
223		Reproductiebedrijven opgenomen media		1
24	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN		
2442	0	Farmaceutische produktenfabrieken:		
2442	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen		3.1
2442	2	- verbandmiddelenfabrieken		2
2462	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:		
2466	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	R	3.1

SBI	VOLGNR	OMSCHRIJVING	RISICO	CATEGORIE
25	-	VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF		
2512	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:		
2512	1	- vloeropp. < 100 m ²		3.1
252	0	Kunststofverwerkende bedrijven:		
252	2	- prod. verpakkingsmateriaal / assemblage van kunststofbouwmaterialen		3.1
26	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN		
261	0	Glasfabrieken:		
2615		Glasbewerkingsbedrijven		3.1
262, 263	0	Aardewerkfabrieken:		
262, 263	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW		2
267	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:		
267	1	- zonder breken, zeven en drogen, p.o. < 2.000 m ²		3.1
2681		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken		3.1
28	-	VERVAARD. VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCL. MACH./TRANSPORTMIDD.)		
281	0	Constructiewerkplaatsen:		
281	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m ²		3.1
284	B0	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d.:		
284	B1	- p.o. < 200 m ²		3.1
2852	0	Overige metaalbewerkende industrie:		
2852	2	- in open lucht / inpandig p.o. >= 200 m ²		3.1
287	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. < 200 m ²		3.1
30	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS		
30	A	Kantoomachines- en computerfabrieken		2
31	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR. MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.		
316		Elektrotechnische industrie n.e.g.		2
32	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDH.		
321 t/m 323		Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur e.d.		3.1
3210		Fabrieken voor gedrukte bedrading		3.1
33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN		
33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d.		2
35	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCL. AUTO'S, AANHANGWAGENS)		
351	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:		
351	1	- houten schepen		3.1
36	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.		
361	2	Meubelstofeerderijen b.o. < 200 m ²		1
362		Fabricage van munten, sieraden e.d.		2
363		Muziekinstrumentenfabrieken		2
364		Sportartikelenfabrieken		3.1
365		Speelgoedartikelenfabrieken		3.1
3361.1		Sociale werkvoorziening		2
3661.2		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.		3.1
40	-	PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER		
40	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:		
40	C1	- < 10 MVA		2
40	C2	- 10 - 100 MVA		3.1
40	D0	Gasdistributiebedrijven:		
40	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinst. cat. A		1
40	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), cat. B en C		2
40	D5	- gasontvang- en -verdeelstations, cat. D	R	3.1
40	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:		
40	E2	- blokverwarming		2
41	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER		
41	A0	Waterwinning-/ bereiding- bedrijven:		
41	A2	- bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling		3.1
41	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:		
41	B1	- < 1 MW		2
45	-	BOUWNIJVERHEID		
45	0	Bouwbedrijven algemeen:		
45	1	- b.o. < 2.000 m ²		3.1
45	0	Aannemersbedrijven met werkplaats:		
45	1	- b.o. < 1.000 m ²		2
45	2	- b.o. >= 1.000 m ²		3.1
50	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS		
501, 502, 504		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven		2
5020.4	B	Autobeklederijen		1

SBI	VOLGNR	OMSCHRIJVING	RISICO	CATEGORIE
5020.4	C	Autosputinrichtingen	R	3.1
5020.5		Autowasserijen		2
503, 504		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires		2
51	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING		
5121	0	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders:		
5121	1	- op- of overslag met een verwerkingscapaciteit van < 500 t/u	R	3.1
5122		Grth in bloemen en planten		2
5124		Grth in huiden, vellen en leder		3.1
5125, 5131		Grth in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	R	3.1
5132, 5133		Grth in vlees, vleeswaren, zuivelprodukten, eieren, spijsoliën	R	3.1
5134		Grth in dranken		2
5135		Grth in tabaksprodukten		2
5136		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk		2
5137		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen		2
5138, 5139		Grth in overige voedings- en genotmiddelen		2
514		Grth in overige consumentenartikelen		2
5148.7	0	Grth in vuurwerk en munitie:		
5148.7	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	V	2
5148.7	2	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	V	3.1
5148.7	5	- munitie		2
5151.1	0	Grth in vaste brandstoffen:		
5151.1	1	- klein, lokaal verzorgingsgebied		3.1
5153	0	Grth in hout en bouwmaterialen		
5153	1	- b.o. < 2.000 m²		2
5153	2	- b.o. >= 2.000 m²		3.1
5153.4	3	- grth. in zand en grind, b.o. < 200 m²		2
5154	0	Grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur		3.1
5154	1	- b.o. < 2.000 m²		2
5154	2	- b.o. >= 2.000 m²		3.1
5155.2		Grth in kunstmeststoffen	R	2
5156		Grth in overige intermediaire goederen		2
5162	0	Grth in machines en apparaten:		
5162	2	- overige machines		3.1
517		Overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.)		2
52	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE T.B.V. PARTICULIEREN		
5261		Postorderbedrijven		3.1
527		Reparatie t.b.v. particulieren (excl. auto's en motorfietsen)		1
55	-	LOGIES-, MAALTIJDEN- EN DRANKENVERSTREKKING		
5552		Cateringbedrijven		2
60	-	VERVOER OVER LAND		
6022		Taxibedrijven		2
6024	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks):		
6024	1	- b.o. < 1.000 m²		3.1
603		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen		2
63	-	DIENTVERLENIING T.B.V. HET VERVOER		
6312		Veem- en pakhuisbedrijven, koelhuizen		3.1
64	-	POST EN TELECOMMUNICATIE		
641		Post- en koeriersdiensten		2
642	A	Telecommunicatiebedrijven		1
71	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN		
711		Personenautoverhuurbedrijven		2
712		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)		3.1
713		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen		3.1
714		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.		2
72	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE		
72	A	Computerservice- en informatietechnologie-bureau's e.d.		1
72	B	Switchhouses		2
73	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK		
731		Natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk		2
732		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek		1
74	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENIING		
747		Reinigingsbedrijven voor gebouwen		3.1
7481.3		Foto- en filmontwikkelcentrales		2
75	-	OPENBAAR BESTUUR, OVERHEIDSDIENSTEN, SOCIALE VERZEKERINGEN		
7525		Brandweerkazernes		3.1

SBI	VOLGNR	OMSCHRIJVING	RISICO	CATEGORIE
90	-	MILIEUDIENSTVERLENING		
9001	B	Rioolgemalen		2
9002.1	A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.		3.1
9002.1	B	Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	R	3.1
9002.2	A0	Afvalverwerkingsbedrijven:		
9002.2	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)		3.1
9002.2	A7	- verwerking fotochemisch en galvano-afval	R	2
93	-	OVERIGE DIENSTVERLENING		
9301.1	A	Wasserijen en strijkinrichtingen		3.1
9301.1	B	Tapijtreinigingsbedrijven		3.1
9301.2		Chemische wasserijen en ververijen	R	2
9301.3	A	Wasverzendinrichtingen		2
9301.3	B	Wasserettes, wassalons		1

Gemeente Druten

ZONE

Nota Parkeernormen

Gemeente Druten 2011

max 2h

Nota Parkeernormen Gemeente Druten

Colofon

Titel:	Nota parkeernormen Gemeente Druten
Vastgesteld door:	Gemeenteraad
Vastgesteld op:	

1. Inleiding

In juli 2006 heeft het college van B&W beleidsregels voor de bouwverordening vastgesteld. Deze beleidsregels bepalen de gemeentelijke parkeernormen bij bouwplannen. Met de komst van de Wet ruimtelijke ordening (Wro¹) kunnen parkeernormen niet langer in de bouwverordening worden opgenomen. De parkeernormen moeten in het bestemmingsplan staan. Met deze nota kan worden volstaan met een verwijzing in de planregels van het bestemmingsplan. Op deze manier zijn alle parkeernormen gebundeld in één document dat van toepassing is voor de gehele gemeente.

Deze nota bevat de parkeernormen van de Gemeente Druten en wordt door de gemeenteraad vastgesteld. De nota parkeernormen dient als leidraad voor de verkeerskundige toetsing van nieuwe bouwplannen en heeft als doel het totale gemeentelijke parkeerareaal in evenwicht te houden en de bereikbaarheid en leefbaarheid binnen de gemeente te waarborgen.

De afgelopen jaren is in voldoende mate gebleken dat bouwplannen niet altijd kunnen voorzien in parkeerruimte op eigen terrein conform de gemeentelijke parkeereis. Vaak voorzien de aangrenzende terreinen of de bestaande openbare ruimte geen mogelijkheden om deze extra parkeerdruk op te vangen. Dit betekent concreet dat een omgevingsvergunning niet kan worden verleend en dat de realisatie van de gewenste ontwikkeling niet mogelijk is. Het parkeerfonds kan hier uitkomst bieden. Dit fonds is in 2006 door de gemeenteraad ingesteld. In bepaalde omstandigheden kan het college van B&W ontheffing van de parkeereis verlenen, onder voorwaarde dat de aanvrager van de omgevingsvergunning een financiële bijdrage stort in het parkeerfonds. De middelen in dit fonds worden door de gemeente gebruikt voor de aanleg, uitbreiding en/of instandhouding van parkeerplaatsen in de betreffende bebouwde kom waar de storting vandaan komt.

In deze nota wordt eerst het juridisch kader van het parkeerfonds behandeld. Vervolgens wordt aangegeven hoe de gemeentelijke parkeereis wordt vastgesteld en onder welke voorwaarden ontheffing van deze gemeentelijke parkeereis wordt verleend. Tot slot komen de hoogte van de parkeerbijdrage en de aanwending van middelen uit het parkeerfonds aan de orde.

¹ Wro is de Wet ruimtelijke ordening die vanaf 1 juli 2008 in werking is getreden

2. Juridisch kader

Het vragen van een parkeerbijdrage vindt zijn juridische grondslag in de bouwverordening, het zogenaamde 'parkeerartikel' 2.5.30. Hierin staat dat het college financiële voorwaarden kan verbinden aan het verlenen van ontheffing op de parkeereis. Indien financiële voorwaarden worden gesteld, neemt de gemeente de verplichting van de aanleg van parkeerplaatsen over.

Als de aanvrager van een bouwplan zelf niet in staat is om volledig in het aantal parkeerplaatsen te voorzien, kan op grond van artikel 2.5.30 lid 4 van de bouwverordening ontheffing worden verleend onder voorwaarde van een financiële compensatie die in het parkeerfonds wordt gestort. De ontheffing van de parkeereis met financiële consequentie wordt verleend volgens een publiekrechtelijke regeling. De parkeerbijdrage moet op dezelfde wijze als de bouwleges door de aanvrager worden betaald. De aanvrager krijgt na het betalen van de parkeerbijdrage ontheffing op het voldoen aan het parkeerartikel. Er is geen sprake van een contract tussen partijen.

In de Wro neemt het bestemmingsplan een centrale rol in, waardoor de aanvullende rol van stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening verdwijnen. Derhalve ligt de juridische basis voor de parkeernormen in de nieuw te maken bestemmingsplannen. Voor de bestemmingsplannen die nog niet zijn herzien op basis van de Wro blijft de bouwverordening van kracht totdat de termijn voor het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan is verstreken, oftewel:

- tot 1 juli 2018 (voor de gebieden waar een bestemmingsplan geldt dat is vastgesteld op of na 1 juli 2003) en;
- tot 1 juli 2013 (voor de gebieden waar een bestemmingsplan geldt dat is vastgesteld voor 1 juli 2003).

De aanvullende betekenis voor de stedenbouwkundige paragraaf van de bouwverordening vervalt in ieder geval zodra na 1 juli 2008 een onder de Wro tot stand gekomen nieuw bestemmingsplan is vastgesteld. In de overgangsperiode blijven de stedenbouwkundige voorschriften van de bouwverordening van toepassing in de delen van de gemeente waarvoor nog geen nieuw bestemmingsplan is vastgesteld.

Er is voor gekozen om de parkeernormen in deze beleidsnota op te nemen. Op deze manier zijn alle parkeernormen gebundeld in één document dat van toepassing is voor de gehele gemeente en eenvoudig geactualiseerd kan worden. Daarnaast vormt de nota een basis in de standaardregels voor bestemmingsplannen.

3. Vaststellen gemeentelijke parkeereis

Een ontwikkeling, een bouwactiviteit en/of een wijziging van gebruik, kan tot gevolg hebben dat er (meer) ruimte nodig is voor het parkeren van auto's. De aanvrager moet ervoor zorgen dat er in voldoende mate voorzien wordt in ruimte voor het parkeren van auto's. Op basis van de parkeernormen (vastgelegd in bijlage 1 van deze nota) wordt bepaald hoeveel parkeerplaatsen benodigd zijn voor een bepaalde bouwactiviteit, de parkeereis. Daarbij is rekening gehouden met de verstedelijkingsgraad van de gemeente Druten (niet stedelijk) en het gemiddeld autobezit in de gemeente. Met uitzondering van de functie wonen toetst de gemeente Druten op het gemiddelde van de bandbreedte per functie. Bij de toepassing van de parkeernormen geldt dat de berekende parkeereis op één cijfer achter de komma naar boven worden afgerond. Bijvoorbeeld: een parkeereis van 4,1 wordt naar boven afgerond naar 5 parkeerplaatsen.

De parkeernormen zijn gebaseerd op de landelijk gehanteerde richtlijn van de CROW publicatie 182, "De parkeerkencijfers- Basis voor parkeernormering". De naam CROW is oorspronkelijk een afkorting van Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. Sinds 2004 is CROW niet langer een afkorting, maar een eigen naam. Het CROW biedt professionals technische en specialistische kennis over infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte.

Parkeerplaatsen worden in principe altijd op eigen terrein aangelegd. Naast het aantal parkeerplaatsen wordt de inrichting van parkeervoorzieningen door een verkeerskundige beoordeeld op bruikbaarheid en veiligheid. De benodigde ruimte voor het parkeren van auto's dient afgestemd te zijn op gangbare personenauto's. In bijlage 2 zijn hiervoor de minimale eisen opgenomen. Bestaande parkeerplaatsen die door de ontwikkeling verloren gaan, bijvoorbeeld door de aanleg van een nieuwe inrit, dienen gecompenseerd te worden.

Parkeren op eigen terrein bij woningen

Vaak blijkt in de praktijk dat bij woningen bijvoorbeeld een garage niet wordt gebruikt voor het stallen van de auto, maar als bergruimte in gebruik is. Indien daar bij het vaststellen van de parkeereis geen rekening mee wordt gehouden, kan parkeeroverlast ontstaan. Naast de instandhouding van de parkeerplaatsen is ook het gebruik van parkeerplaatsen op eigen terrein lager. Immers, als de eigenaar van een woning niet thuis is, kan een ander deze parkeerplaats niet gebruiken. De bezetting van parkeerplaatsen op eigen terrein is hierdoor lager dan de bezetting van openbare parkeerplaatsen. Om dit te compenseren worden parkeerplaatsen op eigen terrein van woningen niet volledig meegerekend. Voor bezoekers dient per woning minimaal 0,3 parkeerplaats in de openbare ruimte aanwezig te zijn. De berekenwijze van parkeerplaatsen op eigen terrein bij woningen zijn opgenomen in tabel 1.

Parkeren op eigen terrein	Theoretische aantal	Berekeningsaantal	Opmerking
Enkele oprit zonder garage	1	0,8	oprit min. 5,0 m diep en 2,5 m breed
Lange oprit zonder garage of carport	2	1,0	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
dubbele oprit zonder garage	2	2,0	oprit min. 5,0 m diep en 4,5 m breed
Garage zonder oprit (bij woning)	1	0,4	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garagebox (niet bij woning)	1	0,5	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garage met enkele oprit	2	1,0	oprit min 5,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met lange oprit	3	1,3	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met dubbele oprit	3	2,0	oprit min 5,0 m diep en 4,5 m breed

Tabel 1: berekenwijze parkeren op eigen terrein bij woningen

Nota Parkeernormen Gemeente Druten

Uitzondering beroep of praktijk aan huis

Voor een beroep of praktijk aan huis (zoals tektschrijver, schoonheidsspecialist, hondentrimmer etc.) is het veelal niet mogelijk om de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein te realiseren, waardoor een ontheffing aangevraagd kan worden. Voor deze ontheffing kan een uitzondering gemaakt worden zonder dat hier, behoudens de verschuldigde leges voor het in behandeling nemen van de ontheffingaanvraag, financiële consequenties aan verbonden zijn.

Voorwaarde hierbij is dat er sprake is van een kleinschalige ontwikkeling, waarbij de parkeerbehoefte op basis van de parkeereis niet meer dan drie extra parkeerplaatsen bedraagt. Ook moet aangetoond worden dat de parkeereis redelijkerwijs (geheel of gedeeltelijk) niet op eigen terrein gerealiseerd kan worden en dat het gaat om een beroep of praktijk waar de hoofdbewoner een eenpersoonszaak runt als zelfstandige zonder personeel (zzp).

Deze uitzondering wordt gemaakt omdat de gemeente Druten het klimaat voor het beginnen van een kleinschalig bedrijf aan huis niet wil ontmoedigen. Er mag daarbij geen sprake zijn van intensieve bezoekersfuncties zoals detailhandel, onderwijs of groepsopvang.

Berekenwijze bij wijziging van gebruik en sloop

Ook bij een wijziging van gebruik wordt op basis van de parkeernormen een parkeereis berekend. Hierbij geldt dat de berekende parkeereis op basis van de nieuwe functie, wordt verminderd met de parkeereis (conform parkeernormen bijlage 1) van de functie die in de laatste verleende bouwvergunning is vastgelegd. De huidige situatie is de nulsituatie. Ook bij de sloop van bestaande panden wordt de parkeereis voor deze panden berekend en verrekend met de nieuwe parkeereis. Het gevolg van deze werkwijze is dat historisch gegroeide en bestaande parkeerproblemen niet worden aangepakt. Hiermee wordt wel voorkomen dat de parkeerdruk door de nieuwe ontwikkeling groter worden.

Dubbelgebruik van parkeerplaatsen

Indien in een bouwplan verschillende functies worden ondergebracht, dient voor het bepalen van de gemeentelijke parkeereis een parkeerbalans worden opgesteld conform de voorgeschreven methode van het CROW. De aanwezigheidspercentages die gebruikt worden voor het opstellen van de parkeerbalans zijn opgenomen in tabel 2 en kunnen alleen worden toegepast wanneer verschillende functies binnen het bouwplan gebruik maken van dezelfde parkeergelegenheid op eigen terrein.

functie	werkdag overdag	werkdag middag	werkdag avond	koop- avond	zaterdag- middag	zaterdag- avond	zondag- middag
Woningen	50	60	100	90	60	60	70
Detailhandel	30	70	20	100	100	0	0
Kantoor	100	100	5	10	5	0	0
Bedrijven	100	100	5	10	5	0	0
Sociaal cultureel	10	40	100	100	60	90	25
Sociaal medisch	100	100	30	15	15	5	5
Ziekenhuis	85	100	40	50	25	40	40
Dagonderwijs	100	100	0	0	0	0	0
Avondonderwijs	0	0	100	100	0	0	0
Bibliotheek	30	70	100	70	75	0	0
Museum	20	45	0	0	100	0	90
Restaurant	30	40	90	95	70	100	40
Café	30	40	90	85	75	100	45
Bioscoop, theater	15	30	90	90	60	100	60
Sport	30	50	100	90	100	90	85

Tabel 2: Aanwezigheidspercentage bij dubbelgebruik van parkeerplaatsen

4. Beoordeling en mogelijke ontheffing van de parkeereis

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke stappen worden doorlopen in de beoordeling en mogelijke ontheffing van de parkeereis. Dit stappenplan is tevens opgenomen in een beslisboom (zie schema beoordeling gemeentelijke parkeereis).

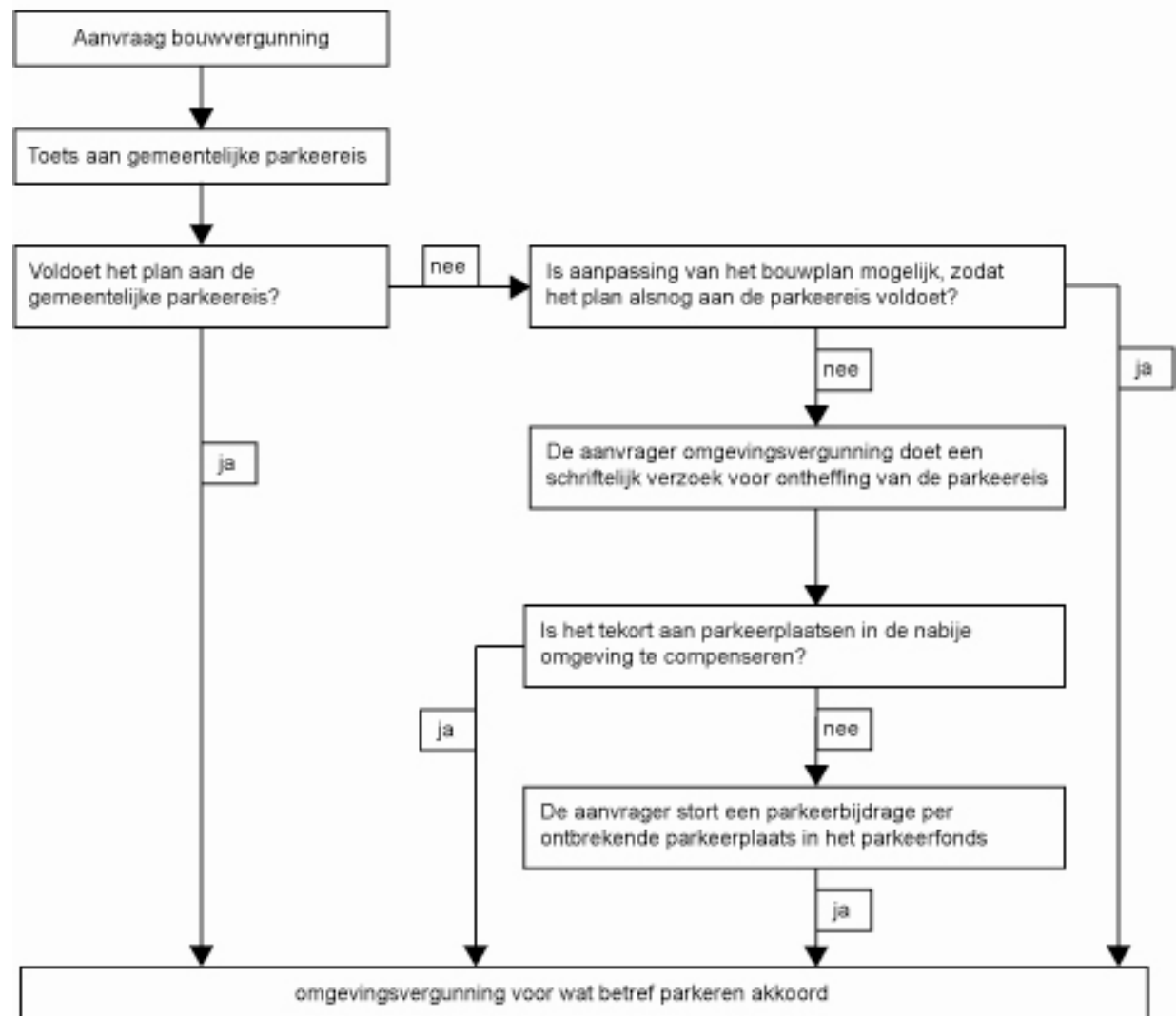
Beoordeling en mogelijke ontheffing van de gemeentelijke parkeereis

1. Hoofddoel is dat de aanvrager van een omgevingsvergunning er alles aan doet om te voldoen aan de gemeentelijke parkeereis. Uitgangspunt daarbij is dat de parkeereis op eigen terrein wordt gerealiseerd.
2. Indien realisatie van de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein niet mogelijk is, wordt beoordeeld of een aanpassing van het bouwplan kan leiden tot het wel voldoen aan de gemeentelijke parkeereis.
3. Als 1 en 2 niet mogelijk zijn kan de aanvrager van een omgevingsvergunning een schriftelijk verzoek indienen bij het college van B&W voor een ontheffing van de gemeentelijke parkeereis. Het verzoek van de aanvrager moet gegronde redenen bevatten die aantonen dat de realisatie van de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein niet mogelijk is en dat de parkeerbehoefte middels een privaatrechtelijke overeenkomst niet in de nabije omgeving van de ontwikkeling kan worden gecompenseerd.
4. De ontheffing kan worden verleend wanneer het college van B&W de realisatie van het initiatief belangrijker acht dan de (tijdelijke) nadelige gevolgen op het gebied van bereikbaarheid en wanneer het college van B&W bereid is om de verplichting van de aanvrager over te nemen om te voldoen aan de parkeereis. Bij dit besluit wordt afgewogen of het tekort aan benodigde parkeerplaatsen in de nabijheid van de ontwikkeling kan worden opgevangen in de openbare ruimte. Indien dit mogelijk is heeft dit, behoudens de centrumzone, geen financiële consequenties voor de aanvrager. Voor de centrumzone geldt dat de aanvrager geen rechten kan en mag ontlenen aan een eventueel overschot aan parkeerplaatsen die vooruitlopend op toekomstige ontwikkelingen al zijn gerealiseerd of toekomstig worden gerealiseerd in de centrumzone van Druten (zie bijlage 3).
5. Indien het tekort aan parkeerplaatsen op eigen terrein niet kan worden opgevangen in de openbare ruimte is de aanvrager van een ontheffing van de parkeereis, een bijdrage per ontbrekende parkeerplaats verschuldigd ten gunste van het parkeerfonds.

Hardheidsclausule

Het college van B&W kan bij ontheffing van de parkeereis in specifieke uitzonderingsgevallen eveneens gehele of gedeeltelijke ontheffing van storting van parkeerbijdrage verlenen. Dit gebeurt wanneer naar het oordeel van het college van B&W het belang van realisatie van het bouwplan binnen de gemeente Druten zwaarder weegt dan het realiseren van de parkeereis.

Schema beoordeling gemeentelijke parkeereis

5. De afkoopregeling

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe hoog de parkeerbijdrage is en binnen welke voorwaarden de gemeente na storting in het parkeerfonds voorziet in de aanleg van parkeerplaatsen.

Tarief van de parkeerbijdrage

De parkeerbijdrage bedraagt € 15.000,- per parkeerplaats voor het centrum van de kern Druten zoals aangegeven op bijgevoegde kaart (zie bijlage 3). Voor de overige delen van de bebouwde kom Druten en de andere kommen (Afferden, Deest, Horssen, Puiflijk) bedraagt de parkeerbijdrage € 10.000,- per parkeerplaats.

Aanleg van parkeerplaatsen door de gemeente

De parkeerbijdrage wordt gebruikt voor de aanleg, uitbreiding en/of instandhouding van extra parkeerplaatsen in de betreffende bebouwde kom waar de storting vandaan komt. De parkeerplaatsen die in het kader van het parkeerfonds worden gerealiseerd zijn voor een ieder toegankelijk. Aan het betalen van de parkeerbijdrage kan de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rechten ontlenen aangaande het parkeren in de openbare ruimte en/of andere parkeervoorzieningen. Er is geen sprake van een verworven eigendomsrecht. Met andere woorden men koopt er geen parkeerplaats mee.

Verplichting

Het bedrag wordt gestort in het Parkeerfonds. Dit fonds wordt door de gemeente gebruikt voor de aanleg, uitbreiding en/of instandhouding van parkeerplaatsen in de betreffende bebouwde kommen waar de stortingen vandaan komen. De termijn waarbinnen deze parkeervoorziening gerealiseerd dient te zijn, wordt op 10 jaar gesteld. Lukt de aanleg van de parkeerplaatsen niet binnen de daarvoor gestelde tijd dan zal de gemeente het gestorte bedrag met een rente van 3% terugbetalen.

Omdat dit middelen zijn waar een expliciete verplichting aan hangt, worden deze middelen gestort in een 'parkeerfonds'. Het is niet mogelijk om deze gelden later anders te bestemmen dan voor de aanleg, uitbreiding en/of instandhouding van parkeerplaatsen.

Bijlage 1 Parkeernormen in de gemeente Druten

Stedelijkheidsgraad:	Niet stedelijk
Stedelijke zone:	Schil/Overloopgebied
Bandbreedte:	Gemiddeld

Woningen

Type	Totaal	Eenheid
Woning goedkoop	1,5	per woning
Woning gemiddeld	1,8	per woning
Woning duur	2,0	per woning
Serviceflat/Aanleunwoning	0,5	per woning
Kamer verhuur	0,4	per kamer

Voor het bepalen van de prijsklasse (zie bijlage 4) wordt gebruik gemaakt van de Provinciale Woonvisie Gelderland.

Detailhandel

Type	Totaal	Eenheid
Winkel	4,0	per 100m ² bvo
Doe-het-zelf, bouwmarkt, tuincentrum	2,5	per 100m ² bvo
Showroom	1,4	per 100m ² bvo
Grootschalige detailhandel	7,5	per 100m ² bvo
Weekmarkt	3,8	per 100m ² bvo

Kantoren en bedrijven

Type	Totaal	Eenheid
Bedrijfs(verzamel)gebouw	1,3	per 100m ² bvo
Kantoren (zonder baliefunctie)	1,9	per 100m ² bvo
Dienstverlening (kantoren met baliefunctie)	3,1	per 100m ² bvo
Arbeidsextensieve/bezoekersextensief bedrijf (loods, opslag, groothandel, transportbedrijf)	0,7	per 100m ² bvo
Arbeidsintensief/bezoekersextensief bedrijf (industrie, garagebedrijf, laboratorium)	2,0	per 100m ² bvo
Arbeidsextensieve/bezoekersintensief bedrijf (showroom)	1,3	per 100m ² bvo
Sociale werkplaats	0,5	per 100m ² bvo

Horeca en logies

Type	Totaal	Eenheid
Café, bar, cafeteria	6,0	per 100m ² bvo
Restaurant	11,0	per 100m ² bvo
Camping	1,5	per plaats
Hotel, jeugdherberg	1,0	per kamer
Feestzaal, partycentrum, discotheek	6,0	per 100m ² bvo

Gezondheidszorg

Type	Totaal	Eenheid
Apotheek	2,2	per 100m ² bvo
Medische praktijk (arts, therapeut, etc.)*	1,8	per behandelkamer
Verpleeg- of verzorgtehuis, woonvoorziening	0,6	per wooneenheid
Ziekenhuis	1,6	per bed

*met een minimum van 3 parkeerplaatsen per praktijk

Sport en recreatie

Type	Totaal	Eenheid
Biljartzaal, bowlingbaan	2,0	per tafel/baan
Dansschool	3,5	per 100m ² bvo
Golfbaan	7,0	hole
Gymlokaal (schoolfunctie, geen verhuur)	1,0	per 100m ² bvo
Manege	0,4	box
Speel- en ligweide, dagrecreatie	0,3	per 100m ² bvo
Speeltuin (overdekt)	7,5	per 100m ² bvo
Sporthal (excl. tribune)	2,3	per 100m ² bvo
Sportveld (excl. Tribune)	20,0	hectare netto terrein
Sportschool (fitnisruimte)	3,5	per 100m ² bvo
Squashbaan	1,3	per baan
Tennisbaan	2,5	per baan
Themapark/pretpark	8,0	hectare netto terrein
Tribune	0,2	per bezoekersplaats
Verenigingsgebouw	3,0	per 100m ² bvo
Zwembad	10,0	100m ² opp. Bassin

Onderwijs

Type	Totaal	Eenheid
Basisschool	0,8	Leslokaal*
Beroepsonderwijs	6,0	Leslokaal*
	20,0	Collegezaal**
Crèche, peuterspeelzaal, kinderdagverblijf	0,7	groep
Vorbereidend beroepsonderwijs	0,8	Leslokaal*
Avond- en volwassenenonderwijs	0,8	student

*Leslokaal = circa 30 zitplaatsen

** collegezaal = circa 150 zitplaatsen

Overig

Type	Totaal	Eenheid
Begraafplaats / crematorium	23,0	begraafenis/crematie
Bibliotheek	0,9	per 100m ² bvo
Cultureel centrum, wijkgebouw	3,0	per 100m ² bvo
Evenementenhal, beursgebouw, congresgebouw	6,0	per 100m ² bvo
Jachthaven	0,7	per ligplaats
Museum	0,8	per 100m ² bvo
Religiegebouw (kerk, moskee)	0,2	per zit of knielplaats
Schouwburg, theater, concertzaal, bioscoop	0,3	zitplaats
Sauna	6,0	per 100m ² bvo
Verenigingsgebouw	3,0	per 100m ² bvo
Volkstuin	0,3	per perceel

Bijlage 2 Maatvoering parkeervakken

De beschikbare ruimte voor het parkeren van auto's dient afgestemd te zijn op gangbare personenauto's. De gemeente Druten hanteert onderstaande minimale afmetingen voor het toetsen bij langsparkeren en haakparkeren.

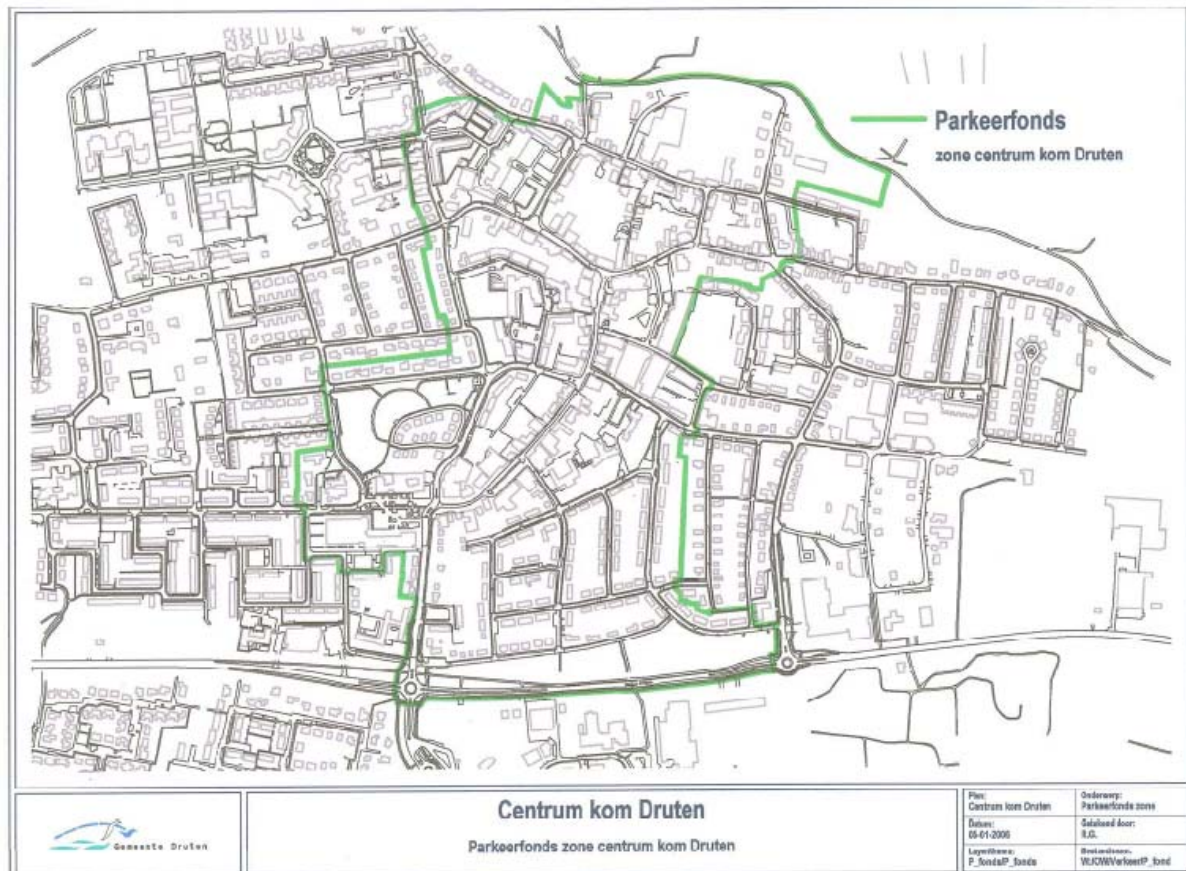
Langsparkeren

- parkeervak 2,00 meter breed en 6,00 meter lang
- rijloper minimaal 3,00 meter breed
- gehandicaptenparkeerplaats 3,00 meter breed en 5,00 meter lang

Haakparkeren

- Parkeervak minimaal 2,40 mter breed en 5,00 meter lang
- Rijloper minimaal 6,00 meter breed
- Gehandicaptenparkeerplaats 3,50 mter breed en 5,00 meter lang

Bijlage 3 Centrumzone kom Druten

Bijlage 4 Prijsklasse Provinciale Woonvisie Gelderland 2010-2019

Koop goedkoop (betaalbaar voor starters): tot € 170.000,-
Koop middelduur: van € 170.000,- tot € 250.000,-
Koop duur; vanaf € 250.000,-

Huur goedkoop: tot € 511,50
Huur betaalbaar: van € 511,50 tot € 647,53
Huur duur: vanaf € 647,53

Zienswijzennota ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53' te Afferden

NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2002

I. INLEIDING

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure
- een samenvatting van de reactie ('zienswijze') op het ontwerpbestemmingsplan en ons besluit over de zienswijze
- een beschrijving van de gevolgen van ons besluit voor de inhoud van het bestemmingsplan

Deze nota behoort bij het voorstel van burgemeester en wethouders aan ons, en bij ons besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die sinds 28 mei 2018 van toepassing is mogen wij naw-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aanbieden. Een uitzondering geldt voor gegevens van

- ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

Als het voor de uitoefening van een publieke taak moet, mogen wij persoonsgegevens wel digitaal aanbieden. Wij bieden deze nota digitaal aan. Daarom noemen wij geen naw-gegevens, behalve waar de wet dat toelaat. In een apart overzicht staat wie de zienswijze heeft ingediend. Dat overzicht is op papier beschikbaar, dus niet digitaal.

II. PROCEDURE

Het ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53, Afferden' heeft op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 14 januari 2021 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende de periode van terinzagelegging is 1 zienswijze ingediend. Er is een pro-forma zienswijze ontvangen binnen de gestelde termijn en binnen de daarna aangegeven termijn is de zienswijze ingediend, en daarom ontvankelijk. De zienswijze wordt in deze nota samengevat en beantwoord. Ook is aangegeven welke gevolgen de beantwoording van de zienswijze voor het bestemmingsplan heeft. De samenvatting van de zienswijzen kan inhouden dat niet alle aspecten expliciet in die samenvatting zijn genoemd. Er heeft echter wel een integrale beoordeling van de zienswijze plaatsgevonden.

Als wij vinden dat de indiener van een (ontvankelijke) zienswijze gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze gegrond. Als wij vinden dat de indiener geen gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze ongegrond. Wij kunnen een zienswijze ook gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaren.

III. BEOORDELING ZIENSWIJZE

De zienswijze ontvangen op 9 maart 2021 ingediend door bewoners van de Vloedschuur te Afferden.

1. *Er is onvoldoende rekening gehouden met de cultuurhistorische waarden. Er dient aandacht te zijn voor de vrije ruimte rond de monumentale boerderij. Er ontstaat een verdichting van het landschap door de ruimtes tussen de historische panden op te vullen met nieuwbouw. Het plan is strijdig met de Woonvisie Afferden uit 2009, waarin wordt gesteld dat keuzes zoveel mogelijk recht moeten doen aan het specifieke karakter van het dorp Afferden.*

Antwoord:

Ten behoeve van voorliggend plan is een Beeldkwaliteitsplan opgesteld, die als bijlage bij het bestemmingsplan is opgenomen. Hierin is de stedenbouwkundige opzet toegelicht. In de opzet heeft de monumentale boerderij een prominente plek. De boerderij krijgt rondom een ruime kavel en blijft daarmee onderdeel van het dorpslint. De nieuwe woningen komen in een erfopzet achter het dorpslint te liggen. Samen refereert dit aan boerderij-ensemble, dat nog eens wordt ondersteund door de nieuwe woningen een enkelvoudige, kloeke hoofdvorm te geven in traditionele materialen en kleuren en door de ontsluiting aan te leggen in de vorm van een karrespoor. Wij zijn van mening dat er in het stedenbouwkundig ontwerp zo op een passende wijze invulling wordt gegeven aan het karakter en de cultuurhistorische waarden van Afferden.

Het beeldkwaliteitsplan zal als toetsingskader voor de welstandsbeoordeling gelden. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit heeft positief geadviseerd over het plan. Van strijdigheid met de Woonvisie Afferden is geen sprake.

2. *Gesteld wordt dat de ontwikkeling beschouwd moet worden als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' en dat er derhalve een aanmeldnotitie m.e.r. moet worden opgesteld. Het bevoegd gezag moet vervolgens beslissen of er een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Dat is niet gebeurd. In het ontwerpbestemmingsplan ontbreekt een vormvrije m.e.r.-beoordeling.*

Antwoord:

Een plan is m.e.r.-beoordelingsplichtig als een indicatieve drempelwaarde uit onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt overschreden. Ook als de drempelwaarde niet wordt overschreden kan in overleg worden bekeken of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling, omdat er mogelijk belangrijke milieugevolgen kunnen optreden. Bij woningbouw ligt de drempelwaarde voor een stedelijk ontwikkelingsproject op 2000 woningen in een aaneengesloten gebied (categorie D11.2).

De vraag of er sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject hangt af van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aspecten als de aard en omvang van de ontwikkeling een rol spelen. Uit jurisprudentie blijkt dat een ontwikkeling van twaalf vrijstaande woningen, gelet op de omvang ervan, niet kon worden aangemerkt als een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in kolom 1 van categorie 11.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State van 15 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:100) of (ECLI:NL:RVS:2020:729)). In beide zaken was van belang dat het ruimtebeslag van de voorziene bebouwing beperkt was. Nu de voorziene ontwikkeling in dat geval geen stedelijk ontwikkelingsproject vormt, behoeft er geen m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd.

Ook in onderhavig plan is met 4 woningen het ruimtebeslag beperkt. Bovendien worden de woningen gebouwd binnen de bestaande dorpskern. Het wordt derhalve niet beschouwd als een stedelijk ontwikkelingsproject in het kader van kolom D in de bijlage bij het Besluit m.e.r. Er hoeft geen m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd.

Bij vaststelling van onderhavig bestemmingsplan zal de gemeenteraad dit m.e.r.-beoordelingsbesluit nemen, waarin de raad oordeelt dat het opstellen van een m.e.r. niet noodzakelijk is.

3. *Op 11 januari 2021 is de Nationale Omgevingsvisie in werking getreden. Hiermee is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (paragraaf 3.1 Rijksbeleid) komen te vervallen. De doorwerking van het nationaal beleid is daarmee gebaseerd op gedateerd beleid en dient nader te worden getoetst.*

Antwoord:

Het klopt dat de SVIR als beleidsnota is vervallen. Het SVIR-beleid is echter geheel opgegaan in de NOVI (m.u.v. enkele onderdelen van bijlage 6 'Essentiële onderdelen Nota Mobiliteit'). Dat getoetst is aan gedateerd beleid is niet juist. Dit leidt derhalve niet tot andere conclusies.

4. *De Omgevingsverordening Gelderland wordt regelmatig geactualiseerd. De meest recente actualisatie dateert van december 2018. De doorwerking hiervan wordt voor de onderhavige woonlocatie niet beschreven. Nieuwe woonlocaties moeten passen binnen een door GS vastgestelde regionale woonagenda. Sinds 01-01-2020 maakt de gemeente Druten geen onderdeel meer uit van de Regio Rivierenland. In verband met deze wisseling is de kwalitatieve opgave van de gemeente Druten nog niet opgenomen in die voor de subregio Nijmegen. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda kan een bestemmingsplan toch mogelijk worden gemaakt onder een aantal voorwaarden*

- a. Er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking*
- b. De ontwikkeling past binnen het meest provinciale beleid*
- c. Er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling*
- d. Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling*

In de toelichting is de doorwerking van de Omgevingsverordening niet volledig beschreven.

Antwoord:

De gemeente Druten behoort reeds sinds 1 januari 2016 tot de subregio Nijmegen, als het aankomt op het maken van regionale woningbouwafspraken. Met zeven gemeenten maakt Druten jaarlijks afspraken over het aantal nieuw te bouwen woningen. Recent is de Woonagenda subregio Nijmegen e.o. 2020-2030 vastgesteld. Daarin staat onder meer dat de woningbouw de komende jaren moet worden versneld om aan de groei van de woningbehoefte te kunnen voldoen. Voorts geldt voor de hele regio dat hiervan minimaal 50% in de categorie betaalbaar wordt gerealiseerd. De woningbouw is dus wel degelijk regionaal afgestemd. De woningbehoefte in de gemeente Druten bedraagt 680 woningen in de periode tot 2025 en 290 woningen in de periode 2025-2030. Voor de doorwerking van het woningbouwprogramma hanteert de gemeente Druten de Woonvisie 2016-2021.

5. *Volgens de Woonvisie Druten dient het plan te worden getoetst aan de vijf speerpunten: 1) faseren, doseren en samenwerken; 2) invulling geven aan woonwensen; 3) betaalbaar wonen; 4) leefbare wijken en dorpen; 5) toekomstbestendig wonen. De doorwerking van dit beleid is in de toelichting onvoldoende getoetst, vooral omdat de gemeente volgens het addendum van de woonvisie vooral een opgave ziet op het gebied van betaalbaar wonen en invulling geven aan woonwensen, leefbare wijken en dorpen. Indiener ziet meer in een plan met een boerderij met wooneenheden voor senioren op de begane grond en jongeren op de verdieping. Het ontwerpbestemmingsplan is in strijd met het motiveringsbeginsel en beginsel van formele zorgvuldigheid.*

Antwoord:

In paragraaf 3.3.2 zijn de 5 speerpunten uit de Woonvisie genoemd, waarbij ook is aangegeven wat deze speerpunten beleidsmatig inhouden. Onder het kopje 'planspecifiek' is aangegeven dat het plan past binnen de speerpunten 1, 2, 3 en 5. In de toelichting wordt dit uitgebreider onderbouwd, maar de conclusie is niet anders.

Wat betreft het aspect betaalbaarheid geldt dat 50% in de categorie betaalbaar moet worden gebouwd, maar er is ook voldoende behoefte aan woningen in andere prijscategorieën. In dit geval is gekozen voor onderhavige invulling.

6. Ten aanzien van het aspect Bedrijven en milieuzonering worden in het plan niet een correcte wijze van meten gehanteerd. Uitgaande van de bestemmingsgrens 'Agrarisch' en de mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen bedraagt de afstand minder dan 10 meter. Er wordt derhalve niet voldaan aan de richtafstanden.

Antwoord:

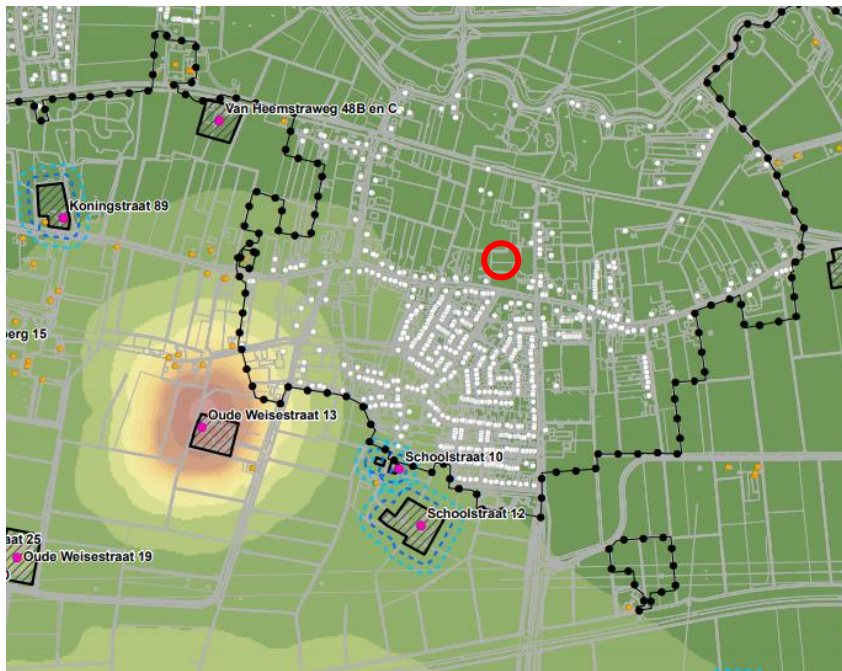
De richtafstanden volgens de Staat van Bedrijfsactiviteiten, behorend bij de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering', zien toe op de activiteiten binnen de inrichting. De inrichting is gebonden aan het bouwvlak en betreffen niet de overige landbouwgronden, aangezien daar geen voorzieningen zijn toegelaten. In de nabijheid van het plangebied ligt alleen agrarische grond waar niet mag worden gebouwd. Volgens artikel 3.4.3 van het vigerende bestemmingsplan 'Stedelijk Gebied (4^e periodieke herziening) is ook het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ten behoeve van de open grondteelt, fruit-, boom- of sierteelt is niet toegestaan op een afstand van minder dan 50 meter tot bestemmingsvlakken ten behoeve van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. In de huidige situatie zijn er in de directe omgeving al meerdere woningen aanwezig die in dit geval maatgevend zijn.

De afstand van het plangebied tot aan de grens van het bouwvlak van het agrarisch bedrijf – en daarmee de inrichting – bedraagt meer dan 50 meter. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand.

7. Bij het aspect geur heeft er geen toetsing plaatsgevonden aan de achtergrondbelasting.

Antwoord:

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Afferden. In de omgeving van Afferden liggen maar weinig intensieve veehouderijbedrijven. Het dichtstbijzijnde bedrijf ligt op ruim 700 meter van het plangebied. Onderstaande afbeelding uit de plan-MER (opgesteld in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied) laat de feitelijke geurbelasting zien in 2015. Daaruit blijkt dat de geurbelasting in het plangebied < 1 odeur unit bedraagt (donkergroene kleur). Daarmee is er sprake van een goed woon- en leefklimaat op het aspect geur. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat de situatie sindsdien is verslechterd.

Feitelijke geurbelasting veehouderijen in 2015 (bron: bijlage 2 Plan-MER bestemmingsplan Buitengebied). Rode cirkel geeft de ligging van het plangebied weer.

8. *De stikstofrapportage dateert van juni 2020. Per 15 oktober 2020 is er een nieuwe versie van de Aeriusscalculator uitgebracht. Omdat de berekening niet meer actueel is, kan niet worden uitgesloten dat de ontwikkeling niet zal leiden tot een toename van stikstofdepositie.*

Antwoord:

Het klopt dat er oktober 2020 een update is geweest van de Aeriuss-rekenmethode. Deze was nog niet toegepast op onderhavig plan. De Voortoets stikstofdepositie is geactualiseerd met behulp van de nieuwe Aeriussberekening. De conclusie is dat de aanlegfase een bijdrage van 0,01 mol/ha/jaar op het Natura 2000-gebied Rijntakken gedurende een periode van 1 jaar. Dit is een tijdelijke, beperkte bijdrage, waarmee geen sprake is van significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied. De stikstofdepositie in de gebruiksfase neemt niet toe. Het geactualiseerde rapport Voortoets stikstofdepositie is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

9. *Niet kan worden uitgesloten dat, ondanks de te nemen mitigerende maatregelen, er verstoring van de steenuil plaatsvindt. Om de werkzaamheden uit te mogen voeren is een ontheffing noodzakelijk.*

Antwoord:

Er is afgelopen jaren onderzoek gedaan naar de steenuil. In het plangebied is een nestkast aanwezig, deze blijft met voorliggend plan behouden. Door de uilenwerkgroep zijn in de omgeving twee extra nestkasten geplaatst (op 50m en op 500m). Door de bouw van de woningen verdwijnt een klein gedeelte van het jachtgebied van de steenuil. In het ecologisch onderzoek (bijlage 5 bij het bestemmingsplan) is door de ecooloog aangegeven dat er in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn en ook het plan voorziet ruim in groen. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is pas noodzakelijk als de effecten op het functionele leefgebied zodanig zijn dat de functionaliteit van de nestlocaties in het geding komt. Dit is hier niet het geval. Er worden geen

negatieve effecten op de foerageermogelijkheden verwacht, mits voorafgaand aan de werkzaamheden en bij de uitvoering een aantal maatregelen wordt getroffen. Het plan is uitvoerbaarheid op het aspect ecologie en een ontheffing Nb-wet is niet nodig.

10. In de ecologische quickscan wordt niet ingegaan op kleine marters. Wezel, hermelijn en bunzing zijn inmiddels van de vrijstellingslijst gehaald in Gelderland. Wezel en bunzing zijn wel in de omgeving waargenomen en niet kan worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van hun leefgebied.

Antwoord:

Tijdens het veldonderzoek door de ecooloog zijn geen sporen van kleine marters aangetroffen. Dit is bevestigd door de ecooloog. Kleinere marters hebben beschutting nodig van opgaande beplantingen, deze ontbreekt in het plangebied.

11. Verzocht wordt om een voorwaardelijke verplichting op te nemen voor het realiseren van een waterberging om wateroverlast op naburige percelen te voorkomen.

Antwoord:

Er is een waterhuishoudkundig onderzoek uitgevoerd (bijlage 4 bij het bestemmingsplan). Berekend is dat er 42 m³ aan waterberging gecompenseerd moet worden. In het rapport is aangegeven dat dit op verschillende manieren kan worden uitgevoerd, op welke wijze dit zal gebeuren wordt in een later stadium uitgewerkt (greppel of wadi).

Het realiseren van water en waterhuishoudkundige voorzieningen is mogelijk binnen de bestemmingen Groen, Tuin en Wonen. De benodigde watercompensatie wordt gekoppeld aan de omgevingsvergunning voor het bouwen. Voor het bestemmingsplan is voldoende aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

12. In de toelichting wordt slecht summier aandacht besteed aan de effecten van de toename aan verkeersgeneratie op de huidige ontsluitingsweg. Er is geen berekening gemaakt van de verwachte verkeersgeneratie.

Antwoord:

Er is inderdaad geen berekening gemaakt van de verwachte toename van verkeer, omdat de extra verkeersgeneratie als gevolg van de bouw van vier woningen maar beperkt is ten opzichte van de hoeveelheid verkeer en de capaciteit van de Koningstraat. Het CROW hanteert voor de verkeersgeneratie van een vrijstaande woning in een landelijk, dorpse omgeving een kencijfers van 7,8 tot 8,6 verkeersbewegingen per etmaal. Voor vier woningen bedraagt de toename aan autobewegingen dus maximaal 35 verkeersbewegingen per etmaal.

De verkeersintensiteit op de Koningstraat bedraagt nu ca. 2.200 mvt/etmaal (bron: Akoestisch onderzoek). Volgens de berekening neemt de intensiteit na realisatie van het plan toe met 1,6%. De Koningstraat heeft voldoende capaciteit om dit verkeer te verwerken. De Koningstraat wordt geclassificeerd als een erftoegangsweg, deze heeft volgens de normen van het CROW een maximale verkeercapaciteit van 6.000 mvt/etmaal.

13. In de huidige situatie hebben bewoners van de Vloedschuur een vrij uitzicht richting de Koningstraat. Door de voorgenomen woningbouwontwikkeling zal het uitzicht verdwijnen door de bebouwing. Daarnaast zal ook een toename ontstaan van inkijk in de woning en tuin. In het kader van een goede afweging van belangen, dienen ook de belangen van de bewoners van de Vloedschuur te worden meegenomen. Hierbij kan worden gedacht aan minder woningen of een grotere afstand tussen de nieuwe en bestaande woningen.

Antwoord:

Indiener van de zienswijze stelt terecht dat er geen blijvend recht op uitzicht bestaat. De woningen aan de Vloedschuur zijn enkele jaren geleden gebouwd als een uitbreiding van Afferden en hebben een vrije ligging. Op 4 december 2019 is er een inspraak-/informatiebijeenkomst geweest. Naar aanleiding van gemaakte opmerkingen is de situering van de woningen aangepast. De woning is gedraaid en de afstand is toen aanzienlijk vergroot.

De kortste afstand tussen de achtergevel van de nieuwe woning en de zijgevel van de woning Vloedschuur 9 bedraagt ruim 25 meter. Dit is een gebruikelijke maat in dergelijke situaties en wordt derhalve acceptabel geacht. Er is geen sprake van een onevenredige aantasting van privacy of woongenot.

14. In artikel 5.2.1 sub m wordt aangegeven dat dakterrassen zijn toegestaan op het hoofdgebouw. Dit betekent een extra schending van de privacy van de bewoners aan de Vloedberg. Gevraagd wordt om deze mogelijkheid uit het plan te verwijderen.

Antwoord:

De regeling voor dakterrassen is een generieke regeling die voor alle woningen in de kern van Afferden geldt. Ook de bewoners van de Vloedberg hebben deze mogelijkheid. Wij zien geen aanleiding om de regeling hier te schrappen. Overigens gelden voor onderhavig plan ook de eisen uit het beeldkwaliteitsplan, die stelt dat de woningen moeten worden afgedekt met een zadeldak en dat de dakvlakken als geheel herkenbaar moeten zijn.

III. WIJZIGINGEN

De volgende wijzigingen zijn in het bestemmingsplan (toelichting en bijlagen) aangebracht op basis van de gedeeltelijk gegronde zienswijze:

1. Er is een paragraaf m.e.r.-beoordeling opgenomen. Tevens wordt er bij vaststelling van onderhavig bestemmingsplan door de gemeenteraad een m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen, waarin de raad oordeelt dat het opstellen van een m.e.r. niet noodzakelijk is.
2. In paragraaf 3.3.2 onder 'planspecifiek' is een uitgebreidere toelichting opgenomen dat het plan aansluit bij de speerpunten de speerpunten 1, 2, 3 en 5 uit de Woonvisie. De conclusie is niet anders.
3. De Voortoets stikstofdepositie en de Aeriusberekening zijn geactualiseerd n.a.v. de update van Aerius van oktober 2020.

Conclusie

De gedeeltelijk gegronde zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53, Afferden' en het ontwerp bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Kantoor 's-Hertogenbosch / Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam

Bezoekadres: Onderwijsboulevard 206-224, 5223 DJ 's-Hertogenbosch Telefoon via Amsterdam

Gemeente Druten
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 1
6650 AA DRUTEN

09 MRT 2021

Dossiernummer:
CHB.7.20.001437

Telefoon: 020-6518888

Datum: 8 maart 2021

Behandeld door:
mw. mr. D. Heuker of Hoek
Afwezig op dinsdagmiddag en
vrijdag

E-mail: dossiergroep@das.nl **Fax:** 020-6914737
vermeld ons dossiernummer in
de onderwerpregel

Betreft: gronden van zienswijze

Uw kenmerk: Reactie pro forma zienswijze bestemmingsplan Koningstraat 53 te Afferden

Geachte raadsleden,

Bij brief van 24 februari 2021 heeft u de goede ontvangst van mijn zienswijze van 23 februari 2021 bevestigd. Tevens stelt u mij in deze brief in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 10 maart 2021 de gronden van mijn zienswijze in te dienen. Van die gelegenheid maak ik hierbij tijdig gebruik.

De gronden van de zienswijze luiden als volgt.

Gronden

Cultuurhistorische waarden

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat bij het opstellen van een bestemmingsplan of verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan) aangeven moet worden op welke wijze rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarden binnen het plangebied. Dat is in dit geval onvoldoende gedaan. Dit licht ik als volgt toe.

Op grond van deze bepaling hebben de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen besloten om gezamenlijk een beleidsnota cultuurhistorie op te stellen. Dit heeft geresulteerd in de cultuurhistorische beleidsnota. In deze cultuurhistorische beleidsnota is aangegeven dat voor het dorp Afferden in 2009 een woonvisie is opgesteld.

DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.

Keurmerk Klantgericht Verzekeren

Amsterdam

De Entree 222
Postadres
Postbus 23000
1100 DM Amsterdam

T 020 6 517 517
F 020 6 914 737
www.das.nl

IBAN NL07 ABNA 0243 1333 59 (premie)
IBAN NL46 ABNA 0243 1604 96 (overig)

BIC ABNANL2A
KvK 33110754

In deze woonvisie van Afferden uit 2009 geldt als uitgangspunt de centrale gedachte dat de keuzes die gemaakt worden zoveel mogelijk recht moeten doen aan het specifieke karakter van het dorp Afferden. In deze visie wordt een ruimtelijk streefbeeld beschreven dat gebruik maakt van de aanwezige karakteristieken van Afferden. Voor zover de historische structuren nog herkenbaar zijn, worden deze zoveel mogelijk behouden en zo mogelijk versterkt. Als gewenste ontwikkelingsinrichting wordt uitgegaan van de ruimtelijke drager in de vorm van een 'T' Koningstraat en Schriksestraat.

Dit deel van het dorp Afferden verdient aandacht vanwege de aanwezige monumentale bebouwing met de vrije ruimte rond de monumentale boerderij met oude hoogstamboomgaardje, dit is ook de drager van vele aanwezig fauna. Dit stuk Koningstraat kent een lintbebouwing met ruimtes tussen de huizen waardoor er uitzicht is op het groene landschap. Als de ruimtes tussen de historische panden worden opgevuld met nieuwbouw, ontstaat er een verdichting van het landschap. Door dit gebied te gaan verdichten door op dit vrij stukje grond maar liefst vier woningen ertussen te zetten, ontstaat er een gesloten bebouwing. Dit gaat ten koste van dit stuk landschap van kleinschalige agrarische lintbebouwing. Dit zal een ernstige aantasting betekenen van het open agrarische landschap met lintbebouwing en monumentale panden.

Het geplande bouwplan is strijdig met de Woonvisie Afferden en tast de Cultuurhistorische waarden ter plaatse zeer aan, waardoor deze op de geplande locatie niet thuishoort.

Vormvrije m.e.r. beoordeling

Gemeenten en provincies moeten ook bij kleine bouwprojecten beoordelen of een m.e.r.-beoordeling nodig is. Een vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht geldt voor activiteiten die zijn opgenomen in het Besluit m.e.r. bijlage D. In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan wordt summier aandacht besteed aan dit onderdeel. Zo is het bijvoorbeeld niet duidelijk of de voorgenomen ontwikkeling voorkomt op de lijst van activiteiten zoals genoemd in het Besluit m.e.r.

In dit geval kan de ontwikkeling worden beschouwd als een 'stedelijk ontwikkelingsproject'. Voor het project dient derhalve een aanmeldnotitie te worden opgesteld en dient het bevoegd gezag een beslissing te nemen of een m.e.r. procedure dient te worden doorlopen. Het bevoegd gezag dient altijd het uiteindelijke besluit of er wel of geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen (en dus of er wel of geen m.e.r.-procedure wordt opgestart) bekend te maken. Dit deelt het bevoegd gezag mee door dit te publiceren in één of meer dag, nieuws- of huis-aan-huisbladen.

Indien het bevoegd gezag zelf initiatiefnemer is, dient deze beslissing voorafgaand het ontwerpbestemmingsplan te worden bekendgemaakt, zie hiervoor artikel 7.19, tweede lid Wm. In overige gevallen geldt de verplichting niet om de mer-beslissing te nemen vóórdat het ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd.

In het ontwerpbestemmingsplan ontbreekt ten onrechte een vormvrije m.e.r.-beoordeling welke voldoet aan de criteria zoals beschreven in Bijlage III (van de Europese richtlijn 011/92/EU) en het m.e.r.-beoordelingsbesluit of voor onderhavige ontwikkeling wel of geen m.e.r. procedure dient te worden doorlopen.

Rijksbeleid

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt verwezen naar de 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte'. Op 9 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie vastgesteld en is per 11 januari 2021 in werking getreden. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is hiermee geheel komen te vervallen, behalve paragraaf 4.9 Caribisch Nederland en Caribische Exclusieve Economische Zone. De doorwerking van het nationaal beleid is daarmee gebaseerd op gedateerd beleid en dient nader te worden getoetst.

Provinciaal beleid

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Gelderland (hierna: de Omgevingsverordening of verordening) vastgesteld op 24 september 2014. De verordening wordt geregeld geactualiseerd. De meest recente actualisatie van de Omgevingsverordening dateert van december 2018.

Onderhavig planvoornemen voorziet in het toevoegen van vier woningen in het plangebied. De verordening bevat wel degelijk concrete regels met betrekking tot het thema wonen. In het ontwerpbestemmingsplan wordt de doorwerking hiervan voor onderhavige nieuwe woonlocatie niet beschreven.

Nieuwe woonlocaties zijn uitsluitend toegestaan wanneer dit past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda. Sinds 1 januari 2020 maakt de gemeente Druten geen onderdeel meer uit van de Regio Rivierenland. In verband met deze wisseling van de regio is de kwalitatieve opgave van de gemeente Druten nog niet opgenomen in de kwalitatieve opgaven voor de subregio Nijmegen. Voor de doorwerking van het woningbouwprogramma hanteert de gemeente Druten de Woonvisie 2016-2016. In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan is wel de doorwerking van dit beleid getoetst, zie hiervoor ook paragraaf 3.3. Niettemin stelt de Omgevingsverordening dat elke nieuwe woonlocatie dient te worden getoetst aan de regionale woningbouwopgave. In artikel 2.2 van de verordening staat:

Een bestemmingsplan maakt nieuwe woningen alleen mogelijk als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie van de regionale woonagenda nieuwe woningen toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:

- a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
- b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
- c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
- d. Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling.

In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan is de doorwerking van de Omgevingsverordening niet volledig beschreven. Echter, de ontwikkeling is wel getoetst aan de gemeentelijke woonvisie, zie hiervoor paragraaf 3.3. Niettemin dient de onderhavige ontwikkeling te worden getoetst aan de regionale woonprogramma.

Gemeentelijk beleid

Blijkens de Woonvisie Druten dient onderhavig gepland te worden getoetst aan de volgende vijf speerpunten:

1. Faseren, doseren en samenwerken
2. Invulling geven aan woonwensen
3. Betaalbaar wonen
4. Leefbare wijken en dorpen
5. Toekomstbestendig wonen

De doorwerking van dit beleid is in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan niet, althans zeer onvoldoende getoetst.

Dit geldt temeer nu blijkens het addendum van de woonvisie de gemeente vooral op het gebied van betaalbaar wonen en invulling geven aan woonwensen, leefbare wijken en dorpen nog een forse opgave ziet. Onderhavige ontwikkeling voorziet hier echter niet in. Veel passender op deze locatie zou een mooie boerderij kunnen zijn met daarin een aantal wooneenheden voor senioren en op de verdieping jonge mensen. En de groene ruimte er omheen kunnen gebruiken als moestuin en bestaande fruitboomgaard. Dat tevens ook kan dienen als ontmoetingsplek voor jong en oud. Zodat er respectvol wordt omgegaan met het naastgelegen monument en groene doorzichten en behoud van de hoogstam boomgaard met cultuurhistorische waarde.

Het ontwerpbestemmingsplan is hiermee in strijd met het motiveringsbeginsel en beginsel van formele zorgvuldigheid.

Bedrijven en milieuzonering

Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen. Bij de planontwikkeling dient rekening te worden gehouden met milieuzone-ring om de kwaliteit van het woon- en leefmilieu te handhaven en te bevorderen en daarnaast bedrijven voldoende zekerheid te bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren.

In het ontwerpbestemmingsplan zijn drie bedrijven meegenomen bij het onderzoek milieuzonering:

- grondverzet- en sierbestratingbedrijf aan de Pas 3a;
- paardenhouderij aan de Koningstraat 51;
- garagebedrijf aan de Koningstraat 88.

Voor de paardenhouderij wordt gesteld dat kan worden voldaan aan de richtafstanden. Ten aanzien van het aspect 'geur' gelden inderdaad specifieke wet- en regelgeving, hiernaar wordt ook verwezen. Voor de aspecten stof en geluid geldt voor een paardenhouderij een richtafstand van 10 meter in gemengd gebied.

In het ontwerpbestemmingsplan wordt een niet correcte wijze van meten gehanteerd. De richtafstanden volgens de VNG-brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. Zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 april 2014, 201308643/1/R2.

Uitgaande van de bestemmingsgrens 'Agrarisch' en de mogelijkheden voor vergunningsvrij bouwen bedraagt de afstand minder dan 10 meter. Er wordt derhalve niet voldaan aan de richtafstanden en er dient te worden gemotiveerd waarom kan worden afgeweken van de richtafstanden.

Bovenstaande redenering geldt eveneens voor kadastraal perceel sectie D 274 welke ten noordwesten is gelegen van het plangebied. Op dit perceel rust eveneens de bestemming 'Agrarisch' waarbinnen grondgebonden agrarische bedrijvigheid is toegestaan.

Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor vergunningen op grond van de Wet milieubeheer, waar het gaat om geurhinder veroorzaakt door het houden van dieren. Het aspect geur bestaat uit twee delen, namelijk de voorgrondbelasting en de achtergrondbelasting.

In het ontwerpbestemmingsplan wordt vermeld dat binnen de gemeente Druten een geurverordening is opgesteld. Binnen de bebouwde kom dient tussen een geurgevoelig object en emissiebron minimaal 50 meter afstand te worden gehouden. Hieraan wordt voldaan.

In het ontwerpbestemmingsplan is echter niet getoetst aan de achtergrondbelasting in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

Ecologie

De bescherming van de natuur is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft het wettelijke kader voor de bescherming van natuurgebieden en voor soortenbescherming. Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Wnb ten aanzien van de bescherming van diersoorten en plantensoorten en gebieden de uitvoering van het plan niet in de weg staan. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde diersoorten en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook in dit kader zijn de provincies het bevoegd gezag. Het gebied is niet gelegen binnen een Gelders Natuur Netwerk.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Rijntakken", bevindt zich op circa 400 meter afstand ten noorden van het projectgebied. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat bij zowel de aanlegfase als de gebruiksfase geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. Echter, gebleken is dat de rapportage dateert van juni 2020. Per 15 oktober 2020 is een nieuwe versie van Acrius-calculator uitgebracht. In artikel 2.1 lid 1 van de Regeling natuurbescherming wordt de versie van 2020 verplicht voorgeschreven. De conclusie ten aanzien van stikstofdepositie is daarmee onjuist. Niet kan worden uitgesloten dat de ontwikkeling niet zal leiden tot een toename aan stikstofdepositie.

Voor de ontwikkeling is daarnaast een ecologische quickscan uitgevoerd met onder andere een veldonderzoek. Bij het veldonderzoek is een nestkast van een steenuil geconstateerd. Voor de steenuil worden mitigerende maatregelen genomen, zoals het plaatsen van nieuwe nestkasten en het inpassen van het nest in het plangebied. Echter, momenteel is de nestkast gelegen op een relatief rustig erf in een hoog-stamboomgaard. In de toekomstige situatie zullen er vier woningen direct naast de bomen worden geplaatst. Ondanks dat de steenuil een cultuurvolger is, kan niet worden uitgesloten dat er tijdens de werkzaamheden én in de toekomstige situatie te veel activiteit en verstoring aanwezig is. Ondanks de voorgestelde mitigerende maatregelen is er een grote kans dat het steenuilnest niet meer in zijn functie voorziet. Dit betreft een overtreding van artikel 3.1 lid 2 van de Wet natuurbescherming. Om de werkzaamheden uit te mogen voeren is een ontheffing noodzakelijk.

Daarnaast wordt in de ecologische quickscan niet gesproken over kleine marters. Kleine marters (wezel, hermelijn en bunzing) zijn inmiddels van de vrijstellingslijst gehaald in Gelderland. Ze zijn niet genoemd in de quickscan, terwijl wezel en bunzing wel in de omgeving zijn waargenomen. Het plangebied kan zeker dienen als onderdeel van het leefgebied van beide soorten, en een potentiële verblijfplaats van een wezel in aanwezige muizenholen is niet uit te sluiten.

Het aspect ecologie dient derhalve nader te worden onderbouwd en er dient een ontheffing te worden verkregen vanwege de aantasting van een nestkast van de steenuil.

Water

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 lid 1 onder b van het Bro) dient inzicht te worden gegeven in de gevolgen voor de waterhuishouding die samenhangen met de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt.

Bij oppervlaktes groter dan 500 m² in het stedelijk gebied en 1.500 m² in het landelijk gebied kan eventueel de vrijgestelde oppervlaktes in mindering worden gebracht. In aansluiting hierop hanteert het waterschap de volgende voorkeursvolgorde:

- Hemelwater vasthouden door hergebruik of infiltratie;
- Hemelwater bergen in open water (of droogvallende watgang);
- Hemelwater bergen in kunstmatige bergingsvoorzieningen (wadi, bassins, kratten, kelders).

In het gebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Aan de noordzijde van het plangebied is een watgang aanwezig welke geen belemmering vormt voor de ontwikkeling. Op het perceel is voldoende ruimte aanwezig om waterberging te realiseren.

De waterdeskundige van cliënten heeft geadviseerd om de eis voor het realiseren van een waterberging als een voorwaardelijke verplichting op te nemen in het bestemmingsplan om wateroverlast voor naburige percelen, waaronder het perceel van cliënten, te voorkomen. Een dergelijke voorwaardelijke verplichting is niet opgenomen in de regels van het bestemmingsplan.

Verkeer

Het toevoegen of veranderen van een functie heeft in veel gevallen een effect op het aantal verkeersbewegingen. Het is daarom van belang om te kijken welke veranderingen op treden en of dit een effect heeft op het wegverkeer. In de toelichting is slechts zeer summier aandacht besteed aan de effecten van de toename aan verkeersgeneratie op de huidige ontsluitingsweg.

In het ontwerpbestemmingsplan is verder geen berekening gemaakt van de verwachte verkeersgeneratie. Deze kan berekend worden met de CROW-kengetallen, de meest gebruikelijke systematiek om verkeersgeneratie te bepalen.

Het ontwerpbestemmingsplan is hiermee in strijd met het motiveringsbeginsel en beginsel van formele zorgvuldigheid.

Privacy, uitzichtverlies en bouwmassa

In de huidige situatie hebben de bewoners van de Vloedschuur een vrij uitzicht richting de Koningstraat. Door de voorgenomen woningbouwontwikkeling zal het uitzicht verdwijnen door de bebouwing. Daarnaast zal ook een toename ontstaan van inkijk in de woning en tuin.

Het is cliënten bekend dat er volgens vaste rechtspraak geen blijven recht op vrij uitzicht bestaat. Dit betekent echter niet dat dit aspect volledig kan worden gepasseerd bij het vaststellen van het bestemmingsplan. Bij het vaststellen van het bestemmingsplan dienen de belangen van omwonenden te worden meegewogen. Cliënten hebben een reëel belang dat zij niet op zeer korte afstand worden geconfronteerd met maar liefst vier grote vrijstaande woningen, waarvan er twee recht in de woning en tuin kijken. Dit is bovendien een grote bouwmassa op een relatief klein perceel. In het kader van een goede afweging van belangen dient te worden meegenomen of niet zodanig aan het belang van het realiseren van nieuwe woningen kan worden voldaan, dat deze belangen van cliënten minder worden geschaad. Hierbij kan worden gedacht aan minder woningen en of een groter afstand van de woningen van cliënten tot de twee meest nabijgelegen woningen. Aan het algemene belang van het realiseren van woningen wordt immers ook nog voldaan indien minder woningen worden gerealiseerd, terwijl dit een aanzienlijk vermindering betekent voor de schending van het woongenot van cliënten.

Uit de onderstaande verbeelding blijkt goed hoe het plangebied is gelegen ten opzichte van het perceel van cliënten.

Deze verbeelding is een uitsnede uit het Beeldkwaliteitsplan (bron: SRO, toelichting ontwerp-bestemmingsplan). Hieruit blijkt ook de korte afstand van de twee te realiseren woningen is ten opzichte van de woning van cliënten, wat de bouwmassa op het perceel zal zijn na realisatie van de woningen en bijgevolg ook dat de privacy en uitzicht van cliënten hierdoor enorm zal worden aangetast

Dakterrassen

In artikel 5.2.1 sub m wordt aangegeven dat dakterrassen zijn toegestaan. Uit de systematiek kan worden herleid dat dakterrassen uitsluitend 'op' het hoofdgebouw zijn toegestaan en niet op bijgebouwen.

Dit betekent een extra schending van de privacy van cliënten, welke schending bovendien onnodig en onvoldoende gemotiveerd is. Cliënten verzoeken uw raad met klem om de mogelijkheid van het realiseren van dakterrassen te verwijderen in het bestemmingsplan.

Conclusie en verzoek

Het is om vorenstaande redenen dat cliënten u verzoeken om het ontwerp-bestemmingsplan niet verder in procedure te brengen alsmede verzoeken om niet tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

Met vriendelijke groet,

DAS

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'D. Heuker of Hoek', written in a cursive style.

Mw. mr. D. Heuker of Hoek

Raadsbesluit

De Raad van de gemeente Druten,

Overwegende ;

dat het ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' met ingang van donderdag 14 januari 2021 gedurende zes weken voor een ieder ter visie heeft gelegen;

dat deze ter inzage legging op woensdag 13 januari 2021 bekend is gemaakt via publicaties in de Staatscourant, de gemeentelijke website en "De Maas en Waler". Daarbij is gewezen op de mogelijkheid om zienswijzen aan de raad kenbaar te maken;

dat er eenmaal gebruik is gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze te geven op het ontwerpbestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden';

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van **PM**;

gelet op het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Koningstraat 53 Afferden' (bouw van vier woningen) gewijzigd vast te stellen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103 met de bijhorende bestanden en bijlagen, waarbij gebruik is gemaakt van een ondergrond dd. 28 mei 2020 met de bestandsnaam NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103.
2. In te stemmen met de beantwoording van de ontvangen zienswijze zoals deze is opgenomen in de zienswijzennota.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Het document 'Beeldkwaliteitsplan Koningstraat 53' (bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan) vast te stellen als beeldkwaliteitsplan zoals bedoeld in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
5. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van **PM**;

de gemeentesecretaris (a.i.), de burgemeester,

A.P.J.M. Litjens

mevrouw C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Onderwerp: Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden

Vragen:

Koningstraat 53 is in de welstandsnota aangemerkt als zeer waardevol welstandsgebied.

Vraag 1: Is het mogelijk om na realisatie van de woningen een verbod op bijgebouwen / dakkappen / carports in te stellen?

Nee. Het voorliggende bestemmingsplan maakt de realisatie van deze bouwwerken mogelijk. Bovendien kunnen deze bouwwerken gedeeltelijk vergunningsvrij worden opgericht. De woningen moeten ondergeschikt zijn aan het monumentale pand.

Vraag 2: Wat is de max. grootte van de woningen?

In het bestemmingsplan stedelijk gebied wordt de grootte van de woningen niet geregeld in tegenstelling tot het bestemmingsplan buitengebied waar de inhoud is vastgelegd op maximaal 800 m³.

Vraag 3: Als deze nog niet is vastgelegd, is het mogelijk om deze vast te leggen?

Zie vorig antwoord.

Vraag 4: wordt er met de keuze van bomen rekening gehouden met de te bereiken hoogte, zodanig dat de bomen niet de opbrengst van zonnepanelen op de daken van de nieuwe huizen beïnvloeden? Dit kan niet in het bestemmingsplan worden geregeld.

**RTG inspraak op bestemmingsplanwijziging Koningstraat 53 Afferden
door Joost van den Broek**

Donderdag, 18-6-2021

Goedenavond gemeenteraad en college,

Mijn naam is Joost van den Broek. Bewoner van de Vloedschuur 8 te Afferden. De Koningstraat 53 is naast ons gelegen. Wij hebben bezwaar gemaakt tegen de bestemmingsplanwijziging.

**Reden hiervoor is de cultuurhistorische waarde van de boerderij met de hoogstam
fruitboomgaard.**

De boerderij is tevens een monument. In het bestemmingsplan staat ook de cultuurhistorische waarde als zodanig benoemd. In de zienswijze nota van het college staat geschreven dat zij de nieuwe invulling met 4 woningen passend vinden. Dit bevreemd mij. Waarom de tuin en boomgaard vol bouwen als dit monument zo belangrijk is?

Eerder is er een inwoner van Afferden met de koop van de boerderij bezig geweest.

Om de renovatie te bekostigen had hij het idee er een woning bij te willen bouwen en te verkopen. Hiervoor heeft hij meerdere malen overleg gehad met een ambtenaar van RO gemeente Druten. Maar deze inwoner kreeg te horen dat dat echt niet mogelijk was. Dit doordat het een monument betrof en die vrij moest staan en een beschermde status heeft. Dan is het raar dat een paar maanden later de ontwikkelaar wel medewerking krijgt voor het realiseren van maar liefst 4 woningen. Hoe kan dit? Dit is naar mijn idee dan ook niet eerlijk verlopen.

Daarnaast speelt het feit dat de gemeente dit jaar werk wil maken van de bescherming van locaties met een cultuurhistorische waarde!

Maar waarom bent u dan voornemens om dit plan juist nu goed te keuren? Terwijl je het wil beschermen? Ik begrijp het niet.

Ook staan er in de zienswijze nota onjuistheden.

In punt 9 en 10 wordt gesproken over onderzoek naar de wezel. Deze zou er niet zijn maar wij hebben hem waargenomen en zelfs op foto staan. En er wordt gesproken over de beschermde zone voor de uil. Maar denkt u dat als er op 5 meter afstand van zijn nest een heimachine staat dat hij blijft zitten? Zijn gebied wordt drastisch verstoord. Bomen gekapt, schuurtjes gesloopt en weide volgebouwd.

In punt 13 van de zienswijze nota staat dat de afstand tot de Vloedschuur 9, 25 meter is. Wij wonen op huisnummer 8. Dus ik maak hieruit op dat de betrokkenen ambtenaar niet goed naar de situatie heeft gekeken! Ons huis staat dichterbij. En ons huis is zo ontworpen dat we veel glas hebben aan de achter- en zijgevel. Zodat we kunnen genieten van het uitzicht. Door de mogelijke plannen wordt onze vrijheid/privacy ernstig geschaad.

Wij snappen dat er in Nederland gebouwd moet worden, maar prop de pareltjes van het dorp niet vol.

Respecteer de cultuurhistorische waarde, boomgaard, doorzichten naar weilanden. En bouw grote aantallen woningen in een nieuwe wijk. Zoals die ooit bedacht was aan de Schriksestraat achter de voetbalvelden. Maar ga met deze locatie zorgvuldig om door er maar 1 maximaal 2 woningen toe te staan.

Toch op deze plek bouwen? Kijk dan naar alternatieve mogelijkheden.

Zo heb ik tijdens de inspraakavond ideeën aan de ontwikkelaar en de ambtenaar aangedragen. Ook de buurt heeft kritiek en ideeën aangedragen maar deze zijn niet terug te vinden in het plan. Dat is nagenoeg ongewijzigd gebleven. Ik heb de ambtenaar meerdere keren gebeld en gevraagd waarom er bijvoorbeeld niet wordt gekozen voor een grote T-Boerderij waarin op de begane grond 2/3 senioren woningen gemaakt worden en op de 1^e etage ½ appartementen voor jongeren. Hierdoor is er veel minder bebouwingsoppervlakte, behoud van doorzichten, behoud van fruitboomgaard. Dit is ook acceptabeler voor de omwonenden. De ambtenaar gaf aan dat het aan de ontwikkelaar is om een plan te maken, waarop ik heb gezegd dat hij daar heel veel invloed op heeft. Maar er is niets mee gedaan. Ik krijg hier toch sterk het idee dat er hier voor een snel en maximaal rendement wordt gekozen in plaats van kwaliteit.

Alles samenvattend vinden wij het een slecht plan en zijn wij tegen de bouw van 4 woningen. Wij vragen de raad dan ook om het plan af te keuren.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet. Bel of mail mij gerust voor meer informatie.

Met vriendelijke groet, ook namen mijn vrouw Marije Mens,

Joost van den Broek
Vloedschuur 8
6654 CA Afferden
Joostvandenbroek@live.nl
06-22800602

PS. Tijdens het rondetafelgesprek spreekt de wethouder over het feit dat het wel een haalbaar project moet zijn voor de ontwikkelaar. (Waarom is het risico dat een ontwikkelaar neemt de verantwoordelijkheid van de wethouder?) Maar de ontwikkelaar:

- ✓ heeft de boerderij gekocht en snel en goed doorverkocht met minder grond. Dus hij heeft de grond goedkoop.
- ✓ De boerderij kostte oorspronkelijk € 450.000,- en is doorverkocht voor € 340.000,-. Dat betekent dat de grond € 110.000,- heeft gekost. Als makelaar in de regio heb ik dit proces gevolgd. De gegevens zijn openbaar via het Kadaster.
- ✓ Als deze grond verdeeld wordt in 4 kavels is de winst zeeer royaal.
- ✓ Het argument dat een ander, minder lucratief plan financieel niet haalbaar is, lijkt ons klinkklare onzin.
- ✓ Zelfs met het bouwen van 1 woning wordt al een positief rendement gemaakt worden.

Gemeente Druten
t.a.v. Gemeenteraad
Postbus 1
6650 AA Druten

Kenmerk
VPO270621

Onderwerp: Reactie op inspraak RTG de heer Van den Broek m.b.t. 4 bouwkavels Koningstraat Afferden

Datum
27 juni 2021

Bijlage(n): principe schets

Geachte Gemeenteraad,

Middels deze brief willen wij u als gemeenteraad nader informeren na aanleiding van de inspraakreactie van de heer Van den Broek tijdens het Rondtafelgesprek met uw Raad op 17 juni 2021. Voor de leesbaarheid hebben wij op basis van de verschillende momenten in dit gesprek opmerkingen gemaakt.

Introductie

In de introductie geeft de heer Van den Broek aan dat de vanuit cultuur historische waarde belangrijke hoogstam fruitboomgaard weggaat. Daarnaast wordt de indruk gewekt dat het perceel wordt 'volgeplemd' en minder naar de kwaliteit wordt gekeken.

Reactie:

De hoogstam fruitboomgaard bestaat slechts uit een 11-tal bomen. Deze bomen zijn bij aanvang van de ontwikkeling ingemeten en ieder jaar goed gesnoeid. Zodoende staan de bomen er nog altijd goed bij. In de ontwikkeling hebben wij er maximaal rekening mee gehouden om zoveel als mogelijk van deze hoogstam fruitboomgaard te behouden. Dit heeft geleid tot een andere positionering van de bouwvlakken om er op die manier voor te zorgen dat er 7 bomen behouden kunnen blijven.

Ten aanzien van het 'volplempen' van het perceel merken wij op dat er op stedenbouwkundig vlak diverse aanpassingen zijn doorgevoerd door een gedegen stedenbouwkundig bureau. Dit betreft overigens hetzelfde bureau als van de Vloerschuur waar de heer Van den Broek zelf woont. De definitieve opzet is uiteindelijk positief beoordeeld door de commissie ruimtelijke kwaliteit en doet recht aan de opzet van een boeren erf.

Inhoudelijke behandeling zienswijze en vragen door de raad

1. Door de heer Van den Broek wordt aangehaald dat het onderzoek naar flora en fauna van twijfelachtige kwaliteit is.

Reactie:

Deze uitspraak wordt niet onderbouwd door de heer Van den Broek en doet tekort aan het werk van de onafhankelijke ecooloog die het gebied bestudeerd heeft. Over de steenuil wordt

terecht door uw Gemeenteraad opgemerkt dat deze er ook al eerder aanwezig was ten tijde van de eerdere bouw van woningen. Daarnaast hebben wij extra steenuil kasten in de directe omgeving al ruim twee jaar geleden laten plaatsen.

2. Er wordt gesteld dat de nieuwbouw op slechts 10 m van het huis van de heer Van den Broek is geprojecteerd.

Reactie:

Als de heer Van den Broek bedoelt dat zijn huis 10 m af staat van de watergang dan klopt dit, maar het opgenomen bouwblok in het bestemmingsplan staat echter op 25 m afstand. Enerzijds bepleit de heer Van den Broek de openheid, maar anderzijds vraagt hij om het opnemen van hagen ter hoogte van zijn woning. Uiteraard is dit inpasbaar, maar dit is niet als noodzakelijk gewenst door de stedenbouwkundige.

3. Er zijn geen wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de informatieavond.

Reactie

Zoals juist verwoord is er een informatieavond in samenwerking met de gemeente georganiseerd in het dorps huis in Afferden. Tijdens deze avond zijn zoals gebruikelijk de plannen gepresenteerd en zijn er open gesprekken gevoerd bij de foamborden. De heer Van den Broek heeft toen bijvoorbeeld geopperd de bebouwing verder van zijn woonhuis te positioneren; hetgeen wij hebben opgepakt en verwerkt. Het is dan ook verwonderlijk om te vernemen dat de heer Van den Broek aangeeft dat er niets is gewijzigd.

De brug over de watergang om zodoende plan de Vloedschuur middels een langzaam verkeersroute beter met de kern te verbinden is een eerdere wens van de bewoners van de Vloedschuur zelf en is dan ook doorgevoerd. De ruimte voor een brug is minimaal, maar wel toereikend én er is geen grond van de heer Van den Broek voor nodig.

4. Een lid van Uw Gemeenteraad stelt zeer terecht de vraag waarom de heer Van den Broek bezwaar maakt tegen een ontwikkeling die gelijk is aan de ontwikkeling van zijn woonhuis. De reactie van de heer Van den Broek hierop is dat bij de ontwikkeling van zijn woning sprake was van een bestemming 'agrarisch' en dat in de huidige ontwikkeling de grond bestemd is als 'tuin met landschappelijke waarde'.

Reactie:

In het bestemmingsplan is het volgende opgenomen over het plangebied:

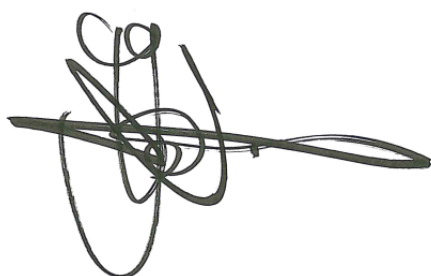
'De Koningstraat met aanliggende bebouwing maakt deel uit van het 'Bestaand woongebied'. Het achterste deel van het plangebied is aanwezen als 'Gemengde functie buitengebied / verbreden landbouw'. Onderhavig plangebied is tevens aangewezen als exploitatiegebied waar ruimte is voor meerdere nieuwe woningen. Inzet van de gemeente is woningen ten behoeve van de eigen behoefte te realiseren binnen de kernen. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan inbreidingslocaties en invulling van open plekken in lintbebouwing. Bij het realiseren van invulling van de woonbehoefte moet de sfeer en identiteit van de afzonderlijke kernen worden behouden. Daarnaast dient bij herontwikkeling sprake zijn van een kwaliteitsverbetering.'

Voor de grond is dan ook woningbouw beoogd. De reactie van de heer Van den Broek is dan ook niet juist. Tevens zijn wij van mening dat de landschappelijke waarde van de grond

behouden blijft, doordat sprake is van een zorgvuldige inpassing van een boerenerf, waarbij de monumentale boerderij met hoogstam fruitboomgaard nog altijd fier overeind zal blijven.

Wij gaan ervan uit u als gemeenteraad hiermee nader en vollediger, maar bovenal juist te hebben bericht.

Met vriendelijke groet namens A.C.M. van de Klok projecten B.V.,

Jochem Veldhuis
Gedelegeerd projectontwikkelaar
VP Ontwikkeling B.V.

AMENDEMENT

Agendapunt: 7**Onderwerp: Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden**

De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 1 juli 2021;

Gehoord de beraadslaging,

Constaterende, dat:

1. Het voorliggende ontwerpbestemmingsplan “Koningstraat 53, Afferden” niet in overeenstemming is met het voorliggende verbeeldingsplan.
2. Het bestemmingsplankaartje en artikel 5 “Wonen” en artikel 5.4 “Afwijken van de bouwregels” in de “*Toelichting, regels en verbeelding bestemmingsplan*” ruimte biedt om hoge en grote woningen en bijgebouwen te bouwen.
3. Het bestemmingplankaartje en artikel 4 “Tuin” in de “*Toelichting, regels en verbeelding bestemmingsplan*” ruimte biedt voor het bouwen van hoge en grote (niet vergunning plichtige) bouwwerken.
4. Het lint aan de Koningstraat in de welstandsnota als zeer waardevol welstandsgebied wordt aangemerkt.

Overwegende, dat:

1. Er in het ontwerpbestemmingsplan “Koningstraat 53, Afferden” onvoldoende rekening is gehouden met cultuurhistorische waarden, lintbebouwing en historische zichtlijnen vanaf de Koningstraat op het omliggende agrarische landschap.
2. Er in het ontwerpbestemmingsplan een ongewenste verdichting van het landschap achter de monumentale boerderij ontstaat.
3. Lintbebouwing aan de westzijde van Koningstraat 53 met een verbinding naar de vloodschuur middels een voet/fietspad wel gewenst is.
4. Er mogelijk steekhoudende argumenten zijn aangevoerd door de inspreker van het RTG van 17 juni 2021.
5. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit in haar brief van 24/2/2020 (kenmerk DRU20-0018-1) adviseert uiterste terughoudendheid te betrachten in de bouwmogelijkheden in het kenmerkende open gebied midden in Afferden, of dit gebied zelfs niet te bebouwen (zie stukken raadsvergadering 23/4/2020; begrenzing bestaand stedelijk gebied).

Besluit:

Het oorspronkelijke besluit te vervangen door:

1. Niet in te stemmen met de beantwoording van de ontvangen zienswijze zoals deze is opgenomen in de zienswijzennota.
2. Niet in te stemmen met het gewijzigde bestemmingsplan ‘Koningstraat 53 Afferden’ (bouw van vier woningen) bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103 met de

bijhorende bestanden en bijlagen, waarbij gebruik is gemaakt van een ondergrond dd. 28 mei 2020 met de bestandsnaam NL.IMRO.0225.BPaffkoningsstr53-2103.

3. Nog geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Het document 'Beeldkwaliteitsplan Koningstraat 53' (bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan) niet vast te stellen als beeldkwaliteitsplan zoals bedoeld in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
5. Nog geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het besluit m.e.r. uit te voeren.
6. Het college de opdracht te geven de onafhankelijke commissie te vragen hun advies te heroverwegen aan de hand van de overwegingen 1 t/m 5 hierboven genoemd.
7. Het college te vragen samen met de initiatiefnemer te kijken of het mogelijk is het plan aan te passen en daarna opnieuw ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van:

Dorpslijst Afferden

John Reijers

Marinka Faassen

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2624
Extern Zaak ID	Z/21/058772
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	8
Omschrijving	Inzameling luiers & incontinentiemateriaal en optimalisatie afvalinzameling
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving – team Milieu
Eigenaar	Winkel, te, Henrieke
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P7 Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	0884327928

Bijlagen
Beslisnota Inzameling luiers & incontinentiemateriaal en optimalisatie afvalinzameling
Beantwoording technische vragen Inzameling luiers en incontinentiemateriaal.pdf
8 Motie Dorpslijsten Afvalcontainer Deest.docx

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	25 mei 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	2 december 2021

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met het apart inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal vanaf het najaar van 2021.
2. De losse GFT containers bij hoogbouwlocaties te voorzien van behuizing.
3. Een extra ondergrondse plastic+ container te plaatsen aan de Ooievaarsstraat.
4. Een krediet van in totaal €81.000,- beschikbaar te stellen voor:
 - a. De aanschaf van de benodigde 7 containers met paslezer voor de inzameling van luiers en

Gemeente Druten

incontinentiemateriaal ad €38.000,-.

b. De aanschaf van 8 enkele en 6 dubbele behuizing voor de GFT containers bij hoogbouwlocaties ad €22.000,-.

c. De aanschaf van 1 extra ondergronds plastic+ container ad €21.000,-.

5. De structurele financiële gevolgen van beslispunt 1 t/m 4 mee te nemen bij de begroting van 2022 en te betrekken bij de tarieven van de reinigingsheffingen.

6. De kosten van de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ad € 6.000,- van het najaar van 2021 als overschrijding op het taakveld afval. Deze incidentele kostenpost zal worden verwerkt in de najaarsnota 2021 en worden gedekt vanuit de reserve vuilafvoer en vuilverwerking.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met het apart inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal vanaf het najaar van 2021.

2. De losse GFT containers bij hoogbouwlocaties te voorzien van behuizing.

3. Een extra ondergrondse plastic+ container te plaatsen aan de Ooievaarsstraat.

4. Een krediet van in totaal €81.000,- beschikbaar te stellen voor:

a. De aanschaf van de benodigde 7 containers met paslezer voor de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ad €38.000,-.

b. De aanschaf van 8 enkele en 6 dubbele behuizing voor de GFT containers bij hoogbouwlocaties ad €22.000,-.

c. De aanschaf van 1 extra ondergronds plastic+ container ad €21.000,-.

5. De structurele financiële gevolgen van beslispunt 1 t/m 4 mee te nemen bij de begroting van 2022 en te betrekken bij de tarieven van de reinigingsheffingen.

6. De kosten van de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ad € 6.000,- van het najaar van 2021 als overschrijding op het taakveld afval. Deze incidentele kostenpost zal worden verwerkt in de najaarsnota 2021 en worden gedekt vanuit de reserve vuilafvoer en vuilverwerking.

Openbaar

Zaaknummer: 58772

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Inzameling luiers & incontinentiemateriaal en optimalisatie afvalinzameling

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met het apart inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal vanaf het najaar van 2021.
2. De losse GFT containers bij hoogbouwlocaties te voorzien van behuizing.
3. Een extra ondergrondse plastic+ container te plaatsen aan de Ooievaarsstraat.
4. Een krediet van in totaal €81.000,- beschikbaar te stellen voor:
 - a. De aanschaf van de benodigde 7 containers met paslezer voor de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ad €38.000,-.
 - b. De aanschaf van 8 enkele en 6 dubbele behuizing voor de GFT containers bij hoogbouwlocaties ad €22.000,-.
 - c. De aanschaf van 1 extra ondergronds plastic+ container ad €21.000,-.
5. De structurele financiële gevolgen van beslispunt 1 t/m 4 mee te nemen bij de begroting van 2022 en te betrekken bij de tarieven van de reinigingsheffingen.
6. De kosten van de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ad € 6.000,- van het najaar van 2021 als overschrijding op het taakveld afval. Deze incidentele kostenpost zal worden verwerkt in de najaarsnota 2021 en worden gedekt vanuit de reserve vuilafvoer en vuilverwerking.

Aanleiding

De gemeente Druten doet het goed als het over de afvalinzameling gaat. Sinds de invoering van het omgekeerd inzamelen is de hoeveelheid restafval sterk gedaald en ligt het scheidingspercentage hoog.

Maar om het zo goed te blijven doen kunnen we niet stilzitten. Door luiers en incontinentiemateriaal apart in te zamelen en verwerken kunnen we de hoeveelheid restafval verder verkleinen. Daarnaast zal het invoeren van de luierinzameling bijdragen aan de VANG-doelstellingen die de gemeenten in de Dar-regio in 2016 hebben getekend.

Ook verschuift de focus steeds meer van de hoeveelheid restafval naar de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen. Door onze inwoners zo goed mogelijk te faciliteren om hun afval goed te scheiden kunnen we deze grondstoffen beter (en tegen lagere kosten) verwerken tot (grondstof voor) nieuwe producten.

Vanaf deze zomer heeft de ARN voldoende capaciteit om luiers en incontinentiemateriaal te recyclen. Dar is bezig met de voorbereiding voor de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal in alle Dar-gemeenten. De inschatting is dat er jaarlijks 52 ton luiers en incontinentiemateriaal zal worden ingezameld in de gemeente Druten. Dit is 30% van de totale geschatte hoeveelheid. De luiers en incontinentiemateriaal van 's

Heerenloo is hierin niet meegenomen. Met hen treffen we een speciale kostendekkende regeling.

Voor de inzameling in de gemeente Druten zijn 7 brengvoorzieningen nodig. De brengvoorzieningen komen in de openbare ruimte, bestaan uit een losse container (660 liter) in een behuizing en voorzien van een paslezer. Na aanmelding bij Dar krijgen inwoners toegang met hun afvalpas. De meeste brengpunten komen op locaties waar nu al containers in de openbare ruimte staan.

Het is de bedoeling om vanaf september 2021 met de inzameling te starten, dit onder voorbehoud dat het plaatsen van de containers geen vertraging oploopt door leveringsproblemen door corona. De containers worden wekelijks geleegd en regelmatig gereinigd. Voor de inzameling verstrekken we speciale gratis zakken die onder andere verkrijgbaar zullen zijn bij kinderdagverblijven, apotheken en huisartsen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
17-12-2019	Z/19/039339 Inzameling plastic+ bij hoogbouw

Gewenst resultaat

Vanaf het najaar 2021 zamelen we luiers en incontinentiemateriaal apart in. Omdat deze worden gerecycled neemt de hoeveelheid restafval daardoor af.

We optimaliseren de afvalinzameling door het behuizen van GFT containers bij hoogbouw en het plaatsen van één extra plastic+ container.

Argumenten

- 1.1 *Door luiers en incontinentiemateriaal apart in te zamelen maken we een grote stap richting de VANG-doelstellingen*
Het restafval van de gemeente Druten bestaat voor ongeveer 15% uit luiers en incontinentiemateriaal. Als we deze grondstof apart gaan inzamelen en verwerken neemt het aantal kilo's restafval ver af en komen we dichterbij de VANG-doelstellingen. De VANG-doelstellingen voor 2025 zijn een scheidingspercentage van 100% en 30kg restafval per jaar per inwoner. In 2019 werd 90% van het afval gescheiden en was er 44kg restafval per jaar per inwoner.
- 1.2 *Het verwerken van luiers levert milieuwinst op*
Uit onderzoek blijkt dat per ton luiers 964kg CO₂ wordt bespaard ten opzichte van het verbranden van restafval. Recycling levert voordelen op voor de menselijke gezondheid, voor ecosystemen en voor grondstoffen. Uit luiers worden biogas, biogranulaat, kunstmest en plastics geproduceerd.
- 1.3 *De verwerkingskosten van luiers zijn gelijk aan de verbrandingskosten van restafval.*

Openbaar

Zaaknummer: 58772

Maar omdat er geen afvalstoffenbelasting van €33,15 per ton (2021) hoeft te worden betaald, levert dit een besparing op. Uitgaande van 52 ton luiers en incontinentiemateriaal per jaar wordt er op de verwerkingskosten €6.800,- bespaard. Maar we maken wel extra kosten voor de aparte inzameling. Deze worden geraamd op €18.785,- per jaar

- 2.1 *Door de GFT containers bij hoogbouw te behuizen hebben we meer controle over wie er toegang heeft tot de cocons en welk afval er in de containers belandt.*
Bij de invoering van het omgekeerd inzamelen hebben alle hoogbouwlocaties GFT containers gekregen. Een gedeelte daarvan heeft nog geen behuizing waardoor iedereen toegang heeft tot deze containers en er geen controle is op wat er in de containers gegooid wordt.
- 2.2 *Het GFT afval van hoogbouw wordt steeds vaker afgekeurd omdat er te veel vervuiling in zit.*
Door de GFT containers bij hoogbouw die nog geen behuizing hebben alsnog te behuizen hebben we meer controle over wie er toegang heeft tot de cocons en welk afval er in de containers belandt. Omdat er een sleuteltje op de cocons krijgen alleen bewoners van de hoogbouwlocaties toegang. We verwachten dat de kwaliteit van het GFT afval bij hoogbouw daardoor toe zal nemen en de afkeur zal afnemen.
- 2.3 *Het behuizen van de GFT cocons verbetert de kwaliteit van het beeld van de openbare ruimte.*
De openbare ruimte zal er netter en opgeruimder uitzien.
- 3.1 *Door één extra ondergrondse plastic+ container voor hoogbouw te plaatsen wordt het capaciteitstekort opgelost.*
De plastic+ container aan de Tussenweg zit regelmatig vol. Daarnaast moeten de – vaak gepensioneerde - bewoners van 'de Frowein' aan de Markt en de Molenstraat in Druten nu te ver (ruim 500 meter) lopen naar deze ondergrondse container. Door een extra ondergrondse plastic+ container te plaatsen aan de Ooievaarstraat worden beide problemen opgelost.
- 4.1 *Het bedrag van € 81.000,- is nodig voor de aanschaf en uitrol van de inzamelmiddelen.*
Daarbij hoort ook de aanpassing van de openbare ruimte om deze geschikt te maken voor de inzamelmiddelen.
- 4.2a *Huis aan huis inzamelen is te kostbaar gelet op de beperkte doelgroep.*
Bovendien is het een afvalstroom die niet zo gemakkelijk aan de straat wordt gezet.

Tegenargumenten en risico's

- 1.1 *Een aantal uitgangspunten zijn gebaseerd op aannames.*
Dit komt omdat er een beperkte ervaring is opgedaan met de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal. We gaan uit van voorzichtige aannames. Is de aparte inzameling een succes dan nemen de kosten van inzameling en verwerking toe. Maar de kosten voor het verwerken van restafval zullen dan afnemen.

4.1a *De keuze voor 7 brengpunten is gebaseerd op aannames over de hoeveelheid in te zamelen luiers en incontinentiemateriaal.*

Dit geldt ook voor de keuze van de locaties waar de brengpunten komen. Dit zal in de praktijk moeten blijken. Er is nu voor gekozen om in alle kleine kernen een brengpunt te realiseren en in Druten op 3 locaties.

4.2a *Het aanmelden voor toegang bij Dar kan voor inwoners een drempel zijn.*

Financiële gevolgen

2021

Kosten voor inzameling luiers en incontinentiemateriaal najaar 2021

In de afvalbegroting van 2021 is geen bedrag opgenomen voor de kosten van inzameling van luiers en incontinentiemateriaal in 2021 (4 maanden), deze worden geschat op €6.000,-. Deze kosten zijn gebaseerd op het inzamelen van 17 ton in 2021. Dit is een inschatting en kan dus hoger of lager uitvallen. Deze incidentele meerkosten 2021 zullen worden verwerkt in de najaarsnota 2021 en worden afgedekt uit de reserve vuilafvoer en vuilverwerking.

Vanaf 1 januari 2022 worden de inzamelkosten meegenomen in de DVO met Dar en de afvalbegroting.

2022

Investeringslasten

a. Incidentele kosten voor inrichten brengpunten luiers en incontinentiemateriaal

Dit bestaat uit kosten voor de aanschaf en het plaatsen van containers, aanpassing openbare ruimte, communicatie en projectbegeleiding. Deze kosten worden geraamd op €38.000.

b. Incidentele kosten voor de behuizing GFT containers en extra plastic+ container

De plastic+ container (levering en plaatsing) inclusief aanpassing openbare ruimte kosten eenmalig €21.000,-. De GFT cocons (8 enkele en 6 dubbele locaties) kosten eenmalig € 22.000,-.

De totale investeringslasten bedragen € 81.000. Bij een afschrijvingstermijn van 15 jaar bedragen de kapitaallasten ingaande 2022 afgerond € 6.400.

Structurele financiële gevolgen

a. Ingaande 2022 voor inzameling luiers en incontinentiemateriaal

De structurele financiële gevolgen bestaan uit de voornoemde kapitaallasten ad. € 6.400, aangevuld met inzamel- en verwerkingskosten van samen €17.800,- en daarnaast nog kosten van inzamelzakken en communicatie €1.000,-. Daarnaast realiseren we een besparing op het verbranden van restafval van €6.800,-. Wat dus uitkomt op een totaal van €18.400. De heffing zal hierdoor ingaande 2022 verhoogd worden met ongeveer € 2,27.

Deze extra kostenpost zal dan ook worden betrokken bij de vaststelling van de tarieven reinigingsheffing 2022.

Communicatie

Dar heeft een communicatieplan opgesteld voor de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal gericht op de verschillende doelgroepen.

Openbaar

Zaaknummer: 58772

Voor de GFT cocons en de extra ondergrondse plastic+ container worden de betrokken inwoners rechtstreeks geïnformeerd.

Uitvoering of Vervolgstappen

- We stellen een definitief locatieplan op en informeren inwoners hierover (gemeente)
- We bestellen de containers en passen de locaties aan (Dar en gemeente)
- We maken afspraken met de locaties waar de gratis zakken voor de inzameling worden verstrekt (Dar)
- We passen het uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening aan door het apart inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal op te nemen.
- We plaatsen de GFT cocons en de extra ondergrondse plastic+ container.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Onderwerp: Inzameling luiers en incontinentiemateriaal

Vragen:

De inschatting is dat er jaarlijks 52 ton luiers en incontinentiemateriaal zal worden ingezameld in de gemeente Druten. Dit is 30% van de totale geschatte hoeveelheid.

Vraag 1: welke gemeentes doen er nog meer mee?

Antwoord vraag 1: Alle Dar gemeenten doen in principe mee. Op 1 juli start de inzameling in de gemeenten Berg en Dal en Beuningen. Na de zomer starten de overige Dar gemeenten. Dit hangt in sommige gemeenten nog wel af van de definitieve besluitvorming (net als in de gemeente Druten).

Voor de inzameling verstrekken we speciale gratis zakken die **onder andere** verkrijgbaar zullen zijn bij kinderdagverblijven, apotheken en huisartsen.

Vraag 2: "Onder andere": biedt dit ook mogelijkheid om de gratis zakken in de kleine kernen te verstrekken, bijvoorbeeld buurtsuper?

Antwoord vraag 2: De locaties waar de zakken verkrijgbaar zullen zijn is maatwerk. Daarbij kijken we zeker naar de verstrekking in de kleine kernen. Naar verwachting zal dit bij de wijkcentra en de kinderdagverblijven zijn. We gaan de zakken niet verstrekken bij de supermarkten vanwege de kosten en de beperkte doelgroep die gebruik zal maken van deze zakken.

De zakken zijn gratis, de inwoners krijgen na aanmelding toegang met hun toegangspas. De heffing zal hierdoor ingaande 2022 verhoogd worden met ongeveer €2,27.

Vraag 3: Geldt dezelfde verhoging voor een eenpersoonshuishouding als voor een meerpersoonshuishouding?

Waarom is er niet gekozen voor een prijs per inworp?

Antwoord vraag 3: We hanteren dezelfde methode voor het berekenen van de verhoging zoals we dat normaal gesproken ook doen. Hoe dat precies uit zal pakken weten we nu nog niet. Er is niet gekozen voor een prijs per inworp uit het volgende principe: stromen die gerecycled worden kunnen gratis worden aangeboden door de inwoners, voor stromen die verbrand worden (restafval) betaalt de inwoner per aanbieding. Zo stimuleren we dat inwoners goed scheiden en wordt er maximale winst voor het milieu behaald.

Vraag 4: wanneer vindt financiële en procesmatige evaluatie plaats van deze nieuwe manier van luiers inzamelen?

Antwoord vraag 4: Na een jaar zullen we de luierinzameling evalueren.

MOTIE

Agendapunt: 8. Inzameling luiers & incontinentie materiaal en optimalisatie afvalinzameling

Onderwerp: Afvalcontainers Deest

De raad van de gemeente Druten, in vergadering bijeen op 1 juli 2021,

- Gezien het verzoek van de Dorpsraad dun Droad in september 2020 middels een brief richting de gemeente om plaatsing van een extra ondergrondse container;

Constaterende, dat:

- Er door de dorpsraad dun Droad is aangegeven dat er behoefte is aan een extra ondergrondse afvalcontainer in de wijk de Gaarden;
- De wijk de Gaarden momenteel nog volop wordt gebouwd en gebouwd gaat worden;

Roept het college van B&W op:

- Te onderzoeken of een extra container in de nieuwbouwwijk de Gaarden noodzakelijk is en een eventuele verplaatsing van de container op de Grotestraat in verband met de veiligheid hierin mee te nemen;
- De raad hierover uiterlijk in het vierde kwartaal van 2021 te informeren en indien wenselijk een voorstel voor te leggen voor de plaatsing van de container.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie(s) van:

Dorpslijst Deest

Ellen Thomassen

Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid

Mustafa Enkur

Dorpslijst Afferden

John Reijers

Aldus besloten in de openbare vergadering 1 juli 2021.

de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2632
Extern Zaak ID	Z/21/059648
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	9
Omschrijving	Scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving – team Welzijn, Onderwijs en Sport
Eigenaar	Hulsebosch, Ellen
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P4 Onderwijs
Portefeuillehouder(s) Druten	Wildt, G. de (Gérard)
Telefoonnummer steller	06-18417175

Bijlagen
Beslisnota Gemeentelijke notitie scenario's primair onderwijs
Bijlage 1: Gemeentelijke notitie scenario's primair onderwijs t.b.v. Uitvoeringsprogramma 2022-2025
Beantwoording technische vragen onderwijshuisvesting primair onderwijs
9 Amendement SMW school Deest Afferden

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	25 mei 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021

Toelichting

Middels deze beslisnota wordt de notitie doorgeleid naar de gemeenteraad, inclusief de beslisnota voor de raad.

Voorgesteld besluit

Gemeente Druten

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de Gemeentelijke notitie scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs
2. Het scenario voor gezamenlijke nieuwbouw voor de basisscholen Klosterhufke in Deest en St. Victorschool in Afferden niet nader uit te werken
3. Voor basisschool 't Klosterhufke in Deest naast het nieuwbouwscenario ook een scenario voor renovatie uit te werken
4. Voor de uitwerking van het scenario van renovatie van 't Klosterhufke het college te verzoeken een budgetvoorstel aan de raad te doen
5. Bij het nieuwbouwscenario van basisschool 't Klosterhufke in Deest een flexibele bouwvorm als uitgangspunt te nemen
6. De besluitvorming ten aanzien van de Sint Victorschool in de periode 2022–2025 te laten plaatsvinden, teneinde de realisatie van plannen voor 2029 te kunnen laten plaatsvinden

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de Gemeentelijke notitie scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs
2. Het scenario voor gezamenlijke nieuwbouw voor de basisscholen Klosterhufke in Deest en St. Victorschool in Afferden niet nader uit te werken
3. Voor basisschool 't Klosterhufke in Deest naast het nieuwbouwscenario ook een scenario voor renovatie uit te werken
4. Voor de uitwerking van het scenario van renovatie van 't Klosterhufke het college te verzoeken een budgetvoorstel aan de raad te doen
5. Bij het nieuwbouwscenario van basisschool 't Klosterhufke in Deest een flexibele bouwvorm als uitgangspunt te nemen
6. De besluitvorming ten aanzien van de Sint Victorschool in de periode 2022–2025 te laten plaatsvinden, teneinde de realisatie van plannen voor 2029 te kunnen laten plaatsvinden

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Gemeentelijke notitie scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de Gemeentelijke notitie scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs
2. Het scenario voor gezamenlijke nieuwbouw voor de basisscholen Klosterhufke in Deest en St. Victorschool in Afferden niet nader uit te werken
3. Voor basisschool 't Klosterhufke in Deest naast het nieuwbouwsценario ook een scenario voor renovatie uit te werken
4. Voor de uitwerking van het scenario van renovatie van 't Klosterhufke het college te verzoeken een budgetvoorstel aan de raad te doen
5. Bij het nieuwbouwsценario van basisschool 't Klosterhufke in Deest een flexibele bouwvorm als uitgangspunt te nemen
6. De besluitvorming ten aanzien van de Sint Victorschool in de periode 2022-2025 te laten plaatsvinden, teneinde de realisatie van plannen voor 2029 te kunnen laten plaatsvinden

Aanleiding

In de informatienota "Ontwikkeling scenario's onderwijshuisvesting 2021 / voorbereiding Uitvoeringsprogramma 2022-2025" is de gemeenteraad geïnformeerd over hoe het proces verloopt om tot huisvestingssценario's te komen voor het primair en het voortgezet onderwijs.

In de notitie die nu voorligt, de "gemeentelijke notitie scenario's primair onderwijs tbv uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 2022-2025", worden de scenario's voor het primair onderwijs nader uitgewerkt en toegelicht. In de conclusies (hoofdstuk 6) worden enkele vragen gesteld om richtinggevende uitspraken te verkrijgen van de gemeenteraad. De notitie is tot stand gekomen in samenspraak met het schoolbestuur van het primair onderwijs. Het wordt echter een gemeentelijke notitie genoemd omdat we als gemeente een vertaalslag hebben gemaakt naar de gemeentelijke situatie, waarin tot een afweging gekomen moet worden tussen de scenario's.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
14-11-2019	Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen 2019-2039. Zaaknummer: Z/19/036627

Gewenst resultaat

De raad informeren over de overwegingen met betrekking tot de scenario's met als doel een richtinggevende uitspraak van de gemeenteraad te verkrijgen.

Argumenten

1.1 Er is gezocht naar een manier om de gemeenteraad vroegtijdig te betrekken bij de vorming van de scenario's, in lijn met het raadsbesluit van november 2019 dat het primair onderwijs scenario's mag ontwikkelen, maar dat de financiële besluitvorming aan de nieuwe gemeenteraad wordt voorgelegd. Op deze wijze krijgt de gemeenteraad tussentijds de mogelijkheid om richtinggevende uitspraken te doen in deze.

2.1 Gezamenlijke nieuwbouw tussen de dorpskernen is niet haalbaar omdat er geen locatie beschikbaar is en omdat de gymvoorzieningen dan niet meer aansluiten conform de wettelijke vereisten. Dit betekent dat de nieuwbouw aangevuld zou moeten worden met een extra gymzaal, en de gymzalen in de dorpshuizen van Deest en Afferden niet meer door het onderwijs gebruikt zullen worden. Gezamenlijke nieuwbouw in één van de kernen stuit op weerstand, vooral bij ouders. Ook is dit niet in lijn met het huidige gemeentelijk uitgangspunt om het basisonderwijs in de dorpskernen te behouden. Dit betekent dat dit scenario niet in aanmerking komt voor nadere uitwerking ten behoeve van het Uitvoeringsplan Onderwijshuisvesting 2022-2025.

3.1 Het schoolgebouw van 't Kloosterhufke is aan vervanging of grootschalige renovatie toe. De omvang van de school ligt rond de opheffingsnorm van 100 leerlingen, waardoor afspraken over het hanteren van een gemiddelde schoolgrootte nodig zijn (de wet biedt deze mogelijkheid en uit beleid van Groeisaam blijkt de intentie om hiervan gebruik te maken). Nieuwbouw biedt de meeste mogelijkheden voor duurzaamheid en functionaliteit. Bij nieuwbouw wordt de omvang van het gebouw aangepast aan de huidige capaciteitsbehoefte. Bij renovatie zal moeten worden ingeleverd op de kwaliteitseisen duurzaamheid, functionaliteit en blijft het ruimte-overschot behouden (met hogere exploitatielasten), waardoor er geen sprake is van de meest efficiënte oplossing. Bij nieuwbouw moet gerekend worden met kosten rond de € 2.067.222 bij renovatie met een bedrag tussen de € 1.240.333 - € 1.653.777. Deze kosteninschatting is nog indicatief, en zal nader uitgewerkt moeten worden m.b.t. de huisvesting van de kinderopvang.

4.1 Om te onderzoeken of renovatie tot een kwalitatief goede oplossing kan leiden, is een extra haalbaarheidsonderzoek nodig naar de mogelijkheden en beperkingen van het huidige gebouw. Deze willen we in kaart brengen vóór de opstelling van het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 2022-2025.

5.1 De discussie in het nieuwbouwscenario concentreert zich rond de vraag over het toekomstig leerlingenaantal in relatie tot nieuwbouw. En of de nieuwbouw dan een compact schoolgebouw betreft, of een flexibel gebouw dat in kan spelen op toekomstige leerlingaantallen en eventueel andere functies. Hierbij wordt de wens van Groeisaam om in een IKC samen met de kinderopvang een doorlopende leerlijn voor kinderen van 0 tot 12 jaar te realiseren meegenomen.

6.1 Het schoolgebouw van de St. Victorschool staat in het IHP beschreven als in aanmerking komend voor nieuwbouw of renovatie in de periode 5-10 jaar, te rekenen na de vaststelling van het IHP in 2019. Gezien de hoge exploitatielasten en de investeringen die in onderhoud gepleegd moeten worden op de korte en middellange termijn heeft Groeisaam behoefte aan duidelijkheid over wanneer er besluitvorming zal plaatsvinden

Openbaar

Zaaknummer: 59648

over dit schoolgebouw, en wanneer men de realisatie ervan kan verwachten. Met het feit dat in het IHP de Uitvoeringsprogramma's gekoppeld zijn aan de raadsperiodes is men bezorgd dat de besluitvorming naar achteren geschoven wordt en een realisatie binnen 10 jaar niet meer haalbaar is. Groeisaam stelt daarom voor om besluitvorming over de St. Victorschool in de uitvoeringsperiode 2022-2025 te plannen, om zo tot een realisatie voor 2029 te komen.

Tegenargumenten en risico's

Financiële gevolgen

Er wordt nu geen budgettaire beslissing gevraagd aan de gemeenteraad ten aanzien van de schoolgebouwen. De definitieve besluitvorming (inclusief de financiële vertaling) zal in 2022 aan de nieuwe gemeenteraad worden voorgelegd.

Indien de gemeenteraad een scenario voor renovatie naast die van nieuwbouw wil onderzoeken, wordt de raad verzocht een budget beschikbaar te stellen voor een haalbaarheidsonderzoek, zodat dit scenario uitgewerkt kan worden in de tweede helft van 2021. Het college komt hiervoor met een separaat voorstel, omdat op dit moment nog niet bekend is wat de kosten van het haalbaarheidsonderzoek kunnen zijn.

Communicatie

Op 9 juni 2021 vindt er een informatieavond plaats voor raadsleden.

Inwonersparticipatie

Ouders zijn betrokken via de medezeggenschapsraden van de betrokken scholen. Nadat duidelijk is welke scenario's worden uitgewerkt, wordt een communicatieplan opgesteld om ouders en inwoners van de dorpskernen te betrekken bij de ontwikkeling van definitieve scenario's.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na het verkrijgen van richtinggevende uitspraken van de gemeenteraad worden één of twee scenario's uitgewerkt.

Deze scenario's worden opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Onderwijshuisvesting 2022-2025.

Het Uitvoeringsprogramma wordt in het eerste kwartaal van 2022 aan de gemeenteraad gepresenteerd, waarmee het een onderdeel kan worden voor het raadsprogramma van de nieuwe gemeenteraad na de lokale verkiezingen van 2022.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Voorstel Advies

Gemeentelijke notitie scenario's primair onderwijs tbv uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 2022-2025

Inhoudsopgave:

Inleiding	p.2
Hoofdstuk 1: Algemene uitgangspunten.....	p. 2
Hoofdstuk 2: Beleid instandhouding kleine scholen (Groeisaam).....	p. 4
Hoofdstuk 3: beschrijving van de basisscholen in Deest en Afferden.....	p. 6
Hoofdstuk 4: Verkennend intern onderzoek door Groeisaam.....	p. 7
Hoofdstuk 5: Uitwerking van de scenario's.....	p. 8
Hoofdstuk 6: Conclusies.....	p. 12

Inleiding

In november 2019 heeft de gemeenteraad het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen (IHP) 2019-2039 vastgesteld. In dit IHP werd duidelijk dat er in het primair onderwijs twee scholen zijn die binnen afzienbare tijd in aanmerking komen voor renovatie of nieuwbouw, 't Kloosterhufke in Deest binnen 0 – 5 jaar en de St. Victorschool in Afferden binnen 5 -10 jaar. In het IHP werden de scenario's voor beide scholen als voorlopig beschreven. Dit had te maken met het feit dat het schoolbestuur eerst een intern verkennend onderzoek wilde afronden voorafgaand aan de keuze voor renovatie of nieuwbouw. Dit traject bestaat uit het bepalen van mogelijke scenario's (renovatie of nieuwbouw – voor 1 school/kern of voor meerdere scholen/kernen) en de bespreking hiervan met team, ouders en andere belanghebbenden

Besloten werd dat het primair onderwijs scenario's voor deze scholen mag ontwikkelen. Deze scenario's worden betrokken bij het nieuwe raadsprogramma na de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. Dit gebeurt middels het opstellen van een Uitvoeringsprogramma Onderwijshuisvesting 2022-2025, als uitwerking van het IHP. Hierin worden de scenario's beschreven van de huisvestingsopgave 2022-2025 voor de scholen, en wordt een doorkijk gegeven voor de periode 2025-2039.

In deze notitie concentreren we ons op het primair onderwijs. In een separate notitie wordt de ontwikkeling van scenario's voor het voortgezet onderwijs toegelicht. Ook voor het voortgezet onderwijs werd besloten om scenario's te ontwikkelen, in dit geval voor vervroegde nieuwbouw en na een aanbod voor voorfinanciering van de Alliantie Voortgezet Onderwijs. De notitie over het voortgezet onderwijs zullen wij in juli 2020 aan de gemeenteraad voorleggen.

Per 1 januari 2020 fuseerde het schoolbestuur SPOM met het schoolbestuur Oeverwal van Beuningen. In deze notitie wordt treft u daarom de nieuwe naam van het schoolbestuur aan, Groeisaam.

Hoofdstuk 1: Algemene uitgangspunten beschreven in het IHP

renovatie versus nieuwbouw: Het gehanteerde uitgangspunt is dat een schoolgebouw na veertig jaar levensduurverlengende renovatie dient te ondergaan om in gebruik te blijven. Daarbij dienen belangrijke onderdelen als riolering, elektrische installaties, (geballaste) bitumineuze daken et cetera in één keer vervangen te worden. Renovatie wordt beschouwd als een grootschalige en integrale aanpak waardoor de levensduur van een schoolgebouw verlengd wordt met ten minste 25 jaar, maar bij voorkeur 40 jaar, voldaan wordt aan de eisen van het Bouwbesluit en het gebouw geschikt is voor het onderwijs van de toekomst.

Echter bij een structureel groot ruimte-overschot en een verminderde functionaliteit voor het eigentijds onderwijs is het de vraag of renovatie voldoende meerwaarde biedt, en kan een (compacte) nieuwbouw de voorkeur hebben. Renovatie met behoud van leegstand is geen optimale investering. Het afstoten van gebouwdelen is vaak technisch een probleem, in verband met aanwezige installaties en de beperkte duurzaamheid die bereikt kan worden. Ook zullen de kosten van renovatie relatief hoog zijn ten opzichte van nieuwbouw, wanneer de gewenste kwaliteitseisen van het Bouwbesluit, BENG en Frisse Scholen gerealiseerd worden.

Kwaliteitseisen nieuwbouw/renovatie

De gemeente Druten en de schoolbesturen zien het realiseren van duurzame huisvesting als een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Een duurzaam gebouw heeft een positief effect op het onderwijs én op het leefklimaat voor de toekomstige generaties. Het IHP gaat daarmee uit van de realisatie van bijna energieneutrale gebouwen (BENG). Daarnaast streven de gemeente Druten en schoolbesturen naar een kwaliteitsambitie van Frisse Scholen klasse B (heeft betrekking op de thema's: energie, lucht, temperatuur, licht en geluid). De ambitie is om exploitatiegericht te bouwen (onderhoudsarme vloer- en wandafwerking en aluminiumkozijnen) en toekomstbestendig te bouwen (extra transparantie, verplaatsbare paneelwanden voor interne flexibiliteit).

Leerlingenprognoses Klosterhufke en St. Victorschool

	leerlingtelling 1-10-2021	prognose 2024	prognose 2029	prognose 2034	prognose 2039
't Klosterhufke	108	98	103	98	95
St Victorschool	134	119	117	119	117

De cijfers die bij de prognoses gepresenteerd worden, zijn afkomstig uit de prognoses die in 2019 door Pronexus zijn opgesteld. De nieuwbouw van Tichelande is in deze prognoses toeberekend aan IKC de Kubus. Voor Deest is het grootste deel van de nieuwbouwplannen meegerekend, echter nog niet alles. Nieuwe prognoses worden opgesteld in het najaar van 2021, ter onderbouwing van de scenario's. Dan wordt duidelijk of er bij 't Klosterhufke sprake is van een toename naar boven de 100 leerlingen en of de St. Victorschool profiteert van de woninguitbreiding van Tichellande.

IKC de Kubus is destijds gebouwd voor een leerlingenomvang van 575 leerlingen. Daarbij is besloten dat een toename van leerlingen niet kan leiden tot een verzoek om uitbreiding van de school, maar dat deze moet worden opgevangen door de andere basisscholen in de omgeving.

Ondergrens aantal leerlingen

De opheffingsnorm voor het basisonderwijs in de gemeente Druten ligt op 100 leerlingen. Wanneer het leerlingaantal meer dan 3 jaar onder deze norm blijft, eindigt de bekostiging en zou de school moeten sluiten. Ten behoeve van de instandhouding van kleine scholen kan het schoolbestuur bij het Ministerie verzoeken de gemiddelde schoolgrootte te laten gelden. Het gaat dan om het gemiddelde leerlingaantal van de scholen die onder het schoolbestuur vallen. Toepassing van deze norm betekent dat de gemiddelde schoolgrootte minimaal 167 leerlingen moet zijn. Hier blijft Groeisaam boven met een gemiddelde schoolgrootte van 219. Het schoolbestuur dient om toepassing van deze regeling te verzoeken, dat verloopt niet via de gemeente.

Het huidige aantal leerlingen van 't Klosterhufke en de prognoses uit 2019 nopen tot extra aandacht voor de discussie rondom behoud kleine scholen en de

huisvestingsvoorziening. In hoofdstuk 2 van deze notitie is het beleid van Groeisaam t.a.v. kleine scholen opgenomen.

Hoofdstuk 2: Beleid Groeisaam m.b.t. de instandhouding kleine scholen

Uitgangspunten:

1. Groeisaam wil graag bijdragen aan de leefbaarheid van de dorpen/kernen door scholen zoveel mogelijk in stand te houden.
2. Als ondergrens voor een kleine school hanteert Groeisaam een schoolgrootte van 50 leerlingen. Indien het leerlingenaantal hieronder komt, moet bekeken worden in hoeverre hier van een tijdelijke situatie sprake is (op termijn weer groei) of van een structurele situatie. In het laatste geval zal met directie, team en ouders in gesprek worden gegaan over het voortbestaan van de school.
3. De scholen moeten kwalitatief goed onderwijs bieden conform de kwaliteitsnormen van Groeisaam. Vanwege de kwetsbaarheid van de kleine scholen verdienen een aantal aspecten extra aandacht in vergelijking met de overige Groeisaam-scholen. Dit wordt hieronder nader uitgewerkt.
4. De kleine scholen hebben een onderwijsconcept dat past bij de schoolgrootte. Dit betekent dat er grote nadruk wordt gelegd op het zelfstandig werken en leren, het samenwerken (tussen oudere en jongere leerlingen), het geven van instructies in kleine groepen en gedifferentieerd onderwijs.
5. Groeisaam zal vanuit het solidariteitsprincipe extra geld/diensten inzetten om de kleine scholen te behouden, met name in kernen waar het gaat om de 'laatste' school, mits de kosten voor de instandhouding van de kleinere scholen niet ten koste gaan van de kwaliteit van de andere Groeisaam-scholen. Een voorwaarde is dat de overheidsfinanciering hiervoor (kleine scholentoeslag¹) blijft bestaan.

Kwaliteitscriteria:

De volgende indicatoren zijn belangrijk voor de kwaliteit van alle, maar in het bijzonder de kleine scholen. De kwetsbaarheid van kleine scholen is groter en met minder personeelsleden is het moeilijker het volledige onderwijsaanbod kwalitatief goed te realiseren. Scoren deze structureel (meer dan twee jaar) onvoldoende, dan gaan ouders en Groeisaam in gesprek over de toekomst van de scholen:

1. De scholen moeten voldoen aan de indicatoren die de inspectie hanteert in haar toezichtkader en dus een 'voldoende' hebben.

¹ Kamerbrief 13 maart 2018: "Kleine scholen vervullen een cruciale functie in kleine gemeenschappen. De school is de ziel van het dorp, zo wordt wel eens gezegd, de plek waar het dorp samenkomt. Waar ouders en leerlingen elkaar treffen en betrokken zijn bij het onderwijs en bij elkaar. Voor het kabinet is het belangrijk dat kinderen vlakbij hun huis naar school kunnen gaan en dat ouders kunnen blijven kiezen voor een school die past bij hun geloofs- of levensovertuiging. Met de verhoging van de kleinescholentoeslag krijgen kleine scholen extra armslag om goed onderwijs te blijven verzorgen". Per schooljaar 2019-2020 ontvangen scholen met bijv. 100 leerlingen een toeslag van € 55.000.

2. Het aanbod met betrekking tot alle vakken waarin onderwijs wordt gegeven moet voldoende zijn. Dit betekent dat ook op de kleine scholen kinderen in aanraking moeten komen met kunst, natuur, cultuur, wetenschap en techniek. Ook muziek- en bewegingsonderwijs moeten op voldoende niveau gegeven worden. De school moet kunnen aantonen (door o.a. diensten van andere organisaties als muziekimpuls, technieklokalen, sport en bewegen (Actief Maas en Waal) te benutten) dat er jaarlijks aandacht aan deze vakken wordt besteed op een kwalitatief goed niveau.
3. Het sociaal-emotioneel klimaat moet in alle groepen op orde zijn. Dit is voor kleine scholen een bijzonder aandachtspunt, omdat er maar kleine aantallen leerlingen in een groep bij elkaar zitten. Hierdoor is het soms lastig een goed groepsklimaat te creëren en ervoor te zorgen dat alle kinderen in voldoende mate vriendschappen kunnen aangaan en onderhouden.

Borgen van de kwaliteit:

1. Samenwerken tussen scholen biedt veel kansen om de gewenste kwaliteit te realiseren. Twee of drie kleine scholen vormen daarom met elkaar een 'partnerschap' en werken samen met betrekking tot visieontwikkeling, professionalisering, inzet van personeel en andere aandachtsgebieden.
2. Er worden leraren benoemd, die de vaardigheden bezitten (of willen leren) om goed te differentiëren en het werken op een kleine school aantrekkelijk vinden.
3. De scholen maken goed gebruik van de diensten van andere instellingen om een breed onderwijsaanbod te kunnen bieden. Denk hierbij aan : muziek, sport en bewegen (van Actief Maas en Waal), techniek en wetenschap (van het Tech-Lokaal), natuureducatie.
4. De scholen borgen een breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod door samenwerking met andere scholen, andere organisaties, ouders etc. Wereldoriëntatie, burgerschapsvorming e.d. maakt een wezenlijk onderdeel uit van het onderwijs op de school.
5. De scholen maken werk van actief ouderschap en betrokkenheid van de gemeenschap waar de school deel van uitmaakt. Op deze wijze kunnen de scholen en de dorpsgemeenschap van elkaar profiteren, doordat de kwaliteit een impuls krijgt en de binding van ouders, gemeenschap en school wordt versterkt. Waar mogelijk wordt samengewerkt met de peuteropvang/kinderopvang

Resumerend betekent dit dat bij een leerlingaantal van tussen de 50 en 100 leerlingen Groeisaam zal opteren voor het toepassen van de regeling instandhouding o.b.v. de gemiddelde schoolgrootte voor de scholen in Deest en Afferden zo lang de kleine scholentoeslag blijft bestaan.

Hoofdstuk 3: beschrijving van de basisscholen in Deest en Afferden

Basisschool 't Kloosterhufke in Deest

Het bouwjaar van basisschool 't Kloosterhufke is 1981, het gebouw is inmiddels 40 jaar oud. De huidige Bruto Vloer Oppervlakte (BVO) beslaat 1.214 m². Er is sprake van bouwtechnische gebreken, verouderde installaties en riolering, slechte ventilatiemogelijkheden, zeer slechte isolatie en een groot ruimte-overschot. In het IHP is de school beoordeeld als in aanmerking komend voor renovatie of nieuwbouw.

Op 1 oktober 2020 telde de school 108 leerlingen. De prognoses wijzen in de richting van 95 leerlingen in 2039. Hiermee heeft de school in 2039 een ruimtebehoefte van 678 m² BVO. Ten opzichte van de huidige beschikbare capaciteit betekent dit een overschot van 536 m². Het grote ruimte-overschot in combinatie met de verouderde staat van het gebouw zorgen ervoor dat de exploitatielasten van het huidige gebouw erg hoog zijn, en dat het schoolbestuur geconfronteerd wordt met hoge kosten voor onderhoud. De energielasten bedragen ongeveer het dubbele van de vergoeding die de school hiervoor via de MI-vergoeding ontvangt.

Basisschool st. Victor in Afferden

Het schoolgebouw dateert uit 1984. Zowel in 2003 als in 2006 is bij de school een noodlokaal geplaatst. De huidige Bruto Vloer Oppervlakte (BVO) beslaat 1.048 m². In het schoolgebouw zijn er regelmatig problemen met de verwarming en de riolering. De vloerbedekking is afgeschreven en er zijn problemen met het koelen van de ruimtes in de zomer

Op 1 oktober 2020 telde de school 134 leerlingen. De prognoses wijzen in de richting van 117 leerlingen in 2039. Hiermee heeft de school in 2039 een ruimtebehoefte van 789 m² BVO. Ten opzichte van de huidige beschikbare capaciteit betekent dit een overschot van 259 m². Ook hier is sprake van zeer slechte isolatie, waardoor de energielasten ook hier het dubbele bedragen van de vergoeding die het schoolbestuur hiervoor ontvangt.

Het gebouw faciliteert het onderwijs onvoldoende. Daarnaast is er een tekort aan ruimte voor differentiatie in lesvormen (leerpleinen en kleine instructieruimtes), stafruimten en bergruimte.

Hoofdstuk 4: Verkennend onderzoek van het schoolbestuur Groeisaam

Naast de opstelling van het IHP door de gemeente, is het schoolbestuur in 2018 een verkennend onderzoek gestart, wat zich toespitste op de toekomst van de twee bovengenoemde schoollocaties. Met het oog op de functioneel en technische verouderde schoolgebouwen en de dalende leerlingaantallen, was het van belang om een strategische afweging te maken over de toekomstmogelijkheden van het onderwijs in beide dorpskernen. Er werd een werkgroep ingesteld die een werkwijze ontwikkelde om deze discussie per locatie met alle betrokkenen (het schoolteam en de ouders van de

medezeggenschapsraden) te voeren. In het verkennend onderzoek werden oplossingsrichtingen gezocht voor de belangrijkste zorgen:

1. Kwaliteit van het onderwijs
2. Financiële bedrijfsvoering: de structurele overschrijding van de exploitatiebudgetten van beide scholen legt een druk op de bedrijfsvoering van de overige scholen
3. Huisvesting

Nadat er uit deze verkenning een rangorde was gedestilleerd, werd er een klankbordgroep ingesteld, bestaande uit leden van de beide onderwijsteams, de schooldirecteuren, ouders van leerlingen van de beide scholen en ook meerdere vertegenwoordigers uit maatschappelijke geledingen van de twee betrokken kernen.

Deze Klankbordgroep is in 2020 drie maal bij elkaar geweest, waarbij de aanwezigen eerst zijn meegenomen in de problematiek van het basisonderwijs in kleine kernen en de wijze van beleid- en planontwikkeling van onderwijshuisvesting in het algemeen. Vervolgens is het voorgaande proces en het daaruit voortkomende voorkeurscenario van een gezamenlijke nieuwbouw besproken. Tenslotte is dit scenario in een breed maatschappelijk perspectief geplaatst. Aspecten als leefbaarheid in kleine kernen, kwaliteit van onderwijs en de toekomstige ontwikkelingen in het onderwijs, maar ook sociale ontwikkeling en verkeersveiligheid zijn daarbij belicht, waardoor een genuanceerd beeld ontstond. Tijdens de laatste bijeenkomst zijn op basis van stellingen de meningen gepeild en is de Klankbordgroep tot een standpuntbepaling gekomen.

Het verkennend onderzoek leidde tot een aantal conclusies:

1. Het resultaat van het verkennend onderzoek wijst in de richting van gezamenlijke nieuwbouw in de vorm van een Integraal Kindcentrum (IKC) op een locatie tussen Deest en Afferden. Dit is het voorkeursscenario. Echter wordt hier wel het voorbehoud gemaakt dat bij deze optie de verkeersveiligheid een belangrijk punt van aandacht is en betrokken moet worden bij de uitwerking van dit scenario. De dagelijkse oversteek van de van Heemstraweg door leerlingen wordt als een groot bezwaar gezien, waarvoor een oplossing gevonden moet worden. Ook zal er een geschikte locatie beschikbaar moeten zijn.
2. Gezamenlijke nieuwbouw in één van de kernen heeft uitdrukkelijk niet de voorkeur van het schoolbestuur. Deze optie is wel besproken tijdens het verkennend onderzoek, maar leidt tot veel weerstand.
3. Als gezamenlijke nieuwbouw niet mogelijk is of onvoldoende draagvlak heeft bij de inwoners van de dorpskernen en de gemeente, heeft nieuwbouw in beide dorpskernen de voorkeur.
4. Het ruimte-overschot op de beide scholen en de functionaliteit van het schoolgebouw in Afferden, leidt tot de conclusie dat de mogelijkheden voor renovatie beperkt zijn

Hoofdstuk 5: uitwerking van de scenario's

Het schoolbestuur heeft een zorgvuldig traject doorlopen om te komen tot een afwegingskader voor de huisvesting van de basisscholen in Deest en Afferden. Het vormt de basis voor het overleg met de gemeente over de verdere scenario-ontwikkeling. Rekening houdend met de uitkomsten van het verkennend onderzoek van het schoolbestuur ontstaan de volgende scenario's om nader te onderzoeken:

1. Gezamenlijke nieuwbouw Klosterhufke/St. Victorschool
2. Klosterhufke nieuwbouw
3. Klosterhufke renovatie

Scenario 4 wordt toegevoegd omdat de aanpak van de school in Afferden terugvalt naar de planperiode 5-10 jaar (IHP) wanneer het scenario van gezamenlijke nieuwbouw niet haalbaar is.

4. Renovatie/nieuwbouw Afferden over 5-10 jaar

In alle vier scenario's is er sprake van een integraal kindcentrum (IKC) waarbij het gebouw de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang en vormen van voorschoolse educatie stimuleert.

Het uitgangspunt van de gemeente staat beschreven in het collegeprogramma "Druten daagt uit". Hierin staat beschreven dat behoud van de basisscholen in iedere dorpskern het uitgangspunt is. Het behoud van leefbaarheid in de kernen is de achtergrond van dit uitgangspunt. Echter zal ook rekening gehouden moeten worden met de leerlingaantallen en het behoud van onderwijskwaliteit op kleine scholen. Deze moeten voldoende basis geven voor het kunnen blijven hanteren van dit uitgangspunt.

Scenario 1: Gezamenlijke nieuwbouw Klosterhufke/St. Victorschool

We zien dat het verkennend onderzoek van Groeisaam als eerste voorkeursscenario uitkomt op gezamenlijke nieuwbouw op een locatie tussen Deest en Afferden. Onderwijsinhoudelijke redenen onderbouwen deze voorkeur: een gezamenlijke school biedt qua omvang meer mogelijkheden voor het gewenst Integrale Kind Centrum, waarbij onderwijs en kinderopvang in één gebouw zijn ondergebracht en gewerkt wordt aan een integraal aanbod voor kinderen van 0-12 jaar. De gezamenlijke school heeft dan een omvang van ongeveer 210-220 leerlingen. Er zijn optimale omstandigheden om de gewenste kwaliteitseisen ten aanzien van het gebouw te realiseren. Door de gezamenlijke bouw wordt het scenario voor aanpassing van de st. Victorschool met 5 jaar vervroegd ten opzichte van de planning in het IHP (5-10 jaar).

Echter is er tussen de dorpskernen geen geschikte locatie aanwezig. De gemeente heeft er geen grond in eigendom, en er is ook geen mogelijkheid om grond te verwerven. Ook leidt een gezamenlijke locatie tussen beide dorpskernen tot problemen voor de benodigde gymvoorzieningen. De gemeente heeft hiervoor ook een zorgplicht en is gebonden aan de maximale afstanden vanuit de verordening onderwijshuisvesting. De gymzalen van zowel Afferden als Deest vallen buiten dit criterium, wat betekent dat er een nieuwe gymvoorziening gerealiseerd zou moeten worden en het gebruik van de

bestaande (geprivatiseerde) gymzalen in de dorpshuizen van Deest en Afferden komt te vervallen. Hiermee is deze optie voor de gemeente onhaalbaar, zolang een gezamenlijke nieuwbouw persé aan een locatievoorkeur tussen de dorpskernen is gekoppeld.

Qua kosten is gezamenlijke nieuwbouw (op een nieuwe locatie) de voordeligste optie. Wanneer het normatieve vloeroppervlakte voor een gezamenlijke nieuwbouw berekend wordt, komt dit uit op minder m2 BVO dan de som van de vloeroppervlakten van de separate scholen. Er zijn geen kosten voor tijdelijke huisvesting nodig.

Er dient een oplossing gevonden te worden om de oversteek van de van Heemstraweg veiliger te maken. Voor Groeisaam is dat een belangrijke voorwaarde voor dit scenario.

Een zeer globale inschatting (zonder rekening te houden met de huisvesting kinderopvang) laat zien dat de kosten van gezamenlijke nieuwbouw ongeveer € 613.000 lager zijn dan van de nieuwbouw van 2 separate scholen.

	Aantal leerlingen	BVO	Kosten per m2	Totale kosten
Gezamenlijke nieuwbouw	212	1.266	€ 3.049	€ 3.860.034
Nieuwbouw Klosterhufke	95	678	€ 3.049	€ 2.067.222
Nieuwbouw St Victorschool	117	789	€ 3.049	€ 2.405.661
Renovatie Klosterhufke	95		60-80% van kosten nieuwbouw	€ 1.240.333 - € 1.653.777

Bij renovatie is de afschrijvingstermijn aanzienlijk korter dan bij nieuwbouw (25 versus 40 jaar). Dit vertaalt zich naar hogere kapitaalslasten per jaar voor de gemeente in de situatie van renovatie voor 25 jaar.

De voor- en nadelen van scenario 1 in schema (uit verkennend onderzoek van Groeisaam):

Nieuwbouw gefuseerde school Deest Afferden	Voordeel	Nadeel
Geen school meer in de dorpskernen (draagvlak inwoners)		V
Bereikbaarheid		V
Kennisdeling	V	
Mogelijkheden voor onderwijskundige vernieuwingen	V	
Mogelijkheden voor passend onderwijs	V	
Mogelijkheden voor peuteropvang en kinderdagverblijf	V	
Sociale samenhang intern	V	
Sociale samenhang extern		V
Lagere exploitatiekosten school	V	
Lagere investeringskosten gemeente (i.t.t. 2 gebouwen)	V	
Indeling gebouw	V	
Geen tijdelijke huisvestingsproblematiek	V	

Scenario 2: nieuwbouw basisschool 't Klosterhufke

Het betreft de nieuwbouw van een school voor tussen de 95 – 100 leerlingen. De omvang wordt ongeveer de helft kleiner dan het huidige schoolgebouw. Er zijn optimale omstandigheden om de gewenste kwaliteitseisen ten aanzien van het gebouw te realiseren. Ook kan qua inpassing optimaal aangesloten worden bij de dorpsontwikkelingsplannen voor Deest. Een vraag die beantwoord moet worden is of de nieuwbouw op de huidige locatie plaatsvindt, of op een andere locatie in Deest. Bij nieuwbouw op de huidige locatie zal gedurende de bouw voor de leerlingen tijdelijke huisvesting geregeld moeten worden. De st. Victorschool kan een deel van deze kinderen opvangen (bijvoorbeeld de bovenbouw), voor de overige leerlingen moet een alternatief gevonden worden (bijvoorbeeld middels noodlokalen, of indien mogelijk gebruik maken van ruimtes in t dorpshuis).

Omdat het leerlingaantal rond de opheffingsnorm ligt, heeft de gemeente om een visie van Groeisaam gevraagd die het behoud van onderwijskwaliteit op kleine scholen beschrijft voor de lange termijn. Dit om het risico te beperken dat na gemeentelijke investeringen de onderwijskwaliteit een reden kan zijn voor het opheffen van de school. Deze visie staat beschreven in hoofdstuk 2. De discussie in dit scenario concentreert zich rond de vraag of het leerlingaantal van het Klosterhufke voldoende is om tot nieuwbouw over te gaan. En zo ja, of de nieuwbouw dan een compact schoolgebouw betreft, of een flexibel gebouw dat in kan spelen op toekomstige leerlingaantallen en eventueel andere functies. Hierbij wordt de wens van Groeisaam om in een IKC samen met de kinderopvang een doorlopende leerlijn voor kinderen van 0 tot 12 jaar te realiseren meegenomen.

De voor- en nadelen van dit scenario in schema (uit verkennend onderzoek van Groeisaam):

Klosterhufke nieuwbouw in Deest	Voordeel	Nadeel
School in beide dorpskernen (draagvlak inwoners)	V	
Bereikbaarheid	V	
Kennisdeling		V
Mogelijkheden voor onderwijskundige vernieuwingen	V	
Mogelijkheden voor peuteropvang en kinderdagverblijf		V (minder ruim aanbod dan bij gezamenlijke nieuwbouw)
Sociale samenhang intern		V (minder dan bij gezamenlijke nieuwbouw)
Sociale samenhang extern	V	
Investeringskosten gemeente		V (hoger dan bij gezamenlijke nieuwbouw)
Exploitatiekosten school	V	
Indeling gebouw	V	
Minder beschikbare m2 t.o.v. renoveren		V
Tijdelijke huisvestingsproblematiek		V

Scenario 3: renovatie basisschool 't Klosterhufke

Renovatie is wettelijk nog niet geregeld als onderwijsvoorziening. Ten aanzien van renovatie werd, vooruitlopend op de nieuwe wetgeving in het IHP het volgende opgenomen:

- a. Renovatie wordt opgenomen als voorziening onderwijshuisvesting.
- b. Renovatie is daarbij een integrale levensduurverlengende ingreep in het gebouw, waarmee de levensduur van het gebouw met ten minste 25 jaar, maar bij voorkeur 40 jaar, wordt verlengd.
- c. Uitgangspunt bij renovatie is dat de aanpassingen die leiden tot een levensduurverlenging van ten minste 25 jaar voor rekening komen van de gemeente Druten, waarbij op basis van Total Costs of Ownership (TCO) een investeringsbijdrage van het schoolbestuur aan de dekking van de renovatie wordt toegevoegd.

De levensduur van het schoolgebouw 't Klosterhufke wordt met tenminste 25 jaar verlengd. Er blijft een groot ruimte-overschot bestaan, tenzij er mogelijkheden zijn om delen van het gebouw af te stoten. Er is geen sprake van optimale duurzaamheid. De exploitatiekosten en kosten voor gebouwenonderhoud zullen wel afnemen, maar de vraag is of dit in voldoende mate zal zijn. De mogelijkheden van onderwijskundige vernieuwingen zijn beperkt als de functionele indeling ongewijzigd blijft.

Dit scenario behoeft een haalbaarheidsonderzoek, om te onderzoeken met welke investeringen en tegen welke kosten hier optimaal rendement behaald kan worden. De resultaten hiervan moeten afgewogen worden tegenover de gewenste bouwkundige en functionele kwaliteitseisen. Ook moet dit scenario de situatie opheffen dat de exploitatielasten hoger zijn dan de vergoedingen die Groeisaam ontvangt (om een structurele bijpassing ten koste van de exploitatie van andere scholen te voorkomen)

De voor- en nadelen van dit scenario in schema (uit verkennend onderzoek van Groeisaam):

Klosterhufke renovatie huidige locatie	Voordeel	Nadeel
School in beide dorpskernen (draagvlak inwoners)	V	
Bereikbaarheid	V	
Kennisdeling		V
Mogelijkheden voor onderwijskundige vernieuwingen		V
Mogelijkheden voor peuteropvang en kinderdagverblijf (minder ruim aanbod)		V (minder ruim aanbod dan bij gezamenlijke nieuwbouw)
Sociale samenhang intern		V
Sociale samenhang extern	V	
Lagere investeringskosten gemeente (i.t.t. nieuwbouw)	V	
Hogere exploitatiekosten school		V
Indeling gebouw i.v.m. onderwijsconcept		V
Meer beschikbare m2 t.o.v. nieuwbouw	V	
Tijdelijke huisvestingsproblematiek		V

Scenario 4: renovatie/nieuwbouw St Victorschool in planperiode 5-10 jaar van het IHP

Wanneer er niet gekozen wordt/kan worden voor een gezamenlijke nieuwbouw voor beide scholen 't Kloosterhufke en St. Victorschool, zal de St. Victorschool weer terugvallen naar de oorspronkelijke planning van het IHP, namelijk de planperiode 5-10 jaar te rekenen vanaf 2019. Schoolbestuur Groeisaam geeft aan dat zij zich geconfronteerd ziet met grote onderhoudsinvesteringen op de korte en middellange termijn en wil daarom meer zekerheid over wanneer de besluitvorming over dit scenario kan plaatsvinden.

Het schoolbestuur verzoekt daarom om in raadsperiode 2022-2025 een besluit te nemen over de nieuwbouw/renovatie van de St. Victorschool en de financiering, en deze in uiterlijk in 2028 te realiseren. Bij realisatie in 2028 is er een periode van 9 jaar verstreken ten opzichte van de vaststelling van het IHP 2019-2039.

Hoofdstuk 6: Conclusies

1. Een gezamenlijke nieuwbouw tussen de dorpskernen is niet haalbaar omdat er geen locatie beschikbaar is en omdat de gymvoorzieningen dan niet meer aansluiten conform de wettelijke vereisten. Dit betekent dat de nieuwbouw aangevuld zou moeten worden met een extra gymzaal, en de gymzalen in de dorpshuizen van Deest en Afferden niet meer door het onderwijs gebruikt zullen worden. Gezamenlijke nieuwbouw in één van de kernen stuit op weerstand, vooral bij ouders. Ook is dit niet in lijn met het huidige gemeentelijk uitgangspunt om het basisonderwijs in de dorpskernen te behouden. Dit betekent dat dit scenario niet in aanmerking komt voor nadere uitwerking ten behoeve van het Uitvoeringsplan Onderwijshuisvesting 2022-2025.

Vraag 1.1: is de gemeenteraad het eens met deze conclusie?

2. Het schoolgebouw van 't Kloosterhufke is aan vervanging of grootschalige renovatie toe. De omvang van de school ligt rond de opheffingsnorm van 100 leerlingen, waardoor afspraken over het hanteren van een gemiddelde schoolgrootte nodig zijn (de wet biedt deze mogelijkheid en uit beleid van Groeisaam blijkt de intentie om hiervan gebruik te maken). Nieuwbouw biedt de meeste mogelijkheden voor duurzaamheid en functionaliteit. Het is van belang om de leerlingprognoses uit 2019 te actualiseren om een helder beeld te verkrijgen en waarin alle nieuwbouwplannen worden meegenomen.
Bij nieuwbouw wordt de omvang van het gebouw aangepast aan de huidige capaciteitsbehoefte. Bij renovatie zal moeten worden ingeleverd op de kwaliteitseisen duurzaamheid, functionaliteit en blijft het ruimte-overschot behouden (met hogere exploitatielasten), waardoor er geen sprake is van de meest efficiënte oplossing. De financiële kaders zullen bepalend zijn of nieuwbouw mogelijk is. Bij nieuwbouw moet gerekend worden met kosten rond de € 2.067.222 bij renovatie met een bedrag tussen de € 1.240.333 - € 1.653.777. Deze kosteninschatting is nog indicatief, en zal nader uitgewerkt moeten worden m.b.t. de huisvesting van de kinderopvang.

Vraag 2.1: is de gemeenteraad het eens met de conclusie dat de scenario's van nieuwbouw én van renovatie van 't Kloosterhufke verder uitgewerkt moeten worden om tot een goede keuze tussen deze scenario's te komen?

Vraag 2.2: gezien de onzekerheden rond de leerlingaantallen kan het een optie zijn om bij nieuwbouw te kiezen voor een flexibele gebouwvorm, die op latere termijn ook voor andere functies kan worden gebruikt. Hoe kijkt de gemeenteraad aan tegen deze optie?

Vraag 2.3: is de gemeenteraad bereid om in 2021 middelen beschikbaar te stellen voor een haalbaarheidsonderzoek naar renovatie?

3. Het schoolgebouw van de St. Victorschool staat in het IHP beschreven als in aanmerking komend voor nieuwbouw of renovatie in de periode 5-10 jaar. Gezien de hoge exploitatielasten en de investeringen die in onderhoud gepleegd moeten worden op de korte en middellange termijn heeft Groeisaam behoefte aan duidelijkheid over wanneer er besluitvorming zal plaatsvinden over dit schoolgebouw, en wanneer men de realisatie ervan kan verwachten. Met het feit dat in het IHP de Uitvoeringsprogramma's gekoppeld zijn aan de raadsperiodes is men bezorgd dat de besluitvorming naar achteren geschoven wordt en een realisatie binnen 10 jaar niet meer haalbaar is. Groeisaam stelt daarom voor om besluitvorming over de St. Victorschool in de uitvoeringsperiode 2022-2025 te plannen, om zo tot een realisatie in 2028 te komen.

Vraag 3.1: is de gemeenteraad akkoord om in de periode 2022-2025 een besluit te nemen ten aanzien van het schoolgebouw van de St. Victorschool?

Onderwerp: Scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs

Vragen:

1. Scenario 5: Bij nieuwbouw scenario van basisschool 't Kloosterhofke in Deest een flexibele bouwvorm als uitgangspunt te nemen. Kan onderzocht worden of woningbouw te realiseren is op de vrij te vallen gemeentegrond?

Antwoord: Ja, dat kan. U kunt dit bij de behandeling van het raadsvoorstel besluiten.

De huidige perceeloppervlakte is 4.100 m², waarvan 2.930 m² school + schoolplein is, en 1.170 m² de groenstroken betreft. Uitgaande van de kleinere omvang van de nieuwe school en afhankelijk van de plaats van een nieuw gebouw op de locatie zou er een strook grond beschikbaar kunnen komen langs de Kloosterhof. Welke mogelijkheden dat biedt voor woningbouw, moet nader onderzocht worden.

2. Voor nieuwbouw van 't Kloosterhofke is een bedrag van ruim 2 miljoen begroot? Hoeveel heeft de gemeente reeds gereserveerd?

Antwoord: De gemeente Druten heeft niet gereserveerd voor deze investeringen. De gemeente ontvangt via de algemene uitkering van het gemeentefonds jaarlijks van het Rijk gelden voor onderwijshuisvesting. Het betreft ongeoordeelde middelen en in Druten is de keuze gemaakt deze bij de algemene middelen te voegen en niet op voorhand te reserveren voor onderwijshuisvesting.

AMENDEMENT

Agendapunt: 9 scenario's onderwijshuisvesting primair onderwijs
Onderwerp: Scenario Integraal Kindcentrum voor Deest en Afferden

De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 1 juli 2021;

Gehoord de beraadslaging,

Constaterende en overwegende, dat:

1. Het verkennend onderzoek zonder meer in de richting wijst van gezamenlijke nieuwbouw in de vorm van een Integraal Kindcentrum op een locatie tussen Deest en Afferden.
2. De voorkeur van Groeisaam is ingegeven door onderwijsinhoudelijke redenen.
3. Een gezamenlijke school qua omvang meer mogelijkheden biedt voor het gewenst Integrale Kindcentrum, waarbij onderwijs en kinderopvang in één gebouw zijn ondergebracht en gewerkt wordt aan een integraal aanbod voor kinderen van 0-12 jaar.
4. Bij een gezamenlijke school er sprake is van een omvang van 210-220 leerlingen ,waarbij de gewenste kwaliteitseisen voor gebouw en onderwijs aan leerlingen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingezet.
5. De keuze voor een locatie in Deest of Afferden de meest logische is.
6. Qua kosten een gezamenlijke school financieel de voordeligste optie is.

Besluit:

In het oorspronkelijke besluit beslispunt 2 tot met 6 te vervangen door:

- 2. Het scenario voor een gezamenlijk Integraal Kindcentrum voor Deest en Afferden in overleg met Groeisaam nader uit te werken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van:

Dini Uitdehaag
Ton Ebben

Sociaal Maas en Waal

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2629
Extern Zaak ID	Z/21/058973
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	10
Omschrijving	Haalbaarheidsonderzoek dorpshuis de Lier
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving – team Welzijn, Onderwijs en Sport
Eigenaar	Hulsebosch, Ellen
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Druten	Wildt, G. de (Gérard)
Telefoonnummer steller	06-18417175

Bijlagen
Beslisnota Raad inzake haalbaarheidsonderzoek dorpshuis de Lier
Bijlage 1: Haalbaarheidsonderzoek nieuwbouw dorpshuis de Lier
Beantwoording technische vragen Dorpshuis de Lier 16-06-2021
10 Motie raadsbreed MFA.doc
10. Amendement Dorpslijsten de Lier.docx

Geagendeerd	Vergaderdatum
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Toelichting

Het college ontvangt een niet-openbare beslisnota. Na instemming wordt de openbare beslisnota voor de gemeenteraad in roulatie gebracht

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

Gemeente Druten

1. Kennis te nemen van het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw dorps huis de Lier.
2. In te stemmen met het scenario nieuwbouw op locatie de Linde als oplossing voor de huidige verouderde huisvesting van dorps huis de Lier.
3. Rekening houdend met het feit dat er nog geen investeringskrediet beschikbaar is, het college de opdracht te geven tot de financiële uitwerking van het nieuwbouwscenario waarin de mogelijkheden voor medefinanciering door derde partijen nader zijn geconcretiseerd. Deze financiële uitwerking aan de raad voor te leggen ter besluitvorming over het investeringsbudget.

Besluit (Aangehouden)

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw dorps huis de Lier.
2. In te stemmen met het scenario nieuwbouw op locatie de Linde als oplossing voor de huidige verouderde huisvesting van dorps huis de Lier.
3. Rekening houdend met het feit dat er nog geen investeringskrediet beschikbaar is, het college de opdracht te geven tot de financiële uitwerking van het nieuwbouwscenario waarin de mogelijkheden voor medefinanciering door derde partijen nader zijn geconcretiseerd. Deze financiële uitwerking aan de raad voor te leggen ter besluitvorming over het investeringsbudget.

Toelichting

Er is raadsbreed behoefte aan een raadsinformatieavond alvorens tot besluitvorming wordt overgegaan.

Openbaar

Zaaknummer: 58973

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Haalbaarheidsonderzoek dorps huis de Lier

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw dorps huis de Lier.
2. In te stemmen met het scenario nieuwbouw op locatie de Linde als oplossing voor de huidige verouderde huisvesting van dorps huis de Lier.
3. Rekening houdend met het feit dat er nog geen investeringskrediet beschikbaar is, het college de opdracht te geven tot de financiële uitwerking van het nieuwbouwsce nario waarin de mogelijkheden voor medefinanciering door derde partijen nader zijn geconcretiseerd. Deze financiële uitwerking aan de raad voor te leggen ter besluitvorming over het investeringsbudget.

Aanleiding

In het coalitieprogramma "Druten daagt uit" is € 1 miljoen opgenomen voor de verduurzaming van dorps huis de Lier. Uit de gesprekken die met het bestuur gevoerd zijn en de nadere beoordeling van de technische staat van het gebouw is gebleken dat verduurzaming voor dit bedrag niet haalbaar is. Voor verduurzaming is een veel grotere investering nodig, waarbij de huidige problemen die het gebouw kent niet goed opgelost kunnen worden. Het is om deze reden dat tot een haalbaarheidsonderzoek voor nieuwbouw van het dorps huis werd besloten. Tevens werd in een besloten raadsvergadering besloten om het eigendom te verwerven van locatie Mulders, met de gedachte dat deze locatie mogelijk geschikt is voor de nieuwbouw van het dorps huis en de vrijkomende locatie te ontwikkelen voor woningbouw.

Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond en als bijlage bij deze beslisnota gevoegd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
	Het Collegeprogramma "Druten daagt uit"
23-04 2020	Raadsbesluit strategische aankoop locatie de Linde

Gewenst resultaat

Een oplossing te vinden voor de verouderde huisvesting van dorps huis de Lier in Puiflijk.

Toelichting:

Dorpshuis de Lier is een geprivatiseerd dorpshuis, wat inhoudt dat het eigendom van het gebouw en de grond bij het bestuur van het dorpshuis ligt. De gemeente draagt bij in het onderhoud van de buitenschil van het gebouw en van de installaties. Hiervoor wordt op basis van een meerjarenonderhoudsplan geld gereserveerd op de gemeentelijke begroting. Ten aanzien van de gymzaal is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van de gymzaal en het onderhoud en de vervanging van gymmaterialen. In het verleden heeft de gemeente beperkt bijgedragen aan gebouwaanpassingen. Het merendeel werd echter opgebracht door externe subsidies, fondsen en de inzet van eigen vrijwilligers.

Het dorpshuis heeft een bestuur en een pachtende exploitant.

De technische staat van het huidige dorpshuis de Lier:

Het dorpshuis werd gebouwd in de jaren '60 en is daarna meermalen uitgebreid. Hierdoor is een "verknoot" gebouw ontstaan, in de haalbaarheidsstudie wordt op pagina 4 toegelicht voor welke problemen we ons gesteld zien als het gaat op verduurzaming in combinatie met renovatie.

De rol van het dorpshuis in de dorpsgemeenschap:

Het dorpshuis vervult een belangrijke rol in de gemeenschap van Puiflijk. Van oudsher maken veel verenigingen gebruik van het gebouw. De laatste jaren wordt het in toenemende mate ook gebruikt voor functies in het sociale domein.

Met de sluiting van zalencentrum de Linde zullen meer activiteiten op gebied van carnaval en kermis naar het dorpshuis komen.

De gymzaal in dorpshuis de Lier:

De huidige gymzaal is gebouwd in de jaren '80. De technische staat is inmiddels dermate verouderd, dat er grote investeringen nodig zouden zijn om de gymzaal toekomstbestendig te maken.

De gymzaal is een noodzakelijk onderdeel van het dorpshuis. Niet alleen voor de sportverenigingen die er gebruik van maken, maar ook voor het bewegingsonderwijs voor de leerlingen van basisschool 't Geerke. De gemeente heeft vanuit de onderwijswetgeving een zorgplicht om te voorzien in voldoende gymvoorzieningen voor de scholen. Uit onderzoek is gebleken dat de gymzaal van de Doorkijk onvoldoende capaciteit heeft om de leerlingen van 't Geerke onder te brengen. Dit is getoetst aan de leerlingenprognoses die aangeven dat de leerlingenvomvang van basisschool 't Geerke in de toekomst stabiel blijft, waardoor de benodigde capaciteit van de gymzaal naar de toekomst toe niet wijzigt voor het bewegingsonderwijs. Dit houdt in dat in een nieuw te realiseren dorpshuis een gymzaal aanwezig moet zijn.

Het haalbaarheidsonderzoek:

Het haalbaarheidsonderzoek bestaat uit twee delen:

1. Onderzoek naar welke vorm de nieuwbouw moet aannemen op basis van het programma van eisen en de functies die in het gebouw moeten worden ondergebracht. Door architectenbureau Croonen is het haalbaarheidsonderzoek uitgewerkt. Na bepaling van het gewenste programma van eisen (pve) is een functioneel ontwerp opgesteld. Hierbij zijn aanvankelijk drie ontwerpen opgezet en is onderzocht of het bestaande gebouw van "de Linde" geheel of gedeeltelijk hierin kan worden opgenomen. Er is unaniem voor gekozen om één ontwerp uit te

Openbaar

Zaaknummer: 58973

- werken tot een voorontwerp ten behoeve van de haalbaarheidstoetsing. Dit ontwerp is in het onderzoek nader uitgewerkt zodat een mogelijk beeld wordt verkregen over de indeling en het aanzien, en de kosten voor bouw en installaties
2. De herontwikkeling van de oude locatie van het dorpshuis voor woningbouw. Welke mogelijkheden zijn er voor woningbouw, en hoe kan dat op de locatie worden ingepast? Hiervoor zijn drie grondexploitaties (grexen) uitgewerkt. Deze omvatten een begroting van grondkosten en grondopbrengsten bij een ruimtelijk ontwikkelingsplan.

Binnen het haalbaarheidsonderzoek zijn verschillende scenario's afgewogen:

SCENARIO 1.1 – Onderzoek verbouwing bestaand gebouw de Lier

SCENARIO 1.2 – Onderzoek vervangende nieuwbouw op bestaande locatie de Lier

SCENARIO 2.1 – Onderzoek inpasbaarheid bestaand gebouw zalencentrum de Linde

SCENARIO 2.2 – Onderzoek nieuwbouw op locatie zalencentrum de Linde

In hoofdstuk 2 van de haalbaarheidsstudie zijn deze scenario's toegelicht en wordt beargumenteerd waarom nieuwbouw op de nieuwe locatie de beste optie is.

De conclusies van het haalbaarheidsonderzoek:

1. Om een nieuw dorpshuis te realiseren op de nieuwe locatie is per saldo een investeringsbudget nodig van 6,8 miljoen inclusief BTW.
2. De grondexploitaties leveren bij de huidige door de gemeente gehanteerde grondprijs van € 256 een bedrag op van ca. € 200.000,=.

Het bestuur van het dorpshuis is bereid het eigendom van de oude locatie om niet over te dragen aan de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten uit de grondexploitatie ingebracht kunnen worden in de te maken investering.

Dit levert het volgende totaalbeeld op:

Nieuwbouw de Lier

Grondkosten	384.200
-------------	---------

Bouwkosten	4.319.800
------------	-----------

Inrichtingskosten	60.000
-------------------	--------

Vorbereiding en begeleiding (advies en onderzoekskosten)	610.000
---	---------

Leges en heffingen	214.000
--------------------	---------

Algemene kosten (reservering inflatie, onvoorzien en projectleiding en toezicht gemeente)	1.138.000
--	-----------

BTW investering nieuwbouw	1.324.260
---------------------------	-----------

Grondexploitatie woningbouw

verwachte minimale opbrengst 3 varianten	-200.000
--	----------

Reeds beschikbaar budget

verduurzamingskrediet de Lier	-1.000.000
-------------------------------	------------

Verwacht benodigd budget	6.850.260
---------------------------------	------------------

Kansen voor medefinanciering:

We zijn voornemens om bij de Provincie subsidie aan te vragen in het kader van programma "Steengoed Benutten".

Tevens is de stichting dorps huis de Lier bereid tot medefinanciering op basis van de lagere exploitatielasten van het nieuwe gebouw en de te verwachten hogere inkomsten door toenemende activiteiten en verhuur. Samen met de stichting wordt onderzocht wat een redelijke en billijke bijdrage kan zijn.

Vanuit de SPUK-regeling is BTW-compensatie mogelijk voor sportgerelateerde investeringen. Onderzocht moet worden of de regeling op de te realiseren gymzaal in dorps huis de Lier toegepast kan worden.

BTW-voordeel op de gehele investering kan eventueel bereikt wordt door te werken met een constructie waarin de gemeente het eigendom overdraagt door verkoop aan een eigenaarsstichting of BV. Deze constructie is erg complex, maar wordt soms wel toegepast in den lande. Om te onderzoeken of deze constructie in dit geval haalbaar is, is advies van externe deskundigen nodig.

Argumenten

- 1.1 Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond en wordt middels deze nota aan de raad voorgelegd
- 2.1 Gezien de beperkingen en de technische staat van het huidige dorps huis de Lier, is de conclusie van het haalbaarheidsonderzoek dat het scenario voor nieuwbouw op de locatie van de Linde de beste oplossing is om tot een toekomstbestendige huisvesting te komen voor het dorps huis de Lier en daarmee het huisvesten van lokale verenigingen en activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid van Puiflijk. De raad wordt verzocht aan te geven of zij deze conclusie deelt.
- 3.1 Het benodigde investeringsbudget is fors. De kansen voor medefinanciering moeten nader uitgewerkt worden om te onderzoeken of en hoe de benodigde gemeentelijke investeringen omlaag gebracht kunnen worden.

Tegenargumenten en risico's**Financiële gevolgen**

Het investeringsbudget bij het concept-ontwerp bedraagt € 6,8 miljoen. Bij een afschrijvingsperiode van 40 jaar bedragen de kapitaalslasten € 170.000 afschrijving per jaar + € 85.000 rentekosten op basis van 1,25% rentepercentage. Daarnaast is via het bestedingsplan 2019 reeds € 1 miljoen op de gemeentebegroting opgenomen als krediet voor verduurzaming dorps huis de Lier. De kapitaalslasten daarvan bedragen € 40.000 en de rentelasten € 12.000, voor een afschrijvingsperiode van 25 jaar.

Totale kapitaalslasten bij doorgang nieuwbouw dorps huis de Lier: €210.000
afschrijvingskosten + € 97.000 rentekosten = € 307.000 totaal

Er worden geen exploitatietekorten verwacht, het dorps huis heeft jaarlijks een positief resultaat. Deze zal toenemen door verlaagde exploitatielasten, toename (commerciële)

Openbaar

Zaaknummer: 58973

verhuur en toenemende activiteiten als gevolg van het vertrek van zalencentrum de Linde.

Verduurzaming/renovatie verlengt de levensduur van een gebouw niet zo lang als nieuwbouw: 20 jaar versus 40 jaar. Dit betekent dat de investeringslasten over een kortere tijdperiode worden afgeschreven dan bij nieuwbouw.

Boekwaarde en kapitaalslasten huidige dorpshuis de Lier

In de gemeentelijke begroting 2021 zijn de volgende bedragen opgenomen:

Boekwaarde gebouw 31-12-2021 (bijdrage aan verbouwing)	€ 37.429
boekwaarde gymzaal	€ 78.209
boekwaarde dakbeveiliging	€ 8.800

De totale boekwaarde moet bij doorgang van het project als eenmalige last worden opgenomen.

Opdracht Taskforce sluitende meerjarenbegroting:

De begroting 2021 van de gemeente Druten is meerjarig niet sluitend. De Taskforce heeft de opdracht om te komen tot een pakket aan maatregelen om het financiële tekort op te lossen. Een regel binnen de Taskforce is, indien er geen dekkingsmiddelen aanwezig zijn binnen de huidige begroting voor nieuw beleid er een integrale afweging plaats moet vinden. Voor genoemde structurele uitzetting in dit voorstel is als gevolg van het voorliggende investeringsplan Dorpshuis de Lier is geen dekking aanwezig in de huidige begroting.

Communicatie

Omwonenden worden geïnformeerd middels een artikel in de dorpskrant van Puiflijk; deze wordt huis aan huis bezorgd.

Inwonersparticipatie

Inwonersparticipatie is in deze fase nog niet van toepassing. Wanneer de raad zich heeft uitgesproken over het haalbaarheidsonderzoek, en duidelijk wordt of het scenario van nieuwbouw nader wordt uitgewerkt, worden inwoners betrokken bij het vervolgtraject.

Uitvoering of Vervolgstappen

De gemeenteraad geeft middels de besluitvorming over deze beslisnota aan welke vervolgstappen genomen kunnen worden.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Voorstel

Advies

BVO Financieel Beleid, Luuk Buijsrogge

HAALBAARHEIDSSSTUDIE NIEUWE MFA DE LIER

PRESENTATIE VAN HET ONDERZOEK NAAR DE HAALBAARHEID VAN
EEN NIEUWE MULTIFUNCTIONELE ACCOMMODATIE 'DE LIER' AAN DE
KONINGSWEG 1 TE PUILFIJK IN OPDRACHT VAN DE GEMEENTE DRUTEN

200830_P-07

17 MEI 2021

1	INLEIDING	3
2	HUIDIGE SITUATIE	4
	• 2.1 BESTAANDE LOCATIE “DE LIER”	4
	2.1.1 SCENARIO 1.1 - ONDERZOEK VERBOUWING BESTAAND GEBOUW “DE LIER”	5
	2.1.2 SCENARIO 1.2 - ONDERZOEK VERVANGENDE NIEUWBOUW OP BESTAANDE LOCATIE “DE LIER”	6
	• 2.2 BESTAANDE LOCATIE “ZAAL DE LINDE”	7
	2.2.1 SCENARIO 2.1 - ONDERZOEK INPASBAARHEID BESTAAND GEBOUW “ZAAL DE LINDE”	8
	2.2.2 SCENARIO 2.2 - ONDERZOEK NIEUWBOUW OP LOCATIE “ZAAL DE LINDE”	9
3	PROGRAMMA VAN WENSEN	10
	• 3.1 RUIMTELIJK PROGRAMMA VAN WENSEN	11
	• 3.2 RUIMTE-RELATIESCHEMA BEGANE GROND	12
	• 3.3 RUIMTE-RELATIESCHEMA VERDIEPING	13
4	ONTWIKKELVARIANTEN	14
	• 4.1 MASSASTUDIE	15
5	VERKAVELING BESTAANDE LOCATIE “DE LIER”	16
	• 5.1 VERKAVELINGSMODEL A	17
	• 5.2 VERKAVELINGSMODEL B	18
	• 5.3 VERKAVELINGSMODEL C	19
6	STRUCTUURONTWERP NIEUWBOUW OP LOCATIE “ZAAL DE LINDE”	20
	• 6.1 SITUATIETEKENING	21
	• 6.2 PLATTEGROND BEGANE GROND	22
	• 6.3 PLATTEGROND VERDIEPING	23
	• 6.4 ARCHITECTONISCHE VERSCHIJNINGSVORM	24
	• 6.5 3D IMPRESSIE NOORD-WEST	25
	• 6.6 3D IMPRESSIE ZUID-WEST	26
	• 6.7 GEVELAANZICHTEN NOORD-WEST + ZUID-WEST	27
	• 6.8 GEVELAANZICHTEN ZUID-OOST + NOORD-OOST	28
	• 6.9 DOORSNEDES A-A + B-B	29
	• 6.10 DOORSNEDES C-C + D-D	30
	• 6.11 DOORSNEDE E-E	31
	• 6.12 ONTWERP INSTALLATIES	32
9	PLANNING	33
10	FINANCIËN	34

INLEIDING

In opdracht van de gemeente Druten is onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een nieuwe multifunctionele accommodatie voor Puiflijk.

Aanleiding daarvoor is de huidige staat waarin dorpshuis De Lier verkeert. Stichting dorpshuis De Lier heeft daarom enkele jaren geleden de gemeente gevraagd om aanpassingen en groot onderhoud te doen aan het bestaande gebouw. Het toen ter beschikking gestelde budget was niet toereikend om geschikte oplossingen te realiseren voor de aanwezige functionele, bouwtechnische en installatietechnische problemen. Mede om die reden is de gemeente Druten in 2020 overgegaan tot de strategische aankoop van het pand van Zaal de Linde.

Zowel bestaande locatie van De Lier als de aangekochte locatie van Zaal de Linde zijn onderzocht, waarbij voor iedere locatie een tweetal scenario's zijn bekeken, te weten:

- **SCENARIO 1**

De locatie "de Lier" aan de Koningsweg 12:

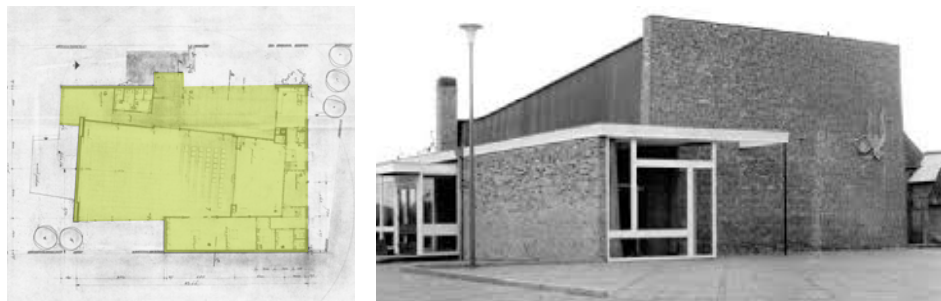
- scenario 1.1: verbouw en uitbreiding bestaande pand
- scenario 1.2: vervangende nieuwbouw op huidige locatie

- **SCENARIO 2**

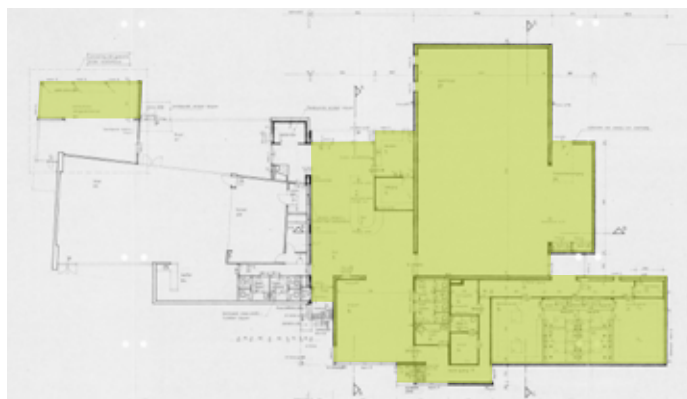
De locatie "Zaal de Linde" aan de Koningsweg 1:

- scenario 2.1: verbouw en uitbreiding bestaande pand
- scenario 2.2: nieuwbouw op deze nieuwe locatie

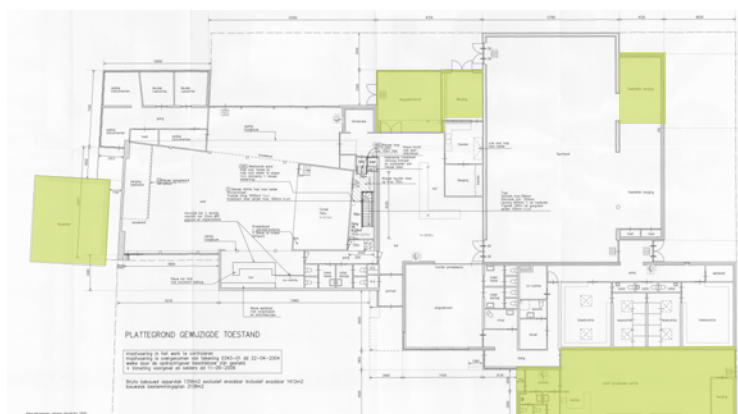
Tijdens het onderzoek en de uitwerking van de scenario's zijn in nauw overleg met vertegenwoordigers van de gemeente en met het stichtingsbestuur van De Lier, keuzes gemaakt die ertoe hebben geleid dat scenario 2.2 verder is uitgewerkt.

Plattegrond en foto van het eerst gebouwdeel, begin jaren '60

Plattegrond van de uitbreiding van de Lier met gymzaal en horecaruimte uit de jaren '80

Plattegrond van de diverse uitbreiding van de Lier tot en met 2010

Plattegrond van de laatste grote uitbreiding van de Lier

Sterk verouderde gymzaal

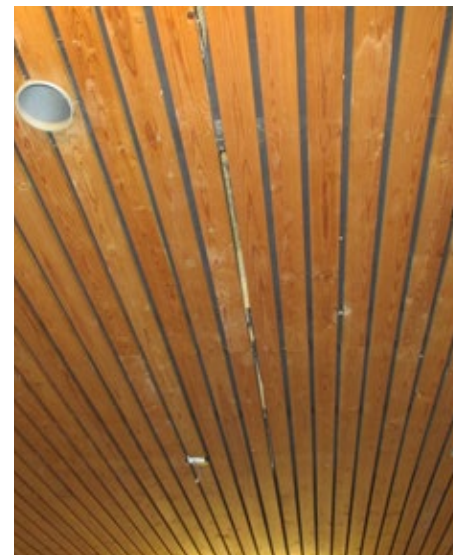
Verouderde tegelvloer kleedruimtes

Slechte staat dakbedekking

Asbest kozijnpanelen

Firetdeok boven plafond is vergaan

Slechte staat voegwerk gevel

Één van de 5 verouderde meterkasten

BESTAANDE LOCATIE “DE LIER”

Dorpshuis de Lier staat vrij centraal in het dorp Puiflijk. Het gebouw wordt omzoomd door parkeerplaatsen die tijdens het jaarlijkse Koningsdagfeest dienen als feestplein. Het bestaande gebouw is een complex dat door de jaren heen ontstaan is in verschillende fases.

- Begin jaren '60 is het eerste deel van dorps huis de Lier gebouwd, dat nu gebruikt wordt als grote zaal. De entree was bij dit gebouw toen nog aan de westzijde gesitueerd.
- Begin jaren '80 is het dorps huis uitgebreid met een gymzaal en de huidige horecaruimte.
- In de periode tot en met 2010 is snackbar Van Kol er tegenaan gebouwd en zijn er in fases nog diverse kleine verbouwingen en uitbreidingen gerealiseerd.
- De laatste grote uitbreiding is de vernieuwde entree met toiletten aan de oostzijde van de Lier.

Door alle verbouwingen en uitbreidingen is een onoverzichtelijke structuur van gangen en kleine ruimtes ontstaan. De horecaruimte is hierdoor volledig ingesloten geraakt in het midden van het gebouw en heeft geen enkel contact met buiten heeft. Dit heeft bovendien een slechte zichtbaarheid tot gevolg. Het gebouw is daardoor ook niet uitnodigend.

Bouwkundig verkeert het gebouw in (zeer) slechte staat qua onderhoud en heeft een zeer lage isolatiewaarde. Hierdoor zijn de onderhoudskosten hoog, zijn de energielasten hoog en is de geluidsisolatie laag. Gevolg: hoge kosten en geluidsoverlast. Een eerste visuele inspectie leert dat de gehele bouwkundige schil vervangen en/of aangepast dient te worden. Het gehele dak, de gevelkozijnen en de gevelbeplatingen dienen vervangen te worden. Bij het vervangen van de deze gebouwdelen is het wenselijk om (waar mogelijk) de gebouwschil te verduurzamen. Door de bestaande structuur is een volledige verduurzaming (optimale isolatie) niet mogelijk en de bestaande vloeren zijn niet te verduurzamen.

Door de omvang van de noodzakelijke renovatie is het te verwachting dat de kosten hoger zullen zijn dan de kosten van vervangende nieuwbouw, met als nadeel dat de bestaande gebouwstructuur gehandhaafd blijft en eventuele duurzaamheidsambities niet worden gehaald.

Hoewel de horecaruimte in het gebouw en de aangrenzende zalen onlangs nog een opfrisbeurt gekregen hebben, zijn ook aan de binnenzijde van het gebouw verschillende onderdelen aan vervanging toe, zoals:

- plafond gymzaal,
- plafond grote zaal,
- diverse kozijnen, deuren en hang- en sluitwerk, en
- diverse vloer- en wandafwerkingen.

Door de vele verbouwing zijn ook de installaties in verschillende fases en onafhankelijk van elkaar gerealiseerd. Deze installaties zijn inmiddels sterk verouderd, voldoen niet meer aan de huidige eisen, veroorzaken regelmatig kortsluiting en veel andere storingen en zijn niet meer in staat om een comfortabel binnenklimaat te creëren. Bij een voorgenomen verbouwing dienen alle installaties vervangen te worden.

Foto's vanaf de parkeerplaats (oostzijde)

Foto's vanaf de Koningeweg

Foto's westzijde

ONDERZOEK VERBOUWING BESTAAND GEBOUW “DE LIER”

Er dienen buitengewoon grote ingrepen plaats te vinden om de levensduur van het bestaande gebouw weer met 20 jaar te verlengen en het gebouw te laten voldoen aan de hedendaagse eisen die gelden voor ventilatie, isolatie, geluidwering en energiegebruik.

Bouwkundige schil:

- vervangen van bestaande gevelbeplating,
- na-isoleren van te handhaven wanden,
- vervangen van bestaande buitenkozijnen,
- vervangen van dakbedekking en isolatie,
- vervangen en verhogen bestaande dakranden (i.v.m. extra isolatie), en
- geluidsisolerende voorzieningen treffen voor tenminste de horecaruimtes en grote zaal.

Intern:

- vervangen plafonds grote zaal en gymzaal,
- vervangen diverse kozijnen, deuren en hang- en sluitwerk, en
- vervangen van diverse vloer- en wandafwerkingen.

Daarnaast zal intern ook het een en ander verbouwd moeten worden om te komen tot een verbetering van de logistiek van het bestaande gebouw en ten behoeve van de integratie van de nieuwe installaties.

Installatie:

- realiseren van een ventilatie-systeem voor het hele gebouw,
- nagenoeg volledig vervangen van de elektrotechnische installatie,
- nagenoeg volledig vervangen van de verwarmingsinstallatie, en voorzien van nieuwe energiezuinige technieken.

Voor dit scenario is niet gekozen om de volgende redenen:

- Al deze ingrepen zijn qua investeringsniveau hoger dan bij nieuwbouw. De materialen en componenten zijn weliswaar hetzelfde, maar in dit geval moeten alle ingrepen plaatsvinden binnen een bestaand gebouw, met alle beperkingen die dat met zich meebrengt.
- Door de bestaande gebouwstructuur en de beperkte ruimten is het nagenoeg onmogelijk om een energetisch gunstige en duurzame installatie te maken.
- Ondanks dat de logistiek met een verbouwing wel te verbeteren is zal de onlogische bestaande structuur grotendeels blijven bestaan.
- Het bestaande pand heeft geen kruipruimte, wat betekent dat de begane grondvloer niet nageïsoleerd kan worden. Dus alle inspanning om de rest van de gebouwschil goed te isoleren worden door deze beperking deels teniet gedaan.
- Omdat het gebouw deels in gebruik zal moet blijven tijdens de renovatie, zal de realisatie gefaseerd uitgevoerd moeten worden. Dit werkt nadelig op de bouwtijd en de bouwkosten. Bovendien levert het veel overlast en beperkingen op voor de gebruikers.

3D impressie geveloptie, schetsontwerp 2018

3D impressie geveloptie, schetsontwerp 2018

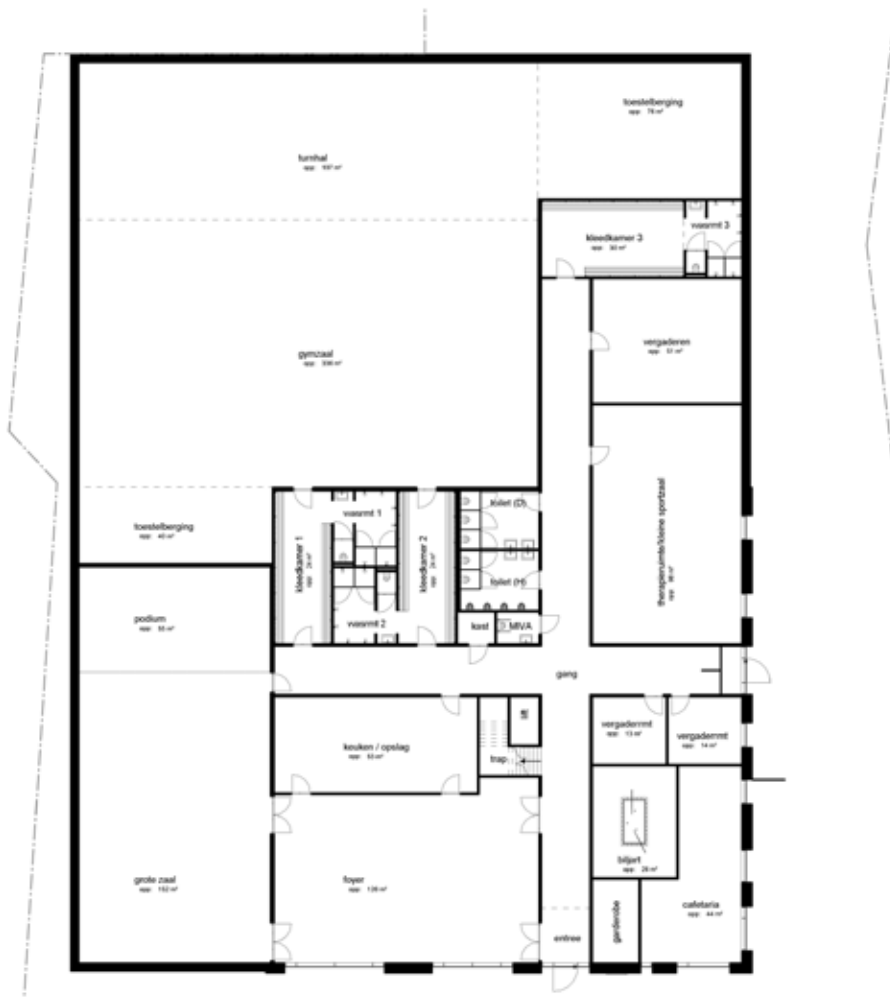
ONDERZOEK VERVANGENDE NIEUWBOUW OP BESTAANDE LOCATIE "DE LIER"

In 2017 en 2018 is er door Croonen architecten in opdracht van stichting de Lier een schetsplan gemaakt voor vervangende nieuwbouw van de Lier op de huidige locatie.

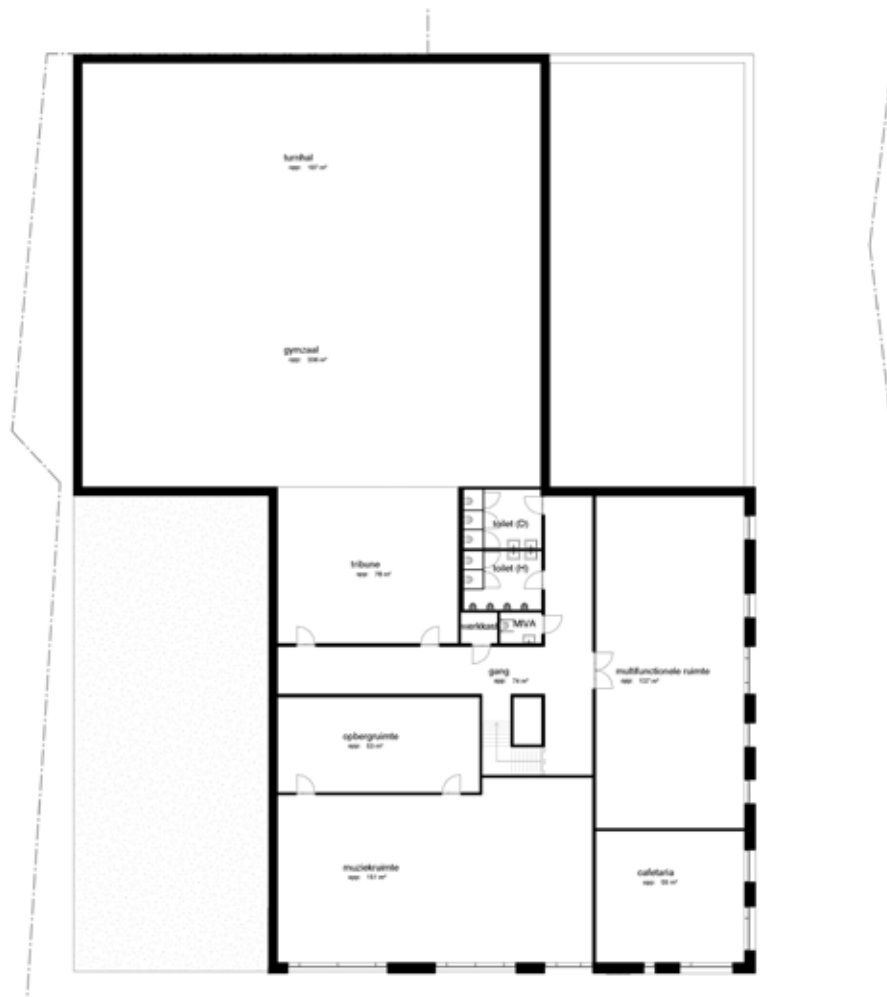
Voor het huidige gebouw is destijds een compacte nieuwbouw ontworpen op basis van een vergelijkbaar programma qua bruto vloeroppervlak.

Voor dit scenario is niet gekozen om de volgende redenen:

- Nieuwbouw op locatie is qua investering vergelijkbaar met nieuwbouw op een nieuwe locatie.
- Beide percelen (Koningsweg 1 en Koningsweg 12) zijn nagenoeg even groot. Op beide locaties moet een pand gesloopt en de grond bouwrijp gemaakt worden alvorens er percelen uitgegeven kunnen worden. De opbrengst uit de uitgifte van deze percelen zal daarmee ook vergelijkbaar zijn.
- Er is een extra investering nodig om een tijdelijke voorziening te treffen voor de gebruikers van De Lier, voor de duur van circa 18 maanden.
- Er is sprake van extra verhuiskosten. De Lier en zijn gebruikers zullen 2x moeten verhuizen. 1x van de bestaande locatie naar de tijdelijke en 1x van de tijdelijke locatie naar de nieuwe Lier.

Plattegrond begane grond, schetsontwerp 2018

Plattegrond verdieping, schetsontwerp 2018

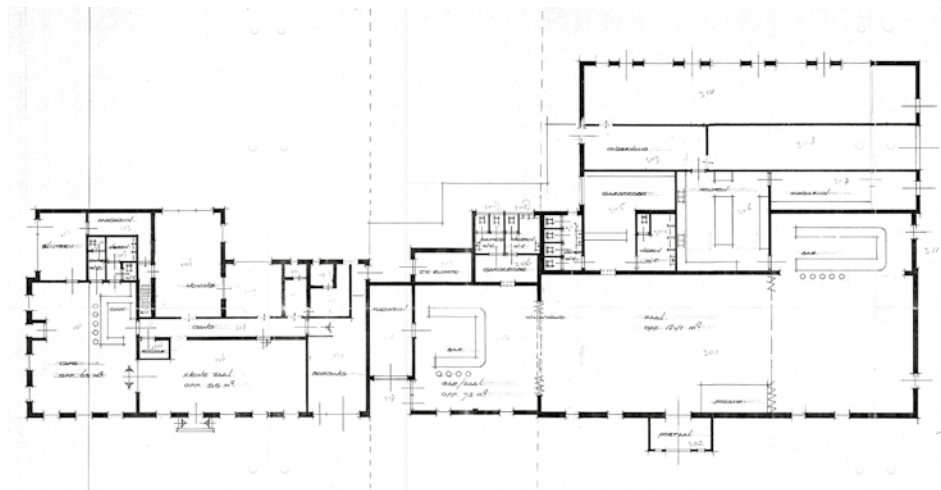
Historische foto van Zaal de Linde (1920-1930)

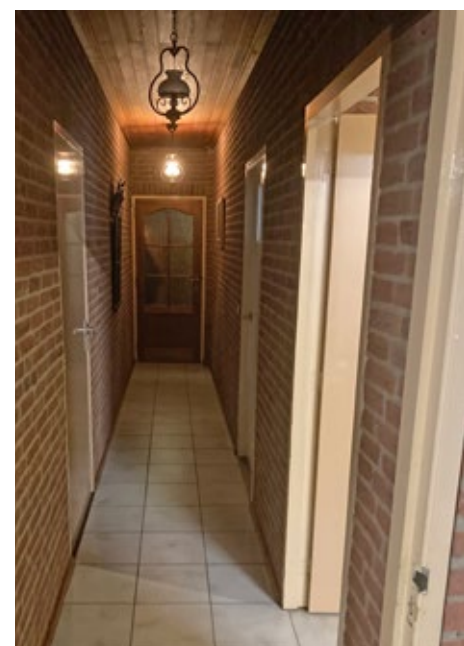
Historische foto van Zaal de Linde (1960-1970)

Historische foto van Zaal de Linde (2021)

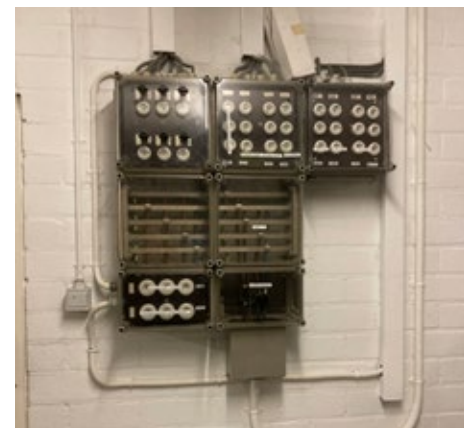
Ongeïsoleerde en brandgevaarlijke rieten kap

Rolstoelontoegankelijke infrastructuur

Vochtige oude kelder

Verouderde meterkast

BESTAANDE LOCATIE “ZAAL DE LINDE”

Op een markante en beeldbepalende plek in het dorp Puiflijk staat het pand van de familie Mulders, beter bekend als Zaal de Linde. Het pand is al sinds 1855 in handen van de familie Mulders, maar is in 2020 door de gemeente aangekocht. Tot april 2022 zal de familie Mulders er nog hun horecabedrijf blijven houden en daarna komt het pand beschikbaar.

De plek kent veel historie, maar vooral ook veel herinneringen bij de bewoners van Puiflijk. Zaal de Linde was de plek waar de jaarlijkse dorpsfeesten van Puiflijk gevierd werden, zoals caranaval en kermis. Dat gebeurt nu nog steeds en inmiddels zijn er ook nog 2 andere jaarlijkse festiviteiten bijgekomen, Puiflijk aan de Kook en de Puiflukse Pubkwis. Van oudsher waren de zalen ook de plek voor het vieren van huwelijken en jubilea.

In de jaren '80 is er sprake geweest van een grote sloopwoede in Puiflijk, waardoor veel oorspronkelijke en karakteristieke panden verloren zijn gegaan. Vandaar dat veel dorpelingen waarde hechten aan het bestaande pand van Zaal de Linde.

Van de historie van het pand is echter niet veel meer zichtbaar, behalve dan de hoofdvorm en de rietgedekte kap. Het pand is veel en vaak verbouwd. Gevelopeningen zitten niet meer op de oorspronkelijke plek en ook is er een volledig nieuwe gevel om de oorspronkelijke steens metselwerk gevel heen gebouwd.

Het voorhuis heeft altijd heel dicht op het kruispunt gestaan, maar met de reconstructie van het kruispunt van de Meerstraat met de Koningsweg, Tabaksveld en Houtsestraat en de verplaatsing van de Lindeboom is er meer ruimte ontstaan.

Bouwkundig verkeert het gebouw in matige staat. De eerste globale inspectie laat zien dat bijna de volledige bouwkundige schil niet of nauwelijks geïsoleerd is. Daarnaast voldoet de geluidsisolatie van de bouwkundige schil niet aan de huidige normen. Dat betekent dat er bij het vervangen van de schil naast een betere thermische isolatie ook een betere geluidsisolatie gerealiseerd dient te worden. De rieten kap heeft geen dakbeschot en is van binnenuit zichtbaar.

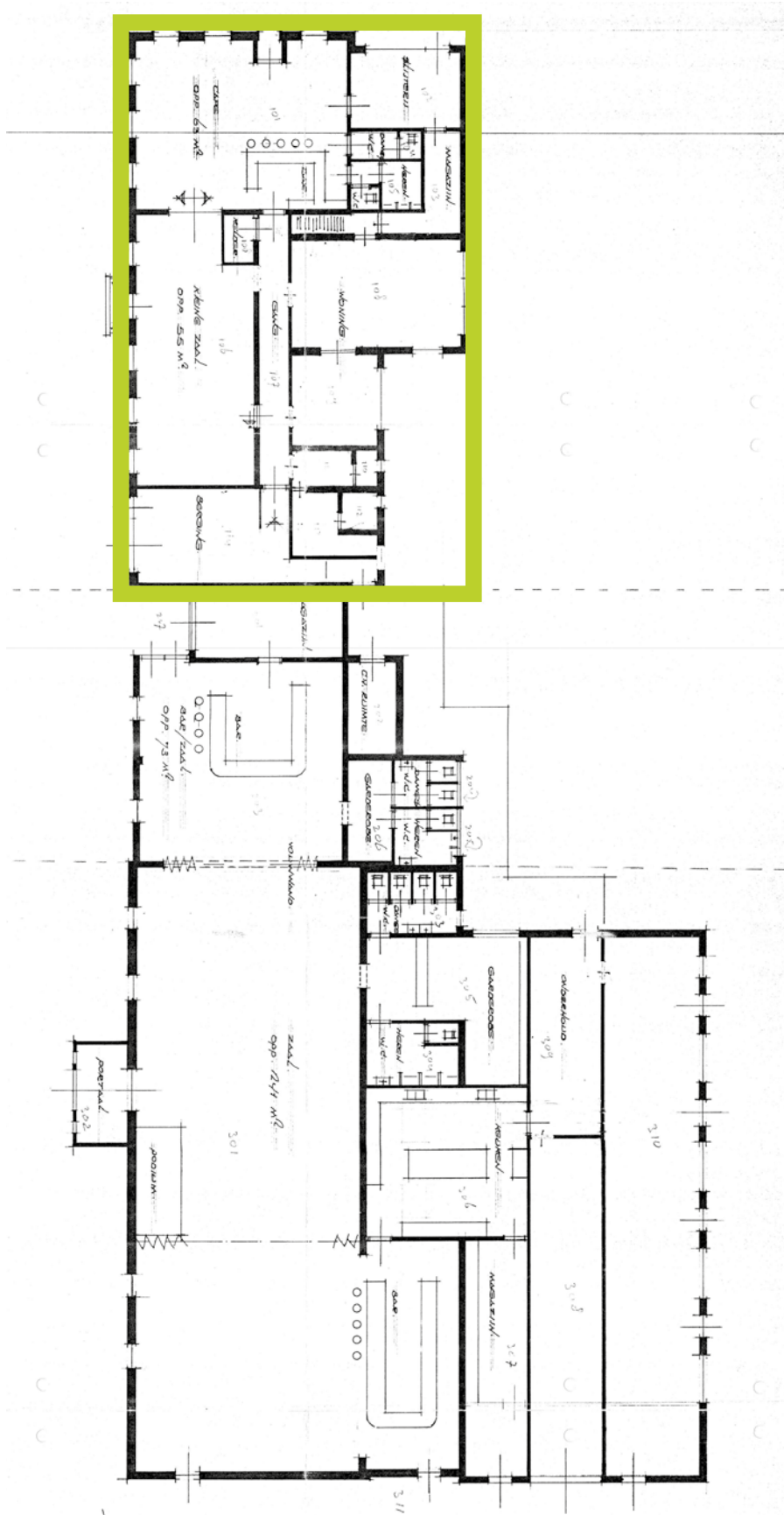
Ook aan de binnenzijde is het gebouw sterk verouderd. Verschillende elementen zijn aan vervanging toe. Denk aan onderdelen zoals:

- plafonds,
- diverse kozijnen, deuren en hang en sluitwerk, en
- vloer- en wandafwerkingen.

Functioneel voldoet het bestaande pand ook niet aan de huidige eisen, zoals:

- toegankelijkheid (opstap bij voordeur en overal te smalle deuren),
- vrije hoogte plafonds,
- op verschillende hoogtes gelegen vloeren,
- zoldervloer is niet geschikt voor toekomstige toepassingen.

Ook installatietechnisch heeft het bestaande gebouw zijn beste tijd gehad. Regelmatig zijn er verstoppingen van het riool. Er is nauwelijks sprake van goede ventilatie in het gebouw en de verwarming is zwaar verouderd en voldoet bij lange na niet meer aan de huidige eisen.

ONDERZOEK INPASBAARHEID BESTAANDE GEBOUW "ZAAL DE LINDE"

Er zijn buitengewoon grote ingrepen nodig om het bestaande gebouw weer tenminste 20 jaar mee te kunnen laten gaan, aan te sluiten op een nieuw MFA en te laten voldoen aan de hedendaagse eisen die gelden voor ventilatie, isolatie, geluidwering en energiegebruik.

Bouwkundige schil:

- bestaande voorzet gevel slopen en nieuwe isolerende schil maken,
- vervangen en isoleren van rieten kap,
- vervangen van bestaande buitenkozijnen,
- vervangen van de volledige begane grond vloer,
- vervangen volledige verdiepingsvloer, en
- geluidsisolerende voorzieningen treffen.

Intern:

- verbreden alle binnenkozijnen
- vervangen diverse kozijnen, deuren en hang en sluitwerk, en
- vervangen alle plafond-, vloer- en wandafwerking.

Daarnaast zal intern ook het een en ander verbouwd moeten worden om te komen tot een verbetering van de logistiek van het bestaande gebouw, een goede aansluiting te kunnen maken met de nieuwe MFA en het integreren van nieuwe installaties.

Installatie:

- realiseren van een ventilatie-systeem,
- volledig vervangen van de elektrotechnische installatie,
- volledig vervangen riolering,
- volledig vervangen van de verwarmingsinstallatie en voorzien van nieuwe energiezuinige technieken

Voor dit scenario is niet gekozen om de volgende redenen:

- De monumentale waarde van het bestaande pand is beperkt.
- Al deze ingrepen zijn qua investeringsniveau hoger dan bij nieuwbouw. De materialen en componenten zijn weliswaar hetzelfde, maar in dit geval moeten alle ingrepen plaatsvinden binnen een bestaand gebouw, met alle beperkingen die dat met zich meebrengt.
- Door de bestaande gebouwstructuur en de beperkte ruimten is het nagenoeg onmogelijk om een energetisch gunstige en duurzame installatie te maken.
- De positie van het bestaande café op het perceel belemmert het realiseren van een optimaal dorpsplein met terras.
- De positie van het bestaande café op het perceel is logistiek gezien een ongunstige plek voor de horeca in relatie tot andere functies binnen de multifunctionele accommodatie, wat de multifunctionaliteit en het gebruik beperkt.
- Een rietgedekte kap vraagt veel en kostbaar onderhoud en heeft daarmee een negatief effect op de exploitatie.

ONDERZOEK NIEUWBOUW OP LOCATIE “ZAAL DE LINDE”

Uiteindelijk resteert nog het scenario van vervangende nieuwbouw van De Lier op de locatie van Zaal de Linde over. Met dit scenario blijft deze markante en beeldbepalende plek als belangrijke plek voor het dorp behouden.

Belangrijke voordelen ten opzichte van de andere scenario's:

- geen extra kosten voor het treffen van tijdelijke voorzieningen,
- geen extra kosten door meerdere verhuisbewegingen,
- geen overlast voor de gebruikers van de Lier tijdens de uitvoering van de werkzaamheden,
- door volledige nieuwbouw is het mogelijk om het multifunctioneel gebruik te optimaliseren
- door volledige nieuwbouw is het eenvoudiger om het gebouw aan alle nieuwe eisen te laten voldoen.

Na zorgvuldige afweging is gekozen om dit scenario verder uit te werken. Hiervoor is het volgende stappenplan gevolgd:

- opstellen van een programma van wensen,
- opstellen van een aantal verschillende ontwikkelvarianten en deze ter keuze voorleggen aan het stichtingsbestuur en vertegenwoordigers van de gemeente bijeen in een projectgroep,
- verkavelingsstudies van de bestaande locatie van De Lier,
- functioneel structuurontwerp van de plattegronden van het nieuwe MFA,
- esthetisch structuurontwerp voor de architectonische verschijningsvorm van de nieuwe MFA,
- structuurontwerp voor de gebouwinstallaties,
- opstellen van een investeringskostenraming van het gemaakte schetsontwerp,
- opstellen van een planning van de doorlooptijd tot en met realisatie van de nieuwe MFA.

In de hoofdstukken hierna zijn deze stappen nader toegelicht en gevisualiseerd.

Een breed spectrum aan gebruikers en activiteiten die nu al in en om de Lier plaatsvinden

Activiteiten die na sluiting zaal de Linde ook naar de Lier zullen komen

PROGRAMMA VAN WENSEN

Om de ruimtebehoefte van de verschillende gebruikers van een toekomstige nieuwbouw van De Lier in kaart te brengen, heeft het bestuur een vragenlijst verspreid onder alle gebruikers, met als doel antwoord te krijgen op vragen over de benodigde ruimte(s), de frequentie van de verschillende activiteiten en de dagen en tijdstippen waarop deze activiteiten nu plaatsvinden.

De ingevulde lijsten zijn ter analyse en uitwerking aangeboden aan Croonen architecten. Er is een inventarisatie gemaakt van alle verschillende gevraagde ruimtes. Op basis van het soort gebruik is gekeken welke ruimtevragen er door multifunctioneel gebruik in één ruimte gehuisvest kunnen worden.

Om te toetsen of dit dubbelgebruik geen belemmeringen zou geven in de weekplanning is er een fictieve weekplanning opgezet. Het belangrijkste knelpunt bleek het gebruik van de grote zaal/gymzaal te zijn:

- Er is eigenlijk geen ruimte in de weekplanning om de grote zaal en gymzaal te combineren tot één ruimte. Dit betekent een beperking voor het organiseren van aanvullende activiteiten.
- Beide dagbestedingen zorgen voor een grote claim op de ruimten in de dagsituatie. Een zelfstandige dagbestedingsruimte zal meer mogelijkheden bieden voor het organiseren van andere evenementen gedurende de dag.
- Bij repetities van muziekverenigingen in de grote zaal ontstaat er geluidsoverlast voor sommige activiteiten in aangrenzende ruimten. Denk aan joga, vergaderingen of kaartavonden.

Om bovengenoemde redenen is er daarom voor gekozen om uit te gaan van:

- een gymzaal: dit is een noodzakelijk onderdeel van dorps huis de Lier. Niet alleen voor de sportverenigingen die er gebruik van maken, maar ook voor het bewegingsonderwijs voor de leerlingen van basisschool 't Geerke. De gemeente heeft vanuit de onderwijswetgeving een zorgplicht om te voorzien in voldoende gymvoorzieningen voor de scholen. Uit onderzoek is gebleken dat de gymzaal van de Doorkijk onvoldoende capaciteit heeft om de leerlingen van 't Geerke onder te brengen die nu in dorps huis de Lier gymmen. Dit is getoetst aan de leerlingenprognoses die aangeven dat de leerlingenomvang van basisschool 't Geerke stabiel blijven naar de toekomst toe. Andere gymvoorzieningen zijn niet aanwezig binnen de door de wet bepaalde maximale afstand, waardoor de gymzaal moet worden meegenomen in het nieuwbouwscenario
- een grote zaal, conform de huidige situatie bij de bestaande Lier,
- twee aparte dagbestedingsruimtes te maken die 's avonds samen te voegen zijn tot een repetitieruimte.

Ook in kleinere ruimtes is dubbelgebruik gevonden. Bij het hoofdstuk schetsontwerp wordt daar verder op ingegaan.

Om te komen tot een goed structuurontwerp is ook een analyse gemaakt welke relaties verschillende ruimtes tot elkaar hebben. Dit maakt vóór het ontwerpen van een plattegrond inzichtelijk welke ruimtes in elkaars nabijheid moeten liggen of met elkaar verbonden kunnen worden. Het ruimtelijk programma van wensen is samen met het ruimte-relatieschema vertaald in een eerste schetsontwerp.

VAN KOL FRITURE

Ten behoeve van de haalbaarheidsstudie zijn er ook verkennende gesprekken geweest met van Kol Friture. Hun wensen zijn ook opgenomen in de ruimtestaat en het structuurontwerp. Definitief programma van wensen en overige afspraken zijn nog afhankelijk van een nader te sluiten overeenkomst.

RUIMTESTAAT MFA DE LIER

op basis van planning en benodigde ruimtes

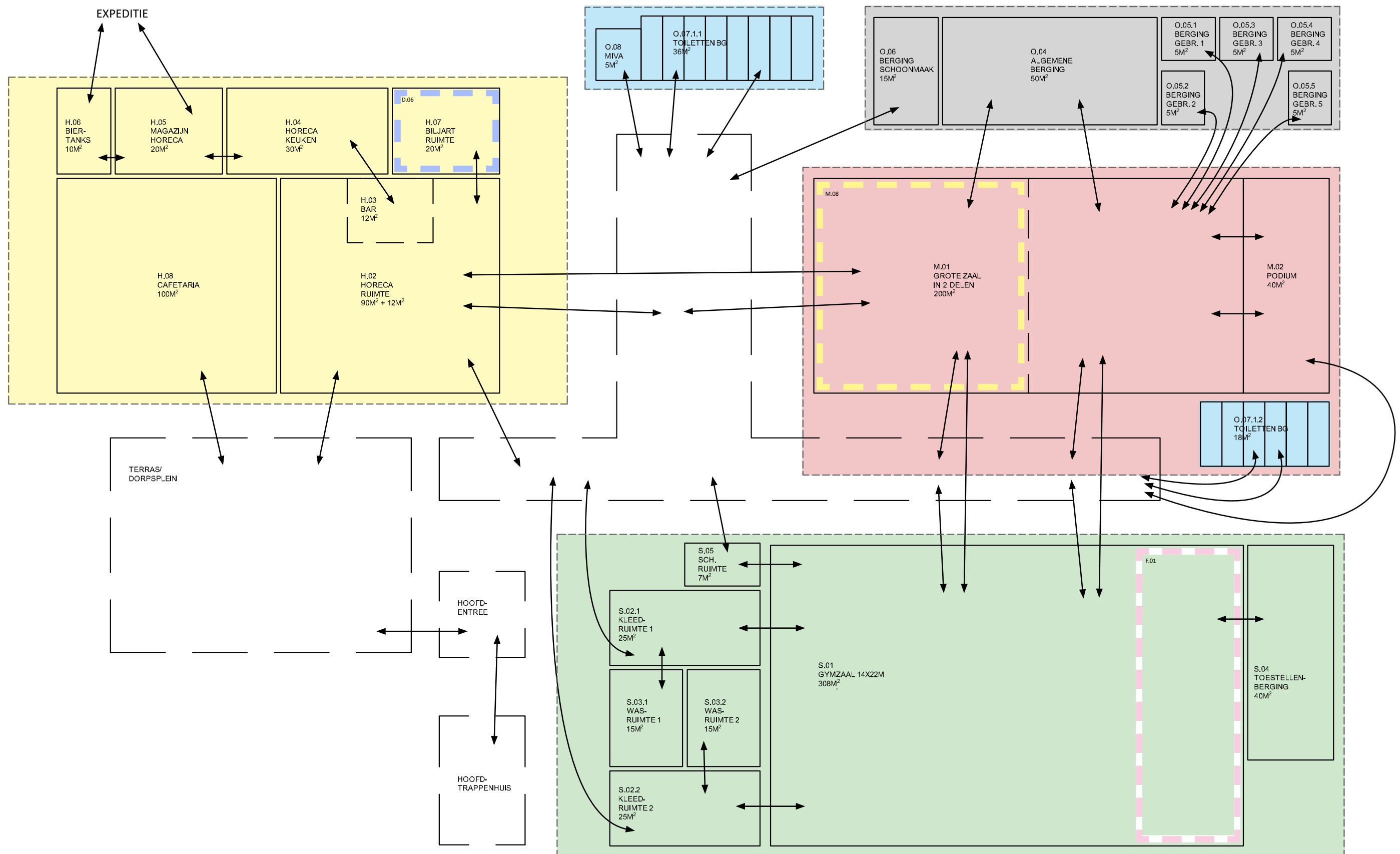
bvo/nvo 1,4

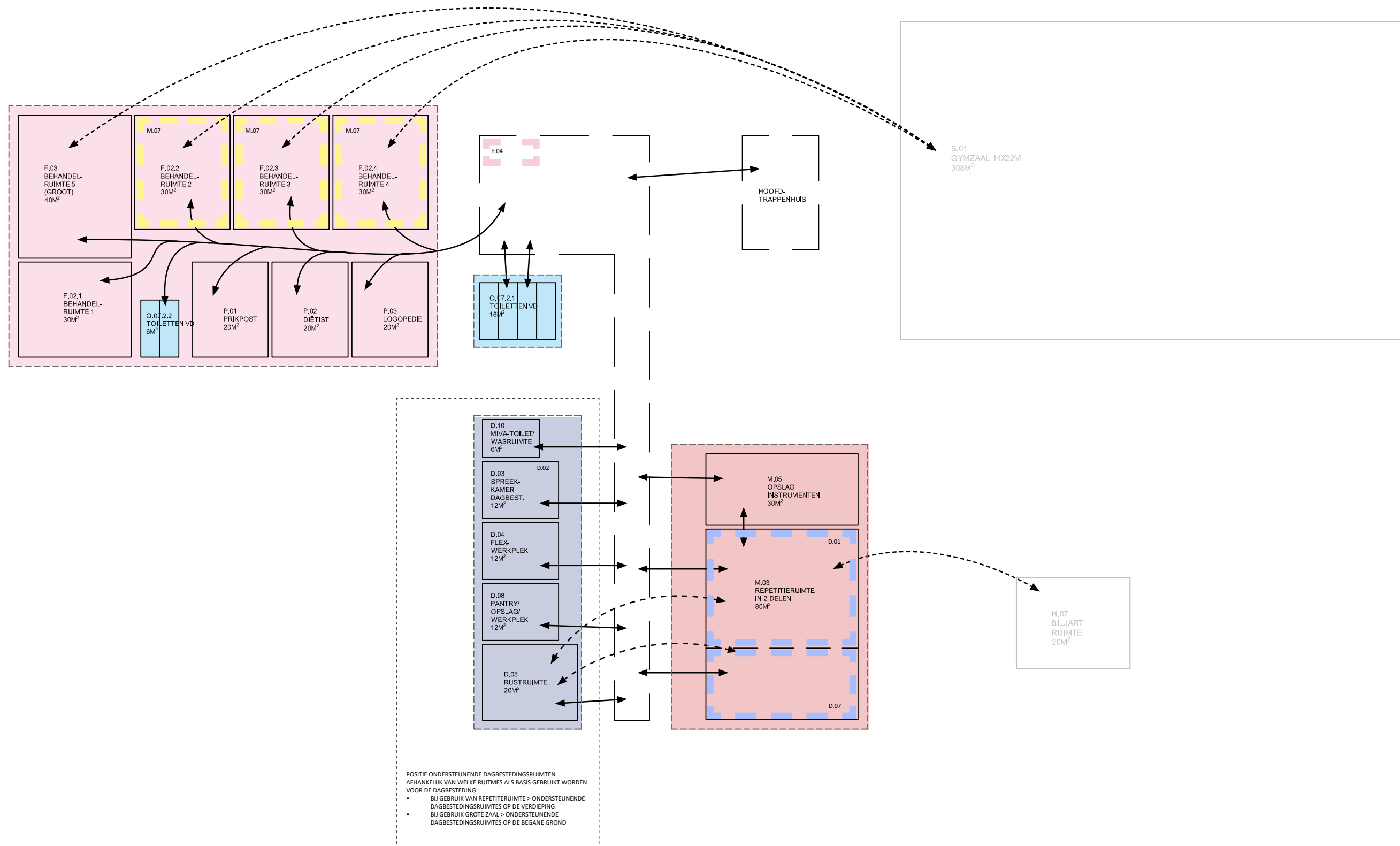
	ruimte	omschrijving	NVO	Aantal	Totaal NVO	BVO	Totaal	opmerking
MAATSCHAPPELIJ / CULTUREEL							378,0	m2 BVO
M.01	Grote zaal		200	1	200	280,0		
M.02	Podium		40	1	40	56,0		
M.03	Repetitieruimte	30 personen in 2 delen	80	0	0	0,0		
M.04	Lesruimte	in de repetitieruimte	20	0	0	0,0		
M.05	Opslag instrumenten		30	1	30	42,0		
M.06	Vergaderruimte 15p	Gebruik behandelruimtes of deel van Multifunctionele zaal	30	0	0	0,0		
M.07	Vergaderruimte 75p	Gebruik grote zaal of Multifunctionele zaal	150	0	0	0,0		
SPORT							616,0	m2 BVO
S.01	Gymzaal	22x14x5,5	308	1	308	431,2		
S.02	Kleedruimte	conform kvlo-norm	25	2	50	70,0		
S.03	Wasruimte	conform kvlo-norm	15	2	30	42,0		
S.04	Toestellenberging	conform kvlo-norm	45	1	45	63,0		
S.05	Scheidsrechters/Docentenruimte	conform kvlo-norm	7	1	7	9,8		
HORECA							394,8	m2 BVO
H.01	Grote Feestzaal	Combinatie van aanwezige ruimtes	598	0	0	0,0		grote zaal + horecaruimte + gymzaal
H.02	Horecaruimte	60 personen á 1,5m2 / persoon	90	1	90	126,0		
H.03	Bar		12	1	12	16,8		
H.04	Keuken		30	1	30	42,0		
H.05	Magazijn		20	1	20	28,0		
H.06	Biertanks	2x	10	1	10	14,0		
H.07	Biljartruimte	tevens vraag uit dagbesteding	20	1	20	28,0		
H.08	van Kol Friture		100	1	100	140,0		
FYSIOTHERAPIE							224,0	m2 BVO
F.01	Oefenruimte	gebruik gymzaal	0	0	0	0,0		
F.02	Behandelruimte groot		40	1	40	56,0		
F.03	Behandelruimte		30	4	120	168,0		
F.04	Pantry	in 1 van de behandelruimtes	0	1	0	0,0		
F.05	Wachtruimte	opnemen in algemene verkeersruimte	0	1	0	0,0		
PARAMEDISCH							84,0	m2 BVO
P.01	Prikpost		20	1	20	28,0		
P.02	Logopedie		20	1	20	28,0		
P.03	Diëtist		20	1	20	28,0		
DAGBESTEDING							44,8	m2 BVO
D.01	Dagbestedingsruimte groot	gebruik van 1/2 van grote zaal	50	0	0	0,0		in repetitieruimte
D.02	Dagbestedingsruimte klein	5 personen	12	0	0	0,0		in repetitieruimte
D.03	Spreekkamer	gebruik dagbestedingsruimte klein	12	0	0	0,0		
D.04	Flexwerkplekken	3 werkplekken	12	1	12	16,8		
D.05	Rustruimte	gezamenlijk gebruik	20	1	20	28,0		
D.06	Biljartruimte	gebruik van biljartruimte horeca	20	0	0	0,0		gebruik 1.16
DAGBESTEDING PLURYN							25,2	m2 BVO
D.07	Dagbestedingsruimte midden	gebruik van 1/2 van grote zaal	30	0	0	0,0		
D.08	Pantry/opslag/werkplek		12	1	12	16,8		
D.09	Rustruimte	gedeeld gebruik rustruimte	20	0	0	0,0		gebruik 4.05
D.10	MIVA was/toiletruimte		6	1	6	8,4		
ONDERSTEUNENDE RUIMTES							217,0	m2 BVO
O.01	Verkeersruimte	in factor BVO/NVO verrekend	0					
O.02	Installatieruimte	in factor BVO/NVO verrekend	0					
O.03	Constructieruimte	in factor BVO/NVO verrekend	0					
O.04	Algemene berging		50	1	50	70,0		
O.05	Bergingen gebruikers	n.t.b. wie exact welke berging nodig heeft	5	5	25	35,0		
O.06	Schoonmaak		15	1	15	21,0		
O.07	Toiletten		3	20	60	84,0		
O.08	MIVA toiletten		5	1	5	7,0		
CORRECTIES							112,0	m2 BVO
M.03	Repetitieruimte	30 personen in 2 delen (buiten de raming gevallen)	80	1	80	112,0		
AANVULLINGEN GEDURENDE HET PROCES							56,0	m2 BVO
H.08	Cafetaria	aanvullende wens 56m2/laag	12	1	12	16,8		
H.09	Cafetaria opslag		20	1	20	28,0		
H.10	Beheerdersruimte		8	1	8	11,2		
Totaal benodigd vloeroppervlak COMPACT							2.151,8	m2 BVO
	Extra ruimte t.b.v. flexibiliteit en ruimte in de planning scenario 3+4		150	1	150	210,0		
Totaal benodigd vloeroppervlak PLUS							2.361,8	m2 BVO

BUITENRUIMTESTAAT MFA DE LIER

op basis van activiteiten gebruikers

	ruimte	omschrijving				BTO	Totaal	opmerking
BEBOUWD OPPERVLAK							1.614	m2 BVO
	Bruto bebouwd oppervlak	min. 1/4 programma op de verdieping	2152	0,75		1.614		
ALGEMEEN							170	m2 BVO
	Dorpsplein / terras					150		
	Opstelplaats containers					20		
PARKEREN							1.082	m2 BVO
	Parkeerplaatsen		25	m2/pp	40	1.002		
	CROW-norm 2012	buurt- / dorpscentrum, rest bebouwde kom, matig stedelijk						
	min. pp/100m2 BVO	2,7	2152	0,01	58			
	max. pp/100m2 BVO	4,7						
	gem. pp/100m2 BVO	3,7						
	Reeds aanwezig in de openbare ruimte				18			
	Fietsenstalling		2	m2/pp	40	80		
TOTAAL BENODIGD TERREINOPPERVLAK							2.866	m2 BVO
TOTAAL TERREINOPPERVLAK							3.202	m2 BTO
	Perceel C-5680					2.510		
	Perceel C-4958					692		
RESULTAAT							336	m2 BVO
	Nader in te vullen	extra parkeerplaatsen						

Knooppunt van belangrijke ontsluitingswegen van het dorp

Dorpse lintbebouwing met duidelijke beëindiging. Openheid en ruimte bij deze beëindigingen.

Conceptueel schema van de inpassing van het programma op de LOCATIE

BEOORDELING ONTWIKKELVARIANTEN

Wijze van toekennen score
 -2 zeer negatief
 -1 negatief
 0 neutraal
 1 positief
 2 zeer positief

Ieder van de onderstaande punten krijgt een score

	score	totaal
Stedenbouwkundig		0
Ligging van het dorpsplein in relatie tot het kruispunt en het dorp		
Ligging entrees in relatie tot het dorpsplein		
Ligging van het parkeerterrein op het perceel		
Positie van de diverse programmaonderdelen in relatie tot belendende percelen		
-		
Programma van wensen		0
Positie van de verschillende programma onderdelen ten opzichte van elkaar		
Positie horeca in relatie tot de grote zaal		
Positie horeca in relatie tot de gymzaal		
Positie grote zaal en gymzaal ten opzichte van elkaar (multifunctioneel gebruik)		
-		
Gebruik		0
Individuele ontsluiting van programmaonderdelen		
Mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik van horecaruimte		
Mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik van de grote zaal		
Mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik van de gymzaal		
Overzicht en toezicht		
Korte looplijnen		
-		
Exploitatie		0
Compact, economisch gunstig en energie-efficiënt bouwvolume		
Compacte technische infrastructuur voor installatiecomponenten (toiletten, douche, keuken)		
-		
Architectuur		0
Kansen om de gewenste uitstraling te realiseren met dit bouwvolume		
Kansen om naar de omgeving vriendelijke gevels te creëren (transparantie en beleving)		
-		
Totaal score		0

Scorematrix

ONTWIKKELVARIANTEN

Om te komen tot passende ontwikkelvarianten is eerst de bestaande locatie van Zaal de Linde geanalyseerd. De locatie ligt aan een kruispunt van een drietal ontsluitingswegen van Puiflijk, Meerstraat, Houtsestraat en Koningsweg. Zoals eerder opgemerkt is het een markant en beeldbepalend punt in het dorp.

De stedenbouwkundige structuur wordt gekenmerkt door lintbebouwing aan de drie ontsluitingswegen, alsmede aan het Tabaksveld en de Torensingel. Nabij de kruisingen van deze wegen eindigen deze “linten” en ontstaan er plekken met meer openheid.

Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij deze structuur wordt het parkeerterrein aan de Torensingel gehandhaafd en daarmee de bestaande openheid op die plek. Om de openheid ook aan de kruising van de 3 ontsluitingswegen te creëren, zou het de voorkeur hebben om daar het dorpsplein te situeren. Het nieuwe gebouw is dan de beëindiging van het lint aan de de Koningsweg enerzijds en het lint aan de Torensingel anderzijds.

Vanuit de tabel met ruimtebehoefte en het ruimte-relatieschema is een oppervlakteverdeling tussen begane grond en verdieping aangenomen van 70%-30%. Op basis van deze verdeling zijn een 4-tal ontwikkelvarianten uitgewerkt die op de pagina hierna in beeld zijn gebracht.

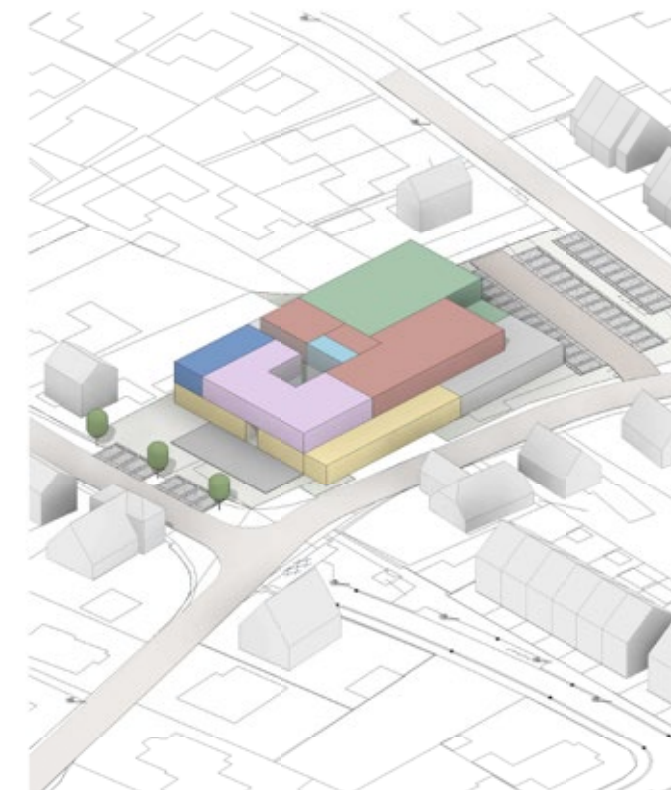
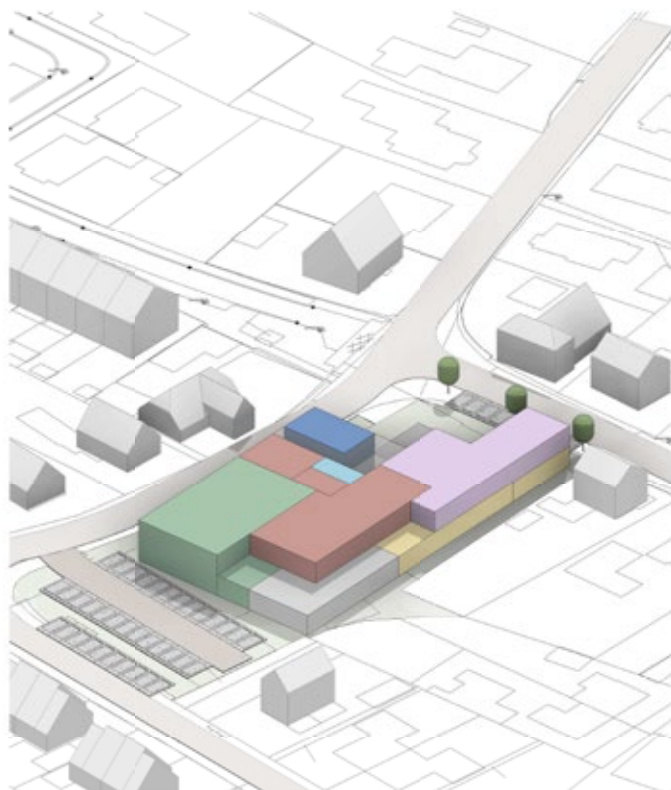
- **ONTWIKKELVARIANT 1** - 70-30 met een dorpsplein aan de kruising
- **ONTWIKKELVARIANT 2** - 70-30 compact
- **ONTWIKKELVARIANT 3** - 80-20 met een dorpsplein aan de kruising
- **ONTWIKKELVARIANT 4** - 70-30 met dorpsplein ertussen

Deze ontwikkelvarianten zijn gepresenteerd aan het voltallige stichtingsbestuur. Op basis van de hiernaast afgebeelde scorematrix hebben zij alle varianten beoordeeld. Na verwerking van alle scores van alle bestuursleden is variant 3 als beste uit de bus gekomen.

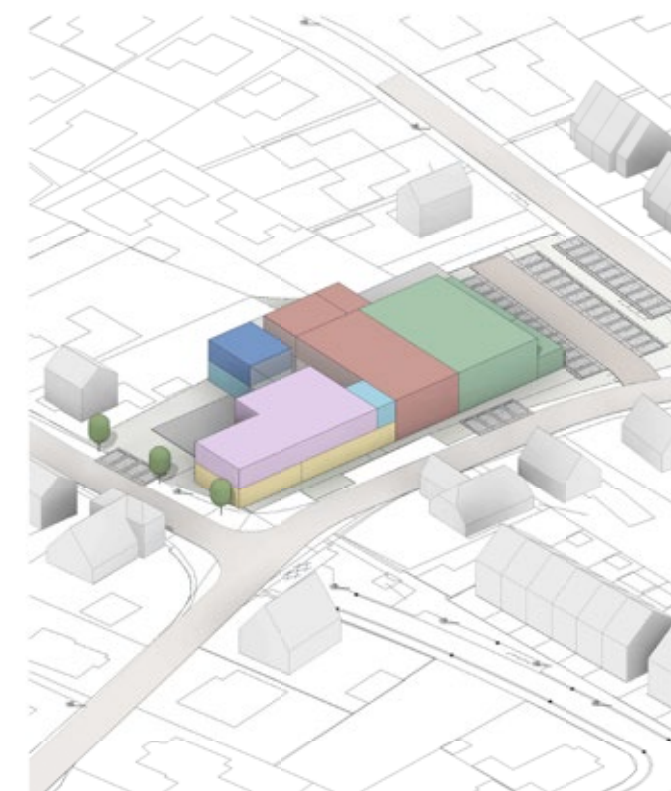
Op alle onderdelen van de scorematrix scoorde deze variant het hoogste. Deze variant is daarom gebruikt als basis voor de verdere uitwerking van het plan tot een schetsontwerp.

Ontwikkelvariant 1 - 70-30 MET DORPSPLEIN AAN DE KRUISING

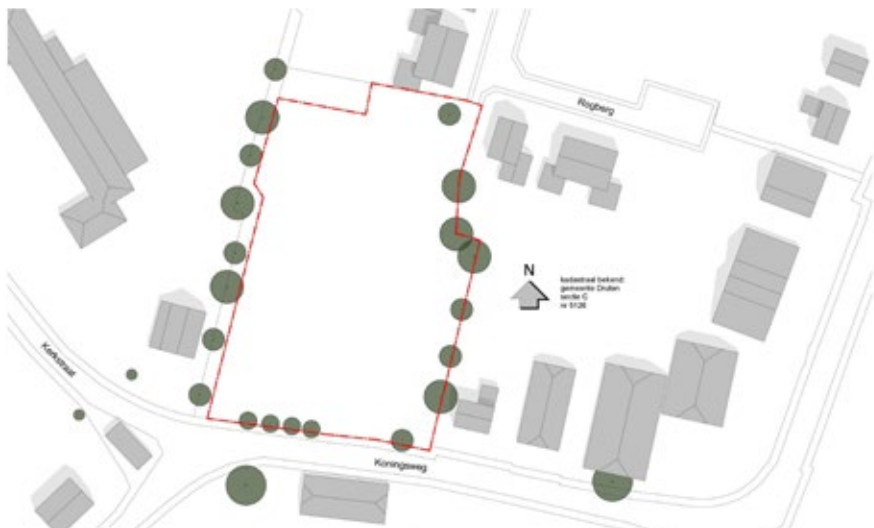

Ontwikkelvariant 3 - 80-20 MET DORPSPLEIN AAN DE KRUISING

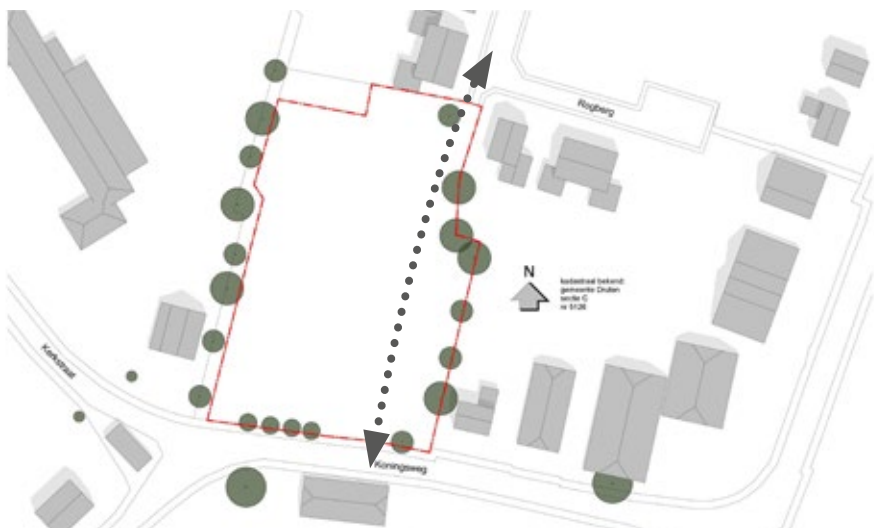

Ontwikkelvariant 4 - 70-30 MET DORPSPLEIN ERTUSSEN

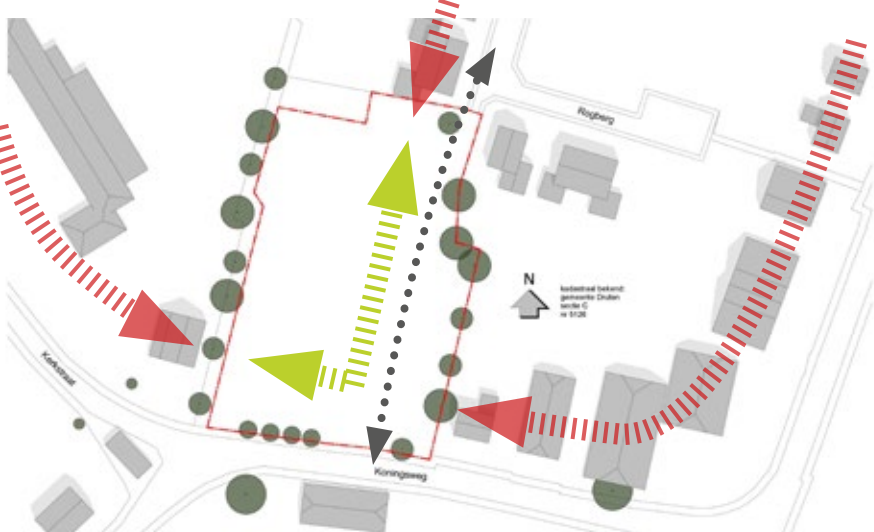

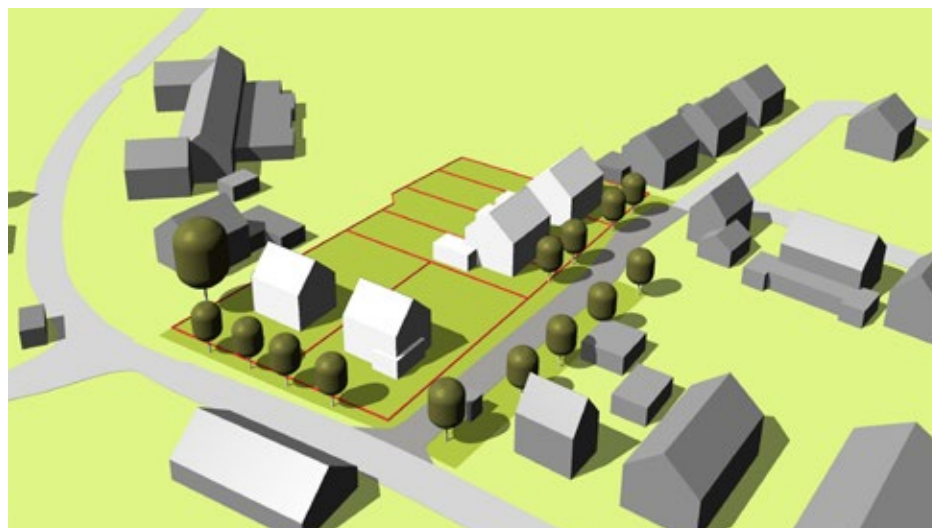
Bestaande groenstructuur behouden

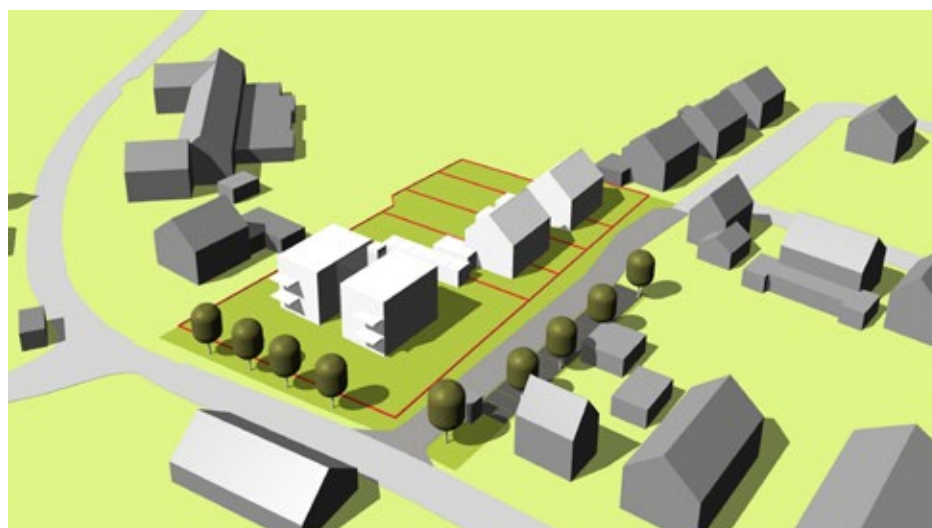
Bestaande langzaam verkeersroute gebruiken als ontsluiting

Aansluiten op bestaande linten van de lintbebouwing van het dorp Puiflijk

VERKAVELINGSMODEL A

VERKAVELINGSMODEL B

VERKAVELINGSMODEL C

VERKAVELING BESTAANDE LOCATIE “DE LIER”

Bij nieuwbouw op locatie “Zaal de Linde” komt het huidige perceel van De Lier vrij. Nadat het bestaande pand gesloopt is ontstaat er ruimte om het perceel te verkavelen voor woningbouw.

Uitgangspunten voor het toe te voegen woonprogramma zijn:

- zo goed mogelijk aansluiten bij de bestaande lintbebouwing van het dorp Puiflijk,
- qua infrastructuur logisch aansluiten op de bestaande infrastructuur, en
- qua woontypologieën aansluiten bij de vraag die bestaat in het dorp.

Om inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor een optimale verkaveling passend in de stedenbouwkundige structuur van het dorp zijn een drietal verkavelingsmodellen uitgewerkt:

- **VERKAVELINGSMODEL A:**
2 vrijstaande kavels aan de Koningweg en 4 tweeonereenkap kavels aan de nieuwe verbindingroute tussen Koningweg en Rogberg
- **VERKAVELINGSMODEL B:**
6 appartementen aan de Koningweg en 4 tweeonereenkap kavels aan de nieuwe verbindingroute tussen Koningweg en Rogberg
- **VERKAVELINGSMODEL C:**
12 patiowoningen, waarvan er vier aan de Koningweg liggen. De overige 8 woningen aan een hofje op het daarachter gelegen terrein. Dit hofje wordt ontsloten door de nieuwe verbindingroute tussen Koningweg en Rogberg.

Ook een combinatie van varianten behoort tot de mogelijkheden. Van alle drie de verkavelingsmodellen is hiernaast een vogelvluchtimpresie zichtbaar. op de pagina's hierna zijn de verkavelingen wat gedetailleerder in beeld gebracht.

Van de verschillende verkavelingsvarianten is een grondexploitatieberekening gemaakt. De verwachte opbrengst is opgenomen in het financiële overzicht. (hst. 8, pag. 34)

UITWERKING ONTWIKKELVARIANT 3

Het ruimte-relatieschema is samen met het programma van wensen vertaald in de hierna gepresenteerde plattegronden. Toekomstbestendigheid, multifunctionaliteit en koppelbaarheid van de verschillende ruimtes is daarbij het belangrijkste uitgangspunt, zoals dat bij een goede multifunctionele accommodatie gewenst is. Om deze reden is ervoor gekozen om de hele begane grondvloer op één nivo aan te leggen, uiteraard met uitzondering van het podium.

Het vloerpeil en daarmee het nieuwe dorpsplein ligt circa 0,4m lager dan het peil van de Koningsweg. Vanaf de Koningsweg liggen over de hele breedte 3 traptreden die het plein te voet bereikbaar maken. De Meerstraat loopt op natuurlijke wijze af richting de Torensingel. Ter plaatse van de nieuwe voorgevel liggen Meerstraat en dorpsplein op hetzelfde niveau en kan het dorpsplein drempelloos door rolstoelers worden bereikt. Aan de achterzijde van het pand betekent dit, dat het vloerpeil circa 0,8m hoger ligt dan het parkeerterrein. Een kleine trap naar de achterentree overbruggt daar het ontstane hoogteverschil. Het totale hoogteverschil tussen de Koningsweg en de parkeerplaats aan de Torensingel is circa 1,2m.

Diverse ruimtes in dit ontwerp worden multifunctioneel ingezet. De fysiotherapieruimtes worden alleen overdag gebruikt. In de avonden blijven deze ruimtes ongebruikt, terwijl er in de avond juist vraag is naar vergaderruimte voor de verschillende verenigingen en besturen. In overleg met de huurder van de fysiotherapieruimtes is overeengekomen dat deze ruimtes buiten de praktijken ook ingezet mogen worden als overleg- en vergaderruimtes.

Er wordt een repetitieruimte gerealiseerd voor de verschillende muziekverenigingen. Deze repetitieruimte kan multifunctioneel worden ingezet. In de avonden wordt deze ruimte gebruikt door de muziekverenigingen. Overdag is deze ruimte vrijomdienstte doen als dagbestedingsruimte. Door een verplaatsbare paneelwand kan de ruimte verdeeld worden in 2 dagbestedingsruimtes, 1 voor Pluryn en 1 voor de senioren.

Met het verplaatsen van de dagbestedingsruimte naar de repetitieruimte, ontstaat er ruimte om overdag ook andere groepen te kunnen ontvangen in de grote zaal voor bijvoorbeeld een:

- congres,
- vergadering of lezing, lezing,
- receptie, of
- koffietafel.

Ook deze grote zaal is in 2 gelijke delen te verdelen door een verplaatsbare panelenwand. Hierdoor kunnen tegelijkertijd 2 kleinere activiteiten naast elkaar plaatsvinden. Beide ruimtes zijn goed te benaderen en koppelbaar met de horecaruimte, het domein van de uitbater en het ontmoetingshart van het complex. Grote zaal, podium en horecaruimte kunnen allemaal aan elkaar gekoppeld worden, waardoor een feestruimte ontstaat die vergelijkbaar qua grootte is met de feestzaal van "Zaal de Linde". Groot genoeg dus voor de kermis en carnaval.

Mocht er toch nog een nog groter evenement plaatsvinden, of een evenement dat meer ruimte nodig heeft, zoals bijvoorbeeld de rommelmarkt van KNA, dan is middels een aantal dubbele deuren ook de gymzaal nog te koppelen aan de grote zaal.

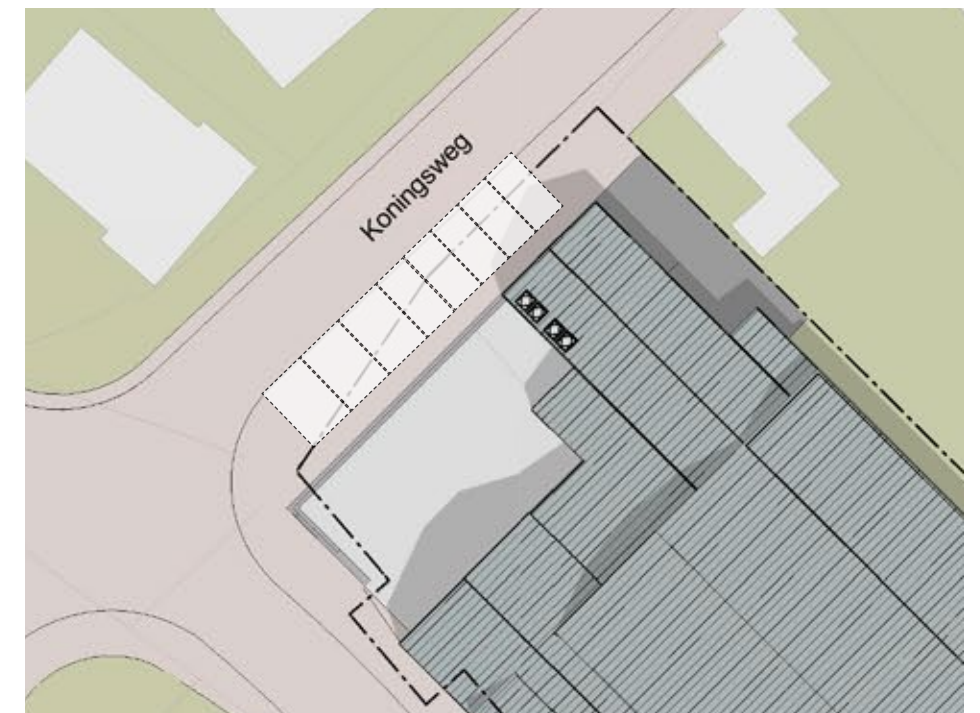
De horecaruimtes van het MFA en de snackbar liggen tegen elkaar aan. De aan- en afvoer van goederen van beide voorzieningen kan daarmee worden gecombineerd. In de toekomst biedt het ook nog de mogelijkheid dat één uitbater beide horecavoorzieningen kan exploiteren. In de huidige vorm is ook samenwerken eenvoudig te realiseren.

Door het hele plan is aandacht besteed aan het multifunctioneel maken en het kunnen delen van ruimtes. Zelfs kleine ruimtes worden in dit plan multifunctioneel ingezet. Enkele voorbeelden daarvan zijn:

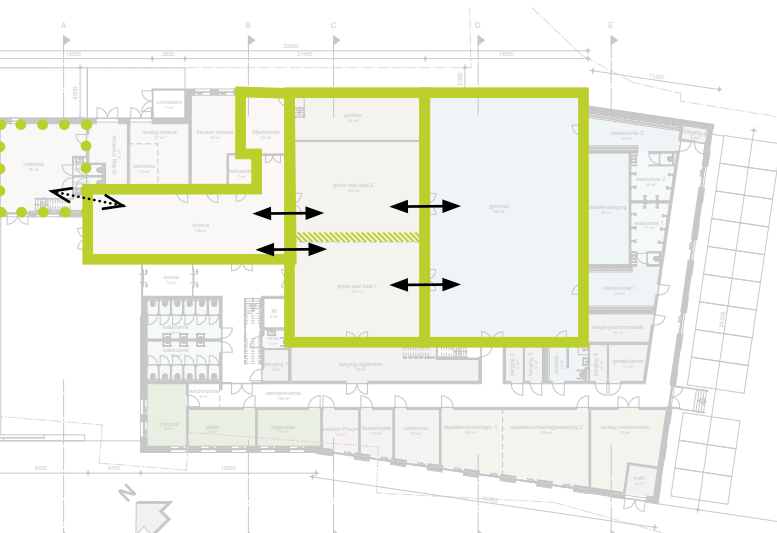
- De scheidsrechtersruimte doet tevens dienst als het grote mindervalide-toilet met wasvoorziening voor de dagbesteding.
- De spreekkamer is ook een ruimte waar kleinschalige activiteiten voor de dagbesteding aangeboden kunnen worden.
- De rustruimte kan door beide dagbestedingen gedeeld worden.
- De biljartruimte kan tevens dienst doen als backstage/kleedruimte bij optredens.

Aan de noordwestzijde gericht op de kruising Koningsweg/Meerstraat ligt het dorpsplein. Beide horecavoorzieningen hebben de mogelijkheid om hier, al dan niet gezamenlijk, een terras te maken. De gunstige oriëntatie zorgt er in ieder geval voor dat de middag- en avondzon een aangenaam verblijf op het plein mogelijk maakt.

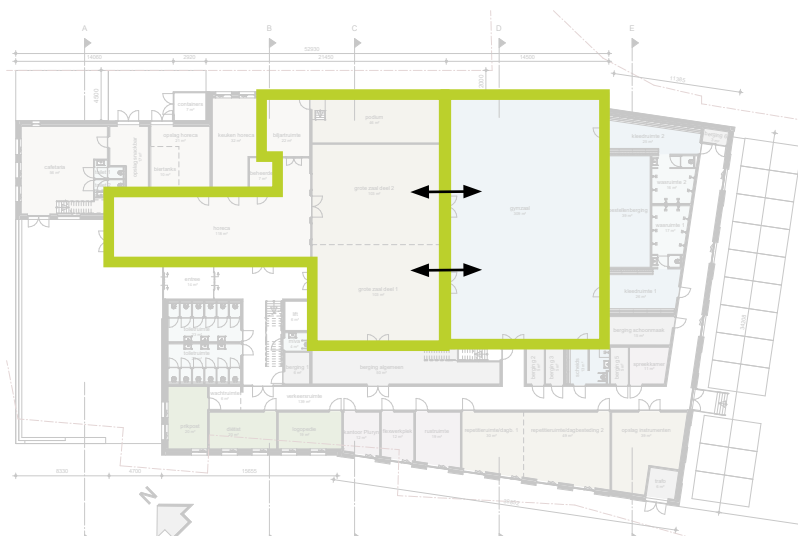
Parkeren vindt plaats op de plek waar ook het huidige parkeerterrein van Zaal de Linde is gesitueerd. Aan de overzijde van de Torensingel ligt ook nog een openbaar terrein voorzien van graskeien, dat bij bezoekerspieken ook ingezet kan worden als parkeervoorziening. Indien nodig kan er door het gebouw te herpositioneren nog ruimte gevonden worden aan de Koningsweg om in plaats van langsparkeren ook nog een vlak voor haaksparkeren gerealiseerd kan worden voor een kort bezoek of afhalen bij de snackbar.

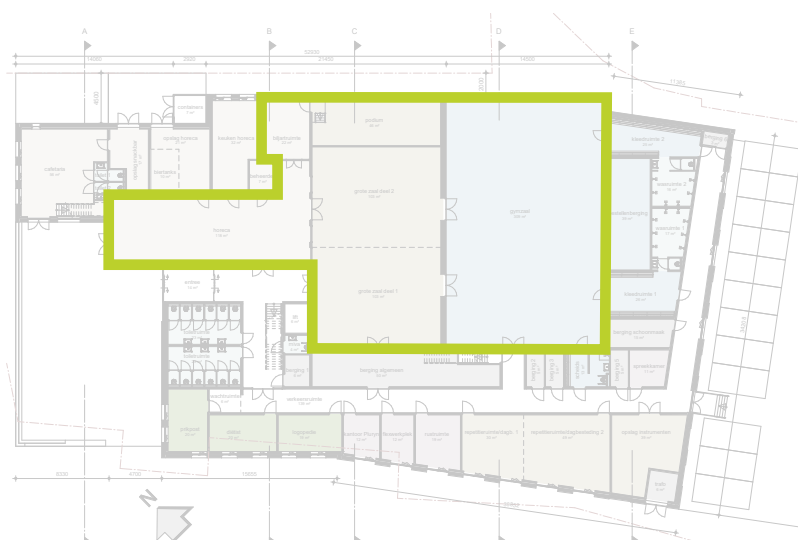
Mogelijke aanvullende parkeervoorziening

Losse eenheden afzonderlijk te verhuren

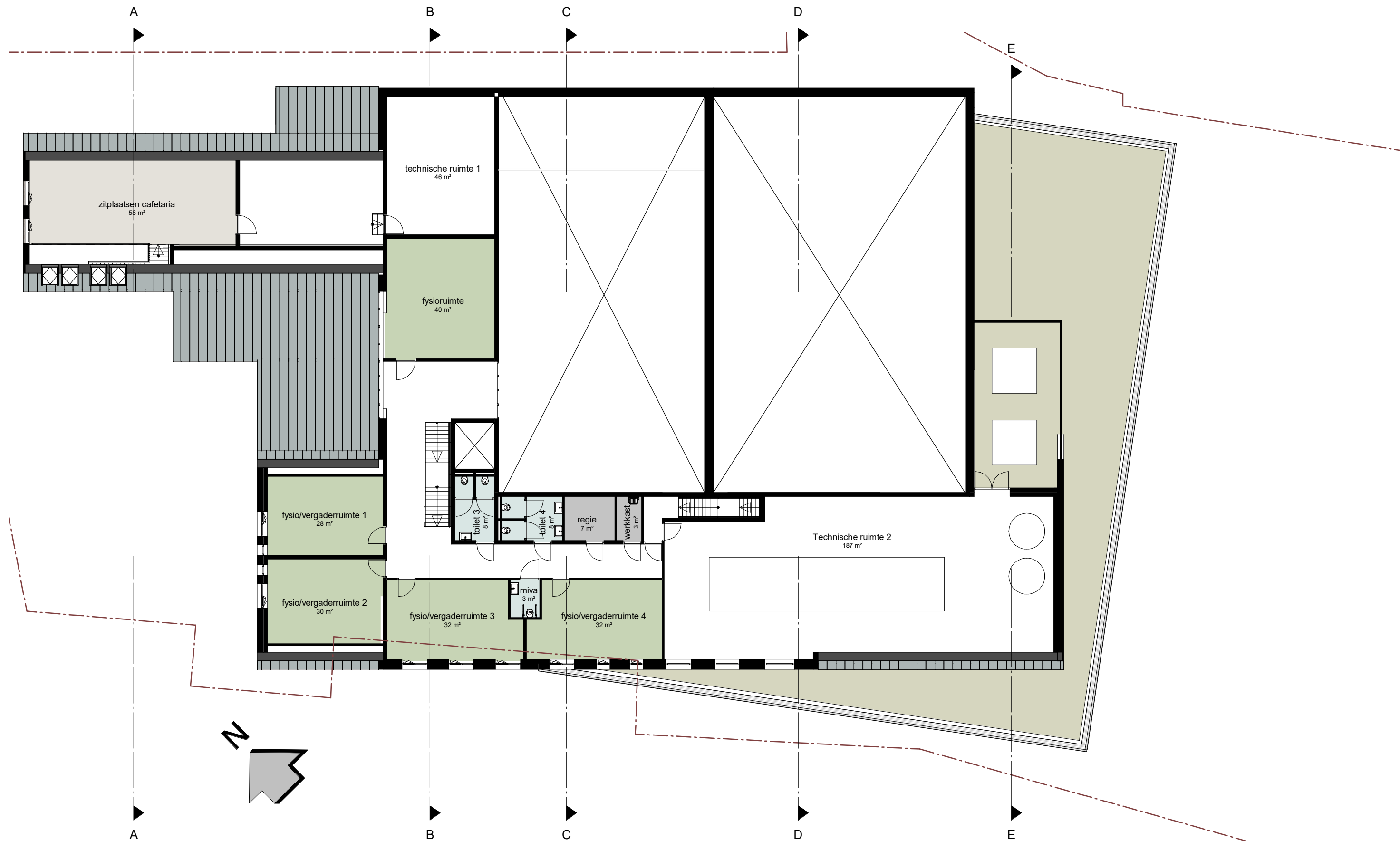
Carnaval / Kermis

Grote evenementen, bijvoorbeeld rommelmarkt KNA

ARCHITECTONISCHE VERSCHIJNINGSVORM

Voor de verschijningsvorm van het MFA is gekozen voor een dorpse architectuur, die aansluit bij de omgeving en een knipoog is naar het bestaande pand. Om deze grote accommodatie op een goede manier in te passen is het gebouw opgedeeld in verschillende bouwvolumes, allen uitgevoerd met een hellend dak en uitgevoerd in verschillende materialen.

■ VOORHUIS 1

Voorhuis 1 huisvest de horecaruimte en snackbar. Het volume sluit qua schaal en korrelgrootte aan op zijn omgeving en heeft net zoals de meeste panden in de omgeving een zadeldak. Met de keuze van een genuaceerd rode bakstenen gevel sluit dit voorhuis ook qua materialisering aan op zijn omgeving. De symetrische compositie van gevelopeningen refereert aan een traditionele gevelarchitectuur.

Net zoals bij de bestaande friture Van Kol wordt op de begane grond de bestelling opgenomen en het eten bereid. Op de verdieping is een mogelijkheid om de maaltijd op locatie te consumeren. De open verbinding tussen beide lagen door de aanwezige vide geeft het geheel een ruimtelijke uitstraling.

■ SERRE

De verbinding tussen Voorhuis 1 en Voorhuis 2 wordt gevormd door een transparant, serre-achtig volume. Deze serre huisvest de horecaruimte en hoofdentree van de multifunctionele accommodatie. De transparante gevel zorgt voor veel daglicht in de horecaruimte. Overdag vormt het een naadloze overgang tussen binnenruimte en dorpsplein/terras. 's Avonds is voor passanten goed zichtbaar of er wat te doen is.

■ VOORHUIS 2

Voorhuis 2 huisvest voornamelijk de gezondheidsfuncties en de grootste installatieruimte. Hoewel iets verder van de Koningsweg geplaatst is voorhuis 2 duidelijk een verwijzing naar het oorspronkelijke pand van "Zaal de Linde". Zowel qua vorm als qua afmeting benadert dit volume het bestaande pand.

Met de keuze van een genuaceerd rode bakstenen gevel sluit dit voorhuis ook qua materialisering aan op zijn omgeving en vormt zo bovendien de "grote broer" van voorhuis 1. De symetrische compositie van gevelopeningen refereert aan een traditionele gevelarchitectuur. Het dichte stuk gevel waar achter de toiletruimten schuil gaan kan benut worden om de naamsaanduiding te plaatsen.

Aan de zijde van de Meerstraat zijn gevelopeningen opgenomen die qua compositie verwijzen naar de gevelopeningen van het bestaande pand. Halverwege de zijgevel aan de Meerstraat schieten deze gevelopeningen de hoogte in tot aan de dakkapel op de verdieping, waardoor deze dakkapel een integraal onderdeel wordt van het gevelontwerp.

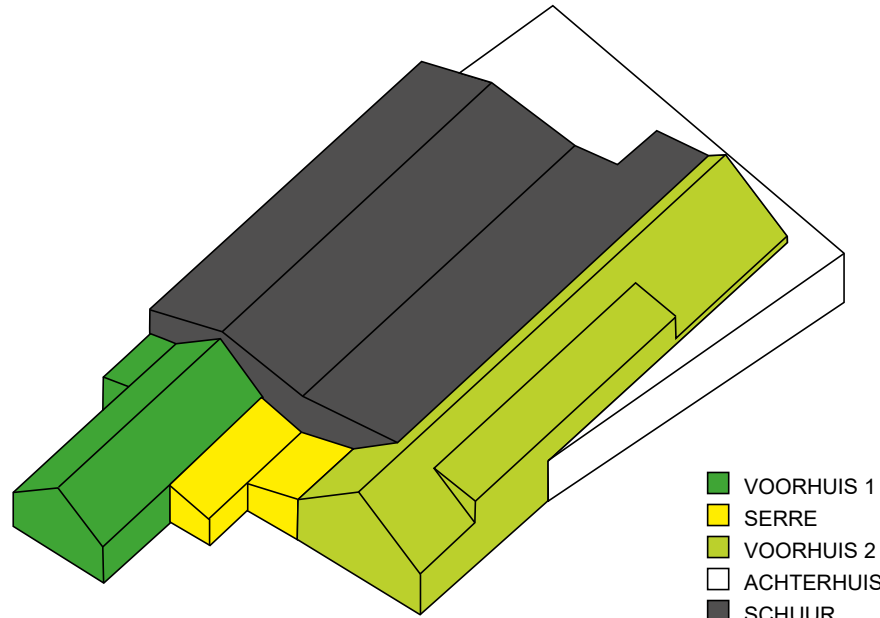
□ ACHTERHUIS

Het achterhuis huisvest de repetitieruimte, dagbestedingsruimten en kleedruimtes. Het gebouw is met zijn lichte metselwerk gevel en de verdraaiing ten opzichte van Voorhuis 2 een knipoog naar het wit geschilderde achterhuis van het huidige pand van "Zaal de Linde".

Dit achterhuis is slechts 1 bouwlaag hoog. In de gevel aan de Meerstraat wordt dezelfde repetitie aan gevelopeningen doorgezet als die in de gevel van voorhuis 2. Aan de zijde van de Torensingel wordt dit ritme doorgezet, maar worden de gevelopeningen afgewisseld met schijnopeningen die gevormd worden door vlakken met terugliggend metselwerk.

■ SCHUUR

De schuur huisvest de grote zaal en gymzaal en is daarmee het grootste bouwvolume. Het is gepositioneerd tussen alle andere bouwvolumes en heeft een hellend dak, waardoor de grootte en hoogte van dit volume worden genuanceerd. Ook deze schuur heeft een metalen gevelbekleding in een donkergrijze/antraciete kleur. Het grootste bouwvolume trekt daarmee niet de aandacht en vormt het decor voor de andere 4 bouwvolumes die zich daardoor als zelfstandige volumes presenteren aan de openbare ruimte.

Massamodel verschillende bouwvolumes

Referentiebeeld verzameling kapvormen

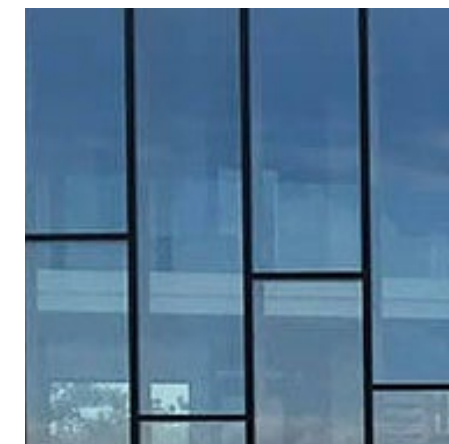
Referentiebeeld verschillende kapvormen en materialen

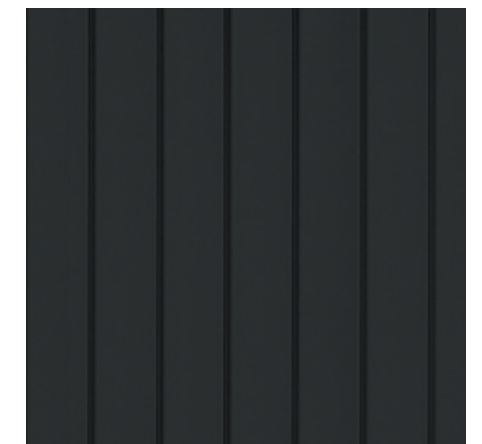
Traditioneel bakstenen gevel

Wit gekeimde / Lichte bakstenen gevel

Transparante gevel / Serre

Gevelbekleding donker gekleurd

NOORDWESTGEVEL (KONINGSWEG)

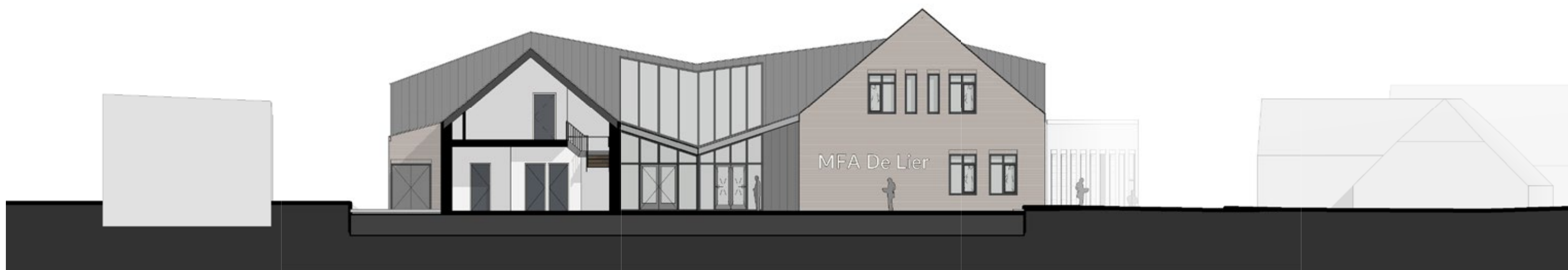
ZUIDWESTGEVEL (MEERSTRAAT)

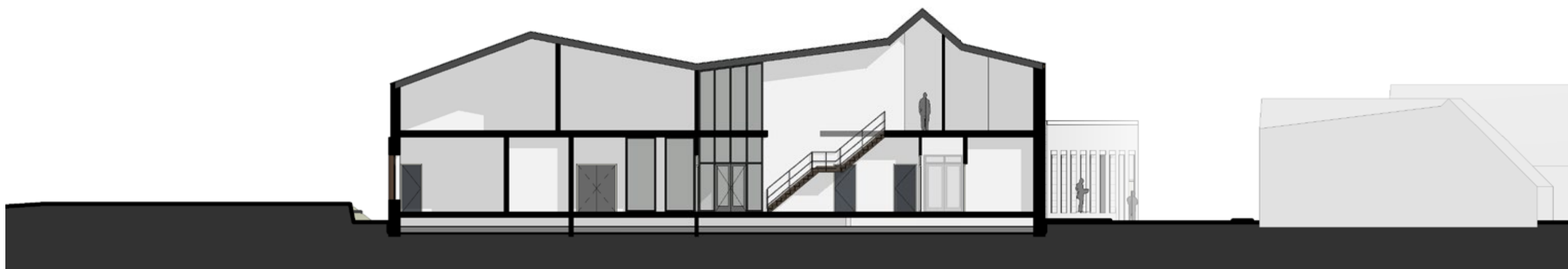
ZUIDOOSTGEVEL (TORENSINGEL)

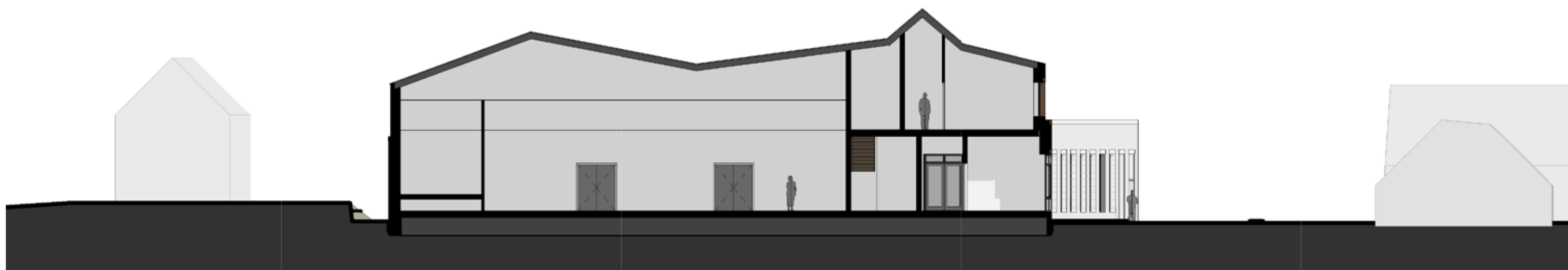
NOORDOOSTGEVEL

DOORSNEDE A-A

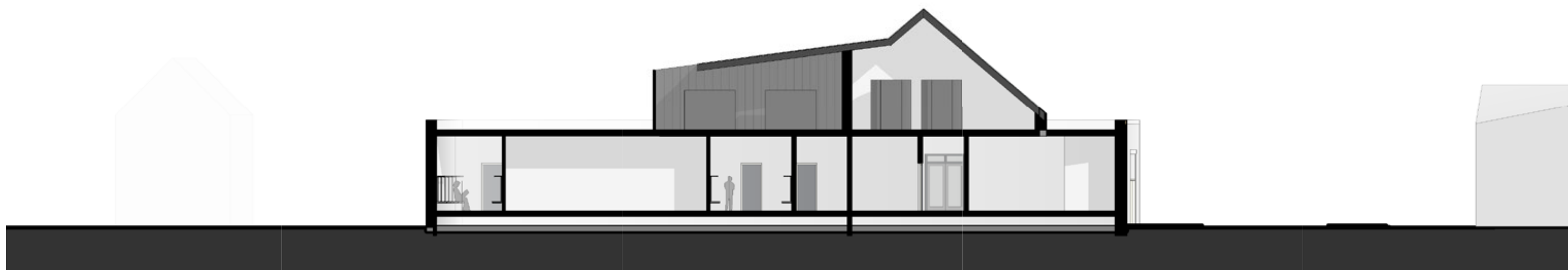
DOORSNEDE B-B

DOORSNEDE C-C

DOORSNEDE D-D

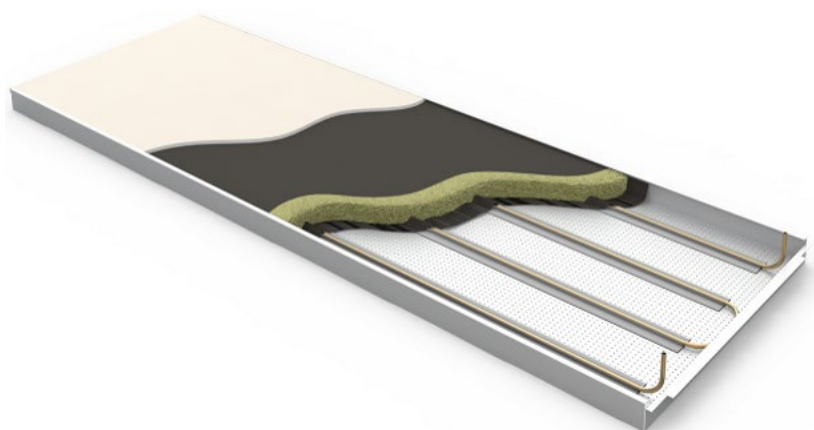
DOORSNEDE E-E

Sensormeting van de luchtkwaliteit

Luchtbehandelingskast

Klimaatplafonds

UITGANGSPUNTEN

Belangrijke doelstellingen bij het ontwerp van de installaties zijn:

- Hoog comfort gebruiker
- Multifunctioneel gebruik
- Lage TCO kosten
- Duurzaam (Bijna Energie Neutraal Gebouw)

Kenmerkend voor het gebruik zijn:

- Wisselende gebruikers(groepen)
- Afwijkende gebruikerstijden diverse gebruikers
- Sterk wisselende bezetting
- Incidenteel grotere groepen

Onderstaand een toelichting van enkele installatieonderdelen waarmee voldaan wordt aan bovenstaande eisen / wensen.

LUCHTBEHANDELING

VRAAGGESTUURDE VENTILATIE

Uitgangspunt is niet meer ventileren als nodig, maar wel voldoende. Om de benodigde luchthoeveelheid tijdens gebruik te bepalen, wordt in de verschillende gebruiksruidten continu de luchtkwaliteit gemeten. Op het moment dat er meer mensen in een ruimte aanwezig zijn, dan zal de luchthoeveelheid toe nemen en vice versa. De vraaggestuurde ventilatie draagt bij tot een hoger comfort en lagere energiekosten.

AFZUIGING HORECA EN CAFETARIA

In zowel de horeca als in de cafetaria wordt een afzuigkap boven de kookvoorziening geplaatst voor het afzuigen van lucht. Deze lucht wordt in de nok van het gebouw (hoog) afgevoerd, zodat de gebruikte lucht zich buiten het gebouw snel zal verspreiden.

CENTRALE LUCHTBEHANDELING

Er zijn in dit gebouw twee techniekruimten waarin een luchtbehandelingskast opgesteld wordt. Eén ruimte t.b.v. de cafetara en één ruimte voor de rest van het gebouw. Beide systemen zijn strikt gescheiden, zodat voorkomen wordt dat eventuele geuren zich verspreiden door het gebouw.

Op basis van vraag wordt er verwarmde/ gekoelde en gefilterde lucht toegevoerd. Om het energiegebruik te minimaliseren, wordt er warmte en vocht uit de retourlucht teruggewonnen (±75-80%).

In het geval van grotere festiviteiten (bv. carnaval) kan dit systeem ook zorgen voor extra ventilatie in de gymzaal en de beide grote zalen, waardoor multifunctioneel gebruik mogelijk wordt. Uitgangspunt hierbij is dan wel dat de bezetting bij de overige ruimten (bv. dagbesteding, paramedisch) minimaal is.

VERWARMING EN KOELING

Er worden verschillende principes toegepast voor verwarming- en koeling.

- Bij ruimten met 'hogere' luchthoeveelheden
Verwarming middels het lokaal extra verwarmen van de toegevoerde lucht met een naverwarmer in het toevoerkanaal. Koeling middels het centraal koelen van de ingeblazen lucht. Hiermee wordt een snel regelend systeem (belangrijk bij wisselend gebruik) verkregen wat geschikt is voor lage- maar ook hoge bezetting.
Bij dit principe wordt gebruik gemaakt van de hogere luchthoeveelheden welke in basis al beschikbaar dienen te zijn. Dit zijn dan met name de ruimten welke door relatief veel mensen gelijktijdig gebruikt kunnen worden. Denk hierbij aan de gymzaal, grote zalen, horeca en de cafetaria. Bij de cafetaria zijn de hogere luchthoeveelheden nodig in verband met de afzuigkap.
- Bij ruimten met 'normale' luchthoeveelheden
Hierbij is gekozen voor verwarming en koeling middels een klimaatplafond. Dit is een systeem waarbij het plafond verwarmd of gekoeld wordt, waardoor sprake is van stralingsverwarming/-koeling. Dit is een systeem met een zeer hoog comfort voor de gebruiker wat snel en per ruimte regelbaar is. Bijvoorkomend voordeel is dat een dergelijk plafond bevorderend is voor een goede ruimteakoestiek.
Dit systeem wordt met name toegepast bij de vergaderruimten, fysiotherapie, paramedisch en dagbesteding.
- Bij ruimten met constante vraag
In ruimten met een relatief constante vraag naar verwarming/ koeling, of een gewenste hogere vloertemperatuur is een systeem met vloerverwarming geschikt. Denk hierbij aan de entree, sanitaire ruimten bij entree, ganggebied en de douches bij de gymzaal.

OPWEKKING KOUDE EN WARMTE

Warmte- en koude wordt centraal opgewekt middels twee lucht-water warmtepompen. De warmtepompen halen op een zeer efficiënte wijze warmte en/of koude uit de buitenlucht en voeren deze toe aan het gebouw. Vanwege verhoogde bedrijfszekerheid wordt dit systeem uitgelegd als 2x50%.

VERLICHTING

Het gehele gebouw wordt uitgevoerd met energiezuinige LED-verlichting welke regelbaar is per ruimte / op basis van aanwezigheid.

PV-PANELEN

Een gedeelte van het dak wordt belegd met PV-panelen welke een aanzienlijk deel van de benodigde hoeveelheid elektriciteit zal opwekken wat gunstig is m.b.t. de exploitatielasten.

LAADPALEN

Op het parkeerterrein worden enkele laadpalen geplaatst voor het laden van elektrische auto's.

Vanaf een definitief raadsbesluit bedraagt de doorlooptijd voor de voorbereiding en realisatie van een nieuw dorps huis ongeveer 3,5 jaar. Aansluitend daaraan kan dan begonnen worden met de ontwikkeling van de huidige locatie van Dorps huis De Lier.

Taak		Voortgang		Samenvatting		Externe taken		Deadline	
Splitting		Mijlpaal		Projectsamenvatting		Externe mijlpaal			

Financieel overzicht

Haalbaarheidsstudie nieuwbouw de Lier

6-5-2021

Nieuwbouw de Lier

Grondkosten	384.200
Bouwkosten	4.319.800
Inrichtingskosten	60.000
Vorbereiding en begeleiding (advies en onderzoekskosten)	610.000
Leges en heffingen	214.000
Algemene kosten (reservering inflatie, onvoorzien en projectleiding en toezicht gemeente)	1.138.000
BTW investering nieuwbouw	1.324.260

Grondexploitatie woningbouw

verwachte minimale opbrengst 3 varianten	-200.000
--	----------

Reeds beschikbaar budget

verduurzamingskrediet de Lier	-1.000.000
-------------------------------	------------

Verwacht benodigd budget	6.850.260
---------------------------------	------------------

nader onderzoek zal plaatsvinden naar mee financiering van stichting de Lier, en naar externe (o.a. provinciale) subsidies.
Dit zal in de tekst van de nota worden toegelicht.

FINANCIËN

Om een inschatting te maken van de totale kosten voor de realisatie van de nieuwe multifunctionele accommodatie is van verschillende onderdelen een raming gemaakt, zoals:

- de bouwkosten,
- de installatiekosten, en
- de verwachte opbrengst uit grondexploitatie van de bestaande locatie van dorpshuis "de Lier".

Deze ramingen zijn samengebracht in een investeringskostenraming waarvan hiernaast een financieel overzicht wordt weergegeven.

Een nieuw MFA heeft gevolgen voor de exploitatie van stichting dorpshuis "de Lier". Wat de gevolgen van deze investering op de exploitatiekosten precies zullen zijn dient nader onderzocht te worden.

HAALBAARHEIDSSSTUDIE NIEUWE MFA DE LIER

OPDRACHTGEVER

Gemeente Druten

contactpersoon: Ted van de Leur
Heuvel 1
6651 DA Druten

ARCHITECT

Croonen architecten

contactpersoon: Bram van Oosteren
Eric van Beuningen
Heyendaalseweg 121
6525 AJ Nijmegen
E. postbus@croonenarchitecten.nl
www.croonenarchitecten.nl

INSTALLATIE-ADVIES

Regeltronics

contactpersoon: Harry Oosthoek
Hagelkruisbaan 3
6035 PW Ospel
E. h.oosthoek@regeltronics.nl
www.regeltronics.nl

Gorkam Installatie Advies

contactpersoon: Jeroen van der Kamp
Fred Gorissen
Nikkelstraat 4
6031 TR Nederweert
E. info@gorkam.nl
www.gorkam.nl

13. Haalbaarsonderzoek de Lier

Agendapunt: Haalbaarheidsonderzoek de Lier

1. Is het mogelijk om in de komende periode een drietal scenario's uit te werken namelijk:

- Een minimale variant van Dorpshuis de Lier;
- Tussenvariant variant van Dorpshuis de Lier;
- Maximale variant van Dorpshuis de Lier;

Kan in de uitwerking van deze varianten rekening worden gehouden met aanpassing van het programma van eisen, ander bouw materiaal, eventueel ander architect, uitstraling van het gebouw en duurzaamheidsmaatregelen (maximaal en zo duurzaam mogelijk).

Het haalbaarheidsonderzoek schetst een Dorpshuis dat toekomst bestendig is en voldoet aan de wensen van het bestuur en gebruikers van de huidige Lier. Daarbij is rekening gehouden met een omvang van een dorps huis dat in evenwicht is met de toekomstige exploitatie van dat dorps huis.

Het dorps huis is toekomstbestendig en geschikt om een mogelijke capaciteitsvraag ten gevolge van de groei van de kern Puiflijk op te vangen.

Het is aan de raad om richtinggevende uitspraken te doen en eventueel de beslis punten te amenderen.

2. Is duidelijk wat de bijdrage van de provincie zal zijn qua subsidies?

Er zijn eerste gesprekken gevoerd met de Provincie over onder andere een bijdrage in het kader van het programma Steengoed Benutten. Dit programma kent een maximale bijdrage van € 500.000,=. Om deze aanvraag te kunnen doen is het nodig dat het er een tekort op de gemeentelijke begroting van dit project wordt vastgesteld. Indien de raad besluit tot een nieuwbouws scenario dan kunnen mogelijkheden voor medefinanciering door derde partijen, zoals Provinciale subsidies nader, worden geconcretiseerd. Ook zullen we onderzoeken of er vanuit andere provinciale programma's een bijdrage mogelijk is, bijvoorbeeld vanuit het Programma Leefbaarheid.

3. Is duidelijk of het bestuur van de Lier bereid is om een aanvullend krediet beschikbaar (cofinanciering) te stellen naast het eigendom van de oude locatie om niet over te dragen aan de gemeente. Zo ja, wat voor een bedrag wil het bestuur co-financieren?

Het bestuur van De Lier is bereid om aanvullend krediet beschikbaar te stellen. Welk bedrag mogelijk is, en op welke manier de financiering wordt geregeld, is onderdeel van het onderzoeken van de mogelijkheden tot medefinanciering zoals voorgesteld bij beslis punt 3 van de beslis nota.

4. Is bij de berekening van de herontwikkeling van de oude locatie van het dorps huis voor woningbouw uitgegaan van marktconforme grondprijzen?

Bij de berekening van de herontwikkeling van de huidige locatie van het Dorpshuis zijn de prijzen uit de grondprijzenbrief zoals vastgesteld door de gemeenteraad gehanteerd.

5. Er wordt veel m2 gebouwd voor commerciële verhuur. Is er gekeken wat er aan kosten bespaard kan worden als deze uit het plan worden gehaald?
Dit betekent dat dit soort partijen elders ruimte dienen te zoeken.
Is dit ook realistisch voor de exploitatie van de Lier?
Huidige huurders zijn meegenomen in het huidige Programma van Eisen, dus ook de commerciële zorgpartijen. Er is niet onderzocht wat de kostenbesparing is wanneer deze partijen uit het plan gehaald zouden worden. Wanneer zorgpartijen niet worden meegenomen in de planvorming, heeft dat invloed op de toekomstige exploitatie van het dorpshuis. Het integreren van zorgpartijen heeft zowel een positieve invloed op de sociale functies van het dorpshuis, als ook een gunstige invloed op de exploitatie. Anderzijds dient er rekening mee te worden gehouden dat de ruimten die in het plan gereserveerd zijn voor commerciële huurders, multifunctioneel worden ingezet (voor maatschappelijke functies op de tijden dat de ruimten niet in gebruik zijn). Indien men deze uit het plan zou halen, betekent dit dat er binnen de nieuwe voorziening extra ruimte gecreëerd moet worden voor deze functies, die dan overdag leeg staan. Het levert dus niet één op één een ruimtebesparing op.
6. Kunnen de commerciële huuropbrengsten structureel via een bepaalde constructie terugvloeien in de gemeentekas waardoor de jaarlijkse kapitaallasten hierdoor zullen afnemen.
Dit zal nader onderzocht worden, er is op dit punt vooralsnog geen gemeentelijk beleid vastgesteld. Hierover zullen met het bestuur afspraken moeten worden gemaakt. Het huidige dorpshuis betreft een geprivatiseerd dorpshuis, waarbij men zelf verantwoordelijk is voor de exploitatie, huurders binnenhaalt en huurprijzen bepaalt. Onderzocht moet worden wat de beste mogelijkheden zijn om de inkomsten vanuit de zorgpartijen te laten bijdragen aan de financiering van de nieuwbouw. Dit kan via medefinanciering door het dorpshuis, danwel via voorgestelde constructie. De huurinkomsten worden deels bepaald door de lasten van energie en schoonmaak, welke door de beheerder worden verzorgd. Deze component van de huurprijs dient in ieder geval bij het dorpshuis te blijven. Tevens moet rekening gehouden worden met het multifunctionele gebruik van deze ruimten (zie vraag 5).

1. Welke besluitvorming rondom dit onderwerp is hierover geweest in onze Raad?

Op 23 april 2020 heeft de raad besloten tot de strategische aankoop van locatie De Linde. Zie hiervoor ook het kopje "Eerdere besluiten" in de beslisnota.

2. Zijn alternatieve scenario's (waaronder sloop/nieuwbouw en woningbouw op de locatie Mulders) op de huidige locatie de Lier overwogen?

Er zijn een viertal scenario's onderzocht in de haalbaarheidsstudie: scenario 1.1 - onderzoek verbouwing bestaand gebouw "de Lier"

*scenario 1.2 - onderzoek vervangende nieuwbouw op bestaande locatie "de lier"
scenario 2.1 - onderzoek inpasbaarheid bestaand gebouw "zaal de linde"
scenario 2.2 - onderzoek nieuwbouw op locatie "zaal de linde"*

Daarnaast is in een eerder stadium, bij het voorstel tot strategische aankoop van locatie De Linde, het scenario woningbouw op die locatie bekeken. Er kunnen, zoals aangegeven in de betreffende beslisnota, bijvoorbeeld 8 tweekappers op de locatie gebouwd worden.

- 3.** Is renovatie van de huidige Lier ook overwogen? Is renovatie zoveel duurder dan het nu ingediend plan ?

Renovatie van de huidige Lier is ook overwogen. Dit is uitgewerkt in scenario 1.1. in de haalbaarheidsstudie. Renovatie is inderdaad duurder dan het nu ingediende plan. Renovatie is in een eerder stadium door het bestuur van het dorpshuis onderzocht. Bij renovatie zullen ook de huidige duurzaamheidseisen moeten worden bereikt. Dat is bij het huidige gebouw moeilijk te realiseren (onder andere door de aanwezigheid van meerdere verwarmingsinstallaties, de huidige constructie van het gebouw en het ontbreken van een kruipruimte). Daarnaast moet er rekening mee worden gehouden dat de levensduur van renovatie (20-25 jaar) korter is dan voor nieuwbouw (40 jaar). Dit heeft invloed op de berekening van de kapitaalslasten.

- 4.** We zien dat er nog geen financiële dekking is, hoe wordt dit door het college geregeld, is dit plan in dat opzicht een realistisch, haalbaar baar en betaalbaar scenario?

Tot nu toe betreft het een haalbaarheidsstudie en zijn er geen gelden gereserveerd, behalve de 1 miljoen die gereserveerd was voor verduurzaming van dorpshuis de Lier (op basis van het coalitieprogramma "Druten daagt uit"). De bijbehorende kostenraming is een robuuste begroting, waarin niet alleen de bouwkosten zijn opgenomen, maar ook alle aanpalende kosten van installaties, ontwerp- en begeleidingskosten, parkeerplaatsen etc.

- 5.** Welke stakeholders zijn betrokken bij dit proces?

Gemeente, bestuur van het dorpshuis, en de gebruikers van het dorpshuis. Indien de gemeenteraad aangeeft de plannen verder te willen uitwerken, worden ook omwonenden betrokken.

- 6.** Is er over dit plan (**vooraf**) met de gemeenschap cq omwonenden gecommuniceerd?

Over de haalbaarheidsstudie is niet vooraf met de gemeenschap cq omwonenden gecommuniceerd. Doel is om eerst op basis van deze haalbaarheidsstudie duidelijk te krijgen of de plannen richting nieuwbouw verder uitgewerkt kunnen worden. Vanaf dat moment willen we de inwoners en belanghebbenden bij het project betrekken.

7. Zijn nog andere locaties onderzocht naast de locatie De Lier en locatie Mulders.

In voorbereiding op het voorstel om de locatie Mulders strategisch aan te kopen, en waarover de gemeenteraad op 23-04-2020 een besluit heeft genomen, is gekeken of er andere, geschiktere, locaties voorhanden waren voor een nieuw Dorpshuis. Die waren op dat moment niet voorhanden.

8. Waarom wordt ervoor gekozen de locatie van de huidige Lier om te wisselen met de locatie van Mulders? Dit lijkt ons met het oog op de hoge ambitie ten aanzien van de grootte van het programma vreemd. Daarnaast zal een MFA op de plek van Mulders leiden tot weerstand van de omwonenden, terwijl een nieuw MFA op de plek van de Lier vermoedelijk tot wat minder weerstand zal leiden.

Een nieuwe MFA op de huidige locatie van Dorpshuis de Lier brengt onder andere met zich mee dat alle gebruikers van Dorpshuis De Lier tijdens de bouw van het nieuwe Dorpshuis ongeveer 18 maanden op een alternatieve locatie gehuisvest moeten worden. Dit brengt behoorlijke aanvullende kosten met zich mee.

9. De aankoop van de Linde is gedaan met het idee dat delen van het pand overeenind en behouden blijven voor Puiflijk, zoals de voorgevel en de rieten kap. Waarom zien we niets meer terug van de oude Linde in de plannen? Was er geen scenario mogelijk uit te werken met behoud van gevel en kap?

In de haalbaarheidsstudie is onderzocht of het bestaande pand of delen daarvan in te passen zijn. Dit is beschreven onder het kopje "onderzoek inpasbaarheid bestaande gebouw Zaal De Linde" op pagina 8 van het haalbaarheidsonderzoek.

Hierin wordt het volgende geconcludeerd:

De monumentale waarde van het bestaande pand is beperkt.

- *Al deze ingrepen zijn qua investeringsniveau hoger dan bij nieuwbouw. De materialen en componenten zijn weliswaar hetzelfde, maar in dit geval moeten alle ingrepen plaatsvinden binnen een bestaand gebouw, met alle beperkingen die dat met zich meebrengt.*
- *Door de bestaande gebouwstructuur en de beperkte ruimten is het nagenoeg onmogelijk om een energetisch gunstige en duurzame installatie te maken.*
- *De positie van het bestaande café op het perceel belemmert het realiseren van een optimaal dorpsplein met terras.*
- *De positie van het bestaande café op het perceel is logistiek gezien een ongunstige plek voor de horeca in relatie tot andere functies binnen de multifunctionele accommodatie, wat de multifunctionaliteit en het gebruik beperkt.*
- *Een rietgedekte kap vraagt veel en kostbaar onderhoud en heeft daarmee een negatief effect op de exploitatie.*

MOTIE

Agendapunt: 10 Haalbaarheidsonderzoek De Lier

Onderwerp: MFA Puiflijk-Druten Zuid

De raad van de gemeente Druten, in vergadering bijeen op 01-07-2021,

Constaterende, dat:

- Een gedegen en volwaardig dorpshuis van uitermate belang is voor de samenleving in Puiflijk;
- Er vanavond een besluit wordt genomen inzake de nieuwbouw en/of verbouw scenario's van dorpshuis de Lier in Puiflijk;
- Dat er op dit moment nog alleen nog maar een haalbaarheidsonderzoek is voorgelegd;

Overwegende, dat:

- Er al jaren verkeersproblematiek rondom basisschool 't Geerke is, die niet opgelost kan worden;
- Huisvesting van basisschool 't Geerke binnen 10 en 15 jaar aandacht zal vereisen voor nieuwbouw of een intensieve verbouw;
- Peuteropvang en BSO niet kan plaatsvinden op de basisschool, waardoor ouders hun kinderen soms op verschillende plekken moeten afzetten;
- Dat bij de voetbalclub SCP door de brand van afgelopen maand het clubhuis is verwoest;
- Puiflijk met het vertrek van zaal Mulders een belangrijke horeca-accommodatie verliest voor het verenigingsleven in Puiflijk;
- Er zich nu een momentum voordoet om al deze zaken die aandacht vereisen in Puiflijk in zijn geheel aan te pakken;

Roept het college van B&W op:

1. Het college de opdracht te geven om met de besturen van 't Geerke, Dorpshuis de Lier, de Peuteropvang, de BSO en SCP verkennende gesprekken te starten over een haalbaarheidsonderzoek voor een MFA op het terrein van SCP. Deze MFA zal onderdak moeten bieden aan basisschool 't Geerke, de Peuteropvang, de BSO, SCP en dorpshuis de Lier;
2. Deze gesprekken snel op te pakken om plannen voor de Lier niet te vertragen;
3. De raad van gemeente Druten mee te nemen middels een raadsavond waarin alle mogelijke scenario's van de Lier en de MFA met de daarbij behorende kapitaallasten in detail worden besproken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie(s) van:

Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid

Mustafa Enkür

Dorpslijst Afferden

John Reijers

Sociaal Maas en Waal

Diny Uitdehaag

CDA Druten

Johan Wiersma

Dorpslijst Deest

Ellen Thomassen

Kernachtig Druten

Gerard Worm

Welzijn Druten

Haci Aslan

Aldus besloten in de openbare vergadering van 01-07-2021:

de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

AMENDEMENT

Agendapunt: 10. Haalbaarheidsonderzoek De Lier

Onderwerp: Haalbaarheidsonderzoek de Lier scenario's

De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 01 juli 2021;

Gehoord de beraadslaging,

Overwegende, dat:

- Dorpshuis de Lier als ontmoetingsplaats voor de inwoners van Puiflijk een zeer belangrijke sociaal-maatschappelijke rol vervult en tegelijkertijd ook onderdak biedt aan het lokale verenigingsleven;
- Het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw van dorps huis de Lier is afgerond waarbij er één scenario verder gedetailleerd is uitgewerkt;
- Gezien de beperkingen in volume, de parkeerfaciliteiten en de technische staat van het huidige dorps huis de Lier de conclusie van het haalbaarheidsonderzoek is dat een scenario voor nieuwbouw de beste oplossing is om tot een toekomstbestendige en duurzame huisvesting te komen;
- Wij als raad het noodzakelijk vinden dat er meerdere varianten worden uitgewerkt, dat bij alle varianten de financiële consequenties worden uitgewerkt en in kaart worden gebracht en daarbij ook gekeken wordt naar de impact van deze varianten op het voorzieningenniveau;

Besluit:

In het oorspronkelijke besluit beslispunt **2** en **3** te vervangen door:

2. Het college de opdracht te geven om een scenario van nieuwbouw uit een zestal varianten (conform het voorbeeld van de Doorkijk) op de huidige locatie van de Lier en op locatie de Linde uit te werken,

namelijk:

- Een minimale variant zonder ruimte voor externe huurders;
- Een tussenvariant, waarbij als uitgangspunt wordt genomen goedkopere bouwmaterialen en een dorps huis dat voldoet aan de maximaal mogelijke duurzaamheidseisen, zonder ruimte voor commerciële huurders;
- Een maximale variant die volledig voldoet aan de hedendaagse duurzaamheidscriteria en het programma van eisen verwerkt in het haalbaarheidsonderzoek.

En deze scenario's als voorstel tijdens een raadsinformatie-avond aan te bieden aan de raad;

3. Het college de opdracht te geven daarbij ook een uiteenzetting te geven van de kapitaallasten van deze varianten in vergelijking met renovatie op de huidige locatie en de impact op het voorzieningenniveau (programma van eisen) van

deze varianten in kaart te brengen;

4. Het college de opdracht te geven de door de raad gekozen variant verder uit te werken en te komen met een voorstel tot een investeringsbudget en daarbij rekening te houden met de te verwachte subsidies en structurele opbrengsten vanuit het bestuur van dorpshuis de Lier.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie(s) van:

Dorpslijst Puiflijk | Druten-Zuid

Mustafa Enkür

Dorpslijst Afferden

John Reijers

Dorpslijst Deest

Ellen Thomassen

Kernachtig Druten

Ton Wijnen

Sociaal Maas en Waal

Diny Uitdehaag

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2675
Extern Zaak ID	Z/21/059464
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	11.1
Omschrijving	Reactie op de concept Regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten – team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Mollema, Esther
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee – Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	06-46824251

Bijlagen
Beslisnota voor de gemeenteraad: Reactie op de concept regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Bijlage 1: Brief aan gemeenteraden inzake aanbidding concept regionale agenda 2022.
Bijlage 2: Concept Regionale agenda 2022
Bijlage 3: Brief aan de Groene Metropoolregio over Reactie op de concept regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
11.1 Amendement Dorpslijsten K8 aandacht voor ommelanden en randgemeenten.docx
11.1 Mondelinge definitieve versie Amendement Dorpslijsten K8 aandacht voor ommelanden en randgemeenten

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	1 juni 2021
Presidium Druten	7 juni 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Gemeente Druten

Toelichting

Voorbehoud: 27/5 is er een regionaal overleg over toerisme en recreatie, waarvan de uitkomst mogelijk nog invloed gaat hebben op de Drutense deelname aan de Ontspannen Regio.

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de voorgestelde reactie op de concept-regionale agenda 2022, waarmee de gemeente Druten de intentie uitspreekt om in te tekenen op de volgende vier opgaven in de conceptagenda van de Groene Metropoolregio: Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio. En de intentie uitspreekt om af te zien van intekenen op de opgave Ontspannen Regio.

Besluit (Geamendeerd aangenomen)

1. De voorgestelde reactie op het concept-regionale agenda 2022 gewijzigd vast te stellen, door de volgende alinea als vierde alinea (na het uitspreken van de intentie van Druten en vóór de algemene opmerkingen op de agenda) toe te voegen aan de brief:

Wij willen als Druten nadrukkelijk aandacht vragen voor de problematiek in de randgemeenten bij het formuleren van de opgaven, bijvoorbeeld – vanuit Drutens perspectief, maar niet uitsluitend – door:

- bij “de Verbonden Regio” de Maas en Waalweg (N322) te betrekken en de ov-verbindingen tussen de gemeenten in Maas en Waal en de steden te betrekken;
- bij “de Verbonden Regio” te lobbyen voor het opnemen van Druten in de regionale snelfiets verbindingroutes;

Wij doen als Druten niet mee aan de ontspannen regio, maar wanneer bij “de ontspannen regio” de cultuurhistorie, beleving en landschap ook benaderd wordt vanuit de dimensie Maas en Waal en daarbij aandacht is voor ommelanden en randgemeente zullen wij die keuze heroverwegen.

2. Als gemeente Druten de intentie uit te spreken om in te tekenen op de volgende vier opgaven in de conceptagenda van de Groene Metropoolregio: Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio, en de intentie uit te spreken om af te zien van intekenen op de opgave Ontspannen Regio, tenzij in de ontspannen regio ook een duidelijke focus komt op:

1. De aandacht voor ommelanden en randgemeenten;
2. Op belevingsgebied Maas en Waal;
3. Ontwikkelen van de lokale kracht en de samenwerking in Maas en Waal.

Indien dat het geval is, zal de raad de keuze heroverwegen.

Openbaar

Zaaknummer: 59464

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Reactie op de concept regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de voorgestelde reactie op de concept-regionale agenda 2022, waarmee de gemeente Druten de intentie uitspreekt om in te tekenen op de volgende vier opgaven in de conceptagenda van de Groene Metropoolregio: Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio. En de intentie uitspreekt om af te zien van intekenen op de opgave Ontspannen Regio.

Aanleiding

Eind 2020 hebben de gemeenten over de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen het besluit genomen om een nieuwe gemeenschappelijke regeling in het leven te roepen: de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Nu ligt de concept-regionale agenda 2022 voor consultatie voor bij de gemeenteraden.

Het nu voorliggende voorstel behelst een reactie op het verzoek van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Het voorstel is om de intentie uit te spreken om op 4 van de 5 opgaven in te tekenen, te weten: Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio. En om af te zien van intekening op de opgave Ontspannen Regio. Druten wil zich richten op de bestaande lijn voor recreatie en toerisme, die erop gericht is om van Maas en Waal een belevingsgebied te maken.

Definitieve intekening op de opgaven gebeurt in het najaar.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
dd-mm-yyyy	Besluit

Gewenst resultaat

Door in te stemmen met de reactie op de concept regionale agenda kan deze naar de Groene Metropoolregio worden verzonden. De Groene Metropool kan zo in beeld brengen wat het draagvlak is bij deelnemende gemeenten voor de inhoud van de regionale agenda 2021 – 2022. Wij kunnen de benodigde financiële bijdragen voor deelname aan de opgaven te reserveren in aanloop naar de gemeentelijke begroting voor 2022.

Argumenten

1.1 De vier genoemde opgaven dragen bij aan onze ambities

Voor iedere opgave is in beeld gebracht in welke mate deze bijdragen aan onze bestuurlijke, maatschappelijke en beleidsmatige ambities. Dit is gebeurd aan een

integrale opgaventafel waarbij de portefeuillehouder, beleidsadviseur en financieel adviseur de opgave hebben besproken.

Hierbij is gekeken naar de volgende vragen:

- Draagt de regionale opgave bij aan onze opgave(n)?
- Draagt de regionale opgave bij aan realisering van het coalitieakkoord?
- Is er een match met ons vastgesteld beleid of onze uitvoeringsplannen?
- Is er een match met bestuurlijke ambities van het college?

Voor de vier opgaven Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio is in de integrale opgaventafels geconstateerd dat dit het geval is.

1.2 De opbrengst van de Ontspannen regio voor Druten is nog niet helder

Druten ligt aan de rand van de Groene Metropoolregio en richt de pijlen voor recreatie en toerisme op het lokale en op het Land van Maas en Waal, onder meer via deelname aan TVAN. Wat de meerwaarde van de opgave Ontspannen regio voor Druten is, blijkt nog onvoldoende.

1.3 Samen bereiken we meer

De regionale schaal stelt ons beter in staat om de opgave op een effectieve en efficiënte wijze te organiseren dan als we de opgave alleen lokaal zouden oppakken. Veel onderwerpen hebben gemeentegrensoverschrijdende relaties en effecten zoals verkeer, wonen, economie en arbeidsmarkt, natuur en landschap. Een bovenlokale aanpak is dan nodig voor het efficiënt en effectief in beeld brengen van problematiek / uitdagingen en oplossingsrichtingen. Ook kunnen we door de regionale schaal massa creëren. Enkele voorbeelden: afspraken met partijen rondom circulaire bouw en infra, grondstoffen en ketens maak je niet als individuele gemeente. Dit geldt ook voor de aanbesteding van het openbaar vervoer en afspraken over betaalbaar bouwen. Door gezamenlijk één lijn te hanteren als gemeenten is duidelijk aan welke eisen marktpartijen moeten voldoen.

1.4 Een regionale aanpak is de basis voor samenwerking met en (financiële) ondersteuning van andere overheden

Hogere overheden zoals de provincie, de rijksoverheid en de Europese Unie geven er de voorkeur aan om met regio's zaken te doen. Het is efficiënter en zij creëren zo meer massa en kunnen flinke stappen te zetten in het bereiken van de eigen ambities en doelen. Voorbeeld van concrete resultaten die de versterkte regionale samenwerking nu al heeft opgeleverd zijn de Woondeal en de MKB-deal.

1.5 In sommige opgaven zitten onderdelen waarvan het min of meer verplicht of logisch is om deze op regionale schaal op te pakken

We noemen als voorbeelden de RES (Regionale Energie Strategie), RPW (Regionale Planning Werklocaties) en Woningbouwplanning en -programmering. Ook als we besluiten om niet mee te doen met de opgaven, dan zullen de plannen die we hebben van een goede ruimtelijke onderbouwing moeten worden voorzien en moeten worden afgestemd op het regionale verhaal. Dat kost dan veel moeite. Daarnaast hebben we minder invloed bij het opstellen van regionale kaders, wat ook in negatieve zin kan doorwerken bij het onderbouwen van onze plannen.

1.6 In sommige opgaven kunnen we door zaken in regionaal verband op te pakken lokaal toe met minder activiteiten

Zaken die in regionaal verband worden opgepakt, hoeven we op lokaal niveau niet meer uit te voeren. Dit zou kunnen leiden tot een vermindering van lokaal ruimtelijk beleid, in de zin dat we lokaal kunnen voortborduren / aanhaken op regionale beleids- en actielijnen. Dit gebeurt overigens niet automatisch, dus om dubblures te voorkomen is dit is een aspect waar we scherp op moeten blijven.

Openbaar

Zaaknummer: 59464

Kantttekeningen

1.1 Niet deelnemen aan de opgave betekent geen inbreng

Door niet deel te nemen aan de opgave Ontspannen Regio, zit Druten niet aan tafel. En kan daardoor geen aandeel leveren aan de plannen en ambities, zoals het breed regionaal inbrengen van de waarde van Maas en Waal als belevingsgebied. Later instappen is weliswaar mogelijk maar de vraag is of de koers dan niet al grotendeels bepaald is.

1.2 De opgaven met de daaraan verbonden kosten kunnen nog wijzigen.

De regionale agenda met de opgaven is door het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio toegestuurd met een uitdrukkelijke uitnodiging om in te tekenen op alle opgaven. Het is mogelijk dat niet alle gemeenten deelnemen aan een specifieke opgave. Dan wordt met de voor die opgave verantwoordelijke bestuurlijk opdrachtgever bekeken wat de consequenties zijn. Acties worden gefaseerd of bepaalde acties worden anders of met minder middelen uitgevoerd. Ook kan de keuze gemaakt worden om de inwonerbijdrage per deelnemende gemeente naar boven bij te stellen. In elk van deze gevallen zullen wij aan uw raad uiteraard een aangepast voorstel uitbrengen, zodat uw raad hierin een nieuwe afweging kan maken.

Dit houdt ook in dat het AB de begroting 2022 alleen met een behoorlijk voorbehoud zal kunnen vaststellen. Er wordt immers nog een definitieve regionale agenda opgesteld naar aanleiding van de huidige consultatieronde. Dit kan - zoals gezegd - gevolgen hebben voor de opgaven, speerpunten en benodigde middelen. Bovendien gaan de 18 regiogemeenten pas in het najaar definitief intekenen op de regionale opgaven en dus bepalen welke middelen zij hiervoor beschikbaar stellen.

Financiële gevolgen

De conceptbegroting 2022 geeft, naast de kosten voor het Regiobureau, inzicht in de netto inwonerbijdrage per inwoner voor de opgaven. De inwonerbijdrage is langjarig in de begroting vastgelegd.

De concept regionale agenda 2022 vormt de inhoudelijke onderbouwing voor de bijdrage per opgave. Het bedrag voor de opgaven bedraagt in totaal € 4,23 per inwoner, uitgangspunt is 19.002 inwoners.

Bijdrage vier opgaven Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen		
Opgave	Bedrag per inwoner	Totaal
<i>Verbonden Regio</i>	€ 1,30	€ 24.703
<i>Productieve Regio</i>	€ 0,73	€ 13.871
<i>Circulaire Regio</i>	€ 0,81	€ 15.392
<i>Groene Groeiregio</i>	€ 0,74	€ 14.061
Totaal bijdrage Groene Metropool		€ 68.027
Aanwezige dekking begroting		€ 48.493
Per saldo uitzetting		€ 19.534

Voor de bijdragen voor de opgaven Groene Groeiregio, Circulaire Regio, Productieve Regio en Verbonden Regio wordt afgerond € 20.000 meegenomen in de Perspectiefnota.

Communicatie

Het Algemeen Bestuur van de GMRAN zal schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de gemeentelijke reactie / zienswijze die als bijlage is toegevoegd. Uitgebreide communicatie over de regionale agenda 2022 vindt later dit jaar plaats door het Regiobureau wanneer het algemeen bestuur op 15 september de regionale agenda 2022 definitief heeft vastgesteld.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio zal onder afweging van de door de 18 deelnemende gemeenten ingediende zienswijzen op 15 september een besluit nemen over het al dan niet aanvullen, aanpassen en aanscherpen van de regionale agenda. Deze zal dan aan de deelnemende gemeenten worden toegestuurd met het verzoek om een definitief besluit te nemen over intekening op de regionale opgaven.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen:

-

Gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten aan de Groene Metropoolregio
Arnhem-Nijmegen

Datum : 14 april 2021
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2021-GMDB-07
Zaaknummer :
Contactpersoon : Dhr. A. Joustra
E-mailadres : a.joustra@regioan.nl

Onderwerp: aanbidding concept-regionale agenda 2022
(incl. actualisatie regionale agenda 2021) Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geachte raad,

Met gepaste trots presenteren wij u de concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie regionale agenda 2021) van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Deze agenda is ons inhoudelijk kompas om de ambities van onze regionale samenwerking in de komende jaren samen te bereiken. Hiertoe zijn de vijf centrale opgaven verder uitgewerkt, speerpunten concreter gemaakt en voorzien van acties en benodigde middelen.

Deze regionale agenda wordt u ter consultatie aangeboden. In de vergadering van het algemeen bestuur op 7 juli 2021 zullen we op basis van uw reacties richting geven aan de definitieve versie van de regionale agenda 2022. De definitieve regionale agenda wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van 15 september vastgesteld. Daarna wordt deze aan u aangeboden. Op basis van deze definitieve agenda wordt u uitgenodigd om in te tekenen op de opgaven voor het jaar 2022. Vanaf 2023 zullen de opgaven een meerjarig karakter krijgen.

WAT VRAGEN WIJ

Zoals toegezegd bij het versterkingsproces, willen we de gemeenten (colleges en raden) al in het voorjaar om een reactie vragen op de concept regionale agenda voor het jaar (jaren) daarop. Dit geeft het algemeen bestuur de kans om nog bij te sturen in ambities, acties of middelen voordat de definitieve versie aan u aangeboden wordt. Ook geeft het gemeenten de kans om in hun voorjaars-, kader- of zomernota rekening te houden met de gevraagde middelen voor het intekenen op de opgaven uit de definitieve regionale agenda.

Aan u wordt gevraagd of uw college en uw raad zich herkent in de (uitwerking van de) ambities en bijbehorende acties in de concept regionale agenda 2022 en welke u eventueel mist. Nodigt deze concept agenda uit tot intekenen op de opgaven?

Het regiobureau is bereid om, daar waar nodig, tijdens de raadsbehandeling een toelichting te geven.

MOTIES

In een aantal deelnemende gemeenten zijn moties aangenomen die invloed hebben op de invulling van de opgaven. De motie over het klimaatakkoord van Parijs (gemeente Rheden) komt terug in de circulaire regio, de motie over biodiversiteit (gemeente Nijmegen) bij het groen blauwe raamwerk in de ontspannen regio. Op de moties over de monitor brede welvaart (gemeente Doesburg, Duiven en Rheden) wordt in de inleiding van de concept regionale agenda ingegaan. Het streven is om u voor de zomer apart te informeren over de verschillende moties en de beantwoording hiervan.

PROCEDURE

We vragen u voor 30 juni aanstaande te reageren. Deze termijn is langer dan de gangbare 8 weken voor bijvoorbeeld zienswijzen op een begroting. In dit opstartjaar willen we graag voldoen aan het verzoek dat door leden van het algemeen bestuur op 7 april jl. is gedaan om de termijn zo ruim mogelijk te maken. Consequentie hiervan is dat een deel van de informatie voor het algemeen bestuur wordt nagezonden aangezien de stukken, volgens het reglement van orde van het algemeen bestuur, op 30 juni beschikbaar gesteld moeten worden ten behoeve van de vergadering op 7 juli. Wij willen u dan ook dringend verzoeken om zo snel mogelijk na uw raadsvergadering, liefst binnen 2 werkdagen, ons uw reactie te doen toekomen. Definitieve vaststelling van de regionale agenda is voorzien in de vergadering van het algemeen bestuur op 15 september as.

CONSEQUENTIES VAN NIET INTEKENEN VAN EEN AANTAL GEMEENTEN

De concept regionale agenda bestaat uit vijf met elkaar verweven opgaven. Deze agenda is een uitdrukkelijke uitnodiging om in te tekenen op alle opgaven. Desondanks kan de situatie zich voordoen dat een (aantal) gemeente(n) besluit niet deel te nemen aan een specifieke opgave. Indien dit aan de orde is, wordt met de voor die opgave verantwoordelijke bestuurlijk opdrachtgever bekeken wat de consequenties zijn. Dit kan zijn dat de acties gefaseerd worden of dat bepaalde acties anders of met minder middelen uitgevoerd kunnen worden, omdat er minder gemeenten deelnemen. Het kan ook zijn dat de inwonerbijdrage per gemeente omhoog gaat. We hopen op basis van uw reacties op de concept regionale agenda grotendeels te weten welke gemeenten in zullen tekenen op de opgaven. In de definitieve agenda kunnen we hier dan op anticiperen.

VERSTEDELIJKINGSSTRATEGIE

In de komende 2 maanden zal een consultatieronde langs de gemeenten plaatsvinden over de Verstedelijkingsstrategie. Wij adviseren u om de bespreking van deze strategie waar mogelijk te combineren met die van de concept regionale agenda, gelet op de onderlinge samenhang.

BEGROTING 2022

Naast de regionale agenda 2022 ontvangen de gemeenten ook een separaat schrijven over de conceptbegroting 2022. De regionale agenda geeft de inhoudelijke oplading van de conceptbegroting 2022 weer en is door het algemeen bestuur eveneens op 7 april jl. vrijgegeven voor reactie. Conform de bepaling van de Wet gemeenschappelijke regeling (wgr) wordt uw gemeenteraad uitgenodigd een zienswijze in te dienen.

TOT SLOT

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie graag tegemoet. Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de directeur/secretaris van Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de heer A. Joustra.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

de voorzitter

Drs. H.M.F. Bruls

de secretaris

Drs. A. Joustra

Bijlage:

- concept regionale agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Groene groeiregio

Verbonden regio

CONCEPT-REGIONALE AGENDA 2022 en actualisatie regionale agenda 2021

Ontspannen regio

Productieve regio

Circulaire regio

Tussen groen, stad en ICE in Arnhem

Voorwoord

Met gepaste trots bied ik u de concept-regionale agenda 2022 aan. Een regionale agenda die in zeer korte periode tot stand is gekomen door de inzet van velen (ambtelijk en bestuurlijk) in de regio.

Nog geen half jaar geleden hebben de gemeenten zich uitgesproken om de regionale samenwerking te versterken en de gezamenlijk ambities onderschreven. Deze agenda geeft, na het tussenjaar 2021, inhoud en richting aan onze ambities in 2022.

Eén van de kernwaarden van de versterkte samenwerking is transparantie. Deze agenda maakt helder wat de 5 integrale opgaven zijn en wat we willen doen in 2022 om onze ambities te bereiken. Met het aanbieden van deze concept-agenda nodigen wij de gemeenten (colleges en gemeenteraden) uit de opgaven te beoordelen en waar nodig aan te scherpen. Dit passend binnen de P&C cyclus in uw eigen gemeente. Met de ontvangen reacties is het voor het Algemeen Bestuur mogelijk om kort na de zomer een gedragen regionale agenda 2022 vast te stellen. Die agenda omvat 5 integrale opgaven waar gemeenten op uitgenodigd worden om in te tekenen. Vooralsnog voor 1 jaar. De intentie is daarna afspraken te maken over meerdere jaren.

Werken aan een regionale agenda kost naast menskracht ook geld. Ik realiseer me daarbij dat veel gemeenten in financieel zwaar weer zitten. Elke nieuwe uitgave wordt gewogen. Het gevraagde bedrag per opgave is echter in vele gevallen geen nieuw geld. Veel zaken gebeuren nu al op regionale schaal met een bijdrage van uw gemeente; we starten immers niet op 'nul' met regionale samenwerking. Daarnaast omvat de regionale agenda taken die al binnen gemeenten gedaan worden en taken, die op de gemeente afkomen. Taken, die efficiënter en effectiever in gezamenlijkheid en op regionale schaal opgepakt kunnen worden.

Ik hoop dat alle gemeenten de ruimte weten te vinden om de schouders onder de gezamenlijk ambities te zetten. Met onze financiële inzet kunnen we er in slagen onze partners (Provincie, Rijk, Europa, bedrijfsleven en kennisinstellingen) te overtuigen om langjarig te investeren in de Groene Metropoolregio.

Mocht u hierbij vanuit het dagelijks bestuur of het regiobureau ondersteuning wensen, dan zijn wij daartoe natuurlijk graag bereid. Ik wens uw college en uw gemeenteraad een goede gedachtewisseling.

Vriendelijke groet,

Hubert Bruls
Voorzitter Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In het kort

Onze gezamenlijke visie op de regio Arnhem Nijmegen

Horizon

Onze gezamenlijke ambitie:

- we positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland
- we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
- we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament

We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio:

- we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap
- we houden de regio strategisch bereikbaar
- we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio

Heden

We werken samen aan de ontwikkeling van de regio:

- we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk
- we ontwikkelen energy, food, health en hightech als topsectoren
- we benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio

Perspectief

We werken samen aan de koers van de regio:

- we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie
- we zetten breed in op de circulariteit van onze economie
- we werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving

Inhoud

Regionale Agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2022

Verbonden regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Gebiedsgerichte corridor aanpak
- Speerpunt 2: Regionaal (snel)fietspadennetwerk
- Speerpunt 3: Hubs en knooppunten
- Speerpunt 4: Gedragsaanpak duurzame mobiliteit
- Speerpunt 5: Verkeersveiligheid

Productieve regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Stimuleren ondernemerschap in het MKB
- Speerpunt 2: Human Capital; onderwijs en arbeidsmarkt
- Speerpunt 3: Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters
- Speerpunt 4: Versterking van duurzame logistiek
- Speerpunt 5: Toekomstbestendige werklocaties

Circulaire regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Circulaire bouw en infrastructuur
- Speerpunt 2: Circulaire economie; grondstoffen en ketens
- Speerpunt 3: Water en klimaatadaptatie
- Speerpunt 4: Transitie naar duurzame energie

Ontspannen regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Duurzaam toerisme
- Speerpunt 2: Bruisende binnensteden en krachtige kernen
- Speerpunt 3: Groen-blauw raamwerk
- Speerpunt 4: Sterke culturele infrastructuur

Groene groeiregio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Wonen in balans: *Versnellen* van de woningbouw
- Speerpunt 2: Leefomgeving: *Verbinden* van de ruimtelijke opgaven
- Speerpunt 3: Agglomeratiekracht: *Vertellen* van de kracht van de Groene groeiregio

Samenhang opgaven

Financiële paragraaf

Bijlage: bestuurlijke opgaveteams

REGIONALE AGENDA 2022

An aerial photograph of a wide river, likely the Rhine, with a large bridge spanning it. The city of Rotterdam is visible in the background under a blue sky with scattered clouds. The foreground shows the river's surface and some greenery along the banks.

**Met deze
Regionale agenda
geven we richting
aan de versterkte
regionale
samenwerking.
We geven vorm en
inhoud aan onze
gedeelde ambitie
voor kwalitatieve
groene groei. Onze
inzet: elkaar actief
opzoeken, partijen
verbinden en
samen zoeken naar
nieuwe kansen!**

Nationaal park Veluwezoom

REGIONALE AGENDA GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM-NIJMEGEN 2022

In het najaar van 2020 is de eerste regionale agenda voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aangeboden aan de 18 gemeenten door de Stuurgroep Versterking Regionale samenwerking regio Arnhem-Nijmegen. Op basis van de visie en de regionale agenda hebben 18 gemeenten de stap gezet naar een versterkte regionale samenwerking.

Voor u ligt de concept-regionale agenda voor het jaar 2022. Hierin zijn de vijf centrale opgaven verder uitgewerkt, speerpunten concreter gemaakt en voorzien van acties en benodigde middelen. Omdat de regio zich in een opstartfase bevindt, is deze agenda de uitnodiging aan gemeenteraden om in te tekenen op de 5 opgaven voor het jaar 2022. De intentie is om volgend jaar met een meerjarige agenda te komen, waarna ook meerjarig op de opgaven ingetekend kan worden.

Het jaar 2022 kan niet los gezien worden van 2021. In deze regionale agenda lichten we toe welke resultaten en activiteiten we in 2021 al oppakken om in 2022 resultaten te kunnen boeken. Dit als actualisatie én concretisering van de versie die in het najaar van 2020 aangeboden is. Ook blikken we vooruit op het jaar 2023: welke acties lopen door of zijn een vervolg op wat we in 2022 in gang willen zetten?

Deze agenda geeft invulling aan de inhoudelijke samenwerking als regio: fris, innovatief, integraal en verbindend. Daarmee is het ons inhoudelijk kompas om de ambities van onze regionale samenwerking in de komende jaren samen te bereiken.

Ambitie: groene groei!

We zijn een bloeiend stedelijk netwerk, zonder de overdruk van de Randstad. Dat willen we zo houden. We verwachten dat onze regio nog verder zal groeien, in inwoners, in werkgelegenheid, in mobiliteit. We hebben een forse woningbehoefte van circa 35.000 extra woningen tot 2030. We zetten in op blijvend werk en huisvesting voor onze inwoners. We zien ook dat onze gekoesterde leefkwaliteit bedreigd wordt als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt. Als gemeenten willen we daarom op regionaal niveau samenwerken, met elkaar en onze partners: hoe leiden we de groei gezamenlijk in goede banen, zodat de balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de regio behouden blijft? Daarom: groene groei!

Opgavegericht samenwerken

Deze centrale ambitie hebben we uitgewerkt en onderbouwd in de regionale visie 'Regio Arnhem-Nijmegen, de groene metropoolregio' (d.d. 23 september 2020). In deze visie hebben we negen uitdagingen geformuleerd vanuit urgentie, fundament, heden en perspectief. Dit zijn de uitdagingen die we in de opgaven van de regionale agenda bijeenbrengen. Op deze manier komen we los van de traditionele sectoren. Immers, resultaten voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak in samenwerking met diverse overheden én met onze private en maatschappelijke partners. Onze opgavegerichte samenwerking ondersteunt deze beweging naar samenwerking in allianties. De opgaven van de Groene Metropoolregio bieden focus op concrete speerpunten vanuit een integrale blik.

Vijf integrale opgaven

De vijf opgaven zoals ze beschreven zijn in de eerste regionale agenda, staan ook nu centraal. De opgaven bestrijken een logische 'deelverzameling' van het integraal werken. Deze agenda is richtinggevend en maakt integraliteit beheersbaar en handzaam.

Een opgave in de regionale agenda voldoet aan de volgende kenmerken:

- De opgave draagt positief bij aan ontwikkeling van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale

collegeprogramma's én de agenda's van hogere overheden.

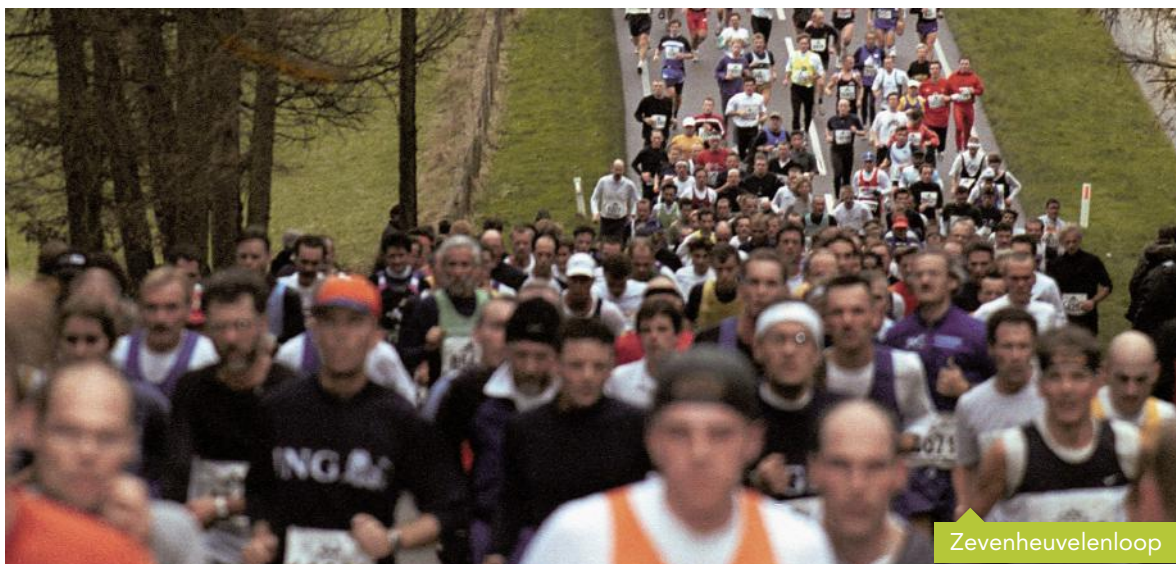
- De opgave betreft een integraal maatschappelijk vraagstuk, die verbinding legt tussen meerdere sectoren en domeinen die vertaald worden in concrete acties en resultaten.
- De opgave vereist samenwerking in allianties met andere private en maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau, alsmede met andere overheden op provinciaal, rijks- en Europees niveau.
- De opgave biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau met lokale impact in meerdere gemeenten.

De Verbonden regio, de Productieve regio, de Circulaire regio en de Ontspannen regio combineren ieder een aantal beleidssectoren en domeinen met elkaar. De Groene groeiregio zet juist de integrale samenwerking en integrale afweging van ruimteclaims in de leefomgeving centraal, en adresseert zo de kernambitie van de visie. De Groene groeiregio is daarmee integrerend van karakter.

We pakken de opgaven in samenhang op. Dat is de kracht van onze werkwijze: vanuit verschillende invalshoeken werken we aan de maatschappelijke opgaven en versterken we elkaars acties. In de tabel op pagina 47 is de samenhang tussen opgaven inzichtelijk gemaakt.

Centrum Arnhem

Opgaven: speerpunten en activiteiten

Vanaf 1 januari 2021 zijn we officieel gestart met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en de opgaven. De bestuurlijk opdrachtgever, haar/zijn bestuurlijk opgaveteam (bijlage 2), de andere betrokken wethouders, de opgavemanager en de betrokken inhoudelijke experts hebben in korte tijd deze concept-regionale agenda 2022 uitgewerkt én concrete acties opgestart in 2021. Bij het maken van de regionale agenda hebben we gemerkt dat het enthousiasme voor regionaal werken groot is en dat we met elkaar het belang hiervan zien. Het feit dat er een Groene Metropoolregio is met een 'gezicht' en mensen om zaken op te pakken, helpt om snel op tafel te krijgen waar we mee bezig zijn, waar we mee aan de slag willen en waar de prioriteiten liggen. De regionale agenda gaat uit van wat we met elkaar over vijf jaar willen bereiken en maakt dit concreet voor het komende jaar of jaren. Per opgave zijn resultaten, acties, een planning en een indicatie voor de benodigde middelen inzichtelijk gemaakt. De uitvoering van deze acties doen we natuurlijk niet alleen. Per opgave is beschreven met welke partners we samenwerken om onze ambities te realiseren.

In de regionale agenda staan per opgave verschillende acties. Acties gericht op de uitvoering van projecten en programma's, op lobby, het ontwikkelen van een

visie of het verkennen van bepaalde onderwerpen. Deze acties zijn hard nodig om samenwerking vorm te geven, keuzes te maken en projecten en programma's concreet te maken en een stevige en uitnodigend verhaal te hebben bij onze regionale ambitie. Alleen zo kunnen we inspelen op kansen en (financierings) mogelijkheden die zich voordoen bij provincie, Rijk en Europa. Dit geldt zeker voor de opgaven waarop we in het verleden minder in regionaal verband hebben opgetrokken, zoals Ontspannen regio. De meeste van deze verkenningen/visies zijn zo veel als mogelijk in het eerste kwartaal van 2022 gereed, zodat de uitkomsten vertaald kunnen worden in concrete acties met resultaten voor het jaar 2023.

Juist nu is onze gezamenlijke inzet hard nodig: de COVID-19 crisis raakt onze regio hard. Toerisme, binnensteden en centra van kernen, cultuur, de druk op natuur- en landschap om maar wat voorbeelden te noemen. Waar dat kan, maken we daarom direct een begin met activiteiten, waarvan we snel resultaat zien. We doen dit met middelen (capaciteit en geld) die al beschikbaar zijn vanuit Rijk, provincie of gemeenten zelf. Ook gaan we in 2021 aan de slag met het meetbaar maken van doelen en resultaten en het monitoren daarvan.

Monitor Brede Welvaart

Brede Welvaart gaat over de kwaliteit van het leven; het welzijn van de inwoners. In de regionale Monitor Brede Welvaart (CBS) wordt de brede welvaart van gemeentes, provincies en COROP-gebieden in kaart gebracht. Aan de hand van meer dan veertig indicatoren geeft de monitor een breed en divers beeld van de staat en ontwikkeling van de regionale samenleving. Door enkele gemeenten is in een motie gevraagd dit instrument in te zetten. Is de regionale inzet voldoende effectief en efficiënt is om de kansen te benutten of de knelpunten aan te pakken? De monitor draagt ook bij aan de legitimiteit van de gezamenlijk inzet op de regionale ambities. Het Algemeen Bestuur heeft inmiddels besloten in het 2e kwartaal van 2021 de mogelijkheden van toepassing van een Monitor Brede Welvaart Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen te onderzoeken.

Organisatie opgaven

Het bestuurlijk opgaveteam stuurt de uitvoering van de opgave aan, bewaakt voortgang en stelt zo nodig bij. Zij doet dit op advies van het opgaveteam, bestaande uit de opgavemanager en een coördinator per speerpunt. Deze speerpuntcoördinatoren zorgen voor de verbinding met de gemeenten door een werkgroep in te richten per speerpunt. Deze bestaat uit een vertegenwoordiging van de deelnemende gemeenten, waarbij gelet wordt op spreiding over de hele regio. Daarnaast worden alle relevante ambtenaren regelmatig op de hoogte gehouden en om input gevraagd.

Tijdens de regio-ochtenden en de regiodagen stelt het bestuurlijk opgaveteam de overige regiobestuurders op de hoogte van de voortgang van de uitvoering van de opgave. Tijdens deze regio ontmoetingen kunnen bestuurders gevraagd en ongevraagd advies geven over de uitvoering van de opgave. Daarnaast worden op raadsontmoetingen de raadsleden geïnformeerd over de ontwikkelingen van en in de opgaven.

Triple helix-samenwerking en bestuursakkoord

Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak en in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek). We werken dan ook met veel partners samen om de ambities binnen onze opgaven te verwezenlijken. Soms doen ze een groot deel van de uitvoering, soms zijn ze mede-initiatiefnemer, medefinancier of supporter. Belangrijk zijn de samenwerkingsrelaties met de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB). Gezamenlijk zien wij het als onze verantwoordelijkheid om het voortouw te nemen in de regionale samenwerking. Voor een gezamenlijke uitvoering van de regionale agenda is een consistente, meerjarige samenwerking tussen deze drie partijen nodig. We bekrachtigen deze samenwerking in een bestuursakkoord en voorzien deze van een investeringsagenda, waarin partijen ieder hun commitment op het aandeel aan de opgaven bekrachtigen.

Samenwerking met het Rijk

Voor een aantal opgaven is er al een intensieve samenwerking met het Rijk. Denk aan het verstedelijkingsakkoord, de woondeal en de MKB-deal. We gebruiken 2021 om voor de opgaven te identificeren waar kansen voor (verdere) samenwerking met het Rijk.

Intekenen op opgaven door gemeenten

Zoals hierboven staat beschreven, hangen de vijf opgaven nauw met elkaar samen. Zij vormen elk een onmisbare schakel om onze ambitie te realiseren. Binnen de opgaven hebben de opgaveteams zich laten leiden door urgentie en betekenis van acties voor gemeenten. Alleen de acties die prioriteit hebben en die we kansrijker en succesvoller kunnen oppakken op regionaal niveau, zijn opgenomen in deze regionale agenda. We hopen daarmee dat alle gemeenten zich uitgenodigd voelen om in te tekenen op het geheel. Op basis van deze concept-regionale agenda kunnen

gemeenten zich een mening vormen of zij voornemens zijn in te tekenen op de opgaven voor één jaar (2022). In juni 2021 kunnen zij hun reactie op deze concept-regionale agenda kenbaar maken aan het AB. De opgaveteams verwerken deze reacties in een definitieve regionale agenda en leggen deze voor aan het AB. Op basis van deze definitieve regionale agenda, kunnen de raden besluiten om in te tekenen voor de opgaven, bij of na de begrotingsbehandeling 2022. De bijdrage per inwoner die genoemd zijn per opgave gaan over de acties voor 2022.

Als een gemeente besluit mee te doen aan een opgave, dan tekent het college, na het besluit van de gemeenteraad, hiertoe een opgaveovereenkomst. Hiermee zegt de gemeente toe de benodigde middelen ter beschikking te stellen. De basis voor deze overeenkomst ligt in artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling. In de overeenkomst staan doel van de samenwerking, de resultaten en activiteiten van de opgave, de gemeentelijke bijdrage in financiën en de duur van de overeenkomst.

Overzicht proces

Met het proces van de regionale agenda en daarmee het intekenen op de vijf opgaven is aansluiting gezocht bij het proces rond de aanbidding van de concept-begroting van de Groene Metropoolregio voor het volgende jaar. Dit is een logische keuze omdat de gemeenten op een vroegtijdig moment een beeld krijgen welke middelen gevraagd gaan worden om de regionale agenda, dus de vijf opgaven, uit te voeren in het komende jaar (en jaren).

Het biedt gemeenten ook de mogelijkheid deze consultatiefase te gebruiken om opgaven aan te scherpen. De regionale agenda wordt elk jaar opnieuw voorgelegd aan de gemeenten.

In de visualisatie is dit proces vastgelegd.

DE VERBONDEN REGIO

Over vijf jaar:

Kunnen wij snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

speerpunten Verbonden regio

- 1 Gebiedsgerichte corridor aanpak
- 2 Regionaal (snel)fietspadennetwerk
- 3 Hubs en knooppunten
- 4 Gedragsaanpak en duurzame mobiliteit
- 5 Verkeersveiligheid

Snelle (regionale) fietsroutes: Rijn Waalpad

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

Wij willen de regionale en stedelijke bereikbaarheid (zeker in het kader van de grote woningbouwopgaven) waarborgen door een ombuiging naar meer gebruik van fiets en (H) OV op korte en langere afstand en een beter gebruik van bestaande infrastructuur. Behalve licht op het regionale wegennet zorgt dit ook voor een duurzamere mobiliteit.

In de voorloper van deze regionale agenda, de Agenda Duurzame mobiliteit en bereikbaarheid uit 2019 zaten 6 sporen: Weg, Spoor, Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV), Fiets, Slim en Schoon Onderweg, Verkeersveiligheid. De doelen en projecten zoals hierin ondergebracht zijn nog steeds actueel. De vijf speerpunten zijn integraler opgezet en sluiten beter aan bij Gaaf Gelderland en de Gelderse Mobiliteitsvisie.

Logistiek is geen apart speerpunt binnen de Verbonden regio. Wel willen wij de logistiek binnen de Verbonden regio slimmer en duurzamer maken. In 2021 verkennen we hoe we in onze regio de economische kansen van de logistieke sector verder kunnen versterken. Daarnaast wordt een relatie gelegd met de logistieke corridor (samenwerking met de provincie Gelderland en TEB), het verduurzamen van de bouwlogistiek, digitalisering, binnenstadlogistiek, truckparking en het verduurzamen van de binnenvaart.

Wij stellen de reiziger centraal en verleiden de reiziger de slimste en schoonste keuzes te maken. We benutten mobiliteitsnetwerken beter en zetten in op actieve en schone mobiliteit. Groei in balans brengen met onze leefkwaliteit en aantrekkelijkheid van cultuur, recreatie en landschap.

Slim en schoon reizen door de vorming van mobiliteitshubs, het stimuleren van fiets/lopen op korte afstanden binnen het netwerk, het HOV-netwerk te vergroten en te versterken en door voor verbindingen op langere afstanden tussen stedelijke netwerken in te zetten op openbaar vervoer/spoor.

PARTNERS

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is één van de partners binnen het beleidsveld Mobiliteit. De acties uit deze regionale agenda voeren we samen met partners uit.

- de provincie Gelderland: de doelen zijn op al onze speerpunten sterk in lijn met elkaar. Veel van onze processen en projecten voeren wij samen uit. In nauw overleg wordt bepaald wie het voortouw heeft.
- Overige overheden (Rijk, andere regio's en de individuele gemeenten) en het Waterschap: Binnen de Verbonden regio ontplooiën we activiteiten die onze inhoudelijke opgaven kunnen versterken. Hierbij moet gedacht worden aan het versterken van de relatie met andere regio's (o.a. kennisuitwisseling via het Gemeentelijk Netwerk Mobiliteit en Infrastructuur (GNMI)). Ook adviseren wij in voorkomende gevallen bij o.a. verschillende rijksprocessen. Daarnaast stemmen wij elkaars programma meer op elkaar af.
- TEB: hecht veel belang aan de mobiliteitsopgaven, omdat dit van wezenlijk belang is voor een goed vestigingsklimaat. Vanuit de regio maken wij graag gebruik van het netwerk van TEB om deze opgave verder te brengen. Rondom lobby en communicatie van strategische projecten kijken wij samen met TEB specifiek naar ieders rol en helpen en versterken we elkaar.
- Bedrijfsleven: Wij betrekken het bedrijfsleven actief bij onze initiatieven. Belangrijke partners, met wie we in het vervolgtraject afstemmen zijn: ondernemers, ondernemerscollectieven, koepelorganisaties en kennisinstellingen. Ook aanbieders zijn een belangrijke partij om samen te komen tot gerichte implementatie.
- Kennisinstellingen als Radboud Universiteit, Hogeschool Arnhem-Nijmegen, Van Hall Larenstein, ROC's dragen bij op verschillende niveaus bij aan de ontwikkeling van kennis op het gebied van de duurzame mobiliteit en bereikbaarheid. Daar waar mogelijk en wenselijk betrekken wij de onderwijssector in onze processen.
- Het Regionaal verkeersmanagementteam Arnhem Nijmegen (RVMT) is een samenwerking tussen wegbeheerders in onze regio (Rijk, Provincie en gemeenten). De opgavemanager stemt af met de voorzitter van het RVMT en vervult in voorkomende gevallen een actieve rol. Het RVMT wordt in 2021 geëvalueerd, waarbij ook gekeken wordt naar de governance.
- De Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen organiseert aanvullend vervoer voor mensen die gebruik maken van Wmo, Jeugdwet, leerlingenvervoer en kleinschalig OV in de regio. Hiervoor is de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen opgericht. In de vervoersorganisatie sturen en beheersen de gemeenten samen de uitvoering en ondersteunende processen voor het aanvullend vervoer (Avan). De opgavemanager en de directeur van de Vervoersorganisatie stemmen frequent af.

Werken aan mobiliteitshubs en knooppunten

Trolley bussen - Arnhem

2021

In maart 2019 heeft het regionale Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit ingestemd om maximaal in te zetten op een structurele mobiliteitsaanpak, waarbij de regio een belangrijke speler binnen het publiek/private netwerk is. Hiervoor is naast een eenduidige inhoudelijke aanpak ook capaciteit en financiering essentieel. Sinds 2019 wordt ingezet op het versterken van de sturende kracht van de regionale mobiliteitsaanpak en is toegewerkt naar een regionaal mobiliteitsfonds. Dit mobiliteitsfonds wordt sinds 2020 gevoed door de 18 gemeenten. Ook is sinds 2020 gewerkt met gemeentelijke aanspreekpunten voor een zestal werksporen/beleidslijnen.

In december 2020 is het bestedingsplan Verbonden Regio 2021 besproken in het regionale Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit. De opgaven zoals die in 2019 met elkaar zijn overeengekomen zijn hierbij leidend. In totaal is voor 2021 een bijdrage nodig van iets meer dan € 1,2 miljoen. Een deel van de benodigde kosten worden gedekt vanuit de onderuitputting 2020 (€ 202.000). Resteert een bijdrage van € 1.022.541. Dit betekent dat aan de gemeenten gevraagd is om voor 2021 € 1,30 per inwoner per gemeente beschikbaar te stellen. Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg is in 2021 een cofinanciering vanuit het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en

werkgevers voorzien van € 1,15 miljoen, naast een bijdrage vanuit het regionaal mobiliteitsfonds van € 270.000.

De opgaven van de Verbonden regio komt voor het overgrote deel overeen met de koers die in 2019 is ingezet met het ambitedocument duurzame mobiliteit en bereikbaarheid, waarbij nu ook is gekeken om strategische speerpunten en actualiteiten een plek te geven. Voor 2021 worden een aantal activiteiten ingezet die de opgave versterken. Een economische analyse ICE wordt opgeleverd en samen met de provincie Gelderland wordt o.a. een start gemaakt met het maken van een nieuwe regionaal multimodaal verkeersmodel en starten we de verkenningen rondom de gebiedsgerichte corridors. De regio zet in 2021 sterk in op een aantal majeure strategische processen/projecten als de A50, spoorcorridor Randstad-Arnhem-Ruhrgebied en het station Nijmegen. Daarnaast starten wij met investeringsagenda's (o.a. Hubs & knooppunten, fiets en verkeersveiligheid). Deze lijsten zijn een belangrijke input voor de Groene Metropoolregio als ook voor de provinciale Perspectievennota van medio 2021, waar mede wordt bepaald welke subsidiemiddelen beschikbaar komen. De afspraken die worden gemaakt in de Verstedelijkingsstrategie (2021) hebben eveneens gevolgen voor de potentiële mobiliteitsprojecten.

Gebiedsgerichte corridoraanpak

Multimodale verbinding A15

OVER VIJF JAAR...

Realiseren we samen gebiedsgerichte projecten in corridors van weg, rail en water,

met goede (OV-) verbindingen naar Utrecht, Eindhoven, Zwolle én Duitsland (ICE),

waarmee we de capaciteit van het regionale infrastructuur-netwerk vergroten, en met projecten bijdragen aan verbetering van de leefomgeving.

Gebiedsgerichte corridoraanpak

Dit speerpunt richt zich op de ontwikkeling van de (infrastructuur)corridors in de regio vanuit een gebiedsgerichte aanpak. Het gaat om het bevorderen van interne en externe verbindingen over weg, rail en water vanuit een integrale blik op de leefomgeving. We versterken verbindingen door het beter benutten van de multimodale infrastructuur. Het vergroten van de capaciteit op het netwerk koppelen we aan het verbeteren van de directe leefomgeving. Voor onze inwoners, werknemers, bezoekers en passanten. Dit vraagt onder meer een zorgvuldige afweging tussen het goederenvervoer (per spoor) en het toenemend reizigersvervoer, maar ook met de ontwikkeling van de verstedelijking en de leefbaarheid in de kernen langs de corridors, waaronder het hoogwaardige openbaar vervoer en het binnenstedelijk HOV. In dit speerpunt richten we ons ook op de versterking van verbindingen tussen economische kerngebieden. Hierbij gaat het om de verbindingen met drukbezochte (werk) locaties in de regio en externe verbindingen met onze buurregio's zoals Utrecht, Eindhoven en Zwolle. Op internationaal niveau staat de verbinding met Duitsland, de ICE en de verkenning van euregionale verbindingen met het Europese achterland op de agenda. Wij willen dat er prioriteit wordt gegeven aan investeringen in de spoorcorridor Randstad-Arnhem-RheinRuhr. Versterking van deze corridor is nodig voor de economische ontwikkeling van Nederland, draagt bij aan Europese klimaatdoelstellingen en is noodzakelijk voor verdere verstedelijking en leefbaarheid langs deze corridor. Deze schakel is ook onderdeel van Europese en Duitse spoorplannen.

ACTIES 2022

Uitwerken van het Toekomstbeeld OV 2040

Regionale vertaling van het Toekomstbeeld OV 2040 inclusief uitvoeringsagenda.

A12 spoorcorridor Randstad-Arnhem-Ruhrgebied

Verkenning en lobby van de A12 spoorcorridor incl. Arnhem-Oost.

Implementeren van het actieplan voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer

De betrokken gemeenten ondersteunen bij het verkennen en de planvoorbereiding.

Provinciale aanbesteding OV

Het analyseren van de kansen en mogelijkheden rondom de provinciale OV aanbesteding.

Regionaal multimodaal netwerkmanagementkader en verkeersmodel (incl. monitoringssysteem)

Afronding van het regionaal multimodaal netwerkmanagementkader met een advies naar de wegbeheerders. Opstellen van een regionaal kader en ontwikkelen én toepassen van een multimodaal verkeersmodel, samen met de provincie Gelderland. Voor betere beheersing en benutten van verschillende verkeers- en vervoersstromen in en door de regio.

Aanpak A50

Adviseren binnen de projectorganisatie over korte termijn aanpak A50 en participeren van het Mirt-verkenning A50.

Gebiedsgerichte corridors

Afronding verkenning gebiedsaanpak A325 corridor (provincie is trekker), Zuid- en Westflank Nijmegen (provincie is trekker), en Oostflank Arnhem (RWS is trekker).

Regionaal spoor in de regio

Het verkennen van de kansen en mogelijkheden van de bestaande regionale spoorlijnen.

Speerpunt 1 Gebiedsgerichte corridoraanpak	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Uitwerken toekomstbeeld OV2040						
Implementatie Actieplan HOV						
Provinciale aanbesteding OV						
Afronding van het regionaal multimodaal netwerkmanagementkader						
Toepassen van het nieuwe Regionaal Multimaal Model Arnhem Nijmegen						
Verkennen en lobby A12 spoorcorridor						
korte termijn aanpak A50						
Verkennen gebiedsaanpak A325 corridor						
gebiedsaanpak Zuid- en Westflank Nijmegen						
Verkennen gebiedsaanpak Oostflank Arnhem						
Regionaal spoor in de regio						

Regionaal (snel)fietspadennetwerk

Regionale fietsverbindingen: fietsbrug 't Groentje bij station Nijmegen Lent

OVER VIJF JAAR...

Gebruiken inwoners, werknemers en bezoekers steeds vaker de fiets,

fietsen zij gemiddeld langere afstanden op meer verkeersveilige routes in de regio door

uitbreiding en betere aansluiting op het lokale fietsnetwerk (woon-werk en recreatief).

Regionaal (snel)fietspadennetwerk

We zetten vol in op de fiets! De fiets, zeker met de komst van de e-bike, wordt steeds populairder. Wij stimuleren en faciliteren deze groeiende populariteit. Wij willen een sterke toename van het fietsgebruik in de regio met positieve gevolgen voor gezondheid, vitaliteit, luchtkwaliteit en leefomgeving. Het doel is het vergroten van fietsgebruik in en naar stad naar 35 %. Wij zien grote samenhang met de realisatie van hubs en verkeersveiligheid. Tevens is er een relatie met het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF), waarvoor wij al in 2021 werken naar een (geprioriteerde) lijst van potentiële projecten.

Begin 2019 heeft de regio een position paper 'aantrekkelijk fietsnetwerk' gemaakt. Deze vormt een leidraad voor onze inzet. Zo willen wij komen tot een werkagenda die het kader biedt voor maatregelen en prioriteiten. Het netwerk van snelle fietsroutes is nog niet af. Aan bestaande routes zijn verbeteringen noodzakelijk door toenemend gebruik en nieuwe inzichten. Bovendien zijn er nog kansen in de stedelijke regio om snelle fietsroutes te ontwikkelen. Het verbeteren van feeders is een regiobreed vraagstuk. Zowel rond de steden als verspreid in de regio moet het makkelijker worden om naar een snelle fietsroute te fietsen; of naar een hub of knooppunt, zoals een druk intercitystation. Om ketenmobiliteit te stimuleren is het van belang dat de overstap comfortabel en gemakkelijk is. De overstap tussen fiets en openbaar vervoer optimaliseren we verder. Met de ligging aan rivieren kent de regio veel bruggen. De bruggen vallen veelal samen met de tracés van de snelfietsroutes. De op- en afgang van bruggen moeten beter (met ook aandacht voor maatvoering/breedte). Naast voorzieningen die de ruggengraat van het fietsnetwerk versterken, is aandacht nodig voor doorfietsroutes tussen kernen en binnen steden. Ook veilige schoolfietsroutes vallen hieronder. Hierbij maken wij zoveel mogelijk gebruik van bestaande subsidiemogelijkheden.

ACTIES 2022

Opstellen meerjaren Regioagenda Fiets (MRF)

Ontwikkelen van een meerjarige regionale investeringsagenda voor de fiets, gericht op een betere prioritering en programmering van (potentiële) fietsprojecten in de regio, en op een betere aansluiting tussen het regionale fietsnetwerk en stedelijke, lokale fietsnetwerken.

Nationaal Toekomstbeeld Fiets

Het benutten van de kansen en mogelijkheden van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets.

Utilitaire fietsroutes in relatie tot het recreatief fietsnetwerk

Nadere verkenning naar een betere aansluiting en gebruik van utilitaire fietsroutes (voor woon-werkverkeer) op het recreatieve fietsnetwerk in de regio.

Verkenning van nieuwe snelle fietsroutes

Verkenning van potentieel te realiseren snelle fietsroutes en nader verkennen van knelpunten in de aansluiting op lokale netwerken.

- Nijmegen-Wijchen-Oss
- Arnhem-Huissen-Bemmel
- Om de Noord (Arnhem)
- Zevenaar-Doetinchem

Vorbereiden Planvorming Westflankroute Arnhem – Elst – Nijmegen

Nadere verkenning en planvoorbereiding voor een nieuwe snelle fietsroute tussen Arnhem en Nijmegen via Elst.

Analyseren stedelijk netwerk in relatie tot intelligente verkeerslichten (I-vri's)

Analyse van de aansluiting op het stedelijk fietsnetwerk in relatie tot intelligente vri's (datagedreven stoplichten).

Ondersteunen campagne 'Heel Gelderland fietst' en ondersteunen van de fietsburgemeester Arnhem-Nijmegen

Regionale uitwerking van de provinciale campagne 'Heel Gelderland fietst' met actieve gedragsstimulering om het gebruik van de fiets te vergroten door bijv. fietschallenges, in samenwerking met bedrijven, bewonersgroepen, kennisinstellingen en overheden.

Speerpunt 2 Regionaal (snel)fietspadennetwerk	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Opstellen meerjaren Regioagenda Fiets						
Kansen benutten Nationaal Toekomstbeeld Fiets						
Verkenning van utilitaire & recreatieve fietsroutes						
Verkenning snelle fietsroute Nijmegen-Wijchen-Oss						
Verkenning snelle fietsroute Arnhem-Huissen-Bemmel						
Verkenning snelle fietsroute Om de Noord Arnhem						
Verkenning snelle fietsroute Zevenaar Doetinchem						
Vorbereiden planvorming Westflankroute						
Analyse stedelijk netwerk i.r.t. I-vri's						
Ondersteunen Gelderland fietst en fietsburgemeester						

Hubs en knooppunten

Regionaal mobiliteitsnetwerk met ov-knooppunten: stationsomgeving Wijchen

OVER VIJF JAAR...

Realiseren we met partners (nieuwe) mobiliteitshubs en knooppunten in stad en regio waar we:

nieuwe vormen van duurzame mobiliteit aanbieden (deelvervoer, elektrisch, MaaS¹).

'mobiliteit op maat' bieden voor vraagafhankelijk vervoer in de regio en

zo een betere koppeling maken tussen het regionale en stedelijke infrastructuurnetwerk.

¹ Mobility as a Service

Hubs en knooppunten

Dit speerpunt richt zich op het zo efficiënt mogelijk verknopen van multimodaliteit op strategische locaties en het versterken van multimodale ketens in stad en regio. Met de ontwikkeling van knooppunten en mobiliteitshubs werken we samen met onze partners aan steeds beter bereikbare faciliteiten in de regio. Het gaat om het aanbieden van alternatieven op het gebruik van de auto en de verkeersdeelnemer te verleiden de overstap te maken op actieve en duurzame vormen van mobiliteit. Het kan hier gaan om fysieke ontwikkeling van knooppunten of de ontwikkeling van ehubs, deelvervoer, elektrisch vervoer en MaaS-constructies. Waarbij we inspelen op vraagafhankelijk vervoer in de kleinere kernen van de regio met mobiliteit op maatconstructies.

De focus ligt op het regionale netwerk. Wij richten ons op die hubs die van meerwaarde zijn voor het regionale mobiliteitssysteem. De doelstelling is tweeledig: Het verlichten van de druk op het verkeersnetwerk rond drukbezochte plekken in de regio en het stimuleren en faciliteren van duurzame vormen van mobiliteit. Hier zoeken we de aansluiting bij lopende ruimtelijke ontwikkelingen en de andere regionale opgaven. Dit vraagt om een integrale benadering. Wij hanteren hierbij het uitgangspunt om nieuwe woningen zoveel mogelijk te programmeren nabij (H)OV en/of in verbinding met nabij gelegen (regionale/snel-) fietspaden, waarbij in de eerste plaats de bestaande capaciteit wordt benut en knooppunt-vorming wordt gestimuleerd (o.a. bij station Nijmegen, Arnhem-Oost).

De samenhang en meerwaarde van hubs vanuit verschillende invalshoeken staat centraal. Denk hierbij aan de aansluiting op woon- en werklocaties, binnensteden, voorzieningen en recreatieve hotspots. Maar ook de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit zoals de uitbreiding van het regionale (snel)fietsnetwerk en HOV-netwerk. We kijken op drie schaalniveaus naar het functioneren van hubs en knooppunten (overstaphubs, ontsluitingshubs en speciale hubs). Met oog voor bestaande en potentiële nieuwe hublocaties onderzoeken we waar de hubs complementair zijn en elkaar kunnen aanvullen vanuit een regionale optiek. Het gaat hierbij om de relaties tussen het stedelijke schaalniveau, de flanken en het regionale schaalniveau.

Een integrale benadering staat ook hier centraal waarbij we de leefomgeving van inwoners, werknemers en bezoekers verbeteren.

ACTIES 2022

Meerjarige investeringsagenda

Ontwikkelen en actualiseren van de meerjarige investeringsagenda regionale hubs en knooppunten.

Implementeren van kansrijke hubs

Verkenning, planvoorbereiding en verkenning van 1e fase investeringsimpuls in mobiliteitshubs.

Adviseren stationsgebied Nijmegen

De regio ondersteunt de gemeentelijke plannen voor realisatie van het stationsgebied Nijmegen, inclusief verbetering van de kwaliteit van de stationsomgeving met het oog op de realisatie van wonen en werken in de directe omgeving. In 2023 start een deel van de uitvoering aan de westkant van het station.

Mobiliteit op Maat/Hubtaxi

Uitwerken Mobiliteit op Maat in relatie tot het project haltetaxi van de provincie Gelderland.

Fietsparkeren/gratis stallen

Analysen van de kansen en mogelijkheden voor fietsparkeren en gratis stallen.

Speerpunt 3 Hubs en knooppunten	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Meerjarige investeringsagenda						
Verkennen en planvoorbereiding						
Adviseren station Nijmegen						
Uitwerken Mobiliteit op Maat						
Fietsparkeren en gratis stallen						

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit

Gedragsaanpakken mobiliteit: Slim Spitsen Waalbrug

OVER VIJF JAAR...

maken meer inwoners, werknemers en bezoekers gebruik van duurzame vormen van mobiliteit

door een actieve beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuze,

met een goede samenwerking tussen werkgevers, mobiliteitsaanbieders en overheden,

waardoor de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk beter wordt benut.

Gedragaanpak duurzame mobiliteit

Dit speerpunt richt zich op gedragsbeïnvloeding van verkeersdeelnemers. Doel is het beter benutten van de het mobiliteitsnetwerk door ons nadrukkelijk te richten op de beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuzen. Een belangrijk programma binnen dit speerpunt is 'Slim & Schoon Onderweg'. De 18 regiogemeenten, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en VNO-NCW werken samen in het programma (Slim & Schoon Onderweg) om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren, waarbij de activiteiten en maatregelen geordend zijn volgens drie programmalijnen:

- Programmalijn 1: Gezamenlijke aanpak mobiliteitsgedrag
- Programmalijn 2: Krachtenbundeling Slimme mobiliteit
- Programmalijn 3: Stimuleren Duurzame mobiliteit

Voor de looptijd van het totale programma (2019 – 2022) zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Naar minimaal 20.000 extra slimme en duurzame reizigers.
- Minimaal 20.000 minder autoritten, met name gericht op opvang van de autonome groei aan automobilititeit in de regio.
- Regionale bijdrage aan reductie CO2 wegverkeer (75 kton in 2022).
- Reductie autoverkeer met 10% op kwetsbare corridors gericht op verbetering van de doorstroming en vergroting van de leefbaarheid.

Dit doen we door mensen te stimuleren om minder te reizen, op een ander tijdstip, met een ander vervoersmiddel of via een andere route.

Ook zetten we in op smart mobility om de mobiliteit zo goed mogelijk te faciliteren.

ACTIES 2022

Communicatie en monitoring gedrag en verkeersdeelname in de regio

Ontwikkelen van regionale campagnes gericht op werknemers, werkgevers, bewoners en bezoekers voor verduurzaming van hun mobiliteitsgedrag, en digitale monitoring van de verkeersdeelname, en analyse van mobiliteitsdata.

Innovatieve en duurzame mobiliteitsprojecten

Verkenning en realisatie van innovatieve projecten, inclusief subsidies hiervoor, van duurzame pilots of experimenten in de regio voor vernieuwende vormen van duurzame mobiliteit.

Slim & Schoon Onderweg

Het realiseren van het uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg.

Speerpunt 4 Gedragaanpak duurzame mobiliteit	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Monitoring en communicatie						
Innovatieve en duurzame mobiliteitsprojecten						
Uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg						

Verkeersveiligheid

Veilige fietsverbindingen: campus Heyendaal

OVER VIJF JAAR...

Is de verkeersveiligheid in de hele regio verbeterd door een meer gerichte, risicogestuurde en proactieve aanpak.

Is er een dalende lijn in het aantal doden en gewonden in alle regionale gemeenten.

Verkeersveiligheid

De regio wil extra aandacht voor het verbeteren van de verkeersveiligheid, waarvoor in 2019 het Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid door VNG en IPO is getekend. De regio werkt samen met de provincie Gelderland en het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid aan onder meer een integraal en uniform verkeersveiligheidsbeleid. We doen al veel, maar er liggen belangrijke kansen om het meer regionaal te doen. Door van tevoren initiatief te nemen om risico's aan te pakken, in plaats van pas maatregelen treffen als er een ongeluk is gebeurd. Onze aanpak past binnen het landelijk kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Onze hoofdpoging is dat iedereen elke dag weer veilig thuis komt. Dit is het uitgangspunt, waarin we ook onze verdere doelen mee concretiseren. Elk verkeersslachtoffer is er één te veel. Het in 2019 vastgestelde positionpaper Verkeersveiligheid vormt de leidraad voor onze aanpak.

ACTIES 2022

Regionale uitwerking Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV)

De regio initieert en coördineert regionale studies die bijdragen aan de kaders van het SPV.

Investeringsagenda verkeersveiligheid

Het ontwikkelen van een meerjarige investeringsagenda verkeersveiligheid.

Landbouwroutes

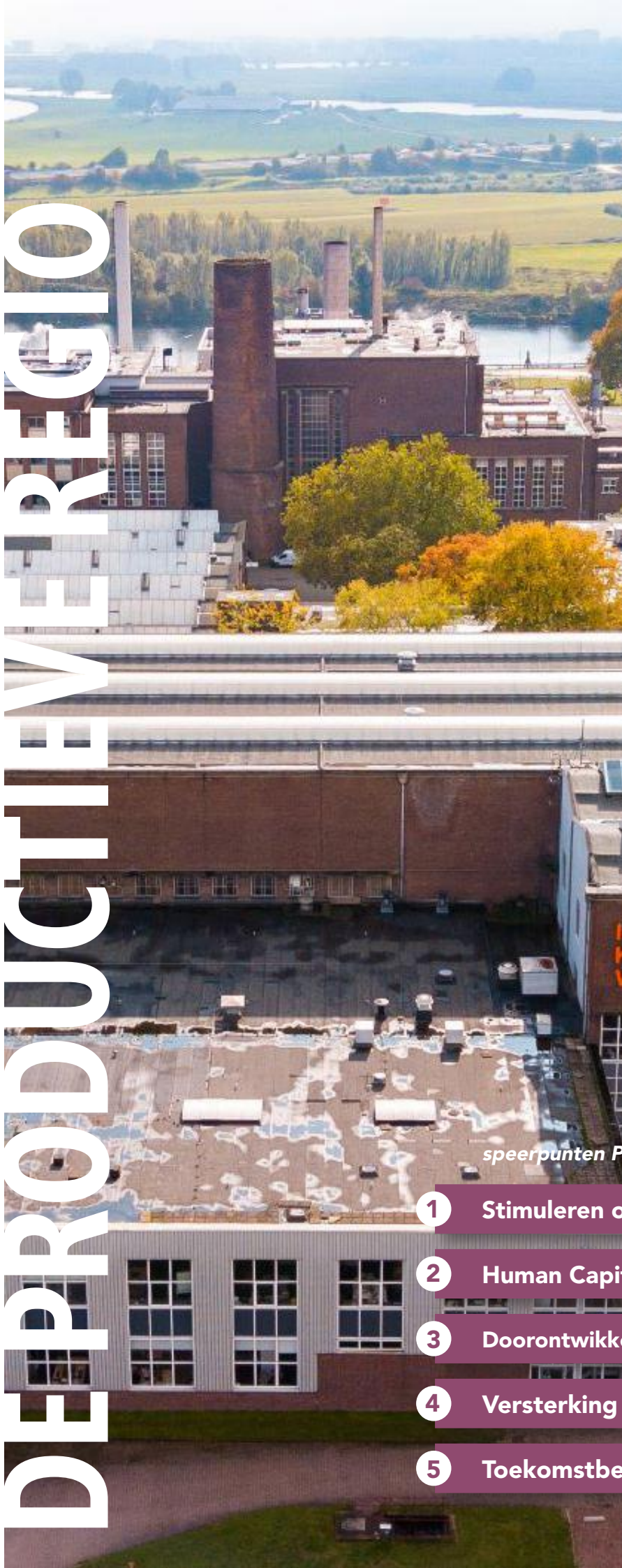
Opstellen handreiking en uitwerking landbouwroutes.

Verkeersveiligheid pakketdiensten

Analyseren van de knelpunten en kansen/mogelijkheden om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Speerpunt 5 Verkeersveiligheid	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Regionale uitwerking SPV						
Meerjarige investeringsagenda						
Handreiking en uitwerking landbouwroutes						
Analyse pakketdiensten						
Implementatie gedragsaanpak						

DE PRODUCTIEVE REGIO

Over vijf jaar:

Is het MKB de crisis te boven. Innovatief vermogen, positie en productiviteit van ons bedrijfsleven zijn versterkt. De werkgelegenheid is gestegen, er is passend werk voor iedereen en we hebben externe gelden binnengehaald en geïnvesteerd in onze economie.

speerpunten Productieve regio

- 1 Stimuleren ondernemerschap in het MKB**
- 2 Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt**
- 3 Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters**
- 4 Versterking van duurzame logistiek**
- 5 Toekomstbestendige werklocaties**

Bedrijventerrein Schoenaker - Beuningen

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

Innovatie en werkgelegenheid

Onze regio kent veel innovatiekracht en de vestigingskwaliteit van onze werklocaties scoort boven het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd zien we als opgave om de kwaliteiten van onze regio steviger te profileren en de economische potenties beter te benutten. We versterken onze inzet op innovatiekracht in de clusters Health, Hightech & Energy, de cross-over met Food en logistiek als onlosmakelijke voorwaarde. Dit legt de basis voor een sterke (inter)nationale positie en productiviteit van toonaangevende bedrijven. Dit sterke economische profiel maakt onze regio interessant voor talenten. De ambitie is economische groei te faciliteren en een forse banengroei in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio. Dit doen we samen met o.a. TEB en de provincie Gelderland.

Voor de langere termijn zetten we in op behoud en aantrekken van (nieuwe) bedrijvigheid in de regio. Op verschillende niveaus: van zelfstandigen en startups tot het MKB en internationals. We versterken de kwaliteiten van de werklocaties, zodat nieuwe bedrijven zich vestigen en dat ondernemerschap en innovatie gestimuleerd worden. We verbinden lokale bedrijven, instellingen en activiteiten aan de topsectoren en bieden synergievoordelen en ondersteuning bij het uitwerken van ideeën tot concrete projecten. We zetten in op de kwaliteit

van onze werklocaties en passend bij het dna van de regio. We versterken de samenwerking met partijen in het onderwijs, gericht op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, passend bij de vraag van ondernemers en de skills van werknemers en werkzoekenden.

Herstel na COVID-19

Voor de kortere termijn zetten wij krachtig in op het ondersteunen van ons bedrijfsleven in het herstel na de COVID-19 crisis. COVID-19 heeft een enorme impact op de wereldeconomie en ons regionale bedrijfsleven. Van klein tot groot, elk bedrijf voelt in meer of mindere mate de effecten van de crisis.

Voor de langere termijn zetten we ons in voor een versterking van de economische basis, waarin bedrijven zich willen vestigen en kunnen groeien. Dit is belangrijk voor het verdienvermogen, de werkgelegenheid en de welvaart van onze inwoners. Vanuit de Groene Metropoolregio dragen we op een aantal thema's bij aan deze structuurversterking, het innovatieve vermogen van onze economie en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

PARTNERS

Bij het uitvoeren van bovengenoemde acties is de samenwerking met onze partners van groot belang, waaronder de provincie en TEB. Met de provincie zijn ambities en acties al afgestemd, de ambities binnen de speerpunten sluiten goed aan bij de doelstellingen van de provincie.

Veel acties worden in samenwerking met TEB opgepakt, waarbij het accent ligt op de acties binnen de speerpunten 'doorontwikkeling van de clusters Health, Hightech en Energy' en 'Human Capital'. Bij de totstandkoming van de acties heeft ook afstemming plaatsgevonden met TEB. TEB heeft een groot triple helix netwerk via de boardleden en de helixgroepen. Met de helixgroepen Arbeidsmarkt, Health, Hightech & Energie en Food is er een samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen en deze kan o.a. een belangrijke rol vervullen in het aanjagen van innovaties, het verder brengen en uitvoeren van projecten, verbindingen leggen met het bedrijfsleven en de economische profilering van de regio. De civic entrepreneurs van TEB zijn de coördinatoren van deze helixgroepen. In de komende maanden gaan we met de provincie en TEB verder in gesprek om uit te werken op welke wijze we verdere samenwerking vormgeven.

Daarnaast is de samenwerking met andere partners van belang. De afstemming met deze partners pakken we vanaf april 2021 actief op. Met de arbeidsmarktregio's Arnhem en Nijmegen heeft wel afstemming plaatsgevonden over human capital. Onze partners zijn: de provincie Gelderland, TEB, Innovatiesupportorganisaties zoals KIEMT en Health Valley, Logistics Valley, Ministerie EZK, Euregio/INTERREG, Liemerse Ambassade, kennisinstellingen, ondernemers(verenigingen), Oost NL, VNO/NCW Midden, MKB Koepels, MKB Nederland, Next Garden, Stichting Clok, Arbeidsmarktregio's, Werkbedrijf-regio's, Techniepact, Gelders Vakmanschap, UWV, Banken, Kamer van Koophandel, makelaars, beleggers, onderwijsinstellingen MBO/HBO/WO, ondernemerskringen en platformen, vakbonden.

Duurzame logistiek - Energy Corridor 2030

2021

Economische Monitor

In 2021 starten wij met een Economische Monitor waarin wij data verzamelen die van belang zijn voor de speerpunten binnen de Productieve regio. Wij maken daarbij slim gebruik van bestaande beschikbare data. De Economische Monitor wordt elke twee jaar geactualiseerd. Zo kunnen we resultaten monitoren en bijsturen waar nodig.

COVID-19 herstel MKB

Herstel van het MKB na de COVID-19 crisis is urgent. Wij starten in 2021 een programma gericht op heroriëntatie na COVID-19. We maken de toekomstmogelijkheden inzichtelijk voor 75 ondernemers en een plan van aanpak voor mogelijke vervolgroutes. Wij doen onderzoek naar de financiële mogelijkheden tot 1 miljoen voor het MKB en maken een plan van aanpak voor het vervolg. Wij jagen het ondernemersklimaat en innovatie aan door kennisdeling en faciliteren van ontmoeting. Ook houden wij vinger aan de pols bij Ministerie van EZK voor nieuwe kansen voor MKB ondersteuning.

Human Capital

Wij zetten krachtig in op het ondersteunen van ons bedrijfsleven na de COVID-19 crisis. Wij verkennen samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen welke bestaande instrumenten het meest resultaatgericht zijn. We halen arbeidsmarktbehoeftes op bij MKB en verbinden deze met de werknemerskant. Deze signalen geven wij af aan de arbeidsmarkttafels. We verbinden netwerken aan elkaar, zoeken naar financieringsbronnen om tot gezamenlijke oplossingen te komen. Voor bundeling in samenwerking tussen overheden/kennisinstellingen/bedrijven zetten wij in op een regiobrede Human Capital Agenda in 2022.

(Inter)nationale clusters

Met de Economische Monitor wordt de betekenis van Health, Hightech & Energy en Food voor regiogemeenten uitgewerkt. Wat gebeurt al, welke kansen liggen er, wat levert investeren in de clusters op voor de gehele regio, Nederland en Europa. Wij versterken het innovatief vermogen door ondersteuning van lopende projecten, met focus op Connectr voor nieuwe energieoplossingen. Naast Connectr

supporten wij de programma's Briskr, Startlife en Orion voor ondersteuning van start-ups en scale-ups en zetten wij ons in voor innovatieve kennishubs en zoeken daarin de verbinding met lokaal en regionaal bedrijfsleven. Met een beter gestructureerde lobby en profilering van de (inter)nationale clusters zetten wij in op subsidie- en investeringsfondsen bij het Rijk, Duitsland en Europa.

Duurzame logistiek

Wij verkennen mogelijkheden voor een sluitende businesscase voor truckparking in de regio. Op lokaal niveau is dit lastig, maar voor goede plannen die bijdragen aan de (inter)nationale corridorontwikkeling zijn er financieringsmogelijkheden in Den Haag en Brussel. Zeker als hierbij de combinatie wordt gezocht met bijvoorbeeld clean energy hubs. Ook de handhavingsmogelijkheden nemen we daarbij mee. Wij gaan kennisdelen op bestaande initiatieven van vergroening van brandstoffen (zoals waterstof) en stadsdistributie.

Wij verzamelen de initiatieven in de regio om deze in 2022 te coördineren en te onderzoeken op kansrijkheid en daarmee de basis te leggen voor 1 of 2 INTERREG-aanvragen.

Werklocaties

De ontwikkelruimte binnen het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) wordt verdeeld en we zetten een eerste stap in de kwalitatieve verbetering van het RPW door de verbinding te leggen met de ruimtebehoefte van Health, Hightech & Energy, de economische kracht van de subregio's en de koppeling te leggen met andere opgaven.

Stimuleren ondernemerschap in het MKB

Hotspot voor ondernemerschap - Modekwartier Arnhem

OVER VIJF JAAR...

Hebben we in de regio meer start-ups en nieuwe bedrijven in retail, horeca en andere MKB.

Stimuleren we ondernemerschap via (lokale) broedplaatsen, training en opleidingen.

Verbinden we ondernemers aan kennis- en investeringsnetwerken in regionaal en nationaal verband.

Hebben veel MKB'ers een slag gemaakt in digitalisering en is de kennis, kunde en slagkracht van MKB'ers verbeterd ten opzichte van 2021.

Stimuleren ondernemerschap in het MKB

Met de acties binnen dit speerpunt ondersteunen wij het MKB bij herstel na de COVID-19 crisis. Met het stimuleren van het ondernemerschap, het vergroten van kennis, kunde en slagkracht van MKB'ers kan worden ingespeeld op nieuwe technologieën en verdienmodellen. Daarmee versterken we het innovatievermogen, de positie en de productiviteit van de bedrijven.

ACTIES 2022

Programma Toekomstgericht Ondernemen

Continuering van het programma uit 2021 gericht op heroriëntatie van MKB'ers na de COVID-19 crisis, op basis van het in 2021 gemaakte plan van aanpak. We maken inzichtelijk wat de toekomstmogelijkheden zijn voor 75 ondernemingen. Afhankelijk van de toekomstmogelijkheden wordt een vervolgroute gekozen.

Inzichtelijk maken financiële landschap MKB

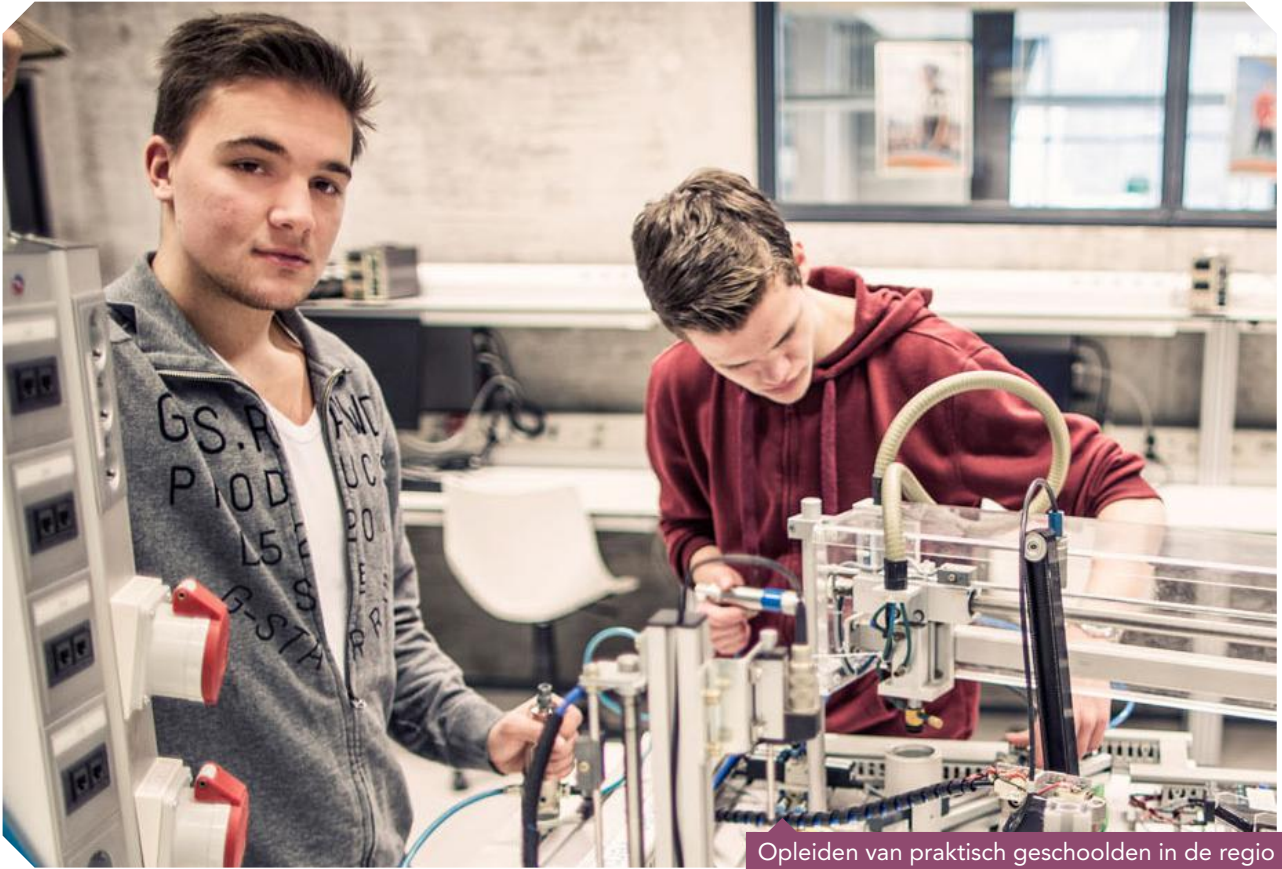
Uitvoeren van het in 2021 gemaakte plan van aanpak hoe we het MKB in de regio beter kunnen helpen om de financiële mogelijkheden tot 1 miljoen te benutten. Dit kan communicatie en marketing zijn van de mogelijkheden of activiteiten (lobby) om mogelijkheden hiervoor te creëren.

Aanjagen ondernemersklimaat door kennisdeling en faciliteren ontmoeting

- Innovaties stimuleren door het faciliteren van ontmoeting en kennisdeling op regionaal niveau. Met een jaarlijks MKB-event en een MKB-Award Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Doel: ontmoeting faciliteren, kennisuitwisseling en op een positieve manier aanjagen van innovaties. Continuering van actie uit 2021.
- Borging van de MKB-deal Sm@rt Together voor digitalisering: uitdragen van de regeling en waar nodig verbinden met het bedrijfsleven. Vinger aan de pols houden bij het Ministerie van EZK voor eventuele nieuwe kansen voor ondersteuning van MKB'ers in de regio.

Speerpunt 1 Stimuleren ondernemerschap in het MKB	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Programma Toekomstgericht Ondernemen						
Inzichtelijk maken financiële landschap MKB						
Aanjagen ondernemersklimaat door kennisdeling en faciliteren ontmoeting						

Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt

Opleiden van praktisch geschoolden in de regio

OVER VIJF JAAR...

Hebben we de vraag van ondernemers en het aanbod van personeel dichter bij elkaar gebracht door de juiste netwerken met elkaar te verbinden.

Hebben we een wendbare arbeidsmarkt waardoor het aantal banen in de sectoren Health, Hightech & Energy en Food in de regio is gegroeid.

Realiseren bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in de regio steeds meer samen in projecten die zorgen voor een betere aansluiting van MBO, HBO en WO op de arbeidsmarkt.

Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt

Ook bij het speerpunt Human Capital zetten wij voor de komende twee jaar krachtig in op het ondersteunen van ons bedrijfsleven in het herstel na de COVID-19 crisis. Ons MKB heeft het moeilijk en we helpen hen bij het aanpakken van de arbeidsmarktproblemen die op hen afkomen. Er zijn grote zorgen bij bedrijven over de beschikbaarheid van (passend) personeel wanneer de economie weer aantrekt. Daarnaast stellen we vast dat, net als voor de crisis, de schaarste aan passend en voldoende personeel bij de techniek, de zorg, de bouw en IT sectoren onverminderd is.

Samenwerking op regionaal niveau en commitment tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijven is cruciaal om urgente vraagstukken op de arbeidsmarkt te kunnen oplossen. Veel organisaties houden zich in netwerkverband actief bezig met de matching van vraag en aanbod van personeel. Vaak vanuit het oogpunt van de werknemer. Als regio bekijken we dit vraagstuk met name vanuit de werkgeverskant. Beiden zijn nodig voor een veerkrachtige arbeidsmarkt. Het verbinden van deze twee invalshoeken is een belangrijke rol voor de regio. Dit in goede en continue afstemming met de betrokken partijen. TEB speelt een belangrijke rol in de verbinding met het bedrijfsleven en het arbeidsmarktplatform. TEB focust zich op de sectoren Health, Hightech & Energie en Food en vooral op de MBO-plussers. De arbeidsmarktregio's richten zich vooral op de praktisch opgeleiden in de arbeidsmarkt. Beiden vullen elkaar daarin goed aan.

De informatie uit de Economische Monitor 2021 gebruiken we om komend jaar de beoogde resultaten concreet te maken.

ACTIES 2022

Verkenning inzet bestaande instrumenten

Voortzetten verkenning welke bestaande instrumenten het beste bijdragen aan het behalen van de genoemde resultaten, samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen. Het gaat daarbij om instrumenten als Skillshub, House of IT, Connectr Business School en The Lifenet 3.0. Medio 2022 zetten wij actief in op de meest resultaatgerichte instrumenten.

Behoefte ophalen bij MKB en verbindingen leggen

Wij vragen het MKB (werkgeversorganisaties) waar zij behoefte aan hebben in relatie tot de arbeidsmarkt. Met die informatie leggen wij verbindingen tussen werkgeverskant en werknemerskant om mismatches op de arbeidsmarkt aan te pakken. Gebruikmakend van de informatie die er al ligt en vooral kijkend naar de benodigde aanvullende informatie.

Netwerken verbinden voor gezamenlijke oplossingen

Opgehaalde signalen neerleggen bij de bestaande human capital-tafels. Netwerken met elkaar verbinden om tot gezamenlijke oplossingen voor gesignaleerde knelpunten te komen. Actief zoeken naar mogelijkheden om bestaande financieringsbronnen hiervoor in te zetten.

Ontwikkelen van een regiobrede Human Capital Agenda en een Human Capital Akkoord

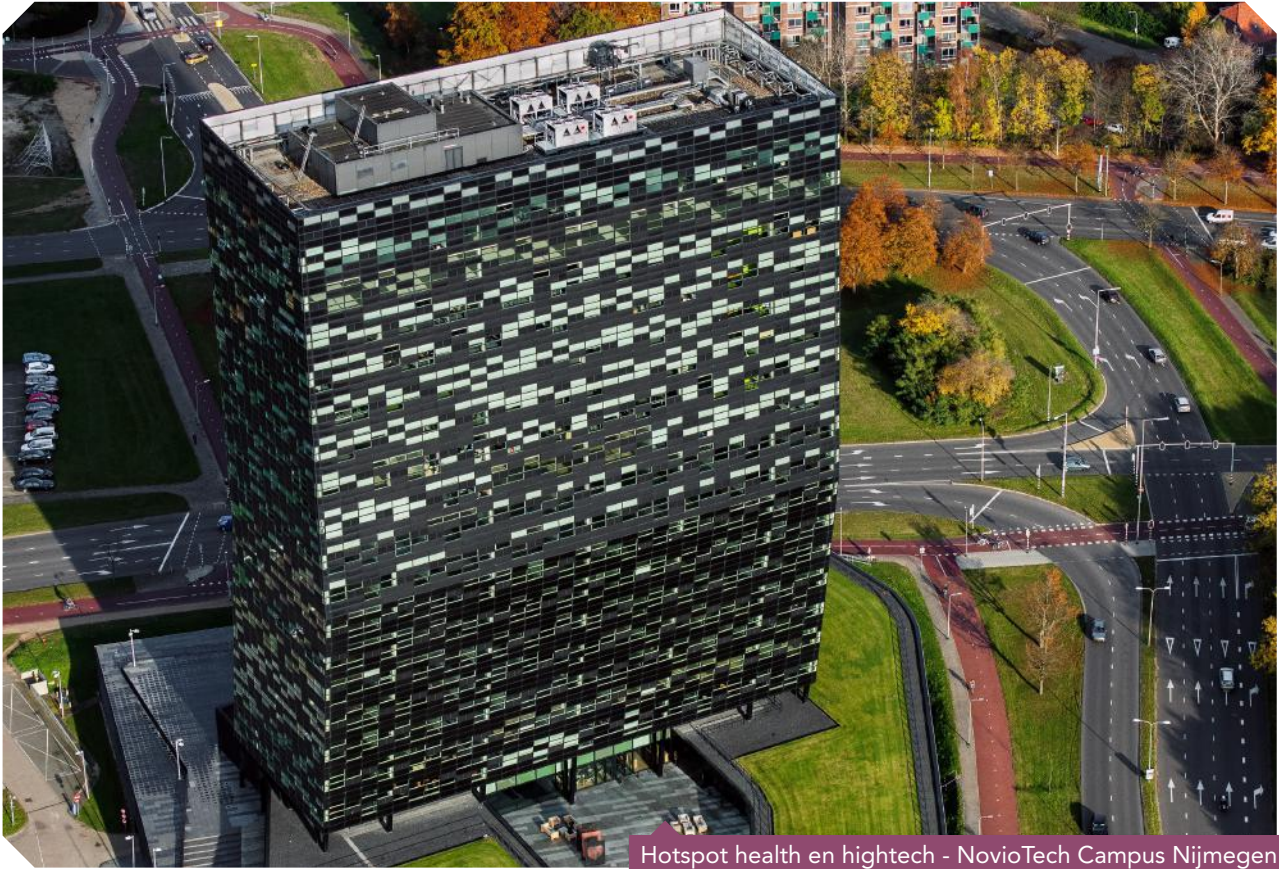
Ontwikkelen van een regiobrede Human Capital Agenda voor overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven met de volgende hoofdthema's:

- Leven lang lerend
- Veerkrachtige arbeidsmarkt
- Aantrekken en behouden van nationaal en internationaal talent
- Ontwikkelen van talent voor kansrijke beroepen

Commitment tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijven en een gezamenlijke meerjarige strategie creëren doen we door het Human Capital Akkoord 2022-2025 af te sluiten.

Speerpunt 2 Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Verkenning inzet bestaande instrumenten						
Behoefte ophalen bij MKB en verbindingen leggen						
Netwerken verbinden voor gezamenlijke oplossingen						
Ontwikkelen regiobrede Human Capital Agenda en Human Capital Akkoord						

Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters

Hotspot health en hightech - NovioTech Campus Nijmegen

OVER VIJF JAAR...

Is het innovatieve vermogen van bedrijven in Health, Hightech & Energy versterkt en betaalt zich dit uit in verdienvermogen (bruto regionaal product), in werkgelegenheid – uitgedrukt in arbeidsproductiviteit - en in de kennispositie van de regio in deze drie clusters.

Wordt het innovatief vermogen van de bedrijven ook ingezet voor onze andere maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, de woonopgave, de circulaire opgave en klimaatadaptief houden van de regio.

Zijn we zichtbaar in onze directe omgeving (Gelderland, Brabant, Utrecht) en daarbuiten als (inter)nationaal toonaangevende regio voor innovaties en sleuteltechnologieën op gebied van Health, Hightech & Energy.

Werken we met Foodvalley samen aan crossovers tussen health en food.

Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters

Binnen dit speerpunt gaat het om de doorontwikkeling van de (inter)nationale clusters Health, Hightech & Energy. Wij willen deze topsectoren inzetten voor de maatschappelijke opgaven waarvoor de regio staat, zoals energietransitie en een gezonder klimaat, maar ook de groei van nieuwe banen op alle niveaus. Daarbij hoort ook de kennis en kunde binnen de regio over voedselproductie. De ambitie is om als Groene Metropoolregio voor bedrijven en instellingen 'the place to be' te worden in Nederland en Europa als het gaat om deze clusters. We willen onze innovatieve krachten in deze sectoren (inter) nationaal zichtbaar maken door innovaties en initiatieven goed te bundelen, onze lobby beter te structureren en de mogelijkheden te benutten voor de samenwerking met Foodvalley. Dit in lijn met de kansen voor de regio die ook in de Kracht van Oost – Nederland Slim Benutten worden benoemd.

Eén van de dragers van een goed vestigingsklimaat zijn gezonde bedrijven. Bedrijven blijven economisch succesvol als zij weten te reageren op ontwikkelingen in hun omgeving. Dat doen ze over het algemeen door te vernieuwen en/of te innoveren. Dit speerpunt spitst zich toe op het versterken van het innovatieve vermogen van de regionale bedrijven. Het innovatief vermogen wordt versterkt als partners inhoudelijk met elkaar samenwerken in een kennishub zoals Connectr, het Chip Integration Technology Centre CITC in Nijmegen, OnePlanetResearch Center of kennishub Circulaire economie. Plannen zijn er voor Artificial Intelligence, water- en droogteproblematiek, radiofrequentie technologie, digital health hub. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden voor clean energyhubs.

ACTIES 2022

Betekenis van Health, Hightech & Energy voor regiogemeenten uitwerken

Met de informatie uit de Economische Monitor uit 2021 zetten we actief in op de kansen die er liggen voor de doorontwikkeling van de clusters en verdere netwerk- en clustervorming. We gebruiken de informatie om projecten te ontwikkelen in de regio en gericht te lobbyen bij het Rijk en Brussel om gelden binnen te halen.

Connectr

Connectr is een triple helix clustering om nieuwe energieoplossingen (zoals waterstof, batterijopslag) te bedenken/ onderzoeken/testen/toe te passen. Door gedeelde faciliteiten, een innovatielab, een innovatieprogramma. Locatie is IPKW Arnhem met verbindingen over de hele regio (en daarbuiten): ENGIE-terrein (Nijmegen), Park15 (Overbetuwe), InnoFase (Duiven), Next Garden (Lingewaard). Het regionaal bedrijfsleven kan aansluiten door het inzetten van stagairs, afstudeerders of onderzoeksopdrachten en gebruikmaken van testfaciliteiten en proefopstellingen. Het kenniscluster dat ontstaat kan lokale en regionale bedrijven helpen bij innovatie en transitie naar nieuwe energiebronnen. Connectr trekt nieuwe bedrijven, nevenvestigingen en start- en scale-ups aan. Dit creëert arbeidsplaatsen.

Versterken innovatievermogen met lopende projecten

Projecten die van belang zijn voor regiogemeenten, maar getrokken worden door andere partijen (o.a. TEB), worden ondersteund vanuit de regio. Gemeenten kunnen individueel aanhaken bij de projecten voor startupondersteuning en / of lokale startersloketten hieraan verbinden: Briskr 20, (Nijmegen, Health/Hightech), Startlife (Wageningen, agrifood en voeding) en Orion (Arnhem, energy, creatief en zakelijke dienstverlening).

Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs

Inzet op innovatieve hubs en met name de verbinding met lokaal en regionaal bedrijfsleven, naast de inzet om een goede bedrijfsomgeving (Toekomstbestendige Werklocaties) te bewerkstelligen.

Beter gestructureerde lobby en profilering

Inspelen op kansen door economische kennis, innovaties en initiatieven in de regio beter te bundelen en extern uit te dragen door beter gestructureerde lobby bij het Rijk, Duitsland en Europa. In de economische profilering van de regio richten we ons op Health, Hightech & Energy en Food. Logistiek is een belangrijke voorwaarde voor de doorontwikkeling van de clusters. De brede profilering van de regio doen we als Groene Metropoolregio, waarbij Lifeport (TEB) ingezet kan worden rondom de economische profilering van de clusters.

Speerpunt 3 Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Betekenis van Health, Hightech & Energy uitwerken						
Connectr						
Versterken innovatievermogen met lopende projecten						
Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs						
Beter gestructureerde lobby en profilering						

Versterking van duurzame logistiek

Verduurzaming van stadsdistributie in binnensteden

OVER VIJF JAAR...

Hebben we onze kansrijke ligging aan weg, rail en water voor logistiek, handel en transport versterkt met een verminderde milieubelasting en slimmer en bewuster gebruik van de ruimte.

Is de samenwerking tussen logistieke bedrijven, transporteurs, kennisinstellingen en overheden verder geprofessionaliseerd.

Versterking van duurzame logistiek

Logistiek en distributie spelen als enabler een belangrijke rol in onze regionale economie, o.a. vanwege de centrale ligging van de regio op verschillende belangrijke transportassen. In lijn met het gedachtengoed van de Groene Metropoolregio willen wij deze sector verduurzamen. Daarmee dragen wij bij aan een aantal grote maatschappelijke opgaven van deze regio zoals de energietransitie, innovatiekracht en de groei van de werkgelegenheid. Met het vergroenen van de logistiek dragen we ook bij aan de leefkwaliteit van onze regio. En de vermindering van de stikstofuitstoot levert weer nieuwe ontwikkelruimte voor bijvoorbeeld woningen.

Ook stadsdistributie en de levering van webshopbestellingen in woonwijken bieden kansen voor vergroening van de logistiek. Het gaat dan om het clusteren van transportbewegingen, slimme verzamelplekken buiten de stad (hubs), het combineren van goederen etc. Vooral voor Arnhem en Nijmegen is vergroenen van de stadsdistributie van belang. Ook buiten de steden zijn er echter bedrijven die graag hierin willen meedenken. Binnen deze opgave ligt de focus in eerste instantie op kennisdeling over groene brandstoffen, in een latere fase ook op nieuwe vormen van stadsdistributie van goederen en bevoorradings op stedelijk en regionaal niveau.

Er zijn al vele initiatieven binnen de regio voor het verduurzamen van de logistiek, zowel bij het bedrijfsleven als bij kennisinstellingen en (lokale) overheden. Met name de sector zelf is verantwoordelijk voor het nemen van initiatieven. Wij focussen ons op de projecten waar we als regio meerwaarde kunnen bieden. Bij alle activiteiten leggen wij slimme verbindingen met beschikbare samenwerkingsverbanden zoals die met de provincie en Logistics Valley.

ACTIES 2022

Verkennen mogelijkheden voor een sluitende businesscase voor truckparking in de regio

Op lokaal niveau is dit lastig, maar voor goede plannen die bijdragen aan de (inter)nationale corridorontwikkeling zijn er wel financieringsmogelijkheden in Den Haag en Brussel. Zeker als hierbij de combinatie wordt gezocht met bijvoorbeeld clean energy hubs. Ook de handhavingmogelijkheden zullen we daarbij meenemen.

Kennisdeling van kansen voor verduurzaming logistiek op bestaande initiatieven

Door middel van kennisdeling, kijken we of we lokale initiatieven ook op regionaal niveau kunnen toepassen.

Mogelijke initiatieven die zich hiervoor lenen:

- Demonstratie klimaattechnologieën en -innovaties in transport (DKTI) op Park 15, een initiatief van meerdere bedrijven om te komen tot een publiek laadplein voor elektrische vrachtwagens.
- Energiehub Engie/BCTN Nijmegen waar een duurzame (snel)laadmogelijkheid komt voor accucontainers voor binnenvaartschepen.
- Gemeenten, HAN, bedrijfsleven en brandstofleveranciers om te komen tot een waterstof-tankstation op Bijsterhuizen.
- Initiatieven om energie om te zetten in groene waterstof voor logistiek (bijv. in Montferland door realisatie van een Clean Energy Hub waar lokaal geproduceerde groene waterstof wordt aangeboden).
- Initiatief om met de AVR als waterstofproducent te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor verduurzaming van de logistiek in de Liemers.

Regionale analyse, coördinatie en uitrol van initiatieven in de regio

Vervolg op actie in 2021 (verzamen initiatieven). Vergelijken van initiatieven op potentie. Oprichten van 1 of 2 INTERREG-projecten om hiermee nieuwe gelden naar de regio halen. Met een regionale insteek ontstaan financieel nieuwe mogelijkheden voor gemeenten en bedrijven die daar individueel geen kans op maken.

Speerpunt 4 Versterking van duurzame logistiek	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Verkennen mogelijkheden businesscase truckparking						
Kennisdeling verduurzaming logistiek						
Regionale analyse, coördinatie en uitrol van initiatieven						

Toekomstbestendige werklocaties

Campus Heyendaal - Nijmegen

OVER VIJF JAAR...

Zijn de werklocaties passend bij de toekomstige economische ontwikkelingen en biedt dit kansen om flexibel en innovatief te kunnen ondernemen.

Is de kwalitatieve en kwantitatieve vraag en aanbod van werklocaties in evenwicht;

Bieden we passende ruimte voor bedrijven die bijdragen aan onze economische groei en profiel.

Dragen we met werklocaties bij aan de groene en duurzame ambitie van de Groene Metropoolregio.

Hebben we een doorkijk welke ruimtebehoefte voor werklocaties er is tot 2040.

Toekomstbestendige werklocaties

De basis voor de activiteiten van dit speerpunt ligt in het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem Nijmegen (RPW). In het RPW vindt afstemming plaats tussen vraag en aanbod van werklocaties. Het RPW gaat voornamelijk over nieuwe ontwikkelingen op de juiste plek. Ook herstructureringsmogelijkheden en leegstandsopgave worden meegenomen. Als regio hebben wij de meeste impact op nieuwe locaties. Binnen het RPW kiezen we waar nieuwe regionale werklocaties (bedrijventerreinen, (perifere) detailhandel en kantoren) landen en hoe om te gaan met lokale ontwikkelingen. Op basis van het RPW worden initiatieven uit de regio voor nieuwe werklocaties beoordeeld.

Minimaal één keer in de vier jaar moet er een nieuw RPW komen, in de tussenjaren vindt monitoring plaats. Het RPW is verankerd in de omgevingsverordening van de provincie. De besluitvorming van het RPW ligt zoals voorheen bij de raden. Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten.

Er ligt een duidelijke koppeling tussen werklocaties en de Verstedelijkingsstrategie van de Groene groeiregio. Extra woningen in de regio bijvoorbeeld vragen ook meer werk en dus meer ruimte voor werklocaties en slimme oplossingen daarvoor. Een deel van de totale ruimtevrage uit de Verstedelijkingsstrategie zal dan ook landen op werklocaties. Dit betekent dat het RPW verder moet kijken dan de huidige horizon van 2030.

Een aantal ontwikkelingen en kwalitatieve keuzes zijn nu nog onvoldoende geborgd in het huidige RPW. Wij zetten in op het kwalitatief verbeteren van het RPW. We leggen een directe link tussen de groei en ruimtebehoefte van de kansrijke clusters (Health, Hightech & Energy), de economische kracht van de subregio's en de andere opgaven (zoals de ruimtevrage voor energietransitie vanuit de circulaire regio). De opgaven op het terrein van circulariteit, de energietransitie en duurzaamheid zijn van toepassing op nieuwe bedrijventerreinenwerklocaties. Deze aanpassingen zorgen voor een sterk en beter op de regio afgestemd RPW passend bij het dna van de regio.

ACTIES 2022

Inzicht in de ruimtelijke ontwikkeling van de kansrijke clusters

Wij spelen in op de ruimtelijke behoefte van de kansrijke clusters Health, Hightech en Energy, de speerpunten van de regio. Het scherp krijgen van de behoefte aan kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelruimte voor de campussen en / of clusters en de spin-offs voor de regio en naar andere bedrijventerreinen nemen we mee in de Economische Monitor. Ook blijft er aandacht voor logistiek als ruimtevrager binnen het RPW.

Impuls voor duurzame energie en circulaire economie op werklocaties

Op werklocaties geven we een impuls aan duurzame energie en circulaire economie. De verkenning van kansen hiervoor vindt plaats bij de Circulaire Regio, waar de actie regionale aanpak voor verduurzaming bedrijventerreinen is opgenomen. Wij leveren bouwstenen hiervoor aan. De ruimtelijke vertaling en de eisen die dit met zich meebrengt nemen we op in het RPW. Ook zetten wij in op verduurzaming van bestaande werklocaties (zoals vergroening).

Inventariseren werkgelegenheid op de juiste werklocaties

Welke sectoren en bedrijventerreinen dragen het meeste bij aan de economische groei, werkgelegenheid en de banen van de toekomst. Juist voor deze ontwikkelingen willen wij ruimte bieden in het RPW. Dit wordt meegenomen in de tweejaarlijkse Economische Monitor.

Speerpunt 5 Toekomstbestendige werklocaties	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
RPW						
Inzicht ruimtelijke ontwikkeling kansrijke clusters						
Impuls duurzame energie en circulaire economie werklocaties						
Inventariseren werkgelegenheid op juiste werklocaties						

DE CIRCULAIRE REGIO

Over vijf jaar:

We ontwikkelen slagkracht om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten. Daarmee maken we onze regio toekomstbestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid.

speerpunten Circulaire regio

- 1 **Circulaire bouw en infra**
- 2 **Circulaire economie: grondstoffen en ketens**
- 3 **Water en klimaatadaptatie**
- 4 **Transitie naar duurzame energie**

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

De Groene Metropoolregio wil toonaangevend worden in circulair denken en handelen, in Nederland én in Europa. Die ambitie vraagt om de inzet van bedrijven, maatschappelijke organisaties, de regiogemeenten, andere overheidspartners en onze inwoners. Circulariteit staat voor toekomstbestendig, duurzaam handelen met gesloten ketens zonder afwenteling naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden.

We focussen op de domeinen waar we de meeste impact kunnen realiseren: op de bouw en infrastructuur, op grondstoffen en afvalketens, op klimaatbestendig groen en water, en op de energietransitie. Door in deze domeinen circulaire projecten op te schalen naar regionaal niveau, gezamenlijk onderzoek uit te voeren, kennis en ervaring uit te wisselen, onze gezamenlijke inkoopkracht te benutten en te investeren in de match met Europese, nationale en bovenregionale programma's realiseren we onze ambitie. Bovendien biedt circulariteit grote kansen voor nieuwe werkgelegenheid voor praktisch en technisch geschoolden. Een van de topprioriteiten om samen uit de COVID-19 crisis te komen.

We starten niet vanaf nul. In de regio draaien al veel succesvolle circulaire projecten waaraan veel gemeenten meedoen. We kopen gezamenlijk duurzame energie in, we hebben samen het eerste bod voor de Regionale Energiestrategie (RES) opgesteld en we voeren samen het Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw uit. Door deze projecten onder te brengen bij de Groene Metropoolregio kunnen we deze efficiënter uitvoeren, gemakkelijker van cofinanciering voorzien en een schaalniveau realiseren dat meer circulaire impact heeft.

PARTNERS

- De provincie Gelderland heeft ambitieuze doelen op het gebied van klimaat, circulariteit en energietransitie en kan diverse acties met kennis en expertise ondersteunen en versnellen. Ook kan de provincie in bepaalde gevallen zorgen voor cofinanciering of cofinancieringsverzoeken en subsidie-aanvragen ondersteunen.
- TEB staat met #Lifeport voor innovaties die bijdragen aan gezonder, beter en duurzamer leven. TEB zet door inzet van de civic entrepreneur de regio op de kaart als circulaire, duurzame en klimaatbestendige voorbeeldregio, zorgt voor structuurversterking en kennisontwikkeling met bedrijven, kennisinstellingen en overheid, en stimuleert nieuwe verdienmodellen en banen in de circulaire economie.
- De Rijksoverheid en Europa hebben eveneens hoge ambities op het gebied van circulariteit en klimaat en kunnen met beleid en calls voor projecten bijdragen aan de versnelling van de circulaire economie.
- De waterschappen vervullen een essentiële rol bij de ontwikkeling en uitvoering van de Regionale Adaptatiestrategieën en Energiestrategieën en projecten landschapsonwikkeling.
- Natuur en landschapsorganisaties, zoals Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap en Kasteelen, Natuurmonumenten en IVN dragen bij aan een natuurinclusief en klimaatbestendig beheer en dragen bij aan een bewuste omgang van onze bedrijven en inwoners met ons groene landschap.
- Kennisinstellingen dragen op verschillende niveaus bij aan de ontwikkeling van kennis op het gebied van de circulaire economie, klimaat, circulair bouwen en de energietransitie.
- De ministeries van EZK, BZK, I&W en de Europese Commissie hebben hoge ambities op het gebied van circulariteit en energietransitie en kunnen met beleid en calls voor projecten bijdragen aan de versnelling van de circulaire economie.
- Uitvoerende partijen en hun koepelorganisaties (o.a. in de sectoren energie, afval en bouw) zijn essentieel voor het bereiken van onze doelstellingen.
- Het Gelders Energie Akkoord (GEA) is een belangrijke partner vanwege hun directe relatie met allerlei bedrijven en instellingen die willen bijdragen aan de energietransitie. Ook verwachten we van het GEA een belangrijke rol bij het verkrijgen en behouden van draagvlak voor duurzame energieprojecten.
- Energiecoöperaties zorgen voor nieuwe initiatieven, versterken draagvlak en dragen er aan bij dat niet alleen de lasten in de regio blijven, maar ook de lusten met behulp van lokaal eigenaarschap.
- De inwoners van de regio dragen bij aan de doelstellingen door zuinig te zijn met grondstoffen en verpakkingsmaterialen en duurzame energie te gebruiken.

Circulaire infrastructuur - fietspad van 'Grasfalt' in Renkum

Leer- en werkplek ElectronicaHub

2021

We werken op regionale schaal al een aantal jaar samen op het gebied van duurzaamheid. De regio Arnhem-Nijmegen had in 2013 al een Routekaart Energietransitie die in 2018 is geactualiseerd. Uit deze samenwerking zijn diverse projecten voortgekomen waarvan een deel nu nog loopt. Hieronder worden deze toegelicht. Met de komst van de Groene Metropoolregio verwachten we in veel gevallen onnodige bureaucratie te voorkomen en daardoor sneller en daadkrachtiger stappen te zetten met projecten die de transitie naar een duurzame, circulaire regio versnellen.

Projecten 2021

- In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door tot en met 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x € 62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld (Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting). De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€ 75.000).
- Op weg naar een circulaire bouwpraktijk laten we in 2021 al een advies uitbrengen in hoeverre een bouwproject circulair is. Daarnaast vragen we te adviseren welke instrumenten we als gemeenten kunnen inzetten om circulariteit bij bouwprojecten te stimuleren. In 2022 volgt daarop de implementatie binnen gemeenten. De kosten voor het advies worden gefinancierd vanuit de middelen die beschikbaar zijn in het kader van de Woondeal.
- De provincie is gevraagd om een aantal projecten te participeren en te voorzien van een versnellingsbijdrage. Indien deze bijdrage wordt toegekend kunnen een aantal projecten versneld in 2021 van start, zoals de verkenning grondstromen, implementatie circulair bouwen en kennisdeling vergroeningsprojecten.
- In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 worden daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op € 60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€ 45.000).
- Op welke wijze we de projectorganisatie RES kunnen continueren is nu nog niet in te schatten omdat het rijk nog geen helderheid heeft gegeven over de financiering van de vervolgfase. De provincie is gevraagd hierbij financieel te ondersteunen.

Circulaire bouw en infrastructuur

Houten woningen - Nijmegen

OVER VIJF JAAR...

Besteden we projecten in de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW)-sector circulair aan.

Bouwen we nieuwe woningen voor minstens 25% circulair.

Is het hergebruik van bouwmaterialen en grondstoffen in de regio substantieel toegenomen en is de bouwlogistiek verder verduurzaamd.

Is de samenwerking in de bouw en GWW-keten geïntensiveerd.

Circulaire bouw en infrastructuur

Besparen en hergebruik van grondstoffen en producten is in vele sectoren van onze samenleving van belang. Uit onderzoek van de provincie Gelderland in 2019 is gebleken dat de sector bouw en infrastructuur ongeveer 40% van de Gelderse grond- en afvalstoffenstromen voor zijn rekening neemt.

Daarnaast heeft de regio een forse ambitie ten aanzien van het realiseren van nieuwe woningen die door het rijk, de provincie en de regio is vastgelegd in de Woondeal Arnhem-Nijmegen. Hierin is het streven vastgelegd dat na verloop van tijd een steeds groter aandeel circulair gebouwd wordt: in bestaande plannen minimaal 10%, vanaf 2025 25%, vanaf 2030 50%, vanaf 2050 100%.

De Groene Metropoolregio zet stevig in op het besparen van grondstoffen en hergebruik van afvalstoffen in de bouw- en infrastructuur en vermijdt daarmee zoveel mogelijk CO₂-emissies. Radboud Universiteit, Hogescholen en ROC's verrichten veel onderzoek en doen praktijkervaring op over circulair bouwen en bouwlogistiek die we goed kunnen benutten. Het Kenniscentrum Circulaire Bouw in Nijmegen is een mooi voorbeeld waar kennis en kunde over circulaire bouw wordt samengebracht. Ook willen we leren van proeftuinen en experimentlocaties, bijvoorbeeld in het Living Lab Delta Oost.

Het in 2020 gestarte Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw zetten we voort en wordt in 2022 afgerond. De aanpak bestaat uit het delen van kennis, het ontwikkelen van een aanpak waarbij circulaire principes worden meegenomen in onze overheidsrol als opdrachtgever en het ontwikkelen van een maatstaf voor de mate van circulariteit in de infrasector.

De hieronder geformuleerde acties hebben het meeste impact als ze in samenhang worden uitgevoerd. Op die manier zal in onze regio de sectoren bouw en infra het 'snelst en slimst' de overgang naar circulariteit realiseren.

ACTIES 2022

Circulair opdrachtgeverschap bij grond-, weg- en waterbouwprojecten

Voortzetting en afronding van het Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw bestaande uit een monitoringssystematiek, een nulmeting, een kennisplatform, diverse kennisevents, een regionaal trainingsprogramma, een gezamenlijk aanpak voor circulair inkopen in de GWW-sector, proeftuinen en vijf projecten waarin de opgedane kennis is toegepast.

Circulair bouwen nieuwe woningen

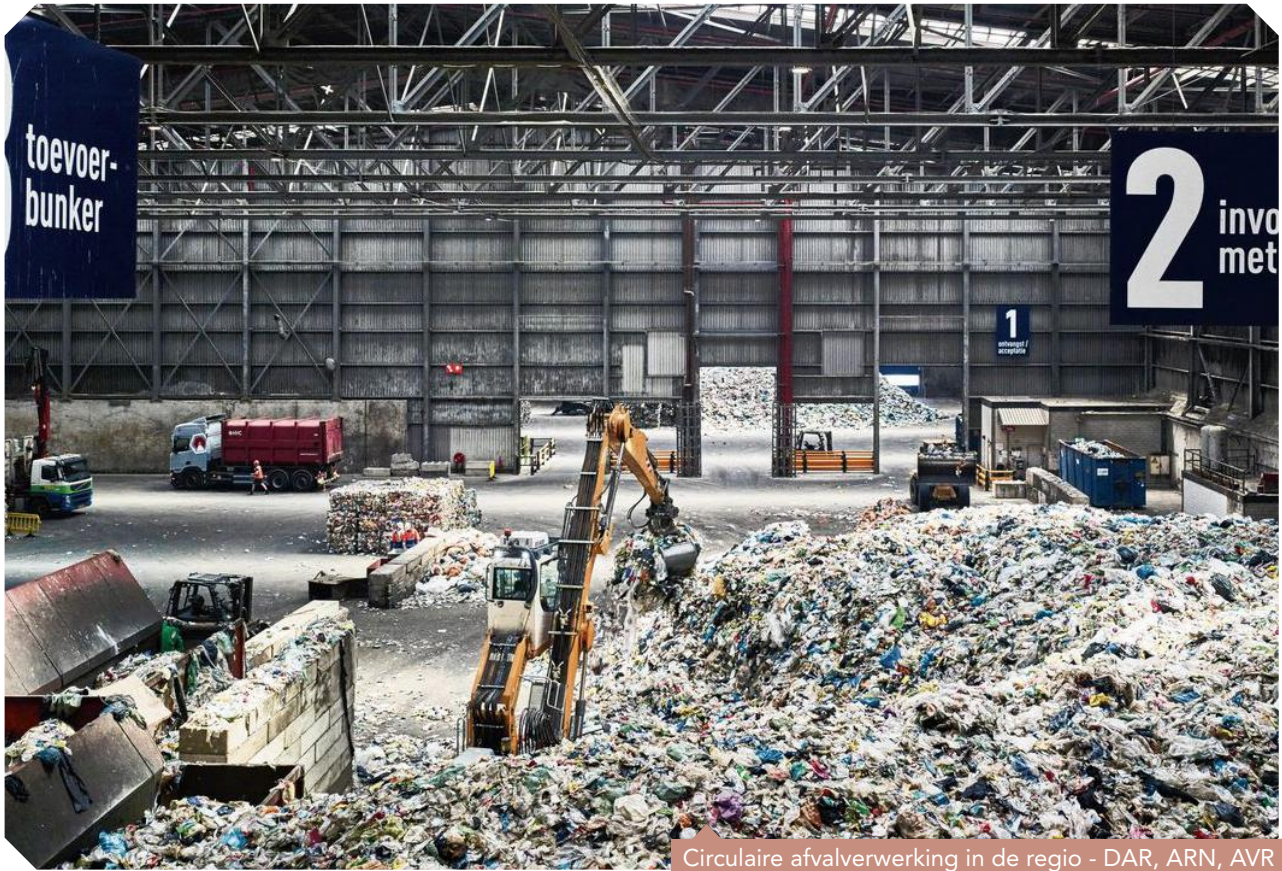
De implementatie van de Circulaire Impactladder binnen gemeenten, afgestemd met de bouwsector. Ter ondersteuning hiervan de ontwikkeling van een gezamenlijk informatiepunt voor gemeenten voor uitwisseling van kennis en ervaring over circulair bouwen (Community of Practice).

Het versterken en verbreden van kennis over circulair bouwen, het stimuleren van houtbouw en proeftuinen

Met het programma Slimme duurzaamheid zorgt TEB voor de ontwikkeling van onderzoeksprogramma's en proeftuinen met betrekking tot circulair bouwen en houtbouw. De Groene Metropoolregio en de provincie Gelderland vullen deze rol aan door lobby en subsidietrajecten te ondersteunen (mogelijk in de vorm van een Regiodeal) en deel te nemen aan triple helix verbanden.

Speerpunt 1 Circulaire bouw en infrastructuur	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Circulair opdrachtgeverschap GWW-sector						
Circulair bouwen, implementatie Circulaire Impactladder						
Kennis circulair bouwen, houtbouw, proeftuinen						

Circulaire economie: grondstoffen en ketens

Circulaire afvalverwerking in de regio - DAR, ARN, AVR

OVER VIJF JAAR...

Hebben we goed zicht op de afval- en grondstoffenstromen in de regio.

Hebben we korte en efficiënte maak- en productieketens gerealiseerd.

Hebben we juridische en organisatorische belemmeringen weggenomen.

Weten gemeenten hoe ze circulair kunnen inkopen en hebben daar volop ervaring mee.

Is het hergebruik van grondstoffen en materialen fors toegenomen.

Circulaire economie: grondstoffen en ketens

In 2018 werd de regio Arnhem-Nijmegen al verkozen tot beste circulaire regio van Nederland. De jury constateerde dat in onze regio wordt doorgepakt, zowel van onderop, als in een coördinerende en verbindende rol van bovenaf o.a. via The Economic Board. Afvalscheidingspercentages zijn hoog en het bedrijfsleven levert belangrijke bijdragen met innovatieve initiatieven die eveneens landelijke erkenning kregen. Maar we zijn er nog lang niet. Met een gerichte aanpak denken we een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van een circulaire economie in onze regio die kan rekenen op Europese belangstelling en daarmee aantrekkelijk wordt voor Europese partnerships met bijbehorende middelen.

We versterken ons inzicht in de regionale grondstoffen- en afvalstromen, de mogelijkheid van een grondstoffen hub verkennen, juridische belemmeringen wegnemen en de totstandkoming van nieuwe recyclingketens stimuleren. Daarnaast ondersteunen we gemeenten bij het circulair inkopen van producten en diensten en stimuleren we de totstandkoming van nieuwe banen voor praktisch en technisch geschoolden. Als we de acties in samenhang uitvoeren, dragen ze in de grootste mate bij aan het optimaliseren van de circulaire economie in onze regio.

ACTIES 2022

Verkenning naar regionale grondstoffenstromen

Inzicht verwerven in regionale stromen van grondstoffen, producten en materialen en de daarbij behorende logistieke keten verder verduurzamen. Onderzoek richt zich met name op (schaarse) stromen waarop we als overheden relatief veel invloed hebben.

Kansen voor regionale grondstoffenbank en grondstoffenhubs

Verkenning naar de (on)mogelijkheden van een regionale grondstoffenbank en grondstoffenhubs (fysiek, digitaal) om de uitwisseling tussen vragers en aanbieders van materialen en grondstoffen te verbeteren, met aanbevelingen voor een gerichte strategie en aanpak voor gemeenten.

Opzetten breed onderzoeksprogramma en portaal Circulaire Economie

Uitwerking van een viertal casussen, gekoppeld aan onderwijsprogramma's. Het voortouw bij deze actie ligt bij TEB. Portaal voor gemeentelijke onderzoeksvragen en delen uitkomsten. Ondersteuning opleiden van jonge vakmensen met stageplaatsen.

Beleidsontwikkeling en wegnemen belemmeringen op grondstoffenstromen en materiaalgebruik

Regionale helpdesk voor wegnemen van juridisch en/of organisatorische belemmeringen en zo nodig het gezamenlijk ontwikkelen van regelgeving of beleid. Aansluiten bij expertise provincie en omgevingsdiensten.

Circulair inkopen

Doorontwikkeling van dynamisch kennisplatform waarin circulaire inkoopvoorbeelden, best practices, trainingen, etc. door gemeenten en andere partijen worden gedeeld. Drempels voor circulair inkopen worden weggenomen. Zo mogelijk uitbreiden met deelname van nieuwe partners.

Programma's voor gedragsbeïnvloeding

Landelijke of projectgebonden programma's voor gedragsbeïnvloeding delen om verspilling bij consumenten en producenten tegen te gaan.

Circulaire hotspots

Het uitlichten van innovatieve circulaire hotspots als Synergiepark InnoFase om (inter-)nationale erkenning en cofinanciering te verwerven voor de regio als broedplaats voor projecten in de circulaire economie. In samenspraak met onze partners (o.a. TEB en de provincie).

Stimuleren werkervaringsplekken

Het signaleren van kansen voor nieuwe leerwerkplekken en stageplaatsen voor praktisch en theoretisch geschoolden. Afstemming met de brede Human Capital Agenda in de opgave Productieve regio.

Speerpunt 2 Circulaire economie: grondstoffen en ketens	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Verkenning naar regionale grondstoffenstromen						
Kansen voor regionale grondstoffenbank en hubs						
Opzetten breed onderzoeksprogramma en portaal CE						
Beleidsontwikkeling en wegnemen juridische belemmeringen						
Circulair inkopen						
Programma's voor gedragsbeïnvloeding						
Circulaire hotspots						
Stimuleren werkervaringsplekken						

Water en klimaatadaptatie

Rivierklimaatpark IJssel - Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort, Zevenaar

OVER VIJF JAAR...

Zijn we steeds beter geworden in het opvangen, vasthouden en hergebruiken van water.

Hebben we maatregelen genomen om wateroverlast, droogte of hittestress fors te verminderen.

Hebben we het bebouwd gebied in stad en dorp verder vergroend.

Bouwen we klimaatbestendig.

Water en klimaatadaptatie

Van oudsher heeft onze regio een bijzondere relatie met water vanwege onze de ontstaansgeschiedenis met grote rivieren en de voor Nederlandse begrippen grote reliëfverschillen binnen de regio. Het maakt onze regio bijzonder aantrekkelijk om te wonen. De rivieren en het reliëf stellen ons echter ook voor bijzondere uitdagingen. Projecten die meer ruimte voor de rivier creëren, hebben invloed op onze andere opgaven waarvoor we staan, bijvoorbeeld op het gebied van verstedelijking, mobiliteit en recreatie. Dit maakt water en klimaatadaptatie een belangrijk thema: in de regio willen we water beter opvangen, vasthouden en hergebruiken en willen overlast en onveilige situaties voorkomen.

Steden en dorpskernen kunnen we nog verder vergroenen, waarmee we beter zijn voorbereid op extreme regenval, hitte en droogte. We bevorderen tegelijk de biodiversiteit. Bewonersgroepen, bedrijven en anderen nemen regelmatig het initiatief voor dergelijke vergroeningsprojecten die vaak ook bijdragen aan de sociale cohesie in stad of dorp.

De gemeenten in de regio zijn betrokken bij verschillende Regionale Adaptatiestrategieën (RAS) die samen met waterschappen en andere partijen worden ontwikkeld. Deze zijn deels gereed en deels in een afrondend stadium. Daarna volgt de uitwerkingsfase waarbij we kunnen leren van goede voorbeelden over hoe om te gaan met extreme wateroverlast, hitte en droogte. Ook living labs en klimaatproeftuinen dragen daaraan bij. Bovendien hebben we als regio een forse bouwopgave waarbij we de groene kwaliteiten van de regio willen versterken. Dat levert de uitdaging op om klimaatbestendig, natuurinclusief en biodivers te bouwen.

ACTIES 2022

Regionale Adaptatiestrategieën: kennis delen

Delen van kennis en ervaring bij de uitvoering van de klimaatadaptatiemaatregelen met extra focus op uitdagingen die in onze regio op meerdere plekken spelen, bijvoorbeeld verdroging van stuwwallen.

Innovatieplatform 'Living lab Delta Oost'

Living lab met diverse partijen die een belang hebben in het verstedelijkt rivierengebied Delta Oost. Opbouw kennisagenda. TEB verbindt met behulp van de civic entrepreneur en het programma 'Slimme duurzaamheid' vele partijen uit de triple helix. De Groene Metropoolregio ondersteunt het initiatief, zet het in de schijnwerpers en vergroot kansen op een Regiodeal.

Klimaatbestendig bouwen

Versterken kennis, kunde en profiel op het gebied van klimaatbestendig, natuurinclusief en biodivers bouwen. Ontwikkelen uniforme aanpak voor bouwprojecten. Verwerven Europese/nationale cofinanciering voor vooruitstrevende projecten.

Klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten

Ontwikkelen van een lerende en inspirerende omgeving waarin kennis en praktijkervaringen over klimaatproeftuinen en aanpak van grote en kleinere vergroeningsprojecten op regionale schaal worden gedeeld.

Grote projecten landschapsontwikkeling

Versterken profiel van de regio met behulp van grote landschapsontwikkelingsprojecten, die mede betrekking hebben op water, klimaat en biodiversiteit, o.a.:

- rivierklimaatpark IJssel: duurzame waterrijke landschapsontwikkeling.
- Park Lingezegen: water, vergroening, mobiliteit, landbouw, natuur en recreatie.
- Ooijpolder: living lab herstel biodiversiteit.

De regio wordt hiermee aantrekkelijker voor partnerships en cofinanciering van projecten en daarmee natuurlijk ook voor onze inwoners.

Speerpunt 3 Water en klimaatadaptatie	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Regionale Adaptatiestrategieën: kennis delen						
Innovatieplatform 'Living lab Delta Oost'						
Klimaatbestendig bouwen						
Klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten						
Grote projecten landschapsontwikkeling						

Transitie naar duurzame energie

Energie Netwerkbedrijf Liander - duurzaam kantoor Duiven

OVER VIJF JAAR...

Hebben we stappen gezet naar een duurzame energie-efficiënte regio.

Gebruiken bedrijven en inwoners minder energie.

Is het aandeel schone energie dat we in de regio gebruiken groter dan landelijk gemiddeld.

Hebben we innovaties tot stand gebracht in opwekking, opslag en transport van duurzame energie.

Transitie naar duurzame energie

In het nationale Klimaatakkoord is afgesproken om in 2030 de helft minder broeikassen uit te stoten ten opzichte van 1990. Dit akkoord is de Nederlandse invulling van de afspraken die in het Klimaatverdrag van Parijs zijn vastgelegd om de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken tot ruim onder de 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius.

In Regionale Energie Strategieën (RES) worden nationale afspraken uit het Klimaatakkoord in praktijk gebracht. In onze regio hebben we de ambitie vastgelegd om in 2030 55% minder CO₂ uit te stoten dan in 1990. Onze activiteiten zijn een vervolg op 'Routekaart energieneutrale regio' van 2017. Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en volksvertegenwoordigers zoeken we naar mogelijkheden om energie te besparen en duurzaam op te wekken. In de Groene Metropoolregio is het uitgangspunt om het opwekken van elektriciteit te combineren met andere thema's zoals biodiversiteit, mobiliteit en landbouw. We verkleinen door onze versterkte samenwerking op dit thema de kwetsbaarheid van individuele en vergroten onze slagkracht.

Solidariteit en een goede verdeling van lusten en lasten zijn belangrijke uitgangspunten voor het vervolg. Daarnaast geven we invulling aan de afspraken om de RES te borgen in omgevingsbeleid, het opstellen van een milieu-effectrapportage, bevorderen we de totstandkoming van een regionaal warmtesysteem en gemeentelijke transitievisies warmte en versterken we de ruimtelijk kwaliteit en de landschappelijke inpassing van projecten.

Flankerend aan onze inspanningen in RES verband werken we ook op andere manieren aan de energietransitie, bijvoorbeeld door het stimuleren van de ontwikkeling van nieuwe duurzame energiedragers zoals waterstof, en door bijvoorbeeld te werken aan kansen voor praktisch en technisch geschoolden in de energiesector.

ACTIES 2022

Regionale Energiestrategie uitvoeren en voorbereiden RES 2.0

In samenwerking met vele partners uitvoering geven aan de afspraken in de RES 1.0 en voor 1 juli 2023 een nieuw bod opstellen voor RES 2.0. Door deelname van gemeenten aan het Klimaatakkoord hebben gemeenten zich verbonden aan het opstellen en uitvoeren van de Regionale Energiestrategie.

Aanpak van bedrijventerreinen: energie en duurzaamheid

Gezamenlijke aanpak verduurzaming bedrijfsterreinen met kennisdeling en onderzoek naar mogelijkheden voor gezamenlijke ontwikkeling van energieloketten en/of een Regionaal Expertisecentrum. Uitlichten bijzondere bedrijfsterreinen IPKW, Innofase, Next Garden, Engie, ARN.

Energieloketten voor bewoners

Onderzoek naar de meerwaarde van het gezamenlijk aanbesteden van de regionale energieloketten (advies en subsidie) voor bewoners en eigenaren van woningen en indien wenselijk de uitvoering daarvan.

Inkoop energie

Voortzetting faciliteren gezamenlijke inkoop (duurzame) energie door gemeenten per 1 januari 2023. Verwerken duurzame uitgangspunten in aanbesteding inkoop aardgas. Monitoring voortgang contract elektriciteit.

Kennisdeling projecten Aardgasvrije wijken

Delen van kennis en leerervaringen tussen gemeenten in de regio over projecten waarbij woningen voorzien worden van duurzame warmte ('Wijken van de Toekomst', 'Programma Aardgasvrije Wijken'). Versnellen van aanpak om woningen aardgasvrij te maken.

Programma voor gedragsbeïnvloeding

Landelijke of projectgebonden programma's voor gedragsbeïnvloeding delen die energiebesparing bij consumenten en producenten bevorderen.

Regionaal investeringsprogramma energie-opslag (waterstof e.d.)

Samen met de provincie en TEB onderzoek naar het aanjagen van investeringen het verwerven van externe middelen om energie-opslagmethoden (accu's, waterstof, etc.) te kunnen opschalen.

Werkplekken voor praktisch en technisch geschoolden

Het scherp in beeld brengen van de behoefte aan personeel in de energietransitie en het stimuleren nieuwe leerwerkplekken en stageplaatsen voor praktisch en theoretisch geschoolden, in samenwerking met TEB.

Monitoring

Monitoring van het effect op de uitstoot van CO₂-emissies van de regionale activiteiten met betrekking tot de energietransitie. De actie is een voortzetting van de monitoring in het kader van de regionale routekaart. Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande data.

Speerpunt 4 Transitie naar duurzame energie	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Regionale Energiestrategie uitvoeren en voorbereiden RES 2.0						
Aanpak van bedrijventerreinen: energie en duurzaamheid						
Energieloketten voor bewoners						
Inkoop energie						
Kennisdeling projecten Aardgasvrije wijken						
Programma voor gedragsbeïnvloeding						
Regionaal investeringsprogramma energie-opslag						
Werkplekken voor praktisch en technisch geschoolden						
Monitoring						

speerpunten Ontspannen regio

- 1 Duurzaam toerisme
- 2 Bruisende binnensteden en krachtige kernen
- 3 Groen-blauw raamwerk
- 4 Sterke culturele infrastructuur

Over vijf jaar:

Hebben we een goede balans tussen groei en leefkwaliteit bereikt door onze inzet op duurzaam toerisme, complete voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en cultureel erfgoed.

Bruisende binnensteden: Focus, Arnhem

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

Aantrekkelijke regio in balans

De ambitie van de opgave Ontspannen regio is om, in lijn met de visie van de Groene Metropoolregio, groei in balans te brengen met onze leefkwaliteit, een gezonde leefomgeving en aantrekkelijkheid van cultuur, recreatie, natuur en landschap.

De speerpunten binnen deze opgave zijn allemaal gericht op het creëren en versterken van een levendige en leefbare regio en hangen nauw met elkaar samen. Duurzame recreatie en toerisme, cultuur en erfgoed dragen bij aan bruisende en levendige binnensteden en kernen. Samen met de prachtige natuur en het landschap, maken zij de regio een fijne plek om te wonen, werken en te bezoeken. Dat genereert weer inkomsten en werkgelegenheid voor de regio. Cultuur heeft ook een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie en is belangrijk voor het sociale klimaat en de leefbaarheid van de regio.

Soms schuurt het ook: al die functies leggen een claim op de beperkte ruimte die we hebben. Daarom werken we in deze opgave aan een groen-blauw raamwerk. Op basis daarvan kunnen we zoeken naar functie-combinaties en keuzes maken om natuur, landschap en cultuurhistorisch erfgoed te behouden en te versterken.

Juist nu is onze gezamenlijke inzet op deze speerpunten hard nodig. De COVID-19 crisis raakt de sectoren binnen deze opgave hard. Ook de druk op natuur en landschap is door de crisis nog groter geworden. Wat we over vijf jaar willen bereiken, hebben we dan ook aangepast. We willen niet per definitie meer, maar kwalitatief beter. Waar dat kan, maken we direct een begin met activiteiten, waarvan we snel resultaat zien. Tegelijkertijd is samenwerking op de onderwerpen in deze opgave relatief nieuw op regionaal niveau. We moeten daarom eerst scherp krijgen wat we met elkaar willen bereiken en wat we willen doen. Daarvoor is onderzoek, visie en planvorming nodig. Alleen zo kunnen we programma's en projecten concreet maken en mogelijkheden creëren voor (co)financiering van provincie, Rijk, Europa en de markt. Daar waar we dit soort verkennende activiteiten doen, maken we gebruik van wat er al ligt (en dat is veel), zodat we snelle slagen kunnen maken naar meer concreetheid.

PARTNERS

Provincie Gelderland: de doelen van provincie en Groene Metropoolregio vallen in deze regio sterk met elkaar samen. Veel acties gaan we dan ook samen met de provincie oppakken.

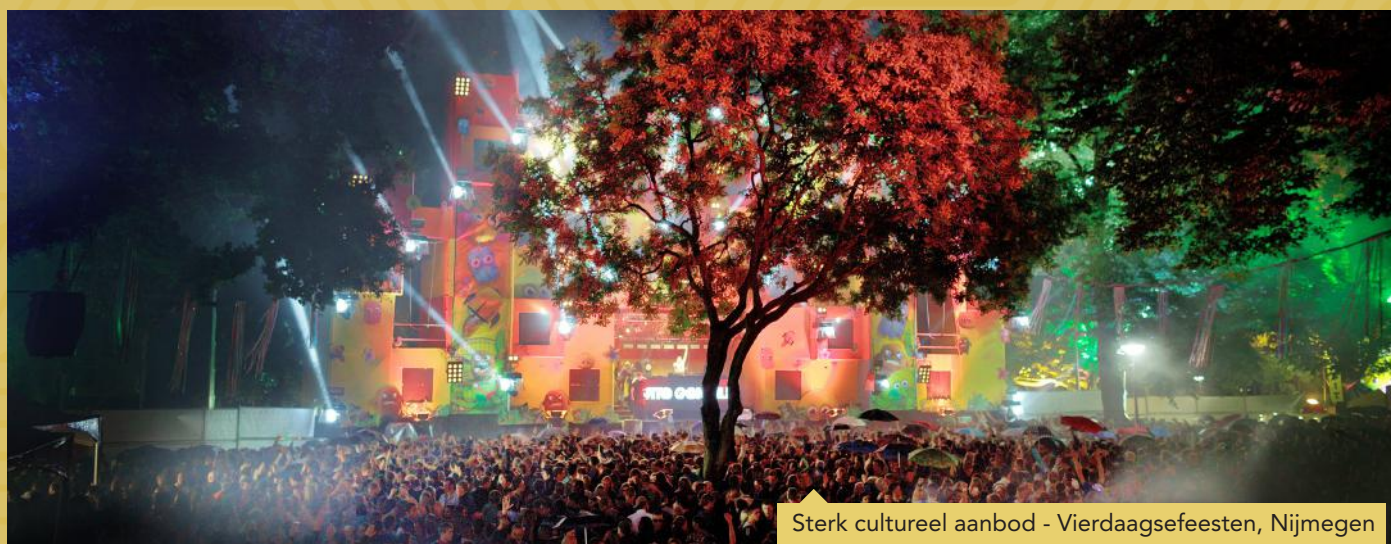
TEB hecht veel belang aan de Ontspannen regio, omdat deze van wezenlijk belang is voor een goed vestigingsklimaat. Vanuit Ontspannen regio maken wij graag gebruik van het netwerk van The Economic Board om deze opgave verder te brengen. Hoe we dat doen, werken we verder uit.

Veluwe-Alliantie: een aantal gemeenten binnen de regio Arnhem-Nijmegen maakt ook deel uit van de Veluwe-Alliantie. Met name bij het speerpunt Duurzaam toerisme zien wij belangrijke kansen om samen te werken. Denk hierbij aan activiteiten op het gebied van vitaliteit, spreiding van recreatiedruk en human capital.

Toerisme Veluwe Arnhem-Nijmegen (TVAN): TVAN is een belangrijke uitvoeringspartner op het gebied van Duurzaam toerisme. TVAN is mede-opsteller van het Toeristisch Toekomstperspectief regio Arnhem-Nijmegen "Toerisme: bestemming in balans" en de bijbehorende uitvoeringsagenda en trekt samen met ons op in de uitvoering hiervan. Het werken met een toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden en een strategische marketingvisie, zien wij als een belangrijke basis voor onze samenwerking.

Andere belangrijke partners, met wie we in het vervolgtraject gaan afstemmen zijn onder andere:

- Ondernemers, ondernemerscollectieven
- City marketing
- Koepelorganisaties (o.a. HISWA-RECRON, Koninklijke Horeca Nederland, Gastvrij Nederland),
- Kennisinstellingen (o.a. RU, HAN, VHL, ROC's)
- het Rijk (o.a. ministerie EZK, BZK, LNV en OCW)
- Waterschappen
- Routebureaus Arnhem-Nijmegen en Veluwe
- Euregio (ook INTERREG)
- Terreinbeheerders en natuurorganisaties (o.a. Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap en Kasteelen, Vereniging Natuurmonumenten, Natuur en Milieu Gelderland (voorheen GNMF) ARK Natuurontwikkeling, Living Lab Ooijpolder, etc.)
- LTO
- RCE
- MKB Nederland
- Vastgoedeigenaren
- VNO/NCW
- Culturele instellingen
- Cultuur Oost
- Kunstvakonderwijs
- Erfgoed Gelderland
- Romeinennetwerk Gelderland
- Nederlandse Limes Stichting
- Cultuurpunten
- Het Gelders Kastelen netwerk (Macht & Pracht via TVAN)
- Pact van Loevestein
- Fort Pannerden
- Leisurelands

Sterk cultureel aanbod - Vierdaagsefeesten, Nijmegen

Waardevolle natuur, landschap en cultureel erfgoed

2021

We maken in 2021 een begin met de acties uit deze agenda, om zo snel mogelijk resultaten te boeken en om in het tweede kwartaal van 2022 onze inzet voor 2023 en verder concreet te maken. We doen dit binnen bestaande middelen van gemeenten of partners. We hebben middelen beschikbaar uit een subsidie van de provincie voor het maken van een toeristisch profiel en een handelingskader waarmee gemeenten de consequenties van toeristische verhuur van particuliere woningen (bijvoorbeeld Airbnb) beter kunnen beheersen. Het maken van de eerste stap voor een plan van aanpak voor een fiets- en wandelrouten netwerk, wordt deels door de provincie en deels door de Verbonden regio (i.v.m. samenhang met het utilitaire fietsnetwerk) gefinancierd. Acties die alleen ambtelijke capaciteit vragen, pakken we op met de menskracht die beschikbaar is. Acties waarvoor procesgeld nodig is, bereiden we zoveel mogelijk voor. Zodra er zicht is op financiering van deze opgave door gemeenten, vragen we de provincie de gevraagde cofinanciering voor 2022 al in 2021 beschikbaar te stellen, om acties sneller uit te voeren.

Een aantal acties voeren we zowel in 2021 als in 2022 uit voor alle speerpunten. We blijven investeren in belangenbehartiging voor projecten en initiatieven van bovenregionaal belang, zoals het Valkhofkwartier, de Lauwersgrachtalliantie, de toekomstige

verbouwing van de Stadsschouwburg Nijmegen, de Nieuw Hollandse Waterlinie met Fort Pannerden en de Romeinse Limes. We breiden deze belangenbehartiging in de komende tijd uit naar andere initiatieven van bovenregionaal belang, zoals verhaallijnen over bevrijding en de Romeinen, musea, grote evenementen, het (nog op te richten) regionale steunpunt voor amateurkunst en projecten om landschap, natuur en cultuur te versterken. Belangenbehartiging betekent: ervoor "gaan lopen", lobbyen en zoeken naar financiering. De investering zelf wordt lokaal gedaan met cofinanciering van derden. De regiogemeenten hoeven deze initiatieven niet te financieren.

Daar waar we data nodig hebben, maken we optimaal gebruik van wat er is en verbinden we databronnen met elkaar. We helpen om informatie over bijvoorbeeld (voucher) regelingen goed toegankelijk te maken voor ondernemers, via bestaande en veelgebruikte kanalen. We brengen voor deze opgave relevante human capitalvraagstukken en -projecten in de Human Capital Agenda van de Productieve regio. We versterken de verbinding tussen de cultuursector en de toeristische sector, door deze sectoren bij elkaar te brengen, zodat er kennis gedeeld kan worden en samenwerking kan ontstaan op het gebied van bijvoorbeeld aanbodontwikkeling en gezamenlijke promotie.

Duurzaam toerisme

Toeristische hotspot Fort Pannerden - Lingewaard

OVER VIJF JAAR...

Hebben we in de regio een duurzame en vitale sector voor recreatie, die aansluit bij de vraag en bijdraagt aan en in balans is met de (basis)voorzieningen en leefbaarheid in de kernen.

Kiezen bezoekers naast dagrecreatie ook voor een langduriger verblijf in de regio.

Is de toeristische drukte beter verspreid over de regio en over de seizoenen.

Duurzaam toerisme

Dit speerpunt richt zich op een vitale toeristische sector, die bijdraagt aan de levendigheid en leefbaarheid in de kernen. We zetten in op langdurige verblijfsrecreatie en spreiding van toeristische drukte. Dit is nu, in de COVID-19 crisis, meer dan ooit belangrijk en vraagt om een transitie van de sector. We gebruiken het Toeristisch Toekomstperspectief regio Arnhem-Nijmegen "Toerisme: bestemming in balans" en de bijbehorende uitvoeringsagenda als leidraad voor wat we met elkaar willen bereiken en gaan doen.

Door samen te werken, versterken we de kracht van de vier subregio's (Veluwezoom, de Liemers, Rijk van Nijmegen en de Betuwe). Dit doen we met een toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden: uitwerkingen van verschillende, elkaar versterkende, thematische en geografische verhaallijnen. Met dit profiel en een bijbehorende marketingvisie kunnen we samen met ondernemers aanbod ontwikkelen dat past bij de vraag en dit aanbod beter vermarkten. Dat werkt spreiding van bezoekers en meerdaags bezoek in de hand: je hebt meer aantrekkelijke plekken om te bezoeken. Het toeristische profiel helpt om het opdrachtgeverschap aan uitvoeringsorganisaties, zoals TVAN, af te stemmen en zo middelen effectiever in te zetten. Verder maken we een vitaliteitsaanpak en maatregelen om spreiding van toeristische druk te stimuleren. Met de provincie Gelderland, het routebureau Arnhem-Nijmegen en de Verbonden regio zetten we in op een beter recreatief wandel- en fietsroutenetwerk. We hebben aandacht voor aansluiting bij het netwerk van andere regio's, toeristische overstappunten, het utilitaire netwerk en andere recreatieve paden.

ACTIES 2022

Maken toeristisch profiel en marketingvisie

Maken van een regionaal toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden en een marketingvisie. Hierbij aangeven hoe we omgaan met gastheerschap (fysiek en digitaal) en op welk niveau (lokaal, subregionaal of regionaal) we dat organiseren. Gebruik maken van de profielen en marketingvisies die er al zijn.

Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties

Afstemmen van opdrachten van gemeenten of subregio's aan uitvoeringsorganisaties, zoals TVAN. We bouwen voort op de ervaringen van Het Rijk van Nijmegen met de gezamenlijke opdracht aan TVAN. Op welk niveau we afspraken maken (lokaal, regionaal of sub regionaal), hangt af van wat het beste resultaat oplevert.

Maken vitaliteitsaanpak dag- en verblijfsrecreatie

Op basis van onderzoek een vitaliteitsaanpak met een strategie voor de regio en handreikingen voor ondernemers maken om de toeristische sector en de bedrijven daarbinnen vitaler te maken.

Stimuleren spreiding van recreatiedruk door inzicht en maatregelen

Verwerven van inzicht in recreatiedruk met bestaande data en door gemeenten de mogelijkheid te geven een onderzoek naar druk- en draagkracht te doen. Met het verkregen inzicht maatregelen opstellen en financieringsmogelijkheden voor die maatregelen zoeken.

Opstellen en uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk

Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk. Gefaseerd uitvoeren van dit plan met beschikbare middelen van gemeenten en cofinanciering van provincie. In het speerpunt Groen-blauw raamwerk komen de ruimtelijke aspecten hiervan terug.

Speerpunt 1 Duurzaam toerisme	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Maken toeristisch profiel						
Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties						
Maken vitaliteitsaanpak						
Stimuleren spreiding recreatiedruk						
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						
Uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						

Bruisende binnensteden en krachtige kernen

Centrum van Hanzestad Doesburg

OVER VIJF JAAR...

Hebben we een sterk en compleet aanbod van voorzieningen in onze binnensteden en centra van kernen.

Hebben we leegstand in onze binnensteden en centra van kernen daar waar nodig aangepakt en beperkt.

Houden we de binnensteden en centra van kernen leefbaar voor bewoners.

Bruisende binnensteden en krachtige kernen

In dit speerpunt gaat het om het versterken van onze binnensteden en centra van kernen (kortweg: centra) in de regio. De centra veranderen in snel tempo als gevolg van veranderingen in retail en consumentengedrag. Groeiende leegstand dreigt en wordt zichtbaar. De COVID-19 crisis versterkt dit. gemeenten doen veel om centra levendig te houden. De vraagstukken en projecten van gemeenten, verschillen sterk van schaalniveau, aard en omvang. Er zijn wel gezamenlijke thema's: ondernemerschap, bereikbaarheid, leefbaarheid, waaronder voorkoming en bestrijding van leegstand, vergroening, transformatie naar place2be en herinrichten van de openbare ruimte.

De COVID-19 crisis en andere ontwikkelingen die op de centra afkomen, maken dat samenwerking, afstemming en kennis delen gewenst en noodzakelijk zijn. We ondersteunen en faciliteren de inspanningen van gemeenten op dit gebied. Door het maken van een analyse van het netwerk centra, helpen we gemeenten bij het maken van keuzes, het uitvoeren van plannen op lokaal niveau en de afstemming met andere regiogemeenten. We werken daarbij nauw samen met de provincie. We gebruiken wat er al ligt, zoals het RPW en het detailhandelsbeleid. We sluiten aan bij de economische monitor (zie opgave productieve regio) en vullen deze aan met voor centra relevante data. Zo nodig benoemen we, aanvullend op wat gemeenten doen, acties op regionaal niveau en zoeken we naar financieringsmogelijkheden hiervoor. Zo weten we wat we belangrijk vinden en kunnen we snel inspringen op nieuwe kansen en (financierings-) mogelijkheden die zich voordoen bij provincie, Rijk, Europa of andere partners.

ACTIES 2022

Kennis delen, o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten

Kennis delen over projecten voor de versterking van centra en op zoek gaan naar (financierings)mogelijkheden hiervoor. Nadruk op leegstand en ondersteunen van ondernemers (relevant i.h.k.v. het herstel van de COVID-19 crisis). Aansluiting zoeken bij andere initiatieven, o.a. stimuleren MKB in de Productieve regio en de samenwerking tussen centrummanagers in de regio.

Maken regionale analyse en benoemen acties ter versterking van centra

Analyse maken van de huidige profielen, voorzieningenniveaus en relaties tussen centra en de ontwikkelingen en veranderingen hierin (incl. effecten COVID-19). Indien nodig acties op regionaal niveau formuleren om dit netwerk te versterken.

Speerpunt 2 Bruisende binnensteden en krachtige kernen	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Kennis delen o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten						
Maken regionale analyse en acties benoemen ter versterking centra						
Uitvoeren acties ter versterking centra						

Groen-blauw raamwerk

Wandelroute Veluwe-Posbank - Arnhem, Rheden, Rozendaal

OVER VIJF JAAR...

Hebben we waardevolle natuur, landschap en cultureel erfgoed in de regio duurzaam behouden, versterkt en uitgebreid.

Is de intrinsieke waarde van natuur, landschap en erfgoed (bijv. de kwalitatieve en kwantitatieve groei van flora en fauna) versterkt.

Is de belevingswaarde van natuur, landschap en erfgoed bevorderd (hoe kunnen mensen hier optimaal van genieten?)

en benutten we mogelijkheden voor functiecombinaties met woningbouw, landbouw, recreatie, klimaatadaptatie, waterberging en biodiversiteit beter.

Groen-blauw raamwerk

Dit speerpunt vormt het groen-blauwe hart van de Groene Metropoolregio: hoe behouden én versterken we landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed in combinatie met andere ruimtevragers? Om daar antwoord op te geven, maken we een groen-blauw raamwerk: een kaart met de huidige natuurgebieden en landschapszones, het gebruik daarvan en de mogelijkheden voor versterking en uitbreiding. Omdat we in dit raamwerk de focus leggen op het versterken van landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed, is het raamwerk een belangrijke aanvulling op bijvoorbeeld de woondeal, de Verstedelijkingsstrategie en het Toeristisch Toekomstperspectief. We maken gebruik van de ruimtelijke plannen, projecten en kaarten die er al liggen: de streekgidsen die de provincie ontwikkelt, de recreatiezonering die voor de Veluwe(zoom) wordt uitgewerkt en projecten als het Living Lab Ooijpolder voor biodiversiteitsherstel. We leggen verbinding met het speerpunt Duurzaam toerisme, waarin spreiding van toeristische druk een belangrijk thema is en sluiten aan bij de beleavingsgebieden die we binnen dit speerpunt bepalen. Het raamwerk is een uitwerking van de bouwsteen Leefomgeving van de Verstedelijkingsstrategie en vormt input voor het verstedelijkingsakkoord, het dashboard Groene groei, de regionale toekomstscenario's en de regionale investeringsagenda's, die binnen de Groene Groeiregio worden ontwikkeld. We werken dan ook nauw samen met deze opgave. Zo kan het raamwerk bijdragen aan het integraal afwegen van ruimteclaims en het uitlokken van investeringen in het 'groen' en 'blauw' van de Groene Metropoolregio.

ACTIES 2022

Maken groen-blauw raamwerk

Maken van een groen-blauw raamwerk: een kaart met de huidige natuurgebieden en landschapszones, het gebruik daarvan en de mogelijkheden voor versterking en uitbreiding. Daarbij op zoek gaan naar koppelkansen met bijvoorbeeld landbouw, energietransitie, woningbouw, klimaatadaptatie, waterberging en recreatie en toerisme. Aangeven waar keuzes nodig zijn.

Speerpunt 3 Groen-blauw raamwerk	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Maken groen-blauw raamwerk						
Investeren in groen en blauw van de regio (in/samen met opgave Groene Groei en partners)						

Sterke culturele infrastructuur

Duurzaam festival Framed - Arnhem

OVER VIJF JAAR...

Hebben we een passend, kwalitatief goed en divers cultuuraanbod dat past bij de vraag en bij het profiel van onze regio.

Participeren inwoners en bezoekers van de regio actief en passief in cultuur en bereiken we steeds meer verschillende doelgroepen.

Stimuleert cultuurparticipatie sociale cohesie en inclusie en draagt bij aan de leefbaarheid van de steden en dorpen.

Hebben we een duurzame en robuuste culturele infrastructuur die het aanbod passend bij de vraag kan verzorgen.

Sterke culturele infrastructuur

De 'regio 025' heeft een eigen culturele signatuur en kracht. Bijzonder is dat de complete keten in de regio aanwezig is: een brede basis van amateurkunst, cultuureducatie, een innovatief middensegment en een top van instellingen van bovenregionaal belang. Deze segmenten van de keten hangen samen en inspireren elkaar onderling. Deze unieke culturele keten draagt bij aan leefbaarheid en levendigheid van de regio, een gunstig vestigingsklimaat, aan sociale cohesie en inclusie en aan een vitale toeristische sector, omdat cultuur bezoekers naar de regio trekt. Wij versterken deze keten in zijn geheel en in samenhang.

Als startpunt voor dit speerpunt, gebruiken we het Transformatievoorstel Cultuurregio 025, aangevuld met het Groeidocument Cultuurregio 025. Het transformatievoorstel is gemaakt door 15² regiogemeenten, met ideeën uit de culturele sector, op uitnodiging van de provincie Gelderland in het kader van de COVID-19 crisis. Met het Transformatievoorstel ligt er een stevig en gedragen begin van brede regionale samenwerking, gericht op blijvende structuurversterking. Die basis gebruiken we om de regionale samenwerking verder uit te bouwen naar 18 regiogemeenten. We verbreden het voorstel waar gewenst naar niet betrokken gemeenten, zoeken financieringsmogelijkheden, voeren het uit en maken op basis hiervan een visie en investeringsplan voor 2022 en verder. Zo maken we onze inzet voor de regionale infrastructuur concreet, zodat we snel en flexibel kunnen inspringen op nieuwe kansen en (financierings)mogelijkheden die zich voordoen bij provincie, Rijk, Europa of andere partners.

²De provincie heeft om praktische redenen Doesburg en Montferland bij een andere regio ingedeeld, ook Mook en Middelaar ligt in een andere provincie.

ACTIES 2022

Maken regionale visie op de versterking van de regionale culturele infrastructuur (inclusief cultuureducatie)

Op basis van het Transformatievoorstel werken aan een door alle regiogemeenten en de culturele sector gedragen visie op de versterking van de regionale culturele infrastructuur, inclusief cultuureducatie (zowel op school als in de vrije tijd).

Realiseren transformatievoorstel

Maken van samenwerkingsafspraken over het Transformatievoorstel met de provincie en andere partners, het zoeken van financieringsmogelijkheden en het uitvoeren van de maatregelen en acties die daaruit voortvloeien. Mits de financiering rond komt, betekent dit werken aan activiteiten die top- en middensegment, cultuureducatie en amateurkunst versterken.

Maken investeringsplan culturele infrastructuur vanaf 2022

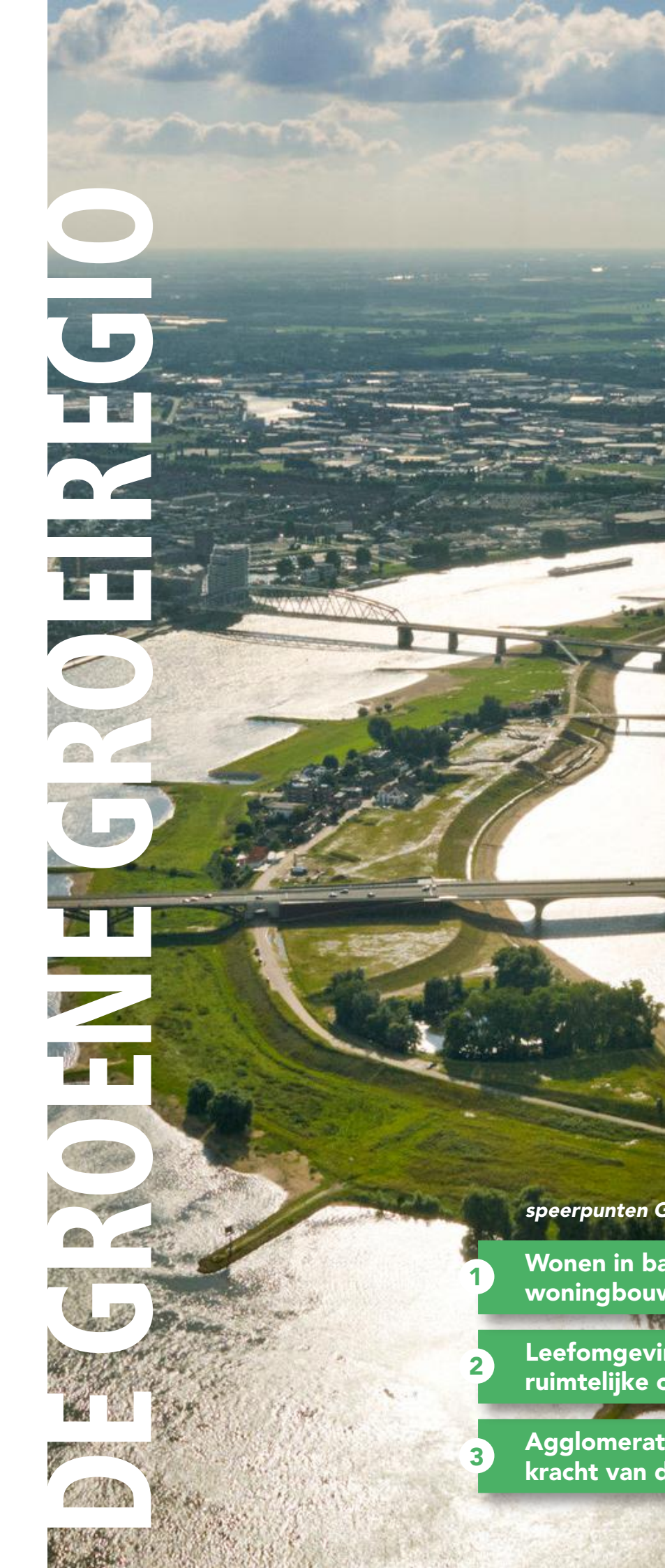
Maken van een investeringsplan voor de culturele infrastructuur vanaf 2022: hoe ziet onze toekomstige regionale infrastructuur eruit, welke investeringen zijn nodig en waar willen we als regio op inzetten voor de langere termijn? Gebruik maken van de inventarisatie van Cultuur Oost van de bestaande infrastructuur, die in kaartvorm gepresenteerd wordt in april 2021.

Stimuleren afstemming en promotie culturele agenda

Stimuleren van afstemming van culturele activiteiten en het promoten daarvan in één voor de regio gebundelde agenda. Daarbij een relatie leggen met het aanbod op het gebied van recreatie en toerisme en gebruik maken van kennis en mogelijkheden van partners (culturele instellingen, TVAN).

Speerpunt 4 Sterke culturele infrastructuur	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Maken regionale visie culturele infrastructuur (incl. cultuureducatie)						
Realiseren transformatievoorstel						
Maken investeringsplan vanaf 2022						
Uitvoeren investeringsplan						
Stimuleren afstemming en promotie culturele agenda						

DE GROENE GROEI-REGIO

An aerial photograph of a river landscape. A large bridge with multiple spans crosses the river. The riverbanks are green with some buildings and trees. The sky is blue with white clouds. The title 'DE GROENE GROEI-REGIO' is written vertically on the left side of the image.

Over vijf jaar:

Samen registreren we de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden.

Hierdoor worden we herkenbaar als dé Groene Metropoolregio.

speerpunten Groene groeiregio

- 1 Wonen in balans: *Versnellen* van de woningbouw**
- 2 Leefomgeving: *Verbinden* van de ruimtelijke opgaven**
- 3 Agglomeratiekracht: *Vertellen* van de kracht van de Groene groeiregio**

Groene groeiregio: balans tussen (ruimtelijke) opgaven

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

De regio Arnhem-Nijmegen heeft te maken met een grote verstedelijkingopgave en een tekort aan woningen. Deze opgave zet in op het bieden van voldoende (betaalbare) woningen, voor specifieke doelgroepen en tegelijkertijd verantwoord omgaan met de schaarse ruimte, zodanig dat deze groei het landschap versterkt.

Er komen veel (ruimtelijke) opgaven op ons af. Door deze aan elkaar te 'koppelen' ontstaat wederzijdse versterking. De uitdaging is daarbij de unieke profielen van de verschillende gemeenten binnen onze regio te gebruiken. Sturen op en realisatie van dergelijke koppelkansen vraagt om regionale samenwerking en om samenwerking met partners. Deze integraliteit vraagt commitment van gemeenten om zich hier blijvend voor in te zetten. De Groene groeiregio ondersteunt gemeenten hierbij door de inzet van regelgeving, financiële middelen, investeringen, kennisdeling en netwerk van de provincie en het Rijk.

De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio. Zij heeft tot taak het in beeld brengen van de ruimtelijke dimensie en het samenbrengen en verbinden van de ruimtelijke aspecten van alle opgaven van de Groene Metropoolregio. Behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) staat centraal. De Groene groeiregio ontwikkelt hiervoor

inspirerende toekomstscenario's en nieuwe beleidsinstrumenten. Deze regionale bouwstenen kunnen gemeenten overnemen in eigen Omgevingsbeleid.

Twee belangrijke instrumenten staan centraal; de uitvoering van de Woondeal om op korte termijn de woningbouw te versnellen (met bijvoorbeeld een flexpool die gemeenten ondersteunt met capaciteit) en de Verstedelijkingsstrategie die inzicht geeft in de bouwlocaties van 2030-2040, rekeninghoudend met de bouwstenen economie, leefomgeving en mobiliteit. Met het sluiten van een Verstedelijkingsakkoord met Rijk en de provincie zorgen we ervoor dat er ook investeringen naar de regio toe vloeien. Hiervoor ontwikkelen we samen met gemeenten investeringsagenda's om woningbouwlocaties voor de middellange termijn te faciliteren, waarbij de normale, publiekrechtelijke besluitvorming over plannen en projecten bij gemeenten en provincies onaangetast blijft.

Als derde speerpunt vergroten we onze agglomeratiekracht. Dit is de slagkracht die de regio Arnhem-Nijmegen heeft wanneer zij de handen in één slaat en als één partij optrekt richting partners als Rijk, Provincie, Eu etc.. Dit vraagt om een sterk samenspel in de regio. Hiervoor ontwikkelen wij een efficiënte structuur en zorgen we voor meer landelijke 'exposure'.

PARTNERS

Woondeal regio Arnhem-Nijmegen

In de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen bundelen de 18 gemeenten van de Groene Metropoolregio, de provincie en het Rijk hun krachten, in nauwe samenwerking met woningcorporaties en diverse private en maatschappelijke partners. De samenwerking vindt plaats via de zogenaamde publieke private Tempotafels. De NEPROM, Bouwend Nederland, IVBN, Woonkr8 en NS steunen de Woondeal.

Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley

Om in de Groene Metropoolregio de groei van landschap, wonen, economie en mobiliteit goed vorm te geven en de daarvoor benodigde investeringen te vinden, wordt in 2021 een Verstedelijkingsstrategie opgesteld. Partners die hierbij betrokken zijn, zijn het Rijk (ministeries van BZK en IW, LNV en EZK), de provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley en de 26 gemeenten in de beide regio's. Na het afsluiten van het verstedelijkingsakkoord geven wij gezamenlijk uitvoering aan dit akkoord.

Provincie Gelderland

De provincie is partner in de uitwerking en uitvoering van de Woondeal en de Verstedelijkingsstrategie. De Groene groeiregio en de provincie streven dezelfde doelen na. Met het Actieplan Wonen draagt de provincie hieraan bij. In de provinciale verordening is opgenomen dat er tussen provincie en regio's binnen de provincie zogenaamde Woonagenda's worden opgesteld. De woonpartners in de regio Arnhem-Nijmegen hebben hierover in drie subregio's (Nijmegen, Arnhem, Liemers) recent afspraken gemaakt met de provincie Gelderland. Op termijn worden deze afspraken geactualiseerd, hierover gaan de drie subregio's en provincie in 2021 in overleg.

TEB

De betrokkenheid van de TEB komt vooral bij de uitvoering van speerpunt 3 aan bod. Het versterken van deze agglomeratiekracht en het vergroten van de exposure vindt in nauwe samenwerking met TEB plaats. Op onderdelen is TEB bij de uitvoering van speerpunten 1 en 2 betrokken.

Tiny houses Droogsehof in Malden

Uitvoering Woondeal

- (publiek-private) tempotafels: bespreekbaar maken en oppakken van specifieke blokkades bij woningbouwontwikkeling met als doel versnelling van de woningbouwontwikkeling, meer betaalbaar bouwen en natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen.
- Regionale expertiseflexpool: gemeenten ondersteuning bieden met specifieke expertise zoals de inzet van een regisseur Stikstof, projectleider Arbeidsmigranten en een intermediair Versnellen Woningbouw of expertise op terreinen als ontwerp, planeconomie, gebiedsontwikkeling en juridisch. De flexpool start in 2021 en wordt bij succes gecontinueerd in 2022.
- Extra ambtelijke capaciteit: De regio zet zich in om meer structurele capaciteit bij gemeenten te organiseren, door bijvoorbeeld (financiële) middelen bij provincie en Rijk of een regionale pool van ambtenaren.
- Diverse tools: verder ontwikkelen van o.a. actualisatie van de Woningmarktmonitoring, het opzetten van een database van regelingen voor gemeenten op het gebied van woningbouw en het verder uitwerken van nieuwe maatregelen om innovatieve bouwontwikkeling te stimuleren in samenspraak met het Rijk.
- De Groene groeiregio is gesprekspartner met het Rijk in trajecten als de Woondeal en het Verstedelijkingsakkoord. Het Verstedelijkingsakkoord is een belangrijk instrument om middelen voor woningbouw en aanverwante zaken te agenderen. Dit is een terugkerend agendapunt voor het Bestuurlijk overleg (BO) Leefomgeving en BO Mirt-Oost. Met de regionale Investeringsagenda's heeft de Groene groeiregio een extra instrument in handen voor de gesprekken met de provincie en het Rijk. In 2021 (en 2022 en verder) zetten we ons in om voor gemeenten belangrijke zaken te agenderen.
- De huidige structuur rondom verstedelijking is ingewikkeld met veel (bestuurlijke en ambtelijke) overlegtafels. We richten een nieuw regionaal (ambtelijke en bestuurlijk) 'platform Groene Groei' in die opgevegericht is en efficiënt, waarbij de regio en de provincie Gelderland elkaar goed informeren, kennis en kunde uitwisselen en elkaar versterken.

Verstedelijkingsstrategie en -akkoord

- 2021 staat in het teken van het afronden van de Verstedelijkingsstrategie en de bestuurlijke gesprekken hierover te faciliteren met de 18 gemeenten en het sluiten van een akkoord tussen de regio en het Rijk en de provincie, die gaat over de uitvoering van de ambities. Dit akkoord en de uitwerking vragen ook in 2022 acties.
- In 2021 verkennen we het instrument Regionale Investeringsagenda (RIA). Een RIA brengt bij grote samenhangende woningbouwlocaties (regiobreed) de benodigde (publieke en private) investeringen en investeerders bij elkaar om te komen tot een gezamenlijke investeringsstrategie (publiek en privaat). We inventariseren welke gebieden in de regio zich hiervoor lenen, daarna wordt deze RIA ingevuld. Voor de oplading van dit instrument werken we nauw samen met de provincie Gelderland. Deze actie loopt door in 2022.

Meer 'exposure' voor de Groene Metropoolregio

We stellen samen met het regiobureau een lobbyplan Groene Groei op. We zoeken daarbij de samenwerking met partners zoals TEB, provincie Gelderland, corporaties en marktpartijen. De eerste acties voeren we in 2021 uit en deze lopen door in 2022. Doel is om meer (inter) nationale bekendheid te geven aan de voorbeelden van integrale verstedelijking in deze regio en aanwezig te zijn bij nieuwe landelijke beleidstrajecten die in de nieuwe kabinetsperiode starten.

Wonen in balans: *Versnellen* van de woningbouw

Aantrekkelijke woonmilieus in dorpen - Didam, Montferland

OVER VIJF JAAR...

staan bij gebiedsontwikkeling natuur, landschap en de woonomgeving als geheel centraal.

zijn er meer groene, sterke en gemengde/gedifferentieerde wijken met meer middenhuur, betaalbare koopwoningen en vrijesectorwoningen.

zijn er meer woningen beschikbaar voor specifieke doelgroepen waaronder ouderen, arbeidsmigranten, jongeren.

zijn er 20.000 woningen bijgebouwd en/of liggen hier uitgewerkte bouwplannen voor én zijn er meer (circa 1.000) tijdelijke woningen die voor langere tijd gebruikt kunnen worden.

Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw

Dit speerpunt richt zich op het inlopen van het woningbouwtekort naar 2% door de realisatie van 35.000 woningen op de korte termijn (tot 2030) en het regionaal organiseren van een stabiele en continue woningbouwproductie. Hierbij wordt invulling en uitvoering gegeven aan de afspraken uit de Woondeal die de regio Arnhem-Nijmegen, de provincie Gelderland en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie (BZK) in 2020 gesloten hebben. Door de samenwerking hebben gemeenten (met voorrang) toegang tot nationale en provinciale regelingen, nieuwe instrumenten, een breed kennisnetwerk, financiële middelen en investeringen. De afspraken zijn gericht op het versnellen van de woningbouwproductie, het toevoegen van betaalbare en duurzame woningen, het natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen en het zorgen voor toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken voor alle doelgroepen.

Voor het tot uitvoering brengen van alle afspraken in de Woondeal is een publiek-private samenwerking opgericht in de vorm van Tempotafels. Eind 2020 is een uitvoeringsplan Woondeal opgesteld. We geven uitvoering aan de acties in dit plan.

Omdat een aantal opgaven locatie- of gebiedsoverstijgend zijn, en op meerdere van die locaties vergelijkbare uitdagingen spelen, is ervoor gekozen de Tempotafels rond een viertal van die uitdagingen te organiseren. Deze zijn gericht op de volgende vraagstellingen:

- Hoe en waar realiseren we de benodigde continuïteit en versnelling in de woningbouw?
- Hoe en waar kan conceptueel bouwen bijdragen aan betaalbare huisvesting?
- Hoe en waar kan circulair bouwen bijdragen aan verduurzaming van de woningbouw?
- Hoe en waar kan flexwonen bijdragen aan de huisvesting voor bijzondere doelgroepen?

De Tempotafels hangen nauw met elkaar samen. Zij komen op gezette tijden samen in de vorm van Versnellingsstafels en Tussensprints.

ACTIES 2022

Continueren van tempotafels Woondeal

We voeren een evaluatie uit van de vier Tempotafels van de Woondeal. Op basis daarvan voeren we eventueel aanpassingen door en continueren we vervolgens de Tempotafels.

Evaluatie en continueren flexpool

De flexpool is gestart in 2021 en wordt bij succes gecontinueerd in 2022. We evalueren dit instrument begin 2022. We treden in overleg met de provincie Gelderland voor eventuele aanvullende middelen bij succes voor de periode na 2022.

Verkenning extra ambtelijke capaciteit

We maken nadere afspraken over een regionale pool van ambtenaren voor de toevoeging van meer structurele capaciteit bij gemeenten in afstemming met o.a. 'Werken in Gelderland'.

Continueren van tools

Als woningmarktmonitoring, inzicht in regelingen bieden, ondersteuning bij specifieke doelgroepen en innovatieve bouwontwikkeling.

Speerpunt 1 Versnellen van de woningbouw	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Tempotafels Woondeal						
Regionale expertise en flexpool						
Verkenning extra capaciteit						
Continueren tools						

Leefomgeving: *Verbinden* van de ruimtelijke opgaven

Ruimteclaims in de leefomgeving: windturbines langs de A15

OVER VIJF JAAR...

Hebben we in beeld hoe we de kracht van regio kunnen versterken a.d.h.v. recente onderzoeken.

Is de Groene Metropoolregio zichtbaar als (inter-)nationaal toonaangevende regio op het gebied van circulaire verstedelijking en landschap.

Hebben we voor gemeenten meer middelen gegenereerd om de omslag van 'beheermodus naar ontwikkelen' mogelijk te maken.

Hebben we een efficiënt regionaal 'platform Groene Groei' ontwikkeld.

Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven

De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio in het samenbrengen en verbinden van de ruimtelijke opgaven zoals de ruimtelijke vertaling van de energieopgave, het ontwikkelen van een landschappelijk recreatief raamwerk en de additionele mobiliteitsbehoefte bij de toename van woningen. Behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) staat centraal.

Om in de Groene Metropoolregio de groei van landschap, wonen, economie en mobiliteit goed vorm te geven en de daarvoor benodigde investeringen te vinden, wordt in 2021 een Verstedelijkingsstrategie opgesteld. Dit is een ontwerpend onderzoek dat samen met regio Foodvalley, de provincie en het Rijk wordt gemaakt. Hierin wordt beschreven waarom, wat, wanneer, hoe en onder welke voorwaarden de verstedelijking plaatsvindt. Het motto van is 'meer landschap en meer stad'. Er worden ontwerpprincipes en een afwegingskader aangereikt. Ook worden richtlijnen en spelregels beschreven. Samen met het Verstedelijkingsakkoord geeft dit voor de aankomende jaren een verdeling in rollen en verantwoordelijkheden van de overheidslagen weer inclusief de voorwaarden en de (financiële) rolverdeling van de partners.

De Verstedelijkingsstrategie biedt ons inzicht in potentiële bouwlocaties tot 2040. Voor de periode daarna ontwikkelt De Groene groeiregio inspirerende toekomstscenario's en nieuwe beleidsinstrumenten zodat we kunnen inspelen op toekomstige opgave en deze doorvertalen naar acties nu. Deze regionale bouwstenen kunnen gemeenten overnemen in eigen Omgevingsbeleid. De Verstedelijkingsstrategie gebruiken we als input.

We werken verder aan de uitvoering van de Regionale Investeringsagenda's.

ACTIES 2022

Borging Verstedelijkingsstrategie en akkoord

We assisteren de gemeenten bij de vertaling van de uitgangspunten van de Verstedelijkingsstrategie- en akkoord naar Omgevingsvisies of ander ruimtelijk beleid door hierover het gesprek te voeren en bij te dragen aan concreet beleid.

Regionale Investeringsagenda's

We continueren dit instrument in 2022 en overleggen in de regio welke gebieden en concrete projecten zich hiervoor aandienen. We brengen de resultaten hiervan in op landelijke tafels.

Future-lab 'Groene metropool' en Dashboard

Met het Future-lab maken we regionale ruimtelijke opgaven inzichtelijk. We ontwikkelen regionale toekomstscenario's waarin nieuwe trends en ontwikkelingen worden geagendeerd en vertaald naar keuzes en scenario's. Dit bespreken we in een experimenteer 'kamer'. Dit doen we samen met externe experts en met regionale debatcentra. Dit biedt bouwstenen voor de uitwerking van het gemeentelijk omgevingsbeleid.

Dashboard 'De staat van de Regio'

Ontwikkelen van een trendanalyse gericht op ontwikkelingen van de verschillende opgaven en het in beeld brengen van de ruimtelijke dimensies. Het doel is om hiervoor een interactief dashboard te ontwikkelen (GIS/website/dashboard etc.). Het vormt een basis voor regionale afwegprincipes die bijdragen aan een groene en gezonde verstedelijking en het (bestuurlijk) gesprek hierover. Ook dit biedt bouwstenen voor gemeenten.

Speerpunt 2 Verbinden van de ruimtelijke opgaven	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Borging Verstedelijkingsstrategie en akkoord						
Regionale investeringsagenda's						
Dashboard 'De staat van de Regio'						
Future-lab 'Groene metropool'						

Agglomeratiekracht: Vertellen van de kracht van de Groene groeiregio

Een groene metropoolregio - stedelijk gebied Arnhem

OVER VIJF JAAR...

Hebben we in beeld wat de ruimtelijke dimensie is van de andere vier opgaven.

Hebben we inspirerende (ruimtelijke) toekomstscenario's voor de lange termijn ontwikkeld, met antwoorden voor nieuwe keuzevraagstukken.

Zijn nieuwe woningbouwlocaties voor de periode 2030-2040 in beeld, integraal onderzocht binnen de Verstedelijkingsstrategie, uitgewerkt in omgevingsbeleid van gemeenten en in Regionale investeringsagenda's.

hebben we een Verstedelijkingsakkoord gesloten met het Rijk en provincie over de uitvoering van de Verstedelijkingstrategie en de benodigde investeringen.

Agglomeratiekracht: Vertellen van de kracht van de Groene groeiregio

We koesteren een stevige ambitie: samen doorgroeien naar een metropoolregio! Een groene metropoolregio van internationale betekenis. Met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie.

Dit speerpunt richt zich op het versterken van de positionering van onze regio als 'groene metropoolregio' richting provincie, Rijk en Europa. Enerzijds gaat het om het versterken van de internationale concurrentiepositie, en anderzijds om een betere profilering, agendering en verankering van (investerings)afspraken met provincie, Rijk en Europa. Hiervoor is de samenwerking van de 18 gemeenten in de Groene Metropoolregio onontbeerlijk. Hierin zoeken we naar de complementariteit tussen de steden onderling en met de dorpen, kleine kernen en het landelijk gebied.

Met agglomeratiekracht wordt bedoeld de slagkracht die de regio heeft wanneer zij de handen in één slaat en als één partij optrekt richting deze partners. Dit vraagt om een sterk samenspel tussen de 18 gemeenten. Het afgelopen jaar zijn in de regio successen bereikt met het sluiten van onder meer de Woondeal. Het doel is om deze positie uit te bouwen door meer exposure en tegelijkertijd concrete afspraken te maken over investeringen. En te verkennen hoe we deze kracht van de regio verder kunnen versterken.

Een succesvolle profilering kent twee essentiële zaken: enerzijds het (nog beter) opbouwen van het verhaal van de Groene groeiregio dat gevormd wordt door de kracht van samenwerkende gemeenten (agglomeratiekracht) en anderzijds dit verhaal goed vertellen om daarmee de zichtbaarheid te vergroten.

ACTIES 2022

Verkenning agglomeratiekracht

In 2022 uitvoeren van verkenning naar agglomeratiekracht van de Groene groeiregio. Kernvraag: hoe kan de agglomeratiekracht van 18 gemeenten versterkt worden op het profiel als 'groene metropoolregio'. Het betreft hier de ruimtelijk-economische ontwikkeling en concurrentiepositie van de Groene Metropoolregio in (inter)nationaal verband. De verkenning doet de Groene groeiregio samen met de Productieve regio, TEB en de provincie.

Uitvoering lobbyplan

Uitvoeren van het in 2021 opgestelde lobbyplan, onder andere door het organiseren van landelijk aansprekende symposia, zichtbaar zijn bij landelijke evenementen en nieuwe beleidstrajecten, zoals de opvolging van de Nationale Omgevingsvisie (NOVEX). De uitkomsten van de verkenning Agglomeratiekracht gebruiken we bij de bijstelling van het lobbyplan.

Uitvoeren afspraken Verstedelijkingsakkoord

In 2021 is een Verstedelijkingsakkoord gesloten, op basis van de Verstedelijkingsstrategie. Dit akkoord zal naar verwachting in 2022 verder worden uitgewerkt in deeltrajecten (bijvoorbeeld de RIA's). De regio levert hiervoor capaciteit en brengt de resultaten hiervan in bij landelijke contacten. Middelen zijn niet alleen nodig om meer capaciteit te kunnen inhuren of aannemen, maar ook om bijvoorbeeld garant te staan bij investeringen of om onrendabele toppen af te dekken.

Platform Groene Groei

In 2022 evalueren we het in 2021 ingerichte platform en sturen zo nodig bij, in overleg met de regiopartners en de provincie.

Speerpunt 3 Vertellen van de kracht van de Groene groeiregio	2021		2022		2023	
	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft
Evaluatie en bijsturing regionale structuur						
Verkenning agglomeratiekracht						
Uitvoering/ lobbyplan						
Organiseren congres/symposia rondom thema groene verstedelijking						
Uitwerken afspraken Verstedelijkingsakkoord						

SAMENHANG OPGAVEN

In onderstaande tabel geven we een eerste beeld van de samenhang tussen opgaven. In de komende maanden werken we deze samenhang verder uit en maken we afspraken over wie wat oppakt en hoe we daarin samenwerken. Zo zorgen we dat we de opgaven integraal aanpakken, maar geen dingen dubbel doen. De opgave Groene Groei heeft een bijzondere functie als integrerende opgave. In de opgave Groene Groei regio wegen we de ruimteclaims die voortvloeien uit de Verbonden, Productieve, Circulaire en Ontspannen regio tegen elkaar af (zie ook speerpunt 2 van de opgave Groene Groeiregio).

	Verbonden regio	Productieve regio
Verbonden regio	-	Logistiek, economische kansen ICE
Productieve regio	Duurzame logistiek	-
Circulaire regio	Verduurzamen bouwlogistiek, Waterstoftechnologie	Energietransitie/RPW
Ontspannen regio	PvA dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk	Thema Ondernemerschap BBKK, inbreng human capital vraagstukken
Groene groeiregio	Mobiliteitshubs en knooppunt-ontwikkeling met woon- en werkfuncties, het in goede banen leiden van additionele mobiliteits-behoefte bij de toename van woningen	Ruimte zoeken voor ontwikkeling van bedrijfsterreinen, de ruimtelijke vertaling van de energieopgave; verkenning agglomeratiekracht (ruimtelijke economische ontwikkeling)

De horizontale as geeft weer welke opgave de lead heeft in de afstemming. Bijvoorbeeld: Ontspannen regio heeft de lead bij het plan van aanpak dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk en stemt daarbij af met de Verbonden regio. Dit vraagt in de komende periode nog nadere uitwerking.

Circulaire regio	Ontspannen regio	Groene groeiregio
Klimaatakkoord thematafel mobiliteit	Fietsburgemeester	Feitenrelaas, mobiliteitsscan, bouwsteen mobiliteit
Cluster Energy Verduurzamen werklocaties	Stimuleren MKB, RPW, Human Capital Agenda	Werklocaties, RPW
-	Ontwikkelen Landschapsparken	Circulair bouwen, klimaatadaptatie, Energietransitie. Uitwerken circulaire bouwopgave, circulaire strategie bouwen met natuur uitwerken, stimuleren klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten
Meenemen ontwikkeling landschapspark in groen-blauw raamwerk	-	Ontwikkelen van een groen-blauw raamwerk als uitwerking van de bouwsteen Leefomgeving van de Verstedelijkingsstrategie met als doel het behouden en versterken van landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed
Meenemen ruimteclaims, bijvoorbeeld m.b.t. energietransitie, klimaatadaptatie en circulair bouwen, als input voor de opgave Groene Groei	Gebruiken groen-blauw raamwerk als input voor de opgave	-

FINANCIËLE PARAGRAAF

Algemeen

In deze financiële paragraaf lichten we toe welke middelen nodig zijn om de opgaven uit te voeren in 2022 en welke bijdragen van derden al beschikbaar zijn of verwacht worden.

We presenteren een financieel beeld van de verwachte kosten 2022. De jaren daarna zijn nog onzeker en om die reden niet ingevuld. De tabellen corresponderen één op één met de concept-begroting van de Groene Metropoolregio. De toelichting in deze financiële paragraaf is wat uitgebreider dan in de concept-begroting.

Enkele algemene uitgangspunten die we gehanteerd hebben, zijn:

- Gemeenten krijgen een vergoeding voor capaciteit van mensen die een substantieel deel van hun tijd besteden aan de regionale opgave. Dit zijn bijvoorbeeld de speerpuntcoördinatoren.
- De capaciteit van de opgavemanager is in de begroting verdeeld over algemeen opgavemanagement en de speerpunten. Dit is omdat de opgavemanagers ook werk doen voor de verschillende speerpunten.
- Naast capaciteit is (proces)geld nodig om externe expertise in te huren of bepaalde specifieke activiteiten uit te voeren. Het gaat veelal om voorbereidend werk om de doelen van de opgaven in de jaren hierna te kunnen realiseren. Dit vraagt om onderzoek, verkenningen, lobby, een stevige basis leggen voor kennisuitwisseling en kennisverwerving als ook onderzoek naar de mogelijkheden van externe financiering. We gebruiken deze inzet dan ook nadrukkelijk om mogelijkheden voor financiering door andere partijen te creëren.

Verbonden regio

Kosten

De regio Arnhem-Nijmegen werkt sinds 2019 met een regionaal Mobiliteitsfonds. Dit fonds wordt gevoed door de 18 gemeenten en voor een deel door andere partners. Het huidige regionaal Mobiliteitsfonds gaat³per 1-1-2022 over van de gemeente Nijmegen naar de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Voor 2022 zien wij een vergelijkbare opgave en inzet vanuit de verbonden regio als in 2021. Om de opgaven te kunnen realiseren is een werkbudget nodig van € 1.022.000.

Dit betekent dat wij uitgaan van een maximum van € 1,30 per inwoner per gemeente. 1/3 van dit bedrag is inzet op capaciteit. Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1,0 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau), 0,2 voor strategie en 1,9 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting.

Daarbij is onder de speerpunten een post 'algemeen' opgenomen voor kosten die niet specifiek aan een speerpunt zijn te relateren maar ten dienste staan voor alle speerpunten. Het gaat daarbij om activiteiten zoals een opgavegerichte uitwerking van Europa, onze lobbyactiviteiten en middelen voor promotie en communicatie als ook verwachte kosten voor bredere beleidsvragen en monitoring.

(Potentiële) opbrengsten

Binnen de uitwerkingen van de speerpunten zien wij een sterke (financiële) samenwerking met vooral de provincie Gelderland. Een groot aantal processen wordt mede door de provincie Gelderland gefinancierd en mogelijk gemaakt, waarbij cofinanciering vanuit de regio wenselijk is (zo heeft de provincie Gelderland een financiële bijdrage toegezegd voor de economische analyse ICE, verkenning westflankroute Fiets, de meerjarige agenda Hubs & knooppunten). Ook in 2022 heeft de provincie toegezegd in voorkomende gevallen samen te willen optrekken, o.a. bij het uitwerken van de regionale agenda's (fiets, verkeersveiligheid, Hubs & knooppunten, Slim & Schoon Onderweg), maar ook het verder uitwerken (verkennen) van regionale projecten.

Ter toelichting de cofinanciering die voor 2021 voorzien is en de verwachting voor 2022:

- Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg is in 2021 cofinanciering vanuit het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en werkgevers voorzien van € 1,15 miljoen, naast een bijdrage vanuit het regionaal mobiliteitsfonds van € 270.000. In de loop van dit jaar zal duidelijk worden in hoeverre de regio in 2022 weer subsidie voor dit programmaonderdeel kan krijgen. Vooralsnog wordt uitgegaan van een vergelijkbaar bedrag als in 2021.

- Voor de regionale agenda fiets is begin 2021 een uitvoeringsagenda 21-22 gemaakt. Voor het jaar 2021/2022 staat er in de regio voor € 12,7 miljoen aan fietsinvesteringen op stapel, waarvoor het plan uitvoeringsgereed is en de gemeentelijke bijdrage beschikbaar. De Groene Metropoolregio heeft een verzoek gedaan aan de provincie Gelderland om € 6 miljoen euro beschikbaar te stellen om deze projecten in 2021-2022 uit te kunnen voeren. De projecten bestaan uit aanleg en verbeteringen aan bestaande snelfietsroutes, het realiseren van doorfietsroutes, fietsparkeren en een aantal overige fietsroutes.
- In de loop van 2021 zullen ook uitvoeringsagenda's worden voorbereid die uiteindelijk leiden tot een investeringsagenda

(hubs & knooppunten, verkeersveiligheid). Vooralsnog wordt ingeschat dat voor uitvoering 2022 een bedrag van € 4 miljoen kan worden verwacht vanuit de provincie Gelderland voor de implementatie Hubs & Knooppunten en € 2,5 miljoen voor projecten verkeersveiligheid. Voor het Hoogwaardig openbaar vervoer is reeds een uitvoeringsagenda beschikbaar, die afhankelijk van de beschikbare middelen kan leiden tot gerichte implementatie (voor 2022 wordt gesproken over een bedrag van € 7,5 miljoen (100% subsidie))⁴. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat subsidie mogelijk is als het project onderdeel uitmaakt van de regionale geprioriteerde agenda.

Verbonden Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	2.1	150.000			
<u>speerpunten</u>					
Algemeen	2.1	107.000			
Gebiedsgerichte corridor aanpak	2.1	125.000			
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1	95.000			
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1	180.000			
Gedrag aanpak duurzame mobiliteit	2.1	320.000			
Veiligheid	2.1	45.000			
lasten		1.022.000	-	-	-
Algemeen	2.1	-			
<u>speerpunten</u>					
Algemeen	2.1				
Gebiedsgerichte corridor aanpak	2.1				
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1				
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1				
Gedrag aanpak duurzame mobiliteit	2.1				
Veiligheid					
baten		-	-	-	-
Saldo		1.022.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		1.022.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		1,30	-		

³ De provincie Gelderland heeft in 2020 een subsidie verleend voor de projecten binnen het speerpunt 'Slim en Schoon Onderweg'. Ook in 2021 zal naar verwachting de provincie Gelderland subsidie verlenen.

⁴ De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen is nog in gesprek met de provincie Gelderland over de te hanteren subsidiebijdrage. Het gaat hierbij om fietsprojecten, de projecten verkeersveiligheid en Hubs & knooppunten. Voor HOV-projecten heeft de provincie Gelderland aangegeven dat het gaat om een 100%-subsidie.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Productieve regio

Kosten

Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau) en 1,4 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, begroten wij voor 2022 een totaal van €190.000 voor proceskosten.

Ervan uitgaande dat alle gemeenten zich inschrijven voor de Productieve regio is voor 2022 de bijdrage per inwoner 73 cent, inclusief het RPW. Gemeenten die niet intekenen voor deze opgave zijn wel verplicht voor 2022 16 cent per inwoner voor het RPW bij te dragen.

De jaarlijkse kosten voor het RPW gaan overigens omlaag van €175.000 per jaar (22 cent per inwoner) naar € 125.000 per jaar (16 cent per inwoner) omdat de ondersteuning van dit traject vanaf 1 juli 2021 door de Groene Metropoolregio wordt gedaan.

(Potentiële) opbrengsten

De benodigde capaciteit voor de uitvoering en ontwikkeling van plannen die voortkomen uit de lobby zijn erop gericht om externe gelden naar de regio te halen. Wij zetten ons actief in op het binnenhalen van externe gelden om te investeren in onze economie.

Capaciteit, procesgeld en projectgeld kunnen ook geleverd worden door onze samenwerkingspartners. Voor bestaande projecten gebeurt dit ook al. De provincie Gelderland heeft in diverse projecten al geïnvesteerd, waaronder € 4,6 miljoen in Connectr. De ambities binnen de speerpunten sluiten goed aan bij de doelstellingen van de provincie. Waar nodig sluit de provincie aan bij ambtelijke werkgroepen. Zo dragen zij in capaciteit, kennis en kunde bij aan de opgave. Hierover (en voor toekomstige projecten) maken we nog afspraken met de provincie. Dat geldt ook voor de andere samenwerkingspartners zoals TEB.

Circulaire regio

Kosten

In 2022 is 1,0 fte voor de opgavemanager en 0,8 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot. We verwachten dat ook onze partners, zoals de provincie, TEB en enkele andere partners een bijdrage in capaciteit leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken. Daarnaast komen uit een aantal activiteiten kosten voort voor onderzoeken,

verkenningen, communicatie en ICT kosten die bij de speerpunten zijn begroot. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, bedragen de totale kosten voor 2022 €637.000.

In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door t/m 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x € 62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld. Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting. De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€ 75.000).

In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 moeten daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid worden bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op € 60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zelf zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€ 45.000).

(Potentiële) opbrengsten

Zoals hierboven genoemd, draagt de provincie bij aan het meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw (€ 75.000).

Op welke wijze we de projectorganisatie RES kunnen continueren is nu nog niet in te schatten doordat het rijk nog geen helderheid heeft gegeven over de financiering van de vervolgfase. De provincie is gevraagd hierbij financieel te ondersteunen, zodat we de kern van de projectorganisatie kunnen behouden.

De provincie is gevraagd om in een aantal projecten te participeren en deze te voorzien van een versnellingsbijdrage. Indien deze bijdrage wordt toegekend kunnen een aantal projecten versneld in 2021 van start.

Productieve Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
<u>speerpunten</u>					
Ondernemerschap in het MKB	3.1	99.500			
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1	99.500			
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1	99.500			
Versterking duurzame logistiek	3.1	91.500			
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	125.000			
lasten		575.000	-	-	-
Algemeen	3.1				
<u>speerpunten</u>					
Ondernemerschap in het MKB	3.1				
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1				
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1				
Versterking duurzame logistiek	3.1				
Toekomstbestendige werklocaties	3.1				
baten		-	-	-	-
Saldo		575.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		575.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,73	-		
waarvan verplicht (i.v.m. inzet fte en projecten RPW)		0,16			

Circulaire Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
<u>speerpunten</u>					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	147.500			
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	145.000			
Water en klimaatadaptatie	3.1	105.000			
Transitie naar duurzame energie	3.1	180.000			
lasten		637.500		-	-
Algemeen	3.1				
<u>speerpunten</u>					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1				
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1				
Water en klimaatadaptatie	3.1				
Transitie naar duurzame energie	3.1				
baten		-		-	-
Saldo		637.500		-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		637.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,81			

FINANCIËLE PARAGRAAF

Ontspannen regio

Kosten

In 2022 hebben we 0,9 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte (ondergebracht bij het regiobureau) voor procesondersteuning en 1,2 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot.

Daarnaast begroten we voor 2022 €365.500 aan proceskosten voor bijvoorbeeld de inhuur van externe expertise, voor analyse, onderzoek en planvorming. Hiermee maken we programma's en projecten concreet en creëren we mogelijkheden voor (co-) financiering van provincie Rijk, Europa en de markt.

(Potentiële) opbrengsten

We verwachten dat ook onze partners, zoals provincie, TEB en TVAN, een bijdrage in capaciteit zullen leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken.

Omdat de doelen van de provincie en deze opgave sterk met elkaar in lijn zijn en de provincie ook het belang van investeren in deze opgave lijkt te zien, vragen we de provincie om naast kennis, kunde en capaciteit in 2022 een bijdrage van €132.500 te doen in de proceskosten. Dit is de helft van de kosten, excl. de bijdrage die de provincie al in 2021 doet en excl. de proceskosten voor het speerpunt Sterke culturele infrastructuur. Over dit speerpunt en dan met name over het transformatievoorstel, moeten we nog nadere afspraken met de provincie maken. De kosten voor gemeenten voor het uitvoeren van het transformatievoorstel zijn dan ook nog niet opgenomen in deze begroting. We streven ernaar dit zoveel mogelijk binnen reeds beschikbare middelen van gemeenten en met cofinanciering van de provincie te financieren. Het uitvoeren van het plan van aanpak voor een recreatief wandel- en fietsroutenetwerk is evenmin opgenomen in deze begroting, omdat we deze kosten nog niet kennen. Ook hier kijken we naar beschikbare gemeentelijke middelen en cofinanciering van de provincie.

Ervan uitgaande dat de provincie de gevraagde bijdrage in de proceskosten wil geven en dat alle gemeenten deelnemen aan deze opgave, bedraagt de bijdrage van de gemeente voor deze opgave €0,57 per inwoner.

Mocht de provincie, tegen onze verwachting in, besluiten geen bijdrage te leveren aan het procesgeld

binnen deze opgave, dan komen we bij de definitieve regionale agenda met een aangepast voorstel voor acties, fasering en kosten van deze opgave. Het kan zijn dat de provincie bereid is om, als er in het najaar zicht is op financiering van deze opgave door gemeenten, haar bijdrage al in 2021 te doen. Dan kunnen we acties van deze regionale agenda eerder uitvoeren, onze inzet voor 2023 sneller concreet maken en daarmee de kans om externe financieringsbronnen aan te boren, vergroten.

Groene groeiregio

Kosten

De te maken kosten voor deze opgave zijn gericht op het samenbrengen van de gemeenten, het bieden van een platform voor kennisuitwisseling (zoals dashboards, leveren van expertise en een vraagbaak), het doen van onderzoek en het organiseren van symposia of congressen.

De netto inzet is geraamd op € 642.500 voor 2022. Dit komt neer op een inwonerbijdrage van 82 cent.

(Potentiële) opbrengsten

De gevraagde financiële inzet creëert (meer) mogelijkheden voor financiering vanuit andere partijen naar onze regio Arnhem-Nijmegen. Actuele voorbeelden van dit 'multipliereffect' zijn de korting op de verhuurdersheffing (vergroting investeringscapaciteit corporaties ten behoeve van de bouw van betaalbare huurwoningen), het komende Verstedelijkingsakkoord met het Rijk en recente toekenningen van Woningbouwimpulsgelden. Het opstellen van Regionale Investeringsagenda's zorgt er bovendien voor dat wij experimenteren met fondsvorming en verevening. Zo verbinden wij de samenwerkende gemeenten met medeoverheden, private en maatschappelijke partners die - vanuit hun eigen doelstellingen - meewerken en investeren aan de regio Arnhem-Nijmegen.

Binnen onze opgave zijn ook al vastgestelde bijdragen van andere partijen.

Vanuit het procesgeld dat door de provincie en het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor uitvoering van de Woondeal zijn de kosten in speerpunt 1 (in totaal ca. € 650.000) voor een belangrijk deel gedekt. Voor 2021 (ca. € 300.000) en 2022 (€ 350.000).

De kosten van de flexpool voor 2021 (€ 250.000) zijn gedekt uit Rijksregeling 'Specifieke Uitkering Flexibele Inzet Ondersteuning Woningbouw' (FIOW). Er is een uitgebreide begroting beschikbaar voor de Woondeal als ook voor de uitwerking van de overige speerpunten. Voor het jaar 2022 spannen we ons in voor nog eens € 250.000 uit deze regeling voor de flexpool.

Ontspannen Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		60.000			
<u>speerpunten</u>					
Duurzaam toerisme	3.4	250.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	80.000			
Groen-blauw raamwerk	5.5	95.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5	100.000			
lasten		585.000	-	-	-
Algemeen		-			
<u>speerpunten</u>					
Duurzaam toerisme	3.4	75.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	32.500			
Groen-blauw raamwerk	5.5	25.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5				
baten		132.500	-	-	-
Saldo		452.500	-	-	-
Dekking extern (provincie)		132.500	-		
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		452.500	-		
Bijdrage per inwoner in euro's		0,57	-		

*Dit is inclusief het maken, maar exclusief de uitvoering van het plan van aanpak dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk en exclusief de uitvoering van het transformatievoorstel

Groene groei regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		60.000			
<u>speerpunten</u>					
Versnelling / wonen in balans	8.1	475.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2	307.500			
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1	150.000			
lasten		992.500	-	-	-
Algemeen					
<u>speerpunten</u>					
Versnelling / wonen in balans	8.1	350.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2				
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1				
baten		350.000	-	-	-
Saldo		642.500	-	-	-
Dekking extern (woondeal)		350.000			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		642.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,82	-		

BIJLAGE: BESTUURLIJKE OPGAVETEAMS

Groene groeiregio	Circulaire regio
Carol van Eert (burgemeester Rheden) Remco Boer (Wijchen) Matthijs Lenis	Titus Burgers (wethouder Wijchen) Maurits van de Geijn (Renkum) Michiel Hustinx
Wonen in balans/Uitvoering Woondeal - W. Hol (Overbetuwe) Leefomgeving – Verstedelijkingsstrategie - C. van Eert (Rheden) Leefomgeving- integratie opgaven GMR - G. Gerrits (Wijchen) Agglomeratiekracht - Betrokkenheid G18 - H. Winters (Zevenaar) - P. de Klein (Beuningen) Agglomeratiekracht - Lobbykracht als regio - C. van Eert (Rheden) - C. Bouwkamp (Arnhem) - N. Vergunst (Nijmegen)	Circulaire bouw en Infrastructuur - A. Slob (Lingewaard) - C. Koers (Zevenaar) Circulaire economie; grondstoffen en ketens - M. Schoenaker (Heumen) - D. Klomberg (Rheden) Water en Klimaatadaptie - N. Verheul (Berg en Dal) - P. Bollen (Doesburg) Transitie naar duurzame energie - D. Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe) - J. Maouche (Renkum)
Verbonden regio	Ontspannen regio
Harriët Tiemens (wethouder Nijmegen) Igor van der Valk (Lingewaard) Johan Leferink	Agnes Schaap (burgemeester Renkum) Edwin van der Velde (Berg en Dal) Mariken Prüst
Gebiedsgerichte corridor aanpak - R. van der Zee (Arnhem) - P. Loermans (Wijchen) - H. Tiemens (Nijmegen) Hubs en knooppunten - C. Koers (Zevenaar) - P. Loermans (Wijchen) - H. Tiemens (Nijmegen) Regionaal (snel)fietspadennetwerk - J. Sluiter (Lingewaard) Gedragsaanpak duurzame mobiliteit - P. Baneke (Mook en Middelaar) Verkeersveiligheid - R. Waas (Heumen)	Duurzaam toerisme - H. Witjes (Lingewaard) - B. Elfrink (Zevenaar) Bruisende binnensteden en krachtige kernen - B. van Veldhuizen (Doesburg) - M. Schoenaker (Heumen) - N. Vergunst (Nijmegen) Groen-blauw raamwerk - E. Weststeijn (Rozendaal) - M. Budel (Rheden) - A. Visser (Berg en Dal) - H. Sluiter (Westervoort) Sterke culturele infrastructuur - H. de Vroome (Arnhem) - K. Peters (Mook en Middelaar)

Productieve regio

Jan van Dellen (wethouder Arnhem)
Peter Werkman (Doesburg)
Jolanda van Rensch

Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters

- H. Witjes (Lingewaard) / B. Elfrink (Zevenaar)

Human Capital; onderwijs en arbeidsmarkt

- N. Derks (Wijchen)

Stimuleren ondernemerschap in het MKB

- M. Esselbrugge (Nijmegen)

Versterking van duurzame logistiek

- B. Faber (Overbetuwe)

Toekomstbestendige werklocaties

- H. Hieltjes (Duiven)

Algemeen lid:

- F. Eetgerink (Heumen)
- M. Som (Montferland)
- W. Brink (Druten)

Alle opgaveteams bestaan uit:

- 1 = Bestuurlijk opdrachtgever**
- 2 = Ambtelijk opdrachtgever**
- 3 = Opgavemanager**

+ teamleden per speerpunt

groene
metropoolregio
arnhem nijmegen

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Het dagelijks bestuur
Eusebiusbuitensingel 53
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Gemeente Druten

Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

datum 1 juli 2021
onderwerp Reactie op concept regionale agenda
Verzonden

contactpersoon

Esther Mollema
t 088 432 7104

ons kenmerk

Z/21/059464

Geacht dagelijks bestuur,

Op 14 april stuurde u ons ter consultatie de concept regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen. U vraagt om een reactie van de gemeenten. Graag geven wij u in deze brief onze reactie.

U geeft aan dat u met gepaste trots de concept Regionale Agenda aanbiedt. Dat vinden wij volkomen terecht. Wij geven uw bestuur graag de complimenten. U bent er in korte tijd in geslaagd om tot een stevige uitwerking te komen van de Regionale Agenda.

De intentie van de gemeente Druten is om deel te nemen aan vier van de vijf opgaven in de concept Regionale Agenda. Dit betreft de Verbonden Regio, De Productieve Regio, de Circulaire Regio en de Groene Groeiregio. Deze opgaven dragen bij aan versterking van de regionale en passen bij onze lokale ambities. De financiële bijdragen voor de opgaven worden meegenomen in onze Perspectiefnota. Voor de opgave Ontspannen Regio hebben wij de intentie om niet deel te nemen. Gezien de ligging en de ambities van Druten willen wij nu op het gebied van toerisme en recreatie aandacht steken in het ontwikkelen van de lokale kracht en de samenwerking in Maas en Waal. De opgave Ontspannen Regio lijkt hier niet bij aan te sluiten.

We hebben hiernaast een aantal algemene opmerkingen op de agenda, waarvan we graag zien dat u deze nog bij het opstellen van de definitieve agenda, dan wel de uitvoering ervan, betreft.

- De agenda bestaat voor een substantieel deel uit het opstellen van visies, (bouwstenen voor) beleid en verkenningen. Begrijpelijk; de versterkte regionale samenwerking is van recente datum. Voor inwoners is dit weinig concreet. Wij verzoeken u daarom om te koersen op wat meer concrete en in gemeenten zichtbare resultaten, nu en uiteraard ook in de toekomst.
- Mocht het niet meedoen van één of meerdere gemeenten leiden tot een verhoging van de kosten, dan wel substantiële wijziging van de inhoud van de opgave(n) dan zullen wij een nieuwe afweging over onze deelname moeten maken.
- Als we als gemeenten in de Groene Metropoolregio aan de slag gaan met de uitvoering van de opgaven, betekent dat iets voor de ambtelijke capaciteit.

Daarnaast zullen er bij de uitvoering mogelijk werkbudgetten gevraagd gaan worden. We zullen goed met elkaar in gesprek moeten gaan en blijven als er hierin afwegingen gemaakt moeten worden.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uit naar de definitieve versie van de stukken.

Met vriendelijke groet,
De gemeenteraad

M. van IJsseldijk
griffier

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld
burgemeester

AMENDEMENT

Agendapunt: 11.1. Reactie op de concept Regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Onderwerp: Aandacht voor ommelanden en randgemeenten

De raad van de gemeente Druten, in vergadering bijeen op 1 juli 2021;

Gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- De opgaven voor de Groene Metropoolregio, zoals beschreven in de conceptbegroting 2022 en de concept regionale agenda, niet voldoende duidelijk maken wat de concrete opbrengsten voor individuele gemeenten zoals Druten zijn;
- De opgaven vooral geformuleerd lijken te zijn vanuit de grote gemeenten Arnhem en Nijmegen, waarbij de andere gemeenten als 'ommelanden' worden beschouwd;
- De regio, maar in het bijzonder randgemeenten, te maken hebben met opgaven die de regiogrens overstijgen;

overwegende dat:

- De gemeente Druten afgerond circa € 51.000 bijdraagt aan de Groene Metropoolregio en de Economic Board;
- Bij deelname aan de vijf opgaven de bijdrage daarvoor nog eens circa € 78.858 zou bedragen, en bij deelname aan de vier opgaven de bijdrage daarvoor circa € 68.027 zou bedragen;
- Het van belang is voor de Drutense samenleving te weten wat daarvan de opbrengsten voor Druten zijn;
- We ons kunnen voorstellen dat andere gemeentes zoiets ook willen weten;
- De gemeente Druten in de zienswijze aangeeft in principe nog niet mee te doen met de ontspannen regio; maar dat wij het college oproepen dit te heroverwegen als de ontspannen regio tevens een duidelijk focus komt op:
 - 1 De aandacht voor ommelanden en randgemeenten;
 - 2 Op belevingsgebied Maas en Waal;
 - 3 Ontwikkelen van de lokale kracht en de samenwerking in Maas en Waal.

Besluit:

1. Het oorspronkelijke besluit te vervangen door:

1. De voorgestelde reactie op het concept-regionale agenda 2022 gewijzigd vast te stellen, door de volgende alinea als vierde alinea (na het uitspreken van de intentie van Druten en vóór de algemene opmerkingen op de agenda) toe te voegen aan de brief:

Wij willen als Druten nadrukkelijk aandacht vragen voor de problematiek in de randgemeenten bij het formuleren van de opgaven, bijvoorbeeld - vanuit Drutens perspectief, maar niet uitsluitend - door:

- bij “de Verbonden Regio” de Maas en Waalweg (N322) te betrekken en de ov-verbindingen tussen de gemeenten in Maas en Waal en de steden te betrekken;
- bij “de Verbonden Regio” te lobbyen voor het opnemen van Druten in de regionale snelfiets verbindingsroutes;
- bij “de ontspannen regio” de cultuurhistorie, beleving en landschap ook te benaderen vanuit de dimensie Maas en Waal.

2. Als gemeente Druten de intentie uit te spreken om in te tekenen op de volgende vier opgaven in de conceptagenda van de Groene Metropoolregio: Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio, en de intentie uit te spreken om af te zien van intekenen op de opgave Ontspannen Regio.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van:

Mustafa Enkür

Fractievoorzitter Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid

John Reijers

Fractievoorzitter Dorpslijst Afferden,

Ellen Thomassen

Fractievoorzitter Dorpslijst Deest

Gerard Worm

Fractievoorzitter Kernachtig Druten

Aldus besloten in de openbare vergadering van: 1 juli 2021,

de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

AMENDEMENT

Agendapunt: 11.1. Reactie op de concept Regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Onderwerp: Aandacht voor ommelanden en randgemeenten

De raad van de gemeente Druten, in vergadering bijeen op 1 juli 2021;

Gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- De opgaven voor de Groene Metropoolregio, zoals beschreven in de conceptbegroting 2022 en de concept regionale agenda, niet voldoende duidelijk maken wat de concrete opbrengsten voor individuele gemeenten zoals Druten zijn;
- De opgaven vooral geformuleerd lijken te zijn vanuit de grote gemeenten Arnhem en Nijmegen, waarbij de andere gemeenten als 'ommelanden' worden beschouwd;
- De regio, maar in het bijzonder randgemeenten, te maken hebben met opgaven die de regiogrens overstijgen;

overwegende dat:

- De gemeente Druten afgerond circa € 51.000 bijdraagt aan de Groene Metropoolregio en de Economic Board;
- Bij deelname aan de vijf opgaven de bijdrage daarvoor nog eens circa € 78.858 zou bedragen, en bij deelname aan de vier opgaven de bijdrage daarvoor circa € 68.027 zou bedragen;
- Het van belang is voor de Drutense samenleving te weten wat daarvan de opbrengsten voor Druten zijn;
- We ons kunnen voorstellen dat andere gemeentes zoiets ook willen weten;
- De gemeente Druten in de zienswijze aangeeft in principe nog niet mee te doen met de ontspannen regio; maar dat wij het college oproepen dit te heroverwegen als de ontspannen regio tevens een duidelijk focus komt op:
 - 1 De aandacht voor ommelanden en randgemeenten;
 - 2 Op belevingsgebied Maas en Waal;
 - 3 Ontwikkelen van de lokale kracht en de samenwerking in Maas en Waal.

Besluit:

1. Het oorspronkelijke besluit te vervangen door:

1. De voorgestelde reactie op het concept-regionale agenda 2022 gewijzigd vast te stellen, door de volgende alinea als vierde alinea (na het uitspreken van de intentie van Druten en vóór de algemene opmerkingen op de agenda) toe te voegen aan de brief:

Wij willen als Druten nadrukkelijk aandacht vragen voor de problematiek in de randgemeenten bij het formuleren van de opgaven, bijvoorbeeld - vanuit Drutens perspectief, maar niet uitsluitend - door:

- bij “de Verbonden Regio” de Maas en Waalweg (N322) te betrekken en de ov-verbindingen tussen de gemeenten in Maas en Waal en de steden te betrekken;
- bij “de Verbonden Regio” te lobbyen voor het opnemen van Druten in de regionale snelfiets verbindingsroutes;

Wij doen als Druten niet mee aan de ontspannen regio, maar wanneer bij “de ontspannen regio” de cultuurhistorie, beleving en landschap ook benaderd wordt vanuit de dimensie Maas en Waal en daarbij aandacht is voor ommelanden en randgemeente zullen wij die keuze heroverwegen.

2. Als gemeente Druten de intentie uit te spreken om in te tekenen op de volgende vier opgaven in de conceptagenda van de Groene Metropoolregio: Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Groene Groeiregio, en de intentie uit te spreken om af te zien van intekenen op de opgave Ontspannen Regio, tenzij in de ontspannen regio ook een duidelijke focus komt op:
 1. De aandacht voor ommelanden en randgemeenten;
 2. Op belevingsgebied Maas en Waal;
 3. Ontwikkelen van de lokale kracht en de samenwerking in Maas en Waal.
 Indien dat het geval is, zal de raad de keuze heroverwegen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van:

Mustafa Enkür

Fractievoorzitter Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid

John Reijers

Fractievoorzitter Dorpslijst Afferden,

Ellen Thomassen

Fractievoorzitter Dorpslijst Deest

Gerard Worm

Fractievoorzitter Kernachtig Druten

Aldus besloten in de openbare vergadering van: 1 juli 2021,

de raadsgriffier,

de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2694
Extern Zaak ID	Z/21/060866
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	11.2
Omschrijving	Verzoek reactie bestuursakkoord Groene Metropoolregio
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Juridische zaken
Eigenaar	Hendriks, Judith
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee – Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	088 – 432 74 34

Bijlagen
Beslisnota reactie op bestuursakkoord Groenen Metropoolregio
Bijlage 1: Brief aan colleges inzake aanbieden bestuursakkoord
Bijlage 2: Concept Bestuursakkoord 2021 – GMR – GLD – TEB
Bijlage 3: Concept Regionale Investeringsagenda
Bijlage 4: Concept brief reactie college

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	1 juni 2021
Presidium Druten	7 juni 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Toelichting

In overleg met Esther Mollema opgesteld.

Voorgesteld besluit

Gemeente Druten

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de voorgestelde reactie op het concept-bestuursakkoord van de GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio).

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de voorgestelde reactie op het concept-bestuursakkoord van de GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio).

Openbaar

Zaaknummer: 60866

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verzoek reactie bestuursakkoord Groene Metropoolregio

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de voorgestelde reactie op het concept-bestuursakkoord van de GR Regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio).

Aanleiding

We hebben op 14 april 2021 van het Algemeen Bestuur het concept-bestuursakkoord ontvangen met de uitnodiging hierop desgewenst te reageren. Eind vorig jaar is door de 18 colleges, de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB) een intentieovereenkomst getekend om te komen tot een bestuursakkoord en investeringsagenda. Dit akkoord zal worden gesloten tussen de Groene Metropoolregio, de provincie Gelderland en TEB. In het bestuursakkoord wordt afgesproken dat de drie partijen langjarig willen samen werken aan de realisatie van de regionale agenda en daarmee aan de ambities van het bestuursakkoord. Concrete investeringen zullen worden opgenomen in een nog in te vullen Investeringsagenda. Zie **bijlage 1 t/m 3**.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
1-1-2021	Oprichten gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.

Gewenst resultaat

In beeld brengen van het draagvlak bij deelnemende gemeenten voor de inhoud van het concept-bestuursakkoord en het ophalen van eventuele reacties om dit document aan te scherpen.

Argumenten

1.1 Door afsluiten van het Bestuursakkoord met de daarbij behorende investeringsagenda bevestigen we het langjarige commitment tussen de Groene Metropoolregio, de provincie en TEB en gaan we de afspraken over ieders investeringen in de regio vastleggen.

Zoals bekend zijn de provincie en TEB warm voorstander van versterking van de samenwerking in de Groene Metropoolregio. Het is de bedoeling dat hieraan inhoud wordt gegeven door ondertekening van een Bestuursakkoord tussen de Groene Metropoolregio, de provincie en TEB. Het concept-bestuursakkoord met aanbiedingsbrief zijn als bijlage 1 en 2 aan dit voorstel toegevoegd.

Het betreft een overeenkomst voor de duur van 10 jaar, waarmee duidelijk is dat partijen langjarig de krachten willen bundelen. Dit akkoord vervangt het bestaande akkoord waarin alleen de gemeenten Arnhem en Nijmegen partij zijn.

De overeenkomst bevestigt de centrale rol van de Regionale Agenda van de Groene Metropoolregio en spreekt uit dat partijen in het verlengde hiervan een Investeringsagenda opstellen waarin de bijdragen van iedere partij aan de realisering van de opgaven wordt vastgelegd. Ook is er ruimte gereserveerd om bijdragen van derden aan de opgaven te vermelden waardoor er een mooi totaaloverzicht van alle investeringen zal komen. Een dummy van een dergelijke Investeringsagenda is als bijlage 3 aan dit voorstel toegevoegd. Het betreft dus een nog leeg exemplaar. Ons college gaat ervan uit dat de Opgaveteams en de deelnemende gemeenten bij het invullen / opladen van de Investeringsagenda zullen worden betrokken.

1.2 Onderzoek deelname aan The Economic Board

In de reactie op de begroting 2022 is aangegeven dat Druten de deelname aan The Economic Board wil onderzoeken. Druten wil de deelname aan The Economic Board en de voor- en nadelen daarvan kritisch tegen het licht houden en de investeringen afwegen tegen de opbrengsten. Wij zijn in dit kader voornemens om in 2022 onderzoek te gaan doen naar nut en noodzaak voor Druten om deel te nemen aan The Economic Board.

Tegenargumenten en risico's

N.v.t.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Communicatie

Het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio zal schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de gemeentelijke reactie / zienswijze. Deze is als bijlage 4 aan dit voorstel toegevoegd.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio zal schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de gemeentelijke reactie / zienswijze. Deze is als bijlage 4 aan dit voorstel toegevoegd.

Geheimhouding:

N.v.t.

Voorstel

Advies

Bijlagen

Bijlage 1: begeleidende brief Groene Metropoolregio;
Bijlage 2: concept-bestuursakkoord;
Bijlage 3: Model-investeringsagenda;
Bijlage 4: Concept reactie college.

Colleges van B&W van de deelnemende
gemeenten aan de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum : 14 april 2021
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2021-GMDB-10
Zaaknummer :
Contactpersoon : Dhr. A. Joustra
E-mailadres : a.joustra@regioan.nl

Onderwerp: aanbidding bestuursakkoord

Geacht college,

Bijgaand bieden wij u het bestuursakkoord aan voor het geven van een reactie. Het concept bestuursakkoord betreft de langjarige samenwerking in de regio tussen drie partijen: de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de provincie Gelderland en The Economic Board. Het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft de bevoegdheid tot het aangaan van het bestuursakkoord. Gelet op het belang van het bestuursakkoord is het echter behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen op 7 april jongstleden. Het algemeen bestuur heeft besloten om het bestuursakkoord vrij te geven voor het geven van reacties door de colleges van de 18 deelnemende gemeenten.

INVESTERINGSAGENDA

De Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022 maakt als bijlage onderdeel uit van het bestuursakkoord. De definitieve versie van deze agenda volgt later dit jaar. In die investeringsagenda staat concreet hoe de drie partijen gaan bijdragen aan de regionale agenda en de opgaven. De bijdrage van de Groene Metropoolregio bestaat uit de bijdragen die u als gemeenten levert en die zijn samengebracht in de opgaven. Er is als voorbeeld een concept investeringsagenda bijgevoegd.

WAT VRAGEN WIJ

Aan u wordt gevraagd of uw college zich kan herkennen in het bestuursakkoord. Daarnaast wordt u in de gelegenheid gesteld om het bestuursakkoord desgewenst voor te leggen aan uw gemeenteraad. Dit is geen verplichting, maar we kunnen ons voorstellen dat u dat wenst. Wij vernemen graag zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 30 juni of u zich kunt vinden in het bestuursakkoord zoals die nu voorligt.

PROCEDURE

We vragen u voor 30 juni aanstaande te reageren. Deze termijn is langer dan de gangbare 8 weken voor bijvoorbeeld zienswijzen op een begroting. In dit opstartjaar willen we graag voldoen aan het verzoek dat door leden van het algemeen bestuur op 7 april jl. is gedaan om de termijn zo ruim mogelijk te maken. De reacties worden verwerkt en behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 7 juli 2021. Gezien de korte periode tussen het aanleveren van reacties en de vergadering van het algemeen bestuur vragen wij u om zo spoedig mogelijk te reageren. Consequentie van deze korte periode is namelijk dat een deel van de informatie voor het algemeen bestuur zal worden nagezonden aangezien de stukken volgens het reglement van orde van het algemeen bestuur op 30 juni beschikbaar gesteld moeten worden. Vervolgens kan het dagelijks bestuur overgaan tot besluitvorming en kan de voorzitter het bestuursakkoord ondertekenen samen met de andere partijen.

TOT SLOT

Tegelijkertijd is het concept bestuursakkoord gezonden aan The Economic Board en de provincie Gelderland. Na 7 juli zal, met inachtneming van de reacties van de verschillende partijen, een definitief bestuursakkoord gesloten worden. Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie graag tegemoet. Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de directeur/secretaris van Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de heer A. Joustra.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

de voorzitter

Drs. H.M.F. Bruls

de secretaris

Drs. A. Joustra

Bijlagen:

1. Bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland
2. concept regionale investeringsagenda

Datum: 14 april 2021
Ons kenmerk: 2021-GMDB-10
Pagina: 3

In afschrift aan; The Economic Board, provincie Gelderland

Bestuursakkoord

Groene Metropoolregio – Provincie Gelderland – The Economic Board

De Regio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, H.M.F. Bruls, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d..... verder te noemen de "Groene Metropoolregio",

De Provincie Gelderland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door P.G.J. Kerris, gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen, handelend ter uitvoering van een besluit van het college van Gedeputeerde Staten d.d., verder te noemen de "Provincie",

en

Stichting The Economic Board Arnhem – Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter A. Marcouch, verder te noemen The Economic Board,

Hierna gezamenlijk ook te noemen: "**partijen**";

partijen overwegen als volgt:

1. De Groene Metropoolregio, The Economic Board en de Provincie Gelderland (verder de Provincie) zien een gezamenlijk belang om de regio Arnhem–Nijmegen verder te versterken.
2. De drie partijen zien voor de regio Arnhem-Nijmegen de volgende ambities:
 - Doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis die:
 - economisch tot de best presterende regio's van Nederland behoort,
 - zichtbaar is als topregio in energy, health en high tech (en food in verbinding met Food Valley),
 - met zijn innovatiekracht op deze specifieke sectoren bijdraagt aan de grote maatschappelijke opgaven en tegelijkertijd aan productiviteit en werkgelegenheid van de regio,

- met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie.
 - o Dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
 - o Hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
3. De Groene Metropoolregio werkt vanaf 1 januari 2021 aan deze ambities vanuit de Regionale Agenda (hierna te noemen regionale agenda);
 4. De Provincie Gelderland en The Economic Board dragen hier aan bij vanuit hun eigen ambities en doelen.
 5. De Groene Metropoolregio, de Provincie en The Economic Board willen graag samen de potentie van de regio ten volle benutten en hun krachten bundelen om de ambities via de regionale agenda invulling en uitvoering te geven. Dit vanuit de overtuiging dat werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor de regio geboekt worden met een integrale aanpak en in een Triple Helix samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek).
 6. Voor een gezamenlijke uitvoering van de regionale agenda is een consistente, meerjarige samenwerking tussen deze drie partijen nodig.
 7. Partijen delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van de opgaven in de regionale agenda.
 8. Partijen zullen daartoe aanvullend op dit bestuursakkoord, een investeringsagenda opstellen. De Provincie en The Economic Board dragen vanuit hun doelen en ambities bij aan deze investeringsagenda.
 9. Partijen zijn bereid om ten behoeve van de realisatie van de opgaven hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen samen te brengen en daarbij te kiezen voor het meest passende instrument.
 10. Dit bestuursakkoord biedt de basis voor langdurig commitment aan het bereiken van de ambities van de Groene Metropoolregio voor de komende tien jaar.

partijen komen als volgt overeen:

1. Algemene bepalingen

In dit bestuursakkoord wordt verstaan onder:

- a) Regionale agenda: de door de deelnemers van de Groene Metropoolregio vast te stellen verzameling van opgaven. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Per opgave staat omschreven wat de opgave inhoudt. De opgave bevat een uitwerking van de voorgenomen bijdragen (opgavebegroting) van partijen alsmede de verhouding van partijen ten opzichte van de opgave en hun rollen.
- b) Groene Metropoolregio: het openbaar lichaam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, zetelend te Elst, opgericht bij de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.

- c) Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen: de jaarlijks of zo vaak als wenselijk door de partijen vast te stellen verzameling van investeringen gebaseerd op de opgaven.
- d) Opgave: een opgave in de Regionale Agenda voldoet aan de volgende kenmerken:
 - De opgave draagt positief bij aan realisatie van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's en de agenda's van hogere overheden.
 - De opgave betreft een integraal maatschappelijk vraagstuk, legt verbinding tussen meerdere sectoren en domeinen en wordt vertaald in concrete acties en resultaten.
 - De opgave vereist samenwerking in allianties met andere private en maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau, alsmede met andere overheden op provinciaal, rijks- en Europees niveau.
 - De opgave biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau met lokale impact in meerdere gemeenten.
- e) Adviesteam: een vertegenwoordiging van de drie partijen op 'ambtelijk' niveau.
- f) Gebiedsbreed overleg: een bestuurder van het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio, de gedeputeerde van de Provincie Gelderland en een bestuurder vanuit de triplehelix The Economic Board. Dit overleg fungeert als gebiedsbreed overleg in de zin van artikel 2.9 van de Regels Ruimte voor Gelderland.
- g) Opgaveovereenkomst: afspraken tussen gemeenten en de Groene Metropoolregio over de realisatie van een opgave;
- h) Regio Arnhem-Nijmegen: het geografisch gebied van de 18 deelnemende gemeente aan de Groene Metropoolregio.

2. Doel van het bestuursakkoord

Het doel van het bestuursakkoord is het vastleggen van:

- a) de verhoudingen tussen de partijen in relatie tot de opgaven van de regionale agenda;
- b) het proces om te komen tot de investeringsagenda, de uitvoering daarvan en de actualisatie.

3. Reikwijdte van het bestuursakkoord

1. Het bestuursakkoord heeft betrekking op de visie en ambitie van de Groene Metropoolregio, zoals deze zijn beschreven in de regionale agenda. De regionale agenda bestaat uit opgaven. De opgaven dragen bij aan het bereiken van de geformuleerde ambitie.
2. De investeringsagenda is op de regionale agenda gebaseerd. De eerste regionale agenda is in het najaar van 2020 vastgesteld door de Groene Metropoolregio i.o.

3. Deze overeenkomst ziet alleen toe op het grondgebied van de Groene Metropoolregio.

4. Verhouding partijen

1. De partijen verhouden zich als volgt ten opzichte van elkaar.
 - a. De Groene Metropoolregio stelt jaarlijks in afstemming met de Provincie en The Economic Board de regionale agenda op. De regionale agenda bestaat uit opgaven. Een gemeente doet mee aan een opgave na een besluit van de gemeenteraad. Deze afspraken worden vastgelegd in een opgaveovereenkomst.
 - b. De Provincie draagt vanuit haar eigen inhoudelijke kaders bij aan de integrale totstandkoming van de opgaven ten behoeve van de regionale agenda. De wijze waarop de Provincie voornemens is bij te dragen aan de uitvoering van een opgave staat in de investeringsagenda. En komt ook terug als voorgenomen bijdrage in de opgave.
 - c. The Economic Board draagt vanuit haar eigen inhoudelijke kaders bij aan de integrale totstandkoming van de opgaven ten behoeve van de regionale agenda. De wijze waarop The Economic Board met de aan haar verbonden triple helix-partners voornemens is bij te dragen aan de uitvoering van een opgave staat in de investeringsagenda. En komt ook terug als voorgenomen bijdrage in de opgave.
2. Partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de totstandkoming en uitvoering van de investeringsagenda vanuit ieders rol zoals per opgave omschreven in de regionale agenda.
3. Over de mogelijke bijdrage van de Rijksoverheid, Europa en andere instellingen aan de regionale agenda, stemmen partijen onderling af hoe partijen zich inzetten en welke bijdrage partijen daaraan leveren.

5. Rol adviesteam

1. Het adviesteam bestaat uit een vertegenwoordiging van de partijen op 'ambtelijk' niveau.
2. Het adviesteam komt regelmatig bijeen om de voortgang van de investeringsagenda te bewaken.

6. Totstandkoming en uitvoering van de investeringsagenda

1. Op initiatief van het adviesteam start het proces voor het opstellen of actualiseren van een investeringsagenda.
2. Het adviesteam maakt daarvoor een verdeling van werkzaamheden en een planning, waarbij de besluitvorming over de investeringsagenda de besluitvorming van de regionale agenda volgt.
3. Het adviesteam komt periodiek bij elkaar om de voortgang van de Investeringsagenda te bespreken.
4. De concept regionale agenda wordt door de Groene Metropoolregio, in dezelfde cyclus als de ontwerpbegroting en voorlopige jaarrekening, voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten om reacties op te halen. Tegelijkertijd wordt de concept regionale agenda ter informatie voorgelegd aan de Provincie en The Economic Board.

5. De investeringsagenda wordt jaarlijks, nadat gemeenten hebben besloten over deelname aan de opgaven, in december vastgesteld door het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio, het college van gedeputeerde staten van de Provincie en het bestuur van de The Economic Board.
6. Tussentijds toevoegen van activiteiten aan de investeringsagenda is na instemming van het gebiedsbreed overleg mogelijk.
7. Uitvoering van de investeringsagenda gebeurt conform de beschrijving per opgave in de regionale agenda.

7. Gebiedsbreed overleg Groene Metropoolregio

1. Zo vaak als nodig, maar minimaal vier keer per jaar, is er op initiatief van het adviesteam een gebiedsbreed overleg over de voortgang van de investeringsagenda.
2. Het adviesteam bereidt het overleg zoals bedoeld in het eerste lid voor zodat er adequate bestuurlijke monitoring van de voortgang van de realisatie van de investeringsagenda plaats kan vinden.
3. Hiernaast laat het gebiedsbreed overleg zich inspireren en voeden door ontwikkelingen, kansen en partners die samenhangen met de regionale agenda, om zo ideeën op te doen om de regionale ambities en agenda te actualiseren en te verrijken, en strategieën te ontwikkelen om te kunnen anticiperen op dergelijke ontwikkelingen.

8. Inwerkingtreding en looptijd

1. Dit bestuursakkoord treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening door partijen, dan wel met ingang van de dag waarop de laatste ondertekening door een Partij heeft plaatsgevonden.
2. Deze overeenkomst wordt aangegaan onder het uitdrukkelijk opschortende voorbehoud, dat indien deze overeenkomst op grond van toepasselijke (wettelijke) voorschriften voor één of meer partijen nog goedkeuring behoeft, pas nadat de desbetreffende goedkeuring is verleend door de Partij in kwestie sprake is van rechtsgeldige binding aan deze overeenkomst.
3. Als bij een of meer partijen sprake is van een noodzakelijk te verkrijgen goedkeuring, als bedoeld in het eerste lid, dient/dienen deze Partij(en) het besluit tot goedkeuring met bekwame spoed, doch uiterlijk binnen drie maanden na ondertekening van deze overeenkomst te verkrijgen.
4. Dit bestuursakkoord is gesloten voor bepaalde tijd en eindigt tien jaar na inwerkingtreding.
5. Partijen gaan uiterlijk zes maanden voor de in het vorige lid genoemde einddatum in overleg over verlenging van de duur van dit bestuursakkoord.

9. Tussentijdse wijzigingen

1. Als zich gedurende dit bestuursakkoord omstandigheden voordoen die wezenlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van dit bestuursakkoord, zullen partijen met elkaar in overleg treden over de vraag of het noodzakelijk is dit bestuursakkoord te wijzigen.

10. Geschillen

1. Als geschillen optreden over de uitleg van dit bestuursakkoord of de investeringsagenda, treden partijen met elkaar in overleg. Partijen spannen zich maximaal in om tot een oplossing te komen en de samenwerking gestand te doen.
2. Als dit overleg niet tot een uitkomst leidt, beëindigen partijen op voorspraak van het gebiedsbreed overleg gezamenlijk de samenwerking.

Ondertekend op....., te.....

De Provincie,

P.G.J. Kerris
Gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen

De Regio Arnhem-Nijmegen,

De voorzitter
H.M.F. Bruls

Stichting The Economic Board,

De voorzitter
A. Marcouch

INVESTERINGSAGENDA regio Arnhem-Nijmegen 2022
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen – Provincie Gelderland – The Economic Board
conceptversie 07-04-2021

1. INLEIDING

De samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen tussen de gezamenlijke gemeenten, The Economic Board en de Provincie Gelderland kent een langjarige traditie. Met de start van de Groene Metropoolregio op 1 januari 2021, resultaat van een intensief versterkingsproces, kreeg deze samenwerking een nieuwe impuls en nieuw elan. Door hernieuwd met elkaar in overleg te treden over welke uitdagingen en kansen er liggen voor dit unieke gebied en wat ieders rol daarin is, aan de hand van ieders visie en plannen, ontstonden bij de partijen nieuwe energie en ideeën om, voortbordurend op de samenwerkingstraditie, deze regio verder te brengen. Om de samenwerking tussen de Groene Metropoolregio, The Economic Board en de Provincie Gelderland te verankeren en concreet vorm te geven, dienen een Bestuursakkoord en deze Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022.

Het doel van deze Investeringsagenda

Deze Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022 geeft een overzicht van de investeringen die de Groene Metropoolregio, de provincie Gelderland en The Economic Board doen in 2022 in de regio Arnhem-Nijmegen. Ook worden de investeringen van andere partijen in deze investeringsagenda inzichtelijk. Investeringsagenda kunnen verschillende vormen hebben bijvoorbeeld menskracht, middelen, lobby of netwerk. De Investeringsagenda is een dynamisch document dat jaarlijks hernieuwd wordt vastgesteld.

Het Bestuursakkoord: langjarig commitment op samenwerking

In het Bestuursakkoord dat wordt gesloten tussen de Groene Metropoolregio, de Provincie Gelderland en The Economic Board staan afspraken over de samenwerking in zijn algemeenheid. Het Bestuursakkoord heeft een looptijd van tien jaar en met het ondertekenen van het akkoord committeren de drie partners zich aan samenwerking aan de opgaven in de regio Arnhem-Nijmegen.

De totstandkoming van deze Investeringsagenda

De Investeringsagenda is tot stand gekomen door gesprekken tussen de drie partijen. Hierbij zijn de opgaven in de Regionale Agenda van de Groene Metropoolregio leidend geweest. Ook die Regionale Agenda is in afstemming met de Provincie Gelderland en The Economic Board tot stand gekomen. Voor het verder verdiepen en concretiseren van ieders aandeel te behoeve van deze Investeringsagenda hebben de opgavemanagers van de Groene Metropoolregio met hun inhoudelijke counterparts bij de Provincie en The Economic Board gesprekken gevoerd. Ook is met andere partijen gesproken over hun mogelijke bijdrage aan de regio Arnhem-Nijmegen.

Het beheer van deze investeringsagenda

De Investeringsagenda is dynamisch. Dit betekent dat hij jaarlijks wordt vastgesteld. Viermaal per jaar is er een 'gebiedsbreed overleg' over de Investeringsagenda waarbij de drie samenwerkingspartners kijken naar de stand van zaken rondom de opgaven en waarin ook nieuwe kansen en ontwikkelingen worden besproken. De drie partijen hebben in het Bestuursakkoord de afspraken over het totstandkoming en uitvoering van de Investeringsagenda en over het gebiedsbreed overleg vastgelegd.

Gezamenlijke ambitie, eigen inhoudelijke kader

De Groene Metropoolregio, The Economic Board en de Provincie Gelderland zien een gezamenlijk belang om de regio Arnhem-Nijmegen verder te versterken. Ze delen de ambitie om in de regio Arnhem-Nijmegen kwalitatieve groei te realiseren met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. Alle partijen dragen vanuit hun eigen inhoudelijke kaders bij. Voor de provincie is het belangrijkste kader de zeven opgaven uit de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland, met als doel: een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. En voor The Economic Board vormt het belangrijkste kader het Strategisch Plan 2020 - 2025 en het Tactisch Plan. Hierin wordt voortgeborduurd op de missie van de The Economic Board: 'In 2025 is de regio Arnhem-Nijmegen, met Wageningen the place to be op het gebied van Food, Health en Energy'.

De rollen en bijdragen van de partijen

Een belangrijk speerpunt van de Groene Metropoolregio is het opgavegericht werken. De grote uitdagingen in de regio zijn in overkoepelende opgaven samengevat en die vormen samen de Regionale Agenda. Per opgave is in de Groene Metropoolregio een opgavemanager aangesteld. De opgavemanager is trekker van de opgave. De rol van The Economic Board en de Provincie Gelderland kunnen per opgave en per onderdeel daarvan verschillen. Ook de bijdrage en het aandeel kunnen per opgave verschillen. Onderstaand worden per opgave de rollen van de samenwerkingspartners toegelicht en in een tabel gekwantificeerd.

Bij de opgave Groene Groeiregio zijn als voorbeeld de rollen ingevuld. Dit wordt verder uitgewerkt en aangevuld. Dat geldt ook voor de tabellen en overige opgaven.

2. DE OPGAVEN

2.1

Groene groeiregio

Samen regisseren we de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden. Hierdoor worden we herkenbaar als dé groene metropoolregio. Er zijn in deze opgave drie speerpunten geformuleerd:

- Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw
- Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven
- Agglomeratiekracht: Vertellen van de kracht van de Groene groeiregio

De rol van de Economic Board:

- Het verkennen van de agglomeratiekracht
- Het vergroten van de exposure
- Onderdelen van speerpunten 1 en 2 zoals bijvoorbeeld in het 'Future-lab'

De rol van de Provincie Gelderland:

- Inbreng expertise en advies door deelname aan de tempotafels versnelling woningbouw
- Gezamenlijk opstellen Verstedelijkingsstrategie
- Subsidie voor expertise en capaciteit via het Actieplan Wonen
- Kennisuitwisseling over agglomeratiekracht

Tabel 1. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Groene Groeiregio:

Groene Groeiregio	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Totaal Groene Groeiregio					

2.2

Verbonden regio

Snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk. Er zijn in deze opgave vier speerpunten geformuleerd:

- gebiedsgerichte corridoraanpak,
- regionaal (snel)fietspadennetwerk,
- hubs en knooppunten,
- gedragsaanpak en duurzame mobiliteit.

De rol van de Economic Board:

De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 2. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Verbonden Regio:

Verbonden regio	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Totaal Verbonden regio					

2.3

Circulaire regio

We versterken onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid. Door projecten op te schalen naar regionaal niveau waarbij we circulariteit zichtbaar maken in economische processen, leefomgeving en samenleving. Er zijn in deze opgave vier speerpunten geformuleerd:

- Circulaire bouw en infrastructuur
- Circulaire economie; Grondstoffen en ketens
- Water en klimaatadaptatie
- Transitie naar duurzame energie

De rol van de Economic Board:

De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 3. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Circulaire Regio:

Circulaire regio	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Totaal Circulaire regio					

2.4

Ontspannen regio

We willen leven in een ontspannen regio. Stedelijke ontwikkelingen van wonen, economie en mobiliteit groeien nog sterk. Dit brengen we in balans met onze goede leefkwaliteit en de aantrekkelijkheid van onze cultuur, recreatie, ons erfgoed en landschap. Er zijn in deze opgave vier speerpunten geformuleerd:

- Duurzaam toerisme
- Bruisende binnensteden en krachtige kernen
- Groen-blauw raamwerk
- Sterke culturele infrastructuur

De rol van de Economic Board:

De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 4. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Ontspannen Regio

Ontspannen regio	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Totaal Ontspannen regio					

2.5

Productieve regio

We investeren in de structuurversterking en innovatiekracht van onze economie. Vanuit een brede economische basis versterken we de positie en productiviteit van onze bedrijven, het innovatieve vermogen en de doorstroming naar beschikbaar werk voor iedereen. . Er zijn in deze opgave vijf speerpunten geformuleerd:

- Ondernemerschap in het MKB
- Human Capital; onderwijs en arbeidsmarkt
- Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters
- Versterking van duurzame logistiek
- Toekomstbestendige Werklocaties

De rol van de Economic Board:

De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 5. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Productieve Regio:

Productieve regio	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Totaal Productieve regio					

3. Totaaloverzicht

Tabel 6: Totaaloverzicht van de bijdragen van de samenwerkingspartners aan alle opgaven

Opgave	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Groene Groeiregio					
Totaal Groene Groeiregio					
Verbonden Regio					
Totaal Verbonden Regio					
Circulaire Regio					
Totaal Circulaire Regio					
Ontspannen Regio					

Totaal Ontspannen Regio					
Productieve Regio					
Totaal Productieve Regio					
Totale investeringsopgave per partner					

Ondertekend op....., te.....

De Provincie,

P.G.J. Kerris
Gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen

De Regio Arnhem-Nijmegen,

De voorzitter
H.M.F. Bruls

Stichting The Economic Board,

De voorzitter
A. Marcouch

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Het Algemeen Bestuur
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Gemeente Druten

Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00

e info@druten.nl

datum 24 juni 2021

onderwerp Reactie op concept-bestuursakkoord Groene
Metropoolregio

verzonden

contactpersoon

Esther Mollema
t 088 432 7104

ons kenmerk

Z/21/060866

Geacht bestuur,

Op 15 april jl. ontvingen wij uw verzoek waarin u de gemeente vraagt om een reactie op het concept-bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen – Provincie Gelderland – The Economic Board (TEB) met een dummy van de daarbij behorende investeringsagenda. Graag maken wij van deze mogelijkheid gebruik.

Bestuursakkoord en investeringsagenda

Wij zijn blij met het langjarig commitment vanuit de Provincie en TEB met onze regio. Uit het bestuursakkoord blijkt duidelijk dat de door de Groene Metropoolregio in overleg met partijen jaarlijks vast te stellen agenda als startpunt wordt genomen voor de investeringsagenda. Wij kunnen ons daarom vinden in het concept-bestuursakkoord en de daarbij behorende investeringsagenda. Wij gaan er overigens vanuit dat zowel de Opgaveteams als de deelnemende gemeenten zullen worden betrokken bij het opstellen van de Investeringsagenda.

Onderzoek deelname The Economic Board

In de reactie op de begroting 2022 hebben wij aangegeven dat wij de deelname van de gemeente Druten aan de The Economic Board willen onderzoeken. In dat kader zijn wij voornemens om in 2022 een onderzoek te gaan doen naar het nut en noodzaak voor de gemeente Druten om deel te nemen aan The Economic Board. Concreet willen wij de deelname aan The Economic Board en de voor- en nadelen daarvan kritisch tegen het licht houden en de investeringen afwegen tegen de opbrengsten.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uit naar de definitieve versie van het stuk.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

A.P.J.M. Litjens,
gemeentesecretaris (a.i.)

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld
burgemeester

CONCEPT

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2684
Extern Zaak ID	Z/21/061025
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	11.3
Omschrijving	Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Juridische zaken
Eigenaar	Hendriks, Judith
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee – Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	088 – 432 74 34

Bijlagen
Beslisnota Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
Bijlage 1: Aanbieden gewijzigde gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem
Bijlage 2: Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	1 juni 2021
Presidium Druten	7 juni 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Toelichting

In overleg met Esther Mollema opgesteld.

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

Gemeente Druten

1. Toestemming te geven om het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen vast te stellen.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Toestemming te geven om het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen vast te stellen.

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Arnhem-Nijmegen

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Toestemming te geven om het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vast te stellen.

Aanleiding

Op 1 januari 2020 is de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen van start gegaan. Dit betreft de opvolger van het gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen waarin 18 gemeenten in Gelderland deelnemer zijn.

Tot de nieuwe regeling was alleen de gemeente Beuningen nog niet toegetreden.

Inmiddels is de toetreding van de gemeente Beuningen een feit. Daarom moet de gemeenschappelijke regeling worden gewijzigd. Tevens is inmiddels de formele naam van de rechtspersoon gekozen, te weten Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Dit wordt nu ook in de tekst van de gemeenschappelijke regeling gewijzigd. Tot slot wordt nog een verkeerde verwijzing gecorrigeerd.

Voordat het college over kan gaan tot het vaststellen van een wijziging van de gemeenschappelijke regeling, moet zij op grond van artikel 1, lid 2 en 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming vragen aan de raad. Deze toestemming kan slechts onthouden worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
15 december 2020	College besluit tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.
12 november 2020	Raad verleent toestemming voor het treffen van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.

Gewenst resultaat

Toestemming verlenen aan het college zodat het college het wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen kan vaststellen.

Argumenten

Toetreding gemeente Beuningen

Door de toetreding van de gemeente Beuningen tot de gemeenschappelijke regeling, moet de gemeenten Beuningen als deelnemer aan de regeling worden toegevoegd. Hiervoor moet de regeling worden gewijzigd.

Formele naam rechtspersoon

Bij het opstellen van de regeling 2020 was de formele naam van de rechtspersoon (openbaar lichaam) nog niet bekend. Inmiddels wordt de naam Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gebruikt en dit wordt nu vastgelegd in de regeling.

Onjuiste verwijzing

In artikel 31, lid 7 van de gemeenschappelijke regeling werd verwezen naar artikel 29, lid 3 van de regeling. Dit moet artikel 29, lid 4 zijn. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Tegenargumenten en risico's

n.v.t.

Financiële gevolgen

n.v.t.

Communicatie

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na verkregen toestemming van uw Raad kan het college het wijzigingsbesluit vaststellen.

Geheimhouding:

n.v.t.

Voorstel

Advies

Colleges van B&W van de deelnemende
gemeenten aan de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum : 28 april 2021
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2021-GMDB-08a
Zaaknummer :
Contactpersoon : A. Joustra
Telefoonnummer : a.joustra@regioan.nl

Onderwerp: aanbieden gewijzigde gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem
Nijmegen

Geacht college,

De gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is compleet. Met de
toetreding van de gemeente Beuningen nemen alle 18 gemeenten deel. En dat is goed nieuws! In de
bijlage treft u de gewijzigde gemeenschappelijke regeling aan.

WAT IS ER GEWIJZIGD

Artikel 1

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen heeft op 9 februari 2021
besloten om toe te willen treden tot de regeling. Dit betekent dat het college van burgemeester en
wethouders van de gemeente Beuningen als deelnemer aan de regeling moet worden toegevoegd.
Hiervoor moet de regeling worden gewijzigd.

Artikel 2

Bij het opstellen van de regeling medio 2020 was de formele naam van de rechtspersoon nog niet
gekozen. Inmiddels wordt de naam Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gebruikt.

Artikel 3

In verschillende artikelen van de regeling wordt verwezen naar de rechtspersoon. De naam moet dus
ook in deze artikelen worden aangepast.

Artikel 4

In deze bepaling is per abuis een onjuiste verwijzing blijven staan. Verwezen werd naar artikel 29 lid 3
van de regeling. Dit moet zijn artikel 29, lid 4 van de regeling. Dit wordt nu gecorrigeerd.

WAT VRAGEN WIJ

Wij vragen uw college om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling, na toestemming van uw gemeenteraad, vast te stellen. Graag ontvangen wij het ondertekende wijzigingsbesluit zo spoedig mogelijk van u retour.

TOT SLOT

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie graag tegemoet. Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de directeur van Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de heer A. Joustra.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

de voorzitter

Drs. H.M.F. Bruls

de secretaris

Drs. A. Joustra

Bijlage:

- Wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Besluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar;

overwegende dat:

- zij op 1 januari 2020 een Gemeenschappelijk regeling Regio Arnhem-Nijmegen zijn aangegaan waarmee het openbaar lichaam de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is opgericht;
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen wenst toe te treden tot deze regeling;

gelet op:

de Wet gemeenschappelijke regelingen;

de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen;

de toestemming van de respectievelijke gemeenteraden op grond van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluiten

de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen als volgt te wijzigen:

Artikel 1

Aan de aanhef wordt Beuningen toegevoegd en komt te luiden:

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar;

Artikel 2

Artikel 2, eerste lid, komt te luiden:

Er is een openbaar lichaam zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de wet, genaamd 'Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen'.

Artikel 3

In artikel 3, lid 1, artikel 4, artikel 5, lid 1, artikel 6, lid 1 t/m 3, artikel 9, lid 3, artikel 14, lid 1, 4 en 5, artikel 26, lid 3, artikel 27, lid 1, artikel 30, lid 1 en 2, artikel 31, lid 1, artikel 33, lid 5, artikel 34, lid 4 en artikel 36, lid 2 wordt 'Regio Arnhem-Nijmegen' vervangen door 'Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen'.

Artikel 4

Artikel 31, lid 7 komt te luiden:

In de geconsolideerde jaarrekening wordt als bijlage de deelexploitaties van de opgaven opgenomen. Per deelexploitatie wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen, berekend op de wijze zoals omschreven in artikel 29, lid 4, van deze regeling.

Artikel 5 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na bekendmaking.

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem

R.J.M. van Wuijtswinkel
secretaris

A. Marcouch
burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Berg en Dal

E.W.J. van der Velde
secretaris

mr. M. Slinkman
burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Beuningen

D. Kocken

secretaris

D. Bergman

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Doesburg

P. Werkman

secretaris

drs. L.W.C.M. van der Meijs – van de Laar

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Druten

A.P.J.M. Litjens

secretaris

C.A.A. van Rhee – Oud Ammerveld

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Duiven

ing. C.J. Papjes

secretaris

mr. H.B. Hieltjes

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Heumen

mr. D.C. van Eeten

secretaris

drs. G.M. Mittendorff

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Lingewaard

drs. I.P. van der Valk

secretaris

dr. P.T.A.M. Kalfs

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Montferland

drs. M.J.J. Wagener

secretaris

mr. P. de Baat MPM

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar

J.M.G. Smits – de Kinkelder

secretaris

mr. drs. W. Gradisen

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout

secretaris

drs. H. Bruls

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Overbetuwe

P.J.E. Breukers

secretaris

R.P. Hoytink – Roubos

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Renkum

drs. M.G.M. van de Geijn

secretaris

A.M.J. Schaap

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Rheden

N. Renkema – Holstein

secretaris

Carol van Eert

burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Rozendaal

B. Boelens
secretaris

drs. E. Weststeijn
burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Westervoort

mr. J. Kersten
secretaris

drs. A.J. van Hout
burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Wijchen

R. Boer
secretaris

M. van Beek
burgemeester

Ondertekend opte.....

Het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar

mr. D. Jansen
secretaris

drs. L.J.E.M. van Riswijk
burgemeester

Toelichting bij het eerste wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen heeft op 9 februari 2021 besloten om toe te willen treden tot de regeling. Dit betekent dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen als deelnemer aan de regeling moet worden toegevoegd. Hiervoor moet de regeling worden gewijzigd.

Artikel 2

Bij het opstellen van de regeling medio 2020 was de formele naam van de rechtspersoon nog niet gekozen. Inmiddels wordt de naam Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen gebruikt.

Artikel 3

In verschillende artikelen van de regeling wordt verwezen naar de rechtspersoon. De naam moet dus ook in deze artikelen worden aangepast.

Artikel 4

In deze bepaling is per abuis een onjuiste verwijzing blijven staan. Verwezen werd naar artikel 29 lid 3 van de regeling. Dit moet zijn artikel 29, lid 4 van de regeling. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2686
Extern Zaak ID	Z/21/059729
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	11.4
Omschrijving	Zienswijze Informatieprotocol en Richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio)
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Juridische zaken
Eigenaar	Hendriks, Judith
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee – Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	088 – 432 74 34

Bijlagen
Beslisnota zienswijze informatieprotocol en richtlijn toetreding en uittreding Groene Metropoolregio
Bijlage 1: Brief colleges inzake aanbieden informatieprotocol en richtlijn toetreding en uittreding
Bijlage 2: Concept Informatieprotocol
Bijlage 3: Concept Richtlijn toetreding
Bijlage 4: Concept Richtlijn uittreding
Bijlage 5: Concept brief zienswijze college

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	1 juni 2021
Presidium Druten	7 juni 2021
Rondetafelgesprek raad Druten	17 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Toelichting

Gemeente Druten

In overleg met Esther Mollema opgesteld.

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de bijgevoegde zienswijze op het informatieprotocol en de richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio).

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de bijgevoegde zienswijze op het informatieprotocol en de richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem–Nijmegen (Groene Metropoolregio).

Openbaar

Zaaknummer: 59729

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze Informatieprotocol en Richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem-Nijmegen

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de bijgevoegde zienswijze op het informatieprotocol en de richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio).

Aanleiding

Op 11 maart 2021 ontvingen wij het informatieprotocol en de richtlijnen toetreding en uittreding van de GR van de Groene Metropoolregio. Zie **bijlage 1 t/m 4**.

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio heeft op 24 februari jongstleden het informatieprotocol en de richtlijn voor toetreding en uittreding van de gemeenschappelijke regeling (GR) vastgesteld. Deze worden aangeboden aan de 18 gemeenten ter consultatie. In het informatieprotocol is een en ander opgenomen over transparantie zoals ook in een aantal moties vanuit enkele gemeenteraden is benoemd. Gelet op het belang van zowel het informatieprotocol als de richtlijnen toetreding en uittreding, vinden we het belangrijk dat uw raad met onze zienswijze op deze twee documenten instemt.

Definitieve vaststelling van het informatieprotocol en de richtlijn is beoogd op 7 juli in de vergadering van het algemeen bestuur, derhalve wordt verzocht om uiterlijk 30 juni een (eventuele) zienswijze in te dienen. Omdat in Druten de raadsvergadering op 1 juli plaatsvindt, is dit gecommuniceerd richting Groene Metropoolregio. Een concept van deze zienswijze is als **bijlage 5** aan dit voorstel toegevoegd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
1-1-2021	Oprichting Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Gewenst resultaat

Het indienen van een zienswijze op het informatieprotocol en de richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem-Nijmegen. Indien alle 18 gemeenten hun reactie kenbaar hebben gemaakt, kunnen het informatieprotocol en de richtlijn – onder afweging van de ingediende zienswijzen - door het Algemeen Bestuur (AB) van de Groene Metropoolregio worden vastgesteld.

Argumenten

1.1 Het informatieprotocol bevat een uitwerking van de afspraken die al in het Bedrijfsplan zijn gemaakt

Het Bedrijfsplan voor de Groene Metropoolregio is in december vorig jaar aan uw raad ter kennisname aangeboden. Hierin is o.a. de taak en rol opgenomen van de organen van de GR en de positie van colleges en raden binnen de regeling.

Het informatieprotocol neemt het Bedrijfsplan als uitgangspunt en beschrijft hoe vaak, wanneer en op welke wijze de informatiestromen tussen deze organen en de colleges en raden in de praktijk gaan lopen.

Uiteraard worden hierbij de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen en het Reglement van Orde AB in acht genomen.

Hierdoor is duidelijk wat partijen van elkaar op het gebied van informatiestromen kunnen verwachten, hetgeen de sturing op de GR voor raden en colleges vergemakkelijkt.

1.2 Op het gebied van de P&C-cyclus worden ongeveer dezelfde termijnen aangehouden als bij het informatieprotocol van de MGR

De MGR (Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen) was de eerste GR dat een informatieprotocol heeft vastgesteld. Dit protocol werkt in de praktijk goed.

Onder andere data en termijnen welke in acht moeten worden genomen bij de jaarlijkse P&C-cyclus zijn hierin vastgelegd. Dit is wenselijk omdat de wettelijke bepalingen zeer beperkt zijn en onvoldoende houvast bieden voor een goede procesgang.

Deze data en termijnen zijn ook opgenomen in het nu voorliggende informatieprotocol van de Groene Metropoolregio.

1.3 Het informatieprotocol bevordert een voor zowel inwoners als raden transparante gang van zaken binnen de Groene Metropoolregio

Mede aan de hand van door enkele raden ingediende moties inzake de transparantie van de gang van zaken binnen de Groene Metropoolregio is in het protocol extra aandacht geschonken aan dit aspect.

De moties roepen op om:

1. Zich ervoor in te spannen dat de regionale vergaderingen van het AB en de regioagendacommissie zowel fysiek als digitaal openbaar toegankelijk zijn.
2. Zich in te spannen voor meer openbaarheid rond de opgaven: de agenda's en de openbare stukken bij de bijeenkomsten van de opgaveteams worden eenvoudig vindbaar op de website van de regio gepubliceerd, en zodra beschikbaar aangevuld met openbare besluitenlijsten en vastgestelde notulen.

Deze punten zijn respectievelijk uitgewerkt onder de punten 4.2 AB vergaderingen en 4.5 Opgaven.

1.4 De richtlijn toetreding en uittreding geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen

Beide regelingen gaan uit van het principe dat de toe- of uittreder betaalt voor de redelijkerwijze hiervoor door de overige deelnemers te maken kosten, waarbij er een inspanningsverplichting geldt om deze kosten zoveel als mogelijk te voorkomen of te beperken.

De regelingen voorzien ook in een quickscan op deze kosten om al in een vroegtijdig stadium helder te hebben of de geschatte hoogte van de kosten nog iets verandert aan het voornemen om dan wel toe-, dan wel uit te treden. Naast de kostenkant worden ook de juridische, personele en organisatorische consequenties in beeld gebracht.

De beschreven procedure voor uittreding begint met een daartoe strekkend verzoek van de partij die wil uittreden. Deze periode kan vooraf worden gegaan door een verzoek om een quickscan als hierboven beschreven. Het besluit om de regeling aan te passen (en

Openbaar

Zaaknummer: 59729

daarmee het uittreden te effectueren) wordt in beginsel binnen 5 maanden na aanvraag genomen. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste 3 maanden worden verlengd. Conform het gestelde in artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling ligt het moment van uittreden niet eerder dan één jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen. De procedure neemt dus al gauw 2 tot 3 jaren in beslag, gedurende waarin alle bestaande rechten en plichten blijven gelden. Opgemerkt wordt dat door de lengte van de procedure de regeling beter in staat is om de kosten van uittreding te beperken of te voorkomen. Deze regeling wijkt in de praktijk niet veel af van hetgeen bij andere regelingen waaraan wij deelnemen is vastgelegd (o.a. MGR, ODRN, MARN, BvoDRAN) aangaande termijnen en kosten.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Geen gebruik wordt gemaakt van het instrument van de kadernota; we missen duidelijke afspraken rondom het jaarlijkse proces van actualisatie van de opgaven

Dat geen gebruik wordt gemaakt van het instrument kadernota is op zich voor deze samenwerking niet vreemd, aangezien het werken aan door de regio zelf geformuleerde opgaven centraal staat. Ook hierbij worden uiteraard externe ontwikkelingen betrokken. Het jaarlijkse proces van actualisatie en aanpassing van de opgaven vervangt dus als het ware de kadernota. Ook zou deze jaarlijkse herzieningsronde kunnen worden aangegrepen om de voortgang in de opgaven (tussentijds) te evalueren, waarmee er feitelijk een PDCA-cyclus ontstaat.

Het is onzes inziens cruciaal voor de samenwerking dat het proces rondom de actualisatie van en inschrijving op de opgaven op een eenduidige wijze vastligt en dat er duidelijkheid is rondom de betrokkenheid van gemeenten hierbij.

Graag zien wij daarom dat ook rondom dit jaarlijkse proces afspraken, data en reactietermijnen in het protocol worden vastgelegd, waarin er voor gemeenten voldoende ruimte is om ook raden hierbij goed te betrekken. Het ligt wellicht in de rede om dit te koppelen aan het proces van de jaarstukken zoals in het protocol onder 4.2 Begroting is opgenomen, maar een eerdere aanlevering en ruimere reactietermijn zijn eigenlijk wel nodig.

1.2 In tegenstelling tot de in het protocol geborgde terugkoppeling aan raden over de behandeling van de ingediende zienswijzen bij de begroting is dit niet opgenomen voor de behandeling van de zienswijzen bij de jaarrekening.

In het informatieprotocol staat bij 4.2 Begroting onder meer als volgt: 'om de positie van de raden te versterken, wordt teruggekoppeld op welke wijze de zienswijzen van de raden al dan niet zijn verwerkt in de begroting. Deze terugkoppeling wordt naar de raden verstuurd na vaststelling van de begroting door het AB, in de vorm van een zienswijzennota die naar alle gemeenteraden gaat.' Bij 4.2 Jaarrekening wordt deze terugkoppeling echter niet benoemd in het informatieprotocol.

Wij verzoeken het bestuur van de Groene Metropoolregio in de zienswijze om bij zowel de begroting als de jaarrekening de raad op een identieke wijze te informeren over de ingediende zienswijzen.

Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Communicatie

De zienswijze zal worden verstuurd aan het bestuur van de Groene Metropoolregio nadat u over dit voorstel een besluit heeft genomen.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

De zienswijze zal worden verstuurd aan het bestuur van de Groene Metropoolregio nadat u over dit voorstel een besluit heeft genomen.

Geheimhouding:

N.v.t.

Voorstel

Advies

Bijlage

Bijlage 1 – Aanbiedingsbrief

Bijlage 2 – Concept-informatieprotocol Groene Metropoolregio

Bijlage 3 – Concept regeling toetreding Groene Metropoolregio

Bijlage 4 – Concept-regeling Uittreding Groene Metropoolregio

Bijlage 5 – Brief met zienswijze

Datum : 11 maart 2021
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2021-GMAB-04
Zaaknummer :
Contactpersoon : E. van Riel
Telefoonnummer : 06-20891128

Onderwerp: aanbieden informatieprotocol en richtlijn toetreding en uittreding uit de GR

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft op 24 februari jongstleden het informatieprotocol en de richtlijnen voor toetreding en uittreding uit de gemeenschappelijke regeling (GR) vastgesteld. Deze bieden wij u ter consultatie aan (zie bijlagen). In het informatieprotocol is een en ander opgenomen over transparantie zoals ook in een aantal moties is benoemd. Tevens is de vastgestelde besluitenlijst van het algemeen bestuur van 13 januari 2021 bijgevoegd.

Definitieve vaststelling van het informatieprotocol en de richtlijnen is beoogd op 30 juni in de vergadering van het algemeen bestuur. Om deze vergadering voldoende te kunnen voorbereiden en het dagelijks bestuur in de gelegenheid te stellen om een advies uit te brengen wordt u verzocht om uiterlijk 15 juni een (eventuele) zienswijze in te dienen. Deze kunt u per e-mail zenden naar info@regioan.nl.

Mochten er nog vragen zijn naar aanleiding van deze brief dan kunt u contact opnemen met ondergetekende via e.lievaart@montferland.info of 06-20891128.

Met vriendelijke groet,

Dhr. A. (Anne) Joustra
Directeur Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Bijlagen;

- Informatieprotocol
- Richtlijnen voor toetreding GR
- Richtlijnen voor uittreding GR
- Vastgestelde besluitenlijst algemeen bestuur groene metropoolregio Arnhem Nijmegen 13/1/2021

Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Het AB van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, bijeen in zijn vergadering van 24 februari 2021 ;

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet;

Gelet op de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen;

Gelet op het Reglement van orde AB Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;

Besluit vast te stellen het volgende Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen:

Hoofdstuk 1 Inleiding

Naast meer slagkracht is transparantie en een democratische legitimering van de samenwerking een belangrijke doelstelling van de versterkte regio. De versterkte regio heeft geresulteerd in het openbaar lichaam de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (verder Groene Metropoolregio). De basis vormt de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen en het betreft een samenwerking tussen de college's van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

Uitgangspunt voor de Groene Metropoolregio is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen. De gemeenten voorzien de opgaven van afdoende middelen en een helder mandaat, zodat bestuurlijk opdrachtgevers daarop slagvaardig kunnen handelen. Het regioprogramma bevat voor iedere opgave een opdrachtformulering die is uitgewerkt in samenwerking met andere betrokken overheden en maatschappelijke partners. De raden van individuele gemeenten kunnen intekenen op deze opgaven. Er wordt alleen een concreet uitvoeringsmandaat gevraagd.

In dit informatieprotocol geven we aan welke informatie de gemeenten wanneer kunnen verwachten vanuit de Groene Metropoolregio en vanuit de opgaven. Dit protocol stelt de gemeenten in staat om toezicht te houden op het functioneren van de Groene Metropoolregio. Een goed werkend informatieproces heeft echter meer voordelen: het kan het begrip en de samenwerking verstevigen. Zo willen we bijdragen aan een sterke regionale samenwerking.

Voorwaarde voor het slagen van de Groene Metropoolregio is dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft staan. Zij zijn immers zelf de Groene Metropoolregio. Transparantie over de besluitvorming en de werkwijze binnen de opgaves is cruciaal. De regioagendacommissie speelt een belangrijke rol hierin. Zij vormt een schakel tussen het bestuur van de Groene Metropoolregio en de raden in de regio.

Doel

In dit informatieprotocol maken we afspraken over welke informatie de raden, college's en ambtelijke organisatie van de deelnemende gemeenten, op welk moment kunnen verwachten vanuit de Groene

Metropoolregio. Met dit informatieprotocol versterken we de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden, door duidelijke afspraken over welke informatie wanneer moet worden aangeleverd. Daarnaast beschrijft het informatieprotocol welke methodes er zijn (naast de formele momenten) om informatie te delen en uit te wisselen met elkaar.

De Groene Metropoolregio is nog volop in ontwikkeling. Dat kan betekenen dat een aanpassing van de afspraken die we maken in dit protocol op een bepaald moment noodzakelijk is.

Uitgangspunten

We hanteren een aantal uitgangspunten ten aanzien van de informatievoorziening vanuit de Groene Metropoolregio, die leidend zijn bij het opstellen van dit informatieprotocol:

1. We stellen aan alle deelnemende gemeenten dezelfde informatie beschikbaar.
2. We zijn transparant over de werkwijze en de besluitvorming binnen de Groene Metropoolregio.
3. Voor een goede balans tussen transparantie en bureaucratie, rapporteren we op hoofdlijnen.
4. We rapporteren op inhoud, proces en op financieel vlak.

Proces

Dit informatieprotocol is in concept vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio. Omdat het gaat over de informatie aan de colleges en raden van de gemeenten, vinden we het belangrijk om hen vooraf te betrekken bij de totstandkoming van het protocol en hierop input te laten leveren. AB-leden kunnen de concept versie desgewenst ter consultatie voorleggen aan hun raad. AB-leden mogen zelf bepalen of en hoe zij hieraan vorm geven. De raadsleden kunnen desgewenst opmerkingen meegeven aan het AB-lid. Vervolgens zal het AB het informatieprotocol definitief vaststellen.

Hoofdstuk 2 Bestuur

Algemeen bestuur

Het AB bestaat uit leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. Zij worden benoemd door de colleges in de regio. Het AB kiest uit haar midden een voorzitter.

Aan het AB behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het AB zijn opgedragen en de bevoegdheden die op basis van de regeling aan het AB zijn overgedragen.

De vertegenwoordigers van een gemeente in het AB zijn aanspreekbaar op en verantwoording verschuldigd aan hun raad over het door hem in het AB gevoerde beleid. Het Reglement van orde van de betreffende gemeenteraad is hierbij leidend.

Het AB-lid en het AB verstrekken aan de gemeenteraden alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt is bepaald in artikel 13 van het Reglement van orde. In hoofdstuk 4 van dit Informatieprotocol wordt hierop een toelichting gegeven.

Dagelijks bestuur

Het DB (verder DB) telt drie leden inclusief de voorzitter. Zij vertegenwoordigen in het DB niet de gemeente waar ze burgemeester of wethouder zijn, maar zij nemen plaats in het DB namens het AB. Zij worden dan ook benoemd door en zijn verantwoording schuldig aan het AB.

Het DB is belast met de dagelijkse gang van zaken van de Groene Metropoolregio. De wet kent het DB een aantal bevoegdheden toe, zoals het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten waaronder het benoemen en ontslaan van personeel. Daarnaast bereidt het DB de vergaderingen van het AB voor en voert de besluiten uit die daar worden genomen.

Het DB en elk DB-lid is aanspreekbaar op en verantwoording schuldig aan het AB over het door hen gevoerde beleid. De wijze waarop het DB ter verantwoording kan worden geroepen, is bepaald in artikel 14 van het Reglement van orde. Ieder lid van het AB kan schriftelijk vragen stellen, informatie opvragen en heeft recht van interpellatie. Een DB-lid kan door het AB worden ontslagen als dit lid het vertrouwen van het AB niet meer heeft.

Het DB en elk DB-lid verstrekt aan het AB alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt is bepaald in artikel 13 van het Reglement van orde. In hoofdstuk 4 van dit Informatieprotocol wordt hierop een toelichting gegeven.

Het DB verstrekt aan de gemeenteraden alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt is bepaald in artikel 13 van het Reglement van orde. In hoofdstuk 4 van dit Informatieprotocol wordt hierop een toelichting gegeven.

Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het AB benoemd. De voorzitter leidt de vergaderingen van het AB en DB en zorgt voor naleving van het Reglement van orde. Daarnaast vertegenwoordigt de voorzitter de Groene Metropoolregio in en buiten rechte.

De voorzitter is aanspreekbaar op en verantwoording schuldig aan het AB over het door hem gevoerde bestuur. De wijze waarop de voorzitter ter verantwoording kan worden geroepen is bepaald in artikel 14 van het Reglement van orde. Ieder lid van het AB kan schriftelijk vragen stellen, informatie opvragen en heeft recht van interpellatie. De voorzitter kan door het AB worden ontslagen als dit lid het vertrouwen van het AB niet meer heeft.

De voorzitter verstrekt aan het AB alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt is bepaald in artikel 13 van het Reglement van orde. In hoofdstuk 4 van dit Informatieprotocol wordt hierop een toelichting gegeven.

De voorzitter verstrekt aan de gemeenteraden alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt is bepaald in artikel 13 van het Reglement van orde. In hoofdstuk 4 van dit Informatieprotocol wordt hierop een toelichting gegeven.

Hoofdstuk 3 adviescommissies en ontmoetingen

Regioagendacommissie

Het AB stelt een adviescommissie in, te weten: de regioagendacommissie.

De regioagendacommissie moet nog vorm krijgen. De regeling laat bewust ruimte voor de raadsleden en griffiers om hieraan een eigen invulling te geven voor wat betreft frequentie, onderwerpen en

werkvormen, zodat de functie van de regioagendacommissie zich gaandeweg naar wens kan ontwikkelen. De regioagendacommissie kan hier zelf vorm en inhoud aan geven.

Maatschappelijk adviesforum

Er wordt een maatschappelijk adviesforum opgericht. Dit komt minimaal jaarlijks bij elkaar of vaker als dat door het AB of een aantal maatschappelijke partners gevraagd wordt. Dit forum adviseert het regiobestuur gevraagd en ongevraagd over de integraliteit van de opgaven en het partnerschap daarbij van onze partners. Dit staat los van de participatie van onze partners in de inhoudelijke opgaven. Het maatschappelijk adviesforum is divers van samenstelling en bevat vertegenwoordiging uit onze triple-helix samenwerking in The Economic Board (onderwijs, andere overheden en bedrijfsleven), maar ook uit maatschappelijke organisaties, zoals zorginstellingen, corporaties. De samenstelling kan per keer wisselen, ook in relatie tot de ontwikkeling van de opgaven. Indien van toepassing kunnen de aanwezigen een lobbyrol oppakken richting andere overheden of andere relevante (potentiële) partners.

Hoofdstuk 4 Informatieproces

In dit hoofdstuk komen de verschillende soorten informatie aan de orde, namelijk: opiniërende, reguliere, gevoelige en externe informatie.

4.1 Opiniërende informatie

Opiniërende informatie gaat over het verschaffen van informatie door de Groene Metropoolregio waardoor de gemeenten hun visie en standpunten kenbaar kunnen maken.

Raadsontmoetingen

Er zijn minimaal twee raadsontmoetingen in een jaar. Tijdens deze ontmoetingen krijgen de raadsleden onder andere informatie over de stand van zaken van de opgaven, relevante ontwikkelingen, nieuwe agendapunten in voorbereiding. Peilingen van de mening van raadsleden zijn mogelijk. Op de raadsontmoetingen kunnen ook uitspraken ('resoluties') worden aangenomen, waarin wordt opgeroepen om een bepaalde aanpassing in het voorstel op te nemen alvorens het door te sturen naar de gemeenteraden. Dergelijke uitspraken zijn niet bindend, maar zullen door het regiobestuur wel als zwaarwegend advies in haar afwegingen worden betrokken. Ze worden aan de individuele raden aangereikt.

Als er opgaven zijn waarvoor in de opdrachtformulering is gekozen om het beeldvormende en eventueel oordeelsvormende deel van de besluitvormingscyclus op regionaal niveau te organiseren, dan kan dit op een raadsontmoeting worden geagendeerd.

De vorm en inhoud van deze bijeenkomst komt in samenwerking met de regioagendacommissie tot stand. De regioagendacommissie bepaalt de openbaarheid van de ontmoeting, de agenda en bijbehorende documenten alsmede het verslag.

Collegeontmoetingen

Er zijn minimaal drie collegeontmoetingen in een jaar. De realisatie van de opgaven staat daar centraal. Alle betrokken collegeleden worden bijgepraat en kunnen elkaar bevragen op richting/ besluitvorming. Er is daarnaast ruimte voor uitwisseling over opgaven in voorbereiding, kansen voor de regio en urgente vragen van andere overheden of partners. Ook kan in deelsessies reguliere inhoudelijke uitwisseling tussen portefeuillehouders plaatsvinden als daaraan behoefte is (zie ook paragraaf 4.6

Regionaal portefeuilleoverleg 'nieuwe stijl'). Netwerken en kennisuitwisseling zijn ook nadrukkelijk onderdeel van deze collegeontmoetingen.

De vorm en inhoud van deze bijeenkomst wordt bepaald door het AB. In beginsel zijn de ontmoetingen, de agenda en bijbehorende documenten niet openbaar. Uiteraard kunnen AB-leden de eigen raad wel informeren.

4.2 Reguliere informatie

Dit betreft de meer formele informatiemomenten.

Begroting

De begroting vormt het inhoudelijke en financiële kader voor het handelen van de Groene Metropoolregio. Wij zien de ontwerpbegroting daarmee als instrument om ook te voldoen aan de wettelijke eis om jaarlijks beleidsmatige en financiële kaders op te stellen. De ontwerpbegroting levert input voor de gemeentelijke kader- of perspectiefnota.

De begroting bevat een algemeen geconsolideerd deel voor de algemene taken van de Groene Metropoolregio (zogenaamd procesgeld op basis van de inwonersbijdrage). Tegelijkertijd wordt een eerste concept-opgavebegroting aangeboden voor de financiën die met de opgaven zijn gemoeid. Met dit laatste kunnen de gemeenten in hun begroting opgavegeld reserveren. Raden kunnen bij de bespreking van deze eerste indicatieve begroting nog zaken meegeven voor de opgaven. Die worden verwerkt en de opgaven worden verder uitgewerkt. Begin september worden deze, gebundeld in de regionale agenda, aangeboden aan de gemeenteraden, zodat deze definitief verwerkt kunnen worden in de meerjaren(programma) begroting van de gemeenten.

De jaarrekening over het afgelopen jaar wordt gelijk met de ontwerpbegroting voor het volgend jaar aangeboden aan de deelnemende gemeenten.

Het proces in aanloop naar de vaststelling van de begroting ziet er als volgt uit:

- De ontwerpbegroting wordt vóór 15 april door het DB aan de raden verstuurd.
- Om de zienswijzen van gemeenten op de ontwerpbegroting nog te kunnen verwerken in de begroting, is het van belang dat de zienswijzen van gemeenten op tijd, in ieder geval binnen de termijn die de Wgr hiervoor geeft, bij de Groene Metropoolregio zijn ontvangen. In de praktijk komt dat er op neer dat de zienswijzen in de tweede week van juni moeten zijn aangeleverd. Daarmee hebben de raden 2 maanden de tijd om hun zienswijze op te stellen en in te dienen.
- Het DB voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting en biedt dit aan het AB aan.
- Het AB stelt de begroting tijdig vast. De definitieve begroting wordt vervolgens uiterlijk 1 augustus aangeboden aan de gemeenteraden en aan Gedeputeerde Staten.
- Om de positie van de raden te versterken, wordt teruggekoppeld op welke wijze de zienswijzen van de raden al dan niet zijn verwerkt in de begroting. Deze terugkoppeling wordt naar de raden verstuurd na vaststelling van de begroting door het AB, in de vorm van een zienswijzennota die naar alle gemeenteraden gaat.

Jaarrekening

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd, zowel financieel als inhoudelijk, over het voorgaande jaar. Er wordt gerapporteerd over de voortgang en afwijkingen op de geformuleerde doelstellingen, de voorgenomen activiteiten, de planning in de tijd en de besteding van de middelen.

Het proces in aanloop naar de vaststelling van de jaarrekening loopt grotendeels gelijk op met het proces voor de begroting voor twee jaar daarna en ziet er als volgt uit:

- Het DB biedt de voorlopige jaarrekening, samen met de accountantsverklaring, vóór 15 april aan de raden aan.
- De gemeenteraden kunnen binnen acht weken bij het DB hun zienswijze over de jaarrekening kenbaar maken. Het DB voegt de zienswijzen bij de jaarrekening en biedt deze aan het AB ter vaststelling aan.
- Het AB stelt de jaarrekening vóór 15 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft vast. De definitieve jaarrekening wordt vervolgens ook voor 15 juli aangeboden aan de gemeenteraden en aan Gedeputeerde Staten.

AB vergaderingen

De agenda en bijbehorende bijlagen zijn openbaar. De stukken worden uiterlijk 10 dagen voor de vergaderingen digitaal verzonden naar de AB-leden alsmede de leden van de regioagendacommissie. Desgewenst kunnen de stukken ook aan andere belangstellende raadsleden worden verzonden.

De vergaderingen van het AB zijn ook openbaar. De vergaderingen zijn digitaal te volgen en nadien terug te zien. Het verslag zal na vaststelling in de eerstvolgende AB vergadering naar de college's en raden worden verzonden. Tevens wordt het verslag dan ook geplaatst op de website. Het concept verslag zal eerder onder de AB-leden worden verspreid voor intern gebruik.

Dit geldt niet voor documenten waarop geheimhouding is gelegd of wanneer wordt vergaderd met gesloten deuren.

Onderzocht zal worden of het mogelijk is om te werken met een digitaal vergadersysteem zoals ibabs, voor zowel het AB als de regioagendacommissie. Ook zienswijzen en besluiten van de raden met betrekking tot de Groene Metropoolregio en opgaven kunnen worden geplaatst. Gebruik van een dergelijk systeem geeft vorm aan de procesmatige en inhoudelijke afstemming tussen alle betrokkenen.

4.3 Informatie op verzoek

Buiten het hierboven geschetste proces kan er bij raden en/of raadsleden behoefte zijn aan extra informatie. Men wil bijvoorbeeld in het bezit komen van bepaalde documenten. Of men heeft specifieke vragen. Het gaat hierbij niet om de vergaderstukken van het AB. Deze zijn immers al openbaar.

Dergelijke verzoeken kunnen worden gericht aan het AB, het DB of de voorzitter. Volstaan kan worden met het verzenden van het verzoek per mail naar de secretaris. Binnen vier weken zal het orgaan waaraan het verzoek is gericht, antwoorden op de vragen dan wel de gevraagde stukken ter beschikking stellen. Dat zal ook digitaal gebeuren.

Mocht deze termijn te krap zijn, dan krijgt de verzoeker hiervan bericht waarbij wordt aangegeven binnen welke termijn beantwoording wel mogelijk is.

Het AB ontvangt een afschrift van de ontvangen verzoeken alsmede van de antwoorden hier. Tevens worden deze documenten geplaatst op de website van de Groene Metropoolregio.

Indien de raad en/of het college informatie wenst te verkrijgen van het lid van het AB van de betreffende gemeente, dan gelden hiervoor de gemaakte afspraken binnen die gemeente.

4.5 Opgaven

De Groene Metropoolregio is een opgavegerichte samenwerking. De informatievoorziening vanuit de opgave is dan ook belangrijk. Binnen de opgave zullen aanvullende afspraken worden gemaakt over de informatievoorziening. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de werkwijze van het DB. Frequent wordt vanuit de opgave de voortgang teruggekoppeld. Hiervoor worden de gebruikelijke kanalen gebruikt, zoals raadsinformatiebrieven en raadsontmoetingen.

4.6 Wijze van verstrekken van informatie

Website

Veel informatie is voor iedereen toegankelijk. Deze informatie wordt op de website www.groenemetropoolregio.nl geplaatst, zodat deze makkelijk vindbaar is voor iedereen.

Het gaat hierbij in ieder geval over de vergaderstukken voor de vergaderingen van het AB alsmede de besluiten van het AB. Hetzelfde geldt voor de vergaderingen en stukken van de regioagendacommissie, ook die zijn openbaar en op deze website te vinden.

Persberichten

Rondom nieuwswaardige gebeurtenissen wordt een persbericht opgesteld. Daarbij is het uitgangspunt dat de Groene Metropoolregio afstemming zoekt met de gemeente als dit nodig is – en vice versa.

Nieuwsbrief

Regelmatig wordt door de Groene Metropoolregio een nieuwsbrief verstuurd. De informatie van Bureau Brussel wordt hierin ook opgenomen. De ontvangers van deze nieuwsbrief hebben zichzelf aangemeld.

Hoofdstuk 5 Verantwoording

De volgende verantwoordingsrelaties zijn te onderscheiden:

1. een lid van het AB is verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur aan de (eigen) gemeenteraad en het (eigen) college;
2. het DB, alle leden van het DB en de voorzitter zijn verantwoording schuldig over het door hen gevoerde bestuur aan het AB.

Het AB, als collectief, is dus aan niemand verantwoording schuldig.

Voor het ter verantwoording roepen van een lid dat door de gemeente is aangewezen (hierboven onder 1 genoemd) gelden de afspraken die in die betreffende gemeente zijn gemaakt. Dit is met name een interne aangelegenheid binnen die betreffende gemeente.

Voor het ter verantwoording roepen van (een lid van) het DB of de voorzitter, bevat het Reglement van orde van het AB enkele instrumenten.

Hoofdstuk 6 Slotbepaling

In situaties waarin het informatieprotocol niet voorziet, wordt op dat moment een passend manier gevonden om de informatie te delen – zowel qua vorm als inhoud.

Dit protocol treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2021.

Aldus vastgesteld in het AB van 24 februari 2021:

De secretaris,

Drs. A. Joustra

De voorzitter,

Drs. H.M.F. Bruls

CONCEPT

***Richtlijnen toetreding* Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen**

In het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vastgesteld op 24 februari 2021

Inleiding

Deze richtlijnen, vastgesteld door het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, zijn de uitwerking van artikel 33 van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (verder de regio).

Hieronder wordt een aantal algemene uitgangspunten geformuleerd op het gebied van de te volgen procedure en de uitgangspunten voor het berekenen van de toetredingskosten.

PARAGRAAF 1. PROCEDURE VAN TOETREDING

1. De gemeente die wil toetreden tot de Gemeenschappelijke regeling maakt dit schriftelijk kenbaar bij het algemeen bestuur van de regio. Dit is de start van deze procedure.
2. Het algemeen bestuur van de regio bevestigt de ontvangst daarvan schriftelijk en informeert vervolgens de overige gemeenten dat zij kennis heeft genomen van het verzoek van deze gemeente.
3. De financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden door het dagelijks bestuur van de regio in kaart gebracht. Bij het in kaart brengen van deze aspecten is een onafhankelijke deskundige betrokken.
4. Het algemeen bestuur van de regio neemt een besluit over het al dan niet toe willen staan van toetreding door de gemeente die dat verzoek heeft gedaan en bij een positief besluit ten aanzien daarvan over de voorwaarden tot toetreding inclusief de toetredingskosten, waarbij de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden betrokken.
Het algemeen bestuur neemt dit besluit binnen vijf maanden na ontvangst van het verzoek. Het dagelijks bestuur kan de beslistermijn verdagen met maximaal drie maanden.
5. Het algemeen bestuur van de regio maakt het besluit, zoals bedoeld in artikel 4, schriftelijk bekend aan de gemeente dat het verzoek tot toetreding heeft gedaan.
6. Mocht het algemeen bestuur besluiten de toetreding van de gemeente die dat heeft verzocht niet te willen toestaan, dan kan deze gemeente verzoeken om een besluit van de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten over het al dan niet toestaan van toetreding. In dat geval maakt zij dit binnen zes weken na dagtekening van de beschikking zoals bedoeld in paragraaf 1, artikel 5, kenbaar.
7. In de situatie zoals bedoeld in paragraaf 1, artikel 6, stelt het algemeen bestuur een voorstel op voor de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten, dat ter besluitvorming wordt toegestuurd aan de colleges van de aan de regio deelnemende leden. Mocht, conform artikel 32, eerste lid, van de regeling, minimaal tweederde van de deelnemende gemeenten besluiten toetreding wel te willen toestaan, dan neemt het algemeen bestuur een nieuw besluit waarin de voorwaarden tot toetreding

zijn opgenomen. Het algemeen bestuur maakt dit besluit schriftelijk bekend aan de gemeente met het verzoek tot toetreding.

8. In het geval van een positief besluit van het algemeen bestuur of een besluit zoals bedoeld in paragraaf 1, artikel 7, stelt het algemeen bestuur van de regio een voorstel vast tot aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling. Deze wordt door het dagelijks bestuur ter vaststelling toegestuurd aan de colleges van de deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling.
9. Een hiertoe door het algemeen bestuur van regio aangewezen gemeente, in casu de gemeente Overbetuwe, (zie artikel 37 van de Gemeenschappelijke regeling) stuurt de hierboven genoemde besluiten naar Gedeputeerde Staten van de Provincies Gelderland en Limburg. Tevens draagt deze gemeente zorg voor de bekendmaking van de gewijzigde regeling.
10. De gewijzigde Gemeenschappelijke regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag van de maand, volgend op die waarin de regeling aan Gedeputeerde Staten is toegezonden.

PARAGRAAF 2. RICHTLIJN BEREKENING TOETREDINGSKOSTEN

1. Voordat een gemeente formeel kenbaar maakt toe te willen treden tot de regio (het voornemen tot toetreden), kan het dagelijks bestuur van de regio verzocht worden te inventariseren welke voorwaarden en toetredingskosten zoals beschreven in paragraaf 1 sub 4, met toetreding gepaard gaan. Op basis hiervan maakt het dagelijks bestuur van de regio een quick scan die een indicatief karakter heeft en waaraan de betreffende gemeente geen rechten kan ontlenen.
2. De kosten van de in paragraaf 1, artikel 3, genoemde onderzoeken, inclusief de kosten van de inzet van de onafhankelijke deskundige, die met toetreding tot de gemeenschappelijke regeling gepaard gaan, komen ten laste van de toetredende gemeente. Deze kosten zijn de eenmalige kosten ten gevolge van toetreding en worden ten laste gebracht nadat het voornemen tot toetreden formeel bekend is gemaakt. Ook wanneer een quick scan wordt uitgevoerd, worden deze kosten ten laste van de gemeente gebracht die overweegt om toe te treden. Ook indien toetreding uiteindelijk niet wordt toegestaan, zijn deze kosten verschuldigd. De regio doet redelijkerwijs al het mogelijke om deze kosten voor de toetredende gemeente zo laag mogelijk te houden.
3. De toetredingskosten die worden gemaakt door de toetreding worden alleen ten laste gebracht indien het besluit tot toetreding, zoals bedoeld in paragraaf 1, artikel 8, daadwerkelijk is genomen. De toetredingssom is opgebouwd uit:
 - a. Eenmalige kosten op toetredingsdatum: de noodzakelijke investeringen die ten behoeve van de toetreding worden gemaakt;

- b. Tijdelijke kosten, contant gemaakt tegen de waarde op de toetredingsdatum: de transitiekosten die gedurende 2 jaar na toetreding noodzakelijk zijn om projectmatig eventuele bedrijfsvoeringsactiviteiten te integreren;
 - c. Structurele kosten contant gemaakt tegen de waarde op de toetredingsdatum: de extra exploitatiekosten (boven de exploitatiekosten van de reguliere dienstverlening) die als gevolg van de toetreding gedurende een periode van maximaal vijf jaar worden gemaakt;
 - d. Een tegemoetkoming in de initiële stichtingskosten van de regio.
4. Als sprake is van een algemene reserve, wordt de toetredende gemeente verplicht naar rato een bedrag in de algemene reserve te storten.
Voor het bepalen van de kostenverdeelsleutel wordt aangesloten bij het bepaalde hierover in artikel 29 van de regeling.
5. De op grond van deze richtlijnen vastgestelde toetredingsvergoeding kan in maximaal vier jaarlijkse termijnen na de formele toetreding worden betaald.

PARAGRAAF 3. SLOTPARAGRAAF

Deze richtlijn treedt in werking na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in het algemeen bestuur van 24 februari 2021:

De secretaris,

Drs. A. Joustra

De voorzitter,

Drs. H.M.F. Bruls

***Richtlijnen uittreding* Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen**

In het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vastgesteld op 24 februari 2021

Inleiding

Deze richtlijnen, vastgesteld door het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, zijn de uitwerking van artikel 33 van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (verder de regio).

Hieronder wordt een aantal algemene uitgangspunten geformuleerd op het gebied van de te volgen procedure en de uitgangspunten voor het berekenen van de uittredingskosten.

PARAGRAAF 1. PROCEDURE VAN UITTREDING

1. De uittredende gemeente maakt schriftelijk bij het algemeen bestuur van de regio kenbaar te willen uittreden uit de regeling. Dit is de start van deze procedure tot uittreding.
2. Het algemeen bestuur van de regio bevestigt de ontvangst daarvan schriftelijk en informeert vervolgens de overige gemeenten dat zij kennis heeft genomen van het verzoek van deze gemeente.
3. De financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden door het dagelijks bestuur van de regio in kaart gebracht. Bij het in kaart brengen van deze aspecten is een onafhankelijke deskundige betrokken. Zie ook paragraaf 2.2.
4. Het algemeen bestuur van de regio neemt een besluit over de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties. Hierbij wordt de hoogte van de uittredingskosten vastgesteld.
Het algemeen bestuur neemt dit besluit binnen vijf maanden na ontvangst van het verzoek. Het dagelijks bestuur kan de beslistermijn verdagen met maximaal 3 maanden.
5. De hoogte van de uittredingskosten zoals genoemd onder lid 5, wordt bij beschikking bekend gemaakt aan de gemeente met het verzoek tot uittreding. Deze brief gaat vergezeld van een rapport van feitelijke bevindingen, opgesteld door een accountant.
6. Vervolgens stelt het algemeen bestuur van de regio een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling voor. Deze wordt door het dagelijks bestuur ter vaststelling toegestuurd aan de colleges van de overige deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. De besluitvorming heeft betrekking op aspecten van de nieuwe regeling en kan de uittreding van de uittredende gemeente niet blokkeren.
7. Een hiertoe door het algemeen bestuur van regio aangewezen gemeente, in casu de gemeente Overbetuwe, (zie artikel 37 van de Gemeenschappelijke regeling) stuurt de hierboven genoemde besluiten naar Gedeputeerde Staten van de Provincies Gelderland en Limburg. Tevens draagt deze gemeente zorg voor de bekendmaking van de gewijzigde regeling.

8. De gewijzigde regeling treedt in werking op de feitelijke datum van uittreden. Deze ligt conform het gestelde in artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling niet eerder dan één jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.

PARAGRAAF 2. RICHTLIJN BEREKENING UITTREDINGSKOSTEN

1. Voordat een gemeente formeel kenbaar maakt uit te willen treden uit de gemeenschappelijke regeling, kan het dagelijks bestuur van de regio worden verzocht te inventariseren welke consequenties zoals beschreven in paragraaf 1, artikel 3, met uittreding gepaard gaan. Op basis hiervan maakt het dagelijks bestuur van de regio een quick scan die een indicatief karakter heeft en waaraan een gemeente geen rechten kan ontlenen.
2. De kosten van de in paragraaf 1, artikel 3, genoemde onderzoeken, inclusief de kosten van de inzet van de onafhankelijke deskundige, die met uittreding uit de gemeenschappelijke regeling gepaard gaan, komen ten laste van de uittredende gemeente. Deze kosten zijn de eenmalige kosten ten gevolge van uittreding en worden ten laste gebracht nadat het voornemen tot uittreden formeel bekend is gemaakt. Ook wanneer een quick scan wordt uitgevoerd, worden deze kosten ten laste van de gemeente gebracht die overweegt om uit te treden.
3. De uittredingskosten zijn de kosten die te maken hebben met (de afbouw van) de overcapaciteit die kan ontstaan in de personele en de materiële sfeer. Deze komen eveneens ten laste van de uittredende gemeente en worden alleen in rekening gebracht als de gemeente daadwerkelijk besluit uit te treden op basis van de in paragraaf 1 beschreven procedure. Basis voor de uittredingskostenberekening zijn de gemiddelde realisatiecijfers (afbouw bedrijfsvoeringsorganisatie, aangegane verplichtingen algemeen, aangegane verplichtingen per opgave) van de drie jaar jaren voorafgaand aan het jaar waarin het voornemen tot uittreden kenbaar wordt gemaakt.
4. De kosten die niet direct aan de uittredende partij kunnen worden toegerekend, worden berekend door totalen per kostensoort naar rato te berekenen. Voor het bepalen van de kostenverdeelsleutel wordt aangesloten bij het bepaalde hierover in artikel 29 van de regeling.
5. Middelen die onderdeel uitmaken van een (algemene) reserve van de regio, worden naar rato in mindering gebracht op de te betalen uittredingskosten. Voor het bepalen van de kostenverdeelsleutel wordt aangesloten bij het bepaalde hierover in artikel 29 van de regeling.
6. De regio doet redelijkerwijs al het mogelijke om de kosten voor de uittredende gemeente zo laag mogelijk te houden (geen nieuwe investeringsplannen, geen uitbouw formatie etc.). Het algemeen bestuur doet met de gemeente die wil uittreden onderzoek naar de mogelijkheid om uittredingskosten te verminderen

(eventuele mogelijkheid tot overname personeel, verlaging investeringen, opdrachtverlening elders etc.).

7. De op grond van deze richtlijnen vastgestelde uittredingsvergoeding kan in maximaal vierjaarlijkse termijnen na de op grond van paragraaf 1, artikel 8, bepaalde datum van uittreding worden betaald.
8. Totdat de gemeente daadwerkelijk is uitgetreden, betaalt deze gemeente volledig mee en heeft deze gemeente alle rechten en plichten van een volwaardig lid.
9. De hoogte en de wijze van berekening van de uittredingskosten wordt ter toetsing voorgelegd aan een accountant die hierover zal rapporteren in rapport van feitelijke bevindingen.

PARAGRAAF 3. SLOTPARAGRAAF

Deze richtlijn treedt in werking na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in het algemeen bestuur van 24 februari 2021:

De secretaris,

Drs. A. Joustra

De voorzitter,

Drs. H.M.F. Bruls

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Gemeente Druten

Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

datum 2 juli 2021

onderwerp Zienswijze op Informatieprotocol en Richtlijn toetreding
en uittreding GR Regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio)

verzonden

contactpersoon

Esther Mollema
t 088 432 7104

ons kenmerk

Z/21/059729

Geacht bestuur,

Op 11 maart 2021 ontvingen wij het Informatieprotocol en de Richtlijn toetreding en uittreding van de GR van de Groene Metropoolregio. Het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (AB) heeft op 24 februari jongstleden het Informatieprotocol en de Richtlijnen voor toetreding en uittreding van de gemeenschappelijke regeling (GR) vastgesteld. U heeft gevraagd over deze documenten een zienswijze uit te brengen. Met deze brief voldoen wij aan dit verzoek. Onze gemeenteraad heeft op 1 juli jl. met deze zienswijze ingestemd.

Zienswijze over het Informatieprotocol

In het Informatieprotocol wordt beschreven hoe de informatiestromen binnen de Groene Metropoolregio en tussen de gemeenten en de Groene Metropoolregio in de praktijk lopen. Hierbij wordt de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen en het Reglement van Orde AB in acht genomen.

- 1. Ontbreken kadernota / duidelijke afspraken over het proces van de jaarlijkse herijking van de opgaven*

Dat geen gebruik wordt gemaakt van het instrument kadernota is op zich voor deze samenwerking niet vreemd, aangezien het werken aan door de regio zelf geformuleerde opgaven centraal staat. Ook hierbij worden uiteraard externe ontwikkelingen betrokken. Het jaarlijkse proces van actualisatie en aanpassing van de opgaven vervangt dus als het ware de kadernota. Ook zou deze jaarlijkse herzieningsronde kunnen worden aangegrepen om de voortgang in de opgaven (tussentijds) te evalueren, waarmee er feitelijk een PDCA-cyclus ontstaat.

Het is onzes inziens cruciaal voor de samenwerking dat het proces rondom de actualisatie van en inschrijving op de opgaven op een eenduidige wijze vastligt en dat er duidelijkheid is rondom de betrokkenheid van gemeenten hierbij.

Graag zien wij daarom dat ook rondom dit jaarlijkse proces afspraken, data en reactietermijnen in het protocol worden vastgelegd, waarin er voor gemeenten voldoende ruimte is om ook raden hierbij goed te betrekken. Het ligt wellicht in de rede om dit te koppelen aan het proces van de jaarstukken zoals in het protocol onder 4.2 Begroting is opgenomen, maar een eerdere aanlevering en ruimere reactietermijn zijn eigenlijk wel nodig.

2. Terugkoppeling verwerking zienswijzen op Jaarrekening

In het Informatieprotocol staat bij 4.2 Begroting onder meer als volgt: 'om de positie van de raden te versterken, wordt teruggekoppeld op welke wijze de zienswijzen van de raden al dan niet zijn verwerkt in de begroting. Deze terugkoppeling wordt naar de raden verstuurd na vaststelling van de begroting door het AB, in de vorm van een zienswijzennota die naar alle gemeenteraden gaat.'

Bij 4.2 Jaarrekening wordt deze terugkoppeling echter niet benoemd in het Informatieprotocol. Wij verzoeken de Groene Metropoolregio bij zowel de begroting als de jaarrekening de raad op een identieke wijze te informeren over de verwerking van de ingediende zienswijzen.

Geen zienswijze op Richtlijn toetreding en uittreding

De Richtlijn toetreding en uittreding GR, vastgesteld door het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, is de uitwerking van artikel 33 van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen. De Richtlijn toetreding en uittreding GR geven ons geen aanleiding tot het maken van aanvullende opmerkingen.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wachten uw reactie op de ingediende zienswijzen met belangstelling af.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

A.P.J.M. Litjens,
gemeentesecretaris (a.i.)

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld
burgemeester

Lijst Ingekomen stukken - Raadsvergadering - 01 juli 2021

Beslisnota's				
Registratienr	Onderwerp	RTG	Raad	Afdoening
Z/21/060800	Wmo, jeugd en gezondheid - Uitvoeringsplan 2022-2023	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/060258	MGR - Jaarstukken 2020, bijgestelde begroting 2021 en ontwerpbegroting 2022	17-06-2021	23-06-2021	Bespreken
Z/21/060712	MARN - Jaarrekening 2020, begroting 2022 en meerjarenraming	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/061391	WDW - Zienswijze 2021	17-06-2021	23-06-2021	Bespreken
Z/21/061422	BVO DRAN - Zienswijze Meerjarenprogrammabegroting 2022-2025 en gewijzigde begroting 2021	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/060271	GGD - Jaarrekening 2020, begrotingswijziging 2021 en begroting 2022	17-06-2021	23-06-2021	Bespreken
Z/20/052518	Bestemmingsplan Koningstraat 53 Afferden	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/058772	Inzameling luiers & incontinentiemateriaal en optimalisatie afvalinzameling	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/061734	Strategie elektrisch rijden	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/062190	Realisatie van het Zonnepark Zevent ten zuidwesten van Puiflijk	17-06-2021	23-06-2021	Bespreken
Z/21/061891	Mobiliteitsplan 2021	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/059648	Scenario's huisvesting primair onderwijs	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/058973	Haalbaarheidsonderzoek dorps huis de Lier	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/061449	Huurbeleid sportzalen en Sportcentrum De Gelenberg 2024	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/062323	Perspectiefnota 2021	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/062229	Realisatie van het Zonnepark Larendeel gelegen ten zuidwesten van Afferden	17-06-2021	23-06-2021	Bespreken
Z/21/062230	Realisatie van het Zonnepark Oude Weide ten zuidwesten van Afferden	17-06-2021	23-06-2021	Bespreken
Z/21/062641	Nota Verbonden Partijen	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/059464	Reactie op de concept Regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/060866	Verzoek reactie bestuursakkoord Groene Metropoolregio	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/061025	Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/059729	Zienswijze Informatieprotocol en Richtlijn toetreding en uittreding GR Regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio)	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/061037	Regioplan Beschermde Wonen Nijmegen en Rivierenland	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/062472	Jaarstukken 2020 Gemeente Druten	17-06-2021	01-07-2021	Bespreken
Z/21/062841	Aanwijzen Astrium Accountants BV als accountant	17-06-2021	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/063598	Reglement van orde 2021-2022	-	23-06-2021	Hamerstuk
Z/21/063599	Verordening van het Rondetafelgesprek	-	23-06-2021	Hamerstuk

Informatienota's				
Registratienr	Onderwerp	RTG	Raad	Afdoening
Z/21/061020	Gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen en The Economic Board - Zienswijze op de jaarrekening 2020	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/061027	Zienswijze op de begroting 2022 van de Groene Metropoolregio en The Economic Board	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/060201	Verlengen pilot straatcoaches	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/062700	Beantwoording schriftelijke vragen - Evaluatie rapport Druten-Wijchen - CDA	-	23-06-2021	Bespreken
Z/21/062701	Beantwoording schriftelijke vragen - Evaluatie rapport Druten-Wijchen - Welzijn Druten	-	23-06-2021	Bespreken
Z/21/061971	Beantwoording schriftelijke vragen - Laden en lossen Ooievaarstraat Druten - Dorpslijst Puiflijk-Druten Zuid	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/062838	Beantwoording schriftelijke vragen - Volle ondergrondse containers en bijzettingen - Kernachtig Druten	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/062673	Meicirculaire 2021	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/060824	Nieuwe Wet Inburgering	-	01-07-2021	v.k.a.

Ingekomen brieven voor de raad						
Reg nr	Datum	Onderwerp	Afzender	RTG	Raad	Afdoening
Z/21/062919	24-06-2021	Beantwoording brief aan de raad over wijziging bestemmingsplan voorstel Buitenplaats Afferden	W. Roelofs - Beleidsadviseur Ruimtelijke Ordening WDW	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063826	24-06-2021	Rechtmatigheid van windturbine vergunningen	K. Pieters	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063823	24-06-2021	Corona vaccinatiebeleid voor kinderen	Delegatie van het Regenboogteam	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063721	24-06-2021	Stand van zaken Omgevingswet - juni 2021	VNG	-	01-07-2021	v.k.a.

Lijst Ingekomen stukken - Raadsvergadering - 01 juli 2021

Z/21/063818	24-06-2021	Ingekomen brief - Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen - Jaarrapportage en presentaties regiodag 9 juni 2021	Ingekomen brief - Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen - Jaarrapportage en presentaties regiodag 9 juni 2021	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063820	24-06-2021	Voorlichting & advies RF-EMV ofwel zenderstraling	J. Vissers	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063867	24-06-2021	Aanbieding Plan van Aanpak regionaal rekenkameronderzoek infobeveiliging en privacybescherming	Rekenkamer Gemeente Nijmegen	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063788	23-06-2021	Aandachtspunten realisatie zonneparken	Jan van Lent - ZLTO	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063778	23-06-2021	Input behandeling VVGB zonnepark Oude Weide	Jan Dijkman - Solisparks	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063564	17-06-2021	Tien duurzame doelen voor Gelderse gemeenten	Natuur en milieu Gelderland federatie	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063577	17-06-2021	Motie Borstonderzoek	Gemeente Krimpen aan den IJssel	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/057121	16-06-2021	Dorpshuis Puiflijk	Jan Reijnen	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063459	15-06-2021	Impressies 2020	Euregio Rijn-Waal	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063365	15-06-2021	Kies retail kies dichtbij - Gemeenteraadsverkiezingen 2022	INretail	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063354	11-06-2021	Moties en preadviezen voor alv 16 juni 2021	VNG	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063248	10-06-2021	Verzoek om ondertekening convenant Wet wijziging woonplaatsbeginsel	VNG	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063185	08-06-2021	Informatieflyer Commissie Mijnbouwschade	Voorzitter Commissie Mijnbouwschade	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063182	08-06-2021	Onderzoek Ik val buiten de boot	Kevin de Krieger	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063189	08-06-2021	Arbitrage jeugd en afspraken rijk-VNG	VNG	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063033	04-06-2021	Modelverordening leges	VNG	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063067	04-06-2021	Corona update juni 2021	Burgemeester	-	01-07-2021	v.k.a.

Lijst Ingekomen stukken - Raadsvergadering - 01 juli 2021

			gemeente Druten			
Z/21/063066	04-06-2021	Motie Minimumloon	Gemeenteraad Maasgouw	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063068	04-06-2021	Geen andere kandidaten voor vacatures in vng bestuur en commissies	VNG	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/062797	03-06-2021	Nieuwe politiek, nieuwe akkoorden	ROB Raad openbaar bestuur	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063011	03-06-2021	Motie Huishoudelijke hulp WMO	Gemeenteraad Vaals	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/062984	03-06-2021	Jaarverslag 2020	Werkzaak Rivierenland	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/063007	03-06-2021	Motie confetti	Gemeenteraad Vaals	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/062919	01-06-2021	Wijziging bestemmingsplan in het kader van voorstel Buitenplaats aan de Van Heemstraweg	Vrienden van het Afferdense Dijk- en Waailandschap	-	01-07-2021	v.k.a.
Z/21/062761	31-05-2021	Motie vreemd aan de orde huisvestingsverordening	Gemeenteraad Berg en Dal	-	01-07-2021	v.k.a.

Aldus besloten door de raad in de openbare raadsvergadering van 01 juli 2021

De griffier,

De voorzitter,

M.J. van IJsseldijk

C.A.A. van Rhee – Oud Ammerveld

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2580
Extern Zaak ID	Z/21/060201
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	12.1.1
Omschrijving	Verlengen pilot straatcoaches
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten – team OOV
Eigenaar	Bruijn de, Frank
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P1 Veiligheid
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee – Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	06-28747438

Bijlagen
Informatienota Verlengen pilot straatcoaches

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021

Toelichting

Voorgesteld besluit

Het college van B&W besluit:

1. De pilot van de straatcoaches met 12 maanden te verlengen tot en met juli 2022;
2. De kosten voor deze verlenging, namelijk 130.000 (84.000 Wijchen en 46.000 Druten), te dekken uit de post 'onvoorzien' en te verwerken in de perspectiefnota;
3. Dit besluit ter kennisname aan de raad te sturen.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar

Zaaknummer: 60201

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verlenging van de pilot Straatcoaches Druten

Kernboodschap

Kennis te nemen van het navolgende college besluit:

1. De pilot van de straatcoaches wordt met 12 maanden verlengt tot en met juli 2022.
2. De kosten voor deze verlenging, namelijk 130.000 (84.000 Wijchen en 46.000 Druten), worden gedekt uit de post 'onvoorzien' en verwerkt in de perspectiefnota.

Toelichting

Wat is de aanleiding voor dit besluit

Op 6 oktober 2020 is door het college van burgemeester en wethouders besloten tot de inhuur van een particulier bureau, dat straatcoaches levert voor de periode 1 februari 2021 tot en met 31 juli 2021.

Tot deze inhuur is besloten doordat enkele eerdere projecten, op het gebied van de aanpak van jeugdoverlast, niet succesvol waren en de overlast toenam dan wel verergerde. Ook vanuit het 'Jeugd op Straat' (JOS) overleg kwam de behoefte voor een projectmatige aanpak van jeugdoverlast.

Taken van de straatcoaches zijn:

- o vertrouwensband opbouwen met de jongeren;
- o inzicht krijgen in wat de jongeren bezighoudt;
- o inzicht krijgen in welke vragen de jongeren hebben;
- o jongeren aanspreken als zij overlast veroorzaken;
- o in gesprek gaan met buurtbewoners en melders van overlast;
- o afleggen van huisbezoeken (informatie ophalen, uitleg geven, netwerk van de jongeren betrekken)
- o samenwerken met ketenpartners zoals politie, jongerenwerk en boa's.

Per 31-juli 2021 stopt de eerste fase van de pilot met de straatcoaches. Zij zijn dan 6 maanden actief geweest in de gemeenten Wijchen en Druten.

Welk resultaat willen we bereiken?

Inwoners van Druten ervaren overlast van jeugd(groepen). Dit willen we op een goede en zorgvuldige manier aanpakken. De bewoners merken dat we hen serieus nemen en dat we inzetten op de aanpak van overlast. We maken werk van het doorgeleiden van jeugdigen die zorg en/of extra aandacht behoeven.

Welke argumenten zijn er voor dit besluit?

1.1 Er zijn positieve geluiden rondom de inzet van de straatcoaches.

Tot nu toe zijn de ervaringen van de professionals en vanuit de burgers over de inzet van de coaches grotendeels positief:

De straatcoaches hebben contact gemaakt met een grote groep jongeren in de hele

gemeente Druten. Dit is hen gelukt ondanks alle beperkingen die er zijn in relatie tot de corona-crisis. Dit 'kennen en gekend' worden zal nog verder uitgebreid moeten worden. De samenwerking met de ketenpartners van het JOS-overleg is ook in gang gezet. In de samenwerking is ook ruimte voor verdere professionalisering. De straatcoaches zullen bijvoorbeeld meer betrokken moeten worden in jeugd (preventie) projecten.

1.2 Hierdoor hebben we 'oren en ogen' op het moment dat de meeste jeugd zich op straat bevindt (voorjaar / zomer).

In het voorjaar en de zomer zijn er relatief meer jongeren op straat en is de kans op overlast een stuk groter. Op dit moment fungeren de straatcoaches als de 'oren en ogen' van de straat; zij geven signalen door aan samenwerkingspartners. Dit is vooral belangrijk in de periode dat er veel jongeren op straat zijn.

1.3 Hierdoor hebben de straatcoaches de tijd om hun volledige takenpakket uit te voeren.

In de eerste periode zijn de straatcoaches vooral bezig geweest om een vertrouwensband op te bouwen met de jongeren en kennis te maken met ketenpartners en het gebied an sich. Na deze eerste periode van kennismaken en leren, kunnen zij starten met andere taken, zoals het afleggen van huisbezoeken, meegaan met gesprekken met (zorg)organisaties, duidelijke afspraken maken met samenwerkingspartners en bijvoorbeeld het opzetten van projecten.

1.4 Hierdoor kunnen we een betere analyse maken van de behoeften op de lange termijn.

De straatcoaches zijn in februari 2021 begonnen. Deze periode is te kort voor de straatcoaches om hun hele takenpakket uit te kunnen voeren. Voor een betrouwbare evaluatie, is het nodig om op het hele takenpakket van de straatcoaches te analyseren en te evalueren. Met een langere pilot periode krijgen we beter zicht op hun werkwijze en de tools die zij hiervoor gebruiken. Door de voorgestelde verlenging kunnen we ook beter beoordelen hoe de coaches hun werkzaamheden verrichten onder normale (corona-vrije) omstandigheden. Ook hebben de ketenpartners na deze periode een beter beeld van het functioneren van de coaches.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

- 1.1 Er is geen budget om de pilot te verlengen. In 2020 is er budget vrijgemaakt voor een pilot van 6 maanden. Er is geen budget gereserveerd voor verlenging van de pilot.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

De kosten voor de verlenging van de pilot met de straatcoaches bedragen 46.000 euro. Deze kosten kunnen niet gedekt worden uit bestaande budgetten / reserveringen. De kosten zullen daarom gedekt worden uit de post 'onvoorzien'. Daarnaast wordt dit opgenomen in de perspectiefnota.

b. Communicatie

Communicatie over verlenging van de pilot straatcoaches is belangrijk voor verschillende doelgroepen. Inwoners informeren we via artikelen in de lokale weekbladen en met berichten op al onze gemeentelijke social mediakanalen.

Belanghebbenden zoals de sociale teams, jongerenwerk, politie en ambtenaren van de gemeente Druten informeren we via mail en/of interne berichten na het besluit van uw college over de voorgestelde verlenging van de pilot. In de lokale media heeft de pilot

straatcoaches tot dusver redelijk wat aandacht gekregen.

c. Uitvoering

Na akkoord stemmen we af met de partners die betrokken zijn in de uitvoering. Gezien de bijzondere 'corona-tijd' zal een evaluatie na de nieuwe periode van 12 maanden een beter beeld geven van de stand van zaken tot dan. Nu is de bevolking beperkt in hun doen en laten door alle maatregelen. Ook de straatcoaches hebben zich aan deze situatie moeten aanpassen. Als de maatregelen afnemen zal er een reëler beeld zijn van het functioneren in een 'normale' samenleving met minder of geen corona beperkingen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2550
Extern Zaak ID	Z/21/060824
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	12.1.2
Omschrijving	Nieuwe Wet Inburgering
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving – team Werk en inkomen
Eigenaar	Hulsen, Eva
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Wildt, G. de (Gérard)
Telefoonnummer steller	0618351222

Bijlagen
Informatienota Nieuwe Wet Inburgering

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	4 mei 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar

Zaaknummer:

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Nieuwe Wet Inburgering

Kernboodschap

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Deze wet vervangt de huidige wet Inburgering 2013. In de nieuwe Wet Inburgering komt de regierol weer terug naar de gemeenten. De nieuwe Wet Inburgering geldt zowel voor asielstatushouders, gezinsmigranten en overige migranten uit veilige landen die inburgeringsplichtig zijn.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting

De nieuwe Wet Inburgering heeft als doel: *Alle inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee in de Nederlandse maatschappij, liefst via betaald werk.*

Specifiek:

Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1) en kennis van de Nederlandse maatschappij, in combinatie met gerichte inspanningen op participeren naar vermogen vanaf de start van het inburgeringstraject.

Om dit doel te realiseren komt de regierol terug naar de gemeenten. Ook de inkoop op taal voor asielmigranten komt bij de gemeenten te liggen. Voor gezinsmigranten en overige migranten is een beperktere regierol voor gemeenten weggelegd. Ondanks dat blijft de rol van de gemeenten ook bij deze migranten groot.

Situatie	Huidige wetgeving (eigen verantwoordelijkheid inburgeraar)	Nieuwe Wet Inburgering (regie ligt bij de gemeente)
Regierol van de inburgering	Regierol ligt bij de inburgeraar zelf	Regierol ligt bij de gemeenten
Voorafgaand aan huisvesting in Druten	Gemeente krijgt digitale melding van het Centraal Orgaan Opvang asielzoekers (COA)	Warme overdracht van COA naar de gemeente. Voor asielmigranten kan de inburgering al in het COA starten.
Aansluitend aan huisvesting in Druten	Gemeente biedt via Meervoormekaar maatschappelijke begeleiding aan. De gemeente zelf biedt	Als regiehouder verzorgt de gemeente de begeleiding, de brede intake en het plan inburgering en participatie

	het participatieverklaringstraject (PVT) programma aan.	(PIP), module arbeid en participatie (MAP), taalinkoop en PVT.
Taalonderwijs	Asielmigranten, gezinsmigranten en overige migranten zoeken zelf een taalschool voor de inburgering	Asielmigranten zijn verbonden aan de taalinkoop van de gemeenten. Een leerbaarheidstoets bepaald de leerroute die wordt gevolgd (let op: leerroute is altijd B1, tenzij....). Gezinsmigranten en overige migranten krijgen een advies van de gemeenten waar zij het best hun taal kunnen volgen.
Ontheffen	Mogelijk na 600 uur taal óf meermaals zakken voor examens	Alleen nog mogelijk op grond van psychische en lichamelijke belemmeringen of een verstandelijke handicap.
Tijdens het inburgeringstraject	De gemeente informeert de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) over de voortgang van het participatieverklaringstraject (PVT).	Als regiehouder registreert de gemeente het totale inburgeringstraject, monitort en informeert tussentijds aan DUO.
Handhaving	Gemeente handhaaft alleen o.g.v. de Participatiewet.	De gemeente handhaaft op de persoonlijke inspanning van de Inburgering en de Participatiewet. DUO handhaaft op examinering inburgeringswet.

Start regierol en inburgering

De regierol start met het doen van een brede intake die voor alle inburgeringsplichtigen verplicht is. Op basis van de brede intake wordt een persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP) opgesteld waarin wordt vastgelegd op welke wijze men aan de inburgeringsplicht moeten voldoen.

Gewenst is te starten met de inburgering al voordat de asielstatushouders in de gemeente wonen (dus al in het AZC). In het AZC dienen de gemeenten al een brede intake af te nemen. Kan dit niet, dan direct bij komst in de gemeente. Na de brede intake dient zo snel mogelijk een PIP vastgesteld te worden. Dit wordt met een beschikking (+bijlagen) gedaan en is leidend. De PIP kan éénmaal worden bijgesteld. Maatschappelijke begeleiding en financieel ontzorgen dienen ook direct bij binnenkomst in de gemeente opgestart te worden. Geadviseerd wordt om ook met de Module Arbeidsmarkt Participatie (MAP) zo snel mogelijk te beginnen.

Leerroutes

In de nieuwe Wet Inburgering zijn er drie leerroutes:

- De B1 route: taal in combinatie met werk (kvdS)
- De onderwijsroute: (jonge inburgeringsplichtigen tot 28 jaar zo snel mogelijk voorbereiden op een Nederlandse opleiding)
- Zelfredzaamheidsroute Z-route: voor degene waar de vorige twee routes niet haalbaar zijn komt deze speciale leerroute zodat iedereen leert zich in

de maatschappij te redden. Er worden geen ontheffingen op basis van aantoonbaar geleverde inspanningen meer verleend.

Deze leerroutes bestaan uit de volgende onderdelen:

B1 route	• Behalen B1 niveau (streven) of A2 niveau • Verplicht volgen van KNM, MAP en PVT
Onderwijsroute	• 1000 uur taal, 500uur andere vakken • B1 niveau of hoger • Voor jongeren tot 28 jaar met als doel om door te stromen naar een opleiding • Verplicht volgen PVT en KNM (zakt men voor KNM, dan verplicht MAP volgen)
Z-route (zelfredzaamheidsroute)	• 800 uur taal • 800 uur participatie • Verplicht volgen van KNM, MAP en PVT

Taken gemeenten

Concreet vertaald krijgen de gemeenten de volgende taken naar zich toe:

1. Uitvoeren en inrichten van de maatschappelijke begeleiding
2. Ontzorgen van de asielstatushouders (6 maanden)
3. Uitvoeren van de brede intake
4. Opstellen van het Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP)
5. Bewaken van de voortgang van de inburgering
6. Realiseren van taalinkoop en inburgeringsaanbod voor een reële prijs

Hierbij is de wens, en wordt geadviseerd, om zoveel mogelijk lokaal uit te voeren en regionaal op te trekken daar waar nodig. In de memorie van toelichting, nieuwe Wet Inburgering, staat daarover het volgende opgenomen:

"Het is voorstelbaar dat verschillende gemeenten samenwerken op het gebied van het realiseren van het inburgeringsaanbod, maar dat de begeleiding van inburgeringsplichtigen lokaal plaatsvindt. Gemeentelijke samenwerking is een middel voor gemeenten om tijdig maatwerk te kunnen leveren aan de inburgeringsplichtige."
Regionaal samenwerken is dus een keuze en geen verplichting.

Positie gemeente Druten

De gemeente Druten is zowel geografisch, als financieel een nadeelgemeente. Op geografisch gebied, ligt de gemeente Druten ver van centrumgemeente Nijmegen af. We hebben dus niet alleen te maken met een verre afstand (geen lokale kennis), maar ook met reistijd en extra financiële kosten. Qua financiering is de gemeente Druten een nadeelgemeente omdat de taakstelling dermate klein is, dat het schuiven met financiële posten (met name op de leerroutes) naar verwachting niet mogelijk is.

Zowel financieel als geografisch gezien is het voor de gemeente Druten wenselijk om zoveel mogelijk lokaal uit te voeren. Daarnaast voert onze gemeente al veel taken uit én draait Klaar voor de Start op het concept van de nieuwe Wet Inburgering.

Onderwerpen 3t/m6 van de taken die naar de gemeenten toe komen, voert de gemeente Druten al uit binnen het concept Klaar voor de Start. Ook hebben wij al ervaring met het uitvoeren van taalonderwijs in onze eigen gemeente. Dit scheelt onze kandidaten niet alleen veel reistijd, maar het heeft ook financiële voordelen omdat wij geen reiskosten betalen en de kinderopvang voor een kleinere tijd hoeven te regelen.

Daarnaast heeft lokale uitvoering ook het voordeel dat de kandidaten wegwijs worden in onze eigen gemeente, onze eigen regio en een sociaal netwerk opbouwen op de plek waar zij wonen.

Gezien de relatief kleine taakstelling van de gemeente Druten en de plicht om inkoop tegen een zo reëel mogelijke prijs te realiseren, is het wenselijk om de inkoop regionaal op te pakken. Hiermee houden we de kosten op taal zo laag mogelijk, maar houden we wel vast aan ons lokale beleid en de al bestaande paden (en dit is financieel ook voordelig. Het hoeft immers niet opnieuw opgetuigd te worden).

Financiën

De invoering van de nieuwe Wet Inburgering is uitgesteld naar 1 januari 2022. Deze wet is wederom uitgesteld omdat er nog veel discussiepunten zijn op financieel gebied. Ten tijden van schrijven zijn de financiële gevolgen van de nieuwe wetgeving nog niet helemaal duidelijk. Een aantal zaken zijn op hoofdlijnen al wel bekend.

Voor asielmigranten komen de volgende financieringsstromen onze kant op:

- €10.000 per asielmigrant per leerroute (nog wel discussiepunt aangezien een aantal leerroutes naar verwachting niet voor dit bedrag uitvoerbaar is)
- SPUK geleden (SPecifieke UitvoeringsKosten)
- Uitvoeringskosten

Daarnaast wordt er per gezinsmigrant/overige migrant ook een bedrag beschikbaar gesteld voor uitvoeringskosten en inburgeringsvoorzieningen. Op dit moment worden hier de volgende bedragen voor gerekend:

Per asielmigrant ontvangen we € 4.200 aan uitvoeringskosten en €13.100 voor inburgeringsvoorzieningen. Per gezinsmigrant/overige migrant ontvangen we €2.700,- aan uitvoeringskosten en €600 aan inburgeringsvoorzieningen.

Vanaf 2025 geldt een prestatiebekostiging vanuit de Rijksoverheid. De resultaten die gemeenten behalen met de uitvoering van hun inburgeringstaken, wegen voor een deel mee in de verdeling van de beschikbare middelen.

Overgangsrecht

Er komt geén overgangsrecht van de oude naar de nieuwe wetgeving. Dit betekent dat alle migranten die t/m 31 december 2021 binnenkomen in de gemeente Druten, onder de oude wetgeving vallen. Migranten die vanaf 1 januari 2022 aan onze gemeente worden gekoppeld, vallen onder de nieuwe wetgeving.

Dit betekent dat asielmigranten die in december 2021 in onze gemeente worden geplaatst, in 2022 begeleid worden conform de oude wetgeving. Indien uw raad ervoor kiest om Klaar voor de Start niet te continueren, raken we de grip, en de regie op onze huidige en toekomstige (in 2021) (asiel)migranten kwijt.

Als tweede betekent dit ook dat de huidige inkoop maatschappelijke begeleiding voor de migranten uit de huidige wetgeving, vervolgd moet worden in 2022. Asielmigranten hebben in de huidige wetgeving immers recht op 8 maanden maatschappelijke begeleiding. Een migrant die in november 2021 in onze gemeente binnenkomt, heeft recht op maatschappelijke begeleiding t/m juli 2022. Daarnaast is het ook onze plicht om dit aan te bieden, én zijn wij verplicht om dit conform de huidige wetgeving uit te voeren.

Openbaar

Zaaknummer:

Gevolgen

Met de terugkomst van de regie naar de gemeente voor onze inburgeraars, hebben we een veel beter zicht op deze kandidaten en kunnen we naar verwachting het proces van inburgering versnellen (doel nieuwe wetgeving).

Met het behoud van Klaar voor de Start voor de inburgeraars die onder de huidige wetgeving vallen, behouden we ook de regie op hun inburgering en kunnen we het proces van inburgeren versnellen conform de nieuwe wetgeving die ingaat op 1 januari 2022.

Communicatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

Na besluitvorming wordt zo spoedig mogelijk een verordening voorgelegd waarin we de kaders van de nieuwe wetgeving vaststellen.

Het doel is om op 1 december 2021 de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering gereed te hebben.

1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2725
Extern Zaak ID	Z/21/062673
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	12.1.3
Omschrijving	Meicirculaire 2021
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Financieel beleid
Eigenaar	Bos, Evert
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	§1 Overhead, algemene dekkingsmiddelen en overige baten en lasten
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)
Telefoonnummer steller	06-18417232

Bijlagen
Informatienota Meicirculaire 2021
Bijlage 1: Memo meicirculaire 2021

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	15 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar

Zaaknummer: 062673

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Meicirculaire 2021

Kernboodschap

De doorrekening van de meicirculaire 2021 heeft gevolgen voor de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2025.

We verwerken het effect voor het jaar 2021, een voordeel van € 272.640 via een aanvullende begrotingswijziging bij de perspectiefnota 2021. De financiële effecten van de meicirculaire 2021 voor de jaren 2022 tot en met 2025 verwerken we in de concept programmabegroting 2022-2025.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Gevolgen

De effecten uit de meicirculaire leiden tot een aangepast meerjarig financieel perspectief ten opzichte van de perspectiefnota 2021. De volgende tabel geeft het bijgestelde meerjarig financieel perspectief weer:

	Bedragen in € x 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
A	Saldi bij Perspectiefnota 2021 (pagina 48)	-/- 229	+/+ 120	+/+ 340	-/- 33	+/+ 333
B	Mutatie meicirculaire 2021	+/+ 273	+/+ 181	+/+ 65	-/- 29	-/- 68
C	Saldi na meicirculaire 2021	+/+ 44	+/+ 301	+/+ 405	-/- 62	+/+ 265

Communicatie

Na vaststelling door het college wordt de informatienota verstuurd aan de gemeenteraad.

Uitvoering of Vervolgstappen

nvt

Geheimhouding:

nvt

Notitie meicirculaire gemeentefonds 2021

Onderwerp: meicirculaire gemeentefonds 2021

Op 31 mei is de meicirculaire 2021 gepubliceerd.

Samenvatting

In deze meicirculaire wordt een actueel beeld geschetst van de financiële kaders, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming 2021 van het Rijk. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document.

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. In de meicirculaire zijn met name mutaties als gevolg van wijzigingen in de rijksuitgaven verwerkt. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de najaarsnota.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven. Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. Op pagina 9 van de meicirculaire staat dit in een heldere tabelvorm gepresenteerd. Voor de jaren 2022-2024 meldt de meicirculaire dat de accressen ten opzichte van de septembercirculaire 2020 neerwaarts worden bijgesteld met ca. € 125 miljoen per jaar.

In deze meicirculaire 2021 is de incidentele extra compensatie in 2021 voor de Jeugdzorg verwerkt. Van de extra compensatie ad € 613 miljoen loopt € 493 miljoen via het gemeentefonds. Voor Druten betekent dit in 2021 een extra bedrag van € 486.000.

Technische samenvatting (Bijstellingen 2021 en volgende jaren)

De doorrekening van de meicirculaire 2021 laat het volgende beeld zien:

	Bedragen in € x 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
	Raming alg. uitkering bij PPN 2021 na doorrekening uitgangspunten	30.108	30.487	30.703	31.303	32.078
	PPN 2021 4 ^e comp. pakket	227				
	Saldo Herverdeeleffect minus suppletie-uitkering			-279	-557	-837
	PPN 2021 Extra middelen jeugd			240	240	240
A	Saldo Alg. uitk. na PPN 2021	30.335	30.487	30.664	30.986	31.481
B	Raming alg. uitkering obv meicirculaire 2021	31.180	30.836	30.942	31.193	31.724
C	Resultaat (= B -/- A) voor mutatie beheerproducten	+ / + 845	+ / + 349	+ / + 278	+ / + 207	+ / + 243
D	Mutatie beheerproducten	- / - 572,360	- / - 167,774	- / - 212,852	- / - 235,632	- / - 310,655
1	Armoedebestrijding kinderen	-3,936	-3,936	-3,936	-3,936	-3,936
2	Wet inburgering	nvt	-10,995	-5,568	-3,321	-0,818
3	Maatschappelijke begeleiding	-16,590				
4	Jeugd aan zet	-10,000				
5	Versterking gemeentelijke Anti discriminatie voorziening	-31,223	-7,613	-7,613	-7,613	-7,613
6	Aanpak problematiek Jeugd	-486,180				
7	Wet Open overheid	nvt	- 97,879	- 109,094	- 120,336	- 131,624
8	Aanpassing budgetten Wsw/participatie	-19,617	-24,490	-21,780	-18,665	-45,903
9	Rijksvaccinatieprogramma	- 4,814	- 4,814	- 4,814	- 4,814	- 4,814
10	Prenataal huisbezoek door JGZ	nvt	- 5,547	- 5,547	-5,547	-5,547
11	Prijscompensatie	nvt	-12,500	-54,500	-71,400	-110,400
E	Resultaat na mutatie beheerprodukten (=C-/-D)	+ / + 272,64	+ / + 181,226	+ / + 65,148	- / - 28,632	- / - 67,655

Technische samenvatting (Bijstellingen 2021 en volgende jaren)

Bovenstaand overzicht geeft een actualisatie van de beschikbare financiële ruimte na de meicirculaire 2021.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de aangegeven mutaties voor 2021 op de beheerproducten (D1 t/m D11) en het resterende voordelig saldo voor 2021 te verwerken via de begrotingswijziging van de perspectiefnota 2021. De mutaties voor 2022 en latere jaren verwerken we rechtstreeks in de concept-begroting 2022-2025.

Toelichting taakmutaties beheerprodukten

D1) Aanpassing decentralisatieuitkering armoedebestrijding kinderen

De verdeling van de middelen over de gemeenten is geactualiseerd op basis van de CBS gegevens over kinderen met een kans op armoede. Voor Druten stijgt de uitkering met ca. € 4.000 met ingang van 2022. We verwerken dit op grootboeknummer bijzondere bijstandsverlening.

D2) Wet inburgering

De integratie-uitkering Inburgering wordt verhoogd ten behoeve van de begeleiding van de bredere groep asielmigranten binnen de ondertussen-groep (inburgeraars die nog inburgeringsplichtig zijn onder de Wet Inburgering 2013). Dit volgt uit bestuurlijke afspraken. Daarnaast wordt er gecompenseerd voor het uitstel van invoering van de Nwi. We labelen de toegekende vergoedingen op grootboeknummer begeleiding statushouders.

D3) Maatschappelijke begeleiding:

Gemeenten ontvangen middelen voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Via deze meicirculaire wordt hiervoor voor Druten € 16.590 toegekend in 2021. In navolging van eerdere besluitvorming stellen we voor om deze middelen te labelen en toe te voegen aan grootboeknummer begeleiding statushouders.

D4) Jeugd aan Zet

Voor de wintereditie van "Jeugd aan zet" is subsidie bij het Rijk aangevraagd en toegekend. De uitbetaling van € 10.000 vindt plaats via deze meicirculaire en de subsidies zijn reeds verstrekt. We labelen deze middelen ter dekking van de uitgaven op Overig jeugd- en jongeren werk.

D5) Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening en decentralisatie-uitkering aanpak discriminatie en bevorderen samenleven

Druten heeft op aanvraag een decentralisatie-uitkering ontvangen van € 23.610 met als doel het stimuleren van effectief maatschappelijk initiatief op lokaal niveau ter voorkoming van discriminatie en het bevorderen van het samenleven. Daarnaast ontvangen we structureel middelen ad € 7.613 voor versterking van gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen n.a.v. het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag. We labelen dit bedrag voor 2021 gedeeltelijk op integrale veiligheid en gedeeltelijk op overige kunst voor de decentralisatie-uitkering.

D6) Middelen aanpak problematiek Jeugdzorg

Bij de voorjaarsnota heeft het kabinet voor 2021 € 613 miljoen beschikbaar gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Dit bedrag valt in een aantal delen uiteen. € 120 miljoen wordt via specifieke uitkeringen verdeeld en zullen aan een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's worden uitgekeerd. De overige middelen worden via de algemene uitkering verdeeld over de gemeenten. Voor Druten betekent dit een bedrag van € 486.180. Hiervan is € 253.080 bestemd voor o.a. aanpak van de consultatiefunctie GGZ en het tegengaan van wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpverleningsproblematiek. Daarnaast ontvangen we € 221.994 voor aanpak van de wachttijd bij specialistische jeugdzorg. Voor de POH jeugd GGZ ontvangen we € 11.106. Voorgesteld wordt om de incidentele

extra middelen in afwachting van nader (regionaal) beleid te labelen op individuele voorzieningen jeugd.

Verder is recent bekend gemaakt dat gemeenten voor 2022 € 1,314 miljard ontvangen van het kabinet voor verdere compensatie van de tekorten op de jeugdzorg. Voor extra budget voor de jaren na 2022 geldt het oordeel van de arbitragecommissie als zwaarwegende inbreng voor de kabinetsformatie. Voor de jaren na 2022 moeten afspraken gemaakt worden met het nieuwe kabinet. Omdat op dit moment de verdeling van de incidentele middelen voor 2022 nog niet bekend is, is dit nog niet financieel vertaald. Dit vindt waarschijnlijk plaats bij de komende septembercircularisatie 2021.

D7) Wet Open Overheid

In januari 2021 heeft de Tweede Kamer de (Wijzigingswet) Wet open overheid (Woo) aangenomen. Het betreft een initiatiefwet die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt ingetrokken bij inwerkingtreding van de Woo. Vooruitlopend op de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft het kabinet bij de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend onrecht" financiële middelen vrijgemaakt. De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Vooralsnog labelen we de middelen op juridische zaken, in afwachting van overheveling van de middelen naar de WDW voor de projectuitvoering.

D8) Integratie uitkering Participatie (o.a. Wsw)

De verdeling van de IU participatie middelen vanaf 2021 is geactualiseerd door toekenning van loon- en prijscompensatie. Daarnaast is de verdeling geactualiseerd op basis van de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie. Voor Druten betekent dit dat de rijksbijdrage in alle jaren hoger wordt. De rijksbijdrage betalen we door aan de MGR. We labelen deze bedragen op grootboeknummers werkvoorziening en reïntegratie.

D9) Rijksvaccinatieprogramma meningokokken

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken overgedragen aan de gemeenten. De daarmee gemoeide middelen worden toegevoegd aan de reeds eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma. We betalen deze middelen door aan de GGD en labelen het toegekende structurele bedrag ad € 4.814 op Jeugdgezondheidszorg.

D10) Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg

Vanaf 2022 zijn middelen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel "prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg". Met dit wetsvoorstel krijgen gemeenten de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen. De gemeente draagt de uitvoering van deze taak over aan de GGD, derhalve labelen we het structureel beschikbaar gesteld bedrag van € 5.547 vanaf 2022 op Jeugdgezondheidszorg.

D11) Aanpassing prijsindex

Via de meicircularisatie 2021 is de prijsindex aangepast t.o.v. de septembercircularisatie 2020. De verhoging van de index is meegenomen in de berekening van de algemene uitkering (opbrengstenkant). Het effect van de verhoogde index aan de kostenkant verwerken we via de concept begroting 2022-2025 en daarom labelen we deze bedragen hiervoor.

Overige aandachtspunten meicirculaire 2021

Aankondiging 5^e Compensatiepakket corona

Via deze meicirculaire wordt een vooraankondiging gedaan op het vijfde compensatiepakket corona. Vertaling van dit pakket vindt plaats via de september- en/of decembercirculaire 2021. Er komt compensatie voor Lokale cultuur en buurt- en clubhuizen (€ 60 miljoen), regionale en lokale cultuur (€ 51 miljoen), Meerkosten WMO en jeugdwet (€ 141 miljoen).

Nader advies herijking wordt binnenkort verwacht

Naar verwachting zal het aangepaste verdeelvoorstel in juni 2021 gereed zijn en samen met de geactualiseerde voorlopige uitkomsten per gemeente, gepubliceerd worden. Het gaat naast een aangepast verdeelvoorstel, op basis van onderzoeksjaar 2017, om actualisatie van de uitkomsten naar 2019. Ook de VNG zal vervolgens om advies worden gevraagd. Besluitvorming over definitieve invoering van de nieuwe verdeling, voorzien per 1 januari 2023, is aan het nieuwe kabinet.

Bijlage: meicirculaire 2021

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2602
Extern Zaak ID	Z/21/061020
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	12.1.4
Omschrijving	Gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen en The Economic Board – Zienswijze op de jaarrekening 2020
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten – team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Mollema, Esther
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Litjens, L (Louis)
Telefoonnummer steller	06-46824251

Bijlagen
Informatienota voor de raad over zienswijze op de jaarrekening 2020 van de Groene Metropoolregio en The Economic Board
Bijlage 2: Aanbiedingsbrief van het GO Arnhem Nijmegen over het jaarverslag en de jaarrekening 2020
Bijlage 1: Zienswijzebrief op jaarverslag jaarrekening 2020 van het GO Arnhem Nijmegen en The Economic Board
Bijlage 3: Jaarverslag 2020 van de Regio Arnhem Nijmegen, Bureau Brussel & The Economic Board
Bijlage 4: Aanbiedingsbrief jaarrekening 2020 van The Economic Board
Bijlage 5: Jaarrekening 2020 van The Economic Board

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	18 mei 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Toelichting

Gemeente Druten

De bedragen die terugkomen zijn nog niet ingevuld. Dit wordt aangevuld voordat de stukken naar de raden gaan.

Voorgesteld besluit

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1.1 In te stemmen met verzending van bijgevoegde zienswijzebrief over het jaarverslag en de jaarrekening 2020 van het GO Arnhem Nijmegen de The Economic Board (TEB) waarmee:

- het overschot van de voorlopige jaarrekening van het GO wordt ingezet voor de tijdelijke voortzetting van de 4 PFO–secretarissen (€ 42.000), liquidatiekosten (€ 7.500) en de financiële afronding van 2 projecten vanuit het PFO Economie (€ 12.865)
- het restant ad. € 88.527 terug wordt gegeven aan de deelnemende gemeenten, op basis van inwoneraantal op 1 januari 2019
- € 140.617 van het overschot van de voorlopige jaarrekening van Stichting The Economic Board als buffer bij de TEB wordt gelaten
- een bedrag € 70.908 zijn de niet bestede gemeentelijke inwonersbijdragen terug wordt gegeven aan de 18 deelnemende gemeenten.

Besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar

Zaaknummer: 61020

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze op de begroting en jaarrekening van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Kernboodschap

Het college stuurt een zienswijze op de begroting en jaarrekening 2020 naar het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen. Inhoud van deze zienswijze is dat Druten instemt met de begroting en jaarrekening waarmee:

- het overschot van de voorlopige jaarrekening van het GO wordt ingezet voor de tijdelijke voortzetting van de 4 PFO-secretarissen (€ 42.000), liquidatiekosten (€ 7.500) en de financiële afronding van 2 projecten vanuit het PFO Economie (€ 12.865)
- het restant ad. € 88.527 terug wordt gegeven aan de deelnemende gemeenten, op basis van inwoneraantal op 1 januari 2019
- € 140.617 van het overschot van de voorlopige jaarrekening van Stichting The Economic Board als buffer bij de TEB wordt gelaten
- een bedrag € 70.908 zijn de niet bestede gemeentelijke inwonersbijdragen terug wordt gegeven aan de 18 deelnemende gemeenten.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
dd-mm-yyyy	Besluit

Toelichting

Op 26 maart 2021 ontvingen de gemeenten van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem-Nijmegen het jaarverslag over 2020, inclusief de jaarrekening. De 18 gemeenteraden in het Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Arnhem-Nijmegen worden verzocht om voor 11 juni 2021 hun zienswijze naar voren te brengen, alvorens de vaststelling van het jaarverslag op 23 juni 2021 zal plaatsvinden in het Algemeen Bestuur van het GO. Voor Druten is deze zienswijze gemandateerd aan het college.

Gevolgen

Het resterende batig saldo van het GO AN bedraagt € 88.527. Dit wordt teruggegeven aan de deelnemende gemeenten. Dit gaat op basis van inwoneraantal op 1 januari 2019, wat inhoudt dat de gemeente Druten een bedrag van circa € 2.100 terugkrijgt. TEB zal een bedrag groot van €70.908,00 zijnde de niet bestede gemeentelijke inwonersbijdragen, teruggeven aan de 18 deelnemende gemeenten. De gemeente Druten krijgt een bedrag van ca. € 1.700 terug.

Uitvoering of Vervolgstappen

De zienswijze wordt tijdig naar de Groene Metropoolregio gestuurd.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

De gemeenteraden van 18 deelnemende gemeenten in de Regio Arnhem Nijmegen.

Tevens aangeboden aan de leden van het Bestuurlijk Overleg

Datum : 26 maart 2021
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : 545512
Contactpersoon : Henk van den Berg
Telefoonnummer : 06-46737374

Onderwerp: Voorlopige jaarrekening & jaarverslag 2020

Geachte leden van de raad,

Samenvatting

De gemeenteraden worden uitgenodigd een zienswijze over de (laatste) voorlopige jaarrekening 2020 van de Regio Arnhem Nijmegen naar voren te brengen voor 11 juni 2021. De jaarrekening is opgenomen in het laatste jaarverslag van het Gemeenschappelijk Orgaan.

Achtergrond

Op grond van artikel 10 van de regeling zendt het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan voor 15 april de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen een zienswijze over de jaarrekening naar voren brengen alvorens deze wordt vastgesteld. Het bestuur is voornemens de jaarrekening op woensdag 23 juni 2020 vast te stellen. Graag ontvangen wij een eventuele zienswijze voor vrijdag 11 juni 2020.

Deze jaarrekening is de laatste jaarrekening van het gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen City Region. Immers het GO is per 31 december 2020 opgehouden te bestaan waarmee deze jaarrekening tevens de liquidatierekening is.

Voor de liquidatie is door het bestuur een regeling opgesteld (liquidatieplan). Dit plan is aan de 18 colleges, na de besluitvorming op 2 december 2020, aangeboden aan uw college samen het verzoek de regionale samenwerking op te heffen.

Jaarrekening 2020

De voorlopige jaarrekening, zoals deze door het bestuur op 3 maart jl. is vastgesteld, sluit met een overschot van € 150.892,00. Het bestuur stelt voor van dit resultaat een bedrag van € 62.365,00 in te zetten voor:

- kosten voortzetting 4 PFO secretarissen eerste kwartaal 2021. Zoals door de Stuurgroep Versterking regionale samenwerking gemeld is het eerste kwartaal van 2021 een overgangperiode. In die overgangperiode is het werk van de 4 PFO's doorgegaan. Bedrag € 42.000,00.
- reservering voor (eventuele) liquidatiekosten die door de gastheergemeente worden gemaakt. Bedrag € 7.500,00.
- finale financiële afronding van 2 projecten PFO-Economie. Het betreft de MKB-deal en het project kosten onderzoek "Bruisende Binnensteden Krachtige Kernen". Bedrag € 12.865,00.

Het bestuur stelt voor het restant ad. € 88.527,00 terug te geven aan de deelnemende gemeenten. Dit gaat op basis van het inwoneraantal op 1 januari 2019.

The Economic Board

Onderdeel van de jaarrekening van het Gemeenschappelijk Orgaan is de verantwoording door de Stichting Economic Board van de door de 18 gemeenten beschikbaar gestelde inwonerbijdrage (€ 1,00). Het jaarverslag 2020, met de jaarrekening 2020, is digitaal beschikbaar via de website van The Economic Board.

Datum: 26 maart 2021
Ons kenmerk:
Pagina: 2

Het bestuur stelt voor een bedrag groot € 70.908,00 zijnde niet bestede gemeentelijke inwonerbijdragen terug te geven aan de 18 deelnemende gemeenten. Dit bedrag is het verschil tussen het verwachte overschot, zoals vermeld in de in september 2020 door The Economic Board aangeboden begroting 2021 en het werkelijk gerealiseerde overschot over 2020. Het bestuur is van mening dat een bedrag van € 140.617,00 voldoende buffer vormt om de bedrijfscontinuïteit te waarborgen tussen de aflopende en nieuwe vijf-jaarsperiode.

Slot

Mocht u naar aanleiding van deze brief nadere informatie of een toelichting wensen, dan kunt u zich wenden tot de secretaris (06-467373747 of info@regioan.nl).

Namens het Algemeen Bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen,

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Henk van den Berg
secretaris

Bijlagen: 1

i.a.a.: leden bestuur, netwerkdirectie, regiocoördinatoren (allen per mail).

GO Arnhem Nijmegen
Het Bestuur
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ ARNHEM

Gemeente Druten

Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

datum 20 mei 2021
onderwerp Zienswijze op de jaarrekening 2020
verzonden

contactpersoon

Esther Mollema
t 088 432 7104

ons kenmerk

Z/21/061020

Geacht bestuur,

Op 26 maart 2021 stuurde u ons het Jaarverslag 2020 van het Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Regio Arnhem Nijmegen. U vroeg ons om over deze documenten een zienswijze uit te brengen. Met deze brief voldoen wij aan dit verzoek.

Bestemming voorlopig resultaat

De voorlopige jaarrekening (tevens liquidatierekening van het GO Arnhem-Nijmegen) sluit met een overschot van € 150.892. Uw bestuur stelt voor van dit resultaat een bedrag van € 62.365 in te zetten voor:

- de tijdelijke voortzetting van de 4 PFO-secretarissen in het eerste kwartaal 2021 in verband met een goede overdracht naar de Groene Metropoolregio. De kosten hiervoor bedragen € 42.000.
- reservering voor (eventuele) liquidatiekosten die door de gastheergemeente zijn gemaakt: € 7.500.
- finale financiële afronding van 2 projecten PFO-economie. Het betreft de MKB-deal en het project kosten onderzoek 'Bruisende binnensteden Krachtige kernen'. Bedrag € 12.865.
- Uw bestuur stelt voor het restant ad. € 88.527. terug te geven aan de deelnemende gemeenten. Dit gaat op basis van inwoneraantal op 1 januari 2019.

Wij kunnen ons in uw voorstel vinden.

Verantwoording TEB

Onderdeel van uw jaarrekening is de verantwoording van de Stichting The Economic Board over de door de 18 gemeenten beschikbaar gestelde middelen (€1,00 per inwoner). Er is sprake van een overschot van € 212.525 dat als volgt wordt bestemd:

- een bedrag van € 140.617 wordt als buffer bij The Economic Board gelaten om de bedrijfscontinuïteit te waarborgen tussen de aflopende en nieuwe vijfjaarsperiode.
- een bedrag groot van € 70.908 zijn de niet bestede gemeentelijke inwonersbijdragen wordt terug gegeven aan de 18 deelnemende gemeenten.

Wij kunnen ons hierin vinden.

Conclusie

De inhoud van uw voorlopige jaarverslag en jaarrekening 2020 past ons inziens bij de afspraken die voor het begrotingsjaar 2020 gemaakt zijn. Wij dienen daarom een positieve zienswijze in over deze stukken.

Tot slot

Wij danken u voor uw inzet van de afgelopen jaren om van het gemeenschappelijk orgaan een succes te maken. Samen met u en anderen hopen wij ook van de Groene Metropoolregio een succes te maken.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

L. Litjens
secretaris

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld
burgemeester

Concept Jaarverslag 2020

Regio Arnhem Nijmegen

Bureau Brussel
&
The Economic Board

Vastgesteld op 3 maart 2021

Zaaknummer: 545512

Inhoudsopgave

Concept Jaarverslag 2020.....	1
Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Jaarrekening 2020	4
Een terugblik op 2020	6
Covid-19.....	6
Communicatie	6
Versterkingsproces.....	7
Bestuurlijke tafel	7
PFO Duurzaamheid.....	8
PFO Economie	10
PFO Mobiliteit.....	12
PFO Wonen.....	15
Bureau Brussel.....	17
Bijlage 1 Organogram.....	19
Bijlage 2 Het team	20

Andere foto's zijn uit eigen beheer. Bij stockfoto's staat fotograaf vermeld.

Inleiding

Dit jaarverslag is bedoeld om allen die betrokken zijn bij de regionale samenwerking, raadsleden, bestuurders en partners te informeren over de voortgang van de regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen. Een samenwerking die zich sinds 2016 richt op vier domeinen waarop 18 gemeenten zich gevonden hebben om lokale uitdagingen op de schaal van de regio Arnhem-Nijmegen aan te pakken.

Het jaarverslag bestaat uit de financiële verantwoording van het boekjaar en een verslag van de activiteiten. 2020 is het laatste jaar van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region. Per 31 december is deze samenwerking opgeheven. Een versterkte samenwerking, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, is per 1 januari 2021 gestart.

Jaarrekening 2020

De administratie van de regio wordt verzorgd door de gemeente Arnhem, die als sinds de start in 2016 fungeert als gastheergemeente. Hieronder treft u het overzicht aan zoals dat door de gemeente Arnhem beschikbaar is gesteld. De cijfers komen - uiteraard- overeen met de boekhouding van de gemeente Arnhem.

Accountantscontrole wordt uitgevoerd conform de daartoe strekkende regels van de gemeente Arnhem.

Totale baten	Begroot	Werkelijk
Gemeenschappelijke bijdrage 18 gemeenten	1.470.656	1.470.656
Lasten		
Stichting Economic Board	782.259	782.259
Bureau Brussel	298.000	256.342
Bureau Regio	142.072	142.072
Regiodag/regioactiviteiten	12.000	12.331
Communicatie	7.500	
Overige kosten	4.450	
PFO-secretarissen	224.365	167.945
Totaal lasten	1.470.646	1.360.949

De inwonerbijdrage voor 2020, groot € 1,88 per inwoner, is van alle 18 gemeenten ontvangen, gebaseerd op het inwoneraantal per 1 januari 2019.

Het jaar sluit met een overschot van € 109.697,00. De uitgaven komen nagenoeg overeen met de begroting. Meest opvallende afwijking zijn de kosten van de PFO-secretarissen. Deze zijn in de begroting te hoog ingeschat omdat bij het opstellen van de begroting een rekenmethodiek is toegepast die niet juist bleek te zijn. De kosten voor Bureau Brussel en de overige kosten (w.o. Regiodag en communicatie) zijn lager uitgevallen, wat mede te wijten is aan de pandemie.

Vanuit eerdere jaren was een bedrag van € 41.194,00 nog niet besteed. Dit maakt dat op 31 december 2020 een positief saldo resteert van € 150.892,00. Over de besteding van dit bedrag wordt het Bestuurlijk Overleg een voorstel gedaan.

De financiële verantwoording ziet op de 'organisatie' van het Gemeenschappelijk Orgaan. De programmagelden die door de 4 PFO's, veelal via de collectezakmethode, worden binnengehaald bij de deelnemende gemeenten, danwel uit bijdrage van provincie Gelderland of Rijk, worden via de betreffende PFO verantwoord. Zoals gebruikelijk is een actueel overzicht van deze middelen niet opgenomen in dit jaarverslag.

The Economic Board

Van de inwonerbijdrage wordt € 1,00 in twee termijnen overgemaakt aan de Stichting The Economic Board als basisfinanciering. Het financieel jaarverslag over 2020 van The Economic Board vindt u op de website [Fout! De hyperlinkverwijzing is ongeldig..](#) The Economic Board heeft laten weten over het jaar 2020 een bedrag groot € 211.525,00 overgehouden te hebben van de ontvangen inwonerbijdrage van de 18 gemeenten.

Bij de aanbidding van de begroting 2021, eind september 2020, heeft zij al melding gemaakt van het voornemen om omwille van de bedrijfscontinuïteit een deel van de middelen 2020 mee te nemen naar 2021. Enerzijds als overbrugging naar de ontvangst van de 1^e bijdrage 2021 medio februari/maart anderzijds vanwege de onduidelijkheid over voortzetting van de gemeentelijke bijdragen voor de 2^e vijfjaarsperiode. Dit heeft er toe geleid dat zij zeer voorzichtig is geweest met het doen van uitgaven in de 2^e helft van 2020.

Besluitvorming over het overschot dat resteert uit de gemeentelijke inwonerbijdrage vindt plaats in het Bestuurlijk Overleg.

Een terugblik op 2020

Alvorens uitgebreider stil te staan bij het werk dat in 2020 door 4 PFO's is verzet en terug te kijken op de activiteiten en resultaten van Bureau Brussel kort enige onderwerpen die speelden in de samenwerking binnen de regio Arnhem Nijmegen.

Covid-19

De Covid-19 crisis heeft ook de regionale samenwerking niet onberoerd gelaten. Na het 1e RegioOverleg(t) op 11 maart, waar de regio te gast was van het college van Heumen, zijn de daaropvolgende geplande samenkomsten van PFO's en Bestuurlijk Overleg voornamelijk online gehouden. Dit betekende dat één van de pijlers van regionale samenwerking, bestuurlijke ontmoeting, op een geheel nieuwe en andere wijze plaats heeft moeten

vinden. Ook de geplande RegioReis in mei 2020, naar Groningen, kon geen doorgang vinden.

Communicatie

De uitvoering van de in 2018 door het bestuur aangenomen notitie *Verbetering informatievoorziening* is ook in 2020 weer stevig doorgezet. De maandelijkse nieuwsbrief van de regio en de nieuwsbrief van Bureau Brussel ('Brussels Lof') hebben een groot bereik en worden goed gelezen.

Voor de interne medewerkers verschijnt sinds de herfst een aparte nieuwsbrief die het proces van versterken en bouwen aan een nieuwe regionale samenwerking toelicht. Deze tweewekelijkse nieuwsbrief voorziet in een behoefte. De abonneelst blijft groeien met collega's die geïnteresseerd zijn in alle ontwikkelingen. Intentie is deze nieuwsbrief ook in 2021 door te zetten.

In 2019 is gestart om vlogs te maken waarin de voorzitter van een PFO of Bestuurlijk Overleg kort verslag doet van wat in de vergadering besproken is. Ook dit initiatief bleek door het noodzakelijk online-vergaderen niet goed uitvoerbaar tegen redelijk kosten zodat in het najaar gestopt is met het maken van de vlogs.

Daarnaast wordt door het regiobureau veel aandacht besteed aan het actueel houden van de website www.regioan.nl. Voornamelijk de pagina Versterkingsproces blijkt in een grote behoefte te voorzien en gaf een actueel beeld van de stappen die werden gezet in het Versterkingsproces onder aansturing van de Stuurgroep Versterking regionale samenwerking.

Daarnaast zijn er meerdere actuele pagina's gecreëerd: res-regioan.nl, regioan.nl/polis/, regioan.nl/woondeal/, regioan.nl/mkb-deal/.

Versterkingsproces

Het Versterkingsproces, gestart in 2019, is in 2020 doorgezet.

Het proces heeft mede door de Covid-19 crisis vertraging opgelopen.

Het bleek voor de Stuurgroep niet mogelijk voor de zomer alle eindproducten ter besluitvorming aan de 18 gemeenten voor te leggen.

De Stuurgroep, bestaande uit de burgemeester Van Riswijk, Bruls, Marcouch en de wethouders Witjes, Fleuren, Derks en Verstand koos ervoor alle afgesproken stappen met belanghebbenden, ondanks de daardoor optredende vertraging, te doorlopen.

Daarmee stond het tweede half jaar in het teken van de gemeentelijke besluitvorming.

De Stuurgroep presenteerde de volgende voorstellen:

- Visie op de regio Arnhem-Nijmegen;
- Regionale agenda 2021-2025;
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen 2020.
- Bedrijfsplan.

De provincie Gelderland wilde graag met de regio samenwerken om zo een gezamenlijke gebiedsagenda voor de regio Arnhem-Nijmegen te laten ontstaan, waarin zowel de regiogemeenten als de provincie hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen zullen samenbrengen. Zij is in het hele versterkingsproces actief geïnformeerd en betrokken door de Stuurgroep. De keuze is gemaakt om de nieuwe samenwerking vast te leggen in een nieuw bestuursakkoord dat voortbouwt op het oude Bestuursakkoord (2017) maar dan met de hele regio en triple helix goed betrokken. De intentie is vastgelegd in een intentieovereenkomst die tegelijkertijd aan de colleges werd aangeboden.

Nadat op 6 oktober 2019 alle colleges instemde met de voorstellen, was het de beurt aan de gemeenteraden. Uiteindelijk besloten 17 gemeenteraden positief te adviseren waardoor de colleges over konden gaan tot het aangaan van de nieuwe versterkte samenwerking en tegelijkertijd besluiten tot opheffing van de huidige samenwerking. De gemeenteraad van Beuningen heeft de beslissing uitgesteld tot na de jaarwisseling.

Het hele versterkingsproces heeft de nodige inzet gevraagd van vele bestuurders en ambtenaren uit de regio. Ook voor het regiobureau vormde het secretariaatschap van de stuurgroep, deelname aan het ambtelijk kernteam en alle ondersteunde werkzaamheden (communicatie, financiën e.d.) forse extra inzet die deels is gecompenseerd door de inhuur van tijdelijk ondersteunende capaciteit (16 uur).

Bestuurlijke tafel

Het Bestuurlijk Overleg is in 2020 4 maal bijeen geweest. De eerste keer op de RegioOverleg(t) in Heumen. De volgende 3 geplande RegioOverleg(t) op locatie konden geen doorgang vinden. De vergaderingen van de 4 PFO's, het Bestuurlijk Overleg en de kring van gemeentesecretarissen vonden nadien, overwegend, online plaats op de 3 geplande dagen. De agenda en stukken van het Bestuurlijk Overleg zijn te vinden op de www.regioan.nl. De in 2019 gestarte vrijdagochtendontmoetingen (RegioOntmoet) zijn in 2020 vooral gebruikt om de bestuurders te informeren en te betrekken bij het versterkingsproces.

PFO Duurzaamheid

Dit is het laatste jaarverslag van PFO Duurzaamheid. In dit jaar is het PFO naast de vier reguliere regiodagen, drie keer extra bij elkaar gekomen in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem Nijmegen. Het voorbereidend regionaal ambtelijk overleg Klimaatberaad is acht keer bij elkaar gekomen. Naast besluiten nemen heeft het PFO ook kennis onderling gedeeld zoals over brandpreventie bij zonnepanelen en elektrische auto's en de impact van de Wespandief op windenergie op en rond de Veluwe.

Regionale routekaart

In dit jaar heeft het PFO de voortgang gemonitord met betrekking tot de uitvoering van de Regionale Routekaart. Hiervoor zijn datagegevens uit 2018 en 2019 gebruikt. De bestuurlijke samenvatting hierover is vastgesteld. De conclusie was dat we goed bezig zijn op het gebied van hernieuwbare energie, maar dat we op gebied van energiebesparing en elektrisch vervoer meer moeten stimuleren. Deze boodschap is overgedragen aan de Groene Metropoolregio.

In het kader van de Regionale Routekaart zijn enkele regionale projecten uitgevoerd waaronder het stimuleren van bewustwording in de gebouwde omgeving (enquête uitgezet), het verduurzamen van bedrijventerreinen, en duurzaam/circulair inkopen (in regionaal verband).

Vijftien colleges van B&W hebben het door het door PFO vastgesteld regionaal ambitiedocument circulariteit in GWW sector vastgesteld. Daarna is het bijbehorend programma inclusief de begroting voor 2021 door het PFO vastgesteld.

Energie inkoop

Op het gebied van energie inkoop is besloten om de huidige leveringscontracten voor elektriciteit en aardgas te verlengen tot 1 januari 2023. Om het vergroenen van aardgas te verbeteren besloot het PFO om in 2021, een nieuwe aanbesteding voor aardgas in regionaal verband voor te bereiden.

Naar aanleiding van de boerenprotesten tegen de stikstofuitstoot heeft de provincie een Gelderse Maatregelen Stikstof aanpak georganiseerd. Hierover is in PFO regelmatig de stand van zaken gedeeld en input gevraagd voor gesprekken met de provincie.

RES

Tot slot stonden 3 extra PFO's in het teken van de Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem Nijmegen. Deze RES is een verplichting in het kader van het nationaal Klimaatakkoord om 49% CO2 te reduceren in 2030. De werkorganisatie RES organiseerde deze PFO's en vele andere regionale bijeenkomsten (waaronder ruimte ateliers) voor de zestien deelnemende gemeenten (Montferland en Mook & Middelaar nemen deel in andere RESsen). Na vaststelling in het PFO Duurzaamheid is in januari 2020 de startnotitie RES door alle 16 gemeenteraden vastgesteld. In september 2020 hebben alle 16 colleges het concept bod RES 1.0 vastgesteld omdat deze uiterlijk 1 oktober 2020 moest zijn ingediend bij het Nationaal Programma RES. Ook alle reacties van gemeenteraden en andere stakeholders op het concept bod RES zijn meegestuurd. Vanaf oktober is de werkorganisatie gestart met de beantwoording van alle ontvangen reacties op het concept bod RES 1.0 en de verwerking daarvan in het definitief bod RES 1.0.

Het PFO heeft besloten om alle hierboven genoemde projecten voort te zetten via de opgave Circulaire regio van de Groene Metropoolregio.

PFO Economie

Coronacrisis

De regiogemeenten hebben onverwacht alle zeilen bij moeten zetten om de gevolgen van de coronacrisis te beteugelen. In het portefeuillehoudersoverleg economie deelden de wethouders hun zorgen over de gevolgen van de coronacrisis voor het lokale bedrijfsleven en hun ervaringen met de aanpak op lokaal niveau. Maar tegelijkertijd keken zij ook vooruit en bespraken wat nodig is om de regionale economie in de herstelfase een impuls te geven. De geïntensiveerde samenwerking wordt gezien als een belangrijke voorwaarde om te zorgen dat de regio weer sterk uit deze economisch crisis komt.

Economische ambities

In 2020 zijn weer stappen gezet in de concretisering van de drie regionale ambities die de portefeuillehouders economie hebben geformuleerd *op het gebied van 1. profilering, vitale binnensteden en vrijetijdseconomie, 2. arbeidsmarkt en 3. circulaire economie.*

Ad 1: In opdracht van de regio Arnhem Nijmegen is een regionale uitvoeringagenda opgesteld voor het Toeristisch Perspectief 2030. Het proces dat samen is doorlopen heeft de samenwerking in de regio op het gebied van Recreatie en Toerisme versterkt. De komende periode wordt benut om met partners de geformuleerde projecten uit te voeren, een gezamenlijke opdrachtverlening aan TVAN overeen te komen en de regio nog sterker te profileren.

Ad 2: er is een businesscase opgesteld voor een Skillshub waarbij gebruik wordt gemaakt van lopende- en nieuwe initiatieven die aansluiten bij de behoefte van het bedrijfsleven. Behoud en versterking van het arbeidspotentieel in onze regio vanuit een skills-gerichte oriëntatie staat hierbij voorop. Daarbij richt men zich niet alleen op werkzoekenden maar juist ook op het werk-fit houden van werkenden.

Ad 3: in de regio wordt goed aan de weg getimmerd op het gebied van circulaire economie. Alle regiogemeenten ondertekenden in december 2020 het manifest Circulaire Economie. Hierin wordt het bedrijfsleven aangespoord om het belang van een circulaire economie te onderkennen. Deze oproep kreeg gehoor getuige de medeondertekening door een aantal grote ondernemersorganisaties/-kringen in de regio. Als meest circulaire werklocatie van het jaar viel Synergiepark InnoFase in Duiven in de prijzen. Het synergiepark won de Circular Economy Award. Het zorgde ervoor dat de circulaire prijs, die jaarlijks door het vakblad BT wordt georganiseerd, in de regio blijft. Vorig jaar won het bedrijvenpark IPKW in Arnhem de award en in 2018 werd de regio Arnhem-Nijmegen als meest circulaire regio in Nederland uitgeroepen.

MKB-deal

In december kon een succes worden gevierd. Staatssecretaris Mona Keijzer kende de mkb-deal voor het project Sm@rtTogether aan de regio Arnhem Nijmegen toe. De regio krijgt de maximale bijdrage van €400.000 van het ministerie EZK. Daardoor kan de komende drie jaar een totale investering in het mkb van 1,6 miljoen worden gerealiseerd. De middelen worden ingezet om digitalisering bij enkele honderden midden- en kleinbedrijven te stimuleren.

The Economic Board (TEB)

Er wordt veel waarde gehecht aan de samenwerking in Triple Helix-verband die door de TEB wordt vormgegeven. De regio is door burgemeester Van Eert bestuurlijk in de Board vertegenwoordigd en draagt jaarlijks €1 per inwoner bij. Om te zorgen voor een goed verbinding met de regiogemeenten stond TEB in iedere PFO-vergadering op de agenda. In dit kader werd o.a. het Strategisch- en Tactisch Plan 2020-2025,

waarvan een investeringsagenda deel uitmaakt, besproken. De inhoudelijke focus ligt daarbij op de twee iconische clusters: Health, Hightech, Food én Energy. Ook de wijze waarop TEB in de Groene Metropoolregio vanaf 2021 wordt gepositioneerd kwam aan de orde.

Regionaal Programma werklocaties (RPW)

Om het aanbod aan bedrijvenlocaties in balans te brengen zijn er in 2018 afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in het RPW. Eén van de afspraken betreft de monitoring van de terreinuitgifte om tijdig bij te kunnen sturen.

Begin 2020 kwam uit de cijfers naar voren dat als gevolg van positieve economische ontwikkelingen in de afgelopen paar jaar de uitgifte van grond op bedrijventerreinen was versneld. Daaruit is geconcludeerd dat de afgesproken schrapopgave kon worden gestopt.

Vervolgens is in de tweede helft van dit jaar een nieuw RPW 2021-2024 opgesteld. Na de bespreking in de laatste PFO-vergadering van 2020 is dit document met bijbehorende documenten aan alle colleges aangeboden ter vaststelling in de gemeenteraden.

In het nieuwe RPW staat dat na jaren van krimp er tot 2030 ruim 120 hectare ontwikkelruimte voor nieuwe bedrijfspkavels wordt gezien. Daarvan is 40 hectare bestemd voor grote logistieke bedrijven (XXL-logistiek), waarvoor de regio een aantal voorwaarden heeft geformuleerd. Indachtig de geformuleerde ambities voor de Groene Metropoolregio is in het RPW aangegeven aan welke duurzaamheidsaspecten nieuwe bedrijvenlocaties moeten voldoen.

PFO Mobiliteit

Dit is het laatste jaar van het reguliere portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit. Vanaf 2021 gaat het om de Regionale Opgave "Verbonden Regio".

Naast een overgang van een GO Regio Arnhem Nijmegen naar een GR "de Groene Metropoolregio", hadden we dit jaar ook te maken met de COVID 19 pandemie. Dat betekende o.a. dat 11 maart 2020 voorlopig de laatste fysieke bijeenkomst was van het portefeuillehoudersoverleg, de digitale portefeuillehoudersoverleggen zijn daarna snel opgepakt.

Het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit heeft ook dit jaar weer een aantal belangrijke onderwerpen besproken en besluiten genomen.

ALGEMEEN

- **Regionaal Mobiliteitsfonds en bestedingsplan**

Dit jaar is het Mobiliteitsfonds voor het eerst volledig gefinancierd door de Regiogemeenten. De gemeentelijke bijdrage is €1,30 per inwoner/gemeente.

De onderwerpen/studies die hierna genoemd worden zijn (grotendeels) gefinancierd vanuit het mobiliteitsfonds en overeenkomstig het bestedingsplan 2020.

- **POLIS conferentie december 2020 Regio Arnhem Nijmegen**

Van 7-10 december heeft de jaarlijkse internationale POLIS conferentie plaatsgevonden in onze Regio. In verband met COVID 19, geheel digitaal. De conferentie was een groot succes met meer dan 900 digitale deelnemers uit 46 landen. De conferentie heeft ons ondanks de beperkingen van COVID 19, goed op de kaart gezet. De Regio Arnhem-Nijmegen presenteerde tijdens Polis 2020 het programma 'Meet the Dutch'. Hierin werden vier actuele thema's behandeld: Mobility Hubs, Smart charging the city, Changing mobility behaviour en Creating a zero emission corridor. Aan de hand van praktijkvoorbeelden uit de regio konden deelnemers inspiratie opdoen over slimme en duurzame mobiliteitsoplossingen en het stimuleren van duurzaam mobiliteitsgedrag.

De Europese Polis conferentie 2020 over duurzame mobiliteit is afgerond met een topontmoeting tussen bestuurders verantwoordelijk voor mobiliteit en vertegenwoordigers van de Europese Unie. Ze gingen in dialoog om hun bijdrage aan de Green Deal te bespreken hoe de EU steden en regio's kan ondersteunen om nog beter te presteren. In totaal zetten 16 regio's en steden hun handtekening onder de Urban Green-Deal-Makers Pledge, waaronder wethouders Timens namens de regio Arnhem Nijmegen. Daarin beloven ze zich volledig in te zetten om rond 2030 een emissiereductie van 55% te bereiken door de verschuiving naar duurzame stedelijke mobiliteit te versnellen. De Europese coronaherstelfondsen zijn daarbij cruciaal.

- **Mobiliteitsvisie provincie**

Als Regio hebben we gereageerd op de mobiliteitsvisie van de provincie. We hebben in deze reactie onze zorgen geuit over o.a. spoorontwikkelingen, het OV en de financierbaarheid van projecten (fiets, hubs, verkeersveiligheid e.d.).

Samen met ons eigen Mobiliteitsbeleid (o.a. het Ambitiedocument Duurzame Mobiliteit en Bereikbaarheid) zal de provinciale Mobiliteitsvisie gebruikt worden als opmaat vanuit Mobiliteit voor het in 2021 af te sluiten Bestuursaccord met de provincie.

- **Notitie Landbouwverkeer**

Door nieuwe wetgeving werden gemeenten geconfronteerd met landbouwverkeer op wegen, waar dat voorheen niet mogelijk was. De Regio heeft een coördinerende rol vervuld en geïnventariseerd waar de betreffende gemeenten (de problemen spelen niet overal in onze regio) tegenaan zijn gelopen door deze nieuwe wetgeving. Op basis van deze inventarisatie wordt het gesprek met de provincie in 2021 aangegaan.

SPOOR

- Spooragenda/ OV Toekomstbeeld 2040.

De Regio is via de landsdelige en landelijke "spoortafels" nauw betrokken bij de totstandkoming van het Toekomstbeeld OV 2040. Hierin geeft het Rijk aan wat kansrijke spoorcorridors en verbindingen zijn op de wat langere termijn, dat wil zeggen na 2030. Een van die kansrijke spoorcorridors is de zogenaamde "A12 corridor" (Utrecht-Arnhem-Duitse grens). Het gaat hierbij om personenvervoer (internationale (ICE Frankfurt en ICE Berlijn), nationale (6-8 intercity's) en regionale treinen) en goederenvervoer (Noordtak Betuweroute mogelijk via Arnhem).

Langs deze "A12" spoorcorridor liggen ook een aantal belangrijke Verstedelijkingslocaties uit de Woondeal/Verstedelijkingsstrategie met de Regio Arnhem Nijmegen, waaronder Arnhem Oost (10.000 woningen). De lobby richting het ministerie van I&W is door onze Regio in 2020 gestart en we gaan dat in 2021 verder oppakken met andere belangrijke partners langs de A12 corridor (bijvoorbeeld de Vervoerregio Amsterdam, G4, provincies Gelderland, Utrecht, NS en NS Internationaal, Regio's Foodvalley en Achterhoek, The Economic Board).

De lobby richting I&W richt zich op

- Het geven van rijksprioriteit aan een integrale gebiedsontwikkeling A12 corridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens
- Het verbeteren van de huidige ICE naar Frankfurt en op een nieuwe ICE verbinding (Berlijnlijn) via Arnhem (ook als duurzaam alternatief voor het vliegverkeer)
- Het realiseren van een ongelijkvloerse kruising bij spoorknoop Oost in combinatie met de ontwikkeling van de verstedelijkingslocatie Arnhem Oost
- Een Noordtak Betuweroute die niet via Arnhem loopt i.v.m. aantasting leefbaarheid in Arnhem (en omliggende kernen) en het belemmeren van de woningbouwlocatie Arnhem Oost.
- Mogelijke bijdragen aan de A12 vanuit het Groeifonds (of EU fondsen)

Daarnaast vinden belangrijke lobbywerkzaamheden ook plaats rondom de woondeal en verstedelijkingsstrategie (ministerie BZK en I&W, waarbinnen getracht wordt geld voor een goede bereikbaarheid van nieuwe woningbouwlocaties te ontvangen).

De regionale samenwerking voor "spoor" is geborgd in de *kopgroep spoor* (6 gemeenten) die een aantal keer per jaar samenkomt ter voorbereiding en advisering van het PFO, de spoortafels en het ambtelijk overleg.

HOOFDWEGENNET

- Studie Zuid- en Westflank Nijmegen

Deze studie, uitgevoerd in samenwerking met de provincie Gelderland is dit jaar afgerond.

- Studie A12 Arnhem Oost-Duitse grens

Deze studie "minder hinder A12" uitgevoerd in samenwerking met o.a. Rijkswaterstaat is inmiddels ook afgerond en wordt begin 2021 geaccordeerd door het BOM. Om de filedruk op de A12 te verminderen zijn aantal maatregelen voorgesteld, waaronder gedragsmaatregelen, maar ook voorstellen die meer in ruimtelijk vlak etc (BOM jan)

OV

- OV Concessie 2023

De provincie heeft de OV concessie 2023 (nieuwe aanbesteding) voor 2 jaar stilgelegd in verband met COVID 19. Voorafgaand aan deze stillegging heeft de Regio in het kader van het programma van Eissen, wensen vanuit de regiogemeenten aangegeven t.a.v. het toekomstig OV.

- Basismobiliteit

De Regio heeft in een studie onderzocht hoe de basismobiliteit verbeterd zou kunnen worden. "Dit heeft het rapport "Mobiliteit op Maat" opgeleverd. De provincie heeft helaas het voorstel van de Regio niet overgenomen en gekozen voor een halte taxisysteem (HUB taxi).

VERKEERSVEILIGHEID

- SPV 2030 (Strategisch Plan Verkeersveiligheid)

Subsidieregeling van het Rijk voor projecten die verkeersveiligheid verbeteren in gemeenten. De Regio heeft hierbij een coördinerende rol vervuld. Veel Regiogemeenten hebben projecten ingediend voor cofinanciering. Bijna alles is gehonoreerd door het ministerie. Totaal is er voor 5 mln binnengehaald voor onze regio

- Verkeersveiligheidsagenda

Eind 2020 is er in alle regiogemeenten in opdracht van de Regio een risicoscan uitgevoerd. Mede op basis hiervan zal in 2021 een verkeersveiligheidsagenda opgesteld worden voor 2021 e.v. Daarnaast hebben wij een tweetal studies uitgevoerd naar schoolroutes en 30 km/h binnen bebouwde kom.

FIETS

In 2020 is volop uitvoering gegeven aan de uitwerking van aantrekkelijk *regionaal (snel)fietsnetwerk*. Basis daarvoor is de *Samenwerkingsagenda Fiets Arnhem Nijmegen* en de werkagenda uit december 2019. In 2020 hebben we de plannen voor 4 kansrijke snelfietsroutes een stap verder weten te brengen. Dat is gelukt, onder andere voor de beoogde SFR Westflank, met als voorlopig hoogtepunt nieuwe bestuurlijk afspraken met betrokken gemeenten en provincie. In het vierde kwartaal is veel energie gestoken in de opzet van de nieuwe *meerjarige regionale werkagenda fiets*, waarbij we alle 18 gemeenten hebben geconsulteerd. De regionale samenwerking voor fiets is geborgd in de *kopgroep fiets* (6 gemeenten) die 6 keer per jaar samenkomt om het PFO en ambtelijk overleg van plannen en uitwerkingen te voorzien.

SLIM EN SCHOON ONDERWEG

Door corona moest een aantal projecten van Slim & Schoon Onderweg een andere invulling krijgen of ze werden vertraagd, toch is veel werk verzet. Vanuit communicatie is de website vernieuwd en de campagne Zo Werkt Het uitgevoerd. De mobiliteitsmakelaar heeft bij 38 werkgevers mobiliteitsonderzoek (postcodescans, enquêtes) uitgevoerd, en organiseerde voor 53 werkgevers mobiliteit gerelateerde acties (o.a. een beweegchallenge in Nijmegen en e-bike probeeracties). Ruim 2.800 werknemers namen deel aan die mobiliteitsacties. De logistiek makelaars hielpen ondernemers en overheden bij (het voorbereiden van) het slimmer en schoner maken van de logistiek. Zij hebben contact gehad met 120 bedrijven. Bij 30 bedrijven zijn activiteiten in uitvoering gebracht, zoals het inzetten van een EV-scan, gebruik van platformen, voorbereiding van een subsidie e.d. De campussen Arnhem en Nijmegen werden geholpen bij het corona-proof opstarten, de samenwerking wordt in 2021 uitgebouwd. Voor Anders Reizen A12 zijn vele acties uitgezet en maatregelen voorbereid die in 2021 worden uitgevoerd, als de samenleving na corona weer op gang komt. Het Slim Spitsen project Waalbrug heeft geleid tot structurele gedragsverandering en met de implementatie van 13 eHUBS in Arnhem en Nijmegen heeft de regio de eerste ervaringen opgedaan met elektrische deelmobiliteit. Ook is gewerkt aan een visie op logistieke hubs in de steden en regio. Voor de digitaliseringsopgave van mobiliteitsdata is een Plan van Aanpak goedgekeurd en een coördinator aangesteld die dit project vanaf januari 2021 gaat trekken.

PFO Wonen

2020: De regio als één woningmarkt

Wonen heeft met het sluiten van de Woondeal regionale prioriteit gekregen. De aankomende jaren moeten woningbouwprojecten versneld tot uitvoer worden gebracht. Er is veel voor nodig om dat te realiseren. 2020 heeft in het teken gestaan om daar als regio voorzieningen voor te treffen.

Woondeal en uitvoeringsplan

Op 4 maart 2020 werd de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen ondertekend met een steunverklaring van belangrijke private en maatschappelijke partners. De woningbouwopgave bestaat uit het bestaande woningtekort terugdringen tot 2% in 2030 (35.000 woningen). Om deze opgave te realiseren is een uitvoeringsplan opgesteld en zijn gemeenten aan de slag gegaan met de uitbreiding van hun plancapaciteit naar 130% van de behoefte.

Woningcorporaties hebben voor de bouw van ruim 4.000 woningen in de regio een beroep gedaan op de Regeling Vermindering Verhuurderheffing. Door binnen twee jaar te starten met de bouw van deze woningen ontvangen zij €25.000 korting per woning. De gemeente Nijmegen heeft twee aanvragen voor Woningbouwimpulsgelden gedaan: voor het stationsgebied en voor de Winkelsteeg (Kanaalzone). Daarnaast is er €5 miljoen aan de regio toegekend voor de (flexibele, tijdelijke) huisvesting van kwetsbare groepen. Deze middelen worden in ieder geval in de gemeenten Arnhem en Nijmegen ingezet. Om gemeenten te ondersteunen met extra ambtelijke capaciteit en kennis hebben het Rijk en de provincie middelen beschikbaar gesteld. De cofinancieringsregeling van de provincie is van kracht. De vliegende brigade / flexpool wordt uitgewerkt en is het eerste kwartaal van 2021 beschikbaar.

Animatiefilm Woondeal

De animatiefilm staat op regioan.nl/woondeal.

Publiek private Tempotafels

In de tweede helft van het jaar zijn de publieke private Tempotafels die uitvoering geven aan de Woondeal van start gegaan. Voor de versnellingsopgave zijn de meest kansrijke woningbouwprojecten in kaart gebracht. De regionale woningmarktmonitor brengt de woningmarktontwikkeling in beeld. Deze monitor kijkt terug en geeft daarmee inzicht in de voortgang. Daarnaast toont de monitor toekomstige ontwikkelingen.

Om de betaalbaarheid te waarborgen en tegelijkertijd in te zetten op versnelling en circulariteit, zijn de toepassing van innovaties als conceptueel bouwen en industrialisatie verkend.

Huisvesting specifieke doelgroepen

De aandacht voor de huisvesting van specifieke doelgroepen groeit op regionaal niveau. Ervaring en kennis zijn gedeeld en wordt bekeken wat er nodig is om tot realisatie van woonruimte voor de verschillende doelgroepen te komen. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten zijn afspraken gemaakt over het opstellen van een regionaal beleidskader. Daarnaast is er regionaal afstemming over standplaatsenbeleid voor woonwagens.

Stikstof

De regio ligt dichtbij Natura 2000 gebieden, waar de kritische depositiewaarde voor stikstof van veel habitattypen wordt overschreden. De in de Woondeal opgenomen projecten hebben voorrang gekregen in de aanvragen voor stikstofdepositieruimte. Begin 2021 start een regisseur Stikstof die namens de regio met de provincie afspraken maakt over het pakket Gelderse Maatregelen Stikstof. Met de ontwikkeling van circulaire en natuur-inclusieve woningbouw wordt bijgedragen aan verminderen stikstofdepositie (en vergemakkelijken vergunningverlening).

Verstedelijkingsstrategie

Ruimte is schaars. Om de groeiopgave (60.000 woningen tot 2040) goed en zorgvuldig vorm te geven in samenhang met de met landbouw, natuur, water, bereikbaarheid, duurzame energie, energie & klimaat wordt samen met de regio Foodvalley een verstedelijkingsstrategie opgesteld. In oktober 2020 hebben 26 gemeenten en 2 provincies ingestemd de contourennotitie dat de bouwstenen en uitgangspunten voor deze strategie beschrijft. In een ontwerpend onderzoek zijn drie verschillende toekomstvarianten uitgewerkt. Om gezamenlijk de juiste keuzes te maken richting een volwaardige verstedelijkingsstrategie, worden in de komende periode de vier bouwstenen verder uitgewerkt en aangescherpt.

Training Woonbeleid

In 2020 hebben beleidsmedewerkers Wonen en enkele collega's in het Sociaal domein de driedaagse training Woonbeleid gevolgd. Een training op maat georganiseerd door de VNG Academie samen met Platform 31.

Subregionale Woonagenda's

De drie subregio's geven uitvoering aan de subregionale woonagenda's. Naar aanleiding van de Woondeal hebben de subregio's hun Woonagenda herijkt.

Het portefeuillehouders overleg Wonen en het ambtelijk platform Wonen zijn in 2020 viermaal bijeen geweest. Een afsluitend overleg voor beide gremia staat gepland voor het eerste kwartaal 2021. De Woondeal regio Arnhem-Nijmegen en de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley gaan onderdeel uitmaken van de Groene groeiregio.

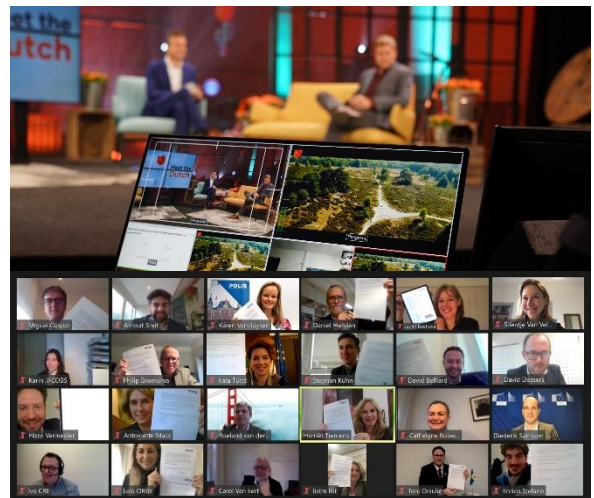
Bureau Brussel

Hoogtepunten en resultaten

Met het toewerken naar én een nieuwe regionale organisatie, én de nieuwe Europese periode 2021-2027, was 2020 een jaar van de winkel open houden tijdens de verbouwing en lockdown. In dit verslag geven we een inkijk in de resultaten die hierin geboekt zijn aan de hand van een aantal voorbeelden. 2020 was ook voor Bureau Brussel een uitdagend jaar in tijden van Covid-19 en aflopende EU fondsen. Ook in Brussel ging alles digitaal, wat toch flinke impact dreigde te hebben op samenwerkingskansen, partnerschappen en ontmoeting.

Profilering

Toch was dit hét jaar waarin we ons alvast als Groene Metropoolregio hebben geprofileerd, met name ten aanzien van duurzame mobiliteit tijdens de Polis conferentie in december 2020 vanuit de regio. Met [meer dan 900 deelnemers](#), veel Europese zichtbaarheid van de regio, en het aannemen van de Polis [Pledge](#) door 19 regio's in aanwezigheid van de Europese Commissie zijn veel van de doelstellingen behaald. Zo is actief opgeroepen Europese herstellfondsen ook voor duurzame verbindingen in te zetten. Tijdens de conferentie zagen we veel betrokkenheid van de hele regio, iets wat ook in uiting kwam tijdens de **European Week of Regions and Cities**. In de digitale editie van dit jaar heeft met name **NextGarden** / Lingewaard zich sterk gepresenteerd, samenwerking andere Europese regio's opgezocht, en zo voorgesorteerd voor Europese projecten. We zijn dus dankbaar voor alle flexibiliteit in de regio, waardoor het ook 'vanuit huis' gelukt is ons Europees te profileren.

Partners

Profilering leidt tot samenwerking, zeker met Europese partners die de regio niet van nature vinden. De Polis conferentie heeft tot een sterkere samenwerking met meer dan 80 Europese regio's en steden op mobiliteit geleid. Dit schept een goede basis voor meer activiteiten op 'verbonden regio', bijvoorbeeld door betere aansluiting op de Europese corridors (internationale treinen en binnenvaart). In 2021 geven we hier een vervolg aan. Ook in een ander netwerkverband, ERRIN, is actief bijgedragen aan de inzet op de Europese TEN-T vervoer corridors: we verwachten nu dat Europese regelgeving en funding beter gaat aansluiten bij initiatieven van de regio als de A12 spoorcorridor, Energy Hubs en schone binnenvaart.

Ook is de samenwerking met andere Energy regio's verstevigd, met name in het European Hydrogen Valleys Platform. Dit heeft ook al geleid tot eerste projectresultaten.

Niet alleen Europese partners, maar ook regionale partners zijn verder aangehaakt, geadviseerd en geïnformeerd over Europese kansen. Niet alleen de clusters rondom the Economic Board, maar ook organisaties als Royal Eijkelkamp (advies en netwerk EU aanvraag), Foundation for Global Goals (Rheden), Radboud Universiteit, Rijnstate, Van Hall Larenstein en bedrijven als NedStack.

Europese public affairs gebeurt ook steeds meer in Oost Nederlands verband. Met 'Think East Netherlands' gaat ook Oost-Nederland met steun van de twee provincies en Oost NL actief in samenwerking met ons aan de slag op de Bureau Brussel thema's Energy, Health High Tech en Circular. Begin 2021 leidt dit tot een Strategische Innovatie en Investeringsagenda, waarmee we gezamenlijk voor EU fondsen kunnen gaan.

Desalniettemin bleek 2020 een lastig jaar voor Europese partnerschappen. Bureau Brussel is normaal gesproken bij uitstek in staat om vanuit Europese ontmoeting kansen voor de regio op het spoor te komen. We zijn dus blij dat we wel hebben kunnen voortbouwen op bestaande partnerschappen.

Projecten

Ook is de regio er in geslaagd regionale aanvragen bij de EU van de grond en goedgekeurd te krijgen. Het huidige portfolio van projecten gaat om minstens 5,8 mln baten, tegen 1,5 miljoen kosten (+ 10 miljoen baten voor regionale partners). Op schone scheepvaart (ET Transshipment Hub), zorginnovatie (dRural) en waterstof hebben we projecten goedgekeurd gekregen. In totaal is er ca. 80 miljoen euro in de regio geland afgelopen jaar (401,3 mln sinds 2014). Dit is geen direct 'Bureau Brussel resultaat' maar wel wat we faciliteren en waar we voor pleiten in Brussel en regio. Ook dit jaar was er in meer dan de helft van de gevallen niet alleen sprake van Europees geld, maar ook bijbehorende Europese samenwerking. Relaties met Europese regio's en andere stakeholders zijn hiervoor onontbeerlijk.

In 2020 is een effect dat we hebben gezien dat Europese projectontwikkeling heeft geïnspireerd en initiatieven in de regio van de grond heeft helpen krijgen. In minstens twee gevallen kon een Europese kans in eerste instantie niet opgepakt worden door gebruik aan ruimte en capaciteit in de regio. Ondertussen zien we zowel op voedselstrategie (feed the city) als op elektronica hub (repair economy) concrete projecten in de regio, waar helaas de EU samenwerking en subsidie nog te vroeg voor kwam.

Desalniettemin, deden zich zoals verwacht minder specifieke projectkansen voor, met name door de aflopende EU fondsenperiode. Daarom hebben we in 2020 ons voornamelijk gefocust op lobby voor de nieuwe Europese fondsen, met het nieuw Meerjarig Financieel Kader dat in 2021 van start gaat.

Doorontwikkeling

Maar 2020 stond uiteraard ook voor een groot deel in het teken van het regionale versterkingsproces richting de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Vanaf de zomer zijn we als Bureau Brussel ook begonnen met de voorbereiding van de nieuwe Public Affairs Strategie. In de Regionale Agenda zijn specifiek activiteiten op lobby benoemd. Dit wordt gevat in een 'Public Affairs Strategie'; de Groene Metropoolregio wil een sterke samenwerking, lobby en positie met het Rijk, EU en Duitsland.

Voor 2021 worden nieuwe Bureau Brussel activiteiten meegenomen in de nieuwe Public Affairs Strategie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Praktisch betekent dit dat de thema's Energy, Mobiliteit, Health High Tech, Circulaire Economie blijven staan uit het [jaarplan 2020](#). De precieze inzet wordt nu bijgewerkt, op basis van de invulling van de regionale opgaven. Hier verwachten we veel Europese kansen en sterkere regionale voeding. Naar een Europese Groene Metropoolregio!

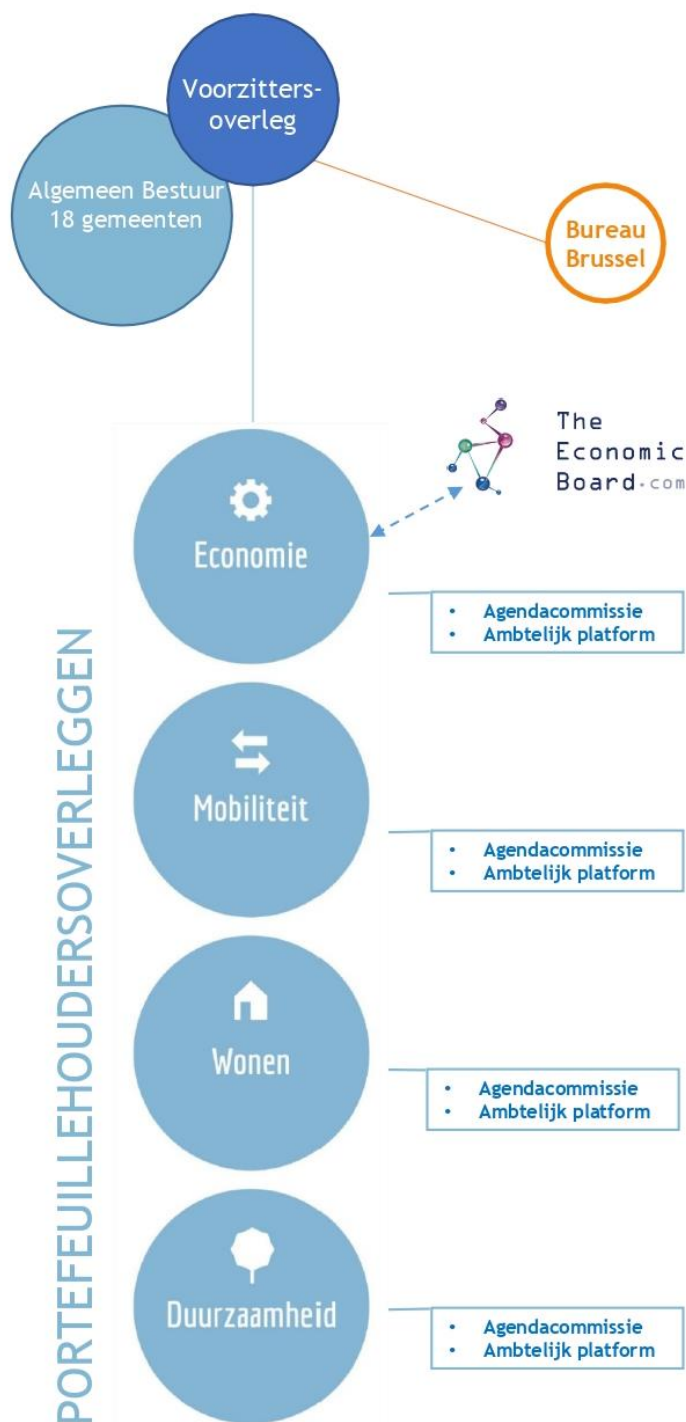
Bijlage 1 Organogram

Inrichting van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Provincie

Rijk

Europa

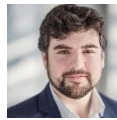
Bijlage 2 Het regioteam

Henk van den Berg
Secretaris

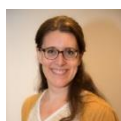
Rachel Drosterij
Managementassistent &
Communicatie

Arnout Smit
Bureau Brussel
Adviseur Europese Zaken

Geert Ritsema
Bureau Brussel
Adviseur Europese Zaken

Maaïke Mulder
Ondersteuner
Versterkingsproces

Ferit Bahceci
Bureau Brussel
Trainee

PFO-secretarissen

Patrick Aelmans
PFO Duurzaamheid

Yvonne Hazelaar
PFO Economie

Suzanne Hesseling
PFO Mobiliteit

Elke Dreier
PFO Wonen

Regio Arnhem Nijmegen
T.a.v. Algemeen Bestuur
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Nijmegen, 03.05.2021

Betreft: jaarverslag en jaarrekening 2020 van The Economic Board

Geachte bestuurders,

Wij delen bij dezen met u de definitieve versies van het jaarverslag en de jaarrekening met accountantsverklaring. Wij richten ons met deze brief tot de (voormalige) Regio Arnhem Nijmegen en niet de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, omdat in 2020 het eerste orgaan actief was.

Jaarverslag

COVID-19 heeft een grote impact gehad op het verloop van het jaar 2020. In het jaarverslag besteden wij daar op verschillende plekken aandacht aan. Het jaarverslag 2020 kent dezelfde verschijningsvorm als het vorige jaarverslag. De lezer krijgt de informatie op een overzichtelijke manier gepresenteerd in een aantrekkelijk vormgegeven digitaal magazine. Voor de geïnteresseerde lezer zijn er doorklikmogelijkheden om meer informatie te verkrijgen.

U komt via [deze link](#) bij het jaarverslag. Het is op die pagina ook mogelijk een eenvoudig opgemaakte pdf-versie van het jaarverslag te downloaden. Het jaarverslag is in april vastgesteld door de board.

Jaarrekening

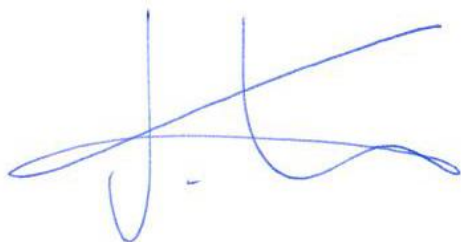
De jaarrekening kent eenzelfde opzet als afgelopen jaren. De financiële auditcommissie van de board, onder voorzitterschap van burgemeester Carol van Eert, heeft de concept jaarcijfers en concept jaarrekening besproken op 15 maart en 15 april. De leden van The Economic Board hebben de jaarrekening vervolgens goedgekeurd in april. Wij kiezen ervoor een ongetekende versie van de jaarrekening te versturen en te publiceren op onze website, om onrechtmatig gebruik van de handtekeningen te voorkomen. De getekende versie van de jaarrekening is in te zien op het kantoor van het projectbureau.

Het algemeen bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen heeft op 3 maart als onderdeel van haar liquidatie besloten de regiogemeenten voor te stellen de overgebleven gelden bij The Economic Board terug te vorderen. Wij betreuren dit besluit. In de jaarrekening hebben wij rekening gehouden met deze mogelijke terugvordering.

Tot slot

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Wij zijn u zeer erkentelijk voor het beschikbaar stellen van de financiële middelen. Wij verzoeken u, met het indienen van deze verantwoordingsdocumenten, de door ons ontvangen basisfinanciering over 2020 definitief vast te stellen (de zogenaamde subsidievaststelling).

Met vriendelijke groet,

Sigrid Helbig
Directeur

JAARREKENING 2020

**STICHTING ECONOMIC BOARD REGIO ARNHEM-NIJMEGEN
NIJMEGEN**

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT

A.	Opdracht	pagina 3
B.	Samenstellingsverklaring	pagina 3
C.	Algemeen	pagina 4
D.	Resultaten	pagina 4

JAARREKENING

1.	Balans per 31 december 2020	pagina 5
2.	Staat van baten en lasten over 2020	pagina 7
3.	Kasstroomoverzicht 2020	pagina 8
4.	Grondslagen voor waardering en bepaling exploitatieresultaat	pagina 9
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2020	pagina 11
6.	Toelichting op de staat van baten en lasten	pagina 13

Overige gegevens

1.	Ontbreken van de verklaring	pagina 17
2.	Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat	pagina 17

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

Nijmegen, 22 april 2021

Geacht bestuur,

A. Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2020 van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen samengesteld.

Het bestuur van de stichting is op grond van wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de jaarrekening.

B. Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen is door ons opgesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2020 en de staat van baten en lasten over 2020 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij deze jaarrekening wordt door de externe accountant Reith & Ten Böhmer, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een controleverklaring verstrekt. Voor deze controleverklaring verwijzen wij naar de overige gegevens.

C. Algemeen

Bedrijfsgegevens

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Directie

Per balansdatum wordt de directie gevoerd door mevrouw S.M. Helbig.

D. Resultaten

Het exploitatieresultaat over 2020 bedraagt € 38.244.

De vergelijking van de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting ziet er als volgt uit:

	Gerealiseerd		Begroot		Vershil
	€	%	€	%	€
Baten	889.737	100,0	828.000	100,0	61.737
Personeels- en salariskosten	516.547	58,1	580.000	70,0	-63.453
Huisvestingskosten	38.560	4,3	40.000	4,8	-1.440
Reiskosten	2.771	0,3	17.000	2,1	-14.229
Projectondersteuning	132.351	14,9	60.000	7,2	72.351
Communicatie / Media	116.642	13,1	100.000	12,1	16.642
Advieskosten	5.285	0,6	22.000	2,7	-16.715
Administratiekosten	20.271	2,3	15.000	1,8	5.271
Afschrijvingskosten	8.043	0,9	8.000	1,0	43
Kantoorkosten	11.023	1,2	16.000	1,9	-4.977
Onvoorzien	0	0,0	20.000	2,4	-20.000
Totaal Lasten	851.493	95,7	878.000	106,0	-26.507
Exploitatieresultaat	38.244	4,3	-50.000	-6,0	88.244

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Administratiekamer B.V.

De heer A.W.N. Wijers

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2020
(na verwerking exploitatieresultaat)

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	6.899	14.942
Vlottende activa		
Overige vorderingen	20.495	40.210
	20.495	40.210
Liquide middelen	249.437	109.951
 Totaal	 <u>276.831</u>	 <u>165.103</u>

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Stichtingskapitaal		
Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserve	92.850	54.606
	142.850	104.606
Kortlopende schulden		
Crediteuren	32.322	16.763
Belastingen	13.682	14.008
Overige schulden	87.977	29.726
	133.981	60.497
Totaal	<u><u>276.831</u></u>	<u><u>165.103</u></u>

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

	2020	2019
	€	€
Baten	889.737	869.831
Personeels- en salariskosten	516.547	537.812
Huisvestingskosten	38.560	32.217
Reiskosten	2.771	16.224
Projectondersteuning	132.351	100.046
Communicatie/Media	116.642	150.679
Advieskosten	5.285	31.323
Administratiekosten	20.271	19.947
Afschrijvingskosten	8.043	7.969
Kantoorkosten	11.023	15.688
Onvoorzien	0	0
Totaal Lasten	851.493	911.905
Exploitatieresultaat	38.244	-42.074

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2020

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2020	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	38.244	
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	8.043	
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	19.715	
Mutatie kortlopende schulden	73.484	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		139.486
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa		0
		<u>139.486</u>

Samenstelling geldmiddelen

	2020	
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	109.951	
Mutatie liquide middelen boekjaar	139.486	
Geldmiddelen per 31 december		<u>249.437</u>

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING EXPLOITATIERESULTAAT

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen is feitelijk en statutair gevestigd op Korte Nieuwstraat 6, 6511 PP te Nijmegen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65371992.

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

De jaarrekening is opgesteld conform de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Terugbetaling Subsidie Gemeenten

De stichting heeft de afgelopen vijf jaar telkens een overschot op de ontvangen basisfinanciering gerealiseerd. Omdat de overboeking van middelen in maart van het lopende jaar plaatsvindt, werd er telkens een minimale buffer van twee maanden (circa 130.000 euro) aangehouden. In het kader van de subsidierelatie van TEB en de Regio Arnhem Nijmegen is elk jaar goedkeuring gevraagd om overgebleven bedragen over te mogen hevelen naar het volgende jaar; dit is telkens gehonoreerd. Dat was ook de intentie voor het boekjaar 2020. Het algemeen bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen heeft in oktober 2020 goedkeuring gegeven aan de begroting 2021 van TEB. In deze begroting is uitgegaan van een gelijkblijvende basisfinanciering van circa 780.000 euro en werd er een overschot van 140.000 euro over het boekjaar 2020 geprognoseerd. Omdat pas in december definitief duidelijk werd welke gemeenten een bijdrage zouden blijven geven en hoe groot de basisfinanciering uiteindelijk zou worden, is in de tweede helft van 2020 voorzigtiger geld uitgegeven. Hierdoor is er 70.000 euro minder uitgegeven dan was begroot. TEB heeft in februari bij de liquidatie van de Regio Arnhem Nijmegen gevraagd het totaal gerealiseerde overschot van nu 210.000 euro over te mogen hevelen naar 2021. Het algemeen bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen heeft besloten niet in te stemmen met dit verzoek en heeft aan de gemeenten voorgesteld 70.000 euro terug te vorderen, onder andere omdat in haar ogen de toelichting van de bestemming van de gelden onvoldoende was. De schuld van 70.000 euro heeft hierop betrekking. Deze post is gereserveerd voor het geval de regiogemeenten definitief besluiten de gelden terug te vorderen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Na balansdatum is bekend geworden dat veertien van de achttien regiogemeenten via de inwonersbijdrage zullen blijven bijdragen aan de basisfinanciering van The Economic Board. De bijdrage van de gemeenten zal in 2021 uit komen op € 697.000.

Subsidie Provincie Gelderland voor het project Triple Helix 3.0

In 2020 is door de provincie een subsidie voor het project "Triple Helix 3.0" toegekend van maximaal € 150.000. In 2020 is een voorschot van 80% ontvangen, derhalve € 120.000. Deze subsidie is toegekend voor het opstellen van een uitvoeringsplan om te komen tot een eerste nieuwe investeringsagenda van The Economic Board. De ontvangen bijdrage van € 120.000 is verwerkt onder de baten (zie blz. 13) en de kosten van dit project ad. € 123.108 is verwerkt onder de lasten onder het kopje projectondersteuning. (zie blz. 14). Per 31 december 2020 is het project nog niet afgerond.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffings- of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de stichting krachtens een financiële lease-overeenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële lease-overeenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële lease-overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten

De baten bestaan uit subsidiebijdragen van €1 per inwoner van de deelnemende gemeenten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van economische levensduur. Boekwinsten en - verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten alleen voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Bestemming exploitatieresultaat 2020

Het exploitatieresultaat over 2020 bedraagt € 38.244.

De voorgestelde bestemming is opgenomen onder de toelichting op de balans.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Materiële vaste activa		
Stand 1 januari	14.942	22.062
Investerings	0	849
Afschrijving	<u>8.043</u>	<u>7.969</u>
Stand 31 december	<u>6.899</u>	<u>14.942</u>
<i>De materiële vaste activa betreft inventaris. Er wordt voor de inventaris geen restwaarde gehanteerd.</i>		
Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	7.924	8.507
Doorbelastingen Provincie Gelderland/HAN/Gemeente Arnhem	497	26.973
Waarborg	225	225
Subsidie Ministerie van SZW project "Duurzaam Inzetbaar"	6.250	0
Overige vorderingen	<u>5.599</u>	<u>4.505</u>
	<u>20.495</u>	<u>40.210</u>
Liquide middelen		
Rabobank	119.425	59.945
Rabobank spaarrekening	<u>130.012</u>	<u>50.006</u>
	<u>249.437</u>	<u>109.951</u>
<i>De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.</i>		

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand 1 januari	50.000	50.000
Dotatie boekjaar	0	0
Stand 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Bestemmingsreserve		
Stand 1 januari	54.606	96.680
Resultaat boekjaar	38.244	-42.074
Stand 31 december	<u>92.850</u>	<u>54.606</u>
<i>De bestemmingsreserve ultimo 2020 zal in 2021 worden aangewend voor diverse activiteiten, die aansluiten bij de strategische doelstellingen van de Stichting zoals vastgelegd in het strategisch plan. De activiteiten hebben betrekking op de onderwerpen Food, Health en Energy.</i>		
Crediteuren		
Crediteuren	32.322	16.763
	<u>32.322</u>	<u>16.763</u>
Belastingen		
Loonheffingen	13.682	14.008
	<u>13.682</u>	<u>14.008</u>
Overige schulden		
Voorziening vakantiegeld	17.977	17.580
Nettolonen	0	146
Terugbetaling subsidie gemeenten	70.000	0
Overige te betalen kosten	0	12.000
	<u>87.977</u>	<u>29.726</u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De stichting heeft per 15 april 2019 een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van een kantoor- en bedrijfsruimte. De huurverplichting bedraagt op jaarbasis € 36.587,64 exclusief btw. Er is sprake van onbelaste huur. De looptijd van de verplichting is van 1 mei 2019 tot en met 30 april 2020. Opzegging kan gebeuren met inachtneming van een termijn van drie maanden voorafgaande aan het verstrijken van de lopende periode. Anders wordt de huurovereenkomst verlengd tot en met 28 februari 2021.

De stichting is in 2020 een subsidie project gestart genaamd Triple Helix 3.0. De looptijd van het project was in eerste instantie van 19 februari 2020 tot en met 2 november 2020. Vanwege de uitbraak van het Corona virus is verzocht tot verlenging van het project. Dit verzoek is in januari 2021 goedgekeurd, hiermee is de projectduur verlengd tot 1 juli 2021. De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 150.000. 80% hiervan zijnde € 120.000 is als voorschot uitgekeerd in 2020. Het restant voorschot van 20% zijnde € 30.000 wordt uitgekeerd in januari 2021.

Voorstel exploitatiebestemming

De directie stelt voor om € 38.244 van het exploitatieresultaat over 2020 toe te voegen aan de bestemmingsreserve. Vooruitlopend op de vaststelling door de bestuursvergadering is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Baten		
Subsidie gemeenten	782.259	778.488
Terugbetaling subsidie gemeenten	-70.000	0
BTW teruggave gemeenten	51.104	71.343
Subsidie Provincie Gelderland project "Triple Helix 3.0"	120.000	0
Subsidie Ministerie van SZW project "Duurzaam Inzetbaar"	6.250	0
Overige baten	124	20.000
	<u>889.737</u>	<u>869.831</u>

Er zijn diverse in kind bijdragen. Deze zijn opgenomen in het bestuurlijk verslag.

	2020	2019
	€	€
Personeels- en salariskosten		
Loonkosten	421.565	443.668
Voorziening vakantiegeld	25.825	24.064
Sociale verzekeringen	50.934	47.615
Ziekengeldverzekering	12.578	9.725
Reiskostenvergoedingen	2.528	2.632
Werkkostenregeling vrije ruimte	1.581	1.337
Scholingskosten	1.566	7.147
Overige personeelskosten	-30	1.624
	<u>516.547</u>	<u>537.812</u>
Huisvestingskosten		
Huur	36.190	23.861
Parkeerkosten	1.595	2.435
Overige huisvestingskosten	775	5.921
	<u>38.560</u>	<u>32.217</u>
Reiskosten		
Declaratie zakelijke kilometers	2.287	7.186
Reis- en verblijfskosten	484	9.038
	<u>2.771</u>	<u>16.224</u>
Projectondersteuning		
Projectstimulering	6.439	35.713
Events	2.804	64.333
Kosten project "Triple Helix 3.0"	123.108	0
	<u>132.351</u>	<u>100.046</u>
Communicatie/Media		
Internet en automatiseringskosten	11.490	12.291
Telefoon	2.679	3.617
Content website	22.857	15.877
Marketing en regiobranding	35.525	55.805
Advertentie- en reclamekosten	44.091	63.089
	<u>116.642</u>	<u>150.679</u>

	2020	2019
	€	€
Advieskosten		
Advieskosten	<u>5.285</u>	<u>31.323</u>
Administratiekosten		
Administratiekosten	18.731	18.477
Salarisadministratie	<u>1.540</u>	<u>1.470</u>
	<u>20.271</u>	<u>19.947</u>
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	<u>8.043</u>	<u>7.969</u>
Kantoorkosten		
Kantoorartikelen	1.404	2.097
Verzekeringen	2.297	2.268
Kleine aanschaffingen	554	1.850
Contributies en abonnementen	4.080	2.700
Representatiekosten	2.286	6.270
Rente en bankkosten	227	388
Overige kantoorkosten	<u>175</u>	<u>115</u>
	<u>11.023</u>	<u>15.688</u>
Onvoorzien		
Uitgaven onvoorzien	<u>0</u>	<u>0</u>

Binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen waren over het boekjaar 2020 5,45 fte werkzaam (2019: 5,39 fte). Deze fte is verdeeld over 7 medewerkers.

De salarissen binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen voldoen voor 2020 aan de vereisten van de Wet normering topinkomens (WNT)

ONDERTEKENING BESTUUR VOOR AKKOORD

Nijmegen, 2021

Directeur: Mevrouw S.M. Helbig

Voorzitter: De heer A. Marcouch

Voorzitter financiële auditcommissie: De heer C.F. van Eert

Bestuurder: Mevrouw M. Esselbrugge

OVERIGE GEGEVENS

1. Ontbreken van de verklaring

Conform artikel 15.3 van de oprichtingsakte wordt de accountantsverklaring door de directie van de stichting aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat

In de statuten is geen vermelding over de bestemming van het exploitatieresultaat opgenomen. Echter in de vergadering is overeengekomen, dit resultaat mee te nemen naar een opvolgend jaar.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2667
Extern Zaak ID	Z/21/061027
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	12.1.5
Omschrijving	Zienswijze op de begroting 2022 van de Groene Metropoolregio en The Economic Board
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten – team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Mollema, Esther
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee – Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	06-46824251

Bijlagen
Informatienota Zienswijze op de conceptbegroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen
bijlage 1: Brief gemeenteraden inzake aanbieden conceptbegroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen
bijlage 2: Conceptbegroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen
bijlage 3: Zienswijzebrief
bijlage 4: Brief onderzoek The Economic Board

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	25 mei 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Besluit

Gemeente Druten

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar

Zaaknummer: 61027

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: zienswijze op de begroting van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2022

Kernboodschap

De Groene Metropoolregio is op 1 januari 2021 van start gegaan en vraagt om een zienswijze op de conceptbegroting. In de brief is de Drutense reactie opgenomen. Die houdt in dat de concept begroting onder voorbehoud wordt vastgesteld. Voor het deel van de bijdragen aan het Regiobureau en The Economic Board zijn middelen gereserveerd. Voor de vijf regionale opgaven geldt net als voor de andere gemeenten, dat het gesprek over deelname aan de opgave in het gemeentebestuur wordt gevoerd. Op 1 juli 2021 spreekt uw raad hierover en daarna sturen we de reactie naar de Groene Metropoolregio. Voor wat betreft de deelname aan The Economic Board gaat Druten de voor- en nadelen kritisch tegen het licht houden in 2022 en de investeringen afwegen tegen de opbrengsten. Hierover wordt een separate brief gestuurd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
dd-mm-yyyy	Besluit

Toelichting

Het college is deelnemer aan de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen. De Groene Metropoolregio is op 1 januari 2021 van start gegaan en vraagt om een zienswijze op de conceptbegroting.

In de concept begroting 2022 zijn de kosten opgenomen van het regiobureau, de jaarlijkse bijdrage aan de Stichting The Economic Board en de financiële uitwerking van de vijf centrale opgaven uit de regionale agenda 2022. De opgaven zijn "verbonden regio", "productieve regio", "circulaire regio", "ontspannen regio" en "groene groei regio". Druten kan instemmen met de begroting onder voorbehoud.

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft voor 2022 al een incidentele subsidie van de provincie ontvangen van € 600.000. Daarom is voor het regiobureau voor 2022 eenmalig een lagere gemeentelijke bijdrage van € 1,73 per inwoner in haar conceptbegroting opgenomen. Vanaf 2023 komt de bijdrage weer op het oorspronkelijke bedrag van € 2,50 per inwoner.

Omdat in de meerjarenschijf 2022-2025 van de lopende gemeentebegroting van Druten een inwoner bijdrage is opgenomen van € 2,50 structureel, ontstaat voor het jaar 2022 een eenmalige ruimte van € 0,77 per inwoner. Uitgaande van 19.002 inwoners, betekent dat een eenmalige meevaller van € 14.600. Deze incidentele meevaller zal in de concept gemeentebegroting 2022 worden verwerkt.

De bijdrage voor de opgaven uit de regionale agenda wordt, afhankelijk van het besluit over de Drutense deelname aan de opgaven, opgenomen in de perspectiefnota en zal bij het vaststellen van de begroting definitief worden. Op basis van de reacties van de 18 gemeenten over deelname aan de opgaven zal de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen definitief worden.

Gevolgen

Met de brief brengen we onze zienswijze naar voren naar aanleiding van de concept begroting 2022. De brief aan The Economic Board kondigt aan dat er volgend jaar een onderzoek gaat plaatsvinden.

Communicatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

De brieven worden verstuurd.

Geheimhouding:

Niet van toepassing. (De alinea hieronder kan verwijderd worden)

Bijlagen:

- aanbiedingsbrief conceptbegroting Groene Metropoolregio 2022
- conceptbegroting Groene Metropoolregio 2022
- zienswijzebrief over de Groene Metropoolregio 2022
- brief aan The Economic Board over onderzoek in 2022

Gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten aan de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum : 14 april 2021
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2021-GMDB-09
Zaaknummer :
Contactpersoon : Dhr. A. Joustra
E-mailadres : a.joustra@regioan.nl

Onderwerp: aanbidding conceptbegroting 2022

Geachte raad,

SAMENVATTING

1. de gemeenteraden worden uitgenodigd een zienswijze over de conceptbegroting 2022 naar voren te brengen voor 30 juni 2021;
2. Kennisnemen van de hoogte van de inwonerbijdrage 2022.

INLEIDING

Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijk regelingen (art. 34b Wgr) zendt een gemeenschappelijke regeling voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Onder deze kaders worden verstaan de veranderingen op hoofdlijnen die afwijken van eerder gestelde beleids-, uitvoerings- of financiële kaders.

BEGROTING 2022

Bij de start van de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen lag direct de opdracht voor om de begroting 2022 te maken. Dit is de financiële vertaling van de inhoudelijke ambities van de samenwerking in 2022 die in de regio al in 2021 is gestart. Daarmee is dit document ons financieel kompas om de ambities van onze regionale samenwerking in 2022 samen te bereiken.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 april 2021 is de concept-regionale agenda 2022 besproken die inhoudelijk input levert voor de concept begroting 2022. De concept begroting geeft, naast de kosten van het Regiobureau, inzicht in de netto inwonerbijdrage per inwoner voor de 5 opgaven. De concept-regionale agenda 2022 wordt u per afzonderlijke brief aangeboden.

INWONERBIJDRAGE 2022

De inwonerbijdrage is gebaseerd op de huidige set van afspraken waaronder de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,50 bruto). Dit bedrag is in 2022 lager, omdat de Groene Metropoolregio (ook) voor 2022 een bijdrage van € 600.000,-- ontvangt van de provincie Gelderland. Daarmee is de nettobijdrage voor het Regiobureau € 1,73. In aanvulling op bovengenoemde bedragen zijn de vijf inhoudelijke opgaven van de Groene Metropoolregio (Verbonden regio, Ontspannen Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio en Groene Groei regio) ook financieel vertaald in een bedrag van € 4,22 per inwoner voor 2022.

Daarmee komt de inwonerbijdrage voor 2022 uit op € 5,95 (gemeente Mook en Middelaar € 5,47 gelet op de vastgelegde 50% korting op de oorspronkelijke inwonerbijdrage).

Bij deze bijdrage gaan we er vooralsnog vanuit dat alle gemeenten intekenen op alle vijf opgaven. Mocht onverhoopt niet iedere gemeente kunnen of willen intekenen op één of meer van de opgaven dan heeft dat als consequentie dat de inwonerbijdrage van de andere gemeenten omhoog gaat, dan wel dat we onze ambities op de opgaven nogmaals tegen het licht moeten houden om de nu gepresenteerde inwonersbijdrage gelijk te houden.

Daarnaast is de subsidie voor The Economic Board (TEB) van € 1,00 opgenomen in de begroting 2022. Dit is alleen voor die gemeenten die besloten hebben bij te dragen aan TEB.

PROCEDURE

Met het aanbieden van de begroting wordt voldaan aan de verplichting zoals vastgelegd in de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling (artikel 35 lid 1 Wgr) om de conceptbegroting, acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan de raden van de deelnemende gemeenten toe te sturen en hen uit te nodigen om een zienswijze naar voren te brengen. In het algemeen bestuur is op 7 april jongstleden besloten dat uw zienswijze uiterlijk 30 juni 2021 wordt verwacht. De zienswijzen worden verwerkt en behandeld in de (één week verschoven) vergadering van het algemeen bestuur van 7 juli 2021. Consequentie hiervan is wel dat een deel van de informatie voor het algemeen bestuur zal worden nagezonden aangezien de stukken op 30 juni beschikbaar gesteld moeten (conform reglement van orde). Wij willen u dan ook dringend verzoeken om zo snel mogelijk na uw raadsvergadering, liefst binnen 2 werkdagen, ons uw reactie te doen toekomen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw zienswijze graag tegemoet. Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de business-controller van Groene Metropoolregio (via info@regioan.nl).

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

de voorzitter

de secretaris

Drs. H.M.F. Bruls

Drs. A. Joustra

Bijlage:

- conceptbegroting 2022

Begroting 2022
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
(concept)

Elst
12 april 2021

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen.

In de begroting vindt u de kosten van het regiobureau, de jaarlijkse bijdrage aan de Stichting The Economic Board en de financiële uitwerking van de vijf centrale opgaven. Hiermee wordt de financiële uitwerking van de regionale agenda 2022 in beeld gebracht.

Tezamen met de regionale agenda 2022 ligt er met deze begroting ook een financieel kompas om de ambities van onze regionale samenwerking in de komende jaren samen te bereiken.

Opbouw

De financiën van de nieuwe gemeenschappelijke regeling kent te onderscheiden elementen: kosten verbonden aan het faciliterend regiobureau en de bijdrage aan The Economic Board én middelen voor de vijf opgaven.

Het kosten voor het regiobureau zijn bedoeld voor de bemensing van het regiobureau, het financieren van algemene kosten voor ontmoetingen en voor communicatie- en lobbykosten. Dit budget komt als basis-financiering uit de bijdragen van alle deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage aan de proces- en bureaunkosten te berekenen, hanteren we het inwoneraantal (per 1 januari 2021) als verdeelsleutel (zie hiervoor bijlage 2).

Naast deze basis-financiering brengen gemeenten een bijdrage in aan The Economic Board. Voor 2022 is begroot dat hier 14 gemeenten een bijdrage aan leveren. Ook voor deze bijdrage hanteren we het inwonertal om de hoogte van de bijdrage vast te stellen.

Dit betekent dat een deelnemende gemeente € 2,50 per inwoner¹ betaalt en € 1,00 per inwoner aan de Stichting The Economic Board. Het bedrag van € 2,50 aan is exclusief eventuele baten die de Groene Metropoolregio weet te realiseren.

Anderzijds is er budget nodig voor de opgaven. Deze budgetten worden gevormd door bijdragen van de gemeenten die intekenen op die opgaven, van andere partners (zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven) en door subsidies van bijvoorbeeld het Rijk of Provincie. De opgaven zijn “verbonden regio”, “productieve regio”, “circulaire regio”, “ontspannen regio” en “groene groei regio”. Deze opgaven worden hierna in de kern uiteengezet. Belangrijk is te vermelden dat de volledige uitwerking van de opgaven in de concept regionale agenda 2022 is te lezen. In deze concept begroting is er voor gekozen om voor de inhoudelijke toelichting op de opgaven te verwijzen naar de concept regionale agenda 2022.

Aandachtspunten bij de begroting voor de opgaven

Disclaimer op bijdrage per inwoner voor de opgaven

De opgaven zijn inhoudelijk tot stand gekomen in een intensief samenspel van opgavemanagers, de gemeenten in de regio en bestuurlijk trekkers. De financiële vertaling van de opgave is uitgebreid beschreven in de concept regionale agenda 2022. De financiële vertaling is in deze begroting overgenomen waarbij ook in beeld is gebracht wat dit betekent voor de bijdrage van de gemeenten (in termen van de bijdrage per inwoner).

¹ Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonerbijdrage aan het procesgeld (artikel 29, lid 3 van de G.R.). Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de Provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd gebruik kan maken van investeringen in de regio vanuit de Provincie Gelderland.

Bij de berekening van de bijdrage per inwoner is uitgegaan van het aantal inwoners op 1 januari 2021 en is als uitgangspunt genomen dat alle gemeenten intekenen voor de opgaven (zie ook bijlage 3). Wanneer niet alle gemeenten intekenen op de opgaven dan kan dit gevolgen hebben voor de inwonerbijdrage voor de gemeenten die wel intekenen (wordt duurder). Het kan ook gevolgen hebben voor de inhoud van de opgave als de inwonerbijdrage ongemoeid moet blijven (inhoudelijke herbeoordeling).

Vliegwieleffect

Deze begroting is in een korte doorlooptijd tot stand gekomen waarbij de zekerheden voor wat betreft de baten in de begroting nog vaak onvoldoende zeker zijn om deze te begroting op te nemen. Niettemin wordt er de komende tijd (in 2021 en in 2022) nadrukkelijk aandacht besteed aan het verwerven van externe geldbronnen ter dekking van de kosten die nu gepresenteerd zijn dan wel dat de in de begroting opgenomen kosten vliegwielen kunnen zijn voor het realiseren van subsidies en/of cofinanciering.

Uitgangspunten begroting

Hierna volgt een aantal inhoudelijke uitgangspunten die aan de begroting 2022 ten grondslag liggen.

Algemeen

- 0) De focus op deze begroting is gericht op het jaar 2022, niet op de jaren daarna. Voor 2022 is de begroting materieel sluitend;
- 1) De inwoneraantallen per gemeente (peildatum 1/1/21) zijn leidend voor de bijdrage van de gemeenten;

Kosten regiobureau

- 2) Het bedrijfsplan “versterkte regio” van 15 september 2020 is uitgangspunt voor de begroting van het regiobureau;
- 3) De begroting 2022 voor de Groene Metropoolregio is niet geïndexeerd ten opzichte van 2021;
- 4) De bruto inwonerbijdrage van de gemeenten bedraagt 2,50 per inwoner;
- 5) Er zijn externe gelden (bijdragen van derden) opgenomen in de begroting van het regiobureau ter hoogte van € 600.000,-; Dit betreft een provinciale subsidie van € 600.000. Deze is, naast 2021, ook voor 2022 toegekend;
- 6) De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonerbijdrage. Zij betaalt een bedrag van € 1,25 vanwege de unieke situatie dat zij als enige gemeente in deze G.R. is gelegen in de provincie Limburg;

Opgavegeld

- 7) De opgaven, en daarvan de financiële vertaling in deze begroting, hebben een looptijd van 1 jaar;
- 8) De financiële uitwerking van de opgaven zijn door de opgavemanagers aangereikt; deze zijn afgestemd met de betrokken bestuurlijk opdrachtgevers;
- 9) De benodigde middelen voor de opgaven worden in het najaar definitief aan de gemeenten gevraagd, nadat duidelijk is op welke opgaven de gemeenten op hebben ingetekend;
- 10) De investeringsagenda is nog niet in de begroting opgenomen. Dit proces loopt nog. Bijdragen van derden voor de opgaven zoals deze nu is opgenomen, kunnen later nog ter dekking worden opgevoerd;
- 11) Er zijn externe gelden (bijdragen van derden) opgenomen in de begroting. Bij de opgave “groene groei regio” is dit € 350.000,-; dit betreft gelden uit de Woondeal. Bij de opgave “ontspannen regio” gaat het om € 132.500,- (gevraagde bijdrage van de provincie);

- 12) In de begroting van de opgaven is één, voor alle gemeenten, verplicht onderdeel opgenomen (RPW). Deze is apart in beeld gebracht;

Kosten Regiobureau

Hieronder is de begroting van het regiobureau opgenomen. Rekening is gehouden met een bijdrage van de deelnemers van € 2,50 per inwoner.

Nu we voor 2022 nog een incidentele subsidie van de provincie hebben ontvangen van € 600.000, wordt voor het regiobureau een bijdrage van € 1,73 in rekening gebracht. Na 2022 vallen we terug op de oorspronkelijke afspraak van € 2,50 per inwoner.

Algemeen / regio bureau	taakveld	2022	2023	2024	2025
Personele kosten	n.t.b.	800.000			
overhead	n.t.b.	275.000			
transitie / bouwfase	n.t.b.	200.000			
Lobby, positionering en profilering (incl fte's)	n.t.b.	450.000			
Communicatie en ontmoeting	n.t.b.	200.000			
Onvoorzien	n.t.b.	31.167			
lasten		1.956.167			
Inwonerbijdrage gemeenten*	n.t.b.	1.356.167			
Subsidie provincie inwonersbijdrage	n.t.b.	600.000			
baten		1.956.167			
Saldo		-			
Dekking extern (provincie)		600.000			
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		1.356.167			
Bijdrage per inwoner in euro's		1,73			

* De inwonerbijdrage per gemeente is apart in beeld gebracht in bijlage 3.

Subsidie The Economic Board

Binnen de regionale samenwerking hebben 14 gemeenten besloten een jaarlijkse bijdrage van € 1,00 te leveren aan de Stichting The Economic Board (TEB). Voor de deelnemers; zie bijlage 1. Deze subsidie wordt door de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen aan TEB verstrekt.

Bijdrage The Economic Board					
aantal deelnemende gemeenten				14 (zie bijlage 1)	
aantal inwoners per 1/1/21	3.1	3.1	698.937		
bijdrage per inwoner			1,-		

Opgaven

- 1 Verbonden regio**
- 2 Productieve regio**
- 3 Circulaire regio**
- 4 Ontspannen regio**
- 5 Groene groei regio**

Enkele algemene uitgangspunten die we gehanteerd hebben:

- 1) Gemeenten krijgen een vergoeding voor capaciteit van mensen die een substantieel deel van hun tijd besteden aan de regionale opgave. Dit zijn bijvoorbeeld de speerpuntcoördinatoren.
- 2) De capaciteit van de opgavemanager is in de begroting verdeeld over algemeen opgavemanagement en de speerpunten. Dit is omdat de opgavemanagers ook werk doen voor de verschillende speerpunten.
- 3) Naast capaciteit is (proces)geld nodig om externe expertise in te huren of bepaalde specifieke activiteiten uit te voeren. Het gaat veelal om voorbereidend werk om de doelen van de opgaven in de jaren hierna te kunnen realiseren. Dit vraagt om onderzoek, verkenningen, lobby, een stevige basis leggen voor kennisuitwisseling en kennisverwerving als ook onderzoek naar de mogelijkheden van externe financiering. We gebruiken deze inzet dan ook nadrukkelijk om mogelijkheden voor financiering door andere partijen te creëren.

Opgave: De verbonden regio.**Wat willen we bereiken:**

Over vijf jaar kunnen wij snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

Wat gaan we ervoor doen:

Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:

De regio Arnhem-Nijmegen werkt sinds 2019 met een regionaal Mobiliteitsfonds. Dit fonds wordt gevoed door de 18 gemeenten en voor een deel door andere partners. Het huidige regionaal Mobiliteitsfonds gaat per 1-1-2022 over van de gemeente Nijmegen naar de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Voor 2022 zien wij een vergelijkbare opgave en inzet vanuit de verbonden regio als in 2021. Om de opgaven te kunnen realiseren is een werkbudget nodig van € 1.022.000. Dit betekent dat wij uitgaan van een maximum van € 1,30 per inwoner per gemeente. 1/3 van dit bedrag is inzet op capaciteit. Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1,0 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau), 0,2 voor strategie en 1,9 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting.

Daarbij is onder de speerpunten een post 'algemeen' opgenomen voor kosten die niet specifiek aan een speerpunt zijn te relateren maar ten dienste staan voor alle speerpunten. Het gaat daarbij om activiteiten zoals een opgavegerichte uitwerking van Europa, onze lobbyactiviteiten en middelen voor promotie en communicatie als ook verwachte kosten voor bredere beleidsvragen en monitoring.

(Potentiële) opbrengsten

Binnen de uitwerkingen van de speerpunten zien wij een sterke (financiële) samenwerking met vooral de provincie Gelderland. Een groot aantal processen wordt mede door de provincie Gelderland gefinancierd en mogelijk gemaakt, waarbij cofinanciering vanuit de regio wenselijk is (zo heeft de provincie Gelderland een financiële bijdrage toegezegd voor de economische analyse ICE, verkenning westflankroute Fiets, de meerjarige agenda Hubs & knooppunten). Ook in 2022 heeft de provincie toegezegd in voorkomende gevallen samen te willen optrekken, o.a. bij het uitwerken van de regionale agenda's (fiets, verkeersveiligheid, Hubs & knooppunten, Slim & Schoon Onderweg), maar ook het verder uitwerken (verkennen) van regionale projecten.

Ter toelichting de cofinanciering die voor 2021 voorzien is en de verwachting voor 2022:

- Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg is in 2021 cofinanciering vanuit het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en werkgevers voorzien van € 1,15 miljoen, naast een bijdrage vanuit het regionaal mobiliteitsfonds van € 270.000. In de loop van dit jaar zal duidelijk worden in hoeverre de regio in 2022 weer subsidie voor dit programmaonderdeel kan krijgen. Vooralsnog wordt uitgegaan van een vergelijkbaar bedrag als in 2021.
- Voor de regionale agenda fiets is begin 2021 een uitvoeringsagenda 21-22 gemaakt. Voor het jaar 2021/2022 staat er in de regio voor € 12,7 miljoen aan fietsinvesteringen op stapel,

waarvoor het plan uitvoeringsgereed is en de gemeentelijke bijdrage beschikbaar. De Groene Metropoolregio heeft een verzoek gedaan aan de provincie Gelderland om € 6 miljoen euro beschikbaar te stellen om deze projecten in 2021-2022 uit te kunnen voeren. De projecten bestaan uit aanleg en verbeteringen aan bestaande snelfietsroutes, het realiseren van doorfietsroutes, fietsparkeren en een aantal overige fietsroutes.

- In de loop van 2021 zullen ook uitvoeringsagenda's worden voorbereid die uiteindelijk leiden tot een investeringsagenda (hubs & knooppunten, verkeersveiligheid). Vooralsnog wordt ingeschat dat voor uitvoering 2022 een bedrag van € 4 miljoen kan worden verwacht vanuit de provincie Gelderland voor de implementatie Hubs & Knooppunten en € 2,5 miljoen voor projecten verkeersveiligheid. Voor het Hoogwaardig openbaar vervoer is reeds een uitvoeringsagenda beschikbaar, die afhankelijk van de beschikbare middelen kunnen leiden tot gerichte implementatie (voor 2022 wordt gesproken over een bedrag van € 7,5 miljoen (100% subsidie))². De provincie Gelderland heeft aangegeven dat subsidie mogelijk is als het project onderdeel uitmaakt van de regionale geprioriteerde agenda.

Verbonden Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	2.1	150.000			
<u>speerpunten</u>					
Algemeen	2.1	107.000			
Gebiedsgerichte corridor aanpak	2.1	125.000			
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1	95.000			
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1	180.000			
Gedrag aanpak duurzame mobiliteit	2.1	320.000			
Veiligheid	2.1	45.000			
lasten		1.022.000	-	-	-
Algemeen	2.1	-			
<u>speerpunten</u>					
Algemeen	2.1				
Gebiedsgerichte corridor aanpak	2.1				
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1				
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1				
Gedrag aanpak duurzame mobiliteit	2.1				
Veiligheid					
baten		-	-	-	-
Saldo		1.022.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		1.022.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		1,30	-		

² De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen is nog in gesprek met de provincie Gelderland over de te hanteren subsidiebijdrage. Het gaat hierbij om fietsprojecten, de projecten verkeersveiligheid en Hubs & knooppunten. Voor HOV-projecten heeft de provincie Gelderland aangegeven dat het gaat om een 100%-subsidie.

Opgave: De productieve regio.

Wat willen we bereiken:

Over vijf jaar is het MKB de crisis te boven. Innovatief vermogen, positie en productiviteit van ons bedrijfsleven zijn versterkt. De werkgelegenheid is gestegen, er is passend werk voor iedereen en we hebben externe gelden binnengehaald en geïnvesteerd in onze economie.

Wat gaan we ervoor doen:

Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:

Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau) en 1,4 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, begroten wij voor 2022 een totaal van €190.000 voor proceskosten.

Ervan uitgaande dat alle gemeenten zich inschrijven voor de Productieve regio is voor 2022 de bijdrage per inwoner 73 cent, inclusief het RPW. Gemeenten die niet intekenen voor deze opgave zijn wel verplicht voor 2022 16 cent per inwoner voor het RPW bij te dragen. De jaarlijkse kosten voor het RPW gaan overigens omlaag van €175.000 per jaar (22 cent per inwoner) naar € 125.000 per jaar (16 cent per inwoner) omdat de ondersteuning van dit traject vanaf 1 juli 2021 door de Groene Metropoolregio wordt gedaan.

(Potentiële) opbrengsten

De benodigde capaciteit voor de uitvoering en ontwikkeling van plannen die voortkomen uit de lobby zijn erop gericht om externe gelden naar de regio te halen. Wij zetten ons actief in op het binnenhalen van externe gelden om te investeren in onze economie.

Capaciteit, procesgeld en projectgeld kunnen ook geleverd worden door onze samenwerkingspartners. Voor bestaande projecten gebeurt dit ook al. De provincie Gelderland heeft in diverse projecten al geïnvesteerd, waaronder € 4,6 miljoen in Connectr. De ambities binnen de speerpunten sluiten goed aan bij de doelstellingen van de provincie. Waar nodig sluit de provincie aan bij ambtelijke werkgroepen. Zo dragen zij in capaciteit, kennis en kunde bij aan de opgave. Hierover (en voor toekomstige projecten) maken we nog afspraken met de provincie. Dat geldt ook voor de andere samenwerkingspartners zoals TEB.

Productieve Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
<u>speerpunten</u>					
Ondernemerschap in het MKB	3.1	99.500			
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1	99.500			
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1	99.500			
Versterking duurzame logistiek	3.1	91.500			
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	125.000			
lasten		575.000	-	-	-
Algemeen	3.1				
<u>speerpunten</u>					
Ondernemerschap in het MKB	3.1				
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1				
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1				
Versterking duurzame logistiek	3.1				
Toekomstbestendige werklocaties	3.1				
baten		-	-	-	-
Saldo		575.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		575.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,73	-		
waarvan verplicht (i.v.m. inzet fte en projecten RPW)		0,16			

Opgave: De circulaire regio.**Wat willen we bereiken:**

Over vijf jaar ontwikkelen we slagkracht om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten. Daarmee maken we onze regio toekomstbestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid.

Wat gaan we ervoor doen:

Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:

In 2022 is 1,0 fte voor de opgavemanager en 0,8 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot. We verwachten dat ook onze partners, zoals de provincie, TEB en enkele andere partners een bijdrage in capaciteit leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken. Daarnaast komen uit een aantal activiteiten kosten voort voor onderzoeken, verkenningen, communicatie en ICT kosten die bij de speerpunten zijn begroot. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, bedragen de totale kosten voor 2022 €637.500.

In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door t/m 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x € 62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld. Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting. De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€ 75.000).

In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 moeten daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid worden bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op € 60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zelf zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€ 45.000).

(Potentiële) opbrengsten

Zoals hierboven al genoemd, draagt de provincie bij aan het meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw (€ 75.000)

Op welke wijze we de projectorganisatie RES kunnen continueren is nu nog niet in te schatten doordat het rijk nog geen helderheid heeft gegeven over de financiering van de vervolgfase. De provincie is gevraagd hierbij financieel te ondersteunen, zodat we de kern van de projectorganisatie kunnen behouden.

De provincie is gevraagd om in een aantal projecten te participeren en deze te voorzien van een versnellingsbijdrage. Indien deze bijdrage wordt toegekend kunnen een aantal projecten versneld in 2021 van start

Circulaire Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
<u>speerpunten</u>					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	147.500			
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	145.000			
Water en klimaatadaptatie	3.1	105.000			
Transitie naar duurzame energie	3.1	180.000			
lasten		637.500		-	-
Algemeen	3.1				
<u>speerpunten</u>					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1				
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1				
Water en klimaatadaptatie	3.1				
Transitie naar duurzame energie	3.1				
baten		-		-	-
Saldo		637.500		-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		637.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,81			

Opgave: De ontspannen regio.**Wat willen we bereiken:**

Over vijf jaar hebben we een goede balans tussen groei en leefkwaliteit bereikt door onze inzet op duurzaam toerisme, complete voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en cultureel erfgoed.

Wat gaan we ervoor doen:

Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:

In 2022 hebben we 0,9 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte (ondergebracht bij het regiobureau) voor procesondersteuning en 1,2 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot.

Daarnaast begroten we voor 2022 €365.000 aan proceskosten voor bijvoorbeeld de inhuur van externe expertise, voor analyse, onderzoek en planvorming. Hiermee maken we programma's en projecten concreet en creëren we mogelijkheden voor (co-) financiering van provincie Rijk, Europa en de markt.

(Potentiële) opbrengsten

We verwachten dat ook onze partners, zoals provincie, TEB en TVAN, een bijdrage in capaciteit zullen leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken.

Omdat de doelen van de provincie en deze opgave sterk met elkaar in lijn zijn en de provincie ook het belang van investeren in deze opgave lijkt te zien, vragen we de provincie om naast kennis, kunde en capaciteit in 2022 een bijdrage van €132.500 te doen in de proceskosten. Dit is de helft van de kosten, excl. de bijdrage die de provincie al in 2021 doet en excl. de proceskosten voor het speerpunt Sterke culturele infrastructuur. Over dit speerpunt en dan met name over het transformatievoorstel, moeten we nog nadere afspraken met de provincie maken. De kosten voor gemeenten voor het uitvoeren van het transformatievoorstel zijn dan ook nog niet opgenomen in deze begroting. We streven ernaar dit zoveel mogelijk binnen reeds beschikbare middelen van gemeenten en met cofinanciering van de provincie te financieren. Het uitvoeren van het plan van aanpak voor een recreatief wandel- en fietsroutenetwerk is evenmin opgenomen in deze begroting, omdat we deze kosten nog niet kennen. Ook hier kijken we naar beschikbare gemeentelijke middelen en cofinanciering van de provincie.

Ervan uitgaande dat de provincie de gevraagde bijdrage in de proceskosten wil geven en dat alle gemeenten deelnemen aan deze opgave, bedraagt de bijdrage van de gemeente voor deze opgave €0,57 per inwoner.

Mocht de provincie, tegen onze verwachting in, besluiten geen bijdrage te leveren aan het procesgeld binnen deze opgave, dan komen we bij de definitieve regionale agenda met een aangepast voorstel voor acties, fasering en kosten van deze opgave. Het kan zijn dat de provincie bereid is om, als er in het najaar zicht is op financiering van deze opgave door gemeenten, haar bijdrage al in 2021 te doen. Dan kunnen we acties van deze regionale agenda eerder uitvoeren, onze inzet voor 2023 sneller concreet maken en daarmee de kans om externe financieringsbronnen aan te boren, vergroten.

Ontspannen Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		60.000			
<u>speerpunten</u>					
Duurzaam toerisme	3.4	250.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	80.000			
Groen-blauw raamwerk	5.5	95.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5	100.000			
lasten		585.000	-	-	-
Algemeen		-			
<u>speerpunten</u>					
Duurzaam toerisme	3.4	75.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	32.500			
Groen-blauw raamwerk	5.5	25.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5				
baten		132.500	-	-	-
Saldo		452.500	-	-	-
Dekking extern (provincie)		132.500	-		
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		452.500	-		
Bijdrage per inwoner in euro's		0,57	-		

Opgave: De Groene groeiregio.

Wat willen we bereiken:

Samen regisseren we de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden. Hierdoor worden we herkenbaar als dé Groene Metropoolregio.

Wat gaan we ervoor doen:

Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:

De te maken kosten voor deze opgave zijn gericht op het samenbrengen van de gemeenten, het bieden van een platform voor kennisuitwisseling (zoals dashboards, leveren van expertise en een vraagbaak), het doen van onderzoek en het organiseren van symposia of congressen.

De netto inzet is geraamd op € 642.500 voor 2022. Dit komt neer op een inwonerbijdrage van 82 cent.

(Potentiële) opbrengsten

De gevraagde financiële inzet creëert (meer) mogelijkheden voor financiering vanuit andere partijen naar onze regio Arnhem-Nijmegen. Actuele voorbeelden van dit 'multipliereffect' zijn de korting op de verhuurdersheffing (vergroting investeringscapaciteit corporaties ten behoeve van de bouw van betaalbare huurwoningen), het komende Verstedelijkingsakkoord met het Rijk en recente toekenningen van Woningbouwimpulsgelden. Het opstellen van Regionale Investeringsagenda's zorgt er bovendien voor dat wij experimenteren met fondsvorming en verevening. Zo verbinden wij de samenwerkende gemeenten met medeoverheden, private en maatschappelijke partners die - vanuit hun eigen doelstellingen - meewerken en investeren aan de regio Arnhem-Nijmegen.

Binnen onze opgave zijn ook al vastgestelde bijdragen van andere partijen. Vanuit het procesgeld dat door de provincie en het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor uitvoering van de Woondeal zijn de kosten in speerpunt 1 (in totaal ca. € 650.000) voor een belangrijk deel gedekt. Voor 2021 (ca. € 300.000) en 2022 (€ 350.000).

De kosten van de flexpool voor 2021 (€ 250.000) zijn gedekt uit Rijksregeling 'Specifieke Uitkering Flexibele Inzet Ondersteuning Woningbouw' (FIOW). Er is een uitgebreide begroting beschikbaar voor de Woondeal als ook voor de uitwerking van de overige speerpunten. Voor het jaar 2022 spannen we ons in voor nog eens € 250.000 uit deze regeling voor de flexpool.

Groene groei regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		60.000			
<u>speerpunten</u>					
Versnelling / wonen in balans	8.1	475.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2	307.500			
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1	150.000			
lasten		992.500	-	-	-
Algemeen					
<u>speerpunten</u>					
Versnelling / wonen in balans	8.1	350.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2				
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1				
baten		350.000	-	-	-
Saldo		642.500	-	-	-
Dekking extern (woondeal)		350.000			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		642.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,82	-		

Geconsolideerd beeld

Hierna is het geconsolideerd beeld opgenomen van de totale lasten en baten van de begroting 2022. De kosten van het regiobureau en de subsidie voor The Economic Board zijn niet nieuw. Het opgavegeld is wel nieuw en is nodig om de opgaven die in de concept-regionale agenda 2022 zijn opgenomen te kunnen oppakken. Dit betekent overigens niet dat dit ook allemaal nieuw geld hoeft te zijn. Op verschillende terreinen, zoals Verbonden regio, wordt al meerdere jaren samengewerkt. Gemeenten hebben wellicht binnen de bestaande begroting budgetten beschikbaar die ter dekking van deze kosten kunnen worden ingezet (bijvoorbeeld RPW) omdat deze activiteiten niet meer door de gemeenten zelf worden opgepakt.

<u>LASTEN</u>			<u>2022</u>
Algemeen / regiobureau			1.956.167
Subsidie The Economic Board			698.937
<u>Opgaven</u>			
Verbonden Regio			1.022.000
Productieve Regio			575.000
Circulaire Regio			637.500
Ontspannen Regio			585.000
Groene groei regio			992.500
			3.812.000
			6.467.104
<u>BATEN</u>			<u>2022</u>
Algemeen / regiobureau			1.956.167
Inwonerbijdrage The Economic Board			698.937
<u>Opgaven</u>			
Verbonden Regio			1.022.000
Productieve Regio			575.000
Circulaire Regio			637.500
Ontspannen Regio			585.000
Groene groei regio			992.500
			3.812.000
			6.467.104
Saldo			-

Uitwerking inwonerbijdrage

Hierna is in één oogopslag in beeld gebracht wat de inwonerbijdrage per begrotingsonderdeel is.

Kosten G.R. Groene Metropoolregio (netto)			1,73	inwonerbijdrage
In geval van deelname aan Stichting The Economic Board			1,00	inwonerbijdrage
Totale kosten van de <u>opgaven</u> per inwoner (netto)			4,22	inwonerbijdrage

Verplichte onderdelen in opgaven

Hierna is in één oogopslag in beeld gebracht wat de inwonerbijdrage is voor de verplichte onderdelen in de opgaven met de verwijzing naar de betreffende opgaven:

<u>Verplichte onderdelen in de opgaven</u>					
Regionaal programma werklocaties (productieve regio)			0,16	125.000	
			0,16	125.000	

Verplichte paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het doel van het weerstandsvermogen is het bepalen of tegenvallers die zich kunnen voordoen opgevangen kunnen worden zonder dat de normale bedrijfsvoering daardoor wordt verstoord. Hiervoor is het van belang dat er periodiek een inventarisatie plaatsvindt van risico's die zich kunnen voordoen. In de aanloop naar de vorming van de Groene Metropoolregio is een brede inventarisatie gemaakt van risico's. Periodiek houden wij het beeld van deze risico's actueel. Wij onderschrijven de principes van risicomanagement en risicobeheersing in ons werk. Dit houdt in dat risico's gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico's te beheersen. Risicomanagement moet nog verder worden ontwikkeld en zal een integraal onderdeel uitmaken van de planning- en controlcyclus. Daarmee wordt het risicobewustzijn in de organisatie (regiobureau en in de opgaven) verhoogd en is het zicht op de uitvoering van beheersmaatregelen cyclisch geborgd.

weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de Groene Metropoolregio zijn de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om niet-voorzien uitgaven (tegenvallers) te dekken. Mogelijke onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn de Algemene Reserve, specifiek aan risico's gelieerde bestemmingsreserves, het resultaat over het boekjaar en de post onvoorzien. In het geval van deze nieuw opgerichte organisatie is enkel voorzien in een kleine post Onvoorzien (31k) bij het regiobureau die als zodanig gekwalificeerd kan worden.

Financiering

De begroting van de Groene Metropoolregio wordt op dit moment grotendeels door de deelnemende gemeenten gedragen. De in de gemeenschappelijke regeling overeengekomen afspraak v.w.b. de bijdrage van de gemeenten (artikel 29 lid 1) waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen gematched zijn. Financiering van de organisatie door het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

Bedrijfsvoering

Voor deze paragraaf verwijzen wij u naar het Bedrijfsplan Versterkte Regio van 15 september 2020, specifiek de hoofdstukken 2 (besturingsmodel), 3 (opgavegericht werken in de regionale agenda) en 4 (de organisatie).

Bijlage 1: Deelnemers in de G.R / aan TEB

<u>Deelname in GR</u>	Deelname in TEB
Arnhem	Arnhem
Berg en Dal	
Beuningen	Beuningen
Doesburg	Doesburg
Druten	Druten
Duiven	Duiven
Heumen	Heumen
Lingewaard	Lingewaard
Montferland	Montferland
Mook en Middelaar	
Nijmegen	Nijmegen
Overbetuwe	Overbetuwe
Renkum	
Rheden	Rheden
Rozendaal	Rozendaal
Westervoort	
Wijchen	Wijchen
Zevenaar	Zevenaar

Bijlage 2 Inwoneraantallen per 1/1/2021

	<u>(bron: cbs)</u>
<u>Gemeente</u>	inwoners per 1/1/21
Arnhem	162.477
Berg en Dal	35.008
Beuningen	26.165
Doesburg	11.064
Druten	18.407
Duiven	25.067
Heumen	16.569
Lingewaard	46.863
Montferland	36.038
Mook en Middelaar	7.910
Nijmegen	177.453
Overbetuwe	48.214
Renkum	31.412
Rheden	43.536
Rozendaal	1.726
Westervoort	15.011
Wijchen	41.259
Zevenaar	44.099
	788.278

Bijlage 3 bijdragen

Hierna volgt een overzicht van de bijdragen van de gemeenten voor het regiobureau, TEB en voor de opgaven*

Deelname in GR	Regiobureau	Bijdrage TEB	Verbonden regio	Productieve Regio	Circulaire regio	Ontspannen Regio	Groene groei regio	totaal
Arnhem	280.303	162.477	210.651	118.517	131.399	93.268	132.430	1.129.044
Berg en Dal	60.395	-	45.388	25.536	28.312	20.096	28.534	208.261
Beuningen	45.139	26.165	33.923	19.086	21.160	15.020	21.326	181.819
Doesburg	19.087	11.064	14.344	8.071	8.948	6.351	9.018	76.883
Druten	31.755	18.407	23.865	13.427	14.886	10.566	15.003	127.909
Duiven	43.245	25.067	32.499	18.285	20.272	14.389	20.431	174.189
Heumen	28.585	16.569	21.482	12.086	13.400	9.511	13.505	115.137
Lingewaard	80.847	46.863	60.758	34.184	37.899	26.901	38.197	325.649
Montferland	62.172	36.038	46.723	26.287	29.145	20.687	29.373	250.426
Mook en Middelaar	9.888	-	10.255	5.770	6.397	4.541	6.447	43.297
Nijmegen	306.139	177.453	230.067	129.441	143.511	101.864	144.636	1.233.112
Overbetuwe	83.178	48.214	62.509	35.169	38.992	27.677	39.298	335.037
Renkum	54.192	-	40.726	22.913	25.404	18.032	25.603	186.868
Rheden	75.108	43.536	56.444	31.757	35.209	24.991	35.485	302.529
Rozendaal	2.978	1.726	2.238	1.259	1.396	991	1.407	11.994
Westervoort	25.897	-	19.462	10.950	12.140	8.617	12.235	89.300
Wijchen	71.179	41.259	53.492	30.096	33.367	23.684	33.629	286.707
Zevenaar	76.079	44.099	57.174	32.167	35.664	25.314	35.944	306.442
	1.356.167	698.937	1.022.000	575.000	637.500	452.500	642.500	5.384.604
dekking extern	600.000					132.500	350.000	1.082.500
totale kosten G.R.								6.467.104

* Noot: voor de 5 opgaven is in bovenstaand schema een doorrekening gemaakt van de kosten als alle gemeenten voor alle opgaven intekenen!

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

datum 18 juni 2021
onderwerp Zienswijze op de concept begroting van de Groene
Metropoolregio
verzonden

contactpersoon

Esther Mollema

t 088 432 7104

ons kenmerk

Z/21/061027

uw kenmerk

61027

Geacht bestuur,

Op 14 april 2021 stuurde u de concept begroting van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen aan de deelnemende gemeenten.

Met veel waardering hebben wij kennis genomen van de heldere, complete en overzichtelijke begroting.

Hierbij laten wij u onze zienswijze weten. Wij stellen de concept begroting vast. Voor het deel van de bijdragen aan het Regiobureau en The Economic Board hebben wij middelen gereserveerd. Voor de vijf regionale opgaven geldt voor Druten, net als voor de andere gemeenten, dat het gesprek over deelname aan de opgave in het gemeentebestuur wordt gevoerd. Op 1 juli 2021 spreekt de gemeenteraad hierover en daarna sturen we zo spoedig mogelijk onze reactie naar de Groene Metropoolregio.

We gaan net als de andere regiogemeenten in het najaar definitief intekenen op de regionale opgaven – pas op dat moment zal er zekerheid zijn over de hiervoor beschikbaar gestelde middelen. U geeft zelf al aan dat het intekenen van de gemeenten op de opgaven bepalend is voor het vervolg. Daarom is de concept begroting 2022 alleen onder voorbehoud vast te stellen. Er komt immers nog een definitieve regionale agenda naar aanleiding van de huidige consultatieronde en naar aanleiding daarvan kan de begroting nog wijzigen.

Wij sturen een separate reactie naar The Economic Board in verband met een onderzoek dat wij voornemens zijn om in 2022 te gaan doen naar nut en noodzaak voor Druten om deel te nemen aan The Economic Board. Wij willen de deelname en de voor- en nadelen daarvan kritisch tegen het licht houden en de investeringen afwegen tegen de opbrengsten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

L. Litjens
secretaris

C.A.A. van Rhee - Oud Ammerveld
burgemeester

The Economic Board
Sigrid Helbig
Toernooiveld 300
6525 EC NIJMEGEN

Gemeente Druten

Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

contactpersoon

Esther Mollema
t 088 432 7104

ons kenmerk

Z/21/061027

datum 26 mei 2021
onderwerp Onderzoek naar deelname aan The Economic Board
verzonden

Beste mevrouw Helbig,

Van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen ontvingen wij de conceptbegroting 2022 waarin ook de begroting van The Economic Board is opgenomen. In onze zienswijze richting de Groene Metropoolregio hebben wij aangegeven in te stemmen met de conceptbegroting, waarmee ook de bijdrage van Druten aan The Economic Board voor 2022 is verzekerd.

Wij hechten eraan u ervan op de hoogte te brengen dat wij voornemens zijn om in 2022 de Drutense deelname aan The Economic Board te onderzoeken. Het betreft een onderzoek naar nut en noodzaak voor Druten om deel te nemen aan The Economic Board. Wij willen de deelname en de voor- en nadelen ervan tegen het licht houden en de investeringen afwegen tegen de opbrengsten, ook in het licht van de financiële omstandigheden die ons net als veel andere gemeenten nopen om kritisch naar uitgaven te kijken.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders

L. Litjens
gemeentesecretaris

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld
burgemeester

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2677
Extern Zaak ID	Z/21/061971
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	12.2.1
Omschrijving	Laden en lossen Ooievaarstraat Druten – Dorpslijst Puiflijk–Druten Zuid
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving – team Gebiedsinrichting
Eigenaar	Eijkhout, Michel
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P2 Verkeer en vervoer
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	088-4327453

Bijlagen
Beantwoording raadsragen van dorpslijst Puiflijk Druten–Zuid – Laden lossen Ooievaarstraat te Druten

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	1 juni 2021
Raad openbaar Druten	3 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsragen van dorpslijst Puiflijk Druten–Zuid – Laden lossen Ooievaarstraat te Druten

Besluit

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar

Zaaknummer: 61971

Informatienota voor de gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen: Raadsvragen Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid - Laden en lossen Ooievaarstraat Druten

Kernboodschap

-

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college

Na de tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

Regelmatig worden de ouders en leerlingen van de kubus verrast met onveilige verkeerssituaties in de Ooievaarstraat in Druten. Dit wordt veroorzaakt door de vrachtwagens die tussen 08:00u en 08:30u willen laden en lossen bij de winkels in Druten. Dit resulteert in een opstopping van auto's waar ouders met kinderen lopend of fietsend doorheen moeten manoeuvreren.

Wij vinden het belangrijk dat ouders en kinderen zo veilig mogelijk hun route van huis naar school kunnen afleggen. Daarom denken wij dat het belangrijk is om een beperking op te leggen om te laden en lossen tussen 08:00u – 08:30u in de Ooievaarstraat.

Wij willen de volgende vragen aan uw college voorleggen:

1. Herkent het college deze situatie en bent u het met ons eens dat dit een niet gewenste en onveilige situatie is?

Antwoord: Ja, de situatie is ons bekend. Er is daarom afgelopen jaren contact geweest met de ondernemers die via de Ooievaarstraat bevoorraadt worden.

2. Bent u bereid om de verordening nu aan te passen en voor de zomer een voorstel voor te leggen aan raad waarbij er een beperking wordt opgelegd om tussen 08:00u en 08:30u te laden en lossen.

Antwoord: Een aanpassing van de verordening is een erg zwaar middel om een dergelijke situatie aan te pakken. Zeker in de zin van deregulering en extra benodigde inzet voor het handhaven. Wij zien meer in het actualiseren van afspraken met de ondernemers om de Ooievaarstraat zo veel mogelijk te mijden tijdens de haal- en brengtijden van de basisschool de Kubus. De bedrijfscontactfunctionaris kan samen met de centrummanager het gesprek aangaan met de ondernemers om de situatie te bespreken.

3. Wilt u ook onderzoeken of een soort gelijke maartregel nodig is in de middag?

Antwoord: Zie antwoord bij 2.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2701
Extern Zaak ID	Z/21/062838
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 juli 2021
Agendapunt	12.2.2
Omschrijving	Volle ondergrondse containers en bijzettingen – Kernachtig Druten
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving – team Ruimtelijk beheer
Eigenaar	Vinke, Rino
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P7 Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	06-46824098

Bijlagen
Beantwoording schriftelijke vragen – Volle ondergrondse containers en bijzettingen – Kernachtig Druten
Schriftelijke vragen – Volle ondergrondse containers en bijzet afval – Kernachtig Druten

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	8 juni 2021
Raad openbaar Druten	23 juni 2021
Stukken gemeenteraad Druten	1 juli 2021
Raad openbaar Druten	1 juli 2021

Toelichting

De fractie van K8D stelt schriftelijke vragen over de bijzettingen bij ondergrondse inzamelcontainers.

In bijgaand voorstel beantwoorden we deze vragen.

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de beantwoording op de vragen van de fractie van Kernachtig Druten over de bijzettingen bij ondergrondse inzamelcontainers.

Besluit

Gemeente Druten

De gemeenteraad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar

Zaaknummer: 62838

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen fractie kernachtig Druten inzake volle ondergrondse containers & bijzettingen.

Kernboodschap

Voor de inzameling van de diverse afvalfracties maken we gebruik van ondergrondse inzamelcontainers (o.c's). De lediging van deze containers wordt verzorgd door Dar. De ledigingsfrequentie is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Tot voor kort verliep de inzameling op deze wijze doorgaans goed.

Sinds begin 2020 zien we echter een toename in het aantal bijplaatsingen. Soms is een storing daar de oorzaak van maar we zien ook steeds vaker dat gebruikers gemakshalve zakken bijplaatsen. Op de locaties Langstuk en Tussenweg vinden de meeste bijzettingen plaats. Op andere locaties komt dat ook wel voor maar dat heeft dan vaak te maken met technische problemen aan de o.c.

De problemen bij Tussenweg worden vooral veroorzaakt omdat er onvoldoende inzamelcapaciteit is voor plastic⁺. Om dat op te lossen wordt daar op korte termijn extra inzamelcapaciteit gerealiseerd. Bij Langstuk gaat het vooral om foutief aanbied gedrag. Met Woonwaarts en Dar starten we daar een informatiecampagne voor op.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
Nvt	nvt

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat de ondergrondse containers frequent vol zitten en dat 'bijzet afval' met regelmaat naast de ondergrondse containers (oc's) wordt gedumpt?

Antw. 1

Wij zijn ervan op de hoogte dat er geregeld bijzettingen plaatsvinden bij de oc's. Om kopieergedrag zoveel als mogelijk tegen te gaan is afgesproken dat wijkbeheer de bijzettingen snel verwijdert.

*Vraag 2**Monitort u dit probleem, en wat blijkt er uit uw cijfers?**Antw. 2*

De afgelopen maanden is de situatie inderdaad gemonitord. Met name op de locaties Langstuk en de Tussenweg vinden er geregeld bijzettingen plaats. Op andere locaties komt het ook voor maar dat is niet structureel. Meestal is een niet goed functionerende of volle o.c. dan de oorzaak.

Voor de locatie Tussenweg geldt dat er onvoldoende capaciteit is voor men name de inzameling van plastic+. Op korte termijn lossen we dit probleem op door daar een extra o.c. bij te plaatsen.

Bij Langstuk is er vooral sprake van foutief aanbiedgedrag. Het lijkt er sterk op dat een aantal gebruikers geen zin heeft om te betalen voor het aanbieden van restafval in de o.c.'s.

*Vraag 3**Deelt u onze mening dat de situatie niet is verbeterd in het afgelopen jaar?**Antw. 3*

Het lijkt er op dat de coronacrisis hier ook invloed op heeft. Tijdens de thuiswerk periode is er meer afval aangeboden dan gebruikelijk. Hierdoor is er enige tijd sprake geweest van een zgn. 'overloop.' Dit neemt overigens niet weg dat er ook nu nog steeds bijzettingen plaatsvinden. Het lijkt met name bij Langstuk een structureel karakter te krijgen.

*Vraag 4**Wat gaat het college er aan doen om de situatie te verbeteren?**Antw. 4*

Het merendeel van de bijzettingen vindt plaats in het weekend. We hebben gekozen voor een stapsgewijze aanpak. Om het risico op volle containers te minimaliseren is vanaf maart de ledigingscyclus aangepast van vrijdag en dinsdag naar vrijdag en maandag. We zien dat deze maatregel over het algemeen een positief effect heeft op het aantal bijzettingen maar helaas zijn niet alle problemen ermee opgelost. Ondanks het feit dat de containers niet vol zitten vinden er toch nog bijzettingen plaats. Dit is vooral bij Langstuk het geval.

In samenspraak met Dar onderzoeken we voor de locatie Langstuk momenteel verdere mogelijkheden om deze ongewenste situatie te beëindigen. Handhaven is een lastige als het gaat om het openen van zakken. Met Dar is nu afgesproken dat we eerst via de media en met flyers de gebruikers van de betreffende o.c.'s gaan vragen om ze op een juiste manier te gebruiken. Hiervoor benaderen we ook Woonwaarts omdat veel gebruikers van de betreffende o.c.'s in één van hun woningen wonen. Daarnaast zetten we afvalcoaches in die ter plaatse met gebruikers hierover in gesprek gaan. Als blijkt dat deze maatregelen niet het gewenste effect sorteren schalen we op. Opties zijn dan het doorzoeken van zakken naar mogelijke adressen maar ook de inzet van camera's is een optie.

*Vraag 5**Heeft u onze eerdere suggestie verkent om te werken met een duidelijk zichtbaar 'stoplicht' bij de container, en wat levert die verkenning op?*

Antw. 5

Uit onze monitoring is gebleken dat de oorzaak van de bijzettingen vaak niet een volle containers is. Het aanbrengen van een stoplicht functie op de o.c.'s zal ons inziens dan ook nagenoeg geen effect hebben. Overwogen is desondanks een proef te starten maar gezien het vorengenoemde en mede gezien de kosten is daar vanaf gezien.

Vraag 6

Zijn er mogelijkheden om te handhaven op het illegaal plaatsen van bijzet afval, en (hoe) zet u die in?

Antw. 6

Zie antw. 4.

Indienen en beantwoording raadsvragen

Omschrijving	Aankruisen wat van toepassing is
Schriftelijke vragen (art. 44 RvO)	X
Technische vragen	

Fractie: Kernachtig Druten
CC: raad

Datum: 21 mei 2020
Datum vragen ingekomen:

Onderwerp:
Volle ondergrondse containers & bijzet afval

Vragen:

Sinds enkele jaren maken we in de gemeente Druten gebruik van wijkgebonden ondergrondse containers voor de inzameling van het restafval.

We zien met regelmaat dat de ondergrondse containers vol zitten en/of dat 'bijzet afval' naast de containers wordt gedumpt. Kernachtig Druten heeft hier al eerder¹ aandacht voor gevraagd en de situatie is onze ogen niet verbeterd.

In ieder geval bij de containerlocatie op het parkeerterrein aan de Raadhuisstraat/Tussenweg is het op wekelijkse basis 'raak'. Neemt u er bijvoorbeeld op zondagochtend maar eens een kijkje. Ook zijn er andere hotspots waar we te vaak zien dat containers vol zijn, of dat er bijzet afval naast de containers is geplaatst. Zie de foto's op de volgende pagina ter illustratie.

Zowel het frequent vol zijn van de containers, als het bijzet afval leiden tot grote ergernis bij veel inwoners. Het is buitengewoon irritant wanneer je aankomt met het huishoudelijk restafval bij een containerlocatie, en deze vervolgens vol blijkt te zijn. En er is nog minder waardering is voor het 'gedumpte' bijzet afval, wat geen fraai beeld is, stinkt en ongedierte in de hand werkt.

1. Bent u ermee bekend dat de ondergrondse containers frequent vol zitten en dat 'bijzet afval' met regelmaat naast de containers wordt gedumpt?
2. Monitort u dit probleem, en wat blijkt er uit uw cijfers?
3. Deelt u onze mening dat de situatie niet is verbeterd in het afgelopen jaar?
4. Wat gaat het college er aan doen om de situatie te verbeteren?
5. Heeft u onze eerdere suggestie² verkent om te werken met een duidelijk zichtbaar 'stoplicht' bij de container, en wat levert die verkenning op?
6. Zijn er mogelijkheden om te handhaven op het illegaal plaatsen van bijzet afval, en (hoe) zet u die in?

¹ Schriftelijke vragen d.d. 18 mei 2020 & mondelinge vragen tijdens Raadsvergadering 25 feb 2021

² Rechten van de Raad, 25 feb 2021. Zodra er een eerste zak bijzet afval is geplaatst, wekt het de suggestie dat de container dan ook vol is. Dat hoeft natuurlijk niet zo te zijn. Een stoplicht (groen/rood) kan dit eenvoudig verhelpen.

Indienen en beantwoording raadsvragen

Bijlage

Indienen en beantwoording raadsvragen

Antwoord:

Verzonden:

Ter informatie: Indienen en wijze van afdoening door het college

Schriftelijke vragen	Afdoening door college: schriftelijke beantwoording binnen 30 dagen
Technische vragen	Indienen: Uiterlijk maandag vooraf een RTG. Afdoening door college: tijdens RTG vergadering

Omschrijving	Aankruisen wat van toepassing is
Schriftelijke vragen (art. 44 RvO)	X
Technische vragen	

Fractie: Kernachtig Druten
CC: raad

Datum: 21 mei 2020
Datum vragen ingekomen:

Onderwerp:
Volle ondergrondse containers & bijzet afval

Vragen:

Sinds enkele jaren maken we in de gemeente Druten gebruik van wijkgebonden ondergrondse containers voor de inzameling van het restafval.

We zien met regelmaat dat de ondergrondse containers vol zitten en/of dat 'bijzet afval' naast de containers wordt gedumpt. Kernachtig Druten heeft hier al eerder¹ aandacht voor gevraagd en de situatie is onze ogen niet verbeterd.

In ieder geval bij de containerlocatie op het parkeerterrein aan de Raadhuisstraat/Tussenweg is het op wekelijkse basis 'raak'. Neemt u er bijvoorbeeld op zondagochtend maar eens een kijkje. Ook zijn er andere hotspots waar we te vaak zien dat containers vol zijn, of dat er bijzet afval naast de containers is geplaatst. Zie de foto's op de volgende pagina ter illustratie.

Zowel het frequent vol zijn van de containers, als het bijzet afval leiden tot grote ergernis bij veel inwoners. Het is buitengewoon irritant wanneer je aankomt met het huishoudelijk restafval bij een containerlocatie, en deze vervolgens vol blijkt te zijn. En er is nog minder waardering is voor het 'gedumpte' bijzet afval, wat geen fraai beeld is, stinkt en ongedierte in de hand werkt.

1. Bent u ermee bekend dat de ondergrondse containers frequent vol zitten en dat 'bijzet afval' met regelmaat naast de containers wordt gedumpt?
2. Monitort u dit probleem, en wat blijkt er uit uw cijfers?
3. Deelt u onze mening dat de situatie niet is verbeterd in het afgelopen jaar?
4. Wat gaat het college er aan doen om de situatie te verbeteren?
5. Heeft u onze eerdere suggestie² verkent om te werken met een duidelijk zichtbaar 'stoplicht' bij de container, en wat levert die verkenning op?
6. Zijn er mogelijkheden om te handhaven op het illegaal plaatsen van bijzet afval, en (hoe) zet u die in?

¹ Schriftelijke vragen d.d. 18 mei 2020 & mondelinge vragen tijdens Raadsvergadering 25 feb 2021

² Rechten van de Raad, 25 feb 2021. Zodra er een eerste zak bijzet afval is geplaatst, wekt het de suggestie dat de container dan ook vol is. Dat hoeft natuurlijk niet zo te zijn. Een stoplicht (groen/rood) kan dit eenvoudig verhelpen.

Bijlage

Antwoord:

Verzonden:

Ter informatie: Indienen en wijze van afdoening door het college

Schriftelijke vragen	Afdoening door college: schriftelijke beantwoording binnen 30 dagen
Technische vragen	Indienen: Uiterlijk maandag vooraf een RTG. Afdoening door college: tijdens RTG vergadering